

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 378

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

60e jaargang

9 november 2017

Inhoud

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2013-2014

Vergadering van 10 maart 2014

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in het PB C 85 van 12.3.2015

ZITTING 2014-2015

Vergaderingen van 11 t/m 13 maart 2014

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in het PB C 85 van 12.3.2015

AANGENOMEN TEKSTEN

I Resoluties, aanbevelingen en adviezen

RESOLUTIES

Europees Parlement

Dinsdag 11 maart 2014

2017/C 378/01	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de Europese Investeringsbank (EIB) — Jaarverslag 2012 (2013/2131(INI))	2
2017/C 378/02	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 met aanbevelingen van de Commissie over de evaluatie van het Europees systeem voor financieel toezicht (ESFT) (2013/2166(INL))	13
2017/C 378/03	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over toegang van het publiek tot documenten (artikel 104, lid 7) in de periode 2011-2013 (2013/2155(INI))	27
2017/C 378/04	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2013 (2014/2008(INI))	35
2017/C 378/05	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de toekomst van de Europese tuinbouwsector — groeistrategieën (2013/2100(INI))	44

2017/C 378/06	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het wereldwijd uitbannen van foltering (2013/2169(INI))	52
2017/C 378/07	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over Saoedi-Arabië, zijn betrekkingen met de EU en zijn rol in het Midden-Oosten en Noord-Afrika (2013/2147(INI))	64
Woensdag 12 maart 2014		
2017/C 378/08	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de regionale rol van Pakistan en zijn politieke betrekkingen met de EU (2013/2168(INI))	73
2017/C 378/09	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over een raketschild voor Europa en de politieke en strategische gevolgen ervan (2013/2170(INI))	79
2017/C 378/10	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de situatie en toekomstperspectieven van de Europese visserijsector in het kader van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Thailand (2013/2179(INI))	81
2017/C 378/11	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het Europees gastronomisch erfgoed: culturele en educatieve aspecten (2013/2181(INI))	85
2017/C 378/12	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de gedelegeerde verordening van de Commissie van 12 december 2013 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten wat de definitie van „technisch vervaardigde nanomaterialen” betreft (C(2013)08887 — 2013/2997(DEA)) . .	92
2017/C 378/13	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de beoordeling en vaststelling van prioriteiten voor de betrekkingen van de EU met de landen van het Oostelijk Partnerschap (2013/2149(INI))	95
2017/C 378/14	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het surveillanceprogramma van de NSA in de VS, toezichthoudende instanties in verschillende lidstaten en gevolgen voor de grondrechten van EU-burgers en voor de trans-Atlantische samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (2013/2188(INI))	104
2017/C 378/15	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de evaluatie van de rechtspleging in relatie tot de strafrechtspleging en het rechtsstaatbeginsel (2014/2006(INI))	136
2017/C 378/16	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de voorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld (2013/2180(INI))	140
2017/C 378/17	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 betreffende het Verslag over het EU-burgerschap 2013. EU-burgers: uw rechten, uw toekomst (2013/2186(INI))	146
2017/C 378/18	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van de Raad tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie (COM(2013)0534 — 2013/0255(APP)) . . .	151
2017/C 378/19	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voortgangsverslag over Turkije 2013 (2013/2945(RSP))	165
2017/C 378/20	Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de strategie van de EU voor het Noordpoolgebied (2013/2595(RSP))	174

Donderdag 13 maart 2014

2017/C 378/21	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 Onderzoeksrapport over de rol en werkzaamheden van de trojka (ECB, Commissie en IMF) met betrekking tot de landen die vallen onder een programma voor de eurozone (2013/2277(INI))	182
2017/C 378/22	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het onderzoeksverslag over de rol en activiteiten van de trojka (ECB, Commissie en IMF) aangaande de programmalanden van de eurozone (2014/2007(INI))	200
2017/C 378/23	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de algemene richtsnoeren voor de voorbereiding van de begroting 2015, afdeling III — Commissie (2014/2004(BUD))	210
2017/C 378/24	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de invasie van Oekraïne door Rusland (2014/2627(RSP))	213
2017/C 378/25	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 betreffende de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon voor wat betreft het Europees Parlement (2013/2130(INI))	218
2017/C 378/26	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de rol van eigendomsrechten, grondeigendom en vermogensvorming in de uitbanning van armoede en de bevordering van duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden (2013/2026(INI))	227
2017/C 378/27	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het EU-rapport 2013 over beleidscoherentie voor ontwikkeling (2013/2058(INI))	235
2017/C 378/28	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over EU-prioriteiten voor de 25e vergadering van de VN-Raad voor de mensenrechten (2014/2612(RSP))	239
2017/C 378/29	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over Rusland: veroordeling van demonstranten van het Bolotnaya-plein (2014/2628(RSP))	250
2017/C 378/30	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over raadplegingen met betrekking tot opschorting van het lidmaatschap van Uganda en Nigeria van de Overeenkomst van Cotonou in het licht van hun recente wetgeving tot verdere strafbaarstelling van homoseksualiteit (2014/2634(RSP))	253
2017/C 378/31	Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over veiligheid en mensenhandel in de Sinai (2014/2630(RSP))	257

AANBEVELINGEN

Europees Parlement

Woensdag 12 maart 2014

2017/C 378/32	Aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad van 12 maart 2014 over humanitaire betrokkenheid van gewapende niet-overheidsactoren bij kinderbescherming (2014/2012(INI))	262
---------------	--	-----

II Mededelingen

MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

Europees Parlement

Woensdag 12 maart 2014

2017/C 378/33	Besluit van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het aantal interparlementaire delegaties, delegaties in gemengde parlementaire commissies, delegaties in parlementaire samenwerkingscommissies en multilaterale parlementaire vergaderingen (2014/2632(RSO))	265
---------------	--	-----

III Voorbereidende handelingen

EUROPEES PARLEMENT

Dinsdag 11 maart 2014

2017/C 378/34	P7_TA(2014)0180 Statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren (gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden) ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1365/2006 betreffende de statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren wat betreft het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen (COM(2013)0484 — C7-0205/2013 — 2013/0226(COD)) P7_TC1-COD(2013)0226 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1365/2006 betreffende de statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren wat betreft het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen ⁽¹⁾	269
2017/C 378/35	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 11 maart 2014 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verstrekking en kwaliteit van statistieken voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (COM(2013)0342 — C7-0162/2013 — 2013/0181(COD))	276
2017/C 378/36	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een ontwerpbesluit van de Raad betreffende de verlenging van de Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika (15854/2013 — C7-0462/2013 — 2013/0351(NLE))	297
2017/C 378/37	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het ontwerpbesluit van de Raad tot sluiting, namens de Europese Unie, van het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik, gevoegd bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (06852/2013 — C7-0005/2014 — 2012/0279(NLE))	298

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

2017/C 378/38	Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering overeenkomstig punt 13 van het Interinstitutioneel Akkoord van 2 december 2013 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer (aanvraag EGF/2013/008 ES/Textiel Comunidad Valenciana, Spanje) (COM(2014)0045 — C7-0019/2014 — 2014/2013(BUD))	299
2017/C 378/39	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en het op de markt aanbieden van teeltmateriaal (teeltmateriaalwetgeving) (COM(2013)0262 — C7-0121/2013 — 2013/0137(COD))	303
2017/C 378/40	P7_TA(2014)0186 Bezoldigingen en pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie (aanpassing, met ingang van 1 juli 2011) ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2011 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (COM(2013)0895 — C7-0459/2013 — 2013/0438(COD)) P7_TC1-COD(2013)0438 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2011 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen	304
2017/C 378/41	P7_TA(2014)0187 Bezoldigingen en pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Unie (aanpassing met ingang van 1 juli 2012 ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2012 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (COM(2013)0896 — C7-0460/2013 — 2013/0439(COD)) P7_TC1-COD(2013)0439 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2012 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen	305
2017/C 378/42	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 betreffende het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende bepaalde procedures voor de toepassing van de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Servië, anderzijds (17930/1/2013 — C7-0028/2014 — 2011/0465(COD))	306

Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en van de Europese Autoriteit voor effecten en markten ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG wat de bevoegdheden van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en van de Europese Autoriteit voor effecten en markten betreft (COM(2011)0008 — C7-0027/2011 — 2011/0006(COD))

P7_TC1-COD(2011)0006

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG, alsmede de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft 307

Bij geldovermakingen te voegen informatie ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over bij geldovermakingen te voegen informatie (COM(2013)0044 — C7-0034/2013 — 2013/0024(COD))

P7_TC1-COD(2013)0024

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie ⁽¹⁾ 308

Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (COM(2013)0045 — C7-0032/2013 — 2013/0025(COD))

P7_TC1-COD(2013)0025

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ⁽¹⁾ . . . 330

EU-garantie voor verliezen van de EIB op financieringsverrichtingen ter ondersteuning van investeringsprojecten buiten de Unie ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op financieringsverrichtingen ter ondersteuning van investeringsprojecten buiten de Europese Unie (COM(2013)0293 — C7-0145/2013 — 2013/0152(COD))

P7_TC1-COD(2013)0152

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Besluit Nr. .../2014/EU van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op financieringsverrichtingen van projecten buiten de Unie 380

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

2017/C 378/47

P7_TA(2014)0193

Genetische hulpbronnen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van de voordelen die voortvloeien uit het gebruik ervan in de Unie (COM(2012)0576 — C7-0322/2012 — 2012/0278(COD))

P7_TC1-COD(2012)0278

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende voor gebruikers bestemde nalevingsmaatregelen uit het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik in de Unie 381

2017/C 378/48

P7_TA(2014)0194

Technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG (COM(2012)0380 — C7-0186/2012 — 2012/0184(COD))

P7_TC1-COD(2012)0184

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG 382

2017/C 378/49

P7_TA(2014)0195

Kentekenbewijzen van motorvoertuigen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 1999/37/EG van de Raad inzake de kentekenbewijzen van motorvoertuigen (COM(2012)0381 — C7-0187/2012 — 2012/0185(COD))

P7_TC1-COD(2012)0185

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 1999/37/EG van de Raad inzake de kentekenbewijzen van motorvoertuigen 383

2017/C 378/50

P7_TA(2014)0196

Technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie aan het verkeer deelnemen en tot intrekking van Richtlijn 2000/30/EG (COM(2012)0382 — C7-0188/2012 — 2012/0186(COD))

P7_TC1-COD(2012)0186

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie aan het verkeer deelnemen en tot intrekking van Richtlijn 2000/30/EG 384

2017/C 378/51

P7_TA(2014)0197

Statistieken van het spoorvervoer ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 91/2003 betreffende de statistieken van het spoorvervoer, wat betreft het verzamelen van gegevens over goederen, reizigers en ongevallen (COM(2013)0611 — C7-0249/2013 — 2013/0297(COD))

P7_TC1-COD(2013)0297

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 91/2003 betreffende de statistieken van het spoorvervoer, wat betreft het verzamelen van gegevens over goederen, reizigers en ongevallen 385

2017/C 378/52

P7_TA(2014)0198

Elektronische facturering bij aanbestedingen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake elektronische facturering bij aanbestedingen (COM(2013)0449 — C7-0208/2013 — 2013/0213(COD))

P7_TC1-COD(2013)0213

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten 395

2017/C 378/53

P7_TA(2014)0199

Enquêtes naar de structuur van landbouwbedrijven en enquête naar productiemethoden in de landbouw ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1166/2008 betreffende enquêtes naar de structuur van de landbouwbedrijven en de enquête naar de productiemethoden in de landbouw, wat betreft het financiële kader voor de periode 2014-2018 (COM(2013)0757 — C7-0390/2013 — 2013/0367(COD))

P7_TC1-COD(2013)0367

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1166/2008 wat betreft het financiële kader voor de periode 2014-2018 396

2017/C 378/54

P7_TA(2014)0200

Door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de handelsregeling voor bepaalde, door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen (COM(2013)0106 — C7-0048/2013 — 2013/0063(COD))

P7_TC1-COD(2013)0063

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 tot vaststelling van de handelsregeling voor bepaalde, door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1216/2009 en (EG) nr. 614/2009 van de Raad 397

Woensdag 12 maart 2014

2017/C 378/55

P7_TA(2014)0212

Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming) (COM(2012)0011 — C7-0025/2012 — 2012/0011(COD))

P7_TC1-COD(2012)0011

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming) ⁽¹⁾ 399

2017/C 378/56

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van verordening van de Raad waarbij de toepassing van Verordening (EU) nr. .../2012 tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsheid (het programma „Pericles 2020”) wordt uitgebreid tot niet deelnemende lidstaten (16616/2013 — C7-0463/2013 — 2011/0446(APP)) 493

2017/C 378/57

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de versoepeling van de afgifte van visa (17846/2013 — C7-0078/2014 — 2013/0356(NLE)) 494

2017/C 378/58

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven (15596/2013 — C7-0079/2014 — 2013/0358(NLE)) 495

2017/C 378/59

P7_TA(2014)0219

Verwerking van persoonsgegevens met het oog op misdaadpreventie ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (COM(2012)0010 — C7-0024/2012 — 2012/0010(COD))

P7_TC1-COD(2012)0010

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens 496

2017/C 378/60

P7_TA(2014)0220

Tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over de tenuitvoerlegging van de wetgeving op het gebied van het gemeenschappelijk Europees luchtruim (herschikking) (COM(2013)0410 — C7-0171/2013 — 2013/0186(COD))

P7_TC1-COD(2013)0186

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad inzake de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim (herschikking) ⁽¹⁾ 546

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

2017/C 378/61	P7_TA(2014)0221	
	Luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten ***I	
	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchthavens, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten (COM(2013)0409 — C7-0169/2013 — 2013/0187(COD))	
	P7_TC1-COD(2013)0187	
	Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten ⁽¹⁾	584
2017/C 378/62	P7_TA(2014)0222	
	Pakketreizen en geassisteerde reisarrangementen ***I	
	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende pakketreizen en geassisteerde reisarrangementen, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU, en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad (COM(2013)0512 — C7-0215/2013 — 2013/0246(COD))	
	P7_TC1-COD(2013)0246	
	Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende pakketreizen, en geassisteerde vakantiepakketten, rondreispakketten en gekoppelde reisarrangementen, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad [Am. 1]	610
2017/C 378/63	P7_TA(2014)0223	
	Gefluoreerde broeikasgassen ***I	
	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende gefluoreerde broeikasgassen (COM(2012)0643 — C7-0370/2012 — 2012/0305(COD))	
	P7_TC1-COD(2012)0305	
	Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende gefluoreerde broeikasgassen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 842/2006	638
2017/C 378/64	P7_TA(2014)0224	
	Vrij verkeer van werknemers ***I	
	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen om de uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten te vergemakkelijken (COM(2013)0236 — C7-0114/2013 — 2013/0124(COD))	
	P7_TC1-COD(2013)0124	
	Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen om de uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten te vergemakkelijken	639

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

2017/C 378/65

P7_TA(2014)0225

Milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (COM(2012)0628 — C7-0367/2012 — 2012/0297(COD))

P7_TC1-COD(2012)0297

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten . 640

2017/C 378/66

P7_TA(2014)0226

Statistieken van de buitenlandse handel met derde landen (gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden) ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 471/2009 betreffende communautaire statistieken van de buitenlandse handel met derde landen wat het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen betreft (COM(2013)0579 — C7-0243/2013 — 2013/0279(COD))

P7_TC1-COD(2013)0279

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 471/2009 betreffende communautaire statistieken van de buitenlandse handel met derde landen wat het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen betreft ⁽¹⁾ 641

2017/C 378/67

P7_TA(2014)0227

Copernicus-programma ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010 (COM(2013)0312 — C7-0195/2013 — 2013/0164(COD))

P7_TC1-COD(2013)0164

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010 646

2017/C 378/68

P7_TA(2014)0228

Europese GNSS-Agentschap ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 912/2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap (COM(2013)0040 — C7-0031/2013 — 2013/0022(COD))

P7_TC1-COD(2013)0022

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 912/2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap 647

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

Donderdag 13 maart 2014

2017/C 378/69

P7_TA(2014)0237

Fonds voor asiel, migratie en integratie ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Fonds voor asiel en migratie (COM(2011)0751 — C7-0443/2011 — 2011/0366(COD))

P7_TC1-COD(2011)0366

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Fonds voor asiel, migratie en integratie, tot wijziging van Beschikking 2008/381/EG van de Raad en tot intrekking van Beschikkingen nr. 573/2007/EG en nr. 575/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad en Beschikking 2007/435/EG van de Raad 649

2017/C 378/70

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een besluit van de Raad waarbij de lidstaten ertoe worden verplicht in het belang van de Europese Unie toe te treden tot het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuverantwoord recycelen van schepen (2009) of het te ratificeren (15902/2013 — C7-0485/2013 — 2012/0056(NLE)) 652

2017/C 378/71

P7_TA(2014)0241

Fonds voor asiel en migratie en Fonds voor interne veiligheid (algemene bepalingen) ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het Fonds voor asiel en migratie en inzake het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer (COM(2011)0752 — C7-0444/2011 — 2011/0367(COD))

P7_TC1-COD(2011)0367

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het Fonds voor asiel, migratie en integratie en inzake het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheersing 653

2017/C 378/72

P7_TA(2014)0242

Fonds voor interne veiligheid (politiële samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit en crisisbeheer) ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer (COM(2011)0753 — C7-0445/2011 — 2011/0368(COD))

P7_TC1-COD(2011)0368

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer en tot intrekking van Besluit nr. 2007/125/JBZ van de Raad 656

Fonds voor interne veiligheid (buitengrenzen en visa) ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa (COM(2011)0750 — C7-0441/2011 — 2011/0365(COD))

P7_TC1-COD(2011)0365

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa en tot intrekking van Beschikking nr. 574/2007/EG 657

Gemeenschappelijk hoog niveau van netwerk- en informatieveiligheid ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatieveiligheid in de Unie te waarborgen (COM(2013)0048 — C7-0035/2013 — 2013/0027(COD))

P7_TC1-COD(2013)0027

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatieveiligheid in de Unie te waarborgen 658

Unieprogramma op het gebied van financiële verslaggeving en controle 2014-2020 ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Unieprogramma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen voor de periode 2014-2020 (COM(2012)0782 — C7-0417/2012 — 2012/0364(COD))

P7_TC1-COD(2012)0364

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Unieprogramma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen voor de periode 2014-2020 en houdende intrekking van Besluit nr. 716/2009/EG 685

Radioapparatuur***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur (COM(2012)0584 — C7-0333/2012 — 2012/0283(COD))

P7_TC1-COD(2012)0283

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG 686

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure, eerste lezing
- ***II Gewone wetgevingsprocedure, tweede lezing
- ***III Gewone wetgevingsprocedure, derde lezing

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond)

Amendementen van het Parlement:

Nieuwe tekstdelen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool ***■*** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen worden vervangen, wordt de nieuwe tekst in ***vet cursief*** aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept.

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2013-2014

Vergadering van 10 maart 2014

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in het PB C 85 van 12.3.2015

ZITTING 2014-2015

Vergaderingen van 11 t/m 13 maart 2014

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in het PB C 85 van 12.3.2015

AANGENOMEN TEKSTEN

Dinsdag 11 maart 2014

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

EUROPEES PARLEMENT

P7_TA(2014)0201

Jaarverslag 2012 van de Europese Investeringsbank

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de Europese Investeringsbank (EIB) — Jaarverslag 2012 (2013/2131(INI))

(2017/C 378/01)

Het Europees Parlement,

- gezien het jaarverslag 2012 van de Europese Investeringsbank (EIB),
- gezien de artikelen 15, 126, 175, 208, 209, 271, 308 en 309 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en Protocol nr. 5 bij dit Verdrag betreffende de statuten van de EIB,
- gezien zijn resolutie van 26 oktober 2012 over innovatieve financiële instrumenten in de context van het volgende meerjarig financieel kader ⁽¹⁾,
- gezien het verslag van zijn Commissie regionale ontwikkeling over risicodelingsinstrumenten voor lidstaten die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit, zijn standpunt hierover van 19 april 2012 ⁽²⁾ en met name het advies van zijn Commissie economische en monetaire zaken,
- gezien zijn resolutie van 7 februari 2013 over het jaarverslag 2011 van de Europese Investeringsbank ⁽³⁾,
- gezien het verslag van de voorzitter van de Europese Raad van 26 juni 2012 getiteld „Naar een echte economische en monetaire unie”,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 28 en 29 juni 2012 waarin met name een verhoging van het kapitaal van de EIB met 10 miljard euro in het vooruitzicht werd gesteld,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 27 en 28 juni 2013, waarin wordt verzocht op de totstandbrenging van een nieuw investeringsplan om kmo's te ondersteunen en financiering van de economie een impuls te geven,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 22 mei 2013, waarin de doelstelling is opgenomen om al het EU-beleid ter ondersteuning van concurrentie, banen en groei te mobiliseren,

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0404.

⁽²⁾ PB C 258 E van 7.9.2013, blz. 131.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0057.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien de mededelingen van de Commissie over innovatieve financiële instrumenten: „Een kader voor de volgende generatie innovatieve instrumenten” (COM(2011)0662) en „Een proeffase voor het Europa 2020-initiatief inzake projectobligaties” (COM(2011)0660),
 - gezien de kapitaalsverhoging van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO), met name in verband met de kwestie van de betrekkingen tussen de EIB en de EBWO,
 - gezien de beslissing om het toepassingsgebied van de EBWO uit te breiden tot het Middellandse Zeegebied,
 - gezien het nieuwe memorandum van overeenstemming tussen de EIB en de EBWO dat op 29 november 2012 is getekend,
 - gezien Besluit nr. 1080/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ over het externe mandaat van de EIB voor 2007-2013,
 - gezien de artikelen 48 en 119, lid 2, van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole en het advies van de Commissie economische en monetaire zaken (A7-0137/2014),
- A. overwegende dat de EIB opgericht is bij het Verdrag van Rome en op grond van artikel 309 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie tot taak heeft een bijdrage te leveren, door een beroep te doen op de kapitaalmarkt en gebruik te maken van eigen middelen, aan de evenwichtige en ongestoorde ontwikkeling van de interne markt, met als doelstelling de prioriteiten van de Unie te verwezenlijken door economisch levensvatbare projecten voor EU-investeringen te selecteren;
- B. overwegende dat in deze bijzonder moeilijke maatschappelijke en economische omstandigheden, gekenmerkt door bezuinigingen op overheidsbegrotingen, al het beleid en alle middelen van de EU, met inbegrip van die van de EIB, moeten worden ingezet om economisch herstel te ondersteunen en nieuwe groeimogelijkheden te vinden;
- C. overwegende dat de EIB tevens fungeert als het financierende verlengstuk van en aanvulling op andere investeringsbronnen, door lacunes in de markt te dichten of te corrigeren;
- D. overwegende dat de EIB de EU helpt bij de handhaving en versterking van haar concurrentiepositie op mondiaal niveau;
- E. overwegende dat de EIB de hoeksteen van het EU-beleid en de katalysator van de ontwikkeling daarvan zal blijven, door voor de voortdurende aanwezigheid van de overheidssector te zorgen, investeringsmogelijkheden te bieden, en tegelijkertijd de optimale integratie en uitvoering van de EU 2020-vlaggenschipinitiatieven te waarborgen;
- F. overwegende dat de EIB, als een essentieel instrument voor stabiliteit, een anticyclische rol zal spelen, en als een betrouwbare partner zal optreden voor deugdelijke projecten in de hele EU en daarbuiten;
- G. overwegende dat de EIB de voornaamste stuwende krachten van de groei en werkgelegenheidsdoelstellingen in de Europa 2020-strategie ondersteunt, zoals groei stimulerende infrastructuur, grensverleggende innovatie en concurrentievermogen;
- H. overwegende dat het uiterst belangrijk is dat de EIB haar AAA-kredietstatus handhaaft, om de toegang tot de internationale kapitaalmarkten met optimale financieringsvoorwaarden te behouden, met de daaruit voortvloeiende positieve gevolgen voor de belanghebbenden en de duur van projecten;
- I. overwegende dat in juni 2012 de Europese Raad een Pact voor groei en banen heeft gelanceerd bestaande uit een reeks beleidslijnen gericht op de stimulering van slimme, duurzame, inclusieve, hulpbronnenefficiënte en banenscheppende groei;
- J. overwegende dat het gebruik van innovatieve financiële instrumenten wordt gezien als een manier om het toepassingsgebied van bestaande instrumenten uit te breiden, zoals subsidies, en om de algemene effectiviteit van de EU-begroting te verbeteren;
- K. overwegende dat het essentieel is om de normale kredietverlening aan de economie te herstellen en het financieren van investeringen te vergemakkelijken;

⁽¹⁾ PB L 280 van 27.10.2011, blz. 1.

Dinsdag 11 maart 2014

- L. overwegende dat internationale financiële instrumenten een nieuwe ruimte bieden voor mogelijkheden tot samenwerking tussen alle institutionele spelers en echte schaalvoordelen opleveren;
- M. overwegende dat de verrichtingen van de EIB buiten de EU op ondersteuning van het externe beleid van de Unie gericht zijn, met EU-doelstellingen moeten stroken en deze moeten bevorderen in overeenstemming met de artikelen 208 en 209 VWEU;
- N. overwegende dat de activiteiten van de EIB worden aangevuld met specifieke instrumenten van het Europees Investeringsfonds (EIF), die gericht zijn op het verschaffen van risicofinanciering ten behoeve van kmo's en startende bedrijven, en microfinanciering;
- O. overwegende dat de kapitaalsverhoging de balans van de EIB heeft versterkt, en ambitieuze doelstellingen voor operationele leningen mogelijk maakt;
- P. overwegende dat specifieke inspanningen zijn gedaan om tot meer gezamenlijke interventies te komen (combinatie van EIF-garanties met leningen van de EIB aan kmo's);

Beleidskader en richtsnoeren voor het optreden van de EIB

1. is verheugd over het jaarverslag 2012 van de EIB en de verwezenlijking van het goedgekeurde werkprogramma tot financiering van ongeveer 400 projecten in meer dan 60 landen met een bedrag van 52 miljard EUR;
2. is ingenomen met de goedkeuring door de Raad van Gouverneurs van een kapitaalverhoging van 10 miljard EUR die 60 miljard EUR extra (vergroting van 49 % van de kredietdoelstellingen) voor langetermijnleningen in de EU in de periode 2013-2015 mogelijk maakt;
3. vraagt de EIB om aan de beoogde doelstellingen in verband met zijn extra activiteiten vast te houden en voor de vermelde periode 180 miljard EUR aan extra investeringen in de hele EU vrij te maken;
4. herinnert eraan dat voor projecten in de EU de vooruitzichten met name interessant zijn in een aantal prioritaire thematische gebieden van de Europa 2020-strategie: innovatie en vaardigheden, met inbegrip van pakketten op het gebied van koolstofarme infrastructuur, investeringen in kmo's, cohesie, energie- en hulpbronnenefficiëntie (waaronder de omschakeling naar een koolstofarme economie); stelt vast dat deze aandachtsgebieden in het werkprogramma voor 2013-2015 van de EIB-groep naar behoren zijn aangegeven en is ingenomen met de toekenning van een extra 60 miljard EUR aan kredietverleningscapaciteit om hun uitvoering te financieren;
5. is er evenwel van overtuigd dat binnen deze breed geformuleerde prioriteiten meer aandacht moet worden besteed aan investeringen in groei en werkgelegenheid op de lange termijn en aan het genereren van een duurzame en zichtbare impact op de reële economie, en verzoekt met het oog daarop om een uitgebreide evaluatie met betrouwbare cijfers over de gevolgen van de kredietverlening van de EIB voor de banengroei op de lange termijn, en haar impact op de economie, op alle gebieden na de financiële crisis;
6. is verheugd over het van start gaan van de faciliteit voor groei en werkgelegenheid, die het de EIB mogelijk zal maken om meer diepgaand de effecten van de door hem gefinancierde projecten op de werkgelegenheid en groei te monitoren;
7. verzoekt de EIB de steun aan de langetermijnprioriteiten van de EU voor economische en maatschappelijke cohesie, groei en werkgelegenheid, milieuduurzaamheid, klimaatactie en hulpbronnenefficiëntie, voort te zetten met de verdere ontwikkeling van nieuwe financiële en niet-financiële instrumenten die zijn bedacht om zowel marktinefficiënties op de korte termijn als de structurele tekorten van de EU-economie op de lange termijn aan te pakken;
8. spoort de EIB aan memoranda van overeenstemming uit te werken en met regionale ontwikkelingsbanken te sluiten die in zijn regio van activiteit actief zijn, teneinde synergie-effecten tot stand te brengen en risico's en kosten te delen, en voor voldoende leningen voor de reële economie te zorgen;
9. is van mening dat het Pact voor groei en werkgelegenheid een belangrijk maar onvoldoende antwoord is op de uitdagingen waarmee de EU geconfronteerd wordt en merkt op dat de kapitaalsverhoging van de EIB en intensiever gebruik door de Commissie en de EIB van gezamenlijke risicodelingsinstrumenten, gekoppeld aan synergieën tussen bijzondere activiteiten van de EIB en de EIF, cruciaal zijn voor zijn succes;
10. verzoekt de EIB voorrang te geven aan de financiering van projecten die belangrijke bijdrage leveren aan economische groei;

Dinsdag 11 maart 2014

11. herinnert eraan dat de Commissie, samen met de EIB, een verslag heeft uitgebracht over de mogelijkheden en gerichte prioriteiten die in het kader van de tenuitvoerlegging van het Pact voor groei en werkgelegenheid dienen te worden geïdentificeerd, met name wat betreft de infrastructuur, energie-efficiëntie en efficiënt gebruik van hulpbronnen, de digitale economie, onderzoek en innovatie en kmo's; verzoekt op grond van dit verslag, om een politiek debat in het Parlement dat wordt bijgewoond door de voorzitters van de Europese Raad en de Commissie en de president van de Europese Investeringsbank;
12. uit zijn bijzondere bezorgdheid over het feit dat in programmalanden (Griekenland, Ierland, Portugal, Cyprus) in 2012 de financiering beperkt bleef, tot grofweg ongeveer 5 % van de totale EIB-investeringen; stelt vast dat de investeringsdoelstellingen van de EIB voor 2013 in programmalanden tot 5 miljard EUR belopen, op het totale EU-streefcijfer van 62 miljard EUR;
13. is bezorgd dat de EIB bij haar kredietverlening een enigszins risicomijdend beleid heeft gevoerd en daarmee het aantal potentiële kredietnemers dat voldoet aan de kredietverleningsvereisten beperkt heeft en als gevolg hiervan de toegevoegde waarde van leningen heeft beperkt;
14. verlangt van de EIB dat deze zijn interne capaciteit om risico te nemen vergroot door ervoor te zorgen dat zijn risicobeheersystemen aan de huidige omstandigheden zijn aangepast;
15. erkent dat het voor de EIB cruciaal is om zijn AAA-kredietstatus te behouden teneinde zijn financiële kracht en capaciteit te handhaven om geld in de reële economie te injecteren; dringt er echter bij de EIB en het EIF op aan te overwegen hun aandeel in meer risicovolle activiteiten te verhogen, teneinde een redelijk kosten-batenperspectief te verzekeren;
16. neemt kennis van de verhoging van de doelen van de EIB voor risicovolle bijzondere activiteiten tot 6 miljard in 2013, de verhoging van de financiering van initiatieven voor risicodeling en kredietverbetering tot 2,3 miljard EUR, alsook de recente instelling van het Initiatief voor groeifinanciering (Growth Financing Initiative), dat de toegang tot financiering voor innovatieve midcapbedrijven vergemakkelijkt;
17. verzoekt de EIB zijn activiteiten uit hoofde van het risicokapitaalmandaat en het door de EIB aan het EIF verstrekte mandaat mezzanine voor groei, te intensiveren;
18. is ingenomen met de verhoging van 1 miljard EUR van het door de EIB gefinancierde risicokapitaalmandaat van het EIF, met name gericht op meer risicovolle mezzaninefinanciering als onderdeel van de gezamenlijke verrichtingen van EIB en EIF om financieringsbeperkingen voor nieuwe plannen voor innovatie en groei van Europese middelgrote ondernemingen, aan te pakken;
19. nodigt de EIB uit om meer proactief zijn technische expertise te verstrekken op alle belangrijke gebieden van activiteiten met een hoog groeipotentieel in alle lidstaten; herinnert eraan dat technisch en financieel advies een efficiënt middel is om te helpen bij de oplevering van projecten en om de betalingen en werkelijke investeringen te versnellen; is dan ook van mening dat EIB-expertise zou moeten toenemen en in een vroeg stadium beschikbaar moet worden gesteld aan door de EU en de EIB medegefinancierde projecten, en in beoordelingen vooraf van grootschalige projecten, ook in het kader van de Gezamenlijke ondersteuning van projecten in de Europese regio's (het Jaspers-instrument);
20. dringt er bij de EIB op aan om, in de huidige context van in vele landen hachelijk lage absorptiepercentages, de inspanningen ter ondersteuning de absorptiecapaciteit van lidstaten van EU-middelen, zoals structuurfondsen, te verhogen, door meer aanvullende instrumenten van gezamenlijke risicodeling te ontwikkelen en reeds door de EU-begroting gefinancierde instrumenten aan te passen;
21. verzoekt de lidstaten, in voorkomend geval, met de Commissie er voor te zorgen dat een deel van hun toewijzing uit de structuurfondsen wordt gebruikt om het risico van het EIB-krediet te delen en kredietgaranties te verlenen voor kennis en vaardigheden, hulpbronnen- en energie-efficiëntie, strategische infrastructuur en toegang tot financiering voor kmo's;
22. uit zijn waardering dat niet gebruikte structuurfondsmiddelen nu als een speciaal garantiefonds voor EIB-leningen kunnen worden gebruikt, met name in Griekenland;
23. stelt vast dat in 2012 de bank structuurprogrammaleningen met een waarde van 2,2 miljard EUR heeft afgesloten, waarmee steun mogelijk is geworden voor talrijke kleine en middelgrote regelingen die overeenkomen met de prioriteiten van het cohesiebeleid in verschillende sectoren;

Dinsdag 11 maart 2014

24. verzoekt de EIB, in het licht van de verschillende economische en financiële voorwaarden die binnen de EU gelden, in nauwe samenwerking met de lidstaten resultaatgerichte investeringsplannen te ontwikkelen die op de juiste wijze zijn afgestemd op nationale, regionale en lokale prioriteiten voor groei, waarbij naar behoren rekening wordt gehouden met de horizontale prioriteiten van de jaarlijkse groeianalyse en het Europees semester voor economisch bestuur;
25. spoort de bank aan de mogelijkheden te onderzoeken voor een grotere betrokkenheid door middel van een proactieve deelname aan partnerschapsovereenkomsten tussen de Commissie en lidstaten;
26. constateert de afname van het aantal publiek-private partnerschappen (PPP) tijdens en na de crisis, en brengt de bijzonder belangrijke rol in herinnering die zij bij investeringen, met name in vervoersnetwerken, in onderzoek en innovatie, spelen; wijst erop dat de markt voor PPP's in de EU weliswaar in waarde gestegen is, maar dat er aanzienlijk minder transacties geregistreerd zijn;
27. is van mening dat staatsgaranties (SG's) waardevolle instrumenten zijn in de aanpak van marktonvolkomenheden die de totstandbrenging van PPP-programma's en projecten kunnen afremmen; verzoekt, gezien de expertise van de EIB op dit gebied, om zijn grotere deelname in de kredietgaranties die de PPP's via de SG's verstrekt worden;
28. is bovendien van oordeel dat de capaciteit van de EIB tot adviesverlening die gebaseerd is op de in het Europees PPP-expertisecentrum (EPEC) opgedane ervaringen, kan worden ingezet voor gerichte technische en gespecialiseerde bijstand op regeringsniveau, en in voorkomend geval op regionaal niveau, teneinde deugdelijke beoordelingen te vergemakkelijken van de voordelen van een staatsgarantie binnen een PPP-programma;
29. herinnert aan de door de EIB en de Commissie met steun van de lidstaten in 2012 gestarte proeffase van het initiatief inzake projectobligaties, dat is gericht op het stimuleren van de financiering van belangrijke infrastructuurprojecten door het aantrekken van institutionele beleggers;
30. is ingenomen met het eerste halfjaarlijkse verslag van de proeffase inzake projectobligaties, dat melding maakt van de goedkeuring van negen projecten in zes landen; dringt erop aan het gebruik van dergelijke obligaties voort te zetten en uit te breiden, en de doelmatigheid ervan stelselmatig te beoordelen, teneinde rendabele investeringen te bevorderen in schuldinstrumenten die ertoe leiden dat particulier kapitaal gebruikt wordt voor nuttige infrastructurele projecten op het gebied van vervoer, energie en ICT, met name projecten met een grensoverschrijdend karakter; is evenwel van oordeel dat de EIB de selectie van de projecten waarin ze wil investeren moet verbeteren, en daarbij met name een veiligheids- en risicoprofiel van de projecten moet maken; herinnert eraan dat de EU-begroting 230 miljoen EUR bijdraagt ter ondersteuning van de kredietverhoging van de EIB voor infrastructurele investeringen in de vervoers-, energie- en communicatiesectoren;
31. verlangt dat het tijdig en op deugdelijke wijze geïnformeerd wordt over de geselecteerde projecten;
32. merkt bezorgd op dat er nog een aantal belangrijke knelpunten zijn (zoals de omzetting van belangstelling in toezeggingen, beperkte ervaring bij aanbestedende autoriteiten met obligaties, aarzeling bij institutionele beleggers om zich te verbinden, zorgen van sponsors over kosten); nodigt de bank uit de mogelijkheid van het gezamenlijk investeren in vroegtijdige obligatieovereenkomsten serieus te overwegen, teneinde investeerders en sponsors gerust te stellen; verzoekt de EIB ervoor te zorgen dat het initiatief inzake projectobligaties strookt met de klimaatdoelstelling van de EU voor de lange termijn, dat wil zeggen gericht is op koolstofarme infrastructuur;
33. uit zijn bezorgdheid over de projectprestaties in het kader van het Castorproject; verzoekt de bank gegevens over de kwaliteit van zijn zorgvuldigheidsonderzoek te overleggen en informatie te verstrekken of de uitgevoerde geologische studies de mogelijkheid aangeven van eventuele seismische risico's, wat het percentage daarvan was en hoe die zijn aangepakt;
34. ziet uit naar de definitieve versie van het evaluatieverslag van de PBI-proeffase, die in 2015 wordt verwacht;
35. is ingenomen met het nieuwe energiebeleid van de EIB, met nieuwe kredietverleningscriteria voor energieprojecten die het EU-beleid inzake energie en klimaat weergeven alsook hedendaagse investeringstendensen; verlangt dat EIB-investeringen op energiegebied bekend worden gemaakt en op jaarlijkse basis worden geanalyseerd, om te laten zien welke energiebronnen door de EIB worden gesteund; wenst echter te benadrukken dat het investeringsbeleid van de EIB nog veel meer gericht moet zijn op duurzame projecten; wijst er niettemin in dit verband op dat een alomvattend plan moet worden voorgelegd voor het geleidelijk afschaffen van leningen voor projecten met niet-hernieuwbare energie;

Dinsdag 11 maart 2014

36. is verheugd over de invoering van een nieuwe prestatienorm voor emissies door het EIB, die zal worden toegepast op alle projecten die fossiele brandstoffen genereren teneinde investeringen uit te filteren waarvan de verwachte koolstofemissies boven een drempelwaarde uitkomen; vraagt het bestuur van de EIB om de emissieprestatienorm te blijven evalueren en in de toekomst striktere verplichtingen te overwegen;

37. dringt er bij de bank op aan, met het oog op het klimaatpakket voor 2030, met inbegrip van de prioriteiten op het gebied van koolstofverlaging, zijn inspanningen ten aanzien van koolstofarme investeringen te verhogen en te werken aan beleid met ambitieuzere klimaatdoelstellingen; verzoekt de EIB een klimaatevaluatie uit te voeren en al zijn activiteiten in 2014 te herzien, wat resulteert in een vernieuwd klimaatbeschermingsbeleid, bijvoorbeeld door projectbeoordeling en een geïntegreerde aanpak om sectorspecifiek beleid in sleutelsectoren slim te combineren; verzoekt de EIB deze herziening als bijlage bij zijn volgende jaarverslag te voegen;

38. wijst nogmaals op de belangrijke rol van de EIB bij de financiering van publieke en particuliere investeringen in energie-infrastructuur en bij de ondersteuning van projecten die bijdragen aan de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van de EU op het gebied van klimaat en energie; herinnert aan zijn resolutie in 2007 waarin werd opgeroepen om projecten op het gebied van fossiele brandstoffen niet meer met overheidsgeld te financieren en openbare investeringen meer op energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen te richten; is van oordeel dat de EIB, in samenwerking met de Commissie, overeenkomstig de internationale en EU-klimaatveranderingsdoelstellingen en de hoogste internationale normen, zijn strategie op het gebied van klimaatverandering ten aanzien zijn financieringsverrichtingen voor eind 2015 moet bijwerken;

39. dringt erop aan de EIB meer middelen en kennis ter beschikking te stellen voor aanpassing aan de klimaatverandering;

40. verlangt dat de EIB de hand houdt aan de hoogste internationale normen inzake waterkracht, namelijk de richtsnoeren van de Wereldcommissie voor dammen en het protocol voor de beoordeling van de duurzaamheid van waterkrachtprojecten (Hydropower Sustainability Assessment Protocol), wat inhoudt dat de EIB alleen investeert in landen die een wetgevingskader hebben ingevoerd dat in procedures voor ruimtelijke energieprojecten (met inbegrip van verboden gebieden) voorziet, dat negatieve gevolgen voor ecosystemen en lokale gemeenschappen naar behoren worden geëvalueerd, voorkomen, beperkt en gemonitord en dat projecten niet worden uitgevoerd in of dichtbij beschermde gebieden of op riviervakken die zich in een goede ecologische toestand bevinden;

41. verzoekt de EIB de visie en de doelen van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020 — „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal” — in zijn projecten te integreren;

Versterking van het scala aan steunmaatregelen voor kmo's en midcap-ondernemingen

42. brengt in herinnering dat kmo's beschouwd worden als de ruggengraat van de EU-economie en de belangrijkste motor zijn van Europese groei en werkgelegenheid, en goed zijn voor meer dan 80 % van de werkgelegenheid in de particuliere sector;

43. is, met het oog op de verhoging van de kredietverleningsactiviteiten in de EU, ingenomen met de bijzondere aandacht voor de verbetering van de toegang tot financiering voor kmo's, en is dan ook verheugd dat de EIB-groep beoogt voor 2013 meer dan 19 miljard EUR aan kredieten voor kmo's in de EU te verlenen;

44. verzoekt in dit verband ook de Raad snel akkoord te gaan met de gemeenschappelijke initiatieven van de EIB en de Commissie, en de voor kmo's bestemde middelen op de EU-begroting snel vrij te geven, alsook de samenwerking met de ECB krachtadiger ter hand te nemen, teneinde de financieringsbeperkingen voor kmo's te elimineren; wijst erop dat het grootste probleem in een aantal lidstaten het gegeven is dat de versnippering van de financiële markten resulteert in een gebrek aan financiering en in hogere financieringskosten, met name voor kmo's; vraagt de EIB zich bij haar inspanningen vooral te richten op het ongedaan maken van deze versnippering, teneinde financiering vrij te maken voor kmo's, ondernemerschap, en export en innovatie, hetgeen van cruciaal belang is voor economisch herstel;

45. is verheugd over de verhoogde kredietverlening aan kmo's van de banken door de opleving van de securisatiemarkt voor kmo's die met het nieuwe ABS-initiatief van de EIB-groep teweeg is gebracht; nodigt de EIB uit om een marktanalyse uit te voeren met het oog op een betere afstemming van dit product van de EIB op de behoeften van de betrokkenen; is ingenomen met de verhoging van de kredietverleningscapaciteit van het EIF door een kapitaalverhoging en de uitbreiding van zijn mandaat en verzoekt de EIB en de Commissie dit proces uiterlijk begin volgend jaar af te ronden;

46. steunt de initiatieven van de EIB-groep inzake innovatieve financiering van kmo's en midcap-ondernemingen via de inzet van kapitaalfondsen en risicodelingsinstrumenten in het kader van de financiële instrumenten Horizon 2020 en COSME, teneinde banken ertoe aan te zetten financiële middelen via leningen en garanties ter beschikking te stellen, en de beschikbaarheid van langetermijnrisicokapitaal te waarborgen;

Dinsdag 11 maart 2014

47. schaart zich achter het gezamenlijk initiatief van de Commissie en de EIB tot financiering van kmo's op grond van het nieuwe MFK, waarbij EU-middelen uit hoofde van de programma's COSME en Horizon 2020 worden samengevoegd, met maximaal 8,5 miljard EUR aan middelen die toegewezen worden aan de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF), teneinde aanvullende leningen voor kmo's te verzorgen;

48. vraagt de lidstaten actief deel te nemen, door met hun toewijzingen uit de ESIF bij te dragen aan de gezamenlijke instrumenten, teneinde op hun grondgebied de kredietverlening aan kmo's te stimuleren, en daarmee de algemene hefboomeffecten te vergroten;

49. spoort de EIB aan het initiatief inzake handelsfinanciering uit te breiden; is van mening dat dit garantiemechanisme voor kmo's van essentieel belang is en op grotere schaal binnen de EU moet worden toegepast, daar waar de behoefte daaraan het grootst is; verzoekt de EIB een eigen programma voor handelsbevordering te ontwikkelen; verzoekt de EIB in dit verband als eerste stap maatregelen te treffen die voor de garanties zorgen die ondernemingen nodig hebben om hun volledige exportpotentieel te benutten;

50. is ingenomen met de aandacht die de EIB aan de regionale en lokale dimensie besteedt en roept de lidstaten op ten volle gebruik te maken van financiële instrumenten onder gedeeld beheer zoals het programma Jeremie en regionale fondstot-fondsregelingen die kapitaalfinanciering voor lokale kmo's verzorgen;

51. is ingenomen met de evaluatie ex-post van de EIB-kredietverlening via intermediairs aan kmo's in de EU in de periode 2005-2011; onderkent dat in de periode 2005-2012 de EIB op dit gebied 64 miljard EUR aan leningen voor ongeveer 370 financiële instellingen in de EU-27 beschikbaar heeft gesteld; merkt op dat eind 2012 van deze middelen 53 miljard EUR is betaald aan financiële instellingen die, op hun beurt, bijna 48 miljard EUR aan kmo's hebben geleend via ongeveer 300 000 subleningen;

52. merkt op dat uit de evaluatie blijkt dat de EIB-kredietverlening via intermediairs aan kmo's voldoet aan de EU-doelstellingen; vraagt niettemin om een betere beoordeling van de complementariteit van het EIB-product en de nationale beleidsmixen, teneinde de relevantie van de verrichting verder te vergroten; verzoekt de EIB voorstellen in te dienen om het effect van het product L4SME zodanig te verhogen dat het, in plaats van een breed spectrum van kmo's te financieren, kan worden gebruikt voor het aanvullen van specifieke tekorten, en zodoende de bijdrage van de EIB aan groei en werkgelegenheid te optimaliseren;

53. stelt bezorgd vast dat de EIB-leningen tijdens de verslagperiode „enig” effect hadden op groei en werkgelegenheid, maar met grote verschillen tussen landen (slechts een derde van de kmo's dankte de omzetgroei aan de EIB-financiering); is bezorgd dat er slechts beperkte aanwijzingen zijn dat de EIB-leningen hebben geholpen bij het behoud van werkgelegenheid; stelt vast dat het relatieve effect op groei en werkgelegenheid groter was in de nieuwe lidstaten; erkent echter dat de financiële en economische crisis in de verslagperiode viel en dat het verhoudingsgewijs kleine aantal nieuwe banen werd gecreëerd ondanks een dalende werkgelegenheid;

54. uit zijn bezorgdheid dat, voor het merendeel van de verrichtingen, EIB-financiering lijkt te zijn gebruikt voor steun aan succesvolle kmo's en niet voor het financieren van tekorten; merkt evenwel op dat meer dan 80 % van de kmo's die gefinancierd zijn, ondernemingen met minder dan 50 werknemers zijn, wat aantoont dat de EIB ook kleinere bedrijven in het midden- en kleinbedrijf weet te bereiken;

55. vraagt de EIB de subsidiabiliteitscriteria volledig toe te passen teneinde meer invloed te hebben op de selectie van begunstigden van de financiering;

56. nodigt de EIB uit om projecten met een hogere toegevoegde waarde en meer risico te identificeren en te selecteren, met name onderzoeks-, ontwikkelings-, en innovatieprojecten op het gebied van prioritaire technologie die door startende ondernemingen, micro-ondernemingen, coöperaties, bedrijfsclusters, kmo's en midcap-ondernemingen uitgevoerd worden;

57. benadrukt de noodzaak om potentiële beleggers en begunstigden beter te informeren over het bestaan van innovatieve financiële instrumenten, en hun kennis daarvan te vergroten; spoort aan tot de vorming van een communicatiebeleid dat de zichtbaarheid vergroot van de verschillende acties die de EU via de EIB met deze nieuwe financiële instrumenten uitvoert; benadrukt bovendien dat gezorgd moet worden voor brede en stelselmatige toegang tot informatie over projecten, alsmede voor een grotere betrokkenheid van begunstigden van projecten en het plaatselijk maatschappelijk middenveld, hetgeen mogelijk kan worden gemaakt via met EIB-middelen gefinancierde investeringen;

Dinsdag 11 maart 2014

58. verzoekt de EIB een actieplan op te stellen ter vereenvoudiging van de toegang van kmo's tot informatie en financiering, waarin bijzondere aandacht wordt geschonken aan de administratieve formaliteiten met betrekking tot de toegang tot financiering;

59. herinnert eraan dat kredietverlening via intermediairs meer dan 20 % van de totale jaarlijkse kredietverlening van de EIB uitmaakt;

60. herhaalt met bezorgdheid dat een aanzienlijk aantal vraagstukken op dit gebied nog steeds niet zijn opgelost, met name het gebrek aan transparantie (in het bijzonder wat betreft de informatie over de eindbegunstigden), de moeilijkheid om de economische en maatschappelijke effecten van de leningen te beoordelen (dat tot een minder gerichte benadering leidt) en de gebruikmaking, via het uitbesteden van verantwoordelijkheden, van derde partijen voor het uitvoeren van het zorgvuldigheidsonderzoek; dringt er bij de bank op aan nadere informatie te verstrekken over de manier waarop deze kwesties versneld zullen worden aangepakt en verzoekt om een door de EIB samen met de Commissie vast te stellen lijst van strenge criteria voor de selectie van financiële tussenpersonen, en deze lijst openbaar te maken;

61. verzoekt de EIB met klem om een actuele en volledige evaluatie uit te voeren van de wijze waarop de financiële crisis de eindontvangers van de EIB-financiering heeft getroffen, en om een grondige beoordeling van de effecten en de impact van de financiële crisis op de huidige situatie van de door de bank ingeschakelde financiële tussenpersonen, zowel binnen als buiten de EU;

62. vraagt de EIB ervoor te zorgen dat zijn doel wordt verwezenlijkt om alleen al in 2013 voor ongeveer een half miljoen personen banen te scheppen door kredietverlening aan projecten op het gebied van infrastructuur, hulpbronnenefficiëntie en kennis-economie;

63. merkt op dat vanwege de moeilijke economische omstandigheden en striktere voorwaarden op de kredietmarkten, de financieringsbeperkingen voor bedrijven en de openbare sector de banengroei voor jongeren afremmen en de mogelijkheden voor de verbetering van beroepsopleidingen beperken;

64. is van oordeel dat het EIB-programma inzake jeugdwerkgelegenheid (met een kredietvolume van 6 miljard EUR), bestaande uit de onderdelen banen voor jongeren en investeren in vaardigheden, van het grootste belang is voor de aanpak van deze vraagstukken; is ingenomen met het tussentijdse uitvoeringsverslag waaruit blijkt dat in deze sector belangrijke resultaten zijn geboekt, zoals de kredietverlening van 4,9 miljard EUR via het deelprogramma investeren in vaardigheden, aangevuld met 2,7 miljard EUR uit hoofde van de pijler banen voor jongeren; erkent de vroegtijdige verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma;

65. steunt de doelstelling van de bank om zijn op kmo's gerichte kredietverlening te optimaliseren teneinde een duidelijk verband te leggen tussen de EIB-kredietverlening en het scheppen van nieuwe banen voor jongeren;

66. verzoekt de bank zijn toepassingsgebied uit te breiden en gebruik te maken van aanvullende instrumenten teneinde bruikbare impulsen te geven aan het creëren van banen voor jongeren, in het bijzonder in lidstaten met berucht hoge jeugdwerkloosheidscijfers;

De EIB-bijdrage aan het externe optreden van de EU

67. verzoekt de EIB, overeenkomstig de evaluatie van het EIB-mandaat voor verrichtingen buiten de Europese Unie, om de doelstellingen van het buitenlandse beleid van de Europese Unie te ondersteunen zoals deze zijn vastgesteld door de Commissie en de Europese dienst voor extern optreden;

68. is ingenomen met de EU-garantie voor externe leningen die aan de EIB uit de EU-begroting is toegewezen, dat van een soortgelijke omvang is als de huidige, met een vast plafond van 30 miljard EUR (onderverdeeld in een algemeen mandaat van 27 miljard EUR en een facultatief bedrag van 3 miljard EUR dat afhankelijk is van de tussentijdse evaluatie) voor de komende financiële periode door de gebruikmaking van terugvloeiende middelen van ongebruikte FEMIP-verrichtingen (de Europees-mediterrane investerings- en partnerschapsfaciliteit) van vóór 2007;

69. verzoekt de Europese Rekenkamer om, met het oog op de tussentijdse evaluatie van het externe mandaat van de EIB, een speciaal verslag te verzorgen over de prestaties van de externe kredietverleningsactiviteiten van de EIB en de aansluiting daarvan op het EU-beleid en om de toegevoegde waarde te vergelijken met die van de eigen middelen van de EIB; verzoekt de Rekenkamer tevens om in zijn analyse te differentiëren tussen uit de EU-begroting toegewezen garanties, de door het EOF gegarandeerde investeringsfaciliteit, de verschillende mengvormen die in het kader van het EU-Afrika-trustfonds voor infrastructuur worden gebruikt, het Caraïbisch investeringsfonds en de investeringsfaciliteit voor het Stille Oceaan gebied, alsook het gebruik van terugvloeiende middelen voor deze investeringen;

Dinsdag 11 maart 2014

70. is verheugd over de toegenomen mogelijkheden voor flexibiliteit op grond van het nieuwe mandaat van de EIB voor kredietverlening in derde landen; verzoekt de EIB zijn steun aan het beleid en de doelstellingen van de EU te optimaliseren;

71. verzoekt de EIB extra flexibel gebruik te maken van het Garantiefonds, en zich meer te richten op kredietverlening voor eigen risico, door het toepassingsgebied daarvan voor rendabele projecten uit te breiden; hamert erop dat de EIB zorgt voor een hoge zichtbaarheid bij de eindbegunstigden van de projecten van de door hem verleende Europese financiële steun;

72. constateert dat de kandidaat-lidstaten en de oostelijke en zuidelijke buurlanden de hoogste prioriteit hebben van de EIB; benadrukt met name de noodzaak om steun aan de democratische en economische omschakeling na de Arabische lente te handhaven, met specifieke aandacht voor steun aan onderdelen van het maatschappelijk middenveld, banengroei en economisch herstel in de zuidelijke landen en de oostelijke partnerlanden; is tevreden over de aandacht voor kmo's en toegang tot financiering;

73. steunt in verband met het externe beleid van de EU de geleidelijke ontwikkeling van nieuwe financiële producten in samenwerking met de Commissie en de lidstaten, zoals producten die een mengvorm zijn van EU-subsidies, leningen en risicodelingsinstrumenten, teneinde nieuwe categorieën bedrijven te bereiken; doet het verzoek om optimale werkmethoden en goed omschreven subsidiabiliteitscriteria op te stellen voor het gebruik van dergelijke instrumenten, vergezeld van voorwaarden voor gestructureerde verslaglegging, toezicht en controle; verzoekt om de voltooiing van het toewijzingsbeleid;

74. verwacht dan ook dat het governance-verslag over de uitvoering van het platform voor samenwerking met internationale financiële instellingen inzake mengvormen van financiering („blending”), in dit opzicht gedetailleerde en consistente informatie bevat en een adequate rol voor de EIB waarborgt; verzoekt de Commissie een volledig verslag uit te brengen over de effecten en resultaten van de uitvoering van financiële faciliteiten met betrekking tot het platform voor samenwerking inzake vermenging;

75. is verheugd over de steun van de EIB aan projecten in een aantal energiesectoren die op groei en banen zijn gericht; herinnert aan de noodzaak om de samenhang met nieuwe ontwikkelingen in het EU-beleid op het gebied van energie en klimaat, te handhaven; spoort de EIB aan, tegen de achtergrond van zijn vernieuwde energiebeleid, zowel binnen als buiten de EU zijn steun aan projecten voort te zetten die op energie-efficiëntie en duurzame hernieuwbare energie gericht zijn, en daarmee de weg te banen naar een koolstofarme economie;

De samenwerking van de EIB met andere internationale financiële instellingen

76. herinnert eraan dat gestructureerde samenwerking tussen EU-organen (de Commissie en de EIB) en andere financiële instellingen de enige manier is om te voorkomen dat activiteiten elkaar overlappen;

77. is ingenomen met het vernieuwde memorandum van overeenstemming tussen de EIB en de EBWO, die de bereidheid van de EU weergeeft om de coördinatie en samenwerking tussen deze twee grote internationale financiële instellingen te intensiveren; spoort de EIB aan memoranda van overeenstemming uit te werken en met regionale ontwikkelingsbanken te sluiten die in zijn mandaatsregio actief zijn, teneinde synergie-effecten tot stand te brengen, risico's en kosten te delen, en voor voldoende leningen voor de reële economie te zorgen;

78. vraagt de beide instellingen te streven naar optimale operationele coördinatie voor wat betreft complementariteit en arbeidsdeling, teneinde stelselmatig de beste mogelijkheden en synergieën te onderzoeken, en de optimale hefboomwerking te vinden voor de steun aan en de uitvoering van EU-beleidsdoelstellingen en daarbij hun respectieve comparatieve voordelen en kenmerken in acht te nemen;

79. spoort de EIB en de EBWO aan om in een zo vroeg mogelijk stadium (ex-ante evaluatie of actieverkenkende fase), hun expertise, hun strategische en programmatische aanpak in de verschillende interventiegebieden en met name hun samenwerking bij risicobeheersinstrumenten (financiële, operationele of landenrisico's) te versterken, teneinde het toezicht op risico's te verbeteren;

80. is verheugd over het nieuwe gezamenlijk actieplan dat in november 2012 tussen de EIB, de EBWO en de Wereldbankgroep is overeengekomen, en dat gericht is op de ondersteuning van economisch herstel en groei in Centraal- en Zuidoost-Europa, en stelt vast dat het actieplan meer dan 30 miljard EUR behelst aan gezamenlijke toezeggingen voor de periode 2013-2014; vraagt de EIB, zoals overeengekomen, een toezegging te doen van ten minste 20 miljard EUR;

81. stelt opnieuw voor dat de Europese Unie lid wordt van de EIB;

Dinsdag 11 maart 2014

Het EIB-kader voor governance, naleving en controle

82. verzoekt de EIB en andere geassocieerde partners en belanghebbenden hun governanceprocedures verder te verbeteren door, onder meer, de ontwikkeling van uitputtende en deugdelijke systemen van monitoring, verslaglegging en controle;

83. is verheugd dat de EIB zijn verbintenis tot transparantie bekrachtigd heeft door deel te nemen aan het internationaal initiatief inzake transparantie van ontwikkelingshulp (IATI);

84. verzoekt de bank de volledige onafhankelijkheid en de goede werking van zijn klachtenprocedure te waarborgen;

85. dringt er bij de EIB op aan de bepalingen van het Verdrag van Aarhus na te leven door een openbaar documentenregister op te zetten om het in de EU-Verdragen verankerde recht op toegang tot documenten te waarborgen; vraagt de bank haar toezegging na te komen en het register met ingang van 2014 openbaar te maken;

86. verlangt dat het volgende jaarverslag wordt aangevuld met een reeks horizontale prestatie-indicatoren van de effecten van de financieringsverrichtingen op de belangrijkste gebieden van de EIB-interventies, in voorkomende geval, het te verwachten hefboomeffect en de overdracht van de financiële voordelen in de gefinancierde programma's;

87. benadrukt nogmaals de verantwoordelijkheid van de bank om de transparantie van de selectie van financiële intermediairs en partners in medegefinancierde projecten en van de eindbegunstigden, te verhogen;

88. onderstreept dat de EIB de bureaucratie moet verminderen, teneinde de financiering effectiever en sneller toe te kunnen wijzen;

89. verzoekt de EIB de transparantie betreffende haar leenactiviteiten via financiële tussenpersonen verder te vergroten door jaarlijks verslag over haar leningen aan kmo's uit te brengen en daarbij volledige gegevens te verstrekken over het niveau van de uitbetalingen aan kmo's, het aantal betroffen kmo's, de gemiddelde omvang van de leningen en de ondersteunde sectoren, alsook een beoordeling van de toegankelijkheid van de leningen voor kmo's en de doeltreffendheid van de leningen;

90. verzoekt de EIB niet samen te werken met financiële tussenpersonen met een ongunstige reputatie wat betreft transparantie, fraude, corruptie en maatschappelijke en milieu-impact; spoort de EIB aan partnerschappen aan te gaan met transparante en controleerbare financiële tussenpersonen met nauwe banden met de plaatselijke economie in elk land in kwestie; verzoekt de EIB in dit verband voor meer transparantie te zorgen, met name met betrekking tot leningen via intermediairs, alsook meer zorgvuldigheidsonderzoeken te verrichten teneinde het gebruik te voorkomen van belastingparadijzen, interne verrekenprijzen, belastingfraude, belastingontduiking en agressieve belastingontwijking of -planning; dringt aan op een voor iedereen toegankelijke lijst van strenge criteria voor de selectie van financiële tussenpersonen; verzoekt de EIB haar samenwerking met nationale publieke kredietinstellingen te intensiveren, teneinde de positieve gevolgen van haar financieringsprogramma's voor kmo's te optimaliseren;

91. verzoekt de EIB onverwijld een omvattende herziening van zijn beleid inzake niet-coöperatieve jurisdicties uit te voeren en daarbij naar behoren rekening te houden met de recente ontwikkelingen in dit verband op Europees en internationaal niveau; verzoekt de EIB dan ook ervoor te zorgen dat alle bij zijn projecten betrokken ondernemingen en financiële instellingen informatie bekend maken omtrent de economische eigenaar van elke rechtsvorm die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houdt met de onderneming, met inbegrip van trusts, stichtingen en bankrekeningen;

92. verzoekt de EIB voorts om samen met de Commissie een lijst van uit te sluiten financiële tussenpersonen op te stellen die is gebaseerd op hun reputatie wat betreft transparantie, fraude, betrekkingen met offshore-jurisdicties en maatschappelijke en milieu-impact;

93. is van oordeel dat het van fundamenteel belang is dat de EIB zijn AAA-kredietstatus handhaaft aangezien deze status de lening van 71 miljard EUR op de internationale kapitaalmarkten in 2012 tegen aantrekkelijke tarieven mogelijk gemaakt heeft; spoort de EIB niettemin aan zijn capaciteit te vergroten om aan projecten met meer toegevoegde waarde en hogere risico's, meer prioriteit te geven;

94. benadrukt nogmaals, zoals in voorgaande jaren, het belang van prudentieel banktoezicht op de EIB en vraagt om een juridisch onderzoek naar een mogelijkheid om tot een oplossing van dit vraagstuk te komen;

Dinsdag 11 maart 2014

95. stelt voor dat dit prudentieel toezicht:

- (i) uitgeoefend wordt door de ECB, krachtens artikel 127, lid 6 VEU, of
- (ii) uitgeoefend wordt in het kader van de toekomstige bankenunie, zoals geschetst in de mededeling van de Commissie van 12 september 2012 of
- (iii) mocht dat onmogelijk zijn, op basis van vrijwillige medewerking van de EIB uitgevoerd wordt door de Europese Bankautoriteit, al dan niet met deelneming van een of meer nationale toezichthouders, of anders door een onafhankelijke accountant;

betreurt het dat de Commissie niets in deze richting heeft voorgesteld, ondanks de verzoeken van het Parlement, waarvan het eerste dateert uit 2007;

96. is ingenomen met de nieuwe interne ontwikkelingen binnen de EIB in verband met de algemene toepassing van optimale bancaire werkmethoden; verlangt in dit verband dat bij de activiteiten van de EIB zowel binnen als buiten de EU ook zijn partnerbanken zich houden aan de optimale bankpraktijken die stroken met de EU-wetgeving inzake financiële diensten en met de stabiliteit van de financiële markten; verzoekt de EIB in zijn jaarlijkse werkprogramma een audit van een activiteitengebied op te nemen teneinde zekerheid te bieden dat de optimale bancaire werkmethoden deel uitmaken van de schriftelijke interne procedures van de bank;

97. verzoekt de EIB de transparantie en toegankelijkheid van haar activiteiten, beoordelingen en resultaten te vergroten door zowel naar het eigen personeel toe, d.w.z. middels participatie in relevante interne vergaderingen, als extern, bijvoorbeeld op haar website, voor een betere informatievervalsing te zorgen;

98. verheugt zich over het feit dat de EIB maatregelen heeft genomen ter bestrijding van witwassen en financiering van terrorisme, en door de benoeming van een nieuw hoofd compliance voor de groep, de complianceafdeling van extra middelen heeft voorzien; verzoekt dat het Parlement stelselmatig over de in het verslag van het groepshoofd compliance vermelde resultaten op de hoogte wordt gehouden;

99. verzoekt de EIB de rapportage per land te volgen teneinde de financiering van illegale activiteiten te bestrijden; is van mening dat alle begunstigden die in verschillende jurisdicties zijn gevestigd, zowel ondernemingen als financiële intermediairs, willen zij in aanmerking komen voor financiering en investering van de EIB, in hun door een auditor gecontroleerde jaarverslagen informatie per land bekend moeten maken over hun verkoop, activa, werknemers, winst en belastingbetaling in elk land waarin zij actief zijn; is van mening dat begunstigden overeenkomsten met regeringen van het gastland en met name de voor hen geldende fiscale regeling in elk land waarin zij actief zijn, bekend moeten maken;

100. verzoekt de controleomgeving in de EIB aan de toekomstige toename van het aantal financieringsaanvragen aan te passen, die het gevolg is van de kapitaalsverhoging van de EIB, en in andere financiële partnerschappen, met name voor risicobeheerfuncties;

De follow-up van de EIB van resoluties van het Parlement

101. verzoekt de EIB verslag uit te brengen over de stand van zaken en status van voorgaande aanbevelingen die het Europees Parlement met betrekking tot elk jaarverslag afgeeft, in het bijzonder over de impact van de in zijn mandaatsregio's verstrekte leningen op de groei en het scheppen van banen aldaar, en op economische integratie tussen de EU en kandidaat-lidstaten en nabuurschapslanden;

o

o o

102. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Investeringsbank en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0202

De evaluatie van het Europees systeem voor financieel toezicht (ESFT)**Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 met aanbevelingen van de Commissie over de evaluatie van het Europees systeem voor financieel toezicht (ESFT) (2013/2166(INL))**

(2017/C 378/02)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 225 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit) ⁽²⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) ⁽⁴⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1096/2010 van de Raad van 17 november 2010 tot toewijzing aan de Europese Centrale Bank van specifieke taken betreffende de werking van het Europees Comité voor systeemrisico's ⁽⁵⁾,
- gezien Richtlijn 2010/78/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot wijziging van de Richtlijnen 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2009/65/EG wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft ⁽⁶⁾,
- gezien zijn standpunt van 12 september 2013 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit) wat de interactie daarvan betreft met Verordening (EU) nr..../... van de Raad waarbij aan de ECB specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid op het gebied van het prudentieel toezicht op kredietinstellingen ⁽⁷⁾,
- gezien zijn standpunt van 12 september 2013 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../... van de Raad waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid op het gebied van het prudentieel toezicht op kredietinstellingen ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.⁽²⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12.⁽³⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48.⁽⁴⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84.⁽⁵⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 162.⁽⁶⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 120.⁽⁷⁾ P7_TA(2013)0371.⁽⁸⁾ P7_TA(2013)0372.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 3 juni 2010 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europese Bankautoriteit⁽¹⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽²⁾,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 3 juni 2010 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen⁽³⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽⁴⁾,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 3 juni 2010 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europese Autoriteit voor effecten en markten⁽⁵⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽⁶⁾,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 18 mei 2010 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2009/65/EG wat de bevoegdheden van de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en de Europese Autoriteit voor effecten en markten betreft⁽⁷⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽⁸⁾,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 25 mei 2010 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende macroprudentieel toezicht van de Gemeenschap op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's⁽⁹⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽¹⁰⁾,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken van 25 mei 2010 over het voorstel voor een verordening van de Raad tot toewijzing aan de Europese Centrale Bank van specifieke taken betreffende de werking van het Europees Comité voor systeemrisico's⁽¹¹⁾ en zijn standpunt van 22 september 2010 over dat voorstel⁽¹²⁾,
- gezien het advies van de Commissie economische en monetaire zaken van 1 maart 2013 inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Bankautoriteit voor het begrotingsjaar 2011,
- gezien het advies van de Commissie economische en monetaire zaken van 1 maart 2013 inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen voor het begrotingsjaar 2011,
- gezien het advies van de Commissie economische en monetaire zaken van 1 maart 2013 inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2011,
- gezien het advies van de Commissie economische en monetaire zaken van 5 september 2013 over de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2014 — alle afdelingen,
- gezien de kernbeginselen voor een effectief banktoezicht als goedgekeurd door het Comité van Basel voor het banktoezicht op 13 en 14 september 2012⁽¹³⁾,
- gezien de aanbevelingen van de Raad voor financiële stabiliteit van oktober 2011 over „Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions”,

⁽¹⁾ A7-0166/2010.

⁽²⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 214.

⁽³⁾ A7-0170/2010.

⁽⁴⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 209.

⁽⁵⁾ A7-0169/2010.

⁽⁶⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 217.

⁽⁷⁾ A7-0163/2010.

⁽⁸⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 212.

⁽⁹⁾ A7-0168/2010.

⁽¹⁰⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 210.

⁽¹¹⁾ A7-0167/2010.

⁽¹²⁾ PB C 50 E van 21.2.2012, blz. 216.

⁽¹³⁾ <http://www.bis.org/publ/bcbs230.pdf>.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien de gedragscode voor toezichthoudende autoriteiten als opgesteld door het Comité van Basel voor het banktoezicht in oktober 2010 ⁽¹⁾,
 - gezien het vonnis van het Hof van Justitie van Europese Unie van 22 januari 2014 in zaak C-270/12 *Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tegen Raad van de Europese Unie en Europees Parlement*,
 - gezien de artikelen 42 en 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A7-0133/2014),
- A. overwegende dat de financiële crisis heeft aangetoond dat ontoereikend risicobeheer en inefficiënt, onevenwichtig en gefragmenteerd toezicht op de financiële markten hebben bijgedragen tot financiële instabiliteit en een gebrek aan consumentenbescherming bij financiële diensten;
- B. overwegende dat het Europees Parlement een groot voorstander was van de oprichting van de Europese Toezichthoudende Autoriteiten (ESA's), heeft gezorgd voor meer bevoegdheden op het gebied van coördinatie en direct toezicht voor de ESA's, en van mening is dat deze autoriteiten belangrijke actoren zijn bij de ontwikkeling van stabielere en veiligere financiële markten en dat de Unie strenger en beter gecoördineerd toezicht nodig heeft op het niveau van de Unie;
- C. overwegende dat de oprichting van het Europees systeem voor financieel toezicht (ESFT) de kwaliteit en de samenhang van het financieel toezicht in de interne markt heeft verbeterd; overwegende dat dit een evolutionair proces is waarbij de leden van de toezichthoudende organen vooral de belangen en waarden van de Unie in het oog moeten houden;
- D. overwegende dat het microprudentieel toezicht in de Unie sinds de oprichting van het ESFT in een sneller tempo is ontwikkeld dan het macroprudentieel toezicht;
- E. overwegende dat meer bevoegdheden voor micro- en macro-economisch toezicht worden toegekend aan de Europese Centrale Bank (ECB) die de nodige maatregelen moet treffen om belangenconflicten te voorkomen vanwege de taken van de ECB op gebied van monetair beleid;
- F. overwegende dat de ESA's versnippering van de financiële markten in de Unie moeten voorkomen;
- G. overwegende dat de ESA's de opdracht hebben convergentie te verwezenlijken en kwaliteitsverbetering van het dagelijks toezicht te stimuleren, en dat de ESA's prestatie-indicatoren moeten ontwikkelen die zijn gericht op de resultaten op regelgevinggebied van het dagelijkse toezicht;
- H. overwegende dat de ESA's hun mandaat om bij te dragen tot wetgevingsprocedures en technische normen voor te stellen, in ruime mate hebben vervuld;
- I. overwegende dat de toepassingsgebieden van de ESA's in zeer verschillende richtingen zijn geëvolueerd, ook al zijn de verordeningen ter oprichting van de ESA's bijna identiek;
- J. overwegende dat de Commissie wat betreft technische reguleringsnormen (RTS) en technische uitvoeringsnormen (ITS) de bevoegdheid heeft de door de ESA voorgestelde ontwerpen met of zonder amendement goed te keuren, en een gedetailleerde motivering moet verstrekken, indien zij wil afwijken van die ontwerpen;
- K. overwegende dat is gebleken dat rechtstreeks toezicht van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) op de kredietratingbureaus de kwaliteit van het toezicht op dit terrein kan verbeteren;
- L. overwegende dat RTS worden goedgekeurd als gedelegeerde handelingen en de betrokkenheid van de ESA's garanderen op gebieden waarvoor zij meer technische expertise hebben om op een lager niveau wetgeving op te stellen;
- M. overwegende dat paragraaf 2 van het Gezamenlijk Akkoord tussen het Parlement, de Raad en de Commissie inzake gedelegeerde handelingen bepaalt dat de drie instellingen dienen samen te werken tijdens de gehele procedure die leidt tot de vaststelling van gedelegeerde handelingen met het oog op een adequate uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheid en een effectieve controle daarop door het Parlement en de Raad;

⁽¹⁾ <http://www.bis.org/publ/bcbs177.pdf>.

Dinsdag 11 maart 2014

- N. overwegende dat het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (SSM) een belangrijke stap was in de richting van een samenhangend toezicht op banken in de eurozone en in andere deelnemende lidstaten;
- O. overwegende dat de oprichting van het SSM belangrijke gevolgen heeft voor de oprichting van institutioneel micro- en macroprudentieel toezicht binnen de Unie gezien de aan de ECB toegewezen bevoegdheden op die terreinen;
- P. overwegende dat het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) gezorgd heeft voor bruikbare macro-economische aanbevelingen voor het wetgevingsproces waar op het gebied van geldmarktfondsen, kapitaalvereisten, de richtlijn hypothecair krediet of symmetrische garantiemaatregelen voor de lange termijn in Solvabiliteit II ⁽¹⁾ slechts ten dele gevolg aan is gegeven door de Commissie en de medewetgevers;
- Q. overwegende dat het ESRB geen verplichte rol heeft binnen het wetgevingsproces, zelfs niet op het gebied van macro-economische kwesties;
- R. overwegende dat het raadgevend wetenschappelijk comité een belangrijke en constructieve rol speelde bij het aansturen van de agenda van het ESRB, met name door het ESRB aan te moedigen zich te concentreren op controversiële en fundamentele kwesties;
- S. overwegende dat de medewetgevers of de Commissie rekening hadden kunnen houden met sommige voorstellen van het ESRB, indien het deze in een eerder stadium van het wetgevingsproces had ingediend;
- T. overwegende dat het ESRB tijdens de financiële crisis werd opgericht om een verdere crisis te voorkomen en om financiële stabiliteit te bewaren;
- U. overwegende dat het systeemrisico van het beleid om de rentetarieven gedurende een buitensporig lange periode op een zeer laag niveau te houden in geen enkele verklaring van het ESRB is genoemd;
- V. overwegende dat het monetair beleid aanzienlijke gevolgen kan hebben voor kredietverleningen en kan leiden tot plotse stijging van activaprijzen en er derhalve een conflictenbelang kan ontstaan tussen het monetair beleid van de ECB en de activiteiten van het ESRB;
- W. overwegende dat het na de eerste voorstellen van de Commissie de bedoeling was dat het ESRB meer dan tweemaal zoveel personeelsleden zou krijgen dan het op dit moment heeft, en dat schommelingen in het aantal gekwalificeerde personeelsleden een nadelig effect heeft op zijn werkzaamheden;
- X. overwegende dat de ESMA geen rekening heeft gehouden met de verklaringen van het ESRB over de EMIR-verordening;
- Y. overwegende dat de oprichting van de het ESRB buiten de ECB, krachtens artikel 130 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), hem niet in staat stelt adviezen, aanbevelingen of waarschuwingen gericht aan het ECB uit te vaardigen;
- Z. overwegende dat de structuur van het ESRB en de omvang van zijn besluitvormingsorgaan een vlot besluitvormingsproces in de weg staan;
- AA. overwegende dat in aanbeveling 2011/3 van het ESRB wordt bepaald dat de centrale banken een toonaangevende rol moeten spelen bij het macroprudentieel toezicht en dat vertegenwoordigers van centrale banken dienovereenkomstig lid moeten zijn van de besluitvormende organen van het ESRB;
- AB. overwegende dat lidmaatschap van het ESRB in sterke mate gebaseerd is op de centrale banken, die een belangrijke rol spelen, maar ook gelijkwaardige vooruitzichten hebben;
- AC. overwegende dat belangrijke onderdelen van de sectorale wetgeving, waarin specifieke bevoegdheden worden verleend aan de ESA's, nog niet in werking zijn getreden, met als gevolg dat de ESA's hun werkzaamheden niet gelijkwaardig kunnen uitvoeren;
- AD. overwegende dat de wetgeving op het gebied van financiële markten, financiële diensten en financiële producten uiterst gefragmenteerd is en dat de veelheid aan wetsteksten zorgt voor mazen, dublures in de rapportagevoorschriften, institutionele divergentie en overlapping van de regelgeving, en onbedoelde gevolgen voor en negatieve effecten op de reële economie kan hebben;

⁽¹⁾ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335, 17.12.2009, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

- AE. overwegende dat de Verenigde Staten een federaal bureau voor de bescherming van consumenten op het gebied van financiële diensten heeft opgericht met een sterk mandaat;
- AF. overwegende dat transparantie een belangrijk onderdeel van goed bestuur vormt en dat het van belang is de transparantie van de werkzaamheden van de ESA's te vergroten en hun onafhankelijkheid;
- AG. overwegende dat, hoewel de ESA's over het algemeen op een transparante manier functioneren via informatie op hun websites, er behoefte is aan meer transparantie bij de werkzaamheden en de voortgang van de ESA's op het gebied van adviezen en voorstellen, alsmede aan meer informatie over de taskforces en werkgroepen;
- AH. overwegende dat de Commissie zowel formeel als informeel betrokken is bij de verrichtingen van de ESA's, maar dat haar betrokkenheid nog niet op transparante wijze geschiedt, en overwegende dat haar rol op één lijn moet worden gebracht met die van het Parlement en de Raad, zodat de onafhankelijkheid van de ESA's niet in twijfel wordt getrokken;
- AI. overwegende dat de bijdragen van de groepen belanghebbenden aan de werkzaamheden van de ESA's slechts beperkt van nut lijken te zijn geweest;
- AJ. overwegende dat een toename van de transparantie van uitermate groot belang is voor de groepen belanghebbenden om weloverwogen en werkzame regelgeving voor de financiële markten te ontwikkelen en overwegende dat samenwerking met de marktdeelnemers veel beter zou verlopen, indien deze groepen transparanter zouden zijn over de samenstelling van de groepen en de details van de aan de groepen verleende taken;
- AK. overwegende dat de ESA's de Commissie moeten ondersteunen door hun ervaring in financiële diensten op een transparante manier beschikbaar te stellen;
- AL. overwegende dat de ESA's de Commissie en de medewetgevers moeten bijstaan door te beoordelen in hoeverre wetgeving overeenkomt met de reguleringsdoelstellingen, en deze beoordeling omwille van de transparantie openbaar moeten maken; de ESA's moeten formele adviezen verlenen over voorgestelde communautaire wetgeving en de kwaliteit van de bewijzen en analyses in de effectenbeoordelingen van wetgevingsvoorstellen beoordelen;
- AM. overwegende dat de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in zaak C-270/12 wijst op een mogelijkere uitbreider werkteerrein voor het Europees Systeem voor financieel toezicht (ESFS) overeenkomstig artikel 114 VWEU in vergelijking met de heersende interpretatie van het vonnis in zaak C-9/56 Meroni ⁽¹⁾ toen het ESFS werd opgericht en derhalve moet de Commissie de mogelijke implicaties in de aanstaande herziening van het ESFS beoordelen;
- AN. overwegende dat het toezicht door de ECB op financiële conglomeraten die actief zijn in de bank- en verzekeringssector wordt beperkt door de rechtsgrondslag van het SSM;
- AO. overwegende dat de oprichting van het SSM het onderliggende toezichtstelsel van het ESFS wijzigt en een zekere mate van asymmetrie creëert tussen de verschillende autoriteiten en hun toezichtsgebieden;
- AP. overwegende dat het na de inwerkingtreding van het SSM met name van belang is om willekeur in de regelgeving te vermijden, gelijkwaardige randvoorwaarden te waarborgen en te zorgen voor een goede werking van de interne markt, verstoringen te voorkomen en de fundamentele vrijheden te behouden;
- AQ. overwegende dat de ECB en de ESA's verschillende rapportagevoorschriften en -termijnen hanteren en dat de oprichting van het SSM het ernstige gevaar met zich mee zou kunnen brengen dat er dublures ontstaan in de rapportagevoorschriften, indien nationale autoriteiten niet voldoende samenwerken met het SSM en de ESA's;
- AR. overwegende dat er zelden gebruik is gemaakt van het recht om onderzoek te doen naar mogelijke inbreuken op de Uniewetgeving en overwegende dat de ESA's slechts over zeer beperkte mogelijkheden beschikken om een onderzoek naar vermeende schendingen van de wet door nationale bevoegde autoriteiten in te stellen;

⁽¹⁾ Zaak 9/56 Meroni tegen Hoge Autoriteit [1957 en 1958] ECR 133.

Dinsdag 11 maart 2014

- AS. overwegende dat met betrekking tot mogelijke inbreuken op het Europees recht de besluiten die betrekking hebben op de nationale toezichthoudende autoriteiten, door nationale toezichthouders in de raden van toezicht van de ESA's worden genomen;
- AT. overwegende dat er onder invloed van de bindende bemiddelingsbevoegdheden van de ESA's veel bruikbare oplossingen tot stand zijn gekomen tussen de nationale toezichthoudende autoriteiten;
- AU. overwegende dat het voor nationale vertegenwoordigers moeilijk is geweest om hun rol als hoofd van een nationale bevoegde autoriteit los te zien van het Europese besluitvormingsproces waarbij hun vermogen om overeenkomstig artikel 42 van de ESA-verordeningen te voldoen aan het vereiste om uitsluitend in het belang van de hele Unie onafhankelijk en objectief te handelen, onder druk komt te staan;
- AV. overwegende dat onderlinge druk niet heeft gewerkt op de manier zoals werd voorzien tijdens het oorspronkelijke ontwerp van de ESA's, maar voor hen wel nodig is om hun ontwikkeling te kunnen stimuleren;
- AW. overwegende dat sommige ESA's nog steeds moeite hebben om de voor hun werk benodigde informatie in het juiste formaat te verkrijgen, en overwegende dat de EBA stresstests heeft moeten uitvoeren, maar dat in sommige gevallen geen van deze instanties de benodigde wettelijke bevoegdheid had om de voor de tests vereiste informatie te verzamelen, noch de wettelijke bevoegdheden om gegevens te verifiëren die onnauwkeurig bleken;
- AX. overwegende dat de ESA's kunnen afzien van bepaalde noodzakelijke verzoeken om informatie omdat zij anticiperen op een afwijzing in hun raden van toezicht;
- AY. overwegende dat krachtens onlangs overeengekomen wetgeving de bevoegdheden van de ESA's zijn verruimd om vermeende schendingen of niet-toepassing van het Unierecht te onderzoeken waardoor de bevoegde autoriteiten verplicht zijn de relevante ESA alle informatie te verstrekken die nodig wordt geacht, waaronder de manier waarop de wetgeving overeenkomstig Unierecht wordt toegepast;
- AZ. overwegende dat in de loop van de oprichting van het SSM enige vooruitgang was geboekt doordat aan de EBA de nodige bevoegdheden waren verleend om rechtstreeks informatie in te winnen, maar dat deze aan de andere ESA's moeten worden verleend;
- BA. overwegende dat gebleken is dat richtsnoeren een zinvol en noodzakelijk instrument zijn om lacunes in de regelgeving op te vullen omdat er in de sectorale wetgeving geen bevoegdheden waren verleend aan de ESA's;
- BB. overwegende dat de ESA's wel degelijk het mandaat hebben om de invoering van Uniewetgeving in de lidstaten te controleren, maar niet over genoeg hulpbronnen beschikken om de daadwerkelijke handhaving te beoordelen;
- BC. overwegende dat MiFID I richtlijn ⁽¹⁾ in alle lidstaten is ingevoerd, maar dat sommige lidstaten weigeren de regelgeving inzake consumentenbescherming in de praktijk toe te passen en te handhaven;
- BD. overwegende dat de deelname van ESA-vertegenwoordigers aan de colleges van toezicht het functioneren van de colleges heeft verbeterd, maar dat de colleges slechts beperkt vooruitgang hebben geboekt bij het vergroten van de convergentie in het toezicht;
- BE. overwegende dat het stemrecht in de raden van toezicht van de ESA's niet in verhouding staat tot de omvang van de relevante lidstaten, zoals momenteel het geval is in de ECB en in andere Europese agentschappen;
- BF. overwegende dat de wijzigingen van het originele stelsysteem dat cruciaal is gebleken om een gelijke behandeling van de lidstaten en soepel functioneren van de ESA's te waarborgen, een concessie aan sommige lidstaten waren waardoor de besluitvormingsprocedures binnen de raad van toezicht bezwarender en omslachtiger werden;
- BG. overwegende dat er geen leeftijds- of genderdiscriminatie moet zijn bij de aanstelling van voorzitters van de ESA's, een functie die in de hele Unie breed bekend moet worden gemaakt;

⁽¹⁾ Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad (PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

- BH. overwegende dat de voorzitter, de uitvoerend directeur en de leden van de raad van toezicht en de raad van bestuur zich onafhankelijk moeten kunnen opstellen en alleen in het belang van de Unie moeten kunnen handelen;
- BI. overwegende dat sommige nationale toezichthouders van de lidstaten problemen hebben gehad om hun verplichte bijdrage aan de begrotingen van de ESA's af te dragen;
- BJ. overwegende dat de verplichte bijdrage van de lidstaten strijdig is met de onafhankelijkheid van de ESA's;
- BK. overwegende dat de ESA's hebben verklaard moeite te hebben met het aanwerven van personeel dat beschikt over een zekere leidinggevende ervaring en dat ze worden beperkt in de vervulling van hun mandaat wegens een gebrek aan middelen en menskracht en dat de beschikbare middelen geen weerspiegeling zijn van de uit te voeren taken;
- BL. overwegende dat de huidige financiering van de ESA's, met een gemengde financieringsregeling, niet flexibel is, tot administratieve rompslomp leidt en de onafhankelijkheid van de agentschappen onder druk zet;
- BM. overwegende dat het regelgevingsmandaat om uitvoeringsbesluiten en gedelegeerde handelingen te ontwikkelen voor de ESA's in de opbouwfase een prioriteit is geweest en van buitensporige invloed is geweest op de werkdruk in vergelijking met andere verantwoordelijkheden;
- BN. overwegende dat de ESA's niet voldoende middelen hebben kunnen toewijzen aan de kerntaak van het uitvoeren van economische analyses van financiële markten (als opgenomen in artikel 8, lid 1, onder g), van Verordeningen (EU) nrs. 1093/2010, (EU) 1094/2010 en (EU) 1095/2010), wat een essentiële basis vormt voor het opstellen van hoogwaardige regelgeving;
- BO. overwegende dat het gemeenschappelijke mandaat om een consumententrendrapport op te stellen vereist dat alle lidstaten informatie over deze trends verzamelen;
- BP. overwegende dat de EBA nog steeds geen rechtsgrondslag heeft in de richtlijnen betreffende betalingsdiensten, consumentenkrediet ⁽¹⁾, en andere zaken;
- BQ. overwegende dat sommige eisen die door de ESA's waren bedoeld voor alle marktdeelnemers door sommige marktdeelnemers werden beschouwd als overdreven, zinloos en niet in verhouding tot de omvang en het soort bedrijf van de marktdeelnemers, en de sectorale wetgeving niet altijd voldoende flexibiliteit bood bij de toepassing van het Unierecht;
- BR. overwegende dat de ECB het recht heeft in werkgroepen van de Raad deel te nemen, terwijl de ESA's amper deelnemen aan het formele besluitvormingsproces;
- BS. overwegende dat op het vlak van consumentenbescherming de inspanningen, aangewende middelen en resultaten van de ESA's uiteenliepen en met name met betrekking tot de EBA zeer weinig voorstelden;
- BT. overwegende dat een zwak bestuur en systeem van openbaarmaking aanzienlijk hebben bijgedragen tot de huidige crisis;
- BU. overwegende dat de nieuwe toezichtsbeginselen van Basel twee nieuwe beginselen bevatten inzake bedrijfsbestuur en transparantie en openbaarmaking;
- BV. overwegende dat wanverkoop, oneerlijke mededinging en profiteergedrag consumenten kunnen schaden;
- BW. overwegende dat de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EIOPA) en de EBA niet gezorgd hebben voor substantiële consumententrendrapporten;
- BX. overwegende dat de bekendmaking van het door de ECB-president Mario Draghi beloofde verslag over financiële stabilisatie van het ESRB nog steeds op zich laat wachten;
- BY. overwegende dat de leden van de ESA's, om besluiten te nemen op het gebied van consumentenbescherming, een gelijkwaardig deskundigheidsniveau moeten hebben, zelfs wanneer sommigen onder hen niet een parallel mandaat hebben in hun eigen lidstaat;

⁽¹⁾ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB L 133 van 22.5.2008, blz. 66).

Dinsdag 11 maart 2014

- BZ. overwegende dat de huidige vrijwaringsclausules in artikel 38, lid 1, van Verordeningen (EU) nrs. 1093/2010, 1094/2010, en 1095/2010, de mogelijkheden beperken voor bemiddeling overeenkomstig de artikelen 18 en 19, en dat daarom, met name in gevallen van grensoverschrijdende groepsafwikkeling overeenkomstig de richtlijn bankherstel en -afwikkeling, de lidstaat die de budgettaire verantwoordelijkheid heeft voor de instelling in kwestie de uiteindelijke besluitvormingsbevoegdheid behoudt;
1. verzoekt de Commissie om vóór 1 juli 2014 wetgevingsvoorstellen in te dienen bij het Parlement voor herziening van de Verordeningen (EU) nrs. 1092/2010, 1093/2010, 1094/2010, 1095/2010, en 1096/2010, aan de hand van de gedetailleerde aanbevelingen in de bijlage, op basis van de opgedane ervaring sinds de ESA's werden opgericht en een diepgaande analyse van de rechtsgrondslag en beschikbare alternatieven voor artikel 114 VWEU, met inbegrip van de recente jurisprudentie;
 2. constateert dat deze aanbevelingen in overeenstemming zijn met de grondrechten en het subsidiariteitsbeginsel;
 3. is van oordeel dat de financiële implicaties van het verlangde voorstel moeten worden gedekt door voldoende middelen uit de Uniebegroting, rekening houdend met de optie van de ESA's om vergoedingen bij entiteiten die onder hun toezicht vallen, in mindering te brengen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en bijgaande gedetailleerde aanbevelingen te doen toekomen aan de Commissie en de Raad.
-

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE

GEDETAILLEERDE AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL

Het Europees Parlement is van mening dat de vast te stellen rechtshandeling of rechtshandelingen in het volgende moet/moeten voorzien:

Het Europees systeem voor financieel toezicht moet verder worden aangepast aan het SSM door:

- het mandaat voor alle ESA's voor bindende en niet-bindende bemiddeling te verruimen, met name met betrekking tot de ECB;
- het mandaat voor alle ESA's om bindende bemiddeling uit te voeren te verduidelijken op terreinen waarover de ESA's een eigen oordeel moeten vellen;
- de ESA's de mogelijkheid te bieden om op initiatief van de raad van bestuur bindende en niet-bindende bemiddeling te starten, wanneer sectorale wetgeving daar in voorziet;
- de bevoegdheden van alle ESA's te verruimen om stresstests te verrichten om ten minste vergelijkbare mogelijkheden te hebben als de EBA ten tijde van de oprichting van het SSM;
- ervoor te zorgen dat de ESA's, het ESRB, de nationale toezichthoudende autoriteiten en de ECB in geval van lidstaten die tot het SSM behoren, toegang hebben tot dezelfde informatie die zo mogelijk verstrekt moet worden met dezelfde regelmaat en in een gemeenschappelijk elektronisch formaat dat moet worden bepaald door de ESA's. Aan het gemeenschappelijk formaat is echter geen verplichting tot levering van gegevens in overeenstemming met de IFRS verbonden, en er wordt tevens voorzien in toereikende overgangsperioden voor de verplichte invoering van het gemeenschappelijk formaat;
- ervoor te zorgen dat het ESRB zich kan ontwikkelen tot een sterk netwerk waarmee een permanente controle en analyse van systeemrisico's onder besluitvormers wordt gewaarborgd, en een cultuur van dialoog wordt ontwikkeld tussen microprudentieel toezicht en macro-economisch toezicht;
- te voorzien in mechanismen die de onafhankelijkheid van het ESRB vergroten, waarbij de interactie met de ECB wordt gewaarborgd;
- de benodigde operationele wijzigingen in het ESRB door te voeren vanwege de oprichting van het SSM, waaronder de mogelijkheid voor het ESRB om waarschuwingen en aanbevelingen gericht aan het ECB en het SSM uit te vaardigen;
- één centraal punt voor het verzamelen van gegevens te ontwikkelen, dat verantwoordelijk zal zijn voor de selectie, validatie en verzending van de desbetreffende gegevens;
- de rol van het wetenschappelijk comité van het ESRB te vergroten;
- een uitvoerend voorzitter van het ESRB te benoemen;
- het mandaat en de functies van het ESRB te beoordelen en te verduidelijken om mogelijke belangenconflicten tussen microprudentieel toezicht en toezichthoudende instrumenten en macro-economisch toezicht te vermijden;
- de coördinerende rol van de stuurgroep van het ESRB te versterken en de samenstelling ervan aan te passen;
- de lijst van mogelijke instellingen waaraan door het ESRB gegeven waarschuwingen en aanbevelingen kunnen worden gericht, uit te breiden met de ECB (in haar functies als vastgelegd in het SSM) en nationale macroprudentiële autoriteiten;
- de ESRB-aanbevelingen op te nemen in het Europees Semester via de landenspecifieke aanbevelingen en de aanbevelingen voor de Unie als geheel;

Waar de ervaring heeft geleerd dat herziening noodzakelijk is, moeten de nieuwe rechtshandelingen het functioneren van het ESFT verbeteren door:

Voorzitters

- de bevoegdheden van de voorzitters van alle drie ESA's zodanig te verruimen dat zij technische en operationele besluiten mogen nemen of andere toezichthoudende autoriteiten om informatie mogen verzoeken overeenkomstig het mandaat van de respectieve ESA en door te vergemakkelijken dat er meer bevoegdheden van de raden van toezicht worden gedelegeerd aan de voorzitter;

Dinsdag 11 maart 2014

- de voorzitters de bevoegdheid te verlenen om collegiale toetsing uit te voeren overeenkomstig artikel 30 van de ESA-verordeningen;
- de voorzitters en uitvoerend directeurs stemrecht te verlenen in de raad van toezicht;
- ervoor te zorgen dat de voorzitters van de ESA's de bevoegdheid hebben de voorzitters van interne commissies en werkgroepen te benoemen overeenkomstig artikel 41 van de ESA-verordeningen;
- ervoor te zorgen dat de voorzitters van de ESA's en het ESRB ten minste tweemaal per jaar formeel worden uitgenodigd voor vergaderingen van ECOFIN om verslag te doen van hun activiteiten en werkprogramma;
- ervoor te zorgen dat er actief wordt gestreefd naar genderevenwicht in het kader van de selectieprocedures van voorzitters en hun plaatsvervangers en dat het proces transparant is en zodanig wordt gepland dat het Parlement de mogelijkheid heeft bij dergelijke procedures zijn rol te vervullen;
- ervoor te zorgen dat, onverminderd de eerbiediging van het in bovenstaande paragraaf genoemde beginsel, de voorzitters van de ESA's uitsluitend worden geselecteerd op basis van verdiensten, vaardigheden, kennis van financiële instellingen en markten, en ervaring die relevant is voor financieel toezicht en financiële regulering;

Goed bestuur: organisatie, besluitvorming, onafhankelijkheid en transparantie

- artikel 45 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, van Verordening (EU) nr. 1094/2010, en van Verordening (EU) nr. 1095/2010 te amenderen en de raden van bestuur van de drie ESA's om te vormen tot onafhankelijke organen, bestaande uit drie professionals met een Europees mandaat, te benoemen door het Parlement, de voorzitter van de ESA's en de uitvoerend directeurs en de leden van de raad van bestuur stemrecht te verlenen in de raad van toezicht, om meer onafhankelijkheid te waarborgen ten opzichte van nationale belangen; de voorzitter van de raad van bestuur is tevens voorzitter van de raad van toezicht en heeft een beslissende stem in zowel de raad van beheer als de raad van toezicht;
- artikel 40 van Verordeningen (EU) nrs. 1093/2010, 1094/2010 en 1095/2010 te amenderen en de samenstelling van de raad van toezicht te wijzigen, die zou moeten bestaan uit het hoofd van de nationale bevoegde autoriteiten en de leden van de raad van bestuur;
- de taken tussen de raad van bestuur en de raad van toezicht zodanig opnieuw te verdelen, dat de raad van toezicht zich toespitst op het verlenen van strategische sturing aan de werkzaamheden van de ESA's, de goedkeuring van technische normen, algemene richtsnoeren en aanbevelingen en adviezen over tijdelijk ingrijpen, terwijl andere besluiten door de raad van bestuur worden genomen, waarbij de raad van toezicht in bepaalde gevallen het recht heeft bezwaar aan te tekenen tegen het voorstel van de raad van bestuur;
- de ESA's een onafhankelijke begrotingslijn toe te wijzen zoals voor de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming, die gefinancierd zou moeten worden uit de bijdragen van de marktdeelnemers en de begroting van de Unie;
- de onafhankelijkheid van de ESA's ten opzichte van de Commissie te vergroten, met name met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden;
- meer gestroomlijnde besluitvormingsprocessen te verwezenlijken binnen de raden van toezicht van alle ESA's;
- de stemmechanismen te vereenvoudigen en door voor alle ESA's opnieuw hetzelfde stemreglement in te stellen, gebaseerd op het huidige stemmechanisme van de ESMA en de EIOPA;
- de onafhankelijkheid van de ESA's ten opzichte van de Europese Commissie te vergroten en te waarborgen door formele procedures en openbaarmakingsverplichtingen vast te stellen voor mededelingen, juridische adviezen en formeel en informeel mondeling advies dat door de Commissie wordt verstrekt;
- ervoor te zorgen dat in geval van kwesties betreffende consumentenbescherming de leden in de raad van toezicht die in hun eigen lidstaat geen mandaat hebben voor consumentenbescherming, in de relevante raadsvergaderingen worden vergezeld door een vertegenwoordiger van de leidinggevende nationale autoriteit;
- snelle en doeltreffende besluitvormingsprocedures te ontwikkelen binnen het Gemengd Comité zodat besluiten sneller kunnen worden genomen en de kans op bezwaren wordt verkleind;

Dinsdag 11 maart 2014

- de flexibiliteit van ESA's te vergroten om gespecialiseerd personeel aan te nemen voor specifieke taken, en ook voor kortdurende perioden;
- de transparantie te vergroten op het gebied van de betrokkenheid van belanghebbenden en mogelijke belangenconflicten en door een strengere regeling te ontwikkelen voor afkoelingsperiodes, met name middels grotere betrokkenheid van kleinhandelsgroepen, doeltreffende raadplegingen en transparantere processen;
- het systeem van de groepen belanghebbenden te herzien, waaronder hun structuur, hun samenstelling en middelen en de samenstelling van de groepen belanghebbenden te veranderen ten gunste van een betere vertegenwoordiging van consumenten en niet-industriële belanghebbenden;
- een economische analyse-eenheid op te richten die volledig onderbouwde kosten-batenanalyses opstelt van voorgestelde RTS'en, ITS'en en richtsnoeren, en bijdragen levert aan de aan de Commissie, het Parlement en de Raad verleende adviezen bij het opstellen van nieuwe wetgeving en bij het herzien van bestaande wetgeving;

Eén enkel wetboek en interne markt

- het toepassingsgebied van de maatregelen en de lijst van sectorale wetgeving in artikel 1, lid 1, van de ESA-verordeningen te herzien;
- van de Commissie en, in voorkomend geval, de ESA's te eisen dat zij een tijdige reactie geven op de opmerkingen van de leden van het Europees Parlement inzake ontwerpen van RTS, met name wanneer de standpunten van leden van het Europees Parlement niet zijn terug te vinden in de door de Commissie vastgestelde RTS;
- van de Commissie te eisen dat wanneer zij de door de ESA's voorgestelde RTS'en en ITS'en niet goedkeurt, haar redenen alsmede volledig onderbouwde kosten-batenanalyses openbaar te maken om dit besluit te rechtvaardigen;
- een formele communicatiemethode op te zetten met het directoraat-generaal Mededinging van de Commissie om te waarborgen dat de wetgeving inzake financiële diensten eerlijke en duurzame concurrentie op de interne markt stimuleert en dat concurrentieverstorende onevenwichtigheden ten gevolge van bepaalde wetgeving erdoor worden vermeden, zowel wat betreft de toegang voor consumenten tot verkoopdiensten en op welke manier deze per lidstaat verschillen, als wat betreft overeenkomstige professionele betrokkenen en de groothandelsmarkten;
- de ESA's het mandaat te geven om de Commissie in kennis te stellen van gevallen waarin nationale wetgeving of verschillen in nationale wetgeving de werking van de interne markt belemmeren;
- de ESA's het mandaat en de bevoegdheden te verschaffen om prijsverschillen tussen de lidstaten vast te stellen en bepaalde markten te analyseren waar sprake kan zijn van profiteergedrag;
- het mandaat van de ESA's te verruimen om de verspreiding van financiële gegevens en marktdiscipline te bevorderen, waarbij van hen wordt verlangd dat ze op hun websites informatie bekendmaken over afzonderlijke financiële instellingen, wat naar hun oordeel nodig is om de transparantie van de financiële markten te waarborgen;
- te verduidelijken dat er uitsluitend op basis van de respectieve bevoegdheden in sectorale wetgeving richtsnoeren ter verbetering van gemeenschappelijke normen voor de gehele interne markt overeenkomstig artikel 16 van Verordeningen (EU) nrs. 1093/2010, 1094/2010 en 1095/2010 kunnen worden gegeven, en de relevante overwegingen te verduidelijken waardoor de democratische legitimiteit kan worden gewaarborgd;
- te verduidelijken dat richtsnoeren overeenkomstig artikel 9, lid 1 van de ESA-verordeningen identiek zijn aan richtsnoeren overeenkomstig artikel 16;
- te zorgen voor een gelijk speelveld tussen alle financiële instellingen in de Unie en van de ESA's te verlangen dat zij het proportionaliteitsbeginsel toepassen, met name ten aanzien van kleine en middelgrote marktdeelnemers bij de uitoefening van hun taken en de ontwikkeling van hun toezichtsmethodes, -praktijken en -handboeken;

Dinsdag 11 maart 2014

- van de ESA's te verlangen dat zij beoordelingen uitvoeren over de effecten van voorgestelde maatregelen op kleine ondernemingen en over belemmeringen voor de toegang tot de financiële sector;
- de onderzoeksbevoegdheden van de ESA's te verruimen ten aanzien van mogelijke inbreuken op Uniewetgeving en de door hen ontworpen technische reguleringsnormen;
- de ESA's een duidelijk mandaat te geven op het gebied van bedrijfsbestuur, transparantie en openbaarmaking om de vergelijkbaarheid van de informatie in de Unie en de marktdiscipline te vergroten, alle belanghebbenden in staat te stellen de risicoprofielen en praktijken te doorgronden en te vergelijken en het vertrouwen bij het grote publiek te bevorderen;
- ervoor te zorgen dat het Parlement ten minste drie maanden de tijd heeft om een afwijzing van een gedelegeerde handeling of uitvoeringsbesluit te overwegen;
- te zorgen voor de verplichte vroegtijdige betrokkenheid van de ESA's en het ESRB bij de voorbereiding van wetgevingsprocedures op het terrein van hun deskundigheid;
- ervoor te zorgen dat het Parlement de mogelijkheid heeft om te profiteren van de deskundigheid van de ESA's en het ESRB, ook bij de opstelling en timing van de voorgestelde RTS'en, en hun vragen te stellen;

Samenwerking en convergentie op toezichtsgebied

- het evenwicht te verbeteren in het toezicht van de drie sectoren middels het bevorderen van de rol van de ESMA en de EIOPA binnen het ESFT om ongepaste aanpassing en toepassing van bankgerichte regelgeving op andere sectoren te vermijden en te zorgen voor een gelijk speelveld;
- het model voor collegiale toetsing van de ESA's te herzien en door een meer onafhankelijk beoordelingsmodel te ontwikkelen, zoals dat van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) (FSAP);
- een passend mechanisme in te stellen voor, indien nodig, beoordeling van de toezichthoudende praktijken in de lidstaten, op basis van een dialoog met de bevoegde autoriteiten middels locatiebezoeken en, in voorkomend geval, aangevuld met aanbevelingen voor verbeteringen;
- de verantwoordelijkheid van de EBA te vergroten om het handboek voor toezicht over de financiële instellingen op te stellen en bij te werken en ESMA en EIOPA vergelijkbare verantwoordelijkheden te geven om een consistent toezicht en een gemeenschappelijke cultuur op het gebied van toezicht in Europa te verbeteren;
- ervoor te zorgen dat de werkzaamheden van de ESA's op het gebied van consumentenbescherming niet worden belemmerd door verschillen in de rechtsgrondslag van de ESA's, in de respectieve oprichtingsverordeningen en in de krachtens sectorale wetgeving aan hen verleende mandaten;
- te verduidelijken dat de bevoegdheid van de ESA's om meningsverschillen te beslechten losstaat van hun bevoegdheid om mogelijke schendingen van het Unierecht te onderzoeken, en kan worden gebruikt om de coördinatie van consistentie binnen het toezicht en convergentie van toezichthoudende praktijken te stimuleren zonder aanvullende bevoegdheden in sectorale wetgeving;
- het toezichthoudend mandaat van de colleges van toezichthouders uit te breiden en de rol van de ESA's als belangrijkste toezichthouder binnen de colleges te verbeteren;
- ervoor te zorgen dat, wanneer het SSM de toegewezen coördinator is voor aanvullend toezicht op financiële conglomeraten, het toezicht op de tot het conglomeraat behorende verzekeringsmaatschappij of -groep ten minste gelijkwaardige betrokkenheid met zich meebrengt van de toezichthoudende autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de verzekeringsmaatschappij of -groep;
- de ESA's moeten de overlappingen van hun mandaten in kaart brengen en met aanbevelingen komen voor het samenvoegen van aanpassingen aan en herzieningen van de wetgeving teneinde de samenhang te verbeteren en via een gestroomlijnde benadering eenvormigheid tussen sectoren en wetgeving te waarborgen, met name wat betreft de regelgeving inzake consumentenbescherming, zodat de samenhang in het ene enkele wetboek wordt vergroot;

Dinsdag 11 maart 2014

- de rol van de ESA's en het ESRB te verruimen bij het vertegenwoordigen van de EU in internationale organisaties en hen dezelfde lidmaatschapsstatus te verlenen als de nationale toezichthoudende autoriteiten;
- ervoor te zorgen dat de ESA's gezamenlijk in het Gemengd Comité een gestructureerd beleid en strategie uitwerken, waarin hun prioriteiten worden opgesomd en hun respectieve rollen en koppeling met de NCA's worden vastgelegd, en dat ze jaarlijks een gezamenlijk en horizontaal verslag indienen over consumentenbescherming;

Versterkte bevoegdheden

- de onderzoeksbevoegdheden van de ESA's te verruimen en hun middelen uit te breiden om rechtstreeks toezicht uit te oefenen op passende tenuitvoerlegging van regelgeving die is ontleend aan rechtshandelingen, en op naleving van andere besluiten die krachtens het rechtskader van de Unie zijn goedgekeurd;
- rechtstreeks toezicht, inclusief stresstests, door de ESA's in te stellen op sterk geïntegreerde pan-Europese entiteiten of activiteiten, door ESMA en EIOPA de bevoegdheid, het mandaat en de middelen te geven om deze activiteiten uit te voeren en de consistentie van de relevante planning voor herstel en afwikkeling te controleren;
- de EBA de bevoegdheid, het mandaat en de middelen geven om maatregelen te ontwikkelen die nieuwe risico's voor consumenten in de bankensector kunnen vaststellen;
- de rechtsgrondslag te versterken voor de werkzaamheden van de ESA's op het gebied van consumentenbescherming, waarbij wetgeving die maatregelen ter bescherming van consumenten bevat, aan het toepassingsgebied van de ESA's wordt toegevoegd; voor de toepassing van de ESA-verordening de definitie van „financiële instelling” te verbreden om ervoor te zorgen dat dezelfde activiteiten onder dezelfde regelgeving vallen en de verwijzingen naar „bevoegde autoriteiten” bij te werken;
- de ESA's een mandaat te verlenen en de bevoegdheden om normen vast te stellen voor de behandeling van nationale klachten en de verzameling van gegevens over klachten;

ESRB

- ervoor te zorgen dat het ESRB wordt vertegenwoordigd op de vergaderingen van het Economisch en Financieel Comité;
- het ESRB in staat te stellen EU-brede richtsnoeren voor de lidstaten op te stellen over macroprudentiële instrumenten, zoals leverage-, lening-tegen-waarde- en schuld-tegen-inkomen-verhoudingen;
- het ESRB in staat te stellen waarschuwingen en aanbevelingen uit te vaardigen gericht aan de ECB wat betreft zijn rol in het monetair beleid en wat betreft zijn functie als enige toezichthouder (SSM);
- artikel 15 van de ESRB-verordening te herzien en te vereenvoudigen om gegevensverzameling door het ESRB mogelijk te maken, waardoor besluitvorming over verzoeken om gegevens voor het ESRB sneller en eenvoudiger kan plaatsvinden, en door ervoor te zorgen dat het ESRB toegang heeft tot realtimegegevens;
- de structuur van het ESRB te herzien zodat de besluitvorming kan worden versneld en de verantwoordingsplicht wordt verzwakt;
- de bijdrage van het ESRB aan fora voor internationale macroprudentiële regelgeving te versterken;
- de voor het secretariaat van het ESRB beschikbare analytische hulpmiddelen uit te breiden en het raadgevend wetenschappelijk comité van het ESRB van meer middelen te voorzien;
- ervoor te zorgen dat het ESRB wordt geraadpleegd, wanneer de bevoegde autoriteiten, waaronder de ECB, en de ESA's stresstests ontwikkelen;
- ervoor te zorgen dat er vertegenwoordigers van het ESRB als waarnemers worden uitgenodigd voor relevante vergaderingen en discussies binnen de ECB, waaronder de vergaderingen van het financieel stabilisatiecomité;
- artikel 18 van de ESRB-verordening inzake de bekendmaking van waarschuwingen en aanbevelingen te herzien om het ESRB bekender te maken bij het grote publiek en de follow-up van zijn waarschuwingen en aanbevelingen te verbeteren;

Dinsdag 11 maart 2014

Vóór de rechtshandelingen worden vastgesteld, moeten de volgende kwesties diepgaand worden onderzocht, omdat lidstaten zelfs op het dieptepunt van de financiële crisis niet bereid waren om substantiële toezichtsbevoegdheden over te dragen aan de ESA's:

- of het huidige model van drie afzonderlijke toezichthoudende autoriteiten de beste oplossing is voor een coherent toezicht;
 - of de Europese Commissie uit zijn rol als waarnemer is getreden wat betreft de raad van toezicht van de ESA's;
 - of met het oog op de onafhankelijkheid van de ESA's hun sterke afhankelijkheid van de Europese Commissie een belemmering vormt voor de ontwikkeling van de ESA's en of de transparantie op dit gebied moet worden vergroot;
 - welke gevolgen de oprichting van het SSM impliciet zal hebben voor het financieel toezicht in de Unie als geheel;
 - of, met betrekking tot het banktoezicht, de oprichting van het SSM een volledige herziening van de taken en het mandaat van de EBA vereist;
 - of het veelvoud van wetsteksten en de gedeeltelijke overlapping in de Uniewetgeving over financiële regelgeving mazen creëert en uiteenlopende definities en of dit zou kunnen worden opgelost door een allesomvattende Europese Financiële Code;
 - hoe de rapportage aan de ESA's en nationale toezichthouders voor marktdeelnemers zou kunnen worden gestandaardiseerd, geoptimaliseerd en vereenvoudigd;
 - op welke wijze de noodbevoegdheden van de ESA's moeten worden gehandhaafd;
 - of de mogelijkheid voor de ESA's om tijdelijk de toepassing van een bepaalde regel op te schorten zinvol zou kunnen zijn om onbedoelde gevolgen vanwege buitengewone ontwikkelingen op de markt, te voorkomen;
 - of het samenvoegen van verantwoordelijkheden van de ESA's, zoals voor consumentenbescherming in vaste commissies die onder de verantwoordelijkheid van het Gemengd Comité vallen, de efficiëntie kan verhogen en dubbele taken zoveel mogelijk kan terugdringen;
 - of een verzekeringsunie overeenkomstig het model van de bankenunie nodig is en welke rollen het ESFT binnen deze verzekeringsunie zou kunnen vervullen;
 - of de EBA en de EIOPA aanvullende middelen toegewezen moeten krijgen om de convergentie van het toezicht met betrekking tot interne modellen voor kapitaalvereisten te controleren en te bevorderen;
 - of het mandaat, de bevoegdheden en middelen van het onlangs in de VS opgerichte bureau voor de bescherming van consumenten van financiële diensten als een model kunnen dienen voor het ESFT;
 - of extra vergoedingen uit de financiële sector voor de ESA's een aanvullende bron van inkomsten kunnen zijn, bijvoorbeeld wanneer vergoedingen van centrale tegenpartijen (CCP's) van derde landen worden aanvaard;
 - of de ESA's doeltreffender zouden kunnen bijdragen aan bevordering van de financiële geletterdheid middels het instellen van een Europees financieel *Programme for International Assessment* (PISA) naar analogie van het PISA van de OESO;
 - of de drie ESA's en het ESRB een gezamenlijke nieuwsbrief zouden moeten uitgeven.
-

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0203

Toegang van het publiek tot documenten — 2011-2013**Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over toegang van het publiek tot documenten (artikel 104, lid 7) in de periode 2011-2013 (2013/2155(INI))**

(2017/C 378/03)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 1, 10 en 16 van het EU-Verdrag (VEU) en de artikelen 15 en 298 van het Verdrag betreffende de werking van de EU (VWEU),
- gezien artikel 11 van het VEU en de verplichting van de instellingen om een open, transparante en regelmatige dialoog te voeren met representatieve organisaties en met het maatschappelijk middenveld,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en in het bijzonder de artikelen 41 (behoorlijk bestuur) en 42 (recht op toegang tot documenten),
- gezien Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EG, Euratom) nr. 1700/2003 van de Raad van 22 september 2003 tot wijziging van Verordening (EEG, Euratom) nr. 354/83 inzake het voor het publiek toegankelijk maken van de historische archieven van de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 14 september 2011 over de toegang van het publiek tot documenten voor de periode 2009-2010 ⁽³⁾,
- gezien de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie betreffende de toegang tot documenten en met name de uitspraken van het Hof van Justitie in de zaken *Access Info Europe* (zaak C-280/11 P), *Donau Chemie* (C-536/11), *IFAW vs de Commissie* (C-135/11) ⁽⁴⁾, *My Travel* (C-506/08 P) en *Turco* (gevoegde zaken C-39/05 P en C-52/05 P), en de arresten van het Gerecht in de zaken *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09), *Germany vs de Commissie* (T-59/09), *EnBW vs de Commissie* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10), *Jordana* (T-161/04) en *CDC* (T-437/08),
- gezien het voorstel van de Commissie van 30 april 2008 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (COM(2008)0229),
- gezien het voorstel van de Commissie van 20 maart 2011 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (COM(2011)0137),
- gezien het verdrag van de Raad van Europa betreffende de toegang tot officiële documenten van 2008,
- gezien de jaarverslagen van de Raad, de Commissie en het Europees Parlement over 2011 en 2012 betreffende de toegang tot documenten, ingediend overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1049/2001,
- gezien het herziene kaderakkoord van 2010 over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie,

⁽¹⁾ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

⁽²⁾ PB L 243 van 27.9.2003, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 51 E van 22.2.2013, blz. 72.

⁽⁴⁾ Zie *IFAW vs de Commissie* (C-135/11 P), waar in lid 75 staat dat het Gerecht het gevraagde document niet heeft kunnen raadplegen en bijgevolg niet kan vaststellen of het document in deze specifieke zaak met recht op grond van de uitzonderingen kan worden geweigerd.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 20 november 2002 tussen het Europees Parlement en de Raad over de toegang van het Europees Parlement tot gevoelige gegevens van de Raad op het gebied van het veiligheids- en defensiebeleid,
 - gezien zijn resoluties van 12 september 2013 over het jaarverslag over de activiteiten van de Europese Ombudsman in 2012 ⁽¹⁾, en van 17 december 2009 over verbetering van het wettelijk kader voor de toegang tot documenten die nodig is na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (Verordening (EG) nr. 1049/2001) ⁽²⁾,
 - gezien het jaarverslag van de Europese Ombudsman voor 2012,
 - gezien artikel 48 en artikel 104, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A7-0148/2014),
- A. overwegende dat het Verdrag van Lissabon sinds vier jaar van kracht is; overwegende dat artikel 15 van het VWEU in een constitutioneel kader voor de transparantie van de EU-instellingen voorziet en alle burgers van de EU evenals alle natuurlijke of juridische personen die in een lidstaat verblijven, het fundamentele recht op toegang tot documenten van instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de EU verleent; overwegende dat dit recht moet worden uitgeoefend in overeenstemming met de algemene beginselen en beperkingen opgenomen in de door het Parlement en de Raad goedgekeurde verordeningen;
- B. overwegende dat artikel 298 van het VWEU in een open, efficiënte en onafhankelijke Europese administratie voorziet;
- C. overwegende dat wetgevingsdocumenten in de regel volledig toegankelijk zijn en dat uitzonderingen betreffende niet-wetgevingsdocumenten moeten worden beperkt;
- D. overwegende dat transparantie essentieel is voor een democratische Europese Unie waar burgers ten volle aan het democratische proces kunnen deelnemen en openbare controle kunnen uitoefenen; overwegende dat een transparante administratie gunstig is voor de bevolking, de strijd tegen corruptie en de legitimiteit van de politieke structuur en de wetgeving van de Unie;
- E. overwegende dat een ruime toegang van het publiek tot documenten een belangrijk onderdeel is van een levendige democratie;
- F. overwegende dat burgers in een gezonde democratie niet hoeven te rekenen op klokkenluiders om ervoor te zorgen dat er transparantie heerst met betrekking tot de deskundigheid en werkzaamheden van hun bestuurders;
- G. overwegende dat burgers het recht hebben om te weten hoe het besluitvormingsproces werkt en hoe hun vertegenwoordigers zich opstellen, zodat ze deze ter verantwoording kunnen roepen en zodat ze weten hoe publieke middelen worden toegewezen en besteed;
- H. overwegende dat de administratie van de Unie de EU-wetgeving inzake de toegang tot documenten nog altijd niet naar behoren naleeft; overwegende dat de administratie de in Verordening (EG) nr. 1049/2001 opgenomen uitzonderingen stelselmatig en niet bij wijze van uitzondering toepast;
- I. overwegende dat een instelling die het verzoek heeft ontvangen om de inhoud van een document bekend te maken en besluit dit verzoek niet in te willigen, volgens de jurisprudentie in principe moet uitleggen op welke manier het vrijgeven van dit document specifiek en daadwerkelijk ongunstig zou kunnen zijn voor een van de belangen die middels uitzonderingen wordt beschermd, zoals omschreven in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 (zie *In 't Veld vs de Raad* ⁽³⁾);
- J. overwegende dat een specifieke en voorspelbare bedreiging voor het belang in kwestie niet mag worden voorgewend enkel en alleen uit vrees om de EU-burgers inzicht te geven in de meningsverschillen tussen de instellingen over de rechtsgrond voor de internationale werkzaamheden van de Europese Unie en aldus twijfels te doen rijzen over de legitimiteit van deze werkzaamheden (zie *In 't Veld vs de Raad* ⁽⁴⁾);
- K. overwegende dat zes van de tien meest opzienbarende onderzoeken van de Europese Ombudsman in 2012 verband hielden met transparantie;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0369.

⁽²⁾ PB C 286 E van 22.10.2010, blz. 12.

⁽³⁾ *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09), lid 19.

⁽⁴⁾ *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09), lid 75.

Dinsdag 11 maart 2014

- L. overwegende dat de statistieken voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1049/2001 een daling tonen in het aantal eerste verzoeken aan alle drie de EU-instellingen;
- M. overwegende dat het aantal specifieke opgevraagde documenten in het geval van het Parlement is afgenomen (van 1 666 in 2011 tot 777 in 2012); overwegende dat het percentage verzoeken betreffende niet-specifieke documenten (bv. „alle documenten in verband met...”) in het geval van het Parlement is toegenomen (van 35,5 % in 2011 tot 53,5 % in 2012); overwegende dat het aantal opgevraagde documenten in het geval van de Raad is afgenomen (van 9 641 in 2011 tot 6 166 in 2012) ⁽¹⁾;
- N. overwegende dat uit de kwantitatieve gegevens in de jaarverslagen voor 2012 blijkt dat zowel de Commissie (12 % in 2011 en 17 % in 2012) als de Raad (12 % in 2011 en 21 % in 2012) steeds vaker volledig de toegang hebben geweigerd, terwijl het percentage volledige weigeringen in het Parlement onveranderd is gebleven (5 % in 2011 en in 2012);
- O. overwegende dat het aantal confirmatieve verzoeken aan de Commissie aanzienlijk gestegen is (van 165 in 2011 tot 229 in 2012), waardoor het aantal volledig herziene besluiten licht is toegenomen, het aantal gedeeltelijk herziene besluiten is afgenomen en het aantal bevestigde besluiten is gestegen, en dat de Raad en het Parlement daarentegen relatief stabiele cijfers voor confirmatieve verzoeken voorleggen (Raad: 27 in 2011 en 23 in 2012; Parlement: 4 in 2011 en 6 in 2012);
- P. overwegende dat een aantal verzoeken is uitgemond in klachten aan de Europese Ombudsman (Commissie: 10 in 2011 en 20 in 2012; Raad: 2 in 2011 en 4 in 2012; Parlement: 1 in 2011 en 1 in 2012);
- Q. overwegende dat de Europese Ombudsman in 2011 en 2012 bij de afhandeling van een aantal klachten kritische opmerkingen heeft gemaakt of verdere actie heeft aanbevolen (Commissie: voor 10 op 18 klachten in 2011 en voor 8 op 10 in 2012; Raad: geen informatie; Parlement: voor 0 op 0 klachten in 2011 en voor 1 op 1 in 2012);
- R. overwegende dat een aantal verzoeken om toegang tot documenten is uitgemond in een rechtszaak bij het Gerecht of een appel bij het Hof van Justitie (Commissie: 15 rechtszaken en 3 appels in 2011 en 14 rechtszaken en 1 appel in 2012; Raad: 1 rechtszaak en 2 appels in 2011 en 1 appel in 2012 ⁽²⁾; Parlement: geen, noch in 2011, noch in 2012);
- S. overwegende dat het Gerecht zich in de meeste gevallen heeft uitgesproken voor meer transparantie en in een aantal andere zaken toelichting heeft verschaft bij Verordening (EG) nr. 1049/2001 (Commissie: 5 op 6 in 2011 ⁽³⁾ en 5 op 5 in 2012 ⁽⁴⁾; Raad: 1 op 1 in 2011 (*Access Info Europe*, T-233/09) en 1 op 4 in 2012 (*In 't Veld*, T-529/09); Parlement: 1 op 2 in 2011 ⁽⁵⁾ (*Toland*, T-471/08) en 1 op 1 in 2012 (*Kathleen Egan en Margaret Hackett*, T-190/10));
- T. overwegende dat het Hof van Justitie zich in de meeste gevallen heeft uitgesproken voor meer transparantie (Commissie: 1 op 1 in 2011 (*My Travel*, C-506/08) en 1 op 3 in 2012 (*IFAW*, C-135/11 P) ⁽⁶⁾); de Raad en het Parlement: geen uitspraken in 2011, noch in 2012);
- U. overwegende dat de jaarverslagen van de Commissie, de Raad en het Parlement geen vergelijkbare statistieken bevatten; overwegende dat de drie instellingen in hun statistieken niet dezelfde normen inzake volledigheid hanteren;

⁽¹⁾ De Commissie geeft geen details over het aantal opgevraagde documenten. Het aantal eerste verzoeken voor documenten van de Commissie bedroeg 6 447 in 2011 en 6 014 in 2012.

⁽²⁾ *De Raad vs In 't Veld* (optreden van het Europees Parlement in het voordeel van In 't Veld).

⁽³⁾ *Zaken Batchelor* (T-362/08), *IFAW II* (T-250/08), *Navigazione Libera del Golfo* (T-109/05 en T-444/05), *Jordana* (T-161/04), *CDC* (T-437/08) en *LPN* (T-29/08).

⁽⁴⁾ *Germany vs de Commissie* (T-59/09), *EnBW vs de Commissie* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10).

⁽⁵⁾ De andere zaak is *Dennekamp* (T-82/08), waarin het Gerecht het besluit van het Parlement bekrachtigde op grond van de bescherming van persoonsgegevens.

⁽⁶⁾ Zie de zaak *IFAW* betreffende documenten afkomstig uit een lidstaat en de verplichting van het Gerecht om de documenten in kwestie te beoordelen; de twee andere zaken hebben betrekking op controleprocedures voor fusies: *Agrofert* (C-477/10 P) en *Éditions Odile Jacob* (C-404/10 P). Deze drie uitspraken van het Hof staan niet beschreven in het jaarverslag van de Commissie.

Dinsdag 11 maart 2014

- V. overwegende dat „de bescherming van het besluitvormingsproces” de meest aangehaalde reden vormt voor het maken van een uitzondering en dat de Commissie en de Raad deze reden bij eerste verzoeken opgeven (Commissie: 17 % in 2011 en 20 % in 2012; Raad: 41 % in 2011 en in 2012); overwegende dat „de bescherming van internationale betrekkingen” op de tweede plaats komt van de door de Raad het meest aangehaalde redenen; overwegende dat het Parlement het vaakst „de bescherming van de individuele privacy en integriteit” inroept om een uitzondering te maken;
- W. overwegende dat de instellingen geen uitvoering hebben gegeven aan de artikelen 15, lid 2, en artikel 15, lid 3, alinea 5, van het VWEU betreffende de verplichting voor het Europees Parlement en de Raad om een publiekelijk toegankelijke vergadering te beleggen wanneer zij een wetsontwerp behandelen, en de documenten met betrekking tot de wetgevingsprocedures te publiceren in overeenstemming met de bepalingen van de verordeningen waarnaar in artikel 15, lid 3, alinea 2, wordt verwezen;
- X. overwegende dat artikel 4, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1049/2001 voorziet in een uitzondering op transparantie „indien de openbaarmaking ervan het besluitvormingsproces van de instelling ernstig zou ondermijnen, tenzij een hoger openbaar belang openbaarmaking gebiedt”; overwegende dat deze bepaling van voor het Verdrag van Lissabon stamt en in overeenstemming moet worden gebracht met artikel 15 van het VWEU;
- Y. overwegende dat het Hof van Justitie met zijn uitspraak in de zaak *Access Info Europe* ⁽¹⁾ heeft bevestigd dat de openbaarmaking van de namen van lidstaten en hun voorstellen niet schadelijk is voor het besluitvormingsproces; overwegende dat het Gerecht in zijn eerdere uitspraak in deze zaak had geoordeeld dat burgers het besluitvormingsproces in detail moeten kunnen volgen om hun democratische rechten te kunnen uitoefenen;
- Z. overwegende dat internationale overeenkomsten gevolgen hebben voor de wetgeving van de EU; overwegende dat aan deze overeenkomsten gerelateerde documenten in principe openbaar toegankelijk moeten zijn, onder voorbehoud van legitieme uitzonderingen; overwegende dat de toepassing van een uitzondering ter bescherming van internationale betrekkingen in overeenstemming moet zijn met de bepalingen van alinea 19 van de uitspraak in de zaak *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09);
- AA. overwegende dat driepartijengesprekken tussen de Commissie, het Parlement en de Raad bepalend zijn voor de totstandkoming van EU-wetten; overwegende dat deze gesprekken niet openbaar zijn en dat documenten betreffende deze gesprekken, zoals agenda's en samenvattende verslagen, automatisch noch toegankelijk worden gemaakt voor de bevolking, noch voor het Parlement, hetgeen strijdig is met artikel 15 VWEU;
- AB. overwegende dat documenten die worden geproduceerd door of in het bezit zijn van het voorzitterschap van de Raad en die betrekking hebben op de werkzaamheden van het voorzitterschap in deze rol, overeenkomstig de EU-voorschriften inzake transparantie publiekelijk toegankelijk moeten zijn;
- AC. overwegende dat de onderhandelingen over de herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001 in een impasse verkeren; overwegende dat de nieuwe verordening voor veel meer transparantie moet zorgen dan momenteel het geval is;
- AD. overwegende dat verzoeken om vergaderingen achter gesloten deuren in het Parlement in principe moeten worden behandeld conform de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1049/2001; overwegende dat deze verzoeken door het Parlement per geval worden beoordeeld en niet automatisch worden gehonoreerd;
- AE. overwegende dat de classificatie volgens vertrouwelijkheidsniveau van documenten die binnen het toepassingsgebied vallen van de kaderovereenkomst van 2010 betreffende de betrekkingen tussen het Parlement en de Commissie of die conform artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 als „gevoelige documenten” gelden, moet gebeuren op basis van een zorgvuldige en specifieke overweging; overwegende dat overdrijvingen bij de classificatie ertoe leiden dat documenten nodeloos en in buitensporige mate worden geheimgehouden en dat vergaderingen zonder afdoende rechtvaardiging achter gesloten deuren plaatsvinden;
- AF. overwegende dat transparantie de regel blijft, ook voor clementieprogramma's voor kartelzaken; overwegende dat een automatisch verbod op openbaarmaking een schending inhoudt van het transparantievoorschrift zoals vastgelegd in de Verdragen; overwegende dat geheimhouding de uitzondering is en per geval door nationale rechters moet worden gerechtvaardigd met het oog op vorderingen voor schadevergoeding;

⁽¹⁾ De Raad vs Access Info Europe, zaak C-280/11 P.

Dinsdag 11 maart 2014

AG. overwegende dat het wenselijk is EU-richtsnoeren op te stellen die de rechters als hulpmiddel kunnen gebruiken; is van mening dat er in dergelijke richtsnoeren een onderscheid moet worden gemaakt tussen bedrijfsdocumenten en karteldossiers waarover de Commissie beschikt;

Recht van inzage in documenten

1. brengt in herinnering dat transparantie de algemene regel is en dat het fundamentele recht op toegang is vastgelegd in het Verdrag van Lissabon;
2. brengt in herinnering dat de ruimst mogelijke toegang van het publiek tot documenten nodig is om burgers en het maatschappelijk middenveld effectief in staat te stellen om over alle aspecten van EU-activiteiten opmerkingen te maken;
3. brengt in herinnering dat transparantie het vertrouwen van het publiek in de Europese instellingen vergroot door ervoor te zorgen dat burgers zich kunnen informeren over en kunnen deelnemen aan het besluitvormingsproces van de Unie en zodoende een bijdrage leveren aan het democratischer maken van de EU;
4. herhaalt dat besluiten om de toegang tot documenten te weigeren, op duidelijk en streng omliggende wettelijke uitzonderingen moeten stoelen en vergezeld moeten gaan van een gemotiveerde, specifieke toelichting die de burger in staat stelt de reden voor de weigering te begrijpen en doeltreffend gebruik te maken van de beschikbare rechtsmiddelen;
5. herinnert eraan dat er een juist evenwicht gevonden moet worden tussen transparantie en gegevensbescherming, zoals duidelijk is gebleken in de zaak-*Bavarian Lager*, en benadrukt dat gegevensbescherming niet mag worden misbruikt voor verdoezeling van belangenconflicten of ongepaste beïnvloeding van beheer en besluitvorming door de EU; wijst erop dat het arrest van het Hof in de zaak-*Bavarian Lager* gestoeld is op de huidige formulering van Verordening (EG) nr. 1049/2001 en geen beletsel vormt voor wijziging van de formulering, wat dringend noodzakelijk is, vooral nu het recht op toegang tot documenten in de Verdragen en het Handvest van de grondrechten is verankerd;
6. vraagt de instellingen, organen en agentschappen om Verordening (EG) nr. 1049/2001 zorgvuldig toe te passen en daarbij ten volle rekening te houden met alle ermee verband houdende jurisprudentie en om hun bestaande interne voorschriften te harmoniseren op basis van de letter en de geest van de verordening, met name ten aanzien van de termijnen voor het beantwoorden van verzoeken om toegang tot documenten, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat dit niet tot langere termijnen leidt; vraagt de Raad de notulen van vergaderingen van werkgroepen van de Raad te publiceren, met inbegrip van, in het licht van de zaak-*Acces Info Europe*, de namen van de delegaties van de lidstaten en hun voorstellen;
7. vraagt dat de instellingen, organen en agentschappen bij de toepassing van Verordening (EG) nr. 1049/2001 nauwkeurig nagaan wat de mogelijkheden zijn voor de gedeeltelijke vrijgave van een document, tabel, grafiek, alinea of zin;
8. vraagt de instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de EU een meer proactieve aanpak van transparantie te ontwikkelen door op hun websites zo veel mogelijk categorieën van documenten voor het publiek toegankelijk te maken, waaronder interne administratieve documenten, en door deze documenten op te nemen in hun openbare registers; is van mening dat deze aanpak bijdraagt tot een doeltreffende transparantie en tot het voorkomen van onnodige gerechtelijke procedures, die onnodige kosten en lasten voor zowel de instellingen als de burgers met zich meebrengen;
9. vraagt dat de instellingen, organen en agentschappen artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 volledig toepassen en openbare documentenregisters met duidelijke en toegankelijke structuren, een goede zoekfunctionaliteit, regelmatig bijgewerkte informatie over nieuwe geproduceerde en geregistreerde documenten, verwijzingen naar niet-openbare documenten en, om publieke gebruikers bij te staan, gebruikersondersteuning met betrekking tot het type documenten dat het register bevat, opzetten;
10. vraagt dat de instellingen, organen en agentschappen in hun documentenregisters systematisch en onverwijld alle documenten publiceren die openbaar zijn gemaakt na een verzoek van het publiek om toegang en die daarvoor niet voor het publiek toegankelijk waren;
11. vraagt de administratie om volledige gegevens te verstrekken voor alle documenten waarvoor na het eerste verzoek een verzoek om toegang tot documenten uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1049/2001 wordt ingediend;

Dinsdag 11 maart 2014

12. benadrukt dat het invoeren van de hulp van de Europese Ombudsman een belangrijke mogelijkheid vormt in gevallen waarin de betrokken administratie een weigering om toegang tot een document te verlenen heeft bevestigd; herinnert er evenwel aan dat besluiten van de Ombudsman niet verplichtend zijn;
13. benadrukt dat rechtszaken bijzonder lang kunnen aanslepen, hoge en zelfs onbetaalbare kosten met zich mee kunnen brengen en een onzekere afloop hebben, hetgeen een buitensporige last betekent voor burgers die een (gedeeltelijke) toegangsweigering willen aanvechten; wijst erop dat dit in de praktijk inhoudt dat er geen doeltreffend rechtsmiddel bestaat tegen verwerpingen van verzoeken om toegang tot documenten;
14. vraagt de instellingen, organen en agentschappen om dringend snellere, minder omslachtige en toegankelijke procedures voor de behandeling van klachten tegen toegangsweigeringen vast te stellen, zodat rechtszaken minder noodzakelijk worden en er een echte cultuur van transparantie ontstaat;
15. wijst erop dat de jaarverslagen van de drie instellingen en van de organen en agentschappen van de EU onderling vergelijkbare cijfers moeten omvatten over onder meer het aantal opgevraagde documenten, het aantal aanvragen, het aantal documenten waartoe (gedeeltelijke) toegang wordt verleend, het aantal aanvragen dat wordt ingewilligd vóór en na een confirmatief verzoek, en de cijfers met betrekking tot door het Hof verleende toegang, door het Hof verleende gedeeltelijke toegang, en geweigerde toegang;
16. verzoekt de EU-instellingen om niet te eisen dat de tegenpartij de kosten van een rechtszaak draagt en ervoor te zorgen dat burgers niet wegens een gebrek aan financiële middelen verhinderd worden besluiten aan te vechten;
17. stelt vast dat de lidstaten zich moeten aanpassen aan het nieuwe kader inzake transparantie dat met het Verdrag van Lissabon is ingevoerd, zoals blijkt uit de zaak *Duitsland vs de Commissie* (T-59/09), waarin Duitsland bezwaar maakte tegen de openbaarmaking van documenten in verband met een schriftelijke aanmaning aan Duitsland en daartoe de bescherming van het openbaar belang in de context van „internationale betrekkingen” inriep, terwijl het Gerecht oordeelde dat „internationale betrekkingen” als een term uit het EU-recht moet worden beschouwd en bijgevolg niet kan worden gebruikt voor de communicatie tussen de Commissie en een lidstaat;
18. verzoekt de EU-instellingen om sneller te reageren op verzoeken om toegang tot documenten en confirmatieve verzoeken;
19. besluit te onderzoeken hoe de beraadslagingen in zijn Bureau en Conferentie van voorzitters transparanter kunnen worden gemaakt, onder meer door gedetailleerde notulen te maken en deze openbaar te maken;

Herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001

20. geeft uiting aan zijn teleurstelling over het feit dat er sinds december 2011, toen het Parlement zijn standpunt in eerste lezing inzake de herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001 vaststelde, geen vooruitgang is geboekt, aangezien de Raad en de Commissie niet bereid leken om inhoudelijke onderhandelingen te voeren; vraagt de Raad daarom om eindelijk op te schieten met de herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001; vraagt dat de Raad en het Parlement overeenstemming bereiken over een nieuw instrument waarmee het transparantieniveau aanzienlijk kan worden verhoogd en artikel 15 van het VWEU daadwerkelijk wordt uitgevoerd;
21. verzoekt alle instellingen, organen en instanties van de Unie om Verordening (EG) nr. 1049/2001 toe te passen op een wijze die consistent is met het Verdrag van Aarhus; steunt het beleid van het Europees Geneesmiddelenbureau om op verzoek verslagen van klinische proeven met geneesmiddelen die in de EU in de handel worden of zijn gebracht te publiceren nadat het besluitvormingsproces voor het betrokken geneesmiddel is voltooid; beklemtoont dat bij elke wijziging van Verordening (EG) nr. 1049/2001 het Verdrag van Aarhus ten volle geëerbiedigd moet worden en dat hetzelfde moet gelden voor enigerlei ontheffing;
22. suggereert dat elke instelling en elk orgaan van de EU binnen haar/zijn managementstructuur een Transparency Officer aanwijst die verantwoordelijk is voor de naleving van de voorschriften en de verbetering van de gehanteerde praktijken;
23. vraagt alle instellingen om hun interne regelingen voor de aangifte van overtredingen te beoordelen en indien nodig te herzien, en eist dat klokkenluiders worden beschermd; vraagt in het bijzonder de Commissie om aan het Parlement verslag uit te brengen over haar ervaringen met de in 2012 aangenomen nieuwe voorschriften inzake klokkenluiders voor EU-personeel en met de uitvoeringsmaatregelen daarvan; vraagt de Commissie een voorstel in te dienen dat erop gericht is om klokkenluiders niet alleen moreel, maar ook financieel te steunen, zodat klokkenluiders naar behoren worden beschermd en ondersteund als onderdeel van het democratisch systeem;

Dinsdag 11 maart 2014

Verslaglegging

24. verzoekt de instellingen, organen en agentschappen van de EU om hun jaarverslagen over de toegang tot documenten op elkaar af te stemmen en in de mate van het mogelijke onderling vergelijkbare en compatibele statistieken voor te leggen (zoals de tabellen in de bijlage, waarmee een rechtstreekse vergelijking mogelijk is);
25. vraagt de instellingen, organen en agentschappen van de EU om de aanbevelingen die het Parlement in zijn vorige resolutie over de toegang van het publiek tot documenten heeft gedaan, goed te keuren;
26. verzoekt de EU-instellingen om in hun jaarlijkse transparantieverslagen een reactie op de aanbevelingen van het Parlement op te nemen;

Wetsdocumenten

27. vraagt de Commissie de transparantie van deskundigen- en comitologiegroepen te vergroten door hun vergaderingen in het openbaar te laten plaatsvinden en de aanwervingsprocedure voor de leden van deze groepen alsook informatie over het lidmaatschap, procedures, behandelde documenten, stemmingen, besluiten en notulen online in een standaardformaat te publiceren; benadrukt dat leden van deskundigen- en comitologiegroepen van tevoren moeten verklaren of ze een persoonlijke belang bij het behandelde onderwerp hebben; vraagt de Commissie om de interne richtsnoeren voor alle DG's inzake de aanwervingsprocedure (evenwichtige samenstelling, belangenconflicten, openbare aanbestedingen, enz.) en de beloningsregels te verbeteren en volledig toe te passen, en om hiervan niet alleen verslag uit te brengen in het jaarlijkse verslag over de toegang tot documenten, maar ook in de jaarlijkse activiteitenverslagen van de DG's; vraagt de Commissie met name verslag uit te brengen over de stakeholder-adviesgroep voor het trans-Atlantisch partnerschap voor handel en investeringen;
28. doet een beroep op de Commissie, de Raad en het Parlement om de transparantie van informele driepartijengesprekken te vergroten door dergelijke bijeenkomsten in het openbaar te laten plaatsvinden en automatisch — onder voorbehoud van de in artikel 4, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1049/2001 vermelde uitzonderingen — in een gestandaardiseerde vorm en op een eenvoudig toegankelijke website informatie te publiceren over kalenders, agenda's, notulen, behandelde documenten, amendementen en genomen beslissingen alsook informatie over delegaties van de lidstaten en hun standpunten en notulen;
29. wijst erop dat artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake gevoelige documenten een compromis is dat niet meer beantwoordt aan de nieuwe constitutionele en wettelijke verplichtingen sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon;
30. vraagt de instellingen, organen en agentschappen van de EU om openbare cijfers bij te houden over het aantal gerubriceerde documenten waarover zij beschikken, op basis van hun eigen classificatie;

Classificatie van documenten

31. vraagt de Commissie een voorstel te doen voor een verordening waarin duidelijke voorschriften en criteria worden vastgelegd voor de classificatie van documenten door de instellingen, organen en agentschappen van de EU;
32. vraagt de instellingen om verzoeken om vergaderingen achter gesloten deuren in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1049/2001 te beoordelen en te rechtvaardigen;
33. verzoekt de instellingen van de Unie om een onafhankelijke EU-instantie op te richten die toezicht houdt op de classificatie van documenten en de behandeling van verzoeken voor de organisatie van vergaderingen achter gesloten deuren;

Financiële informatie

34. vraagt de instellingen om documenten met betrekking tot de begroting van de Europese Unie, de uitvoering daarvan en begunstigten van financiële middelen en subsidies van de Unie openbaar en toegankelijk voor het publiek te maken en benadrukt dat deze documenten ook toegankelijk zijn via een specifieke website en database, alsook via een database over de financiële transparantie in de Unie;

Internationale onderhandelingen

35. geeft uiting aan zijn bezorgdheid over het automatische gebruik van de uitzondering ter bescherming van internationale betrekkingen als rechtvaardiging voor de classificatie van documenten;

Dinsdag 11 maart 2014

36. herhaalt dat een instelling die het verzoek heeft ontvangen om de inhoud van een document bekend te maken en besluit dit verzoek niet in te willigen, in principe moet uitleggen op welke manier het vrijgeven van dit document specifiek en daadwerkelijk ongunstig zou kunnen zijn voor het openbaar belang inzake internationale betrekkingen;

37. beklemtoont dat dit in de praktijk ondanks alle principes nog altijd niet gebeurt, zoals blijkt uit de uitspraak van het Gerecht in zaak T-529/09 (*In 't Veld vs de Raad*) betreffende de weigering door de Raad om toegang te verlenen tot een standpunt van de juridische dienst van de Raad over de TFTP-overeenkomst tussen de EU en de VS;

Standpunten van juridische diensten

38. benadrukt dat standpunten van de juridische diensten van de instellingen in principe moeten worden vrijgegeven, zoals bevestigd door de uitspraak van het Hof in de zaken *Turco*, waarin staat dat „Verordening (EG) nr. 1049/2001 [...], aldus punt 4 van de considerans en artikel 1 ervan, tot doel [heeft] het recht van toegang van het publiek tot documenten van de instellingen maximaal zijn beslag te geven” ⁽¹⁾;

39. herhaalt dat een instelling alvorens te beoordelen of de in artikel 4, lid 2, tweede streepje, vermelde uitzondering betreffende de bescherming van juridisch advies van toepassing is, zich er eerst van moet vergewissen dat het document waarvoor om openbaarmaking wordt verzocht, daadwerkelijk betrekking heeft op juridisch advies, en indien dat het geval is, moet beslissen om welke delen van dit document het precies gaat en welke delen bijgevolg onder de uitzondering kunnen vallen (*Turco*, alinea 38);

40. roept de instellingen op tot de naleving van de uitspraak in de zaken *Turco* over standpunten van juridische diensten die zijn opgesteld in het kader van de wetgevingsprocedure, waarin staat dat „het [...] immers juist de transparantie op dit punt [is] die, doordat zij een open discussie mogelijk maakt over meerdere uiteenlopende gezichtspunten, ertoe bijdraagt om aan de instellingen een grotere legitimiteit te verlenen in de ogen van de Europese burgers en het vertrouwen van deze burgers te vergroten” en dat „[het in] feite [...] veeleer de afwezigheid van informatie en discussie [is] die bij de burgers twijfel doet ontstaan, niet alleen aan de rechtmatigheid van een individuele handeling maar ook aan de legitimiteit van het gehele besluitvormingsproces” ⁽²⁾;

41. benadrukt dat, conform de uitspraak in de zaak *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09) ⁽³⁾, een specifieke en voorspelbare bedreiging voor het belang in kwestie niet mag worden voorgewend enkel en alleen uit vrees om de EU-burgers inkijk te geven in de meningsverschillen tussen de instellingen over de rechtsgrond voor de internationale werkzaamheden van de Europese Unie en aldus twijfels te doen rijzen over de legitimiteit van deze werkzaamheden;

Clementieregeling in kartelzaken

42. onderstreept dat het Hof van Justitie in zijn uitspraak in zaak C-536/11 (alinea 43) stelt dat „elk verzoek om inzage in [het karteldossier] per geval, met inachtneming van alle relevante gegevens van de zaak, [moet] worden beoordeeld [door de nationale rechtbanken]”;

o

o o

43. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Europese Ombudsman, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming en de Raad van Europa.

⁽¹⁾ Gevoegde zaken *Zweden en Turco vs de Raad en de Commissie* (C-39/05 P en C-52/05 P), alinea 35.

⁽²⁾ Gevoegde zaken *Zweden en Turco vs de Raad en de Commissie* (C-39/05 P en C-52/05 P), alinea 59.

⁽³⁾ *In 't Veld vs de Raad* (T-529/09), lid 75.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0204

Werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2013**Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2013 (2014/2008(INI))**

(2017/C 378/04)

Het Europees Parlement,

- gezien de betekenis van het recht om verzoekschriften in te dienen en het belang voor parlementaire organen om onmiddellijk kennis te nemen van de specifieke zorgen en standpunten van de Europese burger of ingezetene, zoals bepaald in de artikelen 24 en 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name artikel 44 inzake het recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement,
 - gezien de bepalingen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot de inbreukprocedure, en met name de artikelen 258 en 260,
 - gezien artikel 48 en artikel 202, lid 8, van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften (A7-0131/2014),
- A. overwegende dat in 2013, „het Europees Jaar van de Burger”, 2 885 verzoekschriften zijn binnengekomen, wat overeenkomt met een toename van bijna 45 % ten opzichte van 2012, en dat in de lopende zittingsperiode tot nu toe bijna 10 000 verzoekschriften zijn geregistreerd;
- B. overwegende dat een dergelijk aantal weliswaar nog steeds bescheiden is in verhouding tot het aantal inwoners van de Europese Unie, maar er niettemin op wijst dat individuele burgers, lokale gemeenschappen, ngo's, vrijwilligersorganisaties en particuliere bedrijven zich duidelijk sterker bewust zijn van het recht om verzoekschriften in te dienen en dat het gewettigd vertrouwen ten aanzien van het nut van de verzoekschriftenprocedure als middel om de aandacht van de Europese instellingen en de lidstaten op hun zorgen te vestigen duidelijk is gegroeid;
- C. overwegende dat de Europese burgers rechtstreeks worden vertegenwoordigd door de enige EU-instelling waarvan de leden door deze burgers worden gekozen — het Europees Parlement; overwegende dat het recht om een verzoekschrift in te dienen hen de kans biedt zich rechtstreeks tot hun vertegenwoordigers te richten;
- D. overwegende dat het recht om verzoekschriften in te dienen de ontvankelijkheid van het Europees Parlement voor de burgers en ingezetenen van de Unie vergroot en mensen tegelijkertijd een open, democratisch en transparant mechanisme kan bieden waarmee zij, indien legitiem en gerechtvaardigd, een buitengerechtelijke oplossing voor hun klachten kunnen verkrijgen, met name wanneer deze betrekking hebben op problemen met de tenuitvoerlegging van Europese wetgeving; overwegende dat verzoekschriften waardevolle feedback opleveren voor wetgevers en uitvoerende organen op zowel EU- als nationaal niveau;
- E. overwegende dat het van belang is om verdere onherstelbare schade aan de biodiversiteit te voorkomen, met name in Natura 2000-gebieden; overwegende dat de lidstaten hebben toegezegd de bescherming van de speciale beschermingszones die onder de Habitatrichtlijn (92/43/EEG) en de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) vallen, te waarborgen; overwegende dat — hoewel de Commissie de naleving van de EU-wetgeving pas ten volle kan controleren wanneer de nationale autoriteiten een eindbesluit hebben genomen — met name ten aanzien van milieukwesties in een vroeg stadium moet worden nagegaan of alle relevante door de EU-wetgeving voorgeschreven procedures, met inbegrip van het voorzorgsbeginsel, op correcte wijze door de lokale, regionale en nationale autoriteiten worden uitgevoerd;
- F. overwegende dat de deelname van burgers aan het besluitvormingsproces van de Europese Unie moet worden verbeterd, teneinde de legitimiteit en de verantwoordingsplicht van de EU te versterken; overwegende dat de verzoekschriftenprocedure ook een middel is om een realistische inschatting te maken van de heersende spanningen binnen Europese samenlevingen, vooral in tijden van economische crisis en sociale onrust, zoals deze voor de Europese bevolking zijn ontstaan als gevolg van de ineenstorting van de financiële markten en bankstelsels in de wereld; overwegende dat de Commissie verzoekschriften in september 2013 een openbare hoorzitting over dit onderwerp heeft georganiseerd waarbij indieners van verzoekschriften betrokken waren; overwegende dat een groot aantal verzoekschriften betreffende financiële wanpraktijken en schendingen van consumentenrechten in de bancaire sector, en met name de dramatische gevolgen die hele gezinnen hebben ondervonden doordat ze als gevolg van laakbare hypotheekclausules uit hun huis zijn gezet, de aandacht van de commissie hebben getrokken;

Dinsdag 11 maart 2014

- G. overwegende dat dergelijke aan de Commissie verzoekschriften gerichte verzoekschriften vaak nuttige informatie hebben opgeleverd voor andere commissies van het Europees Parlement die verantwoordelijk zijn voor het formuleren van wetgeving die moet zorgen voor een in sociaaleconomisch en milieuopzicht veiligere, gezondere, eerlijkere en welvarendere basis voor de toekomst van alle Europese burgers en ingezetenen;
- H. overwegende dat ieder verzoekschrift op zijn eigen waarde wordt beoordeeld en behandeld, zelfs wanneer het van slechts één EU-burger of -ingezetene afkomstig is, en dat iedere indiener het recht heeft om een antwoord te ontvangen in zijn eigen taal;
- I. overwegende dat de verwerkings- en reactietermijn van een ontvangen verzoekschrift, afhankelijk van de aard en complexiteit ervan, zal variëren, maar dat alles in het werk moet worden gesteld om binnen een redelijke termijn en op passende wijze naar behoren in te gaan op de zorgen van indieners, niet alleen in procedurele zin, maar ook inhoudelijk;
- J. overwegende dat indieners van wie de verzoekschriften vervolgens worden besproken tijdens de vaste bijeenkomsten van de Commissie verzoekschriften, volledig kunnen deelnemen aan de discussie, het recht hebben hun verzoekschrift te presenteren en nader toe te lichten en zo actief bijdragen aan het werk van de Commissie verzoekschriften, door aanvullende informatie uit de eerste hand te verstrekken aan de leden van de Commissie verzoekschriften en aan de Europese Commissie alsook aan de vertegenwoordigers van de lidstaten die eventueel aanwezig zijn; overwegende dat in 2013 185 indieners een vergadering bijwoonden en actief betrokken waren bij de beraadslagingen van de commissie;
- K. overwegende dat de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften volledig gebaseerd zijn op de inbreng en bijdragen van de indieners alsook op de resultaten van haar eigen onderzoek van ieder geval, waar nodig aangevuld met expertise van de Europese Commissie, de lidstaten of andere organen; overwegende dat de prioriteit van agendapunten wordt bepaald op basis van democratisch genomen besluiten van haar leden;
- L. overwegende dat de krachtens het Verdrag en het Reglement van het Parlement vastgestelde criteria voor de ontvankelijkheid van verzoekschriften bepalen dat een verzoekschrift betrekking moet hebben op een kwestie die binnen het kader van de werkzaamheden van de Unie valt en die rechtstreeks betrekking heeft op de indiener van het verzoekschrift, overwegende dat sommige verzoekschriften dientengevolge niet-ontvankelijk worden verklaard omdat ze niet aan deze criteria voldoen;
- M. overwegende dat het recht om verzoekschriften in te dienen een belangrijk instrument voor de participatie van en de democratische controle door de burgers is, en dat de correcte uitvoering van het proces van begin tot eind moet worden gewaarborgd; overwegende dat dit recht volledig gegarandeerd moet blijven, onafhankelijk van de belangen van regeringen; overwegende dat dit beginsel op voorbeeldige wijze op EU-niveau moet worden gehandhaafd bij de behandeling van verzoekschriften in dit Parlement en door de Commissie;
- N. overwegende dat voornoemde criteria door de rechter zijn getoetst en dat in de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie, bijvoorbeeld in zaak T-308/07, de criteria met betrekking tot het recht om verzoekschriften in te dienen zijn bevestigd, evenals het feit dat verklaringen van niet-ontvankelijkheid goed onderbouwd dienen te zijn en door de Commissie verzoekschriften moeten worden gerechtvaardigd in de daaropvolgende correspondentie met de indiener; overwegende dat verzoekschriften inhoudelijk als te onnauwkeurig beschouwd kunnen worden, zoals de zaken T-280/09 en T-160/10;
- O. overwegende dat er niet alleen verzoekschriften worden ingediend over de gevolgen van de crisis voor Europese burgers en ingezetenen, maar ook met betrekking tot andere belangrijke punten van zorg, zoals milieurecht (met name kwesties op het gebied van afval- en waterbeheer), grondrechten (met name inzake de rechten van het kind, de rechten van personen met een handicap en gezondheidsgerelateerde kwesties), het recht op roerend en onroerend goed, kwesties in verband met het vrije verkeer van personen, verschillende vormen van discriminatie (met name op grond van etnische afkomst, cultuur of taal), visa, immigratie en werkgelegenheid, alsook verzoekschriften met betrekking tot de rechtspraak, vermeende corruptie, vertraging bij gerechtelijke procedures en vele andere terreinen;
- P. overwegende dat de Commissie verzoekschriften onder auspiciën van het Europees Parlement een eigen netwerk heeft opgezet, omdat veel indieners, vooral het jongere deel van de bevolking, veelvuldig gebruikmaken van sociale media als communicatiemiddel, en dat zij regelmatig door een toenemend aantal mensen wordt gevolgd op de meest gangbare sociale media die vooral actief zijn en nuttig worden geacht rond de tijd van commissievergaderingen; overwegende dat ook de nieuwsbrief van de Commissie verzoekschriften, PETI Journal, een groot aantal vaste abonnees kent (momenteel 1 500);

Dinsdag 11 maart 2014

- Q. overwegende dat de Commissie verzoekschriften in dit verband samen met de bevoegde diensten van het Europees Parlement werkt aan de ontwikkeling van een nieuw meertalig webportaal ter vervanging van de huidige, beperktere elektronische voorziening voor het indienen van verzoekschriften op de Europarl-website; overwegende dat het nieuwe portaal erop gericht is de administratieve efficiëntie te vergroten en tegelijkertijd de transparantie en interactiviteit van de verzoekschriftenprocedure voor indieners, de leden van het Europees Parlement en het grote publiek te verbeteren;
- R. overwegende, in deze context, dat de Commissie verzoekschriften op basis van het jaarverslag 2012 heeft besloten de verzoekschriftenprocedure efficiënter, transparanter en onpartijdiger te maken met behoud van het participatierecht van de leden van de Commissie verzoekschriften, zodat de behandeling van verzoekschriften zelfs op procedureel niveau een rechterlijke toetsing doorstaat;
- S. overwegende dat de Commissie verzoekschriften actieve belangstelling blijft tonen voor de wijze waarop de verordening inzake het Europees burgerinitiatief (EBI) wordt toegepast, en zich bewust is van de vele zwakten en de nogal omslachtige aard van het bestaande rechtskader, dat de geest van de relevante bepaling in het Verdrag niet volledig weerspiegelt ondanks de inspanningen van de commissies AFCO en PETI bij het opstellen van de verordening; overwegende dat het Parlement overeenkomstig de herzieningsclausule de herziening van de verordening dient te bespreken wanneer deze drie jaar van kracht is;
- T. overwegende dat de bepalingen van de EBI-verordening met betrekking tot de organisatie van een openbare hoorzitting voor een succesvol initiatief binnen de gebouwen van het Parlement spoedig ten uitvoer zullen worden gelegd, waarbij de commissie ten principale met wetgevingsbevoegdheid inzake het onderwerp van het initiatief en de Commissie verzoekschriften betrokken zullen zijn op grond van het Reglement van het Europees Parlement en de door het Bureau goedgekeurde uitvoeringsvoorschriften;
- U. overwegende dat onderzoeksmissies in verband met in behandeling zijnde verzoekschriften, die de Commissie verzoekschriften regelmatig organiseert over kwesties waaraan zij specifieke prioriteit heeft verleend, een waardevolle rol vervullen, en overwegende dat de verslagen over dergelijke missies van maximale kwaliteit en geloofwaardigheid moeten zijn en moeten worden opgesteld in loyale samenwerking die leidt tot een gewenste consensus onder de deelnemers; overwegende dat in 2013 bezoeken zijn gebracht aan Spanje (tweemaal), Polen, Denemarken en Griekenland; overwegende dat een grotere mate van flexibiliteit bij de praktische organisatie van deze missies, voornamelijk met betrekking tot de in aanmerking komende weken, zou helpen om deze reizen tot een nog groter succes te maken, vooral wat de beschikbaarheid van de leden en de beperking van het annuleringsrisico betreft;
- V. overwegende dat de Commissie verzoekschriften verantwoordelijkheden heeft met betrekking tot het Bureau van de Europese Ombudsman, dat bevoegd is om klachten van EU-burgers over mogelijk wanbeheer binnen de instellingen en organen van de EU te onderzoeken, waarover zij ook een jaarverslag opstelt op basis van het jaarverslag van de Europese Ombudsman zelf; overwegende dat de Commissie verzoekschriften in 2013 actief betrokken is geweest bij de organisatie van de verkiezing van een nieuwe Europese Ombudsman na het vertrek van dhr. Nikiforos Diamandouros;
- W. overwegende dat de leden van het Europees Parlement mw. Emily O'Reilly weliswaar hebben verkozen tot nieuwe Europese Ombudsman met ingang van 1 oktober 2013, maar dat aan het begin van de volgende zittingsperiode nieuwe verkiezingen moeten worden gehouden, zoals bepaald in artikel 204 van het Reglement; overwegende dat het verstandig zou zijn om tijdig duidelijke en transparante voorschriften voor de procedure te publiceren om de verantwoordelijkheid van de Commissie verzoekschriften inzake deze procedure verder te verduidelijken en voldoende transparantie voor de verkiezingen te waarborgen, met name door middel van een verbeterde speciale website;
- X. overwegende dat de Commissie verzoekschriften lid is van het Europees Netwerk van ombudsmannen, waarin onder andere bepaalde verzoekschriftencommissies van de nationale parlementen, indien bestaand, zitting hebben; overwegende dat het van belang lijkt dat er meer nadruk wordt gelegd op de samenwerking tussen de verzoekschriftencommissies zelf en dat deze, waar nuttig, verder wordt versterkt, en dat het Europees Parlement in het belang van de Europese burgers een centrale rol zou kunnen vervullen bij deze ontwikkeling;
- Y. overwegende dat de Commissie verzoekschriften de intentie heeft om een nuttig en transparant instrument ten dienste van Europese burgers en ingezetenen te zijn, dat democratische controle en toezicht uitoefent op diverse aspecten van de activiteiten van de Europese Unie, vooral met betrekking tot de tenuitvoerlegging van EU-wetgeving door de nationale autoriteiten; overwegende dat de Commissie verzoekschriften op basis van ontvangen verzoekschriften een verdere bijdrage kan leveren aan een coherenter en beter gecoördineerde toepassing van de EU-wetgeving enerzijds en aan de verbetering van toekomstige EU-wetgeving anderzijds door erop te wijzen dat lering moet worden getrokken uit de inhoud van de ontvangen verzoekschriften;

Dinsdag 11 maart 2014

- Z. overwegende dat dit het laatste jaarverslag van PETI in de zevende zittingsperiode van het Europees Parlement is en dat daarom een overzicht wordt gegeven van de werkzaamheden van de commissie in 2013 en ook wordt ingegaan op de gehele zittingsperiode en wordt beoordeeld in hoeverre de PETI-commissie erin is geslaagd na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon aan de verwachtingen van de burgers te voldoen;
1. erkent de substantiële en fundamentele rol van de Commissie verzoekschriften bij het verdedigen en bevorderen van de rechten van EU-burgers en ingezetenen, door te waarborgen dat de zorgen van indieners van verzoekschriften door middel van de verzoekschriftenprocedure meer erkenning krijgen en dat hun legitieme grieven waar mogelijk binnen een redelijk tijdsbestek worden opgelost;
 2. is vastbesloten om de verzoekschriftenprocedure doeltreffender, transparanter en onpartijdig te maken, zonder te tornen aan het participatierecht van de leden van de Commissie verzoekschriften, opdat de behandeling van verzoekschriften ook in procedureel opzicht de rechterlijke toetsing kan doorstaan;
 3. benadrukt dat de Commissie verzoekschriften, naast andere instellingen en organen als de onderzoekscommissies en de Europese Ombudsman, een onafhankelijke, vastomlijnde rol heeft als aanspreekpunt voor alle burgers; benadrukt het feit dat deze organen, samen met het Europees burgerinitiatief, fundamentele instrumenten zijn voor een democratische EU en de totstandkoming van een Europese demos, en dat een passende toegang tot deze organen en een betrouwbare werking van deze organen moeten worden gewaarborgd;
 4. onderstreept dat de Commissie verzoekschriften in de lopende zittingsperiode steeds de uitdaging is aangegaan om aan de verwachtingen van de burgers van de Europese Unie te voldoen; benadrukt dat het van belang is dat de burgers rechtstreeks wordt betrokken bij de werkzaamheden van het Parlement en dat de leden van de commissie specifiek ingaan op hun zorgen, voorstellen of klachten; wijst op de hoeveelheid werk die is verzet om een oplossing te vinden voor mogelijke inbreuken op de rechten van burgers door bij vraagstukken die verband houden met de toepassing van de Europese wetgeving, samen te werken met nationale, regionale en lokale overheden, en tegelijkertijd een cruciale rol te blijven spelen bij het herstel van het contact met de Europese burgers en de versterking van de democratische legitimiteit van en de verantwoordingsplicht voor het EU-besluitvormingsproces;
 5. herinnert aan de belangrijke rol van de Commissie bij de behandeling van zaken die in verzoekschriften aan de orde zijn gesteld; is van mening dat de Commissie de verzoekschriften grondiger moet onderzoeken en de inhoud van zaken moet bekijken in het licht van de EU-wetgeving; benadrukt het belang van transparantie in deze processen en van een correcte openbare toegang tot de relevante documenten en gegevens betreffende zaken;
 6. benadrukt het belang van proactief toezicht en tijdige preventieve maatregelen van de Commissie wanneer er gegrond bewijs is dat bepaalde geplande en bekendgemaakte projecten mogelijk een inbreuk vormen op de EU-wetgeving;
 7. stelt een grote verscheidenheid aan themagebieden vast die in de verzoekschriften van burgers aan bod komen, zoals de grondrechten, de interne markt, milieurecht, volksgezondheidsvraagstukken, kindermishandeling, vervoer en bouwprojecten, de Spaanse kustwetgeving, de nieuwe verordening inzake behoorlijk bestuur, personen met een handicap, discriminatie op grond van leeftijd, openbare toegang tot documenten, Europese Scholen, de begrotingsunie, de staalindustrie, dierenrechten en vele andere;
 8. is van mening dat de verzoekschriften die onder de genoemde categorieën vallen het bewijs zijn dat er nog steeds veel gevallen zijn waarin de EU-wetgeving op onbevredigende wijze wordt omgezet of de wetgeving onjuist ten uitvoer wordt gelegd;
 9. acht het belangrijk om de op wederkerigheid gebaseerde samenwerking met de parlementen en regeringen van de lidstaten te versterken en om, in voorkomend geval, de autoriteiten in de lidstaten ertoe aan te sporen de EU-wetgeving op volledig transparante wijze om te zetten en toe te passen; wijst op het belang van samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten en betreurt de nalatigheid van een aantal lidstaten met betrekking tot de volledige omzetting en handhaving van de Europese wetgeving, met name op het gebied van milieu;
 10. herinnert eraan dat de Commissie verzoekschriften ontvankelijke verzoekschriften behandelt die verband houden met de beginselen en de inhoud van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, als een inherent onderdeel van haar activiteiten, en zich in haar onderzoek laat leiden door de merites van elk afzonderlijk geval, en wijst erop dat de Europese Commissie zichzelf, vanwege het bestaan van artikel 51 van het Handvest, vaak niet in staat achtte te handelen wanneer de Commissie verzoekschriften haar hierom verzocht; onderstreept dat de verwachtingen van de burgers veel groter zijn dan op grond van de zuiver juridische bepalingen van het Handvest kan worden waargemaakt;

Dinsdag 11 maart 2014

11. feliciteert de commissie met haar werk met betrekking tot verzoekschriften over handicaps, die in 2013 aanzienlijk in aantal zijn toegenomen; neemt kennis van de inspanningen die zijn gedaan om een succesvolle start van het EU-kader op grond van artikel 33 van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) te waarborgen, in het kader waarvan de Commissie verzoekschriften zich heeft aangesloten bij de Europese Commissie, het Bureau voor de grondrechten en het Europees Gehandicaptenforum, en wijst op de bereidheid van de Commissie verzoekschriften om deze activiteit te blijven ondersteunen; betreurt het dat er vervolgens een eind is gemaakt aan de betrokkenheid van de Commissie verzoekschriften binnen het UNCRPD-kader en haar plaats is ingenomen door wetgevingscommissies die ook verantwoordelijkheid op dit gebied hebben; is van mening dat dit besluit beruiste op een verkeerde interpretatie van de functieverdeling binnen het UNCRPD-kader;

12. stelt vast hoeveel aandacht er is geschonken aan enkele belangrijke verzoekschriften inzake de voorgenomen aanleg van een nieuwe luchthaven bij Notre-Dame-des-Landes, vlak bij Nantes; wijst erop dat belangrijke bijdragen zijn ontvangen van indieners die op grond van milieuoverwegingen tegen het plan waren, en dat een substantieel verzoekschrift is ontvangen van voorstanders van het project, hetgeen aanleiding was voor een intensief debat binnen de Commissie verzoekschriften, waaraan naast de belangrijkste indieners ook is deelgenomen door de Franse autoriteiten en de directeur-generaal Milieu van de Commissie; is van mening dat dergelijke serieuze discussies niet alleen de bewustwording van het publiek ten goede komen en burgers in staat stellen tot een actieve en legitieme betrokkenheid, maar ook de mogelijkheid bieden om inzicht te verkrijgen in een aantal controversiële aspecten van een project dat naar verluidt in strijd is met de EU-wetgeving en hiervoor oplossingen aan te dragen, zodat gezorgd wordt voor volledige naleving van de Europese wetgeving zoals deze onder dergelijke omstandigheden van toepassing is;

13. erkent dat, in 2013, veel indieners van een verzoekschrift uiting hebben gegeven aan hun bezorgdheid over de kennelijke onrechtmatigheden in Denemarken met betrekking tot de administratieve gerechtelijke procedures inzake de scheiding van tafel en bed en echtscheiding van ouders en de daaropvolgende voogdij over jonge kinderen; wijst in dit verband op een tendens die zich voordoet bij paren met een gemengde nationaliteit, waarbij sprake is van duidelijke voorbeelden van discriminatie op grond van nationaliteit in het voordeel van de echtgeno(o)t(e) afkomstig uit de lidstaat waar de gerechtelijke procedure plaatsvindt, en in het nadeel van de echtgeno(o)t(e) die niet uit die lidstaat afkomstig is, met ernstige en vaak zeer negatieve en dramatische gevolgen voor de rechten van het kind; wijst in dit verband op ernstige schendingen van de grondrechten van zowel de indiener als het kind; merkt op dat de Commissie verzoekschriften een onderzoeksmissie naar Denemarken heeft ondernomen om dergelijke beweringen rechtstreeks te onderzoeken op de plaats waar de situatie bijzonder acuut lijkt; stelt vast dat er ook bepaalde gevallen zijn geregistreerd in andere landen, met name Duitsland (in het bijzonder met betrekking tot de werkzaamheden van de Jugendamt), Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk;

14. wijst opnieuw op de onderzoeken die zijn uitgevoerd naar aanleiding van verzoekschriften over de gevolgen van de mislukte uitvoering van de kaderrichtlijn afvalstoffen gedurende de parlementaire zittingsperiode, alsmede op de goedkeuring van het desbetreffende verslag; wijst opnieuw op de aanbevelingen inzake het ontbreken van behoorlijke besluitvorming met betrekking tot stortplaatsen en de gevolgen hiervan voor de plaatselijke bevolking; beklemtoont dat de problemen nog lang niet zijn opgelost, gezien de verzoekschriften die later nog zijn besproken, met name betreffende de aanhoudende giftige branden die in sommige gebieden van Campania worden veroorzaakt door zwaar vervuילend industrieel afval, alsook betreffende het gebrek aan transparantie inzake de plannen en het institutioneel beheer van Lazio in de afgelopen maanden na de geplande sluiting van de stortplaats in Malagrotta, waarover momenteel gerechtelijke onderzoeken op hoog niveau lopen; wijst opnieuw op de intensieve onderzoeksmissie naar Griekenland die in verband met hetzelfde onderwerp in het najaar van 2013 werd uitgevoerd en waarmee de aandacht werd gevestigd op de tekortkomingen bij de toepassing van de relevante afvalrichtlijnen, het gebrek aan vooruitgang in het afvalbeheer wat betreft plannen en systemen bovenaan in de afvalhiërarchie, alsook de ernstige gevolgen voor de gezondheid van de bevolking in bepaalde delen van Griekenland; stelt vast dat er onlangs verschillende andere verzoekschriften zijn ingediend betreffende tekortkomingen in het afvalbeheer in andere lidstaten, met name in de regio rond Valencia in Spanje en in het Verenigd Koninkrijk;

15. neemt kennis van het verslag over de onderzoeksmissie naar Polen in verband met een voorgenomen dagbouwmijn in Neder-Silezië; is verheugd over de intensieve discussies die tijdens dat bezoek zijn gevoerd met indieners van verzoekschriften en nationale instanties over de mogelijke exploratie en exploitatie van schaliegasreserves, waarover de Commissie verzoekschriften reeds in 2012 een workshop had gehouden;

16. benadrukt de zeer constructieve werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften met betrekking tot de ontvangen verzoekschriften over de Spaanse kustwet (*Ley de Costas*), zowel ten aanzien van de resultaten en conclusies van de onderzoeksmissie als ten aanzien van de samenwerking met de indieners van verzoekschriften en de bevoegde nationale instanties; herinnert eraan dat de Commissie verzoekschriften een speciale ad hoc-werkgroep heeft opgericht om zich nader in deze complexe materie te verdiepen en contact te onderhouden met het zeer grote aantal betrokken indieners; erkent dat er voor de indieners weliswaar enige vooruitgang is geboekt via de door het Spaanse parlement aangenomen nieuwe wetgeving; verzoekt de Commissie de kwestie actief te blijven volgen;

Dinsdag 11 maart 2014

17. is verheugd over het feit dat tijdens de onderzoeksmissie naar Galicië, die plaatsvond in februari 2013, uitgebreide discussies werden gehouden met indieners van verzoekschriften en regionale autoriteiten over kwesties in verband met het gebrek aan goede waterzuiveringsinstallaties in de regio; bekrachtigt de conclusies en aanbevelingen in het verslag van de onderzoeksmissie, door de Commissie verzoekschriften goedgekeurd op 17 december 2013, in die zin dat de inspanningen voor de voltooiing van de schoonmaak en de regeneratie van de bezochte rías moeten worden voortgezet;

18. onderstreept het belang van de rapportageverplichting van de Commissie verzoekschriften; vestigt de aandacht op verscheidene resoluties die in 2013 in de vorm van verslagen zijn goedgekeurd, zoals het speciaal verslag van de Europese Ombudsman over de wijze waarop de Commissie is omgegaan met tekortkomingen in de milieueffectbeoordeling van het uitbreidingsproject voor de Weense luchthaven, naast het jaarverslag over alle werkzaamheden van de Europese Ombudsman; wijst op de relevante inbreng van de commissie, die te danken is aan de ervaring die zij door de jarenlange behandeling van veel concrete gevallen heeft opgedaan, in de vorm van adviezen aan de ten principale bevoegde commissies, met name bij de herziening van de MER-richtlijn, en het advies over de vestigingsplaats van de instellingen van de Europese Unie; is van mening dat de Commissie verzoekschriften dankzij dergelijke documenten in de plenaire vergadering de kwesties ter sprake kan brengen die voor de Europese burger van belang zijn;

19. wijst er opnieuw op dat de Commissie verzoekschriften krachtens artikel 202, lid 2, bevoegd is om niet alleen niet-wetgevende initiatiefverslagen over kwesties met betrekking tot meerdere verzoekschriften in te dienen, maar ook beknopte ontwerpresoluties over dringende kwesties voor stemming ter plenaire vergadering;

20. acht de organisatie van openbare hoorzittingen een zeer belangrijk middel om de door indieners aan de orde gestelde problemen te onderzoeken; vestigt de aandacht op de openbare hoorzitting over de gevolgen van de crisis voor de Europese burgers en de versterking van de democratische betrokkenheid bij het bestuur van de Unie, alsmede op de openbare hoorzitting over maximaal profijt van het EU-burgerschap, waarbij de bezorgdheden zijn geanalyseerd die EU-burgers over beide onderwerpen in verzoekschriften hadden geuit; is van mening dat de informatie die in verzoekschriften wordt verstrekt, getuigt van de gevolgen van de bezuinigingen voor de rechten van de indieners als persoon en van de toegenomen rol en de grotere betrokkenheid van maatschappelijke organisaties; beseft dat Europa met het oog op de aanpak van de financiële uitdagingen van morgen behoefte heeft aan een geloofwaardige, zichtbare en verantwoordingsplichtige economische governance; onderstreept dat het van belang is om de laatste obstakels weg te nemen die verhinderen dat EU-burgers gebruik kunnen maken van de rechten die hun op grond van het EU-recht toekomen, en om de deelname van de EU-burgers aan het politieke leven van de EU te bevorderen;

21. acht het voor de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften met betrekking tot bepaalde onderwerpen van essentieel belang om andere benaderingen te kiezen, zoals parlementaire vragen voor mondelinge beantwoording die tijdens plenaire vergaderingen worden behandeld; wijst erop dat dit een rechtstreekse vorm van parlementaire controle op andere instellingen en organen van de EU is; merkt op dat het in 2013 negen maal van dit recht gebruik heeft gemaakt en vragen heeft ingediend over bijvoorbeeld handicaps, dierenwelzijn, afvalbeheer en het Europees burgerinitiatief; betreurt ten eerste dat een aantal van de door de commissie voorgestelde initiatieven enkele maanden lang in de pijplijn worden gehouden alvorens deze tijdens de plenaire zitting worden besproken, waardoor de terugkerende zorgen van EU-burgers geen stem krijgen en een direct antwoord van de Commissie onmogelijk wordt;

22. neemt kennis van de constante toestroom van correspondentie van burgers die zich tot het Parlement wenden voor een oplossing van kwesties die niet vallen onder de bevoegdheden van de EU overeenkomstig artikel 227 van het Verdrag en artikel 51 van het Handvest van de grondrechten; wil dat er betere oplossingen worden gevonden voor de omgang met deze stukken van de burgers, waarbij rekening wordt gehouden met de verplichtingen van het Parlement met betrekking tot de correspondentie met de burger; betreurt in dit verband dat de desbetreffende diensten van het Parlement geen gevolg geven aan de aanbevelingen omtrent klachten van burgers in aangelegenheden die buiten de bevoegdheden van de EU vallen, welke aanbevelingen zijn gedaan in de resolutie van 21 november 2012 over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2011;

23. beseft dat milieuvraagstukken een prioriteit voor de indieners blijven, hetgeen duidelijk maakt dat de lidstaten op dit gebied nog steeds in gebreke blijven; stelt vast dat veel verzoekschriften over volksgezondheidsaspecten gaan, bijvoorbeeld waterbeheer, waterveiligheid, kernenergie en beschermde dieren; wijst erop dat veel verzoekschriften nieuwe en binnenkort te realiseren projecten betreffen die grotere risico's op de bovengenoemde terreinen met zich brengen; herinnert eraan dat de lidstaten het bij de aanpak van deze situaties duidelijk nog steeds als lastig ervaren om een duurzame oplossing te vinden; wijst op de zaak van de ILVA-staalfabriek in Taranto, die zeer problematisch is vanwege de ernstige verslechtering van de milieutoestand en de gezondheid van de plaatselijke bevolking; dringt er bij de Commissie op aan de haar ter beschikking staande mechanismen te gebruiken om, voor zover mogelijk, de onverwijld naleving van de EU-milieuwetgeving door de Italiaanse autoriteiten te waarborgen;

Dinsdag 11 maart 2014

24. verzoekt de Commissie verzoekschriften om de effecten van het arrest in de zaak Griekse Radio- en Televisieomroeporganisatie (Ellinikí Radiofonía Tileóراسι, ERT) inzake de interpretatie van artikel 51 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de gevolgen daarvan voor verzoekschriften te blijven onderzoeken en om na te gaan met welke belemmeringen EU-burgers momenteel worden geconfronteerd wanneer zij het Europees Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing verzoeken om zo tot een betrouwbare interpretatie van een aantal centrale kwesties van de Europese wetgeving te komen die gebruikt kan worden in zaken die worden behandeld door de nationale rechtbanken;

25. is verheugd over de tenuitvoerlegging van het Europees burgerinitiatief (EBI) op 1 april 2012 alsmede over de registratie van het eerste EBI over beleidsmaatregelen voor Europa's jongeren — Fraternité 2020 en het recente succesvolle EBI over het recht op water; is van mening dat het EBI het eerste instrument is voor transnationale participerende democratie en de burgers de mogelijkheid zal geven om actief betrokken te worden bij de vormgeving van het Europese beleid en de Europese wetgeving; bevestigt nogmaals dat het vastbesloten is deel te nemen aan de organisatie van openbare hoorzittingen voor succesvolle Europese burgerinitiatieven, waarbij alle relevante parlementaire commissies actief zullen worden betrokken; onderstreept dat de stand van zaken met betrekking tot de Europese burgerinitiatieven regelmatig in ogeschouw moet worden genomen om de procedure te verbeteren en de administratieve rompslomp en andere belemmeringen te beperken; erkent dat het resultaat van de eerste parlementaire hoorzittingen van de eerste succesvolle EBI's, die in 2014 plaatsvinden, van cruciaal belang zijn om hoge procedurele normen vast te stellen en om te voldoen aan de verwachtingen van burgers ten aanzien van de uitoefening van dit recht in de toekomst, en verplicht zich ertoe om institutionele prioriteit te geven aan het waarborgen van de doeltreffendheid van het participatieproces;

26. waardeert het besluit van de Commissie om 2013 uit te roepen tot „Europees Jaar van het burgerschap”, waardoor de EU-burgers waardevolle informatie en inzichten hebben gekregen met betrekking tot hun rechten en de democratische instrumenten waarover zij beschikken om die rechten af te dwingen; is van mening dat het „Europees Jaar van het burgerschap” moet worden aangegrepen om op brede schaal informatie over het Europees burgerinitiatief te verspreiden en zo duidelijke, begrijpelijke richtsnoeren te verstrekken ter beperking van het hoge niet-ontvankelijkheidspercentage, dat vergelijkbaar is met het percentage dat nog steeds voor verzoekschriften geldt; is ervan overtuigd dat het webportaal voor verzoekschriften een concrete, waardevolle bijdrage van het Parlement aan het Europese burgerschap is;

27. verzoekt de Commissie als hoedster van het Verdrag om ervoor te zorgen dat de huidige ontoereikende tenuitvoerlegging van het EU-recht, zoals wordt aangetoond door het aantal bij het EP ingediende verzoekschriften, wordt gecorrigeerd, zodat EU-burgers hun rechten ten volle kunnen uitoefenen;

28. verzoekt de Commissie wetgeving voor te stellen om de problemen rond de wederzijdse erkenning door de lidstaten van documenten betreffende de burgerlijke stand op te lossen, waarbij zij de bevoegdheden van de lidstaten moet eerbiedigen;

29. betreurt het dat Europese burgers nog steeds vaak problemen ondervinden wanneer zij gebruik maken van hun recht van vrij verkeer, als gevolg van de verkeerde toepassing van het internemarktrecht door overheidsinstanties;

30. betreurt het feit dat de verslagen over onderzoeksmissies en andere documenten niet naar de officiële talen van de EU zijn vertaald, in het bijzonder de landstalen van de indieners;

31. is zich bewust van de belangrijke rol van het SOLVIT-netwerk, dat regelmatig problemen in verband met de uitvoering van de internemarktwetgeving aan het licht brengt en oplost; dringt aan op versterking van dit instrument en op actievere samenwerking tussen de Commissie verzoekschriften en het SOLVIT-netwerk; herinnert eraan dat 2013 het Europees Jaar van het burgerschap was en brengt, in het licht van de in de Verdragen verankerde beginselen en de in dit verslag gepresenteerde feiten, hulde aan de instellingen en organen van de Europese Unie en van de lidstaten die gedurende dat jaar op intensievere wijze bekendheid hebben gegeven aan hun dienstbetoon ten behoeve van de Europese burgers en ingezetenen;

Nieuwe horizons en betrekkingen met andere instellingen

32. wijst erop hoe belangrijk het is om meer gewicht toe te kennen aan de werkzaamheden van de Commissie binnen het Parlement door haar positie op te waarderen middels de toekenning van toezichtstaken; verzoekt de nieuw verkozen Commissie verzoekschriften interne rapporteurs te benoemen voor de jaarverslagen over de belangrijkste beleidsterreinen die Europeanen bewegen tot het indienen van een verzoekschrift, en te zorgen voor betere samenwerking met andere parlementaire commissies door hun leden systematisch uit te nodigen voor de debatten van de Commissie verzoekschriften die betrekking hebben op hun respectievelijke gebieden van wetgevingsbevoegdheid; verzoekt de overige parlementaire commissies de Commissie verzoekschriften sterker in te schakelen als medeadviserende commissie bij uitvoeringsverslagen en andere instrumenten voor de controle op de correcte omzetting en tenuitvoerlegging of eventuele herziening van de Europese wetgeving in de lidstaten; onderstreept dat het, mede gelet op het steeds grotere aantal verzoekschriften en de daarmee samenhangende werkzaamheden, van belang is om binnen het geheel van parlementaire commissies een gedeneutraliseerde status te verkrijgen; verzoekt zijn plenaire vergadering meer tijd te besteden aan het werk van de Commissie verzoekschriften;

Dinsdag 11 maart 2014

33. wijst erop dat de Commissie verzoekschriften nauwer moet samenwerken met de overige instellingen en organen van de EU en met de nationale instanties in de lidstaten; acht het belangrijk de gestructureerde dialoog en systematische samenwerking met de lidstaten te versterken, met name met de verzoekschriftencommissies van de nationale parlementen, bijvoorbeeld door regelmatige vergaderingen met de voorzitters van alle nationale verzoekschriftencommissies te houden; is van mening dat een dergelijk partnerschap de beste mogelijkheid biedt om ervaringen en praktijken uit te wisselen alsmede om verzoekschriften op een meer systematische en efficiënte manier door te verwijzen naar het bevoegde niveau en orgaan, en het Europees Parlement uiteindelijk dichter brengt bij hetgeen de Europese burgers bezighoudt; is ingenomen met de oprichting van de Joint Committee on Investigation, Oversight and Petitions van de Oireachtas in Ierland, en de nuttige banden die deze commissie in de loop van dit jaar met het Europees Parlement heeft aangeknoopt om burgers nog beter van dienst te kunnen zijn; merkt op dat parlementen in andere lidstaten momenteel overwegen om verzoekschriftencommissies of vergelijkbare organen in te stellen en dat sommige lidstaten andere procedures kennen om verzoekschriften in behandeling te nemen;

34. verzoekt de Commissie bij de controle op de praktische toepassing van het gemeenschapsrecht naar behoren rekening te houden met de rol van verzoekschriften, aangezien deze vaak een eerste aanwijzing vormen voor het feit dat de lidstaten achterlopen met de uitvoering van de wettelijke maatregelen; verzoekt het Europees Parlement om in het kader van het Interinstitutioneel Akkoord met de Commissie aan te bevelen dat de beantwoordingstermijn voor verzoeken van de Commissie verzoekschriften wordt verkort en dat deze commissie ook op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen bij inbreukprocedures die rechtstreeks verband houden met verzoekschriften; is van mening dat de Europese instellingen in het algemeen meer informatie moeten verstrekken en transparanter moeten zijn ten opzichte van de EU-burgers, teneinde de toenemende perceptie van democratische tekorten tegen te gaan;

35. benadrukt dat nauwe samenwerking met de lidstaten van essentieel belang is voor de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften; moedigt de lidstaten aan een proactieve rol te spelen bij de behandeling van verzoekschriften die verband houden met de toepassing en handhaving van de Europese wetgeving, en hecht zeer veel belang aan de aanwezigheid en actieve participatie van de vertegenwoordigers van de lidstaten bij de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften; is vastbesloten om voor een nauwe samenwerking en een goede communicatie tussen EU-instellingen en burgers te blijven zorgen;

36. onderstreept het belang van de versterkte samenwerking met de Europese Ombudsman door de goedkeuring van een nieuw interinstitutioneel akkoord; benadrukt dat het van belang is dat het Europees Parlement actief is in het netwerk van nationale ombudsmannen; juicht de uitstekende betrekkingen binnen het institutionele kader tussen de Ombudsman en de Commissie verzoekschriften toe; waardeert in het bijzonder de regelmatige bijdragen die de Ombudsman in de loop van de zittingsperiode levert aan de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften; herinnert eraan dat nog steeds niet alle EU-burgers een nationale ombudsman hebben, hetgeen betekent dat niet alle EU-burgers over dezelfde mogelijkheid beschikken om verhaal te halen; is van mening dat het bestaan van een nationale ombudsman in elke lidstaat binnen het Europese netwerk van ombudsmannen een aanzienlijke steun zou betekenen voor de Europese Ombudsman;

Werkmethoden

37. verzoekt de leden van de Commissie verzoekschriften definitieve interne regels goed te keuren om te waarborgen dat de werkzaamheden van deze commissie zo efficiënt en open mogelijk verlopen, en voorstellen te doen om het Reglement van het Europees Parlement in die zin te herzien, teneinde vaste vorm te geven aan hun constante pogingen gedurende de zevende zittingsperiode om de werkmethoden te verbeteren; verzoekt de Commissie verzoekschriften duidelijke termijnen voor de verzoekschriftenprocedure vast te stellen om de behandelduur in het Europees Parlement in te korten en het hele proces nog transparanter en democratischer te maken; onderstreept dat zo een vaste levenscyclus voor een verzoekschrift zou kunnen worden bepaald, vanaf de registratie tot de definitieve afsluiting in het Europees Parlement, te vergelijken met de bestaande termijnen voor het lopende werk aan wetgevings- en niet-wetgevingsdossiers; is van mening dat deze termijnen een waarschuwingsmechanisme moeten vormen dat automatisch de aandacht van de leden op verzoekschriften richt in gevallen waarin er gedurende een aanzienlijke periode geen actie of correspondentie is geweest, om te voorkomen dat oude verzoekschriften zonder goede reden jarenlang in behandeling blijven; herinnert eraan dat de onderzoeksmissie tot de centrale onderzoeksinstrumenten van de Commissie verzoekschriften behoort, en dat daarom de desbetreffende voorschriften dringend moeten worden herzien, zodat de nieuw verkozen leden hun bezoeken efficiënt kunnen afleggen en de indieners en de commissie snel op de hoogte kunnen stellen van hun bevindingen en aanbevelingen;

38. is verheugd over de aanwezigheid van overheidsfunctionarissen uit de betrokken lidstaten en andere belangstellenden bij de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften; merkt op dat de Commissie verzoekschriften als enige commissie de burgers systematisch een platform biedt om hun bezorgdheid rechtstreeks aan de leden van het Europees Parlement over te brengen, en een gesprek mogelijk maakt tussen meerdere partijen, namelijk de EU-instellingen, de nationale autoriteiten en de indieners van verzoekschriften; stelt voor dat de Commissie verzoekschriften en de administratie van het Parlement nagaan of het mogelijk is de indieners of de overheden door middel van videoconferenties of soortgelijke faciliteiten aan de vergaderingen te laten deelnemen, om de vergaderingen in de toekomst gemakkelijker te kunnen organiseren en de reiskosten te verlagen;

Dinsdag 11 maart 2014

39. merkt op dat het aantal verzoekschriften in de loop van de zittingsperiode is toegenomen en blijft het een punt van zorg vinden dat de vertragingen en reactietermijnen in de registratiefase en bij de beoordeling van de ontvankelijkheid nog steeds te lang zijn; verzoekt om versterking van de Afdeling ingekomen stukken en verwijzing officiële documenten respectievelijk het secretariaat van de Commissie verzoekschriften met een extra administrateur met juridische achtergrond die aanbevelingen moet doen over de vraag of een verzoekschrift binnen het toepassingsgebied van het Europese recht; is van oordeel dat deze aanbevelingen samen met samenvattingen van de verzoekschriften eerst alleen in het Engels aan de leden beschikbaar moeten worden gesteld en vervolgens pas wanneer ze gepubliceerd worden naar alle officiële talen vertaald moeten worden, teneinde de eerste beslissingen over toegankelijkheid verder te bespoedigen; verwacht dat de activering van het nieuwe webportaal voor verzoekschriften zal leiden tot een vermindering van het aantal twijfelachtige aanvragen die soms als verzoekschrift worden geregistreerd;

o

o o

40. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en het verslag van de Commissie verzoekschriften te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Ombudsman en de regeringen en parlementen van de lidstaten, hun verzoekschriftencommissies en hun nationale ombudsman of soortgelijke bevoegde organen.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0205

Tuinbouw

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over de toekomst van de Europese tuinbouwsector — groeistrategieën (2013/2100(INI))

(2017/C 378/05)

Het Europees Parlement,

- gezien deel III, hoofdstuk III en VII van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien Verordening (EG) nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen,
- gezien Richtlijn 2009/128/EG van 21 oktober 2009 betreffende een duurzaam gebruik van pesticiden,
- gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende een gemeenschappelijke ordening van de markten in agrarische producten ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 1182/2007 van de Raad van 26 september 2007 tot vaststelling van specifieke voorschriften voor de sector groenten en fruit ⁽²⁾, en Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie van 7 juni 2011 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit betreft ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1169/2011 van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten ⁽⁴⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 834/2007 van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten ⁽⁵⁾,
- gezien Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 21 juni 1996 over een communautair initiatief ten behoeve van de sierplantenteelt ⁽⁷⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 9 december 2008 over voedselprijzen in Europa (COM(2008)0821),
- gezien de mededeling van de Commissie van 16 juli 2008 getiteld „Actieplan inzake duurzame consumptie en productie en een duurzaam industriebeleid” (COM(2008)0397),
- gezien de mededeling van de Commissie van 28 oktober 2009 over een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa (COM(2009)0591),

⁽¹⁾ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

⁽²⁾ PB L 273 van 17.10.2007, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 157 van 15.6.2011, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 304 van 22.11.2011, blz. 18.

⁽⁵⁾ PB L 189 van 20.7.2007, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB C 198 van 8.7.1996, blz. 266.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien de mededeling van de Commissie van 28 mei 2009 over het kwaliteitsbeleid ten aanzien van landbouwproducten (COM(2009)0234),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 3 mei 2011, getiteld „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020” (COM(2011)0244),
 - gezien Besluit 2008/359/EG van de Commissie van 28 april 2008 tot oprichting van de groep op hoog niveau inzake het concurrentievermogen van de voedingsmiddelenindustrie, en gezien het verslag van die groep op hoog niveau van 17 maart 2009 over het concurrentievermogen van de voedingsmiddelenindustrie, samen met de aanbevelingen en het overzicht van de voornaamste initiatieven van de groep ⁽¹⁾,
 - gezien de studie van november 2012 met de titel „Steun voor landbouwcoöperaties” (SFC), waarin de bevindingen worden uiteengezet van het door de Commissie gelanceerde SFC-project ⁽²⁾,
 - gezien de studie uit 2013 van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Commissie — Instituut voor technologische prognose met de titel „Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU. A State of Play of their Socio-Economic Characteristics” (Korte voedselvoorzieningsketens en lokale voedselsystemen in de EU. Een overzicht van de sociaal-economische kenmerken daarvan) ⁽³⁾,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (A7-0048/2014),
- A. overwegende dat de groente- en fruitsector ongeveer 3 % van de GLB-steun ontvangt, terwijl deze 18 % van de totale waarde van de landbouwproductie in de EU voor zijn rekening neemt, 3 % van de bruikbare landbouwgrond van de EU beslaat en meer dan EUR 50 miljard waard is;
- B. overwegende dat de tuinbouw de teelt van fruit, groente, aardappelen, sla, kruiden en sierplanten omvat, en overwegende dat de tuinbouwsector boomkwekerijen, vasteplantenteelt, diensten met betrekking tot tuinonderhoud, groenonderhoud van begraaftplaatsen, winkels voor tuinbenodigdheden, tuincentra, bloemisten en landschaps- en tuinaanleg omvat;
- C. overwegende dat de toeleveringsketen van de groente- en fruitsector een geschatte omzet heeft van meer dan EUR 120 miljard, met ongeveer 550 000 werknemers, en van belang is voor de economieën van de gebieden in de EU waar het werkloosheidspercentage doorgaans hoog is;
- D. overwegende dat de EU de op een na grootste producent en de op een na grootste importeur van groente en fruit ter wereld is; overwegende dat de vraag in deze sector toeneemt en momenteel het aanbod zelfs overstijgt; overwegende dat de handel in groente en fruit tussen 2000 en 2010 is toegenomen van 90 miljard USD naar bijna 218 miljard USD en goed is voor een kleine 21 % van de wereldwijde handel in levensmiddelen en dierlijke producten; overwegende dat de EU haar markten wagenwijd heeft opengesteld voor invoer uit derde landen waarmee zij bilaterale en multilaterale overeenkomsten heeft gesloten;
- E. overwegende dat de tuinbouwsector — de primaire productie- en verwerkingsindustrie — op Europees niveau dienstdoet als economische versterker die zowel de vraag als het genereren van toegevoegde waarde in andere economische sectoren zoals de handel, de bouw en financiële diensten stimuleert;
- F. overwegende dat de groente- en fruitsector de snelst groeiende biologische sector van alle EU-markten is, met een geschatte waarde van 19,7 miljard EUR in 2011 en een groei van 9 % tussen 2010 en 2011, waarbij de trend van het afgelopen decennium een jaarlijkse groei vertoont van 5 à 10 %; overwegende dat de beplante oppervlakte voor biologisch fruit met 18,2 % is toegenomen tussen 2010 en 2011, en voor biologische groente met 3,5 %;
- G. overwegende dat de consumptie van groente en fruit per persoon voor de EU-27 met 3 % is gedaald in 2011 ten opzichte van de gemiddelde consumptie in de vijf jaar daarvoor, ondanks het feit dat de consumptie van groente en fruit een positieve invloed heeft op de gezondheid van de mens;

⁽¹⁾ Beschikbaar via <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/>

⁽²⁾ Beschikbaar via http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf

⁽³⁾ Beschikbaar via <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf>

Dinsdag 11 maart 2014

- H. overwegende dat de EU de grootste producent van bloemen, bloembollen en potplanten ter wereld is (44 % van de mondiale productie), met de hoogste dichtheid per hectare; overwegende dat de omzet van de sierplantensector geraamd wordt op 20 miljard EUR voor de productie, 28 miljard EUR voor de groothandel en 38 miljard EUR voor de detailhandel, en dat deze sector werk biedt aan ongeveer 650 000 mensen;
- I. overwegende dat de groente- en fruitregeling deel uitmaakt van het GLB en onder meer ten doel heeft het evenwicht in de voedselvoorzieningsketen te herstellen, de groente- en fruitproductie te bevorderen, het concurrentievermogen te vergroten en innovatie te steunen; overwegende dat de participatiegraad in producentenorganisaties moet worden opgetrokken, zo ook in de regio's waar al een aantal jaar geen bedrijfsfondsen beschikbaar zijn gesteld en/of de productiemethoden verouderd zijn, door het stelsel aantrekkelijker te maken, aangezien meer dan de helft van alle EU-telers nog steeds geen deel uitmaakt van een producentenorganisatie, ondanks de Commissiedoelstelling dat gemiddeld 60 % van de producenten tot 2013 lid moet zijn van een producentenorganisatie; overwegende dat de geringe mate van organisatie in sommige lidstaten deels het gevolg is van de opheffing van producentenorganisaties, wat tot onzekerheid leidt bij de producenten; overwegende dat, gezien het feit dat producentenorganisaties een sleutelrol vervullen bij het monitoren van tuinbouworganisaties tijdens onderhandelingen, het cruciaal is om onzekerheid onder producenten te vermijden door opheldering te verschaffen over de Europese wetgeving aangaande de erkenning van producentenorganisaties;
- J. overwegende dat de totale inputkosten voor de Europese boeren volgens Eurostat van 2000 tot 2010 gemiddeld met bijna 40 % zijn toegenomen, terwijl de outputprijzen met minder dan 25 % zijn gestegen; overwegende dat de inputkosten voor kunstmeststoffen en bodemverbeteraars met bijna 80 % zijn gestegen, voor zaden en teeltmateriaal met bijna 30 % en voor gewasbeschermingsmiddelen met bijna 13 %;
- K. overwegende dat een verminderde bodemvruchtbaarheid als gevolg van erosie, een beperktere aanwending van organisch materiaal — waardoor de kruimelstructuur en het humusgehalte van de bodem erop achteruitgaan — het feit dat voedingsstoffen en water minder goed worden vastgehouden en ecologische processen achteruitgaan, aanzienlijke kosten met zich meebrengt voor zowel de landbouwers als de overheidsbegroting;
- L. overwegende dat de „kennispijpleiding” om onderzoek te vertalen naar de praktijk voor de tuinbouw onder druk staat, en overwegende dat er in de particuliere sector over de hele linie weinig wordt uitgegeven aan onderzoek, waarbij onderzoek en ontwikkeling in de EU-15 slechts 0,24 % van de totale uitgaven in de voedingsindustrie vormden in 2004, het laatste jaar waarvoor cijfers beschikbaar zijn;
- M. overwegende dat een groot aantal groente- en fruitsoorten dreigt te verdwijnen ten gevolge van hun lage economische levensvatbaarheid, en dat de landbouwers die deze rassen blijven verbouwen, een ecologische, sociale en culturele waardevolle rol vervullen, omdat zij belangrijke Europese landbouwgewassen in stand houden;
- N. overwegende dat de toenemende problemen bij de preventie, beheersing en uitroeiing van schadelijke organismen en de beperkte beschikbaarheid van beschermingsmiddelen voor tuinbouwgewassen de diversiteit van de landbouw en de kwaliteit van de Europese tuinbouw in gevaar dreigen te brengen;
- O. overwegende dat tuinbouwbedrijven vaak zowel produceren als verkopen en diensten verlenen;
- P. overwegende dat cisgenese gedefinieerd kan worden als een genetische manipulatietechniek waarbij een gen van een verwant of hetzelfde geslacht of van een verwante of dezelfde soort in een doelplant wordt ingebracht;
1. benadrukt dat de tuinbouwsector van de EU moet worden gestimuleerd en in staat moet worden gesteld om te concurreren op de wereldmarkt, door middel van innovatie, onderzoek en ontwikkeling, energie-efficiëntie en energiezekerheid, de aanpassing aan en de matiging van de klimaatverandering en maatregelen om de verkoop aan te wakkeren, en dat de inspanningen moeten worden voortgezet om de wanverhouding tussen marktdeelnemers en distributeurs op te heffen;
2. benadrukt dat het gemakkelijker moet worden gemaakt voor producenten om toegang te krijgen tot de markten van derde landen; verzoekt de Commissie om meer inspanningen te leveren om exporteurs van fruit, groente, bloemen en sierplanten te helpen om het toenemende aantal non-tarifaire belemmeringen, waaronder de gewasbeschermingsnormen van bepaalde derde landen die de uitvoer vanuit de EU moeilijk of zelfs onmogelijk maken, te boven te komen;

Dinsdag 11 maart 2014

3. roept de Commissie op alle marktdeelnemers in de EU dezelfde toegangsvoorwaarden op te leggen wat betreft handelsnormen, oorsprongsbenamingen, enz. en de naleving ervan te waarborgen aan de hand van controles teneinde concurrentievervalsing te vermijden;
4. is voorstander van de stimulering van groente- en fruitconsumptie in de lidstaten door middel van educatieve activiteiten zoals het EU-schoolfruitprogramma en nationale programma's zoals de campagnes „Poot je eigen aardappel” en „Kook je eigen aardappel” in het VK;
5. merkt op dat de plaatselijke en regionale markten vaak niet over voldoende ter plaatse geproduceerde tuinbouwproducten beschikken en dat landbouwondernemerschap in die regio's daarom dient te worden aangemoedigd, met name met stimuli voor jonge ondernemers, die banenmogelijkheden in de landbouwsector kunnen opleveren en de voorziening van lokaal geproduceerde verse producten kunnen garanderen;
6. wijst op de gunstige invloed van de sierplantenteelt op de gezondheid en het welzijn van de mensen vanwege de toename van groene ruimtes, wat leidt tot een stadsomgeving die beter bestand is tegen klimaatverandering en de plattelandseconomie ten goede komt; wijst op de noodzaak van actievare ondersteuning voor deze sector, door investeringen te stimuleren en de loopbaanontwikkeling in de sector te verbeteren;
7. is ingenomen met de maatregelen van de Europese groente- en fruitregeling, die erop gericht zijn de markt oriëntatie onder EU-telers te verbeteren, innovatie aan te wakkeren, de productie van groente en fruit te bevorderen, het concurrentievermogen van telers te vergroten, alsook de verkoop, kwaliteit en milieuaspecten van de productie te verbeteren, via steunverlening aan producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties en de erkenning van brancheorganisaties, door tevens de bundeling van krachten te bevorderen om nieuwe inkomstenstromen te genereren die in nieuwe investeringen moeten worden gepompt; wijst er tegelijkertijd op dat er maatregelen moeten worden genomen zodat telers die hun producten zelf of rechtstreeks verhandelen niet gediscrimineerd worden maar juist de mogelijkheid hebben om innovatieve projecten uit te voeren en hun concurrentievermogen te vergroten;
8. wijst erop dat lokale en regionale productie en verkoop bij kunnen dragen aan het scheppen en behoud van economische bedrijvigheid en banen in plattelandsgebieden;
9. wijst erop dat korte productieketens bijdragen tot de vermindering van voor het klimaat schadelijke emissies;
10. merkt op dat zogenaamde stadslandbouw nieuwe mogelijkheden biedt voor de tuinbouwsector;
11. is ingenomen met het verslag over de openbare raadpleging van de Commissie met de titel „Evaluatie van de EU-regeling voor de groente- en fruitsector”, en vooral met sectie 3.8, waarin de noodzaak voor een vereenvoudiging van de huidige regels inzake producentenorganisaties wordt onderkend, schaaft zich achter het voorstel van de Commissie om producentenorganisaties te versterken, en constateert dat de meeste reacties de basisfilosofie achter de huidige steunregelingen wilden handhaven;
12. benadrukt dat het verminderen van de administratieve rompslomp vooral belangrijk is voor kleine en middelgrote ondernemingen, zonder echter afbreuk te doen aan de rechtszekerheid waarvan dergelijke ondernemingen ook afhankelijk zijn;
13. is ingenomen met het feit dat in het akkoord over de hervorming van het GLB het Europese, op de producentenorganisaties gebaseerde stelsel voor steun aan de groente- en fruitsector behouden blijft, omdat de huidige instrumenten niet altijd doeltreffend zijn gebleken, hetgeen de Commissie ook onderkent in haar document over de openbare raadpleging „Evaluatie van de EU-regeling voor de groente- en fruitsector”, en steunt dan ook het werk van de Newcastle-groep dat de verbetering van de groente- en fruitregeling van de EU beoogt en daarbij rekening moet houden met de bijzondere kenmerken van de wettelijke regelingen voor coöperaties in de verschillende lidstaten, om de oprichting van nieuwe producentenorganisaties niet te beperken en ook rekening te houden met het feit dat telers ervoor kunnen kiezen om zich niet aan te sluiten bij een producentenorganisatie; wijst tevens op de instelling van een Europees instrument voor het beheer van ernstige crises die meerdere lidstaten treffen, en benadrukt dat dit voor alle producenten moet openstaan, ongeacht of zij lid zijn van een producentenorganisatie of niet;
14. verzoekt de Commissie, teneinde de activiteiten die producentenorganisaties ontplooiën ten gunste van producenten te versterken, in haar evaluatie van de groente- en fruitregeling van de EU duidelijke en praktische regels op te stellen voor het opzetten en de werkmethodes van producentenorganisaties en de regeling af te stemmen op de bestaande marktstructuren in de lidstaten zodat producentenorganisaties hun beoogde rol kunnen spelen en het voor telers aantrekkelijk wordt zich aan te sluiten bij een producentenorganisatie, mits de verwezenlijking van de hoofddoelstellingen van de regeling niet in het gedrang komt en telers hun beslissingsvrijheid over deze kwesties mogen behouden;

Dinsdag 11 maart 2014

15. stelt tot zijn bezorgdheid vast dat de voorschriften voor de regeling voor producentenorganisaties erg vatbaar zijn voor interpretatie door de controleurs van de Commissie, wat voor een hoge mate van onzekerheid zorgt en waardoor de lidstaten het risico lopen op niet-erkenning van uitgaven en op rechterlijke toetsing; benadrukt voorts dat de controleprocedures en financiële correcties sneller moeten worden verricht, binnen een overeengekomen controleperiode;

16. merkt op dat er in de hele EU nog steeds oneerlijke handelspraktijken bestaan als gevolg waarvan tuinbouwbedrijven en hun producentenorganisaties worden ondermijnd en het vertrouwen van telers om te investeren in de toekomst daalt, en is van mening dat gedragscodes die worden afgesproken tussen alle deelnemers aan de toeleveringsketen, die ingebed zijn in een wetgevingskader en waarop toezicht wordt uitgeoefend door een nationale arbiter in elke lidstaat om handelspraktijken in de gaten te houden, het functioneren van de voedselketen en de interne markt aanzienlijk ten goede zal komen;

17. is van mening dat de particuliere normen voor residuen van gewasbeschermingsmiddelen, die door veel grote detailhandelketens zijn vastgesteld, de concurrentie verstoren en indruisen tegen de belangen van groente- en fruittelers; verzoekt de Commissie een einde te maken aan dergelijke praktijken, aangezien de residueniveaus van gewasbeschermingsmiddelen, die zijn vastgelegd in de EU-wetgeving, voldoende bescherming bieden voor de gezondheid van zowel consumenten als producenten;

18. verzoekt de Commissie en de lidstaten om geïntegreerde gewasbescherming te stimuleren, innovatie en ondernemerschap te ondersteunen via meer onderzoek en ontwikkeling op het gebied van niet-chemische alternatieven, zoals natuurlijke vijanden en parasieten van schadelijke organismen, en Horizon 2020, het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, aan te wenden om toegepast onderzoek te financieren waarmee de ontwikkeling van geïntegreerde strategieën voor ongedierte-, ziekte- en onkruidbestrijding wordt ondersteund, en producenten de nodige instrumenten en informatie krijgen om te voldoen aan Richtlijn 2009/128/EG, waar in artikel 14 is bepaald dat de lidstaten „alle nodige maatregelen [moeten nemen] om bestrijding met lage pesticideninzet te bevorderen, waarbij zij waar mogelijk voorrang geven aan niet-chemische methoden” en „de noodzakelijke voorwaarden [moeten scheppen], of steun daartoe [verlenen], voor het in de praktijk brengen van geïntegreerde gewasbescherming”;

19. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de intensivering te stimuleren en te benadrukken van ecologische processen die de bodemgezondheid, -vruchtbaarheid en -vorming op de lange termijn garanderen en populaties schadelijke organismen beheersen en reguleren; is van mening dat dit op de lange termijn de productiviteit van de landbouwers ten goede kan komen en de kosten voor de overheidsbegrotingen kan inperken;

20. benadrukt dat de tuinbouw afhankelijk is van een heel scala aan gewasbeschermingsmiddelen, en dringt bij de Commissie aan op een risicogebaseerde benadering voor de regulering van deze producten, die wordt gestaafd door collegiaal getoetst, onafhankelijk, wetenschappelijk bewijs; benadrukt dat vooral beperkte toepassingen kwetsbaar zijn als gevolg van het gebrek aan beschikbare werkzame stoffen; verzoekt de Commissie om de coördinatie van het genereren van gegevens in de lidstaten te versterken, met name voor gegevens over residuen, die een essentiële vereiste vormen voor vergunningen voor eetbare gespecialiseerde gewassen; verzoekt DG Landbouw en plattelandsontwikkeling, DG Gezondheid en consumentenbescherming, DG Milieu en DG Mededinging strategisch samen te werken om vanuit verschillende invalshoeken stil te staan bij de impact van veranderingen in de regelgeving inzake gewasbeschermingsmiddelen;

21. spoort de Commissie aan een evaluatie uit te voeren van de werking van de regelingen voor wederzijdse erkenning van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen, als vastgelegd in artikel 40 van Verordening (EG) nr. 1107/2009, om de uitvoering daarvan te stroomlijnen en onnodige bureaucratische rompslomp op te heffen, en om een mondiale harmonisatie van de regelgeving inzake gewasbescherming en een beperking van de non-tarifaire belemmeringen voor de export te overwegen als langetermijndoelstellingen;

22. spoort de Commissie aan zonder verdere vertraging en overeenkomstig de verplichtingen in artikel 51, lid 9 van Verordening (EG) nr. 1107/2009, een verslag in te dienen bij het Parlement en de Raad over de oprichting van een Europees fonds voor beperkte toepassingen en speciale gewassen; onderstreept dat een dergelijk fonds moet worden ingezet om financiering te verstrekken aan een lopend Europees werkprogramma voor de coördinatie en samenwerking tussen de exploitanten van agrolevensmiddelen, de bevoegde autoriteiten en belanghebbenden, met inbegrip van onderzoeksinstituten, bij de uitvoering en in voorkomend geval financiering van onderzoek en innovatieactiviteiten gericht op de bescherming van speciale gewassen en beperkte toepassingen;

Dinsdag 11 maart 2014

23. wijst erop dat ingevoerde producten niet aan dezelfde gewasbeschermingsvereisten hoeven te voldoen als Europese producten; benadrukt dat deze aanhoudende ongelijkheid niet alleen het concurrentievermogen van de Europese producenten ondermijnt, maar ook indruist tegen de belangen van de Europese consumenten;

24. herinnert eraan dat zowel de verordening inzake gewasbeschermingsmiddelen (Verordening (EG) nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 ⁽¹⁾) en de nieuwe verordening inzake biociden (Verordening (EU) nr. 528/2012 van 22 mei 2012 ⁽²⁾) van de Commissie vergen dat zij vóór december 2013 specifieke wetenschappelijke criteria vaststelt voor het bepalen van hormoonontregelende eigenschappen; benadrukt het belang van een transparante procedure, zodat de betrokken marktpelers de wetenschappelijke basis voor de beslissingen begrijpen en op de hoogte zijn wie er betrokken waren bij het ontwikkelen van nieuwe criteria; dringt er bij de Commissie op aan terdege rekening te houden met de gevolgen van verschillende benaderingen als ze voorstellen indient voor hormoonontregelende stoffen;

25. benadrukt dat de tuinbouwsector sterk afhankelijk is van het gebruik van kwalitatief hoogwaardige, duidelijk gespecificeerde meststoffen; is ingenomen met de huidige herziening van de EU-meststoffenverordening, maar stelt tot zijn bezorgdheid vast dat de Commissie beoogt daarin bodemverbeteraars met stoffen op te nemen die daar voordien niet in voorkwamen; benadrukt dat de productie en het gebruik van deze stoffen geen precisie vereisen, en verzoekt de Commissie om deze stoffen niet op te nemen in het toepassingsgebied van de meststoffenverordening;

26. benadrukt het feit dat de tuinbouwsector vooroploopt in de ontwikkeling en de toepassing van innovatieve precisielandbouwsystemen, en is van mening dat dergelijke systemen het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen en meststoffen zullen beperken, de verkoopbare oogst zullen vergroten, de hoeveelheid afval zullen beperken en de continuïteit van het aanbod en de economische prestaties zullen verbeteren; benadrukt dat gewasteelttechnieken zoals vruchtwisseling of tussenteelt, en onderzoek en ontwikkeling erop gericht moeten zijn de milieubelasting zo gering mogelijk te houden;

27. wijst op het voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende teeltmateriaal (COM(2013)0262), en vreest dat dit voorstel onevenredige gevolgen zou hebben voor de tuinbouwsector, en met name voor sierplanten en fruit; benadrukt dat eventuele wetgeving evenredig moet zijn en moet voldoen aan het subsidiariteitsbeginsel; benadrukt dat wijzigingen in de wetgeving traditioneel gekweekte soorten en gewassen niet in gevaar mogen brengen, en juist moeten bijdragen aan de genetische diversiteit van en binnen gewaspopulaties met het oog op voedselzekerheid en de weerbaarheid van de voedselsystemen op de lange termijn;

28. wijst op de gevolgen van niet-inheemse invasieve tuinbouwsoorten op de ruimere omgeving, maar beveelt aan een regionale of landspecifieke benadering te hanteren in het Commissievoorstel voor een verordening betreffende preventie en beheer van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten (COM(2013)0620), waarin wordt onderkend dat sommige gebieden in Europa kwetsbaarder zijn dan andere en dat het klimaat per Europees gebied kan verschillen waardoor er per klimaat andere soorten gewassen worden ondersteund;

29. dringt er bij de Commissie op aan als algemeen beginsel de vrijheid van gewastelers te waarborgen om bestaand plantaardig materiaal naar eigen inzicht te gebruiken om nieuw materiaal te ontwikkelen en op de markt aan te bieden, ongeacht eventuele octrooiaanspraken met betrekking tot plantaardig materiaal;

30. verzoekt de Commissie en de lidstaten de ontwikkeling van lokale groente- en fruitmarkten en van korte toeleveringsketens te ondersteunen om zodoende de versheid van de producten te waarborgen;

31. verzoekt de Commissie onderscheid te maken tussen cisgene en transgene gewassen en een ander goedkeuringsproces in te stellen voor cisgene gewassen; wacht het door DG Gezondheid en consumentenbescherming aangevraagde advies van EFSA af waarin de bevindingen van de werkgroep inzake nieuwe biotechnologische gewaskweektechnieken worden geëvalueerd;

32. benadrukt de grote behoefte aan seizoenswerkers in de tuinbouwsector, en verzoekt de lidstaten erop toe te zien dat er doeltreffende regelingen voorhanden zijn zodat tuinbouwproducenten aan de arbeidskrachten kunnen komen die ze tijdens cruciale periodes in het jaar nodig hebben, waarbij de voorschriften van de richtlijn betreffende seizoenarbeiders volledig moeten worden nageleefd, met inbegrip van het beginsel van billijke lonen;

⁽¹⁾ PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1.

Dinsdag 11 maart 2014

33. is verheugd over de hernieuwde nadruk die wordt gelegd op bijscholingen en stages van arbeidskrachten, maar constateert met bezorgdheid dat het aantal mensen dat een tuinbouwstage afrondt in sommige lidstaten laag is met als gevolg dat de mogelijkheden voor jongeren die in de sector actief willen worden, afnemen; onderkent dat niet alle jongeren een stage kiezen die bij ze past; benadrukt dat jongeren warm moeten worden gemaakt voor een baan in de tuinbouwsector en het volgen van een tuinbouwopleiding, met behulp van voorlichtingscampagnes waardoor de sector in een beter daglicht komt te staan;

34. dringt er bij de agrovoedingssector en de onderzoeksgemeenschap op aan stelselmatig samen te werken om een nieuwe generatie onderzoekers aan te trekken en op te leiden en het bestaande personeelsbestand bij te scholen;

35. benadrukt de voordelen van sterkere en uitgebreidere partnerschappen tussen de regering, de bedrijfstak en onderzoeksorganisaties, en de noodzaak om ervoor te zorgen dat de regelingen ter ondersteuning van zulke partnerschappen zodanig gestructureerd zijn dat de impact en de samenhang van investeringen over de hele linie worden geoptimaliseerd;

36. benadrukt dat het van cruciaal belang is efficiënt gebruik te maken van geschikte wetenschappelijke hulpmiddelen om onderzoeks- en innovatieresultaten sneller te kunnen toepassen door innovatieve landbouwproductietechnologieën ook in de tuinbouwsector in te zetten en door onderzoek, innovatie, opleiding en uitbreiding in de landbouwsector te combineren met een economisch beleid dat aan de vereisten van de ontwikkeling van de tuinbouwproductie voldoet en daarnaast de productie efficiënter maakt;

37. is van mening dat de bloementeel- en de sierplantensector de mogelijkheid moeten krijgen om de Unieprogramma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie beter te benutten, en verzoekt de Commissie om „beschermde teelt” op te nemen in de oproepen in het kader van Horizon 2020, om zo innovatie op het gebied van onder meer duurzame gewasbescherming, duurzaam water- en voedingsstoffengebruik, energie-efficiëntie, geavanceerde teelt- en productiesystemen en duurzaam vervoer te stimuleren;

38. is van mening dat nu er in de lidstaten gekort wordt op subsidies voor landbouw- en tuinbouwonderzoek, financiering door derde partijen, waaronder detailhandelaren, moet worden aangemoedigd en moet aansluiten op de algemene onderzoeksbelangen van de sector;

39. verzoekt de Commissie en de lidstaten gemakkelijker toegang te verschaffen tot langetermijnfinanciering voor de investering in moderne tuinbouwproductietechnologieën teneinde het concurrentievermogen van tuinbouwproducten en -diensten te bevorderen;

40. onderstreept het cruciale belang van een kwalitatief hoogstaand bedrijfsplan voor het verschaffen van kapitaal; stelt voor dat kwekers meer gebruik maken van bedrijfsondersteunende en adviesdiensten, en verzoekt de Commissie met klem nauwer samen te werken met de sector om te garanderen dat deze diensten goed toegankelijk zijn voor kwekers;

41. spoort de Commissie aan om de producten van de gecombineerde nomenclatuur voor 2012 in hoofdstuk zes (levende planten en producten van de bloementeel), bij te werken als onderdeel van een transparante procedure en met de betrokkenheid van de personen die in de sector werkzaam zijn;

42. maakt zich zorgen over het vooruitzicht dat de tuinbouwproductie wordt verplaatst naar landen buiten de EU;

43. stelt met grote bezorgdheid vast dat tussen een derde en de helft van de eetbare oogst wordt vernietigd vanwege de uiterlijke kenmerken ervan, en verzoekt de Commissie met spoed mogelijkheden te creëren om oogsten met een breder scala aan kwaliteitsspecificaties op de markt te brengen, vooral op de lokale en de regionale markt, waarbij wel de transparantie en de goede werking van de markt wordt gegarandeerd; wijst op de initiatieven in Oostenrijk en Zwitserland waar fruit en groenten met schoonheidsfoutjes als test worden verkocht; roept supermarkten op rekening te houden met marktonderzoek waaruit blijkt dat consumenten niet noodzakelijk inzitten over de uiterlijke kenmerken van groente en fruit en best bereid zijn om groente en fruit te kopen dat er niet zo goed uitziet, zeker als het goedkoper is;

44. wijst met bezorgdheid op het grootschalige verlies en de verspilling van groente en fruit bestemd voor gebruik op de eigen markt en de aanzienlijke economische verliezen voor bedrijven; onderkent dat het van essentieel belang is dat de systematische voedselverspilling wordt aangepakt om de groeiende wereldbevolking van voedsel te kunnen voorzien; is desondanks ingenomen met de inspanningen van de actoren in de voedselvoorzieningsketen om ervoor te zorgen dat deze producten op een volgende markt terechtkomen en niet worden weggegooid;

Dinsdag 11 maart 2014

45. verzoekt de Commissie en de lidstaten om het wetgevingskader en het politieke klimaat zo bevorderlijk mogelijk te maken voor het benutten van tuinbouwafval; wijst erop dat er talloze materialen zijn, zoals afgedragen champignonmest, die gebruikt kunnen worden bij de productie van substraten met een toegevoegde waarde, als die niet als „afval” zouden worden bestempeld;
46. wijst erop dat aquaponicssystemen mogelijkheden bieden om levensmiddelen duurzaam en lokaal te produceren en, door de teelt van zoetwatervis en groenten te combineren in een gesloten systeem, minder hulpmiddelen verbruiken in vergelijking met conventionele systemen;
47. onderstreept het belang van een beter toezicht op de prijzen en de hoeveelheden die worden geproduceerd en op de markt gebracht, en de behoefte aan in de hele EU gegenereerde gebruikersstatistieken voor de tuinbouw om producenten meer inzicht te verschaffen in de markttendensen, hen te helpen crises te voorspellen en toekomstige oogsten voor te bereiden; verzoekt de Commissie sierplanten op te nemen in haar prognoses;
48. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0206

Het wereldwijd uitbannen van foltering

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het wereldwijd uitbannen van foltering (2013/2169(INI))

(2017/C 378/06)

Het Europees Parlement,

- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere mensenrechtenverdragen en -instrumenten van de VN,
- gezien de verklaring van de VN inzake de bescherming van alle personen tegen foltering en andere vormen van wrede, onmenselijke of vernederende behandeling die op 9 december 1975 door de Algemene Vergadering van de VN is aangenomen ⁽¹⁾,
- gezien het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing, en het facultatief protocol daarbij,
- gezien de standaardminimumregels van de VN voor de behandeling van gevangenen en andere relevante universeel toepasselijke VN-normen,
- gezien de verslagen van de speciale VN-rapporteur inzake foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing ⁽²⁾,
- gezien de resoluties van de Algemene Vergadering van de VN over foltering,
- gezien de op 22 november 2001 gepubliceerde verklaring van het VN-Comité tegen foltering in verband met de gebeurtenissen van 11 september 2001, waarin wordt onderstreept dat het verbod op foltering een absolute verplichting is waarvan niet mag worden afgeweken op grond van het internationaal recht, en waarin het vertrouwen wordt uitgedrukt dat, ongeacht de door de verdragsluitende landen gehanteerde aanpak ten opzichte van de dreiging van het internationale terrorisme, deze aanpak in overeenstemming zal zijn met de door ratificatie van het Verdrag tegen foltering door hen aangegane verplichtingen,
- gezien de resolutie van de Algemene Vergadering van de VN van 20 december 2012 over een moratorium op de doodstraf ⁽³⁾,
- gezien de resoluties van de Algemene Vergadering van de VN over de rechten van het kind, in het bijzonder de meest recente resolutie van 20 december 2012 ⁽⁴⁾,
- gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en met name artikel 3, dat stelt dat „niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen”,
- gezien het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing,
- gezien het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat door de VN is aangenomen op 28 juli 1951 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/DeclarationTorture.aspx>

⁽²⁾ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx>

⁽³⁾ A/RES/67/176.

⁽⁴⁾ A/RES/67/167.

⁽⁵⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/StatusOfRefugees.aspx>

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien het 23e algemene verslag van het Europees Comité voor de preventie van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van de Raad van Europa dat is gepubliceerd op 6 november 2013 ⁽¹⁾,
- gezien het Verdrag inzake de rechten van het kind en de twee daarbij horende facultatieve protocollen inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie ⁽²⁾, respectievelijk inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten ⁽³⁾,
- gezien de Verdragen van Genève van 1949 en de aanvullende protocollen hierbij ⁽⁴⁾,
- gezien het Inter-Amerikaans Verdrag ter voorkoming en bestraffing van marteling dat in werking is getreden in 1997 ⁽⁵⁾,
- gezien het Statuut van het Internationaal Strafhof,
- gezien het Handboek betreffende het effectief onderzoeken en documenteren van foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing (Protocol van Istanbul) ⁽⁶⁾,
- gezien artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
- gezien het strategisch kader en het actieplan van de EU voor mensenrechten en democratie ⁽⁷⁾, die op 25 juni 2012 door de Raad Buitenlandse Zaken zijn goedgekeurd,
- gezien de richtsnoeren voor het EU-beleid ten aanzien van derde landen inzake foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing, bijgewerkt in 2012 ⁽⁸⁾,
- gezien de richtsnoeren van de EU inzake de doodstraf van 16 juni 2008 ⁽⁹⁾,
- gezien de richtsnoeren van de EU inzake mensenrechten en internationaal humanitair recht ⁽¹⁰⁾,
- gezien het jaarverslag van de EU over de mensenrechten en democratie in de wereld in 2012, dat op 6 juni 2013 door de Raad is goedgekeurd ⁽¹¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 december 2012 over het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld in 2011 en het beleid van de Europese Unie ter zake ⁽¹²⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 december 2012 over de herziening van de mensenrechtenstrategie van de EU ⁽¹³⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 oktober 2013 over het veronderstelde vervoer en illegaal vasthouden van gevangenen in Europese landen door de CIA ⁽¹⁴⁾,
- gezien zijn studie van maart 2007 over de uitvoering van de EU-richtsnoeren inzake foltering en andere wrede, onmenselijke en onterende behandeling of bestraffing ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ <http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-23.pdf>

⁽²⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPSCCRC.aspx>

⁽³⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPACRC.aspx>

⁽⁴⁾ <http://www.icrc.org/eng/war-and-law/treaties-customary-law/geneva-conventions/>

⁽⁵⁾ <http://www.cidh.oas.org/Basicos/English/Basic9.Torture.htm>

⁽⁶⁾ Gepubliceerd door het Bureau van de hoge commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten van de VN, Genève, <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training8Rev1en.pdf>

⁽⁷⁾ Document 11855/2012 van de Raad.

⁽⁸⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/8590.nl08.pdf>.

⁽⁹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/10015.nl08.pdf>.

⁽¹⁰⁾ http://www.eas.europa.eu/human_rights/docs/guidelines_en.pdf.

⁽¹¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pd/nl/13/st00/st00025.nl13.pdf>

⁽¹²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0503.

⁽¹³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0504.

⁽¹⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0418.

⁽¹⁵⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET\(2007\)348584_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET(2007)348584_EN.pdf)

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad van 27 juni 2005 met betrekking tot de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 17 juni 2010 over de uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad met betrekking tot de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing ⁽²⁾,
 - gezien zijn aanbeveling van 13 juni 2013 aan de vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad en de Commissie over de evaluatie in 2013 van de organisatie en het functioneren van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) ⁽³⁾,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0100/2014),
- A. overwegende dat het totale verbod op foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing weliswaar een belangrijke internationale norm is, die zowel in VN-verdragen als in regionale mensenrechtenverdragen is opgenomen, maar dat foltering nog steeds wereldwijd plaatsvindt;
- B. overwegende dat de term „foltering” in deze resolutie dient te worden begrepen in overeenstemming met de VN-definitie en tevens wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing behelst;
- C. overwegende dat het Verdrag tegen foltering en het facultatief protocol daarbij gezorgd hebben voor een internationaal kader met reële mogelijkheden om tot de uitbanning van foltering te komen, in het bijzonder door de instelling van onafhankelijke en doeltreffende nationale preventiemechanismen;
- D. overwegende dat de EU binnen het strategisch kader van de EU over mensenrechten zijn inspanningen heeft verhoogd om krachtadig campagne te voeren tegen foltering en wrede, onmenselijke en vernederende behandeling;
- E. overwegende dat het uitbannen van foltering, mishandeling, onmenselijke en ontorende behandeling en bestraffing integrerend deel uitmaakt van het mensenrechtenbeleid van de EU, in nauwe samenhang met andere beleidsgebieden en -instrumenten van de EU;
- F. overwegende dat de EU-richtsnoeren in 2012 bijgewerkt zijn, terwijl de laatste volledige publieke inventarisatie en evaluatie van uitvoeringsmaatregelen in 2008 plaatsgevonden heeft;
- G. overwegende dat volgens de bijgewerkte richtsnoeren de lidstaten vastbesloten zijn om in de strijd tegen terrorisme de internationale verplichtingen ten aanzien van het verbod op foltering en andere wrede, onmenselijke en vernederende behandeling of bestraffing volledig na te komen;
- H. overwegende dat zowel lichamelijke als psychische foltering bestaat; overwegende dat sprake is van een toenemend aantal gevallen waarin psychiatrie wordt gebruikt als dwangmiddel voor mensenrechtenverdedigers en dissidenten die in psychiatrische inrichtingen worden geplaatst om hen te beletten hun politieke en gemeenschapsactiviteiten uit te voeren;
- I. overwegende dat het gerechtelijk apparaat van de lidstaten over de instrumenten moet beschikken om folteraars die nooit zijn berecht, te vervolgen, waarbij bijzondere aandacht dient te worden besteed aan de gevallen van foltering tijdens dictaturen in Europa, aangezien deze misdrijven vaak onbestraft zijn gebleven;

⁽¹⁾ PB L 200 van 30.7.2005, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 236 E van 12.8.2011, blz. 107.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0278.

Dinsdag 11 maart 2014

- J. overwegende dat tegen de achtergrond van de antiterrorismemaatregelen die in vele landen zijn getroffen, het loslaten van het totale verbod op foltering steeds weer een probleem vormt;
- K. overwegende dat er zich aanzienlijke beleidsuitdagingen aandienen bij de aanpak van de specifieke behoeften aan bescherming van kwetsbare groepen, in het bijzonder kinderen;
- L. overwegende dat de ordetroepen van bepaalde landen de voorkeur geven aan foltering als ondervragingsmethode; overwegende dat foltering geen aanvaardbaar middel voor het oplossen van misdrijven mag zijn;
1. onderstreept dat het verbod op foltering absoluut is op grond van het internationaal en humanitair recht en op grond van het VN-Verdrag tegen foltering; benadrukt dat foltering een van de ultieme schendingen van mensenrechten en fundamentele vrijheden vormt, met verschrikkelijke gevolgen voor miljoenen personen en hun families, en in geen enkel geval kan worden gerechtvaardigd;
2. is ingenomen met de opname in het actieplan van de EU inzake democratie en mensenrechten van drie acties in verband met het uitbannen van foltering; benadrukt echter de behoefte aan specifieke en meetbare standaarden om de tijdige uitvoering ervan te beoordelen, in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
3. betuigt zijn erkentelijkheid jegens alle maatschappelijke organisaties, nationale mensenrechteninstellingen, nationale preventiemechanismen en individuen die streven naar verhaal- en compensatiemogelijkheden voor slachtoffers, straffeloosheid bestrijden en de geseling van foltering en mishandeling over de hele wereld actief voorkomen;
4. wijst erop dat, overeenkomstig het Verdrag tegen foltering, de term „foltering” betrekking heeft op iedere handeling „waardoor opzettelijk hevige pijn of hevig leed, lichamelijk dan wel geestelijk, wordt toegebracht aan een persoon [...] door of op instigatie van dan wel met de instemming of gedogen van een overheidsfunctionaris of andere persoon die in een officiële hoedanigheid handelt”; meent echter dat ook situaties waarin sprake is van praktijken van foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing met betrokkenheid van andere actoren dan overheids- of publieke functionarissen dienen te worden aangepakt aan de hand van beleidsmaatregelen voor preventie, verantwoording en rehabilitatie;
5. hekelt de aanhoudende prevalentie van foltering en andere vormen van mishandeling over de hele wereld en herhaalt zijn absolute veroordeling van dergelijke praktijken, die nu en in de toekomst overal en te allen tijde verboden moeten zijn en derhalve nooit kunnen worden gerechtvaardigd; merkt op dat de tenuitvoerlegging van de EU-richtsnoeren inzake foltering nog steeds ontoereikend is en in strijd met verklaringen en verbintenissen van de EU om foltering prioritair aan te pakken; dringt er bij de EDEO en de lidstaten op aan een nieuwe impuls te geven aan de uitvoering van deze richtsnoeren, met name door prioriteiten, optimale praktijken en mogelijkheden van openbare diplomatie vast te stellen, door belanghebbenden, waaronder maatschappelijke organisaties, te raadplegen en door de uitvoering van de met foltering samenhangende onderdelen in het actieplan te evalueren; roept in dit opzicht op tot de volledige en tijdige uitvoering van de drie acties in het actieplan die verband houden met het uitbannen van foltering;
6. pleit ervoor dat een komende herziene versie van het actieplan meer ambitieuze en specifieke acties voor de uitbanning van foltering bevat, zoals meer efficiënte informatie-uitwisseling en lastenverdeling, opleidingen en gezamenlijke initiatieven met plaatselijke VN-kantoren en andere internationale actoren zoals de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking (OVSE) en de Raad van Europa, alsook ondersteuning van de instelling en versterking van regionale mechanismen ter voorkoming van foltering;
7. is ingenomen met de actualisering in 2012 van de EU-richtsnoeren inzake foltering; onderstreept het belang van de effectieve en resultaatgerichte uitvoering van die richtsnoeren in samenhang met andere richtsnoeren en beleidsinitiatieven;
8. is verheugd over het feit dat de richtsnoeren een holistische beleidsaanpak weerspiegelen, inclusief de bevordering van een passend kader voor wetgeving en rechtspraak met het oog op een doeltreffende preventie van en het verbod op foltering, het toezicht op detentielocaties, inspanningen om de straffeloosheid aan te pakken, en de volledige en effectieve rehabilitatie van slachtoffers van foltering, ondersteund met geloofwaardige, consistente en samenhangende acties;
9. dringt er bij de Raad, de EDEO en de Commissie op aan doeltreffendere maatregelen te nemen om te waarborgen dat het Parlement en het maatschappelijk middenveld op zijn minst worden betrokken bij de evaluatie van de EU-richtlijnen inzake foltering;

Dinsdag 11 maart 2014

10. wijst opnieuw op het essentiële belang van revalidatiecentra voor slachtoffers van foltering in de EU en daarbuiten bij de behandeling van niet alleen lichamelijke maar ook langdurige psychische problemen die slachtoffers van foltering ondervinden; is ingenomen met de financiële steun van de Europese Unie voor revalidatiecentra voor slachtoffers van foltering wereldwijd en stelt deze centra voor een multidisciplinaire benadering aan te houden waarin zowel psychologische zorg, toegang tot medische behandeling, als sociale en juridische ondersteuning zijn begrepen; is ervan overtuigd dat niet mag worden gesnoeid in de door het Europees instrument voor democratie en mensenrechten (EIDHR) verstrekte financiering voor dergelijke centra in derde landen, zelfs niet in de huidige financiële en economische crisis, aangezien de nationale stelsels voor gezondheidszorg in deze landen vaak niet in staat zijn de specifieke problemen van slachtoffers van foltering adequaat aan te pakken;
11. betreurt dat sinds 2008 geen volledige publieke evaluatie en herziening van de uitvoering van de richtsnoeren heeft plaatsgevonden en benadrukt dat een periodieke en volledige beoordeling van de uitvoering ervan noodzakelijk is;
12. pleit ervoor dat de richtsnoeren vergezeld gaan van gedetailleerde uitvoeringsvoorschriften die onder de hoofden van EU-missies en vertegenwoordigingen van lidstaten in derde landen worden verspreid; verzoekt de hoofden van de missies in hun uitvoerings- en vervolgrapporten van individuele gevallen van foltering of mishandeling melding te maken;
13. benadrukt dat het EU-beleid zou moeten worden gestoeld op de doelmatige coördinatie van initiatieven en acties op EU- en lidstaatniveau, teneinde van alle mogelijkheden van beschikbare politieke instrumenten en hun synergieën met door de EU gefinancierde projecten gebruik te maken;
14. verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten om op gezette tijden de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 1236/2005 met betrekking tot de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor foltering en de doodstraf te evalueren, en om deze verordening wereldwijd onder de aandacht te brengen als een vruchtbaar model voor de doeltreffende uitbanning van folterinstrumenten;
15. neemt kennis van het recente voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad met betrekking tot de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (COM(2014)0001); wijst op het belang om ook tussenhandel, technische bijstand en de doorvoer van de betrokken goederen aan te pakken; herhaalt zijn eerdere oproep om in de verordening een „folteringseindgebruik”-clausule op te nemen op grond waarvan lidstaten, aan de hand van eerdere informatie, de uitvoer van goederen waarvoor een substantieel risico bestaat dat zij worden gebruikt voor foltering, mishandeling of de doodstraf, kunnen autoriseren of weigeren;
16. is van oordeel dat de doodstraf, die een schending van het recht op menselijke integriteit en waardigheid vormt, onverenigbaar is met het verbod op wrede, onmenselijke of ontorende bestraffing op grond van het internationaal recht en roept de EDEO en de lidstaten op om deze onverenigbaarheid formeel te erkennen en het EU-beleid ten aanzien van de doodstraf dienovereenkomstig aan te passen; onderstreept dat de EU-richtsnoeren inzake de doodstraf en foltering als breed inzetbaar dienen te worden geïnterpreteerd; hekelt het lichamelijke en emotionele isolement en de psychologische druk waaraan ter dood veroordeelden zijn blootgesteld; wijst opnieuw op de noodzaak van een alomvattend juridisch onderzoek naar en besprekingen op VN-niveau over de verbanden tussen de toepassing van de doodstraf, inclusief het fenomeen bij ter dood veroordeelden van ernstige psychische trauma's en fysieke achteruitgang, en het verbod op foltering en wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing;
17. is voorstander van een onmiddellijk verbod op steniging; onderstreept dat dit een brute vorm van terechtstelling is;
18. dringt aan op de hervatting van de werkzaamheden van de taskforce foltering van de Raad, die een nieuwe impuls zouden moeten geven aan de uitvoering van de EU-richtsnoeren door prioriteiten, optimale praktijken en mogelijkheden van openbare diplomatie vast te stellen, desbetreffende belanghebbenden en maatschappelijke organisaties te raadplegen, alsook door bij te dragen aan de periodieke evaluatie van de uitvoering van de met foltering samenhangende onderdelen in het actieplan;
19. is met name bezorgd over de foltering van mensenrechtenverdedigers in gevangenissen, onder wie gemeenschaps-activisten, journalisten, mensenrechtenadvocaten en bloggers; erkent dat het vaak diegenen zijn die het meest betrokken zijn bij de strijd om mensenrechten en democratie die het meest te lijden hebben onder wederrechtelijke vrijheidsberoving, foltering en blootstelling van hun familie aan gevaar; dringt erop aan dat zowel EU-missies ter plaatse als hoge EU-ambtenaren dit probleem in bijeenkomsten met hun tegenhangers in derde landen systematisch en consequent ter sprake brengen en daarbij ook namen van gevangen mensenrechtenverdedigers te vermelden;

Dinsdag 11 maart 2014

20. neemt met grote bezorgdheid kennis van het bestaan van geheime detentiecentra en de praktijk in verschillende landen van eenzame opsluiting en aanhoudende afzondering, een van de meest verontrustende voorbeelden van foltering en mishandeling; is van mening dat dergelijke gevallen in verklaringen en optreden stelselmatig ter sprake moeten worden gebracht en moeten worden opgenomen in de lijst van individuele gevallen die bij mensenrechtendialogen en raadgevingen tussen de EU en derde landen worden besproken;

21. uit nogmaals zijn bezorgdheid over wijdverspreide en stelselmatige inbreuken op de mensenrechten in de Democratische Volksrepubliek Korea (DVK), met name het gebruik van foltering en werkkampen voor politieke gevangenen en gerepatrieerde burgers van de DVK; roept de autoriteiten van de DVK op om als eerste stap de inspectie van allerlei soorten detentiecentra door onafhankelijke internationale deskundigen toe te staan;

22. benadrukt dat geen enkele uitzondering op het totale verbod op foltering en praktijken van wrede, onmenselijke en ontferende behandeling of bestraffing kan worden gerechtvaardigd, en dat landen de verplichting hebben waarborgen in te voeren om foltering en mishandeling te voorkomen en te zorgen voor verantwoording en toegang tot effectieve verhaal- en compensatiemogelijkheden te allen tijde, ook in de context van overwegingen van nationale veiligheid of terrorismebestrijding; is bezorgd om te zien dat bepaalde landen taken van de politie aan paramilitaire groepen overdragen om te proberen onder hun internationale verplichtingen uit te komen; onderstreept dat het verbod ook van toepassing is op de overdracht en het gebruik van informatie wanneer deze wordt verkregen middels, of waarschijnlijk leidt tot foltering; herinnert eraan dat het verbod op foltering een bindende norm is uit hoofde van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht, hetgeen inhoudt dat het zowel in vredetijd als ten tijde van oorlog van kracht is;

23. maakt zich zorgen over het politiegeweld in bepaalde landen en meent dat deze kwestie een centrale plaats inneemt in de bestrijding van foltering en vernederende behandelingen, met name wanneer het gaat om het neerslaan van vreedzame betogingen, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat dergelijk geweld volgens de internationale normen tenminste als mishandeling, en zelfs als foltering wordt beschouwd;

24. is verheugd over het gezamenlijke project van de Raad van Europa en de Vereniging ter voorkoming van foltering met het oog op de opstelling van een praktische gids voor parlementsleden voor het bezoek aan detentiecentra voor immigranten;

25. verzoekt om de aanneming van een praktische gids voor het bezoek van parlementsleden aan detentiecentra in het kader van regelmatige bezoeken van delegaties van het Europees Parlement aan derde landen; meent dat deze gids specifiek advies moet bevatten voor bezoeken aan detentiecentra en andere locaties waar kinderen en vrouwen zouden kunnen worden vastgehouden, teneinde de toepassing van het „berokken geen schade”-beginsel overeenkomstig de VN-richtsnoeren voor toezicht op de mensenrechten te waarborgen, met name om wraakacties tegen gevangenen en hun familie naar aanleiding van bezoeken te voorkomen; vraagt dat dit soort bezoeken plaatsvinden in overleg met de EU-delegatie in het desbetreffende land, de ngo's en de verenigingen die in het gevangeniswezen werkzaam zijn;

26. roept de EDEO, de Werkgroep mensenrechten (COHOM) en andere relevante actoren op om gezamenlijk onderzoek te doen naar de EU-steun voor het instellen en het functioneren van nationale preventiemechanismen en beste praktijken vast te stellen, zoals uiteengezet in het actieplan;

27. roept de EDEO, de lidstaten en de Commissie op om het instellen en het functioneren van onafhankelijke, doeltreffende nationale preventiemechanismen, en met name de vakkundige opleiding van het betrokken personeel, te bevorderen;

28. verzoekt COHOM, de taskforce foltering en het DG Binnenlandse Zaken van de Commissie maatregelen te nemen om de voorkoming van foltering in alle acties inzake vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te integreren;

Aanpak van lacunes in bescherming, in het bijzonder wat betreft de foltering van kinderen

29. uit zijn bijzondere bezorgdheid over praktijken van foltering en mishandeling jegens leden van kwetsbare groepen, met name kinderen; verzoekt de EU politieke, diplomatieke en financiële maatregelen te treffen om foltering van kinderen te voorkomen;

30. verzoekt de EU diverse schendingen van de mensenrechten van kinderen aan te pakken die neerkomen op foltering, met name in verband met kinderhandel, kinderpornografie, kindsoldaten, kinderen in militaire detentie, kinderarbeid, beschuldigingen van hekserij jegens kinderen en cyberpesten, onder meer in weeshuizen, detentiecentra en vluchtelingenkampen, en doeltreffende maatregelen te nemen om kinderen te beschermen overal waar autoriteiten op de een of andere manier betrokken zijn bij de foltering van kinderen;

Dinsdag 11 maart 2014

31. herhaalt dat ongebeleide minderjarige immigranten nooit teruggestuurd mogen worden naar een land waar ze riskeren het slachtoffer te worden van foltering of onmenselijke of vernederende behandelingen;
32. merkt op dat het misbruik van vrijheidsbeneming van kinderen, met name voor preventieve detentie en detentie van migrantenkinderen, heeft geleid tot overbevolkte detentiecentra en tot toename van de foltering en mishandeling van kinderen; roept landen op ervoor te zorgen dat vrijheidsbeneming van kinderen, zoals bepaald door de universele normen inzake mensenrechten, daadwerkelijk uitsluitend wordt gebruikt als uiterste maatregel, voor een periode die niet langer duurt dan strikt noodzakelijk en altijd met inachtneming van het belang van het kind;
33. roept landen op een kindvriendelijker rechtsstelsel te ontwikkelen, dat gratis en vertrouwelijke kindvriendelijke meldingssystemen behelst, ook in detentiecentra, die kinderen in staat stellen niet alleen hun rechten te doen gelden maar ook schendingen te melden;
34. onderstreept het belang voor de EU van een aanpak van het internetgebruik door volwassenen en kinderen om kinderen psychisch te folteren en via sociale media lastig te vallen; merkt op dat het optreden van de EU tegen het verschijnsel internetpesten ondanks het bestaan van het actieplan voor een veiliger internet ontoereikend is geweest; wijst op de recente toename van zelfmoorden onder kinderen als gevolg van onlinepesten en het blijven voortbestaan van in lidstaten gehoste websites die hierop direct of indirect van invloed zijn geweest; benadrukt daarom dat de EU dringend duidelijk en krachtadig moet optreden tegen onlinepesten en -intimidatie en tegen de websites die dit mogelijk maken;
35. doet de aanbeveling de beleidsinspanningen van de EU te richten op centra voor revalidatie van en psychische hulpverlening aan kinderen die slachtoffer zijn van foltering, met een kindvriendelijke benadering die rekening houdt met culturele waarden;
36. pleit ervoor dat kinderfoltering wordt opgenomen in de voorgenomen campagne over de rechten van het kind, zoals omschreven in het actieplan;
37. verzoekt de EDEO en de Commissie bijzondere aandacht te geven aan de foltering en wrede, onmenselijke of ontorende behandeling van kunstenaars, journalisten, mensenrechtenverdedigers, studentenleiders, hulpverleners en mensen die tot andere kwetsbare groepen behoren zoals etnische, taalkundige, religieuze en andere minderheden, met name in detentie of in gevangenissen;
38. verzoekt de vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de hoofden van de EU-delegaties in hun dialoog met autoriteiten van derde landen gendergerelateerde vormen van foltering ter sprake te brengen die van meisjes een bijzonder kwetsbare groep maken, met name vrouwelijke genitale verminking en kinder- en gedwongen huwelijken, zoals bepaald in het strategisch kader en het actieplan;
39. roept de EDEO en COHOM op om specifiek de foltering van kinderen aan te pakken in de komende actualisering van de EU-richtsnoeren en het actieplan;
40. is bezorgd over het feit dat met name vrouwen het slachtoffer zijn van specifieke vormen van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen (verkrachting, seksuele verminking, sterilisatie, abortus, gedwongen geboortebepierking, opzettelijke bevruchting), inzonderheid in het kader van gewapende conflicten waarin deze handelingen worden toegepast als oorlogsmethode, zelfs ten aanzien van minderjarigen;
41. veroordeelt op dezelfde wijze foltering, geweld en misbruik ten aanzien van mensen op grond van hun seksuele geaardheid of geslacht;
42. onderstreept de noodzaak om het werk te steunen van de ngo's die zich inzetten voor de voorkoming van geweld in conflictsituaties en dus van praktijken van foltering en mishandeling van de burgerbevolking in dergelijke situaties, en om gewapende strijdkrachten derhalve bewust te maken van de noodzaak om de internationale humanitaire normen te eerbiedigen, met name op het gebied van gendergerelateerd geweld;

Bestrijding van foltering in de betrekkingen van de EU met derde landen

43. verzoekt de EDEO, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten (SVEU) en COHOM ervoor te zorgen dat landenstrategieën voor mensenrechten landenspecifieke doelstellingen en standaarden bevatten voor de bestrijding van foltering, met inbegrip van het vaststellen van groepen die bijzondere bescherming nodig hebben, zoals kinderen, vrouwen, ontheemden, vluchtelingen en migranten, en personen die op grond van ras, kaste of cultuur, godsdienst of andere overtuigingen, seksuele geaardheid of genderidentiteit gediscrimineerd worden;

Dinsdag 11 maart 2014

44. vraagt de Europese Unie en de gehele internationale gemeenschap het beginsel van non-refoulement te eerbiedigen, waarbij asielzoekers niet worden teruggestuurd naar een land waar zij riskeren het slachtoffer te worden van foltering of een onmenselijke of vernederende behandeling, zoals bepaald in het Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen;
45. onderstreept dat de landenstrategieën voor mensenrechten lacunes in de bescherming moeten identificeren, alsook passende gesprekspartners en het kader waarin deze kwesties aan de orde worden gesteld, zoals het VN-kader of een hervorming van de veiligheidssector of de rechterlijke macht, teneinde met foltering verband houdende kwesties in elk land aan te pakken;
46. doet de aanbeveling dat landenstrategieën voor mensenrechten de structurele oorzaken van geweld en mishandeling door overheidsinstanties en in de privéomgeving moeten aanpakken en behoeften aan bijstand moeten omschrijven met het oog op technische hulpverlening van de EU voor capaciteitsopbouw, juridische hervorming en opleiding, teneinde derde landen te helpen bij de nakoming van internationale verplichtingen en naleving van normen, in het bijzonder tegen de achtergrond van de ondertekening en ratificering van het verdrag tegen foltering en het facultatief protocol daarbij, en de naleving van de bepalingen die deze bevatten over preventie (met name de instelling van nationale preventiemechanismen), de bestrijding van straffeloosheid en de rehabilitatie van slachtoffers;
47. beveelt voorts aan dat de landenstrategieën voor mensenrechten maatregelen dienen te bevatten voor het aanmoedigen van de oprichting en exploitatie van nationale instellingen of, in voorkomend geval, de versterking van nationale instellingen die de preventie van foltering en mishandeling op doeltreffende wijze zouden kunnen aanpakken, inclusief mogelijkheden voor financiële en technische bijstand indien nodig;
48. onderstreept dat de EDEO en EU-delegaties specifieke informatie beschikbaar moeten stellen ten aanzien van beschikbare steun in derde landen en mogelijke rechtsmiddelen voor slachtoffers van foltering en mishandeling;
49. verzoekt de EDEO en EU-delegaties om volledig maar zorgvuldig gericht en landenspecifiek gebruik te maken van de beschikbare en uit hoofde van de EU-richtsnoeren inzake foltering voorziene politieke instrumenten, inclusief openbare verklaringen, lokaal optreden, mensenrechtendialogen en raadplegingen om individuele gevallen, het wetgevingskader inzake de preventie van foltering en de ratificering en uitvoering van relevante internationale verdragen aan de orde te stellen; verzoekt de EDEO en de lidstaten de draad weer op te pakken wat betreft het uitvoeren van gerichte wereldwijde campagnes over thematische kwesties met betrekking tot foltering;
50. roept de EU-delegaties en de ambassades van de lidstaten ter plaatse op de bepalingen van de EU-richtsnoeren inzake foltering ten uitvoer te leggen en verzoekt de EDEO en COHOM regelmatig toezicht te houden op deze tenuitvoerlegging;
51. dringt er bij de EU-delegaties en ambassades van de lidstaten wereldwijd op aan om ter gelegenheid van de jaarlijkse internationale dag voor slachtoffers van foltering op 26 juni seminars, tentoonstellingen en andere evenementen te organiseren;
52. vraagt de EDEO en de SVEU om foltering en mishandeling in mensenrechtendialogen en raadplegingen van de EU met derde landen systematisch aan de orde te stellen;
53. beveelt aan om met foltering samenhangende kwesties centraal te stellen in lokale en regionale forums en seminars van het maatschappelijk middenveld, met de mogelijkheid deze te volgen in het kader van de periodieke mensenrechten-raadplegingen en -dialogen;
54. verzoekt de EU om in haar mensenrechtendialogen te ijveren voor de toepassing van de standaardminimumregels van de VN voor de behandeling van gevangenen, met het oog op de volledige eerbiediging van de inherente waardigheid, grondrechten en waarborgen van gevangenen, en om ervoor te zorgen dat deze regels in alle detentiecentra, met inbegrip van psychiatrische ziekenhuizen en politiebureaus, worden toegepast;
55. vraagt de EU-delegaties en de delegaties van het Parlement bezoeken te brengen aan gevangenis en andere detentielocaties, met inbegrip van jeugddetentiecentra en plaatsen waar kinderen zouden kunnen worden vastgehouden, en strafzaken te volgen waarin verdachten vermoedelijk gefolterd of mishandeld zijn en daarover informatie en onafhankelijk onderzoek van individuele gevallen te verlangen;

Dinsdag 11 maart 2014

56. vraagt EU-delegaties steun te verlenen aan vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die wordt belet bezoeken aan gevangenen af te leggen en strafzaken te volgen;

57. vraagt de EDEO, de Commissie en de lidstaten hun verbintenis in het kader van het actieplan na te komen om het instellen en het functioneren van onafhankelijke, doeltreffende nationale preventiemechanismen te vergemakkelijken; verzoekt de lidstaten om de bestaande nationale preventiemechanismen en nationale mensenrechteninstellingen in de EU en in derde landen zorgvuldig en op transparante wijze te evalueren en te analyseren en hun beste praktijken vast te stellen, en er daarbij voor te zorgen dat zij een kinderrechtenperspectief omvatten, teneinde de bestaande mechanismen te versterken, verbeteringen aan te brengen en deze voorbeelden bij partnerlanden onder de aandacht te brengen;

58. verzoekt de EU-delegaties ervoor te pleiten dat detentie als uiterste maatregel wordt gebruikt en alternatieven te zoeken, met name voor personen die in kwetsbare situaties verkeren zoals vrouwen, kinderen, asielzoekers en migranten;

59. is uitermate bezorgd over recente berichten dat in de EU gevestigde bedrijven chemicaliën leveren die in de VS worden gebruikt voor middelen voor een dodelijke injectie; is in dit opzicht verheugd over de ontwikkeling door enkele Europese farmaceutische bedrijven van een contractueel uitvoer- en controlesysteem, bedoeld om ervoor te zorgen dat het product Propofol niet wordt gebruikt voor dodelijke injecties in landen die nog steeds de doodstraf toepassen, waaronder de VS;

EU-actie binnen multilaterale fora en internationale organisaties

60. is ingenomen met de niet-aflatende inspanningen van de EU om stelselmatig in de Algemene Vergadering en de Mensenrechtenraad van de VN de goedkeuring van resoluties voor te stellen en te steunen en om de kwestie als prioriteit binnen het kader van de Verenigde Naties te behandelen; stelt voor dat de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger en de SVEU regelmatig contact onderhouden met de speciale VN-rapporteur inzake foltering teneinde informatie te delen die relevant is voor de buitenlandse betrekkingen van de EU met derde landen; stelt ook voor dat de Commissie buitenlandse zaken en de Subcommissie mensenrechten de speciale VN-rapporteur inzake foltering regelmatig uitnodigen om het Parlement op de hoogte te brengen van kwesties aangaande foltering in specifieke landen;

61. herhaalt dat volgens de artikelen 7 en 8 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof foltering op systematische basis of op grote schaal een oorlogsmisdaad of een misdaad tegen de menselijkheid kan zijn; onderstreept dat de verantwoordelijkheid om te beschermen de internationale gemeenschap de plicht oplegt de mensen die slachtoffer worden van dergelijke misdrijven te beschermen en dringt er derhalve op aan het besluitvormingsproces in de VN-Veilighedsraad te herzien om een impasse te vermijden wanneer de verantwoordelijkheid om te beschermen in het geding is;

62. vraagt derde landen om voluit samen te werken met de speciale VN-rapporteur, het Comité tegen foltering en regionale organen ter voorkoming van foltering, zoals het Comité ter voorkoming van foltering in Afrika, het Europees Comité voor de preventie van foltering en de rapporteur van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) inzake personen die van hun vrijheid zijn beroofd; pleit ervoor dat de lidstaten en de EDEO in hun contacten met derde landen systematisch rekening houden met de aanbevelingen van de speciale rapporteur en andere organen, ook in het kader van de universele periodieke evaluatie (Universal Periodic Review, UPR);

63. dringt er bij de EDEO, de SVEU en de lidstaten op aan de ratificering en uitvoering van het verdrag inzake foltering en het facultatief protocol met voorrang actief te bevorderen en hun inspanningen te verhogen om het instellen en het functioneren van doeltreffende, onafhankelijke nationale preventiemechanismen in derde landen te bevorderen;

64. verzoekt de EDEO, de Commissie en de lidstaten het instellen en het functioneren van regionale mechanismen ter voorkoming van foltering te steunen, waaronder het Comité ter voorkoming van foltering in Afrika en de rapporteur van de OAS inzake personen die van hun vrijheid zijn beroofd;

65. verzoekt de EDEO, de SVEU en de Commissie om derde landen sterker te ondersteunen bij de effectieve uitvoering van de aanbevelingen van de betreffende verdragsorganen van de VN, waaronder het Comité tegen foltering en zijn Subcomité inzake de voorkoming van foltering, de Commissie voor de rechten van het kind en het Comité voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen;

Dinsdag 11 maart 2014

66. roept de EDEO op zoveel mogelijk technische bijstand te verlenen aan de rehabilitatie van slachtoffers van foltering en hun families, zodat zij hun leven weer op de rails kunnen zetten;
67. onderstreept dat het belangrijk is dat de lidstaten actief bijdragen aan de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het actieplan en regelmatig aan de EDEO verslag doen van de acties die zij op dit gebied hebben ondernomen;
68. roept de EU op efficiënter samen te werken met het Comité inzake de voorkoming van folteringen en de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa;

Europees Instrument voor democratie en mensenrechten (EIDHR)

69. is ingenomen met de bestaande initiatieven en projecten onder het EIDHR, waarvan 7 % van de middelen zijn toegewezen aan met foltering samenhangende projecten, en onderstreept dat specifieke middelen gereserveerd moeten blijven voor de bestrijding van foltering en wrede en onterende behandeling en bestraffing, waarbij de nadruk wordt gelegd op voorlichting, preventie, de aanpak van straffeloosheid alsook op de sociale en psychische rehabilitatie van slachtoffers van foltering, met voorrang aan projecten van holistische aard;
70. benadrukt dat voor middelen die worden toegewezen aan projecten in de komende programmeringsperiode rekening dient te worden gehouden met in het actieplan uiteengezette EU-prioriteiten;
71. verzoekt de lidstaten een overzicht te verstrekken van bilaterale steunprogramma's op het gebied van rehabilitatie en het voorkomen van foltering, teneinde beste praktijken te delen, efficiënte lastenverdeling te bewerkstelligen en synergieën en complementariteit met EIDHR-projecten te creëren;

Geloofwaardigheid, samenhang en consistentie van EU-beleid

72. wijst op de noodzaak voor de Unie en haar lidstaten om het goede voorbeeld te geven teneinde hun geloofwaardigheid te waarborgen; verzoekt België, Finland, Griekenland, Ierland, Letland, Litouwen en Slowakije het facultatief protocol met voorrang te ratificeren en onafhankelijke, goed toegeruste en doeltreffende nationale preventiemechanismen in te stellen; wijst op het belang van kennisgevingen door individuele personen als instrument ter voorkoming van foltering en mishandeling en dringt er bij de verdragsluitende partijen op aan om afzonderlijke bevoegdheden overeenkomstig artikel 21 van het verdrag inzake foltering te aanvaarden; verzoekt de partijen bij het Verdrag inzake de rechten van het kind om het derde protocol bij dat verdrag te ondertekenen en te ratificeren; verzoekt ook de 21 lidstaten die het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning nog niet hebben geratificeerd, dit dringend te doen;
73. verzoekt lidstaten die niet verklaard hebben de in artikel 22 vermelde bevoegdheid van het Comité tegen foltering te erkennen, dit met voorrang te doen;
74. verzoekt alle lidstaten die over nationale preventiemechanismen beschikken een constructieve dialoog aan te gaan om aanbevelingen van nationale preventiemechanismen, alsook aanbevelingen van het Comité inzake de voorkoming van folteringen, het VN-Comité tegen foltering en het VN-Subcomité inzake de voorkoming van foltering op coherente en complementaire wijze uit te voeren;
75. dringt er bij de EU op aan haar inzet voor de universele waarden van mensenrechten te versterken en verzoekt haar derhalve gebruik te maken van het nabuurschapsbeleid en het „meer voor meer“-beginsel om de buurlanden aan te moedigen hervormingen door te voeren om hun strijd tegen foltering te intensiveren;
76. is teleurgesteld over de zeer beperkte steun van de lidstaten aan het VN-fonds voor slachtoffers van foltering en het bijzondere fonds dat op grond van het facultatief protocol is ingesteld; verzoekt de lidstaten en de Commissie de werkzaamheden van deze fondsen met aanzienlijke en vrijwillige periodieke bijdragen te ondersteunen, overeenkomstig hun verbintenissen in het kader van het actieplan;
77. is van mening dat de EU een resolutere houding moet aannemen en dringt er bij de instellingen en de lidstaten op aan meer inzet en politieke wil te tonen om een wereldwijd moratorium op de doodstraf te bereiken;

Dinsdag 11 maart 2014

78. verzoekt de Commissie een actieplan op te stellen met het oog op een mechanisme voor het opstellen van een lijst en het opleggen van gerichte sancties (reisverbod, bevriezen van activa) tegen functionarissen van derde landen (waaronder politieagenten, aanklagers en rechters) die betrokken zijn bij ernstige schendingen van mensenrechten, zoals foltering en wrede, onmenselijke of onterende behandeling; benadrukt dat de criteria voor opname op de lijst gebaseerd moeten zijn op goed gedocumenteerde, convergerende en onafhankelijke bronnen en overtuigend bewijs, en dat moet worden voorzien in rechtsmiddelen voor degenen tegen wie de sancties worden genomen;

79. herinnert aan de verplichting van alle landen, inclusief de EU-lidstaten, tot strikte naleving van het beginsel van non-refoulement, op grond waarvan landen personen niet mogen uitzetten naar of uitleveren aan rechtsgebieden waar zij het gevaar lopen te worden vervolgd; is van oordeel dat het verlangen van diplomatieke garanties van de ontvangende staat de zendstaat niet van zijn verplichtingen ontslaat en hekelt dergelijke praktijken waarbij getracht wordt het absolute verbod op foltering en refoulement te omzeilen;

80. wijst op de belangrijke positie van de EU op het wereldtoneel wat betreft de strijd tegen foltering, waarbij zij nauw samenwerkt met de VN; onderstreept dat consolidering van het zerotolerancebeginsel ten aanzien van foltering centraal blijft staan in het beleid en de strategieën van de EU ter bevordering van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, zowel buiten als binnen de EU; betreurt dat niet alle lidstaten volledig voldoen aan Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad en dat enkele in industrielanden gevestigde ondernemingen mogelijk op illegale wijze politie- en veiligheidsapparatuur aan derde landen hebben verkocht die voor foltering kan worden gebruikt;

81. verzoekt de Raad en de Commissie de huidige herziening van Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad, inclusief bijlagen, af te ronden met het oog op een meer effectieve tenuitvoerlegging in overeenstemming met de aanbevelingen van het Parlement in zijn resolutie van 17 juni 2010 over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad; vraagt de lidstaten om de bepalingen van de verordening volledig na te leven, in het bijzonder artikel 13 dat de verplichting behelst voor alle lidstaten om tijdig jaarlijkse activiteitenverslagen op te stellen en deze bekend te maken, en om informatie over vergunningsbesluiten met de Commissie uit te wisselen;

Bestrijding van foltering en ontwikkelingsbeleid

82. herinnert eraan dat een geïntegreerde en alomvattende strategie ter bestrijding van foltering moet worden ontwikkeld teneinde de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken; is van mening dat deze strategie onder meer moet voorzien in algehele institutionele transparantie en een sterkere politieke wil in de lidstaten om mishandeling te bestrijden; onderstreept dat armoede, ongelijkheid, discriminatie en geweld onverwijld moeten worden bestreden door middel van nationale preventiemechanismen en een versterking van de lokale autoriteiten en ngo's; benadrukt dat de EU-ontwikkelingshulp en de EU-instrumenten voor de tenuitvoerlegging van de mensenrechten verder moeten worden verbeterd om de onderliggende redenen van geweld te kunnen aanpakken;

83. onderstreept dat toegang tot de rechter, bestrijding van straffeloosheid, onpartijdige onderzoeken, empowerment van het maatschappelijk middenveld en bevordering van onderwijs over het tegengaan van mishandeling, essentieel zijn voor de bestrijding van foltering;

84. benadrukt dat het gebruik van de term „foltering”, en derhalve het absolute verbod op en de vervolging en bestraffing van deze praktijk, niet mogen worden uitgesloten wanneer dergelijke handelingen worden verricht door irreguliere strijdkrachten, of tribale, religieuze of rebellingroeperingen;

85. herinnert aan het belang en het specifieke karakter van de mensenrechtendialoog als onderdeel van de politieke dialoog uit hoofde van artikel 8 van de partnerschapsovereenkomst van Cotonou; brengt tevens in herinnering dat iedere dialoog over mensenrechten met derde landen een krachtige antifolteringscomponent moet bevatten;

86. verzoekt de Raad en de Commissie hun partnerlanden aan te moedigen om een op slachtoffers gerichte aanpak te volgen bij de bestrijding van foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling, door zich in het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid in het bijzonder op de behoeften van slachtoffers te richten; benadrukt dat voorwaardelijke steunverlening een effectief middel is om het probleem aan te pakken, maar dat door middel van dialoog op hoog niveau en onderhandelingen, betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, versterking van de nationale capaciteit en nadruk op stimuleringsmaatregelen betere resultaten kunnen worden geboekt;

Bestrijding van foltering en rechten van de vrouw

87. verzoekt de EU met klem te waarborgen dat derde landen alle mensen, met name vrouwen en meisjes, beschermen tegen foltering, door voorwaarden te koppelen aan steunverlening; verzoekt de Commissie haar steunbeleid jegens landen die foltering toepassen te heroverwegen en de steun over te hevelen naar de slachtoffers;

Dinsdag 11 maart 2014

88. is ingenomen met de door de Commissie overwogen maatregelen in haar mededeling (COM(2013)0833) met de titel „Vrouwelijke genitale verminking uitbannen”, en herhaalt dat er behoefte is aan samenhang tussen het interne en het externe beleid van de Unie ten aanzien van dit probleem; beklemtoont bovendien dat de EU met derde landen moet blijven samenwerken om de genitale verminking van vrouwen uit te bannen; spoort de lidstaten die dat nog niet hebben gedaan ertoe aan vrouwelijke verminking strafbaar te stellen in hun nationale wetgeving en erop toe te zien dat de desbetreffende wetgeving wordt uitgevoerd;

89. is bezorgd over de terechtstelling van vrouwen met mentale gezondheidsproblemen en leermoeilijkheden;

90. veroordeelt alle vormen van geweld tegen vrouwen, met name eermoorden, geweld op grond van culturele of religieuze overtuigingen, gedwongen huwelijken, kinderhuwelijken, gendercide en moorden naar aanleiding van de bruidsschat; bevestigt dat de EU deze vormen van geweld als foltering moet behandelen; vraagt alle belanghebbenden actief te streven naar de voorkoming van folterpraktijken via bewustmakingsmaatregelen;

91. veroordeelt alle vormen van foltering van vrouwen die worden beschuldigd van tovenarij en hekserij, zoals in verschillende landen wereldwijd voorkomt;

92. is ingenomen met de vooruitstrevende en vernieuwende benadering van het Statuut van Rome, waarbij seksueel en genderspecifiek geweld — met inbegrip van verkrachting, seksuele slavernij, gedwongen prostitutie, gedwongen zwangerschappen, gedwongen sterilisatie of andere, vergelijkbaar ernstige vormen van seksueel geweld — wordt erkend als een vorm van foltering en in die hoedanigheid als oorlogsmisdaad en misdaad tegen de menselijkheid; is ook verheugd over het feit dat het fonds voor slachtofferondersteuning van het Internationaal Strafhof opvangprogramma's organiseert voor vrouwen die het slachtoffer zijn geworden van foltering, met name tijdens de nasleep van conflictsituaties;

93. verzoekt de EU om de landen die dat nog niet hebben gedaan ertoe aan te sporen het Verdrag tegen foltering en het Statuut van Rome te ratificeren en uit te voeren, en de bepalingen over genderspecifiek geweld op te nemen in hun nationale wetgeving;

94. doet een dringend beroep op landen om foltering en geweld tegen vrouwen en meisjes tijdens gewapende conflicten en de nasleep daarvan krachtig te veroordelen; erkent dat seksueel en genderspecifiek geweld gevolgen heeft voor slachtoffers en overlevenden, gezinsleden, gemeenschappen en samenlevingen, en pleit voor doeltreffende maatregelen voor verantwoordingsplicht en de mogelijkheid tot verhaal, evenals voor doeltreffende beroepsmogelijkheden;

95. acht het van cruciaal belang dat nationale officieren van justitie en rechters over de capaciteit en deskundigheid beschikken om daders van genderspecifieke misdaden naar behoren te vervolgen en berechten;

96. beschouwt het als wreed, onmenselijk, ontrend en onaanvaardbaar om vrouwelijke transgendergevangenen niet te scheiden van mannelijke gevangenen;

97. verzoekt de EU in haar mensenrechtendialogen te ijveren voor de toepassing van de VN-regels voor de behandeling van vrouwelijke gevangenen en niet tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen voor vrouwelijke daders (de regels van Bangkok), teneinde de internationale normen voor de behandeling van vrouwelijke gevangenen met betrekking tot gezondheid, genderbewustzijn en kinderopvang te versterken;

o

o o

98. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor mensenrechten, de regeringen van de lidstaten, de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN, en de speciale VN-rapporteur inzake foltering.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0207

Saoedi-Arabië

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over Saoedi-Arabië, zijn betrekkingen met de EU en zijn rol in het Midden-Oosten en Noord-Afrika (2013/2147(INI))

(2017/C 378/07)

Het Europees Parlement,

- gezien de samenwerkingsovereenkomst van 25 februari 1989 tussen de Europese Unie en de Samenwerkingsraad van de Golf (GCC),
- gezien zijn resolutie van 13 juli 1990 over het belang van het te sluiten vrijhandelsakkoord tussen de EEG en de Samenwerkingsraad van de Golf ⁽¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 18 januari 1996 over Saoedi-Arabië ⁽²⁾,
- gezien de economische overeenkomst tussen de staten van de GCC, die op 31 december 2001 te Masqat (Oman) is goedgekeurd, en de Doha-verklaring van de GCC van 21 december 2002 voor de Doha-ronde over de start van de douane-unie voor de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten,
- gezien de ratificatie door Saoedi-Arabië van het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen in oktober 2004, en met name artikel 7 inzake het politieke en openbare leven,
- gezien zijn resolutie van 10 maart 2005 over Saoedi-Arabië ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 6 juli 2006 over de vrijheid van meningsuiting op het internet ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 mei 2007 over de hervormingen in de Arabische wereld: welke strategie voor de Europese Unie? ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 december 2007 over de vrouwenrechten in Saoedi-Arabië ⁽⁶⁾,
- gezien het verslag over de toepassing van de Europese veiligheidsstrategie — „Veiligheid in een veranderende wereld”, dat in december 2008 door de Raad werd goedgekeurd,
- gezien het gezamenlijk communiqué van de 19e Gezamenlijke Raad en ministeriële bijeenkomst EU-GCC van 29 april 2009 in Masqat,
- gezien het gezamenlijk actieprogramma (2010-2013) voor de tenuitvoerlegging van de samenwerkingsovereenkomst EU-GCC van 1989,
- gezien zijn resolutie van 20 mei 2010 over de Unie voor het Middellandse Zeegebied ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ PB C 231 van 17.9.1990, blz. 216.

⁽²⁾ PB C 32 van 5.2.1996, blz. 98.

⁽³⁾ PB C 320 E van 15.12.2005, blz. 281.

⁽⁴⁾ PB C 303 E van 13.12.2006, blz. 879.

⁽⁵⁾ PB C 76 E van 27.3.2008, blz. 100.

⁽⁶⁾ PB C 323 E van 18.12.2008, blz. 529.

⁽⁷⁾ PB C 161 E van 31.5.2011, blz. 126.

Dinsdag 11 maart 2014

- gezien het gezamenlijk communiqué van de 20e Gezamenlijke Raad en ministeriële bijeenkomst van 14 juni 2010 in Luxemburg,
 - gezien zijn resolutie van 24 maart 2011 over de betrekkingen van de Europese Unie met de Samenwerkingsraad van de Golf ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 7 april 2011 over de situatie in Syrië, Bahrein en Jemen ⁽²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 7 juli 2011 over de situatie in Syrië, Jemen en Bahrein in de context van de situatie in de Arabische wereld en Noord-Afrika ⁽³⁾,
 - gezien zijn resolutie van 15 september 2011 over de situatie in Syrië ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 27 oktober 2011 over Bahrein ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resoluties over de jaarlijkse bijeenkomsten van de VN-Commissie voor de mensenrechten in Genève (2000-2012),
 - gezien het bezoek dat de voorzitter van de Subcommissie mensenrechten van het Europees Parlement namens voorzitter Martin Schulz op 24-25 november 2013 aan Saoedi-Arabië heeft gebracht,
 - gezien zijn jaarverslagen over de mensenrechten,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0125/2014),
- A. overwegende dat het Koninkrijk Saoedi-Arabië (KSA) een invloedrijke politieke, economische en religieuze speler is in het Midden-Oosten en de islamitische wereld en tevens 's werelds grootste producent van aardolie en een oprichtend en toonaangevend lid van de Samenwerkingsraad van de Golf (GCC) en de G20-groep is; overwegende dat het KSA een belangrijke partner van de EU is;
- B. overwegende dat de EU met 15 % van de totale handel de belangrijkste handelspartner van het KSA is en dat het KSA de elfde handelspartner van de EU is; overwegende dat een groot aantal EU-ondernemingen investeert in de Saoedische economie, met name in de nationale olie-industrie, en dat het KSA een belangrijke uitvoermarkt is voor industriegoederen uit de EU op terreinen als defensie, vervoer en de automobiel-, de medische en de chemische industrie;
- C. overwegende dat de invoer van goederen uit het KSA naar de EU en de uitvoer van goederen van de EU naar het KSA tussen 2010 en 2012 aanzienlijk zijn toegenomen;
- D. overwegende dat de onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en de GCC, die twintig jaar geleden zijn geopend, nog steeds niet zijn afgerond;
- E. overwegende dat de EU en het KSA gemeenschappelijke uitdagingen met wereldwijde oorzaken en gevolgen het hoofd moeten bieden, zoals een snel veranderende economie, migratie, energiezekerheid, internationaal terrorisme, de verspreiding van massavernietigingswapens en de aantasting van het milieu;
- F. overwegende dat de veranderende politieke en strategische context in het Midden-Oosten en Noord-Afrika tot een herbeoordeling van de betrekkingen tussen de EU en het KSA noopt;
- G. overwegende dat het KSA een absolute monarchie met erfopvolging is zonder verkozen parlement; overwegende dat de troonsopvolging een uitdaging zal blijken; overwegende dat het KSA 28 miljoen inwoners telt, waarvan 9 miljoen buitenlanders en 10 miljoen jongeren onder de 18 jaar; overwegende dat er sinds 2001 in het KSA bescheiden en geleidelijke hervormingen zijn doorgevoerd, maar dat deze niet geïnstitutionaliseerd zijn en dus eenvoudig ongedaan kunnen worden gemaakt; overwegende dat de mensenrechtensituatie in het land zeer slecht blijft, en dat er een enorme kloof gaapt tussen de internationale verplichtingen van het land en de uitvoering daarvan;

⁽¹⁾ PB C 247 E van 17.8.2012, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 296 E van 2.10.2012, blz. 81.

⁽³⁾ PB C 33 E van 5.2.2013, blz. 158.

⁽⁴⁾ PB C 51 E van 22.2.2013, blz. 118.

⁽⁵⁾ PB C 131 E van 8.5.2013, blz. 125.

Dinsdag 11 maart 2014

- H. overwegende dat de eerste gemeenteraadsverkiezingen in het KSA, die in 2005 werden gehouden, de eerste verkiezingen in de geschiedenis van het land waren; overwegende dat in 2015 slechts de helft van de gemeenteraadsleden zal worden verkozen en de andere helft nog steeds door de koning zal worden benoemd;
- I. overwegende dat dit jaar pas voor het eerst dertig vrouwen zijn benoemd in de raadgevende Sjoera-raad en dat vrouwen pas in 2015 voor het eerst mogen stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen;
- J. overwegende dat het verslag van de Wereldbank „Women, Business and the Law 2014: Removing Restrictions to Enhance Gender Equality” ⁽¹⁾ Saoedi-Arabië aanduidt als het land waar de wetgeving het economisch potentieel van vrouwen het meest beperkt;
- K. overwegende dat het KSA het enige land ter wereld is waar vrouwen geen auto mogen besturen, dat deze gewoonte — ofschoon er geen officiële wet bestaat die het vrouwen verbiedt te rijden — bij een ministerieel besluit in 1990 is geformaliseerd en dat vrouwen die een poging ondernemen om te rijden, worden gearresteerd;
- L. overwegende dat het KSA in de genderongelijkheidsindex van 2012 (GII) van het UNDP op plaats 145 staat op een totaal van 148 landen, waardoor het KSA behoort tot de landen waar de ongelijkheid het grootst is; overwegende dat de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen in het KSA volgens het *Global Gender Gap Report* van 2012 van het Economisch Wereldforum tot de laagste ter wereld behoort (plaats 133 van 135 landen);
- M. overwegende dat in het KSA nog steeds de doodstraf wordt toegepast voor een veelvoud van delicten en dat in 2013 ten minste 24 mensen zijn terechtgesteld; overwegende dat in 2011 ten minste 80 mensen en in 2012 een vergelijkbaar aantal mensen zijn terechtgesteld, meer dan driemaal het aantal executies voor 2010, met inbegrip van minderjarigen en buitenlanders; overwegende dat het KSA een van de weinige landen is waar nog steeds openbare terechtstellingen plaatsvinden; overwegende dat, volgens berichten, in het KSA vrouwen door steniging ter dood zijn gebracht hetgeen in strijd is met de normen van de VN-Commissie voor de positie van vrouwen, die deze praktijk als een barbaarse vorm van foltering heeft veroordeeld;
- N. overwegende dat het KSA stringente en ingrijpende maatregelen heeft genomen en opgelegd ter bestrijding van het terrorisme en financiële activiteiten die verband houden met terrorisme; overwegende dat het KSA tegelijkertijd een leidende rol speelt bij de wereldwijde verbreiding en bevordering van een bijzonder strikte salafistische/wahabitische interpretatie van de islam; overwegende dat uit de meest extreme uitingen van het salafisme/wahabisme terroristische organisaties als al-Qaeda zijn ontsproten en dat zij een bedreiging vormen voor de veiligheid in de wereld, ook in het KSA zelf; overwegende dat het KSA een systeem heeft ontwikkeld om financiële transacties te controleren om ervoor te zorgen dat er geen middelen worden doorgesluisd naar terroristische organisaties, een systeem dat verder moet worden versterkt;
- O. overwegende dat mensenrechtenskundigen van de VN lang bestaande zorgen hebben geuit over de te brede maatregelen inzake terrorismebestrijding, die gepaard gaan met geheime detentie, waarbij ook vreedzame dissidenten in hechtenis zijn genomen en in de gevangenis zijn beland op grond van beschuldigingen van terrorisme; overwegende dat internationale mensenrechtenorganisaties er bij koning Abdoellah op hebben aangedrongen de antiterrorismewet die de ministerraad op 16 december 2013 heeft vastgesteld, af te wijzen vanwege de te brede omschrijving van terrorisme die de vrijheid van meningsuiting op onbillijke wijze beperkt door alle kritiek op de Saoedische regering of samenleving in potentie strafbaar te stellen;
- P. overwegende dat de vrijheid van meningsuiting en de pers- en de mediavrijheid, zowel online als offline, cruciale voorwaarden en katalysatoren zijn voor democratisering en hervorming en essentiële aspecten van de controle op de macht zijn;
- Q. overwegende dat het KSA een levendige gemeenschap van onlineactivisten en het grootste aantal Twittergebruikers van het Midden-Oosten heeft;
- R. overwegende dat het werk van mensenrechtenorganisaties in het KSA aanzienlijk wordt beperkt, zoals ook is gebleken uit de weigering van de autoriteiten om het Adala Centrum voor de Mensenrechten of de Unie voor de Mensenrechten te registreren; overwegende dat liefdadigheidsorganisaties nog steeds de enige soort organisaties uit het maatschappelijk middenveld zijn die in het koninkrijk zijn toegelaten;
- S. overwegende dat het KSA daadwerkelijke vrijheid van religie moet waarborgen, met name wat betreft openbare beoefening en religieuze minderheden in het verlengde van een belangrijke rol die KSA speelt als hoeder van de twee heilige moskeeën van de islam in Mekka en Medina;

⁽¹⁾ <http://wbl.worldbank.org/~media/FPDKM/WBL/Documents/Reports/2014/Women-Business-and-the-Law-2014-Key-Findings.pdf>

Dinsdag 11 maart 2014

- T. overwegende dat het KSA zich schuldig blijft maken aan wijdverspreide schendingen van de fundamentele mensenrechten, ofschoon het land voor de VN-Raad voor de mensenrechten heeft verklaard de talrijke aanbevelingen van de universele periodieke evaluatie van 2009 te aanvaarden; overwegende dat deze aanbevelingen een hervorming inhouden van het strafrechtstelsel, dat in strijd is met de meest elementaire internationale normen en waarbinnen gedetineerden stelselmatig te maken krijgen met inbreuken op de eerlijke procesgang, omdat er geen geschreven wetboek van strafrecht bestaat waarin de strafbare feiten duidelijk worden omschreven en omdat rechters besluiten mogen nemen op basis van hun eigen interpretatie van het islamitisch recht en de profetische tradities; overwegende dat de huidige minister van Justitie heeft aangegeven voornemens te zijn de sharia te codificeren en richtsnoeren voor de strafoplegging op te stellen;
- U. overwegende dat koning Abdoellah in 2007 een aantal geleidelijke justitiële hervormingen initieerde, toen hij het plan voor een nieuw rechtstelsel goedkeurde, waaronder begrepen de oprichting van een hooggerechtshof en van speciale handels-, arbeids- en administratieve rechtbanken;
- V. overwegende dat meer dan een miljoen Ethiopiërs, Bengalezen, Indiërs, Filipijnen, Pakistanen en Jemenieten in de afgelopen maanden naar huis zijn gestuurd nadat er een hervorming van het arbeidsrecht was doorgevoerd om het grote aantal arbeidsmigranten te verminderen en zodoende de werkloosheid onder Saoedische burgers te bestrijden; overwegende dat de versnelde terugkeer van grote aantallen migranten de vaak arme en kwetsbare landen van herkomst buitensporig belast;
- W. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN het KSA op 12 november 2013 voor een periode van drie jaar, ingaande op 1 januari 2014, verkoos tot lid van de Raad voor de mensenrechten;
- X. overwegende dat de opening van een dialoog tussen het KSA en de EU over mensenrechten een zeer goede gelegenheid kan bieden om het onderlinge begrip te vergroten en verdere hervormingen in het land te bevorderen;
1. erkent de onderlinge afhankelijkheid van de EU en het KSA ten aanzien van de stabiliteit in de regio, de betrekkingen met de wereld van de islam, het lot van de landen die na de Arabische Lente een overgang doormaken, het Israëlisch-Palestijnse vredesproces, de oorlog in Syrië, het verbeteren van de betrekkingen met Iran, de strijd tegen het terrorisme, de stabiliteit van de mondiale financiële en oliemarkten, de handel, investeringen en mondiale governancekwesties, met name via de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds en het kader van de G20; onderstreept dat de geopolitieke situatie van het KSA en de andere GCC-lidstaten deze landen in het middelpunt plaatst van veiligheidsproblemen met regionale en wereldwijde implicaties;
 2. deelt de zorgen die het KSA heeft geuit, maar dringt er bij de regering op aan actief en constructief samen te werken met de internationale gemeenschap; is in dit verband met name ingenomen met de overeenkomst tussen de Verenigde Staten en Rusland om Syrië te ontdoen van chemische wapens en een militaire confrontatie te vermijden;
 3. verzoekt het KSA eveneens de onlangs gesloten voorlopige overeenkomst tussen de E3+3 en Iran actief te steunen en bij te dragen tot een diplomatieke oplossing voor de lopende nucleaire vraagstukken door in de komende zes maanden een uitgebreidere overeenkomst te sluiten in het belang van de vrede en de veiligheid van de hele regio;
 4. onderstreept het Europese belang bij een vreedzame en ordelijke evolutie en een politiek hervormingsproces in het KSA als essentiële factor voor duurzame vrede, stabiliteit en ontwikkeling in de regio;
 5. verzoekt de Saoedische autoriteiten om een mensenrechtendialoog met de EU aan te gaan, om zo beter te begrijpen en te achterhalen welke veranderingen nodig zijn;
 6. verzoekt de Saoedische autoriteiten het werk van mensenrechtenorganisaties mogelijk te maken door de registratie van hun vergunning te vergemakkelijken; betreurt de intimidatie van mensenrechtenactivisten en het feit dat zij zonder aanklacht gevangen worden gezet;
 7. verzoekt de Saoedische autoriteiten de nationale mensenrechtenorganisatie toestemming te geven om onafhankelijk te opereren en te voldoen aan de VN-normen voor nationale mensenrechtenorganisaties (de beginselen van Parijs);

Dinsdag 11 maart 2014

8. herinnert eraan dat de mensenrechtensituatie in het KSA werd beoordeeld in het kader van de universele periodieke evaluatie (UPR) van de VN-Raad voor de Mensenrechten in februari 2009 en dat de Saoedische autoriteiten een aanzienlijk aantal aanbevelingen die tijdens de evaluatie door de EU-lidstaten werden voorgesteld, formeel hebben aanvaard, waaronder de aanbevelingen om het systeem van mannelijke voogden af te schaffen en om de toepassing van de doodstraf en van lijfstraffen in te perken; verwacht verdere merkbare vorderingen bij de tenuitvoerlegging van deze aanbevelingen en dringt er bij het KSA op aan om een constructieve benadering te hanteren van de aanbevelingen die worden voorgesteld in de lopende universele periodieke evaluatie van 2013;

9. is ernstig bezorgd over het feit dat schendingen van de mensenrechten, zoals willekeurige arrestaties en detentie, foltering, reisverboden, gerechtelijke intimidatie en oneerlijke processen, nog steeds wijdverbreid zijn; is met name bezorgd dat vermeende maatregelen inzake terrorismebestrijding steeds meer worden gebruikt als instrument om verdedigers van de mensenrechten te arresteren, en dat de straffeloosheid voor schendingen van de mensenrechten naar verluidt toeneemt; verzoekt de regering van het KSA dringend uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de universele periodieke evaluatie van 2009, onder meer door de hervorming van het rechtstelsel voort te zetten en te intensiveren;

10. is ingenomen met de betrokkenheid van het KSA bij het VN-mensenrechtensysteem, via de Raad voor de mensenrechten en de universele verdragen inzake de mensenrechten die het KSA tot op heden heeft geratificeerd; roept het KSA evenwel op de andere belangrijke mensenrechtenverdragen en -overeenkomsten van de VN te ondertekenen en te ratificeren, zoals het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en het Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle werkende migranten en hun gezinsleden;

11. is van mening dat het lidmaatschap van de VN-Raad voor de mensenrechten wereldwijd de verwachting schept dat de mensenrechten en de democratie goed worden geëerbiedigd en doet een beroep op het KSA om de hervormingsinspanningen op te schroeven; verwacht van leden van de VN-Raad voor de mensenrechten dat zij volledige medewerking verlenen aan de bijzondere procedures en de speciale rapporteurs van de VN niet hinderen wanneer zij een bezoek afleggen, en met name dat zij akkoord gaan met het bezoek van de speciale rapporteur van de VN voor foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling;

12. merkt op dat het KSA naar verluidt het hoogste percentage Twittergebruikers ter wereld heeft hetgeen wijst op de grote rol van de sociale netwerken op het internet in het land en op het toenemende gebruik van het internet en sociale netwerken door vrouwen; verzoekt de Saoedische autoriteiten om onafhankelijke pers en media toe te staan en de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vreedzame vergadering voor alle inwoners van het KSA te waarborgen; betreurt de onderdrukking van vreedzaam protesterende activisten en demonstranten; benadrukt dat op een vreedzame manier ijveren voor basisrechten in de wetgeving of het maken van kritische opmerkingen in de sociale media uitingen zijn van een essentieel recht, zoals het Parlement ook al heeft benadrukt in zijn verslag over digitale vrijheid; benadrukt dat pers- en mediavrijheid, zowel online als offline, essentieel zijn voor een vrije samenleving en cruciale aspecten zijn van de controle op de macht;

13. verzoekt de Saoedische regering uitvoering te geven aan zijn verplichtingen uit hoofde van verschillende mensenrechteninstrumenten, met inbegrip van het Arabisch Handvest inzake de rechten van de mens, het Verdrag inzake de rechten van het kind, het Verdrag tegen foltering en het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen;

14. verzoekt het KSA het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof te ondertekenen en te ratificeren;

15. verzoekt de Saoedische autoriteiten hun op de sharia gebaseerde strafrechtstelsel en de rechten van gevangenen te verbeteren om te voldoen aan de internationale normen inzake arrestatieprocedures, detentie en strafprocessen;

16. verzoekt de Saoedische autoriteiten om de gewetensgevangenen vrij te laten, de gerechtelijke en buitengerechtelijke intimidatie van verdedigers van de mensenrechten te beëindigen en de tenuitvoerlegging van de nieuwe wetgeving betreffende NGO's te bespoedigen om ervoor te zorgen dat zij geregistreerd worden en hun activiteiten vrijelijk en legaal kunnen uitvoeren;

17. verzoekt de EDEO groepen uit het maatschappelijk middenveld die bijdragen tot de verbetering van de mensenrechten en de democratie in het KSA, actief te ondersteunen; verzoekt de EU-delegatie in Riyad een actieve mensenrechtenagenda na te streven door rechtszaken te volgen als waarnemers en door gevangenisbezoeken af te leggen;

Dinsdag 11 maart 2014

18. dringt andermaal aan op de wereldwijde afschaffing van foltering, lijfstraffen en de doodstraf en verzoekt om een onmiddellijk moratorium op de uitvoering van doodstraffen in het KSA; betreurt dat het KSA de doodstraf blijft toepassen voor een hele reeks misdrijven; verzoekt de Saoedische autoriteiten eveneens het rechtswezen te hervormen om alle lijfstraffen af te schaffen; is in dit verband verheugd over het feit dat het KSA onlangs wetgeving heeft uitgevaardigd die huiselijk geweld strafbaar stelt;

19. betreurt het feit dat de Sri Lankaanse huishoudelijke hulp Rizana Nafeek afgelopen januari is onthoofd wegens een misdrijf dat zij naar verluidt als kind had begaan, aangezien het hier gaat om een duidelijke inbreuk op het Verdrag inzake de rechten van het kind, dat de doodstraf verbiedt voor personen die ten tijde van het misdrijf jonger dan achttien jaar waren;

20. verzoekt de Saoedische autoriteiten ervoor te zorgen dat alle beschuldigingen van foltering en andere vormen van mishandeling grondig en onpartijdig worden onderzocht, dat alle vermeende daders worden vervolgd en dat verklaringen die mogelijk onder foltering zijn afgedwongen, niet worden gebruikt als bewijsmiddel in strafprocedures;

21. betreurt het feit dat bekentenissen vaak onder dwang of foltering worden verkregen, ondanks de ratificatie van het Internationaal Verdrag tegen foltering; dringt er bij de Saoedische autoriteiten op aan foltering volledig uit te bannen uit het Saoedische rechtstelsel en gevangeniswezen;

22. is zeer ontsteld over het feit dat het KSA tot de landen behoort die nog steeds publieke executies, amputaties en geseling toepassen; verzoekt de Saoedische autoriteiten wetgeving aan te nemen die deze praktijken uitbant, welke een ernstige inbreuk vormen op een aantal internationale mensenrechteninstrumenten waarbij het KSA partij is;

23. betreurt het feit dat de Saoedische autoriteiten de speciale rapporteur van de VN voor foltering en de speciale rapporteur van de VN voor de situatie van verdedigers van de mensenrechten niet hebben uitgenodigd, ondanks de aanbeveling die het VN-Bureau van de hoge commissaris voor mensenrechten aan alle staten heeft gedaan om speciale rapporteurs van de VN officieel uit te nodigen;

24. doet een beroep op de Saoedische autoriteiten om de openbare belijdenis van elke godsdienst te eerbiedigen; is ingenomen met de oprichting van het Internationale koning Abdoellah Ibn Abdoel Aziz-centrum voor de interreligieuze en interculturele dialoog (KAICIID) in Wenen, dat de dialoog tussen aanhangers van verschillende religies en culturen in de wereld tracht te bevorderen; spoort de autoriteiten ertoe aan om gematigdheid en verdraagzaamheid ten opzichte van de religieuze diversiteit op alle niveaus van het onderwijsstelsel te stimuleren, ook in religieuze scholen, evenals in het openbaar discours van functionarissen en ambtenaren;

25. wijst erop dat de grondrechten van alle religieuze minderheden moeten worden geëerbiedigd; verzoekt de autoriteiten om meer inspanningen te leveren om de verdraagzaamheid tussen en de co-existentie van alle religieuze groepen te waarborgen; vraagt hen met klem om het onderwijsstelsel te blijven herzien om aan mogelijke discriminerende verwijzingen naar aanhangers van andere godsdiensten of overtuigingen een einde te maken;

26. verzoekt de Saoedische autoriteiten een minimale huwbare leeftijd vast te stellen en stappen te ondernemen om kindhuwelijken uit te bannen overeenkomstig het Verdrag inzake de rechten van het kind en het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, die beide door het KSA zijn geratificeerd;

27. neemt kennis van de benoeming door de koning van de eerste vrouwen in de Raadgevende vergadering (Sjoera-raad) van het KSA in 2013, waarmee vrouwen nu 30 van de 150 zetels hebben, en ziet uit naar de verdere ontwikkeling van de contacten en institutionele betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Sjoera-raad; verwacht dat de verklaring van de koning dat vrouwen zullen mogen stemmen en zich kandidaat zullen mogen stellen bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2015, en dat zij vervolgens zullen mogen stemmen en zich kandidaat zullen mogen stellen bij alle andere verkiezingen, wordt uitgevoerd;

Dinsdag 11 maart 2014

28. dringt er bij de Saoedische autoriteiten op aan het systeem van mannelijke voogden af te schaffen en waarschuwt voor het feit dat de op 26 augustus 2013 aangenomen wet ter bescherming van vrouwen tegen huiselijk geweld slechts naar behoren ten uitvoer kan worden gelegd indien het Saoedische systeem van mannelijke voogden wordt afgeschaft, aangezien dit systeem het voor vrouwen onmogelijk maakt om gevallen van huiselijk geweld of seksueel misbruik te melden; dringt er bij de Saoedische autoriteiten op aan om tevens alle beperkingen van de rechten van vrouwen, hun recht op vrij verkeer, hun gezondheid, hun onderwijsmogelijkheden, hun huwelijkskeuze, hun arbeidskansen, hun rechtspersoonlijkheid en hun vertegenwoordiging in gerechtelijke procedures en alle vormen van discriminatie tegen vrouwen in het familierecht en in het openbare en privéleven weg te nemen ten einde hun deelname aan het economische, sociale, culturele en politieke leven te bevorderen; is ingenomen met de wereldwijde campagne ter ondersteuning van de opheffing van het verbod op vrouwen achter het stuur; verzoekt de autoriteiten niet langer druk uit te oefenen op degenen die opkomen voor het recht van vrouwen om een auto te besturen; herinnert de Saoedische regering aan haar toezeggingen in het kader van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en het Verdrag inzake de rechten van het kind, alsook aan haar toezeggingen in het kader van Resolutie 53/144 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties betreffende de goedkeuring van de Verklaring over mensenrechtenverdedigers; benadrukt dat het nodig is bewustwordingscampagnes te bevorderen en ook op mannen te richten, zodat ook zij zich bewust worden van de rechten van vrouwen en van de algehele effecten van het niet-eerbiedigen van deze rechten op de maatschappij; beklemtoont dat deze informatie ook geïsoleerde en plattelandsgebieden moet bereiken;

29. verwelkomt de recente wetgeving die het Saoedische meisjes in privéscholen toestaat sport te beoefenen, maar betreurt het dat meisjes in openbare scholen hiervan zijn uitgesloten; is tevens ingenomen met het grote aantal vrouwelijke afgestudeerden, dat tegenwoordig hoger ligt dan het aantal mannelijke afgestudeerden, en spoort de regering aan haar inspanningen te intensiveren om de opleiding van vrouwen te bevorderen; onderstreept echter dat 57 % van de afgestudeerden aan de universiteiten in het land vrouwen zijn, maar dat slechts 18 % van de Saoedische vrouwen boven de 15 jaar een baan hebben, een van de laagste percentages in de wereld; roept derhalve de Saoedische regering op het onderwijs voor vrouwen te herzien en te hervormen teneinde hun deelname aan de economie te verhogen, meer aandacht te creëren voor het stimuleren van ondernemersvaardigheden en genderspecifieke uitdagingen in de regelgeving aan te pakken om vrouwen gemakkelijker toegang te bieden tot de overheidsdiensten die vergunningen voor bedrijven afleveren; is ingenomen met het onderwijsprogramma dat in samenwerking met de nationale organisatie voor gemeenschappelijke opleiding is ingevoerd en dat erop gericht is meisjes voor te bereiden op de arbeidsmarkt; onderstreept de inspanningen van de Saoedische autoriteiten om de positie van meisjes in het onderwijs te verbeteren en om hun kansen in nieuwe, doorgaans mannelijke sectoren te vergroten;

30. moedigt de inspanningen van het KSA aan om de deelname van vrouwen aan het hoger onderwijs te bevorderen, die leiden tot nieuwe onderwijstrends in het koninkrijk; merkt op dat in 2011 473 725 vrouwen zich hebben ingeschreven bij een instelling voor hoger onderwijs, tegenover 429 842 mannen, terwijl dat aantal in 1961 slechts vier vrouwen bedroeg, en dat het aantal vrouwen dat aan deze instellingen afstudeerde 59 948 bedroeg, tegenover 55 842 mannen; merkt tevens op dat het percentage vrouwelijke studenten op alle onderwijsniveaus van 33 % in 1974-75 is gestegen tot 81 % in 2013; is ingenomen met het internationale beurzenprogramma waardoor het aantal studentes met een beurs in het buitenland uitkwam op 24 581;

31. is ingenomen met de eerste vergunningen die zijn afgegeven aan vrouwelijke advocaten, maar betreurt het feit dat het rechtsstelsel in handen is van mannelijke rechters met een religieuze achtergrond; neemt nota van de geleidelijke codificatie van de sharia en dringt erop aan om deze te bespoedigen, aangezien het gebrek aan codificatie en de traditie van gerechtelijke precedënten vaak leidt tot grote onzekerheid over het toepassingsgebied en de inhoud van de wetten van het land en tot gerechtelijke dwalingen; acht het van cruciaal belang dat de onafhankelijkheid van de rechters wordt gewaarborgd en dat rechters een passende juridische opleiding krijgen;

32. is verheugd dat het KSA vier VN-verdragen inzake de mensenrechten heeft geratificeerd, te weten het in 2000 geratificeerde Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing (1997), het Verdrag inzake de rechten van het kind (1996) en het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (1997);

33. onderstreept het belang van het open debat onder islamitische vrouwelijke intellectuelen om religieuze teksten te interpreteren vanuit het oogpunt van de rechten van de vrouw en gendergelijkheid;

Dinsdag 11 maart 2014

34. onderstreept dat alle onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst met de EU waarin Saoedi-Arabië betrokken is, in de eerste plaats moeten voorzien in strenge voorschriften voor om de bescherming van vrouwen en meisjes te waarborgen;

35. is verheugd over de beslissing die het ministerie van Arbeid onlangs heeft genomen om de aanwerving van vrouwen in diverse privésectoren te versnellen, die ertoe geleid heeft dat het aantal in de privésector werkzame vrouwen van 55 600 in 2010 is gestegen naar ongeveer 100 000 in 2011 en 215 840 eind 2012; is verheugd over het besluit van het ministerie van Arbeid, in samenwerking met het Fonds voor de ontwikkeling van het menselijk potentieel, om programma's ter bevordering van de werkgelegenheid van vrouwen op te zetten;

36. verzoekt de autoriteiten om de arbeidsomstandigheden en de behandeling van migrantenwerknemers te verbeteren en om daarbij bijzondere aandacht te schenken aan de situatie van vrouwen die als huishoudhulp werken, die een hoog risico lopen op seksueel geweld en vaak in omstandigheden werken die feitelijk neerkomen op slavernij; spoort de Saoedische regering ertoe aan de hervormingen van de arbeidswetgeving voort te zetten en met name om het kafala-systeem (sponsorsysteem) volledig af te schaffen, en is ingenomen met de recente oproep van de nationale vereniging voor de mensenrechten aan de regering om in plaats daarvan buitenlandse werknemers te werven via een bureau van het ministerie van Arbeid; is ingenomen met de recente inspanningen om nationale arbeidswetgeving in te voeren om te voorzien in een gestandaardiseerde bescherming van huispersoneel en om ervoor te zorgen dat werkgevers die zich schuldig maken aan seksueel, fysiek of arbeidsrechtelijk misbruik vervolgd worden;

37. verzoekt de Saoedische autoriteiten om een einde te maken aan de recente gewelddadige aanvallen tegen arbeidsmigranten en om de duizenden gearresteerden vrij te laten die worden vastgehouden in provisorische voorzieningen, waar ze het naar verluidt moeten stellen zonder passend onderdak en medische verzorging; dringt er bij de landen van herkomst op aan samen te werken met de Saoedische autoriteiten om de terugkeer van de arbeiders zo humaan mogelijk te laten verlopen; betreurt het feit dat de uitvoering van de arbeidswetgeving vaak niet in overeenstemming is met de internationale normen en dat er ongerechtvaardigd geweld wordt gebruikt tegen illegale migranten, zoals bij het hardhandige optreden in november 2013 waarbij drie Ethiopiërs werden gedood, 33 000 mensen werden aangehouden en ongeveer 200 000 illegale migranten werden gedeporteerd;

38. is ingenomen met de ratificatie door het KSA van enkele belangrijke IAO-Verdragen, te weten Verdrag nr. 182 betreffende het verbod op en de onmiddellijke actie voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid; juicht toe dat het KSA is toegestreden tot het Protocol inzake de preventie, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel (Protocol van Palermo); verwacht dat er juridische en politieke hervormingen worden doorgevoerd om uitvoering te geven aan deze internationale verdragen;

39. neemt nota van het feit dat het KSA onlangs een tijdelijke zetel in de VN-Veiligheidsraad heeft geweigerd;

40. is van mening dat de oplossing voor de escalerende veiligheidsproblemen in de regio te vinden is in de oprichting van een gemeenschappelijk veiligheidskader, waarvan geen enkel land wordt uitgesloten en waarin de legitieme veiligheidsbelangen van alle landen in aanmerking worden genomen;

41. onderstreept het cruciale belang van de samenwerking tussen de EU en het KSA bij de bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme, en onderstreept dat deze samenwerking alleen maar effect kan sorteren wanneer de grondrechten en vrijheden van de burger worden gerespecteerd; doet een beroep op de Saoedische autoriteiten om beter toezicht te houden op de financiering van radicale militante groepen in het buitenland door Saoedische burgers en liefdadigheidsorganisaties; is ingenomen met de bijdrageovereenkomst over de oprichting van het VN-Centrum voor terrorismebestrijding, die op 19 september 2011 ondertekend werd door de Verenigde Naties en het KSA, en met het besluit van het KSA om het centrum drie jaar te financieren;

42. is bezorgd over het feit dat sommige burgers en instellingen van het KSA financiële en politieke steun verlenen aan bepaalde religieuze en politieke groepen, met name in Noord-Afrika, het Midden-Oosten, Azië en vooral Zuid-Azië (Pakistan en Afghanistan), Tsjetsjenië en Dagestan kan leiden tot een versterking van de fundamentalistische en obscurantistische krachten die de inspanningen om democratische bestuur te bevorderen ondermijnen en gekant zijn tegen de deelname van vrouwen aan het openbare leven;

43. verzoekt de autoriteiten van het KSA om samen met de EU en op internationaal niveau actie te ondernemen om de salafistische bewegingen een halt toe te roepen die de staatsondermijnende activiteiten van de militaire rebellen in Mali ondersteunen en zo de hele regio destabiliseren;

Dinsdag 11 maart 2014

44. benadrukt dat het KSA een belangrijk lid is van de groep „Vrienden van Syrië”; verzoekt het KSA om bij te dragen tot een vreedzame, inclusieve oplossing voor het conflict in Syrië, met name door de gesprekken van Genève II te ondersteunen zonder voorafgaande voorwaarden; dringt tevens aan op meer actieve steun en de levering van alle mogelijke humanitaire bijstand aan de Syrische bevolking die door Syrische burgeroorlog is getroffen; verzoekt het KSA zijn financiële, militaire en politieke steun voor Syrische extremistische groepen te beëindigen en om andere landen aan te sporen hetzelfde te doen;
 45. herhaalt zijn oproep aan het KSA om een constructieve bijdrage te leveren en te bemiddelen in het belang van vreedzame hervormingen en een nationale dialoog in Bahrein;
 46. verzoekt de autoriteiten van het KSA om een vreedzame dialoog aan te gaan met Iran over de bilaterale betrekkingen en de toekomst van de regio; is voorts ingenomen met de verklaring van de Saoedische regering van 24 november 2013 over het resultaat van de overeenkomst van Genève met Iran;
 47. verzoekt de EU en het KSA doeltreffend samen te werken met het oog op een rechtvaardige en duurzame oplossing voor het Israëlisch-Palestijnse conflict;
 48. dringt er bij de EU-instellingen op aan hun aanwezigheid in de regio te vergroten en hun werkrelaties met het KSA te versterken door de middelen voor de delegatie in Riyad te verhogen en door regelmatige bezoeken van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan het KSA te plannen;
 49. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden, de secretaris-generaal van de VN, de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten, Z.K.H. Abdoellah Ibn Abdoel Aziz, de regering van het Koninkrijk Saoedi-Arabië en de secretaris-generaal van het Centrum voor de nationale dialoog in Saoedi-Arabië.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0208

De regionale rol van Pakistan en zijn politieke betrekkingen met de EU**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de regionale rol van Pakistan en zijn politieke betrekkingen met de EU (2013/2168(INI))**

(2017/C 378/08)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2 en 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien het vijfjarig inzetplan EU-Pakistan van februari 2012 ⁽¹⁾,
- gezien het strategisch kader en het actieplan van de Europese Unie voor mensenrechten en democratie (11855/2012), die op 25 juni 2012 door de Raad Buitenlandse Zaken zijn goedgekeurd ⁽²⁾,
- gezien de Europese veiligheidsstrategie (EVS) getiteld „Een veilig Europa in een betere wereld”, die op 12 december 2003 door de Europese Raad is aangenomen, en gezien het verslag over de tenuitvoerlegging van de EVS getiteld „Veiligheid in een veranderende wereld”, dat op 11 en 12 december 2008 is aangenomen door de Europese Raad,
- gezien Verordening (EU) nr. 978/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 houdende toepassing van een schema van algemene tariefpreferenties ⁽³⁾, die met name voorziet in een bijzondere stimuleringsregeling voor „duurzame ontwikkeling en goed bestuur” („SAP+”),
- gezien bijlage VIII bij bovenstaande verordening waarin de VN/LAO-verdragen betreffende de fundamentele mensen- en arbeidsrechten zijn opgenomen, evenals de beginselen die verband houden met het milieu en goed bestuur, die Pakistan heeft geratificeerd en heeft beloofd daadwerkelijk ten uitvoer te zullen leggen,
- gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken over Pakistan van 11 maart 2013,
- gezien zijn resolutie van 7 februari 2013 over de recente aanslagen op medische hulpverleners in Pakistan ⁽⁴⁾, zijn standpunt van 13 september 2012 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot invoering, als noodmaatregel, van autonome handelspreferenties voor Pakistan ⁽⁵⁾, en zijn standpunt van 15 december 2011 over de situatie van vrouwen in Afghanistan en Pakistan ⁽⁶⁾, alsmede het bezoek aan Pakistan van een delegatie van zijn Subcommissie mensenrechten in augustus 2013,
- gezien het verslag van de speciale VN-rapporteur voor de bevordering en bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden, Ben Emmerson, van 18 september 2013, en het verslag van de speciale VN-rapporteur inzake buitengerechterlijke, standrechtelijke en willekeurige executies, Christof Heyns, van 13 september 2013,
- gezien Resolutie 68/178 van de Algemene Vergadering van de VN van 18 december 2013 betreffende de bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden bij terrorismebestrijding,
- gezien artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en het advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking (A7-0117/2014),

⁽¹⁾ http://eeas.europa.eu/pakistan/docs/2012_feb_eu_pakistan_5_year_engagement_plan_en.pdf

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/NL/foraff/131181.pdf

⁽³⁾ PB L 303 van 31.10.2012, blz. 1.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0060.

⁽⁵⁾ PB C 353 E van 3.12.2013, blz. 323.

⁽⁶⁾ PB C 168 E van 14.6.2013, blz. 119.

Woensdag 12 maart 2014

- A. overwegende dat de strategische rol van Pakistan in de regio, zijn betrekkingen met de buurlanden en de betrekkingen tussen de EU en Pakistan van aanzienlijk en steeds groter belang zijn voor de EU, gezien de centrale ligging van Pakistan in het hart van een instabiele regio, zijn centrale rol ten aanzien van de veiligheid en ontwikkeling in Centraal- en Zuid-Azië, en zijn cruciale functie bij de bestrijding van terrorisme, de verspreiding van massavernietigingswapens, drugshandel en andere grensoverschrijdende bedreigingen, die allemaal van invloed zijn op de veiligheid en het welzijn van Europese burgers;
- B. overwegende dat de parlementsverkiezingen in mei 2013 de eerste machtsoverdracht van de ene gekozen burgerregering naar de andere in de moderne geschiedenis van Pakistan markeerden; overwegende dat het democratische proces in Pakistan wordt versterkt door andere maatschappelijke veranderingen, zoals een groeiende middenklasse in de steden, een steeds levendiger maatschappelijk middenveld en onafhankelijke media;
- C. overwegende dat de politieke en economische vooruitgang van het land wordt belemmerd door diepgaande interne en regionale veiligheidsproblemen, zoals extremisme, sektarische conflicten, zelfmoordaanslagen, gerichte moorden en straffeloosheid in tribale gebieden, die nog worden verergerd door de zwakte van wetshandhavingsinstanties en het strafrechtstelsel;
- D. overwegende dat Pakistan tot de landen behoort met het grootste aantal niet-opgeleiden, waarbij naar schatting 12 miljoen kinderen niet naar school gaan en ongeveer twee derde van de Pakistaanse vrouwen en de helft van de Pakistaanse mannen analfabeet is; overwegende dat het land nog steeds de 134e positie inneemt van de 135 landen in het genderkloofverslag van het Economisch Wereldforum;
- E. overwegende dat Pakistan volgens de mondiale klimaatrisico-index tot de twaalf landen behoort die in de afgelopen twintig jaar het zwaarst zijn getroffen door klimaatverandering, te kampen heeft gehad met ernstige overstromingen en watertekorten en de directe gevolgen ondervindt van de terugtrekking van de gletsjers in het Himalaya- en het Karakorum-gebergte;
- F. overwegende dat Pakistan een semi-geïndustrialiseerd land is met middellage inkomens waar ongeveer een derde van de bevolking onder de armoedegrens leeft; overwegende dat Pakistan op plaats 146 stond van de 187 landen op de index van de menselijke ontwikkeling (HDI, human development index) van 2012, en gezakt is van plaats 145 in 2011; overwegende dat de economische situatie van Pakistan aan het wankelen is gebracht door elkaar opvolgende natuurrampen, en overwegende dat de economische groei van het land wordt verzwakt en het vermogen van de regering om het land te ontwikkelen wordt beperkt door een grote mate van onveiligheid, instabiliteit en wijdverbreide corruptie;
- G. overwegende dat Pakistan kwetsbaar is voor een groot aantal gevaren, voornamelijk overstromingen en aardbevingen; overwegende dat de instabiele veiligheidssituatie, samen met de sociale uitdagingen waar Pakistan voor staat, als katalysatoren werken en deze kwetsbaarheid vergroten; overwegende dat opeenvolgende jaren van natuurrampen een zware wissel hebben getrokken op de overlevingsstrategieën van de toch al arme gemeenschappen en hun veerkracht om toekomstige rampen op te vangen aanzienlijk hebben gereduceerd;
- H. overwegende dat de constructieve bijdrage van Pakistan van essentieel belang is voor verzoening, vrede en politieke stabiliteit in de buurlanden en met name in Afghanistan, in het bijzonder in het kader van de voor 2014 geplande terugtrekking van de NAVO-troepen;
- I. overwegende dat Pakistan een van de grootste ontvangers van EU-ontwikkelings- en humanitaire hulp is en dat de EU de grootste uitvoermarkt van Pakistan is;
- J. overwegende dat Pakistan een steeds belangrijker partner van de EU wordt in de bestrijding van terrorisme, nucleaire proliferatie, mensen- en drugshandel, en georganiseerde misdaad alsook bij het streven naar regionale stabiliteit;
- K. overwegende dat de EU en Pakistan onlangs hebben besloten om hun bilaterale betrekkingen te verdiepen en te verbreden, zoals blijkt uit het in februari 2012 gepresenteerde vijfjarige inzetplan en uit de eerste strategische dialoog EU-Pakistan van juni 2012;
- L. overwegende dat het vijfjarig inzetplan EU-Pakistan van 2012 ten doel heeft strategische betrekkingen op te bouwen en een partnerschap voor vrede en ontwikkeling te smeden dat geworteld is in gedeelde waarden en principes;

Woensdag 12 maart 2014

M. overwegende dat Pakistan sinds 1 januari 2014 deel uitmaakt van het bijzondere stelsel van algemene handelspreferenties van de EU (SAP+);

N. overwegende dat de fabriek van Ali Enterprises, waar spijkerbroeken voor de Europese markt worden geproduceerd, in september 2012 werd verwoest door een brand die leidde tot de dood van 286 opgesloten werknemers; overwegende dat de opnemings van Pakistan in de SAP+-regeling de productie van de textielsector kan stimuleren en verbeteringen van de arbeidsrechten en de productieomstandigheden steeds belangrijker kan maken;

1. onderstreept de grote betekenis van de verkiezingen van mei 2013 voor de consolidatie van de democratie en het burgerlijk bestuur in Pakistan; spoort de Pakistaanse politieke elite aan gebruik te maken van dit momentum om de democratische instellingen, de rechtsstaat en de civiele controle op alle terreinen van het openbaar bestuur en met name op de veiligheidstroepen en de rechterlijke macht, verder te versterken, de interne en regionale veiligheid te bevorderen, overheidshervormingen door te voeren waarmee de economische groei kan worden gestimuleerd, transparantie en de bestrijding van georganiseerde misdaad kunnen worden versterkt, sociaal onrecht kan worden verzacht en alle mensenrechtenschendingen kunnen worden beëindigd;

2. is evenwel van mening dat de opbouw van een duurzame democratie en een pluralistische samenleving, evenals het vergroten van de sociale gerechtigheid, de uitroeiing van ernstige armoede en ondervoeding in delen van het land, het verhogen van het basisoniveau van het onderwijs en de voorbereiding van Pakistan op de effecten van de klimaatverandering verregaande en moeilijke hervormingen met zich mee zullen brengen van het politieke en sociaaleconomische bestel in Pakistan, dat nog altijd wordt gekenmerkt door feodale structuren in het landbezit en de politieke voorkeuren, door onevenwichtige prioriteiten ten aanzien van militaire uitgaven enerzijds en sociale voorzieningen, onderwijs en economische ontwikkeling anderzijds, en door een disfunctionerend belastinginningssysteem dat het vermogen van de staat om publieke voorzieningen te leveren systematisch ondergraaft;

3. ondersteunt de Pakistaanse regering en spoort haar inspanningen aan om doeltreffende manieren te ontwikkelen om mogelijke toekomstige natuurrampen te voorkomen en te monitoren en om de coördinatie en samenwerking met lokale actoren, internationale ngo's en fondsenwervers op het gebied van humanitaire hulp effectiever te laten verlopen;

4. herhaalt dat goed bestuur, verantwoordelijke en inclusieve instituties, een scheiding van de machten en eerbiediging van de grondrechten belangrijke aspecten zijn bij het inspelen op het verband tussen veiligheid en ontwikkeling in Pakistan; is voorts van oordeel dat legitieme, democratisch gekozen burgerregeringen, overdracht van bevoegdheden naar de provincies en een doeltreffend lokaal bestuur de beste middelen zijn om de golf van geweld en extremisme in te dammen, het overheidsgezag in de federaal bestuurd tribale gebieden te herstellen, en de soevereiniteit en territoriale integriteit van Pakistan te waarborgen;

5. ondersteunt in dit kader de poging van de Pakistaanse regering een vreedzame dialoog aan te knopen met Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP), indien dit de weg vrijmaakt voor een politieke en duurzame oplossing voor de opstanden en voor een stabiele democratische orde die de mensenrechten eerbiedigt; roept de onderhandelaars echter op om rekening te houden met het feit dat het niveau van onderwijs, met name onder vrouwen, van doorslaggevend belang is voor de vooruitgang van samenlevingen, en om onderwijs voor meisjes een belangrijk onderdeel te laten zijn van de onderhandelingen;

6. waardeert dat Pakistan zich blijft toelagen op de bestrijding van terrorisme aan weerskanten van de grens, en spoort de autoriteiten aan krachtigere maatregelen te treffen om de mogelijkheden voor de werving en opleiding van terroristen op Pakistaans grondgebied, die delen van Pakistan tot een veilig toevluchtsoord maken voor terroristische organisaties die het land en de regio en vooral Afghanistan willen destabiliseren, verder te beperken;

7. neemt kennis van het feit dat de Pakistaanse Talibanleider Hakimullah Mehsud op 1 november 2013 werd gedood door een vanuit de VS aangestuurde drone, en merkt op dat het parlement en de nieuwe regering van Pakistan zich formeel tegen dergelijke interventies hebben uitgesproken en dat de beperkingen op het gebruik van drone-aanvallen duidelijker moeten worden ingekaderd in het internationaal recht;

8. verzoekt de Pakistaanse regering haar veiligheidsverplichtingen en -verantwoordelijkheden na te komen door zich intensiever in te zetten voor de strijd tegen extremisme, terrorisme en radicalisering, met behulp van strenge en onwrikbare veiligheidsmaatregelen en ordehandhaving, en door ongelijkheid en sociaaleconomische problemen waardoor de radicalisering van de Pakistaanse jeugd waarschijnlijk verder wordt aangewakkerd aan te pakken;

Woensdag 12 maart 2014

9. merkt op dat de Pakistaanse regering zich duidelijk heeft uitgesproken tegen de aanvallen met Amerikaanse drones op Pakistaans grondgebied; is ingenomen met de resolutie van de Algemene Vergadering van de VN die oproept tot nadere verduidelijking van het rechtskader dat van toepassing is op het gebruik van bewapende drones;
10. is ingenomen met de bijdrage van Pakistan aan staatsopbouw- en verzoeningsprocedures in Afghanistan, zoals de geleverde bijstand om de heropening van de vredesbesprekingen te bevorderen; verwacht dat Pakistan deze positieve houding zal vasthouden in de aanloop naar de Afghaanse presidentsverkiezingen en daarna; is bezorgd over de geopolitieke concurrentie tussen naburige mogendheden om invloed in Afghanistan na de terugtrekking van de NAVO-troepen;
11. hoopt dat Pakistan een constructieve rol zal spelen bij de bevordering van regionale stabiliteit, onder meer met betrekking tot de aanwezigheid van de NAVO en EU-lidstaten in Afghanistan na 2014, door het dialoogmodel van betrokkenheid bij Afghanistan met India, Turkije, China, Rusland en het Verenigd Koninkrijk verder te stimuleren, en door bij te dragen tot de regionale samenwerking in de strijd tegen mensenhandel en de handel in drugs en illegale goederen;
12. is verheugd over de recente tastbare vorderingen in de dialoog tussen Pakistan en India, met name wat betreft de handelsbetrekkingen en intermenselijke contacten, mogelijk gemaakt door de constructieve houding van beide partijen; betreurt dat de via de dialoog verwezenlijkte successen kwetsbaar blijven voor onverwachte voorvallen, zoals de aanhoudende incidenten bij de Line of Control (bestandslijn) die de door Pakistan en de door India bezette gebieden van Kasjmir van elkaar scheidt; verzoekt beide regeringen toe te zien op een passende commandostructuur, de verantwoordingsplicht van militairen en een dialoog tussen de strijdkrachten onderling, om vergelijkbare incidenten in de toekomst te voorkomen;
13. erkent dat Pakistan een legitiem belang heeft bij het opbouwen van strategische, economische en energiebetrekkingen met China; acht het van groot belang dat nauwere banden tussen China en Pakistan de geopolitieke stabiliteit in Zuid-Azië versterken;
14. beschouwt het streven van Pakistan om volwaardig lid te worden van de Shanghai Samenwerkingsorganisatie (SCO) als een positief signaal van de ambitie van Pakistan om meer betrokken te raken bij multilaterale initiatieven; wijst evenwel op het ontbreken van een formeel samenwerkingsmechanisme tussen de SCO en de EU en op de verschillen in hun respectieve normatieve fundamenteën en opvattingen over mondiale vraagstukken;
15. is bezorgd over berichten dat Pakistan zou overwegen kernwapens te exporteren naar derde landen; verwacht van de EU en haar lidstaten dat zij, ondanks officiële ontkenningen van deze berichten, Pakistan duidelijk maken dat de uitvoer van kernwapens onaanvaardbaar is; dringt er bij Pakistan, als kernmacht, op aan een wettelijk verbod uit te vaardigen op de uitvoer van alle kennis of materiaal met betrekking tot kernwapens en om actief bij te dragen tot internationale inspanningen op het gebied van non-proliferatie; is van mening dat de ondertekening en ratificatie van het non-proliferatieverdrag door zowel Pakistan als India zouden getuigen van een krachtige inzet voor vreedzame regionale co-existent en in grote mate zouden bijdragen tot de veiligheid van de regio als geheel;
16. is van mening dat de strijd tegen extremisme en radicalisme rechtstreeks verband houdt met krachtigere democratiseringsprocessen en geeft nogmaals uiting aan de sterke gehechtheid en de aanhoudende steun van de EU aan en voor een democratisch, veilig en goed bestuurd Pakistan met een onafhankelijk rechtsstelsel, dat de rechtsstaat en de mensenrechten hoog in het vaandel draagt, vriendelijke betrekkingen met buurlanden onderhoudt en een stabiliserende invloed op de regio heeft;
17. herinnert eraan dat de betrekkingen tussen de EU en Pakistan zich van oudsher hebben ontwikkeld binnen een op ontwikkeling en handel gericht kader; waardeert de aanzienlijke en aanhoudende bijdragen van de EU in het kader van de humanitaire en ontwikkelingssamenwerking, en is ingenomen met het besluit om Pakistan vanaf 2014 op te nemen in de SAP+-regeling van de EU; dringt er bij Pakistan op aan de desbetreffende hieraan verbonden voorwaarden volledig na te komen en verzoekt de Commissie te garanderen dat er op strikte wijze aangescherpt toezicht wordt gehouden, zoals voorzien in de nieuwe SAP-verordening; onderstreept dat samenwerking, met name op het gebied van onderwijs, opbouw van de democratie en aanpassing aan de klimaatverandering, het voornaamste aandachtspunt moet blijven;
18. is groot voorstander van nauwere en meer alomvattende betrekkingen tussen de EU en Pakistan via de ontwikkeling van een politieke dialoog teneinde betrekkingen van wederzijds belang te onderhouden tussen gelijkwaardige partners; is in dit kader ingenomen met het vijfjarig inzetplan en de aanvang van de strategische dialoog EU-Pakistan, die ook blijf geven van de grotere nadruk op politieke en veiligheidssamenwerking, ook op het gebied van terrorismebestrijding, ontwapening, non-proliferatie, migratie, onderwijs en cultuur; verwacht echter grotere vorderingen op alle gebieden die het inzetplan beslaat;

Woensdag 12 maart 2014

19. spoort zowel de EU als Pakistan aan samen te werken bij het uitvoeringsproces en bij de regelmatige monitoring van de vorderingen door de onderlinge dialoog op de lange termijn te versterken;
20. is van mening dat de overgang van Pakistan naar democratie een goede gelegenheid voor de EU heeft gecreëerd om een meer uitgesproken politieke benadering te hanteren ten aanzien van de bilaterale betrekkingen en de verlening van steun; is van mening dat de prioriteit van de EU-steun aan Pakistan moet liggen bij de consolidatie van de democratische instituties op alle niveaus, de versterking van de overheids capaciteit en van goed bestuur, de opbouw van doeltreffende voorzieningen op het gebied van rechtshandhaving en civiele terrorismebestrijding, met inbegrip van een onafhankelijke rechterlijke macht, en het stimuleren van het maatschappelijk middenveld en vrije media;
21. is in dit verband ingenomen met de reeds bestaande uitgebreide programma's voor de ondersteuning van de democratie in verband met de uitvoering van de aanbevelingen die in 2008 en 2013 zijn gedaan door de verkiezingswaarnemingsmissies van de EU;
22. verzoekt de EDEO en de Commissie een genuanceerd en multidimensionaal beleid ten aanzien van Pakistan na te streven, dat synergieën creëert tussen alle relevante instrumenten die ter beschikking staan van de EU, zoals politieke dialoog, veiligheidssamenwerking, handel en bijstand, in overeenstemming met de alomvattende EU-benadering van extern beleid en met het oog op de voorbereidingen voor de volgende top EU-Pakistan;
23. verzoekt de EDEO, de Commissie en de Raad er tevens voor te zorgen dat het EU-beleid ten aanzien van Pakistan in de context van een bredere strategie voor de regio wordt geplaatst en daarin wordt verankerd, om aldus de belangen van de EU in Zuid- en Centraal-Azië te versterken; acht het van belang dat de bilaterale betrekkingen van de EU met Pakistan en de buurlanden van Pakistan, in het bijzonder India, China en Iran, ook worden aangegrepen om beleidsmaatregelen ten aanzien van de situatie in Afghanistan te bespreken en te coördineren, teneinde een gerichte aanpak te waarborgen; benadrukt in dit opzicht de behoefte aan meer beleidscoördinatie en dialoog over regionale kwesties tussen de EU en de VS;
24. is van oordeel dat de toekomst van de betrekkingen tussen de EU en Pakistan ook moet worden gezien in het kader van de zich ontwikkelende institutionele instrumenten voor betrokkenheid bij derde landen, met name in de vorm van strategische partnerschappen; dringt nogmaals aan op een conceptuele verfijning van het strategisch partnerschappenmodel, en op duidelijkere en consistentere criteria om, onder meer, te evalueren onder welke voorwaarden Pakistan op een bepaald moment een strategische partner van de EU zou kunnen worden;
25. herhaalt met klem dat vorderingen in de bilaterale betrekkingen gekoppeld zijn aan de verbetering van de mensenrechtensituatie in Pakistan, met name wat betreft de uitbanning van schuldarbeid, kinderarbeid en mensenhandel, gendergerelateerd geweld, de verbetering van de rechten van vrouwen en meisjes, met inbegrip van toegang tot onderwijs, het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke media, evenals de bevordering van verdraagzaamheid jegens en bescherming van kwetsbare minderheden door alle vormen van discriminatie doeltreffend te bestrijden; erkent dat hiertoe een einde moet komen aan de cultuur van straffeloosheid en een voor iedereen toegankelijk en op alle niveaus betrouwbaar rechtstelsel moet worden ontwikkeld;
26. blijft zeer verontrust over de kwaliteit van het onderwijs en, in samenhang daarmee, de alarmerende situatie van vrouwen in grote delen van Pakistan; pleit voor concrete en zichtbare maatregelen om de grondrechten van vrouwen in de samenleving te versterken, waaronder de invoering van wetgeving tegen huiselijk geweld en maatregelen om het onderzoeken en vervolgen van eermoorden en aanvallen met zuur te verbeteren, alsmede een herziening van wetgeving die straffeloosheid in de hand werkt; wijst op de noodzaak van betere toegang tot onderwijs, een betere integratie van vrouwen op de arbeidsmarkt, en betere zwangerschapszorg;
27. herhaalt zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat de Pakistaanse godslasteringswetten, die de doodstraf als gevolg kunnen hebben en die vaak gebruikt worden als excuus voor het censureren, criminaliseren, vervolgen en soms zelfs vermoorden van leden van politieke of religieuze minderheden, zich lenen voor misbruik waarvan aanhangers van elk geloof in Pakistan het slachtoffer kunnen worden; onderstreept dat de weigering om de godslasteringswetgeving te herzien of in te trekken een voortdurende situatie van kwetsbaarheid creëert voor minderheden; roept de Pakistaanse regering op een moratorium in te voeren op het gebruik van deze wetgeving, als een eerste stap naar de herziening of de intrekking ervan, en de intimidatiecampagnes, de bedreigingen en het geweld jegens christenen, ahmadi's en andere kwetsbare groepen te onderzoeken en de daders indien nodig te vervolgen;

Woensdag 12 maart 2014

28. roept de Pakistaanse autoriteiten met name op om personen te arresteren en te vervolgen die aanzetten tot geweld, of die verantwoordelijk zijn voor gewelddadige aanvallen op scholen of minderheden, zoals de sjiieten, met inbegrip van de Hazara-gemeenschap, de ahmadi's en christenen, om de veiligheidstroepen te instrueren de mensen die worden aangevallen actief te beschermen tegen extremistische groepen, om wetgeving vast te stellen ter bestrijding van huiselijk geweld, en om een einde te maken aan de gedwongen verdwijningen, buitengerechterlijke executies en willekeurige detenties in met name Beloetsjistan;

29. veroordeelt alle aanvallen op christenen en andere religieuze minderheden die in Pakistan leven en verwacht van Pakistan dat het grotere inspanningen zal leveren om de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging te waarborgen, onder meer door de strenge godslasteringwetgeving te versoepelen, en dat het stappen zal zetten in de richting van de afschaffing van de doodstraf;

30. is ingenomen met de aanneming van het wetsvoorstel tot oprichting van een nationale mensenrechtencommissie in 2012 en dringt er bij de regering op aan de commissie op te zetten, zodat deze van start kan gaan;

31. merkt op dat de EU de belangrijkste exportpartner is voor Pakistaanse goederen (22,6 % in 2012); is van mening dat aan de handel gelieerde EU-steun aan Pakistan de diversificatie en de ontwikkeling van productiemethoden, met inbegrip van verwerking, moet helpen bevorderen, steun moet verlenen voor regionale integratie en technologieoverdracht, moet bijdragen aan de totstandbrenging of ontwikkeling van binnenlandse productiecapaciteit en de inkomensongelijkheid moet terugdringen;

32. brengt in herinnering dat de SAP+-regeling van de EU, waar Pakistan met ingang van 2014 van profiteert, alleen wordt toegekend aan landen die zich ertoe verbinden uitvoering te geven aan de internationale verdragen inzake mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en goed bestuur; onderstreept met name de verplichtingen die Pakistan is aangegaan in het kader van de in bijlage VIII opgesomde verdragen en herinnert de Commissie aan haar verplichting om toe te zien op de doeltreffende uitvoering ervan; brengt voorts in herinnering dat de SAP+-regeling tijdelijk wordt ingetrokken indien een land „zijn bindende verbintenissen niet daadwerkelijk nakomt”;

33. roept de Pakistaanse autoriteiten op doeltreffende stappen te nemen om de 36 IAO-verdragen ten uitvoer te leggen die het land heeft geratificeerd, met name om vakbonden hun werk te kunnen laten doen, de arbeidsomstandigheden en veiligheidsnormen te verbeteren, kinderarbeid uit te bannen en de ernstigste vormen van uitbuiting van de drie miljoen vrouwen die als huishoudelijk personeel werken, te bestrijden;

34. dringt er bij de Pakistaanse regering op aan om, zoals toegezegd, het programma „Beter werk” van de IAO en de IFC te ondertekenen teneinde een extra impuls te geven aan de verbetering van de arbeids- en veiligheidsomstandigheden van de werknemers; verzoekt iedereen die direct of indirect verantwoordelijk is voor de brand in de kledingfabriek van Ali Enterprises, met inbegrip van het betrokken accountantskantoor dat de controles met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen uitvoerde en de Europese detailhandelaren, om de overlevenden van de brand eindelijk volledig, duurzaam en eerlijk schadeloos te stellen, hetgeen nog steeds niet is gebeurd;

35. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regering en het parlement van Pakistan, de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten en de regeringen van de lidstaten.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0209

Europees raketschild**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over een raketschild voor Europa en de politieke en strategische gevolgen ervan (2013/2170(INI))**

(2017/C 378/09)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 42, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en artikel 222 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
 - gezien de artikelen 24 en 42, lid 2, VEU, de artikelen 122 en 196 VWEU en Verklaring nr. 37 ad artikel 222 VWEU,
 - gezien de door de Europese Raad op 12 december 2003 vastgestelde Europese Veiligheidsstrategie en het door de Europese Raad van 11 en 12 december 2008 goedgekeurde verslag over de uitvoering ervan,
 - gezien de op 25-26 maart 2010 door de Europese Raad goedgekeurde interneveiligheidsstrategie van de Europese Unie,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 19 december 2013 over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid,
 - gezien het strategisch concept voor de defensie en veiligheid van de leden van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, dat tijdens de op 19-20 november 2010 in Lissabon gehouden NAVO-top is goedgekeurd,
 - gezien de verklaring van de Top van Chicago, afgegeven door de staatshoofden en regeringsleiders die op 20 mei 2012 deelnamen aan de vergadering van de Noord-Atlantische Raad in Chicago,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A7-0109/2014),
- A. overwegende dat de kwestie van verdediging tegen ballistische raketten (BMD) in het verleden reeds is besproken, maar de afgelopen jaren aan belang heeft gewonnen, gezien de toegenomen dreiging die uitgaat van de proliferatie van kernwapens en andere massavernietigingswapens en de proliferatie van ballistische raketten, waaraan de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) en haar Europese bondgenoten op doeltreffende wijze het hoofd moeten kunnen bieden;
- B. overwegende dat verdediging tegen aanvallen met ballistische of andersoortige raketten een positieve ontwikkeling kan betekenen voor de Europese veiligheid in een snel veranderende internationale veiligheidssituatie, waarin verschillende statelijke en niet-statelijke actoren rakettechnologieën en verschillende chemische, biologische, radiologische en nucleaire defensiecapaciteiten ontwikkelen waarmee het Europese grondgebied kan worden bereikt;
- C. overwegende dat de NAVO bezig is met de opbouw van BMD-capaciteiten om uitvoering te geven aan haar kerntaak van collectieve defensie, teneinde de bevolking, het grondgebied en de strijdkrachten van de Europese NAVO-lidstaten volledig te dekken en te beschermen tegen de toenemende dreiging die uitgaat van de proliferatie van ballistische raketten;
- D. overwegende dat de essentiële bijdrage van de Verenigde Staten aan BMD een bevestiging vormt van de inzet van de Verenigde Staten voor de NAVO en de veiligheid van Europa en de Europese bondgenoten, en het belang benadrukt van de trans-Atlantische banden; overwegende dat installaties reeds zijn geplaatst in Roemenië en dat naar verwachting meer installaties zullen worden geplaatst in Polen in de nabije toekomst;

Woensdag 12 maart 2014

- E. overwegende dat de ontwikkeling van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid volledig complementair zal zijn aan de NAVO, binnen het overeengekomen kader voor het strategische partnerschap tussen de EU en de NAVO, zoals bekrachtigd door de Europese Raad op 19 december 2013;
1. meent dat door de ontwikkeling en de inzet van BMD-technologieën, de Europese veiligheid een nieuwe dynamiek ondervindt, en dat de lidstaten dan ook rekening moeten houden met de impact van BMD op hun veiligheid;
 2. herinnert eraan dat de BMD-activiteiten van de NAVO worden ontwikkeld en uitgevoerd om de NAVO-lidstaten te beschermen tegen mogelijke aanvallen met ballistische raketten; verzoekt de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger een strategisch partnerschap met de NAVO te onderhouden, waarin het BMD-vraagstuk een plaats krijgt, hetgeen moet leiden tot volledige dekking en bescherming van alle EU-lidstaten, waarmee wordt vermeden dat de aan hen geboden veiligheid in welke zin dan ook zou verschillen per lidstaat;
 3. is verheugd over de voltooiing van een voorlopige BMD-capaciteit van de NAVO, die met de beschikbare middelen maximale dekking zal bieden ter bescherming van de burgers, grondgebieden en strijdkrachten van de Zuid-Europese NAVO-lidstaten tegen aanvallen met ballistische raketten; is eveneens verheugd over het doel om tegen het einde van dit decennium volledige dekking en bescherming te bieden aan de Europese NAVO-lidstaten;
 4. benadrukt dat EU-initiatieven als „pooling and sharing” nuttig kunnen zijn bij de versterking van de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van BMD, en eveneens bij de uitvoering van gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten; merkt op dat op de lange termijn deze samenwerking ook kan leiden tot een verdere consolidatie van de Europese defensie-industrie;
 5. verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden, de Commissie, het Europees Defensieagentschap en de Raad, het BMD-vraagstuk een plaats te geven in toekomstige veiligheidsstrategieën, -studies en -witboeken;
 6. benadrukt dat er door de financiële crisis en bezuinigingen op de begroting te weinig middelen worden ingezet om het defensievermogen op peil te houden, wat tot een daling van de militaire en industriële capaciteiten van de EU leidt;
 7. benadrukt dat het BMD-plan van de NAVO geenszins tegen Rusland gericht is en dat de NAVO bereid is tot samenwerking met Rusland, waarbij er vanuit wordt gegaan dat twee onafhankelijke raketafweersystemen — het BMD-systeem van de NAVO en het Russische systeem — met elkaar gaan samenwerken; benadrukt dat effectieve samenwerking met Rusland concrete voordelen zou kunnen bieden, maar dat deze samenwerking moet worden ontwikkeld op basis van volledige wederkerigheid en transparantie, aangezien het opbouwen van wederzijds vertrouwen van wezenlijk belang is voor de geleidelijke ontwikkeling van een dergelijke samenwerking; merkt in dit verband op dat de verplaatsing van Russische raketten naar plaatsen dicht bij de NAVO- en EU-grenzen averechts werkt;
 8. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de parlementen van de EU-lidstaten, de Parlementaire Vergadering van de NAVO en de secretaris-generaal van de NAVO.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0210

Europese visserijsector en de vrijhandelsovereenkomst EU-Thailand**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de situatie en toekomstperspectieven van de Europese visserijsector in het kader van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Thailand (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 3, lid 5, van het Verdrag betreffende de Europese Unie over de betrekkingen van de EU met de rest van de wereld,
 - gezien Verordening (EG) nr. 1005/2008 van 29 september 2008 van de Raad houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen ⁽¹⁾ (de IOO-verordening),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 25 oktober 2011 inzake een vernieuwde EU-strategie 2010-14 voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (COM(2011)0681),
 - gezien schriftelijke vragen E-000618/2013 van 22 januari 2013 over wantoestanden in de toeleveringsketen van de kleinhandel en E-002894/2013 van 13 maart 2013 over de vrijhandelsovereenkomst met Thailand en kinderarbeid in de conservenindustrie, en de antwoorden van de Commissie hierop,
 - gezien zijn resolutie van 22 november 2012 over de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid ⁽²⁾,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij en het advies van de Commissie internationale handel (A7-0130/2014),
- A. overwegende dat de Europese visserijsector uit een periode van crisis komt die de visvangst-, de verwerkings- en de aquacultuursector heeft getroffen en dat deze situatie de concurrentiepositie van de visserijsector zeer sterk heeft verzwakt, voornamelijk nu de wereldmarkt zich aan het liberaliseren is en tegelijk sommige ontwikkelingslanden die zeer rijk zijn aan mariene hulpbronnen, opkomen als nieuwe visserijgrootmachten;
- B. overwegende dat de Europese visserij- en verwerkende industrie van vitaal belang is voor de voedselvoorziening van de Europese burgers en essentieel voor het levensonderhoud in de kustgebieden, die sterk van deze activiteiten afhankelijk zijn; overwegende dat het overleven van de sector in het gedrang komt, als de EU besluit tot een liberalisering van de handel in visserijproducten met ontwikkelingslanden die hun producten willen uitvoeren naar de voor hen essentiële communautaire markt, in het bijzonder wanneer hun het nultarief wordt aangerekend;
- C. overwegende dat de EU de grootste importeur van visserijproducten ter wereld is en dat de EU-markt door zijn afhankelijkheid van de invoer zeer aantrekkelijk is voor exporteurs, zeker wanneer men weet dat de vraag naar visserijproducten in de EU jaarlijks met 1,5 % toeneemt;
- D. overwegende dat Thailand, met 46 % van de wereldproductie, het grootste productieland voor tonijn in blik is, dat de uitvoer van tonijn in blik vanuit dit land naar de EU jaarlijks meer dan 90 000 ton bedraagt, bijna 20 % van alle EU-invoer uit derde landen, en dat de VS, de EU en Japan de belangrijkste afzetmarkten zijn voor Thaise visserijproducten;

⁽¹⁾ PB L 286 van 29.10.2008, blz. 1.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0461.

Woensdag 12 maart 2014

- E. overwegende dat Thailand 's werelds belangrijkste importeur is van verse, gekoelde en ingevroren tonijn voor haar conservenindustrie;
- F. overwegende dat 80 % van de tonijn wordt geconsumeerd als tonijn uit blik en dat de EU, volgens de recentste gegevens van de Fishstat-databank van de Voedsel- en Landbouworganisatie (Food and Agriculture Organisation, FAO), 21 % van de wereldproductie van conserven en bereidingen van tonijn produceert en derde landen, voornamelijk ontwikkelingslanden, de resterende 79 %;
- G. gezien het economische, strategische en handelsbelang van Thailand voor de EU en de aanzienlijke voordelen van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Thailand voor de economie van de Unie als geheel;
- H. overwegende dat de EU de regionale integratie tussen ASEAN-landen (Association of Southeast Asian Nations, Associatie van Zuidoost-Aziatische staten) ondersteunt en dat de vrijhandelsovereenkomst met Thailand een essentiële pijler vormt in dit proces, met als uiteindelijke doelstelling de sluiting in de toekomst van een vrijhandelsovereenkomst tussen beide regio's;
- I. overwegende dat de ondertekening van een vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en de ASEAN voor de EU al een prioriteit is sinds 2007, met als hopelijke deelnemers Indonesië, Maleisië, de Filipijnen, Singapore, Thailand, Brunei en Vietnam; overwegende dat het gebrek aan vooruitgang bij de onderhandelingen over deze regionale overeenkomst heeft geleid tot de start van bilaterale onderhandelingen met ASEAN-lidstaten, waaronder Thailand, met een politiek engagement om de vrijhandelsovereenkomst te sluiten binnen twee jaar;
- J. overwegende dat, als Thailand, Indonesië en de Filipijnen bij het westelijke en het centrale deel van de Stille Oceaan worden gerekend, de productie van tonijn in blik in deze regio goed is voor bijna de helft van de wereldproductie;
- K. overwegende dat de veranderingen met betrekking tot de productielanden van tonijn in blik en de productie van tonijnzijden hand in hand gaan met de trend van wereldwijde levering aan verwerkende landen met lage productiekosten die zich bevinden dichtbij de grondstof (bijvoorbeeld Thailand, de Filipijnen, Indonesië, Papoea-Nieuw-Guinea en Ecuador) en dat het aantal landen dat tonijn in blik produceert en uitvoert, toeneemt;
- L. overwegende dat Thailand en de Filipijnen de belangrijkste uitvoerlanden zijn voor conserven en bereidingen van tonijn naar de EU, en dat de invoer vanuit Thailand met 20 % is toegenomen, terwijl de invoer vanuit de Filipijnen met 5 % is gedaald;
- M. overwegende dat elke tariefverlaging voor conserven en bereidingen van tonijn gevolgen kan hebben voor de preferenties die worden genoten door de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (de ACS-landen) en door de begunstigden van het algemeen preferentiestelsel (SAP+), in het kader waarvan derde landen zich er in ruil voor tariefpreferenties toe verplichten aan bepaalde eisen te voldoen op beleidsterreinen als mensenrechten, arbeid, milieu en goed bestuur;
- N. overwegende dat een tariefverlaging ook de Europese markt zou verstoren, aangezien het grootste deel van de tonijnconservenindustrie in de EU zich bevindt in gebieden die sterk afhankelijk zijn van de visserij, zoals Galicië, Bretagne, de Azoren, het Baskenland en Sardinië. overwegende dat de tonijnindustrie van de EU de op een na grootste producent van tonijnconserven ter wereld is en de sinds jaar en dag bedreven activiteit van deze industrie van cruciaal belang is voor de creatie van meerwaarde en de schepping van banen in de EU, terwijl wordt voldaan aan de strengste normen op sociaal en milieugebied en op het gebied van de bescherming van hygiëne en gezondheid;
- O. overwegende dat de preferentiële oorsprongsregels in de eerste plaats dienen om het bestaan vast te stellen van een afdoende economische band tussen de in de EU ingevoerde producten en de landen die de door de EU toegekende preferenties genieten, om ervoor te zorgen dat deze preferenties niet onterecht worden afgeleid naar andere landen, waarvoor zij niet zijn bedoeld;
- P. overwegende dat de handel in visserijproducten een handel is in een natuurlijke hulpbron, waarvan de duurzaamheid door uiteenlopende factoren wordt beïnvloed, inclusief goed beheer en een duurzame exploitatie van de visbestanden, controle van illegale visserij, verontreiniging, klimaatverandering en de marktvraag; dat al deze externe factoren een invloed hebben op de internationale handel in visserijproducten en dat visserijproducten bijgevolg moeten worden beschouwd als gevoelige producten die speciale bescherming kunnen krijgen;

Woensdag 12 maart 2014

- Q. overwegende dat een toereikende en constante aanvoer van grondstoffen belangrijk is voor het voortbestaan en de economische ontwikkeling van de tonijnverwerkende bedrijven in de EU;
- R. overwegende dat vrijhandel volgens de Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organisation, WTO) een groei-bevorderend instrument is, met als doel duurzame ontwikkeling op maatschappelijk, economisch en ecologisch gebied;
- S. overwegende dat handelsnormen in verband hiermee een fundamenteel en essentieel instrument zijn om ervoor te zorgen dat handel voordelen oplevert en om de doelstellingen te realiseren dat gezondheid en milieu worden beschermd en dat een behoorlijk beheer van de natuurlijke hulpbronnen wordt gegarandeerd;
- T. overwegende dat door de mondialisering heel wat meer vis internationaal wordt verhandeld en dat er algemene bezorgdheid bestaat dat vele productielanden niet over de nodige middelen beschikken om de visbestanden duurzaam te beheren en/of te exploiteren, de hygiëne en de gezondheid op adequate wijze te beschermen, de milieueffecten van visserij en aquacultuur te matigen, ervoor te zorgen dat de mensenrechten in het algemeen worden geëerbiedigd en met name de arbeidsrechten en sociale omstandigheden te bevorderen;
- U. overwegende dat sommige handelspartners van de EU tekortkomingen vertonen met betrekking tot de drie aspecten van een duurzame ontwikkeling van de visserij: maatschappelijk, economisch en ecologisch;
- V. overwegende dat het duurzame beheer van de tonijnbestanden wordt gewaarborgd door de vijf regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's) voor tonijn; overwegende dat de internationale samenwerking tussen staten en met de ROVB's belangrijk is om de duurzaamheid van de tonijnbestanden te vrijwaren;
- W. overwegende dat zowel de IAO als diverse ngo's onlangs ernstige tekortkomingen hebben vastgesteld op het gebied van sociale en arbeidsvoorwaarden en de eerbiediging van de mensenrechten in de Thaise visserij-industrie; overwegende dat de media hebben gemeld en dat de Thaise regering heeft erkend dat een deel van de Thaise visserij-industrie gebruik maakt van dwangarbeid door immigranten die het slachtoffer zijn van mensenhandel en dat twee tonijnconserven producerende multinationals in Thailand gebruik maken van kinderarbeid;
- X. overwegende dat het volgens de FAO een gangbare praktijk is dat Thaise vissersboten door de aangrenzende kuststaten in beslag worden genomen en de kapiteins ervan beschuldigd van illegale visserij in of illegale betreding van de exclusieve economische zone van de landen in kwestie;
- Y. overwegende dat de Spaanse autoriteiten in 2013 toestemming hebben geweigerd voor het lossen en op de markt brengen van tonijn die afkomstig was van tonijnschepen die voeren onder Ghanese vlag, omdat deze schepen betrokken waren bij illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO), doordat ze de beheersmaatregelen van de Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen (International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas, ICCAT), niet naleefden, en overwegende dat Thaise privébedrijven in de meeste van deze tonijnschepen een aandeel hadden;
- Z. overwegende dat de afgelopen maanden in de EU talrijke partijen tonijnconserven die waren aangevoerd uit Thailand, zijn geweigerd omdat ze niet de juiste warmtebehandeling hadden ondergaan, die van essentieel belang is om de micro-organismen te neutraliseren die anders een gevaar vormen voor de volksgezondheid;
1. vraagt dat visserijproducten zoals uit Thailand ingevoerde tonijn in blik, die de EU-productie van en de EU-markt voor deze producten kunnen ontregelen, worden behandeld als gevoelige producten; is verder van mening dat alle beslissingen over een grotere toegang van Thaise tonijn in blik en verwerkte tonijn alleen mogen worden genomen na strenge effectbeoordelingen en in nauw overleg met de sector, om te analyseren en beoordelen welke invloed deze grotere toegang kan hebben op de verwerkende industrie en de verkoop van visserijproducten in de EU;
 2. vraagt dat voor de toegang van conserven en bereidingen van vis en schaal- en schelpdieren uit Thailand tot de EU-markt het huidige tarief wordt behouden en het tarief ervoor dus niet te verlagen; beveelt aan dat er, als er tariefverlagingen komen, voor conserven en bereidingen van vis en schaal- en schelpdieren wordt voorzien in lange overgangsperioden en gedeeltelijke liberaliseringstoezeggingen, teneinde het concurrentievermogen van de tonijnindustrie van de EU te waarborgen en de omvangrijke activiteit en sociale dimensie ervan (25 000 rechtstreekse banen en 54 000 onrechtstreekse banen) in de EU te behouden;
 3. vraagt dat indien nodig nauwkeurige effectbeoordelingen worden uitgevoerd, voordat welke tariefconcessies ook worden verleend of andere regels worden vastgesteld, om het effect te analyseren en beoordelen van deze concessies of regels op de EU-industrie voor de verwerking en het in de handel brengen van visserijproducten;

Woensdag 12 maart 2014

4. pleit, in het geval van gevoelige visserijproducten, voor de volledige naleving van degelijke, coherente en strenge oorsprongsregels die zonder uitzondering worden gehandhaafd en voor een strikte beperking van de cumulatie tot producten die in Thailand veeleer worden verwerkt dan gevangen;
 5. dringt erop aan dat de invoer van tonijn in blik en andere visserijproducten uit Thailand zo veel mogelijk aan dezelfde concurrentievoorwaarden wordt onderworpen als visserijproducten uit de Unie; merkt op dat dit met name inhoudt dat de vrijhandelsovereenkomst een ambitieus hoofdstuk inzake handel en duurzame ontwikkeling moet omvatten, waarbij Thailand zich ertoe verplicht de internationaal erkende arbeidsnormen die zijn vastgelegd in de fundamentele IAO-verdragen, inclusief de verdragen inzake gedwongen arbeid en kinderarbeid, te eerbiedigen, te bevorderen en toe te passen; is tevens van mening dat streng toezicht moet worden gehouden op de eerbiediging van de mensenrechten, de bescherming van het milieu en de instandhouding en duurzame exploitatie van de visbestanden, de bestrijding van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserijactiviteiten en de conformiteit met de fytosanitaire en gezondheidsregels van de EU; is in verband hiermee van mening dat de Commissie regelmatig verslag over de naleving door Thailand van bovengenoemde verplichtingen moet uitbrengen aan het Parlement;
 6. verzoekt de Commissie erop toe te zien dat de IOO-verordening doeltreffend wordt toegepast en dat de onderhandelingen over de vrijhandelsovereenkomst leiden tot een uitdrukkelijke verwijzing naar deze verordening in de tekst van de overeenkomst;
 7. is van oordeel dat de beste manier om te zorgen voor de volledige samenwerking van Thailand in de strijd tegen IOO-visserij is door een nadrukkelijke verwijzing naar de IOO-verordening op te nemen in de tekst van de vrijhandelsovereenkomst;
 8. vraagt dat in de vrijhandelsovereenkomst de vereiste wordt opgenomen dat wordt voldaan aan de IAO-verdragen en dat er meer transparantie, controles, toezicht en traceerbaarheid komen in de Thaise visserijsector, zodat de visserijactiviteiten kunnen worden gevolgd;
 9. dringt erop aan dat de traceerbaarheid van de producten wordt gegarandeerd, als essentieel element voor de bescherming van de volksgezondheid en het milieu en als fundamentele factor en basisinstrument voor de controle van de illegale visserij;
 10. vraagt dat de vrijhandelsovereenkomst consistent blijft met het overige EU-beleid en met de bevordering van strategieën voor maatschappelijk verantwoord ondernemen; vraagt dat vrijwaringsclausules worden vastgesteld;
 11. benadrukt dat bij het besluit van het Parlement om zijn goedkeuring te hechten aan de vrijhandelsovereenkomst rekening zal worden gehouden met de algehele uitkomst van de onderhandelingen, inclusief de onderhandelingen van de visserijsector;
 12. verzoekt om reciprociteit op het gebied van markttoegang en de eliminatie van elke vorm van discriminatie in de dienstensector;
 13. hoopt dat Thailand, als grootste exporteur van tonijnconserven ter wereld, zal deelnemen aan en samenwerken met de drie ROVB's voor tonijn in de regio, namelijk de Inter-Amerikaanse Commissie voor tropische tonijn, de Commissie voor de visserij in het westelijke en het centrale deel van de Stille Oceaan en de Regionale Organisatie voor het visserijbeheer in het zuidelijke deel van de Stille Oceaan, en de ROVB voor de tonijnvisserij in de Indische Oceaan, waarvan het land lid is;
 14. steunt het bestaan van een beleid voor het behoud en het duurzame beheer van de visbestanden;
 15. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0211

Europese gastronomisch erfgoed**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het Europees gastronomisch erfgoed: culturele en educatieve aspecten (2013/2181(INI))**

(2017/C 378/11)

Het Europees Parlement,

- gezien het verslag van de Commissie Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan de consumenten (COM(2008)0040),
- gezien het rapport van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (Unesco) uit 2002 over voeding,
- gezien het rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) getiteld „Food and Nutrition Policy for Schools”,
- gezien het Witboek van de Commissie van 30 mei 2007 getiteld „Een EU-strategie voor aan voeding, overgewicht en obesitas gerelateerde gezondheidskwesties” (COM(2007)0279),
- gezien de conclusies van de Europese ministeriële conferentie van de WHO over „Nutrition and Noncommunicable Diseases in the Context of Health 2020”, die op 4 en 5 juli 2013 in Wenen plaatsvond,
- gezien het Unesco-Verdrag van 17 oktober 2003 inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed,
- gezien de opname van het mediterrane dieet in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de Unesco op 16 november 2010 en 4 december 2013,
- gezien de opname van de Franse gastronomische keuken in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de Unesco (besluit 5.COM 6.14),
- gezien artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs (A7-0127/2014),

Educatieve aspecten

- A. overwegende dat de gezondheidstoestand en het welzijn van de bevolking, zowel in het heden als in de toekomst, worden bepaald door eetgewoontes en milieu en bijgevolg door de landbouw-, visserij- en teeltmethodes;
- B. overwegende dat de WHO in het kader van haar Global School Health Initiative scholen als een belangrijke plek beschouwt voor de vergaring van theoretische en praktische kennis op het gebied van gezondheid, voeding, levensmiddelen en gastronomie;
- C. overwegende dat slechte voeding dramatische gevolgen kan hebben; dat de Europese ministers van Volksgezondheid tijdens de Europese ministeriële conferentie van de WHO in juli 2013 hebben opgeroepen tot een brede mobilisatie „om te strijden tegen zwaarlijvigheid en slechte voeding” die de oorzaak zijn van een epidemie van niet-overdraagbare ziekten zoals cardiovasculaire ziekten, diabetes of kanker;
- D. overwegende dat overheersende stereotype ideeën over uiterlijk en voeding tot ernstige eet- en psychologische stoornissen zoals anorexia of boulimia kunnen leiden; dat het daarom van belang is deze vraagstukken met name bij jongeren onder de aandacht te brengen;
- E. overwegende dat volgens de European Food Information Council in 2006 ongeveer 33 miljoen mensen in Europa aan het gevaar van ondervoeding blootstonden; dat de situatie sinds het begin van de crisis nog is verergerd;

Woensdag 12 maart 2014

- F. overwegende dat de kindertijd een belangrijke periode is om gezonde gewoonten en kennis aan te leren voor een gezonde levensstijl, en dat de school een van de plaatsen is waar men doeltreffende maatregelen kan treffen om op lange termijn gezond gedrag te ontwikkelen bij de nieuwe generaties;
- G. overwegende dat scholen beschikken over de ruimten en middelen die kunnen bijdragen aan zowel de kennis over en de omgang met voeding als aan het creëren van eetgedrag dat, in combinatie met een regelmatige en juist gedoseerde lichaamsbeweging, een gezond leven mogelijk maakt;
- H. overwegende dat voorlichting, educatie en bewustmaking onderdelen zijn van de EU-strategie om de lidstaten te ondersteunen bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade (COM(2006)0625), en dat in die strategie passende consumptiegewoonten worden erkend; dat de Raad op 5 juni 2001 een aanbeveling heeft uitgebracht betreffende alcoholgebruik door jongeren, in het bijzonder kinderen en adolescenten, waarin wordt gepleit voor de bevordering van een sectoroverschrijdende aanpak op het gebied van educatie;
- I. overwegende dat tijdens de bijeenkomst van het Europees Netwerk van Voedingsorganisaties (European Nutrition Foundations Network, ENF) over „Voeding op school in Europa: de rol van organisaties” werd vastgesteld dat het noodzakelijk is om het thema voedsel — zowel voedingsaspecten als gastronomie — op te nemen in het lesprogramma, en dat unaniem overeengekomen werd om daar instellingen als het Europees Parlement en de Commissie bij in te schakelen;
- J. overwegende dat verschillende landen via diverse binnenlandse instellingen hebben aangedrongen op erkenning door de Unesco van het mediterrane dieet als immaterieel cultureel erfgoed, wat geleid heeft tot de bevordering en vaststelling van enkele gedragspatronen om een gezonde levensstijl te garanderen, een en ander vanuit een horizontale benadering waarbij rekening wordt gehouden met allerlei aspecten, zoals onderwijs, levensmiddelen, school, familie, voeding, territoriale en landschapselementen, enz.;
- K. overwegende dat het mediterrane dieet is gebaseerd op evenwichtige en gezonde voedings- en levensgewoonten die rechtstreeks verband houden met de preventie van chronische ziekten en de bevordering van de gezondheid, zowel vanuit de school als binnen het gezin;
- L. overwegende dat de Europese „Food at Schools”-programma's proberen te garanderen dat het aangeboden eten in schoolkantines al het noodzakelijke bevat voor een hoogwaardige en gebalanceerde voeding; dat onderwijs in zijn breedste betekenis, ook op het gebied van voeding, kan dienen om onder de scholieren een gezonde en op gebalanceerde eetgewoonten gebaseerde levensstijl te bevorderen;
- M. overwegende dat serieuze voedingsvoorlichting de burgers ook kennis bijbrengt over het verband tussen levensmiddelen, de duurzaamheid ervan en de gezondheidstoestand van de planeet;
- N. overwegende dat vele gezinnen, en met name kinderen, als gevolg van de prijsverhogingen in schoolkantines en van levensmiddelen in het algemeen geen toegang hebben tot evenwichtige en hoogwaardige voeding;
- O. overwegende dat media en reclame van invloed zijn op het consumptiegedrag van burgers;
- P. overwegende dat het essentieel is systemen te ontwikkelen voor een passende en voor elke consument duidelijke etikettering voor wat betreft de samenstelling en de oorsprong van producten, zodat de consument de mogelijkheid heeft gedetailleerde kennis op te doen over de producten die hij gebruikt en de intrinsieke kwaliteit en smaak ervan;
- Q. overwegende dat de opleiding van werknemers in de gastronomiesector onderdeel is van de overdracht, valorisatie, instandhouding en ontwikkeling van de Europese gastronomie;

Culturele aspecten

- R. overwegende dat gastronomie het geheel is van kennis, ervaringen, kunst en ambacht dat het mogelijk maakt om gezond en plezierig te eten;
- S. overwegende dat de gastronomie deel uitmaakt van onze identiteit en een essentieel onderdeel vormt van het cultureel erfgoed van Europa en van de lidstaten;
- T. overwegende dat de EU de vaststelling, verdediging en bescherming op internationaal niveau van de geografische aanduidingen, oorsprongsbenamingen en traditionele specialiteiten voor agrolevensmiddelen heeft bevorderd;

Woensdag 12 maart 2014

- U. overwegende dat gastronomie niet alleen een elitaire kunst van voedselbereiding is maar ook een actieve wijze van erkenning van de waarde van de gebruikte grondstoffen, de kwaliteit ervan en de noodzaak uit te munten in alle stadia van voedselverwerking, een concept dat ook respect voor dieren en de natuur behelst;
- V. overwegende dat de gastronomie nauw verbonden is met de landbouwactiviteiten van de diverse Europese regio's en hun lokale producten;
- W. overwegende dat het belangrijk is om de tradities en gewoonten in stand te houden die verband houden met bijvoorbeeld de lokale en regionale gastronomie en om de ontwikkeling van de Europese gastronomie aan te moedigen;
- X. overwegende dat de gastronomie een van de belangrijkste culturele uitingen van de mens is en dat onder deze term niet alleen „haute cuisine” moet worden verstaan, maar alle culinaire uitingen uit de verschillende regio's en lagen van de maatschappij, inclusief de culinaire uitingen die gerelateerd zijn aan de traditionele plaatselijke keuken;
- Y. overwegende dat traditionele gerechten tot het culinair en cultureel erfgoed behoren en dat het voortbestaan ervan zeer vaak in het gedrang komt door de opmars van gestandaardiseerd voedsel;
- Z. overwegende dat het voor de kwaliteit, de reputatie en de diversiteit van de Europese gastronomie essentieel is dat er in Europa voldoende voedsel van voldoende kwaliteit wordt geproduceerd;
- AA. overwegende dat de gastronomie de diverse aspecten van voeding betreft en dat haar drie fundamentele steunpilaren gezondheid, eetgewoonten en plezier zijn; dat kookkunst in tal van landen als een belangrijk aspect van het sociale leven geldt en mensen samen brengt; dat kennis maken met diverse eetculturen een vorm van culturele uitwisseling is; dat het ook een positieve invloed heeft op sociale en familiebanden;
- AB. overwegende dat de erkenning door de Unesco van het mediterrane dieet als immaterieel cultureel erfgoed van groot belang is en betrekking heeft op een geheel van kennis, vaardigheden, praktijken, rituelen, tradities en symbolen die verband houden met landbouw, visserij en veeteelt en met manieren om de levensmiddelen te bewaren, te verwerken, te bereiden, te delen en te consumeren;
- AC. overwegende dat de eetgewoonten van de Europese volkeren een rijke sociaal-culturele erfenis zijn die we moeten overdragen op de volgende generaties; dat de scholen, samen met de gezinnen, de ideale plaatsen zijn voor het verwerven van deze kennis;
- AD. overwegende dat de gastronomie een van de belangrijkste reclamemiddelen wordt op het gebied van toerisme en dat de wisselwerking tussen toerisme, gastronomie en voeding een zeer positief effect heeft op de bevordering van toerisme;
- AE. overwegende dat het van belang is om op toekomstige generaties de rijkheid van de gastronomie van hun regio en meer in het algemeen van de Europese gastronomie over te brengen;
- AF. overwegende dat de gastronomie het regionaal erfgoed helpt promoten;
- AG. overwegende dat het essentieel is lokale en regionale productie te bevorderen, teneinde enerzijds het gastronomische erfgoed te behouden en anderzijds een eerlijke beloning van producenten en een maximale beschikbaarheid van de betrokken producten te waarborgen;
- AH. overwegende dat de gastronomie een bron van zowel culturele als economische rijkdom voor de regio's van de EU is;
- AI. overwegende dat het Europees erfgoed bestaat uit materiële en immateriële elementen en dat, wat gastronomie en voeding betreft, ook de plaats en het landschap waar de consumptieproducten vandaan komen, tot dat erfgoed behoren;
- AJ. overwegende dat de duurzaamheid, diversiteit en culturele rijkdom van de Europese gastronomie op de beschikbaarheid van hoogwaardige lokale producten berusten;

Woensdag 12 maart 2014

Educatieve aspecten

1. vraagt de lidstaten het bestuderen en zintuigelijk ervaren van voedsel, gezond eten en eetgewoonten, met inbegrip van de historische, geografische, culturele en ervaringsaspecten, van jongs af aan op te nemen in het onderwijsprogramma, als middel om bij te dragen aan de verbetering van de gezondheid en het welzijn van de bevolking, de kwaliteit van de levensmiddelen en de eerbiediging van het milieu; is ingenomen met de gastronomielessen die in een aantal lidstaten worden gegeven op scholen, in sommige gevallen in samenwerking met gerenommeerde koks; wijst erop dat het belangrijk is om educatie inzake gezonde eetgewoonten te combineren met maatregelen ter bestrijding van stereotypen die kunnen leiden tot ernstige eet- en psychologische stoornissen, zoals anorexia of boulimia;
2. benadrukt tevens dat het van belang is de aanbevelingen van de WHO inzake de bestrijding van zwaarlijvigheid en slechte voeding ten uitvoer te leggen; is verontrust over het huidige ondervoedingsprobleem in Europa en de toename ervan sinds het begin van de crisis, en dringt erop aan dat de lidstaten al het mogelijke doen om gezonde voeding voor iedereen mogelijk te maken, bijvoorbeeld door kwaliteitsvolle en voor iedereen toegankelijke school- of gemeentelijke kantines te waarborgen;
3. wijst op de noodzaak om schoolprogramma's tevens te verrijken met informatie over de — met name lokale — eetcultuur, voedselbereiding, de voedselproductie-, bewarings- en distributieprocessen, de sociaal-culturele invloeden van levensmiddelen en consumentenrechten; stelt voor dat de lidstaten in hun onderwijsprogramma's workshops opnemen die gericht zijn op de ontwikkeling van de zintuigen, met name de smaakzin, waarbij voorlichting over de voedingswaarde van levensmiddelen gecombineerd wordt met informatie over het regionaal en nationaal gastronomisch erfgoed;
4. herinnert eraan dat in sommige Europese landen het thema voeding al in de schoolprogramma's is opgenomen, terwijl dit in andere landen niet als zodanig verplicht is maar onder de aandacht wordt gebracht via verschillende middelen, zoals programma's van lokale autoriteiten of particuliere instellingen;
5. herhaalt dat op de scholen voedingsleer moet worden onderwezen en voorlichting moet worden gegeven over goede, gezonde en lekkere eetgewoonten;
6. wijst erop dat op basisscholen en middelbare scholen in heel Europa meer aan sport en lichaamsbeweging moet worden gedaan;
7. herinnert eraan dat goede voeding het welzijn van kinderen verbetert, hun leervermogen verhoogt, hun weerstand vergroot en een gezonde ontwikkeling bevordert;
8. wijst erop dat eetgewoonten die tijdens de kindertijd worden aangeleerd invloed kunnen hebben op de voorkeur en keuze voor voedsel — en de wijzen waarop eten wordt bereid en genuttigd — op volwassen leeftijd; de kindertijd vormt dus een cruciaal moment voor de ontwikkeling van de smaakzin en de school is een belangrijke plek om scholieren kennis te laten maken met de diversiteit van producten en vormen van gastronomie;
9. is van mening dat er voorlichtings- en bewustmakingsprogramma's moeten worden georganiseerd over de gevolgen van ongepast alcoholgebruik en dat gezonde en verstandige consumptiegewoonten moeten worden bevorderd door ervoor te zorgen dat mensen beter op de hoogte zijn van de specifieke eigenschappen van wijnen, hun geografische aanduidingen, de druivensoorten, de productiemethoden en de betekenis van traditionele vermeldingen;
10. vraagt de Commissie projecten aan te moedigen voor uitwisseling van informatie en praktijken met betrekking tot voeding, levensmiddelen en gastronomie, bijvoorbeeld in het kader van de Comeniuslijn (schoolonderwijs) van het Erasmus +-programma; verzoekt de EU en haar lidstaten eveneens de interculturele uitwisseling te bevorderen in bedrijfstakken die verband houden met restauratie, voeding en gastronomie, en daarbij de mogelijkheden te benutten die het Erasmus +-programma biedt voor hoogwaardige scholing, mobiliteit en stages voor leerlingen en beroepsbeoefenaars;
11. wijst erop dat educatie op het gebied van voeding en gastronomie, inclusief het aanleren van respect voor de natuur en het milieu, moet kunnen rekenen op medewerking van het gezin, de leraren, de onderwijsomgeving, informatiekanalen en alle beroepsbeoefenaars in het onderwijs;
12. onderstreept het nut van informatie- en communicatietechnologie (ICT) als instrument in het leerproces; moedigt de totstandbrenging aan van interactieve platformen die de toegang tot en de verspreiding van het Europese, nationale en regionale erfgoed moeten vergemakkelijken, dit ter bevordering van de instandhouding en overdracht van traditionele knowhow tussen beroepsbeoefenaren, ambachtslieden en burgers;

Woensdag 12 maart 2014

13. vraagt de Commissie, de Raad en de lidstaten een striktere regelgeving voor inhoud en reclame met betrekking tot levensmiddelen te overwegen, met name vanuit het oogpunt van nutritionele aspecten;
14. herinnert de lidstaten eraan dat zij ervoor moeten zorgen dat op scholen alle vormen van reclame of sponsoring voor ongezond voedsel verboden worden;
15. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat docenten goed worden opgeleid, in samenwerking met voedingsdeskundigen en artsen, om op correcte wijze voedingsleer te kunnen onderwijzen op scholen en universiteiten; herinnert eraan dat voeding en milieu met elkaar samenhangen en vraagt bijgevolg ook om de actualisering van de kennis op het gebied van milieu;
16. verzoekt de Commissie en de Raad een studie te maken van opleidingsprogramma's voor beroepsbeoefenaren in de gastronomie; moedigt de lidstaten aan deze opleidingen te promoten; wijst erop hoe belangrijk het is dat deze opleidingen de lokale en Europese gastronomie, de diversiteit van producten en de voedselbereidings-, productie-, bewarings- en distributieprocessen behelzen;
17. onderstreept het belang van opleidingen van beroepsbeoefenaren in de gastronomie waarbij de „ambachtelijke bereiding” en lokale en gevarieerde productie benadrukt worden;
18. vraagt de lidstaten om via het onderwijs kennis en goede voorbeelden op het gebied van gastronomie uit te wisselen en het gastronomische bewustzijn in de diverse regio's te bevorderen; vraagt ook om een uitwisseling van goede praktijken of aandacht voor verkorting van de voedselketen dankzij focus op plaatselijke seizoensproducten;
19. wijst erop dat financieringsprogramma's van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor 2014-2020 moeten worden aangewend om gezonde voeding op scholen te promoten;
20. herinnert eraan dat de erkenning door de Unesco van het mediterrane dieet en de Franse gastronomische keuken als immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid geleid heeft tot de oprichting van instellingen en organen die ijveren voor de bevordering van de kennis, het gebruik en het aanleren van de waarden en gewoonten in verband met gezonde en evenwichtige voedingspatronen;

Culturele aspecten

21. onderstreept de noodzaak om het besef van de verscheidenheid en kwaliteit van regio's, landschappen en producten die de basis vormen van de Europese gastronomie, te vergroten, een gastronomie die deel uitmaakt van ons cultureel erfgoed en een unieke en internationaal erkende levensstijl vormt; benadrukt dat dit soms eerbiediging van plaatselijke gebruiken vereist;
22. wijst erop dat de gastronomie een goed instrument is voor het creëren van groei en werkgelegenheid in uiteenlopende bedrijfstakken, zoals onder andere de horeca, het toerisme, de agrolevensmiddelenindustrie en het onderzoek; wijst erop dat de gastronomie ook een scherpe zin kan ontwikkelen voor de bescherming van de natuur en het milieu die ervoor zorgen dat levensmiddelen een authentiekere en minder door additieven of conserveermiddelen verkregen smaak hebben;
23. benadrukt het belang van de gastronomie bij het bevorderen van de horeca in heel Europa en vice versa;
24. erkent de rol die onze bekwame en talentvolle chefs spelen bij het bewaren en uitdragen van ons gastronomisch erfgoed, en het belang van het in stand houden van onze culinaire expertise als een essentiële factor die zowel een educatieve en als een economische meerwaarde biedt;
25. is ingenomen met initiatieven die gericht zijn op het promoten van het Europese gastronomisch erfgoed, zoals plaatselijke en regionale gastronomische feesten en festivals, die het korte-ketenconcept als uiting van het respect voor het milieu en de eigen omgeving versterken en een groter consumentenvertrouwen garanderen; dringt erop aan dat aan deze initiatieven ook een Europese dimensie wordt gegeven;
26. is ingenomen met de drie EU-regelingen voor geografische aanduidingen en traditionele specialiteiten, te weten de beschermde oorsprongsbenaming (BOB), de beschermde geografische aanduiding (BGA) en de gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS), die de waarde van Europese landbouwproducten op EU-niveau en internationaal verhogen; verzoekt de lidstaten en de regio's — met name gemeenschappelijke — BOB-labels te ontwikkelen voor gelijkaardige producten uit grensoverschrijdende geografische gebieden;

Woensdag 12 maart 2014

27. is ingenomen met initiatieven als „Slow Food”, die iedereen helpen het sociale en culturele belang van voedsel te waarderen, alsook met het initiatief „Wine in Moderation” dat een op matiging gebaseerde levensstijl en drankconsumptie bevordert;
28. onderstreept de rol die de academies voor gastronomie, de Europese Federatie van organisaties op het gebied van voeding en de Internationale Academie voor Gastronomie, met zetel in Parijs, vervullen bij het bestuderen en verspreiden van het gastronomisch erfgoed;
29. verzoekt de lidstaten, in het kader van de culturele en economische ontwikkeling van de verschillende regio's, beleid op te stellen en uit te voeren dat gericht is op de kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de gastronomische sector, als zodanig en als onderdeel van het toeristische aanbod;
30. benadrukt dat de gastronomie een sterk cultureel exportproduct is voor de EU en voor de individuele lidstaten;
31. verzoekt de lidstaten initiatieven met betrekking tot het plattelandstoerisme te steunen, daar deze initiatieven de kennis van het cultureel en landschappelijk erfgoed en de ondersteuning en plattelandsontwikkeling van regio's bevorderen;
32. vraagt de lidstaten en de Commissie de culturele aspecten van de gastronomie uit te werken en eetgewoonten te bevorderen die goed zijn voor de gezondheid, de uitwisseling van culturen stimuleren en de regio's promoten, en tegelijkertijd het plezier dat verbonden is met eten en het sociale en gezelligheidsaspect ervan in stand houden;
33. verzoekt de lidstaten onderling samen te werken en initiatieven te steunen die gericht zijn op de instandhouding van de kwaliteit, diversiteit, heterogeniteit en uniekheid van plaatselijke, regionale en nationale traditionele producten, om zodoende de strijd aan te gaan met de homogenisering die, op lange termijn, zal leiden tot verarming van het Europees gastronomisch erfgoed;
34. moedigt de Commissie, de Raad en de lidstaten aan om in hun beraadslagingen over het voedselbeleid aandacht te schenken aan het belang van ondersteuning van een duurzame, gevarieerde, kwalitatief en kwantitatief toereikende Europese voedselproductie, ter ondersteuning van de Europese culinaire diversiteit;
35. vraagt de Commissie en de lidstaten om een krachtiger aanpak voor wat betreft de erkenning en kwaliteitscertificering van de Europese voedselproducten met het oog op valorisatie van die producten, betere voorlichting van de consument en bescherming van de diversiteit van de Europese gastronomie;
36. merkt op dat het van belang is de waarde van hoogwaardige gastronomische producten te erkennen en te vergroten; verzoekt de Commissie, de Raad en de lidstaten na te denken over de invoering van consumentenvoorlichting door restauranthouders over met behulp van onverwerkte basisproducten ter plekke bereide maaltijden;
37. moedigt de Commissie, de Raad en de lidstaten aan om de gevolgen van de door hen vastgestelde wetgeving inzake de capaciteit, de diversiteit en de kwaliteit van de voedselproductie in EU te onderzoeken en maatregelen te treffen tegen namaak van producten;
38. steunt initiatieven die de lidstaten en hun regio's kunnen uitwerken om alle streken, landschappen en producten waaruit hun lokale gastronomische erfgoed bestaat, te promoten en in stand te houden; verzoekt de regio's om op scholen en bij collectieve cateringdiensten in samenwerking met lokale producenten een lokale en diëtische gastronomie te promoten, teneinde het regionale gastronomische erfgoed in stand te houden en te valoriseren, de lokale landbouw te stimuleren en de bevoorradingsketens te verkorten;
39. vraagt de lidstaten om maatregelen te nemen voor de instandhouding van het Europees erfgoed dat verband houdt met de gastronomie, zoals de bescherming van het architectonisch erfgoed van traditionele levensmiddelenmarkten, wijndomeinen of andere faciliteiten en van werktuigen en machines die in de voedingssector en gastronomie gebruikt worden;
40. onderstreept het belang van het inventariseren, registreren, overdragen en verspreiden van de culturele rijkdom van de Europese gastronomie; pleit voor de oprichting van een Europees waarnemingscentrum voor de gastronomie;
41. beveelt de Commissie aan om de Europese gastronomie op te nemen in haar culturele programma's en initiatieven;

Woensdag 12 maart 2014

42. is ingenomen met het feit dat de Franse gastronomische maaltijd is opgenomen in de lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, net als het mediterrane dieet, de Kroatische kruidkoek en de traditionele Mexicaanse keuken, en moedigt de lidstaten aan om bij te dragen aan de instandhouding van hun gastronomische tradities en gebruiken door een verzoek in te dienen tot opname ervan in het Unesco-Verdrag inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed;

43. stelt de Europese steden voor om zich kandidaat te stellen als Unesco-Stad van de Gastronomie, programmaonderdeel van het Netwerk van Creatieve Steden;

o

o o

44. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0218

Verstrekking van voedselinformatie aan consumenten wat betreft de definitie van „technisch vervaardigde nanomaterialen”

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de gedelegeerde verordening van de Commissie van 12 december 2013 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten wat de definitie van „technisch vervaardigde nanomaterialen” betreft (C(2013)08887 — 2013/2997(DEA))

(2017/C 378/12)

Het Europees Parlement,

- gezien de gedelegeerde verordening van de Commissie (C(2013)08887),
 - gezien artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten ⁽¹⁾, en met name artikel 2, lid 2, onder t), artikel 18, leden 3 en 5, en artikel 51, lid 5,
 - gezien het voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende nieuwe voedingsmiddelen (COM(2013)0894),
 - gezien Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven ⁽²⁾,
 - gezien de lijsten van de Unie die zijn vastgesteld bij Verordening (EU) nr. 1129/2011 van de Commissie van 11 november 2011 tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad door opstelling van een EU-lijst van levensmiddelenadditieven ⁽³⁾ en Verordening (EU) nr. 1130/2011 van de Commissie van 11 november 2011 tot wijziging van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenadditieven door de opstelling van een EU-lijst van voor van voor gebruik in levensmiddelenadditieven, voedingsenzymen, levensmiddelenaroma's en voedingsstoffen goedgekeurde levensmiddelenadditieven ⁽⁴⁾,
 - gezien Verordening (EU) nr. 257/2010 van de Commissie van 25 maart 2010 tot vaststelling van een programma voor de herbeoordeling van goedgekeurde levensmiddelenadditieven overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenadditieven ⁽⁵⁾,
 - gezien de ontwerpresolutie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,
 - gezien artikel 87 bis, lid 3, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat in artikel 18, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten (Regulation on Food Information to Consumers — FIC-verordening) is bepaald dat elk ingrediënt dat in de vorm van technisch vervaardigd nanomateriaal in een product is verwerkt, duidelijk in de lijst van ingrediënten dient te worden vermeld, met het oog op de informatievoorziening van de consument; overwegende dat de FIC-verordening tevens voorziet in een definitie van „technisch vervaardigde nanomaterialen”;
- B. overwegende dat artikel 18, lid 5, van de FIC-verordening de Commissie de bevoegdheid verleent om, middels gedelegeerde handelingen, de in de betreffende verordening vervatte definitie van „technisch vervaardigde nanomaterialen” te wijzigen en aan te passen aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang of aan de internationaal overeengekomen definities, een en ander met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van die verordening;

⁽¹⁾ PB L 304 van 22.11.2011, blz. 18.

⁽²⁾ PB L 354 van 31.12.2008, blz. 16.

⁽³⁾ PB L 295 van 12.11.2011, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 295 van 12.11.2011, blz. 178.

⁽⁵⁾ PB L 80 van 26.3.2010, blz. 19.

Woensdag 12 maart 2014

- C. overwegende dat Aanbeveling 2011/696/EU van de Commissie een algemene definitie van nanomaterialen geeft;
- D. overwegende dat in Verordening (EU) nr. 1129/2011 en Verordening (EU) nr. 1130/2011 van de Commissie uitgebreide EU-lijsten zijn vastgesteld met de levensmiddelenadditieven die vóór de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 1333/2008 mochten worden gebruikt na toetsing of zij met de bepalingen van deze verordening in overeenstemming waren;
- E. overwegende dat de gedelegeerde verordening van de Commissie alle levensmiddelenadditieven die in de EU-lijsten zijn opgenomen uitsluit van de nieuwe definitie van „technisch vervaardigd nanomateriaal” en in plaats daarvan voorstelt de behoefte aan specifieke nanogelateerde etiketteringsvoorschriften te regelen in het kader van het herbeoordelingsprogramma overeenkomstig Verordening (EU) nr. 257/2010 van de Commissie door, indien nodig, de gebruiksvoorwaarden van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 en de in Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie vastgestelde specificaties van deze levensmiddelenadditieven te wijzigen ⁽¹⁾;
- F. overwegende dat het momenteel juist levensmiddelenadditieven zijn die wellicht als nanomaterialen in voedingsmiddelen aanwezig zijn;
- G. overwegende dat deze algehele vrijstelling de etiketteringsvoorschriften voor alle levensmiddelenadditieven die technisch vervaardigde nanomaterialen zijn, tenietdoet; overwegende dat dit de nuttige werking van de wet ondermijnt en in strijd is met de fundamentele doelstelling van de richtlijn om een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en de belangen van consumenten te waarborgen door de eindverbruikers een basis te verschaffen voor het maken van goed doordachte keuzes;
- H. overwegende dat de Commissie deze algehele vrijstelling voor alle bestaande levensmiddelenadditieven rechtvaardigt door te stellen dat „de vermelding van dergelijke levensmiddelenadditieven in de lijst van ingrediënten gevolgd door het woord „nano” tussen haakjes de consument in verwarring zou kunnen brengen, daar ermee gesuggereerd zou kunnen worden dat deze additieven nieuw zijn, terwijl zij in werkelijkheid reeds decennia lang in diezelfde vorm in levensmiddelen worden gebruikt”;
- I. overwegende dat deze rechtvaardiging onjuist en irrelevant is, aangezien de FIC-verordening niet voorziet in een onderscheid tussen bestaande en nieuwe nanomaterialen, maar expliciet etikettering vereist voor alle ingrediënten die in de vorm van technisch vervaardigde nanomaterialen in producten zijn verwerkt;
- J. overwegende dat het verklaarde voornemen van de Commissie om de behoefte aan specifieke nanogelateerde etiketteringsvoorschriften met betrekking tot in de EU-lijsten opgenomen levensmiddelenadditieven te regelen in het kader van het herbeoordelingsprogramma ongepast is, aangezien veiligheidsaangelegenheden hierbij verward worden met algemene etiketteringsvoorschriften om consumenten van informatie te voorzien; overwegende dat hiermee eveneens wordt gesuggereerd dat de Commissie de noodzaak van specifieke nano-etikettering helemaal in twijfel trekt, hetgeen een inbreuk zou betekenen op artikel 18, lid 3, van de FIC-verordening, ongeacht of een levensmiddelenadditief een nanomateriaal is of niet, en dat deze etiketteringsvoorschriften moeten worden toegepast voor alle goedgekeurde levensmiddelenadditieven die nanomaterialen zijn, ongeacht de gebruiksomstandigheden of andere specificaties;
- K. overwegende dat het voorts onaanvaardbaar is om te verwijzen naar een niet-gerelateerd herbeoordelingsprogramma dat reeds bestond op het moment dat de wetgever besloot om expliciete etiketteringsvoorschriften op te nemen in de FIC-verordening, in een poging deze etiketteringsvoorschriften drie jaar later ongedaan te maken;
1. maakt bezwaar tegen de gedelegeerde verordening van de Commissie;
 2. is van mening dat de gedelegeerde verordening van de Commissie niet strookt met de doelstelling en inhoud van Verordening (EU) nr. 1169/2011 en dat zij de gedelegeerde bevoegdheden die krachtens die verordening aan de Commissie zijn toegekend, overstijgt;

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie van 9 maart 2012 tot vaststelling van de specificaties van de in de bijlagen II en III bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad opgenomen levensmiddelenadditieven (PB L 83 van 22.3.2012, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

3. verzoekt de Commissie een nieuwe gedelegeerde handeling in te dienen waarin rekening wordt gehouden met het standpunt van het Parlement;
 4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en haar ervan in kennis te stellen dat de gedelegeerde verordening niet in werking kan treden;
 5. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0229

Prioriteiten voor de betrekkingen van de EU met de landen van het Oostelijk partnerschap**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de beoordeling en vaststelling van prioriteiten voor de betrekkingen van de EU met de landen van het Oostelijk Partnerschap (2013/2149(INI))**

(2017/C 378/13)

Het Europees Parlement,

- gezien de oprichting van het Oostelijk Partnerschap in Praag op 7 mei 2009,
- gezien de start van de activiteiten van de Parlementaire Vergadering van Euronest op 3 mei 2011 tijdens de zevende zittingsperiode van het Europees Parlement,
- gezien de oprichting van het Forum voor het maatschappelijk middenveld van het Oostelijk Partnerschap en zijn huidige acquis, waaronder aanbevelingen en andere documenten die zijn uitgewerkt in de vijf werkgroepen of in het kader van de jaarlijkse bijeenkomsten, namelijk in Brussel, België, 16-17 november 2009; Berlijn, Duitsland, 18-19 november 2010; Poznań, Polen, 28-30 november 2011; Stockholm, Zweden, 28-30 november 2012; en Chişinău, Moldavië, 4-5 oktober 2013,
- gezien de oprichting van de Conferentie van lokale en regionale overheden van het Oostelijk Partnerschap (Corleap) door het Comité van de Regio's, waarvan de inaugurele vergadering plaatsvond op 8 september 2011 te Poznań in Polen, alsmede de standpunten die tot nu toe door Corleap zijn uitgewerkt,
- gezien de conclusies van de top in Warschau van 29 en 30 oktober 2011,
- gezien de conclusies van de top in Vilnius van 28 en 29 november 2013,
- gezien de mededelingen van de Commissie van 11 maart 2003 met de titel „De grotere Europese nabuurschap: een nieuw kader voor de betrekkingen met de oostelijke en zuidelijke buurlanden” (COM(2003)0104), van 12 mei 2004 met de titel „Europees Nabuurschapsbeleid — Strategiedocument” (COM(2004)0373), van 4 december 2006 met de titel „De versterking van het Europees nabuurschapsbeleid” (COM(2006)0726), van 5 december 2007 met de titel „Een sterk Europees nabuurschapsbeleid” (COM(2007)0774), van 3 december 2008 met de titel „Oostelijk Partnerschap” (COM(2008)0823), en van 12 mei 2010 met de titel „Het Europees nabuurschapsbeleid: een balans” (COM(2010)0207),
- gezien de gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 20 maart 2013 met de titel „Europees nabuurschapsbeleid: naar een sterker partnerschap” (JOIN(2013)0004) en van 25 mei 2011 met de titel „Inspelen op de veranderingen in onze buurlanden” (COM(2011)0303),
- gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 26 juli 2010 en 20 juni 2011 over het Europees nabuurschapsbeleid en van 18 en 19 november 2013 over het Oostelijk Partnerschap, en gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken (Handel) van 26 september 2011 en van de Europese Raad van 7 februari 2013,
- gezien de conclusies van de Europese Raad over het Oostelijk Partnerschap van 19 en 20 december 2013,
- gezien de gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 15 mei 2012 met de titel „Oostelijk Partnerschap: een routekaart voor de top in het najaar van 2013” (JOIN(2012)0013) en „Resultaten boeken voor een nieuw Europees nabuurschapsbeleid” (JOIN(2012)0014) en de bijbehorende gezamenlijke werkdokumentten van 20 maart 2013 („Regionale verslagen”, SWD(2013)0085 en 0086),

Woensdag 12 maart 2014

- gezien de gezamenlijke mededeling van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2011, met de titel „Een centrale plaats voor mensenrechten en democratie in het externe optreden van de EU — voor een meer doeltreffende aanpak” (COM(2011)0886),
- gezien de verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Europees nabuurschaps-instrument 2014-2020,
- gezien de resolutie van de Parlementaire Vergadering Euronest van 28 mei 2013 over energiezekerheid in verband met de energiemarkt en de harmonisatie tussen de Oost-Europese partnerlanden en de EU-landen ⁽¹⁾,
- gezien zijn resoluties van 23 oktober 2013 over „Europees nabuurschapsbeleid: naar een sterker partnerschap — standpunt van het EP over de voortgangsverslagen van 2012” ⁽²⁾, van 14 december 2011 over de herziening van het Europees nabuurschapsbeleid ⁽³⁾ en van 7 april 2011 over de herziening van het Europees nabuurschapsbeleid — de oostelijke dimensie ⁽⁴⁾,
- gezien zijn standpunt van 11 december 2013 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften en procedures voor de tenuitvoerlegging van de instrumenten voor extern optreden van de Unie ⁽⁵⁾,
- gezien zijn standpunt van 11 december 2013 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een financieringsinstrument voor de bevordering van democratie en mensenrechten in de wereld ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 7 juli 2011 over het externe beleid van de EU ter bevordering van democratie ⁽⁷⁾,
- gezien zijn jaarlijkse resoluties over het jaarverslag over de mensenrechten in de wereld en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie, waaronder de implicaties voor het strategische mensenrechtenbeleid van de EU, namelijk: zijn resolutie van 18 april 2012 over het jaarverslag over de mensenrechten in de wereld en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie, waaronder de implicaties voor het strategische mensenrechtenbeleid van de EU ⁽⁸⁾; zijn resolutie van 13 december 2012 over het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld in 2011 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie ter zake ⁽⁹⁾; en zijn resolutie van 11 december 2013 over het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld in 2012 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie ter zake ⁽¹⁰⁾;
- gezien zijn aanbeveling aan de Raad van 29 maart 2012 over de modaliteiten voor de mogelijke oprichting van een Europees Fonds voor Democratie (EFD) ⁽¹¹⁾, alsmede de oprichting in 2012 en de definitieve start van de activiteiten van het EFD in 2013,
- gezien zijn resolutie van 13 december 2012 over de herziening van de mensenrechtenstrategie van de EU ⁽¹²⁾,
- gezien zijn resolutie van 11 december 2012 over een strategie voor digitale vrijheid in het buitenlandbeleid van de EU ⁽¹³⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 juni 2013 over vrijheid van pers en media in de wereld ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ PB C 338 van 19.11.2013, blz. 3.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0446.

⁽³⁾ PB C 168 E van 14.6.2013, blz. 26.

⁽⁴⁾ PB C 296 E van 2.10.2012, blz. 105.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0565.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0570.

⁽⁷⁾ PB C 33 E van 5.2.2013, blz. 165.

⁽⁸⁾ PB C 258 E van 7.9.2013, blz. 8.

⁽⁹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0503.

⁽¹⁰⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0575.

⁽¹¹⁾ PB C 257 E van 6.9.2013, blz. 13.

⁽¹²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0504.

⁽¹³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0274.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A7-0157/2014),
- A. overwegende dat het Europees nabuurschapsbeleid, met name het Oostelijk Partnerschap, gebaseerd is op een gemeenschap van waarden en een gezamenlijke inzet voor internationaal recht en fundamentele waarden, evenals de beginselen van vrijheid, democratie, eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, en de rechtsstaat, de markteconomie, duurzame ontwikkeling en goed bestuur; overwegende dat het Oostelijk Partnerschap, de waarden en beginselen waarop de EU is gestoeld tracht uit te dragen, te delen en te bevorderen, in het bijzonder vrede, vriendschap, solidariteit en welvaart, om te helpen gezonde democratieën op te bouwen en te consolideren, om duurzame economische groei na te streven en grensoverschrijdende verbindingen te beheren, met het doel de politieke associatie en economische integratie van de landen van het Oostelijk Partnerschap met de EU te bespoedigen; overwegende dat alle deelnemers aan de top over het Oostelijk Partnerschap in Vilnius hun verbintenis ten aanzien van de tenuitvoerlegging van deze richtsnoeren herbevestigd hebben;
- B. overwegende dat achtereenvolgende uitbreidingen van de EU, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië, Oekraïne en Belarus dichterbij de EU hebben gebracht, waardoor hun veiligheid, stabiliteit en welvaart in toenemende mate van invloed zijn op die van de EU en andersom;
- C. overwegende dat vrijheden, democratische waarden en mensenrechten alleen ontwikkeld kunnen worden in een geschikte omgeving die gekenmerkt wordt door economische en sociale stabiliteit, alsmede nationale en internationale veiligheid, hetgeen blijkt uit de geschiedenis van de EU zelf;
- D. overwegende dat, hoewel de onderliggende beginselen en doelstellingen van het Europees nabuurschapsbeleid van toepassing zijn op alle partners, de betrekkingen van de Europese Unie met elk van haar partners uniek is, en de instrumenten van het Europees nabuurschapsbeleid afgestemd zijn op elk van die betrekkingen;
- E. overwegende dat tijdens de top over het Oostelijk Partnerschap in Vilnius bleek dat het noodzakelijk is om na te denken over het EU-beleid jegens de oostelijke partners;
- F. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap gericht is op Oost-Europese landen in de zin van de artikelen 8 en 49 van de Verdragen; overwegende dat het de democratische overgangen en hervormingsprocessen moet steunen en een antwoord vormt op de Europese aspiraties van de samenlevingen van de partnerlanden;
- G. overwegende dat de landen van het Oostelijk Partnerschap diepgewortelde Europese aspiraties hebben en nog altijd lastige overgangsprozessen doormaken naar een democratisch systeem gebaseerd op de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de burgerlijke vrijheden, na jaren deel van de Sovjet-Unie te zijn geweest; overwegende dat er in een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap een gebrek aan consensus over hun Europese toekomst bestaat;
- H. overwegende dat het huidige momentum in de betrekkingen met de oostelijke partners moet worden aangegrepen om het streven van de burgers van deze landen naar verdere democratische hervormingen aan te zwengelen; overwegende dat het proces van de associatie met de Europese Unie precies dat voor ogen heeft en voortgezet moet worden ondanks de huidige achteruitgang in sommige landen van het oostelijk Partnerschap;
- I. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap de politieke, economische, geopolitieke veiligheids-, sociale en culturele aspecten van samenwerking moet promoten;
- J. overwegende dat het Europees nabuurschapsinstrument het belangrijkste middel is voor het overbrengen van de steun en bijstand van de Unie aan de landen van het Oostelijk Partnerschap; overwegende dat het differentiatie en de „meer-voor-meer“-aanpak weerspiegelt en voorziet in aanzienlijke financiële stimulansen voor de buurlanden die democratische hervormingen doorvoeren;
- K. overwegende dat de landen van het Oostelijk Partnerschap nog altijd streven naar politieke ontwikkeling en dat het door de EU aangeboden partnerschap gebaseerd is op hun eigen politieke wil, maar dat gebleken is dat dit geen toereikende stimulans is voor veranderingen en hervormingen, ondanks de duidelijke Europese aspiraties van de bevolking van de landen van het Oostelijk Partnerschap; overwegende dat de recente ontwikkelingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap, evenals de uitkomst van de top van Vilnius, de noodzaak duidelijk maken om het strategische karakter van het Oostelijk Partnerschap te versterken, en om de inspanningen te vergroten om het besef van de wederzijdse voordelen van de associatieovereenkomsten te promoten en te vergroten, en erop duiden dat deze landen nog steeds door derde partijen onderdrukt en gechanteerd worden in hun autonome besluiten; overwegende dat de landen van het Oostelijk Partnerschap vrij en autonoom moeten zijn om hun recht om hun toekomst te bepalen zonder ongeoorloofde druk, bedreigingen of intimidaties van buitenaf ten volle uit te oefenen; overwegende dat ieder land het soevereine recht heeft om toe te treden tot een internationale organisatie of alliantie en om zijn eigen toekomst te bepalen zonder inmenging van buitenaf;

Woensdag 12 maart 2014

- L. overwegende dat uit recente ontwikkelingen is gebleken dat het EU-beleid inzake het Oostelijk Partnerschap door sommige geopolitieke spelers ten onrechte gezien wordt als een proces waarbij niemand gebaat is en dat derhalve rekening moet worden gehouden met hun negatieve rol;
- M. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap op geen enkele manier beoogt de bilaterale betrekkingen met de Russische Federatie aan te tasten of te belemmeren, maar er juist voor open staat synergieën met Moskou op te zetten om de meest gunstige omstandigheden te creëren voor de duurzame ontwikkeling van de gezamenlijke buurlanden;
1. verwijst naar het doel van het Oostelijk Partnerschap, te weten de versterking van de politieke, economische en culturele Europese integratie van de oostelijke partners, berustend op wederzijdse waarden, belangen en de verbintenissen ten aanzien van het internationaal recht, fundamentele waarden, goed bestuur en de markteconomie en gebaseerd op gedeelde zeggenschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid; is in dit verband ingenomen met de oprichting en de werkzaamheden van de belanghebbenden bij het Oostelijk Partnerschap — de Parlementaire Vergadering Euronest het Forum van het maatschappelijk middenveld van het Oostelijk Partnerschap en Corleap — evenals met andere initiatieven zoals het Eastern Europe Initiatives Congress; merkt evenwel op dat de recente ontwikkelingen in een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap herinneren aan de broosheid van het politieke, economische en maatschappelijke proces van integratie; onderstreept hoe belangrijk het is dat de samenleving zo ruim mogelijk wordt betrokken bij het streven naar verandering; dringt aan op frequentere en doeltreffende interactie met plaatselijke en regionale autoriteiten, alsmede met de parlementen, vooraanstaande ondernemers en het maatschappelijk middenveld, teneinde een draagvlak voor hervormingen tot stand te brengen dat de nationale besluitvorming kan beïnvloeden;
2. uit zijn zorgen over het feit dat derde partijen het Oostelijk Partnerschap als geheel onlangs zwaar hebben gehekelend en vraagt alle betrokken deelnemers te blijven ijveren voor het project;
3. onderstreept dat een Europees perspectief, met inbegrip van het recht zich kandidaat te stellen voor lidmaatschap op grond van artikel 49 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, een drijvende kracht kan vormen voor hervormingen in deze landen en hun verbintenis verder kan versterken ten aanzien van gedeelde waarden en beginselen, zoals democratie, de rechtsstaat, eerbiediging van de mensenrechten en goed bestuur, en dat de landen van het Oostelijk Partnerschap die zich het meest voor de verdieping van de betrekkingen met de EU inzetten en bereid zijn op zowel politiek als economisch niveau de nodige hervormingen door te voeren en ten uitvoer te brengen, naar behoren in aanmerking moeten worden genomen en moeten worden ondersteund, als stimulans voor verdere Europese integratie;
4. erkent dat de samenlevingen van het Oostelijk Partnerschap die voor integratie met de Europese Unie zijn nu meer dan ooit behoefte hebben aan sterke, proactieve en onmiddellijke steun van de EU die via verschillende kanalen en politieke sectoren moet worden geboden, variërend van financiële bijstand tot visumversoepelingsregelingen;
5. is van oordeel dat het project van het Oostelijk Partnerschap een diepgaande beoordeling van de doeltreffendheid ervan vereist, met inbegrip van een nauwkeurige evaluatie van de successen en mislukkingen, en dat het nader beschouwd moet worden en behoefte heeft aan nieuwe impulsen en een duidelijke toekomstvisie, waarbij evenzeer wordt ingezet op politieke samenwerking en partnerschap met de samenlevingen van het Oostelijk Partnerschap, als op het doel om deze samenlevingen een Europese keuze te bieden; dringt er daarom op aan dat de EU met name focust op investeringen in spoedige vooruitgang voor de burgers en in het kader daarvan visumvrije regelingen invoert, jongeren en toekomstige leiders ondersteunt, en meer aandacht besteedt aan het mondig maken van het maatschappelijk middenveld; benadrukt het belang van de energie-, de vervoers- en de onderzoekssector voor de algehele Europese integratie van de landen van het Oostelijk Partnerschap;
6. is van mening dat de uitkomst van de top van Vilnius benadrukt dat het strategische karakter van het Oostelijk Partnerschap moet worden bevorderd; raadt derhalve aan flexibel gebruik te maken van de instrumenten die de EU ter beschikking staan, zoals macro-economische bijstand, de versoepeling van handelsregelingen, projecten ter verbetering van de energiezekerheid en economische modernisering, alsook snelle uitvoering van de liberalisering van het visaregime, overeenkomstig de Europese waarden en belangen;
7. verzoekt de Commissie een groenboek over de toekomst van het Oostelijk Partnerschap na Vilnius op te stellen;
8. dringt er bij de Commissie en de EDEO op aan rekening te houden met de lessen die zijn getrokken uit de recente ontwikkelingen in het Oostelijk Partnerschap bij het vaststellen van bilaterale en multilaterale prioriteiten van de Unie en financiering met middelen uit het ENI;
9. is van mening dat democratische overgangsprocessen die gebaseerd zijn op de rechtsstaat, eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, een sleutelrol spelen bij het opbouwen van een sterk en duurzaam partnerschap met de landen van het Oostelijk Partnerschap;

Woensdag 12 maart 2014

10. benadrukt de belangrijke rol van het maatschappelijk middenveld in overgangs- en hervormingsprocessen en de politieke dialoog in de landen van het Oostelijk Partnerschap; ringt er bij de EU op aan de samenwerking met het maatschappelijk middenveld te versterken en het maatschappelijk middenveld te steunen middels een reeks verschillende financieringsinstrumenten;

11. is verheugd over de toewijzingen voor 2013 uit hoofde van het „Integratie- en samenwerkingsprogramma in het kader van het Oostelijk Partnerschap” (EaPIC, vallende onder het ENPI), die zijn verdeeld over Moldavië, Georgië en Armenië als de aanvullende financiering voor de landen van het Oostelijk Partnerschap die vooruitgang boeken bij de hervormingen ten behoeve van diepgewortelde democratie en mensenrechten;

12. is ingenomen met het voorstel van de Commissie om ervoor te zorgen dat burgers van Moldavië zonder visum naar het Schengengebied kunnen reizen; benadrukt dat de liberalisering van de visumvoorschriften een prioriteit moet zijn en roept op tot meer inspanningen op dit gebied merkt in dit verband op dat de liberalisering van de visumvoorschriften slechts bijdraagt aan het streven om de samenlevingen dichter bij elkaar te brengen, en dat er op dit gebied bijkomende inspanningen nodig zijn, met name wat betreft de bevordering van samenwerking op het gebied van onderwijs, wetenschap, cultuur en sport; benadrukt dat het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op onderzoek, studie, scholierenuitwisseling, bezoldigde en onbezoldigde stages, vrijwilligerswerk of au-pairactiviteiten een instrument is dat veel invloed zal hebben op het gebied van onderwijs en cultuur; dringt aan op snelle goedkeuring van deze richtlijn, die voorziet in langetermijnvisa en verblijfsvergunningen voor onderdanen uit derde landen voor bovengenoemde doeleinden;

13. onderstreept dat het belangrijk is om te investeren in projecten voor jongeren en toekomstige leiders, door ten volle gebruik te maken van studiebeurzen in het kader van het „Erasmus +”-programma ter bevordering van uitwisselingen van studenten en docenten tussen landen van het Oostelijk Partnerschap en EU-lidstaten, door financiële steun te blijven geven aan de Europese Universiteit voor menswetenschappen in ballingschap, en door een Universiteit van het Oostelijk Partnerschap op te richten evenals het Europees College van de Zwarte Zee, hetgeen mogelijkheden zou bieden voor de ontwikkeling van onderwijsprogramma's op verschillende niveaus, met als doel de opleiding van toekomstige leiders van landen van het Oostelijk Partnerschap en de EU-lidstaten, alsook om academische en onderwijsprojecten waarvan de waarde op dit gebied reeds is aangetoond, zoals het Europa College, verder te bevorderen;

14. dringt erop aan dat er meer schooluitwisselingen tussen de EU-lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap worden georganiseerd, en is van mening dat er hiervoor bijzondere financiering moet worden verstrekt;

15. benadrukt dat het noodzakelijk is de samenwerking in jeugdzaken op te voeren in het kader van het „Oostelijk Partnerschap Jeugd” van het programma „Jeugd in actie”, en op die manier het actieve burgerschap van jongeren te versterken en de solidariteit en verdraagzaamheid tussen jongeren te bevorderen; is in dit verband verheugd over de jeugdtop van het Oostelijk Partnerschap die in oktober 2013 werd gehouden ter vergemakkelijking van de politieke dialoog en netwerkvorming met besluitvormers en jongeren uit landen van de EU en van het Oostelijk Partnerschap;

16. merkt op dat de moeilijkheden bij de bevordering en de uitvoering van het Oostelijk Partnerschap kunnen worden overwonnen door een evenwichtigere en sterkere inzet van de EU, waarbij de EU zich niet beperkt tot een politieke dialoog, maar ook sociale, economische en culturele initiatieven aanpakt en uitbouwt; verzoekt de EU haar aanwezigheid in de partnerlanden te vergroten met behulp van meer interactieve audiovisuele middelen en sociale media in de betreffende plaatselijke talen om de gehele maatschappij te bereiken; roept de Commissie op een duidelijke communicatiestrategie voor de samenlevingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap te ontwikkelen om hen de voordelen duidelijk te maken van associatieovereenkomsten, met inbegrip van diepe en brede vrijhandelszones (DCFTA's), als instrumenten ter modernisering van hun politieke systemen en economieën;

17. benadrukt dat de EU en de Oost-Europese partners voor gemeenschappelijke politieke uitdagingen staan wat betreft het verzekeren van een betrouwbare en veilige energievoorziening; herinnert eraan dat samenwerking op het gebied van energiezekerheid duidelijk als een prioriteit van het Oostelijk Partnerschap en het nabuurschapsbeleid is vastgelegd; wijst erop dat het Energiegemeenschapsverdrag de basis legt voor de verwezenlijking van een volledig geïntegreerde regionale energiemarkt die groei, investeringen en een stabiel regelgevingskader bevordert; is van mening dat verdere vooruitgang bij de integratie van de gas- en elektriciteitsnetwerken, inclusief bidirectionele stromen, in de regio essentieel is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Energiegemeenschap; onderstreept dat het belangrijk is om meer aandacht te schenken aan de consolidatie, de verbetering en de efficiëntie van de energiesector, een van de grondvoorwaarden voor de modernisering van de economie, om de energiezekerheid en het concurrentievermogen te versterken en om overeenkomstig de verbintenissen van de Europese Energiegemeenschap en de EU-doelen energiestrategieën te ontwikkelen; verzoekt de hervormingen van de gas- en elektriciteitsmarkt voort te zetten en daarbij in een passend aandeel hernieuwbare energie te voorzien overeenkomstig het EU-beleid en de EU-normen; erkent dat de dynamiek van de Europese integratie wordt bemoeilijkt door de afhankelijkheid van de energietoevoer uit derde landen van de landen van het Oostelijk Partnerschap en de ontoereikende diversificatie van de voorziening; herinnert er in dit verband aan dat projecten zoals

Woensdag 12 maart 2014

South Stream de afhankelijkheid van de Unie van Russisch gas verhogen en roept de Commissie en de lidstaten op vaart te zetten achter projecten die kunnen bijdragen tot een verbetering van deze situatie; roept de Commissie en de Raad op solidariteit tot fundamenteel beginsel te maken van de energiegemeenschap, dat door alle actoren op de EU-markt gerespecteerd wordt;

18. dringt erop aan om in alle overeenkomsten met landen van het Oostelijk Partnerschap een energiezekerheidsclausule op te nemen, teneinde volledige naleving van de EU-wetgeving ten aanzien van de interne energiemarkt te waarborgen, en om een mechanisme van vroegtijdige waarschuwing in deze overeenkomsten vast te stellen, teneinde een vroegtijdige beoordeling van mogelijke risico's en problemen met betrekking tot de doorvoer en voorziening van energie vanuit derde landen te waarborgen en een gemeenschappelijk kader voor wederzijdse steun, solidariteit en het oplossen van geschillen in te voeren;

19. pleit voor een meer op maat geschoede aanpak ten aanzien van de afzonderlijke partnerlanden, onder andere door beter rekening te houden met hun specifieke geopolitieke kwetsbaarheden, met inachtneming van het differentiatie- en het „meer voor meer“-beginsel, maar waarbij er ook sprake is van algemene coördinatie; is ervan overtuigd dat de diepgang en reikwijdte van de betrekkingen met elk partnerland zijn eigen Europese ambitie, zijn inzet voor gedeelde waarden en de geboekte vooruitgang bij de aanpassing aan de EU-wetgeving moeten weerspiegelen, hetgeen wordt afgemeten aan duidelijke parameters en aan zijn eigen verdiensten; is van mening dat de architectuur van het Oostelijk Partnerschap toekomstgericht en flexibel moet zijn, zowel institutioneel als conceptueel, om te voorzien in stimulansen voor de lange termijn voor alle partners, inclusief de partners die het verst gevorderd zijn, en dus de betrekkingen met de EU verder te intensiveren; is voorts van mening dat het Oostelijk Partnerschap niet alleen aandacht moet schenken aan normatieve doelen, maar ook de burgers moet bereiken via bottom-upbenaderingen die als doel hebben om de voordelen van toekomstige aansluiting te verankeren in de publieke opinie; herinnert eraan dat de voortgang van het partnerschap afhankelijk zal zijn van de vraag of er vooruitgang wordt geboekt en of de landen zich aanzienlijke inspanningen getroosten op het gebied van eerbiediging van de mensenrechten, hervorming van de rechterlijke macht, hervormingen van de overheidsadministratie, bestrijding van corruptie en grotere participatie van de burgers in de openbare besluitvorming;

20. verzoekt de Commissie zich nader te buigen over de mogelijkheden om in voorkomend geval de handelsbarrières te verminderen, zelfs vóór de ondertekening en uitvoering van diepe en brede vrijhandelsovereenkomsten, zodat de samenlevingen en bedrijven in de betrokken landen van het Oostelijk Partnerschap meer rechtstreekse economische voordelen van de nauwere samenwerking met de EU kunnen ondervinden;

21. erkent de betekenis van inclusiviteit als het erom gaat te waarborgen dat het partnerschap voortgang boekt met de participatie van alle zes partners; onderstreept dan ook de noodzaak om de multilaterale dimensie verder te bevorderen, en moedigt regelmatige ontmoetingen op ministerieel niveau op alle beleidsterreinen aan;

22. benadrukt in dit opzicht, zoals in het geval van Oekraïne, hoe belangrijk het is dat de Raad onmiddellijk actie onderneemt, onder meer door middel van grotere diplomatieke druk en individuele, gerichte maatregelen, reisverboden en bevrozing van tegoeden en eigendom gericht op ambtenaren, wetgevers en hun geldschietters die verantwoordelijk zijn voor schendingen van de mensenrechten, en dat er meer inspanningen worden gedaan om een einde te maken aan het witwassen van geld en belastingontduiking door bedrijven en zakenlieden uit het betrokken land via Europese banken;

23. toont zich verontrust over het gebrek aan gedeeld begrip van het wezen van samenwerking tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap; merkt met bezorgdheid op dat de EU vaak als donor en de partnerlanden vaak als ontvangers worden gezien, terwijl beide partijen een dubbele functie zouden moeten vervullen; waarschuwt dat er door een dergelijke publieksperceptie onrealistische verwachtingen kunnen worden gewekt in de samenlevingen van het Oostelijk Partnerschap;

24. betreurt dat de lidstaten vaak van mening verschillen en geen gemeenschappelijk standpunt innemen ten aanzien van de betrekkingen met en ontwikkelingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap; stelt met bezorgdheid vast dat de lidstaten onvoldoende begrijpen wat het strategische belang van samenwerking en van een gemeenschappelijk standpunt in sommige kwesties is; roept op tot een diepgaande evaluatie van het nabuurschapsbeleid, met name ten opzichte van de oostelijke buurlanden, in het licht van de recente gebeurtenissen en ook in termen van concrete en tastbare maatregelen, in het bijzonder met betrekking tot de burgers van het Oostelijk Partnerschap;

25. beveelt aan om het multilaterale traject van het Oostelijk Partnerschap verder te versterken teneinde een klimaat van samenwerking en vriendschap en een goed nabuurschap te bevorderen, die bijdragen aan de doelstellingen van politieke vereniging en in het bijzonder van economische integratie, en om multilaterale samenwerkingsinitiatieven en gemeenschappelijke projecten aan te moedigen, alsook om grensoverschrijdende en regionale samenwerking verder te bevorderen, vooral op gebieden als vervoer, contacten tussen mensen, milieu, grensbeveiliging en energiezekerheid, en herinnert eraan dat de EU in dit verband groot belang hecht aan de Parlementaire Vergadering Euronest; meent dat de samenwerking indien mogelijk niettemin moet worden voortgezet op bilaterale basis, tussen de EU enerzijds en de partnerlanden anderzijds;

Woensdag 12 maart 2014

26. benadrukt dat er meer moet worden ingezet op het uitwisselen van ervaringen met democratische hervormingen, waarbij wordt geput uit de ruime ervaring van de Europese landen met het opzetten en beschermen van democratische stelsels die stoelen op eerbied voor de fundamentele waarden en de rechtsstaat, in het bijzonder door de lidstaten die uit zowel hun ervaring met de EU-integratie als hun nauwe betrekkingen met de landen van het Oostelijk Partnerschap kunnen putten, waarbij de eigenheden van de individuele landen moeten worden erkend, de verwachte wederzijdse voordelen in de verf moeten worden gezet en een evenwicht tussen conditionaliteit en solidariteit moet worden gezocht, eveneens in het belang van de verdere ontwikkeling van de EU zelf; stelt voor de mogelijkheden na te gaan om van elkaar te leren, zowel op beleids- als op technisch gebied, om het bewustzijn van en de kennis over het opbouwen van een democratie en de rechtsstaat te bevorderen;

27. is van oordeel dat de EU de partnerlanden op meer proactieve wijze zou moeten aanmoedigen om schendingen van mensenrechten te bestrijden; roept de lidstaten op de EU-richtsnoeren inzake mensenrechtenactivisten toe te passen en herinnert eraan dat de EU overeenkomstig de Verdragen bij ernstige schendingen van mensenrechten en fundamentele vrijheden zelf kan overwegen om in het kader van het GBVB restrictieve maatregelen of sancties te treffen, waaronder een wapenembargo, een uitvoerverbod op goederen bedoeld voor binnenlandse repressie en visumbeperkingen of een reisverbod voor personen die direct of indirect verantwoordelijk zijn voor ernstige schendingen van mensenrechten of de repressie van het maatschappelijk middenveld en de democratische oppositie, of wier activiteiten op andere wijze de democratie of de rechtsstaat ernstig ondermijnen, alsmede het bevriezen van tegoeden en financiële middelen; onderstreept dat moet worden gewaarborgd dat sancties selectief en gericht zijn, om te voorkomen dat gewone burgers hierdoor in hun dagelijks leven worden geraakt;

28. is ingenomen met de positieve afsluiting van de top van Vilnius in de vorm van de parafering van de associatieovereenkomsten, met inbegrip van een diepe en brede vrijhandelsovereenkomst met de Republiek Moldavië en Georgië, maar betreurt dat de resultaten van de top van Vilnius niet aan alle verwachtingen voldeden, en dringt erop aan dat er, waar toepasselijk, associatieovereenkomsten met de partnerlanden op korte termijn worden ondertekend en volledig, snel en efficiënt worden uitgevoerd, ter ondersteuning van het moderniserings- en hervormingsproces in die landen, met name op gebieden die verband houden met de consolidatie van goed bestuur, de rechtsstaat, de bescherming van de mensenrechten en de bestrijding van corruptie, en ter ondersteuning van de uitbouw en de modernisering van de economie en van ondernemersvriendelijke regelgeving in de partnerlanden; dringt er bij de EDEO en de Commissie op aan de (samenwerkings)gebieden van de associatieagenda's te bepalen waarop al op korte en middellange termijn met de tenuitvoerlegging kan worden begonnen;

29. betreurt de voortdurende druk die wordt uitgeoefend op de landen van het Oostelijk Partnerschap, met economische, politieke en militaire middelen, door Rusland, dat de versterking van de betrekkingen tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap beschouwt als een aantasting van de eigen belangen; onderstreept dat deze kwestie met Rusland moet worden besproken en dat de lidstaten van de EU serieus moeten overleggen over nieuwe manieren om Rusland op een constructieve wijze te betrekken bij initiatieven die bijdragen aan het gemeenschappelijke belang in het kader van een veilig, stabiel en welvarend Europees nabuurschap, zodat kan worden afgestapt van de verouderde en gevaarlijke denkwijze op basis van invloedssferen; dringt er bij de EU op aan om concrete maatregelen te treffen, met inbegrip van economische bijstand, een versoepeling van de handelsregelingen, projecten voor de verbetering van de energiezuikerheid en de modernisering van de economie, om de landen van het Oostelijk Partnerschap hun Europese aspiraties te helpen verwezenlijken, en om een gemeenschappelijke strategie aan te nemen ten aanzien van Rusland; roept verder op tot een eerlijke en open dialoog met derde landen teneinde alle inspanningen te leveren om synergieën te ontwikkelen die de landen van het Oostelijk Partnerschap ten goede komen;

30. herinnert eraan dat de doelstellingen inzake samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap erin moeten bestaan dat er een hechter strategisch partnerschap wordt opgericht, dat de contacten tussen mensen uit de EU-landen en de landen van het Oostelijk Partnerschap worden versterkt, dat er met het oog op de verdere integratie sociale netwerken tot stand worden gebracht en dat er niet louter wordt ingezet op stabilisering, maar ook op modernisering en een pro-Europese oriëntatie;

31. benadrukt de noodzaak om de Europese Unie meer bekendheid te geven in de landen van het Oostelijk Partnerschap; onderstreept dat de EU-delegaties in de landen van het Oostelijk Partnerschap een belangrijke ondersteunende rol moeten spelen in de campagnes die de EU zichtbaarder moeten maken;

32. ondersteunt de ontwikkeling van nauwere betrekkingen tussen de partnerlanden en de bevordering van stabiliteit en multilateraal vertrouwen; benadrukt dienaangaande het belang van de ontwikkeling van een echte multilaterale dimensie in het Oostelijk Partnerschap teneinde de nabuurschapsbetrekkingen en de regionale samenwerking te verbeteren en bilaterale geschillen op te lossen;

Woensdag 12 maart 2014

33. herhaalt dat het van mening is dat stationaire conflicten de volledige ontwikkeling van het Oostelijk Partnerschap in de weg staan en haat, animositeit en spanningen tussen de volkeren van verschillende landen van het Oostelijk Partnerschap steeds verder opdrijven; stelt vast dat het belangrijk is om rechtvaardige oplossingen en langdurige vrede op basis van de beginselen van het internationale recht tot stand te brengen; roept met het oog hierop alle partijen op om gunstige voorwaarden te creëren door zich te onthouden van haatretoriek en oorlogsdreigementen en door vertrouwen kwekende maatregelen te treffen om humanitaire, economische en andere problemen aan alle zijden van de huidige scheidslijnen aan te pakken; benadrukt het belang van regionale samenwerking en vertrouwensopbouwende initiatieven tussen de partijen; onderstreept dat een versterking van het beginsel van goed nabuurschap cruciaal is voor het oplossen van conflicten; toont zich verontrust dat de inspanningen en de middelen vrijgemaakt door de EU tot nu toe niet toereikend zijn geweest voor het behalen van tastbare resultaten; dringt er bij de Commissie op aan om meer vertrouwensopbouwende programma's op te zetten in de conflictgebieden, teneinde de dialoog te herstellen en contacten tussen mensen te vergemakkelijken; dringt er bij de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger en de EDEO op aan innoverende maatregelen en benaderingen te ontwikkelen, waaronder communicatiestrategieën, eventuele pragmatische initiatieven en informele contacten en overleg, teneinde een civiele cultuur en een gemeenschapsdialoog te bevorderen;

34. is van mening dat deelname en betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld van zowel de EU als de partnerlanden bijzonder belangrijk is voor de vooruitgang van het Oostelijk Partnerschap; benadrukt dat de deelname en de actieve rol van het Forum van het maatschappelijk middenveld van het Oostelijk Partnerschap op alle niveaus van het multilaterale platform waardevol zijn en moeten worden versterkt;

35. is van mening dat samenwerking tussen organisaties van het maatschappelijk middenveld een goede basis vormt voor werkelijke contacten tussen mensen, die niet door landsgrenzen mogen worden beperkt; beveelt nauwere samenwerking en betere coördinatie aan tussen het Forum van het maatschappelijk middenveld van het Oostelijk Partnerschap en dat van de EU en Rusland;

36. is van mening dat de samenwerkingsinstrumenten duidelijk moet worden afgebakend, met inachtneming van de beschikbare instrumenten en programma's, en met bijzondere aandacht voor onderwijs en academische uitwisselingen; vraagt dat er bijkomende financiële middelen worden verstrekt ter uitvoering van het Oostelijk Partnerschap en ter ondersteuning van hervormingen, vlaggenschipinitiatieven en projecten; pleit voor een volwaardige deelname van alle zes de partnerlanden van het Oostelijk Partnerschap aan de programma's van de Unie;

37. benadrukt dat eerbiediging van de rechtsstaat, met inbegrip van de invoering van een onafhankelijke en efficiënte rechterlijke macht, en bestrijding van corruptie in zowel de particuliere als de publieke sector essentieel zijn voor de bescherming van de democratische waarden;

38. onderstreept dat corruptie in de landen van het Oostelijk Partnerschap nog altijd welig tiert en een belangrijk probleem is dat moet worden aangepakt;

39. onderkent de gevolgen van de economische crisis voor de economische ontwikkeling van de landen van het Oostelijk Partnerschap; benadrukt dat het voor de ontwikkeling van het project van het Oostelijk Partnerschap belangrijk is de economische samenwerking te versterken, onder meer door mensen bewust te maken van de complexiteit van de economische problemen, goed bestuur in de financiële sector en samenwerking met internationale financiële instellingen te stimuleren, een specifieke aanpak per sector vast te stellen, en wetgeving te bevorderen die gunstig is voor de ontwikkeling van kmo's; benadrukt de noodzaak om diepe en brede vrijhandelsovereenkomsten te sluiten en voorwaardelijk toe te passen, daar dit de belangrijkste instrumenten zijn voor de modernisering van de economieën van de landen van het Oostelijk Partnerschap en voor herstel na de financiële crisis;

40. dringt aan op grotere inspanningen ter versterking van de zakelijke dimensie van het Oostelijk Partnerschap, onder meer via verbetering van het bedrijfsklimaat in de partnerlanden ten gunste van lokale, regionale en Europese kmo's en bedrijven en bevordering van bedrijfspartnerschappen tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap;

41. is voorts van mening dat de bevordering van gezamenlijke activiteiten met andere strategische partners en samenwerking in internationale en Europese organisaties alle partijen ten goede zouden komen;

42. benadrukt de noodzaak om sociale en culturele contacten te bevorderen en op die manier het devies van de EU „In verscheidenheid verenigd” in de praktijk om te zetten;

Woensdag 12 maart 2014

43. onderstreept het belang van culturele en informatie-uitwisseling tussen de landen van het Oostelijk Partnerschap en de EU teneinde hedendaagse, goed ingelichte samenlevingen op te bouwen en de Europese waarden te bevorderen;
44. onderstreept dat het Europees Fonds voor democratie (EFD) een belangrijke rol te spelen heeft in de landen van het Oostelijk Partnerschap door op snelle, doeltreffende en flexibele wijze het maatschappelijk middenveld te versterken en de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten te bevorderen, en de prodemocratische bewegingen te ondersteunen of te ontwikkelen in landen voor en tijdens de democratische transformatie; verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten om de werkzaamheden van het Europees Fonds voor democratie te ondersteunen en het synergetische en samenwerkingspotentieel optimaal te benutten; roept het de EU en de EU-lidstaten in dit verband op om passende en stabiele financiering te waarborgen voor de activiteiten van het Europees Fonds voor democratie (EFD);
45. is van mening dat de EU, ter verbetering van de samenwerking onder de oostelijke partners, niet moet aandringen op het gebruik van slechts één taal in gemeenschappelijke projecten, maar juist meertaligheid moet bevorderen, met name in initiatieven die uitgaan van lokale regeringen, burgers en onderwijsinstanties;
46. benadrukt het belang van de bevordering en ondersteuning van gezamenlijke inspanningen inzake onderzoek en innovatie, met inbegrip van uitwisselingsprogramma's voor studenten, inzake virtuele meertalige projecten, inzake dialoog tussen culturen, aan de hand van gezamenlijke filmproducties en gezamenlijke steun voor literaire vertalingen, en inzake gezamenlijk onderzoek naar de erfenis van het nazisme, het communisme en andere totalitaire regimes, alsook op het gebied van gedeelde Europese geschiedenis, onder meer in het kader van het programma „Europa voor de burger” en door samenwerking met het Platform Europese nagedachtenis en Europees geweten te bevorderen;
47. roept op tot de geleidelijke ontwikkeling van een gemeenschappelijke ruimte van kennis en innovatie, waarin de verschillende bestaande samenwerkingsvormen op het gebied van onderzoek en innovatie bijeen komen;
48. moedigt verdere aanpassing van de regelgeving aan op alle vervoersgebieden en bij de tenuitvoerlegging van vervoersinfrastructuurprojecten, in het gehele vervoersnetwerk van het Oostelijk Partnerschap, via bestaande EU-programma's en -instrumenten, waarbij tevens gestreefd wordt naar nauwere betrokkenheid van Europese en internationale financiële instellingen en voorrang wordt gegeven aan projecten die tot betere verbindingen met het TEN-T-kernnetwerk leiden;
49. hoopt op een beter begrip van het feit dat het Oostelijk Partnerschap een ambitieus programma is, waarvan de resultaten wellicht op de lange termijn duidelijker zullen worden; onderstreept dat het Oostelijk Partnerschap weliswaar alom bekritiseerd wordt, maar dat het succes van dit initiatief afhankelijk is van de inzet en de politieke wil van zowel de EU als van haar oostelijke buurlanden; acht het bovendien van essentieel belang dat kritiek op het Oostelijk Partnerschap een constructief karakter draagt en gericht is op de verbetering en niet op het zwart maken ervan;
50. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Europese Dienst voor extern optreden, het Comité van de Regio's, de regeringen en parlementen van de landen van het Oostelijk Partnerschap, de OVSE en de Raad van Europa.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0230

Het toezichtprogramma van de NSA in de VS, toezichthoudende instanties in verschillende lidstaten en gevolgen voor de grondrechten van EU-burgers

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het surveillanceprogramma van de NSA in de VS, toezichthoudende instanties in verschillende lidstaten en gevolgen voor de grondrechten van EU-burgers en voor de trans-Atlantische samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (2013/2188(INI))

(2017/C 378/14)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 en 21 daarvan,
- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name de artikelen 15, 16 en 218 en titel V daarvan,
- gezien Protocol 36 betreffende de overgangsbepalingen en artikel 10 daarvan en Verklaring 50 betreffende dit protocol,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name de artikelen 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 20, 21, 42, 47, 48 en 52 daarvan,
- gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, met name de artikelen 6, 8, 9, 10 en 13, en de daarbij gevoegde protocollen,
- gezien de Universele verklaring van de rechten van de mens, met name de artikelen 7, 8, 10, 11, 12 en 14 daarvan ⁽¹⁾,
- gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met name de artikelen 14, 17, 18 en 19 daarvan,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa betreffende gegevensbescherming (ETS nr. 108) en het aanvullend protocol van 8 november 2001 bij het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens inzake toezichthoudende autoriteiten en grensoverschrijdend verkeer van gegevens (ETS nr. 181),
- gezien het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer, met name de artikelen 24, 27 en 40,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa inzake cybercriminaliteit (ETS nr. 185),
- gezien het verslag van de speciale rapporteur van de VN over het bevorderen en beschermen van mensenrechten en fundamentele vrijheden bij terrorismebestrijding, ingediend op 17 mei 2010 ⁽²⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie getiteld „Internetbeleid en governance — De rol van Europa bij het vormgeven van de toekomst van internetgovernance” (COM(2014)0072);
- gezien het verslag van de speciale rapporteur van de VN over het bevorderen en beschermen van het recht op vrijheid van mening en meningsuiting, ingediend op 17 april 2013 ⁽³⁾,
- gezien de richtsnoeren inzake mensenrechten en de bestrijding van terrorisme die op 11 juli 2002 zijn aangenomen door het Comité van ministers van de Raad van Europa,

⁽¹⁾ <http://www.un.org/en/documents/udhr/>

⁽²⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N08/134/10/PDF/N0848087.pdf?OpenElement>

⁽³⁾ http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session23/A.HRC.23.40_EN.pdf

Woensdag 12 maart 2014

- gezien de Verklaring van Brussel van 1 oktober 2010, aangenomen op de zesde conferentie van de parlementaire commissies voor het toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van de lidstaten van de Europese Unie,
- gezien Resolutie nr. 1954 (2013) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa over nationale veiligheid en toegang tot informatie,
- gezien het verslag over het democratische toezicht op de veiligheidsdiensten, op 11 juni 2007 aangenomen door de Commissie van Venetië ⁽¹⁾, en met grote belangstelling uitkijkend naar de actualisering daarvan, die wordt verwacht in het voorjaar van 2014,
- gezien de bevindingen van de vertegenwoordigers van de toezichthoudende commissies voor inlichtingendiensten van België, Nederland, Denemarken en Noorwegen,
- gezien de rechtszaken die zijn aangespannen voor de Franse ⁽²⁾, Poolse en Britse ⁽³⁾ rechtbanken, en voor het Europees Hof voor de rechten van de mens ⁽⁴⁾ in verband met klachten over massa-observatie van burgers,
- gezien de door de Raad overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie opgestelde overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie ⁽⁵⁾, en met name titel III daarvan,
- gezien Beschikking 2000/520/EG van de Commissie van 26 juli 2000 betreffende de gepastheid van de bescherming geboden door de Veiligheidsbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de daarmee verband houdende Vaak gestelde vragen, die door het ministerie van Handel van de Verenigde Staten zijn gepubliceerd,
- gezien de beoordelingsverslagen van de Commissie betreffende de tenuitvoerlegging van de Veiligheidsbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van 13 februari 2002 (SEC(2002)0196) en van 20 oktober 2004 (SEC(2004)1323),
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 november 2013 betreffende de werking van de Veiligheidsbeginselen vanuit het perspectief van EU-burgers en in de EU gevestigde bedrijven (COM(2013)0847) en de mededeling van de Commissie van 27 november 2013 betreffende het herstellen van het vertrouwen in het verkeer van gegevens tussen de EU en de VS (COM(2013)0846),
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 5 juli 2000 over de ontwerpbeschikking van de Commissie betreffende de gepastheid van de bescherming die wordt geboden door de „Safe Harbor Privacy Principles” en de „Frequently Asked Questions” opgesteld door het „US Department of Commerce” ⁽⁶⁾ in verband daarmee, waarin het standpunt werd aangenomen dat de gepastheid van het systeem niet bevestigd kon worden, en de adviezen van de Groep artikel 29, met name Advies 4/2000 van 16 mei 2000 ⁽⁷⁾,
- gezien de overeenkomsten tussen de Verenigde Staten van Amerika en de Europese Unie inzake het gebruik en de doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR-overeenkomst) van 2004, 2007 ⁽⁸⁾ en 2012 ⁽⁹⁾,
- gezien de gezamenlijke herziening van de tenuitvoerlegging van de overeenkomst tussen de EU en de VS inzake de verwerking en de doorgifte van persoonsgegevens van passagiers aan het Amerikaanse Ministerie van Binnenlandse Veiligheid ⁽¹⁰⁾, begeleidend document bij het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en aan de Raad inzake de gezamenlijke herziening (COM(2013)0844),

⁽¹⁾ [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD\(2007\)016.aspx](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD(2007)016.aspx)

⁽²⁾ La Fédération Internationale des Ligues des Droits de l'Homme and La Ligue française pour la défense des droits de l'Homme et du Citoyen v. X; Tribunal de Grande Instance van Parijs.

⁽³⁾ Zaken door Privacy International and Liberty in het Tribunaal voor onderzoeksbevoegdheden.

⁽⁴⁾ Gezamenlijke vordering uit hoofde van artikel 34 van Big Brother Watch, Open Rights Group, English Pen en Dr Constanze Kurz (verzoekers) — v — Verenigd Koninkrijk (verweerder)-Gezamenlijke vordering uit hoofde van artikel 34 van Big Brother Watch, Open Rights Group, English Pen en Dr Constanze Kurz (verzoekers) — v — Verenigd Koninkrijk (verweerder).

⁽⁵⁾ PB C 197 van 12.7.2000, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB C 121 van 24.4.2001, blz. 152.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2000/wp32en.pdf>

⁽⁸⁾ PB L 204 van 4.8.2007, blz. 18.

⁽⁹⁾ PB L 215 van 11.8.2012, blz. 5.

⁽¹⁰⁾ SEC(2013)0630, 27.11.2013.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien de conclusie van advocaat-generaal Cruz Villalón waarin wordt geconcludeerd dat Richtlijn 2006/24/EG betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatiediensten of van openbarecommunicatienetwerken in zijn geheel niet verenigbaar is met artikel 52, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en dat artikel 6 daarvan niet verenigbaar is met artikel 7 en artikel 52, lid 1, van het Handvest ⁽¹⁾,
- gezien Besluit 2010/412/EU van de Raad van 13 juli 2010 betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het financiële berichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het programma voor het traceren van terrorismefinanciering (TFTP) ⁽²⁾ en de bijbehorende verklaringen van de Commissie en de Raad,
- gezien de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken ⁽³⁾,
- gezien de lopende onderhandelingen over een kaderakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de bescherming van persoonsgegevens bij doorgifte en verwerking daarvan met het oog op het voorkomen, onderzoeken, opsporen of vervolgen van strafbare feiten, waaronder terrorisme, in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken (het 'Kaderakkoord'),
- gezien Verordening (EG) nr. 2271/96 van de Raad van 22 november 1996 tot bescherming tegen de gevolgen van de extraterritoriale toepassing van rechtsregels uitgevaardigd door een derde land en daarop gebaseerde of daaruit voortvloeiende handelingen ⁽⁴⁾,
- gezien de verklaring van de president van de Federale Republiek Brazilië bij de opening van de 68e zitting van de Algemene Vergadering van de VN op 24 september 2013, en het werk dat is verricht door de door de Federale Senaat van Brazilië ingestelde parlementaire commissie voor onderzoek naar spionage,
- gezien de door president George W. Bush op 26 oktober 2001 ondertekende Amerikaanse Patriot Act,
- gezien de Foreign Intelligence Surveillance Act (FISA) van 1978 en de FISA Amendments Act van 2008,
- gezien Uitvoeringsbevel nr. 12333, in 1981 uitgevaardigd door de president van de Verenigde Staten van Amerika en gewijzigd in 2008,
- gezien de door president Barack Obama op 17 januari 2014 uitgevaardigde presidentiële richtlijn inzake inlichtingen uit berichtenverkeer (Presidential Policy Directive 28),
- gezien de wetgevingsvoorstellen die momenteel worden bestudeerd door het Congres van de VS, waaronder het ontwerp voor de Amerikaanse Freedom Act, het ontwerp voor de Intelligence Oversight and Surveillance Reform Act en andere wetgevingsvoorstellen,
- gezien de herzieningen die zijn uitgevoerd door de Raad van toezicht op de privacy en de burgerlijke vrijheden (Privacy and Civil Liberties Oversight Board), de Amerikaanse Nationale Veiligheidsraad en de werkgroep van de president inzake inlichtingen- en communicatietechnologie, met name het verslag van de laatstgenoemde van 12 december 2013 getiteld 'Liberty and Security in a Changing World',
- gezien de uitspraak van de United States District Court voor het District of Columbia, Klayman et al. v Obama et al., Civil Action No 13-0851 van 16 december 2013, alsook de uitspraak van de United States District Court voor het Southern District of New York in de zaak ACLU et al. v James R. Clapper et al., Civil Action No 13-3994 van 11 juni 2013,
- gezien het verslag over de bevindingen van de medevoorzitters van de Europese Unie van de ad hoc werkgroep van de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika betreffende gegevensbescherming van 27 november 2013 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Conclusie advocaat-generaal Cruz Villalón, 12 december 2013, zaak C-293/12.

⁽²⁾ PB L 195 van 27.7.2010, blz. 3.

⁽³⁾ PB L 181 van 19.7.2003, blz. 34.

⁽⁴⁾ PB L 309 van 29.11.1996, blz. 1.

⁽⁵⁾ Document 16987/2013 van de Raad.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien zijn resoluties van 5 september 2001 ⁽¹⁾ en 7 november 2002 ⁽²⁾ over het bestaan van een wereldwijd systeem voor de interceptie van particuliere en economische communicatie (Echelon-interceptiesysteem),
- gezien zijn resolutie van 21 mei 2013 over het EU-Handvest: vaststelling van normen voor de vrijheid van de media in de gehele EU ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 4 juli 2013 over de toezichtprogramma's van de NSA in de VS, medewerking van IT-bedrijven, nationale intelligentiediensten en de gevolgen voor de privacy van EU-onderdanen ⁽⁴⁾, waarbij het zijn Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken opdracht heeft gegeven een diepgaand onderzoek in te stellen naar de kwestie ,
- gezien werkdocument 1 over de observatieprogramma's van de Verenigde Staten en de EU en de gevolgen ervan voor de grondrechten van EU-burgers,
- gezien werkdocument 3 over de relatie tussen de bespioneringspraktijken in de EU en de VS en de EU-bepalingen inzake gegevensbescherming,
- gezien werkdocument 4 over toezichtpraktijken van de VS waarbij EU-gegevens betrokken zijn en mogelijke rechtsgevolgen voor de trans-Atlantische overeenkomsten en samenwerking,
- gezien werkdocument 5 over democratisch toezicht op de inlichtingendiensten van de lidstaten en op de inlichtingendiensten van de EU,
- gezien het werkdocument van AFET over Aspecten van het buitenlands beleid die betrekking hebben op het onderzoek naar elektronisch massaal toezicht op EU-burgers;
- gezien zijn resolutie van 23 oktober 2013 over georganiseerde misdaad, corruptie en witwassen: aanbevelingen inzake de benodigde acties en initiatieven ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 23 oktober 2013 over de opschorting van de TFTP-overeenkomst naar aanleiding van het surveillanceprogramma van de NSA ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 december 2013 over het aanboren van het potentieel van cloud computing in Europa ⁽⁷⁾,
- gezien het interinstitutionele akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad over het doorzenden aan en verwerken door het Europees Parlement van gerubriceerde informatie waarover de Raad beschikt met betrekking tot aangelegenheden die niet vallen onder het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ⁽⁸⁾,
- gezien bijlage VIII van zijn Reglement,
- gezien artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A7-0139/2014),

De effecten van massale observatie

- A. overwegende dat gegevensbescherming en privacy grondrechten zijn; overwegende dat veiligheidsmaatregelen, waaronder terrorismebestrijdingsmaatregelen, daarom moeten worden doorgezet volgens het rechtstaatsbeginsel, en onder naleving van grondrechtelijke verplichtingen zoals die in verband met de privacy en gegevensbescherming;

⁽¹⁾ PB C 72 E van 21.3.2002, blz. 221.

⁽²⁾ PB C 16 E van 22.1.2004, blz. 88.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0203.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0322.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0444.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0449.

⁽⁷⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0535.

⁽⁸⁾ PB C 353 E van 3.12.2013, blz. 156.

Woensdag 12 maart 2014

- B. overwegende dat informatiestromen en gegevens, die tegenwoordig het dagelijks leven domineren en bepalend zijn voor de persoonlijke integriteit, beveiligd moeten zijn tegen onbevoegde toegang, net zoals woonhuizen beveiligd zijn tegen inbraak;
- C. overwegende dat de banden tussen Europa en de Verenigde Staten van Amerika zijn gebaseerd op de geest en de beginselen van democratie, rechtsstatelijkheid, vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit;
- D. overwegende dat samenwerking tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie en haar lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding van essentieel belang blijft voor de veiligheid van beide partners;
- E. overwegende dat wederzijds vertrouwen en begrip fundamentele factoren zijn in de trans-Atlantische dialoog en het trans-Atlantische partnerschap;
- F. overwegende dat na 11 september 2001 de bestrijding van terrorisme één van de belangrijkste prioriteiten van de meeste regeringen is geworden; overwegende dat politieke leiders zich door de onthullingen aan de hand van de door voormalig NSA-medewerker Edward Snowden geleepte documenten genoopt zagen om zich te buigen over de problemen rond het toezicht en de controle op de inlichtingendiensten bij hun observatie-activiteiten en de effecten van die activiteiten op de grondrechten en de rechtsstatelijkheid in een democratische samenleving;
- G. overwegende dat de onthullingen sinds juni 2013 in de EU aanleiding hebben gegeven tot verschillende zorgen met betrekking tot:
- de omvang van de observatiesystemen die zowel in de Verenigde Staten als in de EU-lidstaten aan het licht zijn gebracht;
 - de schending van de wettelijke normen, de grondrechten en de normen inzake gegevensbescherming van de EU;
 - de mate van vertrouwen tussen de trans-Atlantische partners de EU en de Verenigde Staten van Amerika;
 - de mate van samenwerking en betrokkenheid van bepaalde EU-lidstaten bij Amerikaanse surveillanceprogramma's of gelijksoortige programma's op nationaal niveau zoals die door de media aan het licht zijn gebracht;
 - het gebrek aan controle en doeltreffend toezicht door de Amerikaanse politieke autoriteiten en bepaalde EU-lidstaten op hun inlichtingengemeenschappen;
 - de mogelijkheid dat deze massale observatie-operaties worden gebruikt voor andere doeleinden dan nationale veiligheid en terrorismebestrijding in enge zin, bijvoorbeeld economische en industriële spionage of profilering op politieke gronden;
 - de ondermijning van de persvrijheid en onderschepping van communicatie tussen mensen met een beroepsgeheim, zoals artsen en advocaten;
 - de respectieve rollen en de mate van betrokkenheid van inlichtingendiensten en particuliere IT- en telecombedrijven;
 - de steeds meer vervagende grenzen tussen rechtshandhaving en inlichtingenactiviteiten, waardoor elke burger als een verdachte wordt behandeld en onder observatie staat;
 - de gevaren voor de privacy in het digitale tijdperk en de gevolgen van massale observatie voor burgers en samenlevingen;
- H. overwegende dat de ongekende omvang van de onthulde spionagepraktijken diepgaand onderzoek door de Amerikaanse autoriteiten, de Europese instellingen en de regeringen van de lidstaten, de nationale parlementen en de justitiële autoriteiten vereist;
- I. overwegende dat de Amerikaanse autoriteiten een deel van de onthulde informatie hebben ontkend, maar het grootste deel ervan niet hebben weersproken; overwegende dat in de Verenigde Staten van Amerika en in bepaalde EU-lidstaten op grote schaal een openbare discussie op gang is gekomen; overwegende dat de regeringen en parlementen in de EU te vaak blijven zwijgen en nalaten passend onderzoek in te stellen;

Woensdag 12 maart 2014

- J. overwegende dat president Obama onlangs een hervorming van de NSA en zijn surveillanceprogramma's heeft aangekondigd;
- K. overwegende dat het Europees Parlement zich in vergelijking met hetgeen de andere EU-instellingen en bepaalde EU-lidstaten hebben ondernomen, zijn taak om opheldering te verkrijgen over de onthullingen omtrent willekeurige en grootschalige observatie van EU-burgers zeer serieus heeft genomen, en dat het in zijn resolutie van 4 juli 2013 over de toezichtprogramma's van de NSA in de VS, medewerking van IT-bedrijven, nationale intelligentiediensten en de gevolgen voor de privacy van EU-onderdanen zijn Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken heeft opgedragen de kwestie grondig te onderzoeken;
- L. overwegende dat het de plicht van de Europese instellingen is om te waarborgen dat de EU-wetgeving ten volle ten uitvoer wordt gelegd ten voordele van de Europese burgers en dat de rechtskracht van de EU-Verdragen niet wordt ondermijnd door een afwijzende aanvaarding van de extraterritoriale gevolgen van de normen of acties van derde landen;

Ontwikkelingen in de VS betreffende de hervorming van inlichtingendiensten

- M. overwegende dat de District Court voor het District of Columbia in zijn besluit van 16 december 2013 heeft bepaald dat het op grote schaal verzamelen van metagegevens door de NSA een inbreuk vormt op het Vierde Amendement van de Amerikaanse grondwet ⁽¹⁾; overwegende dat het District Court voor het Southern District of New York deze verzameling in zijn vonnis van 27 december 2013 evenwel rechtmatig heeft verklaard;
- N. overwegende dat het besluit van de District Court voor het Eastern District of Michigan heeft bepaald dat het Vierde Amendement redelijkheid eist in alle doorzoekingen, alsook een voorafgaand bevel voor alle redelijke doorzoekingen, bevelen op basis van gerede aanleiding, een beschrijving van mensen, plaatsen en dingen, en de interventie van een neutrale magistraat tussen uitvoerende handhavingsambtenaren en burgers ⁽²⁾;
- O. overwegende dat de werkgroep van de president inzake inlichtingen- en communicatietechnologie in zijn verslag van 12 december 2013 de president van de Verenigde Staten van Amerika 46 aanbevelingen doet; overwegende dat in de aanbevelingen de noodzaak benadrukt wordt om tegelijkertijd de nationale veiligheid en de privacy en burgerlijke vrijheden te beschermen; overwegende dat de werkgroep de Amerikaanse regering in overweging geeft: zo snel als doenlijk is zo spoedig mogelijk een einde te maken aan de massale inzameling van telefoongegevens van Amerikaanse burgers uit hoofde van artikel 215 van de Patriot Act; een diepgaande hervorming van de NSA en het rechtskader van de Amerikaanse inlichtingendiensten door te voeren teneinde eerbiediging van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen; de inspanningen te staken om commerciële software te ondermijnen of kwetsbaar te maken (backdoors en malware), het gebruik van versleuteling te bevorderen, met name in geval van gegevens die voor doorvoer zijn bestemd, en om de pogingen om versleutelingsstandaarden te ontwikkelen niet te ondermijnen; een Public Interest Advocate (pleitbezorger voor het algemeen belang) aan te stellen om de privacy en de burgerlijke vrijheden te vertegenwoordigen voor de Foreign Intelligence Surveillance Court; de Privacy and Civil Liberties Oversight Board, de bevoegdheid toe te kennen om toezicht te houden op activiteiten van de inlichtingengemeenschap voor buitenlandse inlichtingendoelinden, en niet alleen voor de bestrijding van terrorisme; te luisteren naar de klachten van klokkenluiders, gebruik te maken van verdragen inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken om elektronische berichten te verkrijgen, en de observatiesystemen niet te gebruiken voor het stelen van industriële of commerciële geheimen;
- P. overwegende dat volgens een openbaar memorandum dat een groep voormalige leidinggevendenden van de NSA (Veteran Intelligence Professionals for Sanity (VIPS)) op 7 januari 2014 aan president Obama heeft voorgelegd ⁽³⁾, de grootschalige verzameling van gegevens geen grotere mogelijkheid heeft opgeleverd om een terroristische aanslag in de toekomst te voorkomen; overwegende dat zij benadrukken dat door de grootschalige observatie door de NSA geen enkele aanslag is voorkomen en dat miljarden zijn uitgegeven voor programma's die minder doeltreffend zijn en in veel grotere mate inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van de burgers dan de in 2001 binnen de NSA ontwikkelde technologie genaamd THINTHREAD;
- Q. overwegende dat in de aanbevelingen aan de president van de Verenigde Staten van Amerika wat betreft inlichtingenactiviteiten over burgers van buiten de Verenigde Staten uit hoofde van Deel 702 van de FISA, de fundamentele kwestie wordt erkend van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en de menselijke waardigheid zoals neergelegd in artikel 12 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten; overwegende dat in de aanbevelingen niet wordt geadviseerd om aan mensen van buiten de Verenigde Staten dezelfde rechten en mate van bescherming toe te kennen als aan Amerikanen;

⁽¹⁾ Klayman et al. v Obama et al., Civil Action No. 13-0851, 16 december 2013.

⁽²⁾ ACLU v. NSA nr. 06-CV-10204, 17 augustus 2006.

⁽³⁾ <http://consortiumnews.com/2014/01/07/nsa-insiders-reveal-what-went-wrong>.

Woensdag 12 maart 2014

R. overwegende dat president Barack Obama in zijn presidentiële richtlijn van 17 januari 2014 inzake inlichtingen uit berichtenverkeer en in zijn toespraak daarover heeft benadrukt dat grootschalige elektronische surveillance voor de Verenigde Staten een belangrijk rol zal blijven spelen met het oog op de bescherming van de nationale veiligheid, de Amerikaanse burgers en de burgers van bondgenoten en partners van de VS en de behartiging van de belangen van de VS op het gebied van buitenlands beleid; overwegende dat die beleidsrichtlijn bepaalde beginselen bevat ten aanzien van de verzameling, het gebruik en de doorgifte van inlichtingen uit elektronisch berichtenverkeer, en bepaalde waarborgen biedt aan niet-VS-burgers waarbij ten dele wordt voorzien in een behandeling gelijk aan die van VS-burgers, met waarborgen voor de bescherming van persoonlijke informatie van eenieder, ongeacht nationaliteit of woonplaats; overwegende evenwel dat president Obama geen enkel concreet voorstel heeft aangekondigd, met name geen verbod van massale observatie-activiteiten en ook geen instelling van administratieve en gerechtelijke geschillenregeling voor niet-VS-burgers;

Rechtskader

Grondrechten

S. overwegende dat in het verslag over de bevindingen van de medevoorzitters van de Europese Unie van de ad hoc werkgroep van de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika betreffende gegevensbescherming een overzicht wordt gegeven van de rechtssituatie in de Verenigde Staten, maar dat dit verslag geen opheldering verschaft over de feiten met betrekking tot de Amerikaanse surveillanceprogramma's; overwegende dat er geen informatie beschikbaar is gesteld over de zogenaamde werkgroep van het „tweede spoor”, in het kader waarvan de lidstaten aangelegenheden met betrekking tot de nationale veiligheid bilateraal bespreken met de Amerikaanse autoriteiten;

T. overwegende dat grondrechten, met name de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van de pers, de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst, de vrijheid van vereniging, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de gegevensbescherming, alsook het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, het vermoeden van onschuld en het recht op een eerlijk proces en non-discriminatie, als neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, hoekstenen van de democratie zijn; overwegende dat de grootschalige surveillance van mensen onverenigbaar is met deze hoekstenen;

U. overwegende dat de wetgeving in alle lidstaten bescherming biedt tegen de bekendmaking van vertrouwelijke mededelingen tussen een advocaat en zijn cliënt, een beginsel dat door het Europees Hof van Justitie is erkend⁽¹⁾;

V. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 23 oktober 2013 over georganiseerde misdaad, corruptie en het witwassen van geld, de Commissie had gevraagd een wetgevingsvoorstel voor te leggen voor invoering van een effectief en integraal Europees programma ter bescherming van klokkenluiders met het oog op de bescherming van de financiële belangen van de EU, en voorts na te gaan of een dergelijke toekomstige wetgeving ook andere bevoegdheidsterreinen van de Unie zou moeten omvatten;

Bevoegdheden van de Europese Unie op het gebied van beveiliging

W. overwegende dat de Europese Unie overeenkomstig artikel 67, lid 3, VWEU „ernaar streeft een hoog niveau van veiligheid te waarborgen”; overwegende dat de bepalingen van het Verdrag (met name artikel 4, lid 2, VEU, artikel 72 VWEU en artikel 73 VWEU) inhouden dat de Europese Unie over bepaalde bevoegdheden beschikt ten aanzien van aangelegenheden met betrekking tot de collectieve veiligheid van de Unie; overwegende dat de Europese Unie bevoegdheden heeft in aangelegenheden van interne veiligheid (artikel 4, lid 2, onder j), VWEU) en deze bevoegdheid heeft uitgeoefend door besluiten te nemen over een aantal wetgevingsinstrumenten, door internationale overeenkomsten (PNR, TFTP) te sluiten die erop gericht zijn zware criminaliteit en terrorisme te bestrijden en door een strategie inzake interne veiligheid en agentschappen op dit gebied op te zetten;

X. overwegende dat in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is bepaald dat het „de lidstaten [vrijstaat] onderling en onder hun verantwoordelijkheid vormen van samenwerking en coördinatie te organiseren zoals zij het passend achten tussen hun bevoegde overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor het verzekeren van de nationale veiligheid” (artikel 73 VWEU);

Y. overwegende dat in artikel 276 VWEU is bepaald dat „[bij] de uitoefening van zijn taken in verband met de bepalingen in de hoofdstukken 4 en 5 van titel IV van het derde deel, betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht [...] het Hof van Justitie van de Europese Unie niet bevoegd [is] om de geldigheid of de evenredigheid na te gaan van operaties van de politie of van andere instanties belast met wetshandhaving in een lidstaat, noch om zich uit te spreken over de uitoefening van de verantwoordelijkheden van de lidstaten ten aanzien van de handhaving van de openbare orde en de bescherming van de binnenlandse veiligheid”;

⁽¹⁾ Arrest van 18 mei 1982 in zaak C-155/79, AM & S Europe Limited v Commissie.

Woensdag 12 maart 2014

Z. overwegende dat de concepten 'nationale veiligheid', 'interne veiligheid', 'interne veiligheid van de EU' en 'internationale veiligheid' elkaar overlappen; overwegende dat het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht, het beginsel van loyale samenwerking tussen de EU-lidstaten en het uit de wetgeving inzake mensenrechten voortvloeiende beginsel van een restrictieve uitlegging van uitzonderingen, duiden op een restrictieve uitlegging van het begrip 'nationale veiligheid' en van de lidstaten verlangen dat zij ervan afzien inbreuk te maken op de bevoegdheden van de EU;

AA. overwegende dat de Europese Commissie bij de Europese Verdragen is aangewezen als „hoedster van de Verdragen” en dat het derhalve de wettelijke taak van de Europese Commissie is om inbreuken op de EU-wetgeving te onderzoeken;

AB. overwegende dat de nationale overheidsdiensten en ook particuliere partijen die zich met nationale veiligheid bezighouden, ingevolge artikel 6 VEU, waarin wordt verwezen naar het Handvest van de grondrechten en het EVRM, de aldaar genoemde rechten in acht moeten nemen, zowel jegens eigen burgers als die van andere staten;

Extraterritoriale werking

AC. overwegende dat de extraterritoriale toepassing door een derde land van zijn wetten, verordeningen en andere wetgevings- of uitvoeringsinstrumenten in situaties die onder de bevoegdheid van de EU of haar lidstaten vallen, gevolgen kan hebben voor de gevestigde rechtsorde en de rechtsstatelijkheid, of zelfs het internationale recht of het EU-recht kan schenden, met inbegrip van de rechten van natuurlijke en rechtspersonen, rekening houdend met de reikwijdte en het aangekondigde of feitelijke doel van een dergelijke toepassing; overwegende dat het in deze uitzonderlijke omstandigheden noodzakelijk is om op EU-niveau actie te ondernemen om te waarborgen dat de in artikel 2 VEU, het Handvest van de grondrechten en het EVRM verankerde waarden van de EU, dat wil zeggen de grondrechten, de democratie en de rechtsstatelijkheid, alsook de in secundaire wetgeving ter uitvoering van deze fundamentele beginselen neergelegde de rechten van natuurlijke en rechtspersonen binnen de Europese Unie worden geëerbiedigd, met name door de effecten van de desbetreffende buitenlandse wetgeving weg te nemen, op te heffen, te blokkeren of op een andere manier tegen te gaan;

Internationale gegevensdoorgiften

AD. overwegende dat de doorgifte van persoonsgegevens door instellingen, instanties, bureaus of agentschappen van de Europese Unie of door de lidstaten aan de Verenigde Staten van Amerika ten behoeve van rechtshandhaving in de afwezigheid van geschikte waarborging en bescherming voor de eerbiediging van de grondrechten van EU-burgers, met name het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens, die instelling, die instantie, dat bureau of dat agentschap van de Europese Unie of die lidstaat uit hoofde van artikel 340 VWEU of de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie ⁽¹⁾, verantwoordelijk maakt voor schending van het EU-recht, met inbegrip van inbreuken op de grondrechten als neergelegd in het EU-Handvest;

AE. overwegende dat de doorgifte van informatie niet aan geografische beperkingen onderhevig is en dat de wetgever van de Unie met name wat betreft toenemende globalisering en wereldwijde communicatie geconfronteerd wordt met nieuwe uitdagingen op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens en berichtenverkeer; zodat het van het hoogste belang is om wettelijke kaders voor gemeenschappelijke normen te bevorderen;

AF. overwegende dat de grootschalige verzameling van persoonsgegevens voor commerciële doeleinden en met het oog op de bestrijding van terrorisme en ernstige internationale misdaad de rechten van de EU-burgers op bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer in gevaar brengen;

Doorgiften aan de VS op basis van de Veiligheidsovereenkomst met de VS

AG. overwegende dat het Amerikaanse rechtskader voor gegevensbescherming geen passend beschermingsniveau biedt voor EU-burgers;

AH. overwegende dat de Commissie in haar Beschikking 2000/520/EG een passendverklaring heeft afgegeven voor de bescherming geboden door de Veiligheidsbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de daarmee verband houdende vaak gestelde vragen, die zijn gepubliceerd door het ministerie van Handel van de Verenigde Staten voor persoonsgegevens die vanuit de Unie worden doorgegeven aan in de Verenigde Staten gevestigde organisaties die zich bij de Veiligheidsovereenkomst hebben aangesloten, zodat de voor verwerking verantwoordelijken in de EU persoonsgegevens mogen doorgeven aan een entiteit in de Verenigde Staten;

⁽¹⁾ Zie o.m. gevoegde zaken C-6/90 en C-9/90, Francovich e.a./Italië, arrest van 19 november 1991.

Woensdag 12 maart 2014

AI. overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie van 5 juli 2000 twijfels en zorgen heeft geuit over deze passendverklaring van de Veiligehavenovereenkomst en de Commissie heeft gevraagd de beschikking te zijner tijd te evalueren aan de hand van de opgedane ervaringen en mogelijke wettelijke ontwikkelingen;

AJ. overwegende dat de rapporteurs in werkdocument 4 van het Parlement van 12 december 2013 over de observatie- en af luisterpraktijken van de VS waarbij EU-gegevens betrokken zijn en de mogelijke juridische gevolgen daarvan voor de trans-Atlantische overeenkomsten en samenwerking, twijfel en bezorgdheid hebben doen blijken over de passendverklaring van de Veiligehavenovereenkomst en er bij de Commissie op hebben aangedrongen deze passendverklaring in te trekken en nieuwe juridische oplossingen te zoeken;

AK. overwegende dat in Beschikking 2000/520/EG van de Commissie is vastgelegd dat de bevoegde autoriteiten in de lidstaten van hun bestaande bevoegdheden gebruik kunnen maken om gegevensstromen naar een organisatie die door zelfcertificering de Veiligehavenbeginselen heeft onderschreven, op te schorten, teneinde personen ten aanzien van de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen in gevallen waarin het zeer waarschijnlijk is dat de Veiligehavenbeginselen worden geschonden of dat verdere doorgifte een onmiddellijk risico op ernstige schade voor de betrokkenen inhoudt;

AL. overwegende dat in Beschikking 2000/520/EG van de Commissie ook wordt gesteld dat wanneer is aangetoond dat een instantie die verantwoordelijk is voor de naleving van de beginselen haar taak niet naar behoren vervult, de Commissie het ministerie van Handel van de Verenigde Staten hiervan in kennis stelt en zo nodig maatregelen voorstelt om deze beschikking in te trekken of op te schorten dan wel de werkingssfeer ervan te beperken;

AM. overwegende dat de Commissie in haar eerste twee verslagen over de uitvoering van de Veiligehavenovereenkomst van 2002 en 2004 verschillende tekortkomingen heeft gesignaleerd ten aanzien van de goede toepassing van de Veiligehavenovereenkomst en verschillende aanbevelingen aan de Amerikaanse autoriteiten heeft gedaan om die tekortkomingen te corrigeren;

AN. overwegende dat de Commissie in haar derde uitvoeringsverslag van 27 november 2013, negen jaar na het tweede verslag en zonder dat de tekortkomingen die in dat verslag waren geconstateerd gecorrigeerd waren, nog meer grote lacunes en tekortkomingen in de Veiligehavenovereenkomst heeft opgemerkt en tot de conclusie is gekomen dat de huidige uitvoering niet kan worden gehandhaafd; overwegende dat de Commissie heeft benadrukt dat ruimschootse toegang door de Amerikaanse inlichtingendiensten tot de gegevens die aan de Verenigde Staten worden doorgegeven door in het kader van de Veiligehavenovereenkomst gecertificeerde entiteiten bijkomende ernstige problemen oplevert waar het gaat om de continuïteit van de gegevensbescherming van gegevenssubjecten in de EU; overwegende dat de Commissie 13 aanbevelingen heeft gericht aan de Amerikaanse autoriteiten en heeft getracht om samen met de Amerikaanse autoriteiten voor de zomer van 2014 oplossingen te vinden die zo spoedig mogelijk kunnen worden uitgevoerd, waarmee de basis wordt gevormd voor een volledige herziening van de werking van de Veiligehavenbeginselen;

AO. overwegende dat de delegatie van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (Commissie LIBE) van het Europees Parlement op 28 tot en met 31 oktober 2013 in Washington D.C. een ontmoeting had met het ministerie van Handel van de Verenigde Staten en de Federal Trade Commission van de Verenigde Staten; overwegende dat het ministerie van Handel het bestaan heeft erkend van organisaties die door zelfcertificering de Veiligehavenbeginselen hebben onderschreven, maar een „niet-meer-actueel-status” hebben, wat inhoudt dat het bedrijf niet aan de Veiligehavenvereisten voldoet, maar nog wel persoonsgegevens vanuit de Europese Unie blijft ontvangen; overwegende dat de Federal Trade Commission heeft toegegeven dat de Veiligehavenovereenkomst ter verbetering moet worden herzien, met name wat betreft klachten en alternatieve systemen voor de beslechting van geschillen;

AP. overwegende dat de Veiligehavenbeginselen kunnen worden beperkt „voor zover dit nodig is om aan de eisen van de nationale veiligheid, het algemeen belang en rechtshandhaving te voldoen”; overwegende dat, als een uitzondering op een grondrecht, deze uitzondering altijd restrictief moet worden uitgelegd en beperkt tot wat noodzakelijk en evenredig is in een democratische maatschappij, en in de wetgeving duidelijk de voorwaarden en waarborgen moeten worden vastgesteld om deze beperking te rechtvaardigen; overwegende dat de werkingssfeer van deze uitzondering door de VS en de EU, en met name de Commissie, had moeten worden verduidelijkt om een uitleg of een toepassing te voorkomen die onder meer het grondrecht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens in wezen teniet doet; overwegende dat een dergelijke uitzondering bijgevolg niet moet worden gebruikt op een manier die de door het Handvest van de grondrechten, het EVRM en de wetgeving inzake gegevensbescherming van de Europese Unie en de Veiligehavenbeginselen geboden bescherming ondermijnt of teniet doet; wijst er met klem op dat wanneer omwille van de nationale veiligheid een beroep op de uitzondering wordt gedaan, gespecificeerd moet worden krachtens welke nationale wet dit gerechtvaardigd is;

Woensdag 12 maart 2014

AQ. overwegende dat grootschalige toegang door de Amerikaanse inlichtingendiensten het trans-Atlantische vertrouwen ernstig heeft geschaad en negatieve gevolgen heeft gehad voor het vertrouwen in Amerikaanse organisaties die werkzaam zijn in de Europese Unie; overwegende dat dit nog verder is verergerd door het gebrek aan rechterlijke of administratieve verhaalsmogelijkheden voor EU-burgers uit hoofde van de Amerikaanse wetgeving, met name in gevallen van toezichtactiviteiten voor inlichtingendoelinden;

Doorgifte naar derde landen met de gelijkwaardigheidsbeschikking

AR. overwegende dat uit de onthulde informatie en de resultaten van het door de commissie LIBE uitgevoerde onderzoek is gebleken dat de nationale veiligheidsdiensten van Nieuw-Zeeland, Canada en Australië op grote schaal betrokken zijn geweest bij grootschalige controle van elektronische communicatie en actief met de Verenigde Staten hebben samengewerkt in het kader van het zogenaamde „Five eyes”-programma, en mogelijk vanuit de Europese Unie doorgegeven persoonsgegevens van EU-burgers met elkaar hebben uitgewisseld;

AS. overwegende dat in de Beschikkingen 2013/65/EU ⁽¹⁾ en 2002/2/EG ⁽²⁾ van de Commissie is verklaard dat het gepaste niveau van bescherming wordt gewaarborgd wordt door de Personal Information Protection and Electronic Documents Act van Nieuw-Zeeland en Canada; overwegende dat de voornoemde onthullingen ook ernstige schade toebrengen aan het vertrouwen in de rechtsstelsels van deze landen wat betreft de continuïteit van de bescherming van EU-burgers; overwegende dat de Commissie dit aspect niet heeft bestudeerd;

Doorgiften gebaseerd op contractbepalingen en andere instrumenten

AT. overwegende dat Richtlijn 95/46/EG stelt dat internationale doorgiften naar een derde land ook mogen plaatsvinden door middel van specifieke instrumenten, indien de voor de verwerking verantwoordelijke voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de fundamentele rechten en vrijheden van personen, alsmede ten aanzien van de uitoefening van de daaraan verbonden rechten;

AU. overwegende dat deze waarborgen met name kunnen voortvloeien uit passende contractbepalingen;

AV. overwegende dat Richtlijn 95/46/EG de Commissie de bevoegdheid geeft om te besluiten dat specifieke modelcontractbepalingen die in de richtlijn vereiste passende waarborgen bieden en overwegende dat de Commissie op deze basis drie modellen van modelcontractbepalingen heeft aangenomen voor doorgiften aan voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers (en subverwerkers) in derde landen;

AW. overwegende dat in de beschikkingen van de Commissie waarin de modelcontractbepalingen worden vastgesteld, wordt gesteld dat de bevoegde autoriteiten in de lidstaten hun bestaande bevoegdheden kunnen uitoefenen om het gegevensverkeer op te schorten wanneer wordt vastgesteld dat het recht waaraan de gegevensimporteur of een subverwerker is onderworpen, hen vereisten oplegt waarmee van het toepasselijke recht inzake gegevensbescherming moet worden afgeweken, die verder gaan dan de beperkingen die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn als bedoeld in artikel 13 van Richtlijn 95/46/EG, indien die vereisten in aanzienlijke mate afbreuk dreigen te doen aan de door het toepasselijke recht inzake gegevensbescherming en de modelcontractbepalingen geboden waarborgen, of wanneer het in aanzienlijke mate waarschijnlijk is dat de in de bijlage opgenomen modelcontractbepalingen niet worden of zullen worden nageleefd en bij verdere doorgifte het onmiddellijke risico bestaat dat de betrokkenen ernstige schade wordt toegebracht;

AX. overwegende dat de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten bindende bedrijfsvoorschriften hebben ontwikkeld om internationale doorgiften binnen een multinational te vergemakkelijken met passende waarborgen en eerbiediging van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de fundamentele rechten en vrijheden van personen, en voor de uitoefening van de daarmee samenhangende rechten; overwegende dat bindende bedrijfsvoorschriften, voordat ze worden gebruikt, door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten moeten worden goedgekeurd nadat deze hebben nagegaan of de voorschriften in overeenstemming zijn met de wetgeving inzake gegevensbescherming van de Unie; overwegende dat de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken zich in het verslag over de algemene verordening gegevensbescherming tegen bindende bedrijfsvoorschriften voor gegevensbeschermers heeft uitgesproken aangezien de voor de verwerking verantwoordelijke en de betrokkenen in het kader van dergelijke voorschriften geen invloed zouden hebben op de vraag binnen welk rechtsgebied hun gegevens worden verwerkt;

⁽¹⁾ PB L 28 van 30.1.2013, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 2 van 4.1.2002, blz. 13.

Woensdag 12 maart 2014

AY. overwegende dat het Europees Parlement op grond van zijn in artikel 218 VWEU neergelegde bevoegdheid ten taak heeft de waarde van internationale overeenkomsten waaraan het zijn goedkeuring heeft gehecht, voortdurend te monitoren;

Doorgiften op basis van TFTP- en PNR-overeenkomsten

AZ. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 23 oktober 2013 ernstige zorgen heeft geuit over de onthullingen met betrekking tot de activiteiten van de NSA wat betreft directe toegang tot betalingsberichten en aanverwante gegevens, wat een duidelijke inbreuk op de TFTP-overeenkomst zou vormen, met name op artikel 1 daarvan;

BA. overwegende dat het traceren van terrorismefinanciering een essentieel instrument is in de bestrijding van terrorismefinanciering en ernstige criminaliteit, dat terrorismebestrijders in staat stelt verbanden te leggen tussen doelwitten die worden onderzocht en andere potentiële verdachten die gelieerd zijn aan grotere terrorismenetwerken die worden verdacht van terrorismefinanciering;

BB. overwegende dat het Europees Parlement de Commissie heeft gevraagd om de overeenkomst op te schorten en erom heeft verzocht dat alle relevante informatie en documenten onmiddellijk beschikbaar worden gesteld voor de beraadslagingen van het Parlement; overwegende dat de Commissie noch het een noch het ander heeft gedaan;

BC. overwegende dat de Commissie na de door de media gepubliceerde aantijgingen heeft besloten om overleg met de Verenigde Staten te openen overeenkomstig artikel 19 van de TFTP-overeenkomst; overwegende dat commissaris Malmström de Commissie LIBE op 27 november 2013 heeft laten weten dat de Commissie, na een ontmoeting met de Amerikaanse autoriteiten en met het oog op de antwoorden die de Amerikaanse autoriteiten hebben gegeven in hun brieven en tijdens hun vergaderingen, had besloten om geen overleg te plegen met als redenen dat er geen elementen waren waaruit bleek dat de Amerikaanse regering had gehandeld in strijd met de bepalingen van de overeenkomst, en dat de Verenigde Staten de schriftelijke verzekering hebben gegeven dat er geen directe verzameling van gegevens heeft plaatsgevonden in strijd met de bepalingen van de TFTP-overeenkomst; overwegende dat niet duidelijk is of de autoriteiten van de VS de overeenkomst hebben omzeild doordat zij zich via andere middelen toegang tot dergelijke gegevens hebben verschaft, zoals door de autoriteiten van de VS in de brief van 18 september 2013 wordt aangegeven⁽¹⁾;

BD. overwegende dat de delegatie tijdens de LIBE-delegatie naar Washington van 28 tot en met 31 oktober 2013 een ontmoeting heeft gehad met het Amerikaanse ministerie van Financiën; overwegende dat het Amerikaanse ministerie van Financiën heeft verklaard dat het sinds de inwerkingtreding van de TFTP-overeenkomst geen toegang heeft gehad tot gegevens van SWIFT in de Europese Unie, behalve in het kader van de TFTP-overeenkomst; overwegende dat het Amerikaanse ministerie van Financiën heeft geweigerd commentaar te geven op de vraag of andere Amerikaanse overheidsorganen of ministeries buiten de TFTP-overeenkomst toegang hebben gehad tot SWIFT-gegevens of dat de Amerikaanse overheid op de hoogte was van de grootschalige toezichtactiviteiten van de NSA; overwegende dat de heer Glenn Greenwald op 18 december 2013 voor de commissie LIBE heeft verklaard dat de NSA en de GCHQ het op SWIFT-netwerken hadden gemunt;

BE. overwegende dat de Belgische en Nederlandse gegevensbeschermingsautoriteiten op 13 november 2013 hebben besloten een gezamenlijk onderzoek in te stellen naar de veiligheid van SWIFT-betalingsnetwerken, om na te gaan of derde partijen ongeautoriseerde of onwettige toegang tot de bankgegevens van Europese burgers zouden kunnen verkrijgen⁽²⁾;

BF. overwegende dat het Amerikaanse Ministerie van Binnenlandse Veiligheid volgens de gezamenlijke herziening van de PNR-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika 23 onthullingen van PNR-gegevens aan de NSA per geval ten behoeve van de bestrijding van terrorisme, heeft gedaan op een manier die in overeenstemming was met de specifieke voorwaarden van de overeenkomst;

BG. overwegende dat in de gezamenlijke herziening geen gewag wordt gemaakt van het feit dat in het geval van de verwerking van persoonsgegevens voor inlichtingendoeleinden, onderdanen van buiten de Verenigde Staten uit hoofde van de Amerikaanse wetgeving geen gerechtelijke of administratieve stappen kunnen ondernemen om hun rechten te beschermen, en grondwettelijke bescherming alleen wordt geboden aan Amerikaanse staatsburgers; overwegende dat dit gebrek aan gerechtelijke of administratieve rechten de bescherming voor EU-burgers zoals neergelegd in de bestaande PNR-overeenkomst teniet doet;

⁽¹⁾ In de brief wordt verklaard dat „de regering van de VS financiële informatie tracht te verkrijgen en verkrijgt [...] via wettelijke kanalen, wetshandhavinginstanties, diplomatieke bronnen en inlichtingendiensten en door uitwisselingen met buitenlandse partners [...] De regering van de VS maakt gebruik van het TFTP-programma om SWIFT-gegevens te verkrijgen die wij niet uit andere bronnen verkrijgen”.

⁽²⁾ <http://www.privacycommission.be/fr/news/les-instances-europ%C3%A9ennes-charg%C3%A9es-de-contr%C3%B4ler-le-respect-de-la-vie-priv%C3%A9e-examinent-la>

Woensdag 12 maart 2014

Doorgiften op basis van de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika

BH. overwegende dat de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika van 6 juni 2003 ⁽¹⁾ in werking is getreden op 1 februari 2010 en is bedoeld om de samenwerking tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika te vergemakkelijken om misdaad doeltreffender te bestrijden, waarbij naar behoren rekening worden gehouden met de rechten van personen en de rechtsstatelijkheid;

Kaderakkoord betreffende gegevensbescherming op het gebied van politieke en justitiële samenwerking („raamovereenkomst”)

BI. overwegende dat het doel van deze algemene overeenkomst is om het rechtskader vast te stellen voor alle doorgiften van persoonsgegevens tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika uitsluitend met als doel de preventie, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten, met inbegrip van terrorisme, in het kader van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken; overwegende dat de onderhandelingen op 2 december 2010 door de Raad zijn toegestaan; overwegende dat deze overeenkomst van het grootste belang is en als basis zou dienen voor de vergemakkelijking van de gegevensoverdracht in het kader van politieke en justitiële samenwerking en in strafzaken;

BJ. overwegende dat deze overeenkomst zou moeten voorzien in duidelijke en nauwkeurige juridisch bindende beginselen inzake gegevensverwerking en in het bijzonder het recht van EU-burgers moet erkennen op toegang tot de rechter, rectificatie en uitwisseling van hun persoonsgegevens in de Verenigde Staten, alsook het recht op een doeltreffend administratief en gerechtelijk verhaalsmechanisme in de VS voor EU-burgers en onafhankelijk toezicht op de gegevensverwerkingsactiviteiten;

BK. overwegende dat de Commissie in haar mededeling van 27 november 2013 heeft aangegeven dat de „raamovereenkomst” moet resulteren in een hoog niveau van bescherming voor burgers aan beide zijden van de Atlantische Oceaan en het vertrouwen van Europeanen in de uitwisseling van gegevens tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten moet versterken, waarmee een basis wordt verstrekt waarop de veiligheidssamenwerking en het partnerschap tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika verder moeten worden ontwikkeld;

BL. overwegende dat er geen vooruitgang is geboekt met de onderhandelingen over de overeenkomst vanwege het ferme standpunt van de Amerikaanse regering om te weigeren de effectieve rechten van EU-burgers op administratieve en gerechtelijke verhaalsmogelijkheden te erkennen, en vanwege het voornemen om ruime uitzonderingen op de beginselen inzake gegevensbescherming van de overeenkomst toe te staan, zoals doelbinding, de bewaring van gegevens of verdere doorgiften binnen of buiten de eigen landsgrenzen;

Hervorming op het gebied van gegevensbescherming

BM. overwegende dat het rechtskader inzake gegevensbescherming van de Europese Unie momenteel wordt herzien om een alomvattend, samenhangend, modern en duurzaam systeem voor alle gegevensverwerkende activiteiten in de Unie in te stellen; overwegende dat de Commissie in januari 2012 een pakket wetgevingsvoorstellen heeft gepresenteerd: een algemene verordening gegevensbescherming ⁽²⁾, die Richtlijn 95/46/EG zal vervangen en een uniforme wet in de Europese Unie zal instellen, en een richtlijn ⁽³⁾ waarin een geharmoniseerd kader zal worden neergelegd voor alle gegevensverwerkende activiteiten door rechtshandhavinginstanties voor rechtshandavingdoeleinden en die de huidige verschillen tussen nationale wetten zal verkleinen;

BN. overwegende dat de commissie LIBE op 21 oktober 2013 haar wetgevingsverslagen heeft vastgesteld over de twee voorstellen en een besluit heeft aangenomen over de opening van onderhandelingen met de Raad met als doel om de wetsinstrumenten nog in deze zittingsperiode aangenomen te krijgen;

BO. overwegende dat de Raad, hoewel de Europese Raad van 24 en 25 oktober 2013 heeft gevraagd om de tijdige vaststelling van een sterk algemeen kader inzake gegevensbescherming van de Europese Unie, teneinde het vertrouwen van burgers en bedrijven in de digitale economie te bevorderen, er na twee jaar van beraadslagingen nog steeds niet in is geslaagd om tot een algemene benadering voor de algemene verordening gegevensbescherming en de richtlijn te komen ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ PB L 181 van 19.7.2003, blz. 25.

⁽²⁾ COM(2012)0011 van 25.1.2012.

⁽³⁾ COM(2012)0010 van 25.1.2012.

⁽⁴⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/nl/13/st00/st00169.nl13.pdf>

Woensdag 12 maart 2014

IT-beveiliging en cloud computing

BP. overwegende dat in bovengenoemde resolutie van het Parlement van 10 december 2013 de nadruk wordt gelegd op het economische potentieel van „cloud computing” voor de groei en werkgelegenheid; verwegende dat de algehele economische waarde van de 'cloudmarkt' wordt geschat op USD 207 miljard per jaar vanaf 2016, oftewel tweemaal de waarde van 2012;

BQ. overwegende dat het niveau van gegevensbescherming in een cloud computing-omgeving niet lager mag zijn dan het niveau dat in een andere context van gegevensverwerking is vereist; overwegende dat de wetgeving inzake gegevensbescherming van de Unie, aangezien deze technologisch neutraal is, reeds ten volle van toepassing is op cloud computing-diensten in de Europese Unie;

BR. overwegende dat grootschalige toezichtactiviteiten inlichtingendiensten toegang verlenen tot persoonsgegevens die door personen in de Europese Unie worden bewaard of anderszins worden verwerkt uit hoofde van overeenkomsten voor clouddiensten met grote Amerikaanse cloudaanbieders; overwegende dat de Amerikaanse inlichtingendiensten zich toegang hebben verschaft tot persoonsgegevens die worden bewaard of anderszins behandeld in servers op het grondgebied van de Europese Unie, door aftapping van de interne netwerken van Yahoo en Google; overwegende dat deze handelwijze een schending oplevert van internationale verplichtingen en Europese grondrechten zoals het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven, de vertrouwelijkheid van communicatie, het vermoeden van onschuld, de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van informatie en de vrijheid van ondernemerschap; overwegende dat het niet uitgesloten is dat inlichtingendiensten ook toegang hebben verkregen tot informatie die in clouddiensten is opgeslagen door de overheidsinstanties of de ondernemingen en instellingen in de lidstaten;

BS. overwegende dat inlichtingendiensten van de VS een beleid voeren waarbij cryptografische protocollen en producten systematisch worden ondermijnd om zelfs versleutelde communicatie te kunnen onderscheppen; overwegende dat de National Security Agency van de VS in groten getale „zero-day exploits” heeft verzameld — zwakke punten in de IT-beveiliging die het publiek of de verkoper van het product nog niet bekend zijn; overwegende dat dergelijke activiteiten de mondiale inspanningen ter verbetering van de IT-beveiliging in grote mate ondermijnen;

BT. overwegende dat het feit dat inlichtingendiensten zich toegang hebben verschaft tot persoonsgegevens van gebruikers van onlinediensten, het vertrouwen van de burgers in dergelijke diensten ernstig heeft geschaad en zodoende een negatief effect heeft op investeringen van het bedrijfsleven in de ontwikkeling van nieuwe diensten die gebruik maken van „big data” en nieuwe toepassingen, zoals het „internet van de dingen”;

BU. overwegende dat verkopers van IT vaak producten leveren waarvan de IT-beveiliging niet naar behoren is getest of waarin soms zelfs met opzet „achterdeuren” zijn geïnstalleerd door de verkoper; overwegende dat het gebrek aan betrouwbaarheidsvoorschriften voor verkopers van software tot een situatie heeft geleid die door inlichtingendiensten wordt benut, maar die ook het risico van aanvallen door andere entiteiten openhoudt;

BV. overwegende dat het van essentieel belang is dat ondernemingen die dergelijke nieuwe diensten en toepassingen aanbieden, de voorschriften voor gegevensbescherming eerbiedigen, alsook de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen van wie gegevens worden verzameld, verwerkt en geanalyseerd, teneinde het vertrouwen van de burgers op een hoog peil te houden;

Democratisch toezicht op inlichtingendiensten

BW. overwegende dat inlichtingendiensten in democratische samenlevingen bijzondere bevoegdheden en capaciteiten krijgen om de grondrechten, de democratie en de rechtsstaat, de burgerrechten en de staat te beschermen tegen dreigingen van binnenuit en van buitenaf, maar onderworpen blijven aan democratische verantwoording en rechterlijke toetsing; overwegende dat hun uitsluitend voor deze taak bijzondere bevoegdheden en capaciteiten worden verleend; overwegende dat deze bevoegdheden binnen de door de grondrechten, de democratie en de rechtsstaat gestelde grenzen moeten worden gebruikt, en de hantering ervan nauwlettend moet worden gecontroleerd, aangezien zij anders hun legitimiteit verliezen en de democratie dreigen te ondermijnen;

BX. overwegende dat inlichtingendiensten een bepaalde mate van geheimhouding wordt toegestaan om te voorkomen dat lopende operaties in gevaar worden gebracht, werkwijzen worden onthuld of het leven van agenten op het spel wordt gezet, mag die geheimhouding niet prevaleren boven of de toepassing uitsluiten van regels inzake democratisch of gerechtelijk toezicht op of onderzoek naar hun activiteiten of inzake transparantie, met name met betrekking tot de eerbiediging van de grondrechten, de democratie en de rechtsstaat, die evenzovele hoekstenen zijn in een democratische samenleving;

Woensdag 12 maart 2014

BY. overwegende dat de meeste bestaande nationale toezichtsmechanismen en -organen in de jaren negentig zijn opgericht of hervormd en niet noodzakelijkerwijs zijn aangepast aan de snelle politieke en technologische ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar die een intensievere internationale samenwerking op inlichtingengebied te zien hebben gegeven, mede door de grootschalige uitwisseling van persoonsgegevens, waarbij de scheiding tussen samenwerking op het gebied van inlichtingen en wetshandhaving vaak is vervaagd;

BZ. overwegende dat democratisch toezicht op inlichtingendiensten nog altijd uitsluitend op nationaal niveau wordt uitgeoefend, ondanks de toename van de uitwisseling van informatie tussen EU-lidstaten onderling en tussen de lidstaten en derde landen; overwegende dat er een groeiende kloof bestaat tussen enerzijds het niveau van internationale samenwerking en anderzijds de toezichtcapaciteiten die tot een nationaal niveau beperkt blijven, hetgeen tot onvoldoende en ondoeltreffende democratische toetsing leidt;

CA. overwegende dat nationale toezichtorganen veelal geen volledige toegang hebben tot de informatie die van een buitenlandse inlichtingendienst wordt ontvangen, hetgeen leidt tot hiaten waarin de internationale uitwisseling van informatie zonder adequaat toezicht kan plaatsvinden; overwegende dat dit probleem nog wordt verergerd door de zogenaamde „regel van de derde partij” of het beginsel dat de afzender controleert, hetgeen bedoeld is om de afzender in staat te stellen de controle over de verdere verspreiding van zijn gevoelige informatie te behouden, maar helaas soms ook wordt uitgelegd als zijnde van toepassing op het toezicht op de diensten van de ontvanger;

CB. overwegende dat particuliere en publieke initiatieven voor hervormingen gericht op meer transparantie van essentieel belang zijn om het vertrouwen van de burgers in de activiteiten van de inlichtingendiensten te waarborgen; overwegende dat niet bij wet mag worden verboden dat ondernemingen informatie openbaar maken over de wijze waarop zij met verzoeken van de regering om of gerechtelijke bevelen tot het verstrekken van informatie omgaan, met inbegrip van de mogelijkheid om globale informatie bekend te maken over het aantal goedgekeurde en verworpen verzoeken en bevelen;

Belangrijkste bevindingen

1. is van oordeel dat de recente onthullingen van klokkenluiders en journalisten in de media, tezamen met de bij dit onderzoek door deskundigen aangedragen informatie, de bekentenissen van autoriteiten, en ontoereikende antwoorden op deze beschuldigingen een overtuigend bewijs opleveren van het bestaan van verstreckende, complexe en technologisch zeer geavanceerde systemen die door de VS en enkele inlichtingendiensten van lidstaten zijn ontworpen om op ongekende schaal en op willekeurige en niet enige verdenking gebaseerde wijze gegevens, met inbegrip van inhoudelijke gegevens, en metagegevens betreffende de communicatie en locatie van alle mensen op de wereld te verzamelen, op te slaan en te analyseren;

2. wijst in het bijzonder op de inlichtingenprogramma's van de NSA in de VS waarmee grootschalig elektronisch toezicht op EU-burgers wordt uitgeoefend door middel van rechtstreekse toegang tot de centrale servers van leidende internetbedrijven in de VS (PRISM-programma), de analyse van inhoud en metagegevens (Xkeyscore-programma), de omzeiling van online encoding (BULLRUN), toegang tot computer- en telefoonnetwerken en toegang tot locatiegegevens, en tot systemen van het Britse inlichtingenbureau GCHQ zoals de stroomopwaartse gegevensverzameling (Tempora-programma), het decoderingsprogramma (Egdehill), de doelgerichte man-in-the-middle-aanvallen op informatiesystemen (programma's Quantumtheory en Foxacid) en de verzameling en bewaring van 200 miljoen SMS-berichten per dag (programma Dishfire);

3. wijst op de vermeende 'hacking'- of aftappraktijken van het Britse inlichtingenbureau GCHQ bij de Belgacom-systemen; herhaalt dat Belgacom heeft verklaard dat het kon bevestigen noch ontkennen dat EU-instellingen het doelwit waren of getroffen waren, en dat de gebruikte malware uiterst complex was en de ontwikkeling en het gebruik ervan grootschalige financiële en personele middelen vereiste waar private entiteiten of hackers niet over kunnen beschikken;

4. stelt dat het vertrouwen diep is geschokt: het vertrouwen tussen de beide transatlantische partners, het vertrouwen tussen de EU-lidstaten, het vertrouwen tussen de burgers en hun overheden, het vertrouwen in de eerbiediging van de rechtsstaat en het vertrouwen in de veiligheid van IT-diensten; meent dat een omvattend responsplan dat een reeks maatregelen behelst dringend noodzakelijk is om het vertrouwen in al deze dimensies weer op te bouwen;

5. merkt op dat verschillende regeringen beweren dat deze grootschalige observatie- en af luisterprogramma's noodzakelijk zijn om terrorisme te bestrijden; veroordeelt terrorisme ten stelligste, maar is ervan overtuigd dat de strijd tegen het terrorisme op zichzelf nooit een rechtvaardiging kan zijn voor niet-doelgerichte, geheime en soms zelfs illegale grootschalige observatie- en af luisterprogramma's; stelt dat zulke programma's onverenigbaar zijn met de beginselen van noodzaak en evenredigheid die in een democratische samenleving gelden;

Woensdag 12 maart 2014

6. bevestigt nogmaals dat de EU er vast van overtuigd is dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen veiligheidsmaatregelen en bescherming van burgerlijke vrijheden en grondrechten en dat het recht op privacy en gegevensbescherming optimaal moet worden geëerbiedigd;
7. meent dat gegevensverzameling op een dergelijke schaal laat betwijfelen of dit gebeuren alleen wordt ingegeven door de angst voor terrorisme, nu alle mogelijke gegevens over elke burger worden verzameld; wijst daarom op het mogelijke bestaan van andere oogmerken, waaronder politieke en economische spionage;
8. twijfelt aan de verenigbaarheid van de grootschalige economische spionageactiviteiten van sommige lidstaten met de EU-wetgeving op het gebied van de interne markt en mededinging zoals vastgelegd in titel I en titel VII van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; wijst opnieuw op het beginsel van loyale samenwerking zoals verankerd in artikel 4, lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het beginsel dat de lidstaten zich „onthouden [...] van alle maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen”;
9. wijst erop dat de internationale verdragen en de wetgeving van de EU en de VS, alsmede nationale toezichtsmechanismen, niet de noodzakelijke controles en evenwichten voor democratische verantwoording hebben geboden;
10. veroordeelt de grootschalige, stelselmatige, allesomvattende verzameling van persoonsgegevens van onschuldige mensen, waaronder vaak intieme persoonlijke informatie; benadrukt dat de systemen voor grootschalige en willekeurige observatie door inlichtingendiensten een ernstige inbreuk op de grondrechten van de burgers vormen; onderstreept dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geen luxerecht is, maar het fundament vormt van een vrije en democratische samenleving; wijst er bovendien op dat grootschalige observatie ernstige potentiële gevolgen kan hebben voor de persvrijheid, de vrijheid van denken en de vrijheid van meningsuiting alsook de vrijheid van vergadering en vereniging, en een aanzienlijk potentieel risico vormt voor misbruik van de verzamelde informatie voor het tegenwerken van politieke tegenstanders; benadrukt dat deze grootschalige observatie- en af luisteractiviteiten illegaal handelen door inlichtingendiensten impliceren en vragen opwerpen over de extraterritoriale werking van nationale wetten;
11. acht het van cruciaal belang dat het beroepsgeheim van advocaten, journalisten, artsen en andere gereguleerde beroepen gevrijwaard blijft van massale observatie- en af luisterpraktijken; onderstreept met name dat elke onzekerheid omtrent de vertrouwelijkheid van berichtenverkeer tussen advocaat en cliënt een negatieve uitwerking heeft op het recht van de EU-burger op toegang tot rechtskundig advies, toegang tot de rechter en op een eerlijk proces;
12. ziet de observatieprogramma's als een volgende stap naar de oprichting van een volledig preventieve staat, waarbij het gevestigde paradigma van strafrecht in democratische samenlevingen, volgens hetwelk elke ingreep in de grondrechten van verdachten door een rechter of officier van justitie op basis van een redelijke verdenking en in overeenstemming met het toepasselijke recht moet zijn goedgekeurd, verandert en in plaats daarvan een combinatie van wetshandhavings- en inlichtingenactiviteiten met vervaagde en afgezwakte juridische waarborgen wordt bevorderd, die vaak niet in lijn is met democratische controles en evenwichten en de grondrechten, met name het vermoeden van onschuld; herinnert in dit opzicht aan het besluit van het Duits federaal Constitutioneel Hof⁽¹⁾ over het verbod op het gebruik van preventieve registervergelijking ('präventive Rasterfahndung') tenzij er een bewijs is voor concreet gevaar voor andere hoogwaardige wettelijk beschermde rechten, waarbij een algemene dreigingssituatie of internationale spanningen niet voldoende zijn om dergelijke maatregelen te rechtvaardigen;
13. is ervan doordrongen dat geheime wetten, verdragen en rechtbanken een schending van de rechtstaat vormen; wijst er met klem op dat een uitspraak van een rechtbank of tribunaal of een beslissing van een bestuursautoriteit van een derde land waarbij direct of indirect de doorgifte van persoonsgegevens wordt toegestaan, noch mag worden erkend noch op enigerlei wijze ten uitvoer mag worden gelegd, tenzij een wederzijds rechtshulpverdrag of een internationale overeenkomst tussen het verzoekende derde land en de Unie of de betrokken lidstaat van kracht is en de doorgifte vooraf is goedgekeurd door de bevoegde toezichthoudende autoriteit; wijst erop dat geen enkele uitspraak van een geheime rechtbank of een geheim tribunaal en geen enkele beslissing van een bestuursautoriteit van een derde land waarbij in het geheim direct of indirect surveillanceactiviteiten worden toegestaan, wordt erkend of ten uitvoer wordt gelegd;

⁽¹⁾ 1 BvR 518/02 van 4 april 2006.

Woensdag 12 maart 2014

14. wijst erop dat de bovengenoemde zorgen worden verergerd door de snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen nu internet en mobiele toestellen in het moderne dagelijkse leven overal aanwezig zijn („ubiquitous computing”, alomtegenwoordige gegevensverwerking) en het bedrijfsmodel van de meeste internetbedrijven gebaseerd is op de verwerking van persoonsgegevens; stelt dat de omvang van dit probleem ongekend is; wijst erop dat hierdoor een situatie kan ontstaan waarin infrastructuur voor massale verzameling en bewerking van gegevens zou kunnen worden misbruikt bij verandering van politiek regime;

15. merkt op dat er geen garantie is, noch voor openbare instellingen van de EU noch voor de burgers, dat hun IT-veiligheid of persoonlijke levenssfeer kan worden beschermd tegen indringing door goed uitgeruste derde landen of inlichtingendiensten van de EU („geen 100 % IT-veiligheid”); merkt op dat om een maximale IT-veiligheid te bereiken, de Europeanen bereid moeten zijn voldoende middelen, zowel in menselijk als in financieel opzicht, te wijden aan de instandhouding van de onafhankelijkheid en zelfredzaamheid van Europa op IT-gebied;

16. staat zeer afwijzend tegenover de gedachte dat alle aangelegenheden met betrekking tot programma's voor grootschalige surveillance uitsluitend tot het domein van de nationale veiligheid behoren en daarom alleen tot de bevoegdheid van de lidstaten behoren; roept de lidstaten op de EU-wetgeving en het EVRM volledig te eerbiedigen wanneer zij maatregelen treffen ter waarborging van de nationale veiligheid; herinnert aan een recente beslissing van het Hof van Justitie die bepaalt dat het weliswaar aan de lidstaten is om de passende maatregelen te treffen om de binnenlandse en buitenlandse veiligheid te verzekeren, doch het enkele feit dat een besluit de staatsveiligheid betreft, er niet toe kan leiden dat het Unierecht niet van toepassing is ⁽¹⁾; brengt voorts in herinnering dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van alle EU-burgers op het spel staat, alsmede de veiligheid en betrouwbaarheid van alle communicatienetwerken in de EU; is derhalve van mening dat discussie en ingrijpen op EU-niveau niet alleen legitiem is, maar ook een kwestie van autonomie en soevereiniteit van de EU;

17. looft de instellingen en deskundigen die aan dit onderzoek hebben bijgedragen; betreurt dat verschillende autoriteiten van lidstaten hebben geweigerd aan het onderzoek dat het Europees Parlement namens de burgers uitvoert mee te werken; is ingenomen met de openheid van verschillende Congresleden en leden van nationale parlementen;

18. is zich ervan bewust dat in dit beperkte tijdsbestek slechts een inleidend onderzoek betreffende alle aangelegenheden die zich sinds juli 2013 hebben aangediend kon worden uitgevoerd; is zich bewust van de reikwijdte van de betreffende onthullingen en hun permanente aard; kiest daarom voor een vooruitziende aanpak die uit een reeks specifieke voorstellen en een mechanisme voor follow-upacties in de volgende zittingsperiode van het Parlement bestaat, zodat de vastgestelde feiten hoog op de politieke agenda van de EU blijven staan;

19. is van plan na de Europese verkiezingen in mei 2014 van de nieuwe Commissie sterke politieke toezeggingen te verlangen dat zij de voorstellen en aanbevelingen van dit onderzoek tot uitvoering zal brengen;

Aanbevelingen

20. roept de autoriteiten van de VS en de EU-lidstaten waar dit nog niet is gebeurd, op allesomvattende, massale observatie- en af luisteractiviteiten te verbieden;

21. roept de lidstaten van de EU, en met name de lidstaten die deelnemen aan de zogenaamde „Nine eyes”- en „Fourteen eyes”-programma's ⁽²⁾, op om hun nationale wetgeving en praktijken met betrekking tot de activiteiten van hun inlichtingendiensten uitvoerig te evalueren en waar nodig te herzien, om ervoor te zorgen dat deze onderworpen zijn aan parlementair, rechterlijk en openbaar toezicht, en beantwoorden aan de beginselen van rechtmatigheid, noodzaak, proportionaliteit, behoorlijke rechtsgang, kennisgeving aan de gebruiker en transparantie, ook getoetst aan de goede praktijken en aanbevelingen van de Commissie van Venetië, en dat zij in overeenstemming zijn met de normen van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en voldoen aan hun grondrechtelijke verplichtingen inzake met name gegevensbescherming, persoonlijke levenssfeer en vermoeden van onschuld;

⁽¹⁾ Arrest in zaak C-300/11, ZZ/Secretary of State for the Home Department, 4 juni 2013.

⁽²⁾ The '9-eyes programme' comprises the US, the UK, Canada, Australia, New Zealand, Denmark, France, Norway and the Netherlands; the '14-eyes programme' includes those countries and also Germany, Belgium, Italy, Spain and Sweden.

Woensdag 12 maart 2014

22. roept alle lidstaten van de EU, en met name, gelet op zijn resolutie van 4 juli 2013 en zijn onderzoeks-hoorzittingen, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, Zweden, Nederland en Polen op ervoor te zorgen dat hun huidige en toekomstige wetgevingskaders en toezichtsmechanismen voor de activiteiten van inlichtingendiensten in overeenstemming zijn met de normen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming; vraagt deze lidstaten om nadere opheldering over de klachten omtrent massale observatie- en af luisteractiviteiten, zoals massaal af luisteren van grensoverschrijdende telecommunicatie, ongericht af luisteren op kabelverbindingen, mogelijke afspraken tussen inlichtingendiensten en telecommunicatiebedrijven omtrent toegang en uitwisseling van persoonsgegevens, en toegang tot transatlantische kabelverbindingen, inzet van personeel en materieel van Amerikaanse inlichtingendiensten op het EU-gebied zonder toezicht op de observatie-operaties, en de verenigbaarheid van een en ander met de EU-wetgeving; geeft de nationale parlementen van die landen in overweging hun samenwerking met hun toezichtsorganen op gebied van inlichtingendiensten op Europees niveau te intensiveren;

23. vraagt in het bijzonder het Verenigd Koninkrijk, gezien de uitgebreide mediaberichten over massale observatie- en af luisterpraktijken door de inlichtingendienst GCHQ, zijn huidige juridische kader, dat gevormd wordt door een 'complexe interactie' tussen drie afzonderlijke stukken wetgeving — de Human Rights Act van 1998, de Intelligence Services Act van 1994 en de Regulation of Investigatory Powers Act van 2000 –, te herzien;

24. neemt nota van de herziening van de Nederlandse Wet op de inlichtingen- veiligheidsdiensten 2002 (verslag van de commissie-Dessens van 2 december 2013); spreekt zijn steun uit voor de aanbevelingen van de commissie die erop zijn gericht de transparantie van en de controle en het toezicht op de Nederlandse inlichtingendiensten te versterken; dringt er bij de Nederlandse regering op aan af te zien van een zodanige uitbreiding van de bevoegdheden van de inlichtingendiensten dat een ongerichte en grootschalige surveillance van kabelgebonden communicatie van onschuldige burgers mogelijk zou worden, met name gezien het feit dat een van de grootste internetknooppunten ter wereld (AMS-IX) in Amsterdam is gevestigd; maant tot voorzichtigheid bij de vaststelling van het mandaat en de capaciteiten van de nieuwe Joint Sigint Cyber Unit, evenals voorzichtigheid met de aanwezigheid en werkzaamheden van medewerkers van Amerikaanse inlichtingendiensten op Nederlands grondgebied;

25. dringt er bij de lidstaten op aan om, ook als zij door hun inlichtingendiensten worden vertegenwoordigd, gegevens van derde landen die op onrechtmatige wijze zijn verzameld niet te aanvaarden en observatieactiviteiten op hun grondgebied door overheden of bureaus van derde landen die volgens nationaal recht onrechtmatig zijn of niet voldoen aan de juridische waarborgen die in internationale of EU-instrumenten zijn vastgelegd, waaronder de bescherming van de mensenrechten in het kader van het VEU, het EVRM en het Handvest van de grondrechten van de EU, te weigeren;

26. roept op tot de beëindiging van de massale onderschepping en verwerking van webcambeelden door enige geheime dienst; roept de lidstaten op diepgaand te onderzoeken of, hoe en in hoeverre hun respectievelijke geheime dienst betrokken waren bij het vergaren en verwerken van webcambeelden, en om alle opgeslagen beelden die via dergelijke programma's voor massale observatie zijn verkregen te vernietigen;

27. roept de lidstaten onmiddellijk op te voldoen aan hun positieve verplichting uit hoofde van het Europees Verdrag voor de rechten van de mensen om hun burgers te beschermen tegen door derde landen of hun eigen inlichtingendiensten bedreven observatie die in strijd is met de vereisten daarvan, ook wanneer het doel ervan de waarborging van de nationale veiligheid is, en te garanderen dat de rechtsstaat niet is verzwakt als gevolg van extraterritoriale toepassing van een wet van een derde land;

28. verzoekt de secretaris-generaal van de Raad van Europa de artikel 52-procedure op te starten op grond waarvan iedere hoge verdragsluitende partij na ontvangst van een verzoek van de secretaris-generaal van de Raad van Europa een toelichting moet verstrekken van de manier waarop haar interne rechtssysteem in de doelmatige tenuitvoerlegging van bepalingen van het Verdrag voorziet;

29. roept de lidstaten op onmiddellijk passende actie te ondernemen, met inbegrip van gerechtelijke stappen, tegen de schending van hun soevereiniteit, en zodoende tegen de schending van het algemeen internationaal publiekrecht door de grootschalige observatieprogramma's; roept de EU-lidstaten voorts op alle beschikbare internationale maatregelen in te zetten om de grondrechten van de EU-burgers te beschermen, met name door de klachtprocedure tussen staten krachtens artikel 41 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR) in werking te stellen;

Woensdag 12 maart 2014

30. roept de lidstaten op doeltreffende mechanismen in te voeren om ervoor te zorgen dat degenen die verantwoordelijk zijn voor programma's voor (massale) observatie die in strijd zijn met de rechtsstaat en de grondrechten van de burgers, verantwoording dienen af te leggen voor dit machtsmisbruik;

31. roept de VS op zijn wetgeving onverwijld te herzien om deze in lijn te brengen met het internationaal recht, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en andere rechten van EU-burgers te erkennen, in gerechtelijk verhaal voor EU-burgers te voorzien, teneinde de rechten van EU-burgers op gelijk voet te stellen met die van VS-burgers, en het facultatief protocol te ondertekenen dat klachten door individuen op grond van het ICCPR mogelijk maakt;

32. is in dit verband ingenomen met de door de president Barack Obama van de VS op 17 januari 2014 gemaakte opmerkingen en zijn op die dag uitgevaardigde beleidsrichtlijn, die een stap vormen in de richting van een beperking van de mate waarin het gebruik surveillance en gegevensverwerking voor doeleinden in verband met de nationale veiligheid wordt toegestaan, en in de richting van een gelijke behandeling van de persoonsgegevens van alle personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, door de inlichtingendiensten van de VS; verwacht evenwel in het kader van de betrekkingen tussen de EU en de VS dat verdere specifieke stappen worden genomen die met name het vertrouwen in trans-Atlantische gegevensoverdrachten versterken en bindende garanties bieden voor de uitoefening en de handhaving van privacyrechten voor EU-burgers, zoals in dit verslag nader is uiteengezet;

33. benadrukt zijn ernstige bezorgdheid over de werkzaamheden die binnen de Raad van Europa door het Comité van deskundigen inzake criminaliteit in de cyberruimte zijn verricht met betrekking tot artikel 32 van het Verdrag inzake de bestrijding van strafbare feiten verbonden met elektronische netwerken van 23 november 2001 (Verdrag van Boedapest) betreffende grensoverschrijdende toegang tot opgeslagen computergegevens waarvoor toestemming is verleend of die openbaar zijn, en verzet zich tegen de eventuele aanneming van een aanvullend protocol of richtsnoer waarmee wordt beoogd de werkingssfeer van deze bepaling uit te breiden ten opzichte van de bij dit verdrag vastgestelde bestaande regeling, die reeds in een grote uitzondering op het territorialiteitsbeginsel voorziet, aangezien dit tot ongecontroleerde toegang op afstand door wetshandhavingsautoriteiten tot servers en computers in andere jurisdicties kan leiden zonder dat een beroep hoeft te worden gedaan op overeenkomsten voor wederzijdse rechtshulp of andere instrumenten voor justitiële samenwerking, met name Verdrag 108 van de Raad van Europa, die ingesteld zijn om de grondrechten van het individu, met inbegrip van gegevensbescherming en een behoorlijke rechtsgang, te waarborgen;

34. roept de Commissie op voor juli 2014 een onderzoek uit te voeren naar de toepasbaarheid van Verordening (EG) nr. 2271/96 op gevallen van conflicterende wetgeving inzake doorgifte van persoonsgegevens;

35. vraagt het Bureau voor de grondrechten een diepgaand onderzoek te verrichten naar de bescherming van de grondrechten tegen de achtergrond van observatie en af luisteren, en met name naar de juridische positie van EU-burgers met betrekking tot de rechtswegen die voor hen tegen bedoelde praktijken openstaan;

Internationale gegevensdoorgiften

Rechtskader inzake gegevensbescherming van de VS en de veilige haven in de VS

36. merkt op dat de bedrijven die volgens de onthullingen in de media zijn betrokken bij grootschalig, massaal toezicht op betrokkenen in de EU door de NSA in de VS bedrijven zijn die zich door zelfcertificering bij de veilige haven hebben aansloten, en dat de veilige haven een rechtsinstrument is dat voor de doorgifte van persoonsgegevens van de EU naar de VS wordt gebruikt (Google, Microsoft, Yahoo!, Facebook, Apple, LinkedIn); uit zijn bezorgdheid over het feit dat deze organisaties de stroom van informatie en communicaties tussen hun gegevenscentra niet versleutelen, waardoor zij inlichtingendiensten de mogelijkheid geven informatie te onderscheppen; verwelkomt de toezegging naderhand van sommige Amerikaanse bedrijven om versneld uitvoering te geven aan de plannen voor versleuteling van gegevensstromen tussen hun over de wereld verspreide gegevenscentra;

37. is van oordeel dat grootschalige toegang van inlichtingenbureaus in de VS tot door de veilige haven verwerkte persoonsgegevens in de EU niet voldoet aan het criterium voor derogatie in het kader van 'nationale veiligheid';

Woensdag 12 maart 2014

38. is van mening dat, aangezien de veilighavenbeginselen onder de huidige omstandigheden niet in passende bescherming van EU-burgers voorzien, deze doorgiften in het kader van andere instrumenten moeten worden uitgevoerd, zoals contractbepalingen of bindende bedrijfsvoorschriften, mits die instrumenten waarin specifieke waarborgen en beschermingen bieden en niet via andere rechtskaders kunnen worden omzeild;

39. stelt zich op het standpunt dat de Commissie heeft nagelaten de welbekende tekortkomingen waardoor de tenuitvoerlegging van de Veilighavenovereenkomst tot dusver is gekenmerkt, te verhelpen;

40. dringt er bij de Commissie op aan maatregelen te treffen voor de onmiddellijke opschorting van Beschikking 2000/520/EG van de Commissie betreffende de gepastheid van de veilighavenbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de daarmee verband houdende Vaak gestelde vragen, die door het ministerie van Handel van de Verenigde Staten zijn gepubliceerd; dringt er daarom bij de Amerikaanse autoriteiten op aan een voorstel uit te brengen voor een nieuw kader voor doorgifte van persoonsgegevens van de EU naar de VS dat aan de vereisten van de EU-wetgeving voor gegevensbescherming beantwoordt en dat het vereiste beschermingsniveau biedt;

41. roept de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, te weten de gegevensbeschermingsautoriteiten, op gebruik te maken van hun bestaande bevoegdheden en gegevensstromen naar elke organisatie die door zelfcertificering de veilighavenbeginselen van de VS heeft onderschreven onmiddellijk te onderbreken en te eisen dat dergelijke gegevensstromen uitsluitend tot stand worden gebracht in het kader van andere instrumenten, mits deze de noodzakelijke vrijwarings- en waarborgen ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de fundamentele rechten en vrijheden van personen bieden;

42. dringt er bij de Commissie op aan tegen december 2014 een omvattende beoordeling te presenteren over het wettelijk kader van de VS voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat van toepassing is op handels-, wetshandhavings- en inlichtingenactiviteiten, en die concrete aanbevelingen bevat en de gevolgen van het ontbreken van een algemene gegevensbeschermingswet in de VS uiteenzet; spoort de Commissie aan gesprekken met de regering van de VS te beginnen teneinde een juridisch kader tot stand te brengen dat de burgers een hoog beschermingsniveau kan bieden waar het gaat om bescherming van hun persoonsgegevens bij doorgifte daarvan naar de VS, en om te zorgen voor gelijkwaardigheid van de Europese en de Amerikaanse privacy-regelgeving;

Doorgiften naar andere landen met adequaatheidsbesluit

43. brengt in herinnering dat Richtlijn 95/46/EG bepaalt dat persoonsgegevens slechts naar een derde land mogen worden doorgegeven, indien, onverminderd de naleving van de nationale bepalingen die zijn vastgesteld ter uitvoering van de andere bepalingen van de richtlijn, dat land een passend beschermingsniveau waarborgt, en dat het doel van deze bepaling is om de continuïteit van de door de gegevensbeschermingswetgeving van de EU geboden bescherming te waarborgen waar persoonsgegevens buiten de EU worden doorgegeven;

44. herinnert eraan dat Richtlijn 95/46/EG bepaalt dat het passend karakter van het door een derde land geboden beschermingsniveau wordt beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden die op de doorgifte van gegevens of op een bundeling van zulke doorgiften van invloed zijn; herinnert er tevens aan dat deze richtlijn de Commissie toerust met uitvoerende bevoegdheden om te verklaren dat een derde land een passend beschermingsniveau biedt volgens de criteria van Richtlijn 95/46/EG, terwijl Richtlijn 95/46/EG de Commissie ook de bevoegdheid verleent om te verklaren dat een derde land niet een passend beschermingsniveau waarborgt;

45. brengt in herinnering dat de lidstaten in dit laatste geval de nodige maatregelen moeten nemen om doorgifte van gegevens van dezelfde aard naar het betrokken land te voorkomen, en dat de Commissie onderhandelingen moet voeren om de situatie op te lossen;

46. roept de Commissie en de lidstaten op onverwijld te beoordelen of het passende beschermingsniveau in Nieuw-Zeelandse Privacy Act en van de Canadese Personal Information Protection and Electronic Documents Act, zoals verklaard in Uitvoeringsbesluit 2013/65/EU en Beschikking 2002/2/EG zijn beïnvloed door de betrokkenheid van de inlichtingenbureaus van deze landen bij de grootschalige observering van EU-burgers, en passende maatregelen te nemen om de adequaatheidsbesluiten op te schorten of ongedaan te maken; dringt er tevens bij de Commissie op aan een evaluatie te maken van de situatie met betrekking tot andere landen waarvan het beschermingsniveau als adequaat is aangemerkt; verlangt van de Commissie dat zij uiterlijk in december 2014 aan het Europees Parlement verslag uitbrengt over haar bevindingen met betrekking tot de bovengenoemde landen;

Woensdag 12 maart 2014

Doorgiften gebaseerd op contractbepalingen en andere instrumenten

47. herinnert eraan dat nationale gegevensbeschermingsautoriteiten hebben aangegeven dat noch modelcontractbepalingen noch bindende bedrijfsvoorschriften werden opgesteld met het oog op situaties betreffende de toegang tot persoonsgegevens voor grootschalig toezicht, en dat dergelijke toegang niet in overeenstemming zou zijn met de derogatiebepalingen van de contractbepalingen of bindende bedrijfsvoorschriften, waarin uitzonderlijke derogaties voor een legitiem belang in een democratische samenleving waar noodzakelijk en proportioneel worden bedoeld;

48. dringt er bij de lidstaten op aan gegevensstromen naar derde landen die gebaseerd zijn op de door de nationale bevoegde autoriteiten goedgekeurde modelcontractbepalingen, contractbepalingen of bindende bedrijfsvoorschriften te verbieden of op te schorten indien het waarschijnlijk is dat het recht waaraan de gegevensimporteur is onderworpen hem vereisten oplegt die verder gaan dan de beperkingen die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn en afbreuk dreigen te doen aan de door het toepasselijke recht inzake gegevensbescherming en de modelcontractbepalingen geboden waarborgen, of omdat bij verdere doorgifte het risico bestaat dat de betrokkenen ernstige schade wordt toegebracht;

49. roept de Groep gegevensbescherming artikel 29 op richtsnoeren en aanbevelingen uit te brengen over waarborgen en beschermingen die contractuele instrumenten voor internationale doorgiften van persoonsgegevens uit de EU moeten bevatten teneinde de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen te garanderen, waarbij in het bijzonder rekening moet worden gehouden met de wetten van derde landen over inlichtingen en nationale veiligheid, en de betrokkenheid van de bedrijven die de gegevens in een derde land via door inlichtingenbureaus van een derde land uitgevoerde grootschalige observatieactiviteiten ontvangen;

50. roept de Commissie op de modelcontractbepalingen die zij heeft opgesteld onverwijld tegen het licht te houden om te onderzoeken of zij de nodige bescherming bieden wat betreft de toegang tot persoonsgegevens die worden doorgegeven overeenkomstig de bepalingen voor inlichtingendoeleinden en, indien noodzakelijk, deze te herzien;

Doorgiften gebaseerd op de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp

51. roept de Commissie op voor het eind van 2014 een diepgaande onderzoek uit te voeren naar de bestaande overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in overeenstemming met artikel 17 van deze overeenkomst, teneinde de praktische tenuitvoerlegging ervan te toetsen, en met name om na te gaan of de VS er effectief gebruik van heeft gemaakt om informatie of bewijsmateriaal in de EU te vergaren en of de overeenkomst is omzeild om rechtstreeks informatie te verkrijgen in de EU, en het effect op de grondrechten van natuurlijke personen te beoordelen; dit onderzoek moet niet alleen uitgaan van officiële verklaringen van de VS als toereikende grondslag voor de analyse, maar moet gebaseerd zijn op specifieke beoordelingen van de EU; deze diepgaande beoordeling moet ook de gevolgen omvatten van de toepassing van de constitutionele architectuur van de Unie op dit instrument om het in lijn te brengen met het Unierecht, waarbij met name rekening moet worden gehouden met protocol 36 en artikel 10 hiervan en verklaring 50 betreffende dit protocol; verzoekt de Raad en de Commissie eveneens om de bilaterale overeenkomsten tussen de EU-lidstaten en de Verenigde Staten te evalueren om te zorgen voor congruentie tussen deze bilaterale overeenkomsten en de overeenkomsten die de EU met de Verenigde Staten heeft gesloten of besluit te sluiten;

Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van de EU

52. vraagt de Raad en de Commissie het Parlement in te lichten over het feitelijke gebruik door de lidstaten van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten, met name titel III over het aftappen van telecommunicatie; roept de Commissie op een voorstel te presenteren overeenkomstig verklaring 50 betreffende protocol 36, zoals gevraagd, voor het eind van 2014, teneinde het aan te passen aan het kader van het Verdrag van Lissabon;

Doorgiften gebaseerd op de TFTP-overeenkomst en de PNR-overeenkomst

53. is van mening dat uit de door de Europese Commissie en het Amerikaanse ministerie van Financiën verstrekte informatie niet kan worden opgemaakt of de inlichtingenbureaus van de VS toegang hebben tot berichten over financiële transacties van SWIFT door SWIFT-netwerken, beheerssystemen van banken of communicatienetwerken binnen te dringen, zelfstandig dan wel in samenwerking met nationale inlichtingenbureaus in de EU en zonder hun toevlucht te nemen tot bestaande bilaterale kanalen voor wederzijdse rechtshulp en gerechtelijke samenwerking;

Woensdag 12 maart 2014

54. herinnert aan zijn resolutie van 23 oktober 2013 en vraagt de Commissie de TFTP-overeenkomst op te schorten;

55. roept de Europese Commissie op te reageren op de zorgen over het feit dat drie van de grootste geautomatiseerde boekingsystemen die wereldwijd door luchtvaartmaatschappijen worden gebruikt in de VS zijn gevestigd en dat PNR-gegevens worden opgeslagen in cloud-systemen die op Amerikaanse bodem worden beheerd volgens Amerikaans recht, waarvan de adequaatheid van gegevensbescherming tekortschiet;

Kaderovereenkomst betreffende gegevensbescherming op het gebied van politieke en justitiële samenwerking ('overkoepelende overeenkomst')

56. is van mening dat een bevredigende oplossing overeenkomstig de 'overkoepelende overeenkomst' een voorwaarde is voor het volledig herstel van het vertrouwen tussen de transatlantische partners;

57. vraagt om onmiddellijke hervatting van de onderhandelingen met de VS over de 'overkoepelende overeenkomst', die voor gelijke rechten voor EU-burgers en burgers van de VS moet zorgen; is voorts van mening dat de overeenkomst moet voorzien in effectieve en uitvoerbare bestuursrechtelijke en strafrechtelijke rechtsmiddelen voor alle EU-burgers in de VS zonder discriminatie;

58. vraagt de Commissie en de Raad niet te beginnen aan nieuwe sectorale overeenkomsten of gezamenlijke regelingen met de VS voor de doorgifte van persoonsgegevens voor wetshandavingsdoeleinden zolang de 'overkoepelende overeenkomst' niet in werking is getreden;

59. roept de Commissie dringend op om tegen april 2014 gedetailleerd verslag uit te brengen over de diverse punten van het onderhandelingsmandaat en de nieuwste stand van zaken;

Hervorming op het gebied van gegevensbescherming

60. roept het Raadsvoorzitterschap en de lidstaten op hun werk aan het gehele gegevensbeschermingspakket te versnellen om aanneming in 2014 mogelijk te maken, zodat de EU-burgers in de zeer nabije toekomst van een hoog niveau van gegevensbescherming verzekerd zullen zijn; onderstreept dat de volledige betrokkenheid en steun van de Raad noodzakelijke voorwaarden zijn om geloofwaardigheid en daadkracht tegenover derde landen te tonen;

61. onderstreept dat de verordening gegevensbescherming en de richtlijn gegevensbescherming beiden noodzakelijk zijn om de grondrechten van natuurlijke personen te beschermen en daarom als pakket moeten worden behandeld om gelijktijdig te kunnen worden aangenomen, teneinde ervoor te zorgen dat alle gegevensverwerkingsactiviteiten in de EU onder alle omstandigheden een hoog beschermingsniveau bieden; benadrukt dat het verdere maatregelen tot samenwerking op het gebied van wetshandhaving zal aannemen nadat de Raad met het Parlement en de Commissie over het gegevensbeschermingspakket in onderhandeling is getreden;

62. wijst erop dat de concepten 'ingebouwde privacy' en 'standaardprivacy' ('privacy by design' en 'privacy by default') de gegevensbescherming versterken en de richtsnoeren voor alle op het internet aangeboden producten, diensten en systemen moeten vormen;

63. beschouwt grotere transparantie en strengere veiligheidsnormen voor online en telecommunicatie als een noodzakelijk beginsel voor een beter gegevensbeschermingsstelsel; verzoekt de Commissie daarom een wetsvoorstel over gestandaardiseerde algemene voorwaarden voor online en telecommunicatie te presenteren en een toezichtsorgaan op te dragen de naleving van de algemene voorwaarden te bewaken;

Cloud computing;

64. merkt op dat het vertrouwen in cloud computing en cloud-providers in de VS door de bovengenoemde praktijken negatief is beïnvloed; onderstreept daarom het belang van de ontwikkeling van Europese clouds en IT-oplossingen als essentieel onderdeel voor groei en werkgelegenheid en vertrouwen in cloud computing-diensten en -providers en voor de waarborging van een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens;

Woensdag 12 maart 2014

65. verzoekt alle overheidsorganen in Europa geen gebruik te maken van clouddiensten wanneer wetten van derde landen van toepassing zijn;

66. spreekt opnieuw zijn ernstige bezorgdheid uit over de verplichte directe bekendmaking van persoonsgegevens en informatie uit de EU die worden verwerkt in het kader van cloud-overeenkomsten aan autoriteiten van derde landen door cloud-providers die onderworpen zijn aan wetten van derde landen of gebruikmaken van opslagsservers in derde landen, alsmede over directe toegang op afstand tot door wetshandhavingsautoriteiten en inlichtingendiensten van derde landen verwerkte persoonsgegevens en informatie;

67. benadrukt met name dat EU-burgers die door inlichtingendiensten van derde landen in de gaten worden gehouden ten minste moeten kunnen beschikken over dezelfde waarborgen en rechtsmiddelen als de burgers van het betreffende derde land; (Niet van toepassing op de Nederlandse versie);

68. roept de Commissie en de lidstaten op de werkzaamheden voor de oprichting van een Europees cloud-partnerschap te versnellen en tevens het maatschappelijk middenveld en de technische gemeenschap, zoals de Internet Engineering Task Force (IETF), er volledig bij te betrekken, en er ook gegevensbeschermingsaspecten in op te nemen;

69. dringt er bij de Commissie op aan om bij onderhandelingen over internationale overeenkomsten die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens, bijzondere aandacht te besteden aan de risico's en uitdagingen van „cloud computing” voor de grondrechten, en met name, maar niet uitsluitend, voor het recht op privacy en de bescherming van persoonsgegevens, als vastgelegd in artikel 7 en artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; dringt er voorts bij de Commissie op aan aandacht te besteden aan de nationale regelgeving van de onderhandelingspartner voor wat betreft de toegang van rechtshandavingsinstanties en inlichtingendiensten tot persoonsgegevens die via cloud computing-diensten zijn verwerkt, in het bijzonder door te eisen dat dergelijke toegang enkel wordt verleend met volledige inachtneming van een behoorlijke rechtsgang en op basis van een ondubbelzinnige rechtsgrond, alsmede door te eisen dat de exacte voorwaarden voor toegang, het doel van het verkrijgen van dergelijke toegang, de beveiligingsmaatregelen bij het overhandigen van gegevens, de rechten van personen en de regels voor toezicht en voor een doeltreffend beroepsmechanisme zijn vastgesteld;

70. roept in herinnering dat alle bedrijven die diensten verlenen in de EU zonder uitzondering het EU-recht moeten naleven en voor inbreuken zullen worden bestraft, en onderstreept het belang van doeltreffende, proportionele en afschrikkende administratieve sancties die kunnen worden opgelegd aan cloud computing-providers die de EU-normen op het gebied van gegevensbescherming niet naleven;

71. verzoekt de Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten te beoordelen in welke mate de voorschriften van de EU op het gebied van gegevensbescherming en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn geschonden doordat rechtspersonen in de EU hebben samengewerkt met geheime diensten of doordat in strijd met de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming gehoor is gegeven aan gerechtelijke bevelen van autoriteiten van derde landen waarmee persoonsgegevens van EU-burgers werden opgevraagd;

72. verzoekt ondernemingen die nieuwe diensten verlenen die gebruikmaken van „big data” en nieuwe toepassingen, zoals het „internet der dingen”, reeds in de ontwikkelingsfase gegevensbeschermingsmaatregelen in te bouwen teneinde een hoog vertrouwensniveau onder de burgers in stand te houden;

Overeenkomst betreffende het transatlantisch handels- en investeringspartnerschap (TTIP)

73. realiseert zich dat de EU en de VS onderhandelingen voeren met het oog op een transatlantisch handels- en investeringspartnerschap, dat van zeer groot strategisch belang is om verdere economische groei te creëren;

74. waarschuwt — gezien het belang van de digitale economie in de betrekkingen tussen de EU en de VS en voor het herstel van hun onderlinge vertrouwen — dat de goedkeuring van de definitieve TTIP-overeenkomst door het Europees Parlement achterwege zou kunnen blijven zolang de willekeurige massale observatieactiviteiten en onderschepping van berichtenverkeer tussen EU-instellingen en diplomatieke vertegenwoordigingen niet volledig worden gestaakt en er geen adequate oplossing wordt gevonden voor de gegevensprivacy van EU-burgers, inclusief een administratieve en gerechtelijke

Woensdag 12 maart 2014

geschillenbeslechting; onderstreept dat het Parlement de definitieve TTIP-overeenkomst alleen zal goedkeuren als deze de in het Handvest van de EU vastgelegde grondrechten volledig eerbiedigt, en dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking en verspreiding van persoonsgegevens onderworpen moet blijven aan artikel XIV van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS); benadrukt dat de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming onder toepassing van artikel XIV van GATS niet kan worden beschouwd als een „willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie”;

Democratisch toezicht op inlichtingendiensten

75. beklemtoont dat, ondanks het feit dat toezicht op de activiteiten van inlichtingendiensten gegrond moet zijn op zowel democratische legitimiteit (sterk wettelijk kader, ex ante-machtiging en ex post-controle) en een adequate technische capaciteit en deskundigheid, het merendeel van de huidige toezichtsorganen in de EU en VS in beide opzichten ernstig tekortschieten, met name voor wat betreft de technische capaciteiten;

76. verzoekt, zoals het in het geval van Echelon heeft gedaan, alle nationale parlementen die dit nog niet hebben gedaan doelmatig toezicht op inlichtingenactiviteiten door parlementsleden of deskundigenorganen met wettelijke onderzoeksbevoegdheden in te stellen; verzoekt de nationale parlementen ervoor te zorgen dat deze toezichtscommissies/-organen over voldoende middelen, technische deskundigheid en juridische middelen, waaronder het recht om controles ter plaatse te verrichten, beschikken om effectief in staat te zijn om toezicht uit te oefenen op inlichtingendiensten;

77. bepleit de oprichting van een groep op hoog niveau die op transparante wijze en in samenwerking met de parlementen, aanbevelingen moet uitbrengen voor verscherpt democratisch toezicht, ook parlementair toezicht, op inlichtingendiensten, en voor nauwere samenwerking op het gebied van toezicht in de EU, met name ten aanzien van de grensoverschrijdende dimensie; is van mening dat de groep zich in het bijzonder moet buigen over de mogelijkheid om Europese minimumnormen of richtsnoeren vast te stellen inzake (ex ante- en ex post-) toezicht op inlichtingendiensten op grond van bestaande beste praktijken en aanbevelingen van internationale organen (VN, Raad van Europa), met inbegrip van de kwestie dat toezichtsorganen als derde partij worden beschouwd, volgens het „beginsel van de derde partij” of het „beginsel van controle door afzender”, met het oog op de controleerbaarheid en de verantwoording van inlichtingen uit derde landen, criteria voor een grotere transparantie, voortbouwend op het algemene beginsel van toegang tot informatie en de zogenaamde „Tshwane-beginselen” ⁽¹⁾, alsmede beginselen inzake beperkingen voor de duur en de reikwijdte van elke observeringsactiviteit, om te waarborgen dat ze in verhouding staan en beperkt blijven tot het doel ervan;

78. verzoekt deze groep een verslag op te stellen voor en mee te werken aan de voorbereiding van een conferentie die begin 2015 moet worden georganiseerd door het Parlement, met nationale parlementaire dan wel onafhankelijke toezichthoudende organen;

79. roept de lidstaten op voort te bouwen op hun beste praktijken om toegang van hun toezichtsorganen tot informatie over inlichtingenactiviteiten (inclusief gerubriceerde informatie en informatie van andere diensten) te verbeteren en te voorzien in de bevoegdheid om bezoeken ter plaatse te brengen, een solide pakket bevoegdheden voor verhoor, adequate middelen en technische deskundigheid, strikte onafhankelijkheid ten opzichte van hun regering en een rapportageverplichting jegens hun parlement;

80. roept de lidstaten op samenwerking tussen toezichtsorganen te ontwikkelen, met name binnen het Europees netwerk van nationale inlichtingenbeoordelaars (European Network of National Intelligence Reviewers, ENNIR);

81. roept de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter op om voor de bevoegde organen van het Parlement regelmatig verantwoording af te leggen over de activiteiten van het EU Intelligence Analysis Center (IntCen), onder andere over de volledige inachtneming van de fundamentele mensenrechten en toepasselijke EU-voorschriften inzake gegevensbescherming, om zo een beter toezicht door het Parlement van de externe dimensie van het EU-beleid mogelijk te maken; dringt er bij de Commissie en de HV/VV op aan een voorstel in te dienen voor een juridische grondslag voor de activiteiten van IntCen, indien operaties of toekomstige bevoegdheden op het gebied van inlichtingen of eigen faciliteiten voor gegevensverzameling worden gepland die gevolgen kunnen hebben voor de interneveiligheidsstrategie van de EU;

⁽¹⁾ The Global Principles on National Security and the Right to Information (Mondiale beginselen betreffende nationale veiligheid en het recht op informatie), juni 2013.

Woensdag 12 maart 2014

82. roept de Commissie op tegen december 2014 een voorstel in te dienen voor een veiligheidsmachtigingsprocedure van de EU voor alle bekleders van een openbaar ambt in de EU, die gestoeld is op de door de lidstaat van herkomst uitgevoerde veiligheidsmachtiging, voorziet in verschillende vereisten en lengtes van de procedures binnen de nationale systemen, en zodoende tot een verschillende behandeling van Parlementsleden en hun personeel naargelang hun nationaliteit leidt;

83. herinnert aan de bepalingen van de interinstitutionele overeenkomst tussen het Europees Parlement en de Raad betreffende het doorzenden aan en verwerken door het Europees Parlement van gerubriceerde informatie waarover de Raad beschikt met betrekking tot aangelegenheden die niet vallen onder het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, die moeten worden gebruikt om het toezicht op EU-niveau te verbeteren;

EU-agentschappen

84. roept het Gemeenschappelijk Controleorgaan van Europol en de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten op tegen het eind van 2014 een gezamenlijk onderzoek uit te voeren om vast te stellen of met Europol uitgewisselde informatie en persoonsgegevens onrechtmatig door nationale autoriteiten zijn verkregen, met name indien de informatie of gegevens aanvankelijk door inlichtingendiensten in de EU of een derde land waren verkregen, en of geschikte maatregelen worden getroffen om het gebruik en de verdere verspreiding van deze informatie of gegevens te voorkomen; is van mening dat Europol geen informatie of gegevens mag verwerken die in strijd met door het Handvest van de grondrechten beschermde grondrechten zijn verkregen;

85. roept Europol op ten volle gebruik te maken van haar mandaat om van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten te verlangen dat zij strafrechtelijk onderzoek instellen naar grote cyberaanvallen en IT-inbreuken met mogelijke grensoverschrijdende effecten; stelt dat het mandaat van Europol moet worden verruimd zodat het ook eigen onderzoek kan starten bij verdenking van een kwaadwillige aanval op netwerk- en informatiesystemen van twee of meer lidstaten of organen van de Unie ⁽¹⁾; vraagt de Commissie om de activiteiten van het Europees cybercriminaliteitscentrum te evalueren en indien noodzakelijk met een voorstel voor een omvattend kader voor de versterking van de bevoegdheden van dit centrum te komen;

Vrijheid van meningsuiting

86. spreekt diepe bezorgdheid uit over de groeiende bedreigingen van de persvrijheid en het ontradend effect op journalisten als gevolg van intimidatie door staatsinstellingen, met name wat betreft de bescherming van de vertrouwelijkheid van journalistieke bronnen; herhaalt de punten waarop het heeft aangedrongen in zijn resolutie van 21 mei 2013 over 'het EU-Handvest: vaststelling van normen voor de vrijheid van de media in de gehele EU';

87. neemt kennis van de hechtenis van David Miranda en de inbeslagname door de Britse autoriteiten van het materiaal dat in zijn bezit was op grond van schema 7 van de Terrorism Act 2000 (wet op terrorisme van 2000) (en ook het verzoek aan The Guardian om het materiaal te vernietigen of af te geven) en vreest dat dit een mogelijke ernstige inbreuk is op het recht op vrijheid van meningsuiting zoals vastgelegd in artikel 10 van het EVRM en artikel 11 van het EU-Handvest, en dat wetgeving die bedoeld is voor terrorismebestrijding in zulke gevallen kan worden misbruikt;

88. vraagt aandacht voor de benarde positie van klokkenluiders en van degenen die hun steun bieden, waaronder journalisten die hun onthullingen nagaan; vraagt de Commissie om te onderzoeken of een toekomstig wetgevingsvoorstel voor invoering van een effectief en integraal Europees programma ter bescherming van klokkenluiders, waarop het Parlement in zijn resolutie van 23 oktober 2013 al heeft aangedrongen, ook andere bevoegdheidssterreinen van de Unie zou moeten omvatten, waarbij er in het bijzonder op moet worden gelet dat in de sfeer van het inlichtingenwerk de kwestie van klokkenluiders wat gecompliceerder ligt; verzoekt de lidstaten de mogelijkheid te onderzoeken om klokkenluiders internationaal bescherming te bieden tegen vervolging;

⁽¹⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 25 februari 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking en opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Europol)(Europol) (Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0121).

Woensdag 12 maart 2014

89. vraagt de lidstaten erop toe te zien dat hun wetgeving met name inzake nationale veiligheid, voorziet in een veilige mogelijkheid om misstanden als corruptie, strafbare delicten, verzuim van wettelijke plichten, gerechtelijke dwalingen, en misbruik van gezag, in plaats van te verzwijgen, te onthullen of te melden, wat ook zou aansluiten op de bepalingen van verschillende internationale (VN en Raad van Europa) instrumenten tegen corruptie, de beginselen in de PACE Resolutie 1729 (2010), de Tshwane-beginselen enz.;

IT-veiligheid in de EU

90. wijst erop dat uit de recente gebeurtenissen duidelijk blijkt dat de EU, en met name de EU-instellingen, nationale regeringen en parlementen, grote Europese bedrijven en Europese IT-infrastructuur en -netwerken, zeer kwetsbaar zijn voor geavanceerde aanvallen met ingewikkelde software en malware; merkt op dat voor deze aanvallen dusdanige financiële en personele middelen nodig zijn dat zij waarschijnlijk afkomstig zijn van overheidsentiteiten die namens buitenlandse regeringen (met inbegrip van EU-lidstaten) handelen; beschouwt in dit verband het hacken of aftappen van het telecommunicatiebedrijf Belgacom als een zorgwekkend voorbeeld van een aanval gericht tegen de IT-capaciteit van de EU; onderstreept dat een hoger niveau van IT-veiligheid ook de kwetsbaarheid van de EU kan verminderen voor cyberaanvallen door grote criminele en terroristische organisaties;

91. is van mening dat de onthullingen over de grootschalige observatie waardoor deze crisis is begonnen, kunnen worden gebruikt als gelegenheid voor Europa om het initiatief te nemen en zo snel mogelijk, als strategische maatregel met de allerhoogste prioriteit, een autonome capaciteit op het gebied van essentiële IT-middelen op te bouwen; benadrukt dat een dergelijke Europese IT-capaciteit, om vertrouwen te kunnen terugwinnen, zoveel mogelijk gebaseerd moet zijn op open standaarden en gratis en open software en zo mogelijk ook hardware, waardoor de hele 'stack' van het ontwerp van de processor tot de toepassingslaag door elke belanghebbende kan worden geëvalueerd; wijst erop dat, om concurrentiekracht terug te winnen in de strategische sector van IT-diensten, een digitale 'New Deal' noodzakelijk is, die gezamenlijke en grootschalige inspanningen van de EU-instellingen, de regeringen van de lidstaten, onderzoeksinstellingen en het maatschappelijk middenveld vergt; verzoekt de Commissie en de lidstaten om overheidsopdrachten als hefboom te gebruiken ter ondersteuning van dergelijke capaciteit op het gebied van middelen in de EU door van Europese veiligheids- en privacynormen een essentiële vereiste te maken bij overheidsopdrachten voor IT-goederen en -diensten; verzoekt de Commissie derhalve de huidige richtlijnen inzake overheidsopdrachten te herzien ten aanzien van overheidsopdrachten voor gegevensverwerking, om overheidsopdrachten uitsluitend te laten uitvoeren door gecertificeerde bedrijven en zo mogelijk door bedrijven uit de EU indien er veiligheidsbelangen bij zijn betrokken;

92. veroordeelt met klem dat inlichtingendiensten hebben getracht de IT-veiligheidsnormen te verlagen en achterdeurtjes aan te brengen in een brede reeks IT-systemen; vraagt de Commissie wetsvoorstellen te presenteren om het gebruik van achterdeurtjes door wetshandhavinginstanties te verbieden; beveelt diensgevolge het gebruik van opensourcesoftware aan in alle omgevingen waar IT-veiligheid van belang is;

93. verzoekt alle lidstaten, de Commissie, de Raad en de Europese Raad zo veel mogelijk steun te bieden, ook door voldoende geld uit te trekken voor O&O, aan de ontwikkeling van Europese innovatieve en technologische capaciteit wat betreft IT-instrumenten, -bedrijven en -aanbieders (hardware, software, diensten en netwerk), onder andere met het oog op cyberveiligheid en capaciteiten op het gebied van encryptie en cryptografie; roept alle bevoegde instellingen en lidstaten van de EU op te investeren in lokale en onafhankelijke technologieën in de EU, en om de detentiefaciliteiten op grote schaal verder te ontwikkelen en uit te breiden;

94. verzoekt de Commissie, normalisatie-instellingen en Enisa om vóór december 2014 veiligheids- en privacynormen en richtsnoeren te ontwikkelen voor IT-systemen, -netwerken en -diensten, inclusief cloudcomputingdiensten, om de persoonsgegevens van EU-burgers en de integriteit van alle IT-systemen beter te beschermen; is van mening dat deze normen tot maatstaf zouden kunnen worden voor mondiale normen en dat deze moeten worden vastgesteld volgens een open en democratische procedure die niet door één land, entiteit of multinationale onderneming wordt bepaald; is van mening dat er weliswaar rekening moet worden gehouden met legitieme rechtshandavings- en inlichtingenaspecten om de strijd tegen terrorisme te steunen, maar dat deze niet mogen leiden tot een algemene ondermijning van de betrouwbaarheid van alle IT-systemen; staat achter de recente beslissingen van de Internet Engineering Task Force (IETF) om regeringen op te nemen in het bedreigingsmodel voor internetveiligheid;

Woensdag 12 maart 2014

95. wijst erop dat de EU en nationale regulerende instanties op telecomgebied, en soms de telecombedrijven ook, de IT-veiligheid van hun gebruikers en klanten duidelijk hebben veronachtzaamd; verzoekt de Commissie ten volle gebruik te maken van haar bestaande bevoegdheden uit hoofde van de kaderrichtlijn inzake e-privacy en telecommunicatie om de bescherming van de vertrouwelijkheid van de communicatie te versterken, door maatregelen vast te stellen om te waarborgen dat eindapparatuur verenigbaar is met het recht van gebruikers om hun persoonsgegevens te controleren en beschermen, en om een hoog veiligheidsniveau van de telecommunicatienetwerken en -diensten te waarborgen, onder andere door ultramoderne end-to-end encryptie van communicatie te eisen;

96. steunt de cyberstrategie van de EU, maar is van mening dat deze niet in alle mogelijke dreigingen voorziet en moet worden uitgebreid tot gedragingen van kwaadaardige overheden; onderstreept dat er een sterkere IT-veiligheid en weerbaarheid van IT-systemen nodig is;

97. verzoekt de Commissie om uiterlijk in januari 2015 een actieplan te presenteren voor de ontwikkeling van de onafhankelijkheid van de EU in de IT-sector, inclusief een meer samenhangende aanpak van de bevordering van de Europese technologische IT-capaciteiten (waaronder IT-systemen, apparatuur, diensten, cloudcomputing, encryptie en anonimisering) en van de bescherming van kritieke IT-infrastructuur (onder meer wat betreft eigendom en kwetsbaarheid);

98. verzoekt de Commissie, in het kader van het volgende werkprogramma van het Horizon 2020-programma, meer middelen toe te wijzen aan de bevordering van Europees onderzoek, ontwikkeling, innovatie en opleiding op het gebied van IT, met name privacybevorderende technologieën en infrastructuur, cryptologie, veilig computergebruik, de best mogelijke veiligheidsoplossingen zoals open-sourcebeveiligingsoplossingen en andere diensten ten behoeve van de informatiemaatschappij, en tevens om de interne markt te bevorderen op gebied van Europese software, hardware, en versleutelde communicatiemethoden en -infrastructuur, door een alomvattende Europese strategie voor de IT-industrie uit te werken; is van mening dat kleine en middelgrote ondernemingen een bijzondere rol spelen op het gebied van onderzoek; onderstreept dat er geen financiering mag gaan naar projecten die enkel de ontwikkeling van sleutels voor illegale toegang tot IT-systemen tot doel hebben;

99. vraagt de Commissie samen met het Europees Parlement de huidige verantwoordelijkheden in kaart te brengen en uiterlijk in december 2014 de noodzaak van een breder mandaat, betere coördinatie en/of extra middelen en technische capaciteiten voor het cybercriminaliteitscentrum van Europol en andere gespecialiseerde kenniscentra van de Unie, Enisa, EU-CERT en de EDPS te beoordelen, zodat zij een centrale positie kunnen innemen bij de beveiliging van Europese communicatiesystemen, doeltreffender kunnen worden bij het voorkomen en onderzoeken van belangrijke schendingen op het gebied van IT in de EU en bij het uitvoeren (of het assisteren van de lidstaten en EU-instanties bij de uitvoering) van technisch onderzoek ter plaatse met betrekking tot belangrijke schendingen op het gebied van IT; verzoekt de Commissie met name om te overwegen de rol van Enisa bij de bescherming van interne systemen binnen de EU-instellingen te versterken en binnen de structuur van Enisa een computercrisisteam (CERT) voor de EU en haar lidstaten op te richten;

100. verzoekt de Commissie ook rekening te houden met de mogelijke aanvullende behoefte aan een Europese IT-academie waar de beste onafhankelijke Europese en internationale deskundigen op alle verwante terreinen worden samengebracht, die tot taak heeft alle relevante EU-instellingen en -instanties wetenschappelijk advies te verstrekken over IT-technologieën, inclusief veiligheidsgerelateerde strategieën;

101. verzoekt de desbetreffende diensten in het secretariaat van het Europees Parlement, om onder verantwoordelijkheid van de Voorzitter van het EP, uiterlijk in juni 2015, voorafgegaan door een tussentijds verslag in december 2014 een grondige evaluatie en beoordeling van de betrouwbaarheid van de IT-veiligheid van het Europees Parlement uit te voeren die speciaal gericht is op: begrotingsmiddelen, personeelsmiddelen, technische capaciteiten, interne organisatie en alle relevante aspecten, teneinde een hoog veiligheidsniveau voor de IT-systemen van het EP te bereiken; is van mening dat een dergelijke beoordeling ten minste een gegevensanalyse en aanbevelingen moet verschaffen over:

- de noodzaak van regelmatige, strenge, onafhankelijke veiligheidscontroles en penetratietests, met de selectie van externe beveiligingsdeskundigen waarbij de transparantie en garanties wat betreft hun kwalificaties ten opzichte van derde landen of gevestigde belangen worden gewaarborgd;
- het opnemen van specifieke vereisten voor IT-veiligheid/privacy in aanbestedingsprocedures voor nieuwe IT-systemen, inclusief de mogelijkheid van een vereiste voor opensourcesoftware als leveringsvoorwaarde of de vereiste dat alleen betrouwbare Europese bedrijven aan een aanbesteding mogen deelnemen wanneer het om kwetsbare, veiligheidsgerelateerde gebieden gaat;

Woensdag 12 maart 2014

- de lijst van bedrijven onder contract bij het Europees Parlement op het gebied van IT en telecommunicatie, waarbij rekening wordt gehouden met berichten over eventuele samenwerking met inlichtingendiensten (zoals de onthullingen over NSA-contracten met een bedrijf als RSA, waarvan het Europees Parlement de producten gebruikt om zogenaamd de toegang op afstand tot zijn gegevens door de lidstaten en zijn personeel af te schermen), alsmede de mogelijkheden om diezelfde diensten door andere, bij voorkeur Europese bedrijven te laten verrichten;
- de betrouwbaarheid en weerbaarheid van de door de EU-instellingen in hun IT-systemen gebruikte software, met name uit voorraad leverbare software, met betrekking tot penetraties en binnendringing door rechtshandhavingsautoriteiten of inlichtingendiensten van de EU of derde landen, mede lattend op internationale normen op dit gebied, op beste praktijken gebaseerde beginselen inzake veiligheidsrisicobeheer, en de naleving van EU-normen op het gebied van netwerk- en informatiebeveiliging, onder andere over inbreuken op de veiligheid;
- het gebruik van meer gratis en opensourcesystemen;
- stappen en maatregelen die genomen moeten worden om iets te doen aan het toegenomen gebruik van mobiele instrumenten (bijvoorbeeld smartphones, tablets, zij het beroepsmatig of persoonlijk) en de gevolgen hiervan voor de IT-veiligheid van het systeem;
- de veiligheid van de communicatie tussen de verschillende werkplekken van het Europees Parlement en van de bij het Europees Parlement gebruikte IT-systemen;
- het gebruik en de locatie van de servers en IT-centra voor de IT-systemen van het EP en de gevolgen voor de veiligheid en integriteit van de systemen;
- de praktische tenuitvoerlegging van de bestaande regelgeving inzake inbreuken op de veiligheid en de onmiddellijke in kennisstelling van de bevoegde autoriteiten door de aanbieders van publiek toegankelijk telecommunicatienetwerken;
- het gebruik van cloudcomputing en opslagdiensten door het Parlement, inclusief de aard van de in de cloud opgeslagen gegevens, de wijze waarop de inhoud en de toegang daartoe wordt beschermd en de plaats waar de cloud-servers zich bevinden, met nadere toelichting omtrent de toepasselijke wettelijke voorschriften inzake gegevensbescherming en inlichtingenwerk, alsmede nagaan van de mogelijkheid om alleen cloudservers te gebruiken die op Europese bodem staan;
- een plan dat voorziet in het gebruik van meer cryptografische technologieën, met name geverifieerde end-to-end-encryptie voor alle IT- en communicatiediensten zoals cloudcomputing, e-mail, instant messaging en telefonie;
- het gebruik van elektronische handtekeningen in e-mails;
- een plan voor het gebruik van de GNU Privacy Guard als encryptiestandaard voor e-mails, waardoor tegelijkertijd het gebruik van digitale handtekeningen mogelijk wordt;
- de mogelijkheid om binnen het Europees Parlement een veilige instant-messagingdienst op te zetten die veilige communicatie mogelijk maakt, waarbij op de server alleen versleutelde inhoud voorkomt;

102. verzoekt alle EU-instellingen en -agentschappen uiterlijk in juni 2015, voorafgegaan door een tussentijds verslag in december 2014 in samenwerking met Enisa, Europol en de CERT's een vergelijkbare actie uit te voeren, met name de Europese Raad, de Raad, de Dienst voor extern optreden (inclusief EU-delegaties), de Commissie, het Hof van Justitie en de Europese Centrale Bank; verzoekt de lidstaten vergelijkbare beoordelingen uit te voeren;

103. benadrukt dat er met betrekking tot het externe optreden van de EU beoordelingen van verwante begrotingsbehoeften moeten worden uitgevoerd en onverwijld eerste maatregelen moeten worden genomen in het geval van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO), en dat er in de ontwerpbegroting voor 2015 voldoende middelen ter beschikking moeten worden gesteld;

104. is van oordeel dat de grootschalige IT-systemen die in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht worden gebruikt, zoals het Schengeninformatiesysteem II, het visuminformatiesysteem, Eurodac en potentiële toekomstige systemen zoals EU-ESTA, op zodanige wijze moeten worden ontwikkeld en geëxploiteerd dat wordt gewaarborgd dat gegevens niet in gevaar worden gebracht door verzoeken van autoriteiten van derde landen; vraagt eu-LISA vóór eind 2014 verslag uit te brengen aan het Parlement over de betrouwbaarheid van de aanwezige systemen;

Woensdag 12 maart 2014

105. verzoekt de Commissie en de EDEO om internationale maatregelen te nemen, met name met de VN en in samenwerking met belanghebbende partners, om een Europese strategie voor democratische governance van het internet uit te voeren om een te grote invloed door één enkele entiteit of één enkel bedrijf of land op de activiteiten van ICANN en IANA te vermijden door zorg te dragen voor gepaste vertegenwoordiging in deze organen van alle belanghebbende partijen en tegelijkertijd te voorkomen dat staatscontrole of censuur, of de 'balkanisering' en fragmentatie van het internet wordt bevorderd;

106. roept de EU op het voortouw te nemen bij de hervorming van de internet-architectuur en de internet-governance, om de risico's in verband met gegevensstromen en -opslag aan te pakken, en naar meer gegevensminimalisering en transparantie en minder gecentraliseerde massaopslag van ruwe gegevens te streven, alsmede naar omleiding van internetverkeer of integrale versleuteling van alle internetverkeer, zodat de risico's worden vermeden van onnodige routing van het verkeer door het gebied van landen die niet voldoen aan de basisnormen betreffende de grondrechten, gegevensbescherming en privacy;

107. roept op tot de bevordering van

- zoekmachines en sociale netwerken van de EU als een waardevolle stap naar de onafhankelijkheid van de EU op IT-gebied;
- Europese IT-dienstverleners;
- het encrypteren van communicatie in het algemeen, met inbegrip van communicatie via e-mail en sms;
- belangrijke IT-elementen op Europees niveau, bijvoorbeeld oplossingen voor client-serversystemen met het gebruik van open source standaarden, de ontwikkeling van Europese elementen voor netwerkkoppeling, bijvoorbeeld routers;

108. verzoekt de Commissie een wetsvoorstel te presenteren voor een EU-routingsysteem, met inbegrip van de verwerking van gespreksgegevens (CDR's) op EU-niveau, dat de substructuur moet vormen van het bestaande internet en zich niet zal uitstrekken tot buiten de EU-grenzen; wijst erop dat alle routinggegevens en CDR's verwerkt moeten worden in overeenstemming met de rechtskaders van de EU;

109. verzoekt de lidstaten om, in samenwerking met Enisa, het cybercriminaliteitscentrum van Europol, CERT's en nationale gegevensbeschermingsautoriteiten en cybercriminaliteitseenheden, een veiligheidscultuur te ontwikkelen en een onderwijs- en bewustmakingscampagne te starten zodat burgers met meer kennis van zaken een keuze kunnen maken met betrekking tot de persoonsgegevens die zij online zetten en hoe zij deze beter kunnen beschermen, onder andere door versleuteling en veilige cloudcomputing, waarbij ten volle gebruikgemaakt wordt van het platform voor informatie van algemeen belang dat is opgericht bij de Universeledienstrichtlijn;

110. verzoekt de Commissie om vóór september 2014 wetsvoorstellen te presenteren om software- en hardwarefabrikanten te stimuleren tot de invoering van meer veiligheid en ingebouwde en standaardprivacy in hun producten, door ontmoediging van overmatige en onevenredige verzameling van persoonsgegevens op grote schaal, invoering van wettelijke aansprakelijkheid van de fabrikant voor bekende zwakke punten die nog niet zijn verholpen, gebrekkige of onveilige producten, en voor aanbrengen van geheime achterdeurtjes, die ongeoorloofde toegang tot en verwerking van gegevens mogelijk maken; verzoekt de Commissie met het oog hierop de mogelijkheid te onderzoeken om een certificatie- of goedkeuringssysteem voor IT-hardware op te zetten, met inbegrip van testprocedures op EU-niveau om de integriteit en veiligheid van de producten te waarborgen;

Het vertrouwen herstellen

111. is van mening dat uit het onderzoek is gebleken dat, afgezien van het feit dat wetswijzigingen nodig zijn, de VS het vertrouwen van zijn EU-partners moet herstellen, aangezien in de eerste plaats de activiteiten van de Amerikaanse inlichtingendiensten op het spel staan;

Woensdag 12 maart 2014

112. wijst erop dat de ontstane vertrouwenscrisis zich uitstrekt over:

- de geest van samenwerking binnen de EU, aangezien sommige nationale inlichtingenactiviteiten de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen;
- de burgers, die zich realiseren dat niet alleen derde landen of multinationale bedrijven hen mogelijk bespioneren, maar ook hun eigen regering;
- de eerbiediging van de grondrechten, de democratie en de rechtsstaat, alsmede de geloofwaardigheid van de democratische, gerechtelijke en parlementaire waarborgen en controle in een in toenemende mate digitale maatschappij;

Tussen de EU en de VS

113. herinnert aan het belangrijke historische en strategische partnerschap tussen de EU-lidstaten en de VS, dat is gebaseerd op een gezamenlijk vertrouwen in democratie, de rechtsstaat en grondrechten;

114. is van mening dat de grootschalige observatie van burgers en de bespionering van politieke leiders door de VS de betrekkingen tussen de EU en de VS ernstig hebben beschadigd en het vertrouwen in Amerikaanse organisaties die in de EU actief zijn negatief hebben beïnvloed; dit wordt nog verergerd doordat in het Amerikaanse recht gerechtelijke en bestuurlijke verhaalmogelijkheden voor EU-burgers ontbreken, met name in gevallen van controleactiviteiten voor inlichtingenwerk;

115. erkent, in het licht van de mondiale uitdagingen waar de EU en de VS voor staan, dat het trans-Atlantisch partnerschap verder moet worden versterkt en dat het van essentieel belang is dat de trans-Atlantische samenwerking inzake de bestrijding van terrorisme wordt voortgezet op een nieuwe vertrouwensbasis die gegrond is op echte gezamenlijke eerbiediging van de rechtsstaat en de verwerping van alle willekeurige praktijken van grootschalig toezicht; dringt er derhalve op aan dat de VS duidelijke maatregelen neemt om het vertrouwen te herstellen en de gedeelde basiswaarden van het partnerschap opnieuw te onderstrepen;

116. is bereid actief gesprekken te voeren met de Amerikaanse tegenhangers zodat, in het lopende Amerikaanse openbare en congressionele debat over de hervorming van de observatieprogramma's en de evaluatie van het toezicht op inlichtingendiensten, het recht op privacy en de andere rechten van de EU-burgers aan de orde wordt gesteld, gelijkwaardige rechten op informatie en privacybescherming in de Amerikaanse rechtbanken, inclusief de mogelijkheid van geschillenbeslechting door de rechter, worden gewaarborgd door bijvoorbeeld herziening van de Privacy Act en de Electronic Communications Privacy Act en ratificering van het eerste facultatieve Protocol bij het Internationale Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten (ICCPR), zodat de huidige discriminatie niet blijft voortduren;

117. dringt erop aan dat de nodige hervormingen worden ondernomen en dat Europeanen doeltreffende waarborgen krijgen om ervoor te zorgen dat het gebruik van observatie en gegevensverwerking voor buitenlands inlichtingenwerk binnen proporties blijft, beperkt door duidelijk omschreven voorwaarden en verband houdt met een redelijk vermoeden of aannemelijke verdenking van terroristische activiteiten; benadrukt dat dit doel aan transparant gerechtelijk toezicht moet worden onderworpen;

118. is van mening dat onze Amerikaanse partners duidelijke politieke signalen moeten afgeven om te laten zien dat de VS onderscheid maakt tussen bondgenoten en tegenstanders;

119. dringt er bij de Europese Commissie en de Amerikaanse regering op aan om, tegen de achtergrond van de lopende onderhandelingen over een raamovereenkomst tussen de EU en de VS inzake gegevensoverdracht voor rechtshandavingsdoeleinden, het recht van EU-burgers op informatie en op gerechtelijke geschillenbeslechting aan de orde te stellen en deze onderhandelingen, overeenkomstig de verbintenis die is aangegaan tijdens de vergadering van de ministers van justitie en binnenlandse zaken van de EU en de VS van 18 november 2013, vóór de zomer van 2014 af te sluiten;

120. spoort de VS aan zich aan te sluiten bij het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (Verdrag 108), net zoals de VS zich heeft aangesloten bij het Verdrag inzake cybercriminaliteit van 2001, en daardoor de gedeelde rechtsgrondslag onder de trans-Atlantische bondgenoten te versterken;

Woensdag 12 maart 2014

121. verzoekt de EU-instellingen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om met de VS een gedragscode op te stellen die zou waarborgen dat de VS zich niet bezighoudt met spionage tegen EU-instellingen en -faciliteiten;

Binnen de Europese Unie

122. is tevens van mening dat de betrokkenheid en activiteiten van de EU-lidstaten afbreuk hebben gedaan aan het vertrouwen, ook tussen de lidstaten en tussen burgers en de autoriteiten van hun lidstaten; is van mening dat alleen door volkomen duidelijkheid met betrekking tot de doelen en instrumenten voor de observatie van burgers, openbaar debat en, uiteindelijk, de herziening van de wetgeving en praktijken om een einde te maken aan grootschalige observatie-activiteiten en het systeem van gerechtelijke en parlementaire controle te versterken, het verloren vertrouwen kan worden hersteld; wijst er nogmaals op hoe moeilijk het is een alomvattend veiligheidsconcept voor de EU uit te werken terwijl er zulke massale observatie-activiteiten gaande zijn, en onderstreept dat het EU-beginsel van loyale samenwerking vereist dat lidstaten zich onthouden van inlichtingenactiviteiten op elkaars grondgebied;

123. constateert dat sommige EU-lidstaten zich bezighouden met bilaterale communicatie met de Amerikaanse autoriteiten over beschuldigingen van spionage en dat enkele van hen zogenaamde „antispionageakkoorden” hebben gesloten (Verenigd Koninkrijk) of overwogen te sluiten (Duitsland, Frankrijk); onderstreept dat deze lidstaten de belangen van de EU als geheel ten volle in acht moeten nemen; acht zulke bilaterale akkoorden averechts en niet ter zake dienend, werken, gezien de noodzaak van een Europese oplossing; verzoekt de Raad het Parlement op de hoogte te brengen van besprekingen door de lidstaten over een EU-brede wederzijdse non-spionageovereenkomst;

124. is van mening dat dergelijke akkoorden geen inbreuk mogen maken op de Unieverdragen, met name het beginsel van loyale samenwerking (ingevolge artikel 4, lid 3, VEU), en het EU-beleid in het algemeen en, meer in het bijzonder, de interne markt, eerlijke concurrentie en de economische, industriële en sociale ontwikkeling niet mogen ondermijnen; besluit te evalueren of dergelijke akkoorden verenigbaar zijn met het Europees recht en behoudt zich het recht voor de procedures uit het Verdrag op gang te brengen wanneer dergelijke akkoorden in strijd blijken te zijn met de samenhang van de Unie of de grondbeginselen waarop deze is gebaseerd;

125. vraagt de lidstaten alles in het werk te stellen voor en betere samenwerking, om in samenwerking met de desbetreffende EU-organen en -agentschappen, waarborgen te kunnen bieden tegen spionage, met het oog op de bescherming van de burgers en de instellingen van de EU, Europese ondernemingen, het bedrijfsleven in de EU, en de IT infrastructuur en netwerken, evenals het Europese onderzoek; beschouwt een actieve betrokkenheid van belanghebbenden in de EU als eerste voorwaarde voor een effectieve informatie-uitwisseling; wijst erop dat veiligheidsdreigingen internationaler, diffuser en complexer zijn geworden en daardoor een versterkte Europese samenwerking vereisen; stelt dat deze ontwikkeling in de Verdragen beter tot uitdrukking moet komen en pleit daarom voor een zodanige herziening van de Verdragen dat het begrip loyale samenwerking tussen de lidstaten en de Unie meer gewicht krijgt waar het gaat om de totstandbrenging van een ruimte van veiligheid, en dat wederzijdse spionage tussen lidstaten binnen de Unie wordt vermeden;

126. beschouwt niet-afluisterbare communicatiestructuren (e-mail en telecommunicatie, met inbegrip van vaste en mobiele telefoons), en niet afluisterbare vergaderruimtes binnen alle relevante EU-instellingen en EU-delegaties als absoluut noodzakelijk; pleit daarom voor de oprichting van een geëncrypteerd intern e-mailsysteem van de EU;

127. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan zonder verder uitstel hun goedkeuring te hechten aan het op 23 mei 2012 door het Europees Parlement aangenomen voorstel voor een verordening van het Europees Parlement tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het enquêterecht van het Europees Parlement en tot intrekking van Besluit 95/167/EG, Euratom, EGKS van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, uitgebracht op de grondslag van artikel 226 VWEU; bepleit een zodanige herziening van het Verdrag dat dit enquêterecht zich zonder beperkingen of uitzonderingen uitstrekt tot alle bevoegdheids- en werkterreinen van de Unie gebieden, en ook de mogelijkheid omvat van ondervraging onder ede;

Internationaal

128. verzoekt de Commissie uiterlijk in januari 2015 een EU-strategie voor democratische governance van het internet te presenteren;

Woensdag 12 maart 2014

129. verzoekt de lidstaten gehoor te geven aan de oproep van de 35e internationale conferentie van functionarissen voor gegevensbescherming en privacy „om te pleiten voor de goedkeuring van een aanvullend protocol bij artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR), dat gebaseerd moet zijn op de normen die zijn ontwikkeld en bekrachtigd door de internationale conferentie en de bepalingen in algemene opmerking nr. 16 van het Mensenrechtencomité bij het Verdrag, teneinde wereldwijd toepasbare normen voor gegevensbescherming en de bescherming van de privacy tot stand te brengen met inachtneming van de rechtsstaat”; verzoekt de lidstaten hierbij ook te pleiten voor een internationaal agentschap van de VN dat met name tot taak moet krijgen de eopkomst van observatie-instrumenten in het oog te houden en het gebruik daarvan te reguleren en te onderzoeken; vraagt de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger van de Commissie en de Dienst voor extern optreden een proactieve houding aan te nemen;

130. verzoekt de lidstaten een samenhangende en krachtige strategie te ontwikkelen binnen de Verenigde Naties ter ondersteuning van met name de door Brazilië en Duitsland geïnitieerde resolutie inzake „het recht op privacy in het digitale tijdperk”, zoals op 27 november 2013 aangenomen door de derde Algemene Vergadering van de VN (Mensenrechtencomité), en om verdere maatregelen te nemen ter bescherming van het fundamentele recht op privacy en gegevensbescherming op internationaal niveau, onder vermijding van staatscontrole of censuur, of ‘balkanisering’ en fragmentatie van het internet, waaronder ook een initiatief voor een internationaal verdrag dat in een verbod op massale observatie- en af luisteractiviteiten voorziet, met een agentschap voor het toezicht daarop;

Prioriteitenplan: Een Europese digitale habeas corpus — voor bescherming van de grondrechten in een digitaal tijdperk

131. besluit de bovengenoemde aanbevelingen aan de burgers, instellingen en lidstaten van de EU voor te leggen als een prioriteitenplan voor de volgende zittingsperiode; verzoekt de Commissie en de andere in deze resolutie bedoelde instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de EU om in overeenstemming met artikel 265 VWEU te handelen naar aanleiding van de aanbevelingen en oproepen in deze resolutie;

132. besluit ‘Een Europese digitale habeas corpus — voor bescherming van de grondrechten in een digitaal tijdperk ’ te lanceren met de hienavolgende 8 acties, op de uitvoering waarvan het zal toezien:

- Actie 1: in 2014 het gegevensbeschermingspakket goedkeuren;
- Actie 2: de raamovereenkomst tussen de EU en de VS sluiten die het grondrecht van de burgers op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming waarborgt en voor passende verhaalmechanismen voor EU-burgers zorgt, onder andere in het geval van gegevensoverdracht van de EU naar de VS voor rechtshandavingsdoeleinden;
- Actie 3: de „Veilige Haven” opschorten tot er een volledige herziening is uitgevoerd en de huidige mazen zijn gedicht, en ervoor zorgen dat de overdracht van persoonsgegevens van de Unie naar de VS voor commerciële doeleinden alleen kan plaatsvinden overeenkomstig de hoogste EU-normen;
- Actie 4: de TFTP-overeenkomst opschorten totdat: (i) de onderhandelingen over de raamovereenkomst zijn afgerond; (ii) een grondig onderzoek is uitgevoerd op basis van een EU-analyse en alle in de resolutie van het Europees Parlement van 23 oktober 2013 naar voren gebrachte punten van zorg goed zijn aangepakt;
- Actie 5: alle overeenkomsten, mechanismen of uitwisselingen waar derde landen bij zijn betrokken en waarbij persoonsgegevens worden verwerkt beoordelen om te waarborgen dat het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en bescherming van persoonsgegevens niet wordt geschonden als gevolg van observatieactiviteiten, en de nodige vervolgmaatregelen nemen;
- Actie 6: bescherming van de rechtsstaat en de grondrechten van de EU-burgers (onder meer tegen bedreigingen voor de persvrijheid), van het recht van het publiek om onpartijdige informatie te ontvangen en van het beroepsgeheim (inclusief de relatie tussen advocaat en cliënt), en betere bescherming van klokkenluiders;
- Actie 7: een Europese strategie voor grotere IT-onafhankelijkheid ontwikkelen (een digitale „New Deal”, met de toewijzing van adequate middelen op nationaal en EU-niveau) die de IT-industrie moet stimuleren en Europese ondernemingen moet laten profiteren van de concurrentievoorsprong van de EU op punt van privacy;
- Actie 8: de EU ontwikkelen als referentiespeler voor een democratische en neutrale governance van het internet;

Woensdag 12 maart 2014

133. roept de EU-instellingen en de lidstaten op tot bevordering van de 'Europese digitale habeas corpus — voor bescherming van de grondrechten in een digitaal tijdperk —; neemt de waakhondfunctie voor de rechten van de EU-burgers op zich, met het volgende tijdschema voor het toezicht op de uitvoering:

- April 2014 — maart 2015: een toezichtgroep op basis van het LIBE-onderzoeksteam die verantwoordelijk is voor het toezicht op nieuwe onthullingen betreffende het mandaat van het onderzoek en die de uitvoering van deze verordening in detail onderzoekt;
- Vanaf juli 2014: een permanent toezichtmechanisme voor gegevensoverdracht en rechtsmiddelen binnen het bevoegde comité;
- Voorjaar 2014: een formeel verzoek aan de Europese Raad om de Europese digitale habeas corpus — voor bescherming van de grondrechten in een digitaal tijdperk — op te nemen in de richtsnoeren die krachtens artikel 68 VWEU moeten worden goedgekeurd;
- Najaar 2014: een toezegging dat de Europese digitale habeas corpus — voor bescherming van de grondrechten in een digitaal tijdperk — en hiermee verband houdende aanbevelingen de belangrijkste criteria zullen zijn voor de goedkeuring van de volgende Commissie;
- 2014: een conferentie waarin Europese deskundigen op hoog niveau op de verschillende terreinen die bijdragen tot IT-veiligheid (waaronder wiskunde, cryptografie en privacybevorderende technologieën) bijeen worden gebracht ter bevordering van een Europese IT-strategie voor de volgende zittingsperiode;
- 2014-2015: een vertrouwens-/gegevens-/burgerrechtengroep die regelmatig bijeenkomt tussen het Europees Parlement en het Amerikaanse Congres, alsook met parlementen van andere betrokken derde landen, waaronder Brazilië;
- 2014-2015: een conferentie met de instanties van de Europese nationale parlementen die toezicht houden op de inlichtingendiensten;

o

o o

134. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie door te sturen naar de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de parlementen en regeringen van de lidstaten, nationale gegevensbeschermingsautoriteiten, de EDPS, eu-LISA, Enisa, het Bureau voor de grondrechten, de Groep gegevensbescherming artikel 29, de Raad van Europa, het Congres van de Verenigde Staten van Amerika, de Amerikaanse regering, de president, de regering en het parlement van de Federale Republiek Brazilië en de Secretaris-Generaal der Verenigde Naties;

135. verzoekt zijn Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken het Parlement tijdens de plenaire vergadering een jaar na de goedkeuring van deze resolutie op de hoogte te brengen van de stand van zaken; acht het van essentieel belang dat wordt vastgesteld in hoeverre de door het Parlement aangenomen aanbevelingen opgevolgd zijn, en dat gevallen worden geanalyseerd waarin de aanbevelingen niet zijn opgevolgd;

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0231

Evaluatie van de rechtspleging met betrekking tot het strafrecht en de rechtsstaat

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de evaluatie van de rechtspleging in relatie tot de strafrechtspleging en het rechtsstaatsbeginsel (2014/2006(INI))

(2017/C 378/15)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name de artikelen 2, 6 en 7,
- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 70, 85, 258, 259 en 260,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens,
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 maart 2013 met als titel „Het EU-scorebord voor justitie — Een instrument ter bevordering van een doeltreffende justitie en groei” (COM(2013)0160),
- gezien de brief van 6 maart 2013 van de ministers van Buitenlandse Zaken van Duitsland, Denemarken, Finland en Nederland aan de voorzitter van de Commissie, José Barroso, waarin zij oproepen tot instelling van een mechanisme om de eerbiediging van de fundamentele waarden in de lidstaten te bevorderen,
- gezien Kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten,
- gezien het voorstel van de Commissie tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie (COM(2013)0534), waarin wordt gewezen op de noodzaak een EU-ruimte voor strafrechtspleging tot stand te brengen,
- gezien de activiteiten, de jaarverslagen en de studies van het Bureau voor de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien de werkzaamheden en verslagen van de Europese Commissie voor Democratie door Recht (Commissie van Venetië), en met name het verslag van die commissie over de rechtsstaat (CDL-AD(2011)003rev), het verslag over de onafhankelijkheid van het gerechtelijk apparaat — deel I: de onafhankelijkheid van rechters (CDL-AD (2010)004, en het verslag over Europese normen voor de onafhankelijkheid van het gerechtelijk apparaat — deel II: het openbaar ministerie (CDL-AD (2010)040),
- gezien het memorandum van overeenstemming tussen de Raad van Europa en de Europese Unie,
- gezien het gewijzigde statuut van de Europese Commissie voor Democratie door recht,
- gezien de mededeling van de Commissie van 13 november 2013, met als titel „Jaarlijkse groeianalyse 2014” (COM(2013)0800),
- gezien de activiteiten en verslagen van de Europese Commissie voor Efficiëntie in Justitie (CEPEJ), en met name het laatste evaluatieverslag van die commissie over de Europese rechtsplegingstelsels (2012),
- gezien zijn resoluties over de situatie, normen en praktijken met betrekking tot de grondrechten in de Europese Unie en alle resoluties met betrekking tot de rechtsstaat en de rechtspleging, waaronder de resoluties over corruptie en over het Europees aanhoudingsbevel⁽¹⁾,
- gezien artikel 48 van het Reglement,

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0500, P7_TA(2013)0315, P7_TA(2011)0388 en P7_TA(2013)0444; P7_TA(2014)0173 en P7_TA(2014)0174.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie juridische zaken (A7-0122/2014),
- A. overwegende dat evaluatie op het gebied van de strafrechtspleging het wederzijds vertrouwen vergroot en dat het bestaan van wederzijds vertrouwen onontbeerlijk is voor een doeltreffende tenuitvoerlegging van instrumenten op het gebied van wederzijdse erkenning; overwegende dat evaluatie in het programma van Stockholm wordt genoemd als één van de belangrijkste instrumenten voor integratie op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht;
- B. overwegende dat de Verdragen de vereiste grondslag bieden voor evaluatie van het beleid op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht en respect voor de fundamentele waarden van de Europese Unie, zoals het beginsel van de rechtsstaat; overwegende dat kwaliteit, onafhankelijkheid en efficiëntie van rechtsplegingstelsels ook in het kader van het Europees semester (de nieuwe jaarlijkse cyclus van economische beleidscoördinatie) worden aangemerkt als prioriteit;
- C. overwegende dat het scorebord voor justitie op dit moment aandacht krijgt tegen de achtergrond van het Europees economisch semester, waardoor te sterk de nadruk wordt gelegd op de economische waarde van de rechtspleging, terwijl de rechtspleging een waarde op zichzelf is, en los van economische belangen voor eenieder toegankelijk dient te zijn;
- D. overwegende dat het noodzakelijk is dat nationale autoriteiten samenwerken en dezelfde inzichten hebben wat betreft de uitlegging van de EU-wetgeving op het gebied van het strafrecht;
- E. overwegende dat het scorebord voor justitie 2013 zich uitsluitend bezighoudt met de rechtspleging op civiel-, handels- en bestuursrechtelijk gebied, maar zich ook zou moeten richten op de strafrechtspleging, aangezien het functioneren en de integriteit van de strafrechtspleging ook van grote invloed zijn op de mensenrechten en bovendien in nauw verband staan met de eerbiediging van de rechtsstaat;
- F. overwegende dat het Bureau voor de grondrechten van de Europese Unie in het hoofdstuk „toegang tot efficiënte en onafhankelijke rechtspraak” van zijn jaarverslag 2012 zijn bezorgdheid uit over de situatie op het gebied van de rechtsstaat in een aantal lidstaten, met name wat betreft de onafhankelijkheid van de rechtspleging, en tevens over het fundamentele recht van toegang tot de rechter, dat ernstig onder druk staat vanwege de financiële crisis;
- G. overwegende dat voor het Europees Hof voor de rechten van de mens de zeer lange duur van gerechtelijke procedures nog altijd de belangrijkste reden is om EU-lidstaten te veroordelen;
- H. overwegende dat de Europese Commissie voor Efficiëntie in Justitie (CEPEJ) sinds haar oprichting in 2002 een bijzondere deskundigheid heeft ontwikkeld op het gebied van de analyse van nationale rechtsplegingstelsels, en beschikt over een ongeëvenaard kennisbestand met een werkelijke toegevoegde waarde, waarvan de lidstaten gebruik kunnen maken om de evaluatie en het functioneren van hun rechtsplegingstelsels te verbeteren; overwegende dat deze evaluatieronde, die nu voor de vijfde keer plaatsvindt, betrekking heeft op alle gebieden van rechtspraak en op verschillende categorieën onderwerpen en dus informatie oplevert over bijvoorbeeld demografische en economische aspecten, het recht op een eerlijk proces, toegang tot de rechter, of de loopbaan van rechters, leden van het openbaar ministerie en advocaten;
- I. overwegende dat de Commissie van Venetië in haar laatste verslag over de rechtsstaat zes beginselen heeft opgesomd waarover consensus bestaat en die de pijlers van de rechtsstaat vormen: legaliteit, met inbegrip van een transparant, controleerbaar en democratisch wetgevingsproces, rechtszekerheid, een verbod op willekeur, toegang tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter, waaronder het recht op beroep tegen bestuursrechtelijke besluiten, eerbiediging van de mensenrechten, en non-discriminatie en gelijkheid voor de wet;
- J. overwegende dat nauwe samenwerking en interactie tussen de EU-instellingen bij de uitvoering van hun taken belangrijk is en dat er gebruik moet worden gemaakt van de beste praktijken en deskundigheid van andere internationale instanties, waaronder de gespecialiseerde instanties van de Raad van Europa, om overlapping en dubbel werk te voorkomen en een efficiënt gebruik van hulpbronnen te waarborgen;
- K. overwegende dat de Raad van Europa en de Europese Unie opnieuw hebben toegezegd hun samenwerking op gebieden van gemeenschappelijk belang te intensiveren, met name waar het gaat om de bevordering en bescherming van de pluralistische democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en de beginselen van de rechtsstaat, en daarbij optimaal gebruik te maken van gespecialiseerde organen, zoals de Commissie van Venetië, en vormen van samenwerking te ontwikkelen die aansluiten op de uitdagingen van deze tijd;
- L. overwegende dat het Parlement herhaaldelijk heeft gepleit voor versterking van bestaande mechanismen om de eerbiediging, de bescherming en bevordering van de waarden van de Unie, als bedoeld in artikel 2 VEU, te waarborgen en om snel en doeltreffend het hoofd te kunnen bieden aan crisissituaties in de Unie en de lidstaten; overwegende dat er momenteel door het Parlement, de Raad en de Commissie wordt gedebatteerd over de invoering van een „nieuw mechanisme”;

Woensdag 12 maart 2014

- M. overwegende dat voorkomen moet worden dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, rechters en openbare aanklagers in de lidstaten onder druk komt te staan door politieke inmenging;
- N. overwegende dat iedere beslissing die op dit gebied wordt genomen een juiste toepassing, op zo kort mogelijke termijn, van artikel 2 VEU moet waarborgen en ervoor moet zorgen dat besluiten op objectieve criteria en een objectieve evaluatie berusten, om aldus de kritiek te ondervangen dat er sprake zou zijn van dubbele normen, ongelijke behandeling en politieke vooringenomenheid;
- O. overwegende dat de toepassing van EU-instrumenten op het gebied van de strafrechtspleging, waaronder, in dit verband, de eerbiediging van de grondrechten, en de totstandbrenging van een ruimte voor strafrecht afhankelijk zijn van doeltreffend functionerende nationale strafrechtstelsels;
- P. overwegende dat er behoefte is aan een samenhangende en alomvattende rechtsbedeling in strafzaken, om te voorkomen dat criminelen gebruikmaken van de verschillen tussen de strafrechtstelsels door de grens over te gaan;

Ontwikkeling van een scorebord voor justitie op het gebied van het strafrecht

- 1. is ingenomen met het door de Commissie voorgestelde EU-scorebord voor justitie; betreurt evenwel dat het zich uitsluitend bezighoudt met de rechtspleging op civiel-, handels- en bestuursrechtelijk gebied;
- 2. benadrukt dat een scorebord voor justitie met betrekking tot de strafrechtspleging er in belangrijke mate aan zou kunnen bijdragen dat rechters en leden van het openbaar ministerie overeenstemming bereiken over de uitlegging van EU-wetgeving op het gebied van het strafrecht, hetgeen het wederzijds vertrouwen ten goede zou komen;
- 3. verzoekt de Commissie derhalve het toepassingsgebied van het scorebord voor justitie aldus uit te breiden dat het een afzonderlijk en alomvattend scorebord wordt, dat aan de hand van objectieve indicatoren alle gebieden van de rechtspleging onderzoekt, waaronder de strafrechtspleging, alsook alle horizontale kwesties die samenhangen met de rechtspleging, zoals de onafhankelijkheid, doeltreffendheid en integriteit van de rechterlijke macht, de loopbaan van rechters en de eerbiediging van procedurele rechten; verzoekt de Commissie alle relevante actoren hierbij te betrekken en gebruik te maken van de ervaringen die zij hebben opgedaan en tevens voort te bouwen op de werkzaamheden die op het gebied van de evaluatie van de rechtsstaat en rechtsplegingsstelsels reeds zijn verricht door de instanties van de Raad van Europa en het Bureau voor de grondrechten van de Europese Unie;

De rol van de nationale parlementen en het Europees Parlement

- 4. verzoekt de Commissie en de Raad ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de nationale parlementen bij dit proces betrokken worden, overeenkomstig hetgeen is bepaald in de Verdragen, en te waarborgen dat de resultaten van de evaluaties op gezette tijden aan hen worden voorgelegd;

Deelname van de lidstaten

- 5. betreurt het gebrek aan beschikbare gegevens over nationale rechtsplegingstelsels en vraagt de lidstaten derhalve ten volle met de instellingen van de EU en de Raad van Europa samen te werken en op gezette tijden onpartijdige, betrouwbare, objectieve en vergelijkbare gegevens met betrekking tot hun rechtsplegingstelsels te verzamelen en over te leggen;

De rechtsstaat en de fundamentele vrijheden

- 6. verzoekt de Commissie het herhaalde verzoek van het Parlement te honoreren en een voorstel te doen voor:
 - een doeltreffend mechanisme voor regelmatig toezicht op de eerbiediging van de in artikel 2 VEU neergelegde fundamentele waarden van de EU in de lidstaten, dat als basis kan dienen voor een instrument voor vroegtijdige waarschuwing; en
 - een mechanisme voor crisissituaties dat voorziet in passende interventiemogelijkheden, doeltreffender inbreukprocedures en de mogelijkheid om sancties op te leggen als er in een lidstaat sprake is van systematische schending van democratische en rechtsstatelijke beginselen en de daarvoor bestemde controlemechanismen van de desbetreffende lidstaat niet naar behoren functioneren;
- 7. wijst er nogmaals op dat een dergelijk mechanisme in alle lidstaten transparant, uniform en gelijkelijk moet worden toegepast en moet streven naar complementariteit met de werkzaamheden van andere instanties, zoals de Raad van Europa, en met name de Commissie van Venetië; zou graag zien dat het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten bij dit toezicht een rol wordt toebedeeld;

Woensdag 12 maart 2014

8. dringt aan op nauwere samenwerking tussen het Europees Parlement en de Commissie van Venetië; verzoekt het Parlement en de Raad van Europa een passend mechanisme te ontwikkelen voor de indiening bij de Commissie van Venetië van verzoeken om advies over onderwerpen van belang en te waarborgen dat het Parlement als waarnemer aan de werkzaamheden van de Commissie van Venetië kan deelnemen;
9. acht het noodzakelijk de samenwerking tussen de bevoegde commissies van het Parlement en hun tegenhangers bij de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa te intensiveren, overeenkomstig artikel 199 van het Reglement, met name door middel van reguliere en ad-hocvergaderingen, en aan beide zijden contactpunten aan te wijzen; doet de vertegenwoordigers van de Raad van Europa (de bevoegde commissies van de Raad van Europa, de Commissie van Venetië, de CEPEJ, de hoge commissaris van de VN voor de mensenrechten) een permanente uitnodiging toekomen om de vergaderingen van de bevoegde commissies van het Parlement bij te wonen;
10. dringt aan op actualisering van het akkoord uit 2007 over de verbetering van de samenwerking tussen de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa en het Europees Parlement, om optimaal rekening te kunnen houden met de ontwikkelingen sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon; verzoekt de Conferentie van voorzitters om op basis artikel 199 van het Reglement van het Europees Parlement de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa uit te nodigen gesprekken aan te gaan, met als doel om in dit akkoord praktische maatregelen op te nemen betreffende de samenwerking tussen deze instanties;
11. is van oordeel dat het memorandum van overeenstemming tussen de Raad van Europa en de Europese Unie eveneens regelmatig geëvalueerd moet worden;
12. dringt er bij de Raad en de lidstaten op aan dat zij ten volle voldoen aan de verplichtingen op het gebied van de fundamentele rechten die krachtens het Handvest en de Verdragen, en met name de artikelen 2, 6 en 7 VEU, op hen rusten; meent dat dit een voorwaarde is voor een doeltreffende aanpak door de EU van situaties waarin de beginselen van democratie, de rechtsstaat en de grondrechten door een lidstaat niet in acht worden genomen;
13. wijst erop dat de Commissie bevoegd is om tegen een lidstaat die een krachtens de Verdragen op hem rustende verplichting niet is nagekomen een zaak aanhangig te maken bij het Hof van Justitie van de Europese Unie;

o

o o

14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0232

Vorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de voorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld (2013/2180(INI))

(2017/C 378/16)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 167 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) ⁽¹⁾,
- gezien Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn elektronische handel) ⁽²⁾,
- gezien Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (kaderrichtlijn) ⁽³⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 ⁽⁴⁾,
- gezien Richtlijn 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (toegangsrichtlijn) ⁽⁵⁾,
- gezien Richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (machtigingsrichtlijn) ⁽⁶⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 ⁽⁷⁾,
- gezien Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit ⁽⁸⁾,
- gezien het voorstel van de Commissie van 11 juli 2012 voor een richtlijn betreffende het collectieve beheer van rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik,
- gezien Richtlijn 2001/29/EG betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (auteursrechtlijn) ⁽⁹⁾,
- gezien de resolutie van het Europees Parlement van 4 juli 2013 over connected tv ⁽¹⁰⁾,
- gezien artikel 48 van zijn Reglement,

⁽¹⁾ PB L 95 van 15.4.2010, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 33.

⁽⁴⁾ PB L 337 van 18.12.2009, blz. 37.

⁽⁵⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 7.

⁽⁶⁾ PB L 108 van 24.4.2002, blz. 21.

⁽⁷⁾ PB L 337 van 18.12.2009, blz. 37.

⁽⁸⁾ PB L 91 van 7.4.1999, blz. 10.

⁽⁹⁾ PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10.

⁽¹⁰⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0329.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs en het advies van de Commissie juridische zaken (A7-0057/2014),
- A. overwegende dat met audiovisuele convergentie wordt bedoeld het samensmelten van audiovisuele mediadiensten die tot dan toe grotendeels gescheiden van elkaar werden verspreid, evenals het in elkaar grijpen van diverse audiovisuele diensten langs de waardeketen of de bundeling van deze diensten;
- B. overwegende dat convergentie vraagt om innovatie en er nieuwe vormen van samenwerking tussen ondernemingen en sectoren nodig zijn zodat gebruikers overal, altijd en met elk apparaat toegang hebben tot audiovisuele inhoud en elektronische diensten;
- C. overwegende dat horizontale (sectorconvergentie), verticale (convergentie in de waardeketen) en functionele (convergentie van toepassingen/diensten) convergentie stuk voor stuk impact hebben op de audiovisuele sector;
- D. overwegende dat technische convergentie inhoudt dat er steeds meer overlapping optreedt tussen mediarecht en netwerkbeleid;
- E. overwegende dat de toegankelijkheid en vindbaarheid van audiovisuele inhoud zich ontwikkelen tot de centrale vraagstukken van een geconvergeerde wereld; overwegende dat het beleid een zelfregulerend systeem voor de etikettering van de inhoud dat aan de minimumnormen voldoet, niet mag belemmeren, en dat netneutraliteit in verband met kabelverbindingen en verbindingen voor mobiele telefonie steeds dringender wordt;
- F. overwegende dat de technische convergentie van de media inmiddels, met name voor de omroep, de pers en internet werkelijkheid is geworden, en dat in het Europese media-, cultuur- en netwerkbeleid het regelgevingskader aan de nieuwe situatie moet worden aangepast en moet worden gewaarborgd dat ook ten aanzien van nieuwe marktdeelnemers uit de EU en derde landen een uniform regelgevingsniveau kan worden gerealiseerd en gehandhaafd;
- G. overwegende dat de ervaring met het gebruik van aan elkaar gekoppelde apparaten en de gebruikersverwachtingen en -profielen ondanks de toenemende technische convergentie nog steeds beperkt zijn;
- H. overwegende dat digitalisering en technische convergentie op zich beperkte waarde hebben voor burgers, en overwegende dat steun voor omvangrijke en langdurige investeringen in originele Europese inhoud een van de centrale prioriteiten blijft in een geconvergeerde mediaomgeving;
- I. overwegende dat de interactie tussen audiovisuele media, elektronische diensten en toepassingen omwille van de toenemende convergentie een nieuwe invulling moet krijgen;
- J. overwegende dat de term „content gateway” een aanduiding is voor elke entiteit die als intermediair fungeert tussen aanbieders van audiovisuele inhoud en eindgebruikers, en waarvoor kenmerkend is dat deze een aantal aanbieders van inhoud samenbrengt, selecteert en organiseert, en een interface aanbiedt met behulp waarvan gebruikers die inhoud kunnen vinden en gebruiken; overwegende dat de term tevens van betrekking kan zijn op tv-platforms (zoals satelliet, kabel en IPTV), apparatuur (zoals smart tv's en spelcomputers) en „over-the-top”-diensten (diensten die via breedband en over het open internet worden aangeboden);

Convergente markten

1. stelt vast dat de toenemende tendens van horizontale concentratie van de sectoren en de verticale integratie in de hele waardeketen nieuwe zakelijke kansen kan opleveren, maar ook kan leiden tot machtsposities op de markt;
2. benadrukt dat regelgeving nodig is als content gateways de toegang tot de media beheersen en een directe of indirecte invloed op de opinievorming hebben; verzoekt de Commissie en de lidstaten dan ook om deze ontwikkelingen te onderzoeken en de mogelijkheden van het Europese concurrentie- en kartelrecht volledig te benutten en, indien nodig, maatregelen in te voeren om de diversiteit te waarborgen en een regelgevingskader voor convergentie in het leven te roepen dat is aangepast aan deze ontwikkelingen;

Woensdag 12 maart 2014

3. stelt vast dat de marktontwikkelingen erop duiden dat bedrijven in de toekomst steeds vaker netwerkdiensten zullen koppelen aan het beschikbaar stellen van audiovisuele inhoud, en dat het internet in zijn huidige vorm, die is gebaseerd op optimale toegang, daardoor meer en meer plaats kan gaan maken voor een eenzijdig op de belangen van bedrijven gericht aanbod;
4. is van mening dat alle gegevens in het kader van elektronische communicatie principieel gelijk behandeld moeten worden ongeacht hun inhoud, toepassing, herkomst en doel (de zogenaamde inspanningsverplichting), en pleit daarom, met name wat betreft de ontwikkeling van speciale diensten, voor het behouden en waarborgen van een vrij en open internet;
5. onderstreept dat de rechten en plichten van de omroepen door een horizontaal en mediaoverkoepelend rechtskader in evenwicht moeten worden gebracht met de rechten en plichten van andere marktdeelnemers;

Toegankelijkheid en vindbaarheid

6. benadrukt dat netneutraliteit, in overeenstemming met de inspanningsverplichting en de non-discrimatoire toegang en doorgifte van alle audiovisuele inhoud, een waarborg is voor een veelzijdig informatieaanbod en een waaier aan meningen en culturen, en daarmee een cruciaal element vormt dat analoog is aan de „doorgifteverplichting” van het geconvergeerde medialandschap; verzoekt de Commissie dan ook er op een juridisch bindende wijze voor te zorgen dat de beginselen van internetneutraliteit, die in de context van de mediaconvergentie onontbeerlijk is, worden nageleefd;
7. pleit voor een non-discrimatoire, transparante en open internettoegang voor alle gebruikers en aanbieders van audiovisuele diensten en spreekt zich uit tegen een inperking van de inspanningsverplichting via de eigen platformen of diensten van aanbieders;
8. wijst er nogmaals op dat de regels inzake netneutraliteit de toepassing van regels inzake de „doorgifteverplichting” voor beheerde netwerken of gespecialiseerde diensten zoals kabeltelevisie en IPTV geenszins overbodig maken;
9. pleit voor uniforme normen om zorg te dragen voor de interoperabiliteit van smart tv's, die moeten worden ontwikkeld door de sector, teneinde innovatie niet in de kiem te smoren;
10. verlangt dat de diversiteit van culturele en audiovisuele werken in een geconvergeerde wereld toegankelijk en vindbaar is voor alle Europese burgers, in het bijzonder in gevallen waarin de aangeboden inhoud wordt opgelegd door fabrikanten van eindapparatuur, netwerkexploitanten, aanbieders van inhoud of andere groepen marktdeelnemers;
11. is van mening dat het zoeken en vinden van audiovisuele inhoud niet mag worden ingegeven door economische belangen met het oog op het waarborgen van de diversiteit van producten en meningen, en dat er alleen regelgevende maatregelen genomen mogen worden als een platformaanbieder zijn machtspositie op de markt of zijn functie als poortwachter ten voor- of nadele van bepaalde inhoud gebruikt;
12. verzoekt de Commissie te controleren in hoeverre exploitanten van content gateways geneigd zijn hun positie te misbruiken om hun eigen inhoud naar voren te schuiven, en maatregelen uit te werken om elk toekomstig misbruik te voorkomen;
13. verzoekt de Commissie te definiëren wat een platform is en indien nodig regelgeving op te stellen die ook van toepassing is op technische netwerken voor de doorgifte van audiovisuele inhoud;
14. is van mening dat platformen in openbare netwerken, die geen machtspositie op de markt innemen en de mededinging niet belemmeren moeten worden uitgesloten van deze platformregulering;
15. is van mening dat het creëren van applicaties („apps”) moet worden aangemoedigd, omdat dit een groeimarkt is; benadrukt echter dat de „verapping” kan leiden tot problemen met de markttoegang voor producenten van audiovisuele inhoud; verzoekt de Commissie te onderzoeken waar maatregelen ter waarborging van de toegankelijkheid en de vindbaarheid van audiovisuele werken nodig zijn en hoe deze toegepast kunnen worden, en wijst er opnieuw op dat er alleen regelgevende maatregelen genomen mogen worden als een platformaanbieder zijn machtspositie op de markt of zijn functie als poortwachter met behulp van apps ten voor- of nadele van bepaalde inhoud gebruikt;

Woensdag 12 maart 2014

16. is van mening dat de lidstaten de mogelijkheid moeten hebben om specifieke maatregelen te treffen met het oog op een redelijke mate van vindbaarheid en zichtbaarheid van audiovisuele inhoud die van algemeen belang is, teneinde de pluraliteit van meningen te garanderen, terwijl de gebruikers het aanbod zelf gemakkelijk moeten kunnen filteren;

Bescherming van de diversiteit en financieringsmodellen

17. verzoekt de Commissie om in het licht van mediaconvergentie te bepalen hoe de (her)financiering en de productie van kwalitatief hoogstaande Europese audiovisuele inhoud op een toekomstbestendige en evenwichtige manier gewaarborgd kan worden;

18. verzoekt de Commissie om te onderzoeken in hoeverre de ongelijke behandeling van lineaire en niet-lineaire diensten uit hoofde van Richtlijn 2010/13/EU leidt tot marktverstoringen bij kwantitatieve en kwalitatieve reclameverboden;

19. onderstreept dat de nieuwe reclamestrategieën waarin gebruik wordt gemaakt van nieuwe technologieën voor het doeltreffender maken van reclame (screenshots, consumentenprofilering, multischermstrategieën) vragen opwerpen in verband met de bescherming van consumenten, hun privéleven en persoonsgegevens; benadrukt daarom dat er een samenhangend geheel van regels moet worden opgesteld die kunnen worden toegepast op deze strategieën;

20. verzoekt de Commissie de regelgeving in de vorm van kwantitatieve reclamebepalingen voor lineaire audiovisuele inhoud af te schaffen om erop toe te zien dat de doelstellingen van Richtlijn 2010/13/EU met meer succes worden verwezenlijkt, met meer flexibiliteit en een versterking van de co- en zelfregulering;

21. is van mening dat nieuwe bedrijfsmodellen waarbij niet-toegestane audiovisuele inhoud op de markt wordt gebracht een bedreiging vormen voor kwalitatief hoogwaardige journalistiek, de publieke omroep en uit reclame-inkomsten gefinancierde uitzendingen;

22. is van mening dat het lineaire of niet-lineaire aanbod van omroepen of andere aanbieders van inhoud inhoudelijk en technisch niet veranderd mag worden en dat de specifieke inhoud of onderdelen ervan niet in het programma-aanbod mogen worden opgenomen of anderszins gebruikt mogen worden, al dan niet tegen betaling, zonder de toestemming van de omroeporganisatie of de aanbieder;

23. is van mening dat in het licht van de convergentie ook de goedkeuringsprocedures voor elektronische informatie- en communicatiediensten die worden gefinancierd door een licentievergoeding — voor zover het om een openbaar aanbod van audiovisuele diensten gaat — moeten worden aangepast aan de digitale realiteit van concurrentie bij de media;

24. onderstreept dat het essentieel is de overheidssector buiten het keurslijf van reclamefinanciering te houden om zijn onafhankelijkheid te kunnen behouden, en verzoekt de lidstaten de financieringsinspanningen van deze sector te ondersteunen;

Infrastructuur en frequenties

25. stelt vast dat een ruime beschikbaarheid van breedbandinternetaansluitingen met een zo hoog mogelijke snelheid een basisvoorwaarde vormt voor convergentie en innovatie in de mediawereld; benadrukt dat dergelijke breedbandnetwerken vooral op het platteland nog verder ontwikkeld moeten worden, en roept de lidstaten op dit aan de hand van investeringscampagnes op korte termijn te corrigeren;

26. betreurt dat er in heel Europa nog steeds uitgestrekte gebieden zijn waar de internetinfrastructuur beperkt is, en herinnert de Commissie eraan dat de toegang van consumenten tot razendsnel internet cruciaal is voor het ontsluiten van het potentieel van een geconvergeerde audiovisuele wereld;

27. dringt er bij de marktspelers op aan om, anticiperend op een meer geconvergeerde toekomst, op vrijwillige basis samen te werken en er op die manier voor te zorgen dat er een gemeenschappelijk kader komt voor medianormen, zodat er een meer samenhangende aanpak komt die geldt voor alle media, en om er tevens voor te zorgen dat de consument blijft begrijpen welke inhoud gereguleerd is en in welke mate;

28. benadrukt dat open en interoperabele normen garanties bieden voor een vrije en onbelemmerde toegang tot audiovisuele inhoud;

Woensdag 12 maart 2014

29. stelt vast dat voor nieuwe zelfregulerende initiatieven een centrale rol is weggelegd bij de ontwikkeling van uniforme normen voor gebruikstechnologieën, ontwikkelaars en producenten;

30. benadrukt dat DVB-T/T2 op de lange termijn uitstekende kansen biedt voor het gezamenlijke gebruik van de 700 MHz-frequentieband in media-uitzendingen en mobiele telefonie, in het bijzonder door het gebruik van veelbelovende hybride mobiele apparaten en door televisieontvangerchips in mobiele apparaten in te bouwen;

31. bepleit de ontwikkeling van een technologiemix die efficiënt gebruikmaakt van zowel omroep- als breedbandtechnologie, en media-uitzendingen en mobiele telefonie op een intelligente manier met elkaar combineert („smart broadcasting”);

32. is van mening dat er behoefte is aan een routekaart voor digitale terrestrische radio om de investeerders die afkomstig zijn uit zowel de omroepwereld als de mobiele telefonie de zekerheid te bieden die zij nodig hebben om te kunnen plannen op de lange termijn;

Waarden

33. mist in het groenboek een uitdrukkelijke verwijzing naar het tweeledige karakter van de audiovisuele media als culturele en economische troef;

34. herinnert de Commissie eraan dat de EU zich heeft te houden aan het Unesco-verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuroitelingen;

35. benadrukt dat het beschermen van de mediavrijheid, het bevorderen van pluralisme en culturele diversiteit in de media en de bescherming van minderjarigen belangrijke waarden blijven in een tijdperk van convergentie;

36. verzoekt de Commissie zich bij een eventuele herziening van Richtlijn 2010/13/EU te blijven inzetten om de persvrijheid te waarborgen;

37. verzoekt de Commissie en de lidstaten strenger toe te zien op de uitvoering van artikel 13 van de richtlijn audiovisuele mediadiensten over de bevordering van het maken van en de toegang tot Europese producties door middel van audiovisuele mediadiensten op aanvraag;

38. vestigt de aandacht van de Commissie op het feit dat het opnemen van audiovisuele cultuur en media in internationale handelsovereenkomsten in tegenspraak is met de toezegging van de EU om culturele diversiteit en identiteit te bevorderen en de culturele soevereiniteit van de lidstaten over hun eigen culturele erfgoed te eerbiedigen;

39. spoort de Europese audiovisuele sector aan de ontwikkeling van samenhangende en aantrekkelijke diensten, met name online, voort te zetten en aldus het Europese aanbod van audiovisuele inhoud te verrijken; benadrukt dat de inhoud de voornaamste overweging moet blijven; onderstreept dat een grote hoeveelheid platformen niet noodzakelijkerwijs gevarieerde inhoud met zich meebrengt;

40. onderstreept dat de bescherming van minderjarigen, consumentenbescherming en gegevensbescherming absolute doelstellingen van de regelgeving zijn, die op alle aanbieders op het vlak van media en communicatie in de hele EU in gelijke mate van toepassing moeten zijn;

41. verzoekt de Commissie erop toe te zien dat de vereisten op het gebied van de bescherming van minderjarigen en consumenten beter worden nageleefd; is van oordeel dat gegevensbescherming voor alle aanbieders van diensten op het vlak van media en communicatie in de hele EU in gelijke mate van toepassing moet zijn; benadrukt dat consumenten op ieder moment de mogelijkheid moeten hebben hun privacy-instellingen eenvoudig te wijzigen;

42. benadrukt dat het in verband met de mondiale concurrentie in geconvergeerde markten absoluut noodzakelijk is om op internationaal niveau passende co- en zelfreguleringsnormen te ontwikkelen voor de bescherming van minderjarigen en consumenten;

Woensdag 12 maart 2014

43. roept de Commissie en de lidstaten op de reeds bestaande activiteiten voor de verwerving van digitale mediavaardigheden te verbeteren en uit te breiden, en een methode voor de evaluatie van het doceren van mediavaardigheden te ontwikkelen;

Regelgevingskader

44. is van mening dat het Europese media- en internetbeleid erop gericht moet zijn om barrières voor media-innovaties uit de weg te ruimen en tegelijkertijd de normatieve aspecten van een democratisch en in cultureel opzicht divers mediabeleid niet uit het oog te verliezen;

45. benadrukt dat voor vergelijkbare inhoud op hetzelfde apparaat een uniform, flexibel en gebruikersvriendelijk en toegankelijk rechtskader nodig is, dat technologieneutraal, transparant en uitvoerbaar is;

46. dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat deze platformen overeenkomstig de marktomstandigheden worden geëxploiteerd en eerlijke concurrentie in de hand werken;

47. dringt bij de Commissie aan op een effectbeoordeling waarin zij nagaat of de werkingssfeer van de richtlijn audiovisuele mediadiensten nog steeds relevant is gezien de ontwikkelingen in de audiovisuele mediadiensten waar de Europese burgers toegang toe hebben;

48. verzoekt de Commissie te onderzoeken in hoeverre het criterium van lineariteit ertoe leidt dat de regelgevingsdoelstellingen van Richtlijn 2010/13/EU op veel terreinen van de geconvergeerde wereld niet meer verwezenlijkt worden;

49. stelt voor om de gebieden van Richtlijn 2010/13/EU waarop de regelgevingsdoelstelling niet worden gehaald te dereguleren; vindt dat in plaats daarvan op Europees niveau minimumvoorschriften voor alle audiovisuele mediadiensten moeten worden ingevoerd;

50. benadrukt het belang van technologieneutrale stelsels voor de vereffening van rechten om ervoor te zorgen dat diensten van aanbieders van mediadiensten beschikbaar worden gesteld op platformen van derden;

51. stelt nadrukkelijk vast dat het beginsel van het land van herkomst (of het land waar de omroep zich bevindt) dat is verankerd in de richtlijn audiovisuele mediadiensten een essentiële voorwaarde blijft om audiovisuele inhoud ook grensoverschrijdend te kunnen aanbieden en een mijlpaal is op weg naar een gemeenschappelijke dienstenmarkt; benadrukt echter dat de EU-wetgeving moet worden aangepast aan de realiteit van internet en de digitale omgeving, en dat er speciale aandacht moet worden besteed aan bedrijven die online audiovisuele inhoud aanbieden en die proberen de belasting in bepaalde lidstaten te ontduiken door zich in een land te vestigen waar een zeer laag belastingpercentage wordt geheven;

52. roept de Commissie op na te gaan in hoeverre het auteursrecht aangepast moet worden om een passende evaluatie van lineaire en niet-lineaire inhoud via de verschillende platformen, evenals hun grensoverschrijdende toegankelijkheid mogelijk te maken;

53. roept de Commissie op het beginsel van technologieneutraliteit consequent toe te passen en zo nodig het Europees auteursrecht dienovereenkomstig te herzien;

o

o o

54. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0233

Verslag over het EU-burgerschap 2013

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 betreffende het Verslag over het EU-burgerschap 2013. EU-burgers: uw rechten, uw toekomst (2013/2186(INI))

(2017/C 378/17)

Het Europees Parlement,

- gezien het verslag van de Commissie van 27 oktober 2010 getiteld „Verslag over het EU-burgerschap 2010: Het wegnemen van de belemmeringen voor de rechten van EU-burgers” COM(2010)0603,
 - gezien de uitkomst van de openbare raadpleging van de Commissie over het EU-burgerschap, gehouden van 9 mei tot 27 september 2012,
 - gezien zijn resolutie van 29 maart 2012 over het verslag over het EU-burgerschap 2010: Het wegnemen van de belemmeringen voor de rechten van EU-burgers ⁽¹⁾,
 - gezien de door de Commissie verzoekschriften, LIBE en de Europese Commissie gezamenlijk georganiseerde hoorzitting op 19 februari 2013, „Making the most of EU citizenship” en de hoorzitting van 24 september 2013 „The impact of the crisis on Europe’s citizens and the reinforcement of democratic involvement in the governance of the Union” (De impact van de crisis op de Europese burgers en de versterking van de democratische betrokkenheid bij het bestuur van de Unie),
 - gezien het verslag van de Commissie van 8 mei 2013 getiteld „Verslag over het EU-burgerschap 2013 — EU-burgers: uw rechten, uw toekomst” COM(2013)0269,
 - gezien zijn eerdere resoluties over de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften,
 - gezien het recht van petitie, verankerd in artikel 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het tweede deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, getiteld „Non-discriminatie en burgerschap van de Unie” en hoofdstuk V van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
 - gezien de artikelen 9, 10 en 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften en het advies van de Commissie cultuur en onderwijs (A7-0107/2014),
- A. overwegende dat het Verdrag van Lissabon het concept van het burgerschap van de EU en de daaraan te ontlelen rechten verder heeft versterkt;
- B. overwegende dat het recht om een verzoekschrift te richten tot het Europees Parlement een van de pijlers is van het Europees burgerschap, waardoor een verbinding ontstaat tussen de burgers en de Europese instellingen, met het doel om de EU dichterbij de burgers te brengen en van de EU voor de burgers in toenemende mate een betekenisvol en geloofwaardig concept te maken;
- C. overwegende dat de rechten die inherent zijn aan het burgerschap van de Unie opgenomen zijn in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- D. overwegende dat alle lidstaten zich ertoe verbonden hebben om de gezamenlijk overeengekomen EU-regels na te leven betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de Unie, non-discriminatie en de gemeenschappelijke waarden van de Europese Unie, met name inachtneming van de grondrechten, met bijzondere aandacht voor de rechten van personen die tot minderheden behoren; overwegende dat speciale aandacht moet worden besteed aan nationaal burgerschap en de daaruit voor minderheden voortvloeiende rechten; overwegende dat inbreuken die lidstaten op grondrechten maken die verband houden met burgerschapsvraagstukken, moeten worden uitgebannen om dubbele standaarden en/of discriminatie tegen te gaan; overwegende dat de Roma-minderheid nog steeds geconfronteerd wordt met wijdverspreide discriminatie en dat de vooruitgang bij de uitvoering van de nationale strategieën voor de integratie van de Roma nog steeds beperkt is;

⁽¹⁾ PB C 257 E van 6.9.2013, blz. 74.

Woensdag 12 maart 2014

- E. overwegende dat het vrij verkeer van personen een van de kernelementen is van het EU-burgerschap en kan bijdragen aan het terugdringen van de discrepantie tussen banen en vaardigheden op de interne markt; overwegende dat volgens een Flash Eurobarometer-enquête van februari 2013 meer dan tweederde van de respondenten het eens is met de stelling dat vrij verkeer van personen binnen de EU over het geheel genomen voordelen oplevert voor de economie van hun eigen land; overwegende dat de Schengencriteria van technische aard moeten zijn en niet moeten worden gebruikt om de toegang tot vrij verkeer van personen, te beperken;
 - F. overwegende dat discriminatie op grond van nationaliteit nog steeds voorkomt in sommige EU-landen;
 - G. overwegende dat de kwestie van het verkrijgen en verliezen van het nationale burgerschap in verzoekschriften wordt aangehaald, in het bijzonder vanuit het perspectief van de gevolgen voor het Europees burgerschap; overwegende dat veel indieners, waaronder vele die in lidstaten tot een minderheid behoren, de wens hebben uitgesproken dat de in Europa geldende wetten op het gebied van burgerschap meer gecoördineerd worden;
 - H. overwegende dat diverse klachten zijn ontvangen met het oog op de uitoefening van het stemrecht bij Europese en gemeenteraadsverkiezingen en eveneens over de ontneming van het stemrecht bij de nationale verkiezingen van personen die een periode in het buitenland hebben verbleven;
 - I. overwegende dat het vertrouwen van het publiek in de Europese Unie is gedaald en de Europese burgers een moeilijke periode doormaken vanwege een zware economische en sociale crisis;
 - J. overwegende dat de verkiezingen van 2014 de eerste zijn sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, waarin de bevoegdheden van het Europees Parlement aanzienlijk zijn uitgebreid; overwegende dat de Europese verkiezingen een kans zijn om het publieke vertrouwen in het politieke stelsel te vergroten, een Europese publieke ruimte te scheppen en de stem en de rol van de burgers te versterken, wat een van de belangrijkste voorwaarden voor het versterken van de democratie in de lidstaten en in de EU vormt; overwegende dat een democratisch, transparant functioneren van het Europees Parlement een van de belangrijkste middelen vormt voor de bevordering van de Europese waarden en integratie;
 - K. overwegende dat de Europese Unie, middels haar Verdragen en het Handvest van de grondrechten, een Europa van rechten en democratische waarden, van vrijheid, solidariteit en veiligheid verdedigt, en een betere bescherming van Europese burgers waarborgt;
 - L. overwegende dat de burgers op het niveau van de Unie rechtstreeks vertegenwoordigd zijn in het Europees Parlement en het democratische recht hebben om kandidaat te zijn en hun stem uit te brengen bij de Europese verkiezingen, ook al wonen zij in een andere lidstaat dan hun eigen lidstaat; overwegende dat het stemrecht bij Europese en gemeenteraadsverkiezingen voor Europese burgers die in een andere lidstaat wonen, in sommige lidstaten onvoldoende wordt bevorderd en benadrukt;
 - M. overwegende dat de Europese Unie voor Europese burgers het recht heeft geïntroduceerd om een Europees Burgerinitiatief te organiseren en te ondersteunen door beleidsvoorstellen bij de Europese instellingen in te dienen, en dat sinds 1 april 2012 door miljoenen Europese burgers van dit recht gebruik is gemaakt;
- 1. is ingenomen met het verslag van de Commissie over het EU-burgerschap 2013 (COM(2013)0269) waarin ze op zes gebieden twaalf nieuwe maatregelen aankondigt die gericht zijn op de versterking van de rechten van de EU-burgers;
 - 2. is ingenomen met het feit dat het grootste deel van de 25 in het verslag over het EU-burgerschap 2010 van de Commissie aangekondigde maatregelen, inmiddels door de Commissie en andere EU-instellingen uitgevoerd is;
 - 3. benadrukt dat burgers over de uitoefening van hun in het Verdrag vastgestelde rechten weloverwogen moeten kunnen besluiten en daartoe dan ook toegang moeten hebben tot alle benodigde informatie, waarbij de nadruk niet alleen mag liggen op abstracte rechten, maar ook op praktische, eenvoudig toegankelijke informatie over economische, bestuurlijke, wettelijke en culturele aangelegenheden; verzoekt nationale, regionale en lokale overheden een beter begrip van het burgerschap van de EU te bevorderen en de praktische voordelen ervan voor individuele burgers toe te lichten;
 - 4. is verheugd over de initiatieven van de Commissie om het besef bij de burgers van hun rechten via Europa Direct en Uw Europa te vergroten en dringt er bij de lidstaten op aan zich meer voor de verspreiding van de kennis van het Solvit-netwerk onder de burgers en bedrijven in te spannen; stelt voor, in dit verband, dat ter gelegenheid van de viering van de Dag van Europa op 9 mei, meer informatie over het Europees burgerschap wordt verstrekt;

Woensdag 12 maart 2014

5. roept de Commissie dringend op ervoor te zorgen dat de openbare raadplegingen in alle officiële talen van de EU toegankelijk zijn zodat er geen sprake is van discriminatie op grond van taal; wijst erop dat de activiteiten van het Parlement op de sociale media, en met name die van de Commissie verzoekschriften, een uitstekende manier zijn om interactie en dialoog met de burgers tot stand te brengen;

6. moedigt de lidstaten aan in hun leerprogramma's meer ruimte te bieden aan politieke vorming in EU-aangelegenheden, de opleiding van leraren hierop aan te laten sluiten, en daartoe de nodige kennis en middelen ter beschikking te stellen; benadrukt dat toegankelijk onderwijs een cruciale rol speelt in de opleiding van toekomstige burgers, door hen in staat te stellen om een solide basis van algemene kennis te verwerven, en individuele verantwoordelijkheid, solidariteit en wederzijds begrip en sociale cohesie te bevorderen; stelt in dit verband vast dat educatie essentieel is om ieder individu de kans te geven volwaardig deel te nemen aan het democratische, sociale en culturele leven en is dan ook van mening dat er geen grote besparingen mogen plaatsvinden op de middelen die aan educatie zijn toegewezen;

7. is van mening dat het in het bijzonder van belang is om de erkenning van vrijwilligerswerk te bevorderen, vaardigheden en deskundigheid die in het kader daarvan verkregen worden op waarde te schatten, en obstakels voor het vrij verkeer uit de weg te ruimen;

8. onderstreept het belang van de maatschappelijke organisaties bij het versterken van een actief Europees burgerschap; acht het dan ook cruciaal de grensoverschrijdende werkzaamheden van deze organisaties verder te bevorderen door de bureaucratische rompslomp te verminderen en adequate financiering te verstrekken; doet opnieuw de oproep⁽¹⁾ om een Europees statuut voor verenigingen tot stand te brengen, zodat de ontwikkeling van projecten binnen een transnationale organisatie tussen burgers uit verschillende lidstaten gemakkelijk wordt; wijst op de noodzaak om een gestructureerd kader voor een Europese civiele dialoog te creëren dat inhoud geeft aan participerend burgerschap;

9. betreurt de bestaande opt-outs van sommige lidstaten ten aanzien van onderdelen van de EU-verdragen, die de rechten van burgers ondermijnen en de facto verschillen in de rechten van burgers teweegbrengen die volgens de EU-verdragen gelijk verondersteld worden te zijn;

10. benadrukt dat de lidstaten een essentiële rol spelen in het correct uitvoeren van Europese wetgeving; is van mening dat er nog vooruitgang kan worden geboekt en dat een versterkte samenwerking tussen de Europese instellingen en lokale en nationale overheden noodzakelijk is; is van oordeel dat een betere samenwerking een doeltreffende manier is om problemen en in het bijzonder administratieve belemmeringen informeel op te lossen; is in dit verband verheugd over het voornemen van de Commissie om vanaf 2013 via het stelsel van jumelages tussen steden in het Programma „Europa voor de burger”, de uitwisseling te steunen van optimale werkmethoden tussen gemeenten en projecten om de kennis over burgerrechten te vergroten en de juiste toepassing ervan te verbeteren; is van mening dat praktisch instrumentarium inzake EU-burgerrechten, toegesneden op de lokale en regionale overheden, een juiste toepassing verder zou verbeteren;

11. betreurt het dat ouders en kinderen niet in alle lidstaten over dezelfde rechtsmiddelen beschikken in geval van een scheiding of echtscheiding als gevolg waarvan honderden ouders in Europa de Commissie verzoekschriften hebben verzocht hierin een actievere rol op te spelen ondanks haar beperkte bevoegdheden ter zake;

12. verwacht dat het nieuwe webportaal voor verzoekschriften, dat begin 2014 beschikbaar zal zijn, een aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk instrument zal zijn om verzoekschriften in te dienen, ook voor mensen met een handicap; roept de Commissie en de andere instellingen op om de procedure voor de indiening van verzoekschriften, op hun websites op gepaste wijze onder de aandacht te brengen;

13. verheugt zich erover dat in november 2013 drie zeer verschillende Europese burgerschapsinitiatieven (EBI's) de vereiste drempel hadden bereikt; is ingenomen met de voor de Europese verkiezingen geplande hoorzittingen met de organisatoren van de succesvolle EBI's; roept de lidstaten op het recht om EBI's te organiseren en te steunen te bevorderen, en Verordening (EU) nr. 211/2011 over het Europees burgerinitiatief op een inclusieve manier uit te voeren, door de bereidheid te verzekeren om de handtekeningen geldig te verklaren van zowel hun eigen burgers die in het buitenland verblijven als van burgers uit ander lidstaten die op hun grondgebied verblijven;

⁽¹⁾ Verklaring van het Europees Parlement van 10 maart 2011 over de opstelling van een Europees Statuut voor onderlinge maatschappijen, verenigingen en stichtingen (PB C 199 E van 7.7.2012, blz. 187).

Woensdag 12 maart 2014

14. verzoekt al die lidstaten die nog niet over een nationale ombudsman beschikken, op dit moment Italië en Duitsland, er een te benoemen teneinde aan de verwachtingen van alle Europese burgers te voldoen;

15. roept de Commissie op om stelselmatig toe te zien op de manier waarop de administratieve formaliteiten met betrekking tot binnenkomst en verblijf van EU-burgers en hun verwanten, door de lidstaten worden afgehandeld; roept de Commissie op een actieve rol te spelen door ervoor te zorgen dat de door de lidstaten ingevoerde procedures de waarden en de grondrechten zoals die erkend zijn door de Europese verdragen, volledig eerbiedigen; benadrukt dat arbeidsmobiliteit een van de belangrijkste pijlers van de interne markt is; benadrukt de grote voordelen die migrerende werknemers in de EU opleveren voor de economie van de lidstaten; roept in dit verband de Commissie op om de situatie nauwlettend in de gaten te houden en gepaste maatregelen te treffen om potentiële belemmeringen, zoals bureaucratische rompslomp, weg te nemen die op nationaal niveau deze fundamentele vrijheid in de weg staan;

16. onderkent dat, volgens de vaste rechtspraak van het Europees Hof van Justitie⁽¹⁾, de voorwaarden voor het verkrijgen en het verliezen van het burgerschap van de lidstaten exclusief door het nationale recht van de afzonderlijke lidstaten geregeld wordt; verzoekt niettemin om meer coördinatie en een meer gestructureerde uitwisseling van optimale praktijken tussen de lidstaten met betrekking tot hun burgerschapswetgeving teneinde grondrechten en in het bijzonder rechtszekerheid voor burgers te waarborgen; roept op tot omvattende, gemeenschappelijke richtsnoeren waarin de relatie tussen nationaal en Europees burgerschap wordt verduidelijkt;

17. verzoekt de lidstaten die hun eigen burgers het stemrecht ontnemen als zij ervoor kiezen om voor een langere tijd in een andere lidstaat te wonen, aan deze praktijk een einde te maken en hun wetgeving dienovereenkomstig aan te passen teneinde te voorzien in volledige burgerschapsrechten gedurende het volledige proces; beveelt de lidstaten aan om het nodige te doen om burgers die in een andere lidstaat dan hun eigen lidstaat hun stem willen uitbrengen of zich kandidaat wensen te stellen, daadwerkelijk te helpen en bij te staan; benadrukt de noodzaak voor EU-burgers om vanuit de lidstaat waar zij verblijven hun stemrecht te doen gelden bij nationale verkiezingen in hun land van herkomst;

18. roept de lidstaten op om de betekenis van het EU-burgerschap te beschermen en te versterken door elke vorm van discriminatie op grond van nationaliteit te ontmoedigen; betreurt iedere populistische retoriek die is gericht op het instellen van discriminatoire praktijken alleen op basis van nationaliteit;

19. roept de Europese politieke partijen en hun nationale afdelingen op om transparante verkiezingscampagnes te organiseren voorafgaand aan de Europese verkiezingen van 2014 en de problemen van de dalende opkomst bij de verkiezingen en de groeiende kloof tussen burgers en de EU-instellingen doeltreffend aan te pakken; is van mening dat de benoeming door Europese politieke partijen van Europa-brede kandidaten voor de functie van voorzitter van de Commissie een belangrijke stap is naar de vorming van een werkelijk Europese publieke ruimte, is er van overtuigd dat het vooruitzicht van Europeanisering van de verkiezingscampagne meer kans van slagen heeft door pan-Europese activiteiten en via netwerken van lokale en nationale media, met name publieke media op het gebied van radio, televisie en het internet;

20. benadrukt het belang om burgers te informeren over hun recht om te stemmen bij gemeentelijke en Europese verkiezingen in het geval zij niet in hun thuisland wonen en dit recht op verschillende manieren te bevorderen; dringt er bij de Commissie op aan niet tot mei 2014 te wachten om haar handboek uit te brengen waarin deze EU-rechten „in duidelijke en eenvoudige taal” uiteengezet zijn;

21. roept alle instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Europese Unie op om de transparantie verder te verhogen en documenten gemakkelijk en op een gebruiksvriendelijke manier toegankelijk te maken aangezien hiermee de burgers in staat worden gesteld beter deel te nemen aan het besluitvormingsproces; roept de instellingen van de Unie, en in het bijzonder de Europese Commissie, op de efficiëntie van hun procedures te vergroten zodat gewettigde verzoeken van Europese burgers zo snel mogelijk worden ingewilligd; verzoekt alle instellingen van de Unie, en met name het Parlement, transparantie en verantwoordingsplicht in gelijke mate te waarborgen;

22. is verheugd over de recente vaststelling van de twee voornaamste EU-programma's die activiteiten subsidiëren op het gebied van EU-burgerschap van 2014 tot 2020: het programma „Rechten en burgerschap” en het programma „Europa voor de burger”; vindt het zeer spijtig dat juist de financiële middelen voor dit laatste programma, waarmee projecten voor een actief Europees burgerschap worden ondersteund, in vergelijking met de periode 2007-2013 drastisch zijn verlaagd door de regeringen van de lidstaten;

⁽¹⁾ Meest recentelijk in zijn arrest van 2 maart 2010, zaak C-135/08, Rottmann.

Woensdag 12 maart 2014

23. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over een aantal verzoekschriften met betrekking tot de delicate situatie van bepaalde inwoners, die vanwege hun status niet ten volle aanspraak kunnen maken op hun recht op vrij verkeer of hun recht om te stemmen bij lokale verkiezingen; roept de Europese Commissie en de betrokken lidstaten op om in dergelijke gevallen de regularisatie van hun status te vergemakkelijken;
24. is ernstig bezorgd over de belemmeringen waarmee burgers nog steeds geconfronteerd worden bij het uitoefenen van hun individuele rechten op de interne markt en is van mening dat het wegnemen van deze belemmeringen onderdeel moet zijn van de aanpak van de huidige economische onzekerheid in Europa; is daarom ingenomen met de nieuwe initiatieven die zijn aangekondigd door de Commissie om de positie van de burger in zijn rol van consument en werknemer in heel Europa, te versterken;
25. beklemtoont het belang om de informatie-uitwisseling te verbeteren over mogelijke stageplekken en leercontracten in andere EU-landen, via het Eures-netwerk; is verontrust over het werkloosheidspercentage, met name vanwege de gevolgen daarvan voor jongeren; is ingenomen met het Commissievoorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake een kwaliteitskader voor stages⁽¹⁾ en verzoekt de lidstaten de in de richtsnoeren opgenomen beginselen, na te leven;
26. roept de lidstaten op de Europese burgers beter te informeren over hun rechten en plichten, en een gelijke toegang tot deze rechten in zowel hun land van herkomst als in een andere lidstaat te bevorderen;
27. vestigt de aandacht op de klachten van bepaalde indieners, het merendeel geëxpatrieerde EU-burgers, die melding hebben gemaakt van problemen in verband met de verwerving, overdracht en eigendom van onroerend goed in verschillende landen;
28. erkent de problemen van personen met een handicap die hun recht op vrij verkeer uitoefenen en doet een oproep om een Europese identiteitskaart voor mensen met een handicap in te voeren die in heel Europa geldig is;
29. roept de lidstaten op om maatregelen te treffen om hun werkzaamheden te coördineren en samen te werken teneinde de problemen van dubbele voertuigregistratiebelasting, belastingdiscriminatie en dubbele belasting in een grensoverschrijdende context doeltreffend aan te pakken, en om beter met de realiteit van de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit rekening te houden; is van mening dat de bestaande bilaterale belastingovereenkomsten of eenzijdige maatregelen van lidstaten ontoereikend zijn om de problemen van de dubbele belasting aan te pakken en dat er behoefte is aan een gecoördineerd en tijdig optreden op EU-niveau;
30. betreurt het bestaan van grensoverschrijdende obstakels in burger- en sociale zaken, zoals familierecht en pensioenen, waardoor veel burgers verstoken zijn van de voordelen van een volledig EU-burgerschap;
31. herinnert eraan dat EU-burgers op het grondgebied van een derde land waar de lidstaat waarvan zij de nationaliteit hebben niet is vertegenwoordigd, recht hebben op bescherming door diplomatieke of consulaire autoriteiten van elke andere lidstaat onder dezelfde voorwaarden als die gelden voor personen met de nationaliteit van die lidstaat, en benadrukt het belang van een dergelijke bepaling als principekwestie;
32. roept de lidstaten op zo snel mogelijk in elke lidstaat een centraal loket in te richten om projecten met een grensoverschrijdende impact te kunnen coördineren, onder meer die met maatschappelijke gevolgen zoals noodhulpdiensten, met bijzondere aandacht voor projecten met een milieu-impact, zoals windmolenparken waar bij gelegenheid geen raadpleging van de bewoners aan beide zijden van de grens plaatsvindt en geen effectbeoordeling wordt uitgevoerd;
33. roept de Commissie op om de voordelen en uitdagingen van het Europees Jaar van de burger 2013 grondig te evalueren; betreurt het dat, wegens een gebrek aan middelen en aan politieke wil, het Europees Jaar van de burger 2013 weinig media-aandacht heeft gekregen en geen breed, voor het publiek zichtbaar debat over Europees burgerschap tot stand heeft gebracht, dat een bijdrage had kunnen leveren aan de totstandkoming van verbeterde of nieuw ontwikkelde instrumenten;
34. roept de Commissie op voorstellen te doen om vrijwilligerswerk te erkennen als element dat tot burgerschap bijdraagt;
35. verzoekt de Europese Commissie een uiteenzetting over de burgerrechten voor en na het Verdrag van Lissabon te publiceren en te verspreiden teneinde het vertrouwen van de burgers te herstellen;
36. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese ombudsman en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

⁽¹⁾ COM(2013)0857.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0234

Europees openbaar ministerie**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van de Raad tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie (COM(2013)0534 — 2013/0255(APP))**

(2017/C 378/18)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel voor een verordening van de Raad (COM(2013)0534),
 - gezien het voorstel voor een verordening betreffende het EU-Agentschap voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) (COM(2013)0535),
 - gezien het voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (COM(2012)0363),
 - gezien de resolutie van de Raad van 30 november 2009 over een routekaart ter versterking van de procedurele rechten van verdachten en beklaagden in strafprocedures,
 - gezien zijn resolutie van 23 oktober 2013 over georganiseerde misdaad, corruptie en het witwassen van geld: aanbevelingen inzake de benodigde acties en initiatieven⁽¹⁾,
 - gezien de andere strafrechtelijke instrumenten die het Europees Parlement en de Raad middels de medebeslissings-procedure hebben goedgekeurd, zoals Richtlijn 2013/48/EU betreffende het recht op toegang tot een advocaat in strafprocedures en betreffende het recht op communicatie bij aanhouding, de richtlijn inzake het Europees onderzoeksbevel in strafzaken, enz.,
 - gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens,
 - gezien de artikelen 2, 6 en 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
 - gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name de artikelen 86, 218, 263, 265, 267, 268 en 340,
 - gezien het advies van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 december 2013,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 30 januari 2014,
 - gezien artikel 81, lid 3, van zijn Reglement,
 - gezien het interimverslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie begrotingscontrole, de Begrotingscommissie en de Commissie juridische zaken (A7-0141/2014),
- A. overwegende dat met de oprichting van het Europees Openbaar Ministerie in de eerste plaats wordt beoogd bij te dragen aan de verbetering van de bescherming van de financiële belangen van de Unie, het vertrouwen van het Europese bedrijfsleven en de Europese burgers in de instellingen van de Unie te vergroten en te zorgen voor een efficiëntere en doeltreffendere opsporing en vervolging van strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden, dit alles geheel in overeenstemming met de grondrechten zoals neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0444.

Woensdag 12 maart 2014

- B. overwegende dat de EU zich tot doel heeft gesteld een ruimte van vrijheid, veiligheid en justitie te ontwikkelen, en overwegende dat zij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de mensenrechten en de grondrechten eerbiedigt; overwegende dat criminaliteit steeds minder aan grenzen gebonden is, en dat de EU bij strafbare feiten tegen de financiële belangen van de Unie, die de Unie elk jaar aanzienlijke financiële schade berokkenen, een doeltreffende respons moet bieden, die de gezamenlijke inspanningen van alle lidstaten een toegevoegde waarde geeft, aangezien de bescherming van de EU-begroting tegen fraude beter op EU-niveau kan worden bewerkstelligd;
- C. overwegende dat voor de EU-begroting het beginsel van nultolerantie moet worden toegepast om zo de fraude tegen de financiële belangen van de Europese Unie op samenhangende en doeltreffende wijze te kunnen aanpakken;
- D. overwegende dat de lidstaten de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van ongeveer 80 % van de begroting van de Unie, alsmede voor de inning van eigen middelen, zoals bepaald in Besluit van de Raad 2007/436/EG, Euratom⁽¹⁾, dat binnenkort wordt vervangen door een besluit van de Raad over het gewijzigde voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie (COM(2011) 739);
- E. overwegende dat het evenzeer van belang is ervoor te zorgen dat de financiële belangen van de Unie bij de inning van de middelen van de EU worden beschermd als bij de besteding ervan;
- F. overwegende dat 10 % van de door OLAF uitgevoerde onderzoeken gevallen van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad betreft, die evenwel 40 % vertegenwoordigen van de totale financiële impact op de financiële belangen van de Europese Unie;
- G. overwegende dat de instelling van het Europees Openbaar Ministerie de enige handeling op het gebied van het strafrecht is waarop de gewone wetgevingsprocedure niet van toepassing is;
- H. overwegende dat het voorstel voor een verordening tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie onlosmakelijk verbonden is met het voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt en met het voorstel voor een verordening betreffende het EU-Agentschap voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), die onder de gewone wetgevingsprocedure vallen;
- I. overwegende dat de eerbiediging van de rechtsstaat een leidend beginsel moet zijn bij alle Europese wetgeving, in het bijzonder op het gebied van de rechtspleging en de bescherming van de fundamentele mensenrechten;
- J. overwegende dat 14 nationale parlementaire kamers uit 11 lidstaten de „gele kaart“-procedure hebben opgestart naar aanleiding van het Commissievoorstel, en overwegende dat de Commissie op 27 november 2013 heeft besloten het voorstel te handhaven, maar daarbij wel heeft aangegeven dat zij bij het wetgevingsproces terdege rekening zal houden met de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementaire kamers;
- K. overwegende dat voor de instelling van een Europees Openbaar Ministerie overeenkomstig artikel 86, lid 1, VWEU eenparigheid van stemmen in de Raad vereist is; overwegende dat het uiterst onwaarschijnlijk lijkt dat deze eenparigheid tot stand zal komen en dat het om die reden waarschijnlijker lijkt dat een aantal lidstaten een Europees Openbaar Ministerie zal oprichten middels de procedure inzake nauwere samenwerking, in welk geval de Commissie een nieuw voorstel zal moeten indienen;
1. meent dat met het voorstel van de Commissie wordt beoogd een nieuwe stap te zetten voor de oprichting van een Europese strafrechtelijke ruimte en ter versterking van de instrumenten ter bestrijding van fraude ten koste van de financiële belangen van de Unie, hetgeen het vertrouwen van de belastingbetalers in de EU zal versterken;
2. meent dat de oprichting van een Europees Openbaar Ministerie van werkelijke toegevoegde waarde voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en justitie, zou kunnen zijn, indien alle lidstaten deelnemen, aangezien de financiële belangen van de Unie en daarmee ook de belangen van de Europese belastingbetalers in alle lidstaten moeten worden beschermd;
3. verzoekt de Raad het Parlement nauw te betrekken bij zijn wetgevende werkzaamheden door het voortdurend van informatie te voorzien en te raadplegen, zodat deze werkzaamheden tot een resultaat zullen leiden dat overeenstemt met de wijzigingen aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie die zijn aangebracht naar aanleiding van het Lissabonproces en waarin beide partijen zich kunnen vinden;

⁽¹⁾ PB L 163 van 23.6.2007, blz. 17.

Woensdag 12 maart 2014

4. wijst erop dat de Europese Unie uitsluitend doeltreffend kan handelen op het gebied van de rechtspleging indien haar acties samenhangend zijn, en verzoekt de Europese wetgever derhalve bij de behandeling van dit voorstel rekening te houden met andere hiermee nauw samenhangende voorstellen, zoals het voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt, het voorstel voor een verordening betreffende het EU-Agentschap voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), alsmede andere relevante instrumenten op het gebied van het strafrecht en procedurele rechten, om ervoor te zorgen dat het volledig met deze voorstellen verenigbaar is en op coherente wijze ten uitvoer kan worden gelegd;

5. benadrukt dat de bevoegdheden en het handelen van het Europees Openbaar Ministerie volledig in overeenstemming moeten zijn met het geheel aan grondrechten zoals neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de grondwettelijke tradities van de lidstaten; verzoekt de Raad daarom terdege rekening te houden met de volgende aanbevelingen:

- (i) het Europees Openbaar Ministerie dient bij zijn werkzaamheden het recht op een eerlijk proces nauwlettend na te leven en dus het beginsel van de wettelijk bevoegde rechter te eerbiedigen, op grond waarvan de criteria waarmee wordt vastgesteld welke rechter bevoegd is om recht te spreken, duidelijk van tevoren worden vastgesteld; aangezien artikel 27, lid 4, in de huidige versie het Europees Openbaar Ministerie buitensporige vrijheid biedt bij de toepassing van deze criteria, dienen deze bindend te zijn en te worden gerangschikt om voorspelbaarheid te garanderen; in dit verband dient rekening te worden gehouden met de rechten van de verdachte; voorts dient de vaststelling van de bevoegdheid overeenkomstig deze criteria vatbaar te zijn voor rechterlijke toetsing;
- (ii) het Europees Openbaar Ministerie dient volledig onafhankelijk te zijn van zowel de nationale regeringen als de instellingen van de EU en dient tegen elke politieke druk te worden beschermd;
- (iii) het bevoegdheidsterrein van het Europees Openbaar Ministerie dient nauwkeurig te worden afgebakend, zodat van tevoren kan worden bepaald voor welke strafbare feiten het bevoegd is; het Parlement wenst dat de in artikel 13 van het voorstel van de Commissie opgenomen definities inzake impliciete bevoegdheid, nauwkeurig worden herzien, omdat deze in hun huidige vorm de grenzen van het toepassingsgebied van artikel 86, lid 1 t/m 3, VWEU, overschrijden; dit dient zo te gebeuren dat de bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie uitsluitend kunnen worden uitgebreid tot strafbare feiten anders dan die de financiële belangen van de Unie schaden, indien aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:
 - a) de gedraging in kwestie houdt tegelijkertijd een strafbaar feit tegen de financiële belangen van de Unie in en andere strafbare feiten; en
 - b) de strafbare feiten tegen de financiële belangen van de Unie hebben de overhand, terwijl de andere feiten slechts van bijkomend belang zijn; en
 - c) de andere feiten zouden niet kunnen worden vervolgd en bestraft indien deze niet tezamen met de feiten die de financiële belangen van de Unie schaden, zouden worden vervolgd;

voorts dient de vaststelling van de bevoegdheid overeenkomstig deze criteria vatbaar te zijn voor rechterlijke toetsing;

- (iv) aangezien de in artikel 12 van het voorstel bedoelde richtlijn tot vaststelling van de strafbare feiten waarvoor het Europees Openbaar Ministerie bevoegd is, nog niet is aangenomen, dient in het voorstel uitdrukkelijk te worden vermeld dat het Europees Openbaar Ministerie geen vervolging kan instellen tegen strafbare feiten waarin de desbetreffende wetgeving van de lidstaten op het moment dat deze feiten werden gepleegd, nog niet voorzag; bovendien mag het Europees Openbaar Ministerie vóór het volledig operationeel is, zijn bevoegdheid niet uitoefenen met betrekking tot gepleegde feiten; in dit verband dient artikel 71 van het voorstel dienovereenkomstig te worden gewijzigd;
- (v) de opsporingsinstrumenten en -maatregelen die het Europees Openbaar Ministerie ter beschikking staan moeten homogeen zijn, nauwkeurig worden gedefinieerd en ingepast kunnen worden in de rechtsstelsels van de lidstaten waar deze ten uitvoer worden gelegd; bovendien dienen de criteria voor de inzet van opsporingsmaatregelen gedetailleerder te worden uiteengezet, om te waarborgen dat „forum shopping” wordt uitgesloten;

Woensdag 12 maart 2014

- (vi) de bepaling van de ontvankelijkheid van het bewijsmateriaal en de beoordeling ervan overeenkomstig artikel 30 zijn sleutelementen van het strafrechtelijk onderzoek; de regels ter zake dienen dan ook helder en eenvormig te zijn over de gehele reikwijdte van de bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie, en volledig te voldoen aan de procedurele waarborgen; voor dit laatste dienen de aan de toelaatbaarheid van het bewijsmateriaal gestelde voorwaarden dusdanig te zijn dat alle rechten die worden gewaarborgd door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de rechten van de mens, worden geëerbiedigd;
- (vii) het recht op een doeltreffende voorziening in rechte dient te allen tijde te worden geëerbiedigd bij de activiteiten van het Europees Openbaar Ministerie op het gehele grondgebied van de Unie; door het Europees Openbaar Ministerie genomen besluiten moeten dan ook vatbaar zijn voor rechterlijke toetsing door de bevoegde rechtbank; in dit verband dienen besluiten die door het Europees Openbaar Ministerie worden genomen voorafgaand aan of onafhankelijk van het proces, zoals die welke zijn vastgesteld in de artikelen 27, 28 en 29 inzake bevoegdheid, sepot en schikking, bij de gerechtshoven van de Unie te kunnen worden aangevochten;

Artikel 36 van het voorstel dient te worden herschreven om te voorkomen dat de Verdragsbepalingen over de bevoegdheid van de gerechtshoven van de Unie worden omzeild en dat het recht op een doeltreffende voorziening in rechte krachtens artikel 47, lid 1, van het Handvest van de grondrechten, onevenredig wordt beperkt;

- (viii) in artikel 28 van het voorstel dient duidelijk te worden bepaald dat het de nationale vervolgingsinstanties, na sepot door het Europees Openbaar Ministerie van een zaak in verband met lichtere feiten, niet wordt belet de zaak verder te onderzoeken en te vervolgen indien dit krachtens hun wetgeving is toegestaan; en dat het verplicht is te seponeren indien het onvoldoende bewijs naar verwachting niet middels verdere proportionele opsporingsactiviteiten alsnog tot sluitend bewijs leidt; bovendien dient bij de opsporing zo vroeg mogelijk te worden nagegaan of er verplichte sepotgronden bestaan en dient een zaak onverwijld na vaststelling van het bestaan van dergelijke gronden te worden geseponeerd;
- (ix) willekeurige rechtsbedeling dient onder alle omstandigheden te worden voorkomen; dat betekent dat de in artikel 29, lid 1, van het voorstel neergelegde voorwaarde van „goede rechtsbedeling” als schikkingsgrond moet worden vervangen door specifiekere criteria; meer in het bijzonder dient er niet te worden geschikt op het moment van tenlastelegging en zeker niet in gevallen die kunnen worden geseponeerd krachtens artikel 28 van het voorstel, alsook in ernstige zaken;
- (x) aangezien de bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie niet alleen rechterlijke toetsing door het Hof van Justitie, maar ook toezicht van het Europees Parlement en de nationale parlementen vereisen, dienen er dienaangaande bepalingen te worden opgenomen, met name ter waarborging van doeltreffende en tussen de lidstaten samenhangende praktijken en van verenigbaarheid met de beginselen van de rechtsstaat;

6. verzoekt de Raad rekening te houden met de volgende aanbevelingen en dienovereenkomstig te handelen, terwijl het oproept tot de volledige eerbieding van de grondbeginselen, zoals het recht op een eerlijk proces, waaruit het recht op verdediging in strafzaken rechtstreeks voortvloeit:

- (i) bij alle activiteiten van het Europees Openbaar Ministerie dient het recht op verdediging volledig te worden beschermd, met name aangezien de Unie een ruimte zou kunnen worden waarbinnen het Europees Openbaar Ministerie op dienstsnelheid zou kunnen optreden, zonder haar toevlucht te hoeven nemen tot instrumenten voor wederzijdse rechtshulp; in dit opzicht is het van wezenlijk belang voor de adequate werking van het Europees Openbaar Ministerie dat de EU-minimumnormen op het gebied van de rechten van personen in strafzaken in alle lidstaten worden geëerbiedigd;

Overigens is de routekaart ter versterking van de procedurele rechten van verdachten en beklaagden in strafprocedures, aangenomen door de Raad op 30 november 2009, nog niet voltooid en worden op grond van het voorstel alle kwesties op het gebied van het recht op zwijgen, onschuldpresumptie, het recht op gratis rechtsbijstand en onderzoek ter verdediging, naar nationaal niveau terugverwezen; de wetgeving die van toepassing is op de verdachten of beklaagden die betrokken zijn bij procedures van het Europees Openbaar Ministerie, dient met het oog op het beginsel van processuele gelijkheid eveneens van toepassing te zijn op de procedurele waarborgen tegen de opsporings- en vervolgingshandelingen van het Europees Openbaar Ministerie, zonder afbreuk te doen aan eventuele aanvullende of strengere normen betreffende procedurele waarborgen op grond van de wetgeving van de Unie;

- (ii) na verstrijking van de betrokken overgangperiode kan niet-omzetting of verkeerde omzetting van de EU-wetgeving inzake procedurele rechten nooit worden geïnterpreteerd ten nadele van individuen tegen wie een onderzoek of vervolging loopt en de tenuitvoerlegging ervan zal altijd geschieden overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de rechten van de mens;

Woensdag 12 maart 2014

- (iii) de eerbiediging van het beginsel van ne bis in idem dient te worden gewaarborgd;
- (iv) de vervolging dient in overeenstemming te zijn met artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de toepasselijke EU-wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens; wanneer persoonsgegevens worden overgedragen aan derde landen of internationale organisaties dient bijzondere aandacht uit te gaan naar de rechten van de betrokkene;
7. verzoekt de Raad rekening te houden met de volgende aanbevelingen, om ervoor te zorgen dat het Europees Openbaar Ministerie een soepele, gestroomlijnde en doelmatige structuur krijgt waarmee optimale resultaten kunnen worden geboekt:
- (i) om goede en eerlijke resultaten en coördinatie van onderzoeken te waarborgen, dienen diegenen die ermee belast zijn te beschikken over diepgaande kennis van de rechtsstelsels van de betrokken landen; op het centrale niveau van het Europees Openbaar Ministerie dient er daarom voor te worden gezorgd dat de benodigde vaardigheden, ervaring en kennis van de rechtsstelsels van de lidstaten aanwezig zijn;
- (ii) om ervoor te zorgen dat besluiten snel en doeltreffend worden genomen, dient het besluitvormingsproces door het Europees Openbaar Ministerie te kunnen worden ontwikkeld, dat hierin wordt bijgestaan door gedelegeerde nationale aanklagers met deskundigheid op specifieke gebieden;
- (iii) om ervoor te zorgen dat het Europees Openbaar Ministerie een hoog niveau van onafhankelijkheid, doeltreffendheid, ervaring en professionaliteit kan waarborgen, dient zijn personeel zo hooggekwalificeerd mogelijk te zijn en een waarborg te bieden voor de verwezenlijking van de in deze resolutie opgenomen doelstellingen; dit personeel kan met name afkomstig zijn uit de rechterlijke macht, de advocatuur of uit andere sectoren waarin het de bovengenoemde ervaring en professionaliteit heeft opgedaan, alsmede de nodige kennis van de rechtsstelsels van de lidstaten; in dit verband dienen de uitspraken van de Commissie in paragraaf 4 van de toelichting bij het voorstel betreffende de algehele kosten, overeen te stemmen met de effectieve vereisten wat betreft de doeltreffendheid en de werking van het Europees Openbaar Ministerie;
- (iv) er dient een controlemechanisme te worden ingesteld op basis waarvan jaarlijks verslag wordt uitgebracht over de activiteiten van het Europees Openbaar Ministerie;
8. neemt kennis van het idee om het Europees Openbaar Ministerie te baseren op bestaande structuren, een oplossing die naar verwachting van de Commissie geen hoge nieuwe kosten met zich zal meebrengen voor de Unie of de lidstaten, omdat de administratieve diensten van het Europees Openbaar Ministerie verzorgd zullen worden door Eurojust en het personeel afkomstig zal zijn van bestaande organen als OLAF;
9. is echter niet overtuigd door het argument van kosteneffectiviteit in het voorstel, aangezien het Europees Openbaar Ministerie gespecialiseerde afdelingen moet opzetten, één voor elke lidstaat, die grondige kennis moeten bezitten van de nationale rechtskaders om op doeltreffende wijze onderzoek te kunnen doen en vervolgingen te kunnen instellen; wenst dat een evaluatie wordt uitgevoerd om de kosten van het opzetten van het Europees Openbaar Ministerie voor de EU-begroting te beoordelen, evenals eventuele kosten voor de nationale begrotingen; wenst dat in het kader van deze evaluatie eveneens de voordelen worden beoordeeld;
10. is bezorgd over het feit dat het voorstel is gebaseerd op de aanname dat de door Eurojust geleverde administratieve dienstverlening geen financiële of personele gevolgen zal hebben voor dit gedecentraliseerde agentschap; is daarom van mening dat het financieel memorandum misleidend is; vestigt in dit verband de nadruk op zijn verzoek aan de Commissie om een geactualiseerd financieel memorandum te presenteren waarin rekening wordt gehouden met mogelijke wijzigingen door de wetgever voorafgaand aan de afronding van het wetgevingsproces;
11. beveelt aan dat, overeenkomstig artikel 86, lid 1, VWEU, op grond waarvan de Raad „op de grondslag van Eurojust” een Europees Openbaar Ministerie kan instellen, de Commissie een loutere overdracht van financiële middelen van OLAF naar het Europees Openbaar Ministerie overweegt, en dat het Europees Openbaar Ministerie gebruik maakt van de deskundigheid en de meerwaarde van de personeelsleden van Eurojust;
12. benadrukt dat het geen duidelijke aanwijzing heeft gekregen of het Europees Openbaar Ministerie, als nieuw orgaan, onderworpen wordt aan de vermindering van personeel die wordt voorzien voor alle instellingen en organen van de Unie; benadrukt dat het een dergelijke benadering niet zou steunen;

Woensdag 12 maart 2014

13. verzoekt de Raad de bevoegdheden van alle bestaande organen die belast zijn met de bescherming van de financiële belangen van de Unie duidelijker te definiëren; wijst erop dat het uitermate belangrijk is om de relatie tussen het Europees Openbaar Ministerie en andere bestaande organen, zoals Eurojust en OLAF, nader te definiëren en duidelijk af te bakenen; benadrukt dat het Europees Openbaar Ministerie moet profiteren van de jarenlange ervaring van OLAF op het gebied van het uitvoeren van onderzoeken, zowel op nationaal als op EU-niveau, op gebieden die verband houden met de bescherming van de financiële belangen van de Unie tegen onder meer corruptie; benadrukt in het bijzonder dat de Raad de complementariteit van de werkzaamheden van OLAF en het Europees Openbaar Ministerie moet verduidelijken wanneer het gaat om „interne” en „externe” onderzoeken; benadrukt dat uit het huidige voorstel van de Commissie noch duidelijk wordt wat de relatie tussen OLAF en het Europees Openbaar Ministerie is, noch op welke manier interne onderzoeken binnen de EU-instellingen moeten worden uitgevoerd;

14. is van mening dat een nadere evaluatie van het gelijktijdige functioneren van OLAF, Eurojust en het Europees Openbaar Ministerie moet worden uitgevoerd teneinde het risico op conflicterende bevoegdheden te beperken; verzoekt de Raad de respectievelijke bevoegdheden van deze organen te verduidelijken, zowel mogelijke gedeelde bevoegdheden als inefficiënties te identificeren, en waar nodig oplossingen hiervoor voor te stellen;

15. verzoekt, gezien het feit dat een aantal lidstaten waarschijnlijk niet zal deelnemen aan het voorstel voor een Europees Openbaar Ministerie, om een evaluatie om te verduidelijken welke eenheden en welke personeelsleden van OLAF zullen worden overgedragen naar het Europees Openbaar Ministerie en welke bij OLAF zullen blijven; eist dat OLAF de nodige middelen behoudt om werkzaamheden ter bestrijding van fraude uit te voeren die niet onder het mandaat van het Europees Openbaar Ministerie vallen;

16. wijst erop dat OLAF bevoegd zal blijven voor de lidstaten die niet deelnemen aan het Europees Openbaar Ministerie, en dat voor deze lidstaten moet worden voorzien in een gelijkwaardig niveau van procedurele waarborgen;

17. verzoekt de Commissie dan ook om bij de wijziging van de OLAF-verordening ten gevolge van de instelling van het Europees Openbaar Ministerie, te voorzien in voldoende procedurele waarborgen, waaronder de mogelijkheid van rechterlijke toetsing van door OLAF genomen opsporingsmaatregelen;

18. is van mening dat de verplichting jegens nationale autoriteiten om het Europees Openbaar Ministerie te informeren over gedragingen die een strafbaar feit zouden kunnen vormen dat binnen haar bevoegdheden valt, in lijn moet zijn met, en niet strenger moet zijn dan, de verplichtingen die gelden op het niveau van de lidstaten en de onafhankelijkheid van die autoriteiten moet eerbiedigen;

19. roept op tot de vaststelling van een speciale reeks regels op het niveau van de Unie om te zorgen voor een geharmoniseerde bescherming van klokkenluiders;

20. verzoekt de Raad de doelmatigheid en doeltreffendheid van de respectievelijke rechtbanken in de lidstaten verder te verbeteren, die een doorslaggevende rol zullen spelen bij het welslagen van het project voor een Europees Openbaar Ministerie;

21. verwelkomt het idee om het Europees Openbaar Ministerie in te bedden in bestaande gedecentraliseerde structuren door middel van de deelname van nationale gedelegeerde aanklagers als „bijzondere adviseurs”; is zich bewust van de noodzaak om de onafhankelijkheid van de gedelegeerde aanklagers ten opzichte van de nationale gerechtelijke apparaten en de transparante procedures voor hun benoeming verder uit te werken, teneinde te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat er sprake is van nepotisme van de kant van het Europees Openbaar Ministerie;

22. is van mening dat er op uniforme en doeltreffende wijze een passende opleiding in EU-strafrecht moet worden aangeboden aan gedelegeerde Europese aanklagers en hun personeel;

23. herinnert de Raad en de Commissie eraan dat het uiterst belangrijk is dat het Europees Parlement in zijn hoedanigheid van medewetgever in kwesties betreffende het materiële en formele strafrecht, nauw betrokken blijft bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie en dat in alle fasen van de procedure terdege met zijn standpunt rekening wordt gehouden; is dan ook voornemens regelmatig contact met de Commissie en de Raad te onderhouden, zodat de samenwerking vruchten kan afwerpen; is zich volledig bewust van het complexe karakter van de werkzaamheden en van het feit dat een redelijke termijn moet worden bepaald voor de verwezenlijking ervan, en verbindt zich ertoe zijn standpunt uiteen te zetten, indien noodzakelijk in latere interimverslagen, over de toekomstige ontwikkelingen rond het Europees Openbaar Ministerie;

24. verzoekt de Raad de tijd te nemen die nodig is voor een diepgaande beoordeling van het voorstel van de Commissie en de onderhandelingen niet overhaast af te ronden; benadrukt dat een voorbarige overgang naar de procedure voor nauwere samenwerking moet worden vermeden;

Woensdag 12 maart 2014

25. draagt zijn Voorzitter op te verzoeken om voortzetting van het onderzoek naar het voorstel met de Raad;
 26. wijst de Raad erop dat de hierboven genoemde politieke richtsnoeren zijn vervangen door de bij deze resolutie gevoegde technische bijlage;
 27. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Woensdag 12 maart 2014

BIJLAGE BIJ DE RESOLUTIE

Overweging 22

Wijziging 1

Voorstel voor een Verordening

- (22) Strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden, houden vaak nauw verband met andere strafbare feiten. **In het belang van efficiënte procedures en om** een mogelijke inbreuk op het ne bis in idem-beginsel te voorkomen, dient de bevoegdheid van het Europees Openbaar Ministerie zich ook uit te strekken tot strafbare feiten die in het nationale recht technisch gezien niet worden gedefinieerd als feiten die de financiële belangen van de Unie schaden wanneer de bestanddelen daarvan identiek en **onlosmakelijk** verbonden zijn met die van de strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden. Wanneer in dergelijke gemengde gevallen het strafbare feit dat de financiële belangen van de Unie schaadt, **dominant is**, dient het Europees Openbaar Ministerie zijn bevoegdheid uit te oefenen na raadpleging van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat. **De dominantie** dient te worden vastgesteld op basis van criteria zoals de financiële gevolgen van het strafbare feit voor de Unie, voor nationale begrotingen, het aantal slachtoffers of andere omstandigheden die verband houden met de ernst van het feit, of de toepasselijke sancties.

Amendement

- (22) Strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden, houden vaak nauw verband met andere strafbare feiten. **Om** een mogelijke inbreuk op het ne bis in idem-beginsel te voorkomen, dient de bevoegdheid van het Europees Openbaar Ministerie zich ook uit te strekken tot strafbare feiten die in het nationale recht technisch gezien niet worden gedefinieerd als feiten die de financiële belangen van de Unie schaden wanneer de bestanddelen daarvan identiek en verbonden zijn met die van de strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden. Wanneer in dergelijke gemengde gevallen het strafbare feit dat de financiële belangen van de Unie schaadt, **de overhand heeft**, dient het Europees Openbaar Ministerie zijn bevoegdheid uit te oefenen na raadpleging van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat. **Dit laatste** dient te worden vastgesteld op basis van criteria zoals de financiële gevolgen van het strafbare feit voor de Unie, voor nationale begrotingen, het aantal slachtoffers of andere omstandigheden die verband houden met de ernst van het feit, of de toepasselijke sancties.

Artikel 46

Wijziging 3

Voorstel voor een Verordening

- (46) De algemene transparantievoorschriften die gelden voor de organen van de Unie, dienen **weliswaar** ook te gelden voor het Europees Openbaar Ministerie, **maar alleen voor de administratieve taken, zodat de vereiste vertrouwelijkheid van de operationele werkzaamheden op geen enkele manier wordt geschonden. Evenzo dient** de Europese Ombudsman bij zijn administratieve onderzoeken de vereiste vertrouwelijkheid van het Europees Openbaar Ministerie te eerbiedigen.

Amendement

- (46) De algemene transparantievoorschriften die gelden voor de organen van de Unie, dienen ook te gelden voor het Europees Openbaar Ministerie; de Europese Ombudsman **dient** bij zijn administratieve onderzoeken de vereiste vertrouwelijkheid van het Europees Openbaar Ministerie te eerbiedigen.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 13

Wijziging 2

Voorstel voor een Verordening

1. Wanneer de in artikel 12 bedoelde strafbare feiten **onlosmakelijk** zijn verbonden met andere dan de in artikel 12 bedoelde strafbare feiten **en het in het belang van een goede rechtsbedeling is dat beide soorten feiten gezamenlijk worden opgespoord en vervolgd**, is het Europees Openbaar Ministerie ook bevoegd voor die andere strafbare feiten, mits **de in artikel 12 bedoelde feiten dominant zijn en de andere strafbare feiten op dezelfde elementen zijn gebaseerd**.

Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, is de lidstaat die bevoegd is voor de andere feiten, ook bevoegd voor de in artikel 12 bedoelde feiten.

2. Het Europees Openbaar Ministerie en de nationale vervolgingsinstanties raadplegen elkaar om vast te stellen welke instantie op grond van artikel 1 bevoegd is. Overeenkomstig artikel 57 kan Eurojust eventueel worden ingeschakeld om gemakkelijker te kunnen vaststellen wie er bevoegd is.

3. Indien het Europees Openbaar Ministerie en de nationale vervolgingsinstanties van mening verschillen over de bevoegdheid als bedoeld in lid 1, beslist de nationale rechter die bevoegd is voor de toewijzing van vervolgingsbevoegdheden op nationaal niveau over de impliciete bevoegdheid.

4. **Tegen** de vaststelling van de bevoegdheid uit hoofde van dit artikel **is geen** beroep **mogelijk**.

Amendement

1. Wanneer de in artikel 12 bedoelde strafbare feiten zijn verbonden met andere dan de in artikel 12 bedoelde strafbare feiten, is het Europees Openbaar Ministerie ook bevoegd voor die andere strafbare feiten, mits **aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:**

- **een specifiek geheel aan strafbare feiten omvat zowel strafbare feiten tegen de financiële belangen van de Unie als een ander strafbaar feit of andere strafbare feiten; en**
- **het strafbare feit of de strafbare feiten tegen de financiële belangen van de Unie heeft/hebben de overhand en het andere feit of de andere feiten is/zijn slechts van bijkomend belang; en**
- **verdere vervolging en bestrafing van het andere feit of de andere feiten zouden niet meer mogelijk zijn indien dit/deze niet vervolgd zou/zouden worden tezamen met het feit/de feiten die de financiële belangen van de Unie schaadt/schaden.**

Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, is de lidstaat die bevoegd is voor de andere feiten, ook bevoegd voor de in artikel 12 bedoelde feiten.

2. Het Europees Openbaar Ministerie en de nationale vervolgingsinstanties raadplegen elkaar om vast te stellen welke instantie op grond van artikel 1 bevoegd is. Overeenkomstig artikel 57 kan Eurojust eventueel worden ingeschakeld om gemakkelijker te kunnen vaststellen wie er bevoegd is.

3. Indien het Europees Openbaar Ministerie en de nationale vervolgingsinstanties van mening verschillen over de bevoegdheid als bedoeld in lid 1, beslist de nationale rechter die bevoegd is voor de toewijzing van vervolgingsbevoegdheden op nationaal niveau over de impliciete bevoegdheid.

4. **De overeenkomstig artikel 27, lid 4, van het voorstel aangewezen procesrechter kan uit eigen beweging tegen** de vaststelling van de bevoegdheid uit hoofde van dit artikel **beroep aantekenen**.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 27

Wijziging 4

Voorstel voor een Verordening

1. De Europese openbare aanklager en de gedelegeerde Europese aanklagers hebben dezelfde bevoegdheden als nationale openbare aanklagers bij het vervolgen en voor het gerecht brengen, met name de bevoegdheid om een requisitoir te houden, deel te nemen aan de bewijsvoering en de beschikbare rechtsmiddelen in te stellen.

2. Indien de bevoegde gedelegeerd Europees aanklager van oordeel is dat de opsporing is afgerond, legt hij een samenvatting van de zaak met een ontwerp-tenlastelegging en de lijst van bewijsstukken voor aan de Europese openbare aanklager. Wanneer deze geen opdracht geeft de zaak te seponeren op grond van artikel 28, geeft hij de betrokken gedelegeerd Europees aanklager opdracht de zaak met een tenlastelegging voor de bevoegde nationale rechter te brengen, of verwijst hij de zaak terug voor nader onderzoek. De Europese openbare aanklager kan de zaak ook zelf voor de bevoegde nationale rechter brengen.

3. De tenlastelegging die bij de bevoegde nationale rechter wordt ingediend, bevat de lijst van bewijsstukken die in het proces zullen worden aangevoerd.

4. De **Europese openbare aanklager kiest, in nauw overleg met de gedelegeerd Europees aanklager die de zaak inleidt, en uitgaande van een correcte rechtsbedeling, het forum en bepaalt welke** nationale rechter **bevoegd is** aan de hand van de volgende criteria:

- a) de plaats waar het strafbare feit of, indien het om meerdere strafbare feiten gaat, de meerderheid van de strafbare feiten is gepleegd;
- b) de gewone verblijfplaats van de verdachte;
- c) de plaats waar het bewijs zich bevindt;
- d) de gewone verblijfplaats van de directe slachtoffers.

5. Indien dit nodig is voor de invordering, de administratieve follow-up of het toezicht stelt de Europese openbare aanklager de bevoegde nationale autoriteiten, de betrokken personen en de betrokken instellingen, organen en instanties van de Unie in kennis van de tenlastelegging.

Amendement

1. De Europese openbare aanklager en de gedelegeerde Europese aanklagers hebben dezelfde bevoegdheden als nationale openbare aanklagers bij het vervolgen en voor het gerecht brengen, met name de bevoegdheid om een requisitoir te houden, deel te nemen aan de bewijsvoering en de beschikbare rechtsmiddelen in te stellen.

2. Indien de bevoegde gedelegeerd Europees aanklager van oordeel is dat de opsporing is afgerond, legt hij een samenvatting van de zaak met een ontwerp-tenlastelegging en de lijst van bewijsstukken voor aan de Europese openbare aanklager. Wanneer deze geen opdracht geeft de zaak te seponeren op grond van artikel 28 **of ingeval op diens bevel een voorstel tot schikking is gedaan krachtens artikel 29 en dit voorstel niet is aanvaard**, geeft hij de betrokken gedelegeerd Europees aanklager opdracht de zaak met een tenlastelegging voor de bevoegde nationale rechter te brengen, of verwijst hij de zaak terug voor nader onderzoek. De Europese openbare aanklager kan de zaak ook zelf voor de bevoegde nationale rechter brengen.

3. De tenlastelegging die bij de bevoegde nationale rechter wordt ingediend, bevat de lijst van bewijsstukken die in het proces zullen worden aangevoerd.

4. De **bevoegde** nationale rechter **wordt bepaald** aan de hand van de volgende criteria, **in volgorde van prioriteit**:

- a) de plaats waar het strafbare feit of, indien het om meerdere strafbare feiten gaat, de meerderheid van de strafbare feiten is gepleegd;
- b) de gewone verblijfplaats van de verdachte;
- c) de plaats waar het bewijs zich bevindt;
- d) de gewone verblijfplaats van de directe slachtoffers.

5. Indien dit nodig is voor de invordering, de administratieve follow-up of het toezicht stelt de Europese openbare aanklager de bevoegde nationale autoriteiten, de betrokken personen en de betrokken instellingen, organen en instanties van de Unie in kennis van de tenlastelegging.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 28

Wijziging 5

Voorstel voor een Verordening

1. De Europese openbare aanklager seponert de zaak wanneer vervolging om een van de volgende redenen onmogelijk is geworden:

- a) de verdachte is overleden;
- b) de onderzochte gedragingen houden geen strafbaar feit in;
- c) de verdachte wordt amnestie of immuniteit verleend;
- d) de nationale verjaringstermijn is verstreken;
- e) de verdachte is binnen de Unie definitief vrijgesproken van of veroordeeld voor dezelfde feiten, of de zaak is afgehandeld overeenkomstig artikel 29.

2. De Europese openbare aanklager mag de zaak **om elk van de volgende redenen** seponeren:

- a) het strafbaar feit is als licht strafbaar feit aangemerkt in de nationale wetgeving ter omzetting van Richtlijn 2013/xx/EU betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt;

b) er is onvoldoende bewijs.

3. Het Europees Openbaar Ministerie kan zaken die het seponert naar OLAF of naar de bevoegde nationale bestuurlijke of rechterlijke instanties verwijzen voor invordering, andere administratieve follow-up of toezicht.

4. Indien de opsporing was ingesteld op basis van door de benadeelde partij verstrekte informatie, stelt het Europees Openbaar Ministerie deze partij in kennis van de seponering of verwijzing.

Amendement

1. De Europese openbare aanklager seponert de zaak wanneer vervolging om een van de volgende redenen onmogelijk is geworden:

- a) de verdachte is overleden;
- b) de onderzochte gedragingen houden geen strafbaar feit in;
- c) de verdachte wordt amnestie of immuniteit verleend;
- d) de nationale verjaringstermijn is verstreken;
- e) de verdachte is binnen de Unie definitief vrijgesproken van of veroordeeld voor dezelfde feiten, of de zaak is afgehandeld overeenkomstig artikel 29;

f) volledige, allesomvattende en proportionele opsporing door het Europees Openbaar Ministerie heeft onvoldoende bewijs opgeleverd.

2. De Europese openbare aanklager mag de zaak seponeren **indien** het strafbaar feit als licht strafbaar feit **is** aangemerkt in de nationale wetgeving ter omzetting van Richtlijn 2013/xx/EU betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt;

3. Het Europees Openbaar Ministerie kan zaken die het seponert naar OLAF of naar de bevoegde nationale bestuurlijke of rechterlijke instanties verwijzen voor invordering, andere administratieve follow-up of toezicht.

4. Indien de opsporing was ingesteld op basis van door de benadeelde partij verstrekte informatie, stelt het Europees Openbaar Ministerie deze partij in kennis van de seponering of verwijzing.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 29

Wijziging 6

Voorstel voor een Verordening

1. Wanneer de zaak niet **wordt** geseponeerd en **het in het belang van een goede rechtsbedeling is**, kan het Europees Openbaar Ministerie, nadat de schade is vergoed, de verdachte een forfaitaire geldboete voorstellen waarmee de zaak definitief wordt afgehandeld (schikking). Indien de verdachte hiermee instemt, betaalt hij de geldboete aan de Unie.

2. Het Europees Openbaar Ministerie houdt toezicht op de inning van de bij de schikking opgelegde boete.

3. Nadat de verdachte de boete heeft betaald, sluit de Europese openbare aanklager de zaak af; hij stelt de bevoegde nationale rechtshandavings- en rechterlijke instanties hiervan officieel in kennis en licht de betrokken instellingen, organen en instanties van de Unie in.

4. **De in lid 3 bedoelde afsluiting is niet vatbaar voor rechterlijke toetsing.**

Amendement

1. Wanneer de zaak niet **krachtens artikel 28 kan worden** geseponeerd en **indien gevangenisstraf, zelfs wanneer de gedraging volledig ten overstaan van de rechtbank zou zijn bewezen, onevenredig zou zijn**, kan het Europees Openbaar Ministerie, nadat de schade is vergoed, de verdachte een forfaitaire geldboete voorstellen waarmee de zaak definitief wordt afgehandeld (schikking). Indien de verdachte hiermee instemt, betaalt hij de geldboete aan de Unie.

2. Het Europees Openbaar Ministerie houdt toezicht op de inning van de bij de schikking opgelegde boete.

3. Nadat de verdachte de boete heeft betaald, sluit de Europese openbare aanklager de zaak af; hij stelt de bevoegde nationale rechtshandavings- en rechterlijke instanties hiervan officieel in kennis en licht de betrokken instellingen, organen en instanties van de Unie in.

Artikel 30

Wijziging 7

Voorstel voor een Verordening

1. Bewijs dat door het Europees Openbaar Ministerie aan de geadieerde rechter wordt voorgelegd **en dat** volgens de rechter een eerlijk proces of de rechten van de verdediging in de zin van **de artikelen 47 en 48 van** het Handvest van de grondrechten niet in de weg staat, **wordt toegelaten zonder validering of vergelijkbare procedure, ook als volgens het nationale recht van de lidstaat waar het proces wordt gevoerd andere regels gelden voor de vergaring of aanvoering van dat bewijs.**

2. Het feit dat het bewijs is toegelaten, laat de bevoegdheid van de nationale rechter om het door het Europees Openbaar Ministerie aangevoerde bewijs vrijelijk te beoordelen, onverlet.

Amendement

1. Bewijs dat door het Europees Openbaar Ministerie aan de geadieerde rechter wordt voorgelegd **wordt toegelaten indien** volgens de rechter **de toelating ervan** een eerlijk proces of de rechten van de verdediging in de zin van het Handvest van de grondrechten **van de Europese Unie en de verplichtingen van de lidstaten krachtens artikel 6 VEU** niet in de weg staat.

2. Het feit dat het bewijs is toegelaten, laat de bevoegdheid van de nationale rechter om het door het Europees Openbaar Ministerie aangevoerde bewijs vrijelijk te beoordelen, onverlet.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 33

Wijziging 8

Voorstel voor een Verordening

1. Wie als verdachte of beklaagde betrokken is bij de procedures van het Europees Openbaar Ministerie, heeft **overeenkomstig het nationale recht** het recht om bij verhoor te zwijgen over de strafbare feiten waarvan hij wordt verdacht, en wordt erop gewezen dat hij niet verplicht is een voor zichzelf belastende verklaring af te leggen.

2. De verdachte of beklaagde wordt voor onschuldig gehouden tot zijn schuld **volgens het nationale recht** is bewezen.

Amendement

1. Wie als verdachte of beklaagde betrokken is bij de procedures van het Europees Openbaar Ministerie, heeft het recht om bij verhoor te zwijgen over de strafbare feiten waarvan hij wordt verdacht, en wordt erop gewezen dat hij niet verplicht is een voor zichzelf belastende verklaring af te leggen.

2. De verdachte of beklaagde wordt voor onschuldig gehouden tot zijn schuld is bewezen.

Artikel 34

Wijziging 9

Voorstel voor een Verordening

Een ieder die wordt verdacht of beschuldigd van een feit dat onder de bevoegdheid van het Europees Openbaar Ministerie valt, heeft er **overeenkomstig het nationale recht** recht op dat de nationale autoriteiten hem geheel of gedeeltelijk kosteloze rechtsbijstand aanbieden als hij over onvoldoende middelen beschikt om hiervoor te betalen.

Amendement

Een ieder die wordt verdacht of beschuldigd van een feit dat onder de bevoegdheid van het Europees Openbaar Ministerie valt, heeft er recht op dat de nationale autoriteiten hem geheel of gedeeltelijk kosteloze rechtsbijstand aanbieden als hij over onvoldoende middelen beschikt om hiervoor te betalen.

Artikel 36

Wijziging 10

Voorstel voor een Verordening

1. **Wanneer het** Europees Openbaar Ministerie **bij de uitvoering van zijn functies** procedurele maatregelen vaststelt, **geldt het uit het oogpunt van rechterlijke toetsing als een nationale autoriteit.**

2. **Wanneer bepalingen van het nationale recht door deze verordening van toepassing worden, gelden deze niet als onderdeel van de Uniewetgeving als bedoeld in artikel 267 van het Verdrag.**

Amendement

Het Europees Openbaar Ministerie **geldt uit het oogpunt van rechterlijke toetsing als een nationale autoriteit ten aanzien van alle door hem in het kader van zijn vervolgingsbevoegdheden ten overstaan van de bevoegde procesrechter vastgestelde** procedurele maatregelen. **Voor al het andere handelen of nalaten geldt het Europees Openbaar Ministerie als orgaan van de Unie.**

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 68

Wijziging 11

Voorstel voor een Verordening

De administratieve activiteiten van het Europees Openbaar Ministerie **kunnen** worden onderzocht door de Europese Ombudsman overeenkomstig artikel 228 van het Verdrag.

Amendement

Het Europees Openbaar Ministerie **kan** worden onderzocht door de Europese Ombudsman **wegens vermeend wanbestuur** overeenkomstig artikel 228 van het Verdrag.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0235

Voortgangsverslag over Turkije 2013**Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voortgangsverslag over Turkije 2013 (2013/2945(RSP))**

(2017/C 378/19)

Het Europees Parlement,

- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie met als titel „Turkije: voortgangsverslag 2013” (SWD (2013)0417),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 16 oktober 2013 met als titel „Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen 2013-2014” (COM(2013)0700),
 - gezien zijn eerdere resoluties, met name die van 10 februari 2010 over het voortgangsverslag 2009 betreffende Turkije ⁽¹⁾, van 9 maart 2011 over het voortgangsverslag 2010 betreffende Turkije ⁽²⁾, van 29 maart 2012 over het voortgangsverslag 2011 betreffende Turkije ⁽³⁾, van 18 april 2013 over het voortgangsverslag 2012 betreffende Turkije ⁽⁴⁾ en van 13 juni 2013 over de situatie in Turkije ⁽⁵⁾,
 - gezien het kader voor de onderhandelingen met Turkije van 3 oktober 2005,
 - gezien Besluit 2008/157/EG van de Raad van 18 februari 2008 betreffende de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die worden opgenomen in het toetredingspartnerschap met Turkije ⁽⁶⁾ („het Toetredingspartnerschap”) en de eerdere besluiten van de Raad van 2001, 2003 en 2006 betreffende het Toetredingspartnerschap,
 - gezien de conclusies van de Raad van 14 december 2010, 5 december 2011, 11 december 2012 en 25 juni 2013,
 - gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
 - gezien de conclusies van het verslag van 26 november 2013 van de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, dat de aandacht vestigde op het excessieve optreden van de wetshandhavingsinstanties tijdens de protesten van Gezi in het licht stellen,
 - gezien artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de toetredingsonderhandelingen met Turkije op 3 oktober 2005 werden geopend, en dat het openen van dergelijke onderhandelingen het beginpunt van een langdurig proces vormt waarvan het eindresultaat niet vaststaat en dat is gebaseerd op eerlijke en strikte voorwaarden en hervormingsbereidheid;
- B. overwegende dat Turkije zich heeft verplicht tot de naleving van de criteria van Kopenhagen, adequate en doeltreffende hervormingen, goede nabuurschapsbetrekkingen en geleidelijke aanpassing aan de EU; overwegende dat deze inspanningen moeten worden beschouwd als een kans voor Turkije om zijn moderniseringsproces voort te zetten;
- C. overwegende dat de EU de referentie voor de hervormingen in Turkije moet blijven;

⁽¹⁾ PB C 341 E van 16.12.2010, blz. 59.

⁽²⁾ PB C 199 E van 7.7.2012, blz. 98.

⁽³⁾ PB C 257 E van 6.9.2013, blz. 38.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0184.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0277.

⁽⁶⁾ PB L 51 van 26.2.2008, blz. 4.

Woensdag 12 maart 2014

- D. overwegende dat de volledige naleving van alle criteria van Kopenhagen en de integratiecapaciteit van de Unie, overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van december 2006, de basis blijven voor toetreding tot de EU;
- E. overwegende dat de Raad in zijn conclusies van 11 december 2012 zijn steun heeft uitgesproken voor de nieuwe benadering van de Commissie betreffende de onderhandelingskaders van nieuwe kandidaat-lidstaten, waarbij de rechtsstaat centraal komt te staan in het uitbreidingsbeleid, en heeft bevestigd dat hoofdstuk 23 (rechterlijke macht en grondrechten) en hoofdstuk 24 (recht, vrijheid en veiligheid) een centrale plaats innemen in het onderhandelingsproces en in een vroeg stadium van de onderhandelingen aan bod moeten komen, teneinde te zorgen voor duidelijke criteria en toereikende termijnen voor het doorvoeren van de vereiste wetgevingswijzigingen en institutionele hervormingen, en bijgevolg het boeken van gedegen resultaten met de uitvoering;
- F. overwegende dat de Commissie in haar mededeling met als titel „Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen 2013-2014” concludeerde dat Turkije, wegens de economie, strategische ligging en belangrijke regionale rol van het land, een strategische partner van de EU is en een waardevolle component vormt van de economische concurrentiekracht van de EU, en dat in de voorgaande twaalf maanden aanzienlijke vooruitgang is geboekt met de hervormingen; overwegende dat de Commissie heeft aangedrongen op verdere hervormingen en op de bevordering van een dialoog waarbij het gehele politieke spectrum in Turkije en de Turkse samenleving in brede zin worden betrokken;
- G. overwegende dat Turkije voor het achtste opeenvolgende jaar nog steeds niet de bepalingen ten uitvoer heeft gelegd die voortvloeien uit de associatieovereenkomst tussen de EU en Turkije en het aanvullend protocol daarbij;
- H. overwegende dat Turkije zich, in zijn eigen belang en met het oog op meer stabiliteit en de bevordering van goede betrekkingen met zijn buurlanden, meer moet inspannen om een oplossing te vinden voor nog openstaande bilaterale vraagstukken, waaronder niet nagekomen wettelijke verplichtingen en conflicten over land- en zee grenzen en geschillen over het luchtruim met zijn naaste burens, overeenkomstig de bepalingen van het VN-handvest en het internationale recht;
- I. overwegende dat Turkije een centrale rol zou kunnen spelen bij de diversifiëring van energiebronnen en -routes voor olie-, gas en elektriciteitsdoorvoer vanuit naburige landen naar de EU, en overwegende dat zowel Turkije als de EU de rijkdom van Turkije aan hernieuwbare energiebronnen zouden kunnen benutten om een duurzame koolstofarme economie tot stand te brengen;
- J. overwegende dat corruptiebestrijding op alle niveaus een belangrijk onderdeel van een goed werkend rechtsstelsel is;
- K. overwegende dat Turkije actief betrokken blijft in de ruimere regio en een belangrijke regionale speler is;

Geloofwaardige inzet en sterke democratische grondslagen

1. is ingenomen met het voortgangsverslag 2013 betreffende Turkije en deelt de conclusie van de Commissie dat Turkije een strategische partner van de EU is en dat in de afgelopen twaalf maanden aanzienlijke vooruitgang is geboekt met de hervormingen; onderstreept het belang en de dringende noodzaak van verdere hervormingen met het oog op meer verantwoordingsplicht en transparantie in de Turkse administratie en de bevordering van een dialoog waarbij het gehele politieke spectrum en de samenleving in brede zin worden betrokken, in het bijzonder door het maatschappelijk middenveld echt te betrekken en mondiger te maken, alsook de volledige eerbiediging van de grondrechten en de rechtsstaat in de praktijk; herinnert eraan dat in elke democratie het beginsel van de scheiding der machten, de rechtsstaat en de grondrechten centraal staan, en benadrukt het belang van een onpartijdige of onafhankelijke rechterlijke macht voor een echt democratische staat;
2. wijst op de transformerende kracht die uitgaat van de onderhandelingen tussen de Unie en Turkije, en benadrukt het belang van nauw overleg en samenwerking tussen Turkije en de EU tijdens het hervormingsproces, zodat de onderhandelingen Turkije een duidelijke referentie en duidelijke benchmarks kunnen blijven aanreiken; benadrukt in dit verband het belang van geloofwaardige, te goeder trouw gevoerde onderhandelingen op basis van een wederzijdse afspraak tussen Turkije en de Unie om doeltreffende hervormingen door te voeren die de democratische grondbeginselen van de Turkse samenleving en de fundamentele waarden bevorderen en die een positieve verandering in de hand werken in de Turkse instellingen en wetgeving en in de mentaliteit van de Turkse samenleving; is bijgevolg verheugd over de opening van hoofdstuk 22;

Woensdag 12 maart 2014

3. is verheugd over de ondertekening van de overnameovereenkomst tussen de EU en Turkije en over het begin van de dialoog over visumliberalisering op 16 december 2013; benadrukt hoe belangrijk het is dat Turkije en de EU het met elkaar eens zijn dat de overnameovereenkomst en het stappenplan voor visumliberalisering voor beide partijen van belang zijn; vraagt de EU in dit verband Turkije volledige technische en financiële bijstand te verlenen bij de uitvoering van de overnameovereenkomst, en vraagt Turkije passende beleidsmaatregelen te nemen om asielzoekers effectieve internationale bescherming te bieden en te garanderen dat de mensenrechten van migranten worden geëerbiedigd; is van mening dat de oprichting van het Directoraat-generaal migratiebeheer en de toepassing van de wet inzake buitenlanders en internationale bescherming een eerste positieve stap in die richting zijn; herinnert eraan dat Turkije een van de belangrijkste transitlanden voor irreguliere migratie naar de EU is, en benadrukt het belang van een spoedige ratificatie van de overnameovereenkomst en de effectieve toepassing ervan ten aanzien van alle lidstaten; vraagt Turkije de bestaande bilaterale overnameovereenkomsten volledig en effectief toe te passen; benadrukt dat versoepeling van de toegang tot de EU voor zakenlieden, academici, studenten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, duidelijke voordelen biedt, en vraagt Turkije en de Commissie de dialoog verder te zetten teneinde aanzienlijke vooruitgang te boeken met de visumliberalisering;

Naleving van de criteria van Kopenhagen

4. is zeer bezorgd over de recente ontwikkelingen in Turkije met betrekking tot beschuldigingen van corruptie op hoog niveau; betreurt dat de openbare aanklagers en de politiemensen die het oorspronkelijke onderzoek voerden, van de zaak zijn gehaald, aangezien dit ingaat tegen het fundamentele beginsel van een onafhankelijke rechterlijke macht en weinig vooruitzichten biedt op een geloofwaardig onderzoek; betreurt de ernstige vertrouwensbreuk tussen de overheid, de rechterlijke macht, de politie en de media; vraagt de Turkse regering daarom met klem zich volledig achter de democratische beginselen te scharen en zich niet verder te mengen in het onderzoek naar en het proces wegens corruptie;

5. herinnert de Turkse regering eraan dat zij zich ertoe heeft verbonden corruptie uit te roeien, met name door gevolg te geven aan het merendeel van de aanbevelingen die in de evaluatieverslagen van de Groep van Staten tegen Corruptie van de Raad van Europa (GRECO) van 2005 zijn gedaan; vraagt de Turkse regering toe te zien op de goede werking van de Rekenkamer overeenkomstig de toepasselijke internationale normen en het publiek en de betrokken instellingen, met name de Grote Nationale Vergadering van Turkije, volledige inzage te geven in de verslagen van de Rekenkamer, ook die over de veiligheidsdiensten; vraagt Turkije ervoor te zorgen dat alle ministeries samenwerking verlenen aan de Rekenkamer; benadrukt nogmaals dat er een gerechtelijke politie moet worden ingesteld die onder het gezag van een rechter werkt;

6. wijst erop dat in een moderne democratische staat een systeem van wederzijdse controle („checks and balances”) een cruciale rol vervult, en benadrukt dat de Grote Nationale Vergadering van Turkije een fundamentele rol moet spelen in het hart van het Turkse politieke systeem door een kader te bieden voor dialoog en de bewerkstelling van consensus in het gehele politieke spectrum; uit zijn bezorgdheid over de politieke polarisatie en het gebrek aan bereidheid bij de regering en de oppositie om consensus te bereiken over cruciale hervormingen en het opstellen van een nieuwe grondwet; dringt er bij alle politieke actoren, de regering en de oppositie op aan samen te werken om een pluralistische visie in overheidsinstellingen te bewerkstelligen en de modernisering en democratisering van de staat en de samenleving te bevorderen; benadrukt de essentiële rol van maatschappelijke organisaties en de noodzaak van voldoende communicatie met de burgers over het hervormingsproces; vraagt de politieke meerderheid andere politieke krachten en maatschappelijke organisaties actief bij het overleg over relevante hervormingen te betrekken en op inclusieve wijze rekening te houden met hun belangen en gezichtspunten; benadrukt dat de grondwets-hervorming de belangrijkste prioriteit moet blijven voor de modernisering en democratisering van Turkije;

7. is bezorgd over de aantijgingen dat de autoriteiten ambtenaren, politiemensen en militairen systematisch profileren op basis van hun godsdienst, etnische afkomst en politieke overtuiging;

8. benadrukt dat er dringend verdere voortgang moet worden geboekt bij de tenuitvoerlegging van de grondwetswijzigingen van 2010, met name wat betreft de aanneming van wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en het militair strafrecht en van wetgeving tot invoering van positieve discriminatie ter bevordering van gendergelijkheid; beklemtoont het belang van de nauwgezette tenuitvoerlegging van deze wetwijzigingen van zodra deze zijn goedgekeurd;

Woensdag 12 maart 2014

9. looft het feit dat het Bemiddelingscomité consensus heeft bereikt over zestig grondwetswijzigingen, maar uit zijn bezorgdheid over de opschorting van de werkzaamheden van het comité en het huidige gebrek aan vooruitgang; is ervan overtuigd dat de werkzaamheden inzake een nieuwe grondwet voor Turkije voortgezet moet worden, aangezien dit noodzakelijk is voor het hervormingsproces in Turkije; benadrukt dat het van belang is om in het kader van het constitutionele hervormingsproces consensus te bereiken over een doeltreffende scheiding van machten en een inclusieve definitie van burgerschap teneinde een volledig democratische grondwet te bereiken die gelijke rechten waarborgt voor iedereen in Turkije; onderstreept dat Turkije, als lid van de Raad van Europa, zou kunnen profiteren van een actieve dialoog met de commissie van Venetië over het proces van de grondwetsherziening; benadrukt dat het proces van grondwetswijzigingen op transparante en inclusieve wijze moet verlopen, met volledige inspraak van het maatschappelijk middenveld in alle fasen;

10. uit zijn diepe bezorgdheid over de nieuwe wet op de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers en wijst op de sterke, centrale rol die de minister van Justitie wordt toebedeeld, hetgeen niet strookt met het beginsel van een onafhankelijke rechterlijke macht als voorwaarde voor een volledig functionerend democratisch systeem van scheiding der machten; benadrukt dat de regels betreffende de benoeming, samenstelling en werking van de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers volledig in overeenstemming moeten zijn met de Europese normen, en vraagt de Turkse regering nauw overleg te plegen met de Europese Commissie en de Commissie van Venetië en de nieuwe wet op de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers overeenkomstig hun aanbevelingen te wijzigen;

11. is ingenomen met het democratiseringspakket dat de regering op 30 september 2013 heeft gepresenteerd en vraagt de regering het snel en volledig ten uitvoer te leggen, bij de voorbereiding van de uitvoeringsbepalingen naar behoren overleg te plegen met de oppositie en relevante maatschappelijke organisaties, en door te gaan met zijn inspanningen met het oog op de hervorming van het kiesstelsel (onder meer de verlaging van de kiesdrempel van 10 %) en de adequate inclusie van alle onderdelen van de Turkse samenleving om de democratie te versterken en het bestaande pluralisme in het land beter te weerspiegelen; benadrukt de dringende noodzaak van een alomvattende antidiscriminatiewetgeving en de instelling van een Raad voor discriminatiebestrijding en gelijkheid; vraagt de regering ervoor te zorgen dat de wetgeving betreffende haatmisdrijven bescherming biedt aan alle burgers en gemeenschappen, met inbegrip van LGTBI; moedigt de overheid ertoe aan onverwijd maatregelen te nemen om de alevitische gemeenschap meer rechten te geven; vraagt om verdere inspanningen om de discriminatie van de Roma-minderheid aan te pakken, hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te vergroten en schooluitval terug te dringen;

12. is verheugd over de oprichting van nieuwe instellingen, met name de Ombudsman en het Turks Nationaal Instituut voor de Mensenrechten, die sinds 2013 operationeel zijn en die bijkomende mechanismen creëren waarmee personen de bescherming van hun grondrechten en vrijheden kunnen afdwingen;

13. betreurt ten eerste dat er onder betogers en politiemensen doden zijn gevallen, dat de politie excessief geweld heeft gebruikt en dat een aantal marginale groepen gewelddaden heeft gepleegd; is van mening dat de protesten in het Gezipark zowel getuigen van het bestaan van een krachtig maatschappelijk middenveld als van de dringende noodzaak van verdere dialoog en hervormingen met het oog op de bevordering van fundamentele waarden; betreurt dat de rechtbanken er blijkbaar niet zijn geslaagd alle staatsambtenaren en politiemensen te straffen die verantwoordelijk waren voor het buitensporige geweld en de doden en zwaargewonden die onder de betogers in het Gezipark zijn gevallen, en is dan ook verheugd over het lopende administratieve onderzoek (dat door het Ministerie van Binnenlandse Zaken is ingesteld), het gerechtelijke onderzoek en het onderzoek van de Ombudsman over klachten over de gebeurtenissen in het Gezipark, als een nieuwe kans om blijf te geven van het engagement om de rechtsstaat te handhaven en de verantwoordelijken voor de rechter te brengen; verwacht dat de onderzoeken de punten van zorg volledig en onverwijd zullen aanpakken; dringt er bij Turkije op aan adequate interne beoordelingsprocedures vast te stellen en een onafhankelijke toezichtsinstantie voor overtredingen door de politie op te richten; is van mening dat de gebeurtenissen in het Gezipark de noodzaak blootleggen om verstrekkende hervormingen door te voeren, teneinde de eerbiediging van de vrijheid van vergadering te waarborgen; moedigt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de politie ertoe aan werkwijzen te ontwikkelen om op een meer beheerste wijze met straatprotest om te gaan en vraagt hun met name medisch personeel, advocaten en andere beroepsgroepen die de grondrechten van betogers verdedigen, niet te arresteren en hun werkzaamheden niet te belemmeren; uit zijn bezorgdheid over de rechtszaken tegen gezondheidswerkers, advocaten, academici, studenten en beroepsverenigingen in verband met hun geweldloze acties tijdens de gebeurtenissen van Gezi;

14. merkt op dat deze ongekende protestgolf tevens blijf geeft van het legitieme verlangen van een groot aantal Turkse burgers naar meer democratie; herhaalt dat regeringen in een democratische bestuursvorm tolerantie moeten bevorderen en de vrijheid van godsdienst en overtuiging voor alle burgers moeten waarborgen; roept de regering op de pluraliteit en rijkdom van de Turkse samenleving te eerbiedigen;

Woensdag 12 maart 2014

15. is zeer bezorgd over de zeer beperkte berichtgeving over de gebeurtenissen in het Gezipark door de Turkse media en het ontslag van journalisten die kritiek uitten op de reactie van de regering op die gebeurtenissen; herinnert eraan dat vrijheid van meningsuiting en pluralisme in de media, ook de digitale en sociale media, centrale Europese waarden zijn, en dat een onafhankelijke pers essentieel is voor een democratische samenleving, aangezien zij burgers in staat stelt geïnformeerd deel te nemen aan de collectieve besluitvorming en daardoor de democratie versterkt; is uiterst bezorgd over de nieuwe internetwet die buitensporige controle over en toezicht op internettoegang invoert, en mogelijk grote gevolgen kan hebben voor de vrijheid van meningsuiting, onderzoeksjournalistiek, democratisch toezicht en toegang tot politiek diverse informatie op het internet; wijst op de ernstige bezorgdheid die de EU en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa hebben geuit en vraagt de Turkse regering de wet te herzien in overeenstemming met de Europese normen inzake vrijheid van de media en vrijheid van meningsuiting; uit eens te meer zijn bezorgdheid over het feit dat de meeste media in het bezit zijn van en geconcentreerd zijn bij grote ondernemingen met een brede reeks zakelijke belangen, en wijst op het verontrustende en wijdverspreide fenomeen van zelfcensuur door media-eigenaren en journalisten; is bezorgd over het feit dat journalisten uit posities in de media ontslagen zijn wegens kritiek op de regering; is uiterst bezorgd over de procedures die gebruikt worden om eigenaars van kritische media te bestraffen; stelt zich vragen bij de gevolgen van overheidsaccreditatie die voornamelijk op de oppositiemediën gericht is; uit grote bezorgdheid over het buitengewoon grote aantal journalisten dat momenteel in voorlopige hechtenis zit, daar dit de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van de media belemmert, en dringt er bij de gerechtelijke autoriteiten van Turkije op aan deze zaken zo spoedig mogelijk te beoordelen en te behandelen; benadrukt de bijzondere rol van openbare media bij het versterken van de democratie en vraagt de Turkse regering te garanderen dat deze onafhankelijk en duurzaam zijn en voldoen aan de Europese normen;

16. uit zijn grote bezorgdheid en ontevredenheid over het gebrek aan echte dialoog en raadpleging over het ontwerp van mediawet en het wetsontwerp inzake de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers, en merkt op dat daarmee sterk wordt afgeweken van eerdere gevallen van goede samenwerking; vreest ten eerste dat Turkije met de internetwet en de wet inzake de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers afwijkt van zijn pad in de richting van de naleving van de criteria van Kopenhagen, en vraagt de Turkse regering een echte, constructieve dialoog aan te gaan over deze twee wetten en toekomstige wetgeving, met name inzake de media en de rechterlijke macht, en er alles aan te doen om het onderhandelingsproces nieuw leven in te blazen en te tonen dat zij haar Europese perspectief echt ter harte neemt, onder meer door een hervorming van de internetwet en de wet inzake de Hoge Raad van rechters en openbare aanklagers;

17. uit zijn bezorgdheid over de kort geleden gedane uitspraken van de premier van Turkije volgens welke hij in overtreding met de huidige internetwet Facebook en YouTube zou kunnen verbieden;

18. merkt op dat de ad-hocdelegatie van het Parlement voor de waarneming van processen tegen journalisten in Turkije die in 2011 werd opgericht, en die wordt vermeld in zijn resoluties over de voortgangsverslagen betreffende Turkije van 2011 en 2012, het activiteitenverslag in 2013 heeft voorgelegd, op basis van feitelijke observaties, en op 1 april 2014 het definitieve activiteitenverslag zal voorleggen;

19. wijst op de zorgen in de Turkse samenleving over de buitensporig grote reikwijdte van het Ergenekon-proces, de tekortkomingen wat betreft de eerlijke procesgang, en de beschuldigingen van het gebruik van tegenstrijdig bewijs tegen de beklaagden, als gevolg waarvan het draagvlak voor de uitspraak in deze zaak, net als in het Sledgehammer-proces, wordt ondermijnd; benadrukt in het licht van bovenstaande eens te meer dat het KCK-proces het bewijs moet vormen van de kracht en het correct, onafhankelijk, onpartijdig en transparant functioneren van de democratische instituties en van de rechterlijke macht in Turkije, alsook van de krachtige en onvoorwaardelijke inzet voor de eerbiediging van de grondrechten; roept de EU-delegatie in Ankara op om de verdere ontwikkelingen in deze processen op de voet te volgen, met inbegrip van een eventuele beroepsprocedure en de detentieomstandigheden, en om verslag uit te brengen aan de Commissie en het Parlement;

20. vestigt bijzondere aandacht op de rechtszaken tegen Füsün Erdoğan en Pinar Selek; is van mening dat deze rechtszaken een illustratie vormen van de tekortkomingen van het Turkse rechtssysteem en uit bezorgdheid over het feit dat het proces tegen Pinar Selek 16 jaar geduurd heeft; benadrukt dat rechtszaken op transparante wijze moeten verlopen, en dat in dit verband de rechtsstaat moet worden eerbiedigd en gepaste omstandigheden moeten worden gewaarborgd;

21. is bezorgd over de breder wordende culturele kloof in Turkije op basis van zogenaamde „levensstijlkwesies”, waardoor het gevaar bestaat dat de autoriteiten zich beginnen te mengen in de persoonlijke levenssfeer van burgers, zoals wordt geïllustreerd door de recente uitspraken over het aantal kinderen dat vrouwen moeten hebben, gemengde studentenverblijven en de verkoop van alcohol;

Woensdag 12 maart 2014

22. wijst erop dat de tenuitvoerlegging van het derde pakket justitiële hervormingen heeft geleid tot de vrijlating van een aanzienlijk aantal gedetineerden, en verwelkomt het vierde pakket justitiële hervormingen als een volgende belangrijke stap in de richting van een Turkse rechterlijke macht die in overeenstemming is met de normen en waarden van de EU; wijst in het bijzonder op i) het nieuwe, belangrijke onderscheid tussen de vrijheid van meningsuiting, van pers en van vergadering en het aanzetten tot geweld of tot terreurdaden, ii) de beperking van de strafbaarstelling van het ophemelen van een misdaad of een misdadiger tot gevallen waarbij er sprake is van een duidelijke en acute dreiging voor de openbare orde, en iii) de inperking van de strafbaarstelling van het plegen van een misdaad in naam van een organisatie, zonder lid van deze organisatie te zijn, tot uitsluitend gewapende organisaties;

23. is ingenomen met de initiatieven van de hoge raad van rechters en openbare aanklagers om een groot aantal rechters en openbare aanklagers op te leiden op het gebied van mensenrechten en om een grondige, operationele interpretatie van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) te bevorderen; wijst op de goedkeuring van een actieplan ter voorkoming van schendingen van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en roept de regering ertoe op te zorgen voor de snelle en effectieve uitvoering ervan zodat alle kwesties die aan de orde komen in arresten van het EHRM waarin werd bepaald dat Turkije de bepalingen van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens heeft geschonden eens en voor altijd kunnen worden aangepakt; spoort de regering aan de ambitieuze justitiële hervormingen voort te zetten, die zijn gebaseerd op de noodzaak om de bescherming en bevordering van grondrechten te ondersteunen; benadrukt in dit verband dat de hervorming van de antiterreurwet prioriteit dient te krijgen;

24. roept Turkije op zich te committeren aan de strijd tegen straffeloosheid en de inspanningen ten aanzien van de toetreding tot het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (ICC) tot een goed einde te brengen;

25. wijst er nogmaals op hoe belangrijk het is om hoofdstuk 23 (rechterlijke macht en fundamentele rechten) en hoofdstuk 24 (justitie en binnenlandse zaken) in een vroeg stadium van het onderhandelingsproces te openen en als laatste af te ronden; benadrukt dat dit in overeenstemming zou zijn met de nieuwe benadering van de Commissie voor nieuwe kandidaat-lidstaten; herinnert eraan dat de opening van deze hoofdstukken afhankelijk is van de vervulling van de voorwaarden vastgesteld in het kader de officiële referentiecriteriën en benadrukt dan ook dat de vaststelling, ten opzichte van Turkije, van officiële criteria voor de opening van deze hoofdstukken tot een duidelijk stappenplan zou leiden voor en een nieuwe impuls zou geven aan het hervormingsproces, en in het bijzonder het hervormingsproces een duidelijk richtsnoer zou geven, op basis van de Europese normen, met bijzondere nadruk op de rechtsspraak; verzoekt de Raad dan ook hernieuwde inspanningen voor de vaststelling van de officiële referentiecriteriën en uiteindelijk, wanneer aan de criteria is voldaan, voor de opening van de hoofdstukken 23 en 24; dringt er bij Turkije op aan zoveel mogelijk samen te werken om dit te bereiken; verzoekt de Commissie om onverwijld dialoog en samenwerking met Turkije te bevorderen op het gebied van de rechtsspraak en de grondrechten en op het gebied van justitie en binnenlandse zaken in het kader van de „positieve agenda”;

26. prijst het besluit van de vereniging van stichtingen om de grond van het historische Mor Gabriël-klooster terug te geven aan de Syrische gemeenschap in Turkije, overeenkomstig de belofte van de regering in het democratiseringspakket; benadrukt dat een passend rechtskader moet blijven bestaan voor het herstel van de eigendomsrechten van alle religieuze gemeenschappen; benadrukt dat het van belang is het hervormingsproces op het gebied van de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst voort te zetten door religieuze gemeenschappen in staat te stellen rechtspersoonlijkheid te verwerven, door alle restricties ten aanzien van de opleiding, benoeming en opvolging van geestelijken weg te nemen, door te voldoen aan de desbetreffende arresten van het EHRM en de aanbevelingen van de commissie van Venetië, en door alle vormen van op godsdienst gebaseerde discriminatie of belemmeringen uit te bannen; vraagt de regering van Turkije zich te buigen over het verzoek van de alevitische gemeenschap om erkenning van de cemevis als volwaardige gebedshuizen onderstreept dat alle obstakels voor een spoedige heropening van het Halki-seminarie en het publiek gebruik van de kerkelijke titel van oecumenisch patriarch moeten worden weggenomen; roept het Turks hooggerechtshof op terug te komen op zijn beslissing waarbij de historische Hagia Sophiakerk in Trabzon als een moskee wordt ingericht en aan te dringen op de onmiddellijke heropening als een museum;

27. spreekt zijn steun uit voor de databank inzake geweld tegen vrouwen die op dit moment door het ministerie van Gezinszaken en Sociaal Beleid wordt opgezet; dringt erop aan de bestaande wetgeving inzake de opzet van opvanghuizen voor vrouwen die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld aan te vullen met adequate follow-upinstrumenten, indien gemeenten verzuimen om dergelijke opvanghuizen op te zetten; ondersteunt de inspanningen van het ministerie van Gezinszaken en Sociaal Beleid om de straffen te verhogen voor gedwongen huwelijken op jonge leeftijd, een fenomeen dat moet worden uitgebannen, en moedigt het aan op deze weg verder te gaan; roept op tot meer inspanningen om zogeheten „eerwraak” uit te bannen; spreekt nogmaals zijn zorg uit over de geringe maatschappelijke en economische inclusie van vrouwen en over de geringe participatie van vrouwen in het arbeidsproces, in de politiek en op hoog niveau in het openbaar bestuur, en spoort de regering aan om adequate maatregelen te nemen om een centralere rol van vrouwen in het economische en politieke stelsel van Turkije te bevorderen; verzoekt de politieke partijen om specifieke maatregelen te treffen om de positie van vrouwen verder te versterken en zo hun actieve deelname aan het politieke leven te bevorderen; benadrukt de sleutelrol van onderwijs en beroepsopleiding bij de bevordering van de maatschappelijke en economische inclusie van vrouwen, en de noodzaak om gendergelijkheid een plaats te geven in het wetgevingsproces en bij de tenuitvoerlegging van wetten;

Woensdag 12 maart 2014

28. geeft volledige steun aan het initiatief van de regering om een oplossing te vinden voor het Koerdische vraagstuk op basis van onderhandelingen met de PKK, met als doel de terroristische acties van de PKK definitief te doen ophouden; is verheugd over het feit dat onderwijs in het Koerdisch nu toegestaan is in particuliere scholen en moedigt de regering aan om de noodzakelijke hervormingen in gang te zetten om de sociale, culturele en economische rechten van de Koerdische gemeenschap te bevorderen, onder meer door middel van onderwijs in het Koerdisch in openbare scholen, na toereikende raadpleging van de relevante belanghebbenden en van de oppositie, met als uiteindelijk doel bij te dragen aan een daadwerkelijke bereidheid rekening te houden met de eisen wat betreft grondrechten voor alle burgers van Turkije; verzoekt Turkije het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa te ondertekenen; geeft uiting aan zijn bezorgdheid over het grote aantal processen tegen schrijvers en journalisten die over het Koerdische vraagstuk schrijven en over de arrestatie van diverse Koerdische politici, burgemeesters, gemeenteraadsleden, vakbondsleden, advocaten, manifestanten en mensenrechtenactivisten in verband met het zogenaamde KCK-proces; dringt er bij de oppositie op aan de onderhandelingen en hervormingen actief te ondersteunen als een belangrijke stap in het belang van de Turkse samenleving als geheel; dringt er bij de Turkse autoriteiten en de Commissie op aan om nauw samen te werken om te beoordelen welke uit hoofde van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA) uitgevoerde programma's kunnen worden gebruikt om duurzame ontwikkeling in het zuidoosten te bevorderen, in het kader van de onderhandelingen over hoofdstuk 22;

29. is verheugd over de, naar verwachting, spoedige tenuitvoerlegging van de aankondiging van de regering van Turkije dat er opnieuw een Griekse minderheidsschool zal worden geopend op het eiland Gökçeada (Imbros), hetgeen een positieve stap is in de richting van het behoud van het biculturele karakter van de eilanden Gökçeada (Imbros) en Bozcaada (Tenedos), overeenkomstig resolutie 1625 van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa uit 2008; merkt evenwel op dat verdere stappen nodig zijn om de problemen aan te pakken waarmee leden van de Griekse minderheid worden geconfronteerd, met name wat hun eigendomsrechten betreft; verzoekt de Turkse overheid in dit verband om, gezien het dalende aantal leden van de minderheid, expatgezinnen die tot de minderheid behoren en wensen terug te keren naar het eiland, aan te moedigen en te helpen;

30. is van mening dat een maatschappelijke dialoog en de betrokkenheid van de sociale partners van wezenlijk belang zijn voor de ontwikkeling van een welvarende en pluralistische samenleving, en ter bevordering van maatschappelijke en economische inclusie in de samenleving in het algemeen; onderstreept dat verdere vooruitgang moet worden geboekt op het gebied van sociaal beleid en werkgelegenheid, in het bijzonder met als doel alle obstakels voor het effectief en ongehinderd functioneren van vakbonden weg te nemen, in het bijzonder bij kleine en middelgrote ondernemingen, een nationale werkgelegenheidsstrategie vast te stellen, zwartwerk aan te pakken, de dekking van socialebeschermingsmechanismen te verbreden, en de arbeidsparticipatie onder vrouwen en personen met een handicap te vergroten; wijst op de tenuitvoerlegging van nieuwe wetgeving inzake vakbondsrechten in zowel de publieke als de particuliere sector, en verzoekt Turkije om er alles aan te doen om de wetgeving volledig in overeenstemming met de IAO-normen te brengen, in het bijzonder het stakingsrecht en het recht op collectieve onderhandelingen; benadrukt het belang om hoofdstuk 19 over sociaal beleid en werkgelegenheid te openen;

Werken aan goede nabuurschapsbetrekkingen

31. neemt kennis van de voortdurende inspanningen van Turkije en Griekenland om hun bilaterale betrekkingen te verbeteren, onder meer door middel van bilaterale vergaderingen; vindt het evenwel betreurenswaardig dat de casus belli-dreiging van de Turkse Grote Nationale Vergadering jegens Griekenland niet is ingetrokken; dringt er bij de Turkse regering op aan om een einde te maken aan de herhaaldelijke schendingen van het Griekse luchtruim en de territoriale wateren en aan de Turkse militaire vluchten over Griekse eilanden;

32. dringt er bij de regering van Turkije op aan het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Unclos), dat deel uitmaakt van het acquis communautaire, zonder verdere vertraging te tekenen en te ratificeren, en herinnert eraan dat de exclusieve economische zone van de Republiek Cyprus volledig legitiem is; verzoekt Turkije om de soevereine rechten van alle lidstaten te eerbiedigen, met inbegrip van de rechten in verband met het onderzoek naar en de exploitatie van bodemschatten in de grondgebieden of wateren onder hun soevereiniteit;

33. herhaalt zijn sterke steun voor de hereniging van Cyprus, op basis van een eerlijke en duurzame oplossing voor beide gemeenschappen, en is dit verband verheugd over de gemeenschappelijke verklaring van de leiders van de twee gemeenschappen over het opnieuw opstarten van de gesprekken over de hereniging van Cyprus en de inzet van beide partijen voor een oplossing op basis van een federatie van twee gemeenschappen en twee zones met politieke gelijkheid, en het feit dat het herenigde Cyprus, als lid van de VN en van de EU, een enkele internationale rechtspersoonlijkheid, een enkel zelfbestuur en een enkel staatsburgerschap, zal krijgen; is verheugd over de inspanningen van beide partijen om een positieve sfeer te creëren om de gesprekken tot een goed einde te kunnen brengen, en om maatregelen te treffen om het vertrouwen te herstellen ter ondersteuning van het onderhandelingsproces; verzoekt Turkije actieve steun te verlenen aan de onderhandelingen die gericht zijn op een eerlijke, alomvattende en duurzame oplossing, onder auspiciën van de secretaris-

Woensdag 12 maart 2014

generaal van de VN en overeenkomstig de desbetreffende resolutie van de VN-Veiligheidsraad; dringt er bij Turkije op aan te beginnen met de terugtrekking van zijn troepen uit Cyprus en het afgegrensd gebied rond Famagusta over te dragen aan de VN, overeenkomstig Resolutie 550 (1984) van de VN-Veiligheidsraad; dringt er bij de Republiek Cyprus op aan de haven van Famagusta onder het toezicht van de EU-douane open te stellen, teneinde een positief klimaat te scheppen voor een succesvolle afronding van de lopende onderhandelingen over hereniging, en de Turks-Cyprioten toe te staan rechtstreeks handel te drijven op een legale wijze die voor alle partijen aanvaardbaar is; neemt kennis van de voorstellen van de regering van Cyprus om bovenstaande kwesties aan te pakken;

34. is ingenomen met de gezamenlijke verklaring van burgemeester Alexis Galanos en burgemeester Oktay Kayalp van 10 december 2013 waarin zij hun duidelijke steun hebben uitgesproken voor een herenigd Famagusta;

35. is ingenomen met het besluit van Turkije om het Comité vermiste personen toegang te verschaffen tot een afgegrensd militair gebied in het noordelijke deel van Cyprus en spoort Turkije aan het comité voor onderzoekdoeleinden toegang te verlenen tot relevante archieven en militaire zones; vraagt bijzondere aandacht voor het werk dat wordt verricht door het Comité vermiste personen;

36. benadrukt het belang van een coherente en alomvattende veiligheidsbenadering in het oostelijke gedeelte van de Middellandse Zee en dringt er bij Turkije op aan een politieke dialoog tussen de EU en de NAVO mogelijk te maken door zijn veto op samenwerking tussen de EU en de NAVO, met inbegrip van Cyprus, op te heffen; roept tegelijkertijd de Republiek Cyprus op zijn veto op de deelname van Turkije aan het Europees defensieagentschap op te heffen;

37. dringt er bij Turkije en Armenië op aan over te gaan tot een normalisering van hun betrekkingen door de protocollen over de instelling van diplomatieke betrekkingen onvoorwaardelijk te ratificeren, de grens open te stellen en hun betrekkingen actief te verbeteren, in het bijzonder wat grensoverschrijdende samenwerking en economische integratie betreft;

Bevordering van de samenwerking tussen de EU en Turkije

38. betreurt de weigering van Turkije te voldoen aan zijn verplichting van een volledige, niet-discriminatoire uitvoering van het aanvullend protocol bij de associatieovereenkomst EG-Turkije ten opzichte van alle lidstaten; herinnert eraan dat deze weigering grote gevolgen blijft hebben voor het onderhandelingsproces;

39. wijst erop dat Turkije nog altijd de op vijf na grootste handelspartner van de EU is, terwijl de EU voor Turkije de grootste handelspartner vormt, waarbij 38 % van de totale Turkse handel naar de EU gaat en 71 % van de directe buitenlandse investeringen in Turkije uit de EU afkomstig zijn; is verheugd dat de Commissie de douane-unie tussen de EU en Turkije voortdurend evalueert teneinde de gevolgen ervan voor beide partijen en eventuele aanpassingen ervan te beoordelen en dringt er bij Turkije op aan om de resterende belemmeringen voor het vrije verkeer van goederen weg te nemen;

40. is van mening dat, gezien de strategische rol van Turkije als energieknooppunt en gezien het feit dat het land over grote hoeveelheden hernieuwbare energiebronnen beschikt, moet worden overwogen om nauwe samenwerking op energiegebied tot stand te brengen tussen de EU en Turkije en om de onderhandelingen over hoofdstuk 15 betreffende energie te openen met het oog op een passend regelgevingskader; wijst er verder op dat het belangrijk is om Turkije te betrekken bij de uitwerking van het Europese energiebeleid; benadrukt het feit dat prioriteiten op het gebied van klimaatverandering, hernieuwbare energie en energie-efficiëntie moeten worden aangepakt, en benadrukt in dit verband de mogelijkheden voor samenwerking tussen de EU en Turkije op het gebied van groene energie; verzoekt de Commissie prioriteit te verlenen aan de financiering van projecten voor duurzame energie, het energienetwerk en interconnectie in Turkije; verzoekt Turkije om wetgeving inzake milieueffectbeoordeling volledig ten uitvoer te leggen, zonder uitzondering te maken voor grote projecten;

41. neemt nota van de sterkere inmenging van Turkije in Zuidoost-Europa, met name in Bosnië en Herzegovina, en spoort de Turkse overheid ertoe aan haar standpunt in lijn te brengen met dat van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, om diplomatieke activiteiten te coördineren met de HR/VP en om de samenwerking met de lidstaten verder te versterken;

Woensdag 12 maart 2014

42. is ingenomen met de Turkse inzet bij de verstrekking van humanitaire bijstand aan bijna één miljoen Syrische vluchtelingen; verzoekt Turkije om zijn grenzen grondig te bewaken om de binnenkomst van strijders en wapens te voorkomen ten gunste van groeperingen waarvan het waarschijnlijk wordt geacht dat zij betrokken zijn bij systematische mensenrechtenschendingen of die niet bijdragen aan de democratische overgang in Syrië; is van oordeel dat de EU, Turkije en andere internationale belanghebbenden er actief naar moeten streven een gemeenschappelijke strategische visie te ontwikkelen om onverwijld een politieke en democratische oplossing voor Syrië te bevorderen en politieke en economische stabiliteit in de regio te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor Jordanië, Libanon, Iran en Irak; wijst in het bijzonder op de moeilijke omstandigheden van de Syrische alevitische vluchtelingengemeenschap, die haar toevlucht heeft gezocht tot de randen van de grote steden, en verzoekt Turkije ervoor te zorgen dat steun hen daadwerkelijk kan bereiken; benadrukt dat toegang moet worden gewaarborgd tot onderwijs en banen voor vluchtelingen, en uit tegelijkertijd bezorgdheid over de sociaal-economische impact van vluchtelingengemeenschappen op steden en dorpen in de buurt van vluchtelingenkampen; verzoekt de Commissie, de lidstaten en de internationale gemeenschap om nauw samen te werken met Turkije bij het verlenen van steun aan vluchtelingen;

o

o o

43. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger, de secretaris-generaal van de Raad van Europa, de voorzitter van het Europees Hof voor de rechten van de mens, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de regering en het parlement van de Republiek Turkije.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0236

EU-strategie voor de Noordpool

Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over de strategie van de EU voor het Noordpoolgebied (2013/2595(RSP))

(2017/C 378/20)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn voorgaande verslagen en resoluties over het Noordpoolgebied, waarvan de meest recente werd aangenomen in januari 2011,
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 26 juni 2012 getiteld „Ontwikkeling van een EU-beleid ten opzichte van het noordpoolgebied: vooruitgang sedert 2008 en volgende stappen” (JOIN(2012)0019) en de mededeling van de Commissie van 20 november 2008 getiteld „De Europese Unie en het Noordpoolgebied” (COM(2008)0763),
- gezien de voorbereidende actie „Strategische milieueffectbeoordeling van de ontwikkeling van het Noordpoolgebied”,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 2013 over het EU-beleid ten aanzien van het Noordpoolgebied,
- gezien de bepalingen van het VN-Zeerechtverdrag,
- gezien het programma van de Arctische Raad voor de periode 2013-2015 onder het Canadese voorzitterschap,
- gezien de verklaring van Kiruna van de Arctische Raad van 15 mei 2013,
- gezien het partnerschap EU-Groenland 2007-2013 en de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de EU en Groenland,
- gezien zijn standpunt van 5 februari 2014 over het ontwerpbesluit van de Raad inzake de betrekkingen tussen de Europese Unie, enerzijds, en Groenland en het Koninkrijk Denemarken, anderzijds ⁽¹⁾,
- gezien het programma Horizon 2020 voor onderzoek en innovatie voor de periode 2014-2020,
- gezien de verklaring die op 3-4 juni 2013 in Kirkenes is uitgegeven ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de Europees-Arctische samenwerking in het Barentsz-zeegebied,
- gezien de nationale strategieën en beleidsdocumenten betreffende Arctische aangelegenheden van respectievelijk Finland, Zweden, Denemarken en Groenland, Noorwegen, Rusland, de VS, Canada en het Verenigd Koninkrijk,
- gezien de verklaringen van het Parlementair Forum van de Noordelijke Dimensie van september 2009 te Brussel, februari 2011 te Tromsø en november 2013 te Archangelsk,
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de derde ontmoeting van ministers van de Noordelijke Dimensie in Brussel op 18 februari 2013,
- gezien de prioriteiten van de Raad voor het Europees-Arctische Barentsz-zeegebied voor de periode 2013-2015 onder het Finse voorzitterschap,
- gezien de verklaringen van de negende conferentie van parlementsleden van de Arctische regio op 13-15 september 2010 in Brussel, en van de tiende conferentie van parlementsleden van de Arctische regio op 5-7 september 2012 in Akureyri, en gezien de verklaring van het Permanent Comité van parlementsleden van de Arctische regio (SCPAR) van 19 september 2013 in Moermansk betreffende de status van waarnemer van de EU in de Arctische Raad,

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0075.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien de aanbevelingen van de Noordse Raad van 2012,
 - gezien Richtlijn 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 20 april 2012 getiteld „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020” ⁽²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 5 februari 2014 over een kader voor klimaat- en energiebeleid voor 2030 ⁽³⁾,
 - gezien het verslag van de Gemengde Parlementaire Commissie van de Europese Economische Ruimte van 28 oktober 2013 over het noordpoolbeleid,
 - gezien de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 3 oktober 2013 in Zaak C-583/11P en van 25 april 2013 in Zaak T-526/10 betreffende een verzoek tot nietigverklaring van Verordening (EU) nr. 737/2010 van de Commissie van 10 augustus 2010 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1007/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de handel in zeehondenproducten ⁽⁴⁾,
 - gezien het panelrapport van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) van 25 november 2013 getiteld „European Communities — measures prohibiting the importation and marketing of seal products”, hoofdstuk 1.3.5 (waarin de prejudiciële uitspraak van 29 januari 2013 wordt behandeld), en het beroep dat de EU op 29 januari 2014 bij de beroepsinstantie van de WTO heeft ingesteld,
 - gezien het Nordregio Report 2009:2 („Strong, Specific and Promising — Towards a Vision for the Northern Sparsely Populated Areas in 2020”),
 - gezien artikel 110, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de EU belangen heeft in het Noordpoolgebied omwille van haar rechten en verplichtingen krachtens het internationaal recht, haar inzet voor milieu-, klimaat- en ander beleid en de gelden die zij besteedt, haar onderzoeksactiviteiten en economische belangen;
- B. overwegende dat de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid hun gezamenlijke mededeling getiteld „Ontwikkeling van een EU-beleid ten opzichte van het Noordpoolgebied: vooruitgang sedert 2008 en volgende stappen” in juni 2012 hebben gepubliceerd;
- C. overwegende dat de Raad nog geen reactie heeft bekendgemaakt op de gemeenschappelijke verklaring van de Commissie en de EDEO die in de zomer van 2012 is gepubliceerd;
- D. overwegende dat het Parlement actief heeft deelgenomen aan de werkzaamheden van het SCPAR via zijn delegatie voor de betrekkingen met Zwitserland, IJsland en Noorwegen en in de conferentie van parlementariërs van het Noordpoolgebied;
- E. overwegende dat Denemarken, Finland en Zweden Arctische landen zijn; overwegende dat het enige inheemse volk van de EU, de Sami, in de arctische regio's van Finland en Zweden alsmede van Noorwegen en Rusland leeft;
- F. overwegende dat Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Polen, Spanje en Italië — waarnemers in de Arctische Raad — een aanzienlijke rol spelen in het Noordpoolgebied en zich sterk geïnteresseerd tonen in een toekomstige dialoog en samenwerking met de Arctische Raad;
- G. overwegende dat IJsland en Noorwegen als betrokken en betrouwbare partner met de EU geassocieerd zijn via de EER en de Schengenovereenkomst;

⁽¹⁾ PB L 178 van 28.6.2013, blz. 66.

⁽²⁾ PB C 258 E van 7.9.2013, blz. 99.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0094.

⁽⁴⁾ PB L 216 van 17.8.2010, blz. 1.

Woensdag 12 maart 2014

- H. overwegende dat de Noordpool een bewoond gebied is met soevereine staten; overwegende dat de Europese Arctische regio uit moderne geïndustrialiseerde samenlevingen, plattelandsgebieden en inheemse gemeenschappen bestaat; overwegende dat de actieve betrokkenheid van deze regio's bij de ontwikkeling van het EU-beleid voor de Noordpool een *sine qua non* is voor het waarborgen van legitimiteit, wederzijds begrip en plaatselijke steun voor de rol van de EU in het gebied;
 - I. overwegende dat de EU zich al heel lang voor het Noordpoolgebied inzet via de rol die zij speelt in het beleid inzake de noordelijke dimensie met Rusland, Noorwegen en IJsland, bij de samenwerking in het Barentsz-zeegebied, en in het bijzonder in de Raad voor het Europees-Arctische Barentsz-zeegebied, in de strategische partnerschappen met Canada, de VS en Rusland, en via haar deelname als actief ad-hocwaarnemer in de Arctische Raad in de afgelopen jaren;
 - J. overwegende dat de Arctische Raad op 15 mei 2013 in Kiruna besloten heeft „positief te reageren” op het verzoek van de EU om toekenning van de status van permanent waarnemer; overwegende dat hieraan de voorwaarde verbonden is dat het geschil tussen de EU en Canada in verband met het verbod op de invoer van producten van zeehonden wordt opgelost; overwegende dat de EU en Canada aan een oplossing voor deze kwestie werken; overwegende dat de EU reeds als permanent waarnemer aan de Arctische Raad deelneemt;
 - K. overwegende dat de EU en haar lidstaten een belangrijke bijdrage aan onderzoek in het Noordpoolgebied leveren; overwegende dat met middelen van meerdere EU-programma's, waaronder het nieuwe kaderprogramma Horizon 2020 en de Europese structuur- en investeringsfondsen, steun wordt toegekend aan grote onderzoeksprojecten in het gebied, die niet in de laatste plaats ten goede komen aan de plaatselijke inwoners en economieën;
 - L. overwegende dat slechts 20 % van de mondiale reserves van fossiele brandstoffen in 2050 kunnen worden geëxploiteerd teneinde de gemiddelde temperatuursverhoging onder de 2 °C te houden;
 - M. overwegende dat het Noordpoolgebied naar schatting een vijfde van de onontdekte koolwaterstofreserves op aarde herbergt, hoewel er meer onderzoek nodig is;
 - N. overwegende dat de groeiende belangstelling voor het Noordpoolgebied onder niet-Arctische spelers als China, Japan, India en andere Aziatische landen, de bedragen die zij aan poolonderzoek besteden en de bevestiging van Zuid-Korea, China, Japan, India en Singapore als waarnemers bij de Arctische Raad wijzen op een toenemende geopolitieke interesse in het Noordpoolgebied wereldwijd;
 - O. overwegende dat economische investeringen en ontwikkeling geflankeerd moeten worden door onderzoek en ontwikkeling, effectbeoordelingen en de bescherming van ecosystemen, teneinde te waarborgen dat het Noordpoolgebied duurzaam wordt ontwikkeld;
 - P. overwegende dat het onverminderd een topprioriteit is om toekomstige economische kansen en belangen door middel van duurzame ontwikkeling in evenwicht te brengen met sociaal-culturele, ecologische en milieu-uitdagingen, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de nationale Noordpoolstrategieën van de staten in het Noordpoolgebied;
- 1. is ingenomen met de gemeenschappelijke verklaring van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 26 juni 2012 als belangrijke bouwsteen voor het waarborgen van de voortdurende ontwikkeling van het EU-beleid voor de Noordpool;
 - 2. pleit nogmaals voor een eenvormig EU-beleid voor het Noordpoolgebied, alsook voor een coherente strategie en een concreet actieplan voor het engagement van de EU in het Arctisch gebied, met bijzondere aandacht voor sociaaleconomische en ecologische kwesties; meent dat een dergelijke strategie van essentieel belang is om de legitimiteit van en plaatselijke steun voor het EU-beleid in het Noordpoolgebied te verzekeren;
 - 3. onderstreept dat de toenemende benutting van de natuurlijke rijkdommen van het Noordpoolgebied ten goede moet komen aan de plaatselijke inheemse en niet-inheemse bevolking, en neemt de volledige verantwoordelijkheid voor het broze Arctische milieu;

Woensdag 12 maart 2014

4. wijst op de economische kansen en de ruime waaier van industrieën in de Arctische en sub-Arctische gebieden, zoals op het gebied van toerisme, maritieme industrie en scheepvaart, hernieuwbare energie, ecologische en schone technologieën, gas en olie, offshore-industrieën, bosbouw en houtindustrie, mijnbouw, vervoerdiensten en communicatie, informatietechnologie en e-oplossingen, visserij en aquacultuur, alsook landbouw en traditionele activiteiten zoals rendierhouderij; erkent de impact en het belang ervan zowel voor de regio als voor Europa in zijn geheel, en benadrukt het engagement van de Europese spelers op het gebied van handel, onderzoek en ontwikkeling;
5. neemt nota van de verklaring van Kiruna van de Arctische Raad van mei 2013, alsook van het besluit van de Arctische Raad om de EU en een aantal andere staten de status van permanent waarnemer toe te kennen; verzoekt de Commissie haast te maken met het vinden van een oplossing voor het geschil tussen de EU en Canada in verband met het verbod op de invoer van producten van zeehonden, en het Europees Parlement daarover steeds naar behoren te informeren; betreurt de gevolgen die het EU-verbod op de invoer van producten van zeehonden heeft voor delen van de bevolking en met name de cultuur en de inkomstenbronnen van de inheemse bevolking;
6. herinnert aan de rol van de EU en haar lidstaten als actieve leden van andere instellingen die zich met voor het Noordpoolgebied relevante zaken bezighouden, zoals de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD); is van oordeel dat de EU-instellingen hun inspanningen moeten richten op die gebieden waar de politieke, milieu- en economische belangen van de EU en haar lidstaten in het geding zijn; beklemtoont dat de belangen van de EU en de Europese Noordpoolstaten en -regio's centraal moeten staan wanneer EU-programma's met aangetoonde of potentiële gevolgen voor de Noordpool worden ingezet, gewijzigd of verder ontwikkeld om deze aan het hele Noordpoolgebied ten goede te laten komen;
7. beschouwt de Raad voor het Europees-Arctische Barentsz-zeegebied (BEAC) als een belangrijk forum voor samenwerking tussen Denemarken, Finland, Noorwegen, Rusland, Zweden en de Commissie; neemt kennis van het werk van de BEAC op het vlak van de gezondheidszorg en sociale kwesties, onderwijs en onderzoek, energie, cultuur en toerisme; wijst op de adviserende rol van de werkgroep inheemse volkeren (Working Group of Indigenous Peoples -WGIP) binnen de BEAC;
8. pleit ten eerste voor vrijheid van onderzoek in het Noordpoolgebied en moedigt brede samenwerking aan tussen de landen die actief zijn op het gebied van multidisciplinair Noordpoolonderzoek en die onderzoeksfaciliteiten opzetten;
9. wijst op de bijdrage die de EU levert op het gebied van onderzoek en ontwikkeling, en op de inzet van Europese economische actoren die opereren in het Noordpoolgebied;
10. onderstreept dat betrouwbare hogecapaciteitsnetwerken en digitale diensten van essentieel belang zijn om de economische activiteit en de welvaart van de volkeren in het Noordpoolgebied te bevorderen;
11. verzoekt de Commissie voorstellen te doen voor de wijze waarop het Galileo-project of projecten die een impact kunnen hebben op het Noordpoolgebied, zoals Wereldwijde monitoring voor milieu en veiligheid (GMES), uitgebouwd zouden kunnen worden om een veiligere en snellere scheepvaart in de Noordelijke wateren mogelijk te maken, en zo te investeren in de veiligheid en toegankelijkheid van met name de Noordoostpassage, bij te dragen aan een betere voorspelbaarheid van ijsbewegingen, de zeebodem van het Noordpoolgebied beter in kaart te brengen en meer inzicht te krijgen in de belangrijkste geodynamische processen in het gebied;
12. benadrukt dat betrouwbare toezicht- en observatiesystemen nodig zijn die de veranderende omstandigheden in het Noordpoolgebied volgen;
13. beklemtoont dat kenniscentra moeten worden ontwikkeld met het oog op het waarborgen van de veiligheid, een adequate voorbereiding op noodsituaties en goede reddingsfaciliteiten; is van oordeel dat de EU een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van dergelijke kenniscentra moet leveren;
14. is ingenomen met de inventarisatie van de ecologisch en biologisch gewichtige zones in de Noordpoolregio op grond van het VBD, wat een belangrijk proces vormt om de doeltreffende bescherming van de biodiversiteit op de Noordpool zeker te stellen en benadrukt het belang van de uitvoering van een ecosysteemgebaseerd beheer van het mariene milieu, het kustgebied en het vasteland van de Noordpool, zoals belicht door de groep deskundigen van de Arctische Raad;

Woensdag 12 maart 2014

15. benadrukt dat speciale aandacht moet worden besteed aan de ernstige milieuzorgen met betrekking tot de Arctische wateren, teneinde de bescherming van het milieu in het Noordpoolgebied in verband met eventuele offshore-olie- en -gasactiviteiten te waarborgen, daarbij rekening houdend met het risico op zware ongevallen en de noodzaak van een doeltreffende respons daarop, zoals bepaald in Richtlijn 2013/30/EU; roept de lidstaten van de EU en de EER op om in het kader van de beoordeling van de financiële draagkracht van exploitanten van offshore-olie- en -gasactiviteiten overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2013/30/EU de financiële capaciteit van aanvragers te beoordelen om de eventueel uit de desbetreffende offshore-olie- en -gasactiviteiten voortvloeiende aansprakelijkheden te dragen, met inbegrip van de aansprakelijkheid voor milieuschade, voor zover deze valt onder de milieu-aansprakelijkheidsrichtlijn (2004/35/EG);

16. verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten de inachtneming van de hoogste veiligheidsnormen voor het milieu in de Arctische wateren aan te moedigen en actief te bevorderen;

17. juicht het toe dat de leden van de Arctische Raad besloten hebben de zogenaamde „search and rescue”-overeenkomst en de „oil spill response”-overeenkomst te implementeren; betreurt evenwel het feit dat deze overeenkomsten geen specifieke bindende gemeenschappelijke normen bevatten;

18. onderstreept de noodzaak van een bindend instrument voor de preventie van vervuiling;

19. wijst nadrukkelijk op de noodzaak van een actieve rol van de EU in alle relevante werkgroepen van de Arctische Raad;

20. neemt kennis van het initiatief van de regering van IJsland om een eind te maken aan de onderhandelingen over EU-lidmaatschap; verzoekt de Commissie en de EDEO de goede betrekkingen in stand te houden en nauwer te gaan samenwerken met IJsland op gebieden die voor beide partijen van belang zijn, zoals de ontwikkeling van het zeevervoer, visserij, geothermale energie en milieu, en daarbij ten volle gebruik te maken van bestaande instrumenten, Arctische samenwerking tussen belanghebbenden in de EU en in IJsland aan te moedigen en ervoor te zorgen dat de Europese belangen in deze strategisch belangrijke regio niet in het gedrang komen;

21. is ingenomen met de voorbereidingen voor een Arctische Economische Raad, die als adviesorgaan voor de Arctische Raad moet gaan fungeren, en wijst op het grote aantal Europese bedrijven en instituten die een bijdrage leveren aan en investeren in het Noordpoolgebied, wat erop wijst dat niet alleen het bedrijfsleven van de drie Arctische EU-lidstaten doeltreffend participeert, maar ook dat van andere landen (met een waarnemersstatus), gezien de mondiale aard die veel bedrijven tegenwoordig hebben;

22. benadrukt dat het nodig is investeringen op een ecologisch en maatschappelijk verantwoorde manier te doen;

23. is ingenomen met „bottom-up”-initiatieven die voor een evenwichtig en langdurig engagement van Europese en niet-Europese bedrijven kunnen zorgen, en verzoekt de Commissie met voorstellen te komen voor de wijze waarop Europese bedrijven zich kunnen inzetten voor een duurzame en evenwichtige ontwikkeling van het Noordpoolgebied op de lange termijn;

24. beklemtoont dat de EU zich moet realiseren dat het belangrijk is dat activiteiten op het gebied van de exploitatie van grondstoffen ook het gebied zelf ten goede komen en daar worden geaccepteerd; onderkent dat er op dit moment nog een kloof bestaat tussen de kennis op het gebied van de winning van delfstoffen, verwerking en de geraamde toekomstige behoeften naarmate het gebied zich verder ontwikkelt; geeft aan dat de deelname van Arctische spelers aan gezamenlijke projecten op Europees niveau (zoals het innovatiepartnerschap inzake grondstoffen) de weg vrijmaakt voor informatie- en kennisuitwisseling op een groot aantal terreinen;

25. verzoekt de Commissie, gezien het grote aantal wetenschappelijke, economische en maatschappelijke activiteiten, met name in het Europese Noordpoolgebied, het gebied van de Barentszee en daarbuiten, methodes te ontwikkelen die leiden tot een beter gebruik van bestaande EU-subsidies en tot waarborging van een goed evenwicht tussen bescherming en ontwikkeling van het Noordpoolgebied als er EU-middelen naar dit gebied gaan;

26. onderstreept het cruciale belang van het regionaal en cohesiebeleid van de EU met betrekking tot interregionale en grensoverschrijdende samenwerking;

Woensdag 12 maart 2014

27. dringt daarnaast aan op de ontwikkeling van effectievere synergieën tussen bestaande programma's, bijvoorbeeld in het kader van het „Interreg IV”-programma, het programma voor de noordelijke periferie, het Kolarctic-programma, het programma voor de Oostzee en de strategie voor blauwe groei, alsook van het medefinancieren van partnerschappen in het kader van de Noordelijke Dimensie, zoals het milieupartnerschap voor de Noordelijke Dimensie en het partnerschap van de Noordelijke Dimensie inzake transport en logistiek, of van andere activiteiten in het kader van het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument (ENPI), om de doeltreffendheid van de financieringsstromen te kunnen verbeteren en heldere prioriteiten voor investeringen in het Arctisch gebied te kunnen vaststellen; verzoekt de Commissie en de EDEO met klem samen te werken aan een coherente verdeling van middelen voor het Noordpoolgebied, om zo de effectieve interactie tussen de interne en externe programma's en projecten van de EU voor de Arctische en sub-Arctische regio's te maximaliseren;

28. onderstreept dat de EU-strategie voor het gebied van de Noordpool alleen succesvol kan zijn indien er voldoende begrotingsmiddelen voor worden vrijgemaakt;

29. is van mening dat het beleid inzake de Noordelijke Dimensie, dat gebaseerd is op regionale samenwerking en pragmatische partnerschappen, een geslaagd model van stabiliteit, gezamenlijke verantwoordelijkheid en inzet is dat de EU, IJsland, Noorwegen en Rusland omvat;

30. wijst in dit verband nog eens met nadruk op het bijzondere belang van prioriteiten voor het gebied van de Noordpool, zoals goed functionerende infrastructurele en logistieke voorzieningen, ontwikkeling, bevordering van investeringen in knowhow op het gebied van extreem lage temperaturen en hieraan gerelateerde milieuvriendelijke technologieën, en steun voor regionaal en plattelandsondernemerschap, met name op het niveau van de kmo's; vraagt de EU meer te doen om deze prioriteiten voor het Noordpoolgebied te integreren in de Europa 2020-strategie voor groei en in programma's zoals Horizon 2020 en de innovatie-Unie, alsook in andere EU-onderzoeksprogramma's;

31. herhaalt zijn steun voor, en verzoekt de Commissie werk te maken van, de oprichting van een EU-informatiecentrum voor het Noordpoolgebied, in de vorm van een netwerkproject met Rovaniemi als thuisbasis, onder verwijzing naar de voorbereidende actie „Strategische milieueffectbeoordeling van de ontwikkeling van het Noordpoolgebied”, zoals gesteund door de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid in hun gezamenlijke mededeling van 2012 en uitgevoerd door het Arctisch Centrum van de Universiteit van Lapland in samenwerking met een netwerk van Europese kenniscentra op het gebied van de Noordpool, teneinde de toegang tot informatie over het Noordpoolgebied te verzekeren, dialoog op alle niveaus te bevorderen en uitwisselingen tot stand te brengen, om deze informatie en kennis in te zetten voor duurzaamheid in het Noordpoolgebied;

32. kijkt in dit verband uit naar de resultaten van de 18 maanden durende voorbereidende actie betreffende de strategische milieu-effectbeoordeling van ontwikkeling in het gebied van de Noordpool, die naar verwachting dit voorjaar bekend zullen worden gemaakt; verzoekt de EU direct daarna over te gaan tot de oprichting van het EU-informatiecentrum voor het Noordpoolgebied;

33. benadrukt dat een speciale faciliteit voor het Noordpoolgebied nodig is met als doel te zorgen voor een open en partijoverschrijdend platform in Brussel waar verschillende onderwerpen worden behandeld en waarmee het begrip tussen de talrijke relevante spelers in het Noordpoolgebied en de EU wordt bevorderd en besluitvorming, wetenschap, het maatschappelijk middenveld en handel worden bijeengebracht;

34. beveelt aan het geregeld uitwisselen van informatie en het plegen van overleg over Noordpoolgerelateerde onderwerpen met regionale, plaatselijke en inheemse betrokken partijen in het Europese Noordpoolgebied te versterken, teneinde het wederzijds begrip te bevorderen, met name in het kader van het EU-Arctische beleidsvormingsproces; benadrukt dat dergelijke raadplegingen nodig zijn om te kunnen voortbouwen op de ervaring en de deskundigheid van de regio en de bewoners ervan en om de noodzakelijke legitimiteit van de verdere betrokkenheid van de EU als Arctische speler te waarborgen;

35. is van oordeel dat op EU-niveau de Commissie en de EDEO hun initiatieven beter op elkaar zouden moeten afstemmen, met name vanwege het sectoroverschrijdende karakter van veel Noordpoolrelevante onderwerpen;

36. erkent dat de zeeën rond de Noordpool in de meeste gevallen internationale wateren zijn;

37. wijst op het feit dat energiezekerheid nauw verwant is aan klimaatverandering; meent dat de energiezekerheid moet worden verbeterd door de EU minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen; benadrukt dat de transformatie van het Noordpoolgebied een belangrijk effect van de klimaatverandering op de veiligheid van de EU is; benadrukt dat deze risicofactor met behulp van een versterkte EU-strategie voor het Noordpoolgebied moet worden aangepakt, en via een verbeterd beleid voor in de EU gegenereerde duurzame energie en energie-efficiëntie waarmee de afhankelijkheid van de Unie van externe bronnen aanzienlijk wordt verminderd en haar energiezekerheid wordt verhoogd;

Woensdag 12 maart 2014

38. steunt het initiatief van vijf kuststaten van de Noordpool om tussentijdse preventieve maatregelen overeen te komen die toekomstige visserij in volle zee in het Noordpoolgebied moeten voorkomen in afwachting van passende wettelijke procedures, en steunt de ontwikkeling van een netwerk van beschermde Arctische gebieden en met name de bescherming van het internationale zeegebied rond de Noordpool dat buiten de economische zones van de kuststaten valt;
39. roept de lidstaten en de EER op de internationale toezegging in het kader van het VBD te steunen om 10 % van elk kustgebied en elke mariene regio te beschermen;
40. verzoekt de EU alles in het werk te stellen om te komen tot een duurzaam evenwicht tussen economische activiteiten, een afdoende sociaal-ecologische en milieubescherming en ontwikkeling, met het oog op welzijn en welvaart in het Noordpoolgebied;
41. beklemtoont dat het buitengewoon belangrijk is dat het Noordpoolgebied bewoond blijft door ontwikkelde en duurzame gemeenschappen met een hoge levenskwaliteit, en dat de EU hierbij een centrale rol toekomt; vraagt de EU in dit verband haar inspanningen op de gebieden ecosysteemgebaseerd beheer, multilaterale samenwerking, kennisgebaseerde besluitvorming en nauwe samenwerking met de plaatselijke bewoners en de inheemse bevolkingsgroepen, te intensiveren;
42. erkent de wens van de bevolkingen en regeringen in het Noordpoolgebied om met soevereine rechten en verantwoordelijkheden een duurzame economische ontwikkeling te blijven nastreven en tegelijkertijd de traditionele middelen van bestaan van de inheemse bevolking en de uiterst gevoelige ecosystemen in het Noordpoolgebied te beschermen;
43. erkent het cruciale belang van de richtsnoeren voor regionale steunmaatregelen, op grond waarvan de regio's in het hoge noorden met speciale kenmerken en uitdagingen gebruik kunnen blijven maken van passende mechanismen voor het bevorderen van innovatie en duurzame groei;
44. bevestigt zijn uitspraken over de rechten van inheemse volkeren in het algemeen en de Sami, als enig inheems volk van de EU, in het bijzonder;
45. steunt de bijeenkomsten die de Commissie houdt met de zes verenigingen van inheemse volkeren van het Noordpoolgebied die zijn erkend als permanent vertegenwoordiger in de Arctische Raad; verzoekt de Commissie na te gaan of het mogelijk is te waarborgen dat rekening wordt gehouden met hun opinies in het kader van EU-debatten en deze verenigingen financiële steun te verlenen;
46. onderkent dat EU-beleid dat zorgt voor een verbetering van de faciliteiten voor hoger onderwijs en onderzoek in het gebied belangrijk is voor versterking van het innovatieklimaat en de mechanismen voor technologieoverdracht; onderstreept dat het belangrijk is steun te verlenen voor de totstandbrenging van netwerken voor samenwerking tussen hogeronderwijsinstellingen binnen de regio en met dergelijke instellingen buiten het gebied, alsook te zorgen voor financiering voor onderzoek, met name op gebieden waar de regio reeds een goede reputatie heeft opgebouwd, teneinde in het gebied van de Noordpool voor een duurzame economische ontwikkeling te zorgen;
47. wijst erop hoe enorm belangrijk het is dat de nieuwe mondiale handelsroutes over zee in het Noordpoolgebied veilig en zeker zijn, in het bijzonder voor de EU en de economieën van de lidstaten, aangezien deze landen 40 % van de mondiale commerciële scheepvaart controleren;
48. is verheugd over het werk van de Internationale Scheepvaartorganisatie (IMO) aan de voltooiing van een verplichte zeevaartcode voor het Noordpoolgebied; pleit voor samenwerking, zowel op het gebied van onderzoek als investeringen, met het oog op een robuuste en veilige infrastructuur voor zeeroutes in het Noordpoolgebied, en onderstreept dat de EU en haar lidstaten de beginselen van vrije scheepvaart en onschuldige doorvaart actief moeten verdedigen;
49. benadrukt dat het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid over de nodige middelen moet beschikken om verontreiniging van het Noordpoolgebied door zeescheepvaart en olie- en gasinstallaties, te kunnen monitoren en voorkomen;
50. verzoekt de landen in de regio te waarborgen dat alle huidige vervoersroutes — en de routes die in de toekomst kunnen ontstaan — openstaan voor de internationale scheepvaart en zich te onthouden van de invoering van eenzijdige financiële of administratieve lasten, die de scheepvaart op de Noordpool kunnen belemmeren, met uitzondering van internationaal overeengekomen maatregelen ter verhoging van de veiligheid of ter bescherming van het milieu;

Woensdag 12 maart 2014

51. wijst erop dat het belangrijk is infrastructurele verbindingen tot stand te brengen tussen het gebied van de Noordpool en de rest van Europa;
52. verzoekt de Commissie en de lidstaten bijzondere aandacht te besteden aan vervoerscorridors via weg-, spoorweg- en zeevervoer, teneinde grensoverschrijdende contacten in het Europese Noordpoolgebied in stand te houden en te bevorderen en goederen van het Noordpoolgebied naar de Europese markten te brengen; is van mening dat de verbindingen met en binnen het Europese Noordpoolgebied in het kader van de verdere ontwikkeling van de EU-vervoersinfrastructuur (Connecting Europe Facility, TEN-T) moeten worden verbeterd;
53. herhaalt dat de bevolking in het Noordpoolgebied het recht heeft zelf over hun middelen van bestaan te beslissen en neemt er nota van dat zij kiezen voor de duurzame ontwikkeling van hun leefgebied; vraagt de Commissie aan te geven welke EU-programma's voor ondersteuning van een dergelijke op de lange termijn gerichte, duurzame ontwikkeling gebruikt kunnen worden en maatregelen voor te bereiden die een meer concrete bijdrage kunnen leveren aan de verwezenlijking van deze doelstelling;
54. neemt nota van de recente exploratie-activiteiten in het Europese Noordpoolgebied en de Barentszee, en wijst op de bilaterale samenwerking tussen Noorwegen en Rusland, die erop gericht is bij het boren naar olie en gas in de Barentszee de hoogst mogelijke technische normen op het gebied van milieubescherming toe te passen; wijst in het bijzonder op het belang van de voortdurende ontwikkeling van nieuwe, speciaal voor het Noordpoolgebied ontwikkelde technologieën, zoals de technologie voor installatie onder de zeebodem;
55. brengt in herinnering dat de EU een van de grootste afnemers van aardgas uit het Noordpoolgebied is, en wijst erop dat aardgas uit een veilige en zekere bevoorradingsbron en geproduceerd met inachtneming van de strengste normen een significante rol kan spelen bij de overgang op een koolstofarme economie in de toekomst; staat achter de stapsgewijze, op voorzorg gebaseerde aanpak bij de ontwikkeling van energiebronnen in het Noordpoolgebied, maar erkent dat de regio's in het Noordpoolgebied aanzienlijk verschillen;
56. wijst op de nauwe betrekkingen tussen de EU en Groenland en het geostrategische belang van dat gebied; neemt kennis van de prioriteiten van de regering van Groenland, waarin opnieuw sterk de nadruk wordt gelegd op economische ontwikkeling en de exploitatie van grondstoffen; verzoekt de Commissie en de EDEO na te gaan hoe de EU en in de EU gevestigde spelers uit de wetenschap, technologie en de bedrijfswereld kunnen bijdragen en steun kunnen geven aan de duurzame ontwikkeling van Groenland, zodat zowel milieuoverwegingen als de behoefte aan economische ontwikkeling in aanmerking worden genomen; uit in dit verband zijn bezorgdheid over de beperkte resultaten van de intentieverklaring die een vicevoorzitter van de Commissie met Groenland heeft ondertekend;
57. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, en de regeringen en parlementen van de landen van het Noordpoolgebied.
-

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0239

Rol en werkzaamheden van de trojka met betrekking tot de landen die vallen onder een programma voor de eurozone

Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 Onderzoeksrapport over de rol en werkzaamheden van de trojka (ECB, Commissie en IMF) met betrekking tot de landen die vallen onder een programma voor de eurozone (2013/2277(INI))

(2017/C 378/21)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 7, artikel 136 in combinatie met artikel 121, en artikel 174,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 3,
- gezien Verordening (EU) nr. 472/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 21 mei 2013 betreffende de versterking van het economische en budgettaire toezicht op lidstaten in de eurozone die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit ⁽¹⁾,
- gezien het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme (ESM),
- gezien zijn resolutie van 16 juni 2010 over EU 2020 ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 23 oktober 2013 over het Europees semester voor economische beleidscoördinatie: uitvoering van de prioriteiten voor 2013 ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 4 juli 2013 over de prioriteiten van het Europees Parlement met betrekking tot het werkprogramma van de Commissie voor 2014 ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 12 juni 2013 over Democratische besluitvorming in de toekomstige EMU" ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 20 november 2012 met aanbevelingen aan de Commissie over het verslag van de voorzitters van de Europese Raad, de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en de Eurogroep „Naar een echte Economische en Monetaire Unie" ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 6 juli 2011 over de financiële, economische en sociale crisis: aanbevelingen voor te nemen maatregelen en initiatieven ⁽⁷⁾,
- gezien zijn resolutie van 20 oktober 2010 over de financiële, economische en sociale crisis: aanbevelingen met betrekking tot de maatregelen en initiatieven die moeten worden genomen (tussentijds verslag) ⁽⁸⁾,
- gezien artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie constitutionele zaken (A7-0149/2014),

⁽¹⁾ PB L 140 van 27.5.2013, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 236 E van 12.8.2011, blz. 57.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0447.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0332.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0269.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0430.

⁽⁷⁾ PB C 33 E van 5.2.2013, blz. 140.

⁽⁸⁾ PB C 70 E van 8.3.2012, blz. 19.

Donderdag 13 maart 2014

- A. overwegende dat de trojka, die bestaat uit de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank (ECB) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF), is ontstaan uit het besluit van 25 maart 2010 van de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone om een gezamenlijk programma vast te stellen en onder voorwaarden bilaterale leningen aan Griekenland te verstrekken, en daarbij ook voort te bouwen op aanbevelingen van de Raad Ecofin, en sindsdien ook operationeel is in Portugal, Ierland en Cyprus; overwegende dat de ministers van financiën van de eurozone nauw betrokken zijn bij de besluiten omtrent de nadere invulling van de bilaterale leningen;
- B. overwegende dat de trojka en haar rol zijn verankerd in Verordening (EU) nr. 472/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 en worden genoemd in het ESM-Verdrag;
- C. overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) in zijn arrest in de zaak Pringle C-370/12 heeft bevestigd dat de Commissie en de ECB kunnen worden belast met de taken die hun door het ESM-Verdrag zijn opgelegd;
- D. overwegende dat het binnen de trojka de verantwoordelijkheid van de Commissie — die handelt namens de Eurogroep — is om over de voorwaarden te onderhandelen voor financiële steun aan lidstaten uit de eurozone „in overleg met de ECB” en „daar waar mogelijk met het IMF”, en dat deze financiële bijstand hierna wordt aangeduid met „bijstand EU-IMF”, maar dat de Raad verantwoordelijk is voor de goedkeuring van het macro-economisch aanpassingsprogramma; overwegende dat elk lid van de trojka daarbij zijn eigen procedurele traject heeft gevolgd;
- E. overwegende dat de trojka tot dusver de basisstructuur is geweest voor zowel de onderhandelingen tussen de officiële kredietverleners en de regeringen van de ontvangende landen als voor de evaluatie van de tenuitvoerlegging van de aanpassingsprogramma's; overwegende dat de eindbesluiten inzake de financiële steun en de voorwaarden daarvoor van de kant van Europa in geval van steun via de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) en het Europees stabiliteitsmechanisme (ESM) worden genomen door de Eurogroep, die derhalve de politieke verantwoordelijkheid voor de programma's draagt;
- F. overwegende dat er brede politieke overeenstemming was om een wanordelijk faillissement van lidstaten van de EU — en met name landen van de eurozone — te voorkomen teneinde te vermijden dat er economische en sociale chaos zou ontstaan, met als gevolg dat pensioenen en ambtenarensalarissen niet meer zouden worden uitbetaald, en met vernietigende effecten op de economie, het bankstelsel en de sociale zekerheid, en dat de nationale overheden gedurende langere tijd volledig van de kapitaalmarkten zouden zijn afgesloten;
- G. overwegende dat de trojka, samen met de betreffende lidstaat, tevens verantwoordelijk is voor de voorbereiding van de formele besluiten van de Eurogroep;
- H. overwegende dat verschillende lidstaten buiten de eurozone reeds EU-steun hebben ontvangen of nog ontvangen uit hoofde van artikel 143 van het VWEU, die door de EU in samenwerking met het IMF wordt verstrekt;
- I. overwegende dat de EU en de lidstaten verschillende ad hoc-mechanismen in het leven hebben geroepen om financiële steun te verstrekken aan landen uit de eurozone, ten eerste door middel van bilaterale leningen, onder andere ook van verschillende landen buiten de eurozone, en vervolgens via tijdelijke noodhulpfondsen, met name de EFSF en het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM), dat is ingesteld ten behoeve van noodlijdende lidstaten, en ten slotte via het ESM, dat uiteindelijk alle andere mechanismen zou moeten vervangen;
- J. overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Unie onder verwijzing naar artikel 13, lid 3, van het ESM-verdrag onlangs in de zaak Pringle heeft bevestigd dat de Europese Commissie ingevolge haar betrokkenheid bij het ESM-verdrag gehouden is „het algemeen belang van de Unie te bevorderen” en toe te zien op de verenigbaarheid van de door het ESM gesloten memoranda van overeenstemming met het Unierecht;
- K. overwegende dat het Hof in de zaak Pringle tevens heeft geoordeeld dat het ESM in overeenstemming is met het VWEU en daarmee het perspectief heeft geopend voor de potentiële integratie van dat mechanisme in het acquis communautaire binnen de bestaande grenzen van de Verdragen;
- L. overwegende dat een memorandum van overeenstemming (mvo) per definitie een overeenkomst is tussen de betrokken lidstaat en de trojka, en de uitkomst vormt van onderhandelingen waarbij een lidstaat toezegt een aantal nauwkeurig omschreven maatregelen te zullen nemen in ruil voor financiële steun; overwegende dat de Commissie het bewuste mvo ondertekent namens de ministers van financiën van de eurozone; overwegende dat het publiek er geen weet van heeft hoe de onderhandelingen tussen de trojka en de betreffende lidstaat in de praktijk zijn gevoerd en dat bovendien niet duidelijk is in hoeverre een lidstaat die om steun vraagt de uitkomst van de onderhandelingen kan beïnvloeden; overwegende dat in het ESM-verdrag is vastgelegd dat van een lidstaat die om steun uit het ESM verzoekt, wordt verwacht dat deze waar mogelijk ook altijd een verzoek om steun aan het IMF doet;

Donderdag 13 maart 2014

- M. overwegende dat de totale omvang van de financiële bijstandspakketten in het kader van de vier programma's ongeëvenaard is, evenals de looptijd, de vorm en de context van de programma's, hetgeen tot de onwenselijke situatie leidt dat de steun de normale financiering vanuit de markten vrijwel volledig heeft verdrongen; overwegende dat de bankensector aldus tegen verliezen wordt beschermd doordat omvangrijke bedragen aan staatsschuld van de programmalanden worden overgeheveld van de balans van de particuliere sector naar die van de overheid;
- N. overwegende dat het HvJ van de Europese Unie in het Pringle-arrest heeft verklaard dat het verbod dat is neergelegd in artikel 125 VWEU, waarborgt dat de lidstaten bij het aangaan van schuldverplichtingen onderworpen blijven aan de wetten van de markt, omdat zij er aldus toe worden aangespoord de begrotingsdiscipline te handhaven, en dat de naleving van deze discipline op EU-niveau bijdraagt tot het bereiken van een hoger doel, namelijk het behoud van de financiële stabiliteit in de monetaire unie; het HvJ benadrukt echter dat artikel 125 van het VWEU geen verbod inhoudt op het verlenen van financiële steun door een of meer lidstaten aan een lidstaat die verantwoordelijk blijft voor het nakomen van zijn verplichtingen jegens zijn kredietverleners, op voorwaarde dat de eisen die aan deze steun worden verbonden van dien aard zijn dat de lidstaat een verantwoord begrotingsbeleid dient te voeren;
- O. overwegende dat de financiële crisis tot een economische en sociale crisis heeft geleid; overwegende dat deze economische situatie en de recente ontwikkelingen ernstige en niet te voorziene negatieve effecten hebben gehad op de kwantiteit en kwaliteit van de werkgelegenheid, op de beschikbaarheid van krediet, op de inkomensniveaus, de sociale bescherming en de gezondheids- en veiligheidsnormen, met als gevolg dat de economische en sociale misstanden onmiskenbare proporties hebben bereikt; overwegende dat deze negatieve effecten nog aanzienlijk ernstiger zouden zijn uitgevallen zonder de financiële steun van de EU en het IMF en dat de maatregelen op Europees niveau hebben helpen voorkomen dat de situatie nog verder is verslechterd;
- P. overwegende dat artikel 151 VWEU bepaalt dat de maatregelen van de EU en haar lidstaten verenigbaar moeten zijn met de sociale grondrechten zoals vastgelegd in het Europees Sociaal Handvest van 1961 en in het Gemeenschaps-handvest van de sociale grondrechten van de werkenden van 1989, teneinde onder andere de sociale dialoog te bevorderen;
- Q. overwegende dat artikel 152 VWEU bepaalt dat „de Unie de rol van de sociale partners op het niveau van de Unie erkent en bevordert, en daarbij rekening houdt met de verschillen tussen de nationale stelsels en dat zij hun onderlinge dialoog bevordert, met inachtneming van hun autonomie”;
- R. overwegende dat de kosten van dienstverlening voor de afnemers daarvan in sommige lidstaten stijgen, waardoor veel mensen zich niet meer een acceptabel niveau van dienstverlening kunnen veroorloven om in hun basisbehoeften te voorzien, zoals toegang tot essentiële behandelingen;
- S. overwegende dat de taskforce Griekenland is opgezet om het vermogen van de Griekse overheid te versterken om structurele hervormingen uit te werken, door te voeren en te doen naleven, teneinde het concurrentiepotentieel en het functioneren van de economie, de samenleving en de overheid te verbeteren en de voorwaarden voor duurzaam herstel en werkgelegenheid te creëren, alsmede de benutting van de structuur- en cohesiefondsen van de EU in Griekenland te versnellen en gebruik te maken van de kritieke hulpbronnen voor de financiering van investeringen;
- T. overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie van 20 november 2012 geëist heeft dat de strenge democratische controlenormen die op nationaal en Unieniveau gangbaar zijn ook worden toegepast op de EU-instellingen die lid zijn van de trojka; overwegende dat deze vorm van verantwoordingsplicht absoluut noodzakelijk is voor de geloofwaardigheid van de hulpprogramma's, en met name noopt tot een nauwere betrokkenheid van de nationale parlementen, en het tevens noodzakelijk maakt dat de EU-leden van de trojka in het Europees Parlement worden gehoord op basis van een duidelijk mandaat, alvorens zij hun taken aanvaarden en worden onderworpen aan regelmatige rapportage aan en democratische controle door het Parlement;
- U. overwegende dat de programma's op korte termijn hoofdzakelijk bedoeld waren om een wanordelijk faillissement te voorkomen en speculatie op staatsschulden tegen te gaan; overwegende dat de doelstelling voor de middellange termijn erin bestond te zorgen dat het geleende geld ook zou worden terugbetaald, om aldus zware financiële verliezen te voorkomen die terecht zouden komen op de schouders van de belastingbetalers in de landen die de steun verlenen en garant staan voor de gelden; overwegende dat daarmee ook van het programma geëist wordt dat het leidt tot duurzame groei en effectieve vermindering van de schuldenlast voor de middellange en lange termijn; overwegende dat de programma's zich er niet toe leenden om de macro-economische onevenwichtigheden die soms gedurende decennia waren opgebouwd, integraal te corrigeren;

Donderdag 13 maart 2014

Economische situatie in de programmalanden aan het begin van de crisis

1. is van mening dat de precieze oorzaken van de crises in elk van de vier lidstaten verschilden, hoewel er wel degelijk gemeenschappelijke patronen te onderscheiden vielen, zoals de snelle toename van instromend kapitaal en de opbouw van macro-economische onevenwichtigheden in de gehele EU in de jaren die aan de crisis voorafgingen; wijst erop dat de excessieve particuliere en/of publieke schuld, die was opgelopen tot een onhoudbaar niveau, en de overreactie van de financiële markten daarop, in combinatie met speculatieve bewegingen en een verlies aan concurrentievermogen, een cruciale rol hebben gespeeld, en dat geen van deze factoren had kunnen worden voorkomen door implementatie van het bestaande economische bestuursstelsel van de EU; merkt voorts op dat de staatsschuldencrisis in alle gevallen sterk gecorreleerd was aan de wereldwijde financiële crisis, die het gevolg was van lakse regelgeving en wangedrag in de financiële sector;
2. merkt op dat het ook vóór de crisis al slecht was gesteld met de overheidsfinanciën in Europa, en dat sinds de jaren zeventig de staatsschuld van de lidstaten langzaam maar zeker is opgelopen onder invloed van diverse recessieperiodes in de EU; merkt op dat door kostbare herstelplannen, dalende belastinginkomsten en hoge socialezekerheidsuitgaven de staatsschuld en het aandeel daarvan in het bbp in alle lidstaten zijn opgelopen, zij het niet overal in dezelfde mate;
3. wijst er eens te meer op dat hier sprake is van drie in elkaar grijpende problemen, in die zin dat het onevenwichtige begrotingsbeleid van sommige lidstaten de al vóór de crisis bestaande overheidstekorten nog heeft doen toenemen en dat de financiële crisis deze tekorten nog verder de hoogte in heeft gejaagd, waardoor er spanningen zijn ontstaan op de staatsobligatiemarkten in sommige lidstaten;
4. merkt op dat de recente financiële, economische en bankencrisis de zwaarste is sinds de Tweede Wereldoorlog; constateert dat zonder Europees optreden de crisis nog ernstigere gevolgen had kunnen hebben; merkt in deze context op dat voormalig ECB-voorzitter Trichet tijdens een openbare hoorzitting zijn bezorgdheid kenbaar maakte en zei dat zonder een snel en daadkrachtig optreden de staatsschuldencrisis had kunnen uitmonden in een met de Grote Depressie van 1929 vergelijkbare crisis;
5. merkt op dat er vóór de aanvang van het door de EU en het IMF opgezette bijstandsprogramma, dat in het voorjaar van 2010 van start ging, sprake was van een tweeledig risico ten aanzien van de „insolventie” en de „onhoudbaarheid” van de Griekse overheidsfinanciën, die voortvloeiden uit de stelselmatig verslechterende concurrentiepositie van de Griekse economie en een langdurig budgettair wanbeleid, waarbij er de facto slechts heel weinig bedrijfsbelastingen werden geïnd en het overheidstekort in 2009 opliep tot 15,7 % van het bbp, terwijl er in 2007 nog een overschot was van 6,5 %, en de schuldquote sinds 2003 — toen zij nog op 97,4 % stond — steeds verder opliep, en steeg tot 107,4 % in 2007, 129,7 % in 2009 en 156,9 % in 2012; is van mening dat de problematische situatie in Griekenland ook te wijten was aan statistische fraude in de jaren die aan de invoering van het programma voorafgingen; is ingenomen met het daadkrachtige optreden van de Griekse regering om deze problemen met spoed en doeltreffend aan te pakken, onder meer door de oprichting van het onafhankelijke Griekse centraal bureau voor de statistiek in maart 2010; merkt op dat het geleidelijk blootleggen van de statistische fraude in Griekenland ook tot gevolg had dat de gebezigde berekeningsmethoden en prognoses en de voorgestelde maatregelen moesten worden bijgesteld; herinnert eraan dat Eurostat (het Bureau voor de statistiek van de Europese Unie) op aandringen van het Europees Parlement bevoegdheden en middelen heeft gekregen om een solide basis voor betrouwbare en objectieve statistieken te leggen;
6. merkt op dat Griekenland in het vierde kwartaal van 2008 in een recessie terechtkwam; merkt op dat het land in zes van de zeven kwartalen voorafgaand aan de activering van het bijstandsprogramma een negatieve groei van het bbp kende; merkt op dat er een sterke correlatie bestaat tussen de gevolgen van de financiële crisis en de toename van het overheidstekort enerzijds en de stijging van de staatsschuld en de neerwaartse conjunctuur anderzijds, waarbij de staatsschuld aan het eind van het derde kwartaal van 2008 van 254,7 miljard euro opliep tot 314,1 miljard euro aan het eind van het tweede kwartaal van 2010;
7. merkt op dat de markten in aansluiting op het verzoek om financiële bijstand van de Griekse regering in april 2010 de fundamentele economische parameters en de solvabiliteit van de andere lidstaten van de eurozone opnieuw onder de loep namen, en dat vervolgens de gespannen situatie rond de Portugese staatsobligaties de herfinancieringskosten van Portugal tot ondraaglijke niveaus deed oplopen;
8. merkt op dat de economische gegevens die de regering tijdens de onderhandelingen eerst had gehanteerd, moesten worden herzien;

Donderdag 13 maart 2014

9. merkt op dat de Portugese economie op het moment dat het door de EU en het IMF opgezette bijstandsprogramma van start ging al een aantal jaren last had van een laag bbp, een lage productiviteitsgroei en een grote instroom van kapitaal, en dat deze patronen, in combinatie met het versneld oplopen van met name de discretionaire uitgaven — die consistent boven de groei van het bbp uitkwamen — en het effect van de wereldwijde financiële crisis hadden geresulteerd in een omvangrijk begrotingstekort en een hoog particulier en overheidsschuldenniveau, waardoor de herfinancieringskosten van Portugal, mede door toedoen van het Griekse besmettingseffect, opliepen tot ondraaglijke niveaus en de overheidssector in feite de toegang tot de kapitaalmarkten onmogelijk werd gemaakt; benadrukt dat in 2010, voordat Portugal op 7 april 2011 om financiële bijstand vroeg, het groeicijfer in Portugal was teruggelopen tot 1,9 %, het begrotingstekort 9,8 % (over 2010) had bereikt, het schuldenniveau (in 2010) op 94 % stond en het tekort op de lopende rekening op 10,6 % van het bbp, terwijl het werkloosheidscijfer 12 % bereikte; merkt in dit verband op dat de algemene macro-economische indicatoren zeer snel verslechterden — van een redelijk goed niveau vóór de crisis in 2007, toen het groeicijfer in Portugal nog 2,4 % bedroeg, het begrotingstekort 3,1 %, het schuldenniveau 62,7 % en het tekort op de lopende rekening 10,2 % van het bbp, en het werkloosheidscijfer van 8,1 % — in de richting van een diepe en ongekende recessie;

10. merkt op dat de Ierse economie voordat het door de EU en het IMF opgezette bijstandsprogramma van start ging net een banken- en economische crisis van ongekende proporties had gekend, die grotendeels het gevolg was van de blootstelling van de Ierse financiële sector aan de Amerikaanse „subprimecrisis”, de onverantwoorde risico's die de Ierse banken namen en het wijdverbreide gebruik van effecten op onderpand van activa, waardoor, in aansluiting op de globale garantieregeling en de daaropvolgende reddingsoperatie, de overheidssector geen toegang meer kreeg tot de kapitaalmarkten, zodat het Ierse bbp in 2009 met 6,4 % terugliep (en met 1,1 % in 2010) — terwijl in 2007 nog een positief groeiniveau van 5 % van het bbp werd opgetekend — de werkloosheid steeg van 4,7 % in 2007 tot 13,9 % in 2010 en het nationaal begrotingssaldo een tekort liet zien, dat in 2010 als gevolg van de steun van de Ierse regering aan de bankensector opliep tot 30,6 %, terwijl er in 2007 nog een overschot van 0,2 % was geweest; merkt op dat de bankencrisis deels het gevolg was van inadequate regelgeving, zeer lage belastingtarieven en een veel te omvangrijke bankensector; erkent dat de particuliere verliezen van de Ierse banken werden opgenomen in de balans van de Ierse overheid om het risico voor een ineensinking van het Ierse bankstelsel te voorkomen en het besmettingsgevaar voor de gehele eurozone tot een minimum te beperken, en dat de Ierse regering in het bredere belang van de Unie handelde door haar aanpak van de Ierse bankencrisis; merkt verder op dat de Ierse economie in het decennium voorafgaand aan het bijstandsprogramma te maken had met een langdurige periode van negatieve reële rentetarieven;

11. wijst op de afwezigheid van begrotingsonevenwichtigheden en de zeer lage staatsschuld voordat de crisis in Ierland uitbarstte; benadrukt daarnaast ook de zeer flexibele situatie op de arbeidsmarkt voor de crisis; merkt op dat de trojka aanvankelijk aandrong op een verlaging van de lonen; vestigt er de aandacht op dat het in Ierland bestaande bankenmodel niet vol te houden was en dat het belastingstelsel te zeer aangewezen was op belastinginkomsten uit sterk geïnflateerde vastgoed- en effectenmarkten, waardoor zijn inkomsten teloor gingen van zodra de respectieve zeepbellen barstten;

12. merkt op dat ongeveer 40 % van het Ierse bbp door de belastingbetaler in de bankensector werd geïnjecteerd op een moment dat er van een bail-in-formule nog geen sprake was, omdat deze aanleiding had gegeven tot veel discussie binnen de trojka;

13. dringt aan op de volledige uitvoering van de in juni 2012 door de EU-leiders aangegane verbintenis om de vicieuze cirkel tussen banken en overheden te doorbreken en de situatie van de Ierse financiële sector nader te onderzoeken om de zware schuldenlast van de Ierse bankensector substantieel te verlichten;

14. merkt met betrekking tot de inbreng van de particuliere sector in Griekenland op dat onvoldoende rekening is gehouden met de domino-effecten op het Cypriotische bankwezen, dat al aan de rand van de afgrond stond als gevolg van het falende bankenmodel, en dat voorts wordt gesuggereerd dat activa uit bepaalde grotere lidstaten opnieuw in bescherming werden genomen;

15. merkt op dat Cyprus in mei 2011 de toegang tot de internationale markten werd ontzegd als gevolg van de aanzienlijke verslechtering van de overheidsfinanciën, de sterke blootstelling van de Cypriotische bankensector aan de Griekse economie en de herstructurering van de overheidsschuld in Griekenland, die leidde tot forse verliezen in Cyprus; merkt op dat er op het moment dat het door de EU en het IMF opgezette bijstandsprogramma in 2013 van start ging, al geruime tijd ernstige bedenkingen bestonden over de systemische instabiliteit van de Cypriotische economie, onder andere vanwege de te zwaar geleveragede, risicogeoriënteerde bankensector en de blootstelling van die sector aan lokale vastgoedmarktbedrijven met hoge schulden, de Griekse schulden crisis, de afwaardering van Cypriotische staatsobligaties door internationale ratingbureaus, het mislukken van pogingen om overheidsuitgaven te herfinancieren op de internationale markten en de onwil van de Cypriotische overheidsinstanties om de in nood verkerende financiële sector

Donderdag 13 maart 2014

te herstructureren, waarbij zij veeleer de voorkeur bleken te geven aan een enorme kapitaalinjectie uit Rusland; brengt tevens in herinnering dat de situatie nog ingewikkelder werd door de te grote afhankelijkheid van spaargelden van Russische burgers en door het feit dat een beroep werd gedaan op een lening van de Russische autoriteiten; merkt voorts op dat de Cypriotische schuldquote in 2007 op 58,8 % stond, en in 2012 nog verder opliep tot 86,6 %, terwijl er in 2007 een overheidsoverschot was van 3,5 % van het bbp, dat niettemin in 2012 omsloeg in een tekort van - 6,4 %;

Financiële bijstand EU-IMF, inhoudelijke aspecten van de mvo's en toegepast beleid

16. merkt op dat het initiële verzoek om financiële bijstand door Griekenland werd gedaan op 23 april 2010 en dat de overeenkomst tussen de Griekse autoriteiten enerzijds en de EU en het IMF anderzijds op 2 mei 2010 werd gesloten, waarbij in de desbetreffende mvo's de beleidsvoorwaarden voor de financiële bijstand van EU en IMF werden gestipuleerd; merkt voorts op dat in maart 2012, na vijf evaluaties en het gebrekkige succes van het eerste programma, een tweede programma moest worden aangenomen, dat sindsdien driemaal is herzien; betreurt dat het IMF in feite geen rekening heeft gehouden met de bezwaren van een derde van de leden van zijn raad van bestuur wat betreft de verdeling van de baten en lasten van het eerste Griekse programma;

17. stelt vast dat de eerste overeenkomst van mei 2010 geen voorzieningen tot herstructurering van de Griekse schulden kon bevatten, ondanks het feit dat zij eerst was voorgesteld door het IMF, dat conform haar gebruikelijke praktijk de voorkeur zou hebben gegeven aan een vroegtijdige schuldsanering; herinnert aan de onwil van de ECB om in 2010 en 2011 enigerlei vorm van schuldsanering in overweging te nemen met het argument dat dit zou hebben geleid tot een crisis met besmettingsrisico voor andere lidstaten, alsook aan haar weigering om deel te nemen aan de in februari 2012 overeengekomen herstructurering; merkt op dat de Griekse Centrale Bank in november 2010 de onrust op de markt aanzienlijk vergrootte door beleggers publiekelijk te waarschuwen dat de liquiditeitsoperaties van de ECB in het geval van de Griekse staatsschuld niet langer konden worden beschouwd als vanzelfsprekend; merkt voorts op dat de lidstaten hebben toegezegd dat hun banken hun blootstelling aan de Griekse obligatiemarkten, die zij niet konden handhaven, niet zouden intrekken;

18. merkt op dat het eerste verzoek om financiële bijstand door Portugal werd gedaan op 7 april 2011 en dat de overeenkomst tussen de Portugese autoriteiten enerzijds en de EU en het IMF anderzijds op 17 mei 2011 haar beslag heeft gekregen middels de betreffende mvo's, waarin ook de beleidsvoorwaarden voor de financiële bijstand van EU en IMF zijn opgenomen; merkt voorts op dat het Portugese programma sindsdien regelmatig is herzien ter aanpassing van de oogmerken en doelstellingen, aangezien de oorspronkelijke doelen onhaalbaar waren, en dat dit heeft geresulteerd in de succesvolle tiende herziening van het economisch aanpassingsprogramma van Portugal, met het vooruitzicht dat het programma wellicht spoedig zal kunnen worden afgerond;

19. herinnert aan de bilaterale druk die naar verluidt door de ECB op de Ierse autoriteiten is uitgeoefend voordat de initiële overeenkomst tussen de ECB en het IMF op 7 december 2010, respectievelijk 16 december 2010 werd gesloten middels de desbetreffende mvo's, waarin de beleidsvoorwaarden voor de financiële bijstand van EU en IMF waren opgenomen; merkt op dat het programma grotendeels gebaseerd was op het eigen nationale herstelplan van de Ierse regering voor 2011-2014, dat op 24 november 2010 was bekendgemaakt; merkt voorts op dat het Ierse programma sindsdien regelmatig is herzien, hetgeen op 9 december 2013 heeft geresulteerd in een twaalfde en laatste herziening, en dat dit programma op 15 december 2013 is afgerond;

20. merkt op dat de Europese Raad op 29 juni 2012 heeft besloten het ESM de mogelijkheid te bieden om banken rechtstreeks te herkapitaliseren op basis van een regulier besluit en op voorwaarde dat er een effectief toezichtmechanisme wordt ingesteld; merkt voorts op dat het operationele kader voor een direct, aan voorwaarden onderworpen herkapitalisatie-instrument op 20 juni 2013 door de Eurogroep is gedefinieerd;

21. merkt op dat de ideeën omtrent de bail-in-formule in de loop der tijd veranderd zijn; in het geval van Ierland in 2010 was het treffen van een bail-in-regeling voor houders van senior obligaties voor de Ierse autoriteiten nog geen optie, terwijl het opleggen van een bail-in-regiem voor verzekerde depositohouders in Cyprus in 2013 wél als een beleidsmaatregel naar voren werd geschoven, waardoor de dispariteit tussen de instrumenten die werden ingezet om de banken- en overheidsschuldencrisis te lenigen, nog werd vergroot;

22. merkt op dat het eerste verzoek om financiële bijstand door Cyprus werd gedaan op 25 juni 2012, maar dat de uiteindelijke overeenkomst over het bijstandsprogramma van EU en IMF vanwege verschillen van opvatting over de te hanteren voorwaarden, alsmede ten gevolge van het verwerpen door het Cypriotische parlement op 19 maart 2013 van een eerste conceptprogramma omdat het strijdig was met de geest van de Europese wetgeving aangezien erin voorgesteld werd een afwaardering toe te passen op kleine deposito's van minder dan 100 000 euro, moest worden uitgesteld tot respectievelijk 24 april 2013 (EU) en 15 mei 2013 (IMF), en dat het Cypriotische Huis van afgevaardigden op 30 april 2013 uiteindelijk zijn goedkeuring heeft verleend aan de overeenkomst; wijst erop dat er in het geval van Cyprus aanvankelijk tegenstrijdige programmavoorstellen door de verschillende leden van de trojka waren gedaan en benadrukt het ontbreken

Donderdag 13 maart 2014

van een geloofwaardige verklaring voor de vraag hoe de Europese Commissie en de ministers van financiën van de EU hun goedkeuring hebben kunnen hechten aan het betrekken van verzekerde depositohouders bij de bail-in; betreurt bovendien het feit dat de Cypriotische autoriteiten verklaarden moeilijkheden te ondervinden om de vertegenwoordigers van de trojka tijdens het onderhandelingsproces van hun bezwaren te overtuigen, alsook het feit dat de Cypriotische regering naar verluidt verplicht werd in te stemmen met toepassing van het bail-in-regiem op bankdeposito's, gezien het uitzonderlijk hoge niveau van de particuliere schulden in verhouding tot het bbp; wijst erop dat de Centrale Bank van Cyprus (CBC) en een ministerieel comité nauw waren betrokken bij de onderhandelingen over en de formulering van het financiële bijstandsprogramma en dat het uiteindelijk de gouverneur van de CBC was die het mvo samen met de minister van Financiën heeft ondertekend, en dat moet worden opgemerkt dat er bijzonder weinig tijd was voor verdere onderhandelingen over de detailspecten van het mvo;

23. wijst op de ernstige neveneffecten van de toepassing van het bail-in-instrument, dat o.a. de verplichte invoering van kapitaalcontroles impliceert; benadrukt dat de reële economie van Cyprus nog altijd voor grote uitdagingen blijft staan omdat het verbreken van de kredietlijnen zwaar op de productieve sectoren van de economie drukt;

24. merkt op dat het IMF de mondiale instelling is die tot taak heeft landen die in betalingsbalansproblemen verkeren, conditionele financiële bijstand te verlenen; wijst erop dat alle lidstaten lid van het IMF zijn en derhalve het recht hebben om deze bijstand te verzoeken, in samenwerking met de EU-instellingen, waarbij de belangen van de EU en die van de betrokken lidstaat naar behoren in aanmerking moeten worden genomen; merkt op dat de financiële middelen van het IMF met het oog op de omvang van deze crisis ontoereikend zouden zijn geweest om de problemen van de landen die financiële bijstand nodig hadden op te lossen;

25. constateert dat het IMF duidelijk heeft gewezen op de risico's van het Griekse programma, inzonderheid met betrekking tot de houdbaarheid van de schuldenlast; merkt op dat het IMF er niet alleen mee heeft ingestemd dat het programma zou worden ontwikkeld en onderhandeld door de trojka, maar dat het tevens heeft besloten zijn „Exceptional Access Policy (EAP)“-criterium inzake de houdbaarheid van schulden aan te passen, zodat er leningen aan Griekenland, Ierland en Portugal konden worden verstrekt;

26. vestigt de aandacht op de bezwaren die zijn geformuleerd met betrekking tot het door de ECB uit te oefenen toezicht op noodliquiditeitssteun (ELA); beschouwt het door de ECB gehanteerde solvabiliteitsconcept als te weinig transparant en voorspelbaar;

27. wijst erop dat de EU en de internationale instellingen niet waren voorbereid op een staatsschuldencrisis van een dergelijke omvang, en al evenmin op de uiteenlopende oorzaken en gevolgen ervan binnen de eurozone, die o.a. toe te schrijven waren aan de ernstigste financiële crisis sinds 1929; betreurt het ontbreken van een bruikbare rechtsgrond om een crisis van deze aard het hoofd te kunnen bieden; onderkent de inspanningen die zijn geleverd om snel en resoluut op de crisis te reageren, maar betreurt dat de Raad consequent heeft geweigerd hiervoor een integrale en systematische langetermijnstrategie te ontwikkelen; betreurt dat de EU-structuurfondsen en -maatregelen die gericht zijn op de totstandbrenging van een langdurige economische convergentie binnen de Unie onvoldoende resultaat hebben opgeleverd;

28. wijst erop dat de cofinancieringspercentages voor de structuurfondsen van de EU zijn verhoogd tot 95 % voor een aantal lidstaten die het zwaarst zijn getroffen door de crisis en die financiële steun hebben ontvangen in het kader van een aanpassingsprogramma; benadrukt dat de lokale en nationale overheden moeten worden versterkt om de EU-wetgeving en -programma's volledig te kunnen uitvoeren, zodat de structuurfondsen sneller kunnen worden besteed;

29. erkent desalniettemin dat de enorme uitdaging waarmee de trojka zich geconfronteerd zag in de aanloop naar de crisis uniek was als gevolg van, onder andere, de slechte staat van de openbare financiën, de behoefte aan structuurhervormingen in een aantal lidstaten, de ontoereikende regulering van de financiële diensten op Europees en nationaal niveau en de grote macro-economische onevenwichtigheden die in de loop der jaren zijn opgebouwd, evenals de beleids- en institutionele tekortkomingen en het feit dat de meeste traditionele macro-economische instrumenten zoals het begrotingsbeleid of externe devaluatie niet meer ter beschikking stonden vanwege de beperkingen van de monetaire unie en het incomplete karakter van de eurozone; merkt bovendien op dat er sprake was van grote tijdsdruk, ten dele vanwege het feit dat financiële steunaanvragen meestal pas werden ingediend op het moment dat de betrokken landen al aan de rand van het bankroet stonden en geen toegang meer hadden tot de markten, terwijl er nog een aantal juridische belemmeringen uit de weg moesten worden geruimd, dat de vrees voor het instorten van de eurozone tastbaar was, dat er duidelijk behoefte was aan politieke afspraken en hervormingsbesluiten, dat de wereldeconomie in een diepe recessie verkeerde en dat een aantal landen waarvan financiële steun werd verwacht, hun eigen overheids- en particuliere schulden in een alarmerend tempo hadden zien toenemen;

30. spreekt zijn afkeuring uit over het gebrek aan transparantie bij de mvo-onderhandelingen; merkt op dat onderzocht moet worden of de officiële documenten duidelijk ter kennis zijn gebracht en tijdig door de nationale parlementen en het Europees Parlement in behandeling zijn genomen en naar behoren met de sociale partners zijn besproken; wijst voorts op de mogelijk negatieve gevolgen van dergelijke praktijken, waarbij informatie over de rechten van de burger, over de stabiliteit van de politieke situatie in de betrokken landen en het vertrouwen van de burgers in de democratie en het Europese project is achtergehouden;

Donderdag 13 maart 2014

31. stelt vast dat de aanbevelingen in het mvo op gespannen voet staan met het moderniseringsbeleid dat gestalte heeft gekregen in de vorm van de strategie van Lissabon en van de Europa 2020-strategie; betreurt voorts dat lidstaten met mvo's vrijgesteld zijn van alle rapportageverplichtingen in het kader van het Europees semester, met inbegrip van de rapportage in het kader van de doelstellingen armoedebestrijding en sociale inclusie, en dat zij geen landenspecifieke aanbevelingen krijgen, afgezien wat betreft de implementatie van hun mvo's; herinnert eraan dat de mvo's moeten worden aangepast om recht te doen aan de praktijk en de instellingen voor loonvorming en het nationale hervormingsprogramma van de betrokken lidstaat in het kader van de strategie van de Unie voor groei en werkgelegenheid, zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 472/2013 (artikel 7, lid 1); dringt erop aan dat daarvoor wordt gezorgd, mocht zulks nog niet het geval zijn; wijst er echter op dat dit deels te verklaren valt — maar niet volledig te rechtvaardigen is — door het feit dat de programma's onder grote tijdsdruk en onder moeilijke politieke, economische en financiële omstandigheden hun beslag moesten krijgen;

32. betreurt het dat in de programma's voor Griekenland, Ierland en Portugal een aantal gedetailleerde voorschriften is opgenomen voor de hervorming van de zorgstelsels en voor bezuinigingen; betreurt voorts het feit dat de programma's niet zijn onderworpen aan het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie of aan de bepalingen in de Verdragen, waaronder met name artikel 168, lid 7, van het VWEU;

33. wijst erop dat de macro-economische aanpassingsprogramma's goedgekeurd zijn door de EU-ministers van financiën;

De huidige economische en sociale situatie

34. betreurt dat de ten uitvoer gelegde maatregelen op korte termijn hebben geresulteerd in een nog ongelijkere inkomensverdeling; merkt op dat er sprake is van een bovengemiddelde toename van dergelijke ongelijkheden in de vier landen; merkt op dat de bezuinigingen op sociale uitkeringen en diensten en de stijgende werkloosheid als gevolg van de maatregelen waarin de programma's voorzien die zijn bedoeld om de macro-economische situatie, inclusief loonsverlagingen, te corrigeren, de armoedeniveaus nog verder doen oplopen;

35. wijst op de onacceptabel hoge werkloosheid, de langdurige werkloosheid en de werkloosheid onder jongeren in met name de vier lidstaten waar een bijstandsprogramma wordt uitgevoerd; benadrukt dat de hoge werkloosheid onder jongeren de mogelijkheden voor toekomstige economische ontwikkeling in het gedrang brengt, zoals blijkt uit de stroom jonge migranten uit Zuid-Europa, maar ook uit Ierland, waardoor een braindrain dreigt te ontstaan; herinnert eraan dat stelselmatig is vastgesteld dat onderwijs, opleiding en een sterke wetenschappelijke en technologische achtergrond de kritieke elementen zijn voor het structureel inlopen van de achterstand door deze economieën; is derhalve ingenomen met de recente initiatieven op EU-niveau betreffende onderwijs en werkgelegenheid voor jongeren, het programma Erasmus+, het Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief en de 6 miljard euro voor de Europese jongerengarantieregeling, maar dringt erop aan dat er politiek en economisch nog meer werk wordt gemaakt van deze problemen; onderstreept dat de bevoegdheden die verband houden met werkgelegenheid hoofdzakelijk onder de lidstaten blijven ressorteren; spoort de lidstaten er derhalve toe aan hun nationale onderwijsstelsels verder te moderniseren en zich in te zetten voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid;

36. is verheugd over de beëindiging van het programma voor Ierland, waarbij de trojkamissies zijn stopgezet en het land op 7 januari 2014 weer met succes toegang heeft kunnen krijgen tot de obligatiemarkten, alsook over de verwachte beëindiging van het programma voor Portugal; erkent de buitengewone begrotingsaanpassing in Griekenland, maar betreurt dat de resultaten voor Griekenland nog op zich laten wachten, ondanks de ongekende hervormingen die er zijn doorgevoerd; onderkent dat er zeer zware inspanningen zijn verlangd van individuele personen, gezinnen, bedrijven en instellingen en maatschappelijke instituties in de landen waar aanpassingsprogramma's worden doorgevoerd; neemt nota van de eerste tekenen van een gedeeltelijk economisch herstel in een aantal programmalanden; wijst er echter op dat de aanhoudend hoge werkloosheid weegt op het economisch herstel, en dat er nog steeds behoefte is aan voortdurende, ambitieuze inspanningen, zowel op nationaal als op EU-niveau;

De trojka: economische dimensie en theoretische grondslag en het effect van haar besluiten

37. benadrukt dat er behoefte is aan degelijke landenspecifieke en voor de gehele eurozone geldende economische modellen die gebaseerd zijn op voorzichtige veronderstellingen, alsook aan onafhankelijke gegevens en betrokkenheid van belanghebbenden en transparantie om geloofwaardige en doeltreffende aanpassingsprogramma's te kunnen ontwikkelen, maar erkent dat economische prognoses meestal berusten op een bepaalde mate van onzekerheid en onvoorspelbaarheid; betreurt dat er niet altijd adequate statistische gegevens en informatie beschikbaar waren;

Donderdag 13 maart 2014

38. constateert met voldoening dat dankzij de financiële bijstand op korte termijn effectief een chaotische staatsschuldencrisis is voorkomen, die extreem ernstige economische en sociale gevolgen zou hebben gehad, en waarvan de spill-overeffecten op andere landen niet te overzien zouden zijn geweest en vermoedelijk geleid zouden hebben tot het gedwongen vertrek van landen uit de eurozone; merkt echter op dat er geen garantie is dat dit op de lange termijn kan worden vermeden; merkt tevens op dat de financiële bijstand en het aanpassingsprogramma voor Griekenland noch een ordentelijk faillissement, noch het overspringen van de crisis naar andere lidstaten hebben kunnen voorkomen, en dat het vertrouwen in de markt pas is hersteld en de rentespreads op staatsschulden pas begonnen te dalen toen de ECB de met het OMT-programma van rechtstreekse monetaire transacties in augustus 2012 ingezette politiek met nog andere maatregelen aanvulde; betreurt de economische en sociale achteruitgang die zich manifesteerde toen de budgettaire en macro-economische correcties werden doorgevoerd; merkt op dat de economische en sociale gevolgen erger zouden zijn geweest zonder de financiële en technische bijstand van de EU en het IMF;

39. merkt op dat de trojka vanaf het begin omstandige documenten heeft gepubliceerd omtrent de diagnose, de strategie om de ongekend ernstige problemen aan te pakken, en het pakket samen met de betrokken nationale regering uitgewerkte beleidsmaatregelen en economische prognoses, die stuk voor stuk regelmatig worden geactualiseerd; merkt op dat deze documenten het publiek niet in staat hebben gesteld zich een totaalbeeld te vormen van de gevoerde onderhandelingen en dat daarmee dus niet op afdoende wijze aan de verantwoordingsplicht wordt voldaan;

40. betreurt de soms wat al te optimistische veronderstellingen waarvan de trojka is uitgegaan, vooral wat de groei en de werkloosheid betreft, hetgeen o.a. te wijten was aan het feit dat zij de grensoverschrijdende overloopeffecten onvoldoende heeft onderkend (zoals ook door de Commissie wordt erkend in haar verslag over „Begrotingsconsolidatie en spill-overeffecten in de periferie en de kernlanden van de eurozone”), het politieke verzet tegen veranderingen in sommige lidstaten, en de economische en sociale gevolgen van de aanpassing; betreurt het feit dat dit ook van invloed is geweest op de analyse van de trojka omtrent de wisselwerking tussen begrotingsconsolidatie en groei; merkt op dat als gevolg hiervan de begrotingsdoelstellingen niet binnen de gestelde termijn zijn gehaald;

41. maakt uit de hoorzittingen op dat er een strikt verband is tussen de looptijd van het aanpassingsprogramma en de steun die beschikbaar wordt gesteld via speciale fondsen zoals het ESM, hetgeen betekent dat een langere aanpassingsperiode er onvermijdelijk toe zou hebben geleid dat er aanmerkelijk hogere bedragen ter beschikking moesten worden gesteld en gegarandeerd door de andere eurolanden en het IMF, iets wat politiek niet haalbaar was in het licht van de op zich reeds zeer hoge bedragen; wijst erop dat de looptijd van de aanpassingsprogramma's en de terugbetalingsperiodes duidelijk langer zijn dan die van gewone financiële bijstandsprogramma's van het IMF;

42. is ingenomen met de verkleining van de structurele tekorten in alle programmalanden sinds de aanvang van hun respectieve bijstandsprogramma's; betreurt dat deze nog niet hebben geleid tot een verlaging van de schuldquotes; merkt op dat de schuldquotes juist sterk zijn toegenomen in alle programmalanden, doordat de toekenning van voorwaardelijke leningen automatisch resulteert in een stijging van de overheidsschuld en doordat het gevoerde beleid op de korte termijn een recessief effect heeft; is voorts van mening dat een accurate raming van de begrotingsmultiplicatoren van cruciaal belang is om de schuldquote door middel van budgettaire aanpassingsmaatregelen met succes terug te dringen; stelt vast dat toewerken naar meer verantwoorde particuliere schuldniveaus tevens noodzakelijk is voor de stabiliteit op lange termijn; erkent dat het doorgaans verschillende jaren duurt voordat structurele hervormingen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de productie en de werkgelegenheid;

43. is van mening dat begrotingsmultiplicatoren moeilijk met zekerheid in te schatten zijn; herinnert er in dit verband aan dat het IMF heeft toegegeven de begrotingsmultiplicator in zijn groeiprognozes van vóór oktober 2012 te laag te hebben ingeschat; merkt op dat deze periode overeenkomt met die in de conclusies van op één na alle initiële memoranda van overeenstemming die in dit verslag aan de orde komen; herinnert eraan dat de Europese Commissie in november 2012 heeft verklaard dat de fouten in de prognoses niet te wijten waren aan een te lage inschatting van de begrotingsmultiplicatoren; wijst er echter op dat de Commissie in haar antwoorden op de vragenlijst heeft toegegeven dat „begrotingsmultiplicatoren in de huidige situatie doorgaans hoger zijn dan onder normale omstandigheden”; geeft er zich rekenschap van dat begrotingsmultiplicatoren ten dele endogeen ontstaan en met de veranderende macro-economische omstandigheden mee-evolueren; wijst erop dat de trojka in reactie op dit publieke verschil van mening tussen de Europese Commissie en het IMF over de omvang van de begrotingsmultiplicator geen gezamenlijk standpunt heeft ingenomen;

44. wijst erop dat interne devaluatie middels o.a. verlaging van lonen en pensioenen weliswaar de verklaarde doelstelling van de steunoperaties van het IMF in het kader van de trojka is, maar dat de Commissie zich nooit duidelijk achter deze doelstelling heeft opgesteld; merkt op dat de Commissie daarentegen voor alle vier de betreffende programmalanden juist de nadruk legt op het streven naar begrotingsconsolidatie; onderkent deze verschillen in prioriteit tussen het IMF en de Commissie en neemt kennis van de aanvankelijk inconsistente doelstellingen die de beide instellingen erop nahielden; merkt op dat gezamenlijk is besloten zich te baseren op een combinatie van de beide instrumenten en op structuurhervormingen, met daarnaast nog een aantal andere maatregelen ter aanvulling van deze strategie; merkt op dat deze combinatie van

Donderdag 13 maart 2014

begrotingsconsolidatie en restrictief loonbeleid zowel de overheids- als de particuliere vraag onder druk zette; betreurt het feit dat er minder aandacht is besteed aan de hervorming van de industriële basis en de institutionele structuren van de programmalanden — waardoor zij duurzamer en doelmatiger zouden kunnen opereren — dan aan de bovenvermelde doelstellingen;

45. is van mening dat er te weinig aandacht is besteed aan het verlichten van de negatieve economische en sociale gevolgen van de aanpassingsstrategieën in de programmalanden; herinnert aan de oorzaken van de crises; betreurt dat de uniforme aanpak van de crisisbeheersing er al te vaak toe heeft geleid dat te weinig recht werd gedaan aan de balans tussen de economische en sociale gevolgen van de voorgeschreven beleidsmaatregelen;

46. benadrukt dat nationale betrokkenheid van essentieel belang is, en dat verschillen van mening over de door te voeren maatregelen gevolgen hebben voor de te verwachten resultaten, o.a. in de vorm van nog zwaardere problemen gedurende een nog langere periode voor het betrokken land; neemt nota van de ervaringen van het IMF op basis waarvan nationale betrokkenheid kan worden beschouwd als de allerbelangrijkste factor voor het welslagen van financiële bijstandsprogramma's in het algemeen; benadrukt echter dat nationale betrokkenheid niet kan worden gerealiseerd zonder adequate democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht op zowel nationaal als EU-niveau; onderstreept wat dit betreft dat het ter wille van de verantwoordingsplicht en de transparantie op nationaal niveau van cruciaal belang is dat de nationale parlementen de begrotingen en de wetgeving ter implementatie van de economische aanpassingsprogramma's goedkeuren;

47. benadrukt dat vergroting van de gendergelijkheid een centrale rol speelt bij het versterken van de economie, en dat deze factor bij economische analyses of aanbevelingen nooit over het hoofd mag worden gezien;

De trojka: institutionele dimensie en democratische legitimiteit

48. merkt op dat vanwege het evolutieve karakter van de reactie van de EU op de crisis, de onduidelijke rol van de ECB in de trojka en de wijze van besluitvorming bij de trojka, het mandaat van de trojka wordt ervaren als onduidelijk en onvoldoende transparant, en als een proces waarbij het aan democratisch toezicht ontbreekt;

49. wijst er echter op dat de vaststelling van Verordening (EU) nr. 472/2013 op 21 mei 2013 een eerste — zij het ontoereikende — stap vormt op weg naar de codificering van de in de eurozone toe te passen procedures voor landen in financiële moeilijkheden, en dat daardoor een mandaat wordt verleend aan de trojka; is wat dat betreft onder meer ingenomen met: de bepalingen inzake de evaluatie van de houdbaarheid van de overheidsschuld; de transparantere procedures die worden ingesteld voor de goedkeuring van macro-economische aanpassingsprogramma's, en die zich ook uitstrekken tot de noodzaak om negatieve spill-overeffecten en macro-economische en financiële schokken en de aan het Europees Parlement verleende rechten van toezicht daarbij te betrekken; de bepalingen inzake de betrokkenheid van de sociale partners; de vereisten om uitdrukkelijk rekening te houden met de nationale praktijken en instellingen voor loonvorming; de noodzaak om te zorgen voor toereikende middelen voor fundamentele beleidsmaatregelen, bv. voor onderwijs en gezondheidszorg; en de vrijstelling van de relevante vereisten van het stabiliteits- en groeipact voor lidstaten waar een bijstandsprogramma wordt uitgevoerd;

50. neemt kennis van de verklaring van de voorzitter van de Eurogroep dat de Eurogroep de Commissie een mandaat geeft om namens de Eurogroep te onderhandelen over de aan de verleende bijstand verbonden voorwaarden, waarbij rekening moet worden gehouden met de opvattingen van de lidstaten omtrent de voornaamste elementen van de gestelde voorwaarden en — met het oog op hun eigen financiële beperkingen — omtrent de omvang van de financiële bijstand; merkt op dat de bovengenoemde procedure waarbij de Eurogroep een mandaat verleent aan de Commissie niet specifiek is omschreven in de EU-wetgeving, aangezien de Eurogroep geen officiële instelling van de Europese Unie is; benadrukt dat, ook al treedt de Commissie namens de lidstaten op, de uiteindelijke politieke verantwoordelijkheid voor de opzet en de goedkeuring van de macro-economische aanpassingsprogramma's bij de EU-ministers van financiën en hun regeringen berust; betreurt het ontbreken van democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht op EU-niveau voor de Eurogroep bij de uitoefening van uitvoerende bevoegdheden op EU-niveau;

51. wijst erop dat de reddingsmechanismen en de trojka een ad-hockarakter droegen, en betreurt dat er geen passende rechtsgrondslag voor de instelling van de trojka op basis van het primair recht van de Unie voorhanden was, hetgeen resulteerde in de instelling van intergouvernementele mechanismen in de vorm van het EFSF, en uiteindelijk van het ESM; verlangt dat alle eventuele toekomstige oplossingen gebaseerd moeten zijn op het primaire Unierecht; erkent dat dit kan impliceren dat het Verdrag moet worden gewijzigd;

52. is verontrust over het feit dat de voormalige voorzitter van de Eurogroep tegenover het Europees Parlement heeft toegegeven dat de Eurogroep de aanbevelingen van de trojka had gesteund zonder uitvoerig te zijn ingegaan op de specifieke beleidsimplicaties daarvan; wijst er met nadruk op dat, indien dit klopt, het de ministers van financiën van de eurozone niet ontheft van hun politieke verantwoordelijkheid voor de macro-economische aanpassingsprogramma's en de mvo's; wijst erop dat deze bekentenis een verontrustend licht werpt op de onduidelijke definities van de rollen van

Donderdag 13 maart 2014

„technisch adviseur” en „bureau van de Eurogroep” die aan de Commissie en de ECB zijn overgedragen in het kader van het ontwerp, de uitvoering en beoordeling van bijstandsprogramma's; betreurt dat er wat dat betreft door de Raad en de Eurogroep geen duidelijk en per geval verantwoord mandaat aan de Commissie is verleend;

53. zet vraagtekens bij de dubbele rol van de Commissie in de trojka, én als vertegenwoordiger van de lidstaten én als EU-instelling; stelt zich op het standpunt dat er binnen de Commissie een potentieel belangenconflict bestaat tussen haar rol in de trojka en haar verantwoordelijkheid als hoedster van de Verdragen en van het acquis communautaire, met name op beleidsterreinen zoals concurrentie en beleid inzake staatssteun en sociale cohesie, alsook met betrekking tot het loon- en sociaal beleid van de lidstaten en het sociaal beleid, een terrein waarop de Commissie niet bevoegd is, alsmede wat betreft de naleving van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; wijst erop dat deze situatie niet strookt met de normale rol van de Commissie, die erin bestaat te fungeren als een onafhankelijke principale actor die het belang van de EU beschermt en toeziet op de implementatie van de EU-regelgeving binnen de door de Verdragen gestelde grenzen;

54. wijst tevens op het potentiële belangenconflict tussen de huidige rol van de ECB in de trojka als „technisch adviseur” en haar positie als kredietverlener van de vier lidstaten, alsook op het mandaat dat zij aan het Verdrag ontleent doordat haar eigen optreden wordt bepaald door besluiten waar zij zelf bij betrokken is; staat niettemin positief tegenover haar bijdrage bij de aanpak van de crisis, maar verlangt dat potentiële belangenconflicten waarbij de ECB betrokken is, met name in het kader van cruciale liquiditeitsmaatregelen, nauwlettend worden onderzocht; merkt op dat de ECB gedurende de gehele crisis over cruciale informatie betreffende de gezondheid van de bankensector en de financiële stabiliteit in het algemeen heeft beschikt, en dat zij onder gebruikmaking daarvan zware politieke pressie heeft uitgeoefend op besluitvormers, althans bij de schuldsanering in Griekenland, waarbij de ECB eiste dat collectieveactieclausules uit de condities van de door haar aangehouden overheidsobligaties zouden worden verwijderd, alsook bij de activiteiten op het gebied van noodliquiditeitssteun voor Cyprus en bij het niet-betrekken van houders van senior obligaties bij het bail-in-regime in Ierland; roept de ECB op de brief van 19 november 2010 van Jean-Claude Trichet aan de toenmalige Ierse minister van Financiën te publiceren, zoals gevraagd door de Europese Ombudsman;

55. merkt op dat de rol van de ECB onvoldoende nauwkeurig is gedefinieerd, aangezien in het ESM-verdrag en in Verordening (EU) nr. 472/2013 is vastgelegd dat de Commissie haar taken uitvoert „in overleg met de ECB”, waardoor de rol van de ECB beperkt blijft tot het leveren van advies; merkt op dat de Eurogroep heeft verzocht de ECB als adviesverstrekker bij het beleidsoverleg te betrekken ter aanvulling van de standpunten van de overige trojka-partners, en dat het Hof van Justitie in de zaak-Pringle heeft geoordeeld dat de door het ESM-Verdrag aan de ECB toegewezen taken stroken met de diverse taken die het VWEU en de statuten van het ESCB [en de ECB] aan de ECB toekennen, mits definitief aan een aantal voorwaarden is voldaan; wijst op de verantwoordelijkheid die op de Eurogroep rust om de ECB toe te staan binnen de trojka te opereren, maar herinnert eraan dat het mandaat van de ECB door het VWEU wordt beperkt tot de terreinen van het monetaire beleid en de financiële stabiliteit en dat de Verdragen niet voorzien in betrokkenheid van de ECB bij het besluitvormingsproces inzake budgettair, fiscaal en structuurbeleid; brengt in herinnering dat artikel 127 VWEU bepaalt dat het ESCB, onverminderd de prijsstabiliteitsdoelstelling, het algemene economische beleid in de Unie ondersteunt teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie omschreven doelstellingen van de Unie;

56. wijst op de over het algemeen beperkte democratische controle die in programmalanden op nationaal niveau kan worden uitgeoefend op de trojka; merkt echter op dat deze democratische controle per land verschilt en afhangt van de bereidheid van de nationale instellingen en de effectieve controlecapaciteit van de nationale parlementen, zoals is gebleken bij de afwijzing van het oorspronkelijke mvo door het parlement van Cyprus; merkt echter op dat de nationale parlementen zich, toen zij werden geraadpleegd, geconfronteerd zagen met de keuze tussen niet voldoen aan hun schuldverplichtingen of aanvaarding van de tussen de trojka en de nationale autoriteiten overeengekomen memoranda van overeenstemming; wijst erop dat het mvo door het nationale parlement in Portugal niet is geratificeerd; wijst met bezorgdheid op het feit dat de trojka bestaat uit drie onafhankelijke instellingen waartussen de verantwoordelijkheid ongelijk is verdeeld, elk met haar eigen mandaat en onderhandelings- en besluitvormingsstructuren en met verschillende niveaus van verantwoordingsplicht, tegenen heeft geresulteerd in onvoldoende adequaat toezicht en democratische controle op de trojka als geheel;

57. betreurt dat het IMF vanwege zijn statutaire bepalingen niet formeel voor nationale parlementen of voor het Europees Parlement kan verschijnen of daaraan schriftelijk verslag kan uitbrengen; merkt op dat de IMF-bestuursstructuur voorziet in het afleggen van verantwoording jegens de 188 lidstaten via zijn Raad van Bestuur; benadrukt dat het feit dat het IMF als geldschieter in laatste instantie slechts voor maximaal een derde deelneemt in het toe te kennen steunbedrag de instelling in een minderheidspositie plaatst;

Donderdag 13 maart 2014

58. merkt op dat er, na het voorbereidende werk van de trojka, door de Eurogroep en het IMF afzonderlijk en overeenkomstig hun respectieve juridische statussen en functies formele besluiten zijn genomen, waardoor deze instellingen hun respectieve politieke verantwoordelijkheid voor de maatregelen van de trojka op zich hebben genomen; merkt voorts op dat er inmiddels een cruciale rol is toebedeeld aan het ESM als de organisatie die verantwoordelijk is voor de besluitvorming over door lidstaten van de eurozone verleende steun, hetgeen impliceert dat de nationale instituties van de lidstaten van de eurozone, waaronder ook de regeringen van de direct betrokkenen, een centrale rol spelen bij alle besluiten die worden genomen;

59. stelt vast dat de democratische legitimiteit van de trojka op nationaal niveau voortvloeit uit de politieke verantwoordelijkheid van de Eurogroep en de Ecofin-leden jegens hun respectieve nationale parlementen; betreurt dat het de trojka vanwege haar structuur ontbreekt aan democratische legitimiteit op EU-niveau;

60. betreurt dat de EU-instellingen worden afgeschilderd als de zondebok voor de negatieve effecten van de door de lidstaten doorgevoerde macro-economische aanpassingen, terwijl de ministers van financiën van de lidstaten de politieke verantwoordelijkheid voor de trojka en haar werkzaamheden dragen; benadrukt dat dit tot nog meer eurosceptis kan leiden, hoewel de verantwoordelijkheid niet bij de Europese maar bij het nationale instanties berust;

61. verzoekt de Eurogroep, de Raad en de Europese Raad de volledige verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de werkzaamheden van de trojka;

62. wijst erop dat het ESM een intergouvernementeel orgaan is dat geen deel uitmaakt van de juridische structuur van de Europese Unie en volgens de reguliere procedure is gebonden aan de unanimiteitsregel; is om die reden van opvatting dat er behoefte is aan een geest van wederzijdse betrokkenheid en solidariteit; merkt op dat bij het ESM-verdrag voor leningen het conditionaliteitsbeginsel is ingevoerd in de vorm van een macro-economisch aanpassingsprogramma; wijst er tevens op dat in het ESM-verdrag de begrippen „conditionaliteit” of „aangepassingsprogramma” niet nader zijn gedefinieerd, waardoor de trojka veel speelruimte krijgt wanneer zij voor conditionaliteit pleit;

63. verwacht van de nationale rekenkamers volledige nakoming van hun wettelijk vastgelegde verantwoordelijkheden ten aanzien van het certificeren van de wettigheid en regelmatigheid van financiële transacties en van de effectiviteit van de toezicht- en controlesystemen; roept de hoogste controle-instanties er in dit verband toe op nauwer samen te werken, in het bijzonder door het uitwisselen van optimale werkmethoden;

Voorstellen en aanbevelingen

64. is ingenomen met de bereidheid van de Commissie, de ECB, de voorzitter van de eurogroep, het IMF, de nationale regeringen en centrale banken van Cyprus, Ierland, Griekenland en Portugal, alsmede van de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, om mee te werken en deel te nemen aan de evaluatie door het Europees Parlement van de rol en de werkzaamheden van de trojka, met inbegrip van de beantwoording van een gedetailleerde vragenlijst en/of deelname aan formele en informele hoorzittingen;

65. betreurt dat de voorstellen in zijn resolutie van 6 juli 2011 over de financiële, economische en sociale crisis door de Europese Raad onvoldoende in aanmerking zijn genomen; benadrukt dat de uitvoering daarvan de economische en sociale convergentie van de Economische en Monetaire Unie zou hebben bevorderd onder verschaffing van volledige democratische legitimiteit aan de maatregelen ter coördinatie van het economisch en begrotingsbeleid;

Op de korte tot middellange termijn

66. dringt bij wijze van eerste stap aan op de vaststelling van duidelijke, transparante en bindende procedurele voorschriften voor de interactie tussen de instellingen binnen de trojka en de toewijzing van de taken en verantwoordelijkheden daarvan; is er stellig van overtuigd dat een duidelijke definitie en verdeling van taken noodzakelijk is ter verbetering van de transparantie, ter versterking van de democratische controle op en vergroting van de geloofwaardigheid van het werk van de trojka;

67. dringt aan op de ontwikkeling van een betere communicatiestrategie voor lopende en toekomstige financiële bijstandsprogramma's; dringt erop aan om hieraan de allerhoogste prioriteit te geven, omdat niets doen op dit gebied uiteindelijk het imago van de Unie zal beschadigen;

68. dringt aan op een onafhankelijk onderzoek naar de gunning van contracten aan externe consultants, het ontbreken van openbare aanbestedingen, de bijzonder hoge vergoedingen die worden betaald en de potentiële belangenconflicten;

Donderdag 13 maart 2014

Economische en sociale effecten

69. brengt in herinnering dat het door het Europees Parlement in Verordening (EU) nr. 472/2013 bepleite standpunt de invoering van bepalingen behelsde op grond waarvan de macro-economische aanpassingsprogramma's ook moesten voorzien in noodplannen voor het geval de voorspelde basisscenario's niet zouden uitkomen of in het geval van onvoorziene omstandigheden die de steunontvangende lidstaat niet onder controle hebben, zoals onverwachte internationale economische schokken; benadrukt dat dergelijke plannen een voorwaarde zijn voor prudente beleidsvorming, gelet op de broosheid en geringe betrouwbaarheid van de economische modellen die ten grondslag liggen aan de programmaprognoses, zoals is gebleken in alle lidstaten die onder de steunprogramma's vallen;

70. dringt er bij de EU op aan om de ontwikkelingen in de lidstaten op financieel, economisch en begrotingsgebied nauwlettend te volgen en een geïnstitutionaliseerd systeem van positieve stimulansen op te zetten om de lidstaten die op dit gebied optimale praktijken toepassen of overnemen en lidstaten die hun aanpassingsprogramma's volledig uitvoeren, daarvoor te belonen;

71. verzoekt de trojka de stand van zaken op te maken inzake het lopende debat over begrotingsmultiplicatoren en de mogelijkheid in overweging te nemen de mvo's te herzien op grond van de laatste empirische bevindingen;

72. verzoekt de trojka door te gaan met de nieuwe beoordelingen van de houdbaarheid van schulden en om zo spoedig mogelijk iets te doen aan de noodzaak om de Griekse staatsschuld terug te brengen en de ernstige kapitaaluitstroom uit het land tegen te gaan, die in significante mate bijdraagt aan de vicieuze cirkel van de heersende economische depressie in het land; herinnert eraan dat er verschillende mogelijkheden bestaan om een dergelijke schuldherstructurering vorm te geven zoals, naast een waarderingscorrectie op de hoofdsom van obligaties, obligatieruil, verlenging van de looptijd van obligaties en verlaging van de couponrente; is van mening dat de verschillende mogelijkheden voor schuldsanering zorgvuldig moten worden afgewogen;

73. beklemtoont dat de overeengekomen mvo's — waar dit niet het geval is — in overeenstemming moeten worden gebracht met de doelstellingen van de Europese Unie, d.w.z. de bevordering van de werkgelegenheid, de verbetering van de levensomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden, zodat onderlinge aanpassing in positieve zin mogelijk wordt gemaakt, alsmede een adequate sociale bescherming, alsmede sociale dialoog, de ontwikkeling van de personele hulpbronnen om een duurzaam hoog werkgelegenheidsniveau mogelijk te maken, en de bestrijding van uitsluiting, zoals vermeld in artikel 151 VWEU; spreekt zijn steun uit voor een omzichtige verlenging van de budgettaire aanpassingstermijnen, die in de memoranda reeds haar beslag heeft gekregen naarmate de vrees voor een algehele instorting is weggeëb'd; is voorstander van eventuele verdere aanpassingen naarmate de macro-economische situatie verbetert;

74. betreurt dat de lasten niet door iedereen die zich op een onverantwoorde manier heeft gedragen zijn gedeeld en dat de bescherming van obligatiehouders werd beschouwd als een noodzaak waaraan de EU in het belang van de financiële stabiliteit moest voldoen; verzoekt de Raad om het door hem vastgestelde systeem voor de behandeling van legacy-activa in werking te doen treden teneinde de vicieuze cirkel tussen overheden en banken te doorbreken en de staatsschulden van Ierland, Griekenland, Portugal en Cyprus te verlichten; roept de Eurogroep ertoe op zijn toezegging na te komen om de situatie van de financiële sector in Ierland aan een onderzoek te onderwerpen met het oog op de verdere verbetering van de duurzaamheid van het Ierse aanpassingsprogramma; verzoekt de Eurogroep, in het licht van het bovenstaande, zijn belofte aan Ierland na te komen en de schuldenlast van banken aan te pakken; is van mening dat bijzondere aandacht moet worden geschonken aan de toepassing van het stabiliteits- en groeiact op de zogenoemde „erfschulden” omdat deze in Ierland als onbillijk worden ervaren en als een belasting waaronder het land gebukt gaat als gevolg van de flexibiliteitsbepalingen van het herziene pact; is van mening dat de verdeling van de kosten op de langere termijn het aandeel van de beschermde obligatiehouders moet weerspiegelen; neemt kennis van de verzoek van de Ierse autoriteiten tot overdracht van een deel van de overheidsschuld dat overeenkomt met de kosten van de reddingsoperatie van de financiële sector aan het ESM;

75. pleit ervoor dat de Commissie, de Eurogroep en het IMF een nader onderzoek instellen naar het concept van „voorwaardelijk converteerbare obligaties”, waarbij de opbrengsten van nieuw uitgegeven overheidsschuld in de lidstaten die onder de bijstandsregeling vallen worden gekoppeld aan de economische groei;

76. herinnert aan de noodzaak van maatregelen om belastinginkomsten te waarborgen, met name voor de programmalanden als bedoeld in Verordening (EU) nr. 472/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende de versterking van het economische en budgettaire toezicht op lidstaten in de eurozone die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit (verslag-Gauzès), door „maatregelen [te nemen] in nauwe samenwerking met de Commissie en in samenspraak met de ECB en, naargelang het geval, met het IMF, gericht op een efficiëntere en doelmatigere belastinginning en op bestrijding van belastingfraude en -ontduiking, met als doel de belastinginkomsten te verhogen”; herinnert eraan dat met spoed effectieve stappen moeten worden ondernomen om zowel binnen als buiten de EU belastingfraude te bestrijden; pleit voor implementatiemaatregelen waardoor alle partijen een billijke bijdrage aan de belastinginkomsten zouden leveren;

Donderdag 13 maart 2014

77. dringt erop aan dat de manier waarop gebruik wordt gemaakt van noodfondsen openbaar wordt gemaakt; onderstreept dat er meer duidelijkheid moet komen omtrent de omvang van de middelen die worden toegewezen voor de financiering van tekorten, voor de financiering van de overheid en voor de terugbetaling aan particuliere schuldeisers;

78. dringt erop aan de sociale partners effectief te betrekken bij het opzetten en uitvoeren van zowel huidige als toekomstige aanpassingsprogramma's; is van mening dat door de sociale partners in het kader van de programma's gemaakte afspraken moeten worden gehonoreerd voor zover zij met de programma's verenigbaar zijn; wijst er met nadruk op dat Verordening (EU) nr. 472/2013 bepaalt dat de bijstandsprogramma's de nationale praktijken en instellingen voor loonvorming moeten respecteren;

79. dringt erop aan de EIB te betrekken bij de conceptie en uitvoering van investeringsgerelateerde maatregelen, zodat deze ten goede komen aan het economisch en sociaal herstel;

80. betreurt dat de programma's niet onder de toepassing vallen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en het Europees Sociaal Handvest, aangezien zij niet zijn gebaseerd op het primaire recht van de Unie;

81. onderstreept dat de Europese instellingen het recht van de Unie onder alle omstandigheden dienen te eerbiedigen, met inbegrip van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;

82. benadrukt dat het streven naar economische en financiële stabiliteit in de lidstaten en de Unie als geheel de maatschappelijke stabiliteit, het Europees sociaal model en de sociale rechten van de EU-burgers niet mag ondermijnen; onderstreept dat de betrokkenheid van de sociale partners bij de economische dialoog op Europees niveau op de politieke agenda moet worden geplaatst, zoals wordt voorgeschreven door de Verdragen; is van mening dat de sociale partners moeten worden betrokken bij de opstelling en uitvoering van zowel huidige als toekomstige aanpassingsprogramma's;

De Commissie

83. dringt aan op de volledige tenuitvoerlegging van en zeggenschap over Verordening (EU) nr. 472/2013; verzoekt de Commissie interinstitutionele onderhandelingen aan te knopen met het Europees Parlement, met als doel een gemeenschappelijke procedure te definiëren voor het informeren van de bevoegde commissie van het Europees Parlement omtrent de conclusies die worden getrokken uit de monitoring van het macro-economische aanpassingsprogramma en omtrent de vooruitgang die is geboekt bij het opstellen van het ontwerp voor een macro-economisch aanpassingsprogramma als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 472/2013; herinnert de Commissie eraan dat zij een ex-postevaluatie moet opmaken en publiceren van haar aanbevelingen en van haar deelname aan de trojka; verzoekt de Commissie deze evaluaties op te nemen in het beoordelingsverslag als bedoeld in artikel 19 van Verordening (EU) nr. 472/2013; brengt de Raad en de Commissie in herinnering dat artikel 16 van Verordening (EU) nr. 472/2013 bepaalt dat lidstaten die op 30 mei 2013 financiële bijstand hebben ontvangen, met ingang van die datum zijn onderworpen aan deze verordening; roept de Raad en de Commissie ertoe op overeenkomstig artikel 265 VWEU in te grijpen om de ad-hocprogramma's voor financiële ondersteuning te stroomlijnen en af te stemmen op de procedures en besluiten waarnaar wordt verwezen in Verordening (EU) nr. 472/2013; verzoekt de Commissie en de medewetgevers om bij het ontwerpen en ten uitvoer leggen van de volgende stappen van de EMU de nodige lessen te trekken uit de ervaringen met de trojka, alsook bij de herziening van Verordening (EU) nr. 472/2013;

84. herinnert de Commissie en de Raad aan het standpunt dat het Parlement ter plenaire vergadering heeft ingenomen ten aanzien van Verordening (EU) nr. 472/2013; benadrukt in het bijzonder dat het Europees Parlement in dit standpunt bepalingen heeft opgenomen die de transparantie van en de democratische controle op het besluitvormingsproces voor de vaststelling van macro-economische aanpassingsprogramma's verder verbeteren, en aldus bewerkstelligen dat het mandaat en de algehele rol van de Commissie duidelijker en beter worden afgebakend; verzoekt de Commissie deze bepalingen opnieuw te beoordelen en ze in het systeem te integreren in geval van een eventueel toekomstig voorstel tot wijziging van Verordening (EU) nr. 472/2013; brengt vanuit dat perspectief in herinnering dat de voorbereiding van de toekomstige bijstandsprogramma's dient te worden geplaatst onder de verantwoordelijkheid van de Commissie, die in voorkomend geval het advies moet inwinnen van derden zoals de ECB, het IMF of andere instanties;

85. dringt erop aan dat de Commissie conform Verordening (EU) nr. 472/2013 en ook in ruimere zin volledige opening van zaken geeft wanneer zij optreedt in haar hoedanigheid van lid van het EU-bijstandsmechanisme; verlangt dat de vertegenwoordigers van de Commissie in dat mechanisme door het Parlement worden gehoord alvorens zij hun taken aanvaarden; dringt erop aan dat zij regelmatig verslag uitbrengen aan het Europees Parlement;

Donderdag 13 maart 2014

86. stelt voor dat de Commissie voor elk programmaland een „taskforce voor groei” instelt, waarin deskundigen van onder andere de lidstaten en de EIB zitting hebben, alsmede vertegenwoordigers van de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld, opdat deze sectoren daarbij ook worden betrokken, zodat zij suggesties kunnen aandragen ter bevordering van de groei, in aanvulling op het beleid van begrotingsconsolidatie en structuurhervormingen; deze taskforce zou als doelstelling moeten hebben het vertrouwen te herstellen en op die manier het investeringsklimaat te verbeteren; de Commissie zou moeten voortbouwen op de ervaringen met het twinninginstrument voor samenwerking tussen overheden van lidstaten en begunstigde landen;

87. is van mening dat in verband met de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden (PMO) of wanneer de Commissie de jaarlijkse governanceverklaringen opstelt, beter rekening moet worden gehouden met de situatie van de eurozone als geheel (met inbegrip van de spill-overeffecten van nationaal beleid op andere lidstaten);

88. is van mening dat in het kader van de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden (PMO) ook duidelijk moet worden beoordeeld of een lidstaat niet al teveel op één specifieke economische sector leunt;

89. verzoekt de Commissie in het licht van de staatssteunregels een grondige beoordeling op te maken van de liquiditeitsvoorzieningen van het ESCB;

90. verzoekt de Commissie in haar hoedanigheid van „hoedster van de Verdragen”, aan het einde van 2015 een uitvoerige studie te presenteren van de economische en sociale gevolgen van de aanpassingsprogramma's in de vier landen, om een juist inzicht te krijgen in zowel de korte- als langetermijneffecten van de programma's, zodat de aldus verkregen informatie kan worden gebruikt voor toekomstige bijstandsmaatregelen; verzoekt de Commissie bij de opstelling van deze studie alle relevante overlegorganen in te zetten, met inbegrip van het Economisch en Financieel Comité, het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming, en volledig samen te werken met het Parlement; is van mening dat bij het verslag van de Commissie ook de evaluatie van het Europees Bureau voor de grondrechten moet worden betrokken;

91. verzoekt de Commissie en de Raad erop toe te zien dat alle relevante directoraten-generaal (DG's) van de Commissie en de nationale ministeries bij de mvo-besprekingen en -beslissingen worden waarborgen; wijst met name op de rol die het DG Werkgelegenheid samen met DG ECFIN en DG MARKT te vervullen heeft om ervoor zorgen dat de sociale dimensie bij de onderhandelingen een belangrijk punt van overweging is en dat ook met de sociale effecten rekening wordt gehouden;

De ECB

92. dringt erop dat dat bij elke hervorming van het trojkastelsel de rol van de ECB zorgvuldig wordt geanalyseerd, zodat deze overeenstemt met het mandaat van de ECB; dringt er met name op aan de ECB de status toe te kennen van een stille waarnemer met een transparante en duidelijk gedefinieerde adviserende rol, terwijl zij geen volledige onderhandelingspartner mag zijn, en dat de ECB niet meer mag optreden als medeondertekenaar van missieverklaringen;

93. verzoekt de ECB om ex-postevaluaties van het effect van haar aanbevelingen en van haar deelname aan de trojka uit te voeren en te publiceren;

94. pleit ervoor dat de ECB haar richtsnoeren betreffende de noodliquiditeitssteun (ELA) en haar collaterale kaderverordeningen actualiseert ter wille van de transparantie van de liquiditeitsvoorschriften voor de lidstaten die bijstand ontvangen en ter verhoging van de rechtszekerheid omtrent het solvabiliteitsconcept dat door het ESCB wordt gehanteerd;

95. verzoekt de ECB en de nationale centrale banken tijdig uitvoerige informatie te publiceren omtrent de noodliquiditeitsbijstand, onder andere over de voorwaarden voor steun, zoals de solvabiliteitsstatus, de wijze waarop deze bijstand door de nationale centrale banken wordt gefinancierd, het rechtskader en het praktische functioneren daarvan;

Het IMF

96. is van mening dat na jaren ervaring met het ontwerpen en uitvoeren van financiële programma's, de Europese instellingen de noodzakelijke kennis hebben verworven om zelf dergelijke programma's te kunnen ontwerpen en ten uitvoer te leggen, waarbij de betrokkenheid van het IMF zal worden geherdefinieerd zoals omschreven in dit verslag;

Donderdag 13 maart 2014

97. dringt erop aan dat het IMF in de toekomst nog slechts bij wijze van optie bij de eurozone zal worden betrokken;
98. verzoekt het IMF de reikwijdte van zijn eventuele toekomstige betrokkenheid bij Uniegerelateerde bijstandsprogramma's te herdefiniëren en te beperken tot die van als katalysator fungerende kredietverstrekker die een minimum aan financiering en deskundigheid beschikbaar stelt aan het leningopnemende land en de EU-instellingen, waarbij de optie van uittreding indien geen overeenstemming wordt bereikt dient te blijven bestaan;
99. verzoekt de Commissie overeenkomstig artikel 138 VWEU passende maatregelen voor te stellen met het oog op de gezamenlijke vertegenwoordiging van de eurozone in internationale financiële instellingen en conferenties, en met name in het IMF, ter vervanging van het huidige systeem waarbij elke lidstaat op internationaal niveau afzonderlijk is vertegenwoordigd; merkt op dat hiervoor een wijziging in de statuten van het IMF nodig is;
100. verlangt dat het Europees Parlement op ad-hocbasis wordt geraadpleegd over de mogelijke betrokkenheid van het IMF bij de eurozone;

De Raad en de Eurogroep

101. dringt aan op een herevaluatie van het besluitvormingsproces van de Eurogroep, zodat daarin ook ruimte wordt geschapen voor adequate democratische controle op zowel nationaal als Europees niveau; dringt aan op de vaststelling van Europese richtsnoeren met het oog op een adequate democratische controle op de implementatie van maatregelen op nationaal niveau, die recht doen aan de kwaliteit van de werkgelegenheid, aan de sociale bescherming, de gezondheidszorg en het onderwijs en iedereen de toegang waarborgen tot sociale stelsels; pleit ervoor dat de permanente voorzitter van de Eurogroep een voltijdse taak zou moeten zijn; stelt voor dat de voorzitter een van de vicevoorzitters van de Commissie zou moeten zijn, die aan het Parlement verantwoording moet afleggen; dringt op de korte termijn aan op de instelling van een regelmatige dialoog tussen de trojka en het Parlement;
102. verzoekt de Eurogroep, de Raad en de Europese Raad de volledige verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de werkzaamheden van de trojka; pleit met name voor een betere verantwoording van besluiten van de Eurogroep met betrekking tot financiële bijstand, aangezien de ministers van financiën uiteindelijk de politieke verantwoordelijkheid dragen voor macro-economische aanpassingsprogramma's en de tenuitvoerlegging daarvan, terwijl ze dikwijls niet rechtstreeks verantwoording hoeven af te leggen aan hun eigen nationale parlement of het Europees Parlement voor specifieke besluiten; is van mening dat de voorzitter van de Eurogroep in het Europees Parlement en de Europese ministers van financiën van de EU in hun eigen nationale parlement moeten worden gehoord alvorens financiële bijstand wordt verleend; benadrukt dat zowel de voorzitter van de Eurogroep als de ministers van financiën moeten worden verplicht regelmatig verslag uit te brengen aan het Europees Parlement en de nationale parlementen;
103. dringt er bij alle lidstaten op aan hun nationale inbreng in de werkzaamheden en besluiten van het Europees semester te vergroten en alle maatregelen en hervormingen uit te voeren waarmee zij hebben ingestemd in het kader van de landenspecifieke aanbevelingen; brengt in herinnering dat de Commissie in slechts 15 % van de ongeveer 400 landenspecifieke aanbevelingen aanzienlijke vorderingen heeft geconstateerd in vergelijking met de voorbije jaren;

Het ESM

104. benadrukt dat er na de geleidelijke uitfasering van de trojka een andere instelling moet zijn die toezicht houdt op de lopende hervormingen;
105. benadrukt dat de oprichting van het EFSF en het ESM buiten de instellingen van de Unie om een stap terug betekent in de ontwikkeling van de Unie, die met name ten koste gaat van het Europees Parlement, de Europese Rekenkamer en het Hof van Justitie;
106. verlangt dat het ESM wordt geïntegreerd in het rechtskader van de Unie en zich ontwikkelt tot een communautair mechanisme, zoals voorzien in het ESM-Verdrag; verlangt dat het ESM verantwoording moet afleggen aan het Europees Parlement en de Europese Raad, ook met betrekking tot besluiten tot toekenning van financiële bijstand, alsook besluiten tot toekenning van nieuwe leningtranches; erkent dat zolang de lidstaten aan het ESM rechtstreekse bijdragen uit hun nationale begrotingen leveren, zij ook de toekenning van financiële bijstand moeten goedkeuren; dringt erop aan dat het ESM verder wordt uitgebouwd met adequate capaciteiten tot het lenen en uitlenen van middelen en pleit voor de totstandbrenging van een dialoog tussen de Raad van Bestuur van het ESM en de Europese sociale partners en voor integratie van het ESM in de EU-begroting; roept de leden van de ESM er in afwachting dat het bovenstaande realiteit wordt toe op, op korte termijn af te zien van de unanimiteitsregel, zodat gewone besluiten met gekwalificeerde meerderheid in plaats van met eenparigheid van stemmen kunnen worden genomen, en toe te staan dat er anticiperende steun wordt verleend;

Donderdag 13 maart 2014

107. verzoekt de Raad en de Eurogroep de toezegging van de voorzitter van de Europese Raad gestand te doen om met het Europees Parlement te onderhandelen over een interinstitutionele regeling tot instelling van een adequaat interimmechanisme ter vergroting van de controleerbaarheid van het ESM; dringt in dit verband ook aan op meer transparantie omtrent de werkmethoden van de Raad van Bestuur van het ESM;

108. onderstreept dat de jurisprudentie van het Hof van Justitie in de zaak Pringle de mogelijkheid biedt om het ESM zonder verdragswijziging in het communautaire systeem te integreren op basis van artikel 352 VWEU; verzoekt de Commissie daarom om tegen eind 2014 een hiertoe strekkend wetgevingsvoorstel in te dienen;

De middellange tot lange termijn

109. dringt erop aan de memoranda in de communautaire wetgeving te integreren teneinde een geloofwaardige en duurzame consolidatiestrategie te bevorderen en aldus bij te dragen aan de doelstellingen van de Europese groeistrategie, evenals aan de vastgestelde doelstellingen op het gebied van sociale cohesie en werkgelegenheid; stelt zich op het standpunt dat, om de bijstandsprogramma's van de nodige democratische legitimiteit te voorzien, de onderhandelingsmandaten aan het Europees Parlement ter stemming moeten worden voorgelegd en dat het Parlement over de daaruit resulterende mvo's moet worden geraadpleegd;

110. dringt er nogmaals op aan dat besluiten over de versterking van de EMU worden genomen op basis van het Verdrag betreffende de Europese Unie; stelt zich op het standpunt dat elke afwijking van de communautaire methode en een intensiever gebruik van intergouvernementele overeenkomsten (zoals bv. contractuele overeenkomsten) zou leiden tot verdeeldheid binnen de Unie, inclusief de eurozone, en haar geloofwaardigheid zou verzwakken en compromitteren; is zich ervan bewust dat de volledige eerbiediging van de communautaire methode bij de verdere hervormingen van het bijstandsmechanisme van de Unie zou kunnen nopen tot een verdragswijziging, en benadrukt dat bij dergelijke aanpassingen het EP volledig moet worden betrokken en dat zij het voorwerp moeten vormen van een overeenkomst;

111. is van mening dat de mogelijkheid moet worden onderzocht om het Verdrag zodanig te wijzigen dat het toepassingsgebied van het huidige artikel 143 van het VWEU wordt uitgebreid tot alle lidstaten en niet langer beperkt blijft tot lidstaten die niet de euro als munt hebben;

112. dringt aan op de oprichting, op basis van het Unierecht, van een Europees Monetair Fonds dat optreedt volgens de communautaire methode; is van mening dat het beoogde EMF de financiële middelen van het ESM voor het verlenen van steun aan lidstaten met betalingsbalansproblemen of lidstaten die insolvent dreigen te worden moet combineren met de middelen en de ervaring die de Commissie de afgelopen jaren op dit terrein heeft opgebouwd; wijst erop dat bij een dergelijk systeem de belangenconflicten welke inherent zijn aan de huidige rol van de Commissie die handelt namens de Eurogroep en haar veel bredere rol als „hoedster van het Verdrag” worden vermeden; is van mening dat de EMF moet worden onderworpen aan de hoogste democratische normen inzake controleerbaarheid en legitimiteit; is van mening dat een dergelijk systeem zou zorgen voor transparantie in het besluitvormingsproces en zou bewerkstelligen dat alle betrokken instellingen volledig verantwoordelijk en aansprakelijk worden gesteld voor hun daden;

113. is van mening dat een verdragsherziening noodzakelijk zal zijn om het EU-kader voor de voorkoming en oplossing van crises volledig te verankeren in een juridisch verantwoorde en economisch duurzame basis;

114. is van mening dat de mogelijkheid moet worden onderzocht om een mechanisme te ontwikkelen met duidelijke procedurele stappen voor landen die insolvent dreigen te worden, conform de regels van het „six-pack” en het „two-pack”; spoort het IMF er in deze context toe aan en verzoekt de Commissie en de Raad om het IMF een gemeenschappelijk standpunt te doen formuleren teneinde het debat over een internationaal mechanisme voor de herstructurering van staatsschulden (SDRM) nieuw leven in te blazen met als uiteindelijk doel om op dit terrein een billijke en multilaterale strategie uit te werken;

115. vat zijn aanbeveling om de respectieve functies en taken van elke deelnemer aan de trojka te verduidelijken als volgt samen:

- a) een Europees Monetair Fonds, dat de financiële middelen van het ESM en de personele middelen die de Commissie de afgelopen jaren heeft verworven zou combineren, zou de rol van de Commissie overnemen, waardoor zij overeenkomstig artikel 17 van het VEU en met name in haar hoedanigheid van hoedster van de Verdragen zou kunnen optreden;
- b) de ECB zou als een stille waarnemer aan het onderhandelingsproces deelnemen, zodat zij in voorkomend geval in haar adviserende rol aan de Commissie — en later eventueel aan het Europees Monetair Fonds — uiting zou kunnen geven aan haar ernstige bezorgdheid;
- c) het IMF zou, mocht zijn betrokkenheid daarbij strikt noodzakelijk zijn, kunnen optreden als een marginale kredietverstrekker en in geval van onenigheid uit het programma kunnen stappen;

Donderdag 13 maart 2014

116. is van mening dat het initiatief dat met dit verslag op gang is gebracht, nader moet worden uitgewerkt; roept het volgende Parlement ertoe op de werkzaamheden in het kader van dit verslag voort te zetten en de voornaamste bevindingen ervan verder te ontwikkelen en deze nader te onderzoeken;

o

o o

117. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de Eurogroep, de Commissie, de Europese Centrale Bank en het IMF.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0240

Werkgelegenheid en sociale aspecten van de rol en werkzaamheden van de trojka

Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het onderzoeksverslag over de rol en activiteiten van de trojka (ECB, Commissie en IMF) aangaande de programmalanden van de eurozone (2014/2007(INI))

(2017/C 378/22)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 9, 151, 152 en 153,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de EU, en met name hoofdstuk IV (solidariteit),
- gezien het herziene Europees Sociaal Handvest, en met name artikel 30 over het recht op bescherming tegen armoede en uitsluiting,
- gezien de openbare hoorzitting die de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken op 9 januari 2014 hield over de werkgelegenheids- en sociale aspecten van de rol en activiteiten van de trojka aangaande de programmalanden van de eurozone,
- gezien die vier ontwerp-beleidsnota's met evaluaties van de sociale en werkgelegenheidsaspecten en -uitdagingen in respectievelijk Griekenland, Portugal, Ierland en Cyprus, die in januari 2014 zijn opgesteld door de ondersteunende afdeling economisch bestuur (Economisch en wetenschapsbeleid) van DG IPOL,
- gezien de economische dialoog en gedachtewisseling met de Griekse minister van Financiën en de Griekse minister van Arbeid, Sociale Zekerheid en Welzijn, die door de commissies EMPL en ECON op 13 november 2012 was georganiseerd,
- gezien de vijf besluiten van het Europees Comité voor Sociale Rechten van de Raad van Europa van 22 april 2013 inzake pensioenregelingen in Griekenland ⁽¹⁾,
- gezien het 365ste verslag van het Comité voor vakbondsvrijheid van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO),
- gezien zijn resolutie van 8 oktober 2013 over de gevolgen van de bezuinigingen op de begroting voor regionale en lokale overheden met betrekking tot de uitgaven in het kader van de EU-structuurfondsen in de lidstaten ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 4 juli 2013 over het effect van de crisis op de toegang tot zorg voor kwetsbare groepen ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 11 juni 2013 over sociale huisvesting in de Europese Unie ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 15 februari 2012 over sociale en werkgelegenheidsaspecten in de jaarlijkse groeianalyse 2012 ⁽⁵⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 13 november 2013 getiteld „Jaarlijkse groeianalyse 2014” (COM(2013)0800), en het ontwerp van gezamenlijk verslag dat daaraan als bijlage is toegevoegd,
- gezien zijn resolutie van 23 oktober 2013 over het Europees Semester voor economische beleidscoördinatie: uitvoering van de prioriteiten voor 2013 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ http://www.coe.int/T/DGHL/Monitoring/SocialCharter/NewsCOEPortal/CC76-80Merits_en.asp

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0401.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0328.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0246.

⁽⁵⁾ PB C 249 E van 30.8.2013, blz. 4.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0447.

Donderdag 13 maart 2014

- gezien de mededeling van de Commissie van 2 oktober 2013 getiteld „Versterking van de sociale dimensie van de Economische en Monetaire Unie” (COM(2013)0690),
- gezien vraag O-000122/2013 — B7-0524/2013 aan de Commissie, en de daarmee samenhangende resolutie van het Parlement van 21 november 2013 over de mededeling van de Commissie getiteld „Versterking van de sociale dimensie van de Economische en Monetaire Unie (EMU)” ⁽¹⁾,
- gezien het EMPL-advies met het oog op zijn resolutie van 20 november 2012 over het verslag van de voorzitters van de Europese Raad, de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en de Eurogroep met als titel „Naar een echte Economische en Monetaire Unie” ⁽²⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 16 december 2010 getiteld „Het Europees platform tegen armoede en sociale uitsluiting: een Europees kader voor sociale en territoriale samenhang” (COM(2010)0758), en zijn desbetreffende resolutie van 15 november 2011 ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 20 november 2012 over het sociale investeringspact — een reactie op de crisis ⁽⁴⁾,
- gezien het verslag van Eurofound van 12 december 2013 getiteld „Industrial relations and working conditions in Europe 2012”,
- gezien de mededeling van de Commissie getiteld „Naar sociale investering voor groei en cohesie — inclusief de uitvoering van het Europees Sociaal Fonds 2014-2020” (COM(2013)0083) van 20 februari 2013,
- gezien vraag O-000057/2013 — B7-0207/2013 aan de Commissie, en de daarmee samenhangende resolutie van het Parlement van 12 juni 2013 over de mededeling van de Commissie met als titel „Naar sociale investering voor groei en cohesie — inclusief de uitvoering van het Europees Sociaal Fonds 2014-2020” ⁽⁵⁾,
- gezien het vierde monitoringverslag van het Comité van de Regio's over Europa 2020 van oktober 2013,
- gezien het IAO-werkdocument nr. 49 van 30 april 2013 getiteld „The impact of the eurozone crisis on Irish social partnership: A political economy analysis”,
- gezien het IAO-werkdocument nr. 38 van 8 maart 2012 getiteld „Social dialogue and collective bargaining in times of crisis: The case of Greece”,
- gezien het IAO-werkdocument van 30 oktober 2013 getiteld „Tackling the job crisis in Portugal”,
- gezien het verslag van Bruegel van 17 juni 2013 getiteld „EU-IMF assistance to euro-area countries: an early assessment” (Blueprint van Bruegel 19),
- gezien de persberichten van Eurostat inzake euro-indicatoren van 12 februari 2010 (22/2010) en van 29 november 2013 (179/2013),

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0515.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0430.

⁽³⁾ PB C 153 E van 31.5.2013, blz. 57.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0419.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0266.

Donderdag 13 maart 2014

- gezien OESO-beleidsnota inzake economie nr. 1 van 12 april 2012 getiteld „Fiscal consolidation: How much, how fast and by what means? — An Economic Outlook Report”,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2010 getiteld „Europa 2020: Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei” (COM(2010)2020),
 - gezien het werkdokument van het Europees Vakbondsinstituut (EVI) van mei 2013 getiteld „The Euro crisis and its impact on national and European social policies”,
 - gezien het verslag van de Commissie van juni 2013 getiteld „Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in Europa 2013” (reeks European Economy 6/2013),
 - gezien het document van Caritas Europa van februari 2013 getiteld „The impact of the European Crisis: a study of the impact of the crisis and austerity on the people, with a special focus on Greece, Ireland, Italy, Portugal and Spain”,
 - gezien de beleidsnota van Oxfam van september 2013 getiteld „A cautionary tale: the true cost of austerity and inequality in Europe”,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A7-0135/2014),
- A. overwegende dat de ongekende economische en financiële crisis die de kwetsbaarheid van de overheidsfinanciën van sommige lidstaten heeft blootgelegd, en dat de maatregelen uit hoofde van het economische aanpassingsprogramma die in reactie op deze situatie zijn genomen door Griekenland (mei 2010 en maart 2012), Ierland (december 2010), Portugal (mei 2011) en Cyprus (juni 2013) directe en indirecte gevolgen hebben gehad voor de werkgelegenheidsniveaus en de levensomstandigheden van vele mensen; overwegende dat de Commissie alle programma's weliswaar formeel heeft ondertekend, maar dat het IMF, de Eurogroep, de Europese Centrale Bank (ECB), de Commissie en de betrokken lidstaten deze tezamen hebben uitgewerkt en de randvoorwaarden ervan hebben bepaald;
- B. overwegende dat wanneer de houdbaarheid van de economie en de begroting van de vier landen eenmaal is verzekerd, de inspanningen zich moeten concentreren op de sociale aspecten, met speciale aandacht voor het scheppen van werkgelegenheid;
- C. overwegende dat in artikel 9 VWEU is voorgeschreven: „Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden houdt de Unie rekening met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting alsmede een hoog niveau van onderwijs, opleiding en bescherming van de volksgezondheid”;
- D. overwegende dat in artikel 151 VWEU wordt gesteld dat maatregelen van de EU en haar lidstaten verenigbaar moeten zijn met de sociale grondrechten zoals vastgelegd in het Europees Sociaal Handvest van 1961 en in het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van werkenden van 1989, teneinde onder andere de sociale dialoog te bevorderen; overwegende dat in artikel 152 VWEU het volgende is bepaald: „De Unie erkent en bevordert de rol van de sociale partners op het niveau van de Unie, en houdt daarbij rekening met de verschillen tussen de nationale stelsels. Zij bevordert hun onderlinge dialoog, met inachtneming van hun autonomie”;
- E. overwegende dat artikel 36 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie de Unie ertoe verbindt „overeenkomstig de Verdragen de toegang tot diensten van algemeen economisch belang die in de nationale wetgevingen en praktijken is geregeld, te erkennen en te eerbiedigen, teneinde de sociale en territoriale samenhang van de Unie te bevorderen”; overwegende dat in artikel 14 VWEU het volgende wordt vastgesteld: „gezien de plaats die de diensten van algemeen economisch belang in de gemeenschappelijke waarden van de Unie innemen, alsook de rol die zij vervullen bij het bevorderen van sociale en territoriale samenhang, dragen de Unie en de lidstaten er, in het kader van hun onderscheiden bevoegdheden en binnen het toepassingsgebied van de Verdragen zorg voor dat deze diensten functioneren op basis van beginselen en, met name economische en financiële, voorwaarden die hen in staat stellen hun taken te vervullen”; overwegende dat in artikel 345 VWEU wordt bepaald dat de Verdragen „de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten onverlet laten”; overwegende dat Protocol nr. 26 betreffende de diensten van algemeen belang dieper ingaat op de gedeelde waarden van de Unie met betrekking tot diensten van algemeen economisch belang;

Donderdag 13 maart 2014

- F. overwegende dat in artikel 6, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) is bepaald: „De Unie erkent de rechten, vrijheden en beginselen die zijn vastgesteld in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000 (...), dat dezelfde juridische waarde als de Verdragen heeft”, en overwegende dat leden 2 en 3 van dat artikel bepalen dat de Unie toetreedt tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en dat deze rechten als algemene beginselen deel uitmaken van het recht van de Unie;
- G. overwegende dat het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie onder andere voorziet in het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie (artikel 28), bescherming bij kennelijk onredelijk ontslag (artikel 30), rechtvaardige en billijke arbeidsomstandigheden en -voorwaarden (artikel 31), erkenning en eerbiediging van het recht op toegang tot socialezekerheidsvoorzieningen en sociale diensten, en, „om sociale uitsluiting en armoede te bestrijden”, het recht op „bijstand ten behoeve van huisvesting, teneinde al diegenen die niet over voldoende middelen beschikken een waardig bestaan te verzekeren” (artikel 34), het recht op toegang tot preventieve gezondheidszorg en op medische verzorging (artikel 35), en erkenning en eerbiediging van het recht op toegang tot diensten van algemeen economisch belang (artikel 36);
- H. overwegende dat de door de Commissie op 3 maart 2010 voorgestelde en door de Europese Raad op 17 juni 2010 goedgekeurde Europa 2020-strategie onder andere gericht is op de volgende centrale doelstellingen met als streefdatum 2020: 75 % van de mannen en vrouwen in de leeftijd van 20 tot 64 jaar moet werk hebben, het percentage voortijdige schoolverlaters moet worden teruggebracht tot minder dan 10 %, minstens 40 % van de bevolking in de leeftijd van 30 tot 34 jaar moet een hogeronderwijsdiploma hebben en het aantal mensen voor wie armoede of sociale uitsluiting dreigt moet dalen met 20 miljoen;
- I. overwegende dat de sterke daling van het bbp van Griekenland, Portugal en Ierland volgens het kwartaaloverzicht van de Commissie van oktober 2013 getiteld „EU Employment and Social Situation” vooral geleid heeft tot banenverlies;
- J. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 21 november 2013 waardering uitsprak voor de mededeling van de Commissie van 2 oktober 2013 getiteld „Versterking van de sociale dimensie van de Economische en Monetaire Unie” en voor het voorstel van de Commissie om een scorebord van kernindicatoren op sociaal en werkgelegenheidsgebied vast te stellen, in aanvulling op de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (PMO) en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid (GVW) als een stap in de richting van een sociale dimensie van de EMU; benadrukt dat die indicatoren voldoende moeten zijn om de werkgelegenheids- en sociale situaties in de lidstaten op omvattende en transparante wijze te weerspiegelen; overwegende dat in de resolutie wordt benadrukt dat ervoor gezorgd moet worden dat dit toezicht gericht is op het beperken van de sociale verschillen tussen de lidstaten en op het bevorderen van opwaartse sociale convergentie en sociale vooruitgang;
- K. overwegende dat de beschikbare gegevens aantonen dat er in de vier landen een terugval plaatsvindt met betrekking tot de verwezenlijking van de sociale doelstellingen van Europa 2020 (zie bijlage 1), met uitzondering van de streefcijfers met betrekking tot voortijdige verlaters van onderwijs en opleidingen en het aantal mensen met een hogeronderwijsdiploma;
- L. overwegende dat de economische langetermijnvooruitzichten in deze landen beter worden; overwegende dat deze ontwikkeling moet bijdragen tot het scheppen van nieuwe banen in deze economieën en de dalende werkgelegenheidstrend moet keren;
1. merkt op dat de EU-instellingen (de ECB, de Commissie en de Eurogroep) ook verantwoordelijk zijn voor de voorwaarden van de economische aanpassingsprogramma's; merkt tevens op dat houdbare overheidsfinanciën alsook adequate sociale bescherming voor de burgers moeten worden gewaarborgd;
 2. betreurt het feit dat het Parlement volledig werd uitgesloten in alle fasen van de programma's: de voorbereidende fase, de uitwerking van de opdrachten en het toezicht op de gevolgen van de resultaten van de programma's en bijbehorende maatregelen; merkt op dat, hoewel deze samenwerking met het Europees Parlement niet verplicht was vanwege het ontbreken van een rechtsgrondslag, de afwezigheid van de Europese instellingen en van Europese financiële mechanismen tot gevolg had dat de programma's moesten worden geïmproviseerd, hetgeen resulteerde in buiten de sfeer van de communautaire methode gesloten financiële en institutionele overeenkomsten; merkt in dit verband op dat de ECB besluiten heeft genomen die buiten haar mandaat vallen; wijst opnieuw op de hoedanigheid van de Commissie als hoedster van de Verdragen en herinnert eraan dat deze rol altijd moet worden geëerbiedigd; is van mening dat het politieke proces van het ontwerpen en uitvoeren van de aanpassingsprogramma's voor landen met ernstige financiële problemen alleen moet worden gestuurd door instellingen die daadwerkelijk democratisch controleerbaar zijn;
 3. betreurt het feit dat de programma's in kwestie werden ontwikkeld zonder voldoende middelen om de gevolgen ervan te evalueren aan de hand van effectbeoordelingen of coördinatie met het Comité voor de werkgelegenheid, het Comité voor sociale bescherming, de Raad Werkgelegenheid, Sociaal beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (EPSCO) of de Commissaris voor werkgelegenheid en sociale zaken; betreurt daarnaast dat de IAO niet werd geraadpleegd en het feit dat, ondanks de belangrijke sociale gevolgen, de bij het Verdrag opgerichte adviesorganen, in het bijzonder het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) en het Comité van de Regio's (CvdR), niet werden geraadpleegd;

Donderdag 13 maart 2014

4. betreurt dat de aan de financiële bijstand verbonden voorwaarden de sociale doelstellingen van de EU om verschillende redenen in het gedrang hebben gebracht:

- de EU was niet voorbereid op en beschikte niet over voldoende instrumenten om het hoofd te bieden aan de problemen waarmee zij geconfronteerd werd, met name de enorme staatsschuldencrisis, een situatie die een dringende oplossing vereiste om een faillissement te voorkomen;
- aangezien de programma's van bepaalde duur zijn, dient een aantal maatregelen in het kader van deze programma's geen langetermijnkarakter te hebben;
- de maatregelen zijn bijzonder belastend, vooral omdat de verslechtering van de economische en maatschappelijke situatie niet tijdig is opgemerkt, daar er niet veel tijd is uitgetrokken voor de tenuitvoerlegging ervan en er geen behoorlijke effectbeoordelingen zijn uitgevoerd van het verdelingseffect ervan op de verschillende groepen in de maatschappij;
- ondanks de oproepen van de Commissie zijn de resterende EU-middelen van het financieel kader 2007-2013 niet tijdig gebruikt;
- naast de maatregelen hadden er meer inspanningen ter bescherming van kwetsbare groepen kunnen worden geleverd, zoals maatregelen ter preventie van hoge armoedeniveaus, ontbering en gezondheidsverschillen als gevolg van het feit dat de lage-inkomensgroepen sterk afhankelijk zijn van de openbare gezondheidszorg;

Werkgelegenheid

5. merkt op dat de extreem moeilijke economische en financiële crisis en het aanpassingsbeleid in de vier landen hebben geleid tot hogere werkloosheidscijfers en meer banenverlies, en tot meer langdurig werklozen, en in sommige gevallen tot verslechterde arbeidsomstandigheden; wijst op de bijzondere rol die de werkloosheidscijfers vervullen voor de instandhouding van sociale bescherming en pensioenstelsels, alsmede voor de verwezenlijking van de sociale en werkgelegenheidsdoelstellingen van Europa 2020;

6. wijst erop dat de verwachting dat interne devaluatie groei en nieuwe banen zou opleveren om het concurrentievermogen te herstellen, niet is ingelost; benadrukt het feit dat deze niet-uitgekomen verwachting een tendens weerspiegelt om het structurele karakter van de crisis, alsook het belang om de binnenlandse vraag, investeringen en kredietverstrekking aan de reële economie op peil te houden, te onderschatten; benadrukt het procyclische karakter van de bezuinigingsmaatregelen en het feit dat deze in bepaalde gevallen niet vergezeld zijn gegaan van structurele veranderingen en hervormingen, waarbij speciale aandacht uitgaat naar kwetsbare bevolkingsgroepen, opdat een door sociale samenhang en werkgelegenheid gekenmerkte groei kan worden bewerkstelligd;

7. wijst erop dat de hoge percentages werklozen en gedeeltelijk werklozen, in combinatie met de loonsverlagingen in zowel de openbare als de particuliere sector en, in een aantal gevallen, het ontbreken van doeltreffend optreden tegen belastingontwijking in combinatie met een verlaging van de bijdragen, een bedreiging vormen voor de houdbaarheid en de toereikendheid van de publieke socialezekerheidsstelsels, omdat er zo gaten ontstaan in de financiering van de sociale zekerheid;

8. wijst erop dat de verslechterende omstandigheden van en het verlies aan kmo's een van de belangrijkste oorzaken van het verlies aan arbeidsplaatsen en de grootste bedreiging voor toekomstig herstel zijn; merkt op dat in het aanpassingsbeleid geen rekening is gehouden met strategische sectoren die in aanmerking moesten worden genomen om toekomstige groei en sociale samenhang te waarborgen; wijst erop dat dit geleid heeft tot een aanzienlijk verlies aan arbeidsplaatsen in strategische sectoren, zoals de industrie en de O&O&I-sector; wijst erop dat de vier landen zich moeten inspannen om de nodige gunstige voorwaarden te scheppen voor ondernemingen, en met name kmo's, opdat zij hun bedrijf op de lange termijn op een duurzame manier kunnen ontwikkelen; wijst erop dat vele banen verloren zijn gegaan in elementaire publieke sectoren, zoals de gezondheidszorg, het onderwijs en sociale overheidsdiensten;

9. betreurt het feit dat de werkloosheid het hoogst is onder jongeren, en dat de situatie op dit vlak in het bijzonder ernstig is in landen zoals Griekenland (waar de werkloosheid meer dan 50 % bedraagt), Portugal en Ierland (waar de werkloosheid in 2012 de 30 % overschreed) en Cyprus (waar ze ongeveer 26,4 % bedraagt); merkt op dat deze cijfers sinds het begin van de crisis al vijf jaar aanhouden; betreurt het feit dat als jongeren toch een baan vinden, velen van hen -gemiddeld 43 %, vergeleken met 13 % van de volwassen werknemers- vaak in onzekere omstandigheden of op basis van deeltijdse arbeidsovereenkomsten werken, waardoor het hen zwaar valt onafhankelijk van hun familie te leven en waardoor innovatiepotentieel en knowhow verloren gaan, met alle gevolgen van dien voor productie en groei;

10. merkt op dat de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt — langdurig werklozen, vrouwen, migrerende werknemers en mensen met een handicap — het zwaarst hebben geleden en te kampen hebben met een hogere werkloosheid dan de nationale gemiddelden; wijst op de scherpe stijging van het aantal langdurig werkloze vrouwen en oudere werknemers en de extra moeilijkheden waarmee deze werknemers zullen worden geconfronteerd als zij willen terugkeren op de arbeidsmarkt zodra de economie uiteindelijk herstelt; benadrukt dat deze werknemers behoefte hebben aan gerichte maatregelen;

Donderdag 13 maart 2014

11. waarschuwt dat indien deze enorme verschillen, met name in het geval van de jongere generatie, niet worden weggewerkt, ze uiteindelijk de arbeidsmarkt van de vier landen structurele schade kunnen berokkenen, het herstelvermogen van de landen kunnen fnuiken, een onvrijwillige migratie kunnen veroorzaken die de effecten van een aanhoudende braindrain verder verergeren, en de aanhoudende verschillen tussen lidstaten die werkgelegenheid creëren en lidstaten die goedkope arbeidskrachten leveren, kunnen vergroten; betreurt dat negatieve sociale en economische ontwikkelingen tot de belangrijkste motivaties van jongeren behoren om te migreren en het recht van vrij verkeer uit te oefenen;

12. is bezorgd over het feit dat in sommige gevallen en sectoren niet alleen banen verloren gaan, maar ook de kwaliteit van banen achteruit gaat, de onzekere werkgelegenheid toeneemt en de fundamentele arbeidsnormen verslechteren; benadrukt dat de lidstaten gerichte inspanningen moeten leveren om de toename van onvrijwillige deeltijdarbeid en tijdelijke arbeidsovereenkomsten, onbetaalde stages en leerlingplaatsen, schijnzelfstandigen en de activiteiten van de zwarte economie aan te pakken; merkt voorts op dat, hoewel het vaststellen van lonen niet onder de bevoegdheden van de EU valt, de programma's van invloed zijn geweest op de minimumlonen: in Ierland moest het minimumloon met bijna 12 % worden verlaagd (een besluit dat later echter is gewijzigd), en in Griekenland werd een drastische verlaging van 22 % voorgeschreven;

13. wijst er nogmaals op dat de grootste aandacht in de Europa 2020-strategie naar het werkloosheidscijfer uitgaat, omdat hieruit blijkt of er voldoende menselijke en financiële middelen zijn om ons economische en sociale model te handhaven; verzoekt de vertraagde werkloosheid niet te verwarren met een herstel van verloren banen, omdat de toegenomen emigratie niet in aanmerking is genomen; merkt op dat de terugval van de werkgelegenheid in de industrie al een probleem was voordat de programma's werden gelanceerd; benadrukt dat er behoefte is aan meer en betere banen; herinnert eraan dat in de vier landen in de afgelopen vier jaar 2 miljoen banen verloren zijn gegaan, oftewel 15 % van het arbeidsaanbod in 2009; is ingenomen met het feit dat uit recente gegevens blijkt dat de werkgelegenheidscijfers voor Ierland, Cyprus en Portugal licht zijn toegenomen;

Armoede en sociale uitsluiting

14. is bezorgd dat de programma's als voorwaarde voor financiële bijstand aanbevelingen omvatten voor specifieke bezuinigingen op werkelijke sociale uitgaven op belangrijke gebieden, zoals pensioenen, basisvoorzieningen, gezondheidszorg en in sommige gevallen farmaceutische producten voor de basisbescherming van de meest kwetsbaren, alsook op milieubescherming, in plaats van aanbevelingen die de nationale regeringen meer speelruimte geven om te bepalen waar er bespaard zou kunnen worden; vreest dat deze maatregelen voornamelijk van invloed zijn op de bestrijding van armoede, in het bijzonder kinderarmoede; herinnert eraan dat de bestrijding van armoede, in het bijzonder kinderarmoede, een van de doelstellingen van de lidstaten moet blijven en dat het fiscale en begrotingsconsolidatiebeleid deze doelstelling niet in de weg mag staan;

15. uit zijn ongerustheid over het feit dat bij de opstelling en de tenuitvoerlegging van de economische aanpassingsprogramma's onvoldoende aandacht is besteed aan de gevolgen van het economische beleid voor de werkgelegenheid of aan de sociale impact ervan, en dat in het geval van Griekenland de werkhypothese gebaseerd bleek te zijn op een onjuiste veronderstelling met betrekking tot het economisch multiplicatoreffect, waardoor het niet mogelijk was tijdig maatregelen te treffen om de meest kwetsbaren te beschermen tegen armoede, armoede op het werk en sociale uitsluiting; verzoekt de Commissie sociale indicatoren in aanmerking te nemen bij de onderhandelingen over de bijstelling van de economische aanpassingsprogramma's en te gebruiken ter vervanging van de landenspecifieke aanbevelingen, teneinde de noodzakelijke omstandigheden te scheppen voor groei en ongehinderde naleving van de fundamentele sociale beginselen en waarden van de EU;

16. merkt op dat in de EU sinds 2010 in Griekenland, Ierland en Portugal de sociale uitgaven het sterkst zijn gedaald, ondanks het feit dat de Commissie in haar kwartaaloverzicht van oktober 2013 („EU Employment and Social Situation”) het belang benadrukt van uitgaven voor sociale bescherming als waarborg tegen sociale risico's;

17. benadrukt dat er in sommige gevallen nieuwe vormen van armoede ontstaan die de midden- en werkende klasse treffen, waarbij er door problemen bij de aflossing van hypotheek en de hoge energieprijzen energiearmoede ontstaat en er steeds meer uitzettingen en gedwongen verkopen plaatsvinden; is bezorgd over aanwijzingen dat het aantal daklozen en mensen die van de woningmarkt zijn uitgesloten, toeneemt; herinnert eraan dat dit een schending van de grondrechten vormt; beveelt aan dat de lidstaten en hun plaatselijke overheden een neutraal huisvestingsbeleid ter bevordering van sociale en betaalbare huisvesting invoeren, het probleem van leegstand aanpakken en een doeltreffend preventiebeleid uitvoeren om het aantal uitzettingen te beperken;

Donderdag 13 maart 2014

18. uit zijn ongerustheid over het feit dat de regionale en territoriale ongelijkheden worden vergroot door de sociale en economische situatie (op micro- en macroniveau) in deze landen, waardoor de door de EU verkondigde doelstelling van meer interne regionale samenhang wordt ondermijnd;

19. wijst erop dat internationale en maatschappelijke organisaties ervoor hebben gewaarschuwd dat de nieuwe regeling voor salarisschalen, rangindeling en ontslag in de publieke sector gevolgen heeft voor de kloof tussen mannen en vrouwen; merkt op dat de IAO haar bezorgdheid heeft geuit over de onevenredige gevolgen van nieuwe, flexibele arbeidsvormen voor het salaris van vrouwen; wijst er voorts op dat de IAO de regeringen heeft gevraagd toezicht te houden op de impact van de bezuinigingen op de beloning van mannen en vrouwen in de particuliere sector; merkt bezorgd op dat de verkleining van de loonkloof tussen mannen en vrouwen in de programmalanden tot stilstand is gekomen en dat de loonkloof in deze landen groter is dan het gemiddelde in de EU; wijst erop dat de loonverschillen en de afname van de werkgelegenheid onder vrouwen meer aandacht moeten krijgen in de programmalanden;

20. wijst erop dat uit cijfers van Eurostat en de Commissie alsook uit diverse andere studies blijkt dat, in sommige gevallen, de ongelijke inkomensverdeling tussen 2008 en 2012 is toegenomen en de bezuinigingen op het vlak van sociale en werkloosheidsuitkeringen, evenals de loonsverlagingen ten gevolge van structurele hervormingen, het armoedeniveau hebben doen toenemen; merkt voorts op dat de Commissie in haar verslag melding maakt van een relatief hoog armoedeniveau onder werkenden vanwege de inperking of bevrozing van lage minimumlonen;

21. betreurt het feit dat het aantal mensen voor wie armoede of sociale uitsluiting dreigt in de meeste gevallen is toegenomen; merkt voorts op dat achter deze statistieken een nog hardere werkelijkheid schuilgaat, namelijk dat wanneer het bbp per hoofd van de bevolking achteruitgaat, ook de armoedegrens naar beneden opschuift, waardoor we mensen die we tot voor kort als arm beschouwden nu niet langer als arm beschouwen; wijst erop dat de krimp van het bbp, de sterke afname van publieke en particuliere investeringen en de daling van investeringen in O&O in de programmalanden leiden tot een afname van het potentiële bbp en op de lange termijn tot armoede;

22. is ingenomen met het feit dat de Commissie in voornoemde studies erkent dat de Europa 2020-streefcijfers enkel in de gehele EU kunnen worden gehaald als er een drastische ommekeer van de huidige tendensen wordt bewerkstelligd;

23. betreurt het feit dat de programma's, althans voor Griekenland, Ierland en Portugal, een aantal uitvoerig omschreven voorschriften voor de hervorming van het gezondheidszorgstelsel en uitgavenbeperkingen omvatten, die gevolgen hebben gehad voor de kwaliteit en algemene toegankelijkheid van sociale voorzieningen, met name op het gebied van gezondheidszorg en sociale zorg, ondanks het feit dat in artikel 168, lid 7, VWEU is bepaald dat de EU de bevoegdheden van de lidstaten zal eerbiedigen; is bezorgd over het feit dat dit er in sommige gevallen toe heeft geleid dat een aantal mensen geen ziektekostenverzekering of toegang tot sociale bescherming kregen, waardoor het risico van extreme armoede en sociale uitsluiting alsnog groter wordt, zoals blijkt uit het groeiende aantal armen en daklozen en uit het feit dat zij geen toegang hebben tot basisgoederen en -diensten;

24. betreurt dat er geen gerichte inspanningen zijn geleverd om ondoelmatigheden op te sporen in gezondheidszorgstelsels en in besluiten om bezuinigingen over de hele linie op gezondheidszorgbegrotingen door te voeren; waarschuwt dat de toepassing van eigen bijdragen ertoe kan leiden dat patiënten hun zorgvraag uitstellen, waardoor de financiële last bij de huishoudens komt te liggen; waarschuwt dat loonsverlagingen voor gezondheidspersoneel negatieve gevolgen voor de veiligheid van de patiënt kunnen hebben en kunnen leiden tot migratie van gezondheidspersoneel;

25. herhaalt dat artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (ICESCR) voorziet in een ieder recht op het hoogst haalbare niveau van lichamelijke en geestelijke gezondheid; merkt op dat alle vier de landen het Verdrag hebben ondertekend en dus het recht op gezondheid voor iedereen erkennen;

Donderdag 13 maart 2014

26. wijst er opnieuw op dat de Raad van Europa de bezuinigingen op het Griekse openbare pensioenstelsel al heeft afgekeurd, omdat ze in strijd zouden zijn met artikel 12 van het Europees Sociaal Handvest van 1961 en met artikel 4 van het daarbij horende protocol, door te stellen dat „de betwiste bepalingen van het nationale recht niet aan het toepassingsgebied van het Handvest worden onttrokken omdat ze aan de vereisten van andere wettelijke verplichtingen voldoen”⁽¹⁾; merkt op dat deze doctrine van het op een bevredigend niveau houden van het pensioenstelsel teneinde gepensioneerden een waardig leven te garanderen, over het algemeen geldig is in de vier landen en derhalve in aanmerking had moeten worden genomen;

27. betreurt de bezuinigingen op hulpmiddelen waarmee personen met een handicap zelfstandig kunnen leven;

28. wijst erop dat toen het Comité van deskundigen van de IAO de toepassing van Verdrag nr. 102 in het geval van de Griekse hervormingen evalueerde, het de radicale hervormingen van het pensioenstelsel streng bekritiseerde, en dat dezelfde kritische waarneming in het 29ste jaarverslag van de IAO is opgenomen; wijst er opnieuw op dat Verdrag nr. 102 in het algemeen geldig is in de vier landen en derhalve in aanmerking had moeten worden genomen;

29. benadrukt dat door de toenemende sociale armoede in de vier landen dankzij particuliere inspanningen, familienetwerken en hulporganisaties tevens meer solidariteit ontstaat onder de meest kwetsbare groepen; benadrukt dat dit soort tussenkomst geen structurele oplossing voor het probleem mag worden, zelfs al wordt de situatie van de meest behoeftigen erdoor verlicht en worden de kwaliteiten van Europees burgerschap erdoor aangetoond;

30. stelt tot zijn bezorgdheid vast dat de GINI-coëfficiënt geleidelijk is gestegen, in tegenstelling tot de algemene dalende trend in de eurozone, wat erop wijst dat de ongelijkheid bij de verdeling van de welvaart in de programmalanden aanzienlijk is toegenomen;

Schooluitval

31. is ingenomen met het feit dat het aantal voortijdige schoolverlaters in de vier landen achteruitgaat; merkt op dat dit deels te wijten zou kunnen zijn aan de moeilijkheden die jongeren ondervinden bij hun zoektocht naar werk; herinnert eraan dat het dringend noodzakelijk is de kwalitatief hoogwaardige beroepsopleidingsstelsels te herstellen, aangezien dit een van de beste manieren is om de inzetbaarheid van jongeren op de arbeidsmarkt te verbeteren;

32. is ingenomen met het feit dat het aantal mensen met een hoger onderwijsdiploma in de vier landen is toegenomen; merkt op dat dit deels te wijten zou kunnen zijn aan de noodzaak die jongeren ervaren om hun toekomstige kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren;

33. betreurt het feit dat, met name vanwege de besnoeiingen in de overheidsfinanciering, de kwaliteit van de onderwijsstelsels deze positieve ontwikkeling niet volgt, waardoor de problemen waarmee jongeren die geen baan hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's) en kinderen met bijzondere behoeften te kampen hebben, nog groter worden; merkt op dat deze maatregelen concrete gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van het onderwijs alsook voor het beschikbare materiaal en personeel, het aantal leerlingen per klas, de leerplannen en de centralisering van scholen;

Sociale dialoog

34. benadrukt dat de sociale partners op nationaal niveau hadden moeten worden geraadpleegd of betrokken bij het aanvankelijke ontwerp van de programma's; betreurt het feit dat de voor de vier landen ontworpen programma's bedrijven in sommige gevallen vrij laten om niet deel te nemen aan collectieve arbeidsovereenkomsten en om sectorale loonakkoorden met directe gevolgen voor de structuur en waarde van de in de respectieve nationale grondwetten vastgestelde collectieve arbeidsovereenkomsten te herzien; wijst erop dat het Comité van deskundigen van de IAO heeft verzocht om de sociale dialoog te hervatten; betreurt dat het beginsel van collectieve vertegenwoordiging wordt ondermijnd, waardoor de automatische verlenging van collectieve arbeidsovereenkomsten, die in sommige landen zo van belang is, in het geding komt, met als gevolg dat het aantal van kracht zijnde collectieve arbeidsovereenkomsten aanzienlijk is gedaald; staat afwijzend tegenover de verlaging van de minimumlonen en de bevrozing van de nominale minimumlonen; benadrukt dat deze situatie het gevolg is van beperkte structurele hervormingen die enkel een deregulering van de arbeidsrelaties en loonsverlagingen met zich meebrengen, wat indruist tegen de algemene doelstellingen van de EU en het beleid van de Europa 2020-strategie;

35. herinnert eraan dat er geen pasklare oplossing bestaat die van toepassing is op alle lidstaten;

⁽¹⁾ Europees Comité voor sociale rechten, Besluit ten gronde, 7 december 2012, klacht nr. 78/2012, blz. 10.

Donderdag 13 maart 2014

Aanbevelingen

36. verzoekt de Commissie de sociale en economische gevolgen van de economische en financiële crisis en de aanpassingsprogramma's die zijn uitgevoerd als reactie hierop in de vier landen grondig te bestuderen, teneinde een duidelijk inzicht te verkrijgen in de gevolgen voor de werkgelegenheid en de socialebeschermingsstelsels op zowel korte als lange termijn, en voor het Europees sociaal acquis, met bijzondere aandacht voor de bestrijding van armoede, het behoud van een goede sociale dialoog en het evenwicht tussen flexibiliteit en zekerheid in de arbeidsrelaties; verzoekt de Commissie om bij de voorbereiding van deze studie haar adviesorganen te raadplegen, evenals het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming; stelt voor om het EESC te vragen een speciaal rapport op te stellen;

37. verzoekt de Commissie om de IAO en de Raad van Europa te vragen verslagen op te stellen over mogelijke herstel- en stimuleringsmaatregelen die nodig zijn om de sociale situatie in deze landen, de financiering van deze landen en de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te verbeteren, en om de volledige naleving van het Europees Sociaal Handvest en het daarbij horende protocol en van de kernverdragen van de IAO en IAO-verdrag nr. 94 te waarborgen, aangezien de uit deze instrumenten voortvloeiende verplichtingen zijn beïnvloed door de economische en financiële crisis en de door de trojka gevraagde budgettaire aanpassingsmaatregelen en structurele hervormingen;

38. verzoekt de EU, met het oog op de opofferingen die deze landen hebben gemaakt, om na beoordeling en indien nodig met voldoende financiële middelen steun te verlenen aan het herstel van de normen voor sociale bescherming, de strijd tegen armoede en de ondersteuning van onderwijsdiensten, met name de diensten gericht op kinderen met bijzondere behoeften en mensen met een handicap, en de hernieuwing van de sociale dialoog door middel van een sociaal herstelplan; verzoekt de Commissie, de ECB en de Eurogroep om de bestaande uitzonderlijke maatregelen waar nodig en zo snel mogelijk te evalueren en te herzien;

39. verlangt dat bovengenoemde wettelijke verplichtingen zoals vastgesteld in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten worden nageleefd, daar niet-naleving een inbreuk op het primaire recht van de EU inhoudt; verzoekt het Bureau voor de grondrechten van de Europese Unie de gevolgen van de maatregelen voor de mensenrechten grondig te beoordelen en aanbevelingen uit te vaardigen in geval van schendingen van het Handvest;

40. verzoekt de trojka en de lidstaten in kwestie de programma's zo snel mogelijk te beëindigen en crisisbeheersmechanismen te ontwikkelen die alle EU-instellingen, met inbegrip van het Parlement, in staat stellen de sociale doelstellingen en beleidsplannen te verwezenlijken, ook die op het vlak van de individuele en collectieve rechten van personen voor wie de dreiging van sociale uitsluiting het grootst is, zoals vastgelegd in de Verdragen, in Europese overeenkomsten met sociale partners en in andere internationale verplichtingen (IAO-verdragen, het Europees Sociaal Handvest en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens); roept op tot grotere transparantie en politieke betrokkenheid bij het ontwerp en de uitvoering van de aanpassingsprogramma's;

41. verzoekt de Commissie en de Raad evenveel aandacht te besteden aan sociale onevenwichtigheden en aan de correctie ervan als aan macro-economische onevenwichtigheden, en erop toe te zien dat de aanpassingsmaatregelen erop gericht zijn sociale rechtvaardigheid te waarborgen en een evenwicht mogelijk te maken tussen economische groei en werkgelegenheid, de uitvoering van structurele hervormingen en begrotingsconsolidatie; verzoekt beide instellingen voorts prioriteit te verlenen aan banencreatie en ondersteuning van ondernemerschap, en hiertoe evenveel aandacht te besteden aan de EPSCO en de prioriteiten van deze raad als aan ECOFIN en de Eurogroep en om, indien nodig, voorafgaand aan Eurotoppen een bijeenkomst van de ministers van werkgelegenheid en sociale zaken van de Eurogroep te organiseren;

42. beveelt aan dat de Commissie en de lidstaten uitgaven aan volksgezondheid en onderwijs niet beschouwen als uitgaven waarop kan worden bezuinigd, maar als investeringen van de overheid in de toekomst van het land, die moeten worden geëerbiedigd en verhoogd teneinde het economisch en sociaal herstel te bevorderen;

43. beveelt de programmalanden aan om, zodra het hoogtepunt van de financiële crisis achter de rug is, samen met de EU-instellingen herstelplannen voor de werkgelegenheid uit te voeren, teneinde hun economieën in voldoende mate te herstellen om de sociale situatie van vóór het programma terug te krijgen, aangezien dit noodzakelijk is om de macro-economische aanpassing te consolideren en de wanverhoudingen in de overheidssectoren, zoals de schulden en het begrotingstekort, in evenwicht te brengen; benadrukt dat er herstelplannen voor de werkgelegenheid moeten worden uitgevoerd, waarbij het volgende in aanmerking wordt genomen:

— de noodzaak om snel het kredietwezen te herstellen, met name voor kmo's,

Donderdag 13 maart 2014

- de noodzaak om gunstige voorwaarden te scheppen voor ondernemingen, opdat zij hun activiteiten op de lange termijn en op een duurzame manier kunnen ontplooiën, en om met name te zorgen voor sterkere kmo's, daar zij een centrale plaats innemen bij het scheppen van banen,
- optimale benutting van de kansen die worden geboden door de EU-structuurfondsen, met name het ESF,
- een echt werkgelegenheidsbeleid met dynamische maatregelen voor de arbeidsmarkt,
- kwalitatief hoogwaardige en Europese openbare arbeidsvoorzieningsdiensten, een beleid van stijgende lonen,
- een Europese werkgelegenheidsgarantie voor jongeren,
- de noodzaak om een eerlijk verdelingseffect te waarborgen, en
- een programma voor werkloze huishoudens, en tot slot een behoedzamer begrotingsbeheer;

44. verzoekt de Commissie een voortgangsverslag over de Europa 2020-doelstellingen op te stellen, met specifieke aandacht voor het gebrek aan vooruitgang in de programmalanden, en om met voorstellen te komen om deze landen een geloofwaardig traject in de richting van alle Europa 2020-doelstellingen te laten volgen;

45. beveelt aan dat de lidstaten bij toekomstige arbeidshervormingen rekening houden met de flexizekerheidscriteria om het concurrentievermogen van ondernemingen te stimuleren, zoals uiteengezet in de Europa 2020-strategie, met inachtneming van andere elementen zoals energiekosten, oneerlijke concurrentie, sociale dumping, een eerlijk en doeltreffend financieel stelsel, begrotingsbeleid dat gunstig is voor groei en werkgelegenheid, en in het algemeen alles wat de ontwikkeling van de reële economie en ondernemerschap ten goede komt; verzoekt de Commissie sociale effectbeoordelingen uit te voeren voordat zij de programmalanden ingrijpende hervormingen oplegt, en rekening te houden met de overloopeffecten van deze maatregelen, zoals de gevolgen voor de armoede, sociale uitsluiting, misdaadcijfers en vreemdelingenhaat;

46. dringt aan op spoedmaatregelen om de toename van het aantal daklozen in de programmalanden te voorkomen en verzoekt de Commissie deze maatregelen via beleidsanalyse en de bevordering van goede praktijken te ondersteunen;

47. wijst erop dat de Commissie overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) nr. 472/2013 uiterlijk 1 januari 2014 aan het Parlement een verslag moet voorleggen over de toepassing van deze verordening; roept de Commissie op dit verslag onverwijld voor te leggen en hierin ook de gevolgen van deze verordening voor de bestaande economische aanpassingsprogramma's te beoordelen;

48. verzoekt de Commissie en de lidstaten het maatschappelijk middenveld, patiëntenorganisaties en beroepsorganen te raadplegen over toekomstige maatregelen op het gebied van gezondheid binnen de aanpassingsprogramma's, en gebruik te maken van het Comité voor sociale bescherming, teneinde ervoor te zorgen dat de hervormingen de doeltreffendheid van de systemen en de middelen verhogen zonder de meest kwetsbare groepen en de belangrijkste sociale bescherming, waaronder de aanschaft en het gebruik van geneesmiddelen, de belangrijkste basisbehoeften en de bescherming van het medisch personeel, in gevaar te brengen;

o

o o

49. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0247

Algemene richtsnoeren voor de begroting 2015 — Afdeling III

Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de algemene richtsnoeren voor de voorbereiding van de begroting 2015, afdeling III — Commissie (2014/2004(BUD))

(2017/C 378/23)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 312 en 314 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 106 bis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,
- gezien Verordening (EU, Euratom) nr. 1311/2013 van de Raad van 2 december 2013 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020 ⁽¹⁾,
- gezien het interinstitutioneel akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie van 2 december 2013 betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer ⁽²⁾,
- gezien de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2014 ⁽³⁾ en de vier desbetreffende gezamenlijke verklaringen van het Parlement, de Raad en de Commissie, evenals de gezamenlijke verklaring van het Parlement en de Commissie over betalingskredieten,
- gezien titel II, hoofdstuk 7, van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A7-0159/2014),

De EU-begroting — burgers de nodige instrumenten bieden om uit de crisis te komen

1. is van oordeel dat de Europese economie ondanks wat resterende tegenspoed enkele tekenen van herstel toont; erkent de aanhoudende economische en budgettaire beperkingen op nationaal niveau en de inspanningen van de lidstaten voor begrotingsconsolidatie, maar meent desondanks dat de Europese begroting deze tendens moet stimuleren door te voorzien in meer strategische investeringen met een Europese meerwaarde om de Europese economie terug op de rails te krijgen en duurzame groei en werkgelegenheid tot stand te brengen, zonder de bevordering van de concurrentiepositie en van de economische en sociale cohesie in de gehele EU uit het oog te verliezen;

2. benadrukt met name het belang van de Europese structuur- en investeringsfondsen, die een van de grootste uitgavenposten binnen de EU-begroting vormen; onderstreept dat het cohesiebeleid van de EU van nut is geweest om de overheidsinvesteringen gaande te houden op vitale economische gebieden en in de praktijk tastbare resultaten heeft opgeleverd die de lidstaten en de regio's kunnen helpen om de huidige crisis te boven te komen en de Europa 2020-doelstellingen te behalen; beklemtoont dat burgers van de nodige instrumenten moeten worden voorzien om een uitweg uit de crisis te vinden; wijst er in dit verband op dat er voornamelijk moet worden geïnvesteerd in beleidsterreinen als onderwijs en mobiliteit, onderzoek en innovatie, kleine en middelgrote ondernemingen en ondernemerschap, om het concurrentievermogen van de EU een impuls te geven en de schepping van werkgelegenheid — met name voor jongeren en vijftigplussers — te stimuleren;

3. hecht ook belang aan investeringen in andere gebieden, zoals hernieuwbare energie, de digitale agenda, infrastructuur, informatie- en communicatietechnologieën en grensoverschrijdende connectiviteit en meer en krachtiger gebruik van „innovatieve financiële instrumenten”, in het bijzonder met betrekking tot langetermijninvesteringen; benadrukt dat de EU-industrie moet worden versterkt als centrale motor voor het creëren van banen en groei; dringt erop aan dat de nadruk op investeringen in innovatie moet liggen om een sterke, concurrerende en onafhankelijke EU-industrie te creëren;

⁽¹⁾ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 884.

⁽²⁾ PB C 373 van 20.12.2013, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 51 van 20.2.2014.

Donderdag 13 maart 2014

4. onderstreept hoe belangrijk het is dat er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld voor het extern optreden van de EU; herinnert aan de internationale verbintenis van de EU en haar lidstaten om tegen 2015 hun uitgaven voor officiële ontwikkelingshulp te verhogen tot 0,7 % van het BNI en de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te bereiken;
5. onderstreept het belang te zorgen voor de best mogelijke coördinatie tussen de verschillende middelen van de Unie enerzijds en tussen de middelen van de Unie en de op nationaal niveau gedane uitgaven anderzijds, teneinde optimaal gebruik te maken van overheidsgeld;
6. herinnert aan de recente overeenkomst met betrekking tot het meerjarig financieel kader (MFK) 2014-2020, waarin de kernthema's voor de jaarbegrotingen tot 2020 zijn vastgesteld; benadrukt dat iedere jaarbegroting in overeenstemming moet zijn met de MFK-verordening en de interinstitutionele overeenkomst, en niet mag worden beschouwd als excuus om opnieuw over het MFK te onderhandelen; verwacht dat de Raad niet zal proberen beperkte interpretaties van specifieke bepalingen op te leggen, in het bijzonder met betrekking tot de aard en omvang van bijzondere instrumenten; herhaalt zijn voornemen om ten volle gebruik te maken van alle middelen die de begrotingsautoriteit ter beschikking staan binnen het kader van de jaarbegrotingsprocedure om de EU-begroting van de nodige flexibiliteit te voorzien;
7. benadrukt dat 2015, als tweede jaar van het MFK, belangrijk zal zijn voor een geslaagde uitvoering van de nieuwe meerjarige programma's 2014-2020; onderstreept dat alle programma's zo spoedig mogelijk volledig operationeel moeten zijn om de uitvoering van belangrijk EU-beleid niet in de weg te staan; merkt op dat de begroting 2015 in reële termen kleiner zal zijn dan de begroting 2013; dringt er in dit verband bij de Commissie en de lidstaten op aan zich tot het uiterste in te spannen om alle partnerschapsovereenkomsten en operationele programma's in 2014 spoedig vast te stellen, om geen verdere tijd te verliezen bij de uitvoering van de nieuwe investeringsprogramma's; onderstreept hoe belangrijk het is dat de Commissie de nationale overheden tijdens alle stadia van het proces volledig ondersteunt;
8. herinnert aan de binnen het MFK gesloten overeenkomst — die in de begroting 2014 voor het eerst ten uitvoer wordt gelegd — om toezeggingen voor specifieke beleidsdoelstellingen met betrekking tot jeugdwerkgelegenheid, onderzoek, Erasmus+ (met name voor leercontracten) en kmo's naar voren te halen; wijst erop dat, als onderdeel van de MFK-overeenkomst, een vergelijkbare aanpak moet worden gevolgd voor de begroting 2015 door het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (871,4 miljoen EUR in prijzen van 2011), Erasmus+ en COSME (20 miljoen EUR ieder in prijzen van 2011) naar voren te halen; maakt zich grote zorgen over de financiering van het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief na 2015 en verzoekt om alle financieringsmogelijkheden, met inbegrip van de totale marge voor de MFK-verplichtingen, hiervoor in overweging te nemen;
9. uit evenwel zijn bezorgdheid over de mogelijke schadelijke effecten van verder uitstel van het energieprogramma van de Connecting Europe-faciliteit in 2015, en verzoekt de Commissie adequate informatie te verstrekken over de gevolgen die deze beslissing zou hebben voor de succesvolle start van dit nieuwe programma;
10. benadrukt de toegevoegde waarde van het naar voren halen van de investeringen in deze programma's om Europese burgers uit de crisis te helpen; verzoekt de Commissie voorts na te gaan welke overige programma's baat zouden hebben bij een vervroegde uitvoering, bij zouden kunnen dragen aan deze doelstelling en in staat zouden zijn de aanvullende kredieten volledig op te nemen;
11. beklemtoont dat de laatste conclusies van de Europese Raad (19 en 20 december 2013) over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid en migratiestromen gevolgen zullen hebben voor de EU-begroting; herhaalt zijn standpunt dat alle door de Europese Raad overeengekomen aanvullende projecten gefinancierd moeten worden met aanvullende middelen, en niet door te bezuinigen op bestaande programma's en instrumenten, noch door aanvullende taken toe te wijzen aan instellingen of andere EU-organen die al op de grens van hun capaciteiten functioneren;
12. wijst op de belangrijke rol van gedecentraliseerde agentschappen, die van essentieel belang zijn voor de uitvoering van EU-beleid en -programma's; merkt op dat zij schaalvoordelen kunnen realiseren door de uitgaven te spreiden die anders door elke lidstaat zouden zijn gedaan, waarbij hetzelfde resultaat zou zijn bereikt; onderstreept dat de begroting en de personele middelen van alle agentschappen per geval moeten worden beoordeeld en dat zij zowel in de begroting 2015 als in de komende jaren van voldoende financiële en personele middelen moeten worden voorzien, zodat zij de door de wetgevende autoriteit toegewezen taken naar behoren kunnen vervullen; benadrukt daarom dat de mededeling van de Commissie „Programmering 2014-2020 van de personeels- en financiële middelen voor de gedecentraliseerde agentschappen” (COM(2013)0519) niet de basis mag vormen voor de ontwerpbegroting voor agentschappen; benadrukt voorts de belangrijke rol van de nieuwe interinstitutionele werkgroep voor gedecentraliseerde agentschappen, die nauwlettender en permanent toezicht moet houden op de ontwikkeling van agentschappen om een coherente benadering te waarborgen; verwacht dat deze werkgroep zijn eerste bevindingen tijdig zal indienen, voordat het Parlement aan de lezing van de begroting begint;

Donderdag 13 maart 2014

13. herinnert aan de gezamenlijke verklaring over speciale vertegenwoordigers van de EU, waarin het Parlement en de Raad overeenkwamen de overschrijving van kredieten voor speciale vertegenwoordigers van de EU van de begroting van de Commissie (afdeling III) naar de begroting van de Europese Dienst voor extern optreden (afdeling X) te bestuderen in het kader van de begrotingsprocedure 2015;

Betalingskredieten — de EU moet aan haar juridische en politieke verbintenissen voldoen

14. brengt in herinnering dat de voor de begroting 2014 overeengekomen betalingskredieten over het algemeen onder het noodzakelijk geachte niveau blijven, alsook onder het door de Commissie in haar oorspronkelijke ontwerpbegroting voorgestelde niveau; merkt op dat de Commissie, zoals bepaald in de nieuwe MFK-verordening en de nieuwe totale betalingsmarge, het betalingsmaximum in 2015 naar boven moet bijstellen met een bedrag dat gelijk is aan het verschil tussen de uitgevoerde betalingen voor 2014 en het MFK-betalingsmaximum voor 2014; is zeer verontrust dat het ongeken­de bedrag aan openstaande rekeningen aan het eind van 2013 — al zo'n 23,4 miljard EUR onder rubriek 1b alleen — niet binnen de maxima voor 2014 kan worden gedekt; verzoekt dat de passende flexibiliteitsmechanismen voor betalingen in 2014 worden gemobiliseerd, en benadrukt dat zelfs dit naar verwachting niet zal volstaan om eind 2014 een grote achterstand in de uitvoering te voorkomen; onderstreept dat het steeds terugkerende tekort aan betalingskredieten, met name de afgelopen jaren, de belangrijkste oorzaak is van het onge­kend hoge bedrag aan uitstaande betalingsverplichtingen;

15. wijst erop dat het Europees Parlement, de Raad en de Commissie er overeenkomstig het Verdrag ⁽¹⁾ op toezien dat „de Unie beschikt over de financiële middelen waarmee zij haar juridische verplichtingen jegens derden kan voldoen”; verwacht van de Commissie dat zij voldoende betalingskredieten voorstelt in haar ontwerp­begroting, aan de hand van reële prognoses en niet ingegeven door politieke overwegingen;

16. dringt erop aan alle middelen in te zetten die uit hoofde van de MFK-verordening beschikbaar zijn, met inbegrip van de marge voor onvoorziene uitgaven en, indien de aanhoudende noodzaak daarvan wordt aangetoond en alleen als laatste toevlucht, een herziening van het maximum voor betalingen, teneinde aan de wettelijke verplichtingen van de Unie te voldoen en de betalingen aan belanghebbenden, zoals onderzoekers, universiteiten, humanitaire hulporganisaties, lokale overheden en kmo's, niet in gevaar te brengen of uit te stellen en tegelijkertijd het bedrag van de aan het eind van het jaar openstaande betalingen te reduceren;

17. benadrukt dat de betalingen van alle bijzondere instrumenten (het flexibiliteitsinstrument, de marge voor onvoorziene uitgaven, het Solidariteitsfonds van de EU, het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering en Reserve voor noodhulp) boven of buiten het betalingsmaximum van het MFK in de begroting moeten worden opgenomen;

18. verzoekt de Commissie, gezien de alarmerende situatie van de betalingskredieten op het terrein van humanitaire hulp meteen al aan het begin van 2014 en met name gezien de achterstand waarbij 160 miljoen euro aan betalingskredieten voor humanitaire hulp is overgedragen van 2013 naar 2014, om alle nodige maatregelen te nemen en zo snel mogelijk te reageren teneinde de goede uitvoering van de humanitaire hulp van de EU in 2014 te waarborgen; benadrukt dat het bedrag aan betalingskredieten voor humanitaire hulp in overeenstemming moet blijven met de vermoedelijke groei van vastleggingskredieten, en dat dit in ogenschouw moet worden genomen voor de ontwerp­begroting voor 2015;

19. herinnert aan de gezamenlijke verklaring over betalingskredieten en de bilaterale verklaring van het Parlement en de Commissie in het kader van de overeenkomst betreffende de begroting 2014; verzoekt de Commissie de begrotingsauto­riteit in de loop van dit jaar volledig op de hoogte te houden van de ontwikkeling van betalingen en uitstaande betalingsverplichtingen, en pleit voor regelmatige interinstitutionele vergaderingen om de betalingssituatie nauwlettend te volgen;

o

o o

20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de Rekenkamer.

⁽¹⁾ Artikel 323 VWEU.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0248

Invasie van Oekraïne door Rusland**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de invasie van Oekraïne door Rusland (2014/2627(RSP))**

(2017/C 378/24)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over het Europees Nabuurschapsbeleid, het Oostelijk Partnerschap en Oekraïne, en met name zijn resolutie van 27 februari 2014 over de situatie in Oekraïne ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 12 december 2013 over de resultaten van de top van Vilnius en de toekomst van het Oostelijk Partnerschap, in het bijzonder wat Oekraïne betreft ⁽²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 6 februari 2014 over de top EU-Rusland ⁽³⁾,
 - gezien de conclusies van de buitengewone vergadering van de Raad Buitenlandse Zaken op 3 maart 2014 over Oekraïne,
 - gezien de verklaring van de Noord-Atlantische Raad van 4 maart 2014,
 - gezien de verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders over Oekraïne na de buitengewone vergadering van de Europese Raad op 6 maart 2014 over Oekraïne,
 - gezien artikel 2, lid 4, van het Handvest van de Verenigde Naties,
 - gezien artikel 110, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Russische daad van agressie, te weten de invasie van de Krim, een schending vormt van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Oekraïne, strijdig is met het internationaal recht, en een inbreuk vormt op de verplichtingen die Rusland is aangegaan als ondertekenaar van het memorandum van Boedapest betreffende veiligheidsgaranties voor Oekraïne, waarbij Rusland heeft gegarandeerd de territoriale integriteit en soevereiniteit van Oekraïne te zullen eerbiedigen;
- B. overwegende dat pro-Russische milities en Russische soldaten een aantal belangrijke gebouwen in Simferopol, de hoofdstad van de Krim, hebben bezet alsmede belangrijke Oekraïense installaties en strategische doelen op de Krim, waaronder ten minste drie luchthavens; overwegende dat de meeste Oekraïense militaire eenheden op het schiereiland omsingeld zijn maar weigeren hun wapens neer te leggen; overwegende dat sinds het begin van de crisis een groot aantal extra Russische troepen in Oekraïne is ingezet;
- C. overwegende dat de argumenten van de Russische leiders om deze agressie te steunen volkomen onterecht zijn en haaks staan op de realiteit op het terrein, aangezien er geen melding is gemaakt van aanvallen op of intimidatie van Russen of etnisch Russische burgers op de Krim;
- D. overwegende dat de zelfverklaarde en onwettige autoriteiten van de Krim op 6 maart 2014 een besluit hebben genomen ten gunste van aansluiting bij de Russische Federatie en op 16 maart 2014 een referendum over de onafhankelijkheid van de Krim willen houden, hetgeen een schending van de grondwet van zowel Oekraïne als de Krim is;
- E. overwegende dat de Russische premier plannen heeft aangekondigd om spoedig procedures in werking te stellen voor het verkrijgen van het Russische staatsburgerschap voor Russisch-sprekenden in het buitenland;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0170.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0595.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0101.

Donderdag 13 maart 2014

- F. overwegende dat de Federale Raad van de Russische Federatie op 1 maart 2014 toestemming heeft gegeven voor de inzet van Russische troepen in Oekraïne om de belangen van Rusland en Russisch-sprekenden op de Krim en in het land te beschermen;
- G. overwegende dat op alle niveaus krachtige diplomatieke maatregelen genomen moeten worden en een onderhandelingsproces noodzakelijk is om de situatie te de-escaleren, spanningen te verminderen, te voorkomen dat de crisis in een neerwaartse spiraal terecht komt en onbeheersbaar wordt, en een vreedzame uitkomst veilig te stellen; overwegende dat de EU doeltreffend moet reageren, zodat Oekraïne in staat wordt gesteld om vrij van externe druk zijn soevereiniteit en territoriale integriteit ten volle uit te oefenen;
- H. overwegende dat de 28 staatshoofden en regeringsleiders van de EU een krachtige waarschuwing hebben gegeven over de gevolgen van de Russische acties en hebben besloten de bilaterale gesprekken met Rusland over visa-aangelegenheden en de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, alsmede de deelname van de EU-instellingen aan de voorbereiding van de G8-top die is gepland voor juni 2014 in Sotsji, op te schorten;
1. veroordeelt krachtig de Russische daad van agressie die bestaat uit de invasie in de Krim, dat een onmiskenbaar deel van Oekraïne vormt en als dusdanig door de Russische Federatie en de internationale gemeenschap is erkend; vraagt een onmiddellijke de-escalatie van de crisis, met de onmiddellijke terugtrekking van alle militaire strijdkrachten die illegaal op Oekraïens grondgebied aanwezig zijn, en dringt aan op volledige naleving van het internationale recht en op volledige nakoming van de bestaande verplichtingen op grond van verdragen;
 2. herinnert eraan dat deze acties duidelijk in strijd zijn met het Handvest van de VN, de Slotakte van Helsinki van de OVSE, het statuut van de Raad van Europa, het memorandum van Boedapest uit 1994 betreffende veiligheidsgaranties, de bilaterale overeenkomst uit 1997 inzake vriendschap, samenwerking en partnerschap, de overeenkomst uit 1997 over de status en de voorwaarden voor de aanwezigheid van de Russische Zwarte-Zeevloot op het grondgebied van Oekraïne en de internationale verplichtingen van Rusland; is van mening dat de door Rusland uitgevoerde handelingen een bedreiging vormen voor de veiligheid van de EU; betreurt het besluit van de Russische Federatie om de door de ondertekenaars van het memorandum bijeengeroepen vergadering van 5 maart 2014 in Parijs over de veiligheid van Oekraïne niet bij te wonen;
 3. wijst erop dat de territoriale integriteit van Oekraïne is gegarandeerd door Rusland, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk in het met Oekraïne ondertekende memorandum van Boedapest en onderstreept dat de Autonome Republiek van de Krim volgens de Oekraïense grondwet alleen referenda kan organiseren over lokale kwesties en niet over een wijziging van de internationaal erkende grenzen van Oekraïne; benadrukt het feit dat een referendum over de kwestie van toetreding tot de Russische Federatie daarom zal worden beschouwd als illegitiem en illegaal, net als elk ander referendum dat in strijd is met de Oekraïense grondwet en het internationaal recht; is dezelfde mening toegedaan over het uitroepen van de onafhankelijkheid door de onwettige en zelfverklaarde autoriteiten van de Krim op 11 maart 2014;
 4. benadrukt het feit dat de EU en haar lidstaten tegen Rusland moeten spreken met één stem en dat zij het recht moeten ondersteunen van een Oekraïne dat één is om zijn toekomst vrij te bepalen; is daarom tevreden met en ondersteunt krachtig de gezamenlijke verklaring van de buitengewone Europese top van 6 maart 2014 waarin de Russische daden van agressie werden veroordeeld en de territoriale integriteit van Oekraïne werd ondersteund; vraagt nauwe trans-Atlantische samenwerking inzake stappen in de richting van een oplossing van de crisis;
 5. veroordeelt de officiële Russische doctrine, op basis waarvan het Kremlin het recht op gewapende interventie opeist in aangrenzende soevereine staten ter „bescherming” van de veiligheid van de aldaar woonachtige Russische landgenoten, als zijnde in strijd met het internationaal recht en de internationale gedragscode; wijst erop dat zo'n doctrine neerkomt op unilaterale usurpatie van de positie van hoogste arbiter van het internationaal recht en gebruikt is ter rechtvaardiging van een groot aantal vormen van politieke, economische en militaire interventie;
 6. herinnert aan het feit dat bij het nationale referendum over onafhankelijkheid, dat in 1991 in Oekraïne werd gehouden, de meerderheid van de bevolking van de Krim vóór onafhankelijkheid stemde;
 7. benadrukt ervan overtuigd te zijn dat de totstandbrenging van een constructieve dialoog de best mogelijke manier is om welk conflict ook op te lossen en in Oekraïne te zorgen voor stabiliteit op lange termijn; prijst de verantwoordelijke, gematigde en ingetogen wijze waarop de regering in Kiev met deze ernstige crisis is omgegaan, waarin de territoriale integriteit en de soevereiniteit van het land op het spel staan; verlangt dat de internationale gemeenschap Oekraïne vastberaden bijstaat en ondersteunt;

Donderdag 13 maart 2014

8. verworpt het Russische doel om de Russischsprekende bevolking in de Krim te beschermen als zijnde volkomen ongegrond, aangezien deze bevolkingsgroep op geen enkele wijze gediscrimineerd is of wordt; wijst ten stelligste af dat demonstranten tegen het beleid van Janoekovitsj in de Russische propaganda als fascisten worden afgeschilderd;
9. doet een oproep om een vreedzame oplossing voor de huidige crisis te zoeken en de beginselen van en de verplichtingen uit hoofde van het internationale recht volledig in acht te nemen; is van mening dat de situatie moet worden beheerst en verder gede-escaleerd om een militaire confrontatie op de Krim te voorkomen;
10. onderstreept dat internationale waarneming en bemiddeling van het grootste belang zijn; verzoekt de EU-instellingen en de lidstaten blij te geven van de bereidheid om alle mogelijke diplomatieke en politieke middelen uit te putten en onvermoeibaar met alle relevante internationale organisaties, zoals de VN, de OVSE en de Raad van Europa, samen te werken met het oog op een vreedzame oplossing, die moet berusten op de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Oekraïne; verzoekt daarom om de inzet van een volwaardige monitoringmissie van de OVSE op de Krim;
11. is ingenomen met het initiatief om een contactgroep onder de auspiciën van de OVSE op te richten, maar betreurt dat gewapende groepen op 6 maart 2014 de toegang van de OVSE-waarnemingsmissie tot de Krim hebben verhinderd; bekritiseert de autoriteiten van Rusland en de zelfverklaarde autoriteiten van de Krim vanwege het feit dat zij niet met de OVSE-waarnemingsmissie samenwerken of de leden ervan geen volledige en veilige toegang tot de regio te verlenen;
12. betreurt dat de speciale gezant voor de Krim van de VN-secretaris-generaal zijn missie na persoonlijke gewelddadige bedreigingen moest onderbreken;
13. is van mening dat bepaalde aspecten van de overeenkomst van 21 februari 2014, die is gesloten na onderhandelingen die namens de EU zijn gevoerd door drie ministers van buitenlandse zaken maar door Janoekovitsj is geschonden doordat hij de overeenkomst niet in acht nam door de nieuwe grondwet te ondertekenen, nog steeds kunnen helpen om uit de bestaande impasse te raken; is evenwel van mening dat niemand kan onderhandelen over en/of akkoord kan gaan met oplossingen die de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Oekraïne ondermijnen, en bevestigt dat het Oekraïense volk het fundamentele recht heeft vrij de toekomst van zijn land te bepalen;
14. maakt zich ernstige zorgen door de berichten dat gewapende personen een merkteken aanbrengen op de huizen van Oekraïense Tataren in gebieden op de Krim waar zowel Tataren als Russen wonen; merkt op dat de Krimtataren, die na de onafhankelijkheid van Oekraïne naar hun thuisland zijn teruggekeerd nadat zij door Stalin werden gedeporteerd, de internationale gemeenschap verzoeken steun te verlenen aan de territoriale integriteit van Oekraïne en aan een algemeen wettelijk en politiek akkoord over het herstel van hun rechten als oorspronkelijke bewoners van de Krim; verzoekt de internationale gemeenschap, de Commissie en de Raad, de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten en de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten de rechten van deze en andere minderheidsgemeenschappen op het schiereiland de Krim te beschermen; verlangt dat uitvoerig onderzoek wordt gedaan naar de intimidatie van Joden en aanvallen op Joodse religieuze plaatsen na de invasie van de Krim;
15. is verheugd over het feit dat de Oekraïense regering zich geëngageerd wil inzetten voor een ambitieuze hervormingsagenda die politieke, economische en maatschappelijke veranderingen behelst; is daarom verheugd over het besluit van de Commissie om aan Oekraïne een financieel steunpakket voor de korte en middellange termijn ten bedrage van 11 miljard euro te verlenen, om het land economisch en financieel te helpen stabiliseren; verwacht dat de Raad en de Commissie samen met het IMF, de Wereldbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en de Europese Investeringsbank, zo spoedig mogelijk met een langetermijnpakket van robuuste financiële steunmaatregelen komen om Oekraïne te helpen de steeds slechter wordende economische en maatschappelijke situatie te verbeteren en de economische steun te verschaffen om de noodzakelijke grondige en grootscheepse economische hervormingen in gang te zetten; herinnert eraan dat een internationale donorconferentie moet worden georganiseerd en gecoördineerd, die wordt samengeroepen door de Commissie en zo spoedig mogelijk dient plaats te vinden; verzoekt het IMF geen ondraaglijke soberheidsmaatregelen op te leggen, zoals het korten op de energiesubsidies, die de reeds moeilijke sociaaleconomische situatie van het land nog zullen verergeren;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten om samen met de Raad van Europa en de Venetiëcommissie, naast financiële steun, ook technische bijstand te verlenen met het oog op een grondwetsherziening, de versterking van de rechtsstaat en de corruptiebestrijding in Oekraïne; kijkt in dit verband uit naar positieve resultaten en benadrukt het feit dat de Majdan-gangers en alle Oekraïners radicale veranderingen verwachten en een behoorlijk functionerend bestuursstelsel;

Donderdag 13 maart 2014

17. vraagt vrije, eerlijke, transparante en nationale verkiezingen met waarnemers van de OVSE-ODIHR en herhaalt bereid te zijn om zijn eigen missie op te richten met dezelfde taak; verzoekt de Oekraïense autoriteiten alles in het werk te stellen om een grote deelname aan de presidentsverkiezingen te bevorderen, met inbegrip van de oostelijke en zuidelijke delen van het land; herhaalt zijn verzoek aan de Oekraïense autoriteiten om parlementaire verkiezingen te houden overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie van Venetië en steunt de invoering van een proportioneel kiessysteem, om te zorgen voor een behoorlijke vertegenwoordiging, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden in het land; benadrukt het feit dat het parlement en de leden hiervan belangrijk zijn, zowel op centraal als op lokaal niveau, met eerbiediging van de rechtsstaat;

18. vraagt Oekraïne niet toe te geven aan druk om de presidentsverkiezingen van 25 mei 2014 uit te stellen;

19. vraagt om een regering van Oekraïne die een zo breed mogelijke basis heeft en zo inclusief mogelijk is, zodat het risico op hernieuwd geweld en territoriale verbroekeling tot een minimum beperkt wordt; waarschuwt krachtig tegen acties die kunnen bijdragen tot een grotere polarisatie langs etnische of taalscheidslijnen; benadrukt dat gewaarborgd moet worden dat de rechten van alle tot nationale minderheden behorende mensen, waaronder de rechten van Russischtalige Oekraïners, overeenkomstig internationale normen volledig worden geëerbiedigd en beschermd, in nauwe samenwerking met de OVSE en de Raad van Europa; herhaalt zijn verzoek om een nieuwe, breed opgezette talenregeling waarmee alle minderheidstalen worden ondersteund;

20. is ingenomen met het besluit van de waarnemend president om een veto uit te spreken over de wet tot intrekking van de wet op het taalbeleid van 3 juli 2012; herinnert eraan dat deze wet in geen geval op de Krim van toepassing zou zijn; verzoekt de Verchovna Rada de huidige wetgeving ten lange leste te hervormen en deze in overeenstemming te brengen met de verplichtingen die Oekraïne is aangegaan in het kader van het Europees Handvest voor regionale en minderheidstalen;

21. is ermee ingenomen dat de 28 staatshoofden en regeringsleider van de EU bereid zijn de politieke hoofdstukken van de associatieovereenkomst (AA) zo spoedig mogelijk en voor de presidentsverkiezingen van 25 mei 2014 te ondertekenen, en om unilaterale maatregelen zoals tariefverlagingen te nemen die Oekraïne in staat stellen te profiteren van de bepalingen van de diepe en brede vrijhandelsovereenkomst (DCFTA), zoals de Commissie op 11 maart 2014 heeft voorgesteld; wijst erop dat de EU bereid is de volledige AA/DCFTA zo spoedig mogelijk te ondertekenen, zodra de Oekraïense regering klaar is om deze stap te nemen; wijst erop dat duidelijke signalen moet uitgaan die Rusland laten zien dat niets in deze overeenkomst de toekomstige, op samenwerking gebaseerde bilaterale politieke en economische betrekkingen tussen Oekraïne en Rusland in gevaar brengt of schaadt; onderstreept voorts dat overeenkomstig artikel 49 VEU Oekraïne, net als alle andere Europese staten, een Europees perspectief heeft en het EU-lidmaatschap kan aanvragen, mits het de democratische beginselen in acht neemt, de fundamentele vrijheden, de mensenrechten en de rechten van minderheden eerbiedigt en het functioneren van de rechtsstaat garandeert;

22. wijst er in dit verband andermaal op dat de uitvoer van wapens en militaire technologie de stabiliteit en vrede in de hele regio in gevaar kan brengen en ogenblikkelijk stopgezet moet worden; betreurt ten eerste het feit dat EU-lidstaten op grote schaal wapens en militaire technologie naar Rusland hebben uitgevoerd, waaronder belangrijk strategisch conventioneel materieel;

23. is ingenomen met het besluit van de Europese Raad van 6 maart 2014 over een eerste reeks op Rusland gerichte maatregelen, zoals de opschorting van de bilaterale gesprekken over visa-aangelegenheden en de nieuwe overeenkomst, alsmede het besluit van de lidstaten en de EU-instellingen om hun voorbereidingen voor de G8-top in Sotsji op te schorten; waarschuwt er echter voor dat bij het uitblijven van de escalatie of bij verdere escalatie bij annexatie van de Krim, de EU snel de juiste maatregelen moet nemen, waaronder een wapenembargo en een embargo op technologie voor tweevoudige toepassing, visumbeperkingen, bevrozing van tegoeden, toepassing van wetgeving inzake witwaspraktijken op personen die betrokken zijn bij het besluitvormingsproces over de invasie van Oekraïne, en maatregelen tegen Russische ondernemingen en hun dochters, met name in de energiesector met het oog op volledige naleving van het EU-recht en waarbij deze maatregelen consequenties hebben voor de bestaande politieke en economische banden met Rusland;

24. benadrukt dat de parlementaire samenwerking tussen het Europees Parlement en de Russische Doema en de Federatieraad niet langs de gebruikelijke wegen kan worden voortgezet;

25. is verheugd over het besluit van de Raad om sancties goed te keuren die zich richten op het bevroren en terugvorderen van verduisterde Oekraïense gelden, waarbij 18 personen in het middelpunt staan, onder meer Janoekovitsj;

Donderdag 13 maart 2014

26. verzoekt de Commissie in dit verband de projecten in de zuidelijke corridor te ondersteunen die op doeltreffende wijze een meer diverse energievoorziening tot stand brengen, en roept de lidstaten op hun overheidsbedrijven niet te laten deelnemen aan projecten met Russische bedrijven die de Europese kwetsbaarheid vergroten;

27. benadrukt het belang van veilige, gediversifieerde en betaalbare energieleveringen voor Oekraïne; onderstreept in dit verband de strategische rol van de Energiegemeenschap, waarvan Oekraïne in 2014 voorzitter is, en hoe belangrijk het is dat Oekraïne weerstand opbouwt tegen dreigementen vanuit Rusland met betrekking tot energie; herinnert aan de noodzaak van uitbreiding van de opslagcapaciteiten in de EU en van voorzieningen voor een omgekeerde gasstroom van de EU-lidstaten naar Oekraïne; is verheugd over het voorstel van de Commissie om het Oekraïense gasdoorvoersysteem te moderniseren en Oekraïne bij de betaling van zijn schulden aan Gazprom bij te staan; benadrukt dat dringend meer werk moet worden gemaakt van een gemeenschappelijk energiebeleid met een stevige interne markt en een gediversifieerde energievoorziening, en dat toegewerkt moet worden naar volledige tenuitvoerlegging van het derde energiepakket, waardoor de EU minder afhankelijk wordt van olie en gas uit Rusland;

28. verzoekt de Raad om de Commissie onmiddellijk toestemming te verlenen voor een snellere visumliberalisering met Oekraïne, om toe te werken naar invoering van een visumvrije regeling, naar het voorbeeld van Moldavië; dringt in afwachting hiervan aan op de onmiddellijke invoering van tijdelijke, zeer eenvoudige en goedkope visumprocedures op het niveau van de EU en de lidstaten;

29. is er sterk van overtuigd dat de gebeurtenissen in Oekraïne aangeven dat de EU haar engagement en haar ondersteuning met betrekking tot de Europese keuze en de territoriale integriteit van Moldavië en Georgië moet verdubbelen, nu deze zich klaarmaken om de associatie- en de DCFTA-overeenkomst met de EU later dit jaar te ondertekenen;

30. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen van de lidstaten, de waarnemend president, de regering en het parlement van Oekraïne, de Raad van Europa en de president, de regering en het parlement van de Russische Federatie.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0249

Tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon voor wat betreft het Europees Parlement

Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 betreffende de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon voor wat betreft het Europees Parlement (2013/2130(INI))

(2017/C 378/25)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien zijn besluit van 20 oktober 2010 inzake de herziening van het kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resoluties van 22 november 2012 inzake de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2014 ⁽²⁾, en van 4 juli 2013 over verbetering van de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2014 ⁽³⁾,
 - gezien het kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie ⁽⁴⁾,
 - gezien de lopende onderhandelingen over de herziening van het Interinstitutioneel Akkoord van 20 november 2002 tussen het Europees Parlement en de Raad over de toegang van het Europees Parlement tot gevoelige gegevens op het gebied van het veiligheids- en defensiebeleid ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resolutie van 7 mei 2009 over de nieuwe rol en bevoegdheden van het Europees Parlement bij de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon ⁽⁶⁾,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie constitutionele zaken en de adviezen van de Commissie internationale handel, de Commissie juridische zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A7-0120/2014),
- A. overwegende dat het Verdrag van Lissabon de democratische legitimiteit van de Europese Unie verdiept door de rol van het Europees Parlement in de procedure van de verkiezing van de voorzitter van de Europese Commissie en de installatie van de Europese Commissie te versterken;
- B. overwegende dat het Parlement, overeenkomstig de nieuwe procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de Commissie zoals vastgesteld bij het Verdrag van Lissabon, de voorzitter van de Commissie bij meerderheid van zijn leden kiest;
- C. overwegende dat het Verdrag van Lissabon bepaalt dat de Europese Raad rekening moet houden met de uitslag van de verkiezingen voor het Europees Parlement en het nieuwe Parlement moet raadplegen alvorens hij een kandidaat-voorzitter van de Commissie voordraagt;
- D. overwegende dat alle grote Europese politieke partijen bezig zijn met de voordracht van hun eigen kandidaat voor het voorzitterschap van de Commissie;

⁽¹⁾ PB C 70 E van 8.3.2012, blz. 98.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0462.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0323.

⁽⁴⁾ PB L 304 van 20.11.2010, blz. 47.

⁽⁵⁾ PB C 298 van 30.11.2002, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB C 212 E van 5.8.2010, blz. 37

Donderdag 13 maart 2014

- E. overwegende dat de verkozen voorzitter van de nieuwe Commissie ten volle gebruik moet maken van de prerogatieven die hem bij het Verdrag van Lissabon toegekend zijn en alle passende stappen moet ondernemen om ervoor te zorgen dat de volgende Commissie op doeltreffende wijze functioneert, ongeacht haar omvang, die vanwege de besluiten van de Europese Raad niet zal afnemen zoals voorzien in het Verdrag van Lissabon;
- F. overwegende dat de verantwoordingsplicht van de Commissie aan het Parlement moet worden versterkt via de jaarlijkse en meerjarige programmering van de Unie, alsook door het aanbrengen van symmetrie tussen de vereiste meerderheid voor de verkiezing van de voorzitter van de Commissie en die voor een motie van afkeuring;
- G. overwegende dat de rol van het Parlement bij het bepalen van de agenda in wetgevingsaangelegenheden moet worden versterkt en dat het beginsel dat het Parlement en de Raad in wetgevingsaangelegenheden op gelijke voet handelen, dat is neergelegd in het Verdrag van Lissabon, ten volle ten uitvoer moet worden gelegd;
- H. overwegende dat de huidige interinstitutionele overeenkomsten ter gelegenheid van de installatie van de nieuwe Commissie moeten worden herzien en verbeterd;
- I. overwegende dat artikel 36 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) bepaalt dat de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid het Europees Parlement regelmatig raadpleegt over de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid en het informeert over de ontwikkeling van deze beleidsmaatregelen; wijst erop dat de hoge vertegenwoordiger erop toe dient te zien dat de opvattingen van het Europees Parlement naar behoren in aanmerking worden genomen;
- J. overwegende dat in de verklaring van de hoge vertegenwoordiger over politieke verantwoording ⁽¹⁾, afgelegd toen het EDEO-besluit van de Raad werd vastgesteld, staat dat de hoge vertegenwoordiger de bestaande bepalingen ⁽²⁾ inzake toegang van leden van het Europees Parlement tot gerubriceerde documenten en gegevens op het gebied van het veiligheids- en defensiebeleid herzielt, en dat zij waar nodig voorstelt deze aan te passen;
- K. overwegende dat artikel 218, lid 10, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepaalt dat het Europees Parlement in iedere fase van de procedure voor het onderhandelen over en het sluiten van internationale overeenkomsten onverwijld en ten volle wordt geïnformeerd, en dat die bepaling ook van toepassing is op overeenkomsten met betrekking tot het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid;

Legitimiteit en politieke verantwoordingsplicht van de Commissie

(Installatie en afzetting van de Commissie)

1. benadrukt de noodzaak van versterking van de democratische legitimiteit, de onafhankelijkheid en de politieke rol van de Commissie; stelt dat de nieuwe procedure volgens welke de voorzitter van de Commissie door het Parlement wordt gekozen de legitimiteit en politieke rol van de Commissie zal versterken en de Europese verkiezingen belangrijker zal maken, doordat er een meer rechtstreeks verband wordt gelegd tussen de keuze van de kiezers bij de Europese verkiezingen en de verkiezing van de Commissievoorzitter;
2. benadrukt dat de mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt om de democratische legitimiteit van de Europese Unie te versterken, ten volle moeten worden benut, onder meer door kandidaten voor de functie van voorzitter van de Commissie aan te laten wijzen door de Europese politieke partijen en aldus door de Europese verkiezingen een nieuwe politieke dimensie te geven en de stem van de burgers te koppelen aan de verkiezing van de voorzitter van de Commissie door het Europees Parlement;
3. verlangt dat de volgende Conventie zich gaat buigen over de manier waarop de Commissie wordt samengesteld teneinde de democratische legitimiteit van de Commissie te versterken; verzoekt de volgende voorzitter van de Commissie na te gaan hoe de samenstelling, inrichting en politieke prioriteiten van de Commissie een beleid kunnen versterken dat dicht bij de burgers staat;
4. herhaalt dat alle Europese politieke partijen hun kandidaten voor de functie van voorzitter van de Commissie ruim vóór de Europese verkiezingen moeten aanwijzen;

⁽¹⁾ PB C 210 van 3.8.2010, blz. 1.

⁽²⁾ Interinstitutioneel akkoord van 20 november 2002 tussen het Europees Parlement en de Raad over de toegang van het Europees Parlement tot gevoelige gegevens van de Raad op het gebied van het veiligheids- en defensiebeleid (PB C 298 van 30.11.2002, blz. 1).

Donderdag 13 maart 2014

5. verwacht van de kandidaten voor de functie van voorzitter van de Commissie dat zij in de campagne voor de Europese verkiezingen een significante rol gaan spelen door in alle lidstaten het politieke programma van hun Europese politieke partij uit te dragen;
6. herhaalt zijn verzoek aan de Europese Raad om tijdig vóór de verkiezingen toe te lichten hoe hij bij zijn voordracht van een kandidaat voor het ambt van voorzitter van de Commissie rekening wil houden met de verkiezingen voor het Europees Parlement en de keuze van de burgers recht wil doen, zulks in het kader van de raadplegingen die moeten plaatsvinden tussen het Parlement en de Europese Raad uit hoofde van de aan het Verdrag van Lissabon gehechte verklaring nr. 11; verzoekt de Europese Raad in dit verband andermaal om met het Europees Parlement tot overeenstemming te komen over de wijze waarop de raadplegingen als bedoeld in artikel 17, lid 7, VEU zullen plaatsvinden en het goede verloop te waarborgen van het proces voor de verkiezing van de voorzitter van de Commissie zoals bedoeld in verklaring nr. 11 ad artikel 17, leden 6 en 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie;
7. verlangt dat zo veel mogelijk leden van de volgende Commissie gekozen worden uit de gekozen leden van het Europees Parlement;
8. is van oordeel dat de verkozen voorzitter van de Commissie zelfstandiger moet handelen bij het selecteren van de overige leden van de Commissie; vraagt de regeringen van de lidstaten ervoor te zorgen dat de aantallen voorgedragen mannelijke en vrouwelijke kandidaten in evenwicht zijn; verzoekt de verkozen voorzitter er bij de regeringen van de lidstaten op aan te dringen dat hun voordracht voor de functie van commissaris het mogelijk maakt een college van commissarissen samen te stellen dat een evenwichtige man-vrouwverhouding heeft, en een kandidaat af te wijzen als die geen blijk geeft van algemene bekwaamheid, inzet voor Europa of onbetwistbare onafhankelijkheid;
9. stelt, naar aanleiding van de politieke overeenkomst die bereikt is op de bijeenkomst van de Europese Raad op 11 en 12 december 2008 en het besluit van de Europese Raad van 22 mei 2013 betreffende het aantal leden van de Europese Commissie, dat er aanvullende maatregelen in overweging moeten worden genomen omwille van een effectiever functioneren van de Commissie, zoals benoeming van commissarissen zonder portefeuille of invoering van een systeem van vicevoorzitters van de Commissie die verantwoordelijk zijn voor grote thematische clusters en bevoegd zijn de werkzaamheden van de Commissie op de desbetreffende terreinen te coördineren, met dien verstande dat het recht om één commissaris per lidstaat te benoemen en het stemrecht van alle commissarissen onaangetast moeten blijven;
10. verlangt dat de volgende Conventie de omvang van de Commissie en haar organisatie en werkwijze opnieuw bezieet;
11. is van mening dat de samenstelling van de Commissie voor stabiliteit in het aantal portefeuilles en de inhoud daarvan moet zorgen en tegelijkertijd een evenwichtig besluitvormingsproces moet garanderen;
12. benadrukt dat van de kandidaat voor het ambt van voorzitter van de Commissie, als genoemd in punt 2 van het kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie, verlangd moet worden dat hij na de voordracht door de Europese Raad aan het Europees Parlement de politieke koers van zijn mandaat uiteenzet, gevolgd door een uitvoerige gedachtewisseling, voordat het Parlement de voorgedragen kandidaat tot voorzitter van de Commissie kiest;
13. verzoekt de komende beoogd voorzitter van de Commissie naar behoren rekening te houden met de voorstellen en aanbevelingen voor EU-wetgeving die het Europees Parlement eerder heeft gedaan op basis van initiatiefverslagen of resoluties die de steun hebben gekregen van een grote meerderheid van de leden van het Parlement en waaraan de scheidende Commissie voor het einde van haar ambtsperiode geen bevredigend gevolg heeft gegeven;
14. is van mening dat het aantal stemmen dat thans krachtens artikel 234 VWEU voor een motie van afkeuring jegens de Commissie vereist is verlaagd moet worden in die zin dat niet meer dan een meerderheid van de leden van Europees Parlement vereist is, met dien verstande dat de werking van het institutionele bestel niet in het gedrang mag komen;
15. is van mening dat, onverminderd de collectieve verantwoordelijkheid van het college voor het optreden van de Commissie, een commissaris individueel verantwoordelijk kan worden gehouden voor het handelen van zijn directoraat-generaal;

Donderdag 13 maart 2014

Wetgevingsinitiatief en wetgevende activiteit**(parlementaire bevoegdheid en controle)**

16. benadrukt dat, overeenkomstig de doelstelling van het EU-Verdrag om te werken aan de totstandbrenging van een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa, waarin besluiten in zo groot mogelijke openheid en zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen, het Verdrag van Lissabon ten doel had om de besluitvormingsprocedures transparanter en democratischer te maken door middel van versterking van de rol van het Europees Parlement en de nationale parlementen, om aldus te voorzien in democratischer en transparanter procedures voor de vaststelling van de wetgeving van de Unie, die buitengewoon belangrijk is gezien de gevolgen voor burgers en ondernemingen; wijst er wel op dat de verwezenlijking van dit democratische doel in gevaar komt als de EU-instellingen elkaars bevoegdheden, de in de Verdragen vastgelegde procedures en het beginsel van loyale samenwerking niet eerbiedigen;

17. onderstreept dat een oprechte samenwerking tussen de instellingen die bij het wetgevingsproces betrokken zijn, voor wat betreft de uitwisseling van documenten zoals juridische adviezen, noodzakelijk is om een constructieve, eerlijke en rechtsgeldige dialoog tussen de instellingen mogelijk te maken;

18. wijst erop dat het Parlement sinds de inwerkingtreding van het VWEU een toegewijde en verantwoordelijke medewetgever is gebleken en dat de samenwerking tussen het Parlement en de Commissie over het algemeen goed verloopt, op basis van soepele communicatie en een coöperatieve handelswijze;

19. is van oordeel dat de algehele beoordeling van de interinstitutionele betrekkingen tussen het Parlement en de Commissie wel positief is, maar dat er nog steeds een aantal problemen en tekortkomingen zijn die nadere aandacht en maatregelen verdienen;

20. benadrukt dat het streven naar doelmatigheid er niet toe mag leiden dat de kwaliteit van de wetgeving achteruitgaat of dat het Parlement zijn doelstellingen moet opgeven; stelt dat het streven naar doelmatigheid gepaard moet gaan met adequate wetgevingsnormen en handhaving van de eigen doelstellingen van het Parlement in die zin dat de wetgeving goed doordacht is, aan duidelijk vastgestelde behoeften beantwoordt en het subsidiariteitsbeginsel eerbiedigt;

21. beklemtoont dat transparantie te allen tijde en bij alle instellingen hoog in het vaandel moet staan, met name bij akkoorden in eerste lezing; merkt op dat het Parlement hierop adequaat heeft ingespeeld met de nieuwe artikelen 70 en 70 bis van zijn Reglement;

22. maakt zich zorgen over de aanhoudende problemen bij de toepassing van de gewone wetgevingsprocedure, met name in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) en de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (het programma van Stockholm), alsook bij de aanpassing van de voorheen tot de derde pijler behorende handelingen aan de hiërarchie van normen van het Verdrag van Lissabon, en in het algemeen met betrekking tot de aanhoudende „asymmetrie” ten aanzien van de transparantie bij de inbreng van de Commissie in het voorbereidende werk van de twee medewetgevers; onderstreept in dat opzicht de noodzaak om de werkmethoden van de Raad zodanig aan te passen dat het voor de vertegenwoordigers van het Parlement mogelijk wordt gemaakt om aan bepaalde vergaderingen van de Raad deel te nemen wanneer het beginsel van loyale samenwerking tussen de instellingen daarvoor gegronde redenen biedt;

23. benadrukt dat, zoals door het Hof van Justitie wordt bevestigd, de keuze van de juiste rechtsgrondslag van constitutioneel belang is omdat deze keuze bepalend is voor de vraag of er sprake is van EU-bevoegdheid, hoe ver die bevoegdheid strekt, welke procedure er gevolgd moet worden, en wat de bevoegdheden zijn van de institutionele actoren die betrokken zijn bij de vaststelling van een handeling; betreurt om die reden dat het Parlement zich bij herhaling genoodzaakt heeft gezien zich tot het Hof van Justitie te wenden met een verzoek om nietigverklaring van een handeling van de Raad wegens de keuze van een onjuiste rechtsgrond, onder meer ter zake van twee handelingen die, lang na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, waren vastgesteld volgens de niet meer geldige derde pijler⁽¹⁾;

24. waarschuwt voor omzeiling van de medewetgevingsbevoegdheid van het Parlement door de opname van bepalingen die het onderwerp zouden moeten zijn van de gewone wetgevingsprocedure in voorstellen voor handelingen van de Raad, door het gebruik van louter richtsnoeren van de Commissie of niet-toepasselijke gedelegeerde of uitvoeringshandelingen, of door het niet voorstellen van wetgeving die noodzakelijk is voor de uitvoering van het gemeenschappelijk handelsbeleid of internationale handels- en investeringsovereenkomsten;

⁽¹⁾ Zie Besluit 2013/129/EU van de Raad van 7 maart 2013 betreffende het onderwerpen van 4-methylamfetamine aan controlemaatregelen en Uitvoeringsbesluit 2013/496/EU van de Raad van 7 oktober 2013 betreffende het onderwerpen van 5-(2-aminopropyl)indool aan controlemaatregelen.

Donderdag 13 maart 2014

25. vraagt de Commissie om beter gebruik te maken van de prelegislatieve fase, en in het bijzonder van de waardevolle inbreng op basis van groen- en witboeken, en om het Europees Parlement stelselmatig in kennis te stellen van voorbereidend werk dat door haar diensten is uitgevoerd, op gelijke voet met de Raad;

26. is van mening dat het Parlement zijn autonome structuur verder moet ontwikkelen en optimaal moet benutten voor het beoordelen van de gevolgen van substantiële veranderingen of wijzigingen van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie;

27. benadrukt dat het Europees Parlement tevens meer werk moet maken van zijn onafhankelijke beoordeling van de gevolgen voor de grondrechten van wetsvoorstellen en wijzigingen die nog in behandeling zijn in het kader van het wetgevingsproces, en mechanismen moet invoeren om schendingen van de mensenrechten te detecteren;

28. betreurt het feit dat de Commissie haar verplichtingen weliswaar formeel gezien nakomt door binnen drie maanden in te gaan op verzoeken van het Parlement om een wetgevingsinitiatief, maar dat zij daaraan niet altijd een goede en substantiële follow-up geeft;

29. verlangt dat het initiatiefrecht van het Parlement bij de volgende herziening van de Verdragen ten volle erkend wordt, door de Commissie te verplichten gevolg te geven aan alle verzoeken van het Parlement overeenkomstig artikel 225 VWEU door binnen een passende termijn een wetgevingsvoorstel in te dienen;

30. is van mening dat de bevoegdheid van de Commissie om wetgevingsvoorstellen in te trekken bij de volgende herziening van de Verdragen beperkt moet worden tot de gevallen waarin het Parlement, na vaststelling van zijn standpunt in eerste lezing, ermee instemt dat het voorstel vanwege gewijzigde omstandigheden niet langer gerechtvaardigd is;

31. wijst erop dat het Parlement in beginsel ingenomen is met de door artikel 290 VWEU geboden mogelijkheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, omdat daardoor meer ruimte voor toezicht wordt geboden, maar beklemtoont dat verlening van de bevoegdheid tot vaststelling van gedelegeerde handelingen of tot vaststelling van uitvoeringshandelingen overeenkomstig artikel 291 nooit een verplichting kan zijn; is zich er wel van bewust dat het gebruik van gedelegeerde handelingen in aanmerking komt als flexibiliteit en efficiëntie geboden zijn maar niet via de gewone wetgevingsprocedure gerealiseerd kunnen worden, met dien verstande dat doelstelling, inhoud, toepassingsgebied en looptijd van de bevoegdheidsdelegatie expliciet omschreven moeten zijn en dat de voorwaarden die voor de delegatie gelden duidelijk in de basishandeling neergelegd moeten zijn; heeft kritiek op de gewoonte van de Raad om aan te dringen op uitvoeringshandelingen voor bepalingen waarvoor alleen de basishandeling of gedelegeerde handelingen gebruikt moeten worden; beklemtoont dat de wetgever alleen bij de vaststelling van onderdelen die niet op een nadere politieke invulling neerkomen, kan besluiten dat ze met behulp van uitvoeringshandelingen hun beslag kunnen krijgen; benadrukt dat in artikel 290 uitdrukkelijk is bepaald dat gedelegeerde handelingen slechts betrekking kunnen hebben op niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling en dat inhoudelijk essentiële regels daarom niet via gedelegeerde handelingen hun beslag kunnen krijgen;

32. vestigt de aandacht op de noodzaak om een goed onderscheid te maken tussen de essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling, die uitsluitend door de wetgevende autoriteit kunnen worden vastgesteld in de wetgevingshandeling zelf, en de niet-essentiële onderdelen die door middel van gedelegeerde handelingen kunnen worden aangevuld of gewijzigd;

33. onderkent dat gedelegeerde handelingen een flexibel en doeltreffend instrument kunnen zijn; benadrukt het belang van de keuze tussen gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen vanuit een oogpunt van naleving van de Verdragsbepalingen zonder iets af te doen aan de regelgevingsprerogatieven van het Parlement, en herhaalt zijn verzoek aan de Commissie en de Raad om met het Parlement afspraken te maken over de toepassing van criteria voor het gebruik van de artikelen 290 en 291 VWEU om ervoor te zorgen dat uitvoeringshandelingen niet worden gebruikt ter vervanging van gedelegeerde handelingen;

34. spoort de Commissie aan het Parlement op gepaste wijze te betrekken bij de voorbereidende fase van de gedelegeerde handelingen en de leden van het Parlement alle relevante informatie te doen toekomen, overeenkomstig punt 15 van het kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie;

35. vraagt de Commissie het kaderakkoord na te leven wat betreft de toegang van de deskundigen van het Parlement tot de vergaderingen van de deskundigen van de Commissie door te voorkomen dat die worden beschouwd als „comitologie-comités” mits ze andere onderwerpen behandelen dan uitvoeringsmaatregelen in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011;

36. benadrukt het bijzondere belang en de gevolgen van de opnemings van het Handvest van de grondrechten in het Verdrag van Lissabon; wijst erop dat het Handvest juridisch bindend is geworden voor de EU-instellingen en voor de lidstaten bij de tenuitvoerlegging van de wetgeving van de Unie, waardoor basiswaarden worden omgezet in specifieke rechten;

Donderdag 13 maart 2014

37. wijst erop dat met het Verdrag van Lissabon het recht op het lanceren van een Europees burgerinitiatief (EBI) is ingevoerd; benadrukt dat alle praktische en bureaucratische belemmeringen moeten worden weggenomen die een doeltreffende toepassing van het EBI in de weg staan, en pleit voor een actieve inbreng van de burgers in de ontwikkeling van EU-beleid;

38. wijst erop dat de rol van de nationale parlementen sinds het Verdrag van Lissabon is versterkt en benadrukt dat zij naast het toetsen van de naleving van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel ook een positieve bijdrage kunnen leveren in het kader van de politieke dialoog en dat ook daadwerkelijk doen; is van oordeel dat de actieve rol die de nationale parlementen kunnen spelen door de Raad van ministers aan te sturen, naast een goede samenwerking tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen, ertoe kan bijdragen dat er een heilzaam parlementair tegenwicht tot stand wordt gebracht tegen de uitoefening van de uitvoerende macht binnen de EU; verwijst voorts naar een aantal gemotiveerde adviezen van nationale parlementen (ingediend overeenkomstig artikel 7, lid 2, van Protocol nr. 2), waarin wordt gesteld dat de ruime opzet van de bevoegdheidsoverdracht overeenkomstig artikel 290 VWEU in een voorstel voor een handeling ertoe leidt dat er niet getoetst kan worden of de feitelijke wetgevingswerkelijkheid al dan niet met het subsidiariteitsbeginsel strookt;

Internationale betrekkingen

(parlementaire bevoegdheid en controle)

39. herinnert eraan dat het Verdrag van Lissabon de rol en de bevoegdheden van het Europees Parlement op het gebied van internationale overeenkomsten heeft versterkt, en benadrukt dat internationale overeenkomsten tegenwoordig steeds vaker betrekking hebben op gebieden die het dagelijks leven van burgers betreffen en waarop van oudsher, en krachtens het primaire EU-recht, de gewone wetgevingsprocedures van toepassing zijn; is van mening dat artikel 218, lid 10, VWEU, dat bepaalt dat het Europees Parlement in iedere fase van de procedure voor het sluiten van internationale overeenkomsten onverwijld en ten volle geïnformeerd moet worden, toegepast moet worden op een manier die verenigbaar is met artikel 10 VEU, volgens hetwelk de werking van de Unie gegrond is op de representatieve democratie, hetgeen met zich meebrengt dat het besluitvormingsproces gekenmerkt moet worden door transparantie en democratisch overleg;

40. merkt op dat de weigering om de Swift- en de ACTA-overeenkomst goed te keuren gevallen waren waarin het Parlement gebruik maakte van zijn nieuw verworven prerogatieven;

41. onderstreept op grond van artikel 18 VEU de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter om toe te zien op de samenhang van het extern optreden van de EU; onderstreept voorts dat de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter overeenkomstig de artikelen 17 en 36 VEU verantwoording aflegt aan en Verdragsverplichtingen heeft jegens het Parlement;

42. herinnert in verband met internationale overeenkomsten aan de bevoegdheid van het Parlement om de Raad te verzoeken geen toestemming te geven voor de opening van onderhandelingen totdat het Parlement zijn standpunt over een voorstel voor een onderhandelingsmandaat heeft gegeven, en is van mening dat een kaderakkoord met de Raad in overweging moet worden genomen;

43. benadrukt dat ervoor moet worden gezorgd dat de Commissie het Parlement van tevoren op de hoogte stelt van haar voornemen om internationale onderhandelingen te openen en dat het Parlement daadwerkelijk de gelegenheid heeft om een gedegen advies over het onderhandelingsmandaat uit te brengen en dat er met dit advies rekening wordt gehouden; beklemtoont dat internationale overeenkomsten de juiste voorwaarden moeten bevatten om aan artikel 21 VEU te voldoen;

44. benadrukt zijn gehechtheid aan de opname van mensenrechtenclausules in internationale overeenkomsten en van hoofdstukken over duurzame ontwikkeling in handels- en investeringsovereenkomsten, en spreekt zijn tevredenheid uit over de initiatieven van het Parlement voor de vaststelling van stappenplannen in verband met sleutelvoorwaarden; herinnert de Commissie eraan dat zij rekening dient te houden met de meningen en resoluties van het Parlement en het op de hoogte moet brengen van de manier waarop deze zijn verwerkt in de onderhandelingen over internationale overeenkomsten en in ontwerpwetgeving; spreekt de hoop uit dat de instrumenten die nodig zijn voor de ontwikkeling van het investeringsbeleid van de EU tijdig kunnen worden ingezet;

45. verlangt, overeenkomstig artikel 218, lid 10, VWEU, dat het Parlement in alle stadia van de procedures voor het sluiten van internationale overeenkomsten, met inbegrip van overeenkomsten op het terrein van het GBVB, onverwijld, ten volle en nauwgezet wordt geïnformeerd en met passende procedures en voorwaarden inzage krijgt in alle onderhandelingsdocumenten van de EU, zodat het Parlement zijn definitieve besluit met volledige kennis van zaken kan nemen; benadrukt dat deze bepaling alleen zin heeft als de betrokken commissieleden inzage hebben in de onderhandelingsmandaten en andere relevante onderhandelingsdocumenten;

Donderdag 13 maart 2014

46. stelt dat er weliswaar geen voorwaarden kunnen worden verbonden aan de goedkeuring van een internationale overeenkomst door het Parlement maar dat het wel het recht heeft om aanbevelingen te doen over de praktische toepassing ervan; verlangt dat de Commissie daartoe regelmatig verslag aan het Parlement uitbrengt over de tenuitvoerlegging van internationale overeenkomsten, met inbegrip van de voorwaarden inzake de mensenrechten en de andere voorwaarden van de overeenkomsten;

47. herinnert eraan dat de voorlopige toepassing van internationale overeenkomsten voordat het Parlement ze heeft goedgekeurd, moet worden vermeden, tenzij het Parlement besluit een uitzondering te maken; onderstreept dat de regels die nodig zijn voor de interne toepassing van internationale overeenkomsten niet uitsluitend door de Raad mogen worden vastgesteld bij zijn besluit inzake de sluiting van de overeenkomst en dat de passende wetgevingsprocedures uit hoofde van de Verdragen volledig moeten worden nageleefd;

48. herhaalt dat het Parlement de nodige maatregelen moet nemen om toezicht te kunnen houden op de uitvoering van internationale overeenkomsten;

49. stelt met nadruk dat het Parlement medezeggenschap moet hebben bij besluiten inzake de opschorting of beëindiging van internationale overeenkomsten waarvoor geldt dat het Parlement de sluiting ervan moet goedkeuren;

50. verzoekt de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter om, overeenkomstig de verklaring over politieke verantwoording, meer werk te maken van stelselmatische raadpleging vooraf van het Parlement over nieuwe strategische documenten, beleidsstukken en mandaten;

51. verzoekt, in overeenstemming met de toezegging die de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter heeft gedaan in de verklaring over politieke verantwoording, om de spoedige afronding van de onderhandelingen over een interinstitutioneel akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de toegang van het Europees Parlement tot gerubriceerde gegevens op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid die bij de Raad en de Europese dienst voor extern optreden berusten;

52. herhaalt zijn oproep tot politieke rapportage door de delegaties van de Unie aan de belangrijkste ambtsdragers van het Parlement, met geregleerde toegang;

53. verzoekt om de vaststelling van een memorandum van overeenstemming tussen vier partijen, te weten het Europees Parlement, de Raad, de Commissie en de EDEO, over de samenhangende en doeltreffende verstrekking van informatie op het gebied van de externe betrekkingen;

54. herinnert eraan dat het Europees Parlement nu een volwaardige institutionele speler is op het vlak van het veiligheidsbeleid en als zodanig het recht heeft om actief deel te nemen aan het bepalen van de kenmerken en prioriteiten van dat beleid en aan het toetsen van instrumenten op dit gebied, een proces dat gezamenlijk moet worden uitgevoerd door het Europees Parlement, de nationale parlementen en de Raad; is van mening dat het Europees Parlement een cruciale rol hoort te spelen bij de toetsing en de vaststelling van het intern veiligheidsbeleid, aangezien dit vergaande gevolgen heeft voor de grondrechten van eenieder die in de EU woonachtig is; beklemtoont daarom dat dat beleid wat betreft toezicht en democratische controle onder de bevoegdheid van de enige rechtstreeks gekozen Europese instelling valt;

55. wijst erop dat het VWEU de exclusieve bevoegdheid van de Unie op het gebied van gemeenschappelijk handelsbeleid heeft verruimd zodat nu niet alleen alle aspecten van handel maar ook rechtstreekse buitenlandse investeringen eronder vallen; benadrukt dat het Parlement nu volledig bevoegd is om samen met de Raad wetgevingsbesluiten te nemen evenals besluiten over de goedkeuring van handels- en investeringsovereenkomsten;

56. benadrukt het belang van loyale en doeltreffende samenwerking tussen de EU-instellingen, binnen hun respectieve bevoegdheden, bij het behandelen van wetgeving en internationale overeenkomsten, om bedacht te zijn op trends in handel en economie, bij het bepalen van prioriteiten en mogelijkheden, bij het ontwikkelen van strategieën voor de middellange en lange termijn, bij het vaststellen van mandaten voor internationale overeenkomsten, bij het analyseren en formuleren en het vaststellen van wetgeving, en bij het houden van toezicht op de uitvoering van handels- en investeringsovereenkomsten, alsook langetermijninitiatieven op het gebied van het gemeenschappelijk handelsbeleid;

57. benadrukt het belang van de voortdurende ontwikkeling van effectieve capaciteiten, waaronder de toewijzing van de nodige mankracht en financiële middelen, om de politieke doelstellingen op handels- en investeringsgebied actief te kunnen vaststellen en te kunnen verwezenlijken, terwijl tegelijkertijd rechtszekerheid wordt geboden en ervoor wordt gezorgd dat het externe optreden van de EU doeltreffend is en de in de Verdragen verankerde beginselen en doelstellingen worden geëerbiedigd;

Donderdag 13 maart 2014

58. benadrukt dat er voortdurend en tijdig nauwkeurige, volledige en onpartijdige informatie moet worden aangeleverd als basis voor de kwalitatief hoogstaande analyse die nodig is om de beleidsmakers van het Parlement versterkte capaciteiten te bezorgen en opdat zij zich nauwer betrokken voelen, hetgeen zal leiden tot sterkere interinstitutionele synergie op het gebied van het gemeenschappelijk handelsbeleid, terwijl tegelijkertijd wordt gewaarborgd dat het Parlement in alle stadia volledige en nauwkeurige informatie ontvangt, onder meer door inzage in de onderhandelingsdocumenten van de Unie met passende procedures en voorwaarden, en dat de Commissie proactief handelt en er alles aan doet om een dergelijke stroom van informatie te waarborgen; onderstreept verder het belang van informatieverstrekking aan het Parlement om ongewenste situaties te voorkomen die kunnen leiden tot misverstanden tussen de instellingen, en is in dit verband verheugd over de regelmatige technische informatiebijeenkomsten die de Commissie op een aantal gebieden organiseert; betreurt dat er een aantal keren belangrijke informatie via andere kanalen dan de Commissie bij het Parlement terecht is gekomen;

59. benadrukt dat de instellingen moeten samenwerken bij de tenuitvoerlegging van de verdragen, de afgeleide wetgeving en het kaderakkoord en dat de Commissie op onafhankelijke en transparante wijze te werk moet gaan bij de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van wetgeving op het gebied van het gemeenschappelijk handelsbeleid, en is van mening dat de Commissie in het gehele proces een sleutelrol speelt;

Constitutionele dynamiek

(interinstitutionele betrekkingen en interinstitutionele overeenkomsten)

60. benadrukt dat de Commissie uit hoofde van artikel 17, lid 1, VEU initiatieven tot de jaarlijkse en meerjarige programmering van de Unie neemt om interinstitutionele akkoorden tot stand te brengen; vestigt de aandacht op de noodzaak niet alleen het Parlement maar ook de Raad in een eerder stadium bij de voorbereiding van het jaarlijkse werkprogramma van de Commissie te betrekken en benadrukt het belang van een realistische en betrouwbare programmering die doeltreffend kan worden uitgevoerd en als basis voor de interinstitutionele planning kan dienen; is van mening dat een tussenbalans van de uitvoering van het aangekondigde mandaat door de Commissie overwogen kan worden om de politieke verantwoording van de Commissie tegenover het Parlement te versterken;

61. wijst erop dat in artikel 17, lid 8, VEU het beginsel op grond waarvan de Commissie politieke verantwoording aan het Europees Parlement moet afleggen uitdrukkelijk wordt bevestigd, hetgeen van cruciaal belang is voor de correcte werking van het politieke bestel van de EU;

62. benadrukt dat het Parlement uit hoofde van artikel 48, lid 2, VEU bevoegd is het initiatief tot een Verdragswijziging te nemen en dat het van dit recht gebruik zal maken om met nieuwe ideeën over de toekomst van Europa en het institutioneel kader van de EU te komen;

63. is van mening dat het kaderakkoord tussen het Parlement en de Commissie en de regelmatige aanpassingen daarvan essentieel zijn voor de versterking en ontwikkeling van gestructureerde samenwerking tussen de beide instellingen;

64. is ingenomen met het feit dat het in 2010 gesloten kaderakkoord de politieke verantwoording van de Commissie jegens het Parlement aanzienlijk heeft versterkt;

65. onderstreept dat de regels inzake dialoog en toegang tot informatie meer uitgebreid parlementair toezicht op de activiteiten van de Commissie mogelijk maken, waarmee wordt bijgedragen tot de gelijke behandeling van het Parlement en de Raad door de Commissie;

66. merkt op dat bepaalde bepalingen van het huidige kaderakkoord nog uitvoering en verdere uitbouw behoeven; stelt voor dat het zittende Parlement de hoofdlijnen van deze verbetering vaststelt, zodat het nieuwe Parlement zich over daartoe strekkende voorstellen kan buigen;

67. verzoekt de Commissie zich op constructieve wijze met het Parlement te buigen over het huidige kaderakkoord en de tenuitvoerlegging ervan, met bijzondere aandacht voor de onderhandelingen over en de goedkeuring en uitvoering van internationale overeenkomsten;

Donderdag 13 maart 2014

68. is van oordeel dat dit mandaat de mogelijkheden uit hoofde van de huidige Verdragen optimaal moet benutten om de politieke verantwoording van de Commissie te versterken en de vigerende bepalingen inzake samenwerking op politiek en wetgevingsgebied op één lijn te brengen;

69. herhaalt dat een aantal kwesties, zoals gedelegeerde handelingen, uitvoeringsmaatregelen, effectbeoordelingen, de behandeling van wetgevingsinitiatieven en parlementaire vragen, opnieuw moeten worden gezien in het licht van de ervaringen die in deze zittingsperiode zijn opgedaan;

70. betreurt het dat er geen gevolg is gegeven aan zijn herhaalde oproepen om het Interinstitutioneel Akkoord „Beter wetgeven” van 2003 open te breken om rekening te houden met het nieuwe, door het Verdrag van Lissabon gecreëerde wetgevingskader, om de thans gangbare beproefde methoden te consolideren en het akkoord af te stemmen op de agenda voor slimme regelgeving;

71. verzoekt de Raad zijn standpunt kenbaar te maken over de mogelijkheid om deel te nemen aan een trilaterale overeenkomst met het Parlement en de Commissie met het doel om meer vooruitgang te boeken met de kwesties die tot dusver in het Interinstitutioneel Akkoord „Beter wetgeven” geregeld zijn;

72. is van mening dat aangelegenheden die uitsluitend verband houden met de betrekkingen tussen het Parlement en de Commissie een bilateraal kaderakkoord de aangewezen weg blijft; benadrukt dat het Parlement geen genoeg zal nemen met minder dan hetgeen met het huidige kaderakkoord bereikt is;

73. is van mening dat het risico van intergouvernementalisme, dat de communautaire methode in gevaar brengt en derhalve de rol van het Parlement en de Commissie verzwakt ten gunste van de instellingen die de regeringen van de lidstaten vertegenwoordigen, een van de grote uitdagingen voor het constitutioneel kader van het Verdrag van Lissabon vormt;

74. wijst erop dat in artikel 2 VEU gemeenschappelijke waarden worden opgesomd waarop de Unie berust; is van oordeel dat de eerbiediging van deze waarden door zowel de Unie als de lidstaten naar behoren moet worden gewaarborgd; wijst erop dat er een deugdelijk wettelijk en institutioneel stelsel moet worden ingevoerd ter bescherming van de waarden van de Unie;

75. roept alle EU-instellingen en de regeringen en parlementen van de lidstaten op voort te bouwen op het nieuwe institutionele en rechtskader dat met het Verdrag van Lissabon is ingesteld, teneinde een omvattend intern mensenrechtenbeleid voor de Unie te ontwerpen dat op nationaal niveau en op het niveau van de EU voorziet in effectieve verantwoordingsmechanismen om schendingen van de mensenrechten aan te pakken;

o

o o

76. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0250

De rol van eigendomsrechten, grondeigendom en vermogensvorming in de uitbanning van armoede en de bevordering van duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over de rol van eigendomsrechten, grondeigendom en vermogensvorming in de uitbanning van armoede en de bevordering van duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden (2013/2026(INI))**

(2017/C 378/26)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 17 van de Universele verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties, betreffende het recht op eigendom,
- gezien de Millenniumverklaring van 8 september 2000 en de daarin vervatte millenniumontwikkelingsdoelstellingen (MOD's), doelstellingen 1, 3 en 7 in het bijzonder,
- gezien de Gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad, het Europees Parlement en de Commissie betreffende het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie: „De Europese Consensus” van 20 december 2005, alinea's 11 en 92 in het bijzonder,
- gezien de mededeling van de Commissie van 19 oktober 2004 met de titel „EU-richtsnoeren voor de ondersteuning van het uitstippelen van het grondbeleid en de bijbehorende hervormingsprocessen in ontwikkelingslanden” (COM(2004)0686),
- gezien de mededeling van de Commissie van 31 maart 2010 met de titel „Een EU-beleidskader voor steun aan ontwikkelingslanden bij de aanpak van voedselzekerheidsproblemen” (COM(2010)0127),
- gezien de mededeling van de Commissie van 13 oktober 2011 met als titel „Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering” (COM(2011)0637),
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 februari 2013 getiteld „Een waardig leven voor iedereen: armoede uitroeien en de wereld een duurzame toekomst geven” (COM(2013)0092),
- gezien de in november 2004 door de Commissie goedgekeurde „EU-richtsnoeren voor grondbeleid: Richtsnoeren voor de ondersteuning van het uitstippelen van het grondbeleid en de bijbehorende hervormingsprocessen in ontwikkelingslanden”,
- gezien het onderzoek in het kader van het Programma van de Verenigde Naties voor menselijke nederzettingen (UN-Habitat) „Secure Land Rights for All” van 2008 en het richtsnoer van UN-Habitat over „How to Develop a Pro-Poor Land Policy: Process, Guide and Lessons”,
- gezien het verslag van speciaal rapporteur van de VN Olivier De Schutter over het recht op voedsel „Large-scale land acquisitions and leases: a set of core principles and measures to address the human rights challenge” van 11 juni 2009,
- gezien de in 2009 in Nairobi in Kenia aangenomen verklaring „De problemen van de verstedelijking en de terugdringing van armoede in de staten in Afrika, het Caribische Gebied en de Stille Oceaan”,
- gezien de in 2010 uitgebrachte verklaring van de Wereldtop van Rome over voedselzekerheid,

Donderdag 13 maart 2014

- gezien de verklaring „Een einde maken aan sloppenwijken: een wereldwijde uitdaging voor 2020”, die werd aangenomen tijdens de van 26 t/m 28 november 2012 te Rabat in Marokko gehouden internationale conferentie,
 - gezien de verklaring inzake 'Duurzame verstedelijking voor het uitroeien van de armoede', die werd aangenomen tijdens de van 3 t/m 6 september 2013 te Kigali in Rwanda gehouden tweede Driepartijenconferentie ACS/EG/UN-Habitat,
 - gezien de verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken (UNDRIP) en overeenkomst nr. 169 van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) van 1989 over inheemse en in stamverband levende volken,
 - gezien de beginselen voor verantwoorde landbouwinvesteringen die de mensenrechten, inkomstenbronnen en hulpmiddelen beschermen, gezien de vrijwillige richtsnoeren van de voedsel- en landbouworganisatie voor verantwoord beheer van bodemgebruik, visserij en bosbouw in de context van de nationale voedselzekerheid en gezien het kader en de richtsnoeren voor grondbeleid in Afrika van de Afrikaanse Unie (ALPFG),
 - gezien de aanbevelingen van de groep op hoog niveau voor de ontwikkelingsagenda voor de periode na 2015 waarin wordt geadviseerd een doel inzake het beheer van grondbezit voor vrouwen en mannen op te nemen en te erkennen dat vrouwen en meisjes onder andere „een gelijk recht op het bezit van grond en andere goederen” moeten hebben,
 - gezien zijn resolutie van 27 september 2011 betreffende een EU-beleidskader voor steun aan ontwikkelingslanden bij de aanpak van voedselzekerheidsproblemen ⁽¹⁾,
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0118/2014),
- A. overwegende dat eigendomsrechten omschreven kunnen worden als de regels die bepalen onder welke voorwaarden individuele belanghebbenden, gemeenschappen, en openbare en particuliere actoren op grond van formeel recht of gewoonterecht toegang verwerven en behouden tot materiële en immateriële activa; overwegende dat grondbezit volgens UN-Habitat specifiek kan stoelen op het formeel recht (onvervreemdbaar eigendom, pacht, openbare en particuliere huur), het gewoonterecht of ook op religieuze motieven; overwegende dat in de richtsnoeren voor het EU-grondbeleid van 2004 wordt bepaald dat landrechten niet altijd beperkt zijn tot particulier eigendom in de strikte zin, maar vaak zijn verankerd in sterk uiteenlopende vormen van een evenwicht tussen enerzijds individuele rechten en plichten en anderzijds collectieve voorschriften op verschillende niveaus;
- B. overwegende dat 1,2 miljard mensen wereldwijd houder zijn van eigendommen waarover zij geen formeel eigendomsrecht bezitten en dat zij niet over permanente behuizing of toegang tot land beschikken; in het bijzonder overwegende dat meer dan 90 % van de plattelandsbevolking in het Afrika bezuiden de Sahara (waarvan 370 miljoen mensen als arm beschouwd worden) toegang heeft tot land en natuurlijke hulpbronnen via niet wettelijk verankerde gewoonterechtsystemen en informele pachtstelsels;
- C. overwegende dat het totale buitengerechtelijke en ongeregistreerde vermogen geschat wordt op meer dan 9,3 biljoen USD, oftewel 93 maal meer dan in de afgelopen dertig jaar aan ontwikkelingshulp naar de ontwikkelingslanden gegaan is;
- D. overwegende dat de verwezenlijking van MOD7 (Doel 11), te weten verbetering van de levensomstandigheden van 100 miljoen sloppenwijkbewoners tegen 2020, is gehaald maar dat het aantal sloppenwijkbewoners (in 2012 geschat op 863 miljoen) in absolute termen blijft toenemen; overwegende dat UN-Habitat ervan uitgaat dat maar liefst ruim een miljard mensen in sloppen wonen en dat dat tegen 2050 naar schatting 3 miljard mensen zullen zijn; overwegende dat in artikel 11 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten het universeel recht op huisvesting en op de voortdurende verbetering van de levensomstandigheden wordt erkend;

⁽¹⁾ PB C 56 E van 26.2.2013, blz. 75.

Donderdag 13 maart 2014

- E. overwegende dat ongeveer 200 miljoen mensen in plattelandsgedebieden (bijna 20 % van de armen in de wereld) geen toegang hebben tot voldoende grond om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien; overwegende dat landbouwgrond veelvuldig onder druk komt te staan, o.a. door bevolkingsgroei, verandering van grondgebruik, commerciële investeringen, milieudegradatie door droogte, bodemerosie en tekort aan voedingsstoffen, alsmede door natuurrampen en conflicten; en overwegende dat het voor de bevordering van de sociale stabiliteit noodzakelijk is landrechten te garanderen door de onzekerheid te verminderen en het ontstaan van grondconflicten tegen te gaan;
- F. overwegende dat particuliere investeerders en regeringen steeds meer belangstelling tonen voor aankoop of langdurige pacht van grote stukken landbouwgrond, meestal in ontwikkelingslanden in Afrika en Latijns-Amerika;
- G. overwegende dat arbitraire toewijzing van land door politieke autoriteiten bij uitstek een voedingsbodern is voor corruptie, onveiligheid, armoede en geweld;
- H. overwegende dat landbeheerkwesties nauw verband houden met de belangrijkste uitdagingen van de 21e eeuw, te weten voedselzekerheid, energieschaarste, verstedelijking en bevolkingsaanwas, verslechtering van het milieu, klimaatverandering, natuurrampen en het oplossen van conflicten, hetgeen betekent dat vergaande landhervormingen prioriteit moeten krijgen;
- I. overwegende dat naar schatting 1,4 miljard hectare wereldwijd is onderworpen aan gewoonterechtelijke regels; overwegende dat de grondbezitstructuren in Afrika, Azië en Latijns-Amerika aanzienlijk van elkaar verschillen en dat de plaatselijke, gewoonterechtelijke regelingen die zijn ontwikkeld, ongeacht of het daarbij gaat om onvervreemdbaar of gemeenschappelijk eigendom, niet terzijde kunnen worden geschoven wanneer het landeigendom wordt geformaliseerd;
- J. overwegende dat in het VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW) wordt vermeld dat vrouwen en echtgenoten gelijke rechten hebben wat betreft het bezit en de aankoop van eigendom; overwegende echter dat veel regels inzake grondbezit en eigendomsrechten vrouwen ofwel formeel ofwel in de praktijk discrimineren;
- K. overwegende dat de eigendomsrechten, gegarandeerde toegang tot land en toegang tot spaar- en kredietfaciliteiten van vrouwen in veel ontwikkelingslanden niet maatschappelijk erkend zijn; overwegende dat zo'n benadeelde uitgangspositie het voor vrouwen bijzonder moeilijk maakt om hun eigendomsrechten, en met name erfrechten, juridisch af te dwingen;
- L. overwegende dat de landrechten van met name vrouwen in ontwikkelingslanden steeds vaker worden geschonden door de grootschalige grondaankoop door ontwikkelde landen voor commerciële of strategische doeleinden, zoals landbouw, voedselzekerheid en de productie van energie en biobrandstoffen; overwegende dat vrouwen in ontwikkelingslanden vaak niet de mogelijkheid hebben om gebruik te maken van juridische steun en vertegenwoordiging om schendingen van eigendomsrechten succesvol aan te vechten;
- M. overwegende dat het toekennen van gegarandeerde landrechten aan vrouwen belangrijk is voor het terugdringen van de armoede, daar vrouwen een belangrijke rol vervullen als voedselproducenten in plattelandsgedebieden en stedelijke agglomeraties, waar ze gezinsleden moeten voeden; overwegende dat vrouwen, die bij elkaar 70 % van de Afrikaanse boeren vertegenwoordigen, formeel een uiterst schamele 2 % van het land bezitten; overwegende dat uit recente programma's in India, Kenia, Honduras, Ghana, Nicaragua en Nepal is gebleken dat huishoudens onder vrouwelijke leiding over meer voedselzekerheid en betere gezondheidszorg beschikken en zich meer richten op onderwijs dan huishoudens onder mannelijke leiding;
- N. overwegende dat meer dan 60 % van de mensen die honger lijden vrouwen en kinderen zijn en dat 60 tot 80 % van het voedsel in ontwikkelingslanden wordt geproduceerd door vrouwen⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO), Policy Brief No 5, Economic and Social Perspectives, augustus 2009.

Donderdag 13 maart 2014

- O. overwegende dat in heel de wereld naar schatting 370 miljoen mensen van inheemse volken een sterke spirituele, culturele, sociale en economische band hebben met hun traditionele gronden, die doorgaans door de gemeenschap worden beheerd;
- P. overwegende dat artikel 17 van de Universele verklaring van de rechten van de mens stelt dat een ieder recht heeft op eigendom, hetzij alleen, hetzij tezamen met anderen, en dat niemand willekeurig van zijn of haar eigendom mag worden beroofd;
- Q. overwegende dat ILO-overeenkomst nr. 169 en de verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken voorzien in specifieke vormen van bescherming voor de toegang tot land voor inheemse volken;
- R. overwegende dat artikel 10 van de Verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken het recht van deze volken waarborgt om niet te worden verdreven van hun gronden of grondgebieden, en hun garandeert dat verplaatsing naar elders niet zal plaatsvinden zonder hun vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming en nadat een gerechtvaardigde en billijke vergoeding is overeengekomen, en waar mogelijk een optie op terugkeer;

Landrechten, inclusief eigendomsrechten, en vermogensvorming

- 1. is van mening dat geregistreerde eigendomsrechten en gegarandeerde landrechten de drijvende kracht zijn achter economische groei, en tegelijkertijd sociale cohesie en vrede bevorderen;
- 2. benadrukt dat door te zorgen voor gegarandeerde landrechten en meer gelijkheid bij de toegang tot land een stevige basis wordt gelegd voor het opbouwen van middelen van bestaan, het creëren van economische kansen en het produceren van voedsel voor huishoudens;
- 3. onderstreept het feit dat er naast individueel landeigendom diverse andere mogelijkheden van landeigendom zijn, waarbij onder meer kan worden voortgebouwd op gewoonterechtelijke landeigendomsregelingen om eigendomsrechten met betrekking tot woonpercelen, landbouwgrond en natuurlijke hulpbronnen wettelijk te verankeren, en dat deze mogelijkheden erkend moeten worden, zoals ook bepleit wordt door UN-Habitat;
- 4. benadrukt dat gegarandeerd landeigendom van kleine landbouwers — die 95 % uitmaken van de potentiële landeigenaren in ontwikkelingslanden — de lokale economie stimuleert, de voedselzekerheid vergroot, de migratie vermindert en de uitbreiding van sloppenwijken vertraagt; wijst op het feit dat bijvoorbeeld in Ethiopië waar nu eigendomsrechten zijn ingevoerd, de productiviteit in drie jaar tijd puur en alleen dankzij deze verandering tot wel 40 % per acre is gestegen ⁽¹⁾;
- 5. stelt met bezorgdheid vast dat vrouwen door culturele tradities vaak aangewezen blijven op mannelijke familieleden als het gaat om gegarandeerd grondbezit, en dat zij geen rechtsbescherming genieten; benadrukt het feit dat de staten op grond van hun internationale verplichtingen moeten zorgen voor minimale economische, sociale en culturele rechten, en dat de regeringen onder meer verplicht zijn erop toe te zien dat bij landbeheer niet wordt gediscrimineerd met name niet jegens vrouwen en armen, en dat er geen andere mensenrechten worden geschonden;
- 6. wijst op het feit dat wanneer mensen de middelen wordt gegeven om zelf over hun eigen hulpbronnen te beschikken en dit gecombineerd wordt met formele successieregels, kleine landbouwers gestimuleerd worden op duurzame wijze in hun land te investeren, hun land te terrasser en te bevoeien, en de effecten van de klimaatverandering te verzachten; merkt in dit verband op dat uit onderzoeken blijkt dat de waarschijnlijkheid van investeringen in terrassering in het geval van huishoudens met volledig gegarandeerde en overdraagbare landeigendomsrechten 59,8 % hoger is dan in het geval van huishoudens die binnen de vijf jaar een herverdeling van het land in hun dorp verwachten;
- 7. merkt op dat men met landeigendomstitels geld kan lenen tegen een redelijke rentevoet, en dat geld dan weer gebruikt kan worden om een bedrijf op te richten en verder te ontwikkelen; benadrukt dat de bescherming van eigendomsrechten een concurrerend ondernemingsklimaat kan bevorderen waarin ondernemerschap en een innovatieve geest tot ontplooiing kunnen komen;
- 8. erkent dat de uitdaging gelegen is in het overbruggen van de kloof tussen rechtmatigheid, legitimiteit en praktijk door op gedeelde normen gebaseerde grondbezitmechanismen op te zetten, waarmee eerst en vooral de bestaande rechten worden erkend en tegelijkertijd ervoor wordt gezorgd dat mannen en vrouwen alsook kwetsbare gemeenschappen in ontwikkelingslanden gegarandeerde rechten op grond en activa krijgen en ten volle worden beschermd tegen gevestigde belangen die zich hun eigendom zouden kunnen toe-eigenen;

⁽¹⁾ USAID Ethiopië, <http://ethiopia.usaid.gov/programs/feed-future-initiative/projects/land-administration-nurture-development-land>

Donderdag 13 maart 2014

9. veroordeelt in de meeste strenge bewoordingen de illegale praktijk van landjepik waarbij de arme plattelandsbevolking en de traditionele nomadische bevolkingsgroepen hun land ontnomen wordt zonder dat daar een passende compensatie tegenover staat; wijst op het feit dat tussen 2000 en 2013 wereldwijd ten minste 32 miljoen hectare land via ten minste 886 van dit soort grootschalige, transnationale landtransacties ontvreemd is ⁽¹⁾; benadrukt het feit dat het aantal gesloten grote landtransacties in werkelijkheid waarschijnlijk aanzienlijk lager hoger ligt dan deze cijfers;

10. verzoekt de Commissie en de lidstaten in hun ontwikkelingsbeleid te laten meewegen dat er in ontwikkelingslanden, en met name in Afrika, op grote schaal grondaankopen plaatsvinden door investeerders uit ontwikkelde landen, en dat dit proces de lokale boeren benadeelt en rampzalige gevolgen heeft voor vrouwen en kinderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten in dit verband vrouwen en kinderen te beschermen tegen verarming, hongersnood en gedwongen verwijdering van hun dorpen en grond;

11. benadrukt dat de intrekking van stimuleringsmaatregelen van de overheid voor de productie van op gewassen gebaseerde biobrandstoffen en van subsidies één manier is om landjepik tegen te gaan;

12. herinnert eraan dat wanneer landrechten niet gegarandeerd zijn en er sprake is van zwak bestuur, plaatselijke gemeenschappen grote risico's lopen in termen van voedselonzekerheid, verplaatsing en verdrijving van boeren en veehouders; dringt er in dit verband bij de EU-lidstaten op aan om steun te geven aan de nationale capaciteit van ontwikkelingslanden om hun administratieve structuren te versterken;

13. benadrukt het feit dat zowel in het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten het zelfbeschikkingsrecht wordt erkend, wat gedefinieerd wordt als het recht van alle volken om vrijelijk te beschikken over hun natuurlijke rijkdommen en hulpbronnen, en dat in beide verdragen wordt vermeld dat geen enkele persoon van zijn of haar middelen van bestaan mag worden beroofd; benadrukt in dit verband dat onderhandelingen over grootschalige pacht of landaankoop gepaard moeten gaan met transparantie, passende en geïnformeerde deelneming van de bij de pacht of landaankoop betrokken plaatselijke gemeenschappen en met het afleggen van rekenschap over het gebruik van de inkomsten, die ten goede moeten komen van de lokale bevolkingsgroepen;

14. verzoekt de Commissie en de lidstaten om op VN-niveau te onderzoeken wat de gevolgen zijn van dergelijke grondaankopen voor de verwoestijning van landbouwgrond, voor het verlies van het verblijfsrecht en het recht op toegang tot land van vrouwen (met name alleenstaande vrouwen en vrouwen die gezinshoofd zijn), voor de voedselzekerheid en voor het levensonderhoud van de vrouwen zelf, hun kinderen en de van hen afhankelijke personen;

15. benadrukt dat investeringsovereenkomsten inzake grootschalige pacht of landaankoop naar behoren rekening moeten houden met het recht van de degenen die het land op dat moment gebruiken, alsmede met de rechten van de werknemers op boerderijen; is van mening dat de verplichtingen van investeerders helder moeten worden gedefinieerd en gehandhaafd moeten kunnen worden door bijvoorbeeld de opnemings van sanctiemechanismen voor gevallen van niet-naleving van de mensenrechten; is van mening dat alle landtransacties een wettelijke verplichting moeten omvatten op grond waarvan een bepaald minimumpercentage van de geteelde gewassen op de plaatselijke markt moet worden verkocht;

Routekaart naar gegarandeerde landrechten, inclusief eigendomsrechten, en duurzaam landbeheer in ontwikkelingslanden

16. wijst op het feit dat landhervormingen om de nodige flexibiliteit vragen en dat ze toegesneden moeten worden op de plaatselijke, maatschappelijke en culturele omstandigheden, zoals traditionele vormen van eigendom van stammen, en dat deze vooral tot doel moeten hebben de meest kwetsbare mensen het heft in eigen handen te geven;

17. benadrukt dat het naast elkaar bestaan van op het gewoonterecht gebaseerde regelingen voor grondbezit en door koloniale bewinden opgelegde modellen, een van de belangrijkste oorzaken is van de endemische onzekerheid over landrechten in ontwikkelingslanden; benadrukt in dit verband de absoluut noodzaak om de legitimiteit te erkennen van op het gewoonterecht gebaseerde grondbezitregelingen, waarmee individuele personen en gemeenschappen wettelijke rechten worden toegekend en wordt voorkomen dat landrechten worden ontnomen en misbruikt, wat met name schering en inslag is in Afrikaanse gemeenschappen en onder de grote inheemse volkeren van Latijns-Amerika;

⁽¹⁾ <http://www.landmatrix.org/get-the-idea/global-map-investments/>

Donderdag 13 maart 2014

18. benadrukt dat het wettelijk verankeren van gegarandeerd grondbezit voor landbezitters in steden een aanzienlijke impact heeft op de beleggingen in huizen, daar uit onderzoeken blijkt dat het percentage woningrenovaties met meer dan 66 % toeneemt;
19. feliciteert Rwanda met de vooruitgang die is geboekt met het grondbeleid, waardoor het mogelijk werd het hele land in relatief korte tijd te kadastreren;
20. waarschuwt voor het toepassen van een „one size fits all”-beginsel om grondbezit te garanderen; onderstreept het feit dat formele landbeheerdiensten het meest doeltreffend zijn wanneer zo op lokaal niveau worden aangeboden; is daarom van mening dat voor de effectieve toekenning van gegarandeerde landrechten misschien een hervorming nodig zal zijn van de gecentraliseerde openbare kadastrale instanties, opdat de verantwoordelijkheden kunnen worden overgedragen aan lokale en op het gewoonterecht gebaseerde instanties; is van mening dat kadastrale registratie vervolgens verbeterd kan worden door middel van de automatisering van kadastragegevens en -systemen;
21. wijst erop dat landbouw een essentiële bron van bestaansmiddelen en voedselzekerheid voor de plattelandsgemeenschappen blijft; merkt echter op dat landbouwgrond veelvuldig onder druk komt te staan door bevolkingsgroei, verandering van grondgebruik, commerciële investeringen, en verslechtering van het milieu door droogte, bodemerosie en tekort aan voedingsstoffen, alsmede door natuurrampen en conflicten; is in deze context van mening dat het garanderen van landrechten voor de plattelandsbewoening van essentieel belang is voor de verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen (MOD's); is van oordeel dat een reeks beleidsinstrumenten kan helpen deze uitdagingen het hoofd te bieden en dat deze instrumenten moeten worden afgestemd op de plaatselijke omstandigheden;
22. is van mening dat de regeringsfunctionarissen allereerst moeten nagaan welke systemen voor landbeheer en landrechten reeds bestaan en dat ze vervolgens op deze systemen moeten voortbouwen ten behoeve van de armen en de kwetsbare groepen;
23. vertrouwt erop dat de decentralisering van het landbeheer lokale gemeenschappen en individuen mede het heft in eigen handen geeft en wijst op de noodzaak om corrupte praktijken van lokale leiders die het op een akkoordje gooien met buitenlandse investeerders en beslag leggen op ongeregistreerde stukken grond uit te roeien;
24. benadrukt dat geen enkele verandering in grondgebruik mag worden doorgevoerd zonder de vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming van de betreffende lokale gemeenschappen; herinnert eraan dat het internationaal recht inheemse volken specifieke vormen van bescherming van hun rechten op grond biedt; dringt er overeenkomstig de Verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken op aan dat de landen doeltreffende mechanismen invoeren voor het voorkomen van, en het instellen van beroep tegen, elke actie die tot doel of als resultaat heeft dat inheemse volken worden beroofd van hun land, grondgebieden of hulpbronnen;
25. merkt op dat het eigendom van het beperkte deel van het land in Afrika dat wel kadastraal geregistreerd is (10 %), is vastgelegd met behulp van verouderde en zeer onnauwkeurige systemen; benadrukt het feit dat volgens schattingen van de Wereldbank ⁽¹⁾ de 27 economieën die in de afgelopen zeven jaar hun kadaster hebben gemoderniseerd de gemiddelde termijn die benodigd is voor de overdracht van eigendomsrechten hebben gehalveerd en daarmee de transparantie hebben vergroot, de corruptie teruggedrongen en de inning van ontvangsten vereenvoudigd; benadrukt dat binnen het ontwikkelingsbeleid een hoge prioriteit moet worden toegekend aan het opzetten en verbeteren van kadasters in ontwikkelingslanden;
26. herinnert eraan dat gegarandeerd grondbezit op verschillende manieren gewaarborgd kan worden, mits de rechten van landgebruikers en eigenaren duidelijk zijn; herinnert eraan dat er naast formele eigendomstitels zekerheid kan worden verkregen door duidelijke, langlopende pachtcontracten, of door de formele erkenning van op het gewoonterecht gebaseerde rechten en informele regelingen, met toegankelijke en doeltreffende mechanismen inzake geschillenbeslechting; roept de EU op ontwikkelingshulp vooral in te zetten voor capaciteitsopbouw en opleidingsprogramma's op het gebied van landbeheer die tot doel hebben de landrechten voor armen en kwetsbare groepen te garanderen door onder meer kadastraal onderzoek en kadastrale registratie, alsook de toerusting van onderwijsinstellingen in ontwikkelingslanden;
27. verzoekt de EU de capaciteit van rechtbanken in ontwikkelingslanden om het eigendomsrecht op effectieve wijze te handhaven, landgeschillen te beslechten en onteigeningen in goede banen te leiden, te helpen versterken, dit alles in het kader van een holistische benadering gericht op consolidering van rechtsstelsels en de rechtsstaat;

⁽¹⁾ 2012b. Zakendoen 2012: Zakendoen in een transparantere wereld, Washington, DC: Wereldbank.

Donderdag 13 maart 2014

28. verzoekt de EU ontwikkelingslanden te steunen bij de uitvoering van hun landhervormingen om met name de betrokkenheid van alle belanghebbenden te bevorderen en in combinatie met bewustmakingsprogramma's, opdat de rechten van alle betrokken partijen — armen en kwetsbaren in het bijzonder — volledig geëerbiedigd worden; haalt het voorbeeld aan van Madagaskar en van de plaatselijke loketten voor landregistratie, waar dankzij eenvoudige en lokale initiatieven de registratie van land aanzienlijk kon worden vereenvoudigd.

29. wijst op het feit dat de jaarlijkse inkomsten uit landtransacties aanzienlijk stijgen als ontwikkelingslanden een degelijk belastingstelsel opbouwen in het kader waarvan de kadastrale registratie wordt verbeterd en taxatiebevoegdheden worden afgebakend, zoals bijvoorbeeld in Thailand waar deze inkomsten binnen 10 jaar tijd verzesvoudigden;

30. wijst erop dat de formele erkenning van landrechten voor vrouwen niet automatisch leidt tot de effectieve tenuitvoerlegging van deze rechten; verzoekt de EU om in haar landhervormingsprogramma's bijzondere aandacht te schenken aan de kwetsbaarheid van vrouwen voor veranderingen in de gezinsstructuur en aan de mate waarin vrouwen hun rechten kunnen doen gelden, en om ervoor te zorgen dat in de praktijk de namen van beide echtgenoten op landeigendomstitels komen te staan;

31. verzoekt de Commissie en de lidstaten om er in hun humanitair en ontwikkelingsbeleid voor te zorgen dat ontwikkelingslanden wettelijke maatregelen nemen om gendergelijkheid te bevorderen en om aan eigendomsrechten gerelateerde discriminatie op grond van etniciteit, ras en burgerlijke staat tegen te gaan; verzoekt de Commissie en de lidstaten voorts aan de orde te stellen op welke wijze de aanzienlijke sociale, politieke en culturele beperkingen voor het verkrijgen van landrechten kunnen worden weggenomen;

32. verzoekt de EU-delegaties in ontwikkelingslanden om toe te zien op de naleving van de eigendomsrechten van vrouwen, om vrouwen op die manier te beschermen tegen het risico op armoede en sociale uitsluiting;

33. verzoekt de EU om steun te verlenen aan de inspanningen van de ontwikkelingslanden om de markten voor de verhuur van land te hervormen teneinde land toegankelijk te maken voor armen en groei te bevorderen, en daarbij buitensporige restricties op de pachtmarkten te vermijden;

Landrechten, inclusief eigendomsrechten, centraal stellen in het EU-ontwikkelingsbeleid

34. wijst op het feit dat de grootschalige landaankoop in ontwikkelingslanden, onder andere, een rechtstreeks gevolg is van het zwakke landbeheer aldaar; benadrukt dat EU-steun zou moeten bijdragen tot de opbouw van de institutionele capaciteit die nodig is voor het verlenen van gegarandeerde landrechten, om „rent seeking” (profiteergedrag), bureaucratische inertie en corrupte praktijken waarvoor geen rekenschap wordt afgelegd, aan te pakken;

35. pleit voor deelname van de EU aan wereldwijde landinitiatieven; benadrukt het feit dat de EU als 's werelds meest vooraanstaande donor van ontwikkelingshulp alles in zich heeft om de huidige beperkte aanpak zowel qua reikwijdte als zichtbaarheid op een hoger plan te brengen en zo het vraagstuk landbezit te helpen aanpakken;

36. wijst erop dat de EU niet alleen moet streven naar betere systemen voor eigendomsrechten in ontwikkelingslanden, maar ook moet proberen de mensen toegang te geven tot sociale voorzieningen en verzekeringsstelsels opdat hun middelen van bestaan en hun activa worden beschermd in geval van rampen of andere schokken;

37. vraagt om de uitvoering van de vrijwillige richtsnoeren voor verantwoord beheer van bodemgebruik, visserij en bosbouw;

38. spoort de Commissie aan een duidelijk afgebakende begrotingslijn vast te stellen, waarbij de blik verschoven wordt van individuele initiatieven naar centrale op de lange termijn gerichte ondersteuning van landbeheerhervormingen, dit teneinde het landbezit te stroomlijnen;

39. benadrukt dat de uitdaging van het verlenen van gegarandeerde landrechten aan ontheemden en vluchtelingen door de klimaatverandering waarschijnlijk nog groter zal worden; dringt er in dit verband bij de EU op aan meer bijstand te verlenen met betrekking tot de opnemingen van landrechten in de humanitaire en ontwikkelingsrespons op rampen of civiele conflicten, waarbij erop moet worden toegezien dat het landbeleid gegarandeerde landrechten voor verschillende etnische, sociale en generationele groepen op billijke wijze waarborgt;

Donderdag 13 maart 2014

40. verzoekt de Commissie en de lidstaten de positie van vrouwen te versterken met betrekking tot de uitoefening van hun rechten en hun toegang tot land, erfrechten, toegang tot kredieten en spaarfaciliteiten in postconflictsituaties, met name in landen waar de rechten van vrouwen niet juridisch afdwingbaar zijn noch maatschappelijk erkend, en waar ongelijkheid van man en vrouw voor de wet, een traditionele houding ten aanzien van vrouwen en een door mannen gedomineerde sociale hiërarchie verhinderen dat vrouwen gelijke en billijke rechten krijgen; verzoekt de EU de onlangs opgerichte VN-Vrouwenorganisatie bij deze kwestie te betrekken;

41. is ingenomen met het in juni 2013 door de G8 gelanceerde Land Transparency Initiative op basis van het initiatief inzake transparantie in de winningssector (Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)), en met de erkenning van het feit dat transparantie met betrekking tot de eigendom van bedrijven en land in combinatie met gegarandeerde eigendomsrechten en robuuste instellingen van cruciaal belang is voor de terugdringing van armoede; benadrukt echter dat de inspanningen moeten worden verhoogd om de tenuitvoerlegging van efficiënte landhervormingen te vergemakkelijken;

42. verklaart opnieuw dat de EU zich in het kader van duurzame ontwikkeling wil inzetten voor de vermindering van armoede in de wereld en herhaalt dat zij in al haar beleid en al haar praktijken met betrekking tot ontwikkelingslanden een sterke gendercomponent moet opnemen ⁽¹⁾;

43. benadrukt het feit dat het beleid in ontwikkelingslanden voor de gelijkschakeling van de eigendomsrechten van vrouwen met die van mannen moet worden versterkt; is van oordeel dat dit beleid verwerkt moet worden in de landenprogramma's en gepaard moet gaan met de nodige mechanismen voor financiële ondersteuning, zoals spaarfaciliteiten, kredietverstrekking, toelagen, microkredieten en verzekeringen; meent dat de versterking van dit beleid moet resulteren in een sterkere positie voor vrouwen en ngo's en het vrouwelijk ondernemerschap moet bevorderen; gelooft dat de versterking van dit beleid zal leiden tot meer kennis van vrouwen op juridisch en financieel gebied, ondersteuning van het onderwijs voor meisjes, een betere informatievoorziening, de opzet van rechtsbijstanddiensten en meer genderbewustzijn van financiële dienstverleners;

44. verzoekt de Commissie en de lidstaten om zich in hun ontwikkelingsbeleid actief in te zetten voor het vrouwelijk ondernemerschap en de eigendomsrechten van vrouwen, als stap om vrouwen financieel onafhankelijker te maken van hun echtgenoten en om de economie van hun landen te versterken;

45. brengt in herinnering dat 15 oktober de Internationale Dag van de Plattelandsvrouw is en verzoekt de Europese Unie en de lidstaten bewustmakingscampagnes in ontwikkelingslanden te bevorderen;

o

o o

46. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten van de EU, alsmede aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de voorzitter van de Wereldbank, de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten, de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering en de Paritaire Parlementaire Vergadering van de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan Afrika-Europese Unie.

⁽¹⁾ PB C 46 van 24.2.2006.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0251

Beleidscoherentie voor ontwikkeling**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het EU-rapport 2013 over beleidscoherentie voor ontwikkeling (2013/2058(INI))**

(2017/C 378/27)

Het Europees Parlement,

- gezien de paragrafen 9 en 35 van de Gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad, het Europees Parlement en de Commissie betreffende het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie: „De Europese consensus” ⁽¹⁾,
 - gezien artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waarin wordt bepaald dat de Unie in het beleid dat zij uitvoert en dat gevolgen kan hebben voor de ontwikkelingslanden rekening moet houden met het doel van ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien de opeenvolgende conclusies van de Raad, de tweejaarlijkse verslagen van de Commissie en de resoluties van het Europees Parlement met betrekking tot de beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD), en met name zijn resolutie van 25 oktober 2012 over het verslag 2011 van de EU over de coherentie van het ontwikkelingsbeleid ⁽²⁾,
 - gezien het werkdocument van de Commissie over het EU-actieplan voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in het kader van ontwikkelingssamenwerking 2010-2015 (SEC(2010)0265) en de conclusies van de Raad van 14 juni 2010 over de millenniumontwikkelingsdoelstellingen waarin het EU-actieplan in kwestie wordt gesteund,
 - gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie over de coherentie van het ontwikkelingsbeleid in 2013 (SWD(2013)0456),
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking (A7-0161/2014),
- A. overwegende dat in het strategisch kader en het actieplan van de EU voor mensenrechten en democratie van de Europese Raad dat in 2012 is aangenomen, wordt bekrachtigd dat de EU de mensenrechten zal bevorderen op alle gebieden van haar externe optreden, zonder uitzondering;
- B. overwegende dat alleen met een op solidariteit gebaseerde Europese visie — waarin de bestrijding van enerzijds de interne armoede en anderzijds de armoede buiten de Europese Unie niet als met elkaar onverenigbare doelstellingen worden beschouwd — de belangenconflicten tussen de verschillende beleidsterreinen van de Unie kunnen worden overwonnen en deze beleidsterreinen met de ontwikkelingsnoden kunnen worden verzoend;
- C. overwegende dat PCD tegenwoordig erkend wordt als een verplichting en wordt beschouwd als een instrument voor alomvattend beleid en een proces dat erop is gericht de vele aspecten van ontwikkeling in alle stadia van de beleidsvorming te integreren;
- D. overwegende dat alle beleidsmaatregelen van de Unie, aangezien zij ook buiten de Unie invloed hebben, zodanig moeten worden ontworpen dat zij voorzien in de behoeften op de lange termijn van de ontwikkelingslanden op het gebied van de bestrijding van de armoede, het waarborgen van sociale bescherming en een redelijk inkomen, en het handhaven van de eerbiediging van de mensenrechten en grondrechten, alsmede van de economische en milieurechten;
- E. overwegende dat PCD gegrond moet zijn op de erkenning van het recht van een land of een regio om op democratische wijze zijn eigen beleid, prioriteiten en strategieën te bepalen teneinde de bestaansmiddelen van zijn of haar bevolking veilig te stellen;

⁽¹⁾ PB C 46 van 24.2.2006, blz. 1.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0399.

Donderdag 13 maart 2014

- F. overwegende dat de Unie een ware leidersrol moet aannemen met betrekking tot de bevordering van PCD;
- G. overwegende dat het huidige Europese ontwikkelingskader efficiënte mechanismen ontbeert om onsamenhangendheden als gevolg van het door de Unie gevoerde beleid te voorkomen of op te lossen;
- H. overwegende dat het Europees Parlement weliswaar vooruitgang heeft geboekt ten aanzien van de controle op het beleid dat van grote invloed is op ontwikkeling, maar nog een lange weg heeft af te leggen om optimale samenhang te bewerkstelligen en bepaalde onsamenhangendheden te vermijden, teneinde de institutionele rol die het is toebedeeld ten volle uit te oefenen;
- I. overwegende dat in het „post 2015”-kader, PCD gebaseerd moet zijn op een optreden dat gericht is op gedeelde, maar verschillende verantwoordelijkheden, en dat een inclusieve politieke dialoog bevordert;
- J. overwegende de ervaring die is opgedaan door de OESO-landen, en met name het werk van de PCD-eenheid binnen haar algemeen secretariaat;
- K. overwegende dat de coördinatie van het ontwikkelingsbeleid en de steunprogramma's van de lidstaten van de EU een belangrijk onderdeel is van de PCD-agenda; overwegende dat naar schatting tot 800 miljoen EUR per jaar bespaard zou kunnen worden aan transactiekosten, indien de EU en haar lidstaten hun steun zouden concentreren op minder landen en activiteiten;
- L. overwegende dat de doeltreffendheid van het ontwikkelingsbeleid van de EU belemmerd wordt door fragmentering en verdubbeling van het beleid en de programma's van de lidstaten op het gebied van ontwikkelingshulp; overwegende dat een gecoördineerdere benadering voor de hele EU de administratieve lasten zou verlichten en de daarmee verbonden kosten zou verminderen;
- M. overwegende dat in het verslag van het UNFPA (Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties) met als titel „ICPD Beyond 2014 Global Report”, dat is verschenen op 12 februari 2014, wordt benadrukt dat de bescherming van vrouwen en jongeren die geweld hebben ondergaan tot prioriteit van de internationale ontwikkelingsagenda moet worden gemaakt;

Tenuitvoerlegging van PCD

1. stelt voor om een arbitragemechanisme in te stellen, dat zal worden toevertrouwd aan de voorzitter van de Europese Commissie, om PCD te waarborgen, en om in geval van tegenstrijdigheden tussen de diverse beleidsterreinen van de Unie, de voorzitter van de Commissie op te dragen zijn politieke verantwoordelijkheid volledig uit te oefenen wat betreft de globale richtsnoeren en een beslissing te nemen op basis van de toezeggingen van de Unie met betrekking tot PCD; is van mening dat nadat de problemen zijn vastgesteld, een hervorming van de procedures voor besluitvorming binnen de diensten van de Commissie en in de samenwerking tussen de diensten, overwogen kan worden;
2. verzoekt de Europese Unie, de lidstaten en hun partnerinstellingen erop toe te zien dat het nieuwe „post 2015”-kader een doelstelling met betrekking PCB omvat waarmee betrouwbare indicatoren kunnen worden ontwikkeld om de voortgang van de donoren en de partnerlanden te meten, en waarmee het effect van de diverse beleidsterreinen op ontwikkeling kan worden beoordeeld, met name door toepassing van een „PCD-lens” voor essentiële vraagstukken zoals bevolkingsgroei, wereldwijde voedselzekerheid, illegale geldstromen, migratie, klimaat en groene groei;
3. wijst op de belangrijke rol van de Europese Dienst voor extern optreden bij de verwezenlijking van PCD, en met name de rol van de EU-delegaties bij het toezicht op en het waarnemen en vereenvoudigen van het overleg en de dialoog met belanghebbenden en partnerlanden over de gevolgen van EU-beleid in ontwikkelingslanden; wijst erop dat een bredere discussie met alle betrokken belanghebbenden, zoals ngo's en maatschappelijke organisaties, moet worden gevoerd;
4. betreurt de status van het door de Commissie gepresenteerde document SWD(2013)0456 — slechts een werkdokument — dat, in tegenstelling tot de in eerste instantie geplande mededeling na het werkdokument van 2011, niet door het college van commissarissen hoeft te worden goedgekeurd, wat paradoxaal is voor een document over een terrein dat zo politiek van aard is als PCD;
5. vraagt de Commissie zich te blijven inzetten op het gebied van ontwikkeling en de mensenrechten en herinnert haar aan haar rol ten behoeve van de stimulering en coördinatie van het beleid van de Unie; meent dat de Commissie actief een coherente en moderne visie van de menselijke ontwikkeling moet bevorderen om de millenniumdoelstellingen te verwezenlijken en haar aangegeven verbintenissen gestand te doen;

Donderdag 13 maart 2014

6. vraagt de Commissie opdracht te geven tot regelmatige onafhankelijke beoordelingen achteraf van de gevolgen voor de ontwikkeling van essentieel beleid, zoals is gevraagd door de Raad; onderstreept dat het systeem van effectbeoordelingen van de Commissie moet worden verbeterd door PCD er expliciet in op te nemen en ervoor te zorgen dat ontwikkeling tot vierde centrale element wordt gemaakt in de analyse, naast economische, sociale en milieueffecten;
7. onderstreept de noodzaak om een echte didactiek te creëren over de manier waarop PCD in de verschillende beleidsterreinen kan worden geïntegreerd, aangezien opleiding het belangrijkste instrument vormt om het bewustzijn van Europese burgers te vergroten in het kader van het „Europees Jaar van de ontwikkeling — 2015”; vraagt de Commissie en de EDEO om werknemers in niet aan ontwikkeling gerelateerde diensten specifiek op te leiden op het gebied van PCB en ontwikkelingseffecten;
8. bevestigt de noodzaak om een permanente rapporteur voor de ontwikkelingsagenda voor de periode na 2015 te benoemen, die er tevens op moet toezien dat naar behoren rekening wordt gehouden met PCD;
9. onderstreept de belangrijke rol die het Europees Parlement in het proces voor de bevordering van PCD zou kunnen spelen door hier in de parlementaire agenda's prioriteit aan toe te kennen, door meer vergaderingen tussen commissies en meer interparlementaire vergaderingen over PCD te houden, door de dialoog over PCD met partnerlanden te bevorderen en door uitwisselingen met het maatschappelijk middenveld te stimuleren; herinnert eraan dat gestructureerde jaarlijkse vergaderingen tussen de nationale parlementen van de lidstaten en het Europees Parlement een belangrijk middel zijn om PCD en coördinatie te versterken;
10. onderstreept de noodzaak om binnen de Unie een onafhankelijk systeem in het leven te roepen voor de inzameling en formele behandeling van klachten van burgers of gemeenschappen die negatieve gevolgen hebben ondervonden van het beleid van de Unie;
11. benadrukt de noodzaak van PCD om te zorgen voor de actieve deelname van het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van vrouwenorganisaties, de versterking van de positie van vrouwen in besluitvormingsprocessen, en de volledige betrokkenheid van genderdeskundigen;

Prioritaire actiegebieden

12. roept op tot samenhang tussen het beheer van migratiestromen en het ontwikkelingsbeleid van de EU en van de partnerlanden; is van mening dat dit een strategie vereist waarin rekening wordt gehouden met politieke, sociaal-economische en culturele omstandigheden en die tot doel heeft de algehele betrekkingen van de Unie met haar naaste burennieuw leven in te blazen; beklemtoont bovendien dat het belangrijk is dat in samenwerking met de landen van oorsprong en doorreis gewerkt wordt aan zaken als de sociale en professionele integratie van migranten en burgerschap;
13. benadrukt dat handel en ontwikkeling niet altijd perfect op elkaar aansluiten; is van mening dat de ontwikkelingslanden stappen moeten zetten voor een selectieve opening van hun markten; onderstreept het belang van de sociale en milieuverantwoordelijkheid van het bedrijfsleven en is van mening dat de sociale en milieumomstandigheden zoals de normen van de IAO bij de liberalisering van de handel niet mogen worden verwaarloosd; herhaalt dat het nodig is in de WTO-overeenkomsten hiernaar te verwijzen om sociale en milieudumping te vermijden;
14. wijst er in dit opzicht op dat de kosten van opnemings van deze normen aanzienlijk lager zijn dan die van de gevolgen op het gebied van sociale bescherming, volksgezondheid en levensverwachting wanneer deze normen niet worden nageleefd;
15. is verheugd over de erkenning door de EU van het belang van de kleinschalige landbouw bij de bestrijding van honger en vraagt om een systematische beoordeling van de impact van Europees landbouw-, handels- en energiebeleid, waaronder het EU-beleid inzake biobrandstoffen, dat naar verwachting negatieve gevolgen zal hebben voor ontwikkelingslanden;
16. herhaalt dat meer aandacht moet worden besteed aan de optimalisering van de synergieën tussen het EU-klimaatveranderingsbeleid en de EU-ontwikkelingsdoelstellingen, met name wat betreft de ingezette middelen en instrumenten, en de indirecte voordelen die kunnen worden behaald voor ontwikkeling en/of de aanpassing aan klimaatverandering;
17. is van mening dat het probleem van de klimaatverandering door middel van structurele hervormingen moet worden aangepakt en vraagt om een systematische risicobeoordeling wat betreft klimaatverandering bij alle aspecten van beleidsplanning en besluitvorming, onder andere op gebieden die verband houden met handel, landbouw en voedselzekerheid; pleit ervoor dat de resultaten van dergelijke beoordelingen worden gebruikt in het kader van het instrument voor ontwikkelingssamenwerking 2014-2020 om duidelijke en samenhangende nationale en regionale strategiedocumenten op te stellen;

Donderdag 13 maart 2014

18. erkent dat aandacht is besteed aan bepaalde aspecten van PCD, maar meent dat de EU concrete maatregelen moet nemen om belastingontduiking en belastingparadijzen te bestrijden; roept de Commissie op in het jaarverslag over de tenuitvoerlegging van het grondstoffeninitiatief ook informatie op te nemen over de effecten van nieuwe overeenkomsten, programma's en initiatieven op ontwikkelingslanden die over veel grondstoffen beschikken;

19. erkent de grote mate van verantwoordelijkheid die de EU op zich heeft genomen om ervoor te zorgen dat bij haar visserijactiviteiten zowel binnen als buiten de EU-wateren dezelfde normen qua ecologische en sociale duurzaamheid en transparantie worden gehanteerd; merkt op dat een dergelijke samenhang, coördinatie binnen de Commissie zelf alsook tussen de Commissie en de regeringen van de afzonderlijke lidstaten vereist;

20. herinnert met name aan zijn inspanningen ter voorkoming van de financiering van grootschalige energie-infrastructuren die negatieve gevolgen hebben voor maatschappij en milieu;

o

o o

21. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0252

EU-prioriteiten voor de 25e vergadering van de VN-Raad voor de mensenrechten**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over EU-prioriteiten voor de 25e vergadering van de VN-Raad voor de mensenrechten (2014/2612(RSP))**

(2017/C 378/28)

Het Europees Parlement,

- gezien de Universele Verklaring van de rechten van de mens en de VN-verdragen over de rechten van de mens en de facultatieve protocollen hierbij,
 - gezien resolutie 60/251 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, waarmee de VN-Raad voor de mensenrechten (UNHRC) is opgericht,
 - gezien de millenniumverklaring van de Verenigde Naties van 8 september 2000 en de resoluties van de Algemene Vergadering van de VN daarover,
 - gezien het Europees Verdrag betreffende de rechten van de mens, het Europees Sociaal Handvest en het Handvest van de grondrechten van de EU,
 - gezien het strategisch EU-kader voor mensenrechten en democratie en het EU-actieplan voor mensenrechten en democratie, aangenomen op de 3179e bijeenkomst van de Raad Buitenlandse Zaken van 25 juni 2012,
 - gezien zijn aanbeveling aan de Raad van 13 juni 2012 over de speciale EU-vertegenwoordiger (EUSR) voor de mensenrechten ⁽¹⁾,
 - gezien zijn eerdere resoluties over de UNHRC, inclusief de prioriteiten van het Parlement in het kader hiervan, met name de resolutie van 7 februari 2013 ⁽²⁾,
 - gezien zijn spoedresoluties over mensenrechtenkwesties,
 - gezien zijn resolutie van 11 december 2013 over het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld in 2012 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie ter zake ⁽³⁾,
 - gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van de EU over de prioriteiten van de EU in de mensenrechtenfora van de Verenigde Naties, die zijn goedgekeurd op 10 februari 2014,
 - gezien de artikelen 2, 3, lid 5, 18, 21, 27 en 47 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
 - gezien de volgende vergaderingen van de UNHRC in 2014, met name de 25e gewone vergadering die zal worden gehouden van 3 tot en met 28 maart 2014,
 - gezien artikel 110, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat eerbiediging van het universele karakter van de mensenrechten, en bevordering en handhaving hiervan, deel uitmaken van het ethische en juridische acquis van de Europese Unie en één van de hoekstenen zijn van de Europese eenheid en integriteit;
- B. overwegende dat de geloofwaardigheid van de EU in de UNHRC erop vooruit zal gaan, als er meer consistentie komt tussen haar interne en haar externe beleid met betrekking tot de mensenrechten;

⁽¹⁾ PB C 332 E van 15.11.2013, blz. 114.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0055.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0575.

Donderdag 13 maart 2014

- C. overwegende dat de EU en haar lidstaten ernaar moeten streven om mensenrechtenschendingen met één stem te veroordelen, teneinde de best mogelijke resultaten te realiseren, en dat zij in deze context moeten blijven zorgen voor intensievere samenwerking en voor betere organisatorische regelingen en een betere coördinatie tussen de lidstaten en tussen de EU-instellingen;
- D. overwegende dat de Raad Buitenlandse Zaken van de EU van 10 februari 2014 zijn prioriteiten voor de 25e gewone vergadering van de UNHRC en de komende Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN heeft vastgesteld, met onder andere de situatie in Syrië, de Democratische Volksrepubliek Korea, Iran, Sri Lanka, Myanmar/Birma, Belarus, de Centraal-Afrikaanse Republiek, Zuid-Sudan, de Democratische Republiek Congo, Eritrea, Mali en Sudan; overwegende dat de thematische prioriteiten van de Raad Buitenlandse Zaken onder andere bestaan in de doodstraf, de vrijheid van religie of geloof, de rechten van het kind, vrouwenrechten, de mondiale agenda voor de periode na 2015, de vrijheid van mening en meningsuiting, de vrijheid van vergadering en vereniging, de samenwerking tussen ngo's en de mensenrechteninstanties van de VN, foltering, LGBTI-kwesties, racisme, inheemse volkeren, economische, sociale en culturele rechten, bedrijfswereld en mensenrechten, en ondersteuning van de mensenrechteninstanties en -mechanismen van de VN;
- E. overwegende dat op 25 juli 2012 een EUSR voor de mensenrechten is benoemd, met als rol de doeltreffendheid en de zichtbaarheid van het mensenrechtenbeleid van de EU te vergroten en bij te dragen aan de tenuitvoerlegging van het strategisch kader en het actieplan voor mensenrechten en democratie;
- F. overwegende dat 14 nieuwe leden van de UNHRC zijn verkozen in oktober 2013 en hun werkzaamheden hebben aangevat op 1 januari 2014, namelijk Algerije, China, Cuba, Frankrijk, de Malediven, Mexico, Marokko, Namibië, Saudi-Arabië, Zuid-Afrika, de FYROM, Vietnam, Rusland en het Verenigd Koninkrijk; overwegende dat negen EU-lidstaten nu UNHRC-lid zijn;
- G. overwegende dat het prioritaire thema van de 58e vergadering van de Commissie inzake de status van vrouwen de uitdagingen en realisaties zullen zijn met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling voor vrouwen en meisjes;
- H. overwegende dat corruptie in de publieke en private sector zorgt voor ongelijkheden en discriminatie bij de gelijke toegang tot politieke, economische, sociale, culturele en burgerrechten en deze ongelijkheden en discriminatie verergert en overwegende dat reeds is bewezen dat corruptie en mensenrechtenschendingen gepaard gaan met machtsmisbruik, een gebrek aan aflegging van verantwoording en diverse vormen van discriminatie;
- I. overwegende dat de ratificatie door staten van beide Kampala-amendementen op het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof en de inwerkingtreding van de bevoegdheid van het Internationaal Strafhof voor het misdrijf van agressie er verder aan zal bijdragen dat een einde wordt gemaakt aan de straffeloosheid van degenen die dit misdrijf hebben begaan;
1. is tevreden met de prioriteiten van de Raad voor de 25e gewone vergadering van de UNHRC; dringt er bij de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de lidstaten op aan bij de bevordering van de EU-prioriteiten in de UNHRC rekening te houden met zijn aanbevelingen;

De werkzaamheden van de UNHRC

2. herhaalt zijn overtuiging dat de verkiezingen voor de UNHRC gebaseerd moeten zijn op concurrentie en spreekt zijn verzet uit tegen het feit dat regionale groepen verkiezingen regelen zonder tegenkandidaten; herhaalt dat het voor lidmaatschap van de UNHRC belangrijk is te beschikken over normen inzake engagement en prestaties op het gebied van de mensenrechten en dringt er bij de lidstaten op aan belang aan deze normen te hechten bij de bepaling van de kandidaten waarvoor zij zullen stemmen; benadrukt dat de leden van de UNHRC zich aan de hoogste normen moeten houden met betrekking tot de bevordering en bescherming van de mensenrechten; herhaalt het belang van strikte en transparante criteria voor de wederopneming van geschorste leden;
3. spreekt zijn bezorgdheid uit over de schendingen van de mensenrechten in een aantal van de pas verkozen UNHRC-leden, met name Algerije, China, Cuba, Marokko, Rusland, Saudi-Arabië en Vietnam;

Donderdag 13 maart 2014

4. overwegende dat Kazachstan momenteel een van de 47 leden van de Mensenrechtenraad is; dat de mensenrechtensituatie in dat land nog verslechterd is sinds de oproerpolitie op 16 december 2011 met geweld optrad tegen vreedzame betogers en arbeiders in de olie-industrie, hun gezinnen en degenen die hen steunden, waarbij volgens officiële cijfers 15 doden en meer dan 100 gewonden vielen; verzoekt de Mensenrechtenraad onmiddellijk gevolg te geven aan de oproep van de hoge commissaris voor de rechten van de mens Navi Pillay en een onafhankelijk internationaal onderzoek in te stellen naar de moorden op werknemers in de olie-industrie; vraagt Kazachstan als lid van de Mensenrechtenraad de mensenrechten te garanderen, artikel 164 van het strafwetboek over „aanzetten tot sociale verdeeldheid” in te trekken, een einde te maken aan het onderdrukken van en het opleggen van administratieve lasten aan onafhankelijke media, de politieke gevangenen vrij te laten, met inbegrip van de advocaat van mensenrechtenactivisten Vadim Kuramshin, de vakbondsmilitant Roza Tuletaeva en de dissident Vladimir Kozlow, en elk verzoek om uitlevering van politieke tegenstanders stop te zetten;

5. blijft gekant tegen stemmen in de UNHRC per blok; dringt er bij de landen die UNHRC-lid zijn op aan transparant te blijven wat hun stem betreft;

6. betreurt het feit dat de ruimte voor interactie tussen het maatschappelijk middenveld en de UNHRC krimpt en dat ngo's tijdens de vergaderingen minder de gelegenheid krijgen om het woord te voeren; dringt er bij de EU en de UNHRC op aan het maatschappelijk middenveld een zo ruim mogelijke bijdrage te laten leveren aan de 25e vergadering van de UNHRC, alsmede aan het proces van de universele periodieke doorlichting (UPR) en andere mensenrechtenmechanismen van de VN, zonder dat de betrokken organisaties hoeven te vrezen voor represailles bij hun terugkeer in eigen land; veroordeelt de represailles in deze zin waarover is bericht en dringt er bij de EDEO en de lidstaten op aan ervoor te zorgen dat de gevallen hiervan systematisch een follow-up krijgen;

7. prijst de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten, Navi Pillay, om haar niet aflatende inspanningen in het kader van het proces ter versterking van de verdragsorganen; bevestigt nogmaals krachtig dat vele belanghebbenden een rol spelen bij de verdragsorganen en benadrukt dat het maatschappelijk middenveld permanent bij de processen in kwestie moet worden betrokken; onderstreept voorts dat de onafhankelijkheid en de doeltreffendheid van de verdragsorganen moeten worden beschermd en versterkt;

Specifieke punten per land

Syrië

8. herhaalt zijn krachtige veroordeling van de wijdverbreide schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door het Syrische regime, inclusief elke daad van geweld, stelselmatige foltering en executie van gevangenen; veroordeelt alle schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door gewapende groeperingen die zich tegen het regime verzetten; is ernstig bezorgd door het grote effect van het drie jaar durende conflict op de burgerbevolking en de steeds erger wordende humanitaire situatie in het land en de regio; doet een beroep op alle gewapende groepen om onmiddellijk een einde te maken aan het geweld in Syrië; steunt ten volle de recente gespreksronde die is geïnitieerd op basis van het communiqué van Genève, die de eerste stap moet zijn in een proces dat zal leiden tot een politieke en democratische oplossing van het conflict, ter facilitering van een door Syrië geleide democratische overgang die voldoet aan de legitieme verzuchtingen van het Syrische volk;

9. dringt er bij alle partijen in het conflict, en met name het Syrische regime, op aan te zorgen voor algemene en veilige toegang over de grens voor internationale humanitaire hulpinspanningen en hun belofte na te komen dat vrouwen en kinderen belegerde steden als Homs en het Yarmouk-kamp mogen verlaten; is tevreden met resolutie 2139 van de VN-Veilighedsraad van 22 februari 2014, waarin ertoe wordt opgeroepen humanitaire hulpkonvooien toegang te verlenen tot het hele land, om het lijden van de burgerbevolking te verlichten, en vraagt om een snelle tenuitvoerlegging hiervan; verzoekt om de vrijlating van de vreedzame activisten die zijn opgesloten door de regeringszijde en van de civiele gijzelaars die worden vastgehouden door gewapende groepen;

10. benadrukt dat de verlichting van het lijden van miljoenen Syriërs die behoefte hebben aan basisgoederen en -diensten, gezien op de ongeziene omvang van de crisis een prioriteit moet zijn van de EU en de internationale gemeenschap als geheel; herinnert de EU-lidstaten aan hun humanitaire verantwoordelijkheid ten aanzien van de Syrische vluchtelingen en merkt op dat tragedies als die van Lampedusa zich niet opnieuw mogen voordoen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de vluchtelingen die het conflict ontvluchten, te helpen; merkt op dat het Parlement in zijn resolutie van 9 oktober 2013 de lidstaten heeft aangemoedigd om in dringende behoeften te voorzien door veilige toegang tot de EU te bieden om Syriërs tijdelijk toe te laten en door middel van hervestiging bovenop de bestaande nationale quota's, alsook door middel van toelating op humanitaire gronden;

Donderdag 13 maart 2014

11. herhaalt zijn verzoek aan de EDEO en de lidstaten om erop toe te zien dat de situatie in Syrië de hoogste prioriteit blijft krijgen binnen het VN-kader, met name in de UNHRC;

12. benadrukt dat opzettelijke uithongering van burgers en aanvallen op gezondheidsvoorzieningen krachtens het internationaal recht verboden zijn en zullen worden beschouwd als oorlogsmisdaden; herhaalt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat er op alle niveaus verantwoording wordt afgelegd; prijst in verband hiermee de Onafhankelijke Onderzoekscommissie voor Syrië om haar werkzaamheden, inclusief haar laatste rapport, dat in de UNHRC zal worden besproken, en verzoekt de onderzoekscommissie het recente rapport te onderzoeken, waarin duizenden foto's zijn opgenomen van gevallen van foltering die zouden zijn toe te schrijven aan het Syrische leger; herhaalt zijn oproep aan de VN-Veiligheidsraad om de situatie in Syrië door te verwijzen naar het Internationaal Strafhof voor een formeel onderzoek; vraagt de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger om aantoonbare actie te ondernemen in deze richting;

Egypte

13. veroordeelt de schendingen van de mensenrechten die zijn begaan in Egypte, inclusief de pesterijen jegens en de opsluiting van journalisten, activisten van het maatschappelijk middenveld en de politieke oppositie en het buitensporig gebruik van geweld, met als gevolg de dood van een groot aantal burgers, bijvoorbeeld tijdens de derde verjaardag van de revolutie en tijdens de dagen rond het referendum van januari 2013; dringt er bij de Egyptische autoriteiten op aan ervoor te zorgen dat grondige, transparante en onafhankelijke onderzoeken worden uitgevoerd naar de dood van burgers, om alle daders aansprakelijk te stellen; veroordeelt het feit dat tienduizenden Egyptenaren worden vastgehouden in gevangenissen en onderdrukt, inclusief de Moslimbroederschap, die een terroristische organisatie wordt genoemd, hetgeen het inclusieve verzoeningsproces onmogelijk maakt dat vereist is voor de stabiliteit en ontwikkeling van het land; verzoekt de UNHRC de bedoelde mensenrechtenschendingen te veroordelen, alle onderzoeken die worden gevoerd, te volgen en te overwegen zijn eigen onderzoek te starten, als de Egyptische autoriteiten geen vooruitgang boeken; benadrukt het feit dat het belangrijk is snel een regionaal kantoor van het Bureau van de Hoge VN-Commissaris voor de mensenrechten (Office of the UN High Commissioner for Human Rights, OHCHR) te openen in Caïro, in overeenstemming met het akkoord van de Egyptische autoriteiten;

14. neemt kennis van de nieuwe Egyptische grondwet; merkt de vermelding op van de onafhankelijkheid van de christelijke en joodse godsdienstzaken en erkent dat er met betrekking tot de vrijheid van godsdienst vooruitgang wordt geboekt; is ingenomen met de verwijzing naar een burgerregering en de gelijkheid van alle burgers, inclusief een verbetering van de rechten van vrouwen, de bepaling betreffende de rechten van kinderen, het verbod op foltering in al haar vormen en verschijnningen, het verbod op en de strafbaarstelling van alle vormen van slavernij en de toezegging de door Egypte ondertekende internationale mensenrechtenverdragen na te leven; betreurt ten eerste de hoeveelheid macht die in de grondwet wordt verleend aan het leger en aan militaire rechtbanken;

15. is bezorgd door het feit dat in de Sinaï duizenden mensen, vooral vluchtelingen uit Eritrea en Somalië, waaronder veel vrouwen en kinderen, omkomen, verdwijnen, ontvoerd en tegen losgeld gegijzeld worden of door mensenhandelaars gefolterd, seksueel uitgebuit of voor orgaanhandel gedood worden; wijst in dit verband erop dat in artikel 89 van de nieuwe grondwet is bepaald dat alle vormen van slavernij, verdrukking, uitbuiting onder dwang van mensen, sekshandel en andere vormen van mensenhandel in Egypte bij wet verboden en strafbaar gesteld zijn;

Libië

16. vraagt dat tijdens de komende vergadering van de UNHRC een resolutie wordt goedgekeurd waarmee wordt voortgebouwd op het OHCHR-rapport en waarmee het mandaat van het OHCHR wordt versterkt om de mensenrechtensituatie en de uitdagingen in Libië te volgen en hierover aan de UNHRC te rapporteren; is bezorgd door de illegale detenties in het kader van het conflict en de praktijk van foltering en buitengerechtelijke executies en is in verband hiermee tevreden met de aanbevelingen in het rapport van de VN-ondersteuningsmissie over foltering; spreekt zijn bezorgdheid uit over het viseren van medewerkers van de media en verzoekt om de bescherming van de pluriformiteit van de media en de vrijheid van meningsuiting; dringt aan op steun voor conflictoplossing en nationale verzoening;

Tunesië

17. is tevreden met de goedkeuring door Tunesië op 26 januari 2014 van een nieuwe grondwet, die kan dienen als bron van inspiratie voor de landen in de regio en daarbuiten; moedigt de Tunesische autoriteiten ertoe aan later dit jaar inclusieve, transparante en geloofwaardige verkiezingen te houden;

Donderdag 13 maart 2014

Marokko

18. verzoekt Marokko de onderhandelingen met het oog op een vreedzame en duurzame oplossing van het conflict in de Westelijke Sahara voort te zetten en herhaalt andermaal dat de Sahrawi het recht hebben zelf over hun toekomst te beschikken, wat moet gebeuren door middel van een democratisch referendum, in overeenstemming met de desbetreffende resoluties van de Verenigde Naties;

Palestina

19. is tevreden met de deelname van Palestina als niet-lidstaat met waarnemersstatus sinds november 2012; herhaalt zijn steun voor deze realisatie; neemt kennis van de door de EU betuigde steun aan een volledig VN-lidmaatschap voor Palestina als onderdeel van een politieke oplossing van het Israëlisch-Palestijnse conflict; bevestigt dat de EU geen wijzigingen aan de grenzen van vóór 1967 zal aanvaarden, ook niet met betrekking tot Jeruzalem, tenzij de partijen hierover overeenkomst hebben bereikt; is het in verband hiermee eens met de conclusies van de Raad van de EU over het vredesproces in het Midden-Oosten van 16 december 2013, waarin wordt betreurd dat Israël de nederzettingen blijft uitbreiden, die immers uit hoofde van het internationaal recht illegaal zijn en vrede in de weg staan; betreurt de mensenrechtenschendingen door de Palestijnse autoriteiten en het voortdurend afvuren van raketten op Israël vanuit Gaza;

Israël

20. is tevreden met het feit dat Israël opnieuw aan de activiteiten van de UNHRC deelneemt en met de komende goedkeuring van het rapport van de tweede cyclus van de universele periodieke doorlichting van het land; verzoekt de Israëlische autoriteiten mee te werken aan alle speciale procedures, inclusief de werkzaamheden van de speciale rapporteur voor de situatie van de mensenrechten in de bezette gebieden; steunt de conclusies in de rapporten van de VN-secretaris-generaal en de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten met betrekking tot Israël en de bezette Palestijnse gebieden en verzoekt Israël de aanbevelingen van de onafhankelijke internationale informatiemissie inzake de gevolgen van de Israëlische nederzettingen voor de mensenrechten van het Palestijnse volk ten uitvoer te leggen; maakt zich ernstige zorgen over de gemelde gevallen van kinderen die om politieke redenen worden opgesloten in Israëlische detentieoordelen;

Bahrein

21. spreekt zijn bezorgdheid uit over de situatie van mensen die in Bahrein opkomen voor de mensenrechten en actief zijn in de politieke oppositie; is tevreden met de verklaring over Bahrein in de UNHRC van september 2013, die door alle EU-lidstaten is ondertekend; vraagt de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle politieke gevangenen, politieke activisten, journalisten, verdedigers van de mensenrechten en vreedzame protestanten; vraagt de EU-lidstaten te werken aan de goedkeuring tijdens de volgende vergadering van de UNHRC van een resolutie over de mensenrechtensituatie in Bahrein, met focus op de tenuitvoerlegging van de toezeggingen die Bahrein heeft gedaan tijdens het proces van de universele periodieke doorlichting en de aanbevelingen van de onafhankelijke onderzoekscommissie van Bahrein, inclusief die met betrekking tot mensenrechtenverdedigers, waarmee de koning van Bahrein zich tevreden heeft verklaard;

Saudi-Arabië

22. verzoekt Saudi-Arabië als pas verkozen lid van de UNHRC de aanbevelingen te volgen van de 17e vergadering van de werkgroep universele periodieke evaluatie om een einde te maken aan alle vormen van discriminatie ten aanzien van vrouwen in de wetgeving en in de praktijk en om vrouwen toe te staan volledig en op gelijke wijze deel te nemen aan de maatschappij; om alle nodige maatregelen te nemen ter bestrijding van huiselijk geweld en ervoor te zorgen dat de slachtoffers toegang hebben tot mechanismen voor bescherming en verhaal; om een wet goed te keuren met een verbod op alle kindhuwelijken onder dwang en huwelijken van jonge kinderen en de wettelijke minimumleeftijd voor een huwelijk vast te stellen op 18 jaar; om wetten goed te keuren ter bescherming van de vrijheden van vereniging, meningsuiting, vreedzame vergadering en godsdienst; om een moratorium af te kondigen op de doodstraf, met het oog op de uiteindelijke afschaffing ervan; om de registratie mogelijk te maken van ngo's die actief zijn op het gebied van de mensenrechten; en om de essentiële mensenrechteninstrumenten te ratificeren;

Iran

23. is tevreden met de in maart 2013 door de UNHRC goedgekeurde resolutie over de situatie van de mensenrechten in de Islamitische Republiek Iran en de uitbreiding van het mandaat van de speciale rapporteur voor de mensenrechtensituatie in Iran; herhaalt zijn steun voor de verlenging van het mandaat en verzoekt Iran de speciale rapporteur van de VN het land binnen te laten, als cruciale stap in de richting van de start van een dialoog om de mensenrechtensituatie in Iran te

Donderdag 13 maart 2014

beoordelen; herhaalt zijn veroordeling van de doodstraf in Iran en van de significante toename van het aantal executies, met 40 personen die zijn opgehangen in de eerste twee weken van 2014, en de voortdurende schending van het recht op vrijheid van geloof; merkt op dat de eerste tekenen kunnen worden vastgesteld van vooruitgang door de Iraanse regering op het gebied van de mensenrechten, inclusief de vrijlating van politieke gevangenen; verzoekt de EU en de UNHRC de mensenrechtensituatie van nabij te blijven volgen en ervoor te zorgen dat mensenrechten een essentiële prioriteit blijven in het kader van alle contacten met de Iraanse regering;

Rusland

24. veroordeelt met klem de wetten op „buitenlandse agenten” in Rusland, die gebruikt worden om ngo's te intimideren door middel van plunderingen van kantoren, boetes en andere intimiderende methoden; verzoekt de EU en haar lidstaten pressie te blijven uitoefenen op Rusland, zowel in de UNHRC als daarbuiten, om een eind te maken aan deze duidelijke schendingen van de vrijheid van meningsuiting en van vereniging; maakt zich ernstige zorgen over andere voortdurende mensenrechtenschendingen in Rusland, zoals de onderdrukking van de media, discriminerende wetten tegen seksuele minderheden, de schending van de vrijheid van vergadering en het gebrek aan rechterlijke onafhankelijkheid;

Belarus

25. betuigt nogmaals zijn steun aan de speciale rapporteur van de UNHRC voor de mensenrechtensituatie in Belarus; verzoekt om het mandaat van de speciale rapporteur met een jaar te verlengen wanneer dit verstrijkt in juni 2014; is ingenomen met de in juni 2013 aangenomen resolutie over Belarus en de voortdurende erkenning van de grove mensenrechtenschendingen in het land, alsook met de aandacht die hieraan is besteed; dringt er bij de EDEO en de lidstaten op aan pressie te blijven uitoefenen op Belarus op het gebied van de mensenrechten;

Oezbekistan

26. is ingenomen met de resultaten van de universele periodieke doorlichting van Oezbekistan; acht het betreurenswaardig dat de regering van Oezbekistan blijft weigeren in te gaan op verzoeken om het land te bezoeken via de speciale procedures van de UNHRC; verzoekt de EU-lidstaten zich in te spannen voor de invoering van een specifiek toezichtmechanisme bij de UNHRC voor de mensenrechtensituatie in Oezbekistan;

Centraal-Afrikaanse Republiek

27. herhaalt ernstig bezorgd te zijn door de situatie in de Centraal-Afrikaanse Republiek; verzoekt de internationale gemeenschap dringend haar steun te verlenen aan de humanitaire oproep van de VN, waar sprake is van ernstige onderfinanciering, en vraagt een betere veiligheidssituatie, om te zorgen voor toegang tot humanitaire hulp voor de bevolking; hoopt dat een snelle inzet van de GVDB-missie van de EU zal bijdragen tot een verbetering van de situatie op het terrein; is tevreden met resolutie 2136 (2014) van de VN-Veiligheidsraad, de resolutie van de UNHRC, de speciale vergadering van de UNHRC over de situatie in de Centraal-Afrikaanse Republiek van 20 januari 2014 en de benoeming van een onafhankelijk expert voor de mensenrechtensituatie in het land; dringt er bij nieuw interim-president Samba-Panza op aan alles in het werk te stellen om een einde te maken aan het geweld en de sektarische spanningen in het land te verminderen;

Democratische Republiek Congo

28. wijst op de oproep van de VN tot voortdurende steun voor het door conflict geteisterde oostelijke deel van de Democratische Republiek Congo (DRC), om ervoor te zorgen dat hier geen vergeten crisis ontstaat; maakt zich ernstig zorgen door de recente massale ontheemding van bewoners in de regio Katanga; veroordeelt scherp de aanvallen van de rebellenstrijdkrachten in het oosten van het land op de burgerbevolking, inclusief vrouwen en kinderen; veroordeelt scherp het systematisch gebruik van verkrachting als oorlogswapen; spreekt er zijn ernstige bezorgdheid over uit dat kinderen nog steeds als soldaten worden gebruikt, en wenst dat zij worden ontwapend, gerehabiliteerd en gere-integreerd; is van mening dat het VN-Kader voor vrede, veiligheid en samenwerking voor de DRC en de regio een essentieel kader blijft voor de totstandbrenging van duurzame vrede; is tevreden met resolutie 2136 van de VN-Veiligheidsraad van 30 januari 2014, waarin het voor de DRC opgelegde wapenembargo wordt verlengd;

Eritrea

29. dringt aan op permanente aandacht en alertheid van de EU en de UNHRC met betrekking tot de mensenrechtensituatie in Eritrea, aangezien ernstige schendingen van de mensenrechten grote aantallen vluchtelingen en migranten tot gevolg hebben; is tevreden met de resolutie van de UNHRC over de mensenrechtensituatie in Eritrea, die met

Donderdag 13 maart 2014

algemene stemmen is goedgekeurd in juni 2013; prijst de speciale rapporteur voor de mensenrechtensituatie in het land om zijn eerste verslag; vraagt dat het mandaat van deze speciale rapporteur tijdens de 26e vergadering van de UNHRC wordt verlengd;

Mali

30. is tevreden met de benoeming van een onafhankelijk expert voor de mensenrechtensituatie in Mali, de voortdurende monitoring van de mensenrechtensituatie na het conflict en de rol van sterk leiderschap die wordt gespeeld door andere Afrikaanse staten met betrekking tot de verbetering van de mensenrechtensituatie in het land; vraagt dat het mandaat van de onafhankelijk expert wordt verlengd;

Zuid-Sudan

31. spreekt zijn grote bezorgdheid uit over de situatie in Zuid-Sudan, inclusief de politieke strijd om het leiderschap van het land, die heeft geleid tot een toename van de etnische conflicten en de ontheemding van meer dan 650 000 mensen; dringt er bij de EU-lidstaten op aan deze kwestie in de UNHRC aan de orde te stellen om het punt van de situatie in Zuid-Sudan hoog op de internationale agenda te houden; is tevreden met het op 23 januari 2014 ondertekende akkoord inzake een staking van de vijandelijkheden, maar onderstreept het feit dat dit slechts een eerste stap is in de richting van vrede en verzoening; veroordeelt de wijdverbreide schendingen van de mensenrechten die zijn begaan en onderstreept het feit dat de verantwoordelijken aansprakelijk moeten worden gesteld; is tevreden met het engagement dat de Afrikaanse Unie is aangegaan door de oprichting van een onderzoekscommissie die moet dienen als basis voor gerechtigheid en de aflegging van verantwoording en voor een toekomstige verzoening;

Sri Lanka

32. veroordeelt de voortdurende aanvallen tegen religieuze minderheden en de pesterijen en intimidatie ten aanzien van verdedigers van de mensenrechten, advocaten en journalisten; erkent dat vooruitgang is geboekt met de wederopbouw en de tenuitvoerlegging van een aantal van de aanbevelingen van de commissie lering en verzoening, maar betreurt het feit dat de regering van Sri Lanka nog steeds niet zorgt voor onafhankelijke, geloofwaardige onderzoeken van in het verleden begane schendingen van de internationale mensenrechtenwetgeving en het internationaal humanitair recht; steunt krachtig de aanbeveling van de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten om een onafhankelijk internationaal onderzoeksmechanisme in te stellen dat kan bijdragen tot het achterhalen van de waarheid, indien binnenlandse onderzoeksmechanismen geen resultaat opleveren;

Birma/Myanmar

33. is tevreden met de resolutie van de UNHRC over Birma/Myanmar en de voortdurende werkzaamheden van de speciale rapporteur; verzoekt de UNHRC het mandaat van de speciale rapporteur niet stop te zetten of te wijzigen, zolang in het land geen nationaal OHCHR-kantoor met volledig mandaat is geopend, en verzoekt Birma/Myanmar ervoor te zorgen dat de evaluatiecommissie voor de gevangenen haar werkzaamheden voortzet met betrekking tot de oplossing van alle onopgeloste zaken en de intrekking van de omstreden wetgeving met gevolgen voor de vrijheid van meningsuiting en van vereniging (met name de wet op vreedzame vergadering en protest van 2011); veroordeelt het voortdurende geweld en de wandaden ten aanzien van de Rohingya-minderheid in de deelstaat Rakhine en de aanvallen tegen moslims en andere religieuze minderheden, en verzoekt om een grondig, transparant en onafhankelijk onderzoek van deze schendingen;

Democratische Volksrepubliek Korea

34. is tevreden met de geplande verlenging van het mandaat van de speciale rapporteur voor de mensenrechtensituatie in de Democratische Volksrepubliek Korea (Noord-Korea), met de resolutie die bij consensus is goedgekeurd in maart 2013 en met de presentatie van het rapport van de onderzoekscommissie voor de mensenrechten in dit land; dringt er nogmaals bij de regering van Noord-Korea op aan ten volle met de speciale rapporteur samen te werken en zijn bezoek aan het land te faciliteren; dringt er bij de UNHRC op aan de aanbevelingen van de internationale onderzoekscommissie te volgen, met bijzondere aandacht voor het feit dat de in Noord-Korea begane internationale misdaden moeten worden veroordeeld, dat de VN-capaciteit inzake het documenteren van de mensenrechtenschendingen in het land moet worden vergroot en dat passende internationale mechanismen moeten worden ingesteld om ervoor te zorgen dat er rekenschap voor de in Noord-Korea begane internationale misdrijven wordt afgelegd;

Cambodja, Ivoorkust, Haïti, Somalië en Sudan

35. is ingenomen met de verlenging van het mandaat van de onafhankelijke deskundigen inzake Cambodja, Ivoorkust, Haïti, Somalië en Sudan; dringt er bij de autoriteiten van deze landen op aan volledig samen te werken met degenen die deze mandaten uitoefenen;

Donderdag 13 maart 2014

Thematische kwesties

Rechten van het kind

36. is ingenomen met de werkzaamheden van de UNHRC met betrekking tot de rechten van het kind, zoals de resolutie van september 2013 over te voorkomen sterfte en ziekte van kinderen jonger dan vijf jaar als een mensenrechtenkwestie, en de werkzaamheden van de commissie voor de rechten van het kind; verzoekt landen het derde Facultatieve Protocol bij het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind te bekrachtigen, zodat kinderen hun klachten kunnen indienen bij de commissie; prijst de toekomstige resolutie van de UNHRC over de rechten van het kind als een uitstekend voorbeeld van samenwerking tussen de EU en de groep van Latijns-Amerikaanse en Caribische landen (GRULAC); maakt zich ernstige zorgen over de gevallen van foltering en opsluiting van kinderen waarvan organisaties zoals UNICEF en Amnesty International melding hebben gemaakt; verzoekt de VN dergelijke zaken verder te onderzoeken en aanbevelingen te doen voor maatregelen;

Vrouwen en meisjes

37. verzoekt de EU actief deel te nemen aan de 58ste vergadering van de Commissie inzake de status van vrouwen, teneinde geen afbreuk te doen aan het acquis van het Beijing-actieplatform van de VN, zoals de toegang tot onderwijs en gezondheidszorg als een fundamenteel mensenrecht, met inbegrip van seksuele en reproductieve rechten; veroordeelt ten stelligste het gebruik van seksueel geweld tegen vrouwen als oorlogstactiek, waaronder misdrijven als massale verkrachting, seksuele slavernij, gedwongen prostitutie, genderspecifieke misdrijven zoals genitale verminking, mensenhandel, vroegtijdige en gedwongen huwelijken, eermoord en alle andere vormen van seksueel geweld van vergelijkbare ernst; verzoekt de EU en alle lidstaten opnieuw het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te ondertekenen en te ratificeren;

Foltering

38. wijst opnieuw op het belang van de bestrijding van foltering en andere vormen van mishandeling en op de prioriteit die de EU verleent aan deze kwestie, in het bijzonder met betrekking tot kinderen; verzoekt de UNHRC om de jaarlijkse resolutie over foltering te gebruiken om het mandaat van de speciale rapporteur met drie jaar te verlengen, en om te zorgen voor een doeltreffende follow-up van eerdere resoluties over foltering; verzoekt de EDEO, de Commissie en de EU-lidstaten samen te werken aan de bestrijding van foltering en de ondersteuning van slachtoffers, met name door te blijven c.q. gaan bijdragen aan het vrijwillige fonds voor de slachtoffers van foltering van de VN en het speciale fonds dat krachtens het facultatieve protocol bij het Verdrag tegen foltering is ingesteld;

Doodstraf

39. bevestigt andermaal zijn krachtige veroordeling van het gebruik van de doodstraf, en spreekt krachtige steun uit voor het moratorium als een stap in de richting van de afschaffing ervan; verzoekt de EU, haar lidstaten en de UNHRC zich te blijven inspannen voor wereldwijde afschaffing; doet een dringende oproep aan de landen waar de doodstraf nog steeds wordt toegepast om duidelijke en correcte cijfers over het aantal veroordelingen en terechtstellingen te publiceren;

Vrijheid van godsdienst of overtuiging

40. veroordeelt de voortdurende schendingen van de vrijheid van godsdienst of overtuiging overal ter wereld; wijst opnieuw op het belang dat de EU aan deze kwestie hecht; verzoekt de lidstaten hieraan te blijven werken; is ingenomen met de verlenging van het mandaat van de speciale rapporteur van de VN voor de vrijheid van godsdienst of overtuiging; stelt nogmaals dat de vrijheid van denken, geweten en godsdienst, waaronder het recht om van godsdienst of geloof te veranderen of afstand te doen, een van de fundamentele mensenrechten is; benadrukt derhalve dat alle vormen van discriminatie tegen godsdienstige minderheden overal ter wereld op doeltreffende wijze moeten worden bestreden;

LGBTI-rechten

41. maakt zich ernstige zorgen over de recente toename van discriminerende wetten en praktijken en gewelddaden tegen personen op grond van hun seksuele geaardheid en genderidentiteit; spoort aan tot nauwlettend toezicht op de situatie in Nigeria en Oeganda, waar nieuwe wetten een ernstige bedreiging vormen voor de vrijheid van seksuele minderheden; veroordeelt de invoering van discriminerende wetten en de onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting in Rusland; spreekt nogmaals zijn steun uit voor de voortdurende werkzaamheden van de hoge commissaris voor de mensenrechten ter bestrijding van deze discriminerende wetten en praktijken, en voor de werkzaamheden van de VN op dit gebied in het algemeen; beveelt de EU-lidstaten, de Raad en de EDEO aan actief deel te nemen aan de strijd tegen de pogingen om deze rechten te ondermijnen;

Donderdag 13 maart 2014

Discriminatie op grond van kaste

42. veroordeelt discriminatie op grond van kaste; maakt zich ernstige zorgen over de voortdurende wijdverbreide mensenrechtenschendingen op grond van kaste en de gewelddaden, inclusief seksueel geweld tegen vrouwen, die plaatsvinden in de betrokken gemeenschappen; is ingenomen met de werkzaamheden van het OHCHR en de mandaathouders van de speciale procedures van de VN ter bestrijding van deze vorm van discriminatie; dringt er bij de EU-lidstaten op aan de goedkeuring van de ontwerpbeginnelsen en -richtsnoeren van de VN voor de daadwerkelijke uitbanning van discriminatie op grond van werk te bevorderen, en verzoekt de UNHRC dit kader goed te keuren;

Recht op vreedzame vergadering

43. verzoekt de EU de follow-up van het verslag van het OHCHR inzake doeltreffende maatregelen en beste praktijken te ondersteunen, teneinde de bevordering en bescherming van de mensenrechten in de context van vreedzame protesten te waarborgen, met name door steun te verlenen aan de inspanningen voor de ontwikkeling van het internationaal juridisch kader betreffende het recht op vreedzame vergadering;

Huisvesting

44. verklaart nogmaals verheugd te zijn over het belang dat de UNHRC hecht aan het recht op huisvesting; herhaalt tevens zijn oproep aan de Unie en haar lidstaten om de toegang tot passende huisvesting als grondrecht te bevorderen;

Water en sanitaire voorzieningen

45. is ingenomen met de resolutie van de UNHRC van september 2013 over het recht op veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen, en de werkzaamheden van de speciale rapporteur van de VN op dit gebied, in het bijzonder de ontwikkeling van een handboek voor de uitoefening van het recht op veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen; verzoekt de EDEO, de EU-lidstaten en de UNHRC aandacht te blijven besteden aan dit vaak verwaarloosde, maar zeer belangrijke recht van de mens op water en sanitaire voorzieningen;

Bedrijfsleven en mensenrechten

46. steunt krachtig de uitvoering van de VN-richtsnoeren voor het bedrijfsleven en de mensenrechten; verzoekt de EU en haar lidstaten om actief deel te nemen aan de 7de zitting van de werkgroep van de VN over de mensenrechtenproblematiek in het kader van transnationale ondernemingen en andere bedrijven en om steun te verlenen aan de inspanningen om hun beleid aan te passen aan de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de VN-richtsnoeren inzake bedrijven en mensenrechten; herhaalt zijn verzoek aan de Europese Commissie om vóór eind 2014 verslag uit te brengen over de tenuitvoerlegging van de VN-richtsnoeren inzake bedrijven en mensenrechten door de EU-lidstaten; neemt kennis van het ontluikende initiatief om aan te dringen op de totstandbrenging van een juridisch bindend internationaal instrument inzake bedrijven en mensenrechten binnen het VN-bestel;

Corruptie en mensenrechten

47. verzoekt de EU en haar lidstaten steun te verlenen aan de instelling van een speciale VN-rapporteur voor financiële criminaliteit, corruptie en mensenrechten;

Sport

48. is ingenomen met de resolutie van september 2013 over het bevorderen van de mensenrechten door middel van sport en het Olympische ideaal; maakt zich ernstige zorgen over de situatie van arbeidsmigranten in Qatar, met name in de aanloop naar het WK van 2022; neemt kennis van het initiatief van Qatar om deze bezorgdheid weg te nemen; neemt kennis van het initiatief van Qatar om deze bezorgdheid weg te nemen; dringt er bij de EU op aan te waarborgen dat EU-ondernemingen die werkzaam zijn in de bouw in Qatar niet deelnemen aan de mensenrechtenschendingen waarmee arbeidsmigranten worden geconfronteerd; benadrukt het belang van toezicht op alle grote sportevenementen en de wisselwerking ervan met de mensenrechten, zoals de Olympische Winterspelen in Sotsji, Rusland, van februari 2014 en de voortdurende onderdrukking van de vrijheid van vereniging en de rechten van seksuele minderheden, alsook het naderende WK in Brazilië, waar vanuit het hele land meldingen komen van huisuitzettingen en verplaatsingen van de bevolking;

Donderdag 13 maart 2014

Inzet van gewapende drones

49. is bezorgd over de schendingen van de mensenrechten en internationale humanitaire wetgeving als gevolg van onwettige doelgerichte moordacties door gewapende drones, die geleid hebben tot een onbekend aantal gedode, ernstig gewonde en getraumatiseerde burgers buiten verklaarde conflictgebieden; steunt de inspanningen in het kader van de relevante speciale procedures van de VN ter bevordering van een transparante en verantwoorde inzet van gewapende drones door staten in overeenstemming met het vastgestelde internationale rechtskader; verzoekt de EU, haar lidstaten en de UNHRC het onderzoek naar illegaal doelgericht doden te blijven ondersteunen en gevolg te geven aan de aanbevelingen van de speciale rapporteurs van de VN voor buitengerechtelijke, standrechtelijke of willekeurige executies en voor terrorismebestrijding en mensenrechten;

Internationaal Strafhof

50. spreekt opnieuw zijn volledige steun uit voor het Internationaal Strafhof en blijft waakzaam voor pogingen om de legitimiteit ervan te ondermijnen; vraagt de actieve ontwikkeling van een EU-standpunt inzake het misdrijf van agressie en de Kampala-amendementen;

Universele periodieke evaluatie

51. benadrukt opnieuw het belang van het universele karakter van de universele periodieke doorlichting (UPR) om te komen tot een volledig inzicht in de mensenrechtensituatie in alle VN-lidstaten, en wijst opnieuw op het blijvende belang van deze tweede doorlichtingscyclus die gericht is op de tenuitvoerlegging van de gedurende de eerste cyclus geaccepteerde aanbevelingen; dringt er echter opnieuw op aan dat de aanbevelingen die door sommige landen niet gedurende de eerste cyclus werden geaccepteerd, bij de voortzetting van het UPR-proces worden heroverwogen;

52. verzoekt de EU-lidstaten deel te nemen aan de interactieve UPR-dialogen om specifieke en meetbare aanbevelingen te doen om zo de kwaliteit van de follow-up en de uitvoering van aanvaarde aanbevelingen te verbeteren; onderstreept dat het belangrijk is dat de Commissie en de EU-lidstaten technische bijstand verlenen om de doorgelichte landen te helpen met de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen om tussentijdse updates te presenteren, teneinde bij te dragen aan een betere uitvoering;

53. benadrukt dat de UPR-aanbevelingen systematisch moeten worden opgenomen in de mensenrechtendialoog en het mensenrechtenoverleg van de EU en in de landenstrategieën voor mensenrechten van de EU; pleit er opnieuw voor dat het Parlement deze aanbevelingen aankaart tijdens zijn eigen werkbezoeken aan derde landen;

54. is ingenomen met alle maatregelen die voorzien in de volledige deelname van een breed spectrum van belanghebbenden, met inbegrip van het maatschappelijk middenveld, aan het UPR-proces; benadrukt dat het belangrijk is dat de EDEO en de lidstaten de UNHRC wijzen op de zorgwekkende kwestie van het slinkende aantal ngo's in een aantal landen overal ter wereld;

Speciale Procedures

55. betuigt opnieuw zijn krachtige steun aan de speciale procedures; benadrukt het fundamentele belang van de onafhankelijkheid van deze mandaten en dringt er bij alle VN-lidstaten op aan hun volledige medewerking aan de speciale procedures te verlenen, onder meer door de mandaathouders voor landenbezoeken te ontvangen, hun dringende verzoeken om actie en in verband met vermeende schendingen te beantwoorden, en te zorgen voor een passende follow-up van de door de mandaathouders gedane aanbevelingen; steunt de op 10 december 2013 uitgebrachte verklaring van de 72 experts van de speciale procedures, en vreest dat het gebrek aan medewerking aan de speciale procedures van sommige lidstaten een belemmering vormt voor het vermogen van de experts om hun mandaat ten uitvoer te leggen;

56. veroordeelt met klem alle vormen van represailles tegen mensenrechtenverdedigers en -activisten die meewerken aan het UPR-proces en de speciale procedures, met name in het geval van China; verzoekt de UNHRC onderzoek te doen naar berichten volgens welke een Chinese activist, Cao Shunli, die pleitte voor deelname van het maatschappelijk middenveld aan de UPR, sinds 14 september 2013 wordt vastgehouden; dringt er bij de voorzitter van de UNHRC op aan deze zaak en andere, vergelijkbare gevallen op de voet te volgen; verzoekt alle lidstaten passende bescherming te bieden tegen dergelijke intimidatiepraktijken; benadrukt dat door dergelijk optreden het hele mensenrechtensysteem van de VN wordt ondermijnd;

Donderdag 13 maart 2014

Betrokkenheid van de EU

57. wijst opnieuw op het belang van actieve EU-deelname aan alle mensenrechtenmechanismen van de VN, met inbegrip van de UNHRC; spoort de EU-lidstaten aan hier invulling aan te geven door steun te verlenen aan en het initiatief te nemen voor resoluties, actief deel te nemen aan debatten en interactieve dialogen, en verklaringen af te leggen; spreekt krachtige steun uit voor de toenemende deelname van de EU aan interregionale initiatieven;

58. wijst er opnieuw op hoe belangrijk het is om de in Genève uitgevoerde werkzaamheden in de context van de UNHRC te integreren in de relevante interne en externe activiteiten van de EU, inclusief die van het Parlement, zoals de commissie- en interparlementaire delegaties, en de bijdragen van de speciale VN-rapporteurs aan de commissievergaderingen;

59. spoort de EUSR voor de mensenrechten aan de doeltreffendheid, samenhang en zichtbaarheid van het EU-mensenrechtenbeleid te blijven versterken in het kader van de UNHRC en bij de verdere ontwikkeling van een nauwe samenwerking met het OHCHR en de speciale procedures, en betreurt dat de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger niet deelneemt aan de bijeenkomsten van de UNHRC op hoog niveau;

60. benadrukt opnieuw het belang van doeltreffende coördinatie en samenwerking tussen de EDEO, de Commissie en de EU-lidstaten op het gebied van mensenrechtenkwesaties; spoort de EDEO aan om, met name via de EU-delegaties in Genève en New York, de coherentie van het EU-optreden te vergroten door middel van tijdig en inhoudelijk overleg en om met één stem naar buiten te treden;

61. benadrukt hoe belangrijk het is dat de EU-lidstaten de UNHRC steunen, door samen te werken aan de verwezenlijking van de ondeelbaarheid en universaliteit van de mensenrechten en, in het bijzonder, door alle internationale mensenrechteninstrumenten die dit orgaan heeft ingesteld, te bekrachtigen; geeft andermaal zijn teleurstelling te kennen over het feit dat het Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden nog steeds door geen enkele EU-lidstaat is geratificeerd; betreurt andermaal dat diverse lidstaten het Verdrag ter bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning, het facultatieve protocol bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, of het facultatieve protocol bij het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten nog niet hebben goedgekeurd en/of geratificeerd; herhaalt zijn oproep aan alle lidstaten om deze verdragen en protocollen te ratificeren; benadrukt dat de lidstaten hun periodieke verslagen tijdig moeten indienen bij de controlerende organen van de VN; verzoekt de EU zich actief bezig te houden met de ontwikkeling van een EU-standpunt inzake het misdrijf van agressie en de Kampala-amendementen;

62. wijst er opnieuw op dat het belangrijk is dat de EU steun blijft verlenen aan de verdediging van de onafhankelijkheid van het OHCHR, teneinde te waarborgen dat het zijn taak op een doeltreffende en onpartijdige manier kan blijven vervullen; benadrukt dat de zekerheid van voldoende financiële middelen van essentieel belang is voor de onpartijdigheid en het functioneren van het OHCHR, vooral omdat er momenteel als gevolg van ontstane situaties behoefte is aan nieuwe regionale OHCHR-kantoren; onderstreept dat er gezorgd moet worden voor voldoende financiële middelen in verband met de toenemende werkdruk van de verdragsorganen; verzoekt de EU een voortrekkersrol te vervullen bij het waarborgen van een doeltreffende werking van het stelsel van verdragsorganen, ook ten aanzien van een adequate financiering;

63. bevestigt nogmaals dat de bescherming van mensenrechtenverdedigers een hoofdprioriteit is van het mensenrechtenbeleid van de EU; waardeert daarom de praktische en financiële steun die is toegewezen aan de dringende bescherming van en steun aan mensenrechtenverdedigers in het kader van het Europees instrument voor democratie en mensenrechten (EIDHR);

o

o o

64. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EUSR voor de mensenrechten, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de voorzitter van de 68e Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, de voorzitter van de VN-Mensenrechtenraad, de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten en de EU-VN-werkgroep die is opgericht door de Commissie Buitenlandse Zaken.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0253

Rusland: veroordeling van demonstranten die betrokken waren bij de protesten op het Bolotnaya-plein

Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over Rusland: veroordeling van demonstranten van het Bolotnaya-plein (2014/2628(RSP))

(2017/C 378/29)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Rusland, in het bijzonder zijn resolutie van 13 juni 2013 over de rechtsstaat in Rusland ⁽¹⁾,
 - gezien de verklaring van de woordvoerder van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) van 24 februari 2014 over de veroordeling van demonstranten in verband met de gebeurtenissen op het Bolotnaya-plein,
 - gezien de Russische grondwet, en met name artikel 118 daarvan, dat stipuleert dat in de Russische Federatie uitsluitend recht wordt gesproken door rechtbanken, en artikel 120 daarvan, dat stipuleert dat rechters onafhankelijk zijn en uitsluitend ondergeschikt aan de Russische grondwet en de federale wetten,
 - gezien het mensenrechtenoverleg tussen de EU en Rusland van 28 november 2013,
 - gezien het rapport van 17 december 2013 van het Europees Comité inzake de voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (CPT-Comité) over zijn periodieke bezoek aan de Russische Federatie,
 - gezien de verklaring van 4 maart 2014 van de Ombudsman voor de mensenrechten van de Russische Federatie, Vladimir Loekin, over openbare demonstraties in Moskou en de maatregelen die de rechtshandavingsinstanties hebben genomen,
 - gezien artikel 122, lid 5, en artikel 110, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Russische Federatie een volwaardig lid van de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa is en zich als zodanig heeft verplicht tot naleving van de democratische beginselen, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten; overwegende dat er vanwege verschillende ernstige schendingen van de rechtsstaat en de goedkeuring van restrictieve wetten in de afgelopen maanden steeds meer bezorgdheid is ontstaan over de mate waarin Rusland zich houdt aan zijn internationale en nationale verplichtingen;
- B. overwegende dat op 6 mei 2012, de dag voor de inauguratie van president Vladimir Poetin, tientallen van de naar schatting tienduizenden demonstranten op het Bolotnaya-plein sporadisch slaags raakten met de politie, leidend tot licht verwondingen;
- C. overwegende dat circa 600 demonstranten kort zijn vastgehouden en dat tegen 28 personen strafrechtelijke procedures zijn gestart; overwegende dat de autoriteiten een onderzoek zijn gestart naar de acties van de demonstranten, ze aanduidend als „massaal oproer”, dat volgens de Russische wetgeving een vorm van massale activiteiten vormt waaronder ook „geweld, pogroms, vernieling van bezittingen, gebruik van wapens of gewapend verzet tegen de autoriteiten” vallen; overwegende dat de autoriteiten stelden dat het geweld was gepland als onderdeel van een samenzwering om het land te destabiliseren en de regering omver te werpen;
- D. overwegende dat verschillende processen en gerechtelijke procedures in de afgelopen jaren aanleiding zijn geweest om vraagtekens te plaatsen bij de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de gerechtelijke instellingen van de Russische Federatie;
- E. overwegende dat een groot aantal Russische en internationale mensenrechtenorganisaties hebben bericht dat buitensporige maatregelen en agressieve acties van de veiligheidstroepen, alsmede excessief gebruik van geweld, de oorzaak waren van het uitbreken van gewelddadigheden, gevolgd door willekeurige arrestaties van de demonstranten; overwegende dat de Ombudsman voor de mensenrechten van de Russische Federatie in zijn evaluatie heeft bevestigd dat de beschuldigingen betreffende het organiseren van massaal oproer ongegrond waren;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0284.

Donderdag 13 maart 2014

- F. overwegende dat een Russische rechtbank op 24 februari 2014 acht van de demonstranten heeft veroordeeld tot straffen uiteenlopend van een voorwaardelijke straf tot vier jaar gevangenisstraf, in 2013 gevolgd door drie zwaardere gevangenisstraffen, alsmede de gedwongen psychiatrische behandeling van de activist Mikhail Kosenko;
- G. overwegende dat een groot aantal aanhoudingen plaatsvond tijdens vreedzame demonstraties ter ondersteuning van de verdachten in de zaak betreffende het Bolotnaya-plein op 12 en 24 februari 2014; overwegende dat ruim 200 mensen die bijeenkwamen buiten de rechtbank van het arrondissement Zamoskvoretsky op 24 februari 2014 om de uitspraak in de zaak te vernemen in de loop van enkele uren zijn aangehouden; overwegende dat de leiders van de oppositie Boris Nemtsov en Aleksei Navalny vervolgens zijn veroordeeld tot 10 dagen gevangenisstraf; overwegende dat Aleksei Navalny gedurende de twee maanden daarna onder huisarrest is geplaatst en dat hij op 5 maart 2014 een elektronische armband moest gaan dragen om zijn activiteiten te registreren;
- H. overwegende dat de Russische autoriteiten de programma's voor massale observatie uitbreiden; overwegende dat deze programma's, in combinatie met de anti-LGBT-wetten en de wetten ter beperking van de vrijheid van ngo's, de Russische autoriteiten een zeer krachtig instrument in handen geven om de oppositie in de gaten te houden en te onderdrukken;
- I. overwegende dat de mensenrechtensituatie in Rusland in de afgelopen jaren is verslechterd en dat de Russische autoriteiten een reeks wetten hebben aangenomen die twijfelachtige bepalingen bevatten en die gebruikt kunnen worden om de oppositie en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld verder aan banden te leggen en de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vergadering te belemmeren; overwegende dat deze hardere maatregelen acties omvatten als politie-invalen, confiscatie van eigendommen, administratieve sancties en andere acties die tot doel hebben om maatschappelijke organisaties te verhinderen of te ontmoedigen hun activiteiten uit te voeren;
- J. overwegende dat leiders van de oppositiepartijen en -bewegingen worden geïntimideerd door de Russische autoriteiten en soms worden aangehouden op grond van uiteenlopende beschuldigingen, zoals Iliya Yashin, leider van de beweging Solidariteit, Gleb Fetisov, covoorzitter van de Alliantie van groenen en sociaal-democraten en Yevgeni Vitishko, milieuactivist en vooraanstaand lid van Yabloko;
- K. overwegende dat het Comité van de Raad van Europa inzake de voorkoming van foltering in december 2013 een groot aantal verklaringen heeft opgetekend over slechte behandeling en marteling van gevangenen door leden van de rechtshandhavinginstanties en de politie;
1. spreekt zijn ernstige verontrusting uit over de rechtszaak tegen de demonstranten op het Bolotnaya-plein, die van meet af aan ernstige gebreken vertoonde, met name omdat het ging om een politiek gemotiveerde aanklacht;
 2. is van mening dat de beschuldigingen en de veroordelingen buitensporig zwaar zijn en niet in verhouding staan tot de gebeurtenissen en de strafbare feiten waarvan de demonstranten worden beschuldigd; is van mening dat het vonnis, gezien de procedurele tekortkomingen en het langdurige voorarrest, wederom vragen oproept met betrekking tot de toestand van de rechtsstaat in Rusland;
 3. roept de Russische justitiële autoriteiten op de vonnissen tijdens de beroepsprocedure te heroverwegen en over te gaan tot vrijlating van de acht demonstranten en van Bolotnaya-gevangene Mikhail Kosenko, die is veroordeeld tot gedwongen psychiatrische behandeling;
 4. spreekt eveneens zijn ernstige verontrusting uit over de aanhouding van een groot aantal vreedzame demonstranten na de vonnissen in de Bolotnaya-zaak en roept op tot het seponeren van alle aanklachten tegen hen; roept de Russische regering verder op de rechten van alle burgers op uitoefening van hun fundamentele vrijheden en universele mensenrechten te eerbiedigen;
 5. herinnert aan het belang van volledige naleving door Rusland van zijn internationale juridische verplichtingen als lid van de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, alsmede van de fundamentele mensenrechten en de rechtsstaat zoals vastgelegd in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR); wijst erop dat de recente ontwikkelingen indruisen tegen de hervormingen die noodzakelijk zijn voor verbetering van de democratische normen, de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Rusland;
 6. uit zijn bezorgdheid over de ontwikkelingen in de Russische Federatie met betrekking tot de eerbiediging en de bescherming van de mensenrechten en de eerbiediging van gemeenschappelijk overeengekomen democratische beginselen, regels en procedures, vooral met betrekking tot de wet op buitenlandse agenten, de anti-LGBT-wetgeving, het opnieuw strafbaar stellen van laster, de wet op hoogverraad en de wetgeving die openbare demonstraties aan banden legt; verzoekt Rusland met klem zijn internationale verplichtingen als lid van de Raad van Europa na te komen;

Donderdag 13 maart 2014

7. roept de Russische regering op concrete maatregelen te nemen om de toename van mensenrechtenschendingen te stoppen, in het bijzonder door een einde te maken aan het voortdurend intimideren van maatschappelijke organisaties en activisten; roept de Russische uitvoerende en wetgevende macht op over te gaan tot heroverweging en eventuele schrapping van recentelijk goedgekeurde wetgeving en maatregelen die indruisen tegen de verklaarde verbintenissen inzake de mensenrechten en fundamentele vrijheden als lid van de Raad van Europa en rekening te houden met de voorstellen van de Russische Ombudsman voor de mensenrechten en de Mensenrechtenraad van de president van de Russische Federatie;
 8. dringt er bij de Russische justitiële en wetshandhavingsautoriteiten op aan hun taken op onpartijdige en onafhankelijke wijze uit te voeren;
 9. benadrukt dat de vrijheid van vergadering in de Russische Federatie wordt gewaarborgd door artikel 31 van de Russische grondwet en door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens dat door Rusland is ondertekend, hetgeen de Russische autoriteiten verplicht tot naleving ervan;
 10. roept de Russische Federatie op zijn observatieprogramma's in overeenstemming te brengen met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens;
 11. betreurt de aanhoudende harde aanpak van burgers die kritiek uiten op het regime en van de resterende onafhankelijke mediakanalen, waaronder TV Dozhd (Regen) en radio Ekho Moskv;
 12. roept de hoge vertegenwoordiger en de Europese dienst voor extern optreden (EDEO) op te waarborgen dat de zaken van alle om politieke redenen vervolgte personen ter sprake worden gebracht bij het mensenrechtenoverleg tussen de EU en Rusland, en dat de Russische vertegenwoordigers bij dit overleg formeel om reacties op elke zaak worden verzocht;
 13. roept de voorzitters van de Raad en de Commissie en de VV/HV ertoe op deze zaken nauwlettend te blijven volgen en de kwesties in verschillende vormen en op verschillende vergaderingen met Rusland aan te kaarten, en het Parlement verslag uit brengen van de gedachteswisselingen met de Russische autoriteiten;
 14. dringt er bij de Raad op aan een gezamenlijk beleid te formuleren met betrekking tot Rusland, zodat de 28 lidstaten en de instellingen van de EU een krachtig gemeenschappelijk standpunt inzake mensenrechten kunnen uitdragen in de betrekkingen met Rusland, en kunnen aandringen op het beëindigen van de beperking van de vrijheid van meningsuiting, vergadering en vereniging in Rusland; verzoekt om dit gemeenschappelijke standpunt te formuleren in de conclusies van de Raad buitenlandse zaken van de EU;
 15. dringt er bij de hoge vertegenwoordiger en de EDEO op aan ervoor te zorgen dat de Unie bij elke gelegenheid, maar binnen de grenzen van de nationale Russische wetgeving, streeft naar contacten met en ondersteuning van Russische maatschappelijke organisaties, waaronder organisaties die zich inzetten voor de waarden van democratie, mensenrechten en rechtsstaat;
 16. dringt er met betrekking tot de lopende programmeringsfase van de financiële instrumenten van de EU bij de Commissie en de EDEO op aan de financiële steun aan Russische maatschappelijke organisaties te verhogen met behulp van het Europees instrument voor democratie en mensenrechten en het fonds voor maatschappelijke organisaties en lokale overheden, en het Civil Society Forum EU-Rusland op te nemen in het partnerschapsinstrument, om duurzame en geloofwaardige ondersteuning op lange termijn te waarborgen;
 17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, alsmede de president, de regering en het parlement van de Russische Federatie.
-

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0254

Raadplegingsrondes met betrekking tot opschorting van het lidmaatschap van Oeganda en Nigeria van de Overeenkomst van Cotonou in het licht van hun recente wetgeving tot verdere strafbaarstelling van homoseksualiteit**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over raadplegingen met betrekking tot opschorting van het lidmaatschap van Uganda en Nigeria van de Overeenkomst van Cotonou in het licht van hun recente wetgeving tot verdere strafbaarstelling van homoseksualiteit (2014/2634(RSP))**

(2017/C 378/30)

Het Europees Parlement,

- gezien de internationale verplichtingen en instrumenten op het gebied van de mensenrechten die onder meer voortvloeien uit de VN-verdragen inzake de rechten van de mens en uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, en die de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden waarborgen en discriminatie verbieden,
- gezien de Universele Verklaring van de rechten van de mens (UVRM), het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR), het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (IVDV) en het Afrikaans Handvest van de rechten van de mens en de volkeren (AHRMV),
- gezien resolutie 17/19 van de VN-Mensenrechtenraad van 17 juni 2011 over mensenrechten, seksuele gerichtheid en genderidentiteit,
- gezien de tweede wijziging van de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds (de Overeenkomst van Cotonou) en de daarin opgenomen bepalingen en verplichtingen inzake mensenrechten en volksgezondheid, met name artikel 8, lid 4, artikel 9, artikel 31 bis, onder e), en artikel 96,
- gezien artikel 2, artikel 3, lid 5, en de artikelen 21, 24, 29 en 31 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de artikelen 10 en 215 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, die de Unie en haar lidstaten in hun betrekkingen met de rest van de wereld verplichten tot handhaving en bevordering van de universele mensenrechten en de bescherming van het individu en tot het nemen van beperkende maatregelen in geval van ernstige schending van de mensenrechten,
- gezien de richtsnoeren voor de bevordering en de bescherming van het genot van alle mensenrechten door lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen (LGBTI), die de Raad op 24 juni 2013 heeft goedgekeurd,
- gezien de verklaring van 15 januari 2014 van Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, waarin zij haar verontrusting te kennen geeft over de bekrachtiging van de Nigeriaanse wet die een verbod inhoudt op huwelijken tussen personen van hetzelfde geslacht,
- gezien de verklaring van de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger van 20 december 2013 over de aanneming van het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit in Uganda,
- gezien de verklaring van president Obama van 16 februari 2014 over de aanneming van het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit in Uganda en zijn verzoek aan president Museveni om dit wetsvoorstel niet te bekrachtigen,
- gezien de verklaring van 18 februari 2014 van de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger over de Ugandese wetgeving tegen homoseksualiteit,
- gezien de verklaring van Ban Ki-moon van 25 februari 2014 waarin de Ugandese autoriteiten worden opgeroepen het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit te herzien of in te trekken,

Donderdag 13 maart 2014

- gezien de verklaring van 4 maart 2014 van de hoge vertegenwoordiger namens de Europese Unie over de Ugandese wet tegen homoseksualiteit,
 - gezien zijn resolutie van 5 juli 2012 over geweld tegen lesbiennes en de rechten van lesbiennes, homo- en biseksuelen, transgenders en intersekse (LGBTI) in Afrika ⁽¹⁾, zijn wetgevingsresolutie van 13 juni 2013 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tot tweede wijziging van de Partnerschaps-overeenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 en voor de eerste maal gewijzigd te Luxemburg op 25 juni 2005 ⁽²⁾, en zijn resolutie van 11 december 2013 over het jaarverslag inzake mensenrechten en democratie in de wereld in 2012 en het beleid van de Europese Unie ter zake ⁽³⁾,
 - gezien zijn resolutie van 17 december 2009 over Oeganda: wetsontwerp anti-homoseksualiteit ⁽⁴⁾, zijn resolutie van 16 december 2010 over Uganda: het „wetsontwerp-Bahati” en discriminatie van de LGBT-bevolking ⁽⁵⁾, en zijn resolutie van 17 februari 2011 over Oeganda: de moord op David Kato ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resoluties van 15 maart 2012 ⁽⁷⁾ en 4 juli 2013 ⁽⁸⁾ over de situatie in Nigeria,
 - gezien zijn resolutie van 16 januari 2014 over recente stappen gericht op het criminaliseren van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en interseksuele mensen (LGBTI) ⁽⁹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 28 september 2011 over mensenrechten, seksuele geaardheid en seksuele identiteit bij de Verenigde Naties ⁽¹⁰⁾,
 - gezien artikel 122, lid 5, en artikel 110, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat alle mensen vrij en gelijk in waardigheid en rechten worden geboren; overwegende dat alle staten verplicht zijn geweld en aanzetting tot haat en stigmatisering op grond van seksuele gerichtheid, genderidentiteit en genderexpressie te voorkomen;
- B. overwegende dat het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) van de Europese Unie het volgende ten doel heeft: ontwikkeling en versterking van de democratie en de rechtsstaat, alsmede eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden;
- C. overwegende dat maar liefst 76 landen homoseksualiteit als misdrijf beschouwen, en dat vijf ervan daarvoor de doodstraf kennen;
- D. overwegende dat vrijwillig geslachtsverkeer tussen personen van hetzelfde geslacht reeds strafbaar was uit hoofde van artikel 145 van het Ugandese wetboek van strafrecht (strafmaat veertien jaar gevangenisstraf) en uit hoofde van artikel 214 van het Nigeriaanse wetboek van strafrecht (strafmaat zeven jaar gevangenisstraf, dan wel de doodstraf in twaalf staten waar de sharia van toepassing is);
- E. overwegende dat het parlement van Uganda op 20 december 2013 zijn goedkeuring hechtte aan het wetsvoorstel tot bestrijding van homoseksualiteit, waarbij steun voor de rechten van LGBTI's met ten hoogste zeven jaar gevangenisstraf wordt bestraft, het geven van gelegenheid voor homoseksualiteit eveneens met zeven jaar gevangenisstraf wordt bestraft, en „recidivisten” of hiv-positieve schuldigen levenslange gevangenisstraf krijgen; overwegende dat het wetsvoorstel op 24 februari 2014 door president Yoweri Museveni Kaguta van de Republiek Uganda is bekrachtigd;

⁽¹⁾ PB C 349 E van 29.11.2013, blz. 88.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0273.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0575.

⁽⁴⁾ PB C 286 E van 22.10.2010, blz. 25.

⁽⁵⁾ PB C 169 E van 15.6.2012, blz. 134.

⁽⁶⁾ PB C 188 E van 28.6.2012, blz. 62.

⁽⁷⁾ PB C 251 E van 31.8.2013, blz. 97.

⁽⁸⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0335.

⁽⁹⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0046.

⁽¹⁰⁾ PB C 56 E van 26.2.2013, blz. 100.

Donderdag 13 maart 2014

- F. overwegende dat de Ugandese overheid een wet ter bestrijding van pornografie en een wet op de openbare orde heeft ingevoerd waarmee de mensenrechten en mensenrechtenorganisaties verder in het nauw komen; overwegende dat hieruit blijkt dat maatschappelijke organisaties met verder ingeperkte speelruimte en een verslechterend politiek klimaat worden geconfronteerd;
- G. overwegende dat de Nigeriaanse senaat op 17 december 2013 een wetsontwerp houdende een verbod op huwelijken tussen personen van hetzelfde geslacht heeft aangenomen, waarmee personen die een relatie hebben met iemand van hetzelfde geslacht veroordeeld kunnen worden tot maximaal veertien jaar gevangenisstraf, en personen die getuige zijn bij een huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht of die bij de exploitatie van een LGBTI-bar of bij een organisatie of vereniging voor LGBTI's betrokken zijn tot maximaal tien jaar gevangenisstraf veroordeeld kunnen worden; overwegende dat deze wet in januari 2014 door de handtekening van President Goodluck Jonathan rechtskracht kreeg;
- H. overwegende dat LGBTI's in deze landen steeds meer intimidatie te verduren hebben van media, medeburgers en politieke en religieuze leiders, dat hun rechten en die van ngo's en mensenrechtenorganisaties worden ingeperkt en dat geweld jegens hen gelegitimeerd wordt; overwegende dat kort na de ondertekening van de wet door president Museveni in een sensatieblad de namen en foto's van tweehonderd Ugandese homoseksuele mannen en vrouwen werden gepubliceerd, met alle gevolgen van dien voor hun veiligheid; overwegende dat er in de pers berichten verschijnen van een toenemend aantal arrestaties en gewelddaden tegen LGBTI's in Nigeria;
- I. overwegende dat vele staatshoofden en regeringsleiders, VN-leiders, regerings- en parlementenvertegenwoordigers, de EU (de Raad, het Parlement, de Commissie en de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger) en tal van vooraanstaande personen al hun sterke afkeuring hebben uitgesproken over wetgeving waarbij LGBTI's worden gecriminaliseerd;
- J. overwegende dat de EU-ontwikkelingssamenwerking steun moet bieden aan het streven van ACS-landen naar ontwikkeling van juridische en beleidsmatige ondersteunende kaders en afschaffing van bestraffende wetten, beleidslijnen, praktijken, stigmatisering en discriminatie waardoor de rechten van de mens worden ondermijnd, de kwetsbaarheid voor hiv/aids wordt vergroot en de toegang tot doeltreffende hiv/aidspreventie, -behandeling, -verzorging en -steun, waaronder geneesmiddelen, voorzieningen en diensten voor hiv/aidspatiënten en de meest kwetsbare bevolkingsgroepen, wordt belemmerd;
- K. overwegende dat UN Aids en het Wereldfonds voor aids-, tuberculose- en malariabestrijding vrezen dat LGBTI's en 3,4 miljoen hiv-geïnfecteerden in Nigeria en Uganda verstoken zullen blijven van gezondheidszorg, die voor hen van levensbelang is, en dat deze organisaties erop aandringen dat de bewuste wetten met spoed op hun grondwettelijkheid worden getoetst, gezien de ernstige implicaties ervan voor de volksgezondheid en de rechten van de mens;
- L. overwegende dat bij verdere criminalisering van vrijwillige seksuele betrekkingen tussen volwassenen van hetzelfde geslacht vooruitgang bij het verwezenlijken van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, met name wat betreft gendergelijkheid en ziektebestrijding, en met het ontwikkelingskader na 2015 nog verder uit het zicht zal raken;
- M. overwegende dat lidstaten als Nederland, Denemarken en Zweden en ook andere landen, waaronder de Verenigde Staten en Noorwegen, besloten hebben de hulp aan de Ugandese regering te staken of in plaats daarvan maatschappelijke organisaties te steunen;
- N. overwegende dat artikel 96, lid 1 bis, van de Overeenkomst van Cotonou voorziet in een overlegprocedure die kan uitmonden in opschorting van het lidmaatschap van aangesloten landen die hun verplichtingen inzake de mensenrechten als bedoeld in artikel 8, lid 4, en artikel 9 niet nakomen;
1. betreurt de invoering van wetten die een ernstige bedreiging vormen van de universele rechten zoals het recht op leven, de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering, en het recht gevrijwaard te zijn van foltering en van wrede, onmenselijke of ontorende behandeling; herhaalt dat seksuele gerichtheid en genderidentiteit zaken zijn die onder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer vallen, zoals gewaarborgd door het internationale recht en nationale grondwetten; onderstreept dat LGBTI-gelijkheid een onloscheurbaar onderdeel uitmaakt van de fundamentele mensenrechten;
 2. herinnert aan de uitspraken van de Afrikaanse commissie voor de rechten van de mens en de volkeren en de commissie voor de rechten van de mens van de Verenigde Naties die inhouden dat een staat zich niet met binnenlandse wetgeving aan zijn internationale verplichtingen inzake de rechten van de mens kan onttrekken;

Donderdag 13 maart 2014

3. dringt er bij de president van Uganda op aan dat hij de antihomowet en artikel 145 van het wetboek van strafrecht intrekt; dringt er bij de president van Nigeria op aan dat hij de wet houdende een verbod op huwelijken van personen van gelijk geslacht en de artikelen 214 en 217 van het wetboek van strafrecht intrekt omdat daarmee de internationale verplichtingen inzake mensenrechten worden geschonden;
 4. wijst erop dat de regeringen van Uganda en Nigeria met de invoering van deze wetten hun verplichtingen hebben verzaakt die voortvloeien uit artikel 9, lid 2, van de Overeenkomst van Cotonou betreffende eerbiediging van de mensenrechten, de democratische beginselen en de rechtsstaat;
 5. stelt andermaal dat deze wetten gelden als bijzonder dringende gevallen in de zin van artikel 96, lid 1 bis, onder b), van de Overeenkomst van Cotonou en dus als uitzonderlijke gevallen van bijzonder ernstige en flagrante schending van de mensenrechten en de menselijke waardigheid in de zin van artikel 9, lid 2, zodat een onmiddellijke reactie vereist is;
 6. verzoekt de Commissie derhalve overeenkomstig artikel 8 met spoed ter plaatse en op ministersniveau een versterkte politieke dialoog op gang te brengen, en wel ten laatste ter gelegenheid van de EU-Afrika-top;
 7. verzoekt de Commissie en de lidstaten hun strategie inzake ontwikkelingssamenwerking met Uganda en Nigeria te heroverwegen en de hulp liever te verplaatsen naar maatschappelijke en andere organisaties dan deze geheel, of zelfs maar voor een bepaald terrein, te staken;
 8. bepleit dat de Afrikaanse Unie hierin het voortouw neemt en een interne commissie instelt die de bewuste wetten en kwesties moet onderzoeken;
 9. verlangt dat de leiders van de Afrikaanse Unie en de Europese Unie de bewuste wetten aan de orde stellen in het overleg op de vierde Afrika-EU-top die op 2 en 3 april 2014 zal plaatsvinden;
 10. verzoekt de lidstaten c.q. de hoge vertegenwoordiger om met steun van de Commissie na te gaan welke gerichte sancties er kunnen worden ingesteld tegen de sleutelfiguren die verantwoordelijk zijn voor de opstelling en invoering van de twee wetten, bijvoorbeeld een inreisverbod of een visumweigering;
 11. herinnert aan het arrest van het Hof van 7 november 2013 in zaken C-199-201/12 (X, Y en Z tegen Minister voor Immigratie en Asiel), waarin wordt gesteld dat personen met een specifieke seksuele gerichtheid wier gedrag of identiteit door de wet strafbaar wordt gesteld, met het oog op asielverlening een specifieke sociale groep kunnen vormen;
 12. betreurt dat Afrikaanse landen steeds meer in sociaal, economisch en politiek opzicht klem komen te zitten door de dreiging van een godsdienstig fundamentalisme dat overal doordringt, met alle rampzalige gevolgen van dien voor de waardigheid, ontwikkeling en vrijheid van het individu;
 13. dringt er bij de Commissie en de Raad op aan in een eventuele vervolgovereenkomst ter vervanging van de Overeenkomst van Cotonou een uitdrukkelijke clausule inzake non-discriminatie op grond van seksuele gerichtheid op te nemen, zoals het Parlement al meermalen heeft gevraagd;
 14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de Europese Dienst voor extern optreden, de lidstaten, de nationale regeringen en parlementen van Uganda, Nigeria, de Democratische Republiek Congo en India en de presidenten van Uganda en Nigeria.
-

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0255

Veiligheid en mensenhandel in de Sinai**Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over veiligheid en mensenhandel in de Sinai (2014/2630(RSP))**

(2017/C 378/31)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn resoluties van 15 maart 2012 over mensenhandel in de Sinai, met name het geval van Solomon W. ⁽¹⁾, van 16 december 2010 over de gijzeling van Eritrese vluchtelingen in de Sinai ⁽²⁾ en van 6 februari 2014 over de situatie in Egypte ⁽³⁾,
- gezien de verklaringen van vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid Catherine Ashton over de veiligheidssituatie in de Sinai van 11 september 2013, 3 en 8 oktober 2013, 24 december 2013, 24 januari 2014 en 17 februari 2014 over de terroristische aanslag in de Sinai,
- gezien de publicatie van Europol van 3 maart 2014 getiteld „Irregular migrants from the Horn of Africa with European sponsors kidnapped for ransom and held in Sinai” (Illegale migranten uit de Hoorn van Afrika met Europese sponsors, die voor losgeld ontvoerd worden en vastgehouden worden in de Sinai),
- gezien artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van 1950,
- gezien de Partnerschapsovereenkomst van Cotonou tussen de ACS-landen en de Europese Unie,
- gezien het VN-verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 1951 en het aanvullende protocol van 1967, en gezien het memorandum van overeenstemming tussen de UNHCR en de Egyptische regering van 1954,
- gezien het verdrag van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid inzake de specifieke aspecten van de vluchtelingenproblematiek in Afrika,
- gezien het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of straf van 1984 en het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van mensenhandel van 2005,
- gezien het VN-protocol van 2000 inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van de handel in mensen, met name vrouwen en kinderen, dat een aanvulling vormt op het VN-Verdrag tegen de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, met name de artikelen 6 en 9 daarvan,
- gezien de Verklaring van Brussel inzake het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, aangenomen op 20 september 2002,
- gezien Richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel met een korte geldigheidsduur die wordt afgegeven aan de slachtoffers van mensenhandel en Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het voorkomen en tegengaan van mensenhandel en het beschermen van de slachtoffers,
- gezien artikel 2, artikel 6, lid 1, en de artikelen 7 en 17 („Tegen een dergelijke inmenging of aantasting heeft een ieder recht op bescherming door de wet”) van het Internationale Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten,
- gezien de associatieovereenkomst EU-Egypte en met name de preambule en artikel 2 daarvan,

⁽¹⁾ PB C 251 E van 31.8.2013, blz. 106.

⁽²⁾ PB C 169 E van 15.6.2012, blz. 136.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0100.

Donderdag 13 maart 2014

- gezien artikel 89 van de grondwet van de Arabische Republiek Egypte en gezien de Egyptische wet nr. 64 van 2010 inzake de bestrijding van mensenhandel,
 - gezien de Israëlische anti-infiltratiewet,
 - gezien de UNHCR-richtsnoeren inzake Eritrea,
 - gezien artikel 122, lid 5, en artikel 110, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat terroristische aanvallen, de verspreiding van wapens, de infiltratie door buitenlandse en Egyptische jihadisten en de radicalisering van een deel van de plaatselijke bevolking in de Sinai voor een toenemend veiligheidsprobleem zorgen voor Egypte, Israël en andere landen in de regio; overwegende dat de veiligheidssituatie in de Sinai snel verslechterd is — met diverse extremistische groepen die de veiligheid ontwrichten en meer dan 250 terroristische aanvallen, meestal tegen Egyptische veiligheidstroepen en hun installaties, waarbij meer dan honderd personen, voor het merendeel politie- en militair personeel, zijn omgekomen — sinds de vorige president, Mohammed Morsi, in juli 2013 werd afgezet; overwegende dat terroristische aanvallen in het gebied van het Suezkanaal en op gasleidingen eveneens een reden tot grote verontrusting zijn;
- B. overwegende dat de infiltratie door extremisten het streven naar herstel van de veiligheid in de Sinai ondermijnt; overwegende dat diverse met Al Qaida gelieerde of hierdoor geïnspireerde terroristische groepen nog steeds actief zijn in het gebied; overwegende dat sommige van deze groepen het doel van hun terroristische acties tot buiten de Sinai hebben uitgebreid; overwegende dat andere lokale militante groepen die in de Sinai opereren niet tot extremistische groeperingen behoren maar gewapende Bedoeïenen zijn die zich bezighouden met smokkel en mensenhandel;
- C. overwegende dat het Egyptische leger onlangs militaire operaties in de Sinai is gestart om terroristische en extremistische groepen te bestrijden en de veiligheid te herstellen; overwegende dat de Egyptische regering en de veiligheidstroepen niet in staat lijken de veiligheids crisis in de Sinai onder controle te krijgen; overwegende dat de wetteloosheid in de regio criminele netwerken, mensenhandelaars en andere criminele bendes in staat stelt ongehinderd en ongestraft te werk te gaan; overwegende dat de mensenhandel in volle omvang lijkt door te gaan, ongeacht het huidige offensief van de Egyptische veiligheidstroepen in de Sinai; overwegende dat de Sinai lang heeft gediend als smokkelroute naar en uit de Gazastrook; overwegende dat er bezorgdheid is over een media-blackout betreffende de ontwikkelingen in de Sinai;
- D. overwegende dat de sociaaleconomische marginalisering van de lokale Bedoeïenenbevolking een van de belangrijkste redenen is van de veiligheidsproblemen in de Sinai; overwegende dat bewoners van de Sinai jarenlang hebben geleden onder armoede, discriminatie, beperkte toegang tot gezondheidsdiensten en onderwijs, waardoor zij weinig vertrouwen hebben in een overheid die hun situatie en hun wensen negeert;
- E. overwegende dat maandelijks duizenden asielzoekers en migranten uit de Hoorn van Afrika hun land van herkomst ontvluchten omdat daar sprake is van mensenrechtenschendingen en een humanitaire crisis; overwegende dat er alleen al uit Eritrea tot 3 000 mensen per maand wegvluchten, volgens de speciaal VN-gezant voor de mensenrechtensituatie in Eritrea; overwegende dat er naar schatting duizenden mensen in Oost-Sudan zijn ontvoerd, naar Egypte zijn gebracht en in de Sinai zijn gemarteld, dat er daarvan sinds begin 2008 meer dan 4 000 zijn gestorven, en dat er momenteel vermoedelijk ca. 1 000 Afrikaanse vluchtelingen gevangen worden gehouden;
- F. overwegende dat er ieder jaar in de Sinai duizenden mensen omkomen en verdwijnen terwijl anderen, waaronder veel vrouwen en kinderen, worden gekidnapt in vluchtelingenkampen of in het gebied daaromheen, met name in het Sudanese vluchtelingenkamp Shagarab, of onderweg naar hereniging met hun familie in Sudan of Ethiopië, en door mensenhandelaars gegijzeld worden voor losgeld; overwegende dat de slachtoffers van mensenhandelaars op de meest mensonterende en wrede wijze worden misbruikt en het doelwit zijn van stelselmatig geweld en foltering, verkrachting en seksueel misbruik, en dwangarbeid, of worden gedood voor orgaanhandel; overwegende dat er volgens slachtoffers, omwonenden en mensenrechtenorganisaties speciaal voor dit doel martelkampen zijn opgezet;
- G. overwegende dat er geloofwaardige berichten zijn dat bepaalde Sudanese en Egyptische veiligheidstroepen samenwerken met handelaars in asielzoekers en migranten, en dat zowel Sudan als Egypte er vrijwel niet in slagen onderzoek te doen naar de verantwoordelijke functionarissen en deze te vervolgen, waardoor de verplichtingen van beide landen overeenkomstig het VN-verdrag tegen foltering in het gedrang komen; overwegende dat de Egyptische autoriteiten ontkennen dat dergelijke gevallen zich voordoen;

Donderdag 13 maart 2014

- H. overwegende dat mensenhandel in de Sinai voor de georganiseerde misdaad een uiterst lucratieve bezigheid is; overwegende dat er volgens de UNHCR complexe netwerken voor mensenhandel zijn opgezet, waarbij mensen-smokkelaars, ontvoerders zoals groepen van stamleden van de Rashaida in Eritrea en noordoost-Sudan, tussenpersonen in vluchtelingenkampen, omgekochte militairen, politiemensen en douanepersoneel en criminele elementen uit de Egyptische Bedoeïengemeenschappen zijn betrokken;
- I. overwegende dat degenen die niet in staat zijn het losgeld bijeen te brengen vaak vermoord worden en dat er ook als het losgeld is betaald geen garantie is dat de gijzelaars vrijgelaten worden; overwegende dat er een nieuwe praktijk ontstaan is in de waardeketen van de mensenhandel met betrekking tot gijzelaars die geen losgeld bijeen kunnen brengen;
- J. overwegende dat degenen die de Sinai hebben overleefd, fysieke en geestelijke steun nodig hebben; overwegende dat de meeste personen die de Sinai hebben overleefd, evenwel worden vastgezet, dat hun medische zorg of maatschappelijke diensten worden ontzegd, dat zij documenten moeten ondertekenen die zij niet begrijpen, en dat zij geen rechtshulp krijgen in het land van bestemming, terwijl velen van hen worden gerepatriëerd naar hun land van herkomst, hetgeen in strijd is met het beginsel van non-refoulement;
- K. overwegende dat de Egyptische autoriteiten de UNHCR volgens berichten geen toegang verlenen tot asielzoekers en migranten die in de Sinai zijn gearresteerd en geen pogingen doen om potentiële slachtoffers van mensenhandel onder hen op te sporen; overwegende dat de door Egypte gemaakte voorbehouden op het VN-vluchtelingenverdrag het recht van vluchtelingen op onderwijs, sociale zekerheid en werk beperken;
- L. overwegende dat de slachtoffers in veel gevallen familie in lidstaten van de EU hebben; overwegende dat volgens de meest recente publicatie van Europol diverse EU-lidstaten aanwijzingen hebben dat er in de Europese Unie afpersing plaatsvindt namens georganiseerde criminele groeperingen van Bedoeïenen in de Sinai; overwegende dat het in het belang van de EU is om te weten welke criminele organisaties bij dergelijke afpersingspraktijken zijn betrokken;
- M. overwegende dat er volgens cijfers van de UNHCR 53 000 Afrikaanse asielzoekers in Israël verblijven die het land sinds 2005 via Egypte zijn binnengekomen; overwegende dat er vóór juni 2012 gemiddeld 1 500 asielzoekers per maand Israël binnenkwamen via de Sinai, en dat dit aantal volgens de Israëlische autoriteiten in 2012 sterk is gedaald doordat de plaatsing van hekken langs de grens tussen Israël en Egypte voltooid is; overwegende dat de UNHCR zijn bezorgdheid heeft geuit over een recent amendement op de Israëlische anti-infiltratiewet dat de rechten van asielzoekers verder beperkt;
- N. overwegende dat de EU Egypte en Israël herhaaldelijk heeft gevraagd de hulp en bescherming aan asielzoekers en vluchtelingen die in hun gebied verblijven of er doorheen reizen, verder uit te bouwen en kwalitatief te verbeteren; overwegende dat Sudanese functionarissen de EU op 7 november 2013 om hulp inzake mensenhandel hebben verzocht;
1. veroordeelt de recente terroristische aanvallen op veiligheidstroepen en burgers in de Sinai; is ernstig verontrust over de verdere verslechtering van de veiligheidssituatie in de Sinai en dringt aan op grotere inspanningen van de Egyptische interim-regering en de veiligheidstroepen om de veiligheid te herstellen overeenkomstig het internationale recht en de internationale normen inzake gebruik van geweld en politieoptreden, met steun van de internationale gemeenschap; spreekt zijn bezorgdheid uit dat de aanhoudende onrust in de huidige overgangsperiode een destabiliserend effect op Egypte als geheel zou kunnen hebben;
2. spreekt zijn ernstige verontrusting uit over de gemelde gevallen van mensenhandel in de Sinai en veroordeelt ten strengste het afschuwelijke geweld waaraan de slachtoffers van mensenhandelaars worden blootgesteld; spreekt zijn solidariteit uit met de slachtoffers van mensenhandel in de Sinai en hun familie, en benadrukt andermaal de verantwoordelijkheid van de Egyptische en de Israëlische regering om mensenhandel in dit gebied te bestrijden; neemt kennis van de inspanningen van de autoriteiten en onderstreept dat alle militaire en wetshandhavingsoperaties door Egyptische veiligheidstroepen in de Sinai ook maatregelen moeten omvatten om slachtoffers van mensenhandelaars te redden, om deze slachtoffers, met name vrouwen en kinderen, te beschermen en te helpen om niet opnieuw tot slachtoffer te worden, en om de handelaars alsmede alle veiligheidsfunctionarissen die met hen samenwerken te arresteren en te vervolgen, teneinde hen rekenschap te laten afleggen;
3. herinnert eraan dat een van de oorzaken van de crisis de marginalisering van de Bedoeïenen in de Sinai is; wijst erop dat een mogelijke oplossing voor de crisis een uitvoerig ontwikkelingsprogramma zou moeten omvatten dat gericht is op verbetering van de sociaaleconomische status en omstandigheden van de plaatselijke Bedoeïenenbevolking, met inbegrip van hun toegang tot politie en leger, en hun participatie in het politieke proces;

Donderdag 13 maart 2014

4. roept de Egyptische autoriteiten op de eigen wetten ter bestrijding van mensenhandel te respecteren, die waarborgen dat slachtoffers van mensenhandel niet worden vervolgd en toegang krijgen tot hulp en bescherming, en artikel 89 van de nieuwe grondwet te eerbiedigen, waarin slavernij en alle vormen van onderdrukking en gedwongen uitbuiting van mensen wordt verboden, en de beginselen van de verdragen waarbij Egypte partij is, via de nationale wetgeving volledig toe te passen; neemt kennis van het decreet tot vorming van een nationaal coördinatiecomité ter bestrijding van illegale migratie dat op 9 maart 2014 door de Egyptische premier is uitgevaardigd; roept de Egyptische autoriteiten op statistische gegevens inzake de slachtoffers van mensenhandel te verzamelen en te publiceren;

5. onderstreept het belang van bescherming van en hulp aan personen die de Sinai hebben overleefd, met bijzondere aandacht voor medische, psychologische en juridische steun; roept alle betrokken landen van bestemming op het gevangenzetten van personen die de Sinai hebben overleefd, te voorkomen en betere systemen in te voeren om slachtoffers te identificeren, alle gevallen individueel te beoordelen en deportatie van overlevenden van de Sinai — die in strijd is met het beginsel van non-refoulement — te vermijden; dringt erop aan dat VN-agentschappen en mensenrechtenorganisaties volledig toegang krijgen tot de gebieden waar mensensmokkel en -handel in de Sinai voorkomen, alsmede volledige en ongehinderde toegang tot detentiefaciliteiten die gebruikt worden voor het vastzetten van asielzoekers en vluchtelingen;

6. neemt met voldoening kennis van het besluit van het Israëlsche hooggerechtshof van 16 september 2013 om de bepaling in de anti-infiltratiewet te schrappen die automatische detentie toestond, maar verzoekt Israël de wet van 10 december 2013, die onbeperkte detentie van asielzoekers toestaat, in te trekken; roept de autoriteiten van de landen van bestemming op asielzoekers te behandelen volgens de internationale wetgeving inzake vluchtelingen en mensenrechten;

7. herinnert eraan dat de systematische en wijdverbreide schendingen van de mensenrechten in Eritrea iedere maand duizenden Eritreërs ertoe aanzetten hun land te ontvluchten; herinnert de Sudanese autoriteiten aan hun verplichting om de veiligheid van vluchtelingen en asielzoekers te waarborgen en aan de dringende noodzaak om in het vluchtelingenkamp Shagarab onverwijld duurzame en adequate veiligheidsmaatregelen te ontwikkelen en toe te passen;

8. benadrukt de betekenis van gecoördineerde regionale maatregelen voor het herstel van de veiligheid en de bestrijding van mensenhandel in de Sinai, en dringt aan op grotere internationale steun en meer samenwerking op dit gebied tussen de regeringen van Egypte, Israël, Libië, Ethiopië, Eritrea en Sudan, alsmede met de relevante organisaties, waaronder de multinationale VN-macht en -waarnemers;

9. moedigt de EU en de lidstaten ertoe aan steun te verlenen aan alle inspanningen ter bestrijding van de mensenhandelscyclus in de Sinai, overeenkomstig hun internationale verplichtingen om mensenhandel tegen te gaan; roept de Commissie op in haar betrekkingen met de Eritrese regering de nadruk te leggen op eerbiediging van de mensenrechten; benadrukt andermaal het aanbod van de EU om de autoriteiten bij te staan bij het ontwikkelen en kwalitatief verbeteren van de hulp en bescherming aan asielzoekers en vluchtelingen die in hun gebied verblijven of er doorheen reizen; is ingenomen met het verzoek van de Sudanese regering om steun van de EU;

10. verzoekt de VV/HV en de Commissie hiervan een prioritair onderwerp te maken op de agenda van de politieke dialoog met Egypte, Israël en Sudan, en actief samen te werken met de UNHCR om een groep van landen op te zetten die betrokken zijn bij de verschillende stadia van de handel, d.w.z. landen van herkomst, transitlanden en landen van bestemming;

11. is ernstig verontrust over de berichten dat er in de EU afpersing plaatsvindt; herinnert de EU-autoriteiten daarom aan hun verantwoordelijkheid om actie te ondernemen en roept de ministers van Buitenlandse Zaken en de ministers van Justitie van de EU op adequate maatregelen te treffen; roept de EU-instellingen op druk uit te oefenen op Israël en Egypte om stappen te ondernemen waarmee de mensenhandel in de Sinai wordt aangepakt en de tenuitvoerlegging van de komende aanbevelingen van Europol te bespoedigen;

12. spreekt zijn voldoening uit over de inspanningen van sommige leiders van Bedoeïenengemeenschappen en de activiteiten van mensenrechtenorganisaties in Egypte en Israël, die hulp, steun en medische zorg bieden aan slachtoffers van mensenhandel in de Sinai, en dringt er bij de internationale gemeenschap en de EU op aan de financiering van door ngo's geleide projecten in de regio voort te zetten;

Donderdag 13 maart 2014

13. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, de Raad en de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de regeringen van Egypte, Israël, Eritrea en Sudan, het Egyptische parlement, de Israëlische Knesset, de Sudanese Algemene Vergadering, de Eritrese Algemene Vergadering, de secretaris-generaal van de VN en de Mensenrechtenraad van de VN.

Woensdag 12 maart 2014

AANBEVELINGEN

EUROPEES PARLEMENT

P7_TA(2014)0216

Humanitaire betrokkenheid van gewapende niet-overheidsactoren bij kinderbescherming**Aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad van 12 maart 2014 over humanitaire betrokkenheid van gewapende niet-overheidsactoren bij kinderbescherming (2014/2012(INI))**

(2017/C 378/32)

Het Europees Parlement,

- gezien de ontwerpaanbeveling aan de Raad, ingediend door Catherine Grèze, Eva Joly, Isabella Lövin, Judith Sargentini, Bart Staes en Keith Taylor, namens de Verts/ALE-Fractie, over humanitaire betrokkenheid van gewapende niet-overheidsactoren bij kinderbescherming (B7-0585/2013),
- gezien het verslag van de secretaris-generaal van de VN van 2013 inzake kinderen en gewapende conflicten en andere verslagen van betrokken actoren,
- gezien de EU-richtsnoeren van 2008 over kinderen en gewapende conflicten, de uitvoeringsstrategie 2010 van de EU-richtsnoeren over kinderen en gewapende conflicten en de controlelijst van 2008 voor de opnemings van de bescherming van door gewapende conflicten getroffen kinderen in EVDB-operaties,
- gezien de conclusies van de Raad van 2008 betreffende „de bevordering en bescherming van de rechten van het kind in het externe optreden van de Europese Unie — de ontwikkelings- en humanitaire dimensie”,
- gezien zijn resoluties van 19 februari 2009 over een bijzondere plaats voor kinderen in het externe optreden van de EU ⁽¹⁾, van 16 januari 2008 getiteld „Naar een EU-strategie voor de rechten van het kind” ⁽²⁾, van 3 juli 2003 over handel in kinderen en kindsoldaten ⁽³⁾, van 6 juli 2000 over de ontvoering van kinderen door het Verzetsleger van de Heer (IRA) ⁽⁴⁾ en van 17 december 1998 over kindsoldaten ⁽⁵⁾,
- gezien de resoluties van de Verenigde Naties over de rechten van het kind, in het bijzonder resolutie 1612(2005) van de VN-Veiligheidsraad,
- gezien het Facultatief Protocol II bij het Verdrag inzake de rechten van het kind van 2002, inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten,
- gezien de toezeggingen van Parijs ter bescherming van kinderen tegen onwettige aanwerving of inzet door strijdkrachten of gewapende groepen en de beginselen en richtsnoeren van Parijs over kinderen die verbonden zijn aan strijdkrachten of gewapende groepen, die beiden op 6 februari 2007 zijn aangenomen,
- gezien artikel 121, lid 3, en artikel 97 van zijn Reglement,

⁽¹⁾ PB C 76 E van 25.3.2010, blz. 3.

⁽²⁾ PB C 41 E van 19.2.2009, blz. 24.

⁽³⁾ PB C 74 E van 24.3.2004, blz. 854.

⁽⁴⁾ PB C 121 van 24.4.2001, blz. 401.

⁽⁵⁾ PB C 98 van 9.4.1999, blz. 297.

Woensdag 12 maart 2014

- gezien het verslag van zijn Commissie ontwikkelingssamenwerking (A7-0160/2014),
- A. overwegende dat in de meeste lopende gewapende conflicten een of meer gewapende niet-overheidsactoren zijn betrokken die vechten tegen overheden of andere gewapende groepen, en dat burgers en met name kinderen het bij deze oorlogen het zwaarst te verduren hebben;
 - B. overwegende dat deze niet-overheidsactoren heel verscheiden van aard zijn en erg uiteenlopende motivaties hebben, en dat zij in verschillende mate bereid en in staat zijn het internationaal humanitair recht en andere internationale rechtsnormen te eerbiedigen;
 - C. overwegende dat rekening moet worden gehouden met alle conflictpartijen, teneinde de bescherming van burgers, en met name kinderen, te verbeteren;
 - D. overwegende dat internationale humanitaire normen gelden en bindend zijn voor alle partijen in een gewapend conflict;
 - E. overwegende dat gewapende conflicten een bijzonder schadelijk effect hebben op de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van kinderen, met gevolgen op lange termijn voor de menselijke veiligheid en duurzame ontwikkeling;
 - F. overwegende dat het Statuut van het Internationaal Strafhof strekt tot strafbaarstelling van het onder de wapenen roepen of het in militaire dienst nemen van kinderen beneden de leeftijd van vijftien jaar door gewapende strijdkrachten of groepen, of het gebruiken van deze kinderen voor actieve deelname aan vijandigheden;
 - G. overwegende dat op grond van het internationaal recht alle vormen van seksueel geweld, ook tegen kinderen, zijn verboden, en dat daden van seksueel geweld als oorlogsmisdaden, misdaden tegen de menselijkheid of genocide kunnen worden beschouwd;
 - H. overwegende dat het gebruik van antipersoneelmijnen is afgenomen sinds de aanneming van het Verdrag inzake het verbod van antipersoneelmijnen in 1997, maar nog altijd een bedreiging voor kinderen vormt, met name in gewapende conflicten zonder internationaal karakter;
 - I. overwegende dat de internationale gemeenschap moreel verplicht is alle partijen die in conflicten zijn verwickeld, met inbegrip van zowel staten als gewapende niet-overheidsactoren, ertoe te brengen toezeggingen te doen, teneinde kinderen te beschermen;
 - J. overwegende dat de demobilisatie, rehabilitatie en re-integratie van kindsoldaten deel moeten uitmaken van alle vredesonderhandelingen en de daaruit voortvloeiende vredesovereenkomsten, en ook tijdens conflicten zelf op de agenda moeten worden gezet;
 - K. overwegende dat een geslaagde demobilisatie en re-integratie van kindsoldaten kunnen bijdragen tot de voorkoming van een aanhoudende geweldsspiraal;
1. doet de volgende aanbevelingen aan de commissaris voor Ontwikkeling en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid:
- a) de betrokken staten en gewapende niet-overheidsactoren aan te moedigen actieplannen voor de bescherming van kinderen in gewapende conflicten te ondertekenen met het VN-bureau van de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal voor kinderen en gewapende conflicten, maar erop te wijzen dat een dergelijke verbintenis met gewapende niet-overheidsactoren geen steun aan, of erkenning van de legitimiteit van deze groepen of hun activiteiten impliceert;
 - b) erkentelijkheid te betuigen voor de door de VN en internationale en niet-gouvernementele organisaties geleverde inspanningen om gewapende niet-overheidsactoren te overreden om kinderen te beschermen, en daarbij opnieuw te benadrukken dat dit niet betekent dat de legitimiteit van de activiteiten van dergelijke actoren wordt gesteund of erkend;
 - c) in politieke dialogen met derde landen, bijvoorbeeld in het kader van de Overeenkomst van Cotonou, het doel op te nemen de aanwerving en gedwongen betrokkenheid van kinderen beneden de leeftijd van achttien jaar te voorkomen en te beëindigen en hun vrijlating en re-integratie in de samenleving te waarborgen;
 - d) opnieuw te benadrukken dat staten en gewapende niet-overheidsactoren het internationaal humanitair recht en het internationaal humanitair gewoonterecht moeten naleven, alsmede steun te verlenen aan hun inspanningen gericht op het treffen van bijzondere maatregelen ter bescherming van burgers en met name kinderen, maar erop te wijzen dat een dergelijke handelwijze met gewapende niet-overheidsactoren geen steun aan, of erkenning van de legitimiteit van deze groepen of hun activiteiten impliceert;

Woensdag 12 maart 2014

- e) eraan te herinneren dat het internationaal humanitair recht ook voor gewapende niet-overheidsactoren een juridisch bindend kader vormt, en dat artikel 3 dat de Verdragen van Genève gemeen hebben en het tweede aanvullend protocol van 1977 daar beiden op gericht zijn, evenals een groot aantal voorschriften uit het internationaal humanitair gewoonterecht; de belangrijke vraag te onderzoeken of de bestaande voorschriften inzake het internationaal humanitair recht geschikt zijn voor toepassing op niet-overheidsactoren, dan wel of aanvullende regelgeving vereist is;
 - f) rechtstreeks, of indirect via gespecialiseerde ngo's en humanitaire organisaties, in contact te treden met gewapende niet-overheidsactoren over de kwestie van de bescherming van meisjes en jongens, teneinde het lijden van kinderen in gewapende conflicten te verlichten en gewapende niet-overheidsactoren ertoe aan te zetten de Toezegging ingevolge de Oproep van Genève voor de bescherming van kinderen tegen de gevolgen van gewapende conflicten te ondertekenen;
 - g) steun te verlenen aan humanitaire organisaties die de dialoog met gewapende niet-overheidsactoren aangaan, teneinde de eerbiediging van internationale humanitaire normen in gewapende conflicten te bevorderen, met name de bescherming van kinderen, aan de hand van politieke, diplomatieke en financiële middelen;
 - h) de lidstaten te verzoeken bij te dragen aan de internationale inspanningen om aanvallen op en het militaire gebruik van scholen door gewapende actoren te voorkomen, door hun goedkeuring te geven aan de ontwerprichtlijnen van Lucens voor de bescherming van scholen en universiteiten tegen militair gebruik tijdens gewapende conflicten;
2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de commissaris voor Ontwikkeling, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie, de Raad en de Europese Dienst voor extern optreden.
-

Woensdag 12 maart 2014

II

(Mededelingen)

MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE
EUROPESE UNIE

EUROPEES PARLEMENT

P7_TA(2014)0217

Aantal interparlementaire delegaties, delegaties in gemengde parlementaire commissies en delegaties in parlementaire samenwerkingscommissies en multilaterale parlementaire vergaderingen**Besluit van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het aantal interparlementaire delegaties, delegaties in gemengde parlementaire commissies, delegaties in parlementaire samenwerkingscommissies en multilaterale parlementaire vergaderingen (2014/2632(RSO))**

(2017/C 378/33)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Conferentie van voorzitters,
- gelet op de associatie- en samenwerkingsovereenkomsten en de andere overeenkomsten die de Europese Unie met derde landen heeft gesloten,
- gezien de artikelen 198 en 200 van zijn Reglement,

A. erop bedacht om via een permanente interparlementaire dialoog de parlementaire democratie te versterken;

1. besluit het aantal delegaties en hun regionale groeperingen als volgt vast te stellen:

a) Europa, Westelijke Balkan en Turkije

Delegaties in de:

- Gemengde Parlementaire Commissie EU-Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië
- Gemengde Parlementaire Commissie EU-Turkije

Delegatie voor de betrekkingen met Zwitserland en Noorwegen, in de Gemengde Parlementaire Commissie EU-IJsland en in de Gemengde Parlementaire Commissie van de Europese Economische Ruimte (EER)

Delegatie in het Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité EU-Servië

Delegatie in het Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité EU-Albanië

Woensdag 12 maart 2014

Delegatie in het Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité EU-Montenegro

Delegatie voor de betrekkingen met Bosnië en Herzegovina en Kosovo

b) Rusland en de landen van het Oostelijk Partnerschap

Delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissie EU-Rusland

Delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissie EU-Oekraïne

Delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissie EU-Moldavië

Delegatie voor de betrekkingen met Belarus

Delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissies EU-Armenië, EU-Azerbeidzjan en EU-Georgië

c) Maghreb, Masjrak, Israël en Palestina

Delegaties voor de betrekkingen met:

— Israël

— de Palestijnse Wetgevende Raad

— de Maghreblanden en de Unie van de Arabische Maghreb

— de Masjraklanden

d) Het Arabisch Schiereiland, Irak en Iran

Delegaties voor de betrekkingen met:

— het Arabisch schiereiland

— Irak

— Iran

e) Noord-, Zuid- en Midden-Amerika

Delegaties voor de betrekkingen met:

— de Verenigde Staten

— Canada

— de Federale Republiek Brazilië

— de landen in Midden-Amerika

— de landen van de Andes-Gemeenschap

— Mercosur

Delegatie in de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Mexico

Delegatie in de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Chili

Delegatie in de parlementaire commissie Cariforum-EU

f) Azië/Stille Oceaan

Delegaties voor de betrekkingen met:

— Japan

— de Volksrepubliek China

Woensdag 12 maart 2014

- India
- Afghanistan
- de Zuid-Aziatische landen
- de Zuidoost-Aziatische landen en de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN)
- het Koreaanse schiereiland
- Australië en Nieuw-Zeeland

Delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissies EU-Kazachstan, EU-Kirgizstan, EU-Oezbekistan en EU-Tadzjikistan, en voor de betrekkingen met Turkmenistan en Mongolië

g) **Afrika**

Delegaties voor de betrekkingen met:

- Zuid-Afrika
- het Pan-Afrikaanse Parlement

h) **Multilaterale vergaderingen**

Delegatie in de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU

Delegatie in de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied

Delegatie in de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering

Delegatie in de Parlementaire Vergadering Euronest

Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO;

2. besluit dat de op basis van economische partnerschapsovereenkomsten opgerichte parlementaire commissies uitsluitend samengesteld zullen zijn uit leden van de Commissie internationale handel en de Commissie ontwikkelingssamenwerking met waarborgen betreffende de leidende rol van de Commissie internationale handel als commissie ten principale en dat zij hun werkzaamheden actief moeten coördineren met de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU;
3. besluit dat de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied, de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering en de Parlementaire Vergadering Euronest uitsluitend samengesteld zullen zijn uit leden van de bilaterale of subregionale delegaties van elke Vergadering;
4. besluit dat de Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO uitsluitend samengesteld zal zijn uit leden van de Subcommissie veiligheid en defensie;
5. besluit dat de Conferentie van delegatievoorzitters een halfjaarlijks ontwerpvergaderrooster zal opstellen en dat de Conferentie van voorzitters, na raadpleging van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Commissie internationale handel, dit vergaderrooster zal goedkeuren, met dien verstande evenwel dat de Conferentie van voorzitters naar gelang van de politieke ontwikkelingen het rooster kan wijzigen;
6. besluit dat de fracties en de niet-ingeschreven leden voor elk soort delegatie een aantal vaste plaatsvervangers zullen aanwijzen dat niet groter mag zijn dan het aantal vaste leden die de fracties en de niet-ingeschreven leden vertegenwoordigen;
7. besluit de samenwerking met en de raadpleging van de commissies die bij de werkzaamheden van de delegaties betrokken zijn, te intensiveren door in de gebruikelijke vergaderplaatsen gezamenlijke vergaderingen van deze organen te beleggen;

Woensdag 12 maart 2014

8. zal er in de praktijk tevens naar streven dat een of meerdere rapporteurs of voorzitters van de commissies eveneens aan de werkzaamheden van de delegaties, gemengde parlementaire commissies, parlementaire samenwerkingscommissies en gemengde parlementaire commissies mogen deelnemen; en besluit dat de Voorzitter op gezamenlijk verzoek van de voorzitters van de betrokken delegaties en parlementaire commissies zijn toestemming voor dergelijke missies zal verlenen;
 9. besluit dat dit besluit in werking zal treden tijdens de eerste vergaderperiode van de achtste zittingsperiode;
 10. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit ter informatie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Dinsdag 11 maart 2014

III

(Vorbereidende handelingen)

EUROPEES PARLEMENT

P7_TA(2014)0180

Statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren (gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1365/2006 betreffende de statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren wat betreft het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen (COM(2013)0484 — C7-0205/2013 — 2013/0226(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/34)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0484),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 338, lid 1, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0205/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0003/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TC1-COD(2013)0226

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1365/2006 betreffende de statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren wat betreft het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽¹⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Als gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie („het Verdrag”) moeten de aan de Commissie verleende bevoegdheden worden aangepast aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag.
- (2) In verband met de vaststelling van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, heeft de Commissie zich ertoe verbonden ⁽³⁾ om in het licht van de criteria die in het Verdrag zijn vastgesteld, wetgevingshandelingen te herzien die niet vóór de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon werden aangepast aan de regelgevingsprocedure met toetsing.
- (3) Verordening (EG) nr. 1365/2006 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ verleent bevoegdheden aan de Commissie om sommige bepalingen van die verordening uit te voeren.
- (4) In de context van de aanpassing van Verordening (EG) nr. 1365/2006 aan de nieuwe voorschriften van het VWEU moeten de uitvoeringsbevoegdheden waarover de Commissie momenteel beschikt, worden verleend door middel van de verlening van bevoegdheden om gedelegeerde en uitvoeringshandelingen vast te stellen.
- (5) Wat Verordening (EG) nr. 1365/2006 betreft, moet, om rekening te houden met economische en technische ontwikkelingen, de bevoegdheid om handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag **betreffende de werking van de Europese Unie** worden gedelegeerd aan de Commissie ~~voor ten aanzien van~~ de aanpassing van de drempel voor de statistische verwerking van de binnenvaart, de bijstelling van de definities en de goedkeuring van aanvullende definities. ~~Voorts moet de Commissie worden gemachtigd om gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de wijziging van de reikwijdte van de te verzamelen gegevens en, alsook aanpassing van de inhoud van de bijlagen. [Am. 1]~~
- (6) De Commissie dient ervoor te zorgen dat deze gedelegeerde handelingen voor de lidstaten en de respondenten geen aanzienlijke extra administratieve lasten met zich meebrengen. **[Am. 2. Niet van toepassing op de Nederlandse versie]**
- (7) Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van gedelegeerde handelingen voor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad.

⁽¹⁾ **Standpunt van het Europees Parlement van 11 maart 2014.**

⁽²⁾ **Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).**

⁽³⁾ **PB L 55 van 28.2.2011, blz. 19.**

⁽⁴⁾ **Verordening (EG) nr. 1365/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 betreffende de statistiek van het goederenvervoer over de binnenwateren en houdende intrekking van Richtlijn 80/1119/EEG van de Raad (PB L 264 van 25.9.2006, blz. 1).**

Dinsdag 11 maart 2014

- (8) Om eenvormige voorwaarden te garanderen voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1365/2006 moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend om regels vast te stellen voor toezending van gegevens, met inbegrip van de gegevensuitwisselingsnormen, voor de verspreiding van de resultaten door de Commissie (Eurostat) en ook om methodologische eisen en criteria te ontwikkelen en te publiceren die garanderen dat gegevens van goede kwaliteit worden geproduceerd. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. **Aangezien die handelingen van algemene strekking zijn, moet voor de vaststelling ervan de onderzoeksprocedure worden toegepast.** [Am. 3]
- (9) In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel **zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie** is het voor de verwezenlijking van de basisdoelstelling, namelijk de aanpassing van de bevoegdheden van de Commissie aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag **betreffende de werking van de Europese Unie**, noodzakelijk en passend **gemeenschappelijke** voorschriften vast te stellen voor een dergelijke aanpassing op het gebied van vervoersstatistieken. Deze verordening gaat overeenkomstig artikel 5, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken. [Am. 4]
- (10) Ter waarborging van de rechtszekerheid moet deze verordening de procedures voor de vaststelling van maatregelen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening geïnitieerd maar niet afgerond zijn, onverlet laten.
- (11) Verordening (EG) nr. 1365/2006 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1365/2006 wordt als volgt gewijzigd:

(-1 bis) In artikel 2, lid 4, wordt punt b) geschrapt. [Am. 5]**(-1 ter) In artikel 2, lid 4, wordt punt c) geschrapt.** [Am. 6]

- (1) Aan artikel 2 wordt het volgende lid 5 toegevoegd:

„5. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 **zo nodig** gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de aanpassing van de drempel voor de statistische verwerking van de binnenvaart, rekening houdend met economische en technische ontwikkelingen.”. [Am. 7]

- (2) Aan artikel 3 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 **zo nodig** gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de bijstelling van de definities en de goedkeuring van aanvullende definities, rekening houdend met economische en technische ontwikkelingen.”. [Am. 8]

- (3) Aan artikel 4 wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

„4. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 **zo nodig** gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de wijziging van de reikwijdte van de te verzamelen gegevens en de inhoud van de bijlagen, rekening houdend met economische en technische ontwikkelingen.”. [Am. 9]

- (4) Artikel 5, lid 2, wordt vervangen door:

„2. Regels voor toezending van gegevens aan de Commissie (Eurostat), met inbegrip van de gegevensuitwisselingsnormen, worden overeenkomstig de onderzoeksprocedure van artikel 10, lid 2, door de Commissie goedgekeurd.”.

Dinsdag 11 maart 2014

- (5) Aan artikel 6 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„De Commissie keurt overeenkomstig de onderzoeksprocedure van artikel 10, lid 2, de regels voor de verspreiding van de resultaten goed.”.

- (6) Artikel 7, lid 1, wordt vervangen door:

„1. De Commissie keurt overeenkomstig de onderzoeksprocedure van artikel 10, lid 2, de methodologische eisen en criteria goed die garanderen dat gegevens van goede kwaliteit worden geproduceerd.”

- (6 bis) Aan artikel 7 worden de volgende leden toegevoegd:

„3 bis. Voor de toepassing van deze verordening zijn op de te verstrekken gegevens de kwaliteitscriteria van artikel 12, lid 1, van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad (*) van toepassing.

3 ter. De Commissie specificeert door middel van uitvoeringshandelingen de modaliteiten, de structuur, de periodiciteit en de vergelijkbaarheidselementen voor de kwaliteitsverslagen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 10, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

(*) Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).” [Am. 10]

- (6 ter) De inleidende zin van artikel 8, lid 1, wordt vervangen door:

„De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op ... (*) en vervolgens om de drie jaar, na raadpleging van het Comité statistisch programma, een verslag voor over de uitvoering van de verordening. Dit verslag bevat met name:” [Am. 11]

(*) Drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

- (7) Artikel 9 wordt vervangen door:

„Artikel 9

Uitoefening van ~~gedelegeerde bevoegdheden~~ **de bevoegdheidsdelegatie** [Am. 12]

1. Aan de Commissie wordt onder de in dit artikel vastgestelde voorwaarden de bevoegdheid ~~verleend~~ **toegekend** om gedelegeerde handelingen vast te stellen. [Am. 13]

2. Bij de uitoefening van de op grond van artikel 2, lid 5, artikel 3 en artikel 4, lid 4, gedelegeerde bevoegdheden ziet de Commissie erop toe dat de gedelegeerde handelingen voor de lidstaten en de respondenten geen aanzienlijke extra administratieve lasten met zich meebrengen.

3. De in artikel 2, lid 5, artikel 3 en artikel 4, lid 4, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt ~~voor onbepaalde tijd~~ aan de Commissie toegekend voor **een termijn van vijf jaar** met ingang van ... (*). **De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.** [Am. 14]

4. De in artikel 2, lid 5, artikel 3 en artikel 4, lid 4, genoemde bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken.

Dinsdag 11 maart 2014

Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

6. Een overeenkomstig artikel 2, lid 5, artikel 3 of artikel 4, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad daartegen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van de termijn van twee maanden aan de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd."

(*) De *exacte datum van de inwerkingtreding van de wijzigingsverordening*.

(8) Artikel 10 wordt vervangen door:

„Artikel 10

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad (*) opgericht Comité voor het Europees statistisch systeem. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad (**).

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

2 bis. *Indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, stelt de Commissie de uitvoeringshandeling niet vast en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.* [Am. 15]

(*) Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164)

(**) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13)."

(8 bis) *In Bijlage B wordt Tabel B1 vervangen door:*

„Tabel B1. Personen- en goederenvervoer naar scheepsvlag en soort schip (jaargegevens)

Elementen	Codering	Classificatie	Eenheid
Tabel	2 alfanumerieke tekens	„B1”	
Rapporterend land	2 letters	NUTS0 (landencode)	
Jaar	4 cijfers	„yyyy”	

Dinsdag 11 maart 2014

<i>Elementen</i>	<i>Codering</i>	<i>Classificatie</i>	<i>Eenheid</i>
<i>Land/regio van lading</i>	<i>4 alfanumerieke tekens</i>	<i>NUTS2 (*)</i>	
<i>Land/regio van lossing</i>	<i>4 alfanumerieke tekens</i>	<i>NUTS2 (*)</i>	
<i>Soort vervoer</i>	<i>1 cijfer</i>	<i>1 = nationaal</i>	
		<i>2 = internationaal (m.u.v. doorvaart)</i>	
		<i>3 = doorvaart</i>	
<i>Soort schip</i>	<i>1 cijfer</i>	<i>1 = motorschip</i>	
		<i>2 = schip zonder eigen aandrijving</i>	
		<i>3 = motortankschip</i>	
		<i>4 = tankschip zonder eigen aandrijving</i>	
		<i>5 = ander soort vrachtschip</i>	
		<i>6 = zeeschip</i>	
		<i>7 = cruiseschip met meer dan 100 passagiers</i>	
		<i>8 = personenveerboot met een lengte van meer dan 300 meter</i>	
<i>Nationaliteit van het schip</i>	<i>2 letters</i>	<i>NUTS0 (landencode) (**)</i>	
<i>Vervoerd gewicht</i>			<i>ton</i>
<i>Tonkilometers</i>			<i>tonkilometer</i>
<i>Vervoerde personen</i>	<i>12 cijfers</i>		<i>persoon</i>
<i>Reizigerskilometers</i>	<i>12 cijfers</i>		<i>persoon</i>

Dinsdag 11 maart 2014

<i>Elementen</i>	<i>Codering</i>	<i>Classificatie</i>	<i>Eenheid</i>
Beschikbare zitplaatsen	12 cijfers		zitplaats

(*) *Als de regiocode onbekend of niet beschikbaar is, moet de volgende codering worden gebruikt:*

- „NUTS0 + ZZ” als het partnerland een NUTS-code heeft;
- „ISO-code + ZZ” als het partnerland geen NUTS-code heeft;
- „ZZZZ” als het partnerland volledig onbekend is.

(**) *Als het land van registratie van het schip geen NUTS-code heeft, moet de ISO-landencode worden vermeld. Als de nationaliteit van het schip onbekend is, moet de code „ZZ” worden gebruikt.”*

[Am. 16]

- (9) Bijlage G wordt geschrapt.

Artikel 2

Deze verordening laat de procedures voor de vaststelling van de in Verordening (EG) nr. 1365/2006 bedoelde maatregelen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening geïnitieerd maar niet afgerond zijn onverlet.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0181

Statistieken voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden *I**

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 11 maart 2014 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verstrekking en kwaliteit van statistieken voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (COM(2013)0342 — C7-0162/2013 — 2013/0181(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/35)

Amendement 1**Voorstel voor een verordening****Overweging 1***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (1) Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad **van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden** ⁽¹⁾ voorziet in de instelling van een waarschuwingsmechanisme als hulpmiddel voor de vroegtijdige signalering van en het toezicht op onevenwichtigheden. Binnen dit mechanisme moet de Commissie jaarlijks een Waarschuwingsmechanismeverslag opstellen waarin een kwalitatieve economische en financiële beoordeling wordt gegeven en de lidstaten worden aangewezen die naar het oordeel van de Commissie door onevenwichtigheden geraakt kunnen zijn of het risico lopen daardoor geraakt te worden.

⁽¹⁾ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

Amendement

- (1) Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ **(PMO)** voorziet in de instelling van een waarschuwingsmechanisme als hulpmiddel voor de vroegtijdige signalering van en het toezicht op onevenwichtigheden. Binnen dit mechanisme moet de Commissie jaarlijks een Waarschuwingsmechanismeverslag opstellen waarin een kwalitatieve economische en financiële beoordeling wordt gegeven en de lidstaten worden aangewezen die naar het oordeel van de Commissie door onevenwichtigheden geraakt kunnen zijn of het risico lopen daardoor geraakt te worden.

⁽¹⁾ **Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden** (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25).

⁽¹⁾ De zaak werd terugverwezen voor een nieuwe behandeling naar de bevoegde Commissie uit hoofde van artikel 57, lid 2, tweede alinea, van het Reglement (A7-0143/2014).

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 2
Voorstel voor een verordening
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (3) Betrouwbare statistische gegevens **vormen de basis** voor effectief toezicht op macro-economische onevenwichtigheden. Teneinde over deugdelijke en onafhankelijke statistische gegevens te kunnen beschikken, moeten de lidstaten de professionele onafhankelijkheid van de nationale statistische diensten waarborgen, overeenkomstig de praktijkcode Europese statistieken als vastgesteld in Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek ⁽³⁾.

⁽³⁾ PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164

Amendement

- (3) Betrouwbare, **nauwkeurige en bruikbare** statistische gegevens **zijn essentieel** voor effectief toezicht op macro-economische onevenwichtigheden. Teneinde over deugdelijke en onafhankelijke statistische gegevens te kunnen beschikken, **moet de onafhankelijkheid van Eurostat worden versterkt overeenkomstig de voorstellen van het Europees Parlement voor herziening van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad ^(1a)** en moeten de lidstaten de professionele onafhankelijkheid van de nationale statistische diensten waarborgen, overeenkomstig de praktijkcode Europese statistieken als vastgesteld in **die** verordening.

^(1a) Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (3 bis) **De Commissie moet blijven inspelen op de behoefte aan betrouwbare statistische informatie op basis waarvan Uniebeleid beter kan worden afgestemd op de economische, maatschappelijke en territoriale situatie op regionaal niveau.**

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 4
Voorstel voor een verordening
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (4) Het jaarlijks waarschuwingsmechanismeverslag, dat is gebaseerd op een scorebord met een reeks indicatoren waarvan de waarden worden vergeleken met hun indicatieve drempelwaarden, vormt een eerste screening waarbij de Commissie nagaat welke lidstaten een nadere, diepgaande analyse behoeven om vast te stellen of er zich onevenwichtigheden voordoen of dreigen voor te doen. Het waarschuwingsmechanismeverslag moet voor de PMO relevante gegevens omvatten. Niettemin wordt pas in de daaropvolgende diepgaande evaluaties geanalyseerd wat de drijvende krachten achter de waargenomen ontwikkelingen zijn en wat de aard van de onevenwichtigheden is. Het scorebord en de drempelwaarden **worden** niet mechanisch uitgelegd maar **zijn** voorwerp van een economische interpretatie. Bij het uitvoeren van diepgaande evaluaties onderzoekt de Commissie een breed scala van economische variabelen en aanvullende informatie, waarbij rekening wordt gehouden met landspecifieke omstandigheden. Daarom kan van tevoren geen uitputtende opsomming worden gegeven van alle gegevens **die voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (hierna „PMO” genoemd) relevant kunnen zijn.**

Amendement

- (4) Het jaarlijks waarschuwingsmechanismeverslag, dat is gebaseerd op een scorebord met een reeks indicatoren waarvan de waarden worden vergeleken met hun indicatieve drempelwaarden, vormt een eerste screening waarbij de Commissie nagaat welke lidstaten een nadere, diepgaande analyse behoeven om vast te stellen of er zich onevenwichtigheden voordoen of dreigen voor te doen. Het waarschuwingsmechanismeverslag moet voor de PMO relevante gegevens omvatten. Niettemin wordt pas in de daaropvolgende diepgaande evaluaties geanalyseerd wat de drijvende krachten achter de waargenomen ontwikkelingen zijn en wat de aard van de onevenwichtigheden is. Het scorebord en de drempelwaarden **moeten** niet mechanisch **worden** uitgelegd maar **moeten** voorwerp **zijn** van een economische interpretatie. Bij het uitvoeren van diepgaande evaluaties onderzoekt de Commissie een breed scala van economische variabelen en aanvullende informatie, waarbij rekening wordt gehouden met landspecifieke omstandigheden. Daarom kan van tevoren geen uitputtende opsomming worden gegeven van alle **voor de PMO relevante** gegevens, maar moeten deze gegevens worden gedefinieerd aan de hand van de in Verordening (EU) nr. 1176/2011 vastgelegde procedures voor het opsporen van macro-economische onevenwichtigheden en voor de preventie en correctie van buitensporige macro-economische onevenwichtigheden binnen de Unie. Bij het uitvoeren, **monitoren en beoordelen** van de PMO moeten **het Europees Parlement, de Raad en** de Commissie de voorkeur geven aan statistieken die door de lidstaten zijn samengesteld en naar de Commissie (Eurostat) zijn gestuurd. Andere statistieken die niet door de lidstaten zijn samengesteld en opgestuurd, mogen alleen worden gebruikt als de statistieken van de lidstaten niet de nodige informatie verschaffen en als de kwaliteit van deze andere statistieken voldoende in acht wordt genomen.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 5

Voorstel voor een verordening

Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (5) Er moet een betrouwbare procedure worden vastgesteld voor de verzameling, controle en bekendmaking van de voor de PMO relevante gegevens en voor de voortdurende verbetering van de onderliggende statistische informatie, overeenkomstig de kaders die de Commissie voor het beheer van de kwaliteit van de Europese statistieken⁽⁴⁾ heeft vastgesteld. De Groep directeuren macro-economische statistieken die de Commissie heeft opgericht, is een geschikte deskundigengroep om de Commissie (Eurostat) de nodige bijstand te verlenen bij de toepassing van een degelijke kwaliteitsbewakingsprocedure voor de voor de PMO relevante gegevens.

⁽⁴⁾ COM(2005)0217 definitief en COM(2011)0211 definitief.

Amendement

- (5) Er moet een betrouwbare procedure worden vastgesteld voor de verzameling, **compilatie**, controle en bekendmaking van de voor de PMO relevante gegevens en voor de voortdurende verbetering van de onderliggende statistische informatie, overeenkomstig de kaders die de Commissie voor het beheer van de kwaliteit van de Europese statistieken⁽⁴⁾ heeft vastgesteld. De Groep directeuren macro-economische statistieken die de Commissie heeft opgericht **en waarvan ook deskundigen uit het Comité voor het Europees statistisch systeem en het Europees Stelsel van centrale banken deel uitmaken**, is een geschikte deskundigengroep om de Commissie (Eurostat) de nodige bijstand te verlenen bij de toepassing van een degelijke kwaliteitsbewakingsprocedure voor de voor de PMO relevante gegevens.

⁽⁴⁾ COM(2005)0217 definitief en COM(2011)0211 definitief.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening

Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (6) Het is van wezenlijk belang dat de statistieken die voor het uitvoeren van de taken van de Unie nodig zijn, op betrouwbare gegevens zijn gebaseerd. **Het gebruik van onbetrouwbare gegevens voor de productie van voor de PMO relevante gegevens kan de belangen van de Unie aanzienlijke schade toebrengen. Een boetemechanisme moet ontmoedigen dat bewust of door grove nalatigheid een onjuiste weergave wordt gegeven van voor de PMO relevante gegevens, welke gegevens essentieel zijn voor het opsporen van macro-economische onevenwichtigheden en voor de preventie en correctie van buitensporige macro-economische onevenwichtigheden binnen de Unie. Een dergelijk boetemechanisme zou er tevens voor zorgen dat bij de productie van voor de PMO relevante gegevens de nodige zorgvuldigheid wordt betracht.**

Amendement

- (6) Het is van wezenlijk belang dat de statistieken die voor het uitvoeren van de taken van de Unie nodig zijn, op betrouwbare gegevens zijn gebaseerd. **De procedures zoals bedoeld in de Verordeningen (EU) nr. 1176/2011 en (EU) nr. 1174/2011 moeten worden aangevuld met een vergelijkbaar formeel kader voor het verzamelen, aan een kwaliteitstoetsing onderwerpen en verstrekken van voor de PMO relevante gegevens, in overeenstemming met de gemeenschappelijke kwaliteitscriteria zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 223/2009. Aanvullende maatregelen moeten de handhaving van de productie, de verstrekking en het toezicht op de kwaliteit van voor de PMO relevante gegevens doeltreffender maken en zijn nodig met het oog op de uitvoering van de PMO. Deze maatregelen moeten de geloofwaardigheid van de onderliggende statistische gegevens, evenals van de verstrekking en kwaliteitsbewaking van voor de PMO relevante gegevens verbeteren.**

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 7
Voorstel voor een verordening
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) *Om te ontmoedigen dat bewust of door grove nalatigheid een onjuiste weergave wordt gegeven van voor de PMO relevante gegevens, moet er een correctiemechanisme worden ingesteld, dat tevens tot doel heeft ervoor te zorgen dat bij de productie van voor de PMO relevante gegevens de nodige zorgvuldigheid wordt betracht.*

Amendement 8
Voorstel voor een verordening
Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7) Teneinde de regels inzake de berekening van de boeten voor de manipulatie van statistieken aan te vullen, alsook de regels inzake de procedure die de Commissie **voor het** onderzoeken **van dergelijke acties** moet volgen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen betreffende gedetailleerde criteria voor het vaststellen van het bedrag van de boete en het uitvoeren van onderzoeken van de Commissie. Het is met name van belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen moet de Commissie erop toezien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

(7) Teneinde de regels inzake de berekening van **de rente-dragende deposito's en** de boeten voor de manipulatie van statistieken aan te vullen, alsook de regels inzake de procedure die de Commissie **bij onderzoeken naar de manipulatie van statistieken** moet volgen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen betreffende gedetailleerde criteria voor het vaststellen van het bedrag van de boete en het uitvoeren van onderzoeken van de Commissie. Het is met name van belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen moet de Commissie erop toezien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 9

Voorstel voor een verordening

Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (8) Tussen de Commissie en de statistische diensten van de lidstaten **dient sprake te zijn van nauwe samenwerking en een voortdurende dialoog** om de kwaliteit van de voor de PMO relevante gegevens die door de lidstaten worden gemeld en van de onderliggende statistische informatie te waarborgen.

Amendement

- (8) **De voortdurende samenwerking en coördinatie** tussen de Commissie (Eurostat) en de statistische diensten van de lidstaten **is een belangrijk onderdeel van een efficiënte coördinatie van statistische activiteiten binnen het Europees statistisch systeem (ESS). Deze samenwerking dient te worden versterkt** om de kwaliteit van de voor de PMO relevante gegevens die door de lidstaten worden gemeld en van de onderliggende statistische informatie te waarborgen; **de aparte institutionele positie van het Europees Systeem van centrale banken (ESCB) en de onafhankelijkheid van de centrale banken moeten in het kader van de ontwikkeling, productie en verspreiding van voor de PMO relevante gegevens in het kader van de respectieve governancestructuur en de statistische werkprogramma's van het ESS en het ESCB worden gerespecteerd.**

Amendement 10

Voorstel voor een verordening

Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (9) **Overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad moeten het Europees statistisch systeem en het Europees Stelsel van Centrale Bank**en met betrekking tot de voor de PMO relevante gegevens nauw met elkaar samenwerken om de rapportagelast zo klein mogelijk te houden, samenhang en vergelijkbaarheid te verzekeren en de onderliggende statistieken te verbeteren.

Amendement

- (9) **Aangezien het ESS belast is met de productie van een aantal statistieken die ten grondslag liggen aan de voor de PMO relevante gegevens, en het ESCB belast is met de productie van een aantal andere statistieken die ten grondslag liggen aan de voor de PMO relevante gegevens, moeten de twee systemen** met betrekking tot de voor de PMO relevante gegevens nauw met elkaar samenwerken, **overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 223/2009**, om de rapportagelast zo klein mogelijk te houden, samenhang en vergelijkbaarheid te verzekeren en de onderliggende statistieken te verbeteren. **Praktische operationele regelingen voor de samenwerking tussen het ESS en het ESCB op het gebied van kwaliteitsborging van voor de PMO relevante gegevens kunnen in een memorandum van overeenstemming worden vastgesteld. Gezien zijn lange ervaring met statistieken op het gebied van de voor de PMO relevante gegevens zou het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek, opgericht bij Besluit 2006/856/EG van de Raad**^(1a), advies kunnen verstrekken over de praktische operationele regelingen voor de samenwerking die in een dergelijk memorandum van overeenstemming kunnen worden opgenomen.

^(1a) PB L 332 van 30.11.2006, blz. 21.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) *De in deze verordening neergelegde bepalingen moeten worden gezien in de context van het verbeteren van de Europese economische governance, waarvoor meer democratische verantwoording op nationaal niveau en op niveau van de Unie vereist is. Van het verbeterde systeem voor statistisch toezicht op voor de PMO relevante gegevens moet een nauwere en vroegtijdigere betrokkenheid van de nationale parlementen en het Europees Parlement deel uitmaken. Hoewel wordt erkend dat de gesprekspartners van het Europees Parlement in het kader van de dialoog de relevante instellingen van de Unie en hun vertegenwoordigers zijn, kan de bevoegde commissie van het Europees Parlement vertegenwoordigers van de nationale instanties voor de statistiek uitnodigen om hoorzittingen op vrijwillige basis bij te wonen.*

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 9 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 ter) *De versterking van de economisch governance door middel van een verbeterd systeem voor statistisch toezicht op voor de PMO relevante gegevens moet een nauwere en vroegtijdigere betrokkenheid van de nationale parlementen en het Europees Parlement behelzen.*

Amendement 13
Voorstel voor een verordening
Overweging 12 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 bis) *De opschorting van financiële middelen als gevolg van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden dient evenwel als laatste redmiddel te worden gebruikt, waarbij rekening moet worden gehouden met een diepgaande analyse van de indicatoren voor werkloosheid, armoede en de krimp van het bbp.*

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 14

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. *Procedures voor kwaliteitsbewaking die in het kader van deze verordening worden ingevoerd, houden rekening met en zijn gebaseerd op beste praktijken in bestaande procedures voor kwaliteitsbewaking. Dergelijke procedures mogen niet leiden tot dubbel werk op het gebied van kwaliteitsbewaking of parallelle gegevensbestanden.*

Amendement 15

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De uiterste termijnen voor verstrekking van de voor de PMO relevante gegevens zijn de termijnen die zijn vastgesteld krachtens het toepasselijke basisbesluit of door de Commissie bekend zijn gemaakt via specifieke kalenders, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van de Unie.

2. De uiterste termijnen voor verstrekking van de voor de PMO relevante gegevens zijn de termijnen die zijn vastgesteld krachtens het toepasselijke basisbesluit of door de Commissie bekend zijn gemaakt via specifieke kalenders, waarbij rekening wordt gehouden met **het kader van het Europees semester** en de behoeften van de Unie.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De Commissie informeert de lidstaten elk jaar over het tijdschema voor het jaarlijkse waarschuwingsmechanismeverslag waarin artikel 3 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 voorziet. Op basis van dit tijdschema en de in lid 2 bedoelde uiterste termijnen en kalenders stelt de Commissie ook een sluitingsdatum vast voor **verstrekking van de meest recente** voor de PMO relevante gegevens en stelt de lidstaten hiervan in kennis.

3. De Commissie informeert de lidstaten elk jaar over het tijdschema voor het jaarlijkse waarschuwingsmechanismeverslag waarin artikel 3 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 voorziet. Op basis van dit tijdschema en de in lid 2 bedoelde uiterste termijnen en kalenders stelt de Commissie ook een sluitingsdatum vast, en stelt de lidstaten hiervan in kennis, voor **de selectie door de Commissie (Eurostat) van de** voor de PMO relevante gegevens **om voor elke lidstaat de indicatoren voor het PMO-scorebord vast te stellen en een referentiedatabank met de voor de PMO relevante gegevens te creëren.**

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 17

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 — lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. De Commissie (Eurostat) geeft elke lidstaat voor controledoeleinden ten laatste vijf werkdagen na de sluitingsdatum toegang tot de referentiedatabank met de geselecteerde, voor de PMO relevante gegevens. Gedurende de zeven werkdagen volgend op die periode van vijf werkdagen controleren de lidstaten de gegevens en bevestigen de juistheid ervan of wijzigen deze.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening

Artikel 3 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Samen met de voor de PMO relevante gegevens, zoals bedoeld in artikel 1, **sturen** de lidstaten de Commissie (Eurostat) ook informatie waaruit blijkt hoe deze gegevens zijn berekend, inclusief informatie over eventuele veranderingen in bronnen en methoden, in de vorm van een kwaliteitsverslag.

1. Samen met de voor de PMO relevante gegevens, zoals bedoeld in artikel 1, **verstrekken** de lidstaten de Commissie (Eurostat) ook informatie waaruit blijkt hoe deze gegevens zijn berekend, inclusief informatie over eventuele veranderingen in bronnen en methoden, in de vorm van een kwaliteitsverslag.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening

Artikel 3 — lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. De lidstaten sturen het kwaliteitsverslag binnen zeven dagen op, in overeenstemming met artikel 2, lid 3 bis.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 20

Voorstel voor een verordening

Artikel 3 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie stelt **uitvoeringshandelingen** vast betreffende de modaliteiten, opbouw en frequentie van de kwaliteitsverslagen. Deze **uitvoeringshandelingen** worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 14, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Amendement

3. De Commissie stelt **gedelegeerde handelingen** vast betreffende de modaliteiten, opbouw en frequentie van de **in lid 1 bedoelde** kwaliteitsverslagen. Deze **gedelegeerde handelingen** worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 12 bedoelde onderzoeksprocedure.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening

Artikel 6 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Commissie (Eurostat) stelt vóór [...] [negen maanden na het vaststellen van deze verordening] **richtsnoeren op voor het samenstellen van deze lijsten. De lidstaten stellen de lijsten samen op basis van deze richtsnoeren en sturen ze uiterlijk op** [...] [zes maanden na het vaststellen van deze verordening] **naar de Commissie (Eurostat). De lijsten worden bijgewerkt overeenkomstig de in artikel 14, lid 2 bedoelde richtsnoeren.**

Amendement

2. De lidstaten stellen de lijsten op en sturen ze uiterlijk op [...] [negen maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] **naar de Commissie (Eurostat). De Commissie stelt vóór** [...] [zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] **gedelegeerde handelingen op voor het vaststellen van de structuur en de modaliteiten voor het bijwerken van deze lijsten. Deze gedelegeerde handelingen worden vastgesteld in overeenstemming met de in artikel 12 bedoelde onderzoeksprocedure.**

Amendement 22

Voorstel voor een verordening

Hoofdstuk VI — titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

MISSIES NAAR LIDSTATEN

Amendement

DIALOGOMISSIES NAAR LIDSTATEN

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 23

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Wanneer de Commissie (Eurostat) **problemen** vaststelt, in het bijzonder in het kader van de kwaliteitsbeoordeling van artikel 5, kan zij besluiten tot het uitzenden van **onderzoeksmissies** naar de betrokken lidstaat.

Amendement

1. Wanneer de Commissie (Eurostat) vaststelt **dat de kwaliteit van de statistieken door haar aan een grondiger beoordeling moet worden onderworpen**, in het bijzonder in het kader van de kwaliteitsbeoordeling van artikel 5, kan zij besluiten tot het uitzenden van **dialogomissies** naar de betrokken lidstaat.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Doel van **dergelijke missies** is om diepgaand onderzoek te doen naar de kwaliteit van de betreffende voor de PMO relevante gegevens. **Deze missies** richten zich vooral op methodologische kwesties, de in de lijsten beschreven bronnen en methoden, de gegevens en de ondersteunende statistische processen, teneinde een oordeel te vormen over de mate waarin de toepasselijke administratieve en statistische voorschriften worden nageleefd.

Amendement

2. Doel van **de in lid 1 bedoelde dialogomissies** is om diepgaand onderzoek te doen naar de kwaliteit van de betreffende voor de PMO relevante gegevens. **De dialogomissies** richten zich vooral op methodologische kwesties, de in de lijsten beschreven bronnen en methoden, de gegevens en de ondersteunende statistische processen, teneinde een oordeel te vormen over de mate waarin de toepasselijke administratieve en statistische voorschriften worden nageleefd.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Wanneer de Commissie (Eurostat) een dialogomissie organiseert, deelt zij haar voorlopige bevindingen voor commentaar aan de betrokken lidstaat mee.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 26

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie (Eurostat) doet aan het Comité voor de economische politiek dat bij Besluit 74/122/EEG van de Raad ⁽⁷⁾ is ingesteld, verslag over de bevindingen van deze **missies** en over eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat over deze bevindingen. Nadat deze verslagen naar het Comité voor economische politiek zijn gestuurd, worden zij, samen met eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat, openbaar gemaakt, onverminderd de bepalingen betreffende statistische geheimhouding van Verordening (EG) nr. 223/2009.

⁽⁷⁾ PB L 63 van 5.3.1974, blz. 21

Amendement

3. De Commissie (Eurostat) doet aan **het Europees Parlement en** het Comité voor de economische politiek dat bij Besluit 74/122/EEG van de Raad ⁽⁷⁾ is ingesteld, verslag over de bevindingen van deze **dialogmissies** en over eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat over deze bevindingen. Nadat deze verslagen naar **het Europees Parlement en** het Comité voor de economische politiek zijn gestuurd, worden zij, samen met eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat, openbaar gemaakt, onverminderd de bepalingen betreffende statistische geheimhouding van Verordening (EG) nr. 223/2009.

⁽⁷⁾ PB L 63 van 5.3.1974, blz. 21

Amendement 27

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De lidstaten verschaffen de Commissie (Eurostat) op haar verzoek deskundigenbijstand voor statistische kwesties die met de PMO verband houden, onder meer voor het voorbereiden en uitvoeren van de **onderzoeksmisssies**. Deze deskundigen brengen onafhankelijk advies uit. Op basis van schriftelijke voorstellen van de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de voor de PMO relevante gegevens, stelt de Commissie (Eurostat) vóór **[nog vast te stellen datum]** een lijst van deskundigen op.

Amendement

4. De lidstaten verschaffen de Commissie (Eurostat) op haar verzoek deskundigenbijstand voor statistische kwesties die met de PMO verband houden, onder meer voor het voorbereiden en uitvoeren van de **dialogmissies**. Deze deskundigen brengen onafhankelijk advies uit. Op basis van schriftelijke voorstellen van de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de voor de PMO relevante gegevens, stelt de Commissie (Eurostat) vóór **[Zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening]** een lijst van deskundigen op.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 28

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. De Commissie (Eurostat) stelt regels en procedures vast voor de selectie van de deskundigen, met inachtneming van een passende spreiding van deskundigen over de lidstaten en een passende roulatie van deskundigen tussen de lidstaten, alsmede voor de organisatie van hun werkzaamheden en de nadere financiële bepalingen. De Commissie (Eurostat) deelt met de lidstaten in de volledige kosten die door de lidstaten bij de ondersteuning door hun nationale deskundigen worden gemaakt.

Amendement

5. De Commissie (Eurostat) stelt regels en procedures vast voor de selectie van de deskundigen, met inachtneming van een passende spreiding van deskundigen over de lidstaten en een passende **en tijds** roulatie van deskundigen tussen de lidstaten, alsmede voor de organisatie van hun werkzaamheden en de nadere financiële bepalingen. De Commissie (Eurostat) deelt met de lidstaten in de volledige kosten die door de lidstaten bij de ondersteuning door hun nationale deskundigen worden gemaakt.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening

Artikel 7 — lid 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 bis. Dit artikel is niet van toepassing in gevallen waarin sectoriële wetgeving reeds in bezoeken van de Commissie aan lidstaten voorziet.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening

Artikel 8 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie (Eurostat) **verstrekt** de voor de PMO gebruikte gegevens onder meer via nieuwsberichten en/of andere kanalen die zij daarvoor geschikt acht.

Amendement

1. De Commissie (Eurostat) **maakt** de voor de PMO gebruikte gegevens **openbaar** onder meer via nieuwsberichten en/of andere kanalen die zij daarvoor geschikt acht.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 31

Voorstel voor een verordening

Artikel 8 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het niet verstrekken van eigen gegevens door een lidstaat leidt niet tot uitstel van de verstrekking van voor de PMO relevante gegevens over die lidstaat door de Commissie.

Amendement

2. **De Commissie (Eurostat) stelt de datum van publicatie van het nieuwsbericht vast en deelt deze ten laatste tien dagen na de in artikel 2 bedoelde sluitingsdatum aan de lidstaten mee.** Het niet verstrekken van eigen gegevens door een lidstaat leidt niet tot uitstel van de verstrekking van voor de PMO relevante gegevens over die lidstaat door de Commissie.

Amendement 32

Voorstel voor een verordening

Artikel 8 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie (Eurostat) kan een voorbehoud maken ten aanzien van de kwaliteit van de voor de PMO relevante gegevens van de lidstaten. De Commissie (Eurostat) deelt de betrokken lidstaat en de voorzitter van het Comité voor de economische politiek uiterlijk **drie** werkdagen vóór de geplande datum van bekendmaking mee welk voorbehoud zij beoogt te maken en bekend te maken. Indien de kwestie na bekendmaking van de gegevens en het voorbehoud wordt opgelost, wordt onmiddellijk daarna bekendgemaakt dat het voorbehoud is ingetrokken.

Amendement

3. De Commissie (Eurostat) kan een voorbehoud maken ten aanzien van de kwaliteit van de voor de PMO relevante gegevens van de lidstaten. **De lidstaat in kwestie wordt in de gelegenheid gesteld zich te verweren.** De Commissie (Eurostat) deelt de betrokken lidstaat en de voorzitter van het Comité voor de economische politiek uiterlijk **tien** werkdagen vóór de geplande datum van bekendmaking mee welk voorbehoud zij beoogt te maken en bekend te maken. Indien de kwestie na bekendmaking van de gegevens en het voorbehoud wordt opgelost, wordt onmiddellijk daarna bekendgemaakt dat het voorbehoud is ingetrokken.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening

Artikel 8 — lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Wanneer er aanwijzingen zijn dat de door de lidstaten verstrekte gegevens niet in overeenstemming zijn met de eisen van artikel 3, lid 2, van deze verordening, kan de Commissie (Eurostat) deze gegevens wijzigen en de gewijzigde gegevens en een motivering van de wijziging **verstrekken**. De Commissie (Eurostat) deelt de betrokken lidstaat en de voorzitter van het Comité voor de economische politiek uiterlijk drie werkdagen vóór de geplande datum van bekendmaking de gewijzigde gegevens en de motivering van de wijziging mee.

Amendement

4. Wanneer er aanwijzingen zijn dat de door de lidstaten verstrekte gegevens niet in overeenstemming zijn met de eisen van artikel 3, lid 2, van deze verordening, **de toepasselijke methodologische normen en de vereisten van volledigheid, betrouwbaarheid, tijdigheid en consistentie van statistische gegevens**, kan de Commissie (Eurostat) deze gegevens wijzigen en de gewijzigde gegevens en een motivering van de wijziging **openbaar maken**. De Commissie (Eurostat) deelt de betrokken lidstaat en de voorzitter van het Comité voor de economische politiek uiterlijk drie werkdagen vóór de geplande datum van bekendmaking de gewijzigde gegevens en de motivering van de wijziging mee.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 34

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Raad kan op **voorstel** van de Commissie besluiten om **een lidstaat die bewust of door grove nalatigheid een onjuiste weergave heeft gegeven van de voor de PMO relevante gegevens**, een boete op te leggen.

Amendement

1. De Raad kan op **aanbeveling** van de Commissie **in een tweestappenprocedure** besluiten om **een rentedragend deposito en vervolgens, als naar het oordeel van de Commissie de lidstaat de in lid 1 bis bedoelde corrigerende maatregelen niet heeft uitgevoerd, als laatste redmiddel** een boete op te leggen **aan een lidstaat die bewust een onjuiste weergave heeft gegeven van de voor de PMO relevante gegevens of door wiens grove nalatigheid de voor de PMO relevante gegevens onjuist worden weergegeven, als gevolg waarvan de Commissie niet in staat is een waarheidsgetrouwe en eerlijke beoordeling uit te voeren.**

Amendement 35

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De betreffende lidstaat brengt binnen een vastgestelde termijn verslag uit aan de Commissie over de corrigerende maatregelen die nodig zijn om de in lid 1 bedoelde onjuiste weergave of grove nalatigheid aan te pakken en te verhelpen, en om te voorkomen dat een soortgelijke situatie zich in de toekomst voordoet. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De in lid 1 bedoelde **boeten** zijn doeltreffend, afschrikkend en evenredig met de aard, de ernst en de duur van de verkeerde voorstelling. **De boete** bedraagt maximaal 0,05 % van het bbp van de betrokken lidstaat.

Amendement

2. De in lid 1 bedoelde **rentedragende deposito's** zijn doeltreffend, afschrikkend en evenredig met de aard, de ernst en de duur van de verkeerde voorstelling. **Het rentedragende deposito** bedraagt maximaal 0,05 % van het bbp van de betrokken lidstaat **in het voorafgaande jaar.**

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 37

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 3 — alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie kan alle onderzoeken uitvoeren, die nodig zijn om het bestaan van verkeerde voorstellingen als bedoeld in lid 1 vast te stellen. De Commissie kan besluiten een onderzoek te openen als zij meent dat er serieuze indicaties zijn voor het bestaan van feiten die een dergelijke verkeerde voorstelling kunnen vormen. Bij het onderzoek naar de vermeende onjuiste weergaven houdt de Commissie rekening met eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat. Voor de uitvoering van haar taken kan de Commissie de lidstaat verzoeken om informatie te verstrekken en kan zij ter plaatse inspecties uitvoeren en zich toegang verschaffen tot de statistische informatie en documenten die ten grondslag liggen aan de voor de PMO relevante gegevens. Indien volgens het recht van de **betrokken** lidstaat **voor inspecties** ter plaatse **de voorafgaande gerechtelijke** toestemming is vereist, dient de Commissie daartoe de nodige verzoeken in.

Amendement

3. De Commissie kan, **in overeenstemming met de Verdragen en specifieke sectoriële wetgeving**, alle onderzoeken **initieëren en** uitvoeren, die nodig zijn om het bestaan van verkeerde voorstellingen als bedoeld in lid 1 vast te stellen. De Commissie kan besluiten een onderzoek te openen als zij meent dat er serieuze indicaties zijn voor het bestaan van feiten die een dergelijke verkeerde voorstelling kunnen vormen. Bij het onderzoek naar de vermeende onjuiste weergaven houdt de Commissie rekening met eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat. Voor de uitvoering van haar taken kan de Commissie de lidstaat **waarnaar het onderzoek is ingesteld** verzoeken om informatie te verstrekken en kan zij ter plaatse inspecties uitvoeren en zich toegang verschaffen tot de statistische informatie en documenten die ten grondslag liggen aan de voor de PMO relevante gegevens. Indien **vereist** volgens het recht van de lidstaat **waarnaar het onderzoek is ingesteld, wordt voorafgaand aan een inspectie** ter plaatse toestemming van de gerechtelijke autoriteit verkregen.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 3 — alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Na voltooiing van het onderzoek en voordat zij een **voorstel voorlegt** aan de Raad, stelt Commissie de **betrokken** lidstaat in de gelegenheid gehoord te worden over de zaken die **het voorwerp van het onderzoek uitmaken**. De Commissie baseert **elk voorstel** aan de Raad uitsluitend op basis van feiten waarvoor de betrokken lidstaat de gelegenheid heeft gehad om opmerkingen in te dienen.

Amendement

Na voltooiing van het onderzoek en voordat zij een **aanbeveling doet** aan de Raad, stelt de Commissie de lidstaat **waarnaar het onderzoek is ingesteld** in de gelegenheid gehoord te worden over de zaken die **zijn onderzocht**. De Commissie baseert **elke aanbeveling** aan de Raad uitsluitend op feiten waarvoor de betrokken lidstaat de gelegenheid heeft gehad om opmerkingen in te dienen.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 3 — alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De Commissie informeert de bevoegde commissie van het Europees Parlement over elk onderzoek of elke aanbeveling als bedoeld in dit lid. De bevoegde commissie van het Europees Parlement kan een lidstaat waarop een aanbeveling van de Commissie betrekking heeft, de gelegenheid bieden aan een gedachtewisseling deel te nemen.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 40

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. De Commissie kan naar aanleiding van een met redenen omkleed verzoek van de betrokken lidstaat aan de Commissie, aanbevelen dat de Raad het bedrag van het rentedragende deposito vermindert of annuleert.

Het rentedragende deposito heeft een rentevoet die het kredietrisico van de Commissie en de betrokken investeringsperiode weerspiegelt.

Amendement 41

Voorstel voor een verordening

Artikel 9 — lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft volledige rechtsmacht inzake beroepen tegen besluiten van de Raad waarbij een **boete** in overeenstemming met lid 1 is vastgesteld. Het kan **de** aldus opgelegde **boete** intrekken, verminderen of verhogen.

5. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft volledige rechtsmacht inzake beroepen tegen besluiten van de Raad waarbij een **rentedragend deposito** in overeenstemming met lid 1 is vastgesteld. Het kan **het** aldus opgelegde **rentedragende deposito** intrekken, verminderen of verhogen.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening

Hoofdstuk IX — titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

AARD VAN DE **SANCTIES** EN **OPNEMING** IN DE BEGROTING VAN DE OPBRENGST ERVAN

AARD VAN DE **BOETEN** EN **TOEWIJZING** AAN DE BEGROTING VAN DE OPBRENGST ERVAN

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 43

Voorstel voor een verordening

Artikel 12 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bevoegdheid om de in artikel 9, lid 4, bedoelde gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van **drie** jaar, welke termijn één maand na de vaststelling van deze verordening begint. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van **drie** jaar een verslag over de bevoegdheidsdelegatie op. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.

Amendement

2. De bevoegdheid om de in **artikel 3, lid 3, artikel 6, lid 2, en** artikel 9, lid 4, bedoelde gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van **twee** jaar, welke termijn één maand na de vaststelling van deze verordening begint. De Commissie stelt, **na raadpleging van de betrokken actoren, waaronder de ECB, overeenkomstig artikel 127 VWEU**, uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van **twee** jaar een verslag over de bevoegdheidsdelegatie op. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening

Artikel 12 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 9, lid 4, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Amendement

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in **artikel 3, lid 3, artikel 6, lid 2, en** artikel 9, lid 4, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 45

Voorstel voor een verordening

Artikel 12 — lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Een krachtens artikel 9, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van **twee** maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van de termijn van twee maanden de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met **twee** maanden verlengd.

Amendement

5. Een overeenkomstig **artikel 3, lid 3, artikel 6, lid 2, en** artikel 9, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking als het Europees Parlement of de Raad binnen een termijn van **drie** maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement of de Raad daartegen geen bezwaar heeft gemaakt, of als zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van de termijn van twee maanden de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met **drie** maanden verlengd.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening

Artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Met betrekking tot de in artikel 9 bedoelde maatregelen besluit de Raad zonder rekening te houden met de stem van het lid van de Raad dat de betrokken lidstaat vertegenwoordigt.

Amendement

Met betrekking tot de in artikel 9 bedoelde maatregelen besluit de Raad zonder rekening te houden met de stem van het lid van de Raad dat de betrokken lidstaat vertegenwoordigt. **Het in artikel 9, lid 1, bedoelde besluit wordt geacht door de Raad te zijn goedgekeurd tenzij de Raad, binnen tien dagen na de aanneming van de aanbeveling door de Commissie, met gekwalificeerde meerderheid besluit de aanbeveling te verwerpen.**

Amendement 47

Voorstel voor een verordening

Artikel 13 — alinea 1 bis (nieuw)

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

Een gekwalificeerde meerderheid van de leden van de Raad, zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, wordt bepaald overeenkomstig artikel 238, lid 3, onder a), VWEU.

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 48
Voorstel voor een verordening
Artikel 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

Overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 223/2009 zorgen de nationale instanties voor de statistiek van de lidstaten (de **NSI**) voor de vereiste coördinatie op nationaal niveau van activiteiten in verband met de voor de PMO relevante gegevens. **Alle** andere nationale instanties **doen** hiervoor **verslag aan** de NSI. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om toepassing van deze bepaling te waarborgen.

Amendement

Overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 223/2009 zorgen de nationale instanties voor de statistiek van de lidstaten (de **NSI's**) voor de vereiste coördinatie op nationaal niveau van activiteiten in verband met de voor de PMO relevante gegevens. **De nationale centrale banken, in hun hoedanigheid als leden van het ESCB die voor de PMO relevante gegevens produceren, en, indien van toepassing, andere relevante nationale instanties werken hiervoor met de NSI samen. Nationale autoriteiten die gegevens produceren, dragen voor die gegevens de verantwoordelijkheid.** De lidstaten nemen de nodige maatregelen om toepassing van deze bepaling te waarborgen.

Amendement 49
Voorstel voor een verordening
Artikel 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie (Eurostat) doet **regelmatig** verslag aan het Europees Parlement en de Raad over de activiteiten die zij voor de tenuitvoerlegging van deze verordening heeft uitgevoerd.

Amendement

De Commissie (Eurostat) doet **ten minste eenmaal per jaar** verslag aan het Europees Parlement en de Raad over de activiteiten die zij voor de tenuitvoerlegging van deze verordening heeft uitgevoerd **in het kader van het Europees semester zoals bedoeld in Verordening (EU) nr. 1175/2011 van het Europees Parlement en de Raad** ^(1a).

^(1a) Verordening (EU) nr. 1175/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 12).

Amendement 50
Voorstel voor een verordening
Artikel 18 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op 14 december 2014 en vervolgens om de vijf jaar evalueert de Commissie de toepassing van deze verordening en **doet** zij aan het Europees Parlement en de Raad **verslag over de bevindingen**.

Amendement

1. Uiterlijk op 14 december 2014, en vervolgens om de vijf jaar, evalueert de Commissie de toepassing van deze verordening en **brengt** zij **hierover verslag uit** aan het Europees Parlement en de Raad. **In voorkomend geval gaat dit verslag vergezeld van een wetgevingsvoorstel.**

Dinsdag 11 maart 2014

Amendement 51

Voorstel voor een verordening

Artikel 18 — lid 2 — alinea 1 — letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de effectiviteit van deze verordening en van de toegepaste procedure voor kwaliteitsbewaking.

Amendement

b) de effectiviteit **en evenredigheid** van deze verordening en van de toegepaste procedure voor kwaliteitsbewaking.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0182

Verlenging van de Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking EG-Verenigde Staten ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een ontwerpbesluit van de Raad betreffende de verlenging van de Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika (15854/2013 — C7-0462/2013 — 2013/0351(NLE))

(Goedkeuring)

(2017/C 378/36)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerpbesluit van de Raad (15854/2013),
 - gezien Besluit 98/591/EG van de Raad van 13 oktober 1998 betreffende de sluiting van de Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika,
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 186 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a) v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0462/2013),
 - gezien artikel 81, lid 1, eerste en derde alinea, en artikel 81, lid 2, artikel 90, lid 7, en artikel 46, lid 1, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A7-0126/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan de verlenging van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Verenigde Staten van Amerika.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0183

Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische hulpbronnen ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het ontwerpbesluit van de Raad tot sluiting, namens de Europese Unie, van het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik, gevoegd bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (06852/2013 — C7-0005/2014 — 2012/0279(NLE))

(Goedkeuring)

(2017/C 378/37)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerpbesluit van de Raad (06852/2013),
 - gezien het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik, gevoegd bij het Verdrag inzake biologische diversiteit, dat gehecht is aan het bovenvernoemde ontwerp van besluit van de Raad,
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 192, lid 1, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0005/2014),
 - gezien artikel 81 en artikel 90, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (A7-0061/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.
-

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0184

Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering — aanvraag EGF/2013/008 ES/Textiel Comunidad Valenciana, Spanje

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering overeenkomstig punt 13 van het Interinstitutioneel Akkoord van 2 december 2013 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer (aanvraag EGF/2013/008 ES/Textiel Comunidad Valenciana, Spanje) (COM(2014)0045 — C7-0019/2014 — 2014/2013(BUD))

(2017/C 378/38)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2014)0045 — C7-0019/2014),
 - gezien Verordening (EG) nr. 1927/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot oprichting van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering ⁽¹⁾ (EFG-verordening),
 - gezien Verordening (EU, Euratom) nr. 1311/2013 van de Raad van 2 december 2013 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020 ⁽²⁾, en met name artikel 12,
 - gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 2 december 2013 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer ⁽³⁾ (IIA van 2 december 2013), en met name punt 13,
 - gezien de dialoogprocedure als bedoeld in punt 13 van het IIA van 2 december 2013,
 - gezien de brief van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken,
 - gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A7-0158/2014),
- A. overwegende dat de Europese Unie wetgevings- en begrotingsinstrumenten in het leven heeft geroepen om extra steun te geven aan werknemers die de gevolgen van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen ondervinden, en hen te helpen bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt;
- B. overwegende dat financiële steun van de Unie aan ontslagen werknemers flexibel moet zijn en zo snel en efficiënt mogelijk ter beschikking moet worden gesteld, overeenkomstig de gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie die is goedgekeurd op de overlegvergadering van 17 juli 2008, en met eerbiediging van het IIA van 2 december 2013 wat betreft het nemen van besluiten om middelen beschikbaar te stellen uit het EFG;
- C. overwegende dat Spanje aanvraag EGF/2013/008 ES/Textiel Comunidad Valenciana heeft ingediend voor een financiële bijdrage uit het EFG, naar aanleiding van 560 gedwongen ontslagen in 198 bedrijven die vallen onder afdeling 13 van de NACE Rev. 2 (Vervaardiging van textiel) ⁽⁴⁾ in de NUTS II-regio Comunidad Valenciana (ES52) tijdens de referentieperiode van 1 november 2012 tot 1 augustus 2013, waarbij 300 werknemers in aanmerking komen voor maatregelen met medefinanciering door het EFG;

⁽¹⁾ PB L 406 van 30.12.2006, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 884.

⁽³⁾ PB C 373 van 20.12.2013, blz. 1.

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad en enkele EG-verordeningen op specifieke statistische gebieden (PB L 393 van 30.12.2006, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

D. overwegende dat de aanvraag voldoet aan de subsidiabiliteitscriteria die zijn vastgelegd in de EFG-verordening;

1. is het met de Commissie eens dat is voldaan aan de voorwaarden van artikel 2, onder b), van de EFG-verordening en dat Spanje bijgevolg recht heeft op een financiële bijdrage op grond van die verordening;

2. stelt vast dat de Spaanse autoriteiten de aanvraag voor een financiële bijdrage uit het EFG op 8 oktober 2013 hebben ingediend en dat de beoordeling daarvan door de Commissie op 28 januari 2014 is gepubliceerd; is ingenomen met de snelle beoordeling van vier maanden;

3. is van oordeel dat de gedwongen ontslagen in de textielbedrijven in de Comunidad Valenciana verband houden met door de globalisering veroorzaakte grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen, verwijzend naar het aflopen van de overgangsovereenkomst van de WTO inzake textiel- en kledingproducten eind 2004 en een grotere blootstelling aan de internationale concurrentie, met name uit China en andere landen uit het Verre Oosten, die leidt tot een aanzienlijke verhoging van de invoer van textielproducten in de Unie en een verlies aan marktaandeel van de Unie op de wereldwijde markt voor textielproducten;

4. wijst erop dat Comunidad Valenciana ernstig is getroffen door de globalisering en dat de werkloosheid in die regio in het eerste kwartaal van 2013 is gestegen tot 29,19 %; is tevreden met het feit dat de regio weer een beroep doet op EFG-steun ter verlaging van de hoge werkloosheid, door voor de tweede keer maatregelen te treffen in verband met ontslagen in de textielsector;

5. complimenteert Comunidad Valenciana met de aanvraag voor de inzet van EFG-middelen om problemen op te lossen op het gebied van de arbeidsmarkt, die wordt gekenmerkt door een hoog percentage kmo's; herinnert er in dit verband aan dat de regio Comunidad Valenciana reeds eerder EFG-steun heeft aangevraagd voor de sectoren textiel, keramiek en natuursteen, alsmede voor de bouwsector;

6. benadrukt de taak van het EFG om een bijdrage te leveren aan de aanpak van een fragiele arbeidsmarkt in regio's die afhankelijk zijn van traditionele sectoren zoals textiel of de bouw; benadrukt dat deze taak alleen kan worden uitgevoerd indien nationale en plaatselijke autoriteiten bereid en in staat zijn om EFG-steun aan te vragen;

7. stelt vast dat er tot op heden voor de sector van de textielvervaardiging elf EFG-aanvragen⁽¹⁾ zijn ingediend, die allemaal gebaseerd zijn op de handelsgerelateerde globalisering, terwijl de Comunidad Valenciana al zes EFG-aanvragen heeft ingediend: in september 2009⁽²⁾ (keramiek), maart 2010⁽³⁾ (natuursteen), maart 2010⁽⁴⁾ (textiel), juli⁽⁵⁾ en december 2011⁽⁶⁾ (respectievelijk bouw van gebouwen en schoeisel) en 2013⁽⁷⁾ (bouwmaterialen);

8. is verheugd dat de Spaanse autoriteiten op 1 januari 2014 hebben besloten met de uitvoering van de individuele diensten voor de getroffen werknemers te beginnen teneinde de werknemers snel bijstand te verlenen, ruimschoots vooruitlopend op het definitieve besluit over de toekenning van EFG-steun voor het voorgestelde gecoördineerde pakket;

9. wijst erop dat het gecoördineerde pakket van individuele diensten waarvoor medefinanciering wordt aangevraagd, maatregelen omvat voor de terugkeer van 300 ontslagen werknemers op de arbeidsmarkt zoals profilering, loopbaanbegeleiding, beroepsoriëntering, opleidingen (opleiding in transversale vaardigheden, beroepsopleiding, opleiding op de werkplek, opleiding voor ondernemerschap), ondersteuning van ondernemerschap, intensieve hulp bij het zoeken naar werk, stimuleringsmaatregelen (maatregel om het zoeken naar werk te stimuleren, ondersteuning bij de oprichting van een bedrijf, stimuleringsmaatregelen voor outplacement, bijdrage in de reiskosten en bijdrage voor verzorgers van afhankelijk personen);

10. is verheugd dat de sociale partners, met inbegrip van de vakbonden (UGT-PV, CCOO-PV), tijdens de opstelling van de EFG-aanvraag zijn geraadpleegd en zijn overeengekomen om 10 % van de totale nationale medefinanciering van de totale kosten van de genomen maatregelen bij te dragen, en dat een beleid van gelijkheid van mannen en vrouwen zal worden gevoerd en het beginsel van non-discriminatie zal worden toegepast tijdens de verschillende stadia van de uitvoering van het EFG, en bij de toegang ertoe;

⁽¹⁾ EGF/2007/005 IT Sardegna (COM(2008)0609); EGF/2007/006 IT Piemonte (COM(2008)0609); EGF/2007/007 IT Lombardia (COM(2008)0609); EGF/2008/001 IT Toscana (COM(2008)0609); EGF/2008/003 LT Alytaus Textile (COM(2008)0547); EGF/2008/005 ES Cataluña (COM(2009)0371); EGF/2009/001 PT Norte-Centro (COM(2009)0371); EGF/2009/004 BE Oost en West Vlaanderen Textiel (COM(2009)0515); EGF/2009/005 BE Textiel Limburg (COM(2009)0515); EGF/2010/009 ES Comunidad Valenciana (COM(2010)0613) en EGF/2013/008 ES Comunidad Valenciana (dit dossier).

⁽²⁾ EGF/2009/014 ES Keramiek Comunidad Valenciana COM(2010)0216.

⁽³⁾ EGF/2010/005 ES Houwen, bewerken en afwerken van bouw- en siersteen Comunidad Valenciana COM(2010)0617.

⁽⁴⁾ EGF/2010/009 ES Comunidad Valenciana COM(2010)0613.

⁽⁵⁾ EGF/2011/006 ES Bouw van gebouwen Comunidad Valenciana COM(2012)0053.

⁽⁶⁾ EGF/2011/020 ES Schoeisel Comunidad Valenciana COM(2012)0204.

⁽⁷⁾ EGF/2013/004 ES Bouwmaterialen Comunidad Valenciana COM(2013)0635.

Dinsdag 11 maart 2014

11. herinnert aan het belang van een verbetering van de inzetbaarheid van alle werknemers door aangepaste opleiding en de erkenning van de in de loop van het beroepsleven opgedane vaardigheden en bekwaamheden; verwacht dat de opleiding die in het gecoördineerde pakket wordt aangeboden, niet alleen is afgestemd op de behoeften van de ontslagen werknemers, maar ook op het huidige ondernemingsklimaat;
12. is verheugd dat het gecoördineerde pakket ook beroepsopleiding omvat gericht op sectoren waar kansen op werk zijn of waarschijnlijk zullen komen, alsmede opleiding op de werkplek die aansluit bij de vastgestelde behoeften van lokale ondernemingen;
13. betreurt dat het voorstel van de Commissie geen informatie geeft over het opleidingsniveau van het ontslagen personeel;
14. wijst erop dat het gecoördineerde pakket voorziet in financiële stimulansen voor het zoeken naar werk (vast bedrag van 300 EUR), een mobiliteitsvergoeding, een stimulans voor outplacement (tot 350 EUR) en een bijdrage voor verzorgers van afhankelijke personen; verwelkomt het feit dat het totaalbedrag aan financiële stimulansen relatief beperkt is, waardoor het grootste deel van de bijdragen gebruikt kan worden voor opleidingen, begeleiding, hulp bij het zoeken naar werk en ondersteuning van ondernemerschap;
15. wijst erop dat het voorliggende dossier een typerend beeld schetst van het sociaal en economisch bestel in een regio met een economie die wordt gekenmerkt door een hoog percentage kmo's;
16. merkt op dat de informatie die is verstrekt over het gecoördineerde pakket van individuele diensten dat uit het EFG moet worden gefinancierd, gegevens bevat over de complementariteit met maatregelen die worden gefinancierd uit de structuurfondsen; benadrukt dat de Spaanse autoriteiten bevestigen dat voor de subsidiabele maatregelen geen steun uit andere financieringsinstrumenten van de Unie wordt ontvangen; herhaalt zijn oproep aan de Commissie om in haar jaarverslagen een vergelijkende evaluatie van deze gegevens op te nemen om ervoor te zorgen dat de bestaande verordeningen volledig in acht worden genomen en dubbel gebruik van door de Unie gefinancierde diensten wordt voorkomen;
17. verzoekt de betrokken instellingen de nodige maatregelen te nemen om de procedurele regelingen te verbeteren teneinde de beschikbaarstelling van middelen uit het EFG te bespoedigen; waardeert de verbeterde procedure die de Commissie op verzoek van het Parlement in het leven heeft geroepen om de toekenning van subsidies te versnellen, met als doel de begrotingsautoriteit de beoordeling door de Commissie van de subsidiabiliteit van een EFG-aanvraag voor te leggen samen met het voorstel voor de beschikbaarstelling van middelen uit het EFG; benadrukt dat verdere verbeteringen aan de procedure zijn opgenomen in de nieuwe EFG-verordening (2014-2020) ⁽¹⁾ en dat grotere doelmatigheid, transparantie en zichtbaarheid van het EFG zullen worden bereikt;
18. beklemtoont dat overeenkomstig artikel 6 van de EFG-verordening moet worden gewaarborgd dat met middelen uit het EFG de duurzame terugkeer van individuele ontslagen werknemers op de arbeidsmarkt wordt gesteund; benadrukt voorts dat de EFG-steun alleen actieve arbeidsmarktmaatregelen kan medefinancieren die duurzame werkgelegenheid voor de lange termijn opleveren; herhaalt dat uit het EFG afkomstige steun niet in de plaats mag komen van maatregelen waartoe ondernemingen verplicht zijn krachtens de nationale wetgeving of collectieve overeenkomsten, noch van maatregelen voor de herstructurering van ondernemingen of sectoren;
19. is ingenomen met de overeenkomst die tussen het Europees Parlement en de Raad is bereikt betreffende de nieuwe EFG-verordening voor de periode 2014-2020 om het criterium „crisisafwijking” opnieuw in te voeren, om de financiële bijdrage van de Unie te verhogen tot 60 % van de totale geschatte kosten van de voorgestelde maatregelen, om de efficiëntie voor de behandeling van EFG-aanvragen in de Commissie en door het Europees Parlement en de Raad te verhogen door de termijn voor beoordeling en goedkeuring te verkorten, om de subsidiabele maatregelen en begunstigden uit te breiden door zelfstandigen en jongeren toe te voegen en om stimuleringsmaatregelen voor de oprichting van een eigen bedrijf te financieren;
20. hecht zijn goedkeuring aan het bij deze resolutie gevoegde besluit;
21. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit samen met de voorzitter van de Raad te ondertekenen en zorg te dragen voor publicatie ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
22. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie, met inbegrip van de bijlage, te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1309/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (2014-2020) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1927/2006 (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 855).

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering overeenkomstig punt 13 van het Interinstitutioneel Akkoord van 2 december 2013 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer (aanvraag EGF/2013/008 ES/Textiel Comunidad Valenciana, Spanje)

(De tekst van de bijlage wordt hier niet weergegeven, aangezien deze overeenkomt met de definitieve handeling: Besluit 2014/167/EU.)

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0185

Productie en op de markt aanbieden van teeltmateriaal (teeltmateriaalwetgeving) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en het op de markt aanbieden van teeltmateriaal (teeltmateriaalwetgeving) (COM(2013)0262 — C7-0121/2013 — 2013/0137(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/39)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0262),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 43, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0121/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Oostenrijkse Bondsraad en de Nederlandse Tweede Kamer, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A7-0112/2014),
1. verwerpt het voorstel van de Commissie;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel in te trekken en een nieuw voorstel in te dienen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.
-

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0186

Bezoldigingen en pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie (aanpassing, met ingang van 1 juli 2011) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2011 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (COM(2013)0895 — C7-0459/2013 — 2013/0438(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/40)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0895),
 - gezien artikel 294, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie en in het bijzonder artikel 10 van bijlage XI bij het Statuut en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0459/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Hof van Justitie van 4 maart 2014 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van de Rekenkamer van 3 maart 2014 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 7 maart 2014 om het standpunt van het Parlement goed te keuren, in overeenstemming met artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken (A7-0165/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0438

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2011 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 422/2014.)

⁽¹⁾ Nog niet in het Publicatieblad verschenen.

⁽²⁾ Nog niet in het Publicatieblad verschenen.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0187

Bezoldigingen en pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Unie (aanpassing met ingang van 1 juli 2012 *I)**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2012 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (COM(2013)0896 — C7-0460/2013 — 2013/0439(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/41)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0896),
 - gezien artikel 294, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie en in het bijzonder artikel 10 van bijlage XI bij het Statuut en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0460/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Hof van Justitie van 4 maart 2014 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van de Rekenkamer van 3 maart 2014 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 7 maart 2014 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken (A7-0164/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0439

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2012 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Unie, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 423/2014.)

⁽¹⁾ Nog niet in het Publicatieblad verschenen.

⁽²⁾ Nog niet in het Publicatieblad verschenen.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0188

Stabilisatie- en Associatie-overeenkomst en interimovereenkomst EU-Servië *II**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 betreffende het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende bepaalde procedures voor de toepassing van de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Servië, anderzijds (17930/1/2013 — C7-0028/2014 — 2011/0465(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: tweede lezing)

(2017/C 378/42)

Het Europees Parlement,

- gezien het standpunt van de Raad in eerste lezing (17930/1/2013 — C7-0028/2014),
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt⁽¹⁾ inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0938),
 - gezien artikel 294, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 72 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie internationale handel (A7-0116/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan het standpunt van de Raad in eerste lezing;
 2. constateert dat het besluit is vastgesteld overeenkomstig het standpunt van de Raad;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het besluit samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 297, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te ondertekenen;
 4. verzoekt zijn secretaris-generaal het besluit te ondertekenen nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en samen met de secretaris-generaal van de Raad zorg te dragen voor publicatie ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ Aangenomen teksten van 25.10.2012, P7_TA(2012)0389.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0189

Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en van de Europese Autoriteit voor effecten en markten *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG wat de bevoegdheden van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en van de Europese Autoriteit voor effecten en markten betreft (COM(2011)0008 — C7-0027/2011 — 2011/0006(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/43)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0008),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 50, 53, 62 en 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0027/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van de Europese Centrale Bank van 4 mei 2011 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 5 mei 2011 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 27 november 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en het advies van de Commissie juridische zaken (A7-0077/2012),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2011)0006

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG, alsmede de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/51/EU.)

⁽¹⁾ PB C 159, 18.5.2011, blz. 10.

⁽²⁾ PB C 218, 23.7.2011, blz. 82.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0190

Bij geldovermakingen te voegen informatie *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over bij geldovermakingen te voegen informatie (COM(2013)0044 — C7-0034/2013 — 2013/0024(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/44)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0044),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0034/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van de Europese Centrale Bank van 17 mei 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 november 2013 ⁽²⁾,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het gezamenlijk overleg van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken overeenkomstig artikel 51 van het Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Commissie juridische zaken (A7-0140/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0024

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

⁽¹⁾ PB C 166 van 12.6.2013, blz. 2.

⁽²⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 31.

Dinsdag 11 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het doorsluizen van ~~misdaadgeld door middel van geldovermakingen kan~~ **illegaal geld tast de structuur**, de stabiliteit en de reputatie van de financiële sector ~~aantasten en aan, betekent~~ een gevaar ~~betekenen~~ voor de interne markt. ~~Terrorisme ondergraaft en voor de internationale ontwikkeling, en ondergraaft direct of indirect het vertrouwen van de burgers in de rechtsstaat. De financiering van terrorisme en georganiseerde misdaad blijft een aanzienlijk probleem dat op het niveau van de Unie moet worden aangepakt. Terrorisme en georganiseerde misdaad brengen de democratische instellingen schade toe en ondergraven de fundamenteën van onze maatschappij. Duistere ondernemingsstructuren die in en via rechtsmachtingen met een bankgeheim opereren, ook vaak belastingparadijzen genoemd, spelen een cruciale rol bij het vergemakkelijken van illegale geldstromen.~~ De soliditeit, integriteit en stabiliteit van het stelsel van geldovermakingen en het vertrouwen in het financiële stelsel in zijn geheel ~~kunnen worden~~ ernstig in gevaar ~~worden~~ gebracht door pogingen van criminelen en hun medeplichtigen om de herkomst van opbrengsten van misdrijven te verhullen of om kapitalen over te hevelen voor **criminele activiteiten of** terroristische doeleinden. [Am. 1]
- (2) Om hun criminele activiteiten te vergemakkelijken ~~kunnen halen~~ witwassers en financiers van terrorisme ~~proberen~~ voordeel ~~te halen~~ uit het vrije verkeer van kapitaal dat verbonden is met de geïntegreerde financiële ruimte, tenzij op het niveau van de Unie **en op internationaal niveau** een aantal coördinerende maatregelen worden genomen. **De internationale samenwerking in het kader van de Financiële Actiegroep (Financial Action Task Force — FATF) en de wereldwijde tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van deze groep zijn gericht op het voorkomen van regelgevingsarbitrage en concurrentievervalsing.** Door de schaal van haar optreden moet de Unie ervoor zorgen dat de in februari 2012 aangenomen aanbeveling 16 betreffende elektronische overmakingen van de Financiële Actiegroep (Financial Action Task Force — FATF) **FATF** in de gehele Europese Unie op eenvormige wijze wordt omgezet, en dat er met name geen discriminatie **of discrepantie** bestaat tussen binnenlandse betalingen in een lidstaat en grensoverschrijdende betalingen tussen lidstaten. Ongecoördineerd optreden door individuele lidstaten op het gebied van grensoverschrijdende geldovermakingen kan ernstige negatieve gevolgen hebben voor de goede werking van betalingssystemen op het niveau van de Unie en aldus schade berokkenen aan de interne markt voor financiële diensten. [Am. 2]
- (2 bis) **De tenuitvoerlegging en de handhaving van deze richtlijn, waaronder aanbeveling 16 van de FATF, mogen niet leiden tot onredelijke of buitensporige kosten voor betalingsdienstaanbieders of voor burgers die van hun diensten gebruikmaken, en het vrij verkeer van legaal kapitaal moet overal in de EU volledig gewaarborgd zijn.** [Am. 3]
- (3) In de herziene strategie van de Unie inzake financiering van terrorisme van 17 juli 2008 is erop gewezen dat blijvende inspanningen moeten worden geleverd om financiering van terrorisme en het gebruik van eigen financiële middelen door verdachte terroristen te voorkomen. Daarbij wordt erkend dat FATF onafgebroken streeft naar verbetering van zijn aanbevelingen en een gemeenschappelijke visie tracht te ontwikkelen over de wijze waarop deze moeten worden uitgevoerd. Volgens de herziene strategie van de Unie wordt de tenuitvoerlegging van deze aanbevelingen door alle FATF-leden en leden van de door FATF geïnspireerde regionale instanties regelmatig geëvalueerd en is het uit dit oogpunt belangrijk dat de lidstaten komen tot een gemeenschappelijke aanpak in de tenuitvoerlegging.

⁽¹⁾ PB C 166 van 12.6.2013, blz. 2.

⁽²⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 31.

⁽³⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 11 maart 2014.

Dinsdag 11 maart 2014

- (4) Om terrorismefinanciering te voorkomen zijn maatregelen genomen waarmee de financiële en economische middelen van bepaalde personen, groepen en entiteiten kunnen worden bevroren, zoals Verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad ⁽¹⁾, en Verordening (EG) nr. 881/2002 van de Raad ⁽²⁾. Met hetzelfde doel voor ogen zijn maatregelen genomen om het financiële stelsel te beschermen tegen het doorsluizen van financiële en economische middelen voor terroristische doeleinden. Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ⁽³⁾ (*) bevat een aantal dergelijke maatregelen. Deze maatregelen kunnen echter niet volledig verhinderen dat terroristen en andere criminelen zich toegang tot betalingssystemen verschaffen om hun geld over te maken.
- (5) Ter bevordering van een coherente internationale aanpak ~~voor bestrijding~~ **en van het vergroten van de doeltreffendheid van de strijd tegen** witwassen van geld en terrorismefinanciering moet voor het verdere optreden van de Unie rekening worden gehouden met ontwikkelingen op dat gebied, namelijk de in 2012 door FATF vastgestelde internationale normen voor de strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme en proliferatie, in het bijzonder aanbeveling 16 en de herziene interpretatieve nota voor de tenuitvoerlegging ervan. [Am. 4]
- (5 bis) *Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de verplichtingen van de EU zoals uiteengezet in artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, teneinde een halt toe te roepen aan de toenemende tendens om witwasactiviteiten te verleggen van ontwikkelde landen met strenge regelgeving ter bestrijding van witwassen naar ontwikkelingslanden waar de regelgeving wellicht minder streng is.* [Am. 5]
- (6) De volledige traceerbaarheid van geldovermakingen kan een bijzonder belangrijk en nuttig hulpmiddel zijn om witwassen van geld of terrorismefinanciering te voorkomen, op te sporen en te onderzoeken. Om te waarborgen dat de informatie in de loop van de gehele betalingsketen wordt doorgegeven, moet derhalve worden voorzien in een systeem dat betalingsdienstaanbieders ertoe verplicht bij geldovermakingen informatie over de betaler en de begunstigde te voegen, **die nauwkeurig moet zijn en geactualiseerd moet worden. In dit verband is het, om de bevoegde autoriteiten in staat te stellen witwassen van geld en terrorismefinanciering op een meer doeltreffende wijze te voorkomen, essentieel dat financiële instellingen toereikende, nauwkeurige en actuele informatie verstrekken met betrekking tot geldovermakingen die zij voor hun klanten hebben verricht.** [Am. 6]
- (7) De bepalingen van deze verordening zijn van toepassing onverminderd nationale wetgeving ter omzetting van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad ~~van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens~~ ⁽⁴⁾. Persoonsgegevens die verzameld zijn om aan deze verordening te voldoen, mogen bijvoorbeeld niet worden verwerkt op een manier die niet overeenstemt met Richtlijn 95/46/EG. Met name verdere verwerking voor commerciële doeleinden moet streng verboden zijn. Bestrijding van witwassen van geld en terrorismefinanciering wordt door alle lidstaten erkend als een zwaarwegend algemeen belang. Bij de toepassing van deze verordening kan de doorgifte van persoonsgegevens naar een derde land dat geen passend beschermingsniveau biedt in de zin van artikel 25 van Richtlijn 95/46/EG, dus alleen worden toegestaan overeenkomstig artikel 26, onder d), van deze richtlijn. **Het is belangrijk dat het betalingsdienstaanbieders die in meerdere rechtsmachten actief zijn en filialen of dochterondernemingen buiten de Unie hebben niet onmogelijk wordt gemaakt om binnen dezelfde organisatie informatie over verdachte transacties uit te wisselen. Dit doet geen afbreuk aan internationale overeenkomsten tussen de Unie en derde landen ter bestrijding van witwassen van geld waarin passende vrijwaringsmaatregelen zijn opgenomen die de burger een evenwaardig of toereikend beschermingsniveau waarborgen.** [Am. 7]

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van 27 december 2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme (PB L 344 van 28.12.2001, blz. 70).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 881/2002 van de Raad van 27 mei 2002 tot vaststelling van bepaalde specifieke beperkende maatregelen tegen sommige personen en entiteiten die banden hebben met het Al-Qa'ida-netwerk (PB L 139 van 29.5.2002, blz. 9).

⁽³⁾ Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PB L, blz.).

(*) Nummer, datum, en PB-gegevens van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

⁽⁴⁾ **Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).**

Dinsdag 11 maart 2014

- (8) Personen die alleen maar papieren documenten in elektronische gegevens omzetten en op contractbasis werkzaam zijn bij een betalingsdienstaanbieder, vallen niet binnen de werkingssfeer van deze verordening; hetzelfde geldt voor natuurlijke of rechtspersonen die betalingsdienstaanbieders alleen maar een berichtensysteem of andere ondersteuningssystemen voor de overdracht van gelden en/of clearing- en afwikkelingssystemen bieden.
- (9) Waar het risico voor witwassen of terrorismefinanciering klein is, verdient het aanbeveling deze geldovermakingen van het toepassingsgebied van deze verordening uit te sluiten. Deze ontheffingen betreffen krediet- of debetkaarten, mobiele telefoons of andere digitale apparaten of toestellen van informatietechnologie (IT), opnames bij geldautomaten, betalingen van belastingen, boetes of andere heffingen en geldovermakingen waarbij de betaler en de begunstigde beiden betalingsdienstaanbieders zijn die voor eigen rekening handelen. Voorts mogen de lidstaten, om recht te doen aan de specifieke kenmerken van de nationale betalingssystemen, elektronische betalingen vrijstellen op voorwaarde dat het altijd mogelijk blijft de betaler via de geldovermaking te traceren, **alsook geldovermakingen door middel van uitwisseling van afbeeldingen van cheques of wissels**. Er kan echter geen sprake zijn van vrijstelling wanneer een debet- of kredietkaart, een mobiele telefoon of een ander digitaal of (prepaid of postpaid) IT-apparaat wordt gebruikt om overmakingen tussen personen te verrichten. **Gezien de dynamisch veranderende technologische vooruitgang, moet worden overwogen de werkingssfeer van de verordening uit te breiden tot elektronisch geld en andere nieuwe betalingssystemen.** [Am. 8]
- (10) **Betalingsdienstaanbieders moeten ervoor zorgen dat de informatie over de betaler en de begunstigde niet ontbreekt of onvolledig is.** Om de doeltreffendheid van de betalingssystemen niet te hinderen, moeten de voorschriften inzake controle van geldovermakingen via een rekening anders worden opgevat dan die welke gelden voor niet via een rekening verrichte geldovermakingen. Ter wille van het evenwicht tussen het risico enerzijds dat transacties in de clandestiniteit worden gedrongen ten gevolge van al te strikte identificatieverplichtingen, en de potentiële terroristische dreiging die van kleine geldovermakingen uitgaat anderzijds, moet de verplichting om de juistheid van de informatie over de betaler te controleren in geval van geldovermakingen die niet via een rekening verlopen, ~~alleen gelden~~ voor individuele geldovermakingen **die tot 1 000 EUR overschrijden worden beperkt tot alleen de naam van de betaler**. Voor geldovermakingen via een rekening zijn de betalingsdienstaanbieders niet verplicht voor elke geldovermaking waarbij aan de verplichtingen van Richtlijn .../.../EU (*) is voldaan, de informatie over de betaler te controleren. [Am. 9]
- (11) Rekening houdend met de Uniewetgeving inzake betalingen — Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ en Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ — is het voldoende bij geldovermakingen binnen de Unie vereenvoudigde informatie over de betaler te verstrekken.
- (12) Teneinde de autoriteiten voor bestrijding van witwassen van geld of terrorismefinanciering in derde landen in staat te stellen de herkomst van de voor deze doeleinden gebruikte gelden te traceren, dient bij geldovermakingen vanuit de Unie naar buiten de Unie volledige informatie over de betaler en de begunstigde te worden gevoegd. Aan deze autoriteiten mag de toegang tot volledige informatie over de betaler mag alleen worden verleend indien deze informatie moet dienen om witwassen van geld of terrorismefinanciering te voorkomen, op te sporen of te onderzoeken.
- (12 bis) **De autoriteiten die bevoegd zijn voor de bestrijding van het witwassen van geld en de terrorismefinanciering, alsmede de betrokken justitiële en wetshandhavingsorganen in de lidstaten moeten de samenwerking met elkaar en met de desbetreffende autoriteiten in derde landen, waaronder met die in ontwikkelingslanden, intensiveren ten einde de transparantie, het delen van informatie en optimale praktijken verder te versterken. De Unie moet**

(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2560/2001 (PB L 266 van 9.10.2009, blz. 11).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 924/2009 (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 22).

⁽³⁾ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

programma's ten behoeve van de capaciteitsopbouw in de ontwikkelingslanden ondersteunen om een dergelijke samenwerking te vergemakkelijken. De systemen voor het verzamelen van bewijzen en het ter beschikking stellen van gegevens en informatie die van belang zijn voor het onderzoek naar misdrijven moeten worden verbeterd zonder dat op enige wijze inbreuk wordt gemaakt op de beginselen van subsidiariteit of evenredigheid, of de grondrechten, in de Unie. [Am. 10]

(12 ter) *De betalingsdienstaanbieders van de betaler, de begunstigde en de intermediaire betalingsdienstaanbieders moeten beschikken over passende technische en organisatorische maatregelen voor de bescherming van persoonsgegevens tegen incidenteel verlies, wijziging, onbevoegde verspreiding of toegang. [Am. 11]*

(13) Om goedkope geldovermakingen van een enkele betaler aan meerdere begunstigten mogelijk te maken in batchbestanden waarin de afzonderlijke geldovermakingen vanuit de Unie naar buiten de Unie zijn opgenomen, moet ervoor worden gezorgd dat bij deze afzonderlijke geldovermakingen alleen het rekeningnummer van de betaler of de unieke identificatiecode van de transactie van de betaler wordt gevoegd, mits het batchbestand de volledige informatie over de betaler en de begunstigde bevat.

(14) Om te controleren of de vereiste informatie over de betaler en de begunstigde bij de geldovermakingen is gevoegd en om verdachte transacties te helpen opsporen, dienen de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde en de intermediaire betalingsdienstaanbieder te beschikken over effectieve procedures waarmee het ontbreken **of de onvolledigheid** van informatie over de betaler en de begunstigde kan worden vastgesteld, **met name bij talrijke betalingsdiensten teneinde de traceerbaarheid van geldovermakingen te verbeteren. Effectieve controles van de aanwezigheid en volledigheid van de informatie, met name wanneer meerdere betalingsdienstaanbieders bij de transactie zijn betrokken, kunnen ertoe bijdragen dat onderzoeksprocedures minder tijdrovend en effectiever worden, wat op zijn beurt de traceerbaarheid van geldovermakingen verbetert. De bevoegde autoriteiten in de lidstaten moeten er derhalve voor zorgen dat betalingsdienstaanbieders de vereiste informatie over transacties in alle fasen van de betalingsketen bij de elektronische overmaking of het eraan gekoppelde bericht voegen.** [Am. 12]

(15) Omdat anonieme geldovermakingen een potentiële dreiging van terrorismefinanciering inhouden, moeten betalingsdienstaanbieders ertoe worden verplicht informatie over de betaler en de begunstigde op te vragen. Overeenkomstig de door de FATF ontwikkelde risicogebaseerde benadering moeten gebieden met hogere of lagere risico's worden omschreven zodat op meer gerichte wijze kan worden opgetreden tegen het gevaar voor witwassen van geld en terrorismefinanciering. Dienovereenkomstig moeten de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde en de intermediaire betalingsdienstaanbieder **doeltreffende risicogebaseerde procedures opstellen en de risico's beoordelen en wegen, zodat middelen uitdrukkelijk daar kunnen worden ingezet waar een hoog risico op witwassen bestaat. Dergelijke doeltreffende risicogebaseerde procedures** voor gevallen waarin de vereiste informatie over betaler en begunstigde niet bij de geldovermaking is gevoegd, ~~doeltreffende risicogebaseerde procedures opstellen om~~ **zullen betalingsdienstaanbieders in staat stellen effectiever** te beslissen of deze overmaking moet worden uitgevoerd, geweigerd of opgeschort en welke passende vervolgactie moet worden ondernomen. Ingeval de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten het grondgebied van de Unie is gevestigd, dienen overeenkomstig Richtlijn .../.../EU (*) uitgebreide maatregelen voor klantenonderzoek te worden toegepast met betrekking tot de grensoverschrijdende handelsrelaties met deze betalingsdienstaanbieder. [Am. 13]

(16) De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde en de intermediaire betalingsdienstaanbieder moeten op basis van een risicobeoordeling bijzondere waakzaamheid aan de dag leggen wanneer zij tot de bevinding komen dat er informatie over de betaler en de begunstigde ontbreekt of deze onvolledig is. Verdachte transacties moeten zij aan de bevoegde autoriteiten melden overeenkomstig de meldingsplicht als bedoeld in Richtlijn .../.../EU (**) en de nationale uitvoeringsmaatregelen.

(17) De regeling inzake geldovermakingen in geval van ontbrekende of onvolledige informatie over de betaler of de begunstigde is van toepassing onverminderd eventuele verplichtingen voor betalingsdienstaanbieders en intermediaire betalingsdienstaanbieders om geldovermakingen stop te zetten of te weigeren bij overtreding van

(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

(**) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

Dinsdag 11 maart 2014

civil-, bestuurs- of strafrechtelijke bepalingen. **Het vereiste van identiteitsgegevens van betalende of begunstigde individuen, rechtspersonen, trusts, stichtingen, onderlinge waarborgmaatschappijen, holdings en soortgelijke bestaande of toekomstige wettelijke constructies is een cruciaal element voor het traceren van criminelen die anders hun identiteit achter vennootschapsstructuren zouden kunnen verbergen.** [Am. 14]

- (18) Totdat de technische beperkingen zijn opgeheven die intermediaire betalingsdienstaanbieders kunnen beletten te voldoen aan de verplichting om alle ontvangen informatie over de betaler door te geven, dienen deze intermediaire betalingsdienstaanbieders deze informatie te bewaren. Deze technische beperkingen moeten worden opgeheven zodra de betalingssystemen zijn gemoderniseerd. **Om technische beperkingen te overwinnen, zou het gebruik van het SEPA-geldovermakingssysteem voor interbancaire overdrachten tussen EU-lidstaten en derde landen kunnen worden aangemoedigd.** [Am. 15]
- (19) Aangezien bij een strafrechtelijk onderzoek mogelijk pas maanden of zelfs jaren na de oorspronkelijke geldovermaking kan worden uitgemaakt welke gegevens noodzakelijk zijn of welke personen erbij betrokken zijn, en om toegang te kunnen verkrijgen tot belangrijk bewijsmateriaal voor het strafonderzoek, moeten betalingsdienstaanbieders ertoe worden verplicht informatie over de betaler en de begunstigde te bewaren met het oog op voorkoming, opsporing en onderzoek van witwassen van geld of terrorismefinanciering. Deze termijn moet beperkt blijven **tot vijf jaar, waarna alle persoonsgegevens moeten worden gewist, tenzij het nationale recht anders bepaalt. De gegevens mogen alleen langer worden bewaard, tot maximaal tien jaar, indien dit noodzakelijk is voor het voorkomen, opsporen of onderzoeken van witwassen van geld of terrorismefinanciering. Betalingsdienstaanbieders moeten ervoor zorgen dat krachtens deze verordening verkregen gegevens uitsluitend worden gebruikt voor de hierin omschreven doelstellingen.** [Am. 16]
- (20) Om in het kader van terrorismebestrijding snel te kunnen optreden, moeten betalingsdienstaanbieders onverwijld reageren wanneer de autoriteiten voor bestrijding van witwassen van geld of terrorismefinanciering van de lidstaat waar deze betalingsdienstaanbieders gevestigd zijn, om informatie over de betaler verzoeken.
- (21) Het aantal werkdagen in de lidstaat van de betalingsdienstaanbieder van de betaler bepaalt binnen hoeveel dagen moet worden ingegaan op het verzoek om informatie over de betaler.
- (22) Met het oog op een betere nakoming van de voorschriften waarin deze verordening voorziet, en gelet op de mededeling van de Commissie van 9 december 2010 „Het versterken van sanctieregelingen in de financiële sector”, moeten de desbetreffende autoriteiten grotere bevoegdheden krijgen om toezichtmaatregelen en sancties op te leggen. Daartoe moeten bestuursrechtelijke sancties worden ingevoerd en gezien het belang van bestrijding van witwassen van geld en terrorismefinanciering moeten de lidstaten voorzien in doeltreffende, evenredige en ontradende sancties. De lidstaten moeten daarvan kennis geven aan de Commissie alsmede aan de Europese toezichthoudende autoriteit, de Europese Bankautoriteit („EBA”), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, de Europese toezichthoudende autoriteit, (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) („EIOPA”), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) („ESMA”), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48).

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

Dinsdag 11 maart 2014

- (23) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van ~~de artikelen XXX~~ **hoofdstuk V** van deze verordening te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren ⁽¹⁾. [Am. 17]
- (24) Een aantal landen en gebieden die niet tot het grondgebied van de Unie behoren, hebben een monetaire unie met of maken deel uit van de valutazone van een lidstaat of hebben een monetaire overeenkomst ondertekend met de Europese Unie, vertegenwoordigd door een lidstaat, en hebben betalingsdienstaanbieders die direct of indirect deelnemen aan de betalings- en afwikkelingssystemen van die lidstaat. Om te vermijden dat de toepassing van deze verordening op geldovermakingen tussen de betrokken lidstaten en deze landen of gebieden een aanzienlijk negatief effect heeft op de economie van deze landen en gebieden, moet worden voorzien in de mogelijkheid om dergelijke geldovermakingen als geldovermakingen binnen de betrokken lidstaten te behandelen.
- (25) Gelet op de wijzigingen die zouden moeten worden aangebracht in Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie over de betaler ⁽²⁾, moet die verordening ter wille van de duidelijkheid worden ingetrokken.
- (26) Aangezien de doelstellingen van deze verordening niet voldoende kunnen worden verwezenlijkt door de lidstaten en derhalve, vanwege de omvang of de effecten van de maatregel, beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen treffen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (27) In deze verordening worden de grondrechten in acht genomen en de beginselen nageleefd die door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend, in het bijzonder de eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven (artikel 7), het recht op bescherming van persoonsgegevens (artikel 8), het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47) en het beginsel *ne bis in idem*.
- (28) Om te zorgen voor een soepele invoering van het nieuwe regelgevingskader voor bestrijding van witwassen van geld en terrorismefinanciering, is het passend de datum van inwerkingtreding van deze verordening te laten samenvallen met het einde van de termijn voor omzetting van Richtlijn .../.../EU (*),
- (28 bis) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming heeft op 4 juli 2013 advies uitgebracht ⁽³⁾,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ONDERWERP, DEFINITIES EN TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden voorschriften vastgesteld met betrekking tot de informatie over betalers en begunstigden die bij geldovermakingen moet worden gevoegd met het oog op de preventie, de opsporing en het onderzoek van witwassen van geld of terrorismefinanciering.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

⁽²⁾ PB L 345 van 8.12.2006, blz. 1.

^(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

⁽³⁾ PB C 32 van 4.2.2014, blz. 9.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) „terrorismedinanciering”: het financieren van terrorisme als omschreven in artikel 1, lid 4, van Richtlijn .../.../EU (*);
- (2) „witwassen van geld”: activiteiten die witwassen van geld op het oog hebben, als bedoeld in artikel 1, leden 2 of 3, van Richtlijn .../.../EU (*);
- (3) „betaler”: een ~~natuurlijke of rechtspersoon die een geldovermaking vanaf zijn of haar eigen rekening verricht of die een opdracht voor een geldovermaking geeft~~ **betaler als omschreven in artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2007/64/EG; [Am. 18]**
- (4) „begunstigde”: een ~~natuurlijke of rechtspersoon die de beoogde ontvanger van de overgemaakte gelden is~~ **begunstigde als omschreven in artikel 4, lid 8, van Richtlijn 2007/64/EG; [Am. 19]**
- (5) „betalingsdienstaanbieder”: een ~~natuurlijke of rechtspersoon die in het kader van zijn of haar beroepsuitoefening een geldovermakingsdienst verricht~~ **betalingsdienstaanbieder als omschreven in artikel 4, lid 9, van Richtlijn 2007/64/EG; [Am. 20]**
- (6) „intermediaire betalingsdienstaanbieder”: een betalingsdienstaanbieder, welke noch de betalingsdienstaanbieder van de betaler, noch de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is, die gelden ontvangt en overmaakt namens de betalingsdienstaanbieder van de betaler of van de begunstigde of van een andere intermediaire betalingsdienstaanbieder;
- (7) „geldovermaking”: een transactie die door een betalingsdienstaanbieder namens een betaler langs elektronische weg wordt verricht met de bedoeling bij een betalingsdienstaanbieder gelden beschikbaar te stellen voor een begunstigde, **in het bijzonder geldtransferdiensten en automatische afschrijvingen in de zin van Richtlijn 2007/64/EG**, ongeacht of de betaler en de begunstigde een en dezelfde persoon zijn; **[Am. 21]**
- (8) „blokoevermaking”: een bundel van een aantal afzonderlijke geldovermakingen die zijn samengebracht met het oog op de doorzending ervan;
- (9) „unieke identificatiecode van de transactie”: een combinatie van letters of symbolen, door de betalingsdienstaanbieder bepaald overeenkomstig de protocollen van het betalings- en afwikkelingssysteem of het berichtensysteem dat voor de geldovermaking is gebruikt, die het mogelijk maakt de transactie te traceren tot aan de betaler en de begunstigde;
- (10) „geldovermaking tussen personen”: een transactie tussen twee natuurlijke personen **die, als consumenten, handelen voor doeleinden die buiten hun bedrijfs- of beroepsactiviteiten vallen. [Am. 22]**

Artikel 3

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op geldovermakingen in ongeacht welke valuta die worden verzonden of ontvangen door een in de Unie gevestigde betalingsdienstaanbieder.

(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

Dinsdag 11 maart 2014

2. Deze verordening is niet van toepassing op geldovermakingen die met behulp van een ~~krediet- of kredietkaart~~, debetkaart, **voorafbetaalde kaart of voucher of** een mobiele telefoon, **elektronisch geld** of een ander digitaal of IT-apparaat **zoals gedefinieerd in Richtlijn 2014/.../EU [PSD]** worden verricht, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan: [Am. 23]

- (a) de kaart of het toestel wordt gebruikt ter betaling van goederen en diensten **aan een onderneming in het kader van beroeps- of bedrijfsactiviteiten**; [Am. 24]
- (b) het nummer van de kaart of toestel wordt gevoegd bij alle overdrachten die uit de transactie voortvloeien.

Deze verordening is echter van toepassing wanneer een ~~krediet- of kredietkaart~~, debetkaart, **vooraf betaalde kaart of voucher**, een mobiele telefoon, **elektronisch geld** of een ander digitaal of IT-apparaat wordt gebruikt om geldovermakingen tussen personen te verrichten. [Am. 25]

3. **Deze verordening is niet van toepassing op natuurlijke of rechtspersonen die geen andere activiteit verrichten dan het omzetten van papieren documenten in elektronische gegevens en op contractbasis werkzaam zijn bij een betalingsdienstaanbieder noch op natuurlijke en rechtspersonen die geen andere activiteit verrichten dan het aanbieden van berichtensystemen of andere ondersteuningssystemen voor de overmaking van gelden en/of clearing- en afwikkelingssystemen aan betalingsdienstaanbieders.** [Am. 26]

Deze verordening is niet van toepassing op:

- (a) geldovermakingen waarbij de betaler geld van zijn of haar eigen rekening afhaalt;
- (b) geldovermakingen aan de overheid voor belastingen, boetes of andere heffingen binnen een lidstaat;
- (c) geldovermakingen waarbij zowel de betaler als de begunstigde betalingsdienstaanbieders zijn die voor eigen rekening handelen.

HOOFDSTUK II

VERPLICHTINGEN VAN BETALINGSDIENSTAANBIEDERS

AFDELING 1

VERPLICHTINGEN VAN DE BETALINGSDIENSTAANBIEDER VAN DE BETALER

Artikel 4

Bij geldovermakingen te voegen informatie

1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt ervoor dat bij geldovermakingen volgende informatie over de betaler wordt gevoegd:

- (a) de naam van de betaler;
- (b) het rekeningnummer van de betaler, wanneer deze rekening voor de verwerking van de geldovermaking wordt gebruikt, of een unieke identificatiecode van de transactie wanneer er hiervoor geen rekening wordt gebruikt;
- (c) het adres van de betaler, het ~~nationale identiteitsnummer of~~ klantenidentificatienummer, of datum en plaats van geboorte. [Am. 27]

2. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt ervoor dat bij geldovermakingen volgende informatie over de begunstigde wordt gevoegd:

- (a) de naam van de begunstigde; en

Dinsdag 11 maart 2014

- (b) het rekeningnummer van de begunstigde, wanneer deze rekening voor de verwerking van de transactie wordt gebruikt, of een unieke identificatiecode van de transactie wanneer hiervoor geen rekening wordt gebruikt.

3. Alvorens de gelden over te maken, **past de betalingsdienstaanbieder van de betaler de „ken-uw-cliënt”-maatregelen toe in overeenstemming met Richtlijn .../.../EU (*) en** verifieert de betalingsdienstaanbieder van de betaler de juistheid **en volledigheid** van de in lid 1 bedoelde informatie op basis van documenten, gegevens of informatie uit betrouwbare en onafhankelijke bron. [Am. 28]

4. Wanneer gelden via de rekening van de betaler worden overgemaakt, wordt de in lid 3 bedoelde verificatie geacht te hebben plaatsgevonden in de volgende gevallen:

- (a) wanneer de identiteit van de betaler is geverifieerd bij de opening van de rekening overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn .../.../EU (**) en de daarbij verkregen informatie is bewaard overeenkomstig artikel 39 van deze richtlijn; of

- (b) wanneer artikel 12, lid 5, van Richtlijn .../.../EU (**) van toepassing is op de betaler.

5. In afwijking van lid 3 ~~verifieert is~~ de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij geldovermakingen die niet via een rekening worden verricht, ~~de in lid 1 bedoelde informatie echter niet indien het bedrag~~ **verplicht om ten minste de naam van de betaler van geldovermakingen tot 1 000 EUR niet overschrijdt en er geen verband blijkt te bestaan met andere geldovermakingen die samen met de betrokken geldovermaking te verifiëren, maar is hij, indien de transactie wordt uitgevoerd in verschillende tranches die met elkaar verband lijken te houden of samen** het bedrag van 1 000 EUR overschrijden, **verplicht om de volledige informatie met betrekking tot de betaler en de begunstigde als bedoeld in lid 1 te verifiëren.** [Am. 29]

Artikel 5

Geldovermakingen binnen de Unie

1. In afwijking van artikel 4, leden 1 en 2, wordt ingeval zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde in de Unie zijn gevestigd, bij de geldovermaking **alleen de volledige naam van de betaler en de begunstigde en** het rekeningnummer van de betaler of de unieke identificatiecode van de transactie gevoegd, **onverminderd de in artikel 5, leden 2 en 3, onder b) van Verordening (EU) nr. 260/2012 vastgestelde informatievoorschriften.** [Am. 30]

2. Onverminderd lid 1 ~~stelt vereist~~ de betalingsdienstaanbieder van de betaler, **in geval van een vastgesteld hoger risico als bedoeld in artikel 16, lid 2 of lid 3, van of in bijlage III bij Richtlijn .../.../EU (***), de volledige informatie met betrekking tot de betaler en de begunstigde of stelt hij** op verzoek van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde of de intermediaire betalingsdienstaanbieder de overeenkomstig artikel 4 bij te voegen informatie over de betaler of de begunstigde beschikbaar binnen drie werkdagen na ontvangst van dat verzoek. [Am. 31]

Artikel 6

Geldovermakingen buiten de Unie

1. Wanneer de betalingsdienstaanbieders van de begunstigten buiten de Unie zijn gevestigd, is bij blokoevermakingen van één betaler artikel 4, leden 1 en 2, niet van toepassing op de gebundelde afzonderlijke geldovermakingen, op voorwaarde dat het batchbestand de in dat artikel bedoelde informatie bevat en bij de afzonderlijke geldovermakingen het rekeningnummer van de betaler of de unieke identificatiecode van de transactie is gevoegd.

(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

(**) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

(***) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

Dinsdag 11 maart 2014

2. In afwijking van artikel 4, leden 1 en 2, wordt wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde buiten de Unie is gevestigd, voor geldovermakingen van 1 000 EUR of minder ~~alleen~~ informatie gevoegd betreffende: [Am. 32]

- (a) de naam van de betaler;
- (b) de naam van de begunstigde;
- (c) het rekeningnummer van zowel de betaler als de begunstigde of de unieke identificatiecode van de transactie.

De juistheid van deze informatie hoeft niet te worden geverifieerd tenzij er een vermoeden van witwassen van geld of terrorismefinanciering bestaat.

AFDELING 2

VERPLICHTINGEN VAN DE BETALINGSDIENSTAANBIEDER VAN DE BEGUNSTIGDE

Artikel 7

Controle van ontbrekende informatie over betaler en begunstigde

1. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde gaat na of de velden voor informatie over de betaler en de begunstigde in het berichtensysteem of het voor de geldovermaking gebruikte betalings- en afwikkelingssysteem zijn ingevuld met karakters of gegevens die toegelaten zijn volgens de ~~procedures~~ **interne gangbare risicogebaseerde antimisbruikprocedures** van dit ~~systeem~~ **berichtensysteem of betalings- en afwikkelingssysteem**. [Am. 33]

2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde beschikt over doeltreffende procedures om vast te stellen of in de informatie over de betaler en de begunstigde elementen ontbreken met betrekking tot:

- (a) bij geldovermakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler in de Unie is gevestigd, de overeenkomstig artikel 5 vereiste informatie;
- (b) bij geldovermakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, de in artikel 4, leden 1 en 2, bedoelde informatie over de betaler en de begunstigde en, in voorkomend geval, de overeenkomstig artikel 14 vereiste informatie; en
- (c) bij blokoevermakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, de in artikel 4, leden 1 en 2, bedoelde informatie met betrekking tot de blokoevermaking.

3. Voor geldovermakingen van meer dan 1 000 EUR waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, verifieert de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde de identiteit van de begunstigde indien zijn of haar identiteit nog niet is geverifieerd.

4. Voor geldovermakingen van 1 000 EUR of minder waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, hoeft de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde de informatie over de begunstigde niet te verifiëren tenzij er een vermoeden van witwassen van geld of terrorismefinanciering bestaat.

De lidstaten kunnen de drempel verlagen of laten vervallen wanneer de nationale risicobeoordeling reden oplevert voor een intensievere controle op geldovermakingen anders dan via een rekening. De lidstaten die van deze afwijkingsmogelijkheid gebruik maken, stellen de Commissie daarvan in kennis. [Am. 34]

Dinsdag 11 maart 2014

4 bis. Ingeval de betalingsdienstaanbieder van de betaler in een derde land is gevestigd dat een verhoogd risiconiveau vertegenwoordigt, dienen overeenkomstig Richtlijn .../.../EU(*) uitgebreide maatregelen voor klantenonderzoek te worden toegepast inzake de grensoverschrijdende correspondentbankrelaties met deze betalingsdienstaanbieder. [Am. 35]

Artikel 8

Geldovermakingen met ontbrekende of onvolledige informatie over betaler en begunstigde

1. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde stelt doeltreffende risicogebaseerde procedures op, **op basis van de in artikel 16, lid 2, van en bijlage III bij Richtlijn .../.../EU(**) vermelde risico's**, om vast te stellen wanneer een geldovermaking met ontbrekende **volledige** informatie over de betaler en de begunstigde moet worden uitgevoerd, geweigerd of stopgezet en welke passende actie daarbij kan worden ondernomen. [Am. 36]

In elk geval moeten de betalingsdienstaanbieder van de betaler en de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde alle toepasselijke wetgeving of administratieve voorschriften betreffende witwassen van geld en terrorismefinanciering naleven, met name Verordening (EG) nr. 2580/2001, Verordening (EG) nr. 881/2002 en Richtlijn .../.../EU().** [Am. 37]

Ingeval de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de ontvangst van de geldovermaking tot de bevinding komt dat de krachtens artikel 4, leden 1 en 2, artikel 5, lid 1, en artikel 6 vereiste informatie over de betaler en de begunstigde ontbreekt of onvolledig is **of niet is ingevuld met karakters of gegevens die toegelaten zijn volgens de procedures van het berichten- of betalings- en afwikkelingssysteem**, weigert hij de overmaking of **schorst hij ze en** verzoekt hij om volledige informatie over de betaler en de begunstigde **alvorens de betalingstransactie uit te voeren**. [Am. 38]

2. Wanneer een betalingsdienstaanbieder regelmatig nalaat de vereiste **volledige** informatie over de betaler te verstrekken, onderneemt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde stappen, die aanvankelijk kunnen bestaan in het sturen van waarschuwingen of het vaststellen van termijnen, alvorens alle toekomstige geldovermakingen van deze betalingsdienstaanbieder te weigeren of een besluit te nemen met betrekking tot de beperking of de beëindiging van zijn zakelijke relatie met deze betalingsdienstaanbieder. [Am. 39]

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde meldt dit feit aan de autoriteiten voor bestrijding van witwassen van geld of terrorismefinanciering.

Artikel 9

Beoordeling en melding

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde neemt **overeenkomstig de risicogebaseerde procedures van de betalingsdienstaanbieders** ontbrekende of onvolledige informatie over de betaler en de begunstigde in aanmerking om te beoordelen of de geldovermaking, dan wel enige daarmee verband houdende transactie, verdacht is en aan de financiële inlichtingeneenheid moet worden gemeld. **De betalingsdienstaanbieder concentreert zich in zijn doeltreffende risicogebaseerde procedures ook op en neemt passende maatregelen met betrekking tot andere risicofactoren dan die welke zijn vermeld in artikel 16, lid 3, van en bijlage III bij Richtlijn .../.../EU(**).** [Am. 40]

AFDELING 3

VERPLICHTINGEN VAN INTERMEDIAIRE BETALINGSDIENSTAANBIEDERS

Artikel 10

Bij geldovermaking te houden informatie over betaler en begunstigde

Intermediaire betalingsdienstaanbieders zorgen ervoor dat alle ontvangen informatie over de betaler en de begunstigde die bij een geldovermaking is gevoegd, bij de overmaking blijft.

(*) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

(**) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

(***) Nummer van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 11

Controle van ontbrekende informatie over betaler en begunstigde

1. De intermediaire betalingsdienstaanbieder gaat na of de velden voor informatie over de betaler en de begunstigde in het berichtensysteem of het voor de geldovermaking gebruikte betalings- en afwikkelingssysteem zijn ingevuld met karakters of gegevens die toegelaten zijn volgens de procedures van dit systeem.
2. De intermediaire betalingsdienstaanbieder beschikt over doeltreffende procedures om na te gaan of in de informatie over de betaler en de begunstigde elementen ontbreken **of onvolledig zijn** met betrekking tot: [Am. 41]
 - (a) bij geldovermakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler in de Unie is gevestigd, de overeenkomstig artikel 5 vereiste informatie;
 - (b) bij geldovermakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, de in artikel 4, leden 1 en 2, bedoelde informatie over de betaler en de begunstigde of in voorkomend geval, de overeenkomstig artikel 14 vereiste informatie; en
 - (c) bij blokovertakingen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd, de in artikel 4, leden 1 en 2, bedoelde informatie met betrekking tot de blokovertaking.

Artikel 12

Geldovermakingen met ontbrekende of onvolledige informatie over betaler en begunstigde

1. De intermediaire betalingsdienstaanbieder stelt doeltreffende risicogebaseerde procedures op om vast te stellen ~~wanneer een geldovermaking met ontbrekende informatie over de betaler en de begunstigde moet worden uitgevoerd, geweigerd of stopgezet en welke~~ **of er informatie over de betaler en de begunstigde ontbreekt of dat de ontvangen informatie onvolledig is en treft een** passende actie daarbij kan worden ondernomen **vervolgmaatregel**. [Am. 42]

Indien de intermediaire betalingsdienstaanbieder bij ontvangst van de geldovermaking tot de bevinding komt dat de krachtens artikel 4, leden 1 en 2, artikel 5, lid 1, en artikel 6 vereiste informatie over de betaler en de begunstigde ontbreekt of onvolledig is **of niet is ingevuld met karakters of gegevens die toegelaten zijn volgens de procedures van het berichten- of betalings- en afwikkelingssysteem**, weigert hij de overmaking of **schorst hij ze en** verzoekt hij om volledige informatie over de betaler en de begunstigde **alvorens de betalingstransactie uit te voeren**. [Am. 43]

2. Wanneer een betalingsdienstaanbieder regelmatig nalaat de vereiste informatie over de betaler te verstrekken, onderneemt de intermediaire betalingsdienstaanbieder stappen, die aanvankelijk kunnen bestaan in het sturen van waarschuwingen of het vaststellen van termijnen, alvorens alle toekomstige geldovermakingen van deze betalingsdienstaanbieder te weigeren of een besluit te nemen met betrekking tot de beperking of de beëindiging van zijn zakelijke relatie met deze betalingsdienstaanbieder.

De intermediaire betalingsdienstaanbieder meldt dit feit aan de autoriteiten voor bestrijding van witwassen van geld of terrorismefinanciering.

Artikel 13

Beoordeling en melding

De intermediaire betalingsdienstaanbieder neemt ontbrekende of onvolledige informatie over de betaler en de begunstigde in aanmerking als een factor om te beoordelen of de geldovermaking, dan wel enige daarmee verband houdende transactie, verdacht is en aan de financiële inlichtingeneenheid moet worden gemeld.

Artikel 14

Technische beperkingen

1. Dit artikel is van toepassing wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler buiten de Unie is gevestigd en de intermediaire betalingsdienstaanbieder in de Unie is gevestigd.

Dinsdag 11 maart 2014

2. Tenzij de intermediaire betalingsdienstaanbieder bij de ontvangst van een geldovermaking tot de bevinding komt dat de krachtens deze verordening vereiste informatie over de betaler ontbreekt of onvolledig is, kan hij voor het doorzenden van geldovermakingen naar de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde een betalingssysteem met technische beperkingen gebruiken dat niet de mogelijkheid biedt informatie over de betaler bij de geldovermaking te voegen.

3. Wanneer de intermediaire betalingsdienstaanbieder bij de ontvangst van een geldovermaking tot de bevinding komt dat de krachtens deze verordening vereiste informatie over de betaler ontbreekt of onvolledig is, gebruikt hij een betalingssysteem met technische beperkingen alleen als het mogelijk is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde daarover in te lichten, hetzij via een berichten- of betalingssysteem dat voorziet in de mededeling van dit feit, hetzij via een andere procedure, op voorwaarde dat deze wijze van mededeling door beide betalingsdienstaanbieders is aanvaard of overeengekomen.

4. Wanneer de intermediaire betalingsdienstaanbieder een betalingssysteem met technische beperkingen gebruikt, stelt hij op verzoek van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk drie werkdagen na ontvangst van dit verzoek alle ontvangen informatie over de betaler ter beschikking van deze betalingsdienstaanbieder, ongeacht of deze informatie volledig is of niet.

HOOFDSTUK III

SAMENWERKING EN BEWARING VAN BEWIJSSTUKKEN

Artikel 15

Samenwerkingsplicht *en gelijkwaardigheid* [Am. 44]

1. Een betalingsdienstaanbieder ~~stemt en een intermediaire betalingsdienstaanbieder stemmen~~ onverkort en onverwijld, overeenkomstig de procedurevereisten die in de nationale wetgeving van de lidstaat waar hij gevestigd is, zijn vastgesteld, toe met verzoeken van **uitsluitend** de autoriteiten voor bestrijding van witwassen van geld of terrorismefinanciering van deze lidstaat die betrekking hebben op de krachtens deze verordening vereiste informatie. **Specifieke vrijwaringsmaatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat dergelijke informatie-uitwisselingen voldoen aan de vereisten inzake gegevensbescherming. Geen enkele andere externe autoriteit of partij mag toegang hebben tot de door de betalingsdienstaanbieders opgeslagen gegevens.** [Am. 45]

1 bis. Aangezien een groot gedeelte van de illegale geldstromen in belastingparadijzen terechtkomt, moet de Unie haar druk op deze landen opvoeren, opdat zij meewerken aan de bestrijding van dergelijke illegale geldstromen en de verbetering van de transparantie. [Am. 46]

1 ter. In de Unie gevestigde betalingsdienstaanbieders passen deze verordening toe op hun dochterondernemingen en bijkantoren die werkzaam zijn in rechtsmachten in derde landen die niet gelijkwaardig worden geacht.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 22 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen betreffende de erkenning van het wettelijk en toezichthoudend kader van rechtsgebieden buiten de Unie als gelijkwaardig aan de vereisten van deze verordening. [Am. 47]

Artikel 15 bis

Gegevensbescherming

1. Met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze verordening voeren de betalingsdienstaanbieders hun taken zoals bedoeld in deze verordening uit in overeenstemming met de nationale wetgeving ter omzetting van Richtlijn 95/46/EG.

2. Betalingsdienstaanbieders zorgen ervoor dat krachtens deze verordening verkregen gegevens uitsluitend voor de hierin omschreven doeleinden worden gebruikt, en in geen geval voor commerciële doeleinden.

Dinsdag 11 maart 2014

3. De autoriteiten inzake gegevensbescherming hebben de bevoegdheid — met inbegrip van de bevoegdheid tot indirecte toegang — om beweringen betreffende problemen met de verwerking van persoonsgegevens uit eigen beweging of op grond van een klacht te onderzoeken. Daarbij moeten zij meer bepaald toegang krijgen tot het gegevensbestand bij de betalingsdienstaanbieder en de bevoegde nationale autoriteiten. [Am. 48]

Artikel 15 ter

Doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties

De doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties die geen passend beschermingsniveau bieden in de zin van artikel 25 van Richtlijn 95/46/EG, mag alleen plaatsvinden indien:

- (a) er passende gegevensbeschermingsmaatregelen en -waarborgen bestaan, en
- (b) de toezichthoudende autoriteit na een beoordeling van deze maatregelen en waarborgen vooraf toelating voor de doorgifte heeft gegeven. [Am. 49]

Artikel 16

Bewaring van bewijsstukken

Informatie over de betaler en/of de begunstigde mag niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. De betalingsdienstaanbieder van de betaler en de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bewaren de in de artikelen 4, 5, 6 en 7 bedoelde informatie gedurende **maximaal** vijf jaar. In de in artikel ~~17~~ **14**, leden 2 en 3, bedoelde gevallen bewaart de intermediaire betalingsdienstaanbieder alle ontvangen informatie gedurende vijf jaar. Na het verstrijken van deze termijn moeten persoonsgegevens worden gewist ~~tenzij de nationale wetgeving anderszins voorschrijft onder welke omstandigheden betalingsdienstaanbieders de gegevens nog kunnen of moeten bewaren.~~ De lidstaten kunnen bewaring voor een langere periode alleen toestaan of verplicht stellen **in uitzonderlijke omstandigheden die naar behoren zijn gerechtvaardigd en met redenen zijn omkleed en uitsluitend** indien dit noodzakelijk is voor de voorkoming, de opsporing of het onderzoek van witwassen van geld en terrorismefinanciering. De maximumtermijn voor bewaring na verrichting van de geldovermaking mag niet meer dan tien jaar bedragen **en de opslag van persoonsgegevens moet voldoen aan de nationale wetgeving ter omzetting van Richtlijn 95/46/EG.** [Am. 50]

De betalingsdienstaanbieders van de betaler, de begunstigde en de intermediaire betalingsdienstaanbieders moeten beschikken over passende technische en organisatorische maatregelen voor de bescherming van persoonsgegevens tegen incidentele of onrechtmatige vernietiging of incidenteel verlies, wijziging, onbevoegde verspreiding of toegang. [Am. 51]

De informatie die door de betalingsdienstaanbieder van de betaler, de begunstigde en de intermediaire betalingsdienst-aanbieders wordt verzameld over de betaler of de begunstigde wordt na het verstrijken van de bewaringsperiode gewist. [Am. 52]

Artikel 16 bis

Toegang tot informatie en vertrouwelijkheid

- 1. Betalingsdienstaanbieders zorgen ervoor dat de voor de doelstellingen van deze verordening verkregen informatie slechts toegankelijk is voor aangewezen personen of beperkt is tot personen die strikt noodzakelijk zijn om het genomen risico tot een goed einde te brengen.
- 2. Betalingsdienstaanbieders zorgen ervoor dat de vertrouwelijkheid van de verwerkte gegevens wordt geëerbiedigd.
- 3. Personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens van de betaler of de begunstigde en die deze gegevens behandelen, moeten de vertrouwelijkheid van de gegevensverwerking eerbiedigen en de voorschriften van de gegevensbescherming naleven.
- 4. De bevoegde autoriteiten zien erop toe dat personen die regelmatig persoonsgegevens vergaren of verwerken specifieke bijscholing krijgen op het gebied van gegevensbescherming. [Am. 53]

Dinsdag 11 maart 2014

HOOFDSTUK IV

SANCTIES EN TOEZICHT

Artikel 17

Sancties

1. De lidstaten stellen de voorschriften vast met betrekking tot de administratieve maatregelen en sancties die van toepassing zijn op schendingen van deze verordening en nemen alle maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat deze worden uitgevoerd. De ingestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.
2. De lidstaten dragen er zorg voor dat indien betalingsdienstaanbieders aan verplichtingen worden onderworpen, bij inbreuk daarop sancties kunnen worden opgelegd aan de leden van het bestuursorgaan en aan alle andere personen die uit hoofde van het nationale recht voor de inbreuk verantwoordelijk zijn.
3. Uiterlijk op ... (*) stellen de lidstaten de Commissie en het Gemengd Comité van de EBA, de EIOPA en de ESMA in kennis van de in lid 1 bedoelde voorschriften. Zij delen alle latere wijzigingen daarop onverwijld mee aan de Commissie en aan het Gemengd Comité van de EBA, de EIOPA en de ESMA.
4. Aan de bevoegde autoriteiten worden alle onderzoeksbevoegdheden verleend die nodig zijn voor de vervulling van hun taken. Bij de uitoefening van hun sanctiebevoegdheden werken de bevoegde autoriteiten nauw met elkaar samen om ervoor te zorgen dat de sancties of maatregelen de gewenste resultaten opleveren, en om hun optreden te coördineren wanneer het om grensoverschrijdende zaken gaat.

Artikel 18

Specifieke bepalingen

1. Dit artikel is van toepassing op het volgende inbreuken:
 - (a) herhaaldelijke niet-vermelding **door een betalingsdienstaanbieder** van de vereiste informatie over de betaler en de begunstigde, in strijd met de artikelen 4, 5 en 6; [Am. 54]
 - (b) ernstig verzuim van betalingsdienstaanbieders om overeenkomstig artikel 16 bewijsstukken te bewaren;
 - (c) verzuim van de betalingsdienstaanbieder om overeenkomstig de artikelen 8 en 12 doeltreffende risicogebaseerde beleidsregels en procedures in te voeren.

(c bis) ernstig verzuim van intermediaire betalingsdienstaanbieders om te handelen in overeenstemming met de artikelen 11 en 12. [Am. 55]
2. In de in lid 1 bedoelde gevallen hebben de op te leggen administratieve maatregelen en sancties ten minste betrekking op het volgende:
 - (a) een publieke verklaring waarin de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon en de aard van de inbreuk worden vermeld;
 - (b) een bevel waarbij de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon wordt verplicht dit gedrag stop te zetten en af te zien van herhaling;
 - (c) ingeval het een betalingsdienstaanbieder betreft, de intrekking van de vergunning van deze aanbieder;
 - (d) een tijdelijk verbod ten aanzien van een lid van het bestuursorgaan van de betalingsdienstaanbieder of ten aanzien van elke verantwoordelijk gestelde natuurlijke persoon om een functie bij de betalingsdienstaanbieder te vervullen;

(*) 2 jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

Dinsdag 11 maart 2014

- (e) ingeval het een rechtspersoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot 10 % van de totale jaaromzet van deze rechtspersoon in het voorgaande boekjaar; wanneer de rechtspersoon een dochteronderneming van een moederonderneming is, is de desbetreffende totale jaaromzet gelijk aan de totale jaaromzet die blijkt uit de geconsolideerde rekening van de uiteindelijke moederonderneming in het voorgaande boekjaar;
- (f) ingeval het een natuurlijke persoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot maximaal 5 000 000 EUR of, in de lidstaten die de euro niet als munt hebben, het overeenkomstige bedrag in de nationale munteenheid op ... (*);
- (g) administratieve geldboeten oplopend tot tweemaal het bedrag van de als gevolg van de inbreuk behaalde winsten of vermeden verliezen ingeval deze kunnen worden vastgesteld.

Artikel 19

Bekendmaking van sancties

De **bevoegde autoriteiten maken onverwijld de** administratieve maatregelen en sancties **bekend** die in de in artikel 17 en artikel 18, lid 1, bedoelde gevallen worden opgelegd, ~~worden onverwijld bekendgemaakt en bevatten~~ **waaronder** informatie over het soort en de aard van de inbreuk en de identiteit van de verantwoordelijk gestelde personen, ~~tenzij de bekendmaking hiervan de stabiliteit van de financiële markten ernstig in gevaar zou brengen~~ **indien zulks noodzakelijk en evenredig is gebleken na een beoordeling per geval.** [Am. 56]

Wanneer de bekendmaking de betrokken partijen onevenredige schade zou berokkenen, maken de bevoegde autoriteiten de sancties bekend zonder vermelding van namen.

Wanneer de bevoegde autoriteit van een lidstaat een administratieve sanctie of maatregel overeenkomstig de artikelen 17 en 18 oplegt of toepast, geeft zij de EBA kennis van die sanctie of maatregel en de omstandigheden waaronder deze is opgelegd of toegepast. De EBA slaat deze kennisgeving op in de overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ opgezette centrale databank van administratieve sancties en past hierop dezelfde procedures toe als op andere bekendgemaakte sancties. [Am. 57]

Artikel 20

Toepassing van sancties door bevoegde autoriteiten

Bij het vaststellen van het soort administratieve sancties of maatregelen en de hoogte van de administratieve geldboeten, houden de bevoegde autoriteiten rekening met alle relevante omstandigheden, waaronder:

- (a) de ernst en de duur van de inbreuk;
- (b) de mate van verantwoordelijkheid van de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon;
- (c) de financiële draagkracht van de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon, zoals deze blijkt uit de totale omzet van de verantwoordelijke rechtspersoon of het jaarinkomen van de verantwoordelijke natuurlijke persoon;
- (d) de omvang van de door de verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon behaalde winsten of vermeden verliezen, voor zover deze kunnen worden bepaald;
- (e) de verliezen voor derde partijen ten gevolge van de inbreuk, voor zover deze kunnen worden vastgesteld;
- (f) de mate waarin de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon met de bevoegde autoriteit samenwerkt;
- (g) eerdere inbreuken van de verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon.

(*) Datum van inwerkingtreding van deze verordening.

⁽¹⁾ **Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).**

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 21

Melding van inbreuken

1. De lidstaten voeren doeltreffende mechanismen in om de melding van inbreuken op de bepalingen van deze verordening aan de bevoegde autoriteiten aan te moedigen. ***Passende technische en organisatorische maatregelen worden ten uitvoer gelegd om gegevens te beschermen tegen incidentele of onrechtmatige vernietiging, incidenteel verlies, wijziging of onrechtmatige verspreiding.***[Am. 58]
2. De in lid 1 bedoelde mechanismen omvatten ten minste:
 - (a) specifieke procedures voor de ontvangst van meldingen van inbreuken en de follow-up daarvan;
 - (b) passende bescherming voor ***klokkenluiders en*** personen die potentiële of reële inbreuken melden; [Am. 59]
 - (c) bescherming van persoonsgegevens, zowel ten aanzien van de persoon die de inbreuken meldt als ten aanzien van de voor de inbreuk verantwoordelijk geachte natuurlijke persoon, in overeenstemming met de beginselen van Richtlijn 95/46/EG.
3. De betalingsdienstaanbieders voeren ***in samenwerking met de bevoegde autoriteiten interne*** passende procedures in waarbij hun werknemers inbreuken intern kunnen melden via een ~~specifiek~~ ***veilig, onafhankelijk en anoniem*** kanaal. [Am. 60]

Artikel 22

Toezicht

1. De lidstaten dragen de bevoegde autoriteiten op om daadwerkelijk toezicht uit te oefenen en de nodige maatregelen te nemen met het oog op de naleving van de voorschriften van deze verordening. ***De EBA geeft overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 richtsnoeren voor het tenuitvoerleggingsproces van deze verordening, waarbij de optimale praktijken van de lidstaten in aanmerking worden genomen.*** [Am. 61]

1 bis. De Commissie coördineert de toepassing van deze verordening met betrekking tot betalingsdienstaanbieders buiten de Unie en volgt deze nauwlettend, en versterkt de samenwerking, waar passend, met de bevoegde autoriteiten van derde landen die belast zijn met het onderzoek van en het opleggen van sancties wegens inbreuken als bedoeld in artikel 18. [Am. 62]

1 ter. De Commissie dient vóór 1 januari 2017 een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van hoofdstuk IV, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan grensoverschrijdende gevallen, de betalingsdienstaanbieders in derde landen en het gebruik van onderzoeks- en sanctiebevoegdheden door hun nationale bevoegde autoriteiten. Indien het risico van een inbreuk in verband met de opslag van gegevens bestaat, onderneemt de Commissie passende en doeltreffende actie, waaronder het indienen van een voorstel tot wijziging van deze verordening. [Am. 63]

Artikel 22 bis

Uitoefening van de delegatiebevoegdheid

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt overeenkomstig de in dit artikel vastgelegde voorwaarden aan de Commissie verleend.
2. De in artikel 15, lid 1 bis bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een onbepaalde tijd met ingang van ... (*).

(*) Twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

Dinsdag 11 maart 2014

3. *Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 15, lid 1 bis bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde, latere vermelde datum. Het laat de geldigheid van reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.*

4. *Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdige kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.*

5. *Een overeenkomstig artikel 15, lid 1 bis, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad hiertegen bezwaar heeft gemaakt of indien het Europees Parlement en de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd. [Am. 64]*

HOOFDSTUK V

UITVOERINGSBEVOEGDHEDEN

Artikel 23

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor de voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering (het „Comité”). Het comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing, **op voorwaarde dat uitvoeringsbepalingen die zijn vastgesteld volgens de daarin uiteengezette procedure de basisbepalingen van deze verordening niet wijzigen.** [Am. 65]

HOOFDSTUK VI

AFWIJKINGEN

Artikel 24

Overeenkomsten met gebieden of landen ~~bedoeld~~ **die niet genoemd worden** in artikel 355 van het Verdrag [Am. 66]

1. **De Onverminderd het bepaalde in artikel 15, lid 1, onder a), kan de Commissie kan in gevallen van officieel aangetoonde gelijkwaardigheid** elke lidstaat machtigen met een land of gebied dat niet tot het in artikel 355 van het Verdrag omschreven grondgebied van de Unie behoort, overeenkomsten te sluiten die voorzien in afwijkingen van deze verordening, zodat geldovermakingen tussen dat land of gebied en de betrokken lidstaat als geldovermakingen binnen de betrokken lidstaat kunnen worden behandeld. [Am. 67]

Deze overeenkomsten kunnen alleen worden toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- (a) het betrokken land of gebied heeft met de betrokken lidstaat een monetaire unie of maakt deel uit van de valutazone van deze lidstaat of heeft een monetaire overeenkomst ondertekend met de Unie, vertegenwoordigd door een lidstaat;
- (b) de betalingsdienstaanbieders in het betrokken land of gebied nemen direct of indirect deel aan de betalings- en afwikkelingssystemen van deze lidstaat;

en

- (c) het betrokken land of grondgebied verplicht de onder zijn rechtsorde vallende betalingsdienstaanbieders dezelfde voorschriften toe te passen als die welke bij deze verordening zijn vastgesteld.

Dinsdag 11 maart 2014

2. Een lidstaat die een overeenkomst als bedoeld in lid 1 wenst te sluiten, dient een verzoek in bij de Commissie en verschaft haar alle nodige gegevens.

Wanneer de Commissie een dergelijk verzoek van een lidstaat ontvangt, worden geldovermakingen tussen deze lidstaat en het betrokken land of gebied tijdelijk als geldovermakingen binnen deze lidstaat behandeld totdat een besluit is genomen volgens de in dit artikel beschreven procedure.

Indien de Commissie van oordeel is dat zij niet over alle nodige gegevens beschikt, neemt zij binnen twee maanden na ontvangst van het verzoek contact op met de betrokken lidstaat en deelt zij mee welke aanvullende gegevens vereist zijn.

Zodra de Commissie over alle gegevens beschikt die zij nodig acht voor de beoordeling van het verzoek, stelt zij de verzoekende lidstaat binnen één maand daarvan in kennis en zendt zij het verzoek aan de overige lidstaten.

3. Binnen drie maanden na de in lid 2, vierde alinea, bedoelde kennisgeving besluit de Commissie volgens de in artikel 23, lid 2, bedoelde procedure of zij de betrokken lidstaat machtigt de in lid 1 van dit artikel bedoelde overeenkomst te sluiten.

Het in de eerste alinea bedoelde besluit wordt in elk geval genomen binnen achttien maanden na ontvangst van het verzoek door de Commissie.

3 bis. *Voor reeds genomen gemachtigde besluiten ten aanzien van afhankelijke of geassocieerde gebieden wordt ononderbroken continuïteit gegarandeerd, te weten Uitvoeringsbesluit 2012/43/EU ⁽¹⁾ van de Commissie, Besluit 2010/259/EU ⁽²⁾ van de Commissie en Beschikking 2008/982/EG van de Commissie ⁽³⁾. [Am. 68]*

HOOFDSTUK VII

SLOTBEPALINGEN

Artikel 25

Intrekking

Verordening (EG) nr. 1781/2006 wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar deze verordening, volgens de concordantietabel in de bijlage.

Artikel 26

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij wordt toegepast vanaf ... (*).

⁽¹⁾ *Uitvoeringsbesluit 2012/43/EU van de Commissie van 25 januari 2012 tot machtiging van het Koninkrijk Denemarken om overeenkomsten met Groenland en de Faeröer te sluiten zodat geldovermakingen tussen Denemarken en elk van deze gebieden overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad als geldovermakingen binnen Denemarken worden behandeld (PB L 24 van 27.1.2012, blz. 12).*

⁽²⁾ *Besluit 2010/259/EU van de Commissie van 4 mei 2010 tot machtiging van de Franse Republiek om een overeenkomst met het Vorstendom Monaco te sluiten zodat geldovermakingen tussen de Franse Republiek en het Vorstendom Monaco overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad als geldovermakingen binnen de Franse Republiek worden behandeld (PB L 112 van 5.5.2010, blz. 23).*

⁽³⁾ *Beschikking 2008/982/EG van de Commissie van 8 december 2008 tot machtiging van het Verenigd Koninkrijk om een overeenkomst met de Bailiwick of Jersey, de Bailiwick of Guernsey en het eiland Man te sluiten zodat geldovermakingen tussen het Verenigd Koninkrijk en elk van deze grondgebieden overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad als geldovermakingen binnen het Verenigd Koninkrijk worden behandeld (PB L 352 van 31.12.2008, blz. 34).*

(*) Datum van omzetting van de richtlijn uit document COD 2013/0025.

Dinsdag 11 maart 2014

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De Voorzitter

Voor de Raad

De Voorzitter

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE

Concordantietabel als bedoeld in artikel 25

Verordening (EG) nr. 1781/2006	Deze verordening
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4, lid 1
Artikel 5	Artikel 4
Artikel 6	Artikel 5
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8	Artikel 7
Artikel 9	Artikel 8
Artikel 10	Artikel 9
Artikel 11	Artikel 16
Artikel 12	Artikel 10
	Artikel 11
	Artikel 12
	Artikel 13
Artikel 13	Artikel 14
Artikel 14	Artikel 15
Artikel 15	Artikelen 17 tot en met 22
Artikel 16	Artikel 23
Artikel 17	Artikel 24
Artikel 18	—
Artikel 19	—
	Artikel 25
Artikel 20	Artikel 26

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0191

Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (COM(2013)0045 — C7-0032/2013 — 2013/0025(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/45)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0045),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0032/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van de Europese Centrale Bank van 17 mei 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 23 mei 2013 ⁽²⁾,
 - gezien de afspraken die werden gemaakt op de G8-top van juni 2013 in Noord-Ierland,
 - gezien de aanbevelingen van de Commissie van 6 december 2012 over agressieve fiscale planning,
 - gezien het voortgangsverslag van de secretaris-generaal van de OESO aan de G20 van 5 september 2013,
 - gezien het advies van de Commissie economische en monetaire zaken van 9 december 2013 over het voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het gezamenlijk overleg van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken overeenkomstig artikel 51 van het Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Commissie juridische zaken (A7-0150/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 166 van 12.6.2013, blz. 2.

⁽²⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 31.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TC1-COD(2013)0025

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽³⁾,

Overwegende:

- (1) Massale stromen ~~crimineel~~ **illegaal** geld kunnen de stabiliteit en de reputatie van de financiële sector schaden en de interne markt **en internationale ontwikkeling** bedreigen. Terrorisme ~~ast~~ **ondergraaft de fundamenteën van** onze samenleving ~~aan in haar fundamenteën zelf.~~ **maatschappij. Duistere ondernemingsstructuren die in en via rechtsgebieden met een bankgeheim opereren, ook vaak belastingparadijzen genoemd, spelen een belangrijke rol bij het vergemakkelijken van illegale geldstromen.** Naast **verdere ontwikkeling van** de strafrechtelijke benadering ~~kan een preventieve aanpak op Unieniveau is aanvullend preventie~~ via het financiële stelsel ~~resultaten opleveren.~~ **onontbeerlijk. Een preventieve aanpak moet echter wel gericht en proportioneel zijn, en mag niet resulteren in de invoering van een veelomvattend systeem voor de controle van de gehele bevolking.** [Am. 1]
- (2) De soliditeit, integriteit en stabiliteit van kredietinstellingen en financiële instellingen en het vertrouwen in het financiële stelsel als geheel kunnen ernstig in gevaar worden gebracht door de pogingen van criminelen en hun medeplichtigen om hetzij de herkomst van de opbrengsten van misdrijven te verhullen, hetzij rechtmatig of onrechtmatig verkregen gelden aan te wenden voor terroristische doeleinden. Ter vergemakkelijking van hun criminele activiteiten, zouden witwassers van geld en financiers van terrorisme kunnen trachten te profiteren van de liberalisering van het kapitaalverkeer en van het vrij verrichten van financiële diensten, inherent aan de geïntegreerde financiële ruimte, ~~indien niet op Unieniveau.~~ **Daardoor zijn er** bepaalde coördinerende maatregelen **nodig op Unieniveau. Tegelijkertijd moeten de doelstellingen van bescherming van de samenleving tegen criminelen en bescherming van de stabiliteit en de integriteit van het Europees financieel stelsel** worden ~~genomen afgewogen tegen de noodzaak om tot een regelgevingskader te komen waarbij ondernemingen kunnen groeien zonder te worden opgezaaid met buitensporige nalevingskosten. De vereisten die aan meldingsplichtige entiteiten worden opgelegd met betrekking tot de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme moeten derhalve gerechtvaardigd en evenredig zijn.~~ [Am. 2]

⁽¹⁾ PB C 166 van 12.6.2013, blz. 2.

⁽²⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 31.

⁽³⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 11 maart 2014.

Dinsdag 11 maart 2014

- (3) Dit voorstel is de vierde richtlijn om de bedreiging van het witwassen van geld aan te pakken. Richtlijn 91/308/EEG van de Raad ⁽¹⁾ heeft het witwassen van geld in termen van drugs misdrijven gedefinieerd en uitsluitend aan de financiële sector verplichtingen opgelegd. Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ heeft het toepassingsgebied zowel ten aanzien van de bestreken misdrijven als ten aanzien van het geheel van bestreken beroepen en activiteiten uitgebreid. In juni 2003 heeft de Financial Action Task Force (hierna de FATF genoemd) haar aanbevelingen herzien om de financiering van terrorisme te bestrijken en in meer gedetailleerde vereisten voorzien met betrekking tot identificatie en verificatie van cliënten, de situaties waarin een hoger risico op het witwassen van geld verscherpte maatregelen kan rechtvaardigen en voorts de situaties waarin een verlaagd risico minder strenge controles kan rechtvaardigen.

Deze wijzigingen zijn tot uitdrukking gekomen in Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie ⁽⁴⁾. **De Unie dient bij de tenuitvoerlegging van de FATF-aanbevelingen haar gegevensbeschermingswetgeving alsook het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest) en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden volledig na te leven.** [Am. 3]

- (4) Het witwassen van geld en de financiering van terrorisme geschieden gewoonlijk in een internationale context. Maatregelen die uitsluitend op nationaal niveau of zelfs op Unieniveau worden getroffen, zonder met internationale coördinatie en samenwerking rekening te houden, zullen een zeer beperkte uitwerking hebben. De door de Unie op dit gebied vastgestelde maatregelen dienen derhalve verenigbaar te zijn met, **en ten minste niet zo streng te zijn als, in andere de internationale gremia ondernomen andere acties. Belastingontwijking en mechanismen van niet-openbaarmaking en verzwijging kunnen gebruikt worden als strategieën ter voorkoming van de opsporing van witwaspraktijken en terrorismefinanciering.** Bij het optreden van de Unie dient met name rekening te worden gehouden met de aanbevelingen van de FATF, ~~het belangrijkste en andere internationale orgaan~~ **organen** voor de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Met het oog op het versterken van de doeltreffendheid van de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme moeten de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/70/EG **in voorkomend geval** worden afgestemd op de nieuwe FATF-aanbevelingen die in februari 2012 zijn vastgesteld en uitgebreid. **Het is evenwel van essentieel belang dat een dergelijke aanpassing aan de niet-bindende FATF-aanbevelingen wordt uitgevoerd in volledige overeenstemming met de rechtsorde van de Unie, met name wat betreft de Uniewetgeving inzake gegevensbescherming en de bescherming van de grondrechten zoals verankerd in het Handvest.** [Am. 4]

- (4bis) **Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de vervulling van de verplichtingen zoals uiteengezet in artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) dat samenhang van beleid inzake ontwikkelingssamenwerking vereist, teneinde een halt toe te roepen aan de toenemende tendens om witwasactiviteiten te verleggen van ontwikkelde landen naar ontwikkelingslanden met minder strikte wetgeving op het gebied van de bestrijding van witwaspraktijken.** [Am. 5]

- (4ter) **Gezien het feit dat illegale geldstromen, en in het bijzonder het witwassen van geld, tussen 6 en 8,7 % van het BBP van ontwikkelingslanden vertegenwoordigen ⁽⁵⁾, een bedrag dat tien keer hoger is dan de ontwikkelingshulp van de Unie en haar lidstaten, dienen de maatregelen in de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te worden gecoördineerd en rekening te houden met de ontwikkelingsstrategie en het beleid ter bestrijding van de kapitaalvlucht van de lidstaten en de Unie.** [Am. 6]

⁽¹⁾ Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77).

⁽²⁾ Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (PB L 344 van 28.12.2001, blz. 76).

⁽³⁾ Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PB L 309 van 25.11.2005, blz. 15).

⁽⁴⁾ Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie van 1 augustus 2006 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de definitie van politiek prominente personen en wat betreft de technische criteria voor vereenvoudigde klantenonderzoekprocedures en voor vrijstellingen op grond van occasionele of zeer beperkte financiële activiteiten (PB L 214 van 4.8.2006, blz. 29).

⁽⁵⁾ **Bronnen: „Tax havens and development. Status, analyses and measures”, NOU, Official Norwegian Reports, 2009.**

Dinsdag 11 maart 2014

- (5) Voorts houdt het misbruik van het financiële stelsel voor het aanwenden van crimineel of zelfs rechtmatig verkregen geld voor terroristische doeleinden onmiskenbaar een risico in voor de integriteit, de goede werking, de reputatie en de stabiliteit van het financiële stelsel. De preventieve maatregelen van deze richtlijn dienen dan ook zodanig te worden uitgebreid dat zij ~~niet alleen~~ de behandeling van uit **ernstige** criminele activiteiten verkregen geld ~~maar ook~~ en de verzameling van gelden of voorwerpen voor terroristische doeleinden omvatten. [Am. 7]
- (5bis) **Ongeacht de in de lidstaten voorziene sancties dienen alle maatregelen die voortvloeien uit deze richtlijn in eerste instantie gericht te zijn op de bestrijding van alle gedragingen die leiden tot aanzienlijke illegale inkomsten. Hiertoe moeten alle mogelijke stappen worden gezet om het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van dergelijke inkomsten tegen te gaan.** [Am. 8]
- (6) Bij grote betalingen in contanten is het risico op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zeer hoog. Om de waakzaamheid te vergroten en de door contante betalingen gevormde risico's te beperken, moet deze richtlijn voor ~~in goederen handelende~~ natuurlijke en rechtspersonen gelden voor zover zij contante betalingen van 7 500 EUR of meer doen of ontvangen. De lidstaten dienen te kunnen besluiten striktere bepalingen daaronder begrepen een lagere drempel vast te stellen. [Am. 9]
- (6 bis) **Elektronischegeldproducten worden in toenemende mate gebruikt als vervanging van bankrekeningen. De verstrekkers van dergelijke producten moeten derhalve aan strenge eisen worden onderworpen teneinde witwaspraktijken en terrorismefinanciering te voorkomen. Elektronischegeldproducten dienen evenwel te kunnen worden uitgezonderd van cliëntonderzoeksvereisten mits aan bepaalde cumulatieve voorwaarden voldaan wordt. Het gebruik van elektronisch geld dat zonder cliëntonderzoek in omloop is gebracht, mag uitsluitend worden toegestaan voor de aankoop van goederen en diensten van geïdentificeerde handelaren en dienstverleners waarvan de identiteit gecontroleerd is door de uitgever van het elektronisch geld. Voor transacties tussen particulieren mag het gebruik van elektronisch geld dat zonder cliëntonderzoek in omloop is gebracht niet worden toegestaan. De elektronisch opgeslagen bedragen dienen dusdanig klein te worden gehouden dat er geen slinkse omwegen mogelijk zijn en particulieren geen onbeperkt bedrag aan anonieme elektronischegeldproducten kunnen verwerven.** [Am. 10]
- (6 ter) **Makelaars handelen in de lidstaten op veel verschillende manieren in het kader van onroerendgoedtransacties. Om de risico's van witwassen van geld in de onroerendgoedsector te verminderen, moeten zij vallen onder de werkingssfeer van deze richtlijn wanneer zij beroepshalve betrokken zijn bij aan onroerend goed gerelateerde financiële transacties.** [Am. 11]
- (7) Onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, zoals gedefinieerd door de lidstaten, moeten onder de bepalingen van de richtlijn vallen wanneer zij deelnemen aan financiële of zakelijke transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaren worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen of terrorisme te financieren. Er moeten echter vrijstellingen zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Juridisch advies dient bijgevolg aan de beroepsgeheimhoudingsplicht onderworpen te blijven, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan witwasactiviteiten of activiteiten voor financiering van terrorisme, het juridisch advies voor witwasdoeleinden of voor financiering van terrorisme wordt verstrekt, of de advocaat weet dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden of voor financiering van terrorisme.
- (8) Het verdient aanbeveling rechtstreeks vergelijkbare diensten op dezelfde wijze te behandelen, ongeacht welke onder deze richtlijn vallende beroepsbeoefenaren de diensten verstrekken. Met het oog op de waarborging van de eerbiediging van de rechten die worden gegarandeerd bij het Handvest mag, in het geval van bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs, die in sommige lidstaten een cliënt in rechte mogen verdedigen of vertegenwoordigen, of zijn rechtspositie mogen bepalen, de informatie die zij bij de uitoefening van deze taken ontvangen, niet onder de meldingsplicht van deze richtlijn vallen.
- (9) Het is belangrijk er uitdrukkelijk de aandacht op te vestigen dat „fiscale misdrijven” die verband houden met directe en indirecte belastingen onder de ~~brede~~ definitie van „criminele activiteit” overeenkomstig deze richtlijn vallen in overeenstemming met de herziene FATF-aanbevelingen. **De Europese Raad van 23 mei 2013 heeft gewezen op de noodzaak van een allesomvattende bestrijding van belastingontduiking, belastingfraude en het witwassen van geld zowel binnen de interne markt als ten aanzien van niet-coöperatieve derde landen en rechtsgebieden. Het**

Dinsdag 11 maart 2014

bereiken van overeenstemming over een definitie van fiscale misdrijven is een belangrijke stap bij de opsporing van deze misdrijven, net als de openbaarmaking per land van bepaalde financiële gegevens door grote ondernemingen die in de Unie actief zijn. Het is eveneens belangrijk om ervoor te zorgen dat meldingsplichtige entiteiten en juristen, zoals bepaald door de lidstaten, niet trachten het doel van deze richtlijn te dwarsbomen of agressieve fiscale planning te bevorderen of te verrichten. [Am. 12]

(9 bis) *De lidstaten dienen algemene anti-belastingontwikningsregels (GAAR) in te voeren voor de bestrijding van agressieve fiscale planning en belastingontwijking in overeenstemming met de aanbevelingen van de Europese Commissie over agressieve fiscale planning van 12 december 2012 en het voortgangsverslag van de OESO aan de G20 van 5 september 2013. [Am. 13]*

(9 ter) *Entiteiten met een specifieke rol in het financiële systeem, zoals de Europese Investeringsbank (EIB), de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO), de centrale banken van de lidstaten en de centrale afwikkelingssystemen, dienen, wanneer zij commerciële of particuliere transacties verrichten of faciliteren, de uit hoofde van deze richtlijn vastgestelde regels die van toepassing zijn op andere meldingsplichtige entiteiten voor zover mogelijk in acht te nemen. [Am. 14]*

(10) *Elke natuurlijke persoon die eigendom of zeggenschap over een rechtspersoon uitoefent, moet worden geïdentificeerd. Hoewel het vinden van een specifiek procentueel aandelenbezit niet automatisch in het vinden van de uiteindelijke begunstigde zal resulteren, is het een bewijsfactor waarmee rekening moet worden gehouden van de factoren die een rol spelen bij de identificatie van de uiteindelijke begunstigde. Identificatie en verificatie van uiteindelijke begunstigten moet zich in voorkomend geval uitstrekken tot juridische entiteiten die andere juridische entiteiten bezitten en moet de eigendomsketen volgen totdat de natuurlijke persoon die eigendom of zeggenschap uitoefent over de rechtspersoon die de cliënt is, gevonden is. [Am. 15]*

(11) *Het is van belang de noodzaak traceerbaarheid van betalingen te waarborgen en verbeteren. Het bestaan van van nauwkeurige en actuele informatie over de uiteindelijke begunstigde van enige juridische entiteit, zoals rechtspersonen, trusts, stichtingen, holdings en alle overige soortgelijke bestaande of toekomstige juridische constructies, is een bepalende factor bij het opsporen van criminelen die anders hun identiteit achter een rechtspersoon kunnen verbergen. De lidstaten moeten er bijgevolg voor zorgen dat ondernemingen informatie over hun uiteindelijke begunstigten bewaren en deze adequate, accurate en actuele informatie voor beschikbaar stellen door middel van online toegankelijke, centrale openbare registers en in een open en beveiligd gegevensformaat, overeenkomstig de regelgeving van de Unie betreffende gegevensbescherming en het recht op privacy als verankerd in het Handvest. Toegang tot dergelijke registers moet worden verstrekt aan de bevoegde autoriteiten, in het bijzonder aan fie's en meldingsplichtige entiteiten, alsook aan het publiek, waarbij de persoon die toegang tot de informatie wenst te krijgen zich vooraf dient te identificeren en mogelijk een vergoeding moet betalen. Bovendien moeten trustees aan de meldingsplichtige entiteiten hun status opgeven. [Am. 16]*

(11 bis) *De aanleg van registers van uiteindelijke begunstigten door de lidstaten zou de bestrijding van witwaspraktijken, financiering van terrorisme, corruptie, fiscale misdrijven, fraude en andere financiële misdrijven aanzienlijk verbeteren. Dit kan concreet worden vormgegeven door de werking van de bestaande ondernemingsregisters in de lidstaten te verbeteren. Gezien het grensoverschrijdende karakter van zakelijke transacties is het, om op doeltreffende wijze gebruik te maken van de in de registers opgeslagen informatie, van essentieel belang dat deze registers onderling gekoppeld zijn. Deze onderlinge koppeling van ondernemingsregisters binnen de Unie wordt reeds als zodanig vereist krachtens Richtlijn 2012/17/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ en dient verder te worden uitgewerkt.*

(11 ter) *Dankzij de technologische vooruitgang zijn er hulpmiddelen ontwikkeld die meldingsplichtige entiteiten in staat stellen de identiteit van hun cliënten te verifiëren naar aanleiding van bepaalde transacties. Dergelijke technologische verbeteringen bieden bedrijven en cliënten tijdbesparende en kosteneffectieve oplossingen, en moeten daarom bij risicobeoordelingen in overweging worden genomen. De bevoegde autoriteiten van de*

⁽¹⁾ Richtlijn 2012/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012 tot wijziging van Richtlijn 89/666/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2005/56/EG en 2009/101/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de koppeling van centrale, handels- en vennootschapsregisters betreft (PB L 156 van 16.6.2012, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

lidstaten en de meldingsplichtige entiteiten moeten zich proactief opstellen bij de bestrijding van nieuwe en innovatieve methoden voor het witwassen van geld, met inachtneming van de grondrechten, waaronder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming. [Am. 18]

- (12) Het bepaalde in deze richtlijn dient voorts te gelden wanneer de activiteiten van de onder deze richtlijn vallende meldingsplichtige entiteiten via het internet plaatsvinden.
- (12 bis) **De vertegenwoordigers van de Unie in de bestuursorganen van de EBWO dienen de EBWO aan te moedigen de bepalingen van deze richtlijn ten uitvoer te leggen alsook een anti-witwasbeleid op haar website te plaatsen met daarin gedetailleerde procedures waarmee deze richtlijn concreet wordt vormgegeven. [Am. 19]**
- (13) Het gebruik van de goksector om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen, is zorgwekkend. Om de risico's in verband met de sector te beperken en gelijke voorwaarden voor de aanbieders van gokdiensten te garanderen, moeten ~~alle~~ aanbieders van gokdiensten ertoe worden verplicht voor afzonderlijke transacties van 2 000 EUR of meer een cliëntenonderzoek te verrichten. **Bij de uitvoering van dit cliëntenonderzoek dient een risicogebaseerde aanpak te worden vastgesteld die de verschillende risico's voor de verschillende soorten gokdiensten weerspiegelt evenals de vraag of zij een hoog of een laag risico voor witwasactiviteiten inhouden. Er moet rekening worden gehouden met de bijzondere kenmerken van de verschillende soorten gokspelen bijvoorbeeld door onderscheid te maken tussen casino's, onlinegokspelen en andere aanbieders van gokdiensten.** De lidstaten moeten overwegen deze drempel toe te passen op de inning van gokwinsten alsook het aangaan van weddenschappen. Aanbieders van gokdiensten ~~met fysieke lokalen (bv. casino's en speelhuizen)~~ moeten ervoor zorgen dat cliëntenonderzoek, als het bij ~~de ingang van de lokalen~~ **het punt van binnenkomst** plaatsvindt, aan de door de cliënt ~~in de lokalen~~ aangegane transacties gekoppeld kan worden. [Am. 20]
- (13 bis) **Er komen steeds verfijndere vormen van witwassen. Daarbij zijn illegale — en soms ook legale — gokcircuits betrokken, met name in de context van sportwedstrijden. Er zijn nieuwe vormen van lucratieve georganiseerde misdaad ontstaan zoals wedstrijdvervalsing en deze hebben zich ontwikkeld tot een lucratieve criminele activiteit in verband met het witwassen van geld. [Am. 21]**
- (14) Het witwasrisico en het risico op terrorismefinanciering is niet in alle gevallen even groot. Bijgevolg moet een **integrale**, risicogebaseerde benadering worden gebruikt **die gebaseerd is op minimumnormen**. De risicogebaseerde benadering is geen uitermate permissieve optie voor de lidstaten en meldingsplichtige autoriteiten. Zij gaat gepaard met het gebruik van bewijsgebaseerde besluitvorming om zich beter te richten op de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme waarmee de Unie en degenen die daarin opereren geconfronteerd worden. [Am. 22]
- (15) Ondersteuning van de risicogebaseerde benadering is voor de lidstaten **en de Unie** noodzakelijk om de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme waaraan zij blootstaan vast te stellen, te begrijpen en te beperken. Het belang van een supranationale benadering van risicovaststelling is erkend op internationaal niveau en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit) ('EBA'), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) ('EIOPA'), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) ('ESMA'), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, moeten worden belast met het verlenen van advies over de risico's die op de financiële sector van invloed zijn. **Daarnaast moeten zij, in samenwerking met de lidstaten, minimumnormen ontwikkelen voor risicobeoordelingen die door de bevoegde nationale autoriteiten worden uitgevoerd. Bij dit proces dienen, voor zover mogelijk, de desbetreffende belanghebbenden te worden betrokken door middel van openbare raadplegingen. [Am. 23]**

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48).

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

Dinsdag 11 maart 2014

- (16) De resultaten van risicobeoordelingen ~~op lidstaatniveau~~ moeten, in voorkomend geval, voor de meldingsplichtige entiteiten **tijdig** beschikbaar worden gesteld om hen in staat te stellen hun eigen risico's vast te stellen, te begrijpen en te beperken. [Am. 24]
- (17) Om de risico's op Unieniveau beter te begrijpen en te beperken, **moet gezorgd worden voor een supranationale risicoanalyse om de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme waaraan de interne markt wordt blootgesteld, op efficiënte wijze te identificeren. De Europese Commissie dient de lidstaten te verplichten scenario's die als hoog risico worden beschouwd, doeltreffend te behandelen.** Bovendien moeten de lidstaten de resultaten van hun risicobeoordelingen delen met elkaar, de Commissie en de EBA, EIOPA **ESMA** (hierna gezamenlijk aangeduid als ETA's) en ~~ESMA~~**Europol**, indien van toepassing. [Am. 25]
- (18) Bij de toepassing van de bepalingen van deze richtlijn is het passend rekening te houden met de kenmerken en behoeften van kleine meldingsplichtige entiteiten waarvoor de richtlijn geldt en een behandeling te garanderen die aangepast is aan de specifieke behoeften van kleine meldingsplichtige entiteiten en de aard van de bedrijfsactiviteit.
- (19) Risico zelf is van nature variabel en de variabelen als zodanig of in combinatie kunnen het potentiële gevormde risico verhogen of verlagen en aldus een impact hebben op het passende niveau van preventieve maatregelen, zoals cliëntenonderzoeksmaatregelen. Er zijn derhalve omstandigheden waarin verscherpt cliëntenonderzoek moet worden toegepast en omstandigheden waarin vereenvoudigd cliëntenonderzoek passend kan zijn.
- (20) Erkend moet worden dat sommige situaties een groter risico op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme vormen. Hoewel de identiteit en het zakelijk profiel van alle cliënten dienen te worden vastgesteld, bestaan er gevallen waarin bijzonder strikte cliëntidentificatie- en cliëntverificatieprocedures vereist zijn.
- (21) Dit geldt in het bijzonder voor ~~zakelijke~~ relaties met natuurlijke personen die prominente publieke functies bekleden of bekleed hebben, en dan vooral degenen die afkomstig zijn uit landen waar corruptie veelvuldig voorkomt, **binnen en buiten de Unie**. Dergelijke relaties kunnen vooral een groot reputatierisico en juridisch risico met zich brengen voor de financiële sector. De internationale inspanning ter bestrijding van corruptie rechtvaardigt ook een bijzondere aandacht voor die gevallen en de toepassing van passende maatregelen inzake verscherpt cliëntenonderzoek ten aanzien van personen die binnenlands prominente publieke functies bekleden of bekleed hebben en hooggeplaatste bekende personen bij internationale organisaties. [Am. 26]
- (21 bis) **De noodzaak tot verscherpt cliëntenonderzoek naar personen die prominente publieke functies bekleden of bekleed hebben in binnen- of buitenland en naar hooggeplaatste personen bij internationale organisaties, mag evenwel niet tot een dusdanige situatie leiden dat lijsten met informatie over die personen verhandeld worden voor commerciële doeleinden. De lidstaten dienen passende maatregelen te treffen om dergelijke activiteiten te verhinderen.** [Am. 27]
- (22) Het verkrijgen van goedkeuring van de directie voor het aangaan van zakelijke relaties hoeft niet in alle gevallen het verkrijgen van goedkeuring van de raad van bestuur te impliceren. Een dergelijke goedkeuring moet kunnen worden verleend door iemand met voldoende kennis van de risicoblootstelling op het punt van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme van de instelling en voldoende anciënniteit om beslissingen te nemen die van invloed zijn op de risicoblootstelling ervan.
- (22 bis) **Het is voor de Unie van groot belang een gemeenschappelijke aanpak en een gemeenschappelijk beleid te ontwikkelen met betrekking tot niet-coöperatieve rechtsgebieden die in gebreke blijven op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Hiertoe dienen de lidstaten eventuele door de FATF gepubliceerde lijsten van landen direct ten uitvoer te leggen en toe te passen in hun nationale regeling voor de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Bovendien dienen de lidstaten en de Commissie de overige niet-coöperatieve rechtsgebieden aan de hand van alle beschikbare informatie te identificeren. De Commissie dient een gemeenschappelijke benadering te ontwikkelen van maatregelen die moeten worden toegepast ter bescherming van de integriteit van de interne markt tegen deze niet-coöperatieve rechtsgebieden.** [Am. 28]
- (23) Om te vermijden dat cliëntidentificatieprocedures nodeloos worden overgedaan, hetgeen tot vertragingen en inefficiënties in de zakelijke activiteiten zou leiden, verdient het aanbeveling om, mits passende waarborgen worden geboden, toe te staan dat cliënten bij meldingsplichtige entiteiten worden geïntroduceerd die reeds elders zijn geïdentificeerd. Indien een meldingsplichtige entiteit op een derde vertrouwt, ligt de uiteindelijke verantwoorde-

Dinsdag 11 maart 2014

lijkheid voor de cliëntonderzoeksprocedure bij de meldingsplichtige entiteit waarbij de cliënt is geïntroduceerd. De derde, of de persoon die de cliënt heeft geïntroduceerd, blijft, voor zover hij met de cliënt een relatie heeft die onder deze richtlijn valt, eveneens zelf verantwoordelijk voor de naleving van de vereisten in deze richtlijn, waaronder het vereiste om verdachte transacties te melden en bewijsstukken te bewaren.

- (24) In geval van een agentuur- of uitbestedingsverhouding op contractuele basis tussen niet onder deze richtlijn vallende meldingsplichtige entiteiten en externe natuurlijke of rechtspersonen kunnen verplichtingen inzake de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme voor deze agenten of verrichters van uitbestede diensten als deel van de meldingsplichtige entiteiten alleen voortvloeien uit het contract en niet uit deze richtlijn. De verantwoordelijkheid voor de naleving van deze richtlijn moet **primair** bij de meldingsplichtige entiteit blijven. ~~die onder~~ **Bovendien moeten de lidstaten erop toezien dat dergelijke derde partijen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor schendingen van krachtens deze de richtlijn valt.** [Am. 29]
- (25) Alle lidstaten beschikken over of moeten **operationeel onafhankelijke en zelfstandige** financiële inlichtingeneenheden (fie's) oprichten om de informatie die zij ontvangen te verzamelen en te analyseren met het doel verbanden te leggen tussen verdachte transacties en onderliggende criminele activiteiten teneinde het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen en te bestrijden. Verdachte transacties dienen te worden gemeld aan de fie's, die moeten optreden als nationaal centrum voor het ontvangen, analyseren en het verspreiden onder de bevoegde autoriteiten van meldingen van verdachte transacties en andere informatie over mogelijk witwassen of mogelijke financiering van terrorisme. De lidstaten hoeven daartoe hun bestaande meldingssystemen — waar de melding via de openbare aanklager of via andere wetshandhavingautoriteiten geschiedt — niet te wijzigen, mits de informatie onverwijld en ongefilterd aan de financiële inlichtingeneenheden doorgegeven wordt zodat deze hun taken, waaronder internationale samenwerking met andere financiële inlichtingeneenheden, naar behoren kunnen uitvoeren. **Het is belangrijk dat de lidstaten de fie's voorzien van de nodige middelen om te waarborgen dat zij volledig operationeel zijn teneinde de actuele uitdagingen van witwassen en financiering van terrorisme aan te pakken, met inachtneming van de grondrechten, waaronder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming.** [Am. 30]
- (26) In afwijking van het algemene verbod om verdachte transacties uit te voeren, kunnen de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen verdachte transacties uitvoeren voordat zij de bevoegde autoriteiten hiervan op de hoogte brengen wanneer het afzien van uitvoering onmogelijk is of hierdoor de vervolging van de begunstigden van een vermoedelijke witwas- of terrorismefinancieringstransactie zou kunnen worden belemmerd. Dit laat evenwel de door de lidstaten aanvaarde internationale verplichtingen onverlet om middelen of andere goederen van terroristen, terroristische organisaties of financiers van terrorisme, onverwijld te bevriezen, conform de desbetreffende resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.
- (26 bis) **Aangezien een groot gedeelte van de illegale geldstromen in belastingsparadijzen terecht komt, dient de Unie meer pressie op deze landen uit te oefenen opdat zij deelnemen aan de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.** [Am. 31]
- (27) De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben een passende zelfregulerende instantie voor de beroepen als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt 3), onder a), b) en d) aan te wijzen als de autoriteit die in plaats van de fie in eerste instantie op de hoogte moet worden gesteld. Overeenkomstig de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vormt een systeem van melding in eerste instantie aan een zelfregulerend lichaam een belangrijke waarborg voor het handhaven van de bescherming van de grondrechten ten aanzien van de meldingsplicht die geldt voor advocaten.
- (28) Indien een lidstaat besluit gebruik te maken van de afwijkingen van artikel 33, lid 2, kan hij de zelfregulerende instantie die de in dat artikel beoogde personen vertegenwoordigt, toestaan of voorschrijven om aan de fie geen informatie door te geven die zij van die personen in de in dat artikel bedoelde omstandigheden heeft verkregen.
- (29) In een aantal gevallen zijn **individuele personen, zoals** werknemers **en vertegenwoordigers** die hun vermoedens van het witwassen van geld hebben gemeld, bedreigd of lastig gevallen. Hoewel deze richtlijn de gerechtelijke procedures van de lidstaten niet kan wijzigen, neemt zulks niet weg dat deze aangelegenheid van cruciaal belang is voor de doeltreffendheid van de regeling ter bestrijding van het witwassen van geld en van financiering van terrorisme. De lidstaten dienen zich rekenschap te geven van het probleem en alles te doen wat in hun vermogen ligt om **individuele personen zoals** werknemers **en vertegenwoordigers** te beschermen tegen dergelijke vormen van intimidatie **en tegen andere vormen van negatieve behandeling of negatieve gevolgen, teneinde het voor hen makkelijker te maken verdenkingen te melden, om aldus de bestrijding van witwassen van geld te intensiveren.** [Am. 32]

Dinsdag 11 maart 2014

- (30) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, zoals in het nationale recht ten uitvoer gelegd, geldt voor de verwerking van persoonsgegevens voor de toepassing van deze richtlijn.
- (30 bis) *Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen en organen van de Unie voor de uitvoering van deze richtlijn. [Am. 33]*
- (31) Bepaalde aspecten van de tenuitvoerlegging van deze richtlijn gaan gepaard met de verzameling, analyse, opslag en deling van gegevens. De verwerking van persoonsgegevens moet worden toegestaan om te voldoen aan de in deze richtlijn neergelegde verplichtingen, daaronder begrepen het uitvoeren van cliëntenonderzoek, doorlopende monitoring, onderzoek en melding van ongewone en verdachte transacties, identificatie van de uiteindelijke begunstigde van een rechtspersoon of juridische constructie, **identificatie van een politiek prominent persoon**, deling van informatie door bevoegde autoriteiten en deling van informatie door financiële instellingen **en meldingsplichtige entiteiten**. De verzamelde persoonsgegevens moeten beperkt blijven tot hetgeen strikt noodzakelijk is om aan de vereisten van deze richtlijn te voldoen en mogen niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met Richtlijn 95/46/EG. Met name de verdere verwerking van persoonsgegevens voor commerciële doeleinden moet strikt worden verboden. [Am. 34]
- (32) De strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme wordt door alle lidstaten als een belangrijke verantwoording van algemeen belang beschouwd. **Er is op alle niveaus krachtige politieke wil nodig om deze verschijnselen een halt toe te roepen.** [Am. 35]
- (32 bis) *Het is van het grootste belang dat uit de Uniebegroting medegefinancierde investeringen aan de hoogste normen voldoen, teneinde financiële misdrijven — corruptie en belastingontduiking inclusief — te voorkomen. In 2008 heeft de EIB interne richtsnoeren vastgesteld getiteld „Beleid inzake de preventie en ontmoediging van verboden gedrag bij de activiteiten van de Europese Investeringsbank”, met als rechtsgrondslag artikel 325 VWEU, artikel 18 van de Statuten van de EIB en Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad ⁽³⁾. Na vaststelling van het beleid moet de EIB de financiële inlichtingeneenheid in Luxemburg op de hoogte stellen van vermoedens of vermeende gevallen van geldwitwassen die betrekking hebben op projecten, werkzaamheden en transacties die ondersteund worden door de EIB.* [Am. 36]
- (33) ~~Deze richtlijn laat de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, daaronder begrepen de bepalingen van Kaderbesluit 2008/977/JBZ, onverlet.~~ [Am. 37]
- (34) De rechten van toegang van de betrokkene gelden voor de persoonsgegevens die voor de toepassing van deze richtlijn worden verwerkt. Toegang door de betrokkene tot informatie die is opgenomen in een melding van een verdachte transactie zou echter de effectiviteit van de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ernstig ondermijnen. Beperkingen van dit recht overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 95/46/EG kunnen bijgevolg gerechtvaardigd zijn. **Dergelijke beperkingen moeten evenwel worden gecompenseerd door de effectieve bevoegdheden die aan de instanties voor gegevensbescherming worden verstrekt, met inbegrip van de bevoegdheden voor indirecte toegang, zoals vastgelegd in Richtlijn 95/46/EG, die hen in staat stellen om hetzij ambtshalve, hetzij op basis van een klacht, eventuele claims met betrekking tot problemen met de verwerking van persoonsgegevens te onderzoeken. Dit moet in het bijzonder de toegang tot het gegevensbestand bij de meldingsplichtige entiteit inhouden.** [Am. 38]
- (35) Personen die alleen maar papieren documenten in elektronische vorm omzetten en op contractbasis werkzaam zijn bij een kredietinstelling of een financiële instelling vallen niet onder de werkingssfeer van deze richtlijn, evenmin als natuurlijke of rechtspersonen die kredietinstellingen of financiële instellingen uitsluitend voorzien van een boodschap of andere supportsystemen voor overdracht van fondsen of van clearing- en settlementssystemen.

⁽¹⁾ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

⁽³⁾ Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

- (36) Witwassen van geld en de financiering van terrorisme zijn internationale problemen en dienen dan ook op wereldschaal te worden bestreden. Wanneer kredietinstellingen en financiële instellingen uit de Unie bijkantoren en dochterondernemingen hebben in derde landen waar de wetgeving ter zake tekortkomingen vertoont, dienen zij, ter voorkoming van de toepassing van sterk uiteenlopende normen binnen eenzelfde instelling of groep instellingen, de uniale norm toe te passen of, indien toepassing van dergelijke normen onmogelijk is, de bevoegde autoriteiten van hun lidstaat van herkomst daarvan in kennis te stellen.
- (37) ~~Indien haalbaar,~~ **Waar mogelijk** moet **er** voor de meldingsplichtige autoriteiten feedback beschikbaar worden gesteld betreffende het nut en de follow-up van de meldingen van verdachte transacties die zij doen. Om dit mogelijk te maken en de doeltreffendheid van hun maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te kunnen beoordelen, verdient het aanbeveling dat de lidstaten statistische gegevens ter zake bijhouden en verder perfectioneren. Om de kwaliteit en de consistentie van de op Unieniveau verzamelde statistische gegevens verder te verbeteren, moet de Commissie de situatie in de Unie met betrekking tot de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme volgen en regelmatig overzichten publiceren, **met inbegrip van een evaluatie van de nationale risicobeoordelingen opnemen. De Commissie dient het eerste dergelijke overzicht binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn uit te voeren.** [Am. 39]
- (37 bis) *De lidstaten moeten er niet alleen voor zorgen dat de meldingsplichtige entiteiten voldoen aan de relevante voorschriften en richtsnoeren, maar ook dat ze een systeem hanteren waarmee de risico's op witwassen binnen deze entiteiten daadwerkelijk worden beperkt.* [Am. 40]
- (37 ter) *Om de doeltreffendheid van hun regelingen ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering te kunnen evalueren, moeten de lidstaten desbetreffende statistieken bijhouden en deze verder perfectioneren. Om de kwaliteit en de consistentie van de op Unieniveau verzamelde statistische gegevens verder te verbeteren, moet de Commissie de situatie in de Unie met betrekking tot de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme volgen en regelmatig overzichten publiceren.* [Am. 41]
- (38) De bevoegde autoriteiten moeten erop toezien dat, ten aanzien van wisselkantoren, verrichters van trust- en bedrijfsdiensten of aanbieders van gokdiensten nationaal in een register wordt ingeschreven of een vergunning krijgt, de personen die het bedrijf van deze entiteiten feitelijk leiden en de uiteindelijke begunstigden van deze entiteiten, betrouwbaar en deskundig zijn. De criteria om uit te maken of een persoon al dan niet betrouwbaar en deskundig is, moeten ten minste recht doen aan de noodzaak om die entiteiten te beschermen tegen misbruik voor criminele doeleinden door hun bestuurders of uiteindelijke begunstigden.
- (39) Rekening houdend met het transnationale karakter van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zijn coördinatie en samenwerking tussen fie's van de EU uiterst belangrijk. Deze samenwerking wordt tot dusver slechts geregeld bij Besluit 2000/642/JBZ van de Raad ⁽¹⁾. Om betere coördinatie en samenwerking tussen fie's te garanderen, en met name te garanderen dat meldingen van verdachte transacties de fie bereiken van de lidstaat waar de melding het meeste nut heeft, moeten in deze richtlijn meer gedetailleerde, verdergaande en geactualiseerde regels worden opgenomen.
- (40) Het verbeteren van de uitwisseling van informatie tussen fie's binnen de Unie is van bijzonder belang om het transnationale karakter van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme het hoofd te bieden. Het gebruik van veilige voorzieningen voor de uitwisseling van informatie, ~~met name het gedecentraliseerde computernetwerk FIU.net en de door dat netwerk~~ **dergelijke voorzieningen** aangeboden technieken, moet door de lidstaten worden aangemoedigd. [Am. 42]
- (41) Het belang van het bestrijden van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme dient de lidstaten ertoe aan te zetten in hun nationale recht in doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties te voorzien wegens de niet-naleving van de ingevolge deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen. De lidstaten beschikken momenteel over een verscheidenheid van administratieve maatregelen en sancties wegens inbreuken op de belangrijkste preventieve maatregelen. Deze diversiteit kan nadelig zijn voor de inspanningen die worden geleverd bij de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de kans bestaat dat de Unie gefragmenteerd reageert. Deze richtlijn moet bijgevolg een geheel van administratieve maatregelen en sancties

⁽¹⁾ Besluit 2000/642/JBZ van de Raad van 17 oktober 2000 inzake een regeling voor samenwerking tussen de financiële inlichtingeneenheden van de lidstaten bij de uitwisseling van gegevens (PB L 271 van 24.10.2000, blz. 4).

Dinsdag 11 maart 2014

omvatten die de lidstaten ter beschikking staan voor systematische inbreuken op de vereisten betreffende cliëntenonderzoeksmaatregelen, het bewaren van bewijsstukken, het melden van verdachte transacties en interne controles van meldingsplichtige entiteiten. Dit geheel van maatregelen moet voldoende breed zijn om de lidstaten en bevoegde autoriteiten in staat te stellen rekening te houden met verschillen tussen meldingsplichtige entiteiten, met name tussen financiële instellingen en andere meldingsplichtige entiteiten, ten aanzien van hun omvang, kenmerken, **risiconiveau** en werkerterreinen. Bij de toepassing van deze richtlijn moeten de lidstaten ervoor zorgen dat het opleggen van administratieve maatregelen en sancties overeenkomstig deze richtlijn en van strafsancities overeenkomstig het nationale recht niet indruist tegen het beginsel *ne bis in idem*. [Am. 43]

- (42) Technische normen voor financiële diensten moeten een consistente harmonisatie en toereikende bescherming van deposanten, beleggers en consumenten in de hele Unie garanderen. Het zou efficiënt en passend zijn om de ETA's, als organen met hooggespecialiseerde expertise, te belasten met de uitwerking van aan de Commissie voor te leggen ontwerpen van technische reguleringsnormen die geen beleidskeuzen inhouden.

(42 bis) De Commissie dient teneinde bevoegde autoriteiten en meldingsplichtige entiteiten beter in staat te stellen de uit bepaalde transacties voortvloeiende risico's te beoordelen een lijst op te stellen van de rechtsgebieden buiten de Unie die over soortgelijke regels en voorschriften beschikken als die in deze richtlijn. [Am. 44]

- (43) De Commissie moet de ingevolge artikel 42 van deze richtlijn door de ETA's ontwikkelde ontwerpen van technische reguleringsnormen vaststellen door middel van gedelegeerde handelingen ingevolge artikel 290 van het VWEU en in overeenstemming met de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010 en Verordening (EU) nr. 1095/2010.

- (44) Gezien de zeer ingrijpende wijzigingen die in Richtlijn 2005/60/EG en Richtlijn 2006/70/EG zouden moeten worden aangebracht, is het omwille van de duidelijkheid en consistentie aangewezen deze samen te voegen en te vervangen.

- (45) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk de bescherming van het financiële stelsel middels preventie, onderzoek en opsporing van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, omdat individuele maatregelen die door de lidstaten worden vastgesteld om hun financiële stelsel te beschermen onverenigbaar kunnen zijn met de werking van de interne markt en met de voorschriften van de rechtsstaat en de openbare orde van de Unie, en derhalve wegens de omvang en de gevolgen van het optreden beter op Unieniveau kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel 5 neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is voor de verwezenlijking van deze doelstelling.

- (46) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die bij het Handvest zijn erkend, in het bijzonder de eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, **het vermoeden van onschuld**, het recht op bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van ondernemerschap, het verbod van discriminatie, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, en het recht op verdediging. [Am. 45]

- (47) Overeenkomstig artikel 21 van het Handvest dat elke discriminatie op welke grond dan ook verbiedt, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat deze richtlijn, ten aanzien van risicobeoordelingen in de context van cliëntenonderzoek, zonder discriminatie ten uitvoer wordt gelegd.

- (48) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van de lidstaten en de Commissie van 28 september 2011 over toelichtende stukken hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van dergelijke stukken gerechtvaardigd,

(48 bis) De lidstaten en meldingsplichtige entiteiten zijn bij de uitvoering van deze richtlijn of van nationale wetgeving tot omzetting van deze richtlijn, gebonden aan Richtlijn van de Raad 2000/43/EG⁽¹⁾. [Am. 46]

⁽¹⁾ Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22).

Dinsdag 11 maart 2014

(48 ter) De Europese toezichthouder voor gegevensbescherming leverde op 4 juli 2013 een advies af ⁽¹⁾

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

AFDELING 1

TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

1. De lidstaten zien erop toe dat het witwassen van geld en de financiering van terrorisme worden verboden.
2. Voor de toepassing van deze richtlijn worden de hierna genoemde daden, indien opzettelijk begaan, als witwassen van geld beschouwd:
 - a) de omzetting of overdracht van voorwerpen, wetende dat deze zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit, met het oogmerk de illegale herkomst ervan te verhelen of te verhullen **of bevrozing of inbeslagname te voorkomen**, of een persoon die bij deze activiteit is betrokken, te helpen aan de juridische gevolgen van zijn daden te ontkomen; [Am. 47]
 - b) het verhelen of verhullen van de werkelijke aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing, rechten op of de eigendom van voorwerpen, wetende dat deze verworven zijn uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;
 - c) de verwerving, het bezit of het gebruik van voorwerpen, wetende, op het tijdstip van verkrijging dat deze voorwerpen zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;
 - d) deelneming aan, medeplichtigheid aan, poging tot, hulp aan, aanzetten tot, vergemakkelijken van, of het geven van raad met het oog op het begaan van een van de in de punten a), b) en c) bedoelde daden.
3. Er is eveneens sprake van het witwassen van geld indien de activiteiten die ten grondslag liggen aan de wit te wassen voorwerpen gelokaliseerd zijn op het grondgebied van een andere lidstaat of op dat van een derde staat.
4. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder „financiering van terrorisme” verstaan: de verstrekking of verzameling van gelden en andere vermogensbestanddelen, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks, met de bedoeling of wetende dat deze geheel of gedeeltelijk zullen worden gebruikt om strafbare feiten in de zin van de artikelen 1 tot en met 4 van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad ⁽²⁾, als gewijzigd bij Kaderbesluit 2008/919/JBZ van de Raad, te plegen ⁽³⁾.
5. Medeweten, oogmerk of opzet, vereist als bestanddeel van de in de leden 2 en 4 bedoelde activiteiten, kunnen worden afgeleid uit objectieve feitelijke omstandigheden.

Artikel 2

1. Deze richtlijn is van toepassing op de volgende meldingsplichtige entiteiten:
 - 1) kredietinstellingen;
 - 2) financiële instellingen;

⁽¹⁾ PB C 32 van 4.2.2014, blz. 9.

⁽²⁾ Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 inzake terrorismebestrijding (PB L 164 van 22.6.2002, blz. 3).

⁽³⁾ Kaderbesluit 2008/919/JBZ van de Raad van 28 november 2008 als gewijzigd bij Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding (PB L 330 van 9.12.2008, blz. 21).

Dinsdag 11 maart 2014

- 3) de volgende natuurlijke of rechtspersonen handelend in het kader van de uitoefening van hun beroepsactiviteiten:
- a) bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs;
 - b) notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen wanneer zij deelnemen, hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie, hetzij door het bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:
 - i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;
 - ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;
 - iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
 - iv) het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;
 - v) de oprichting, de exploitatie of het beheer van trusts, **stichtingen, onderlinge maatschappijen**, vennootschappen of soortgelijke structuren; [Am. 48]
 - c) niet onder a) of b) vallende aanbieders van trust- of bedrijfsdiensten;
 - d) makelaars in onroerend goed, daaronder begrepen huurbemiddelingsdiensten, **in zoverre deze betrokken zijn bij financiële transacties**; [Am. 49]
 - e) andere natuurlijke of rechtspersonen die handelen in goederen **of diensten** doch slechts voor zover in contanten wordt betaald of ontvangen en wel voor een bedrag van 7 500 EUR of meer, ongeacht of de transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan; [Am. 50]
 - f) aanbieders van gokdiensten.

De lidstaten kunnen, met uitzondering van casino's, bepaalde gokdiensten zoals bedoeld in punt 3 onder f) van de eerste alinea geheel of gedeeltelijk uitsluiten van de nationale bepalingen ter omzetting van deze richtlijn indien de aard van de diensten een laag risico vertegenwoordigt of op basis van risicobeoordelingen. Alvorens hiertoe over te gaan verzoekt de desbetreffende lidstaat de Commissie om toestemming daarvoor. [Am. 153]

2. De lidstaten kunnen beslissen dat natuurlijke en rechtspersonen die slechts occasioneel of in zeer beperkte mate financiële activiteiten ontplooiën en wanneer het risico op witwassen of financiering van terrorisme beperkt is, niet onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen mits de natuurlijke of rechtspersonen alle volgende criteria vervullen:

- a) de financiële activiteit is in absolute zin beperkt van omvang;
- b) de financiële activiteit is op transactiebasis beperkt;
- c) de financiële activiteit vormt niet de hoofdactiviteit;
- d) de financiële activiteit heeft een bijkomstig karakter en houdt rechtstreeks verband met de hoofdactiviteit;
- e) met uitzondering van de in lid 1, punt 3, onder e) genoemde activiteit, is de hoofdactiviteit niet een in lid 1 genoemde activiteit;
- f) de financiële activiteit wordt enkel verricht voor cliënten voor wie de hoofdactiviteit bedoeld is, en wordt in het algemeen niet aangeboden aan het publiek.

De eerste alinea geldt niet voor natuurlijk en rechtspersonen die actief zijn op het gebied van geldtransfer in de zin van artikel 4, punt 13, van Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

3. Voor de toepassing van lid 2, onder a), vereisen de lidstaten dat de totale omzet van de financiële activiteit geen drempel overschrijdt die voldoende laag moet zijn. Deze bovengrens wordt, afhankelijk van het soort financiële activiteit, op nationaal niveau vastgesteld.
4. Voor de toepassing van lid 2, onder b), hanteren de lidstaten per cliënt en enkelvoudige transactie een bovengrens, ongeacht of de transactie plaatsvindt in één verrichting of in meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan. Deze bovengrens wordt, afhankelijk van het soort financiële activiteit, op nationaal niveau vastgesteld. Zij ligt voldoende laag om ervoor te zorgen, dat dit soort transacties zeker geen geschikte of doelmatige methode vormen om geld wit te wassen of terrorisme te financieren, en bedraagt niet meer dan 1 000 EUR.
5. Voor de toepassing van lid 2, onder c), schrijven de lidstaten voor, dat de omzet uit de financiële activiteit niet meer dan 5 % van de totale omzet van de betrokken natuurlijke of rechtspersoon bedraagt.
6. Wanneer de lidstaten voor de toepassing van dit artikel het risico op witwassen of financiering van terrorisme beoordelen, besteden zij speciale aandacht aan elke financiële activiteit, ten aanzien waarvan het door haar aard bijzonder waarschijnlijk mag worden geacht, dat zij kan worden gebruikt of misbruikt voor het witwassen van geld of voor de financiering van terrorisme.
7. Krachtens dit artikel genomen beslissingen worden afdoende gemotiveerd. De lidstaten voorzien in de mogelijkheid deze beslissing in te trekken mocht er zich een verandering in de omstandigheden voordoen.
8. De lidstaten zetten risicogeoriënteerde controleactiviteiten op, of nemen andere toereikende maatregelen om ervoor te zorgen, dat de afwijkingsbeslissing op grond van dit artikel niet wordt misbruikt.

Artikel 3

In deze richtlijn gelden de volgende definities:

- 1) „kredietinstelling”: een kredietinstelling als omschreven in artikel 4, punt 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, met inbegrip van in de Europese Unie gevestigde bijkantoren, als omschreven in artikel 4, punt 17, van voornoemde verordening, ongeacht of het hoofdkantoor ervan binnen of buiten de Europese Unie is gevestigd;
- 2) „financiële instelling”:
 - a) een onderneming, andere dan een kredietinstelling, die een of meer van de operaties verricht als bedoeld in de punten 2 tot en met 12 en 14 en 15 van bijlage I bij Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, met inbegrip van geldwisselactiviteiten (bureaux de change);
 - b) een verzekeringsmaatschappij die over een vergunning beschikt overeenkomstig Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, in zoverre zij activiteiten verricht die onder die richtlijn vallen;

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1).

⁽²⁾ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

⁽³⁾ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

- c) een beleggingsonderneming als gedefinieerd in punt 1 van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾;
 - d) een collectieve beleggingsonderneming die haar rechten van deelname of aandelen op de markt brengt;
 - e) een verzekeringstussenpersoon als gedefinieerd in artikel 2, lid 5, van Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, met uitzondering van de tussenpersonen die zijn vermeld in artikel 2, lid 7, van genoemde richtlijn, indien zij diensten van levensverzekering en andere diensten in verband met beleggingen verrichten;
 - f) in de Europese Unie gevestigde bijkantoren van de onder a) tot en met e) bedoelde financiële instellingen, ongeacht of het hoofdkantoor ervan binnen of buiten de Europese Unie is gevestigd;
- 3) „voorwerp”: goederen van elke soort, hetzij lichamelijk hetzij onlichamelijk, hetzij roerend hetzij onroerend, hetzij tastbaar hetzij ontastbaar, en rechtsbescheiden in gelijk welke vorm, ook elektronisch en digitaal, waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van deze goederen blijken;
- 4) „criminele activiteit”: iedere vorm van criminele betrokkenheid bij het plegen van de volgende ernstige strafbare feiten:
- a) handelingen als omschreven in de artikelen 1 tot en met 4 van Kaderbesluit 2002/475/JBZ, als gewijzigd bij Kaderbesluit 2008/919/JBZ;
 - b) alle in artikel 3, lid 1, onder a), van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen van 1988 omschreven strafbare feiten;
 - c) de activiteiten van criminele organisaties als omschreven in artikel 1 van Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ van de Raad ⁽³⁾;
 - d) fraude die van invloed is op de financiële belangen van de Unie, althans ernstige fraude, als omschreven in artikel 1, lid 1, en artikel 2 van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen ⁽⁴⁾;
 - e) corruptie;
 - f) alle feiten, daaronder begrepen fiscale misdrijven ~~misdrijven~~ **delicten** in verband met directe belastingen en indirecte belastingen, die strafbaar zijn gesteld met een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan een jaar of, voor staten die in hun rechtsstelsel een strafminimum voor strafbare feiten kennen, alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een minimale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan zes maanden; **[Am. 52; betreft niet alle talen]**

4 bis) „zelfregulerende instantie”: een instantie die krachtens nationaal recht de bevoegdheid heeft om ten aanzien van een bepaald beroep of een bepaalde economische sector de verplichtingen en voorschriften vast te stellen waaraan de in dat beroep of in die sector werkzame natuurlijke of rechtspersonen moeten voldoen; [Am. 53]

⁽¹⁾ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349).

⁽²⁾ Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (PB L 9 van 15.1.2003, blz. 3).

⁽³⁾ Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ van de Raad van 21 december 1998 inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie (PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1).

⁽⁴⁾ PB C 316 van 27.11.1995, blz. 49.

Dinsdag 11 maart 2014

- 5) „uiteindelijke begunstigde”: de natuurlijke perso(o)n(en) die de uiteindelijke eigenaar is (zijn) van of het zeggenschap heeft (hebben) over de cliënt en/of de natuurlijke persoon voor wiens rekening een transactie of activiteit wordt verricht. De uiteindelijke begunstigde omvat ten minste:

a) bij entiteiten met rechtspersoonlijkheid:

- i) de natuurlijke persoon of de natuurlijke personen die uiteindelijk de eigenaar is respectievelijk de eigenaren zijn van een rechtspersoon via het rechtstreeks of middellijk houden van een toereikend deel van de aandelen of stemrechten van deze rechtspersoon met inbegrip van participatie in de vorm van toonderaandelen, hetzij over deze uiteindelijk op deze wijze zeggenschap heeft respectievelijk hebben, waarbij het niet gaat om een op een gereguleerde markt genoteerde vennootschap die is onderworpen aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Uniewetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen;

In ieder geval geldt een percentage deelneming van 25 % plus één aandeel door een natuurlijke persoon als bewijs van eigendom; een deelneming van een rechtspersoonlijkheid van 25 % plus één aandeel in de klant die onder zeggenschap staat van een natuurlijke persoon of natuurlijke personen, of van meerdere rechtspersoonlijkheden die onder zeggenschap staan van één en dezelfde natuurlijke persoon, geldt als een aanwijzing van indirecte eigendom. het begrip „zeggenschap” wordt onder meer bepaald overeenkomstig de criteria van artikel 22, lid 1 t/m 5 van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾; dit is evenwel van toepassing onverminderd het recht van de lidstaten om te besluiten dat een lager percentage kan gelden als bewijs van eigendom of zeggenschap; middels aandelenbezit en geldt voor elk niveau van directe of indirecte eigendom;

- ii) als er enige twijfel is dat de in punt i) geïdentificeerde personen de uiteindelijke begunstigden zijn *of indien er nadat alle noodzakelijke maatregelen zijn getroffen geen persoon aan te wijzen valt als bedoeld onder (i)*, de natuurlijke personen die op andere wijzen zeggenschap uitoefenen over het management van een juridische entiteit , *waaronder mogelijkwijze hoofdbestuurders*;

ii bis) wanneer geen natuurlijke persoon aan te wijzen valt als bedoeld onder (i) of (ii), de natuurlijke personen die de positie van hoofdbestuurder bekleden; in zo'n geval moeten de meldingsplichtige entiteiten bijhouden welke acties zijn ondernomen om de uiteindelijk begunstigde als bedoeld onder (i) en (ii) te achterhalen om te kunnen aantonen dat zulke personen er niet zijn.

b) in het geval van juridische entiteiten, zoals stichtingen, en van juridische constructies, zoals trusts *en onderlinge maatschappijen*, die gelden beheren of uitkeren:

- i) de natuurlijke perso(o)n(en) die zeggenschap over 25 % of meer van het vermogen van een juridische constructie of juridische entiteit uitoefen(t)(en); en
- ii) voor zover de toekomstige begunstigden reeds werden vastgelegd, de natuurlijke perso(o)n(en) die de begunstigde van 25 % of meer van het vermogen van een juridische constructie of rechtspersoon is (zijn); of
- iii) voor zover de afzonderlijke personen die de begunstigden van de juridische entiteit of de juridische constructie zijn, nog niet werden vastgelegd, de groep van personen in wier belang de juridische entiteit of de juridische constructie hoofdzakelijk werd opgericht of werkzaam is. Voor begunstigden van trusts die middels kenmerken of middels klasse worden aangeduid, winnen de meldingsplichtige entiteiten voldoende informatie betreffende de begunstigde in om de zekerheid te verkrijgen dat zij in staat zullen zijn de identiteit van de begunstigde vast te stellen op het moment van de uitbetaling of wanneer de begunstigde voornemens is gevestigde rechten uit te oefenen;

iii bis) voor trusts, de identiteit van de insteller van de trust, van de trustee(s), van de protector (indien relevant), van de begunstigden of klasse van begunstigden, en van enige andere natuurlijke persoon die effectieve zeggenschap over de trust uitoefent (waaronder middels een zeggenschaps- of eigendomsketen); [Am. 54]

⁽¹⁾ Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (PB L 182 van 29.6.2013, blz. 19).

Dinsdag 11 maart 2014

- 6) „aangebieder van trust- of bedrijfsdiensten”: een natuurlijke of rechtspersoon die als beroepsactiviteit enigerlei van de volgende diensten aan derden verstrekt:
- a) oprichten van vennootschappen of andere rechtspersonen;
 - b) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als bestuurder of secretaris van een vennootschap, deelgenoot in een deelgenootschap („partnership”) of in een soortgelijke hoedanigheid in andere rechtspersonen;
 - c) verschaffen van een statutaire zetel, bedrijfsadres, administratief of correspondentieadres en andere daarmee samenhangende diensten voor een vennootschap, een deelgenootschap of enigerlei andere rechtspersoon of juridische constructie;
 - d) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als trustee van een express trust of van een soortgelijke juridische constructie;
 - e) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als gevolmachtigde aandeelhouder voor een andere persoon waarbij het niet gaat om een op een gereguleerde markt genoteerde vennootschap die is onderworpen aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Uniewetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen;
- 7) a) „buitenlandse politiek prominente personen”: natuurlijke personen die door een derde land met een prominente publieke functie worden of zijn bekleed;
- b) „binnenlandse politiek prominente personen”: natuurlijke personen die door ~~een~~ **de** lidstaat met een prominente publieke functie worden of zijn ~~bekleed~~ **belast**; [Am. 55, **betreft niet alle talen**]
- c) „personen die door een internationale organisatie met een prominente functie worden of zijn bekleed”: bestuurders, plaatsvervangend bestuurders en leden van de raad van bestuur of een gelijkwaardige functie bij een internationale organisatie;
- d) „natuurlijke personen die met een prominente publieke functie worden of zijn bekleed” omvatten:
- i) staatshoofden, regeringsleiders, ministers en staatssecretarissen;
 - ii) parlementsleden **of leden van soortgelijke wetgevende organen**; [Am. 56]
 - iii) leden van hooggerechtshoven, constitutionele hoven of van andere hoge rechterlijke instanties die arresten wijzen waartegen doorgaans geen verder beroep mogelijk is, behalve in uitzonderlijke omstandigheden;
 - iv) leden van rekenkamers of van raden van bestuur van centrale banken;
 - v) ambassadeurs, zaakgelastigden en hoge legerofficieren;
 - vi) **senior** leden van de bestuurs-, management- of toezichthoudende organen van overheidsbedrijven. [Am. 57]
- Middelbare of lagere ambtenaren vallen niet onder de in de punten i) tot en met vi) vastgestelde categorieën.
- e) „familieleden” omvatten:
- i) de echtgenoot;
 - ii) een partner die als gelijkwaardig met de echtgenoot wordt aangemerkt;
 - iii) ~~de kinderen en hun echtgenoten of partners~~; [Am. 58]
 - iv) ~~de ouders~~; [Am. 59]

Dinsdag 11 maart 2014

- f) „naaste geassocieerden” omvatten: **[Am. 87]**
- i) een natuurlijke persoon van wie bekend is, dat deze met een in de punten 7, onder a), tot en met d, genoemde persoon de gezamenlijke uiteindelijke begunstigde is van juridische entiteiten of juridische constructies of met genoemde persoon andere nauwe zakelijke relaties heeft;
 - ii) een natuurlijke persoon die ~~alleen~~ de juridische begunstigde is van een juridische entiteit of juridische constructie waarvan bekend is, dat deze is opgezet ten behoeve van de feitelijke begunstiging van de in de punten 7, onder a), tot en met d, genoemde persoon. **[Am. 60]**
- 8) „directie”: een directeur of werknemer met voldoende kennis van de risicoblootstelling aan het witwassen van geld en de financiering van terrorisme van de instelling en voldoende anciënniteit om beslissingen te nemen die van invloed zijn op de risicoblootstelling ervan. Het hoeft niet in alle gevallen om een lid van de raad van bestuur te gaan;
- 9) „zakelijke relatie”: een zakelijke, professionele of commerciële relatie die verband houdt met de professionele activiteiten van de meldingsplichtige entiteiten en waarvan op het tijdstip dat het contact wordt gelegd wordt aangenomen dat zij enige tijd zal duren;
- 10) „gokdiensten”: alle diensten die gepaard gaan met het verwedden van een inzet met geldswaarde bij kansspelen, daaronder begrepen die welke enige bekwaamheid vereisen zoals loterijen, casinospelen, pokerspelen en weddenschappen, die worden aangeboden op een fysieke locatie, of op alle mogelijke manieren vanop een afstand, op elektronische wijze of middels enige andere communicatie bevorderende technologie, en op individueel verzoek van een ontvanger van diensten;
- 10 bis) „transactie met betrekking tot weddenschappen”: onder „transactie” wordt verstaan alle fasen van de handelsrelatie tussen, enerzijds, de aanbieder van gokdiensten en, anderzijds, de cliënt en de begunstigde van de registratie van de weddenschap en van de inzet tot de uitbetaling van de eventuele winst; [Am. 61]**
- 11) „groep”: groep als bedoeld in artikel 2, lid 12, van Richtlijn 2002/87/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.
- 11 bis) „niet-persoonlijke zakelijke relaties of transacties”: de uitvoering van een overeenkomst of transactie zonder de gelijktijdige fysieke aanwezigheid van de contractant of tussenpersoon en de consument, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van een of meerdere van de volgende media: internet, telemarketing of andere elektronische communicatiemiddelen, dit alles tot aan en met inbegrip van het moment waarop de overeenkomst gesloten wordt. [Am. 62]**

Artikel 4

1. De lidstaten zorgen ~~er voor~~ **er overeenkomstig de risicogebaseerde aanpak voor** dat de bepalingen van deze richtlijn geheel of ten dele worden uitgebreid tot andere beroepen en categorieën ondernemingen dan de in artikel 2, lid 1, bedoelde meldingsplichtige entiteiten die zich bezighouden met activiteiten die zich zeer in het bijzonder lenen tot het witwassen van geld of tot financiering van terrorisme. **[Am. 63]**
2. Wanneer een lidstaat besluit de bepalingen van deze richtlijn uit te breiden tot andere beroepen en categorieën ondernemingen dan die waarnaar in artikel 2, lid 1, wordt verwezen, stelt hij de Commissie daarvan in kennis.

Artikel 5

De lidstaten kunnen op het door deze richtlijn bestreken gebied strengere bepalingen aannemen of handhaven om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen, **mits deze bepalingen volledig stroken met het recht van de Unie, met name wat betreft de Uniewetgeving inzake gegevensbescherming en de bescherming van de grondrechten zoals verankerd in het Handvest. Bedoelde bepalingen gaan niet onevenredig ten koste van de toegang tot financiële diensten en vormen eveneens geen belemmering voor de werking van de interne markt.** **[Am. 64]**

⁽¹⁾ Richtlijn 2002/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende het aanvullende toezicht op kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen in een financieel conglomeraat en tot wijziging van de Richtlijnen 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG en 93/22/EEG van de Raad en van de Richtlijnen 98/78/EG en 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 35 van 11.2.2003, blz. 1).

Dinsdag 11 maart 2014

AFDELING 2
RISICOBEOORDELING

Artikel 6

1. De Commissie voert een analyse uit inzake de risico's voor de interne markt van witwassen van geld en de financiering van terrorisme, met speciale aandacht voor grensoverschrijdende activiteiten. Met het oog op een dergelijke risicoanalyse raadpleegt de Commissie de lidstaten, de ETA's, verstrekken een gezamenlijk advies over de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme die op de interne markt van invloed zijn: de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, de Groep artikel 29, Europol en andere relevante instanties.

De in de eerste alinea bedoelde risicoanalyse omvat ten minste de volgende aspecten:

- a) de algehele omvang van het witwassen van geld en de delen van de interne markt die een groter risico lopen;
- b) de risico's die samenhangen met elke relevante sector, met name de niet-financiële sectoren en de kansspelsector;
- c) de meest voorkomende criminele methoden om illegale opbrengsten wit te wassen;
- d) de aanbevelingen aan de bevoegde autoriteiten voor een effectief gebruik van de beschikbare middelen;
- e) de rol van eurobiljetten in criminele activiteiten en witwaspraktijken.

De risicoanalyse omvat tevens voorstellen voor minimumnormen voor de risicobeoordelingen die door de bevoegde nationale autoriteiten moeten worden verricht. Deze minimumnormen worden ontwikkeld in samenwerking met de lidstaten, alsmede in voorkomend geval met betrokkenheid van de industrie en andere desbetreffende belanghebbenden, dit middels openbare raadplegingen en bijeenkomsten met particuliere belanghebbenden.

Het advies wordt verstrekt. De Commissie maakt de risicoanalyse bekend uiterlijk op ... (*) en deze wordt halfjaarlijks en indien nodig vaker geactualiseerd.

2. De Commissie maakt het advies de risicoanalyse beschikbaar om de lidstaten en meldingsplichtige entiteiten bij te staan bij het bepalen, beheren en beperken van het risico op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en om andere betrokkenen, onder wie nationale wetgevers, het Europees Parlement, de ETA's, Europol en, het Comité van de Unie voor financiële inlichtingeneenheden, meer inzicht te geven in de risico's. Een samenvatting van de analyse wordt openbaar gemaakt. Deze bevat echter geen vertrouwelijke informatie.

2 bis. De Commissie verstrekt het Europees Parlement en de Raad een jaarverslag met de resultaten van de reguliere risicobeoordelingen en een uiteenzetting van de op basis van die resultaten ondernomen actie. [Am. 65]

Artikel 6 bis

1. Onverminderd de in het VWEU vastgelegde inbreukprocedures zorgt de Commissie ervoor dat de op grond van deze richtlijn door de lidstaten goedgekeurde nationale wetgeving op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme op doeltreffende wijze ten uitvoer wordt gelegd en consistent is met het Europese kader.

2. Voor de toepassing van lid 1 wordt de Commissie, indien nodig, bijgestaan door de ETA's, Europol, het Comité van de Unie voor financiële inlichtingeneenheden, en andere bevoegde Europese autoriteiten.

3. De beoordelingen van de in lid 1 van dit artikel genoemde goedgekeurde nationale wetgeving op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme doen geen afbreuk aan de door de Financial Action Task Force of Moneyval uitgevoerde beoordelingen. [Am. 66]

(*) 12 maanden na inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 7

1. Elke lidstaat doet passende stappen om de erop van invloed zijnde risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te bepalen, te beoordelen, te begrijpen en te beperken, **evenals eventuele daaraan gerelateerde kwesties inzake gegevensbescherming in dit verband**, en de beoordeling actueel te houden.
2. Elke lidstaat wijst een autoriteit aan om de nationale respons op de in lid 1 bedoelde risico's te coördineren. De identiteit van die autoriteit wordt ter kennis gebracht van de Commissie, de ETA's, **Europol** en de andere lidstaten.
3. Bij het uitvoeren van de beoordelingen waarvan sprake in lid 1 maken de lidstaten gebruik van ~~het advies de~~ **risicoanalyse** waarvan sprake in artikel 6, lid 1.
4. Elke lidstaat voert de in lid 1 bedoelde beoordeling uit en:
 - a) gebruikt de beoordeling(en) om zijn regeling ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te verbeteren, met name door het vaststellen van alle gebieden waar de meldingsplichtige entiteiten verscherpte maatregelen toepassen en, in voorkomend geval, het bepalen van de te nemen maatregelen;
 - (a bis) stelt in voorkomend geval vast in welke sectoren en op welke gebieden er zich een verwaarloosbaar, gering of verhoogd risico op witwassen en financiering van terrorisme voordoet;**
 - b) gebruikt de beoordeling(en) als hulpmiddel bij de toewijzing en prioritering van middelen om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te bestrijden;
 - b bis) gebruikt de beoordeling(en) om te zorgen voor passende, met het risico op geldwitwassing strokende regelingen voor de desbetreffende sector of het desbetreffende aandachtsgebied;**
 - c) stelt **tijdig** passende informatie beschikbaar voor de meldingsplichtige entiteiten om **hen in staat te stellen** hun eigen beoordelingen van het risico op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te verrichten.
5. De lidstaten maken op verzoek de resultaten van hun risicobeoordelingen beschikbaar voor de andere lidstaten, de Commissie en de ETA's. **Een samenvatting van de analyse wordt openbaar gemaakt. Deze bevat echter geen vertrouwelijke informatie.** [Am. 67]

Artikel 8

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de meldingsplichtige entiteiten passende stappen doen om hun risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme vast te stellen en te beoordelen rekening houdend met risicofactoren daaronder begrepen cliënten, landen of geografische gebieden, producten, diensten, transacties of leveringskanalen. Deze stappen zijn evenredig met de aard en grootte van de meldingsplichtige entiteiten.
2. De in lid 1 bedoelde beoordelingen worden gedocumenteerd, actueel gehouden en **op verzoek** beschikbaar gesteld voor de bevoegde autoriteiten en zelfregulerende instanties. [Am. 68]
3. De lidstaten zorgen ervoor dat de meldingsplichtige entiteiten beschikken over gedragslijnen, controlemaatregelen en procedures om de op het niveau van de Unie, op het niveau van de lidstaten en op het niveau van de meldingsplichtige entiteiten vastgestelde risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te beperken en effectief te beheren. De gedragslijnen, controlemaatregelen en procedures zijn evenredig met de aard en grootte van de meldingsplichtige entiteiten **en met het risico op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en dienen in overeenstemming te zijn met de regels inzake gegevensbescherming.** [Am. 69]

Dinsdag 11 maart 2014

4. De in lid 3 bedoelde gedragslijnen en procedures omvatten ten minste:
- a) de ontwikkeling van interne gedragslijnen, procedures en controlemaatregelen, daaronder begrepen **model-risicobeheerpraktijken**, cliëntenonderzoek, rapportage, bewaring van bewijsstukken, interne controle, nalevingsbeheer (daaronder begrepen, wanneer passend voor de grootte en de aard van het bedrijf, de aanstelling van een directeur Naleving op managementniveau) en doorlichting van medewerkers. **Deze maatregelen staan niet toe dat de meldingsplichtige entiteiten consumenten verzoeken om meer persoonsgegevens te verstrekken dan nodig is;** [Am. 70]
 - b) wanneer passend, gelet op de grootte en de aard van het bedrijf, een onafhankelijke auditfunctie om de in punt a) bedoelde interne gedragslijnen, procedures en controlemaatregelen te beproeven.
5. De lidstaten vereisen dat de meldingsplichtige entiteiten van de directie goedkeuring verkrijgen voor de gedragslijnen en procedures die zij invoeren, en in voorkomend geval tot het monitoren en uitbreiden van de genomen maatregelen overgaan.

Artikel 8 bis

1. *De lidstaten bekrachtigen en aanvaarden de door de FATF uitgebrachte lijsten van landen teneinde een gezamenlijke aanpak en gezamenlijk beleid te ontwikkelen tegen niet-meewerkende rechtsgebieden met een tekortschietende bestrijding van geldwitwassen.*
2. *De Commissie coördineert de voorbereidende werkzaamheden op Unieniveau voor wat betreft de inventarisatie van de derde landen die ernstige strategische tekortkomingen vertonen in hun anti-geldwitwassystemen en daarmee een aanzienlijk risico voor het financieel stelsel van de Unie vormen, hierbij rekening houdend met de in punt 3 van Bijlage III uiteengezette criteria.*
3. *De Commissie krijgt de bevoegdheid gedelegeerde handelingen vast te stellen ten behoeve van de opstelling van een lijst landen zoals gedefinieerd in lid 2.*
4. *De Commissie monitort op gezette tijden de ontwikkeling van de situatie in de landen zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel, dit op basis van de in punt 3 van Bijlage III uiteengezette criteria en in voorkomend geval de lijst zoals bedoeld in lid 3 van dit artikel.* [Am. 71]

HOOFDSTUK II

CLIËNTENONDERZOEK

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 9

De lidstaten verbieden hun kredietinstellingen en financiële instellingen anonieme rekeningen of anonieme spaarboekjes bij te houden **of anonieme elektronische betaalkaarten uit te geven die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 10 bis**. De lidstaten vereisen in alle gevallen dat de eigenaars en begunstigten van bestaande anonieme rekeningen, **anonieme spaarboekjes** of anonieme ~~spaarboekjes~~ **betaalkaarten**, zo spoedig mogelijk en in ieder geval voordat dergelijke rekeningen of spaarboekjes op enigerlei wijze worden gebruikt, worden onderworpen aan de vereisten inzake cliëntenonderzoek. [Am. 72]

Artikel 10

De lidstaten zorgen ervoor dat de meldingsplichtige entiteiten in de volgende gevallen de cliëntenonderzoeksvereisten toepassen:

- a) wanneer zij een zakelijke relatie aangaan;

Dinsdag 11 maart 2014

- b) wanneer zij occasionele transacties ten bedrage van 15 000 EUR of meer verrichten, ongeacht of een dergelijke transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;
- c) voor natuurlijke of rechtspersonen die in goederen handelen, wanneer zij incidenteel transacties ten bedrage van 7 500 EUR of meer verrichten, ongeacht of een dergelijke transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;
- d) voor ~~aanbieders van gokdiensten~~ **casino's**, wanneer zij occasionele transacties ten bedrage van 2 000 EUR of meer verrichten, ongeacht of een dergelijke transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;

(d bis) voor aanbieders van onlinekansspelen, wanneer zij een zakelijke relatie aangaan;

(d ter) voor aanbieders van andere gokdiensten, in geval van uitbetaling van winsten ten bedrage van 2 000 EUR of meer; [Am. 73]

- e) wanneer er een vermoeden van het witwassen van geld of de financiering van terrorisme bestaat, ongeacht of er sprake is van enigerlei derogatie, vrijstelling of drempel;
- f) wanneer wordt betwijfeld of de eerder verkregen cliëntidentificatiegegevens waarheidsgetrouw of toereikend zijn.

(f bis) telkens bij de oprichting van een onderneming. [Am. 74]

Artikel 10 bis

1. De lidstaten kunnen in geval van een bewezen laag risico meldingsplichtige entiteiten ontheffen van de plicht tot uitvoering van cliëntenonderzoeken in verband met elektronisch geld zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 2 van Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, indien aan navolgende voorwaarden voldaan wordt:

- a) het betalingsinstrument is niet herlaadbaar;
- b) het elektronisch opgeslagen bedrag bedraagt maximaal 250 euro. De lidstaten mogen deze limiet verhogen tot 500 euro voor betalingsinstrumenten die uitsluitend in één specifieke lidstaat kunnen worden gebruikt;
- c) het betalingsinstrument wordt uitsluitend gebruikt voor de aankoop van goederen of diensten;
- d) het betalingsinstrument kan niet worden gefinancierd met elektronisch geld;
- e) terugbetaling en opneming in contanten is behoudens identificatie en verificatie van de identiteit van de houder, passende en toereikende maatregelen en procedures inzake terugbetaling en opneming in contanten, alsook bewaring van de vereiste bewijsstukken, verboden.

2. De lidstaten zien erop toe dat er te allen tijde cliëntenonderzoeksmaatregelen worden getroffen alvorens de geldwaarde van elektronisch geld ten belope van meer dan 250 euro wordt terugbetaald.

3. Dit artikel vormt voor de lidstaten geen beletsel om de meldingsplichtige entiteiten toe te staan vereenvoudigde cliëntenonderzoekprocedures toe te passen met betrekking tot elektronisch geld overeenkomstig artikel 13 van deze richtlijn, indien niet aan de in dit artikel vastgelegde voorwaarden wordt voldaan. [Am. 75]

⁽¹⁾ Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG (PB L 267 van 10.10.2009, blz. 7).

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 11

1. De cliëntenonderzoeksprocedures omvatten:

- a) identificeren van de cliënt en verifiëren van zijn identiteit op basis van documenten, gegevens of informatie uit betrouwbare en onafhankelijke bron;
- b) ~~identificeren naast de identificatie~~ van de uiteindelijke begunstigde **zoals opgenomen in het openbaar register als bedoeld in artikel 29**, en nemen van redelijke maatregelen om zijn identiteit te verifiëren, zodat de instelling of persoon die onder het toepassingsgebied van deze richtlijn valt overtuigd is dat zij of hij weet wie de uiteindelijke begunstigde is, en, wanneer het rechtspersonen, trusts, **stichtingen, onderlinge maatschappijen, holdings en alle andere** soortgelijke **bestaande of toekomstige** juridische constructies betreft, nemen van ~~redelijke~~ **alle noodzakelijke** maatregelen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt, **beoordelen en, indien van toepassing, verwerven van informatie inzake het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie**;
- c) beoordelen en, in voorkomend geval, inwinnen van informatie over het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie;
- d) verrichten van een voortdurende controle op de zakelijke relatie, met inbegrip van een nauwlettend toezicht op de tijdens de gehele duur van deze relatie verrichte transacties, teneinde te verzekeren dat deze stroken met de kennis die de instelling of persoon heeft van de cliënt en van zijn zakelijk en risicoprofiel, ~~in voorkomend geval~~ met inbegrip van de oorsprong van de fondsen en actueel houden van de in haar of zijn bezit zijnde documenten, gegevens of informatie. [Am. 76]

1 bis. *Bij de toepassing van de onder (a) en (b) van lid 1 vermelde procedures zijn meldingsplichtige entiteiten verplicht te verifiëren of personen die zeggen namens de klant op te treden daar daadwerkelijk toe gerechtigd zijn alsmede om de identiteit van dergelijke personen vast te stellen en te verifiëren.* [Am. 77]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de meldingsplichtige entiteiten alle in lid 1 vervatte cliëntenonderzoeksvereisten toepassen, maar kunnen de draagwijdte van deze maatregelen bepalen op basis van risicogevoeligheid.

3. De lidstaten verplichten de meldingsplichtige entiteiten bij het beoordelen van de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ten minste met de in bijlage I vastgestelde variabelen rekening te houden.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de meldingsplichtige entiteiten tegenover de bevoegde autoriteiten of zelfregulerende instanties kunnen aantonen dat de maatregelen passend zijn gezien de risico's op het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.

5. Voor levensverzekeringsactiviteiten of andere beleggingsgerelateerde verzekeringsactiviteiten zorgen de lidstaten ervoor dat de financiële instellingen, naast de voor de cliënt en de uiteindelijke begunstigde vereiste cliëntenonderzoeksmaatregelen, de volgende cliëntenonderzoeksmaatregelen betreffende de begunstigten van levensverzekeringsspolissen en andere beleggingsgerelateerde verzekeringspolissen uitvoeren zodra de begunstigten zijn geïdentificeerd of aangewezen:

- a) voor begunstigten die als met name genoemde natuurlijke of rechtspersonen of juridische constructies worden geïdentificeerd, het noteren van de naam van de persoon;
- b) voor begunstigten die middels kenmerken of middels klasse op of andere wijze worden aangeduid, inwinnen door de financiële instelling van voldoende informatie betreffende die begunstigten om de zekerheid te verkrijgen dat zij in staat zal zijn de identiteit van de begunstigde vast te stellen op het moment van de uitbetaling;

Voor beide in de punten a) en b) van de eerste alinea, bedoelde gevallen vindt de verificatie van de identiteit van de begunstigten op het moment van de uitbetaling plaats. In geval van, gehele of gedeeltelijke, overdracht van de levensverzekeringen of andere beleggingsgerelateerde verzekeringen aan een derde, identificeren de financiële instellingen die op de hoogte zijn van de overdracht de uiteindelijke begunstigde op het moment van de overdracht aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon of juridische constructie die ten eigen voordele de waarde van de toegewezen polis ontvangt.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 12

1. De lidstaten schrijven voor dat de verificatie van de identiteit van de cliënt en de uiteindelijke begunstigde plaatsvindt vóór het aangaan van een zakelijke relatie of het uitvoeren van een transactie.
2. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten toestaan dat de verificatie van de identiteit van de cliënt en de uiteindelijke begunstigde wordt voltooid tijdens het aangaan van een zakelijke relatie **of tijdens de uitvoering van de transactie voor de in artikel 2, lid 1, bedoelde meldingsplichtige entiteiten en, in ieder geval, vóór de uitbetaling van een eventuele winst**, indien dit noodzakelijk is om de normale gang van zaken niet te verstoren en indien er weinig risico op witwassen of financiering van terrorisme bestaat. In dergelijke situaties worden deze procedures zo spoedig mogelijk na het eerste contact voltooid. [Am. 78]
3. Bij wijze van uitzondering op de leden 1 en 2 kunnen de lidstaten toestaan dat een bankrekening wordt geopend, mits er toereikende waarborgen zijn getroffen die garanderen dat er door de cliënt of namens de cliënt geen transacties worden verricht voordat er sprake is van volledige naleving van de leden 1 en 2.
4. De lidstaten vereisen dat wanneer de betrokken instelling of persoon niet bij machte is aan artikel 11, lid 1, onder a), b) en c), te voldoen, deze geen transacties via een bankrekening mag verrichten, geen zakelijke relatie mag aangaan of geen transactie mag uitvoeren, en overweegt de zakelijke relatie te beëindigen en overeenkomstig artikel 32 een melding van verdachte transacties in verband met de cliënt bij de fie in te dienen.

De lidstaten passen de voorgaande alinea niet toe op notarissen, andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs, enkel in de strikte mate dat een dergelijke vrijstelling betrekking heeft op het bepalen van de rechtspositie voor hun cliënt of het verrichten van hun taak van verdediging of vertegenwoordiging van die cliënt in of in verband met een rechtsgeding, daaronder begrepen advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding.

5. De lidstaten vereisen dat meldingsplichtige entiteiten de cliëntenonderzoeksprocedures niet alleen op alle nieuwe cliënten, maar te gepasten tijde ook op bestaande cliënten toepassen naar gelang van de risicogevoeligheid van deze cliënten, daaronder begrepen wanneer de relevante omstandigheden van een cliënt veranderen.

AFDELING 2

VEREENVOUDIGD CLIËNTENONDERZOEK

Artikel 13

1. Indien een lidstaat of een meldingsplichtige entiteit gebieden met een lager risico vaststelt, mag die lidstaat meldingsplichtige entiteiten toestaan vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmaatregelen toe te passen.
2. Alvorens vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmaatregelen toe te passen, gaan meldingsplichtige entiteiten na of de cliëntenrelatie of de transactie een lagere mate van risico vertoont.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat meldingsplichtige entiteiten de ~~transactie~~ **transacties** of de zakelijke ~~relatie~~ **relaties** voldoende monitoren om ongewone of verdachte transacties te kunnen ontdekken. [Am. 79]

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 14

Bij het beoordelen van de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme met betrekking tot soorten cliënten, landen of geografische gebieden, en bepaalde producten, diensten, transacties of leveringskanalen, houden lidstaten en meldingsplichtige entiteiten ten minste rekening met de in bijlage II vastgestelde factoren ~~van~~ **met betrekking tot cliënten en producten, diensten, transacties of leveringskanalen als** potentieel lagere risicosituaties. [Am. 80]

Artikel 15

De ETA's geven uiterlijk ... (*), richtsnoeren die gericht zijn tot de bevoegde autoriteiten en de meldingsplichtige entiteiten als bedoeld in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2), overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010, en Verordening (EU) nr. 1095/2010, betreffende de risicofactoren die in overweging moeten worden genomen en/of de maatregelen die moeten worden genomen in situaties waarin vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmaatregelen passend zijn. Er moet specifiek rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteit, en, indien passend en evenredig, moet in specifieke maatregelen worden voorzien. [Am. 81]

Afdeling 3

Verscherpt cliëntenonderzoek

Artikel 16

1. In in de artikelen 17 tot en met 23 van deze richtlijn vastgestelde gevallen en in andere gevallen van hogere risico's die door de lidstaten of de meldingsplichtige entiteiten worden vastgesteld, vereisen de lidstaten dat de meldingsplichtige entiteiten verscherpte cliëntenonderzoeksmaatregelen toepassen om die risico's op passende wijze te beheren en te beperken.

2. De lidstaten vereisen dat de meldingsplichtige entiteiten, ~~voor zover redelijkerwijs mogelijk~~, de achtergrond en het doel onderzoeken van alle complexe, ongewone grote transacties en alle ongewone transactiepatronen die geen duidelijk economisch of wettig doel hebben, **of die fiscale delicten vormen in de zin van artikel 3, lid 4, onder f)**. In het bijzonder vergroten zij de mate en aard van monitoring van de zakelijke relatie om te bepalen of die transacties of activiteiten ongewoon of verdacht lijken. **Wanneer een meldingsplichtige entiteit een ongewone of verdachte transactie of activiteit vaststelt, stelt deze de fie's van alle mogelijk betrokken lidstaten onverwijld op de hoogte.** [Am. 82]

3. De lidstaten en meldingsplichtige entiteiten houden bij het beoordelen van de risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ten minste **rekening** met de in bijlage III vastgestelde factoren ~~van~~ **met betrekking tot cliënten en producten, diensten, transacties of leveringskanalen als** situaties met een potentieel hoger risico ~~rekening~~. [Am. 83]

4. De ETA's geven uiterlijk ... (**), richtsnoeren die gericht zijn tot de bevoegde autoriteiten en de meldingsplichtige entiteiten als bedoeld in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2), overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010, en Verordening (EU) nr. 1095/2010, betreffende de risicofactoren die in overweging moeten worden genomen en/of de maatregelen die moeten worden genomen in situaties waarin verscherpte cliëntenonderzoeksmaatregelen moeten worden toegepast. Die richtsnoeren worden ~~gegeven~~ **gepubliceerd** binnen ~~2~~ **één** jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn. [Am. 84]

Artikel 17

Wat grensoverschrijdende correspondentbankrelaties met respondente instellingen uit derde landen betreft, vereisen de lidstaten, naast de cliëntenonderzoeksmaatregelen als vastgesteld in artikel 11, dat hun kredietinstellingen:

- a) voldoende informatie over de betrokken respondente instelling verzamelen om een volledig beeld te krijgen van de aard van de bedrijfsactiviteiten van deze respondenten, en op basis van openbaar beschikbare informatie de reputatie van de instelling en de kwaliteit van het toezicht bepalen;

(*) 12 maanden na de inwerkingtreding van deze Richtlijn.

(**) 12 maanden na de inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

- b) de controles ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme van de respondente instelling beoordelen;
- c) toestemming verkrijgen van de directie voordat zij nieuwe correspondentbankrelaties aangaan;
- d) de respectieve verantwoordelijkheden van elke instelling schriftelijk vastleggen;
- e) met betrekking tot transitrekeningen („payable-through accounts”) zich ervan vergewissen dat de respondente kredietinstelling de identiteit heeft geverifieerd van en doorlopend cliëntenonderzoek verricht ten aanzien van de cliënten die rechtstreeks toegang hebben tot de correspondentrekeningen en dat zij in staat is om op verzoek de relevante cliëntgegevens te verstrekken aan de correspondent instelling.

Artikel 18

Ten aanzien van transacties of zakelijke relaties met buitenlandse politiek prominente personen vereisen de lidstaten, naast de cliëntenonderzoeksmaatregelen als vastgesteld in artikel 11, dat meldingsplichtige entiteiten:

- a) over passende op risico gebaseerde procedures beschikken om uit te maken of de cliënt of de uiteindelijke begunstigde van de cliënt een dergelijke persoon is;
- b) toestemming hebben van de directie om zakelijke relaties met dergelijke cliënten aan te gaan of voort te zetten;
- c) toereikende maatregelen nemen om de bron van het vermogen en van de fondsen vast te stellen die bij de zakelijke relatie of transactie worden gebruikt;
- d) de zakelijke relatie doorlopend verscherpt controleren.

Artikel 19

Ten aanzien van transacties of zakelijke relaties met buitenlandse politiek prominente personen of een persoon aan wie door een internationale organisatie een prominente functie wordt toevertrouwd of is toevertrouwd, vereisen de lidstaten, naast de cliëntenonderzoeksmaatregelen als vastgesteld in artikel 11, dat meldingsplichtige entiteiten:

- a) over passende op risico gebaseerde procedures beschikken om uit te maken of de cliënt of de uiteindelijke begunstigde van de cliënt een dergelijke persoon is;
- b) in gevallen van zakelijke relaties met een hoger risico met dergelijke personen, de maatregelen als bedoeld in de punten b), c) en d) van artikel 18 toepassen.

Artikel 19 bis

In samenwerking met de lidstaten en internationale organisaties stelt de Commissie een lijst op van binnenlandse politiek prominente personen en personen — inwoners van de lidstaten — aan wie door een internationale organisatie een prominente functie is toevertrouwd. De lijst is toegankelijk voor bevoegde autoriteiten en meldingsplichtige entiteiten.

De Commissie stelt betrokken personen ervan in kennis dat zij op de lijst zijn geplaatst of van de lijst zijn afgehaald.

De vereisten van dit artikel ontheffen de meldingsplichtige entiteiten niet van hun verplichtingen inzake cliëntenonderzoek, en meldingsplichtige entiteiten gaan er niet vanuit dat uitsluitend die informatie voldoende zou zijn om deze verplichtingen na te komen.

De lidstaten treffen alle passende maatregelen om de handel voor commerciële doeleinden in informatie over binnen- en buitenlandse politiek prominente personen of personen aan wie door een internationale organisatie een prominente functie is toevertrouwd, te voorkomen. [Am. 85]

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 20

Meldingsplichtige entiteiten nemen **in overeenstemming met de risicogebaseerde aanpak** redelijke maatregelen om te bepalen of de begunstigden van een levensverzekeringsspolis of een andere beleggingsgerelateerde verzekeringsspolis en/of, indien vereist, de uiteindelijke begunstigde van de begunstigde politiek prominente personen zijn. Die maatregelen worden uiterlijk bij de uitbetaling of bij de, gehele of gedeeltelijke, overdracht van de polis genomen. Indien hogere risico's zijn vastgesteld, vereisen de lidstaten, naast het nemen van de normale cliëntenonderzoeksmaatregelen, dat meldingsplichtige entiteiten: **[Am. 86]**

- a) de directie informeren vóór de uitbetaling van de polisopbrengsten;
- b) de hele zakelijke relatie met de polishouder aan een uitgebreid nauwkeurig onderzoek onderwerpen.

Artikel 21

De in de artikelen 18, 19 en 20, **doch niet de in artikel 19 bis** bedoelde maatregelen gelden eveneens voor familieleden of personen ~~die bekendstaan als~~ **waarvan bewezen is dat zij** naaste geassocieerden **zijn** van dergelijke binnen- of buitenlandse politiek prominente personen. **[Am. 87]**

Artikel 22

Indien een in de artikelen 18, 19 en 20 bedoelde persoon niet langer **een binnen- of buitenlandse politieke prominente persoon** is, noch een persoon aan wie door een internationale organisatie een prominente functie is toevertrouwd, dienen meldingsplichtige entiteiten het door die persoon gevormde voortdurende risico te overwegen en dergelijke passende maatregelen op basis van risicogevoeligheid toe te passen totdat die persoon niet langer geacht wordt een risico te vormen. De desbetreffende periode mag niet minder bedragen dan ~~18~~ **12 maanden**. **[Am. 88]**

Artikel 23

1. De lidstaten verbieden kredietinstellingen een correspondentbankrelatie aan te gaan of handhaven met een „shell bank” en vereisen dat kredietinstellingen passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat zij geen correspondent-bankrelaties aangaan of handhaven met een bank waarvan bekend is dat deze een shell bank toestaat van haar rekeningen gebruik te maken.
2. Voor de toepassing lid 1 wordt onder „shell bank” verstaan, een kredietinstelling, of een instelling die zich met soortgelijke activiteiten bezig houdt, opgericht in een rechtsgebied waar zij geen fysieke aanwezigheid, d.w.z. een bestuur en beheer van betekenis heeft, en die niet verbonden is met een onder toezicht staande financiële groep.

Afdeling 4

Uitvoering van cliëntenonderzoek door derden

Artikel 24

De lidstaten kunnen meldingsplichtige entiteiten toestaan op derden een beroep te doen om de in artikel 11, lid 1, onder a), b) en c), neergelegde vereisten te vervullen. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het nakomen van deze vereisten blijft evenwel berusten bij de meldingsplichtige entiteit die op de derde een beroep doet. **Bovendien zien de lidstaten erop toe dat dergelijke derde partijen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor schendingen van krachtens deze richtlijn afgekondigde nationale wet- en regelgeving.** **[Am. 89]**

Artikel 25

1. Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder „derden” verstaan:
 - a) meldingsplichtige entiteiten die zijn opgenomen in de lijst van artikel 2, ~~of~~ **en**

Dinsdag 11 maart 2014

- b) andere in lidstaten of een derde land gevestigde instellingen en personen, die cliëntenonderzoeksvereisten en vereisten betreffende de bewaring van bewijsstukken toepassen welke gelijkwaardig zijn aan die welke in deze richtlijn zijn vastgesteld en die wat de naleving van de vereisten van deze richtlijn betreft overeenkomstig afdeling 2 van hoofdstuk VI onder toezicht staan.

2. De lidstaten ~~overwegen~~ **Commissie overweegt** beschikbare informatie betreffende de omvang van geografisch risico wanneer zij ~~beslissen~~ **beslist** of een derde land aan de in lid 1 vastgestelde voorwaarden voldoet en ~~stellen elkaar, stelt de lidstaten,~~ de **Commissie meldingsplichtige entiteiten** en de ETA's voor zover dit relevant is voor de toepassing van deze Richtlijn en overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van Verordening (EU) nr. 1093/2010, van Verordening (EU) nr. 1094/2010, en van Verordening (EU) nr. 1095/2010, in kennis van gevallen waarin zij van oordeel ~~zijn~~ dat een derde land aan dergelijke voorwaarden voldoet.

2 bis. *De Commissie verstrekt een lijst van rechtsgebieden die over anti-witwasregelingen beschikken die equivalent zijn aan de regels krachtens deze richtlijn en andere aanverwante regels en voorschriften van de Unie.*

2 ter. *De in lid 2 bis bedoelde lijst wordt geregeld herzien en geactualiseerd overeenkomstig de van de lidstaten ontvangen informatie uit hoofde van lid 2. [Am. 90]*

Artikel 26

1. De lidstaten zorgen ervoor dat meldingsplichtige entiteiten bij de derde waarop een beroep wordt gedaan de noodzakelijke informatie inwinnen betreffende de in artikel 11, lid 1, onder a), b) en c), neergelegde vereisten.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat meldingsplichtige entiteiten waarnaar de cliënt wordt doorverwezen toereikende stappen doen om ervoor te zorgen dat relevante kopieën van identificatie- en verificatiegegevens en andere relevante documentatie betreffende de identiteit van de cliënt of de uiteindelijke begunstigde op verzoek door de derde onmiddellijk worden doorgestuurd.

Artikel 27

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst (voor groepsbrede gedragslijnen en controlemaatregelen) en de bevoegde autoriteit van de staat van ontvangst (voor bijkantoren en dochtermaatschappijen) mogen oordelen dat een meldingsplichtige entiteit de in artikel 25, lid 1, en 26 vervatte maatregelen via haar groepsprogramma toepast indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:
- a) een meldingsplichtige entiteit doet een beroep op informatie die wordt verstrekt door een derde die deel uitmaakt van dezelfde groep;
- b) die groep past de cliëntenonderzoeksmaatregelen, regels inzake bewaring van bewijsstukken en programma's tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme toe overeenkomstig deze richtlijn of gelijkwaardige regels;
- c) de effectieve uitvoering van de in punt b) bedoelde vereisten staat op groepsniveau onder toezicht van een bevoegde autoriteit **van het land van herkomst in samenwerking met de bevoegde autoriteiten van het land van ontvangst.** [Am. 91]

1 bis. *De ETA's stellen uiterlijk ... (*), richtsnoeren op voor de uitvoering van de toezichtregeling die de bevoegde autoriteiten in de desbetreffende lidstaten toepassen ten aanzien van groepsentiteiten, met het oog op een coherent en doeltreffend toezicht op groepsniveau. [Am. 92]*

Artikel 28

Deze afdeling is niet van toepassing op de uitbestedings- of agentuurverhouding waarbij de aanbieder van de uitbestede dienst of de agent op grond van een contractuele overeenkomst moet worden beschouwd als onderdeel van de meldingsplichtige entiteit.

(*) 12 maand na de inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

HOOFDSTUK III

INFORMATIE OVER UITEINDELIJKE BEGUNSTIGDEN

Artikel 29

1. De lidstaten zorgen ervoor dat binnen hun grondgebied gevestigde ~~rechtspersonen~~ **opgenomen, of door hun recht beheerste ondernemingen of entiteiten met rechtspersoonlijkheid, met inbegrip van trusts of entiteiten met een soortgelijke structuur en functie als trusts, stichtingen, holdings en alle andere soortgelijke bestaande of toekomstige** juridische entiteiten **constructies**, toereikende, accurate, **actuele en actuele geactualiseerde** informatie over hen en hun uiteindelijke ~~begunstigen~~ **begunstigden** inwinnen, **bijhouden en bezitten aan een openbaar centraal register, een handelsregister of een vennootschapsregister doorgeven, op het moment van oprichting of wanneer er sprake is van wijzigingen.**

1 bis. Het register bevat de minimale gegevens om de onderneming en de uiteindelijke begunstigde duidelijk te identificeren, met name de naam, het nummer, de rechtsvorm en de juridische status van de entiteit, het bewijs van oprichting, het adres van de statutaire zetel (en dat van de belangrijkste bedrijfslocatie indien die verschilt van de statutaire zetel), de elementaire regelgevende bevoegdheden (zoals opgenomen in de oprichtingsakte en de statuten) de lijst van directeuren (met inbegrip van hun nationaliteit en geboortedatum) en informatie over de aandeelhouders/ uiteindelijke begunstigden, zoals de namen, geboortedatum, nationaliteit of het rechtsgebied van oprichting, contactgegevens, aantal aandelen, categorie aandelen (met inbegrip van de aard van de bijbehorende stemrechten) en, indien van toepassing, het percentage van hun deelneming of zeggenschap.

De in dit artikel uiteengezette vereisten ontslaan de meldingsplichtige entiteiten niet van hun verplichtingen inzake cliëntenonderzoek, en ook mogen meldingsplichtige entiteiten er niet van uitgaan dat uitsluitend die informatie volstaat voor de nakoming van deze verplichtingen.

1 ter. Deze informatie omvat, met betrekking tot trusts of andere typen bestaande of toekomstige juridische entiteiten en juridische constructies met een soortgelijke structuur en functie, de identiteit van de insteller van de trust, van de trustee(s), van de protector (indien relevant), van de begunstigden of klasse van begunstigden, en van elke andere natuurlijke persoon die effectieve zeggenschap over de trust uitoefent. De lidstaten zorgen ervoor dat trustees hun status aan de meldingsplichtige entiteiten openbaarmaken wanneer de trustee als trustee een zakelijke relatie aangaat of een occasionele transactie boven de in de punten b), c) en d) van artikel 10 vastgestelde drempel uitvoert. De bewaarde informatie omvat de geboortedatum en de nationaliteit van alle natuurlijke personen. Bij openbaarmaking van de trustakte en de „letter of wishes” hanteren de lidstaten de risicogebaseerde benadering en zij zorgen ervoor, indien van toepassing en met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens, dat de informatie bekend wordt gemaakt aan de bevoegde autoriteiten, in het bijzonder aan de fie's en aan de meldingsplichtige entiteiten.

2. ~~De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten en meldingsplichtige entiteiten tijdig toegang verkrijgen tot de in lid 1~~ De in de leden 1, 1 bis en 1 ter bedoelde informatie wordt tijdig toegankelijk gemaakt voor de bevoegde autoriteiten, in het bijzonder de fie's, en voor de meldingsplichtige entiteiten van alle lidstaten. **De lidstaten maken de in lid 1 van dit artikel bedoelde registers openbaar toegankelijk na identificatie van de persoon die toegang tot de informatie wenst te krijgen door middel van eenvoudige onlineregistratie. De informatie is online voor alle personen toegankelijk in een open en beveiligd gegevensformaat, overeenkomstig de regelgeving inzake gegevensbescherming, met name wat betreft de effectieve bescherming van de rechten van de betrokkene op toegang tot persoonsgegevens en rectificatie of verwijdering van inaccurate gegevens. De vergoeding die moet worden betaald om de informatie te krijgen mag niet hoger zijn dan de desbetreffende administratieve kosten. Wijzigingen van de weergegeven informatie worden duidelijk en onverwijld, doch uiterlijk na dertig dagen, in het register aangegeven.**

De in lid 1 van dit artikel bedoelde registers worden onderling gekoppeld via het Europees platform, het portaal en de door de lidstaten ingestelde facultatieve toegangspunten overeenkomstig Richtlijn 2012/17/EU. De lidstaten zorgen er, met de steun van de Commissie, voor dat hun registers via het Europees platform binnen het systeem van gekoppelde registers interoperabel zijn.

2 bis. De Commissie streeft, samen met de lidstaten, op snelle, constructieve en doeltreffende wijze naar samenwerking met derde landen om hen aan te moedigen soortgelijke centrale registers van uiteindelijk begunstigden in te richten en de in lid 1 en 1 bis, van dit artikel bedoelde informatie in hun landen publiek toegankelijk te maken.

Dinsdag 11 maart 2014

Er wordt prioriteit gegeven aan derde landen waar een aanzienlijk aantal rechtspersonen of juridische entiteiten is gevestigd, met inbegrip van trusts, stichtingen, holdings en alle andere instanties met een vergelijkbare structuur of functie en die aandelen bezitten als een aanwijzing van directe eigendom overeenkomstig artikel 3, lid 5, in rechtspersonen of juridische entiteiten die in de Unie zijn gevestigd.

2 ter. De lidstaten stellen de regels vast inzake doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties voor natuurlijke en rechtspersonen met betrekking tot overtredingen van de nationale bepalingen die overeenkomstig dit artikel zijn aangenomen en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden toegepast. De lidstaten nemen voor de doeleinden van dit artikel doeltreffende antimisbruikmaatregelen om misbruik aan de hand van toonderaandelen en toonderaandelenwarrants te voorkomen.

2 quater. De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op ... (), een verslag voor over de toepassing en de werking van de vereisten uit hoofde van dit artikel en dient zo nodig een wetgevingsvoorstel in. [Am. 93]*

~~Artikel 30~~

- ~~1. De lidstaten zorgen ervoor dat trustees van een express trust die door hun recht worden beheerst toereikende, accurate en actuele informatie over uiteindelijke begunstigen betreffende de trust inwinnen en bezitten. Deze informatie omvat de identiteit van de insteller van de trust, van de trustee(s), van de protector (indien relevant), van de begunstigen of klasse van begunstigen, en van elke andere natuurlijke persoon die effectieve zeggenschap over de trust uitoefent.~~
- ~~2. De lidstaten zorgen ervoor dat trustees hun status aan de meldingsplichtige entiteiten openbaarmaken wanneer de trustee als trustee een zakelijke relatie aangaat of een occasionele transactie boven de in de punten b), c) en d) van artikel 10 vastgestelde drempel uitvoert.~~
- ~~3. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten en meldingsplichtige entiteiten tijdig toegang verkrijgen tot de in lid 1 van dit artikel bedoelde informatie.~~
- ~~4. De lidstaten zorgen ervoor dat maatregelen die met die in de leden 1, 2 en 3 overeenstemmen, op andere soorten juridische entiteiten en constructies met een soortgelijke structuur en functie als trusts van toepassing zijn. [Am. 94]~~

HOOFDSTUK IV

MELDINGSPLICHT

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 31

1. Elke lidstaat richt een fie op om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen, op te sporen en te onderzoeken.

1 bis. De in artikel 2, lid 1, punt 3), onder a), b) en d) bedoelde personen informeren de fie en/of de passende zelfregulerende instantie van het desbetreffende beroep, zoals bedoeld in artikel 33, lid 1, wanneer zij vermoeden of goede redenen hebben om te vermoeden dat hun diensten worden misbruikt voor criminele activiteiten. [Am. 95]

2. De lidstaten stellen de Commissie schriftelijk in kennis van de naam en het adres van de betrokken fie's.

(*) Drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

3. De fie wordt opgezet als een **functioneel onafhankelijke en autonome**, centrale, nationale eenheid. Zij is verantwoordelijk voor de ontvangst ~~(en, voor zover toegestaan, het opvragen)~~ en het analyseren **van meldingen van verdachte transacties** en het verspreiden onder de bevoegde autoriteiten van openbaargemaakte **andere** informatie die betrekking heeft op potentiële gevallen van witwassen van geld of verband houdende basismisdrijven, potentiële financiering van terrorisme. **De fie is verantwoordelijk voor het verspreiden van de resultaten van haar analyses onder alle bevoegde autoriteiten, wanneer er redenen zijn om witwassen van geld, verband houdende basismisdrijven of financiering van terrorisme te vermoeden. Zij is in staat om voor bovengenoemde doeleinden relevante aanvullende informatie in te winnen bij meldingsplichtige entiteiten, of die krachtens een nationale wetgeving of regeling is vereist.** Aan de fie worden toereikende **financiële, technische en personele** middelen verschaft om haar taken te vervullen. **De lidstaten zorgen ervoor dat de fie vrij is van ongeoorloofde inmenging.** [Am. 96]

4. De lidstaten zien erop toe dat de fie rechtstreeks of onrechtstreeks, en tijdig, toegang krijgt tot de financiële, administratieve en wetshandavingeninformatie die zij nodig heeft om haar taken naar behoren te vervullen. Bovendien reageren fie's op verzoeken om informatie door wetshandavingautoriteiten in hun lidstaat tenzij er feitelijke redenen zijn om aan te nemen dat de verstrekking van dergelijke informatie een negatieve impact zou hebben op lopende onderzoeken of analyses, of, in uitzonderlijke omstandigheden, indien onthulling van de informatie duidelijk onevenredig zou zijn met de legitieme belangen van een natuurlijke of rechtspersoon of irrelevant zou zijn gelet op de doeleinden waarvoor zij is gevraagd. **Wanneer de fie een dergelijk verzoek ontvangt blijft de beslissing om al dan niet een analyse uit te voeren en/of informatie te doen toekomen aan de verzoekende wetshandavingautoriteit aan de fie voorbehouden. De lidstaten schrijven voor dat wetshandavingautoriteiten de fie feedback doen toekomen over het gebruik dat van de verstrekte informatie wordt gemaakt.** [Am. 97]

5. De lidstaten zorgen ervoor dat de fie bevoegd is, rechtstreeks of onrechtstreeks, dringende actie te ondernemen wanneer er een vermoeden is dat een transactie verband houdt met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme om een transactie op te schorten of er geen toestemming voor te verlenen teneinde de transactie te analyseren en het vermoeden te bevestigen.

6. De analysefunctie van de fie bestaat uit een operationele analyse die zich toespitst op individuele gevallen en specifieke doelstellingen en uit een strategische analyse van trends en patronen inzake het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Artikel 32

1. De lidstaten schrijven voor dat de meldingsplichtige entiteiten en, in voorkomend geval, de bestuurders en werknemers daarvan ten volle samenwerken:

- a) door de fie onmiddellijk, uit eigen beweging, op de hoogte te brengen indien de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon weet, vermoedt of goede redenen heeft om te vermoeden dat gelden de opbrengst zijn van criminele activiteiten of met de financiering van terrorisme verband houden en door in dergelijke gevallen onmiddellijk op verzoeken van de fie om bijkomende informatie in te gaan;
- b) door de fie op haar verzoek onmiddellijk alle vereiste informatie te verstrekken, overeenkomstig de volgens het geldende recht vastgestelde procedures.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde informatie wordt verstrekt aan de fie van de lidstaat op het grondgebied waarvan de instelling of persoon die de informatie heeft verstrekt, zich bevindt **en aan de fie van de lidstaat waar de meldingsplichtige entiteit is gevestigd.** De informatie wordt normaliter verstrekt door de persoon of personen die volgens artikel 8, lid 4, is of zijn aangewezen. [Am. 98]

Artikel 33

1. In afwijking van artikel 32, lid 1, kunnen de lidstaten, in het geval van de in artikel 2, lid 1, punt 3), onder a), b), **d)** en ~~de~~ bedoelde personen **en de in artikel 4 bedoelde beroepen en categorieën ondernemingen**, een passende zelfregulerende instantie van het desbetreffende beroep aanwijzen als de autoriteit die de in artikel 32, lid 1, bedoelde informatie moet ontvangen.

Dinsdag 11 maart 2014

De lidstaten reiken onder alle omstandigheden de mogelijkheden aan om de bescherming van het beroepsgeheim, de vertrouwelijkheid en de privacy te verwezenlijken. [Am. 99]

Onverminderd lid 2 geeft de aangewezen zelfregulerende instantie in de in de eerste alinea bedoelde gevallen de informatie onverwijld en ongefilterd aan de fie door.

2. De lidstaten passen de in artikel 32, lid 1, vervatte verplichtingen niet toe op notarissen, andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs enkel in de strikte mate dat een dergelijke vrijstelling betrekking heeft op informatie die zij van een van hun cliënten ontvangen of over een van hun cliënten verkrijgen wanneer zij de rechtspositie van hun cliënt bepalen dan wel in of in verband met een rechtsgeding verdedigen of vertegenwoordigen, met inbegrip van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, ongeacht of dergelijke informatie vóór, gedurende of na een dergelijk geding wordt ontvangen of ingewonnen.

Artikel 34

1. De lidstaten schrijven voor dat de meldingsplichtige entiteiten zich onthouden van het uitvoeren van transacties waarvan zij weten of vermoeden dat deze met het witwassen van geld of terrorismefinanciering verband houden, totdat zij conform artikel 32, lid 1, onder a) de nodige maatregelen hebben getroffen.

In overeenstemming met nationaal recht mogen instructies worden gegeven om de transactie niet uit te voeren.

2. Indien wordt vermoed dat een dergelijke transactie leidt tot het witwassen van geld of tot financiering van terrorisme en wanneer het niet mogelijk is zich te onthouden of indien daardoor de vervolging van de begunstigden van een vermoedelijke witwas- of terrorismefinancieringstransactie belemmerd zou worden, verstrekken de meldingsplichtige entiteiten de vereiste informatie onmiddellijk daarna aan de fie.

Artikel 35

1. De lidstaten zien erop toe dat de bevoegde autoriteiten genoemd in artikel 45 de fie onmiddellijk inlichten indien zij tijdens inspecties bij de meldingsplichtige entiteiten, dan wel op enigerlei andere wijze feiten ontdekken die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.

2. De lidstaten zien erop toe dat de toezichthoudende instanties die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn gemachtigd toe te zien op de effectenmarkten, valutamarkten en financiële derivatenmarkten, de fie inlichten indien zij feiten ontdekken die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld of met financiering van terrorisme.

Artikel 36

Wanneer een meldingsplichtige entiteit, dan wel een werknemer of een bestuurder van zulk een meldingsplichtige entiteit, te goeder trouw, de in artikelen 32 en 33 bedoelde informatie verstrekt, vormt zulks geen schending van een restrictie op onthulling van informatie uit hoofde van een overeenkomst of een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling en brengt zulks voor de meldingsplichtige entiteit, of haar bestuurders of werknemers generlei aansprakelijkheid met zich mee.

Artikel 37

De lidstaten nemen alle passende maatregelen om zorgen ervoor dat individuen, met inbegrip van werknemers en vertegenwoordigers van de meldingsplichtige entiteit die hetzij intern, hetzij aan de fie vermoedens van het witwassen van geld of financiering van terrorisme melden, te beschermen naar behoren worden beschermd tegen bedreigingen of daden van agressie, negatieve behandeling en negatieve gevolgen, met name tegen nadelige of discriminerende werkgerelateerde acties. De lidstaten garanderen kosteloze rechtsbijstand voor deze personen en zorgen voor beveiligde communicatiekanalen voor personen om hun vermoedens van witwassen of financiering van terrorisme te melden. Dergelijke kanalen zorgen ervoor dat de identiteit van personen die informatie verstrekken alleen bekend is bij ETA's of de fie. De lidstaten zorgen voor adequate getuigenbeschermingsprogramma's. [Am. 100]

Dinsdag 11 maart 2014

Afdeling 2

Mededelingsverbod

Artikel 38

1. Meldingsplichtige entiteiten en bestuurders en werknemers ervan mogen aan de betrokken cliënt of aan derde personen niet mededelen dat overeenkomstig de artikelen 32 en 33 informatie is verstrekt of dat een onderzoek naar het witwassen van geld of terrorismefinanciering wordt of kan worden uitgevoerd.

2. Het verbod in lid 1 geldt niet voor mededelingen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, met inbegrip van de zelfregulerende instanties, **gegevensbeschermingautoriteiten** of mededelingen ten behoeve van wetshandhavingdoeleinden. [Am. 101]

3. Het verbod in lid 1 vormt geen belemmering voor mededelingen tussen instellingen van de lidstaten, of van derde landen die vereisten opleggen welke gelijkwaardig zijn aan die welke in deze richtlijn zijn neergelegd, mits zij tot dezelfde groep behoren.

4. Het verbod in lid 1 vormt geen belemmering voor mededelingen tussen de in artikel 2, lid 1, punt 3, onder a) en b), bedoelde personen van de lidstaten, of van derde landen die eisen stellen die gelijkwaardig zijn aan die vervat in deze richtlijn, die hun beroepsactiviteiten, al dan niet als werknemer, uitoefenen binnen eenzelfde rechtspersoon of een netwerk.

Voor de toepassing van de eerste alinea wordt onder een „netwerk” verstaan: de grotere structuur waartoe de persoon behoort die eigendom, beheer, **normen, methoden** en controle op de naleving van de verplichtingen gezamenlijk deelt. [Am. 102]

5. Voor instellingen of personen waarvan sprake in artikel 2, lid 1, punt 1, punt 2, en punt 3, onder a) en b), in gevallen betreffende dezelfde cliënt en dezelfde transactie waarbij twee of meer instellingen of personen betrokken zijn, vormt het verbod in lid 1 van dit artikel geen belemmering voor mededelingen tussen de desbetreffende instellingen of personen, mits zij in een lidstaat gevestigd zijn, of in een derde land dat eisen stelt die gelijkwaardig zijn aan die vervat in deze richtlijn, en mits zij tot dezelfde beroepscategorie behoren en onderworpen zijn aan verplichtingen op het gebied van het beroepsgeheim en de bescherming van persoonsgegevens.

5 bis. Voor de toepassing van dit artikel dienen de eisen in een derde land die gelijkwaardig zijn aan die vervat in deze richtlijn tevens regels inzake gegevensbescherming te omvatten. [Am. 103]

6. Wanneer de in artikel 2, lid 1, punt 3, onder a) en b), bedoelde personen trachten een cliënt te doen afzien van een onwettige activiteit, wordt zulks niet als een mededeling in de zin van lid 1 aangemerkt.

HOOFDSTUK V

GEGEVENSBESCHERMING, BEWARING VAN BEWIJSSTUKKEN EN STATISTISCHE GEGEVENS [Am. 104]

Artikel 39

1. De lidstaten verlangen van de meldingsplichtige entiteiten dat zij overeenkomstig het nationale recht de volgende documenten en informatie bewaren met het oog op de preventie, opsporing en onderzoek van mogelijke gevallen van witwassen van geld of terrorismefinanciering, door de fie of door andere bevoegde autoriteiten:

a) wat de klantenonderzoeksprocedure betreft, afschriften van of verwijzingen naar de vereiste stukken, gedurende een periode van vijf jaar na beëindiging van de zakelijke relatie met hun cliënt **of na de datum van een incidentele transactie**. Bij het verstrijken van deze periode worden persoonsgegevens geschrapt tenzij dit anders is geregeld bij nationaal recht dat bepaalt onder welke omstandigheden meldingsplichtige entiteiten gegevens mogen bijhouden of verder bijhouden. De lidstaten mogen verder bijhouden slechts toestaan of vereisen als dit noodzakelijk is voor de preventie, de opsporing of het onderzoek van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme **en als verlenging van de periode voor het bewaren van gegevens in een bepaald geval gerechtvaardigd is**. De ~~maximumbewaarperiode na beëindiging van de zakelijke relatie mag niet meer bedragen dan tien~~ **bewaarperiode mag met maximaal vijf jaar worden verlengd**;

Dinsdag 11 maart 2014

b) wat de zakelijke relaties en transacties betreft, de bewijsstukken en registratie, zijnde de originele stukken of de afschriften die krachtens hun nationale wetgeving eenzelfde bewijskracht hebben, gedurende vijf jaar na uitvoering van de transacties of beëindiging van de zakelijke relatie (hierbij geldt de kortste periode). Bij het verstrijken van deze periode worden persoonsgegevens geschrapt tenzij dit anders is geregeld bij nationaal recht dat bepaalt onder welke omstandigheden meldingsplichtige entiteiten gegevens mogen bijhouden of verder bijhouden. De lidstaten mogen verder bijhouden slechts toestaan of vereisen als dit noodzakelijk is voor de preventie, de opsporing of het onderzoek van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme **en als verlenging van de periode voor het bewaren van gegevens in een bepaald geval gerechtvaardigd is**. De ~~maximumbewaarperiode na uitvoering van de transacties of beëindiging van de zakelijke relatie (hierbij geldt de periode die het eerst eindigt)~~ mag niet meer bedragen dan tien **bewaarperiode mag met maximaal vijf jaar worden verlengd**.

2. Alle persoonlijke gegevens die worden bewaard mogen niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor zij zijn bewaard, en zij mogen in geen geval voor commerciële doeleinden worden gebruikt. [Am. 105]

Artikel 39 bis

1. Wat betreft de verwerking van persoonsgegevens door lidstaten binnen het kader van deze richtlijn, zijn de bepalingen van Richtlijn 95/46/EG van toepassing. Wat betreft de verwerking van persoonsgegevens door de ETA's, zijn de bepalingen van Verordening (EG) nr. 45/2001 van toepassing. Het verzamelen, verwerken en overdragen van informatie voor antiwitwasdoeleinden wordt krachtens deze rechtshandelingen beschouwd als een algemeen belang.

2. Persoonsgegevens worden op grond van deze richtlijn alleen verwerkt ten behoeve van de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Meldingsplichtige entiteiten stellen nieuwe cliënten in kennis van het mogelijke gebruik van persoonsgegevens voor preventiedoeleinden in verband met witwassen vóór een zakelijke relatie wordt aangegaan. De verwerking van gevoelige categorieën van gegevens geschiedt in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG.

3. De verwerking van gegevens die op grond van deze richtlijn zijn verzameld voor commerciële doeleinden wordt verboden.

4. De betreffende persoon aan wie openbaarmaking van informatie inzake de verwerking van zijn of haar gegevens wordt geweigerd door een meldingsplichtige entiteit of een bevoegde autoriteit heeft het recht om bij zijn of haar toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming te vragen om verificatie van, toegang tot, correctie van of verwijdering van zijn of haar persoonsgegevens evenals het recht om een gerechtelijke procedure aan te spannen.

5. Toegang door de betrokkene tot informatie die is opgenomen in een melding van een verdachte transactie is verboden. Het in dit lid vastgelegde verbod omvat niet de openbaarmaking van informatie aan de gegevensbeschermingsautoriteiten.

6. De lidstaten verplichten de meldingsplichtige entiteiten en de bevoegde autoriteiten om de effectieve bevoegdheden van gegevensbeschermingsautoriteiten overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG te erkennen en in acht te nemen met betrekking tot de veiligheid van de verwerking en de nauwkeurigheid van persoonsgegevens, hetzij ambtshalve, hetzij op basis van een klacht van de betrokken persoon. [Am. 106]

Artikel 40

-1. De lidstaten dienen te beschikken over nationale, gecentraliseerde mechanismen aan de hand waarvan zij tijdig kunnen vaststellen of natuurlijke personen of rechtspersonen bankrekeningen bij financiële instellingen op hun grondgebied bezitten of controleren.

-1 bis. De lidstaten dienen tevens te beschikken over mechanismen aan de hand waarvan de bevoegde autoriteiten kunnen beschikken over een mechanisme voor het identificeren van goederen zonder voorafgaande kennisgeving aan de eigenaar.

Dinsdag 11 maart 2014

1. De lidstaten vereisen dat hun meldingsplichtige entiteiten beschikken over systemen die hen in staat stellen ten volle en snel te reageren op verzoeken van de fie, of van andere autoriteiten, overeenkomstig hun nationaal recht, om te antwoorden op de vraag of zij een zakelijke relatie onderhouden of in de afgelopen vijf jaar een zakelijke relatie onderhouden hebben met een gespecificeerde natuurlijke of rechtspersoon en op vragen over de aard van deze relatie, **via beveiligde kanalen en zodanig dat de volledige vertrouwelijkheid van de verzoeken gewaarborgd blijft**. [Am. 107]

Artikel 40 bis

Het verzamelen, verwerken en overdragen van informatie voor antiwitwasdoeleinden wordt krachtens Richtlijn 95/46/EG beschouwd als een kwestie van algemeen belang. [Am. 108]

Artikel 41

1. De lidstaten zien er, met het oog op de voorbereiding van de nationale risicobeoordelingen ingevolge artikel 7, op toe dat zij in staat zijn de doeltreffendheid van hun regelingen ter bestrijding van witwaspraktijken of terrorismefinanciering te beoordelen door uitgebreide statistische gegevens op te stellen over aangelegenheden die relevant zijn voor de doeltreffendheid van deze regelingen.

2. De in lid 1 bedoelde statistieken omvatten:

- a) gegevens betreffende metingen van de omvang en het belang van de verschillende sectoren die onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, daaronder begrepen het aantal entiteiten en personen en het economische belang van elke sector;
- b) gegevens betreffende metingen van de meld-, onderzoeks- en gerechtelijke fasen van de nationale regeling ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, daaronder begrepen het aantal meldingen van verdachte transacties aan de fie, het gevolg dat aan deze meldingen is gegeven en, op jaarbasis, het aantal onderzochte gevallen, het aantal personen dat is vervolgd, het aantal personen dat is veroordeeld voor strafbare feiten in verband met witwassen van geld of financiering van terrorisme en de waarde in euro van de bevroren, in beslag genomen of verbeurdverklaarde voorwerpen.

(b bis) gegevens over het aantal en het percentage meldingen, die tot nader onderzoek hebben geleid, met een jaarverslag aan meldingsplichtige entiteiten over het nut en de follow-up van de door hen gedane meldingen; [Am. 109]

(b ter) gegevens over het aantal grensoverschrijdende informatieverzoeken dat de fie heeft gedaan, ontvangen, afgewezen en waaraan de fie volledig of gedeeltelijk gehoor heeft gegeven. [Am. 110]

3. De lidstaten zorgen ervoor dat een geconsolideerd overzicht van hun statistische rapporten wordt gepubliceerd en delen aan de Commissie de in lid 2 bedoelde statistieken mee.

HOOFDSTUK VI

GEDRAGSLIJNEN, PROCEDURES EN TOEZICHT

AFDELING 1

INTERNE PROCEDURES, OPLEIDING EN FEEDBACK

Artikel 42

1. De lidstaten vereisen dat meldingsplichtige entiteiten die van een groep deel uitmaken groepsbrede gedragslijnen en procedures uitvoeren, daaronder begrepen gedragslijnen inzake gegevensbescherming en gedragslijnen en procedures voor het delen van informatie binnen de groep voor doeleinden betreffende bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Die gedragslijnen en procedures worden op effectieve wijze ten uitvoer gelegd op het niveau van de bijkantoren en meerderheidsdochterondernemingen in de lidstaten en derde landen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat indien de meldingsplichtige entiteiten bijkantoren of meerderheidsdochterondernemingen hebben die gevestigd zijn in derde landen waar de minimale vereisten ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme minder streng zijn dan die van de lidstaat, hun in het derde land gevestigde bijkantoren en meerderheidsdochterondernemingen de vereisten van de lidstaat, daaronder begrepen gegevensbescherming, uitvoeren voor zover de wet- en regelgeving van het derde land dit toestaat.

Dinsdag 11 maart 2014

3. De lidstaten, de ETA's stellen elkaar in kennis van de gevallen waarin de wetgeving van het derde land niet toestaat dat de krachtens lid 1 vereiste maatregelen worden toegepast, en waarin gecoördineerd zou kunnen worden opgetreden om een oplossing te vinden.

4. De lidstaten vereisen dat, indien de wetgeving van het derde land niet toestaat dat de krachtens de eerste alinea van lid 1 vereiste maatregelen worden toegepast, de meldingsplichtige entiteiten extra maatregelen nemen om het risico van witwassen van geld of van financiering van terrorisme doeltreffend te behandelen en de toezichthouders van hun land van herkomst informeren. Als de extra maatregelen niet voldoende zijn, nemen de bevoegde autoriteiten in het land van herkomst extra toezichtmaatregelen in overweging, daaronder begrepen, in voorkomend geval, het verzoek dat de financiële groep zijn bedrijfsactiviteiten in het land van herkomst stopzet.

5. De ETA's ontwikkelen ontwerpen van technische reguleringsnormen tot bepaling van het soort extra maatregelen waarvan sprake in lid 4 van dit artikel en de minimumactie die moet worden ondernomen door de meldingsplichtige entiteiten waarvan sprake in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2), indien de wetgeving van het derde land geen toepassing van de op grond van de leden 1 en 2, van dit artikel vereiste maatregelen toestaat.

De ETA's leggen deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... (*), voor aan de Commissie. **[Am. 111]**

6. Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd om de in lid 5 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, van Verordening (EU) nr. 1094/2010 en van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

7. De lidstaten zorgen ervoor dat het delen van informatie binnen de groep toegestaan is mits dit geen afbreuk doet aan onderzoek naar, of analyse van, mogelijk witwassen van geld of financiering van terrorisme door de fie of door andere bevoegde autoriteiten overeenkomstig het nationaal recht.

8. De lidstaten mogen vereisen dat emittenten van elektronisch geld als gedefinieerd bij artikel 2, lid 3, van Richtlijn 2009/110/EG en betalingsdienstaanbieders als gedefinieerd bij artikel 4, lid 9, van Richtlijn 2007/64/EG die op hun grondgebied gevestigd zijn en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat of buiten de Unie gelegen is, op hun grondgebied een centraal contactpunt aanstellen om toe te zien op de naleving van de regels ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

9. De ETA's ontwikkelen ontwerpen van technische reguleringsnormen betreffende de criteria voor het bepalen van de omstandigheden waarin de aanstelling van een centraal contactpunt ingevolge lid 8 hierboven passend is, en wat de taken van de centrale contactpunten moeten zijn.

De ETA's leggen deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... (**), voor aan de Commissie.

10. Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd om de in lid 9 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, van Verordening (EU) nr. 1094/2010 en van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 43

1. De lidstaten schrijven voor dat de meldingsplichtige entiteiten maatregelen evenredig met hun risico's, aard en grootte nemen om hun betrokken werknemers met de op grond van deze richtlijn vastgestelde bepalingen, daaronder begrepen relevante gegevensbeschermingsvereisten, bekend te maken.

Deze maatregelen houden onder meer in dat de betrokken werknemers deelnemen aan speciale voortdurende opleidingsprogramma's om de verrichtingen te leren onderkennen die met het witwassen van geld of financiering van terrorisme verband kunnen houden en te leren hoe in die gevallen moet worden gehandeld.

(*) 18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze Richtlijn.

(**) Twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

Indien een natuurlijke persoon die onder een van de in artikel 2, lid 1, punt 3, opgesomde categorieën valt, zijn beroepsactiviteiten uitoefent als werknemer van een rechtspersoon, zijn de in deze afdeling genoemde verplichtingen van toepassing op die rechtspersoon in plaats van op de natuurlijke persoon.

2. De lidstaten zien erop toe dat de meldingsplichtige entiteiten toegang krijgen tot actuele informatie over de praktijken van witwassers of terrorismefinanciers en over aanwijzingen om verdachte transacties te kunnen herkennen.

3. De lidstaten zien erop toe dat, voor zover mogelijk, tijdig feedback **aan de meldingsplichtige entiteiten** wordt verstrekt over de doeltreffendheid en de follow-up van meldingen van vermoedens van het witwassen van geld of financiering van terrorisme. [Am. 112]

3 bis. *De lidstaten vereisen dat de meldingsplichtige entiteiten het lid of de leden van de raad van bestuur aanstellen die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen.* [Am. 113]

AFDELING 2

TOEZICHT

Artikel 44

1. De lidstaten bepalen dat wisselkantoren en aanbieders van trust- of bedrijfsdiensten over een vergunning moeten beschikken of in een register ingeschreven moeten zijn en dat aanbieders van gokdiensten over een vergunning moeten beschikken.

2. Ten aanzien van de entiteiten waarvan sprake in lid 1 vereisen de lidstaten dat de bevoegde autoriteiten garanderen dat de personen die het bedrijf van dergelijke entiteiten feitelijk leiden of zullen leiden, dan wel de uiteindelijke begunstigden van deze entiteiten, betrouwbare en deskundige personen zijn.

3. Met betrekking tot de meldingsplichtige entiteiten waarvan sprake in artikel 2, lid 1, punt 3, onder a), b), d) en e) zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten **en zelfregulerende instanties** de noodzakelijke maatregelen nemen om te voorkomen dat **veroordeelde** criminelen **op voornoemde gebieden** of hun medeplichtigen de bezitter of de uiteindelijke begunstigde van een significant of zeggenschapsbelang zijn, of een managementfunctie in die meldingsplichtige entiteiten hebben. [Am. 114]

Artikel 45

1. De lidstaten vereisen van de bevoegde autoriteiten dat zij effectief controleren of de in deze richtlijn gestelde eisen worden nageleefd en de nodige maatregelen nemen om die naleving te waarborgen.

2. De lidstaten zien erop toe dat de bevoegde autoriteiten over de toereikende bevoegdheden beschikken, met inbegrip van de mogelijkheid tot het afdwingen van het verstrekken van elke informatie die van belang is voor het toezicht op de naleving en het uitvoeren van controles, en over toereikende financiële, personele en technische middelen beschikken om hun taken te vervullen. De lidstaten zorgen ervoor dat het personeel van deze autoriteiten hoge professionele normen, daaronder begrepen normen inzake vertrouwelijkheid en gegevensbescherming, behoudt, in hoge mate integer is en over passende vaardigheden beschikt.

3. In het geval van kredietinstellingen, financiële instellingen en aanbieders van gokdiensten hebben de bevoegde autoriteiten versterkte toezichthoudende bevoegdheden, en beschikken zij met name over de mogelijkheid om inspecties ter plaatse uit te voeren. **Bevoegde autoriteiten die zijn belast met het toezicht op krediet- en financiële instellingen controleren of het juridisch advies dat zij ontvangen adequaat is, teneinde de juridische en regelgevingsarbitrage bij agressieve fiscale planning en belastingontwijking te verminderen.** [Am. 115]

4. De lidstaten ~~zorgen ervoor~~ **schrijven voor** dat meldingsplichtige entiteiten die bijkantoren of dochtermaatschappijen in andere lidstaten exploiteren de nationale bepalingen van die andere lidstaat betreffende deze richtlijn respecteren. [Am. 116]

Dinsdag 11 maart 2014

5. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waarin het bijkantoor of de dochtermaatschappij is gevestigd, samenwerken met de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waarin de meldingsplichtige autoriteit haar hoofdkantoor heeft, om effectief toezicht op de vereisten van deze richtlijn te waarborgen.

6. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten ~~die~~ **bij het toepassen van een risicogebaseerde** benadering van toezicht ~~op basis van risicogevoeligheid toepassen~~. [Am. 117]

- a) de in hun land aanwezige risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme duidelijk inschatten;
- b) ter plaatse en van op afstand toegang hebben tot alle relevante informatie betreffende de specifieke binnenlandse en internationale risico's die verband houden met cliënten, producten en diensten van de meldingsplichtige entiteiten; en
- c) de frequentie en intensiteit van toezicht ter plaatse en van op afstand op het risicoprofiel van de meldingsplichtige entiteit en op de in het land aanwezige risico's op het witwassen van geld en de financiering van terrorisme baseren.

7. De beoordeling van het risicoprofiel inzake het witwassen van geld en de financiering van terrorisme van meldingsplichtige entiteiten, daaronder begrepen de risico's op niet-naleving, worden zowel periodiek als wanneer er belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen zijn ten aanzien van het management en de bedrijfsactiviteiten van de meldingsplichtige entiteit herbekeken.

8. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten rekening houden met de mate van discretie die aan de meldingsplichtige entiteit wordt gelaten en herbekijken op passende wijze de risicobeoordelingen die aan deze discretie ten grondslag liggen en de toereikendheid en tenuitvoerlegging van haar gedragslijnen, interne controles en procedures.

9. In het geval van de in artikel 2, lid 1, punt 3, onder a), b) en d), bedoelde meldingsplichtige entiteiten mogen de lidstaten toestaan dat de in lid 1 bedoelde taken worden verricht door zelfregulerende instanties, mits die aan lid 2 van dit artikel voldoen.

10. De ETA's geven uiterlijk ... (*), richtsnoeren die gericht zijn tot de bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, van Verordening (EU) nr. 1094/2010 en van Verordening (EU) nr. 1095/2010 betreffende de risicofactoren die moeten worden toegepast wanneer toezicht op basis van risicogevoeligheid plaatsvindt. Er moet specifiek rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteit, en indien passend en evenredig moet in specifieke maatregelen worden voorzien..

AFDELING 3

SAMENWERKING

Onderafdeling I

Nationale samenwerking

Artikel 46

De lidstaten zorgen ervoor dat de beleidsmakers, de fie, de wetshandhavingautoriteiten, toezichthouders, **gegevensbeschermingautoriteiten** en andere bevoegde autoriteiten die betrokken zijn bij de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme over effectieve mechanismen beschikken om hen in staat te stellen binnenlands samen te werken en te coördineren betreffende de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van gedragslijnen en activiteiten om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te bestrijden. [Am. 118]

(*) Twee jaar na de inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

Onderafdeling II
Samenwerking met de ETA's

Artikel 47

Onverminderd de gegevensbeschermingsregels verstrekken de bevoegde autoriteiten ~~verstrekken~~ de ETA's alle informatie die noodzakelijk is om hun verplichtingen op grond van deze richtlijn uit te voeren. [Am. 119]

Onderafdeling III
Samenwerking tussen de Commissie en de fie's

Artikel 48

De Commissie ~~mag verleent~~ de bijstand ~~verlenen~~ die nodig is om de coördinatie te vergemakkelijken, met inbegrip van de uitwisseling van gegevens tussen fie's van de lidstaten in de Unie. Zij ~~mag roept~~ regelmatig vergaderingen ~~met van het EU-fie-platform, bestaande uit~~ vertegenwoordigers van de fie's van de lidstaten, ~~bijeenroepen~~ **bijeen en, indien van toepassing, vergaderingen van het EU-fie-platform met EBA, EIOPA of ESMA. Het EU-fie-platform is opgezet om richtsnoeren te verstrekken voor kwesties in verband met de tenuitvoerlegging voor fie's en meldingsplichtige entiteiten, de activiteiten van fie's te bevorderen, met name die inzake internationale samenwerking en gezamenlijke analyse, informatie te delen over tendensen en risicofactoren in de uitwisseling van zienswijzen over samenwerkingsgerelateerde kwesties te bevorderen interne markt, en de deelname van de fie's aan het beheer van het systeem FIU.net te waarborgen.** [Am. 120]

Artikel 49

De lidstaten zorgen ervoor dat hun fie's zoveel mogelijk met elkaar **en met fie's uit derde landen** samenwerken, ongeacht of zij administratieve, wetshandavings- of gerechtelijke dan wel hybride autoriteiten zijn, **onverminderd de Unieregels inzake gegevensbescherming.** [Am. 121]

Artikel 50

1. De lidstaten zorgen ervoor dat ~~de fie's uit eigen beweging~~ **met elkaar en met fie's uit derde landen, automatisch** of op verzoek, alle informatie uitwisselen die relevant kan zijn voor de verwerking of de analyse van informatie of onderzoek door de fie betreffende financiële transacties die verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme en de betrokken natuurlijke of rechtspersonen. Een verzoek omvat de relevante feiten, achtergrondinformatie, redenen voor het verzoek en hoe de gevraagde informatie zal worden gebruikt. [Am. 122]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de fie waaraan het verzoek is gedaan verplicht is gebruik te maken van al haar bevoegdheden waarover zij voor het ontvangen en analyseren van informatie binnenlands beschikt wanneer zij een verzoek om informatie als bedoeld in lid 1 van een andere ~~in de Unie gevestigde~~ fie beantwoordt. De fie waaraan het verzoek wordt gedaan, reageert tijdig en zowel de verzoekende als de aangezochte fie maken voor het uitwisselen van informatie zoveel mogelijk van veilige digitale communicatiemiddelen gebruik. [Am. 123]

In het bijzonder wanneer een in een lidstaat gevestigde fie aanvullende informatie wil inwinnen bij een meldingsplichtige entiteit van een andere lidstaat die werkzaam is op haar grondgebied, wordt het verzoek gericht aan de fie van de lidstaat op het grondgebied waarvan de meldingsplichtige entiteit is gevestigd. Deze fie draagt verzoeken en antwoorden onmiddellijk en zonder filter over. [Am. 124]

3. Een fie mag weigeren informatie openbaar te maken die afbreuk zou kunnen doen aan een strafonderzoek dat in de aangezochte lidstaat wordt gevoerd of, in uitzonderlijke omstandigheden, indien openbaarmaking van de informatie duidelijk onevenredig zou zijn met de legitieme belangen van een natuurlijke of rechtspersoon of de lidstaat of irrelevant zou zijn voor het doel waarmee deze is verzameld. Elke dergelijke weigering wordt op passende wijze gerechtvaardigd tegenover de fie die de informatie vraagt.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 51

De ingevolge de artikelen 49 en 50 ontvangen informatie en documenten worden gebruikt voor de uitvoering van de taken van de fie als in deze richtlijn neergelegd. Bij de mededeling van informatie en documenten ingevolge de artikelen 49 en 50 mag de mededelende fie beperkingen en voorwaarden voor het gebruik van die informatie opleggen. De ontvangende fie voldoet aan die beperkingen en voorwaarden. Een en ander is niet van invloed op het gebruik van die informatie voor strafonderzoek en strafvervolgning in verband met de taken van de fie om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen, op te sporen en te onderzoeken.

Artikel 52

De lidstaten zorgen ervoor dat de fie's alle noodzakelijke maatregelen, daaronder begrepen veiligheidsmaatregelen, nemen om ervoor te zorgen dat ingevolge de artikelen 49 en 50 mee gedeelde informatie voor een andere autoriteit, een ander agentschap of een andere afdeling alleen toegankelijk is als door de fie die de informatie heeft verstrekt toestemming is gegeven.

Artikel 53

1. De lidstaten ~~moedigen eisen van~~ hun fie's ~~aan dat zij onderling~~ beschermde communicatiekanalen ~~tussen de fie's te gebruiken en het gedecentraliseerde computernetwerk FIU-net te gebruiken.~~ [Am. 125]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat, om hun taken te vervullen als neergelegd in deze richtlijn, hun fie's **onderling en, binnen haar mandaat, met Europol**, samenwerken om geavanceerde technologieën te gebruiken. Deze technologieën stellen de fie's in staat onder bescherming van persoonsgegevens anoniem hun gegevens met die van andere fie's te vergelijken om personen waar de fie belangstelling voor heeft in andere lidstaten op te sporen en hun opbrengsten en gelden vast te stellen. [Am. 126]

Artikel 54

De lidstaten ~~zorgen ervoor dat~~ **moedigen** hun fie's **aan om samen te werken** met Europol ~~samenwerken~~ in verband met uitgevoerde analyses met **betrekking tot lopende zaken met** een grensoverschrijdende dimensie betreffende ten minste twee lidstaten. [Am. 127]

Artikel 54 bis

De Commissie dient meer pressie uit te oefenen op belastingparadijzen opdat deze beter samenwerken en informatie uitwisselen ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. [Am. 128]

AFDELING 4

SANCTIES

Artikel 55

1. De lidstaten zien erop toe dat meldingsplichtige entiteiten aansprakelijk kunnen worden gesteld voor inbreuken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen. **De sancties zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.** [Am. 129]

2. Onverminderd het recht van lidstaten tot het opleggen van strafrechtelijke sancties, zorgen de lidstaten ervoor dat bevoegde autoriteiten passende administratieve maatregelen mogen nemen en administratieve sancties mogen opleggen indien meldingsplichtige entiteiten inbreuk maken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen. Die maatregelen en sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat indien verplichtingen voor rechtspersonen gelden, sancties kunnen worden toegepast op de leden van het managementorgaan of op alle andere natuurlijke personen die op grond van het nationale recht verantwoordelijk zijn voor de inbreuk.

Dinsdag 11 maart 2014

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten alle onderzoeksbevoegdheden hebben die nodig zijn voor de uitoefening van hun functies. Bij de uitoefening van hun sanctiebevoegdheden werken de bevoegde autoriteiten nauw met elkaar samen om ervoor te zorgen dat administratieve maatregelen of sancties het gewenste resultaat opleveren, en om hun optreden te coördineren wanneer het om grensoverschrijdende zaken gaat.

Artikel 56

1. Het artikel geldt ten minste voor situaties waarin meldingsplichtige entiteiten aantonen dat er sprake is van systematische tekortkomingen met betrekking tot de vereisten van:

- a) de artikelen 9 tot en met 23 (cliëntenonderzoek);
- b) de artikelen 32, 33 en 34 (melding van verdachte transacties);
- c) artikel 39 (bewaren van bewijsstukken); en
- d) de artikelen 42 en 43 (interne controles).

2. De lidstaten zorgen ervoor dat in de in lid 1 bedoelde gevallen ten minste onder meer de volgende administratieve maatregelen en sancties kunnen worden opgelegd:

- a) een publieke verklaring waarin de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon en de aard van de schending worden vermeld, **indien dat noodzakelijk en proportioneel is, hetgeen per geval wordt afgewogen**; [Am. 130]
- b) een bevel waarin wordt geëist dat de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon het gedrag staakt en niet meer herhaalt;
- c) in geval van een aan een vergunning onderworpen meldingsplichtige entiteit, intrekking van de vergunning;
- d) een tijdelijk verbod tegen elk verantwoordelijk gehouden lid van het managementorgaan van de meldingsplichtige entiteit om functies bij instellingen uit te oefenen;
- e) ingeval het een rechtspersoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot 10 % van de totale jaaromzet van de rechtspersoon in het voorgaande boekjaar;
- f) ingeval het een natuurlijke persoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot maximaal 5 000 000 EUR of, in de lidstaten waar de euro niet de officiële valuta is, het overeenkomstige bedrag in de nationale valuta op ... (*);
- g) administratieve geldboeten oplopend tot tweemaal het bedrag van de als gevolg van de schending behaalde winsten of vermeden verliezen ingeval deze kunnen worden bepaald.

Voor de toepassing van punt e) van de eerste alinea wordt, wanneer de rechtspersoon een dochteronderneming of moederonderneming is, als de betreffende totale jaaromzet de totale jaaromzet genomen die resulteert uit de geconsolideerde rekening van de ~~uiteindelijke moederonderneming in het voorgaande bedrijfsjaar~~ **dochteronderneming**. [Am. 131]

Artikel 57

1. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de bevoegde autoriteiten alle sancties of maatregelen die worden opgelegd voor overtredingen van de nationale bepalingen voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijn onverwijld publiceren, **indien dat noodzakelijk en proportioneel is, hetgeen per geval wordt afgewogen**, daaronder begrepen informatie over het type en de aard van de overtreding en de identiteit van de verantwoordelijke personen, ~~tenzij een dergelijke publicatie de stabiliteit van de financiële markten ernstig in gevaar zou brengen~~. Ingeval bekendmaking de betrokken partijen onevenredige schade zou berokkenen, ~~maken kunnen~~ de bevoegde autoriteiten de sancties zonder vermelding van namen bekend **bekendmaken**. [Am. 132]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten bij de vaststelling van de aard van administratieve sancties of maatregelen en van de omvang van administratieve geldboeten alle relevante omstandigheden in aanmerking nemen, zoals onder meer:

- a) de ernst en de duur van de schending;

(*) Datum van inwerkingtreding van deze richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

- b) de mate van verantwoordelijkheid van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon;
- c) de financiële draagkracht van de verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon, gezien de totale omzet van die persoon of het jaarinkomen van die persoon;
- d) de omvang van de winsten of verliezen die door de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon zijn behaald, respectievelijk vermeden, voor zover deze kunnen worden bepaald;
- e) de verliezen die derden wegens de schending hebben geleden, voor zover deze kunnen worden bepaald;
- f) de mate waarin de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon met de bevoegde autoriteit meewerkt;
- g) eerdere overtredingen van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon.

3. **Om de uniforme toepassing en het afschrikkend effect in de gehele Unie te garanderen, richten de ETA's, overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010 en Verordening (EU) nr. 1095/2010, ~~richten de EBA, EIOPA en ESMA~~ uiterlijk op ... (*)**, richtsnoeren tot de bevoegde autoriteiten met betrekking tot de aard van de administratieve maatregelen en sancties en de omvang van de administratieve geldboeten die gelden voor meldingsplichtige entiteiten waarvan sprake in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2). **[Am. 133]**

4. In het geval van rechtspersonen zorgen de lidstaten ervoor dat deze aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de in lid 1 van artikel 56 bedoelde inbreuken die in hun belang gepleegd zijn door iemand die hetzij als individu, hetzij als lid van een orgaan van de rechtspersoon handelt en die binnen de rechtspersoon een leidende positie bekleedt, op basis van elk van de volgende elementen:

- a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen;
- b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen; of
- c) de bevoegdheid om bij de rechtspersoon toezicht uit te oefenen.

5. Naast de in lid 4 van dit artikel bedoelde gevallen zorgen de lidstaten ervoor dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer, als gevolg van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 4 bedoelde persoon, de in lid 1 van artikel 56 genoemde delicten ten voordele van de rechtspersoon konden worden gepleegd door een persoon die onder diens gezag staat.

Artikel 58

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten effectieve mechanismen instellen om inbreuken op de nationale bepalingen ter uitvoering van deze richtlijn aan de bevoegde autoriteiten te melden.
2. De in lid 1 bedoelde mechanismen omvatten ten minste:
 - a) specifieke procedures voor de ontvangst van meldingen van schendingen en de follow-up daarvan;
 - b) passende regelingen ter bescherming van werknemers van instellingen die schendingen melden die binnen een instelling hebben plaatsgevonden;

(b bis) passende regelingen ter bescherming van de beschuldigde persoon; [Am. 134]

(*) 12 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

- c) bescherming van persoonsgegevens, zowel van de persoon die de schendingen meldt als van de voor een schending verantwoordelijk geachte natuurlijke persoon, in overeenstemming met de beginselen van Richtlijn 95/46/EG.
3. De lidstaten schrijven voor dat meldingsplichtige entiteiten over passende procedures moeten beschikken opdat hun werknemers in staat zijn schendingen intern via een specifiek, onafhankelijk en anoniem kanaal te melden.

HOOFDSTUK VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 59

De Commissie stelt uiterlijk op ... (*), een verslag op over de toepassing van deze richtlijn op en legt dat verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad.

De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op ... (**), een verslag voor over de bepalingen met betrekking tot ernstige fiscale misdrijven en de desbetreffende sancties in de lidstaten, over de grensoverschrijdende betekenis van fiscale misdrijven en de mogelijke noodzaak van een gecoördineerde Unie-aanpak, en dient zo nodig een wetgevingsvoorstel in. [Am. 135]

Artikel 60

De richtlijnen 2005/60/EG en 2006/70/EG worden ingetrokken met ingang van ... (***) .

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijnen gelden als verwijzingen naar deze richtlijn en worden gelezen volgens de in bijlage IV opgenomen concordantietabel.

Artikel 61

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op ... (***), aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie die bepalingen onverwijld mede.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 62

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 63

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

(*) Vier jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Richtlijn.
(**) **Een jaar na de datum van inwerkingtreding van de Richtlijn.**
(***) Twee jaar na de inwerkingtreding van deze Richtlijn.

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE I

Hierna volgt een niet-uitputtende lijst van risicovariabelen die meldingsplichtige entiteiten in overweging moeten nemen wanneer zij bepalen in welke mate cliëntenonderzoeksmaatregelen moeten worden toegepast overeenkomstig artikel 11, lid 3:

- i) het doel van een rekening of een relatie;
 - ii) de omvang van de activa die door een cliënt worden gedeponereerd of de omvang van de gesloten transacties;
 - iii) de regelmaat of de duur van de zakelijke relatie.
-

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE II

Hierna volgt een niet-uitputtende lijst van factoren en soorten bewijs van potentieel lager risico waarvan sprake in artikel 14:

(1) Cliëntgebonden risicofactoren:

- a) beursgenoteerde ondernemingen die aan informatievereisten onderworpen zijn (op grond van het beursreglement of met behulp van wettelijke of afdwingbare middelen) en vereisten opleggen om toereikende transparantie inzake uiteindelijke begunstigde te garanderen;
- b) overheden of overheidsbedrijven;
- c) cliënten die geografische gebieden met een lager risico bewonen als vastgesteld in punt 3).
- c bis) uiteindelijke begunstigten van gezamenlijke rekeningen aangehouden door notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen uit de lidstaten, of uit derde landen mits laatstgenoemde personen onderworpen zijn aan verplichtingen ter bestrijding van witwassen van geld en terrorismefinanciering die stroken met de internationale normen en er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van deze verplichtingen, en mits de informatie over de identiteit van de uiteindelijke begunstigde op verzoek beschikbaar is voor de instellingen die optreden als depositaris van de gezamenlijke rekeningen. [Am. 136]*
- c ter) meldingsplichtige entiteiten wanneer zij verplichtingen hebben ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme op grond van deze richtlijn en die verplichtingen effectief zijn nagekomen. [Am. 137]*

(2) Product-, dienst-, transactie- of leveringskanaalgebonden risicofactoren:

- a) levensverzekeringspolissen met een lage premie;
- b) pensioenverzekeringsovereenkomsten die geen afkoopclausule bevatten en niet als zekerheidsstelling kunnen dienen;
- c) een pensioenstelsel, een pensioenfonds of een soortgelijk stelsel dat pensioenen uitkeert aan werknemers, waarbij de bijdragen worden ingehouden op het loon en de regels van het stelsel de deelnemers niet toestaan hun rechten uit hoofde van het stelsel over te dragen;
- d) financiële producten of diensten die op passende wijze bepaalde en beperkte diensten voor bepaalde soorten cliënten omvatten, om de toegang te vergroten voor financiële inclusiedoelinden;
- e) producten waarbij het risico op het witwassen van geld/de financiering van terrorisme wordt beheerst door andere factoren zoals bestedingslimieten of transparantie van eigendom (bv. bepaalde soorten elektronisch geld als bepaald in artikel 2, lid 2 van Richtlijn 2009/110/EG).
- e bis) doelgerichte spaarovereenkomsten voor de lange termijn, die bijvoorbeeld dienen als waarborg voor pensioenvoorzieningen of voor het verwerven van onroerend goed voor eigen gebruik, en wanneer de binnenkomende betalingen afkomstig zijn van een betaalrekening die overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van deze richtlijn is geïdentificeerd; [Am. 138]*
- e ter) financiële producten van lage waarde wanneer terugbetaling verloopt via een bankrekening op naam van de cliënt; [Am. 139]*
- e quater) financiële producten in verband met de financiering van materiële activa in de vorm van een leaseovereenkomst of een consumentenkrediet van lage waarde, mits de transacties via een bankrekening worden verricht. [Am. 140]*

Dinsdag 11 maart 2014

e quinquies) niet-persoonlijke zakelijke relaties of transacties waarbij de identiteit elektronisch kan worden geverifieerd; [Am. 141]

e sexies) dergelijke producten, diensten en transacties die door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de meldingsplichtige entiteiten als van lage waarde worden aangemerkt. [Am. 142]

(3) Geografische risicofactoren:

a) ~~andere~~ lidstaten; [Am. 143]

b) derde landen ~~met~~ **die volgens geloofwaardige bronnen, zoals publieke verklaringen van de FATF, wederzijdse evaluatie- of gedetailleerde beoordelingsrapporten of gepubliceerde vervolgrapporten, over** effectieve systemen ter bestrijding van het witwassen van geld/de financiering van terrorisme **beschikken.** [Am. 144]

c) derde landen die volgens geloofwaardige bronnen een laag niveau van corruptie of andere criminele activiteit hebben;

d) derde landen die onderworpen zijn aan vereisten ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme welke evenredig zijn met de FATF-aanbevelingen, die vereisten effectief ten uitvoer hebben gelegd en effectief onder toezicht staan of gemonitord worden overeenkomstig de aanbevelingen teneinde naleving van die vereisten te garanderen.

(d bis) **jurisdicties waarvan de Commissie heeft vastgesteld dat ze antiwitwasmaatregelen hebben van gelijke strekking als die welke zijn vervat in deze richtlijn en andere relevante regels en verordeningen van de Unie;** [Am. 145]

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE III

Hierna volgt een niet-uitputtende lijst van factoren en soorten bewijs van potentieel hoger risico waarvan sprake in artikel 16, lid 3:

(1) Cliëntgebonden risicofactoren:

- a) de zakelijke relatie vindt in ongewone omstandigheden plaats;
- b) cliënten die in punt 3) bedoelde landen bewonen;
- c) rechtspersonen of juridische constructies die vehikels zijn voor het aanhouden van persoonlijke activa;
- d) maatschappijen met aandeelhouders in naam of met aandelen aan toonder;
- e) bedrijven waar veel contanten omgaan;
- f) de eigendomsstructuur van de onderneming lijkt ongewoon of buitensporig complex gezien de aard van de ondernemingsactiviteit.

(2) Product-, dienst-, transactie- of leveringskanaalgebonden risicofactoren:

- a) privaat bankieren;
- b) producten of transacties die anonimiteit bevorderen **of toestaan**; [Am. 146]
- c) niet-persoonlijke zakelijke relaties of transacties, **zonder bepaalde waarborgen, bijv. elektronische handtekeningen**; [Am. 147]
- d) betalingen die worden ontvangen van onbekende of niet-geassocieerde derden;
- ~~e) nieuwe producten en nieuwe zakelijke praktijken, daaronder begrepen nieuwe leveringsmechanismen, en het gebruik van nieuwe of in ontwikkeling zijnde technologieën voor zowel nieuwe als reeds bestaande producten.~~ [Am. 148]

(3) Geografische risicofactoren:

- a) landen die volgens geloofwaardige bronnen, zoals publieke verklaringen van de FATF, wederzijdse evaluatie- of gedetailleerde beoordelingsrapporten of gepubliceerde vervolgrapporten niet over effectieve systemen ter bestrijding van het witwassen van geld/de financiering van terrorisme beschikken;
- b) landen die volgens geloofwaardige bronnen significante niveaus van corruptie of andere criminele activiteit hebben;
- c) landen waarvoor sancties, embargo's of soortgelijke maatregelen gelden die bijvoorbeeld door de **Unie of de Verenigde Naties** zijn uitgevaardigd; [Am. 149]
- d) landen die financiering of ondersteuning verschaffen voor terroristische activiteiten, of op het grondgebied waarvan aangewezen terroristische organisaties actief zijn.

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE III BIS

De maatregelen voor verscherpt cliëntenonderzoek die de lidstaten ten minste moeten treffen om uitvoering te geven aan artikel 16 zijn als volgt:

- inwinnen van aanvullende informatie over de cliënt (beroep, de omvang van de activa, informatie uit openbare gegevensbanken en van internet, enz.), en het regelmatig bijwerken van de identificatiegegevens van de cliënt en de uiteindelijke begunstigde;*
 - inwinnen van aanvullende informatie over de beoogde aard van de zakelijke relatie;*
 - het inwinnen van informatie over de oorsprong van de fondsen of de oorsprong van het vermogen van de cliënt;*
 - het inwinnen van informatie over de redenen voor de geplande of uitgevoerde verrichtingen;*
 - het verkrijgen van goedkeuring van de directie voor het aangaan of voortzetten van de zakelijke relatie;*
 - verscherping van het toezicht op de zakelijke relatie door het aantal en de frequentie van de controles te verhogen en door transactiepatronen te selecteren die nader onderzocht moeten worden;*
 - vereisen dat de eerste betaling wordt verricht via een rekening die is geopend op naam van de cliënt bij een bank die onderworpen is aan gelijkwaardige cliëntenonderzoeksnormen. [Am. 150]*
-

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE IV

Concordantietabel als bedoeld in artikel 60.

Richtlijn 2005/60/EG	Deze richtlijn
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
	Artikelen 6 t/m 8
Artikel 6	Artikel 9
Artikel 7	Artikel 10
Artikel 8	Artikel 11
Artikel 9	Artikel 12
Artikel 10, lid 1	Artikel 10, onder d)
Artikel 10, lid 2	—
Artikel 11	Artikelen 13, 14 en 15
Artikel 12	—
Artikel 13	Artikelen 16 t/m 23
Artikel 14	Artikel 24
Artikel 15	—
Artikel 16	Artikel 25
Artikel 17	—
Artikel 18	Artikel 26
	Artikel 27
Artikel 19	Artikel 28
	Artikel 29
	Artikel 30
Artikel 20	—
Artikel 21	Artikel 31
Artikel 22	Artikel 32
Artikel 23	Artikel 33
Artikel 24	Artikel 34
Artikel 25	Artikel 35
Artikel 26	Artikel 36
Artikel 27	Artikel 37
Artikel 28	Artikel 38
Artikel 29	—

Dinsdag 11 maart 2014

Richtlijn 2005/60/EG	Deze richtlijn
Artikel 30	Artikel 39
Artikel 31	Artikel 42
Artikel 32	Artikel 40
Artikel 33	Artikel 41
Artikel 34	Artikel 42
Artikel 35	Artikel 43
Artikel 36	Artikel 44
Artikel 37	Artikel 45
	Artikel 46
Artikel 37 bis	Artikel 47
Artikel 38	Artikel 48
	Artikelen 49 t/m 54
Artikel 39	Artikelen 55 t/m 58
Artikel 40	—
Artikel 41	—
Artikel 41 bis	—
Artikel 41 ter	—
Artikel 42	Artikel 59
Artikel 43	—
Artikel 44	Artikel 60
Artikel 45	Artikel 61
Artikel 46	Artikel 62
Artikel 47	Artikel 63
Richtlijn 2006/70/EG	Deze richtlijn
Artikel 1	—
Artikel 2, leden 1, 2 en 3	Artikel 3, punt 7, onder d), e) en f)
Artikel 2, lid 4	—
Artikel 3	—
Artikel 4	Artikel 2, leden 2 t/m 8
Artikel 5	—
Artikel 6	—
Artikel 7	—

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0192

EU-garantie voor verliezen van de EIB op financieringsverrichtingen ter ondersteuning van investeringsprojecten buiten de Unie *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op financieringsverrichtingen ter ondersteuning van investeringsprojecten buiten de Europese Unie (COM(2013)0293 — C7-0145/2013 — 2013/0152(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/46)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0293),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 209 en 212 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0145/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en de daarmee verband houdende verklaring die is gehecht aan de notulen van het Coreper en waarvan het Parlement bij schrijven van dezelfde datum kennis is gegeven,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Begrotingscommissie en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie internationale handel en de Commissie economische en monetaire zaken (A7-0392/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0152

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Besluit Nr. .../2014/EU van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op financieringsverrichtingen van projecten buiten de Unie

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Besluit nr. 466/2014/EU.)

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0193

Genetische hulpbronnen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van de voordelen die voortvloeien uit het gebruik ervan in de Unie (COM(2012)0576 — C7-0322/2012 — 2012/0278(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/47)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0576),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0322/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Franse Senaat, de Italiaanse Senaat en de Zweedse Riksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 20 maart 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 11 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en de Commissie visserij (A7-0263/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽²⁾;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0278

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende voor gebruikers bestemde nalevingsmaatregelen uit het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik in de Unie

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 511/2014.)

⁽¹⁾ PB C 161 van 6.6.2013, blz. 73.

⁽²⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen aangenomen op 12 september 2013 (Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0373).

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0194

Technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG (COM(2012)0380 — C7-0186/2012 — 2012/0184(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/48)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0380),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 91 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0186/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Franse Senaat, het Cypriotische parlement, de Nederlandse Tweede Kamer, de Nederlandse Eerste Kamer, en de Zweedse Riksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 12 december 2012 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 19 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme en de adviezen van de Commissie industrie, onderzoek en energie en de Commissie interne markt en consumentenbescherming (A7-0210/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽²⁾;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0184

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/45/EU.)

⁽¹⁾ PB C 44, 15.2.2013, blz. 128.

⁽²⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen die zijn aangenomen op 2 juli 2013 (Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0297).

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0195

Kentekenbewijzen van motorvoertuigen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 1999/37/EG van de Raad inzake de kentekenbewijzen van motorvoertuigen (COM(2012)0381 — C7-0187/2012 — 2012/0185(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/49)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0381),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 91 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0187/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van het protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door het Cypriotische parlement en de Nederlandse Tweede en Eerste Kamer, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 12 december 2012 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 19 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0199/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽²⁾;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0185

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 1999/37/EG van de Raad inzake de kentekenbewijzen van motorvoertuigen

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/46/EU.)

⁽¹⁾ PB C 44 van 15.2.2013, blz. 128.

⁽²⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen die zijn aangenomen op 2 juli 2013 (Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0295).

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0196

Technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie aan het verkeer deelnemen en tot intrekking van Richtlijn 2000/30/EG (COM(2012)0382 — C7-0188/2012 — 2012/0186(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/50)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0382),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 91 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0188/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door het Cypriotische parlement, de Nederlandse Eerste Kamer en de Nederlandse Tweede Kamer, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 12 december 2012 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 19 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme en het advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A7-0207/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽²⁾;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0186

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie aan het verkeer deelnemen en tot intrekking van Richtlijn 2000/30/EG

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/47/EU.)

⁽¹⁾ PB C 44 van 15.2.2012, blz. 128.

⁽²⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen aangenomen op 2 juli 2013 (Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0296).

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0197

Statistieken van het spoorvervoer *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 91/2003 betreffende de statistieken van het spoorvervoer, wat betreft het verzamelen van gegevens over goederen, reizigers en ongevallen (COM(2013)0611 — C7-0249/2013 — 2013/0297(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/51)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0611),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 338, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0249/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0002/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0297

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 91/2003 betreffende de statistieken van het spoorvervoer, wat betreft het verzamelen van gegevens over goederen, reizigers en ongevallen

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Dinsdag 11 maart 2014

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽¹⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EG) nr. 91/2003 betreffende de statistieken van het spoorvervoer ⁽²⁾ stelt een gemeenschappelijk kader vast voor de productie, de toezending, de evaluatie en de verspreiding van vergelijkbare statistieken over het spoorvervoer in de Unie.
- (2) Statistieken over het spoorvervoer van goederen en reizigers zijn nodig om de Commissie in staat te stellen het gemeenschappelijk vervoersbeleid en de vervoersonderdelen van de beleidsmaatregelen op het gebied van regionaal beleid en trans-Europese netwerken te monitoren en te ontwikkelen.
- (3) Ook statistieken over de spoorveiligheid zijn nodig om de Commissie in staat te stellen maatregelen van de Unie op het gebied van vervoersveiligheid voor te bereiden en te monitoren. Het Europees Spoorwegbureau verzamelt gegevens over ongevallen uit hoofde van de statistische bijlage bij Richtlijn 2004/49/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ met betrekking tot gemeenschappelijke veiligheidsindicatoren en gemeenschappelijke methoden voor de berekening van de kosten van ongevallen.
- (3 bis) **Eurostat moet bij de vergaring van gegevens over spoorwegongevallen nauw samenwerken met het Europees Spoorwegbureau om ervoor te zorgen dat de verkregen gegevens consistent en volledig vergelijkbaar zijn. De rol van het Europees Spoorwegbureau op het gebied van spoorveiligheid moet voortdurend versterkt worden. [Am. 1]**
- (4) De meeste lidstaten die reizigersgegevens aan de Commissie (Eurostat) verstrekken uit hoofde van Verordening (EG) nr. 91/2003, hebben regelmatig dezelfde gegevens voor zowel de voorlopige als de definitieve gegevensreeksen verstrekt.
- (5) De behoeften van de gebruikers en de lasten voor de respondenten moeten bij de productie van Europese statistieken in evenwicht zijn.
- (6) Eurostat heeft de op grond van de wetgeving van de Unie verzamelde gegevens over spoorstatistieken en het verspreidingsbeleid technisch geanalyseerd binnen de Working Group and Task Force on Rail Transport Statistics om de voor de productie van statistieken noodzakelijke activiteiten zoveel mogelijk te vereenvoudigen zonder dat de eindresultaten hun bruikbaarheid voor huidige en toekomstige gebruikers verliezen.
- (7) In haar verslag aan het Europees Parlement en de Raad over de ervaringen met de toepassing van Verordening (EG) nr. 91/2003 vermeldt de Commissie dat de al uit hoofde van de verordening verzamelde gegevens als gevolg van langetermijntontwikkelingen waarschijnlijk zullen worden afgeschaft of vereenvoudigd en dat het de bedoeling is de periode voor het indienen van gegevens te verkorten voor de jaarlijkse gegevens over spoorreizigers. **De Commissie moet op gezette tijden verslag blijven uitbrengen over de wijze waarop deze verordening wordt uitgevoerd. [Am. 2]**
- (8) Bij Verordening (EG) nr. 91/2003 zijn aan de Commissie bevoegdheden verleend om een aantal bepalingen van deze verordening uit te voeren. Als gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie („het Verdrag”) moeten de uit hoofde van deze verordening aan de Commissie verleende bevoegdheden worden aangepast aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag.
- (9) Om rekening te kunnen houden met nieuwe ontwikkelingen in de lidstaten, maar tegelijkertijd een geharmoniseerde verzameling van spoorgegevens in de hele Unie en de hoge kwaliteit van de door de lidstaten verstrekte gegevens te waarborgen moet aan de Commissie de bevoegdheid worden gedelegeerd handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag, zodat de definities, de rapportagedrempels en de inhoud van de bijlagen kunnen worden aangepast en de te verstrekken informatie kan worden gespecificeerd.

⁽¹⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 11 maart 2014.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 91/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de statistieken van het spoorvervoer, PB L 14 van 21.1.2003, blz. 1.

⁽³⁾ Richtlijn 2004/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake de veiligheid op de communautaire spoorwegen en tot wijziging van Richtlijn 95/18/EG van de Raad betreffende de verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen, en van Richtlijn 2001/14/EG van de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuur-capaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur alsmede inzake veiligheidscertificering (Spoorwegveiligheidsrichtlijn) PB L 164 van 30.4.2004, blz. 44).

Dinsdag 11 maart 2014

- (10) Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden passend overleg pleegt, onder meer op deskundigenniveau, **en dat zij het standpunt van de spoorwegsector in aanmerking neemt**. De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van gedelegeerde handelingen voor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad. [Am. 3]
- (11) De Commissie moet ervoor zorgen dat deze gedelegeerde handelingen geen aanzienlijke extra administratieve lasten voor de lidstaten en de respondenten meebrengen.
- (12) Om uniforme voorwaarden voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 91/2003 te waarborgen moeten uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie worden verleend met betrekking tot de specificatie van de informatie die verstrekt moet worden voor de verslagen over de kwaliteit en de vergelijkbaarheid van de resultaten, **en over de regels voor de verspreiding van de resultaten door de Commissie (Eurostat)**. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾. **Aangezien die handelingen van algemene strekking zijn, moet voor de vaststelling ervan de onderzoeksprocedure worden toegepast.** [Am. 4]
- (13) Het Comité voor het Europees statistisch systeem is geraadpleegd.
- (14) Verordening (EG) nr. 91/2003 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 91/2003 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:
- a) ~~In lid 1 worden de punten 24 tot en met 30 geschrapt.~~ [Am. 5]
- b) Lid 2 wordt vervangen door:
- „2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 10 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de technische definities in lid 1 aan te passen en zo nodig in aanvullende definities te voorzien om rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen, die vereisen dat technische details enigermate worden gedefinieerd met het oog op de harmonisatie van de statistieken.”
- 2) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:
- a) In lid 1 worden de punten b), ~~c en d~~ en d) geschrapt. [Am. 6]
- (a bis) Aan lid 1 wordt het volgende punt toegevoegd:**
- „(g bis) statistieken over de spoorweginfrastructuur (bijlage G bis);”** [Am. 7]
- (a ter) Het volgende lid wordt ingevoegd:**
- „1 bis. Eurostat werkt bij de vergaring van gegevens over spoorwegongevallen nauw samen met het Europees Spoorwegbureau (ESB), onder meer wat betreft datakwalificatie, om ervoor te zorgen dat de gegevens over spoorwegongevallen die het Spoorwegbureau overeenkomstig de**

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Dinsdag 11 maart 2014

bijlage bij Richtlijn 2009/149/EG van de Commissie (*) verzamelt, volledig vergelijkbaar zijn met de gegevens die Eurostat over andere vervoerswijzen verzamelt.

(*) **Richtlijn 2009/149/EG van de Commissie van 27 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2004/49/EG van het Europees Parlement en de Raad, wat betreft gemeenschappelijke veiligheidsindicatoren en gemeenschappelijke methoden voor de berekening van de kosten van ongevallen (PB L 313 van 28.11.2009, blz. 65)** [Am. 8]

b) Lid 2 wordt vervangen door:

„2. In de bijlagen A en C delen de lidstaten gegevens mee voor ondernemingen:

a) met een totaalvolume goederenvervoer van minstens 200 miljoen tonkilometer of minstens 500 000 ton;

b) met een totaalvolume reizigersvervoer van minstens 100 miljoen reizigerskilometer

c) rapportage in bijlage A en bijlage C is facultatief onder deze drempels.”

c) Lid 3 wordt vervangen door:

„3. In bijlage L verstrekken de lidstaten de totale gegevens voor ondernemingen onder de in lid 2 vermelde drempel, als deze gegevens niet worden meegedeeld in de bijlagen A en C, zoals gespecificeerd in bijlage L.”

d) Lid 5 wordt vervangen door:

„5. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 10 **zo nodig** gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de aanpassing van de inhoud van de bijlagen en de rapportagedrempels in de leden 1 en 3 om rekening te houden met economische en technische ontwikkelingen.” [Am. 9]

e) Het volgende lid wordt toegevoegd:

„6. Bij de uitoefening van haar bevoegdheden uit hoofde van dit lid zorgt de Commissie ervoor dat de vastgestelde gedelegeerde handelingen niet leiden tot aanzienlijke extra administratieve lasten voor de lidstaten en de respondenten.”

3) In artikel 5, lid 2, wordt punt b) vervangen door:

„b) administratieve gegevens, met inbegrip van de door de regelgevende instanties verzamelde gegevens, en — indien beschikbaar — met name de spoorvrachtbrief.”

4) Artikel 7 wordt vervangen door:

„Artikel 7

Verspreiding

Statistieken op basis van de gegevens van de bijlagen A, C, E, F, G, **G bis, H** en L worden **uiterlijk 12 maanden na het aflopen van de periode waarop de gegevens betrekking hebben**, door de Commissie (Eurostat) verspreid.

De Commissie stelt overeenkomstig de onderzoeksprocedure van artikel 11, lid 2, de regels voor de verspreiding van de resultaten vast. [Am. 10]

(4 bis) In artikel 8 wordt het volgende lid ingevoegd:

„1 bis. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat gegevens van goede kwaliteit worden toegezonden.” [Am. 11]

Dinsdag 11 maart 2014

- 5) Aan artikel 8 worden leden toegevoegd:

„3. Voor de toepassing van deze verordening zijn op de te verstrekken gegevens de kwaliteitscriteria van artikel 12, lid 1, van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van toepassing (*).

4. De Commissie specificeert door middel van uitvoeringshandelingen de modaliteiten, de structuur, de periodiciteit en de vergelijkbaarheidselementen voor de standaardkwaliteitsverslagen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de onderzoeksprocedure van artikel 11.”

(*) Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164)."

- 6) Artikel 9 wordt ~~geschrapt~~ **vervangen door:**

„Artikel 9

Verslag

De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op ... (*) en vervolgens om de drie jaar, na raadpleging van het Comité Statistisch Programma, een verslag voor over de uitvoering van de verordening. Dit verslag bevat met name:

- a) een beoordeling van de baten van de geproduceerde statistieken voor de Unie, de lidstaten en de verstrekkers en gebruikers van statistische informatie, in relatie tot de kosten ervan;***
- b) een beoordeling van de kwaliteit van de geproduceerde statistieken, met name met betrekking tot gegevensverlies als gevolg van het afschaffen van de vereenvoudigde rapportage;***
- c) een beschrijving van mogelijke verbeteringen en aanpassingen die in het licht van het verkregen materiaal noodzakelijk worden geacht.” [Am. 12]***

(*) ***Drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening.***

- 7) Artikel 10 wordt vervangen door:

„Artikel 10

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

2. ~~De bevoegdheid om de in artikel 3, lid 2, en artikel 4, lid 5, vermelde bedoelde bevoegdheid om~~ gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt ~~voor onbepaalde tijd~~ **aan de Commissie toegekend vanaf voor een termijn van vijf jaar met ingang van ... (*) . De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet. [Am. 13]**

3. De in artikel 3, lid 2, en artikel 4, lid 5, bedoelde bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Dinsdag 11 maart 2014

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

5. Een overeenkomstig artikel 3, lid 2, en artikel 4, lid 5, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn kan op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden worden verlengd.”

(*) Datum van de inwerkingtreding van de wijzigingsverordening.

8) Artikel 11 wordt vervangen door:

„Artikel 11

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Verordening (EG) nr. 223/2009 betreffende de Europese statistiek opgerichte Comité voor het Europees statistisch systeem. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad (*).

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

(*) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).”

9) Artikel 12 wordt geschrapt.

10) De bijlagen B, D, ~~H~~ en I worden geschrapt. [Am. 15]

11) Bijlage C wordt vervangen zoals aangegeven in de bijlage bij deze verordening.

11 bis) Bijlage F wordt als volgt gewijzigd:

a) In kolom 2, rij 1, alinea 1, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— tonkilometer”;

b) In kolom 2, rij 1, alinea 2, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— reizigerskilometer”.

c) In kolom 2, rij 1, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— het afstandsgerelateerde aandeel van de spoorwegen in het goederenvervoer, uitgedrukt in tonkilometer, uitgesplitst over de onderstaande afstandsklassen:

— $d \leq 50 \text{ km}$

— $50 \text{ km} < d \leq 150 \text{ km}$

— $150 \text{ km} < d \leq 300 \text{ km}$

— $300 \text{ km} < d \leq 500 \text{ km}$

— $500 \text{ km} < d \leq 750 \text{ km}$

Dinsdag 11 maart 2014

— $750 \text{ km} < d \leq 1000 \text{ km}$

— $d > 1000 \text{ km}$;" [Am. 17]

d) Kolom 2, rij 3, wordt vervangen door:

„— voor „ton” en „tonkilometer”: jaarlijks;

— voor „aantal reizigers” en „reizigerskilometer”: om de vijf jaar". [Am. 18]

11 ter) De volgende bijlage wordt ingevoegd:

„Bijlage G bis

Gegevens over spoorweginfrastructuur

1. Aantal kilometers met ERTMS uitgeruste spoorweginfrastructuur

2. Aantal kilometers aaneengesloten met ERTMS uitgeruste spoorlengte (in de lidstaat)

3. Aantal grensoverschrijdende spoorweginfrastructuurpunten die vaker dan één keer per uur, vaker dan één keer per twee uur en minder vaak dan één keer per twee uur door personentreinen worden aangedaan

4. Aantal grensoverschrijdende spoorweginfrastructuurpunten die niet meer voor personen- of goederenvervoer worden gebruikt dan wel ontmantelde infrastructuur

5. Aantal stations die toegankelijk zijn voor mensen met beperkte mobiliteit en gehandicapten". [Am. 23]

(11 quinquies) Bijlage H wordt als volgt gewijzigd:

a) In kolom 2, rij 1, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— aantal incidenten (Tabel H2)";

b) In kolom 2, rij 4, wordt alinea 2 vervangen door:

„Tabel H2: aantal ongevallen en incidenten bij het vervoer van gevaarlijke goederen";

c) In kolom 2, rij 7, alinea 1, wordt het derde streepje vervangen door:

„— ongevallen op spoorwegovergangen en die welke niet door een trein veroorzaakt zijn;"

d) In kolom 2, rij 7, alinea 2, wordt het eerste streepje vervangen door:

„— totaal aantal ongevallen en incidenten met ten minste een spoorwegvoertuig dat gevaarlijke goederen als omschreven door de lijst van goederen vermeld in bijlage K, vervoert;"

e) In kolom 2, rij 7, alinea 2, wordt het tweede streepje vervangen door:

„— aantal van dergelijke ongevallen en incidenten waarbij gevaarlijke goederen zijn vrijgekomen". [Am. 19]

12) Bijlage L wordt toegevoegd zoals aangegeven in de bijlage bij deze verordening.

Dinsdag 11 maart 2014

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. **Binnen drie maanden na de bekendmaking wordt er een geconsolideerde tekst van de gewijzigde Verordening (EG) nr. 91/2003 gemaakt.** [Am. 21]

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Dinsdag 11 maart 2014

BIJLAGE„Bijlage C

JAARSTATISTIEKEN OVER HET REIZIGERSVERVOER — GEDETAILLEERDE RAPPORTAGE	
Lijst van variabelen en meet-eenheden	Vervoerde reizigers in: — aantal reizigers — reizigerskilometer Reizigerstreinverkeer in: — treinkilometer Met ERTMS uitgeruste locomotieven in: — <i>aantal</i> [Am. 22]
Referentie-periode	Jaar
Frequentie	Jaarlijks
Lijst van tabellen met uitsplitsing voor iedere tabel	Tabel C3: vervoerde reizigers naar soort vervoer Tabel C4: internationaal vervoerde reizigers naar land van instappen en naar land van uitstappen Tabel C5: reizigerstreinverkeer
Termijn voor indiening van de gegevens	Acht maanden na afloop van de referentieperiode.
Eerste referentieperiode	2012
Opmerkingen	1. Soort vervoer wordt als volgt uitgesplitst: — binnenlands — internationaal 2. Bij de tabellen C3 en C4 verstrekken de lidstaten gegevens waarbij ook met de buiten het rapporterende land verkochte kaartjes rekening wordt gehouden. Deze informatie is rechtstreeks bij de nationale instanties van andere landen te verkrijgen of kan aan de hand van internationale regelingen voor het verrekenen van treinkaartjes worden samengesteld.”

Dinsdag 11 maart 2014

„Bijlage L**Tabel L.1**

VERVOERSACTIVITEIT BIJ HET GOEDERENVERVOER	
Lijst van variabelen en meet-eenheden	Vervoerde goederen in: — totaal aantal ton — totaal aantal tonkilometer Goederentreinverkeer in: — totaal aantal treinkilometer
Referentieperiode	1 jaar
Frequentie	Jaarlijks
Termijn voor indiening van de gegevens	Vijf maanden na afloop van de referentieperiode
Eerste referentieperiode	201X
Opmerkingen	Alleen voor ondernemingen met een totaalvolume vrachtvervoer van minder dan 200 miljoen tonkilometer en minder dan 500 000 ton die geen gegevens in bijlage A (gedetailleerde rapportage) verstrekken

Tabel L.2

VERVOERSACTIVITEIT BIJ HET REIZIGERSVERVOER	
Lijst van variabelen en meet-eenheden	Vervoerde reizigers in: — totaal aantal reizigers — totaal aantal reizigerskilometer Reizigerstreinverkeer in: — totaal aantal treinkilometer
Referentie-periode	1 jaar
Frequentie	Jaarlijks
Termijn voor indiening van de gegevens	Acht maanden na afloop van de referentieperiode
Eerste referentieperiode	201X
Opmerkingen	Alleen voor ondernemingen met een totaalvolume reizigersvervoer van minder dan 100 miljoen reizigerskilometer die geen gegevens in bijlage C (gedetailleerde rapportage) verstrekken.”

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0198

Elektronische facturering bij aanbestedingen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake elektronische facturering bij aanbestedingen (COM(2013)0449 — C7-0208/2013 — 2013/0213(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/52)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0449),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0208/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 16 oktober 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 28 november 2013 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 24 januari 2014 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming (A7-0004/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0213

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/55/EU.)

⁽¹⁾ PB C 79 van 6.3.2014, blz. 67.

⁽²⁾ Nog niet in het Publicatieblad verschenen.

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0199

Enquêtes naar de structuur van landbouwbedrijven en enquête naar productiemethoden in de landbouw *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1166/2008 betreffende enquêtes naar de structuur van de landbouwbedrijven en de enquête naar de productiemethoden in de landbouw, wat betreft het financiële kader voor de periode 2014-2018 (COM(2013)0757 — C7-0390/2013 — 2013/0367(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/53)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0757),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 338, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0390/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (A7-0111/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0367

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1166/2008 wat betreft het financiële kader voor de periode 2014-2018

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 378/2014.)

Dinsdag 11 maart 2014

P7_TA(2014)0200

Door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de handelsregeling voor bepaalde, door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen (COM(2013)0106 — C7-0048/2013 — 2013/0063(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/54)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0106),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 43, lid 2, en 207, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0048/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 10 juli 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 4 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en het advies van de Commissie internationale handel (A7-0260/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0063

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 11 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 tot vaststelling van de handelsregeling voor bepaalde, door verwerking van landbouwproducten verkregen goederen en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1216/2009 en (EG) nr. 614/2009 van de Raad

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 510/2014.)

⁽¹⁾ PB C 327 van 12.11.2013, blz. 90.

Dinsdag 11 maart 2014

Bijlage bij de wetgevingsresolutie

Verklaring van de Commissie over gedelegeerde handelingen

In het kader van deze verordening herinnert de Commissie aan haar toezegging in punt 15 van de kaderovereenkomst over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie, namelijk dat zij in het kader van de opstelling van gedelegeerde handelingen het Parlement alle informatie en documentatie over haar bijeenkomsten met nationale deskundigen zal verstrekken.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0212

Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens*I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming) (COM(2012)0011 — C7-0025/2012 — 2012/0011(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/55)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0011),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 16, lid 2, en 114, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0025/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Duitse Bondsraad, de Franse Senaat, de Italiaanse Kamer van Afgevaardigden en de Zweedse Riksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 23 mei 2012 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien het advies van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming van 7 maart 2012 ⁽²⁾,
 - gezien het advies van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten van 1 oktober 2012,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie juridische zaken (A7-0402/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 229 van 31.7.2012, blz. 90.

⁽²⁾ PB C 192 van 30.6.2012, blz. 7.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TC1-COD(2012)0011

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming)

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 16, lid 2, en artikel 114, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité der Regio's,

Gezien het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming ⁽²⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht. Krachtens artikel 8, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie („het Handvest”) en artikel 16, lid 1, van het Verdrag heeft eenieder het recht op bescherming van zijn of haar persoonsgegevens.
- (2) De verwerking van persoonsgegevens staat ten dienste van de mens; de beginselen en voorschriften betreffende de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van hun persoonsgegevens dienen, ongeacht de nationaliteit of de verblijfplaats van de betrokkenen, in overeenstemming te zijn met hun grondrechten en fundamentele vrijheden, en in het bijzonder met hun recht op bescherming van persoonsgegevens. Gegevensverwerking dient bij te dragen tot de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht en van een economische unie, tot economische en sociale vooruitgang, de versterking en de convergentie van de economieën binnen de interne markt en het individuele welzijn.
- (3) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ heeft tot doel de bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met verwerkingsactiviteiten te harmoniseren en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te garanderen.
- (4) De economische en sociale integratie die het gevolg is van de werking van de interne markt heeft geleid tot een aanzienlijke toename van de grensoverschrijdende stromen van persoonsgegevens. De gegevensuitwisseling tussen economische en sociale actoren is in de publieke en de particuliere sector toegenomen. De nationale autoriteiten van de lidstaten moeten op grond van het Unierecht samenwerken en persoonsgegevens uitwisselen om hun opdrachten te vervullen of om taken uit te voeren namens een autoriteit in een andere lidstaat.

⁽¹⁾ PB C 229 van 31.7.2012, blz. 90.

⁽²⁾ PB C 192 van 30.6.2012, blz. 7.

⁽³⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽⁴⁾ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

Woensdag 12 maart 2014

- (5) Door snelle technologische ontwikkelingen en globalisering zijn nieuwe uitdagingen voor de bescherming van persoonsgegevens ontstaan. De mate waarin gegevens worden verzameld en gedeeld, is enorm gestegen. Door technologie kunnen bedrijven en overheid bij het uitvoeren van hun activiteiten meer dan ooit tevoren gebruikmaken van persoonsgegevens. Mensen maken hun persoonsgegevens steeds vaker wereldwijd bekend. Technologie heeft zowel de economie als het maatschappelijk leven ingrijpend veranderd en maakt het noodzakelijk het vrije verkeer van gegevens binnen de Unie en de doorgifte naar derde landen en internationale organisaties verder te vergemakkelijken en daarbij een hoge mate van bescherming van persoonsgegevens te garanderen.
- (6) In verband met deze ontwikkelingen moet een krachtiger en coherenter kader voor gegevensbescherming in de EU tot stand worden gebracht en bovendien scherp worden toegezien op de handhaving daarvan, omdat zulks van belang is voor het vertrouwen dat nodig is om de digitale economie zich op de hele interne markt te laten ontwikkelen. Natuurlijke personen dienen controle over hun eigen persoonsgegevens te hebben en er dient meer praktische en rechtszekerheid te worden geboden aan personen, bedrijven en overheden.
- (7) Richtlijn 95/46/EG is wat doelstellingen en beginselen betreft nog steeds valide, maar heeft niet voorkomen dat gegevens in de Unie op gefragmenteerde wijze worden beschermd, er sprake is van rechtsonzekerheid en in brede lagen van de bevolking het beeld bestaat dat met name onlineactiviteit aanzienlijke risico's inhoudt met betrekking tot de bescherming van natuurlijke personen. De verschillen in de mate waarin de bescherming van de rechten en vrijheden van personen, inzonderheid de bescherming van persoonsgegevens, op het stuk van de verwerking van persoonsgegevens in de lidstaten is gewaarborgd, kunnen het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie beletten. Deze verschillen kunnen bijgevolg een belemmering vormen voor de uitoefening van economische activiteiten op EU-schaal, de mededinging vervalsen en de overheid beletten haar taak ten aanzien van de toepassing van het Unierecht te vervullen. Deze verschillende beschermingsniveaus zijn het gevolg van de verschillen in de uitvoering en toepassing van Richtlijn 95/46/EG.
- (8) Teneinde natuurlijke personen een consistent en hoog beschermingsniveau te bieden en de belemmeringen voor het verkeer van persoonsgegevens op te heffen, dient het niveau van de bescherming van de rechten en vrijheden van personen op het stuk van de verwerking van deze gegevens in alle lidstaten gelijkwaardig te zijn. Er moet gezorgd worden voor een in de gehele Unie coherente en homogene toepassing van de regels inzake de bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.
- (9) Doeltreffende bescherming van persoonsgegevens in de gehele Unie vereist versterking en nadere vaststelling van de rechten van de betrokkenen en de verplichtingen van degenen die persoonsgegevens verwerken en van degenen die over die verwerking beslissen, maar ook vergelijkbare bevoegdheden inzake toezicht en handhaving van de voorschriften inzake gegevensbescherming en vergelijkbare sancties voor overtreders in de lidstaten.
- (10) Artikel 16, lid 2, van het Verdrag machtigt het Europees Parlement en de Raad om de voorschriften vast te stellen betreffende de bescherming van personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, alsmede de voorschriften betreffende het vrije verkeer van die gegevens.
- (11) Teneinde personen in de gehele Unie een consistent niveau van bescherming te bieden en te voorkomen dat verschillen het vrije verkeer van gegevens op de interne markt hinderen, is een verordening nodig om bedrijven, met inbegrip van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen, rechtszekerheid en transparantie te bieden, te voorzien in dezelfde wettelijk afdwingbare rechten voor personen in alle lidstaten en in verplichtingen en verantwoordelijkheden voor de voor de verwerking verantwoordelijken en de verwerkers, te zorgen voor consistent toezicht op de verwerking van persoonsgegevens en voor vergelijkbare sancties in alle lidstaten, alsook voor doeltreffende samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten van verschillende lidstaten. Met het oog op de specifieke situatie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen omvat deze verordeningen een aantal

Woensdag 12 maart 2014

uitzonderingsbepalingen. Bovendien worden de instellingen en organen van de Unie, de lidstaten en hun toezichthoudende autoriteiten aangemoedigd om bij de toepassing van deze verordening de specifieke behoeften van de kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in aanmerking te nemen. De definitie van het begrip kleine, middelgrote en micro-ondernemingen dient te worden overgenomen uit Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie ⁽¹⁾.

- (12) De bescherming die door deze verordening wordt geboden, dient betrekking te hebben op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Met betrekking tot de verwerking van gegevens over rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen, zoals de naam en de rechtsvorm van de rechtspersoon en de contactgegevens van de rechtspersoon, dient geen beroep op deze verordening te kunnen worden gedaan. Dit dient ook te gelden wanneer de naam van de rechtspersoon de namen van een of meer natuurlijke personen bevat.
- (13) De bescherming van personen dient technologisch neutraal te zijn en niet afhankelijk te zijn van de gebruikte technieken; anders zou een ernstig gevaar van ontduiking ontstaan. De bescherming van personen dient zowel te gelden bij automatische als manuele verwerking van persoonsgegevens, indien de gegevens zijn opgeslagen of zullen worden opgeslagen in een bestand. Dossiers of een verzameling dossiers, evenals de omslagen ervan, die niet volgens specifieke criteria gestructureerd zijn, dienen niet onder het toepassingsgebied van deze verordening te vallen.
- (14) Deze verordening is niet van toepassing op vraagstukken met betrekking tot de bescherming van grondrechten en fundamentele vrijheden of het vrije verkeer van gegevens in verband met niet onder het Unierecht vallende activiteiten ~~en betreft noch de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie, die onder . Verordening (EG) nr. 45/2001 vallen, noch de gegevensverwerking die de lidstaten verrichten bij activiteiten in verband met het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie~~ **van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ dient in overeenstemming te worden gebracht met deze verordening en in overeenstemming met deze verordening te worden toegepast. [Am. 1]**
- (15) Deze verordening dient niet van toepassing te zijn op de verwerking van persoonsgegevens van louter persoonlijke, **familiegerelateerde** of huishoudelijke aard, zoals correspondentie of adressenbestanden **of een particuliere verkoop**, door een natuurlijke persoon, wanneer deze verwerking ~~zonder commercieel belang wordt verricht en dus~~ geen enkel verband houdt met een beroeps- of handelsactiviteit. ~~De uitzondering Deze verordening dient evenmin evenwel~~ **Deze verordening** dient ~~evenmin evenwel~~ te gelden voor de voor de verwerking verantwoordelijken **en of** de verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten. [Am. 2]
- (16) De bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens is aan een specifiek uniaal rechtsinstrument onderworpen. Deze verordening dient derhalve niet van toepassing te zijn op de met die doeleinden verrichte verwerkingsactiviteiten. Het gebruik van overeenkomstig deze verordening door de openbare autoriteiten verwerkte gegevens met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties dient echter te worden geregeld bij het meer specifieke uniale rechtsinstrument (Richtlijn 2014/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens).
- (17) Deze verordening dient geen afbreuk te doen aan de toepassing van Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, inzonderheid de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van dienstverleners die als tussenpersoon optreden in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn.

⁽¹⁾ Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).

⁽²⁾ **Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens** (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

⁽³⁾ Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt („Richtlijn inzake elektronische handel”) (PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

- (18) Deze verordening biedt de mogelijkheid om bij de toepassing van de daarin vastgelegde voorschriften rekening te houden met het beginsel van het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten. **Persoonsgegevens in documenten die worden gehouden door een overheidsinstantie of een overheidsorgaan mogen door die instantie of dat orgaan worden bekendgemaakt in overeenstemming met het Unierecht of het recht van de lidstaat betreffende het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten, waardoor het recht van gegevensbescherming wordt verzoend met het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten en er wordt gezorgd voor een billijk evenwicht van de uiteenlopende betrokken belangen.** [Am. 3]
- (19) Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in de Unie dient overeenkomstig deze verordening te worden verricht, of de eigenlijke verwerking nu in de Unie plaatsvindt of niet. Vestiging veronderstelt het effectief en daadwerkelijk uitoefenen van activiteiten door een vaste vestiging. De rechtsvorm van een dergelijke vestiging, of het nu gaat om een bijkantoor of om een dochteronderneming met rechtspersoonlijkheid, is daarbij niet doorslaggevend.
- (20) Om te waarborgen dat personen niet worden uitgesloten van de bescherming waarop zij krachtens deze verordening recht hebben, dient op de verwerking van persoonsgegevens van **betrokkenen** in de Unie ~~wonende betrokkenen~~ door een niet in de Unie gevestigde verwerker deze verordening van toepassing te zijn wanneer de verwerking verband houdt met het aanbieden van goederen of diensten, **ongeacht of deze verband houden met een betaling of niet**, aan dergelijke betrokkenen of met het observeren ~~van hun gedrag~~ die betrokkenen. **Om te bepalen of een dergelijke voor de verwerking verantwoordelijke goederen of diensten aan dergelijke betrokkenen in de Unie aanbiedt, moet worden nagegaan of de voor de verwerking verantwoordelijke klaarblijkelijk voornemens is diensten aan te bieden aan betrokkenen in één of meer lidstaten in de Unie.** [Am. 4]
- (21) Om uit te maken of een verwerking kan worden beschouwd als „observeren/~~volgen van gedrag~~” van betrokkenen, dient te worden vastgesteld of natuurlijke personen ~~op het internet~~ worden gevolgd, **ongeacht de oorsprong van de gegevens, dan wel of andere gegevens over hen worden verzameld**, met **inbegrip van gegevens uit openbare registers en aankondigingen in de Unie die toegankelijk zijn buiten de Unie, met de bedoeling om meteen, of eventueel achteraf** gegevensverwerkingstechnieken **te gebruiken** waarbij een „profiel” op een natuurlijke persoon wordt toegepast, in het bijzonder om besluiten over hem te nemen of om zijn persoonlijke voorkeuren, gedragingen en attitudes te analyseren of te voorspellen. [Am. 5]
- (22) Wanneer uit hoofde van het internationale publiekrecht de nationale wet van een lidstaat van toepassing is, dient deze verordening ook van toepassing te zijn op een voor de verwerking verantwoordelijke die niet in de Unie is gevestigd, maar bijvoorbeeld actief is bij een diplomatieke vertegenwoordiging of een consulaire post.
- (23) De ~~beschermingsbeginselen~~ **beginselen van gegevensbescherming** moeten voor elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare **natuurlijke** persoon gelden. Om te bepalen of een persoon identificeerbaar is, dienen alle middelen in aanmerking te worden genomen waarvan redelijkerwijs te verwachten valt dat zij door de voor de verwerking verantwoordelijke, of door ieder ander worden gebruikt om de persoon **direct of indirect** te identificeren **of uit te kiezen. Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs te verwachten valt dat zij zullen worden gebruikt om de persoon te identificeren, dienen alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, in aanmerking te worden genomen, rekening houdend met de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkeling.** De beschermingsbeginselen dienen **bijgevolg** niet van toepassing te zijn op **anonieme** gegevens, die zodanig anoniem zijn gemaakt dat de ~~persoon op wie die aangezien het in dit geval niet gaat om~~ gegevens betrekking hebben, niet identificeerbaar is **betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze verordening heeft derhalve geen betrekking op de verwerking van dergelijke anonieme gegevens, onder meer voor statistische en onderzoeksdoeleinden.** [Am. 6]
- (24) ~~Bij het gebruik van onlinediensten kunnen natuurlijke personen worden gekoppeld aan online-identificatiemiddelen via hun~~ **Deze verordening dient van toepassing te zijn op verwerking waarbij identificatiemiddelen betrokken zijn via** apparatuur, applicaties, instrumenten en protocollen, zoals internetprotocol (IP)-adressen en identificatiecookies. ~~Dit kan sporen achterlaten die, in combinatie met unieke identificatoren en andere door de servers ontvangen informatie, kunnen worden gebruikt om profielen op te stellen van personen en personen te herkennen. Identificatienummers, locatiegegevens, online-identificatiemiddelen en andere specifieke factoren hoeven dus niet onder alle omstandigheden als persoonsgegevens te worden beschouwd.~~ **en radiofrequentie-identificatietags, tenzij deze identificatiemiddelen geen betrekking hebben op een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.** [Am. 7]

Woensdag 12 maart 2014

- (25) Toestemming dient uitdrukkelijk te worden gegeven op elke passende wijze die de gebruiker in staat stelt door middel van hetzij een verklaring, hetzij een ondubbelzinnige, actieve handeling **op basis van een keuze** vrijelijk een specifieke en geïnformeerde indicatie te geven omtrent zijn wensen, teneinde te waarborgen dat personen er zich bewust van zijn dat zij toestemming geven voor de verwerking van persoonsgegevens, ~~bijvoorbeeld door~~ **Ondubbelzinnige, actieve handelingen omvatten het** bij een bezoek aan een internetwebsite op een vakje te klikken, of ~~door~~ een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens. **Stilte, het louter gebruiken van een dienst** of inactiviteit dient derhalve niet als toestemming te gelden. De toestemming dient te gelden voor alle verwerkingsactiviteiten die hetzelfde doel of dezelfde doelen dienen. Indien de betrokkene zijn toestemming moet geven na een elektronisch verzoek, dient dat verzoek duidelijk en beknopt te zijn en niet onnodig storend voor het gebruik van de betrokken dienst. [Am. 8]
- (26) Persoonsgegevens betreffende de gezondheid dienen met name alle gegevens te omvatten die betrekking hebben op de gezondheidstoestand van de betrokkene, informatie over de registratie van de persoon voor de verlening van gezondheidsdiensten, informatie over betalingen of voorwaarden voor gezondheidszorg met betrekking tot de persoon; een aan een persoon toegekend cijfer, symbool of kenmerk dat als unieke identificatie van de persoon geldt voor gezondheidsdoeleinden; informatie over de persoon die tijdens de verstrekking van gezondheidszorg aan hem is verzameld; informatie die voortkomt uit het testen of onderzoeken van een lichaamsdeel of lichaamseigen stof, met inbegrip van biologische monsters; de identificatie van een persoon als verstrekker van gezondheidszorg aan de betrokkene; of informatie over bv. ziekte, handicap, ziekterisico, medische voorgeschiedenis, klinische behandeling of de feitelijke fysiologische of biomedische staat van de betrokkene, ongeacht de bron, zoals een arts of een andere gezondheidswerker, een ziekenhuis, een medisch hulpmiddel of een in-vitrodiagnostiek.
- (27) De belangrijkste vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke in de Unie dient te worden bepaald op grond van objectieve criteria, zoals het effectief en daadwerkelijk uitvoeren van beheersactiviteiten door een vaste vestiging, waar de voornaamste besluiten worden genomen over het doel van ~~en de voorwaarden~~ en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens. Dit criterium dient los te staan van het feit of de verwerking van de persoonsgegevens daadwerkelijk op die locatie plaatsvindt; de aanwezigheid en het gebruik van technische middelen en technologieën voor de verwerking van persoonsgegevens of verwerkingsactiviteiten zijn niet bepalend voor het belang van een vestiging en zijn dan ook geen doorslaggevende criteria om te bepalen of het om een belangrijkste vestiging gaat. De belangrijkste vestiging van de verwerker dient de plaats te zijn waar zich zijn centrale administratie in de Unie bevindt.
- (28) Een groep van ondernemingen dient te bestaan uit een onderneming die zeggenschap uitoefent en de ondernemingen waarover zeggenschap wordt uitgeoefend, waarbij de onderneming die zeggenschap uitoefent de onderneming dient te zijn die overheersende invloed kan uitoefenen over de andere ondernemingen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde voorschriften, of op grond van de bevoegdheid om voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens te doen uitvoeren.
- (29) Kinderen verdienen met betrekking tot hun persoonsgegevens extra bescherming, aangezien zij zich allicht minder bewust zijn van de risico's, gevolgen, beschermingsmaatregelen en rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens. ~~Voor de vaststelling of een persoon een kind is, dient in deze verordening de in het VN Verdrag inzake de rechten van het kind vervatte definitie te worden overgenomen.~~ **Wanneer de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene in verband met het rechtstreeks aanbieden van goederen of diensten aan kinderen, dient toestemming te worden gegeven of machtiging tot toestemming te worden verleend door de ouder of voogd van het kind wanneer het kind jonger dan 13 jaar is. Wanneer kinderen de doelgroep zijn, dient op de leeftijd afgestemde taal te worden gebruikt. Andere grondslagen voor rechtmatige verwerking zoals redenen van algemeen belang moeten van toepassing blijven, bijvoorbeeld voor verwerking in de context van preventieve of adviseringsdiensten die rechtstreeks aan het kind worden aangeboden.** [Am. 9]
- (30) Elke verwerking van persoonsgegevens dient ten opzichte van de betrokkenen eerlijk, rechtmatig en transparant te geschieden. Met name dienen de specifieke doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt expliciet en rechtmatig te zijn en te zijn vastgesteld bij het verzamelen van de gegevens. De gegevens dienen adequaat, ter zake dienend te zijn en beperkt te blijven tot datgene wat minimaal nodig is voor de doeleinden waarvoor zij worden

Woensdag 12 maart 2014

verwerkt; derhalve dient er met name voor te worden gezorgd dat de verzamelde gegevens niet excessief zijn en dat de opslagperiode van de gegevens tot een strikt minimum wordt beperkt. Persoonsgegevens dienen alleen te worden verwerkt indien het doeleinde van de verwerking niet op andere wijze kan worden verwezenlijkt. Alle redelijke maatregelen worden genomen om te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist. Om ervoor te zorgen dat gegevens niet langer worden bewaard dan nodig is, dient de voor de verwerking verantwoordelijke termijnen vast te stellen voor het wissen van persoonsgegevens of voor een periodieke toetsing.

- (31) Voor rechtmatige verwerking van persoonsgegevens is toestemming van de betrokkene vereist of een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet, hetzij in deze verordening, hetzij in andere wetgeving van de Unie of van de lidstaten als bedoeld in deze verordening. **Indien een kind of een persoon niet handelingsbekwaam is, dient in het desbetreffende recht van de Unie of van de lidstaat te zijn vastgesteld onder welke voorwaarden de betreffende persoon zijn toestemming geeft of machtiging tot toestemming verleent.** [Am. 10]
- (32) Wanneer de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, dient het bewijs dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking te worden geleverd door de voor de verwerking verantwoordelijke. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en hoever deze toestemming reikt. **Om te voldoen aan het beginsel van gegevensminimalisering mag de bewijsoverlevering niet worden geïnterpreteerd als het verstrekken van de positieve identificatie van betrokkenen, tenzij dit noodzakelijk is. Net als bij regelingen in het burgerlijk recht (bijvoorbeeld Richtlijn 93/13/EEG ⁽¹⁾) moet het beleid inzake gegevensbescherming zo duidelijk en transparant mogelijk zijn. Het mag geen verborgen of nadelige bepalingen bevatten. Er kan geen toestemming worden gegeven voor de verwerking van persoonsgegevens van derden.** [Am. 11]
- (33) Om te waarborgen dat het om vrije toestemming gaat, dient duidelijk te worden gemaakt dat toestemming geen geldige rechtsgrondslag is wanneer de betrokkene geen echte vrije keuze heeft en zijn toestemming derhalve niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen. **Dit is met name het geval indien de voor de verwerking verantwoordelijke een overheidsinstantie is die krachtens haar overheidsbevoegdheden een verplichting kan opleggen en de toestemming niet kan worden beschouwd als uit vrije wil gegeven. Het gebruik van standaardkeuzes die de betrokkene dient te wijzigen om bezwaar te maken tegen de verwerking, zoals het gebruik van reeds aangekruiste vakjes, is geen uiting van vrije toestemming. Toestemming voor de verwerking van aanvullende persoonsgegevens die niet noodzakelijk zijn voor het verlenen van een dienst mag niet vereist zijn voor het gebruiken van de dienst. Wanneer de toestemming wordt ingetrokken, mag dit de beëindiging of niet-uitvoering van een dienst die afhankelijk is van de gegevens mogelijk maken. Als niet duidelijk kan worden vastgesteld wanneer het voorgenomen doel is verwezenlijkt, moet de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene regelmatig informatie verstrekken over de verwerking en verzoeken zijn toestemming opnieuw te bevestigen.** [Am. 12]
- (34) ~~Toestemming kan geen rechtsgrondslag voor verwerking zijn wanneer er sprake is van een duidelijke onevenwichtigheid tussen de betrokkene en de voor de verwerking verantwoordelijke. Dit is met name het geval wanneer de betrokkene zich in een situatie van afhankelijkheid jegens de voor de verwerking verantwoordelijke bevindt, bijvoorbeeld als zijn persoonsgegevens worden verwerkt door zijn werkgever. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke een overheidsinstantie is, zou er alleen sprake zijn van een onevenwichtigheid bij specifieke gegevensverwerkingsoperaties als deze overheidsinstantie krachtens haar overheidsbevoegdheden een verplichting kan opleggen en de toestemming niet kan worden beschouwd als uit vrije wil gegeven, gelet op het belang van de betrokkene.~~ [Am. 13]
- (35) Verwerking die nodig is in het kader van een contract of een voorgenomen contract, dient rechtmatig te zijn.
- (36) Wanneer de verwerking wordt verricht omdat de voor de verwerking verantwoordelijke hiertoe wettelijk is verplicht of wanneer de verwerking nodig is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, dient de verwerking een rechtsgrondslag te hebben in recht van de Unie of van de lidstaat die voldoet aan de in het Handvest vervatte vereisten voor beperkingen van de rechten en vrijheden. **Dit moet collectieve overeenkomsten omvatten die in het nationaal**

⁽¹⁾ Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB L 95 van 21.4.1993, blz. 29).

Woensdag 12 maart 2014

recht kunnen worden erkend als algemeen geldend. Ook dient in het recht van de Unie of van de lidstaat te worden vastgesteld of de voor de verwerking verantwoordelijke die belast is met een taak van algemeen belang dan wel met een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag een overheidsdienst of een andere publiekrechtelijke of privaatrechtelijke persoon, zoals een beroepsvereniging, moet zijn. [Am. 14]

- (37) De verwerking van persoonsgegevens dient ook als geoorloofd te worden beschouwd wanneer zij nodig is voor de bescherming van een belang dat voor het leven van de betrokkene essentieel is.
- (38) Het gerechtvaardigde belang van ~~een de~~ voor de verwerking verantwoordelijke **of, in geval van verstrekking, van de derden waaraan de gegevens worden verstrekt**, kan een rechtsgrondslag voor verwerking bieden, mits **wordt voldaan aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke en mits** het belang of de rechten en vrijheden van de betrokkene niet prevaleren. Hierbij is een zorgvuldige beoordeling geboden, met name wanneer de betrokkene een kind is, aangezien kinderen specifieke bescherming verdienen. **Mits het belang of de rechten en vrijheden van de betrokkene niet prevaleren, dient verwerking die beperkt is tot pseudonieme gegevens te worden geacht te voldoen aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke.** De betrokkene dient het recht te hebben kosteloos bezwaar te maken tegen de verwerking ~~op gronden die verband houden met zijn bijzondere situatie~~. Om transparantie te waarborgen dient de voor de verwerking verantwoordelijke te worden verplicht de betrokkene uitdrukkelijk over de gerechtvaardigde belangen die worden nagestreefd en het recht van bezwaar te informeren, en ook te worden verplicht deze gerechtvaardigde belangen te staven. **De belangen en grondrechten van de betrokkene wegen met name zwaarder dan het belang van de voor de verwerking verantwoordelijke wanneer persoonsgegevens worden verwerkt in omstandigheden waarin de betrokkenen redelijkerwijs geen verdere verwerking verwachten.** Aangezien het aan de wetgever is om de rechtsgrondslag te creëren voor gegevensverwerking door overheidsinstanties, dient deze rechtsgrond niet van toepassing te zijn op de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitvoering van hun taken. [Am. 15]
- (39) De verwerking van verkeersgegevens voor zover die strikt noodzakelijk **en evenredig** is met het oog op netwerken en informatieveiligheid, d.w.z. dat een netwerk of informatiesysteem ~~op een bepaald vertrouwelijkheidsniveau~~ bestand is tegen incidentele gebeurtenissen of onwettige of kwaadaardige acties die de beschikbaarheid, authenticiteit, integriteit en vertrouwelijkheid van opgeslagen of doorgegeven gegevens in het gedrag brengen, en de beveiliging van de desbetreffende diensten die door deze netwerken en systemen worden geboden of via deze toegankelijk zijn, door overheidsinstanties, responsteams voor computernoodgevallen (Computer Emergency Response Teams, CERT's), computercalamiteitenteams (Computer Security Incident Response Teams, CSIRT's) aanbieders van elektronische communicatienetwerken of -diensten en aanbieders van beveiligingstechnologie en -diensten, is een gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke. Zo kan er bijvoorbeeld sprake zijn van het verhinderen van onbevoegde toegang tot elektronische communicatienetwerken en van verspreiding van kwaadaardige codes, alsook van het stoppen van „denial of service“-aanvallen en van schade aan computers en elektronische communicatiesystemen. **Dit beginsel is eveneens van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens om onbevoegde toegang tot en misbruik van algemeen beschikbare netwerk- of informatiesystemen te beperken, zoals het op een zwarte lijst plaatsen van elektronische identificatiemiddelen.** [Am. 16]
- (39 bis) **Mits het belang of de rechten en vrijheden van de betrokkene niet prevaleren, moet de preventie of beperking van vorderingen aan de zijde van de voor de verwerking verantwoordelijke worden geacht te worden uitgevoerd in het gerechtvaardigde belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of, in geval van verstrekking, van de derden waaraan de gegevens worden verstrekt, en te voldoen aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke. Hetzelfde beginsel geldt ook voor de toepassing van rechtsvorderingen tegen een betrokkene, zoals de inning van schulden of vorderingen tot schadevergoeding en andere vormen van genoegdoening.** [Am. 17]
- (39 ter) **Mits het belang of de rechten en vrijheden van de betrokkene niet prevaleren, moet de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketing-doeleinden voor eigen en soortgelijke producten en diensten of ten behoeve van direct marketing per post worden geacht te worden uitgevoerd in het gerechtvaardigde belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of, in geval van verstrekking, van de derden waaraan de gegevens worden verstrekt, en te voldoen aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke, indien uiterst zichtbare informatie over het recht op**

Woensdag 12 maart 2014

bezwaar en over de bron van de gegevens wordt verstrekt. De verwerking van zakelijke contactgegevens moet algemeen worden geacht te worden uitgevoerd in het gerechtvaardigde belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of, in geval van verstrekking, van de derden waaraan de gegevens worden verstrekt, en te voldoen aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke. Hetzelfde moet gelden voor de verwerking van persoonsgegevens die duidelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt. [Am. 18]

- (40) De verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden dient alleen te worden toegestaan als de verwerking verenigbaar is met de doeleinden waarvoor de gegevens in eerste instantie zijn verzameld, met name wanneer de verwerking nodig is voor historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek. Wanneer het andere doeleinde niet verenigbaar is met het doeleinde waarvoor de gegevens aanvankelijk zijn verzameld, dient de voor de verwerking verantwoordelijke toestemming van de betrokkene te verkrijgen voor de verwerking voor dit andere doeleinde of de verwerking op een andere rechtsgrondslag te baseren, in het bijzonder wanneer hierin wordt voorzien door de wetgeving van de Unie of door de wetgeving van de lidstaat waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke onderworpen is. Er dient in ieder geval voor te worden gezorgd dat de in deze verordening vervatte beginselen worden toegepast en dat de betrokkene wordt geïnformeerd over dergelijke andere doeleinden. [Am. 19]
- (41) Persoonsgegevens die door hun aard bijzonder gevoelig en kwetsbaar zijn wat betreft de grondrechten of de persoonlijke levenssfeer, verdienen specifieke bescherming. Dergelijke gegevens dienen niet te worden verwerkt, tenzij de betrokkene hier uitdrukkelijk toestemming voor geeft. Niettemin dient uitdrukkelijk in uitzonderingen op dit verbod te worden voorzien met het oog op specifieke behoeften, met name wanneer de verwerking wordt verricht in het kader van wettige activiteiten door bepaalde verenigingen of stichtingen die ernaar streven de uitoefening van de fundamentele vrijheden mogelijk te maken. [Am. 20]
- (42) Er dient ook van het verbod op de verwerking van categorieën gevoelige gegevens te kunnen worden afgeweken, indien de wet hierin voorziet en er passende waarborgen worden geboden ter bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten, op grond van een zwaarwegend algemeen belang en in het bijzonder voor gezondheidsdoeleinden, zoals volksgezondheid en sociale bescherming en het beheer van gezondheidsdiensten, met name om de kwaliteit en kostenefficiëntie te waarborgen van de procedures voor de afwikkeling van aanvragen voor uitkeringen en diensten in het kader van de ziektekostenverzekering, **of voor archiefdiensten**. [Am. 21]
- (43) Bovendien vindt de verwerking van persoonsgegevens door overheidsinstanties ter verwezenlijking van in het constitutionele recht of in het volkenrecht vastgelegde doelstellingen van officieel erkende religieuze verenigingen plaats op grond van een algemeen belang.
- (44) Als het bij verkiezingsactiviteiten voor de goede werking van de democratie in een lidstaat vereist is dat politieke partijen gegevens over de politieke opvattingen van personen verzamelen, kan de verwerking van zulke gegevens op grond van een algemeen belang worden toegelaten, mits er passende garanties worden vastgesteld.
- (45) Wanneer de door de voor de verwerking verantwoordelijke in de door hem verwerkte gegevens geen natuurlijk persoon kan identificeren, hoeft hij niet te worden verplicht om, uitsluitend om aan een bepaling van deze verordening te voldoen, aanvullende informatie te verkrijgen ter identificatie van de betrokkene. Bij een verzoek om toegang moet de voor de verwerking verantwoordelijke bevoegd zijn de betrokkene aanvullende informatie te vragen om de gezochte persoonsgegevens te kunnen vinden. **Als de betrokkene deze gegevens kan verstrekken, mogen de voor de verwerking verantwoordelijken niet over de mogelijkheid beschikken om een gebrek aan informatie in te roepen als reden om een verzoek om toegang te weigeren.** [Am. 22]
- (46) Overeenkomstig het transparantiebeginsel moet informatie die bestemd is voor het publiek of de betrokkene eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk zijn en moet duidelijke en eenvoudige taal worden gebruikt. Dit geldt in het bijzonder voor onlineadvertenties en andere situaties waarin het door zowel de grote aantal spelers als de technologische complexiteit van de praktijk voor een individu moeilijk is te weten en te begrijpen of, door wie en met welk doel zijn of haar persoonsgegevens worden verzameld. Aangezien kinderen specifieke bescherming verdienen, dient wanneer de verwerking specifiek betrekking heeft op een kind, de informatie en communicatie in zulke duidelijke en eenvoudige taal te worden gesteld dat het kind deze gemakkelijk kan begrijpen.
- (47) Er dienen procedures te worden vastgesteld om de betrokkene in staat te stellen zijn of haar rechten uit hoofde van deze verordening uit te oefenen, zoals mechanismen om kosteloos ~~te verzoeken om, met name,~~ toegang tot gegevens, rectificatie, uitwissing en uitoefening van het recht van bezwaar **te krijgen**. De voor de verwerking verantwoordelijke dient verplicht te zijn binnen een ~~gestelde~~ **redelijke** termijn te reageren op een verzoek van de betrokkene en een eventuele weigering om gehoor te geven aan het verzoek van de betrokkene te motiveren. [Am. 23]

Woensdag 12 maart 2014

- (48) Overeenkomstig de beginselen van eerlijke en transparante verwerking dient de betrokkene met name te worden ingelicht over het feit dat er verwerking plaatsvindt en waartoe, ~~en te worden gewezen op~~ **over hoe lang** de bewaringstermijn van de gegevens, **waarschijnlijk zullen worden bewaard voor elk doeleinde, over de vraag of de gegevens worden doorgegeven aan derden of derde landen, over het bestaan van mogelijkheden om bezwaar aan te tekenen en over het** recht van toegang, rectificatie of uitwissing, en het recht een klacht in te dienen. Indien de gegevens van de betrokkene moeten worden verkregen, dient hem te worden medegedeeld of hij verplicht is de gegevens te verstrekken en wat de gevolgen zijn van niet-verstrekking van de gegevens. **Deze informatie dient te worden verstrekt, wat eveneens kan betekenen dat ze ruim beschikbaar moet worden gesteld, aan de betrokkene na de verstrekking van vereenvoudigde informatie in de vorm van gestandaardiseerde icoontjes. Dit betekent eveneens dat persoonsgegevens dusdanig moeten worden verwerkt dat de betrokkene in staat is zijn rechten daadwerkelijk uit te oefenen.** [Am. 24]
- (49) De informatie over de verwerking van persoonsgegevens betreffende de betrokkene dient hem of haar te worden meegedeeld bij het verzamelen van de gegevens of, indien de gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen, binnen redelijke tijd, naargelang de specifieke omstandigheden. Wanneer de gegevens rechtmatig kunnen worden verstrekt aan een andere ontvanger, dient de betrokkene te worden meegedeeld wanneer de gegevens voor het eerst aan de ontvanger worden verstrekt.
- (50) Deze verplichting is echter overbodig wanneer de betrokkene al ~~over~~ **op de hoogte is van** deze informatie beschikt, of wanneer de vastlegging of mededeling van de gegevens uitdrukkelijk bij wet is voorgeschreven of de verstrekking van informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite zou kosten. ~~Dit laatste zou met name het geval kunnen zijn wanneer verwerking nodig is voor historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek; hierbij mag in aanmerking worden genomen om hoeveel betrokkenen het gaat, hoe oud de gegevens zijn en welke compenserende maatregelen kunnen worden getroffen.~~ [Am. 25]
- (51) Eenieder dient over het recht te beschikken om toegang te verkrijgen tot de gegevens die betreffende hem zijn verzameld en dit recht eenvoudig te kunnen uitoefenen, zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en zich van de rechtmatigheid ervan kan vergewissen. Elke betrokkene dient er dan ook recht op te hebben, te weten en te worden meegedeeld voor welke doeleinden de gegevens worden verwerkt, hoe lang zij **naar schatting** worden bewaard, welke ontvangers de gegevens ontvangen, welke **algemene** logica er ten grondslag ligt aan de verwerking van de gegevens en, ~~ten minste wanneer de verwerking op profilering is gebaseerd,~~ wat de gevolgen zouden kunnen zijn van een dergelijke verwerking. Dit recht dient geen afbreuk te doen aan de rechten en vrijheden van anderen, met inbegrip van het zakengeheim of de intellectuele eigendom, ~~en met name aan~~ **bijvoorbeeld met betrekking tot** het auteursrecht dat de software beschermt. Deze overwegingen mogen er echter niet toe leiden dat de betrokkene alle informatie wordt onthouden. [Am. 26]
- (52) De voor de verwerking verantwoordelijke dient, met name met betrekking tot onlinediensten en online-identificatiemiddelen, alle redelijke maatregelen te nemen om de identiteit te controleren van een betrokkene die om toegang verzoekt. Een voor de verwerking verantwoordelijke dient persoonsgegevens niet uitsluitend te bewaren om op eventuele verzoeken te kunnen reageren.
- (53) Eenieder dient het recht te hebben persoonsgegevens over zichzelf te laten rectificeren en het „recht om te ~~worden~~ **vergeten** ~~wissen~~”, als het bewaren van dergelijke gegevens niet in overeenstemming is met deze verordening. Betrokkenen dienen met name het recht te hebben dat hun persoonsgegevens worden uitgewist en niet verder worden verwerkt als de gegevens niet langer nodig zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt, als de betrokkenen hun toestemming voor de verwerking hebben ingetrokken of bezwaar maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens, of als de verwerking van hun persoonsgegevens op een ander punt niet met deze verordening in overeenstemming is. ~~Dit recht is uitermate relevant wanneer de betrokkene toestemming heeft gegeven als kind, toen hij zich nog niet volledig bewust was van de risico's van verwerking, en dergelijke persoonsgegevens later wil verwijderen, met name van het internet.~~ Gegevens dienen echter langer te kunnen worden bewaard als dit nodig is voor historisch, statistisch en wetenschappelijk onderzoek, om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, voor de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting, wanneer de wet dit voorschrijft of wanneer er een reden is om de verwerking van gegevens te beperken in plaats van de gegevens te wissen. **Het recht om gegevens te laten wissen moet ook niet van toepassing zijn indien het bewaren van persoonsgegevens noodzakelijk is voor de uitvoering van een contract met de betrokkene, of indien er een wettelijke verplichting bestaat om deze gegevens te bewaren.** [Am. 27]

Woensdag 12 maart 2014

- (54) Ter versterking van het „recht om **gegevens te worden vergeten laten wissen**” door onlinetoepassingen, dient het recht op uitwissing van gegevens zodanig te worden uitgebreid, dat de voor de verwerking verantwoordelijke die de persoonsgegevens **zonder wettelijke rechtvaardiging** openbaar heeft gemaakt, verplicht is **alle nodige stappen te ondernemen om de gegevens te laten wissen, eveneens door** derden die dergelijke gegevens verwerken, ervan op , **onverminderd het recht van** de hoogte te stellen dat de betrokkene hun verzoekt iedere koppeling met, of kopie of reproductie van die persoonsgegevens uit te wissen. De voor de verwerking verantwoordelijke dient alle redelijke maatregelen te nemen, waaronder technische maatregelen, om te waarborgen dat voor gegevens waarvan de openbaarmaking zijn verantwoordelijkheid is, deze derden daadwerkelijk worden geïnformeerd. Ten aanzien van openbaarmaking van persoonsgegevens door een derde dient de voor de verwerking verantwoordelijke te worden beschouwd als verantwoordelijk voor de openbaarmaking als hij de derde toestemming heeft verleend voor de openbaarmaking. **om schadevergoeding te eisen.** [Am. 28]
- (54 bis) **Gegevens waarvan de betrokkene de juistheid betwist en waarvan niet kan worden vastgesteld of zij juist dan wel onjuist zijn, worden afgeschermd tot wanneer de kwestie opgehelderd is.** [Am. 29]
- (55) Om de controle over hun eigen gegevens en hun recht van toegang verder te versterken, dienen, wanneer persoonsgegevens elektronisch en in een gestructureerd en algemeen gebruikt formaat worden verwerkt, betrokkenen het recht te hebben om van de gegevens over hen ook een kopie in een elektronisch en algemeen gebruikt formaat te ontvangen. De betrokkenen dienen deze door hen verstrekte gegevens ook van de ene geautomatiseerde toepassing, zoals een sociaal netwerk, naar de andere te kunnen doorgeven. **Voor de verwerking verantwoordelijken dienen te worden aangemoedigd om interoperabele formaten te ontwikkelen die de meeneembaarheid van gegevens mogelijk maakt.** Dit dient van toepassing te zijn wanneer de betrokkenen de gegevens aan het geautomatiseerde verwerkingssysteem heeft verstrekt, door zijn of haar toestemming te geven dan wel een overeenkomst uit te voeren. **Aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij mogen de doorgifte van die gegevens voor de verlening van hun diensten niet verplicht stellen.** [Am. 30]
- (56) Wanneer persoonsgegevens rechtmatig kunnen worden verwerkt ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene, of op grond van een algemeen belang, overheidsgezag of een wettig belang van een voor de verwerking verantwoordelijke, dient een betrokkene niettemin **op eenvoudige en doeltreffende wijze kosteloos** bezwaar te kunnen maken tegen de verwerking van gegevens die op hem of haar betrekking hebben. Het dient aan de voor de verwerking verantwoordelijke te zijn om te bewijzen dat zijn of haar gerechtvaardigde belangen wellicht zwaarder wegen dan de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene. [Am. 31]
- (57) Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van direct marketing, dient de betrokkene het recht te hebben om hier op eenvoudige en doeltreffende wijze kosteloos **heeft** bezwaar tegen te maken **tegen de verwerking, dient de voor de verwerking verantwoordelijke dit expliciet aan de betrokkene aan te bieden op een begrijpelijke manier, in begrijpelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal, en hij dient te zorgen voor een duidelijk onderscheid met andere informatie.** [Am. 32]
- (58) ~~Iedere~~ **Onverminderd de rechtmatigheid van de gegevensverwerking moet iedere** natuurlijke persoon ~~dient~~ het recht **hebben om bezwaar** te hebben niet te worden onderworpen aan een maatregel die is gebaseerd op profilering door middel van geautomatiseerde verwerking. Een dergelijke maatregel **maken tegen profilering. Profilering leidend tot maatregelen waaraan voor de betrokkene rechtsgevolgen zijn verbonden of die de belangen, rechten of vrijheden van de betrokkene in aanzienlijke mate treffen,** dient echter wel mogelijk **enkel toegelaten** te zijn wanneer deze dit uitdrukkelijk is toegestaan bij de wet, of wordt genomen **uitgevoerd** in het kader van het sluiten of uitvoeren van een overeenkomst of wanneer de betrokkene zijn toestemming heeft gegeven. Op een dergelijke verwerking dienen passende waarborgen van toepassing te zijn, waaronder specifieke informering van de betrokkene, het recht op menselijke ~~tussenkoms~~ **beoordeling** en de bepaling dat een dergelijke maatregel geen betrekking mag hebben op kinderen. **Dergelijke maatregelen mogen niet leiden tot discriminatie van individuen op grond van ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienst of overtuiging, het lidmaatschap van een vakbond, seksuele gerichtheid of genderidentiteit.** [Am. 33]
- (58 bis) **Er moet van worden uitgegaan dat profilering die enkel gebaseerd is op de verwerking van pseudonieme gegevens de belangen, rechten of vrijheden van de betrokkene niet in aanzienlijke mate treft. Indien profilering, gebaseerd op een enkele bron van pseudonieme gegevens of op de samenvoeging van pseudonieme gegevens afkomstig van verschillende bronnen, de voor de verwerking verantwoordelijke in staat stelt om pseudonieme gegevens te koppelen aan een specifieke betrokkene, mogen de verwerkte gegevens niet langer als pseudoniem worden beschouwd.** [Am. 34]
- (59) In het recht van de Unie of van de lidstaat kunnen beperkingen worden gesteld aan de specifieke beginselen en de rechten van informatie, **rectificatie en wissen of het recht op** toegang, **rectificatie, uitwissing, gegevensoverdraagbaarheid en en gegevensverkrijging, het recht op** bezwaar, **alsook aan maatregelen gebaseerd op** profilering, aan de melding aan de betrokkene van een inbreuk op persoonsgegevens en aan bepaalde daarmee verband houdende

Woensdag 12 maart 2014

verplichtingen van de voor de verwerking verantwoordelijken, wanneer dat in een democratische samenleving noodzakelijk en proportioneel is voor het beschermen van de openbare veiligheid, waaronder de bescherming van het menselijk leven — met name bij natuurlijke of door de mens veroorzaakte rampen—, voor het voorkomen, onderzoeken en vervolgen van strafbare feiten of van schendingen van de beroepsregels voor gereguleerde beroepen, voor het beschermen van andere **specifieke en welbepaalde** algemene belangen van de Unie of een lidstaat, met name een gewichtig economisch of financieel belang van de Unie of een lidstaat, of voor het beschermen van de betrokkene of de rechten en vrijheden van anderen. Deze beperkingen moeten in overeenstemming zijn met de vereisten van het Handvest en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. [Am. 35]

- (60) Er dient te worden voorzien in alomvattende verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de voor de verwerking verantwoordelijke voor elke verwerking van persoonsgegevens door of namens de voor de verwerking verantwoordelijke, **met name met betrekking tot documentatie, gegevensbeveiliging, effectbeoordelingen, de functionaris voor gegevensbescherming en toezicht door gegevensbeschermingsautoriteiten**. Met name dient de voor de verwerking verantwoordelijke erop toe te zien en **in staat te worden verplicht zijn** aan te tonen dat elke verwerking overeenkomstig deze verordening geschiedt. **Dit moet worden getoetst door onafhankelijke interne of externe controleurs**. [Am. 36]
- (61) Ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen in verband met de verwerking van persoonsgegevens zijn zowel bij het ontwerpen als bij de uitvoering van de verwerking passende technische en organisatorische maatregelen nodig, om te waarborgen dat aan de bepalingen van deze verordening wordt voldaan. Teneinde overeenstemming met deze verordening te waarborgen en aan te tonen, dient de voor de verwerking verantwoordelijke intern beleid vast te stellen en passende maatregelen te treffen, die in het bijzonder voldoen aan de beginselen inzake privacy by design en by default. **Het beginsel van gegevensbescherming by design vereist dat gegevensbescherming wordt ingebouwd gedurende de gehele levenscyclus van de technologie, van het allereerste ontwerpstadium tot aan de feitelijke uitrol, het gebruik en de uiteindelijke vernietiging ervan. Dit dient eveneens de verantwoordelijkheid te omvatten voor de producten en diensten die worden gebruikt door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker. Het beginsel van gegevensbescherming by default vereist dat privacyinstellingen op diensten en producten standaard voldoen aan de algemene beginselen van gegevensbescherming, zoals gegevensminimalisering en beperking van doeleinden**. [Am. 37]
- (62) Het is voor de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen en de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers noodzakelijk, onder meer wat het toezicht door en de maatregelen van de toezichthoudende autoriteiten betreft, dat de bij deze verordening vastgestelde verantwoordelijkheden op duidelijke wijze worden toegekend, ook wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke de doeleinden, ~~voorwaarden~~ en middelen voor de verwerking samen met andere voor de verwerking verantwoordelijken vaststelt, of wanneer een verwerking wordt uitgevoerd namens een voor de verwerking verantwoordelijke. **De regeling tussen de gemeenschappelijk voor de verwerking verantwoordelijken moet naar behoren weergeven welke effectieve rollen de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken vervullen en wat hun onderlinge verhouding is. De verwerking van persoonsgegevens op grond van deze verordening moet de toestemming voor een voor de verwerking verantwoordelijke omvatten om de gegevens door te geven aan een gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijke of aan een verwerker voor de verwerking van de gegevens namens hem of haar**. [Am. 38]
- (63) Wanneer de verwerking van persoonsgegevens van **betrokkenen** in de Unie ~~wonende betrokkenen~~ **gebeurt** door een niet in de Unie gevestigde verwerker ~~verband houdt met het aanbieden van goederen of diensten aan dergelijke betrokkenen of met het observeren van hun gedrag~~, dient de voor de verwerking verantwoordelijke een vertegenwoordiger aan te wijzen, tenzij de voor de verwerking verantwoordelijke is gevestigd in een derde land dat een passend beschermingsniveau waarborgt, **de verwerking betrekking heeft op minder dan 5 000 betrokkenen in een achtereenvolgende periode van 12 maanden en er geen speciale categorieën persoonsgegevens worden verwerkt, de** voor de voor de verwerking verantwoordelijke een ~~kleine of middelgrote onderneming of een~~ overheidsinstantie of -lichaam is, of de voor de verwerking verantwoordelijke dergelijke betrokkenen slechts incidenteel goederen of diensten aanbiedt. De vertegenwoordiger dient namens de voor de verwerking verantwoordelijke op te treden en kan door iedere toezichthoudende autoriteit worden benaderd. [Am. 39]
- (64) Om uit te maken of een voor de verwerking verantwoordelijke slechts incidenteel goederen en diensten aanbiedt aan betrokkenen ~~die in de Unie wonen~~, dient te worden vastgesteld of uit de algemene activiteiten van de voor de verwerking verantwoordelijke duidelijk blijkt dat het aanbieden van goederen en diensten aan dergelijke betrokkenen slechts een nevenactiviteit is. [Am. 40]
- (65) ~~Voor het aantonen van~~ **Om in staat te zijn om** overeenstemming met deze verordening **dient aan te tonen, moet** de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker ~~elke verwerking te documenteren. de nodige documentatie bijhouden om te voldoen aan de eisen die in deze verordening zijn vastgesteld~~. Elke voor de verwerking verantwoordelijke en elke verwerker dient ertoe te worden verplicht medewerking te verlenen aan de

Woensdag 12 maart 2014

toezichthoudende autoriteit en deze documentatie op verzoek te verstrekken met het oog op het gebruik daarvan voor het toezicht op verwerkingsactiviteiten **om de naleving van de verordening te beoordelen. Goede praktijken en naleving zijn echter van even groot belang en dienen evenveel aandacht te krijgen als de documenten als zodanig.** [Am. 41]

- (66) Teneinde de veiligheid te waarborgen en te voorkomen dat verwerking plaatsvindt die strijdig is met deze verordening, dienen de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker de risico's die de verwerking meebrengt te beoordelen en maatregelen te treffen om deze risico's te beperken. Deze maatregelen dienen een passend niveau van veiligheid te waarborgen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging enerzijds en de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens meebrengen anderzijds. Bij het vaststellen van technische normen en organisatorische maatregelen voor de veiligheid van de verwerking dient de Commissie technologische neutraliteit, interoperabiliteit en innovatie te bevorderen en zo nodig samen te werken **worden bevorderd en dient samenwerking met derde landen zo nodig te worden aangemoedigd.** [Am. 42]
- (67) Een inbreuk op de persoonlijke gegevens kan, wanneer dit probleem niet tijdig en op toereikende wijze wordt aangepakt, voor de betrokkene aanzienlijk economisch verlies en maatschappelijke schade, inclusief identiteitsfraude, tot gevolg hebben. ~~Zodra een~~ **De** voor de verwerking verantwoordelijke ~~weet dat een dergelijke inbreuk heeft plaatsgevonden,~~ dient hij de toezichthoudende autoriteit daarvan dan ook onverwijld, ~~en waar mogelijk dit wil zeggen~~ binnen ~~24 de~~ **72** uur, op de hoogte te stellen. ~~Wanneer dit niet binnen 24 uur kan worden gerealiseerd,~~ **In voorkomend geval** dient de kennisgeving vergezeld te gaan van een verklaring voor de vertraging. Wanneer de inbreuk negatieve gevolgen kan hebben voor de persoonsgegevens, dienen de betrokkenen daarvan zonder onnodig uitstel in kennis te worden gesteld, zodat zij de nodige voorzorgsmaatregelen kunnen treffen. Een inbreuk moet worden geacht negatieve gevolgen te hebben voor de persoonsgegevens of de persoonlijke levenssfeer van een betrokkene, wanneer die inbreuk kan leiden tot bijvoorbeeld identiteitsdiefstal of -fraude, lichamelijke schade, ernstige vernedering of aantasting van de reputatie. De kennisgeving dient zowel de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens te vermelden en aanbevelingen te geven over hoe de betrokkene mogelijke negatieve gevolgen kan beperken. De betrokkenen dienen zo snel als redelijkerwijs mogelijk is, in nauwe samenwerking met de toezichthoudende autoriteit en met inachtneming van de door haarzelf of andere relevante autoriteiten (zoals rechtshandavingsautoriteiten) aangereikte richtsnoeren, in kennis te worden gesteld. Zo zouden betrokkenen bijvoorbeeld onverwijld in kennis moeten worden gesteld om hun de gelegenheid te bieden een onmiddellijke bedreiging te beperken, terwijl een langere termijn gerechtvaardigd kan zijn als er passende maatregelen moeten worden genomen tegen aanhoudende of soortgelijke inbreuken. [Am. 43]
- (68) Om te bepalen of een inbreuk op persoonsgegevens onverwijld aan de toezichthoudende autoriteit en de betrokkene is gemeld, dient te worden vastgesteld of de voor de verwerking verantwoordelijke passende technologische beschermingsmaatregelen en organisatorische maatregelen heeft genomen om onmiddellijk uit te maken of inbreuk op persoonsgegevens heeft plaatsgevonden en de toezichthoudende autoriteiten en de betrokkene zo snel mogelijk te informeren, voordat er persoonlijke of economische belangen worden geschaad, waarbij met name rekening dient te worden gehouden met de aard en ernst van de inbreuk op de persoonsgegevens en de gevolgen en negatieve effecten daarvan voor de betrokkene.
- (69) Bij de vaststelling van gedetailleerde regels betreffende het formaat en de procedures voor het melden van inbreuken in verband met persoonsgegevens dient de nodige aandacht te worden besteed aan de omstandigheden van de inbreuk, onder meer aan de vraag of de persoonsgegevens al dan niet met behulp van adequate technische beschermingsmaatregelen waren beschermd zodat de waarschijnlijkheid van identiteitsfraude of andere vormen van misbruik in de praktijk beperkt was. Bovendien dient bij dergelijke regels en procedures rekening te worden gehouden met de gerechtvaardigde belangen van de rechtshandavingsautoriteiten in gevallen waarin vroegtijdige verstrekking het onderzoek naar de omstandigheden van een inbreuk nodeloos zou hinderen.
- (70) Richtlijn 95/46/EG voorzag in een algemene verplichting om verwerking van persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteiten te melden. Deze verplichting leidt tot administratieve en financiële lasten, maar heeft niet in alle gevallen bijgedragen tot betere bescherming van de persoonsgegevens. Derhalve dient deze ongedifferentieerde algemene kennisgevingsplicht te worden afgeschaft en te worden vervangen door doeltreffende procedures en mechanismen die gericht zijn op verwerkingsoperaties die naar hun aard, reikwijdte of doeleinden waarschijnlijk specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen meebrengen. In dergelijke gevallen dient de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker voorafgaand aan de verwerking

Woensdag 12 maart 2014

een privacyeffectbeoordeling uit te voeren, waarbij met name wordt gekeken naar de geplande maatregelen, waarborgen en mechanismen voor het beschermen van persoonsgegevens en het aantonen dat aan deze verordening is voldaan.

- (71) Dit dient met name te gelden voor nieuw opgezette grootschalige bestanden die bedoeld zijn voor het verwerken van een aanzienlijke hoeveelheid persoonsgegevens op regionaal, nationaal of supranationaal niveau en waarvan een groot aantal betrokkenen gevolgen zou kunnen ondervinden.
- (71 bis) *Privacyeffectbeoordelingen zijn de essentiële spil van elk duurzaam gegevensbeschermingskader en zorgen ervoor dat ondernemingen zich vanaf het allereerste begin bewust zijn van alle mogelijke gevolgen van hun gegevensverwerkingen. Indien privacyeffectbeoordelingen grondig worden uitgevoerd, kan de kans op gegevensinbreuk en inbreuk op de privacy verregaand worden beperkt. Effectbeoordelingen op het gebied van gegevensverwerking moeten diensgevolge consequent betrekking hebben op het beheer van de gehele levenscyclus van persoonsgegevens, vanaf verzameling tot aan verwerking tot aan verwijdering, waarbij de voorgenomen verwerkingen nauwkeurig worden beschreven, alsmede de risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, de voorgenomen maatregelen ter beteugeling van de risico's, de waarborgen, de veiligheidsmaatregelen en de mechanismen ter naleving van deze verordening. [Am. 44]*
- (71 ter) *Voor de verwerking verantwoordelijken dienen zich gedurende de hele levenscyclus van persoonsgegevens — van de vergaring via de verwerking tot de verwijdering ervan — te richten op de bescherming daarvan door vanaf het allereerste begin te investeren in een duurzaam kader voor gegevensbeheer en dit middels een uitgebreid nalevingsmechanisme ten uitvoer te leggen. [Am. 45]*
- (72) Onder bepaalde omstandigheden kan het verstandig en nuttig zijn dat de privacyeffectbeoordeling zich niet beperkt tot een enkel project, bijvoorbeeld wanneer overheidsinstanties of -lichamen een gemeenschappelijk applicatie- of verwerkingsplatform willen opzetten of wanneer meerdere voor de verwerking verantwoordelijken van plan zijn een gemeenschappelijke applicatie- of verwerkingsomgeving in te voeren voor een hele bedrijfstak, of een segment daarvan, of voor een gangbare horizontale activiteit.
- ~~(73) Privacyeffectbeoordelingen dienen te worden verricht door een overheidsinstantie of lichaam, indien een dergelijke beoordeling niet al is uitgevoerd in het kader van de aanneming van de nationale wet waarop de vervulling van de taken van de overheidsinstantie of het overheidslichaam is gebaseerd en waarin de specifieke verwerking of reeks verwerkingen wordt geregeld. [Am. 46]~~
- (74) Wanneer een privacyeffectbeoordeling uitwijst dat verwerking bijvoorbeeld door het gebruik van specifieke nieuwe technologieën gepaard gaat met grote specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, zoals het uitsluiten van personen van hun recht, dienen voor het begin van de verwerkingen de **functionaris voor gegevensbescherming of de** toezichthoudende autoriteiten te worden geraadpleegd over gevoelige activiteiten die mogelijk niet in overeenstemming zijn met deze verordening, en zijn voorstellen geboden om de situatie te verbeteren. Een ~~dergelijke~~ raadpleging **van de toezichthoudende autoriteit** dient ook te worden uitgevoerd in het kader van de voorbereiding van een door het nationale parlement aan te nemen maatregel of op basis van een dergelijke wettelijke maatregel, waarin de aard van de verwerking is omschreven en passende waarborgen zijn opgenomen. [Am. 47]
- (74 bis) *Effectbeoordelingen kunnen alleen van nut zijn indien voor de verwerking verantwoordelijken ervoor zorgen dat zij de oorspronkelijk erin vervatte beloften naleven. Voor de verwerking verantwoordelijken moeten daarom periodieke evaluaties inzake gegevensbescherming uitvoeren waaruit blijkt dat de ingestelde mechanismen voor gegevensverwerking in overeenstemming zijn met de in de effectbeoordeling inzake gegevensbescherming gedane toezeggingen. Verder moet blijken dat de voor de verwerking verantwoordelijke in staat is de onafhankelijke keuzes van de betrokkenen te eerbiedigen. Indien er inconsistenties uit de evaluatie blijken, dienen deze bovendien in de evaluatie te worden uitgelicht en moeten er aanbevelingen worden gedaan voor het bewerkstelligen van volledige naleving. [Am. 48]*
- (75) Wanneer de verwerking wordt uitgevoerd in de overheidssector of wanneer de verwerking in de particuliere sector ~~wordt uitgevoerd door een grote onderneming~~ **betrekking heeft op meer dan 5 000 betrokkenen binnen een periode van 12 maanden**, of wanneer de kernactiviteiten, ongeacht de grootte van de onderneming, verwerkingen omvatten **van gevoelige gegevens, of verwerkingen** die regelmatig en stelselmatig toezicht vereisen, dient iemand de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker bij te staan bij het toezicht op de interne naleving van deze verordening. **Wanneer wordt nagegaan of gegevens over een groot aantal betrokkenen worden verwerkt, moet geen rekening worden gehouden met gearchiveerde gegevens die dusdanig beperkt zijn dat ze niet vallen onder de normale toegangs- en verwerkingsactiviteiten van de voor de verwerking verantwoordelijke en niet**

Woensdag 12 maart 2014

langer kunnen worden gewijzigd. Dergelijke functionarissen voor gegevensbescherming dienen in staat te zijn hun taken en verplichtingen onafhankelijk te vervullen, of zij nu in dienst van de voor de verwerking verantwoordelijke zijn of niet **en of zij deze opdracht nu voltijds uitvoeren of niet, en ze dienen te genieten van speciale bescherming tegen ontslag. De uiteindelijke verantwoordelijkheid moet bij de leiding van een organisatie blijven berusten. De functionaris voor gegevensbescherming moet met name worden geraadpleegd voordat systemen voor de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens worden ontworpen, aangekocht, ontwikkeld en opgezet, om de beginselen van privacy by design en privacy by default te kunnen naleven.** [Am. 49]

- (75 bis) **De functionaris voor gegevensbescherming dient ten minste over de volgende kwalificaties te beschikken: brede kennis van de inhoud en toepassing van de wet inzake gegevensbescherming, met inbegrip van technische en organisatorische maatregelen en procedures; deskundig betreffende de technische vereisten voor privacy by design, privacy by default en gegevensbeveiliging; sectorspecifieke kennis in overeenstemming met de grootte van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker en de gevoeligheid van de te verwerken gegevens; het vermogen om inspecties en raadplegingen te verrichten, om documentatie te verzamelen en logbestanden te analyseren; en het vermogen om met werknemersvertegenwoordigers te werken. De voor de verwerking verantwoordelijke moet de functionaris voor gegevensbescherming de kans bieden deel te nemen aan voortgezette opleiding om de gespecialiseerde kennis te onderhouden die hij of zij nodig heeft bij de uitvoering van zijn of haar taken. Om tot functionaris voor gegevensbescherming aangewezen te worden is het niet absoluut noodzakelijk dat de respectieve functionaris zich voltijds van zijn taken kwijt.** [Am. 50]
- (76) Verenigingen en andere organen die categorieën van voor de verwerking verantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, dienen te worden aangemoedigd om, **na raadpleging van de vertegenwoordigers van de werknemers**, gedragscodes op te stellen, binnen de grenzen van deze verordening, teneinde de doeltreffende uitvoering van deze verordening in de praktijk te bevorderen, rekening houdend met het specifieke karakter van de verwerkingen in sommige sectoren. **Zulke codes moeten het voor de sector eenvoudiger maken om deze verordening na te leven.** [Am. 51]
- (77) Teneinde de transparantie en naleving van deze verordening te versterken, dient het instellen van certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en ~~merktekens~~ **gestandaardiseerde merktekens** te worden bevorderd, zodat betrokkenen snel, **betrouwbaar en controleerbaar** het beschermingsniveau van relevante producten en diensten kunnen beoordelen. **Een „Europese Gegevensbeschermingszegel” dient op Europees niveau te worden ingevoerd om vertrouwen te scheppen bij betrokkenen, alsmede rechtszekerheid te bieden aan de voor de verwerking verantwoordelijken en tegelijkertijd Europese gegevensbeschermingsnormen te exporteren zodat niet-Europese bedrijven dankzij hun certificering makkelijker toe kunnen treden tot Europese markten.** [Am. 52]
- (78) Grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens is noodzakelijk voor de ontwikkeling van het internationale handelsverkeer en de internationale samenwerking. De groei van dit verkeer brengt nieuwe uitdagingen en aandachtspunten mee met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. Wanneer persoonsgegevens echter van de Unie naar derde landen of internationale organisaties worden overgedragen, mag dit niet ten koste gaan van het beschermingsniveau waarvan personen in de Unie door deze verordening verzekerd zijn. Doorgifte naar derde landen mag in ieder geval alleen plaatsvinden in volledige overeenstemming met deze verordening.
- (79) Deze verordening doet geen afbreuk aan internationale overeenkomsten die de Unie en derde landen hebben gesloten om de doorgifte van persoonsgegevens te regelen en waarin passende waarborgen voor de betrokkenen zijn opgenomen **die zorgen voor een passende mate van bescherming van de grondrechten van burgers.** [Am. 53]
- (80) De Commissie kan besluiten, met rechtskracht voor de gehele Unie, dat bepaalde derde landen, of een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie een passend niveau van bescherming van persoonsgegevens bieden, en daarmee in de gehele Unie rechtszekerheid en eenvormigheid verschaffen ten aanzien van derde landen of internationale organisaties die geacht worden een dergelijk beschermingsniveau te bieden. ~~In zulke gevallen mogen persoonsgegevens naar de betrokken landen worden doorgegeven zonder dat verdere toestemming noodzakelijk is.~~ **De Commissie kan eveneens besluiten om, nadat zij het derde land daarvan in kennis heeft gesteld en haar beweegredenen volledig heeft toegelicht, een dergelijk besluit in te trekken.** [Am. 54]
- (81) Overeenkomstig de fundamentele waarden waarop de Unie is gegrondvest, in het bijzonder de bescherming van de mensenrechten, dient de Commissie bij haar beoordeling van het derde land in aanmerking te nemen in welke mate de rechtsstaat, de toegang tot de rechter en de internationale mensenrechtennormen in het derde land worden geëerbiedigd.

Woensdag 12 maart 2014

- (82) De Commissie kan tevens besluiten dat een derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt. **Wetgeving die voorziet in extraterritoriale toegang tot in de Unie verwerkte persoonsgegevens zonder toestemming krachtens het recht van de Unie of van de lidstaat, dient te worden beschouwd als een teken van een gebrekkig beschermingsniveau.** De doorgifte van persoonsgegevens naar dat derde land dient dan te worden verboden. Er dient te worden geregeld dat er in die gevallen overleg plaatsvindt tussen de Commissie en de betrokken derde landen en internationale organisaties. [Am. 55]
- (83) Indien er geen besluit is genomen waarbij een beschermingsniveau passend wordt verklaard, dient de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker maatregelen te nemen om het ontoereikende niveau van gegevensbescherming in een derde land te verhelpen door middel van passende waarborgen voor de betrokkenen. Dergelijke passende maatregelen kunnen erin bestaan gebruik te maken van bindende bedrijfsvoorschriften, modelbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door de Commissie, modelbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door een toezichthoudende autoriteit of contractbepalingen die zijn goedgekeurd door een toezichthoudende autoriteit. ~~of andere geschikte en evenredige maatregelen die gerechtvaardigd zijn in het licht van alle omstandigheden van een gegevensbewerking of een reeks van gegevensbewerkingen en die zijn goedgekeurd door een toezichthoudende autoriteit~~ **Deze passende waarborgen moeten de eerbiediging van de rechten van betrokkenen handhaven op een manier die passend is voor verwerkingen binnen de EU, in het bijzonder met betrekking tot doelbinding, recht tot toegang, rectificatie, uitwissing en schadevergoeding. Deze waarborgen moeten met name zorgen voor de naleving van de beginselen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, de rechten van de betrokkene waarborgen, zorgen voor effectieve vorderingsmechanismen, zorgen voor de naleving van de beginselen inzake privacy by design en by default en het bestaan van een functionaris voor gegevensbescherming verzekeren.** [Am. 56]
- (84) Dat de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker kan gebruikmaken van modelbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door de Commissie of een toezichthoudende autoriteit, dient niet in te houden dat hij de modelbepalingen inzake gegevensbescherming niet in een bredere overeenkomst mag opnemen of geen andere bepalingen **of bijkomende waarborgen** mag toevoegen, mits deze niet direct of indirect in tegenspraak zijn met de door ~~de Commissie of~~ een toezichthoudende autoriteit vastgestelde standaardcontractbepalingen en geen afbreuk doen aan de grondrechten of fundamentele vrijheden van de betrokkenen. **De door de Commissie vastgestelde modelbepalingen inzake gegevensbescherming kunnen betrekking hebben op verschillende situaties, met name op overdrachten van voor de verwerking verantwoordelijken die in de Unie gevestigd zijn naar voor de verwerking verantwoordelijken die buiten de Unie gevestigd zijn en van voor de verwerking verantwoordelijken die in de Unie gevestigd zijn naar verwerkers, met inbegrip van subverwerkers, die buiten de Unie gevestigd zijn. Voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers moeten worden aangemoedigd om nog striktere waarborgen te bieden via bijkomende contractuele verplichtingen die de standaardclausules inzake gegevensbescherming aanvullen.** [Am. 57]
- (85) Een bedrijfsconcern dient voor zijn internationale doorgiften uit de Unie naar organisaties binnen hetzelfde bedrijfsconcern te kunnen gebruikmaken van goedgekeurde bindende bedrijfsregels, mits daarin ~~bepaalde~~ **alle** essentiële beginselen en afdwingbare rechten zijn vastgelegd die passende waarborgen bieden ten aanzien van de doorgifte of categorieën van doorgiften van persoonsgegevens. [Am. 58]
- (86) Doorgifte dient mogelijk te zijn in bepaalde gevallen waarin de betrokkene daartoe toestemming heeft gegeven, wanneer de doorgifte nodig is in het kader van een overeenkomst of van een rechtsvordering, wanneer in het recht van de Unie of van de lidstaat vastgelegde gewichtige redenen van algemeen belang zulks vereisen, of wanneer het gaat om een doorgifte uit een bij de wet ingesteld register dat bedoeld is voor raadpleging door het publiek of personen met een gerechtvaardigd belang. In het laatste geval dient bij een dergelijke doorgifte niet de totaliteit van de in dit register opgenomen gegevens of categorieën gegevens te worden verstrekt en wanneer een register bedoeld is voor raadpleging door personen met een gerechtvaardigd belang, dient de doorgifte slechts plaats te vinden op verzoek van deze personen of wanneer de gegevens voor hen zijn bestemd, **waarbij ten volle rekening wordt gehouden met de belangen en de grondrechten van de betrokkene.** [Am. 59]
- (87) Deze afwijkingen dienen met name te gelden voor gegevensdoorgiften die nodig zijn op grond van gewichtige redenen van algemeen belang, zoals internationale gegevensuitwisselingen tussen mededingingsautoriteiten, belasting- of douanediens, financiële toezichthoudende autoriteiten, diensten met bevoegdheid op het gebied van de sociale zekerheid of de ~~autoriteiten~~ **volksgezondheid, of de overheidsinstellingen** belast met de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten, **waaronder de voorkoming van witwassen en de bestrijding van terrorismefinanciering.** Doorgifte van persoonsgegevens dient ook als

Woensdag 12 maart 2014

rechtmatig te worden beschouwd wanneer deze nodig is voor de bescherming van een belang dat essentieel is voor het leven van de betrokkene of dat van een andere persoon, indien de betrokkene niet in staat is zijn toestemming te geven. Het doorgeven van persoonsgegevens voor zulke belangrijke doeleinden van algemeen belang mag enkel gebeuren voor occasionele doorgiften. Alle omstandigheden van de doorgifte moeten in elk afzonderlijk geval grondig worden overwogen. [Am. 60]

- (88) ~~Doorgiften die niet als frequent of massaal kunnen worden aangemerkt, dienen ook mogelijk te zijn voor gerechtvaardigde belangen van door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, indien hij alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte heeft beoordeeld. Met betrekking tot de verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden dient rekening te worden gehouden met de gewettigde verwachting van de maatschappij dat er wordt gestreefd naar vermeerdering van kennis. [Am. 61]~~
- (89) Wanneer de Commissie niet heeft besloten of het niveau van gegevensbescherming in een derde land passend is, dient de voor de verwerking verantwoordelijke in elk geval gebruik te maken van oplossingen die de betrokkenen ook na de doorgifte van hun gegevens **op een juridisch bindende manier** verzekeren van de rechten en waarborgen die in de Unie gelden voor gegevensverwerking, **voor zover de verwerking niet massaal, steeds terugkerend en structureel is. Die verzekering dient financiële schadeloosstelling te omvatten bij verlies, onbevoegde toegang of verwerking van de gegevens en een verplichting, ongeacht de nationale wetgeving, om volledige informatie te verstrekken betreffende elke toegang tot de gegevens door overheidsinstanties in het derde land.** [Am. 62]
- (90) Sommige derde landen stellen wetten, bestuursrechtelijke bepalingen en andere rechtsvoorschriften vast waarmee wordt beoogd de gegevensverwerkingsactiviteiten van natuurlijke en rechtspersonen die onder de jurisdictie van de lidstaten vallen, rechtstreeks te regelen. De extraterritoriale toepassing van deze wetten, bestuursrechtelijke bepalingen en andere rechtsvoorschriften kan in strijd zijn met het internationaal recht en een belemmering vormen voor de bij deze verordening gegarandeerde bescherming van personen in de Unie. Doorgiften dienen alleen te kunnen plaatsvinden wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld aan doorgifte naar derde landen. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer verstrekking nodig is voor een algemeen belang dat erkend is in het Unierecht of in het recht van de lidstaat waarvan de voor de verwerking verantwoordelijke onderdaan is. Het is aan de Commissie om door middel van een gedelegeerde handeling vast te stellen wanneer er sprake is van zwaarwegende algemene belangen. **Wanneer voor de verwerking verantwoordelijken of verwerkers worden geconfronteerd met tegenstrijdige nalevingseisen tussen de jurisdictie van de Unie enerzijds en die van een derde land anderzijds, moet de Commissie ervoor zorgen dat het recht van de Unie te allen tijde prevaleert. De Commissie moet de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker richtsnoeren bieden en bijstand verlenen en het conflict omtrent de rechtsbevoegdheid met het derde land in kwestie proberen op te lossen.** [Am. 63]
- (91) Bij grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens kan het voor personen moeilijker worden om hun gegevensbeschermingsrechten uit te oefenen, met name teneinde zich te beschermen tegen onrechtmatig gebruik of onrechtmatige verstrekking van die informatie. Bovendien kan het voor toezichthoudende autoriteiten onmogelijk worden om klachten te behandelen of onderzoek te verrichten met betrekking tot activiteiten in het buitenland. Daarnaast kunnen hun mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking worden belemmerd door ontoereikende preventieve of corrigerende bevoegdheden, inconsistente rechtskaders en praktische obstakels, zoals beperkte middelen. Nauwere samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming dient daarom te worden bevorderd met het oog op de uitwisseling van informatie met soortgelijke instanties in het buitenland.
- (92) Het is voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens van wezenlijk belang dat in elke lidstaat een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld die haar taken volstrekt onafhankelijk uitvoert. De lidstaten hebben de mogelijkheid om in overeenstemming met hun constitutionele, organisatorische en bestuurlijke structuur meer dan één toezichthoudende autoriteit in te stellen. **Een autoriteit dient te beschikken over passende financiële en personele middelen om haar opdracht volledig te vervullen, rekening houdend met de omvang van de bevolking en het volume van de verwerking van persoonsgegevens.** [Am. 64]
- (93) Wanneer een lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten instelt, dient die lidstaat bij wet mechanismen in te stellen om ervoor te zorgen dat de toezichthoudende autoriteiten effectief deelnemen aan de conformiteitstoetsing. De betrokken lidstaat dient met name de toezichthoudende autoriteit aan te wijzen die optreedt als enig contactpunt voor de effectieve deelname van die autoriteiten aan de toetsing, teneinde een vlotte en soepele samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten, het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie te verzekeren.

Woensdag 12 maart 2014

- (94) Iedere toezichthoudende autoriteit dient te beschikken over passende financiële en personele middelen, **met bijzondere aandacht voor de passende technische en juridische vaardigheden van het personeel**, en de huisvesting en infrastructuur die noodzakelijk zijn om haar taken, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand en samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten in de Unie, effectief uit te voeren. [Am. 65]
- (95) De algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit dienen in elke lidstaat bij wet te worden vastgesteld en dienen met name te bepalen dat de leden ~~hetzij door het parlement, hetzij~~ **of door de regering van de lidstaat worden benoemd, waarbij de mogelijkheid van politieke inmenging tot een minimum moet worden beperkt**, en voorschriften te bevatten inzake de persoonlijke kwalificaties van de leden, **het voorkomen van belangenverstrengeling** en de positie van de leden. [Am. 66]
- (96) De toezichthoudende autoriteiten dienen toezicht te houden op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en bij te dragen tot de consequente toepassing daarvan in de gehele Unie, teneinde natuurlijke personen te beschermen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de interne markt te vergemakkelijken. Daartoe dienen de toezichthoudende autoriteiten met elkaar en met de Commissie samen te werken.
- (97) Wanneer de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in ~~de~~ Unie in meer dan één lidstaat plaatsvindt, dient één enkele toezichthoudende autoriteit, ~~bevoegd te zijn~~ **het voorkomen van belangenvermenging voor en als de uitoefening van autoriteit die verantwoordelijk is voor** het toezicht op de ~~activiteiten van de~~ voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in de hele Unie en de daarmee samenhangende besluiten te nemen, teneinde de consequente toepassing van de richtlijn te bevorderen, rechtszekerheid te bieden en de administratieve belasting voor dergelijke voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers te verminderen. [Am. 67]
- (98) De ~~bevoegde~~ **leidende** autoriteit die een dergelijk éénloketsysteem aanbiedt, dient de toezichthoudende autoriteit te zijn van de lidstaat waar de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker zijn belangrijkste vestiging heeft **of zijn vertegenwoordiger. Het Europees Comité voor gegevensbescherming kan via de conformiteits-toetsing in bepaalde gevallen op vraag van een bevoegde autoriteit de hoofdautoriteit aanwijzen.** [Am. 68]
- (98 bis) **Betrokkenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt door een voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker in een andere lidstaat, moeten de mogelijkheid hebben zich tot de toezichthoudende autoriteit van hun keuze te richten. De hoofdautoriteit voor de gegevensbescherming moet haar activiteiten met die van de andere betrokken autoriteiten coördineren.** [Am. 69]
- (99) Hoewel deze verordening ook van toepassing is op de activiteiten van nationale gerechtelijke instanties, dient de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteiten zich niet uit te strekken tot de verwerking van persoonsgegevens door die instanties in het kader van hun gerechtelijke taken, zulks om de onafhankelijkheid van de rechter bij de uitvoering van gerechtelijke taken te vrijwaren. Deze ontheffing dient echter strikt beperkt te blijven tot daadwerkelijke gerechtelijke activiteiten in het kader van rechtszaken en niet te gelden voor andere activiteiten die rechters overeenkomstig het nationale recht verrichten.
- (100) Met het oog op een consequent toezicht en de eenvormige handhaving van deze richtlijn in de gehele Unie dienen de toezichthoudende autoriteiten in alle lidstaten dezelfde taken en effectieve bevoegdheden te hebben, waaronder de bevoegdheid om onderzoek te verrichten en juridisch bindend op te treden, besluiten te nemen en sancties op te leggen, in het bijzonder bij klachten van personen, alsook de bevoegdheid om in rechte op te treden. De toezichthoudende autoriteiten dienen hun onderzoeksbevoegdheden met betrekking tot toegang tot lokalen uit te oefenen conform het Unierecht en het recht van de lidstaten. Dit geldt met name voor de verplichting van voorafgaande toestemming van een rechterlijke instantie.
- (101) Iedere toezichthoudende autoriteit dient kennis te nemen van klachten die door een betrokkene **of een vereniging die optreedt in het algemeen belang** zijn ingediend en de zaak te onderzoeken. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, heeft een voor het specifieke geval passende reikwijdte en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene **of de vereniging** binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient de betrokkene tussentijdse informatie te worden verstrekt. [Am. 70]

Woensdag 12 maart 2014

- (102) De toezichthoudende autoriteiten dienen bij voorlichtingsactiviteiten voor het publiek specifieke maatregelen te nemen voor de voor de verwerking verantwoordelijken en de verwerkers.
- (103) De toezichthoudende autoriteiten dienen elkaar wederzijdse bijstand te verlenen bij de uitvoering van hun taken met het oog op de conformiteit van de toepassing en handhaving van deze verordening binnen de interne markt.
- (104) Iedere toezichthoudende autoriteit dient het recht te hebben om deel te nemen aan gezamenlijke operaties van toezichthoudende autoriteiten. Iedere aangezochte toezichthoudende autoriteit dient verplicht te zijn binnen een vastgestelde termijn op het verzoek te reageren.
- (105) Om te verzekeren dat deze verordening in de gehele Unie consequent wordt toegepast, dient een conformiteitstoetsing te worden vastgesteld voor samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten en met de Commissie. Deze toetsing dient met name te worden toegepast wanneer een toezichthoudende autoriteit voornemens is een maatregel te nemen inzake verwerkingen die betrekking hebben op het aanbieden van goederen of diensten aan betrokkenen in meerdere lidstaten of op het toezicht op dergelijke betrokkenen, of die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het vrije verkeer van persoonsgegevens. Het dient ook van toepassing te zijn wanneer een toezichthoudende autoriteit of de Commissie verzoekt om de aangelegenheid aan de conformiteitstoetsing te onderwerpen. **Bovendien dienen de betrokkenen het recht te hebben een consequente toepassing te eisen indien zij van oordeel zijn dat een door een gegevensbeschermingsautoriteit van een lidstaat genomen maatregel niet aan het criterium van een consequente toepassing voldoet.** Deze toetsing dient geen afbreuk te doen aan maatregelen die de Commissie kan nemen in de uitoefening van de bevoegdheden die haar bij de Verdragen zijn toegekend. [Am. 71]
- (106) Bij de toepassing van de conformiteitstoetsing dient het Europees Comité voor gegevensbescherming binnen een bepaalde termijn een advies uitbrengen, indien een gewone meerderheid van stemmen van zijn leden daartoe beslist of indien een toezichthoudende autoriteit of de Commissie daarom verzoekt.
- (106 bis) **Om ervoor te zorgen dat deze verordening consistent wordt toegepast, kan het Europees Comité voor gegevensbescherming in afzonderlijke gevallen een besluit vaststellen dat bindend is voor de bevoegde toezichthoudende autoriteiten.** [Am. 72]
- ~~(107) Teneinde ervoor te zorgen dat de bepalingen van deze verordening worden nageleefd, kan de Commissie hierover een advies uitbrengen of een besluit vaststellen waarbij de toezichthoudende autoriteit wordt verplicht haar ontwerpmaatregel in te trekken.~~ [Am. 73]
- (108) Er kan dringend moeten worden opgetreden om de belangen van de betrokkenen te beschermen, met name wanneer het gevaar bestaat dat de handhaving van een recht van een betrokkene aanzienlijk zou kunnen worden belemmerd. Derhalve dient een toezichthoudende autoriteit de mogelijkheid te hebben om bij het verrichten van de conformiteitstoetsing voorlopige maatregelen met een bepaalde geldigheidsduur vast te stellen.
- (109) De verrichting van deze toetsing dient een voorwaarde te zijn voor de rechtsgeldigheid en handhaving van het betrokken besluit door een toezichthoudende autoriteit. In andere gevallen van grensoverschrijdende relevantie kunnen de betrokken toezichthoudende autoriteiten op bilaterale of multilaterale basis wederzijdse bijstand en gezamenlijke onderzoeken uitvoeren zonder dat de conformiteitstoetsing hoeft te worden verricht.
- (110) Op het niveau van de Unie dient een Europees Comité voor gegevensbescherming te worden ingesteld. Dit comité dient de bij artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG opgerichte Groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens te vervangen. Het dient te bestaan uit de hoofden van de toezichthoudende autoriteit van iedere lidstaat en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. ~~De Commissie dient deel te nemen aan zijn activiteiten.~~ Het Europees Comité voor gegevensbescherming dient bij te dragen tot de consistente toepassing van deze richtlijn in de Unie, onder meer door de ~~Commissie~~ **instellingen van de Unie** advies te verlenen en de samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten in de Unie, **met inbegrip van de coördinatie van gezamenlijke operaties**, te bevorderen. Het Europees Comité voor gegevensbescherming dient bij de uitvoering van zijn taken onafhankelijk op te treden. **Het Europees Comité voor gegevensbescherming dient de dialoog met de betrokken belanghebbenden, zoals verenigingen van betrokkenen, consumentenorganisaties, voor de verwerking verantwoordelijken en andere relevante belanghebbenden en deskundigen, te versterken.** [Am. 74]

Woensdag 12 maart 2014

- (111) ~~Iedere betrokkene dient~~ **Betrokkenen dienen** het recht te hebben om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat en een **effectief** beroep in rechte in te stellen **overeenkomstig artikel 47 van het Handvest**, indien ~~hij meent~~ **indien zij menen** dat inbreuk is gemaakt op ~~zijn~~ **hun** rechten uit hoofde van deze verordening of indien de toezichthoudende autoriteit niet optreedt naar aanleiding van een klacht of indien deze niet optreedt wanneer zulk optreden noodzakelijk is ter bescherming van de rechten van de betrokkene. [Am. 75]
- (112) Alle organen, organisaties of verenigingen die ~~de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel hebben~~ **handelen in het algemeen belang** en die volgens het recht van een lidstaat zijn opgericht, dienen het recht te hebben om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit ~~of namens betrokkenen, door wie zij naar behoren zijn gemachtigd met hun toestemming, of~~ het recht op beroep in rechte uit te oefenen **en indien ze hiervoor gemachtigd zijn door de betrokkene, of** om onafhankelijk van een klacht van een betrokkene zelf een klacht in te dienen indien zij menen dat zich een inbreuk op ~~persoonsgegevens~~ **deze verordening** heeft voorgedaan. [Am. 76]
- (113) Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon dient het recht te hebben om tegen hem betreffende besluiten van een toezichthoudende autoriteit een beroep in rechte in te stellen. Een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit moet worden ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de toezichthoudende autoriteit gevestigd is.
- (114) Teneinde de juridische bescherming van de betrokkene te beschermen wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit is gevestigd in een andere lidstaat dan die waar de betrokkene woont, kan de betrokkene alle organen, organisaties of verenigingen die ~~de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen handelen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel hebben~~, vragen om namens hem **in het algemeen belang, machtigen om in** de andere lidstaat tegen de bevoegde toezichthoudende autoriteit een vordering in te stellen. [Am. 77]
- (115) Wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit in een andere lidstaat is gevestigd en niet optreedt of onvoldoende maatregelen heeft getroffen naar aanleiding van een klacht, kan de betrokkene de toezichthoudende autoriteit van de lidstaat waar hij gewoonlijk verblijft, verzoeken om tegen die bevoegde toezichthoudende autoriteit een vordering in te stellen bij de bevoegde gerechtelijke instantie in de andere lidstaat. **Dit is niet van toepassing op personen die niet in de EU verblijven.** De beslissing of het passend is om gevolg te geven aan het verzoek, is aan de aangezochte toezichthoudende autoriteit en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. [Am. 78]
- (116) Voor procedures tegen een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker dient de verzoeker te kunnen kiezen om de zaak aanhangig te maken bij een rechter in de lidstaat waar de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft, ~~of of, in geval van verblijf in de Unie~~, dit te doen in de lidstaat waar de betrokkene woont, tenzij de voor de verwerking verantwoordelijke een overheidsinstantie **van de Unie of van een lidstaat** is die krachtens overheidsbevoegdheid handelt. [Am. 79]
- (117) De rechters dienen te worden verplicht contact met elkaar op te nemen, wanneer er aanwijzingen zijn dat er parallele procedures aanhangig zijn bij rechters in andere lidstaten. De rechters dienen de mogelijkheid te hebben een zaak op te schorten indien in een andere lidstaat een parallele zaak aanhangig is. De lidstaten dienen erop toe te zien dat bij rechtsgedingen, met het oog op hun effectiviteit, snel maatregelen kunnen worden getroffen om inbreuken op deze verordening te doen eindigen of te voorkomen.
- (118) Iedere schade, **ongeacht het materiële of immateriële schade betreft**, die betrokkenen ten gevolge van een onrechtmatige verwerking kunnen lijden, moet worden vergoed door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, die **alleen** van zijn aansprakelijkheid kan worden vrijgesteld indien hij bewijst dat het schade veroorzakende feit hem niet kan worden toegerekend, **wat met name het geval is** wanneer hij aantoonst dat er sprake is van een fout van de betrokkene of van overmacht. [Am. 80]
- (119) Er moet worden voorzien in sancties jegens iedere persoon, ongeacht of deze onder het publiekrecht dan wel onder het privaatrecht valt, die deze verordening niet naleeft. De lidstaten dienen erop toe te zien dat de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn en alle maatregelen te nemen om de sancties ten uitvoer te leggen. **Voor de regels inzake sancties dienen passende procedurele waarborgen te gelden overeenkomstig de algemene beginselen van het recht van de Unie en het Handvest, met inbegrip van de beginselen met betrekking tot het recht op een effectief beroep in rechte, een eerlijke rechtsbedeling en het beginsel „ne bis in idem”.** [Am. 81]

Woensdag 12 maart 2014

(119 bis) *De lidstaten dienen bij het opleggen van sancties de passende procedurele waarborgen volledig te eerbiedigen, met inbegrip van het recht op een effectief beroep in rechte, een eerlijke rechtsbedeling en het beginsel „ne bis in idem”. [Am. 82]*

(120) Teneinde de administratieve sancties tegen inbreuken op deze verordening te versterken en te harmoniseren dient iedere toezichthoudende autoriteit bevoegd te zijn om administratieve overtredingen te bestraffen. In deze verordening dienen de overtredingen te worden benoemd en maxima te worden vastgesteld voor de daaraan verbonden administratieve geldboeten, die evenredig moeten zijn met de betrokken situatie en per afzonderlijk geval dienen te worden bepaald, met inachtneming van met name de aard, de ernst en de duur van de inbreuk. De conformiteitstoetsing kan ook worden gebruikt met betrekking tot verschillen bij de toepassing van administratieve sancties.

(121) ~~Voor~~ **Telkens als dat nodig is, dienen voor** de verwerking van persoonsgegevens ~~voor uitsluitend journalistieke doeleinden of voor artistieke en literaire doeleinden dient te worden voorzien in~~ uitzonderingen op ~~of afwijkingen van~~ een aantal bepalingen van deze verordening **te gelden** teneinde het recht op bescherming van persoonsgegevens te verzoenen met de regels betreffende de vrijheid van meningsuiting, inzonderheid het recht om inlichtingen te ontvangen of te verstrekken, zoals dat met name bij artikel 11 van het Handvest wordt gewaarborgd. ~~Dit dient met name voor de verwerking van persoonsgegevens voor audiovisuele doeleinden en in nieuws- en persarchieven te gelden.~~ Derhalve dienen de lidstaten wettelijke maatregelen te treffen om de uitzonderingen en beperkingen vast te stellen die nodig zijn voor een juiste balans tussen deze grondrechten. De lidstaten dienen dergelijke uitzonderingen en afwijkingen vast te stellen met betrekking tot de algemene beginselen, de rechten van betrokkenen, de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker, de doorgifte van gegevens naar derde landen of internationale organisaties, de onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten en samenwerking en conformiteit, **en betreffende specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking.** Zulks mag de lidstaten er evenwel niet toe bewegen te voorzien in uitzonderingen op de andere bepalingen van deze verordening. Gelet op het belang van het recht van vrijheid van meningsuiting in elke democratische samenleving, dienen begrippen die betrekking hebben op die vrijheid, zoals journalistiek, ruim te worden uitgelegd. ~~Voor de in het kader van deze verordening vast te stellen uitzonderingen en afwijkingen dienen de lidstaten interpreteren zodat ze alle activiteiten derhalve als „journalistiek” aan te merken, indien deze activiteiten omvatten die gericht zijn op de bekendmaking aan het publiek van informatie, meningen of ideeën tot doel hebben, ongeacht het voor de doorgifte gebruikte medium, eveneens rekening houdend met de technologische ontwikkeling.~~ Het hoeft niet noodzakelijkerwijs om activiteiten van mediaondernemingen te gaan en zij kunnen met of zonder winstoogmerk worden uitgevoerd. [Am. 83]

(122) Voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid, als een speciale categorie gegevens waarvoor betere bescherming is vereist, kunnen in verband met het belang van personen en de samenleving als geheel vaak gegronde redenen worden aangevoerd, zoals met name het waarborgen van de continuïteit van grensoverschrijdende gezondheidszorg. Derhalve dient deze verordening te voorzien in geharmoniseerde voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid, met specifieke en passende waarborgen voor de bescherming van de grondrechten en de persoonsgegevens. Dit houdt ook in dat personen het recht dienen te hebben op toegang tot de persoonsgegevens betreffende hun gezondheid, zoals de gegevens in hun medische dossier, dat informatie bevat over diagnoses, onderzoeksuitslagen, beoordelingen door behandelend artsen en verrichte behandelingen en ingrepen.

(122 bis) *Een gezondheidswerker die persoonsgegevens betreffende de gezondheid verwerkt, dient waar mogelijk geanonimiseerde gegevens of gegevens onder pseudoniem te ontvangen, zodat de identiteit van de betrokkene alleen voor de huisarts of de specialist bekend is die om verwerking van die gegevens heeft verzocht. [Am. 84]*

(123) Het kan om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid nodig zijn om persoonsgegevens over gezondheid zonder toestemming van de betrokkene te verwerken. In dat verband dient „volksgezondheid” overeenkomstig de definitie van Verordening (EG) nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ van 16 december 2008 betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk te worden uitgelegd als alle elementen in verband met de gezondheid, namelijk

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk (PB L 354 van 31.12.2008, blz. 70).

Woensdag 12 maart 2014

gezondheidstoestand, inclusief morbiditeit en beperkingen, de determinanten die een effect hebben op die gezondheidstoestand, de behoeften aan gezondheidszorg, middelen ten behoeve van de gezondheidszorg, de verstrekking van en de universele toegang tot gezondheidszorg, alsmede de uitgaven voor en de financiering van de gezondheidszorg, en de doodsoorzaken. ~~Dergelijke verwerking van persoonsgegevens over gezondheid om redenen van algemeen belang mag er niet toe leiden dat persoonsgegevens door derden zoals werkgevers, verzekeringsmaatschappijen en banken voor andere doeleinden worden verwerkt.~~ [Am. 85]

(123 bis) *De verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid, als een bijzondere categorie gegevens, kan noodzakelijk zijn voor historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek. Daarom is in deze verordening een uitzondering opgenomen op de eis van toestemming in gevallen van onderzoek van gewichtig algemeen belang.* [Am. 86]

(124) De algemene beginselen inzake de bescherming van personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens dienen ook van toepassing te zijn op de arbeidsverhouding **en de sociale zekerheid. De lidstaten moeten Teneinde de mogelijkheid hebben de** verwerking van de persoonsgegevens van werknemers in het kader van de arbeidsverhouding **en de verwerking van persoonsgegevens voor socialezekerheidsdoeleinden** te reglementeren, ~~dienen de lidstaten de mogelijkheid hebben om, binnen de grenzen van overeenkomstig de voorschriften en minimumnormen die in deze verordening, specifieke voorschriften vast te stellen voor zijn vastgesteld. Indien de regeling van aangelegenheden betreffende de arbeidsverhouding door een overeenkomst tussen de werknemersvertegenwoordigers en de leiding van de onderneming of van de onderneming die zeggenschap uitoefent binnen een concern is voorzien in het kader van de wetgeving van de betrokken lidstaat (collectieve overeenkomst) of in overeenstemming met Richtlijn 2009/38/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, mag de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de arbeidsverhouding ook door dergelijke overeenkomst geregeld worden.~~ [Am. 87]

(125) Om rechtmatig te zijn, dient bij de verwerking van persoonsgegevens voor historisch, statistisch en wetenschappelijk onderzoek ook andere relevante wetgeving in acht te worden genomen, zoals de wetgeving inzake klinische proeven.

(125 bis) *Persoonsgegevens mogen eveneens later worden verwerkt door archiefdiensten voor wie het verzamelen, bewaren, verstrekken van informatie over, exploiteren en verspreiden van archiefstukken in het algemeen belang de hoofdtak of een wettelijke verplichting is. Het recht op bescherming van persoonsgegevens dient in de wetgeving van de lidstaten in overeenstemming te worden gebracht met de regels inzake archieven en de toegang van burgers tot administratieve informatie. De lidstaten moeten aansporen tot de uitwerking, in het bijzonder door de Europese Archiefgroep, van regels ter waarborging van de vertrouwelijkheid van gegevens ten opzichte van derden en de authenticiteit, de integriteit en de goede opslag van de gegevens.* [Am. 88]

(126) Voor de toepassing van deze verordening dient wetenschappelijk onderzoek fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en uit particuliere middelen gefinancierd onderzoek te omvatten en dient bovendien de doelstelling van de Unie uit hoofde van artikel 179, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, te weten de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruiimte, in acht te worden genomen. **De verwerking van persoonsgegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden mag er niet toe leiden dat persoonsgegevens voor andere doeleinden worden verwerkt, tenzij de betrokkene hier toestemming voor geeft of op basis van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat.** [Am. 89]

(127) Met betrekking tot de bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteiten om van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker toegang tot persoonsgegevens en tot zijn lokalen te verkrijgen, kunnen de lidstaten, binnen de grenzen van deze verordening, bij wet specifieke bepalingen vaststellen om het beroepsgeheim of andere, gelijkwaardige geheimhoudingsplichten te waarborgen, voor zover dit nodig is om het recht op bescherming van persoonsgegevens met het beroepsgeheim te verzoenen.

(128) Overeenkomstig artikel 17 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie eerbiedigt deze verordening de status die kerken en religieuze verenigingen en gemeenschappen volgens het nationaal recht in de lidstaten hebben, en doet daaraan geen afbreuk. Wanneer een kerk in een lidstaat op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening ~~uitgebreide~~ **passende** voorschriften betreffende de bescherming van

⁽¹⁾ Richtlijn 2009/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad of van een procedure in ondernemingen of concerns met een communautaire dimensie ter informatie en raadpleging van de werknemers (PB L 122 van 16.5.2009, blz. 28).

Woensdag 12 maart 2014

personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens toepast, dienen deze bestaande voorschriften derhalve van toepassing te blijven, wanneer zij met deze verordening in overeenstemming worden gebracht: ~~Dergelijke kerken en religieuze verenigingen dienen verplicht te worden om voor de instelling van een volledig onafhankelijke toezichthoudende autoriteit te zorgen. en als dusdanig worden erkend.~~ [Am. 90]

- (129) Teneinde de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, te weten het beschermen van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder hun recht op de bescherming van persoonsgegevens, en het waarborgen van het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen. Gedelegeerde handelingen dienen met name te worden vastgesteld met betrekking tot de ~~rechtmatigheid van verwerkingen; het vaststellen van de criteria en voorwaarden inzake de toestemming van kinderen; de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens; de vaststelling van de criteria en voorwaarden voor de beoordeling of verzoeken en vergoedingen in verband met de uitoefening van de rechten van de betrokkene duidelijk buitensporig zijn; de criteria en vereisten voor~~ **van op pictogrammen gebaseerde informatieverstrekking; het informeren van de betrokkene en met betrekking tot het recht van toegang; het recht om te worden vergeten en om gegevens te laten wissen; maatregelen op basis van profilering; de verklaring dat gedragscodes in overeenstemming met deze verordening zijn;** criteria en vereisten met betrekking tot de verantwoordelijkheden van de voor de verwerking verantwoordelijke en met betrekking tot privacy by design en by default; verwerkers; criteria en vereisten voor de documentatie en de beveiliging van verwerkingen; criteria en vereisten voor de vaststelling van inbreuken in verband met persoonsgegevens en voor de melding daarvan aan de toezichthoudende autoriteit, en inzake de omstandigheden waarin een inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk negatieve gevolgen voor de betrokkene heeft; de criteria en voorwaarden voor verwerkingen waarvoor een privacyeffectbeoordeling is vereist; de criteria en vereisten voor de vaststelling van grote specifieke risico's die voorafgaande raadpleging vereisen; de aanwijzing en de taken van de functionaris voor gegevensbescherming; gedragscodes; criteria en vereisten voor certificeringsmechanismen; **het passende beveiligingsniveau dat door een derde land of een internationale organisatie wordt verschaft;** criteria en vereisten voor doorgiften op grond van bindende bedrijfsvoorschriften; ~~uitzonderingen inzake doorgifte;~~ administratieve sancties; verwerking voor gezondheidsdoeleinden; **en** verwerking in het kader van de arbeidsverhouding ~~en verwerking voor historisch, statistisch en wetenschappelijk onderzoek.~~ Het is van bijzonder belang dat de Commissie ~~bij tijdens~~ haar voorbereidende werkzaamheden **passend overleg pleegt, ook toereikende raadplegingen verricht, onder meer op deskundigenniveau en in het bijzonder met het Europees Comité voor gegevensbescherming.** De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen ervoor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad. [Am. 91]

- (130) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de tenuitvoerlegging van deze verordening moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend voor: het vaststellen van modelformulieren ~~inzake voor specifieke methoden ter verkrijging van verifieerbare toestemming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van kinderen; standaardprocedures en~~ modelformulieren voor de **mededeling aan de betrokkenen betreffende de** uitoefening van ~~de hun~~ rechten ~~van betrokkenen;~~ modelformulieren voor het verstrekken van informatie aan de betrokkene, modelformulieren ~~en procedures inzake in verband met het recht op toegang, onder meer voor het meedelen van toegang; het recht van gegevensoverdraagbaarheid de persoonsgegevens aan de betrokkene;~~ modelformulieren inzake de verantwoordelijkheid van **documentatie die door de voor de verwerking verantwoordelijke voor privacy by design en by default en voor de documentatie; specifieke vereisten voor de beveiliging van de verwerking en de verwerker moet worden bijgehouden;** het standaardformaat en de standaardprocedures **modelformulier** voor de melding van een inbreuk **inbreuken** in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit en ~~de mededeling voor het documenteren van een inbreuk in verband met persoonsgegevens; en formulieren voor voorafgaande raadpleging en informatieverstrekking~~ aan de betrokkene; ~~normen en procedures voor een privacyeffectbeoordeling; formulieren en procedures voor voorafgaande toestemming en voorafgaande raadpleging; technische normen en mechanismen voor certificering; het door een derde land, een gebied of een verwerkingssector binnen dat derde land of een internationale organisatie geboden passende beschermingsniveau; niet bij EU-wetgeving toegestane verstrekkingen; wederzijdse bijstand; gezamenlijk optreden; besluiten in het kader van de conformiteitstoetsing toezichthoudende autoriteit.~~ Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU)

Woensdag 12 maart 2014

nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren ⁽¹⁾. In deze context dient de Commissie specifieke maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen in overweging te nemen. [Am. 92]

- (131) De onderzoeksprocedure dient te worden toegepast voor de vaststelling van specifieke modelformulieren : **voor specifieke methoden ter verkrijging van verifieerbare** toestemming **met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van** kinderen; ~~standaardprocedures en modelformulieren voor de mededeling aan de betrokkenen betreffende de~~ uitoefening van de **hun** rechten; ~~van betrokkenen; modelformulieren voor het verstrekken van informatie aan de betrokkene; modelformulieren en standaardprocedures inzake ; in verband met het recht op toegang, onder meer voor het mededelen van toegang; het recht van gegevensoverdraagbaarheid de persoonsgegevens aan de betrokkene; modelformulieren inzake de verantwoordelijkheid van documentatie die door de voor de verwerking verantwoordelijke voor privacy by design en by default en voor de documentatie; specifieke vereisten voor de beveiliging van de verwerking; en de verwerker moet worden bijgehouden; het standaardformaat en de standaardprocedures voor de melding van een inbreuk inbreuken in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit en de mededeling voor het documenteren van een inbreuk in verband met persoonsgegevens; voor voorafgaande raadpleging en informatieverstrekking aan de betrokkene; normen en procedures voor een privacyeffectbeoordeling; formulieren en procedures voor voorafgaande toestemming en voorafgaande raadpleging; technische normen en mechanismen voor certificering; het door een derde land, een gebied of een verwerkingssector binnen dat derde land of een internationale organisatie geboden passende beschermingsniveau; niet bij EU-wetgeving toegestane verstrekkingen; wederzijdse bijstand; gezamenlijk optreden; besluiten in het kader van de conformiteitstoetsing, toezichthoudende autoriteit, aangezien dit handelingen van algemene strekking zijn. [Am. 93]~~
- (132) ~~Wanneer een derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt en wanneer er sprake is van aan de toezichthoudende autoriteiten in het kader van de conformiteitstoetsing gemelde aangelegenheden, moet de Commissie in naar behoren gerechtvaardigde gevallen onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen, wanneer dwingende urgente redenen dat vereisen. [Am. 94]~~
- (133) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk het waarborgen van een gelijkwaardig niveau van bescherming van personen en van het vrije verkeer van gegevens in de hele Unie, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt maar vanwege de omvang en de gevolgen van de maatregelen, beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.
- (134) Richtlijn 95/46/EG dient door deze verordening te worden vervangen. Voor zover besluiten van de Commissie en door de toezichthoudende autoriteiten verleende toestemmingen zijn gebaseerd op Richtlijn 95/46/EG dienen zij echter van kracht te blijven. **Besluiten van de Commissie en toestemmingen van de toezichthoudende autoriteiten betreffende doorgiften van persoonsgegevens aan derde landen overeenkomstig artikel 41, lid 8, moeten van kracht blijven tijdens een overgangsperiode van vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening, tenzij ze door de Commissie vóór het einde van deze periode worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken. [Am. 95]**
- (135) Deze verordening dient van toepassing te zijn op alle aangelegenheden die betrekking hebben op de bescherming van grondrechten en fundamentele vrijheden in het kader van de verwerking van persoonsgegevens waarvoor de in Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ opgenomen specifieke verplichtingen met dezelfde doelstelling niet gelden, met inbegrip van de verplichtingen van de voor de verwerking verantwoordelijke en de rechten van natuurlijke personen. Om de verhouding tussen deze verordening en Richtlijn 2002/58/EG te verduidelijken, dient die richtlijn dienovereenkomstig te worden gewijzigd.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

⁽²⁾ Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PB L 201 van 31.7.2002, blz. 37).

Woensdag 12 maart 2014

- (136) Wat Noorwegen en IJsland betreft, vormt deze verordening, voor zover zij van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door bij de uitvoering van het Schengenacquis betrokken autoriteiten, een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in zin van de Overeenkomst tussen de Raad van de Europese Unie, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen inzake de wijze waarop IJsland en Noorwegen worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽¹⁾.
- (137) Wat Zwitserland betreft, vormt deze verordening, voor zover zij van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door bij de uitvoering van het Schengenacquis betrokken autoriteiten, een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop de Zwitserse Bondsstaat wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽²⁾.
- (138) Wat Liechtenstein betreft, vormt deze verordening, voor zover zij van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door bij de uitvoering van het Schengenacquis betrokken autoriteiten, een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽³⁾.
- (139) Aangezien het recht op bescherming van persoonsgegevens, zoals het Hof van Justitie heeft benadrukt, geen absolute gelding heeft, maar in relatie tot de functie ervan in de samenleving moet worden beschouwd en moet worden afgewogen tegen andere grondrechten, overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, eerbiedigt deze verordening alle grondrechten en -beginselen die in het Handvest zijn erkend en in de Verdragen zijn verankerd, met name het recht op de eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, woning en communicatie, het recht op bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst, de vrijheid van meningsuiting en van informatie, de vrijheid van ondernemerschap, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, alsook het recht op culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en doelstellingen

1. Bij deze verordening worden bepalingen vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.
2. Deze verordening beschermt de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen en met name hun recht op de bescherming van persoonsgegevens.
3. Het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie wordt niet beperkt of verboden om redenen die betrekking hebben op de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

⁽¹⁾ PB L 176 van 10.7.1999, blz. 36.⁽²⁾ PB L 53 van 27.2.2008, blz. 52.⁽³⁾ PB L 160 van 18.6.2011, blz. 21.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 2

Materiële werkingssfeer

1. Deze verordening is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde, ~~alsmede op de niet-geautomatiseerde~~ verwerking van persoonsgegevens, **ongeacht de verwerkingsmethode**, die in een bestand zijn opgenomen of die zijn bestemd daarin te worden opgenomen, **alsmede op de niet-geautomatiseerde verwerking van zulke gegevens**.
2. Deze verordening is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens:
 - a) in het kader van activiteiten die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen, ~~met name activiteiten op het gebied van nationale veiligheid;~~
 - b) ~~door de instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie;~~
 - c) door de lidstaten bij de uitvoering van activiteiten die binnen de werkingssfeer van hoofdstuk 2 van **titel V** van het Verdrag betreffende de Europese Unie vallen;
 - d) **die** door een natuurlijke **natuurlijk** persoon ~~zonder commercieel belang bij de uitoefening van zijn~~ **in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke activiteiten doeleinden wordt verricht. Deze uitzondering geldt ook voor de publicatie van persoonsgegevens wanneer redelijkerwijs kan worden aangenomen dat er zich slechts een beperkt aantal personen toegang tot zal verschaffen;**
 - e) door de bevoegde ~~autoriteiten~~ **overheidsinstanties** met het oog op de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen.
3. Deze verordening laat de toepassing van Richtlijn 2000/31/EG, met name de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van dienstverleners die als tussenpersoon optreden in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn, onverlet. **[Am. 96]**

Artikel 3

Geografisch toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in de Unie, **ongeacht of de verwerking plaatsvindt in de Unie of niet**.
2. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van **betrokkenen** in de Unie ~~wonende betrokkenen~~ door een niet in de Unie gevestigde voor de verwerking verantwoordelijke **of verwerker**, wanneer de verwerking betrekking heeft op:
 - a) het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen in de Unie, **ongeacht of die betrokkene daarvoor een vergoeding dient te betalen;** of
 - b) het observeren van ~~hun gedrag~~ **die betrokkenen**.
3. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door een voor de verwerking verantwoordelijke die niet in de Unie is gevestigd, maar in een plaats waar krachtens het internationaal publiekrecht het nationale recht van een lidstaat van toepassing is. **[Am. 97]**

Artikel 4

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) ~~„betrokkene”: een geïdentificeerde natuurlijke persoon of een natuurlijke persoon die direct of indirect, met behulp van middelen waarvan mag worden aangenomen dat zij redelijkerwijs door de voor de verwerking verantwoordelijke dan wel door een andere natuurlijke of rechtspersoon in te zetten zijn, kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer, gegevens over de verblijfplaats, een online-identificatiemiddel of een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn fysieke, fysiologische, genetische, mentale, economische, culturele of sociale identiteit.~~

Woensdag 12 maart 2014

- (2) „persoonsgegevens”: iedere informatie betreffende een **geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon** („betrokkene”); **als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, in het bijzonder aan de hand van een identificatiemiddel, zoals een naam, een identificatienummer, gegevens over de verblijfplaats, een unieke identificatiecode of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele, sociale of genderidentiteit van die persoon;**
- (2 bis) „pseudonieme gegevens”: **persoonsgegevens die niet aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, zo lang als dergelijke aanvullende informatie apart wordt bewaard en op voorwaarde dat technische en organisatorische maatregelen worden genomen om niet-koppeling te waarborgen;**
- (2 ter) „geëncrypteerde gegevens”: **persoonsgegevens die met behulp van technische beschermingsmaatregelen onbegrijpelijk zijn gemaakt voor eenieder die geen recht op toegang daartoe heeft;**
- (3) „verwerking”: elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde ~~procedures~~ **procedés**, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enigerlei andere wijze van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het wissen of vernietigen van gegevens.
- (3 bis) „profilering”: **iedere automatische wijze waarop persoonsgegevens van een persoon worden verwerkt met de bedoeling om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren of om met name zijn beroepsprestaties, economische situatie, verblijfplaats, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, betrouwbaarheid of gedrag te analyseren of te voorspellen;**
- (4) „bestand”: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd dan wel gedecentraliseerd is of verspreid op een functioneel of geografisch bepaalde wijze;
- (5) „voor de verwerking verantwoordelijke”: de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander ~~orgaan~~ **lichaam** die, respectievelijk dat, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de ~~voorwaarden en middelen~~ voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer het doel van en de ~~voorwaarden en middelen~~ voor de verwerking worden vastgesteld bij het recht van de Unie of het van de lidstaat, kan in het recht van de Unie of het recht van de lidstaat worden bepaald wie de voor de verwerking verantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;
- (6) „verwerker”: de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander orgaan die, respectievelijk dat ten behoeve van de voor de verwerking verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;
- (7) „ontvanger”: de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander orgaan aan wie, respectievelijk waaraan de gegevens worden meegedeeld;
- (7 bis) „~~derde~~”: **de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander lichaam, niet zijnde de betrokkene, noch de voor de verwerking verantwoordelijke, noch de verwerker, noch de personen die onder rechtstreeks gezag van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker gemachtigd zijn om de gegevens te verwerken;**
- (8) „toestemming van de betrokkene”: elke vrije, specifieke, op informatie berustende en uitdrukkelijke wilsuiting waarmee de betrokkene, door middel van hetzij een verklaring hetzij een ondubbelzinnige actieve handeling aanvaardt dat hem of haar betreffende persoonsgegevens worden verwerkt;
- (9) „inbreuk in verband met persoonsgegevens”: ~~een inbreuk op de beveiliging met de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot de doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens, hetzij per ongeluk hetzij onrechtmatig tot gevolg;~~
- (10) „genetische gegevens”: ~~alle gegevens, van welke aard ook, over~~ **persoonsgegevens met betrekking tot de overgeërfd** of tijdens de vroege prenatale ontwikkeling verkregen **genetische** kenmerken van een persoon **zoals aangetoond middels een analyse van een biologisch monster van het individu in kwestie, in het bijzonder van desoxyribonucleïnezuur (DNA) of ribonucleïnezuur (RNA) of andere elementen waarmee soortgelijke informatie verkregen kan worden;**

Woensdag 12 maart 2014

- (11) „biometrische gegevens”: alle ~~gegevens~~ **persoonsgegevens** met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragskenmerken van een persoon op grond waarvan de eenduidige kenmerking van die persoon mogelijk is, zoals afbeeldingen van het gezicht of dactyloscopische gegevens;
- (12) „gegevens over gezondheid”: ~~alle informatie~~ **persoonsgegevens** over de fysieke of mentale gezondheid van een persoon, of over de verlening van een gezondheidsdienst aan een persoon;
- (13) „belangrijkste vestiging”: ~~met betrekking tot de~~ **plaats van vestiging in de Unie van de onderneming of groep van ondernemingen, ongeacht of het de** voor de verwerking verantwoordelijke ~~of de plaats van vestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke in de Unie~~ **verwerker betreft**, waar de voornaamste besluiten over het doel van en de voorwaarden en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden genomen. ~~wanneer in de Unie geen besluiten over het doel van of de voorwaarden en middelen~~ **Daarbij kan onder meer rekening worden gehouden met de volgende criteria: de vestigingsplaats van de hoofdzetel van de** voor de verwerking van persoonsgegevens worden genomen, is de belangrijkste vestiging de plaats waar de voornaamste gegevensverwerking in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke in of de Unie plaatsvindt. Met betrekking tot de verwerker is de „belangrijkste verwerker; **de vestigingsplaats van de meest aangewezen entiteit binnen een groep van ondernemingen in termen van managementfuncties en administratieve verantwoordelijkheden om de bepalingen van deze verordening toe te passen en te handhaven; de vestigingsplaats waar de daadwerkelijke en feitelijke beheersactiviteiten worden uitgeoefend die bepalend zijn voor de gegevensverwerking door een vaste** vestiging; ~~de plaats waar zich zijn centrale administratie in de Unie bevindt;~~
- (14) „vertegenwoordiger”: elke in de Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die uitdrukkelijk door de voor de verwerking verantwoordelijke als zodanig is aangewezen, die ~~namens de voor de verwerking verantwoordelijke handelt en die door de toezichhoudende autoriteiten en andere instanties~~ **vertegenwoordigt** in de Unie in plaats van de voor de verwerking verantwoordelijke kan worden aangesproken in verband met de verplichtingen van de voor de verwerking verantwoordelijke uit hoofde van deze verordening;
- (15) „onderneming”: iedere entiteit die zich bezighoudt met een economische activiteit, ongeacht de rechtsvorm van die entiteit, met inbegrip derhalve van met name natuurlijke en rechtspersonen, personenvennootschappen of verenigingen die regelmatig een economische activiteit uitoefenen;
- (16) „groep van ondernemingen”: een onderneming die zeggenschap uitoefent en de ondernemingen waarover die zeggenschap wordt uitgeoefend;
- (17) „bindende bedrijfsvoorschriften”: beleid inzake de bescherming van persoonsgegevens tot inachtneming waarvan een op het grondgebied van een lidstaat of de Unie gevestigde voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker zich heeft verplicht voor de doorgifte of een reeks van doorgiften van persoonsgegevens binnen een groep van ondernemingen naar een voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker in een of meer derde landen;
- (18) „kind”: iedere persoon die jonger is dan achttien jaar;
- (19) „toezichhoudende autoriteit”: een door een lidstaat overeenkomstig artikel 46 ingestelde overheidsinstantie. **[Am. 98]**

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN

Artikel 5

Beginselen inzake de verwerking van persoonsgegevens

De persoonsgegevens ~~moeten~~:

- a) worden verwerkt op een wijze die rechtmatig, eerlijk en transparant is ten opzichte van de betrokkene (**rechtmatigheid, eerlijkheid en transparantie**);
- b) **worden** voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden ~~worden~~ verzameld en mogen vervolgens niet op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (**doelbinding**);
- c) **zijn** adequaat en ter zake dienend ~~zijn~~ en **blijven** beperkt ~~blijven~~ tot datgene wat minimaal nodig is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt; zij worden alleen verwerkt wanneer en voor zolang als de doeleinden niet zouden kunnen worden verwezenlijkt door het verwerken van andere gegevens dan persoonsgegevens (**minimale gegevensverwerking**);

Woensdag 12 maart 2014

- d) juist zijn en worden **zo nodig** bijgewerkt; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren (**juistheid**);
- e) **worden** niet langer in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen **direct of indirect** te identificeren, ~~worden~~ bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de gegevens uitsluitend voor ~~historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden~~ **historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek of ten behoeve van archivering** worden verwerkt overeenkomstig de bepalingen en voorwaarden van ~~artikel de artikelen~~ 83 en **83 bis en** mits periodiek wordt beoordeeld of de gegevens nog steeds opgeslagen moeten blijven **en voor zover er passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de toegang tot de gegevens te beperken voor uitsluitend deze doeleinden (minimale opslag)**;
- e bis)* **worden dusdanig verwerkt dat de betrokkene in staat is zijn rechten daadwerkelijk uit te oefenen (doeltreffendheid)**;
- e ter)* **worden met gebruikmaking van gepaste technische of organisatorische middelen op een dusdanige manier verwerkt dat wordt gezorgd voor bescherming tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking alsook tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit)**;
- f) worden verwerkt onder de verantwoordelijkheid van de voor de verwerking verantwoordelijke, die ervoor zorgt en ~~aantoon~~ **kan aantonen dat de** verwerking voldoet aan de bepalingen van deze verordening (**verantwoordingsplicht**). [Am. 99]

Artikel 6

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking van persoonsgegevens is alleen rechtmatig wanneer en voor zover ten minste van een van de volgende gevallen sprake is:
 - a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
 - b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor het nemen van precontractuele maatregelen op verzoek van de betrokkene;
 - c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting van de voor de verwerking verantwoordelijke;
 - d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene te beschermen;
 - e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of een taak die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de voor de verwerking verantwoordelijke is opgedragen;
 - f) de verwerking is noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de voor de verwerking verantwoordelijke **of, in geval van verstrekking, van de derden waaraan de gegevens worden verstrekt, en voldoet aan de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn of haar verhouding met de voor de verwerking verantwoordelijke**, mits het belang of de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens noodzakelijk, niet boven ~~dat belang~~ **dergelijke belangen** prevaleren, ~~met name wanneer de betrokkene een kind is~~. Dit is niet van toepassing op de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.
2. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden is rechtmatig mits de in artikel 83 genoemde voorwaarden en waarborgen in acht worden genomen.
3. In de grondslag voor de in lid 1, onder c) en e), bedoelde verwerking moet worden voorzien in:
 - a) het recht van de Unie, of

Woensdag 12 maart 2014

- b) het recht van de lidstaat waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke onderworpen is.

Het recht van de lidstaat moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang of noodzakelijk zijn om de rechten en vrijheden van anderen te beschermen, de wezenlijke inhoud van het recht op de bescherming van persoonsgegevens eerbiedigen en evenredig zijn aan het nagestreefde rechtmatige doel. **Binnen de grenzen van deze verordening mag de rechtmatigheid van de verwerking in het recht van de lidstaat in detail worden geregeld, in het bijzonder met betrekking tot de voor de verwerking verantwoordelijken, het doel en de doelbinding van de verwerking, de aard van de gegevens en de betrokkenen, de verwerkingsactiviteiten en -procedures, de ontvangers en de duur van de opslag.**

4. ~~Wanneer het doel van verdere verwerking niet verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, moet de verwerking minstens in een van de in lid 1, onder a) tot en met e), genoemde gronden een rechtsgrondslag hebben. Dit is met name van toepassing op iedere wijziging van de clausules en algemene voorwaarden van een overeenkomst.~~

5. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de in lid 1, onder f), bedoelde voorwaarden, voor diverse sectoren en situaties op het gebied van gegevensverwerking, onder meer ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot kinderen. [Am. 100]~~

Artikel 7

Voorwaarden voor toestemming

1. ~~De~~ **Wanneer de verwerking plaatsvindt op basis van toestemming, moet de** voor de verwerking verantwoordelijke ~~moet~~ kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens voor welbepaalde doeleinden.

2. Wanneer de betrokkene zijn toestemming ~~moet geven~~ **geeft** in het kader van een schriftelijke verklaring die ook op een andere aangelegenheid betrekking heeft, moet het vereiste van toestemming duidelijk afzonderlijk van deze andere aangelegenheid worden weergegeven. **Bepalingen betreffende de toestemming van de betrokkene die gedeeltelijk op deze verordening inbreuk maken, zijn volledig nietig.**

3. ~~De~~ **Niettegenstaande andere rechtsgronden voor de verwerking, heeft de** betrokkene ~~heeft~~ het recht zijn toestemming te allen tijde in te trekken. De intrekking van de toestemming laat de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan, onverlet. **Het is even eenvoudig om toestemming in te trekken als om toestemming te geven. De betrokkene wordt er door de voor de verwerking verantwoordelijke van op de hoogte gebracht indien de intrekking van de toestemming kan leiden tot de beëindiging van de geleverde diensten of van de betrekkingen met de voor de verwerking verantwoordelijke.**

4. ~~Toestemming biedt geen rechtsgrondslag voor verwerking wanneer er een aanzienlijke onevenwichtigheid bestaat tussen de positie van de betrokkene en die van de~~ **is aan het doel gebonden en is niet meer geldig van zodra het doel wegvalt of wanneer de verwerking van persoonsgegevens niet langer noodzakelijk is voor de uitvoering van het doel waarvoor ze oorspronkelijk werden verzameld. De uitvoering van een overeenkomst of de verlening van een dienst worden niet als voorwaarde gesteld voor de toestemming voor de verwerking verantwoordelijke of het gebruik van gegevens die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de overeenkomst of de verlening van de dienst overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder b).** [Am. 101]

Artikel 8

Verwerking van persoonsgegevens van kinderen

1. In geval van het rechtstreeks aanbieden van **goederen of** diensten ~~van de informatiemaatschappij~~ aan kinderen is de verwerking van persoonsgegevens van een kind jonger dan 13 jaar in het kader van deze verordening slechts rechtmatig wanneer en voor zover de ouder of ~~voord~~ **wettelijk vertegenwoordiger** van het kind daartoe toestemming heeft gegeven of machtiging tot toestemming heeft verleend. Met inachtneming van de beschikbare technologie doet de voor de verwerking verantwoordelijke dat wat redelijkerwijze van hem kan worden verwacht om ~~verifieerbare~~ **dergelijke** toestemming te verkrijgen **verifiëren zonder anders nodeloze verwerking van persoonsgegevens met zich mee te brengen.**

Woensdag 12 maart 2014

1 bis. *De informatie die aan kinderen, ouders en wettelijke vertegenwoordigers wordt verstrekt om toestemming te verlenen, met inbegrip van informatie betreffende het verzamelen en gebruiken van persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke, moet in duidelijke en op de doelgroep afgestemde taal worden verschaft.*

2. Lid 1 laat het algemene overeenkomstenrecht van de lidstaten, zoals de regels inzake de geldigheid, de totstandkoming of de gevolgen van een overeenkomst ten opzichte van een kind, onverlet.

3. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de~~ **Aan het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt de taak toevertrouwd om richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken voor de** methoden ter verkrijging van de in lid 1 bedoelde ~~verifieerbare~~ **verificatie van** toestemming. Daarbij neemt de Commissie specifieke maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen in overweging **als bedoeld in lid 1, in overeenstemming met artikel 66.**

4. ~~De Commissie kan standaardformulieren vaststellen voor specifieke methoden ter verkrijging van de in lid 1 bedoelde verifieerbare toestemming. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.~~ **[Am. 102]**

Artikel 9

~~Verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens~~ **Bijzondere gegevenscategorieën**

1. De verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religie of **filosofische** overtuiging, **seksuele gerichtheid** of **genderidentiteit**, of het lidmaatschap **of de activiteiten** van een vakvereniging blijkt, en de verwerking van genetische **of biometrische** gegevens of gegevens over gezondheid of seksueel gedrag, **of administratieve sancties, uitspraken**, strafrechtelijke **feiten, verdenkingen**, veroordelingen of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen, zijn verboden.

2. Lid 1 is niet van toepassing ~~wanneer~~ **indien**:

a) de betrokkene **voor één of meerdere welbepaalde doeleinden** toestemming heeft gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens, mits aan de voorwaarden van de **artikelen 7 en 8** is voldaan en het recht van de Unie of het recht van de lidstaat niet bepaalt dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven; of

a bis) de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene; of

b) de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de voor de verwerking verantwoordelijke op het gebied van arbeidsrecht, voor zover zulks is toegestaan bij het recht van de Unie of het recht van de lidstaat **of collectieve overeenkomsten** en deze adequate garanties **biedt voor de grondrechten en de belangen van de betrokkene, zoals het recht op non-discriminatie, bieden, onverminderd de in artikel 82 bedoelde voorwaarden en waarborgen;** of

c) de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon indien de betrokkene lichamelijk of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven; of

d) de verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met de nodige waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar streefdoelen regelmatig contact met haar onderhouden, en de gegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt; of

e) de verwerking betrekking heeft op persoonsgegevens die duidelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt; of

Woensdag 12 maart 2014

- f) de verwerking noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte; of
- g) de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van **gewichtig** algemeen belang, op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat **dat evenredig dient te zijn aan het nagestreefde rechtmatige doel en de wezenlijke inhoud van het recht op de bescherming van persoonsgegevens eerbiedigt** en waarbij passende maatregelen worden vastgesteld ter bescherming van de ~~gerechtvaardigde~~ **grondrechten en belangen** van de betrokkene, of
- h) de verwerking van gegevens over gezondheid noodzakelijk is voor gezondheidsdoeleinden, mits de in artikel 81 genoemde voorwaarden en waarborgen in acht worden genomen; of
- i) de verwerking noodzakelijk is voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, mits de in artikel 83 genoemde voorwaarden en waarborgen in acht worden genomen; of
- i bis) de verwerking noodzakelijk is voor archiefdiensten, mits de in artikel 83 bis genoemde voorwaarden en waarborgen in acht worden genomen; of**
- j) de verwerking van gegevens betreffende ~~strafrechtelijke~~ **administratieve sancties, uitspraken, strafbare feiten, veroordelingen** of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen wordt uitgevoerd onder toezicht van de overheid of wanneer de verwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting van de voor de verwerking verantwoordelijke na te komen of voor de vervulling van een taak om gewichtige redenen van algemeen belang, en voor zover zulks is toegestaan bij het recht van de Unie of het recht van de lidstaat en dit recht passende garanties biedt **voor de grondrechten en belangen van de betrokkene**. Een ~~volledig~~ register van strafrechtelijke veroordelingen mag alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

~~3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria, de voorwaarden en de passende garanties~~ **Aan het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt de taak toevertrouwd om richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken voor de verwerking van de in lid 1 genoemde bijzondere categorieën persoonsgegevens en de in lid 2 vastgestelde uitzonderingen, in overeenstemming met artikel 66.** [Am. 103]

Artikel 10

Verwerking waarbij identificatie niet mogelijk is

1. Wanneer de door de voor de verwerking verantwoordelijke **of verwerker** verwerkte gegevens het voor hem niet mogelijk maken een natuurlijke persoon **direct of indirect** te identificeren **of enkel bestaan uit pseudonieme gegevens, verwerkt of verkrijgt hij, is hij niet verplicht om**, uitsluitend om aan een bepaling van deze verordening te voldoen, **geen** aanvullende informatie ~~te verkrijgen~~ ter identificatie van de betrokkene.
2. **Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke omwille van lid 1 niet in staat is te voldoen aan een bepaling van deze verordening, is hij niet gehouden die specifieke bepaling van deze verordening na te leven. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke als gevolg hiervan niet in staat is om te voldoen aan een verzoek van de betrokkene, brengt hij de betrokkene hiervan op de hoogte.** [Am. 104]

Artikel 10 bis

Algemene beginselen betreffende de rechten van de betrokkene

1. **De bescherming van gegevens is gebaseerd op volkomen duidelijke rechten voor de betrokkene die de voor de verwerking verantwoordelijke moet eerbiedigen. De bepalingen van deze verordening zijn erop gericht deze rechten te versterken, verduidelijken, waarborgen en waar nodig te codificeren.**

Woensdag 12 maart 2014

2. *Dergelijke rechten omvatten onder meer de verstrekking van duidelijke en gemakkelijk te begrijpen informatie over de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens, de rechten van toegang, rectificatie en uitwissing van zijn of haar persoonsgegevens, het recht om gegevens te verkrijgen, het recht om bezwaar te maken tegen profilering, het recht om bezwaar te maken bij de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit en om gerechtelijke procedures aan te spannen om zijn of haar rechten af te dwingen evenals het recht op schadevergoeding ten gevolge van een onrechtmatige verwerking. Dergelijke rechten worden in het algemeen kosteloos uitgeoefend. De voor de verwerking verantwoordelijke reageert binnen een redelijke termijn op verzoeken van de betrokkene. [Am. 105]*

HOOFDSTUK III

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

AFDELING 1

TRANSPARANTIE EN MODALITEITEN

Artikel 11

Transparante informatieverstrekking en communicatie

1. Het beleid van de voor de verwerking verantwoordelijke met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en de uitoefening van de rechten van de betrokkene dient **beknopt**, transparant, **duidelijk** en eenvoudig toegankelijk te zijn.
2. De voor de verwerking verantwoordelijke verschaft de betrokkene in begrijpelijke vorm alle informatie en mededelingen over de verwerking van persoonsgegevens, waarbij duidelijke en eenvoudige, ~~aan de betrokkene aangepaste taal~~ wordt gebruikt, met name in geval van informatie die specifiek voor kinderen is bedoeld. [Am. 106]

Artikel 12

Procedures en mechanismen voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene

1. ~~De voor de verwerking verantwoordelijke stelt procedures vast voor het verstrekken van de in artikel 14 bedoelde informatie en voor de uitoefening van de in artikel 13 en de artikelen 15 tot en met 19 genoemde rechten van de betrokkene. De voor de verwerking verantwoordelijke zorgt met name voor mechanismen die het verzoek om de in de artikel 13 en de artikelen 15 tot en met 19 bedoelde acties vereenvoudigen.~~ Wanneer persoonsgegevens geautomatiseerd worden verwerkt, zorgt de voor de verwerking verantwoordelijke ook voor middelen om verzoeken **waar mogelijk** elektronisch in te dienen.
2. De voor de verwerking verantwoordelijke informeert de betrokkene ~~onverwijld~~ **zonder onnodig uitstel** en uiterlijk binnen ~~een maand~~ **veertig kalenderdagen** na ontvangst van het verzoek, of er al dan niet actie is ondernomen overeenkomstig artikel 13 en de artikelen 15 tot en met 19, en verstrekt de gevraagde informatie. Deze termijn kan met één maand worden verlengd wanneer verschillende betrokkenen hun rechten uitoefenen en hun samenwerking binnen redelijke grenzen noodzakelijk is om een onnodige en onevenredige inspanning van de voor de verwerking verantwoordelijke te vermijden. De informatie wordt schriftelijk verstrekt **en indien mogelijk kan de voor de verwerking verantwoordelijke toegang op afstand geven tot een beveiligd systeem waarop de betrokkene direct toegang heeft tot zijn of haar persoonsgegevens**. Wanneer de betrokkene zijn verzoek in elektronische vorm indient, wordt de informatie **indien mogelijk** elektronisch verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt.
3. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke ~~weigert om~~ **geen** actie te ~~ondernemen~~ **ondernemt** naar aanleiding van het verzoek van de betrokkene, deelt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene de redenen voor ~~de weigering~~ **het niet-optreden** mee en informeert hij hem over de mogelijkheden een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit en beroep in rechte in te stellen.

Woensdag 12 maart 2014

4. De in lid 1 bedoelde informatie en op verzoek verrichte acties zijn gratis. Wanneer verzoeken duidelijk buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, kan de voor de verwerking verantwoordelijke een **redelijke vergoeding in rekening brengen, daarbij rekening houdend met de administratieve kosten** voor het verstrekken van de informatie of het verrichten van de gevraagde actie ~~in rekening brengen, dan wel de gevraagde actie achterwege laten~~. In dat geval rust de bewijslast met betrekking tot het duidelijk buitensporige karakter van het verzoek op de voor de verwerking verantwoordelijke.

~~5. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan wil er sprake zijn van duidelijk buitensporige verzoeken en voor de in lid 4 bedoelde vergoedingen.~~

~~6. De Commissie kan standaardformulieren en standaardprocedures vaststellen voor de in lid 2 bedoelde mededeling, ook met betrekking het elektronische model daarvan. Daarbij neemt de Commissie de nodige maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 107]~~

Artikel 13

~~Rechten met betrekking tot ontvangers~~ Kennisgevingsplicht bij rectificaties en uitwissingen

De voor de verwerking verantwoordelijke stelt iedere ontvanger aan wie gegevens zijn ~~verstrek~~ **doorgegeven** op de hoogte van elke overeenkomstig de artikelen 16 en 17 uitgevoerde rectificatie of elk wissen van gegevens, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt. **De voor de verwerking verantwoordelijke brengt de betrokkene op de hoogte van deze ontvangers indien de betrokkene hierom verzoekt.** [Am. 108]

Artikel 13 bis

Beleid inzake gestandaardiseerde informatie

1. **Wanneer persoonsgegevens met betrekking tot de betrokkene worden verzameld, verstrekt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene de volgende gegevens alvorens informatie te verstrekken overeenkomstig artikel 14:**

- a) **of de verzameling van persoonsgegevens beperkt wordt tot dat wat voor elk specifiek doeleinde van de verwerking strikt noodzakelijk is;**
- b) **of de bewaring van persoonsgegevens beperkt wordt tot dat wat voor elk specifiek doeleinde van de verwerking strikt noodzakelijk is;**
- c) **of persoonsgegevens verwerkt worden voor doeleinden anders dan de doeleinden waarvoor ze verzameld zijn;**
- d) **of persoonsgegevens worden verspreid onder commerciële derden;**
- e) **of persoonsgegevens verkocht of verhuurd worden;**
- f) **of persoonsgegevens gecodeerd bewaard worden.**

2. **De in lid 1 bedoelde gegevens worden overeenkomstig de bijlage bij deze verordening weergegeven in uitgelijnde tabelvorm met gebruikmaking van tekst en symbolen, met de volgende drie kolommen:**

- a) **in de eerste kolom staan vormen afgebeeld die deze gegevens symboliseren;**
- b) **de tweede kolom bevat belangrijke informatie waarin deze inlichtingen worden beschreven;**

Woensdag 12 maart 2014

c) *in de derde kolom staan grafische vormen afgebeeld die aangeven of aan een specifiek gegeven is voldaan.*

3. *De in de leden 1 en 2 bedoelde informatie wordt op goed zichtbare en duidelijk leesbare wijze weergegeven in een taal die eenvoudig te begrijpen is voor de consumenten van de lidstaten waaraan de informatie wordt verstrekt. Wanneer de gegevens elektronisch worden weergegeven, zijn ze machinaal leesbaar.*

4. *Aanvullende gegevens worden niet verstrekt. Uitvoerige toelichtingen of aanvullende opmerkingen betreffende de in lid 1 bedoelde gegevens kunnen overeenkomstig artikel 14 samen met de overige informatievereisten worden verstrekt.*

5. *De Commissie krijgt de bevoegdheid om, na het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies te hebben gevraagd, overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde de in lid 1 bedoelde gegevens en de weergave van deze gegevens zoals bedoeld in lid 2 en in de bijlage bij deze verordening nader aan te duiden. [Am. 109]*

AFDELING 2

INFORMATIE EN TOEGANG TOT GEGEVENS

Artikel 14

Informatieverstrekking aan de betrokkene

1. Wanneer persoonsgegevens met betrekking tot de betrokkene worden verzameld, verstrekt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene ten minste de volgende **gegevens, nadat de informatie uit hoofde van artikel 13 bis is verstrekt**:

- a) de identiteit en de contactgegevens van de voor de verwerking verantwoordelijke en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming;
- b) de **specifieke** doeleinden van de verwerking waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd **alsook informatie betreffende de beveiliging van de verwerking van persoonsgegevens**, met inbegrip van de clausules en algemene voorwaarden van de overeenkomst wanneer de verwerking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder b), en, **in voorkomend geval, informatie over hoe ze de gerechtvaardigde belangen van de voor de verwerking verantwoordelijke wanneer de verwerking is gebaseerd op in artikel 6, lid 1, onder f), bedoelde vereisten uitvoeren en naleven**;
- c) de periode gedurende welke de persoonsgegevens worden opgeslagen, **of indien dat niet mogelijk is, de criteria die dienen om die termijn te bepalen**;
- d) het bestaan van het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke toegang tot en rectificatie of wissen van de persoonsgegevens betreffende de betrokkene te verlangen ~~of~~ om tegen de verwerking van dergelijke persoonsgegevens bezwaar te maken, **of om gegevens te verkrijgen**;
- e) het recht om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit alsmede de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;
- f) de ontvangers of categorieën ontvangers van de persoonsgegevens;
- g) in voorkomend geval, waarin de voor de verwerking verantwoordelijke het voornemen heeft de persoonsgegevens door te geven naar een derde land of een internationale organisatie en ~~door dat derde land of die internationale organisatie geboden beschermingsniveau onder verwijzing naar~~ een besluit van de Commissie waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard, **al dan niet bestaat, of in het geval van de doorgiften bedoeld in artikel 42 of artikel 43 de verwijzing naar de passende waarborgen en de middelen om er een kopie van te krijgen**;

g bis) in voorkomend geval informatie over het bestaan van profilering, van maatregelen op basis van profilering en de beoogde gevolgen van profilering voor de betrokkene;

Woensdag 12 maart 2014

g ter) betekenisvolle informatie over de logica die aan geautomatiseerde verwerking ten grondslag ligt;

h) alle verdere informatie die, met inachtneming van de bijzondere omstandigheden waaronder de gegevens worden verzameld **of verwerkt**, nodig is om tegenover de betrokkene een eerlijke verwerking te waarborgen, **met name het bestaan van bepaalde verwerkingsactiviteiten en -operaties waarvan privacyeffectbeoordelingen een mogelijk hoog risico hebben uitgewezen;**

h bis) in voorkomend geval informatie aangaande de vraag of er gedurende de laatste periode van twaalf opeenvolgende maanden gegevens zijn verstrekt aan overheidsinstanties.

2. Wanneer de persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld, deelt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene, naast de in lid 1 genoemde informatie, mee of de verstrekking van persoonsgegevens verplicht **of facultatief** is ~~dan wel op basis van vrijwilligheid geschiedt~~ en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer wordt nagelaten deze gegevens te verstrekken.

2 bis. Bij hun besluit over de benodigde aanvullende informatie om de verwerking eerlijk te laten verlopen overeenkomstig lid 1, onder d), nemen de voor de verwerking verantwoordelijken de relevante richtlijnen overeenkomstig artikel 34 in aanmerking.

3. Wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, deelt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene, naast de in lid 1 genoemde informatie, mee uit welke bron de **specifieke** persoonsgegevens afkomstig zijn. **Indien de gegevens uit openbaar beschikbare bronnen afkomstig zijn, kan een algemene indicatie worden gegeven.**

4. De voor de verwerking verantwoordelijke verstrekt de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde informatie:

a) op het tijdstip waarop de persoonsgegevens van de betrokkene worden verkregen **of zonder onnodig uitstel indien het bovenstaande niet mogelijk is;** of

a bis) op verzoek van een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in artikel 73;

b) wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, op het tijdstip van vastlegging of binnen een redelijke termijn na de verzameling, met inachtneming van de specifieke omstandigheden waaronder de gegevens worden verzameld of anderszins verwerkt, of, wanneer ~~verstrekking~~ **doorgifte** van de gegevens aan een andere ontvanger wordt overwogen, uiterlijk op het moment van de eerste ~~verstrekking van~~ **doorgifte, of, ingeval de gegevens gebruikt worden voor communicatie met de betrokkene, uiterlijk bij de eerste communicatie met deze betrokkene; of**

b bis) enkel op verzoek wanneer de gegevens worden verwerkt door een kleine of micro-onderneming die persoonsgegevens slechts als nevenactiviteit verwerkt.

5. De leden 1 tot en met 4 zijn niet van toepassing wanneer:

a) de betrokkene reeds over de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde informatie beschikt; of

b) de gegevens **worden verwerkt voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die zijn onderworpen aan de in artikel 81 of artikel 83 genoemde voorwaarden en waarborgen, de gegevens** niet worden verzameld bij de betrokkene en de verstrekking van deze informatie onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning zou vergen, **en de voor de verwerking verantwoordelijke deze informatie op een openbare locatie heeft gepubliceerd;** of

c) de gegevens niet worden verzameld bij de betrokkene en de vastlegging of verstrekking uitdrukkelijk bij wet is voorgeschreven **waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke onderworpen is, welke passende maatregelen voorziet om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de persoonsgegevens met zich meebrengen;** of

Woensdag 12 maart 2014

- d) de gegevens niet worden verzameld bij de betrokkene en de verstrekking van deze informatie afbreuk zal doen aan de rechten en vrijheden van ~~anderen~~ **andere natuurlijke personen**, als gedefinieerd in het recht van de Unie of het recht van de lidstaat overeenkomstig artikel 21;

d bis) de gegevens in het kader van de uitoefening van zijn functie door een persoon die aan een in het recht van de Unie of het recht van de lidstaat geregeld beroepsgeheim of een wettelijke geheimhoudingsplicht is onderworpen worden verwerkt of aan hem worden meegedeeld of hem bekend worden, behalve wanneer de gegevens rechtstreeks worden verzameld bij de betrokkene.

6. In het in lid 5, onder b), bedoelde geval neemt de voor de verwerking verantwoordelijke passende maatregelen om de **rechten of** gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen.

7. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria voor de in lid 1, onder f), bedoelde categorieën ontvangers, de voorschriften voor de in lid 1, onder g), bedoelde kennisgeving inzake de mogelijkheid van toegang, de criteria voor de in artikel 1, onder h), bedoelde noodzakelijke verdere informatie voor specifieke sectoren en situaties en de voorwaarden en passende waarborgen voor de in lid 5, onder b), vermelde uitzonderingen. Daarbij neemt de Commissie de nodige maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen.~~

8. ~~De Commissie kan standaardformulieren vaststellen voor het verstrekken van de in de leden 1 tot en met 3 bedoelde informatie, voor zover nodig met inachtneming van de specifieke kenmerken en behoeften van de verschillende sectoren en situaties op het gebied van gegevensverwerking. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 110]~~

Artikel 15

Recht **op toegang tot en het verkrijgen** van ~~toegang van gegevens voor~~ de betrokkene

1. ~~De~~ **Behoudens artikel 12, lid 4, heeft de** betrokkene ~~heeft~~ het recht om te allen tijde op verzoek uitsluit van de voor de verwerking verantwoordelijke te verkrijgen omtrent het al dan niet plaatsvinden van verwerkingen van hem betreffende gegevens, ~~Wanneer verwerkingen van deze persoonsgegevens plaatsvinden, verstrekt de voor de verwerking verantwoordelijke de~~ **alsook, in duidelijke en eenvoudige taal,** de volgende informatie:

- de doeleinden van de verwerking **voor elke categorie persoonsgegevens**;
- de betrokken categorieën persoonsgegevens;
- de ontvangers ~~of categorieën ontvangers~~ aan wie de gegevens moeten worden verstrekt of verstrekt zijn, met ~~name~~ **inbegrip van** ontvangers in derde landen;
- de periode gedurende welke de persoonsgegevens worden opgeslagen, **of indien dat niet mogelijk is, de criteria die dienen om die termijn te bepalen**;
- het bestaan van het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke rectificatie of het wissen van persoonsgegevens betreffende de betrokkene te verlangen of om tegen de verwerking van dergelijke persoonsgegevens bezwaar te maken;
- het recht om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit alsmede de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;
- ~~de persoonsgegevens waarvan verwerkingen plaatsvinden en alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens;~~
- het belang en de verwachte gevolgen van deze verwerking, ~~op zijn minst in het geval van de in artikel 20 bedoelde maatregelen.~~

h bis) betekenisvolle informatie over de logica die aan geautomatiseerde verwerking ten grondslag ligt;

h ter) onverminderd artikel 21, in het geval dat persoonsgegevens op verzoek van een overheidsinstantie aan een overheidsinstantie worden verstrekt, bevestiging van het feit dat dit verzoek heeft plaatsgevonden.

Woensdag 12 maart 2014

2. De betrokkene heeft er recht op dat de voor de verwerking verantwoordelijke hem meedeelt van welke persoonsgegevens verwerking plaatsvindt. Wanneer de betrokkene zijn verzoek in elektronische vorm indient, wordt de informatie **in een elektronisch en gestructureerd formaat** verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt. **Onverminderd artikel 10 neemt de voor de verwerking verantwoordelijke alle redelijke maatregelen om na te gaan dat de persoon die verzoekt om toegang tot de gegevens de betrokkene is.**

2 bis. Indien de betrokkene persoonsgegevens heeft verstrekt wanneer persoonsgegevens elektronisch worden verwerkt, heeft de betrokkene het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke een kopie te krijgen van de verstrekte persoonsgegevens in een elektronisch en interoperabel formaat dat algemeen wordt gebruikt en verder door de betrokkene kan worden gebruikt, zonder daarbij te worden belemmerd door de voor de verwerking verantwoordelijke bij wie de persoonsgegevens zijn weggehaald. Wanneer dit technisch mogelijk en beschikbaar is, worden de gegevens op verzoek van de betrokkene rechtstreeks doorgegeven van de ene voor de verwerking verantwoordelijke naar de andere.

2 ter. Dit artikel geldt onverminderd de verplichting krachtens artikel 5, lid 1, onder e), om gegevens te wissen wanneer ze niet langer noodzakelijk zijn.

2 quater. Het recht op toegang overeenkomstig de leden 1 en 2 geldt niet als het gaat om gegevens in de zin van artikel 14, lid 5, onder d bis), tenzij de betrokkene gemachtigd is de betreffende geheimhouding op te heffen en dienovereenkomstig handelt.

~~3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de mededeling aan de betrokkene van de inhoud van de in lid 1, onder g), bedoelde persoonsgegevens.~~

~~4. De Commissie kan standaardformulieren en standaardprocedures vaststellen voor het verzoek om en de verlening van toegang tot de in lid 1 bedoelde informatie, onder andere voor de controle van de identiteit van de betrokkene en voor het mededelen van de persoonsgegevens aan de betrokkene, met inachtneming van de specifieke kenmerken en behoeften van de verschillende sectoren en situaties op het gebied van gegevensverwerking. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 111]~~

AFDELING 3

RECTIFICATIE EN HET WISSEN VAN GEGEVENS

Artikel 16

Recht van rectificatie

De betrokkene heeft recht op rectificatie van hem of haar betreffende onjuiste persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke. De betrokkene heeft recht op completering van onvolledige persoonlijke persoonsgegevens, onder meer door toevoeging van een rectificerende verklaring.

Artikel 17

Recht om ~~te worden vergeten en om~~ gegevens te laten wissen

1. De betrokkene heeft er recht op dat de voor de verwerking verantwoordelijke ervoor zorgt dat hem of haar betreffende gegevens worden gewist en de verdere verspreiding van dergelijke gegevens achterwege blijft, ~~met name waar het gaat om persoonsgegevens die door de betrokkene als kind beschikbaar zijn gesteld, en dat derden ervoor zorgen dat iedere koppeling naar, of kopie of reproductie van die gegevens wordt gewist~~, wanneer een van de volgende gronden van toepassing is:

- a) de gegevens zijn niet langer nodig in verband met de doeleinden waarvoor zij werden verzameld of anderszins verwerkt;
- b) de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder a), is gebaseerd, in of de toegestane termijn voor opslag is verstreken terwijl een andere grond voor de verwerking van de gegevens ontbreekt;

Woensdag 12 maart 2014

- c) de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking van de persoonsgegevens overeenkomstig artikel 19;

c bis) een rechtbank of regelgevende instantie in de Unie heeft de rechtsgeldige uitspraak gedaan dat de betreffende gegevens moeten worden gewist;

- ~~d) de verwerking van de gegevens voldoet op andere gronden niet aan deze verordening zijn onrechtmatig verwerkt.~~

1 bis. De toepassing van lid 1 hangt af van het vermogen van de voor de verwerking verantwoordelijke om na te gaan dat de persoon die om het wissen verzoekt de betrokkene is.

2. Wanneer de in lid 1 bedoelde voor de verwerking verantwoordelijke de persoonsgegevens openbaar heeft gemaakt **zonder de in artikel 6, lid 1, bedoelde verantwoording**, neemt hij alle redelijke maatregelen, ~~waaronder technische maatregelen, ten aanzien van om de gegevens die onder zijn verantwoordelijkheid openbaar zijn gemaakt, teneinde te laten~~ **wissen, eveneens door derden, die deze gegevens verwerken ervan op de hoogte te stellen dat een betrokkene hun verzoek** ~~ieder koppeling naar, of kopie of reproductie van die persoonsgegevens te wissen. Wanneer de onverminderd artikel 77. De~~ **voor de verwerking verantwoordelijke toestemming heeft gegeven voor openbaarmaking van persoonsgegevens informeert de betrokkene indien mogelijk over de stappen die door een derde, wordt de voor de verwerking verantwoordelijke voor die openbaarmaking verantwoordelijk geacht de derden genomen worden.**

3. De voor de verwerking verantwoordelijke ~~gaat en, in voorkomend geval, de derde gaan~~ **onverwijld tot het wissen over, zij het niet voor zover het nodig is de persoonsgegevens te bewaren:**

- a) voor de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting overeenkomstig artikel 80;
- b) om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid overeenkomstig artikel 81;
- c) voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden overeenkomstig artikel 83;
- d) ter voldoening aan een wettelijke verplichting tot bewaring van de persoonsgegevens op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke onderworpen is; de nationale wetgeving moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang, moet de wezenlijke inhoud van het recht op de bescherming van persoonsgegevens eerbiedigen en moet evenredig zijn aan het nagestreefde rechtmatige doel.
- e) in de in lid 4 bedoelde gevallen.

4. De voor de verwerking verantwoordelijke beperkt de verwerking van persoonsgegevens in plaats van deze te wissen **en wel zodanig dat de persoonsgegevens niet onder de normale operaties voor gegevenstoegang en -verwerking vallen en niet langer kunnen worden gewijzigd**, wanneer:

- a) de juistheid ervan door de betrokkene wordt betwist, gedurende een periode die de voor de verwerking verantwoordelijke in staat stelt de juistheid van de gegevens te controleren;
- b) de voor de verwerking verantwoordelijke de persoonsgegevens niet langer voor de uitvoering van zijn taken nodig heeft, maar die gegevens nog moeten worden bewaard ten behoeve van bewijsvoering;
- c) de verwerking ervan onrechtmatig is en de betrokkene zich tegen het wissen ervan verzet en in de plaats daarvan om beperking van het gebruik ervan verzoekt;

c bis) een rechtbank of regelgevende instantie in de Unie de definitieve en rechtsgeldige uitspraak heeft gedaan dat de betreffende verwerking moeten worden beperkt;

- d) de betrokkene verzoekt om doorgifte van de persoonsgegevens naar een ander geautomatiseerd verwerkingssysteem overeenkomstig artikel ~~18, lid 2~~ **artikel 15, lid 2 bis;**

d bis) de specifieke opslagtechnologie wissen niet toelaat en geïnstalleerd is vóór de inwerkingtreding van deze verordening.

Woensdag 12 maart 2014

5. De in lid 4 bedoelde persoonsgegevens worden, afgezien van de opslag ervan, slechts verwerkt ten behoeve van bewijsvoering of met toestemming van de betrokkene of ter bescherming van de rechten van een andere natuurlijke of rechtspersoon of voor een doelstelling van algemeen belang.

6. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens op grond van artikel 4 is beperkt, informeert de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene alvorens de beperking inzake de verwerking op te heffen.

~~7. De voor de verwerking verantwoordelijke stelt mechanismen vast om ervoor te zorgen dat de termijnen die zijn vastgesteld voor het wissen van persoonsgegevens en/of voor de periodieke beoordeling van de noodzaak van de opslag van de gegevens, in acht worden genomen.~~

8. Wanneer de persoonsgegevens worden gewist, verwerkt de voor de verwerking verantwoordelijke deze gegevens niet anderszins.

8 bis. *De voor de verwerking verantwoordelijke stelt mechanismen vast om ervoor te zorgen dat de termijnen die zijn vastgesteld voor het wissen van persoonsgegevens en/of voor de periodieke beoordeling van de noodzaak van de opslag van de gegevens, in acht worden genomen.*

9. De Commissie is bevoegd **om, nadat zij het advies van het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft ingewonnen**, overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van:

- a) de criteria en de vereisten voor de toepassing van lid 1 met betrekking tot specifieke sectoren en in specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking.
- b) de voorwaarden voor het verwijderen van koppelingen naar, kopieën of reproducties van persoonsgegevens uit algemeen beschikbare communicatiediensten als bedoeld in lid 2;
- c) de criteria en voorwaarden voor het beperken van de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in lid 4. **[Am. 112]**

Artikel 18

Recht van gegevensoverdraagbaarheid

~~1. Wanneer persoonsgegevens elektronisch en in een gestructureerd en algemeen gebruikt formaat worden verwerkt, heeft de betrokkene het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke een kopie te krijgen van de gegevens die worden verwerkt in een elektronisch en gestructureerd formaat dat algemeen wordt gebruikt en verder door de betrokkene kan worden gebruikt.~~

~~2. Wanneer de betrokkene persoonsgegevens heeft verstrekt en de verwerking daarvan plaatsvindt op basis van toestemming of een overeenkomst, heeft de betrokkene het recht om deze persoonsgegevens en alle andere informatie die hij heeft verstrekt en die door middel van een geautomatiseerd verwerkingssysteem wordt bewaard, in een algemeen gebruikt elektronisch formaat over te dragen naar een ander geautomatiseerd verwerkingssysteem, zonder daarbij door de voor de verwerking verantwoordelijke bij wie de persoonsgegevens zijn weggehaald, te worden belemmerd.~~

~~3. De Commissie kan het in lid 1 bedoelde elektronische formaat en de technische normen, de modaliteiten en de procedures voor het overeenkomstig lid 2 overdragen van persoonsgegevens, nader bepalen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. **[Am. 113]**~~

AFDELING 4

RECHT VAN BEZWAAR EN PROFILERING

Artikel 19

Recht van bezwaar

1. De betrokkene heeft het recht te allen tijde ~~op gronden die verband houden met zijn bijzondere situatie~~ bezwaar te maken tegen de verwerking op basis van artikel 6, lid 1, onder d) **en e)** ~~en f)~~ van persoonsgegevens, tenzij de voor de verwerking verantwoordelijke dwingende legitieme gronden voor de verwerking aantoonen dat zwaarder wegen dan de belangen of de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene.

Woensdag 12 maart 2014

2. Wanneer ~~de verwerking van~~ persoonsgegevens ~~ten behoeve van direct marketing worden verwerkt~~ **gebaseerd is op artikel 6, lid 1, onder f)**, heeft de betrokkene **te allen tijde** het recht om **zonder enige nadere motivering in het algemeen of met een specifiek doel** kosteloos bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens voor ~~deze marketing~~. Dit recht wordt de betrokkene uitdrukkelijk en op begrijpelijke wijze geboden en moet duidelijk van overige informatie kunnen worden onderscheiden.

2 bis. Het in lid 2 bedoelde recht wordt de betrokkene uitdrukkelijk, op begrijpelijke wijze en in een begrijpelijk formaat geboden, in duidelijke en eenvoudige taal, met name wanneer dit specifiek tot een kind is gericht, en dit moet duidelijk van overige informatie kunnen worden onderscheiden.

2 ter. In het kader van het gebruik van diensten van de informatiemaatschappij en onverminderd Richtlijn 2002/58/EG, mag het recht bezwaar te maken worden uitgeoefend via geautomatiseerde procedés met behulp van een technische norm die de betrokkene de mogelijkheid biedt om zijn wensen duidelijk te uiten.

3. Wanneer een bezwaar op grond van de leden 1 en 2 gegrond wordt verklaard, worden de betrokken persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke niet langer **voor de in het bezwaar omschreven doeleinden** gebruikt of anderszins verwerkt. [Am. 114]

Artikel 20

Profilering

1. ~~Iedere~~ **Onverminderd de bepalingen van artikel 6, heeft iedere** natuurlijke persoon heeft het recht ~~niet te worden onderworpen aan een maatregel waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of die hem in aanmerkelijke mate treft en die louter wordt genomen op grond van een geautomatiseerde verwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren of om met name zijn beroepsprestaties, economische situatie, verblijfplaats, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, betrouwbaarheid of gedrag te analyseren of te voorspellen~~ **bezwaar te maken tegen profilering overeenkomstig artikel 19. De betrokkene wordt op een uiterst zichtbare manier geïnformeerd over het recht om bezwaar te maken tegen profilering.**

2. Onverminderd ~~het bepaalde in de overige artikelen~~ **de andere bepalingen** van deze verordening mag een persoon ~~alleen aan een maatregel als bedoeld in lid 1~~ **enkel aan profilering leidend tot maatregelen waaraan voor de betrokkene rechtsgevolgen zijn verbonden of die de belangen, rechten of vrijheden van de betrokkene in aanzienlijke mate treffen** worden onderworpen, wanneer de verwerking:

- a) ~~wordt uitgevoerd in~~ **noodzakelijk is voor** het kader van het sluiten of het uitvoeren van een overeenkomst en aan het door de betrokkene ingediende verzoek tot het sluiten of het uitvoeren van de overeenkomst is voldaan, ~~of voor zover~~ passende maatregelen zijn aangeboden ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene; ~~zoals het recht op menselijke tussenkomst; of~~
- b) uitdrukkelijk is toegestaan op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat en in dit recht ook passende maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene; of
- c) plaatsvindt op grond van de toestemming van de betrokkene, mits aan de voorwaarden van artikel 7 wordt voldaan en passende waarborgen worden geboden.

3. ~~De geautomatiseerde gegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van de persoonlijkheid van een natuurlijke persoon te beoordelen,~~ **Profilering die leidt tot discriminatie van personen op grond van ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienst of overtuiging, het lidmaatschap van een vakbond, seksuele gerichtheid of genderidentiteit, dan wel resulteert in maatregelen met dat effect, is verboden. De voor de verwerking verantwoordelijke zorgt voor doeltreffende bescherming tegen mogelijke discriminatie als gevolg van profilering.** Profilering wordt niet uitsluitend gebaseerd op de in artikel 9 bedoelde bijzondere categorieën persoonsgegevens.

4. ~~In de in lid 2 bedoelde gevallen omvat de informatie die op grond van artikel 14 door de voor de verwerking verantwoordelijke moet worden verstrekt, informatie over de eventuele verwerking voor een maatregel in de zin van lid 1 en de met deze verwerking beoogde gevolgen voor de betrokkene.~~

Woensdag 12 maart 2014

5. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling~~ **Profilering leidend tot maatregelen waaraan voor de betrokkene rechtsgevolgen zijn verbonden of die de belangen, rechten of vrijheden van de betrokkene in aanzienlijke mate treffen, is niet enkel of hoofdzakelijk gebaseerd op geautomatiseerde verwerking en omvat menselijke beoordeling, met inbegrip van een toelichting van het besluit dat na dergelijke beoordeling wordt genomen. De van de criteria en de voorwaarden voor passende maatregelen ter bescherming van de in lid 2 bedoelde gerechtvaardigde belangen van de betrokkene omvatten het recht op menselijke beoordeling en een toelichting van het besluit dat na dergelijke beoordeling wordt genomen.**

5 bis. Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken overeenkomstig artikel 66, lid 1, onder b), met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden voor profilering overeenkomstig lid 2. [Am. 115]

AFDELING 5

BEPERKINGEN

Artikel 21

Beperkingen

1. ~~De reikwijdte van de in artikel 5, onder a) tot en met e), en de artikelen 11 tot en met 20 19 en artikel 32 neergelegde verplichtingen en rechten mogen bij EU-wetgeving~~ **het recht van de Unie** of recht van de lidstaat door middel van een wettelijke maatregel worden beperkt, ~~wanneer op voorwaarde dat een dergelijke beperking~~ **aan een duidelijk gedefinieerde doelstelling van algemeen belang beantwoordt, de wezenlijke inhoud van het recht op de bescherming van persoonsgegevens eerbiedigt, evenredig is aan het nagestreefde rechtmatige doel, de fundamentele rechten en belangen van de betrokkene respecteert en** in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van:

- a) de openbare veiligheid;
- b) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten;
- c) ~~andere algemene belangen van de Unie of van een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden; en de bescherming van de marktstabiliteit en -integriteit;~~
- d) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepscodes voor gereguleerde beroepen;
- e) een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving ~~die verbonden is, ook al is dit incidenteel, met in het kader van~~ de uitoefening van het **bevoegd** openbaar gezag in de onder a), b), c) en d), bedoelde gevallen;
- f) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

2. De in lid 1 bedoelde wettelijke maatregelen **moeten in een democratische samenleving noodzakelijk en evenredig zijn en** bevatten ~~met name~~ specifieke bepalingen met betrekking tot ten minste: ~~de doelstellingen die met de verwerking moeten worden nagestreefd en de vaststelling van de voor de verwerking verantwoordelijke.~~

- a) **de doelstellingen die met de verwerking moeten worden nagestreefd;**
- b) **de vaststelling van de voor de verwerking verantwoordelijke;**
- c) **de specifieke doeleinden van en de middelen voor de verwerking;**
- d) **de waarborgen ter voorkoming van misbruik of onwettige toegang of overdracht;**
- e) **het recht van betrokkenen om op de hoogte te worden gesteld van de beperking.**

2 bis. De in lid 1 bedoelde wettelijke maatregelen geven de particuliere voor de verwerking verantwoordelijken geen toestemming en verplichten hen niet om andere gegevens te bewaren dan die welke strikt noodzakelijk zijn voor het oorspronkelijke doel. [Am. 116]

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK IV
DE VOOR DE VERWERKING VERANTWOORDELIJKE EN DE VERWERKER

AFDELING 1
ALGEMENE VERPLICHTINGEN

Artikel 22

Verantwoordelijkheden **en verantwoordingsplicht** van de voor de verwerking verantwoordelijke

1. De voor de verwerking verantwoordelijke stelt **passend** beleid vast en voert passende **en aantoonbare technische en organisatorische** maatregelen uit om ervoor te zorgen en **op een transparante manier** te kunnen aantonen dat de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met deze verordening wordt uitgevoerd, **waarbij rekening wordt gehouden met de stand van de techniek, het soort verwerking van persoonsgegevens, de context, de omvang en het doel van de verwerking, de risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen en het type organisatie, zowel bij de vaststelling van de middelen voor de verwerking als bij de verwerking zelf.**

1 bis. Met inachtneming van de stand van de techniek en de uitvoeringskosten neemt de voor de verwerking verantwoordelijke alle redelijke maatregelen om het nalevingsbeleid en de –procedures uit te voeren die de autonome keuze van de betrokkenen permanent respecteren. Dit nalevingsbeleid wordt ten minste om de twee jaar geëvalueerd en zo nodig bijgewerkt.

~~2. De in lid 1 bedoelde maatregelen betreffen met name:~~

- ~~(a) het bewaren van documentatie overeenkomstig artikel 28;~~
- ~~(b) het voldoen aan de in artikel 30 vastgestelde vereisten inzake gegevensbeveiliging;~~
- ~~(c) het uitvoeren van een privacyeffectbeoordeling overeenkomstig artikel 33;~~
- ~~(d) het voldoen aan de eisen inzake voorafgaande toestemming of voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 34, leden 1 en 2;~~
- ~~(e) het aanwijzen van een functionaris voor gegevensbescherming overeenkomstig artikel 35, lid 1.~~

3. De voor de verwerking verantwoordelijke ~~stelt mechanismen in om ervoor te zorgen dat~~ **is in staat de toereikendheid en doeltreffendheid van de in de leden 1 en 2 bedoelde maatregelen aan te tonen. Alle regelmatige algemene verslagen over de activiteiten van de voor de verwerking verantwoordelijke, zoals de verplichte verslagen** ~~wordt getoetst. Deze toetsing uitgevoerd door onafhankelijke interne of externe controleurs, indien die maatregel evenredig is.~~ **beursgenoteerde ondernemingen, bevatten een beknopte beschrijving van het beleid en de maatregelen als bedoeld in lid 1.**

3 bis. De voor de verwerking verantwoordelijke heeft het recht om persoonsgegevens in de Unie door te geven binnen de groep van ondernemingen waar hij onderdeel van uitmaakt, indien dergelijke verwerking noodzakelijk is omwille van rechtmatige interne administratieve belangen tussen met elkaar verbonden bedrijfsactiviteiten van de groep van ondernemingen en op voorwaarde dat wordt gezorgd voor een passend niveau van gegevensbescherming en dat de belangen van de betrokkenen gewaarborgd zijn door middel van interne bepalingen voor gegevensbescherming of gelijkwaardige gedragscodes zoals bedoeld in artikel 38.

4. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van eventuele nadere criteria en vereisten voor andere in lid 1 bedoelde passende maatregelen dan die welke reeds in lid 2 worden genoemd, van de voorwaarden voor de in lid 3 bedoelde toetsings- en controlemechanismen en van de criteria voor evenredigheid als bedoeld in lid 3, waarbij de mogelijkheid van specifieke maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen in overweging wordt genomen. [Am. 117]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 23

Privacy by design en by default

1. De voor de verwerking verantwoordelijke **en de verwerker, indien aanwezig**, passen, met inachtneming van de stand van de techniek ~~en de uitvoeringskosten~~, **het actuele technische kennisniveau, internationale optimale praktijken** en de **met de gegevensverwerking verbonden risico's**, zowel bij de vaststelling van **de doelstellingen** en de middelen voor de verwerking als bij de verwerking zelf, passende **en evenredige** technische en organisatorische maatregelen en procedures toe op een zodanige wijze dat de verwerking aan de voorwaarden van deze verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene gewaarborgd is, **in het bijzonder met het oog op de in artikel 5 genoemde beginselen. Gegevensbescherming by design is met name gericht op het beheer van de hele levenscyclus van persoonsgegevens, vanaf het verzamelen tot het verwerken en verwijderen, waarbij stelselmatig aandacht wordt besteed aan allesomvattende procedurele waarborgen met betrekking tot de nauwkeurigheid, de vertrouwelijkheid, de integriteit, de fysieke veiligheid en de verwijdering van persoonsgegevens. Indien de voor de verwerking verantwoordelijke ingevolge artikel 33 een privacyeffectbeoordeling heeft uitgevoerd, worden de resultaten daarvan in acht genomen bij de ontwikkeling van die maatregelen en procedures.**

1 bis. *Ter bevordering van de wijdverbreide uitvoering in verschillende economische sectoren, vormt gegevensbescherming by design een voorwaarde voor inschrijvingen op overheidsopdrachten overeenkomstig Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ alsook overeenkomstig Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ (de richtlijn nutsbedrijven).*

2. De voor de verwerking verantwoordelijke ~~stelt mechanismen in om~~ **zorgt** ervoor ~~te zorgen~~ dat in beginsel alleen ~~de~~ **die** persoonsgegevens worden verwerkt die voor elk specifiek doeleinde van de verwerking nodig zijn en met name het verzamelen, **bewaren** of ~~het bewaren~~ **verspreiden** van die gegevens zich, zowel wat betreft de hoeveelheid gegevens als de periode van opslag daarvan, beperkt tot dat wat voor die doeleinden strikt noodzakelijk is. Deze mechanismen zorgen met name ~~ervoor~~ dat persoonsgegevens in beginsel niet voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt **en dat de betrokkenen controle hebben over de verspreiding van hun persoonsgegevens.**

3. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de in de leden 1 en 2 bedoelde passende maatregelen en mechanismen, met name de vereisten voor gegevensbescherming by design die voor alle sectoren, producten en diensten van toepassing zijn.~~

4. ~~De Commissie kan technische normen vaststellen voor de in de leden 1 en 2 vermelde vereisten. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 118]~~

Artikel 24

Gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken

Wanneer ~~een verschillende~~ voor de verwerking ~~verantwoordelijke~~ **verantwoordelijken** de doeleinden, ~~voorwaarden~~ en middelen voor de verwerking van persoonsgegevens ~~samen met anderen vaststelt~~ **gezamenlijk vaststellen**, stellen de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken door middel van een onderlinge regeling hun respectieve verantwoordelijkheden vast voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening, met name met betrekking tot de procedures en mechanismen voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene. **Deze regeling geeft naar behoren weer welke effectieve rol de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken respectievelijk vervullen en wat hun respectieve verhouding met de betrokkenen is, en de wezenlijke inhoud van de regeling wordt aan de betrokkenen beschikbaar gesteld. Indien de verantwoordelijkheid onduidelijk is, zijn de voor de verwerking verantwoordelijken gezamenlijk hoofdelijk aansprakelijk. [Am. 119]**

⁽¹⁾ Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (PB L 134 van 30.4.2004, blz. 114).

⁽²⁾ Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (PB L 134 van 30.4.2004, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 25

Vertegenwoordigers van niet in de Unie gevestigde voor de verwerking verantwoordelijken

1. In de in artikel 3, lid 2, bedoelde situatie wijst de voor de verwerking verantwoordelijke een vertegenwoordiger in de Unie aan.
2. Deze verplichting is niet van toepassing op:
 - a) een in een derde land gevestigde voor de verwerking verantwoordelijke, wanneer de Commissie overeenkomstig artikel 41 heeft besloten dat het derde land een passend beschermingsniveau waarborgt; of
 - b) ~~een onderneming met minder dan 250 werknemers;~~ **een voor de verwerking verantwoordelijke die in een achtereenvolgende periode van 12 maanden persoonsgegevens van minder dan 5 000 betrokkenen verwerkt en geen speciale categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, gegevens over de verblijfplaats of gegevens over kinderen of werknemers in grote bestanden verwerkt;** of
 - c) een overheidsinstantie of -orgaan; of
 - d) een voor de verwerking verantwoordelijke die slechts incidenteel goederen of diensten aanbiedt aan **betrokkenen** in de Unie, ~~wonende betrokkenen~~ **tenzij de verwerking van persoonsgegevens betrekking heeft op speciale categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, gegevens over de verblijfplaats of gegevens over kinderen of werknemers in grote bestanden.**
3. De vertegenwoordiger is gevestigd in een van de lidstaten waar ~~de betrokkenen waarvan de persoonsgegevens in verband met het hun~~ **het** aanbieden van goederen of diensten worden verwerkt of waarvan het gedrag wordt geobserveerd, ~~wonen aan de betrokkenen, of het toezicht daarop, plaatsvindt.~~
4. De aanwijzing van een vertegenwoordiger door de voor de verwerking verantwoordelijke laat de vorderingen die tegen de voor de verwerking verantwoordelijke zelf zouden kunnen worden ingesteld, onverlet. [Am. 120]

Artikel 26

Verwerker

1. Wanneer ~~een~~ verwerking namens de voor de verwerking verantwoordelijke moet worden uitgevoerd, kiest de voor de verwerking verantwoordelijke een verwerker die voldoende waarborgen biedt voor de tenuitvoerlegging van passende technische en organisatorische maatregelen en procedures op dusdanige wijze dat de verwerking voldoet aan de vereisten van deze verordening en de bescherming van de rechten van de betrokkene gewaarborgd is, met name met betrekking tot de technische beveiligingsmaatregelen en de organisatorische maatregelen inzake de te verrichten verwerking, en zorgt hij ervoor dat deze maatregelen in acht worden genomen.
2. De uitvoering van verwerkingen door een verwerker wordt geregeld in een overeenkomst of door een andere rechtshandeling die de verwerker ten opzichte van de voor de verwerking verantwoordelijke bindt ~~en waarin met name wordt bepaald~~ **De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker mogen zelf bepalen wat hun respectieve rol en taken zijn met betrekking tot de voorwaarden van deze verordening en zorgen ervoor** dat de verwerker:
 - a) ~~slechts handelt in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke, met name wanneer de doorgifte van de persoonsgegevens is verboden~~ **persoonsgegevens verwerkt, tenzij anders voorgeschreven door het recht van de Unie of het recht van de lidstaat;**
 - b) slechts personeel in dienst neemt dat zich ertoe heeft verplicht vertrouwelijkheid in acht te nemen of een wettelijke vertrouwelijkheidsplicht heeft;
 - c) alle uit hoofde van artikel 30 vereiste maatregelen neemt;
 - d) slechts met voorafgaande toestemming van de voor de verwerking verantwoordelijke **de voorwaarden voor het in dienst nemen van** een andere verwerker ~~in dienst neemt~~ **vaststelt, tenzij anders bepaald;**

Woensdag 12 maart 2014

- e) voor zover dit gelet op de aard van de verwerking mogelijk is, met akkoord van de voor de verwerking verantwoordelijke de ~~nodige~~ **passende en relevante** technische en organisatorische voorwaarden schept waardoor de voor de verwerking verantwoordelijke zijn verplichting te voldoen aan de verzoeken tot uitoefening van de in hoofdstuk III neergelegde rechten van de betrokkene, kan nakomen;
 - f) de voor de verwerking ~~verantwoordelijk~~ **verantwoordelijke** bijstaat om ervoor te zorgen **dat** de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 30 tot en met 34 worden nagekomen, **waarbij de aard van de verwerking en de voor de verwerker beschikbare informatie in aanmerking worden genomen;**
 - g) de voor de verwerking verantwoordelijke na de beëindiging van de verwerking alle resultaten ~~overhandigt en teruggeeft~~, de persoonsgegevens niet anderszins verwerkt **en bestaande kopieën verwijdt, tenzij in het recht van de Unie of het recht van de lidstaat wordt geëist dat de gegevens worden opgeslagen;**
 - h) de voor de verwerking verantwoordelijke ~~en de toezichthoudende autoriteit~~ alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om de nakoming van de in dit artikel neergelegde verplichtingen ~~aan te controleren~~ **tonen en inspecties ter plaatse toestaat.**
3. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker leggen de instructies van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verplichtingen van de verwerker die in lid 2 zijn genoemd, vast in een document.

3 bis. De in lid 1 bedoelde voldoende waarborgen kunnen worden aangetoond door gedragscodes of certificeringsmechanismen te onderschrijven overeenkomstig artikel 38 of 39 van deze verordening.

4. Wanneer een verwerker persoonsgegevens verwerkt anders dan volgens de instructies van de voor de verwerking verantwoordelijke, **of de bepalende partij wordt met betrekking tot de doeleinden en middelen van de gegevensverwerking,** wordt de verwerker met betrekking tot die verwerking als een voor de verwerking verantwoordelijke beschouwd waarvoor de in artikel 24 neergelegde regels voor gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken gelden.
5. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de verantwoordelijkheden, plichten en taken met betrekking tot een verwerker overeenkomstig lid 1, en van de voorwaarden ter bevordering van de verwerking van persoonsgegevens binnen een groep van ondernemingen, met name met het oog op controle en verslaglegging. [Am. 121]~~

Artikel 27

Verwerking onder gezag van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker

De verwerker en eenieder die handelt onder het gezag van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de verwerker en toegang heeft tot persoonsgegevens, verwerkt deze slechts in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke, tenzij hij op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat tot de verwerking verplicht is.

Artikel 28

Documenten

1. Alle voor de verwerking verantwoordelijken, ~~verwerkers alsmede, in voorkomend geval, vertegenwoordigers van de voor de verwerking verantwoordelijke~~ bewaren de **regelmatig bijgewerkte** documenten ~~inzake alle verwerkingen die onder hun verantwoordelijkheid hebben plaatsgevonden~~ **die nodig zijn om te voldoen aan de in deze verordening vastgestelde vereisten.**
2. **Daarnaast bewaren alle voor de verwerking verantwoordelijken en alle verwerkers de** documenten ~~bevatten ten minste~~ **inzake** de volgende gegevens:
- a) de naam en de contactgegevens van de voor de verwerking verantwoordelijke of de eventuele gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker, en van de vertegenwoordiger, in voorkomend geval;
 - b) de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming, in voorkomend geval;
 - e) ~~de doeleinden van de verwerking, waaronder de gerechtvaardigde belangen van de voor de verwerking verantwoordelijke wanneer de verwerking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder f);~~

Woensdag 12 maart 2014

- d) een beschrijving van de categorieën betrokkenen en van de categorieën hen betreffende persoonsgegevens;
- e) ~~de ontvangers of categorieën ontvangers van persoonsgegevens, met inbegrip~~ **de naam en de contactgegevens** van de voor de verwerking verantwoordelijken aan wie de persoonsgegevens zijn verstrekt ~~met het oog op de door hen nagestreefde gerechtvaardigde belangen,~~ **in voorkomend geval**;
- f) ~~indien van toepassing, de doorgifte van gegevens naar een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, in geval van de in artikel 44, lid 1, onder h), bedoelde doorgiften, de documenten inzake de passende garanties;~~
- g) ~~een algemene aanwijzing betreffende de termijnen waarbinnen de verschillende categorieën gegevens moeten worden gewist;~~
- h) ~~de beschrijving van de in artikel 22, lid 3, bedoelde mechanismen.~~
3. ~~De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke, stellen de toezichthoudende autoriteit de documenten op verzoek ter beschikking.~~
4. ~~De in de leden 1 en 2 bedoelde verplichtingen zijn niet van toepassing op de volgende voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers:~~
- a) ~~een natuurlijke persoon die zonder commerciële belangen persoonsgegevens verwerkt; of~~
- b) ~~een onderneming of organisatie met minder dan 250 werknemers die persoonsgegevens slechts als nevenactiviteit verwerkt.~~
5. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de in lid 1 bedoelde documenten, teneinde met name de verantwoordelijkheden in acht te nemen van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke.~~
6. ~~De Commissie kan standaardformulieren vaststellen voor de in lid 1 bedoelde documenten. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 122]~~

Artikel 29

Medewerking met de toezichthoudende autoriteit

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en, **in voorkomend geval**, de verwerker en, ~~in voorkomend geval~~, de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke verlenen op verzoek hun medewerking aan ~~met~~ de toezichthoudende autoriteit bij de uitoefening van diens taken, met name door het verstrekken van de in artikel 53, lid 2, onder a), bedoelde informatie en door het verschaffen van toegang als bepaald in dat lid, onder b).
2. Wanneer de toezichthoudende autoriteit haar bevoegdheden uit hoofde van artikel 53, lid 2, uitoefent, antwoorden de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker de toezichthoudende autoriteit binnen een redelijke, door de toezichthoudende autoriteit te bepalen termijn. Het antwoord omvat een beschrijving van de in aansluiting op de opmerkingen van de toezichthoudende autoriteit genomen maatregelen en behaalde resultaten. **[Am. 123]**

AFDELING 2

GEGEVENSBEVEILIGING

Artikel 30

Beveiliging van de verwerking

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker treffen passende technische en organisatorische maatregelen om een ~~gelet~~ **passend beveiligingsniveau te waarborgen met het oog** op de risico's die de verwerking ~~en de aard van de te beschermen persoonsgegevens met zich meebrengen,~~ **passend beveiligingsniveau te waarborgen meebrengt**, waarbij rekening wordt gehouden ~~met de resultaten van een privacyeffectbeoordeling overeenkomstig artikel 3, alsmede~~ met de stand van de techniek en met de kosten van uitvoering van de maatregelen.

Woensdag 12 maart 2014

1 bis. Een dergelijk veiligheidsbeleid omvat, met inachtneming van de stand van de techniek en de kosten van uitvoering, de volgende elementen:

- a) de mogelijkheid ervoor te zorgen dat de integriteit van de persoonsgegevens wordt bekrachtigd;
- b) de mogelijkheid te voorzien in een voortdurende vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de systemen en diensten die persoonsgegevens verwerken;
- c) de mogelijkheid om de beschikbaarheid van en toegang tot gegevens ingeval van een fysiek of technisch incident met gevolgen voor de beschikbaarheid, integriteit en de vertrouwelijkheid van informatiesystemen en -diensten, te herstellen;
- d) ingeval van verwerking van gevoelige persoonsgegevens overeenkomstig artikel 8 en 9 worden bijkomende veiligheidsmaatregelen getroffen om te zorgen voor omgevingsbewustzijn met betrekking tot de risico's en het vermogen om bijna real-time preventieve, corrigerende en beperkende maatregelen te treffen indien er kwetsbare plekken of incidenten worden ontdekt die een bedreiging kunnen vormen voor de gegevens;
- e) een proces voor het regelmatig testen, meten en evalueren van de doeltreffendheid van bestaand veiligheidsbeleid en bestaande veiligheidsprocedures en -plannen, teneinde deze doeltreffendheid voortdurend te waarborgen.

2. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker nemen, na een evaluatie van de risico's, de in lid 1 bedoelde maatregelen ter bescherming van persoonsgegevens tegen vernietiging, hetzij per ongeluk, hetzij onrechtmatig, of tegen verlies en om andere vormen van onrechtmatige verwerking te voorkomen, met name ongeoorloofde verstrekking of verspreiding van, toegang tot, of wijziging van persoonsgegevens **zorgen er ten minste voor dat:**

- a) wordt gewaarborgd dat alleen gemachtigd personeel voor wettelijk toegestane doeleinden toegang heeft tot de persoonsgegevens;
- b) opgeslagen of verzonden persoonsgegevens worden beschermd tegen onbedoelde of onrechtmatige vernietiging, onbedoeld verlies of wijziging, en ongeoorloofde of onrechtmatige opslag, verwerking, toegang of verstrekking; en
- c) er een veiligheidsbeleid wordt ingevoerd met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

3. De Commissie is bevoegd **Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken** overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden **66, lid 1, onder b)**, voor de in de leden 1 en 2 bedoelde technische en organisatorische maatregelen, waaronder de vaststelling van de stand van **de** techniek, voor specifieke sectoren en in specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking, waarbij met name rekening wordt gehouden met technologische ontwikkelingen en oplossingen inzake privacy by design en gegevensbescherming by default, **tenzij lid 4 van toepassing is.**

4. De Commissie kan zo nodig uitvoeringshandelingen vaststellen om de in de leden 1 en 2 vastgestelde voorschriften toe te snijden op verschillende situaties, met name om:

- a) ongeoorloofde toegang tot persoonsgegevens te voorkomen;
- b) te voorkomen dat persoonsgegevens ongeoorloofd worden verstrekt, gelezen, gekopieerd, gewijzigd, gewist of verwijderd;
- e) ervoor te zorgen dat de rechtmatigheid van verwerkingen wordt geverifieerd.

Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 124]

Artikel 31

Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit

1. In geval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens meldt de voor de verwerking verantwoordelijke de toezichthoudende autoriteit deze inbreuk zonder onnodige vertraging **en zo mogelijk niet later dan 24 uur nadat hij ervan kennis heeft gekregen.** Wanneer de melding aan de toezichthoudende autoriteit niet binnen 24 plaatsvindt, gaat deze vergezeld van een motivering.

Woensdag 12 maart 2014

2. ~~In overeenstemming met artikel 26, lid 2, onder f),~~ **De verwerker** waarschuwt en informeert de verwerker de voor de verwerking verantwoordelijke ~~onmiddellijk~~ **zonder onnodige vertraging** na de vaststelling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.
3. De in lid 1 bedoelde melding bevat ten minste:
- a) een omschrijving van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, waaronder de betrokken categorieën en aantallen betrokkenen en categorieën en aantallen gegevensrecords;
 - b) de vermelding van de identiteit en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;
 - c) aanbevelingen voor maatregelen om de mogelijk nadelige gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens te verminderen;
 - d) een omschrijving van de gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;
 - e) een omschrijving van de maatregelen die de voor de verwerking verantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken **en de gevolgen ervan te beperken.**

De informatie kan zo nodig in fases worden verstrekt..

4. De voor de verwerking verantwoordelijke documenteert alle inbreuken in verband met persoonsgegevens, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk, de gevolgen van de inbreuk en de corrigerende maatregelen die zijn genomen. Deze documenten moeten ~~afdoende zijn om~~ de toezichthoudende autoriteit in staat stellen ~~om~~ de naleving van dit artikel **en artikel 30** te controleren. De documenten omvatten uitsluitend de voor dat doel noodzakelijke informatie.

4 bis. De toezichthoudende autoriteit houdt een openbaar register bij van alle soorten gemelde inbreuken.

5. ~~De Commissie is bevoegd~~ **Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken** overeenkomstig artikel ~~86~~ **gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten 66, lid 1, onder b),** voor de vaststelling van de in de leden 1 en 2 bedoelde inbreuk in verband met persoonsgegevens **alsmede van de onnodige vertraging als bedoeld in de leden 1 en 2,** en voor de bijzondere omstandigheden waarin een voor de verwerking verantwoordelijke en een verwerker verplicht zijn de inbreuk in verband met persoonsgegevens te melden.

6. ~~De Commissie kan het model vaststellen voor deze melding aan de toezichthoudende autoriteit alsmede de op het meldingsverzoek toepasselijke procedures en de vorm en de modaliteiten van de in lid 4 bedoelde documenten, met inbegrip van de termijnen voor het wissen van de daarin opgenomen informatie. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 125]~~

Artikel 32

Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene

1. Wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk negatieve gevolgen voor de bescherming van de persoonsgegevens, ~~of de privacy,~~ **de rechten of de gerechtvaardigde belangen** van de betrokkene heeft, deelt de voor de verwerking verantwoordelijke na de in artikel 31 bedoelde melding, de betrokkene de inbreuk in verband met persoonsgegevens zonder onnodige vertraging mee.
2. De in lid 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene **is uitgebreid en geschreven in duidelijke, eenvoudige taal. Deze** bevat een omschrijving van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en ten minste de in artikel 31, lid 3, onder b) en c) **en d),** voorgeschreven informatie en aanbevelingen **en informatie over de rechten van de betrokkenen, met inbegrip van het recht op verhaal.**

Woensdag 12 maart 2014

3. De melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene is niet vereist wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke tot voldoening van de toezichthoudende autoriteit aantoonst dat hij de passende technische beschermingsmaatregelen heeft genomen en dat deze maatregelen werden toegepast op de gegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft. Dergelijke technologische beschermingsmaatregelen maken de gegevens onbegrijpelijk voor eenieder die geen recht op toegang daartoe heeft.

4. Onverminderd de verplichting van de voor de verwerking verantwoordelijke om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene te melden, kan de toezichthoudende autoriteit, na de waarschijnlijkheid van negatieve gevolgen van de inbreuk te hebben overwogen, de voor de verwerking verantwoordelijk gelasten de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene te melden wanneer deze laatste dat nog niet heeft gedaan.

5. ~~De Commissie is bevoegd~~ **Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken** overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen **66, lid 1, onder b), met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten met betrekking tot de omstandigheden waarin een inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk negatieve gevolgen heeft voor de in lid 1 bedoelde persoonsgegevens, de privacy, de rechten of de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene.**

6. ~~De Commissie kan het model van de in lid 1 bedoelde melding aan de betrokkene en de op die melding toepasselijke procedure vaststellen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 126]~~

Artikel 32 bis

Risico-analyse

1. *De voor de verwerking verantwoordelijke, of in voorkomend geval de verwerker, voert een risicoanalyse uit van de mogelijke effecten van de bedoelde gegevensverwerking op de rechten en vrijheden van de betrokkenen, waarbij wordt beoordeeld of de verwerkingen waarschijnlijk specifieke risico's inhouden.*

2. *De volgende verwerkingen kunnen specifieke risico's inhouden:*

- a) *de verwerking van persoonsgegevens van meer dan 5 000 betrokkenen gedurende een achtereenvolgende periode van 12 maanden;*
- b) *de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, locatiegegevens of gegevens over kinderen of werknemers in grote bestanden;*
- c) *profilering waarop maatregelen zijn gebaseerd waaraan voor die persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die hem op vergelijkbare, aanzienlijke wijze treffen;*
- d) *de verwerking van persoonsgegevens voor het bieden van gezondheidszorg, voor epidemiologisch onderzoek, of voor onderzoek naar geestes- of besmettelijke ziekten, wanneer de gegevens op grote schaal worden verwerkt voor het nemen van maatregelen of besluiten met betrekking tot specifieke personen;*
- e) *geautomatiseerde bewaking van openbaar toegankelijke ruimten op grote schaal;*
- f) *andere verwerkingen waarvoor op grond van artikel 34, lid 2, onder b), de functionaris voor gegevensbescherming of de toezichthoudende autoriteit moet worden geraadpleegd;*
- g) *indien een inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk negatieve gevolgen heeft voor de bescherming van de persoonsgegevens, de privacy, de rechten of de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene;*
- h) *een voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker is hoofdzakelijk belast met verwerkingen die vanwege hun aard, hun omvang en/of hun doel regelmatige en stelselmatige observatie van betrokkenen vereisen;*

Woensdag 12 maart 2014

- i) indien persoonsgegevens toegankelijk worden gemaakt voor een aantal personen waarvan redelijkerwijs niet kan worden aangenomen dat het een beperkt aantal is.

3. In overeenstemming met de resultaten van de risicoanalyse:

- a) ingeval er sprake is van een van de verwerkingen zoals bedoeld in lid 2, onder a) of b), wijzen voor de verwerking verantwoordelijken die niet in de Unie zijn gevestigd een vertegenwoordiger in de Unie aan in overeenstemming met de vereisten en uitzonderingen zoals vastgelegd in artikel 25;
- b) ingeval er sprake is van een van de verwerkingen zoals bedoeld in lid 2, onder a), b) of h), wijst de voor de verwerking verantwoordelijke een functionaris voor gegevensbescherming aan in overeenstemming met de vereisten en uitzonderingen zoals vastgelegd in artikel 35;
- c) ingeval er sprake is van een van de verwerkingen zoals bedoeld in lid 2, onder a), b), c), d), e), f), g) of h), verricht de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker die namens de voor de verwerking verantwoordelijke optreedt een privacyeffectbeoordeling overeenkomstig artikel 33;
- d) ingeval er sprake is van verwerkingen zoals bedoeld in lid 2, onder f), raadpleegt de voor de verwerking verantwoordelijke de functionaris voor gegevensbescherming of, indien er geen functionaris voor gegevensbescherming is aangewezen, de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 34.

4. De risicoanalyse wordt uiterlijk na een jaar ofwel onmiddellijk geëvalueerd, indien de aard, de omvang of de doeleinden van de gegevensverwerking aanzienlijk wijzigen. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke overeenkomstig lid 3, onder c), niet verplicht is een privacyeffectbeoordeling te verrichten, wordt de risicoanalyse gedocumenteerd. [Am. 127]

AFDELING 3

~~PRIVACYEFFECTBEOORDELING EN VOORAFGAANDE TOESTEMMING~~ **BEHEER GEGEVENSBESCHERMING GE-
DURENDE LEVENSCYCLUS** [Am. 128]

Artikel 33

Privacyeffectbeoordeling

1. ~~Wanneer verwerkingen gezien hun aard, reikwijdte of doeleinden bijzondere risico's inhouden voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, Indien vereist overeenkomstig artikel 32 bis, lid 3, onder c),~~ voert de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker die ~~ten behoeve van~~ **namens** de voor de verwerking verantwoordelijke optreedt een beoordeling uit van het effect van de beoogde verwerkingen op de **rechten en vrijheden van de betrokkenen, met name hun recht op** bescherming van persoonsgegevens. **Een enkele beoordeling is voldoende in het geval van een reeks vergelijkbare verwerkingen die vergelijkbare risico's inhouden.**

2. Met name de volgende verwerkingen houden de in lid 1 bedoelde specifieke risico's in:

- a) een systematische en uitgebreide beoordeling van aspecten van de persoonlijkheid van een natuurlijke persoon, bijvoorbeeld om met name zijn economische situatie, verblijfplaats, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, betrouwbaarheid of gedrag te analyseren of te voorspellen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking en waarop maatregelen zijn gebaseerd waaraan voor die persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die hem in aanzienlijke mate treffen;
- b) de verwerking van gegevens over het seksuele leven, de gezondheid, het ras of de etnische afkomst, voor het bieden van gezondheidszorg, voor epidemiologisch onderzoek, of voor onderzoek naar geestes- of besmettelijke ziekten, wanneer de gegevens op grote schaal worden verwerkt voor het nemen van maatregelen of besluiten met betrekking tot specifieke personen;

Woensdag 12 maart 2014

- e) ~~de bewaking van openbaar toegankelijke ruimten, met name wanneer op grote schaal optisch-elektronische apparatuur (videobewaking) wordt gebruikt;~~
- d) ~~de verwerking in grote bestanden van persoonsgegevens inzake kinderen en van genetische of biometrische gegevens;~~
- e) ~~andere verwerkingen waarvoor op grond van artikel 34, lid 2, onder b), de toezichthoudende autoriteit moet worden geraadpleegd.~~

3. ~~De beoordeling bevat minstens een algemene beschrijving van de beoogde verwerkingen, een beoordeling van de risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, de maatregelen die worden beoogd om de risico's te beperken, en de waarborgen, beveiligingsmaatregelen en mechanismen die de bescherming van persoonsgegevens verzekeren en aantonen dat aan deze verordening is voldaan, met inachtneming van de rechten en gerechtvaardigde belangen van betrokkenen en andere betrokken personen. heeft betrekking op de gehele levenscyclus van persoonsgegevens van vergaring via verwerking tot verwijdering. Deze bevat ten minste:~~

- a) ~~een systematische beschrijving van de beoogde verwerkingen, de doeleinden van de verwerking en, in voorkomend geval, de gerechtvaardigde belangen die worden nagestreefd door de voor de verwerking verantwoordelijke;~~
- b) ~~een beoordeling van de noodzaak en de evenredigheid van de verwerkingen met betrekking tot het doel;~~
- c) ~~een beoordeling van de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, met inbegrip van het risico van discriminatie dat inherent is aan de verwerking of daardoor wordt versterkt;~~
- d) ~~een beschrijving van de beoogde maatregelen om de risico's te beperken en de hoeveelheid persoonsgegevens die worden verwerkt, te minimaliseren;~~
- e) ~~een lijst waarborgen, veiligheidsmaatregelen en mechanismen om de bescherming van persoonsgegevens te garanderen, zoals pseudonimisering, en om aan te tonen dat aan deze verordening is voldaan, met inachtneming van de rechten en gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen en andere betrokken personen;~~
- f) ~~een algemene aanwijzing betreffende de termijnen waarbinnen de verschillende categorieën gegevens moeten worden gewist;~~
- g) ~~een uitleg over welke privacy by design en by default praktijken overeenkomstig artikel 23 zijn toegepast;~~
- h) ~~een lijst van de ontvangers of categorieën ontvangers van de persoonsgegevens;~~
- i) ~~indien van toepassing, een lijst van de voorgenomen doorgiften van gegevens naar een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie;~~
- j) ~~een beoordeling van de context van de gegevensverwerking.~~

3 bis. ~~Indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een functionaris voor gegevensbescherming heeft aangewezen, wordt deze betrokken bij de uitvoering van de effectbeoordelingen.~~

3 ter. ~~De beoordeling wordt gedocumenteerd en bevat een schema ten behoeve van reguliere periodieke nalevingscontroles gegevensbescherming overeenkomstig artikel 33 bis, lid 1. De beoordeling wordt zonder onnodige vertraging bijgewerkt indien de resultaten van de in artikel 33 bis bedoelde nalevingscontroles gegevensbescherming inconsistenties in de naleving laten zien. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke, stellen de toezichthoudende autoriteit de beoordeling op verzoek ter beschikking.~~

4. ~~De voor de verwerking verantwoordelijke neemt de opmerkingen van betrokkenen en hun vertegenwoordigers over de voorgenomen verwerking in ontvangst, zonder inbreuk te maken op de bescherming van commerciële of algemene belangen of de beveiliging van de verwerkingen.~~

Woensdag 12 maart 2014

5. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke een overheidsinstantie of -orgaan is en de verwerking het gevolg is van een in de EU-wetgeving geregelde wettelijke verplichting in de zin van artikel 6, lid 1, onder c), waarbij voorschriften en procedures inzake de verwerkingen zijn vastgesteld, zijn de leden 1 tot en met 4 niet van toepassing, tenzij de lidstaten het nodig achten om voorafgaand aan de verwerkingen een dergelijke beoordeling uit te voeren.

6. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden voor verwerkingen die waarschijnlijk de in de leden 1 en 2 bedoelde specifieke risico's inhouden, en van de vereisten voor de in lid 3 bedoelde beoordeling, met inbegrip van de voorwaarden voor uitbreidbaarheid en interne en externe toetsing. Daarbij neemt de Commissie specifieke maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen in overweging.

7. De Commissie kan normen en procedures vaststellen voor de uitvoering en de interne en externe toetsing van de in lid 3 bedoelde beoordeling. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 129]

Artikel 33 bis

Nalevingscontrole gegevensbescherming

1. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker die namens de voor de verwerking verantwoordelijke optreedt, voert uiterlijk twee jaar na uitvoering van een effectbeoordeling overeenkomstig artikel 33, lid 1, een nalevingscontrole gegevensbescherming uit. Uit deze nalevingscontrole gegevensbescherming moet blijken dat de verwerkte gegevens zijn verwerkt overeenkomstig de privacyeffectbeoordeling.

2. De nalevingscontrole wordt periodiek, tenminste eens per twee jaar, uitgevoerd of anderszins onmiddellijk nadat de specifieke risico's in verband met de verwerkingen zijn gewijzigd.

3. Ingeval de nalevingscontrole inconsistenties in de naleving laat zien, worden er in de nalevingscontrole tevens aanbevelingen opgenomen om tot volledige naleving te kunnen komen.

4. De nalevingscontrole en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen worden gedocumenteerd. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de voor de verwerking verantwoordelijke, stellen de toezichthoudende autoriteit de nalevingscontrole op verzoek ter beschikking.

5. Indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een functionaris voor gegevensbescherming heeft aangewezen, wordt deze betrokken bij de uitvoering van de nalevingscontrole. [Am. 130]

Artikel 34

Voorafgaande toestemming en voorafgaande raadpleging

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker verkrijgen voorafgaand aan de verwerking van persoonsgegevens toestemming van de toezichthoudende autoriteit om ervoor te zorgen dat de voorgenomen verwerking aan deze verordening voldoet en met name om de risico's voor de betrokkenen te beperken wanneer een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker contractbepalingen vaststelt uit hoofde van artikel 42, lid 2, onder d), of niet in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van persoonsgegevens biedt als bedoeld in artikel 42, lid 5, voor de doorgifte van persoonsgegevens naar een derde land of een internationale organisatie.

2. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker die ten behoeve van **namens** de voor de verwerking verantwoordelijke optreedt, raadpleegt **de functionaris voor gegevensbescherming of, indien er geen functionaris voor gegevensbescherming is aangewezen**, de toezichthoudende autoriteit voorafgaand aan de verwerking van de persoonsgegevens om ervoor te zorgen dat de voorgenomen verwerking aan deze verordening voldoet en met name om de risico's voor de betrokkenen te beperken wanneer:

a) een privacyeffectbeoordeling als bedoeld in artikel 33 aangeeft dat verwerkingen vanwege hun aard, hun omvang of hun doel waarschijnlijk grote specifieke risico's met zich brengen; of

Woensdag 12 maart 2014

b) **de functionaris voor gegevensbescherming** of de toezichthoudende autoriteit het nodig acht om vooraf tot raadpleging over te gaan over verwerkingen die naar hun aard, hun omvang en/of hun doel waarschijnlijk specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich brengen en die overeenkomstig lid 4 zijn gespecificeerd.

3. Wanneer de **bevoegde** toezichthoudende autoriteit **uit hoofde** van ~~mening is haar bevoegdheid bepaalt~~ dat de voorgenoemde verwerking niet aan deze verordening voldoet, met name wanneer de risico's onvoldoende zijn vastgesteld of beperkt, verbiedt zij de voorgenoemde verwerking en doet zij passende voorstellen om alsnog aan deze verordening te voldoen.

4. ~~De toezichthoudende autoriteit~~ **Het Europees Comité voor gegevensbescherming** stelt een lijst op van verwerkingen waarover uit hoofde van lid 2, ~~onder b)~~, voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden en publiceert deze. ~~De toezichthoudende autoriteit deelt deze lijsten mee aan het Europees Comité voor gegevensbescherming.~~

5. ~~Wanneer de in lid 4 bedoelde lijst betrekking heeft op verwerkingen met betrekking tot het aanbieden van goederen of diensten aan betrokkenen in verschillende lidstaten, of op het observeren van hun gedrag, of op verwerkingen die het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie wezenlijk kunnen beïnvloeden, past de toezichthoudende autoriteit voorafgaand aan de vaststelling van de lijst de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing toe.~~

6. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker verstrekt de toezichthoudende autoriteit **op verzoek** de **in privacyeffectbeoordeling overeenkomstig artikel 33 bedoelde privacyeffectbeoordeling** en, ~~op verzoek~~, alle andere informatie op grond waarvan de toezichthoudende autoriteit de conformiteit van de verwerking en met name de risico's voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene en de betrokken waarborgen kan beoordelen.

7. De lidstaten raadplegen de toezichthoudende autoriteit bij de voorbereiding van een door het nationale parlement vast te stellen wettelijke maatregel of een op een dergelijke wettelijke maatregel gebaseerde maatregel die de aard van de verwerking bepaalt, teneinde ervoor te zorgen dat de voorgenoemde verwerking aan deze verordening voldoet en met name de betrokken risico's voor de betrokkenen te beperken.

8. ~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor het bepalen van de in lid 2, onder a), bedoelde grote specifieke risico's.~~

9. ~~De Commissie kan standaardformulieren en procedures vaststellen voor de in de leden 1 en 2 bedoelde voorafgaande goedkeuring en raadpleging en standaardformulieren en procedures voor het verstrekken van informatie aan de toezichthoudende autoriteiten overeenkomstig lid 6. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 131]~~

AFDELING 4

FUNCTIONARIS VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Artikel 35

Aanwijzing van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker wijzen een functionaris voor gegevensbescherming aan in elk geval waarin:

- a) de verwerking wordt uitgevoerd door een overheidsinstantie of -orgaan; of
- b) de verwerking wordt uitgevoerd door een ~~onderneming met minimaal 250 werknemers~~ **rechtspersoon en betrekking heeft op meer dan 5 000 betrokkenen gedurende een achtereenvolgende periode van 12 maanden**; of
- c) een voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker hoofdzakelijk is belast met verwerkingen die vanwege hun aard, hun omvang en/of hun doel regelmatige en stelselmatige observatie van betrokkenen vereisen; **of**

Woensdag 12 maart 2014

d) de kernactiviteiten van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker bestaan uit de verwerking van bijzondere categorieën gegevens ingevolge artikel 9, lid 1, gegevens over de verblijfplaats of gegevens over kinderen of werknemers in grote bestanden.

2. ~~In het in lid 1, onder b), bedoelde geval kan~~ Een groep van ondernemingen **één kan een primair verantwoordelijke** functionaris voor gegevensbescherming benoemen, **mits gegarandeerd is dat elke vestiging gemakkelijk toegang heeft tot de functionaris voor gegevensbescherming.**

3. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een overheidsinstantie of –orgaan is, kan de functionaris voor gegevensbescherming voor verschillende entiteiten van die instantie of dat orgaan worden aangewezen, met inachtneming van de organisatiestructuur van de overheidsinstantie of het overheidsorgaan.

4. In andere dan de in lid 1 bedoelde gevallen kunnen de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker of verenigingen en andere organen die categorieën voor de verwerking verantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen.

5. De functionaris voor gegevensbescherming wordt door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de in artikel 37 bedoelde taken te vervullen. Het vereiste niveau van deskundigheid wordt met name bepaald op grond van de uitgevoerde gegevensverwerking en de bescherming die voor de door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker verwerkte gegevens vereist is.

6. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat alle andere beroepswerkzaamheden van de functionaris voor gegevensbescherming verenigbaar zijn met zijn taken en verplichtingen als functionaris voor gegevensbescherming en niet tot een belangenconflict leiden.

7. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker wijst een functionaris voor gegevensbescherming aan voor een periode van ~~ten minste~~ **ten minste vier jaar in het geval van een werknemer of** twee jaar **in het geval van een externe dienstencontractant.** De functionaris voor gegevensbescherming kan worden herbenoemd. Tijdens zijn **of haar** ambtstermijn kan de functionaris voor gegevensbescherming alleen worden ontslagen wanneer hij **of zij** niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de uitvoering van zijn **of haar** taken.

8. De functionaris voor gegevensbescherming kan in dienst zijn van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker dan wel zijn taken op grond van een dienstverleningscontract verrichten.

9. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker deelt de toezichthoudende autoriteit en het publiek de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming mee.

10. Betrokkenen hebben het recht om met de functionaris voor gegevensbescherming contact op te nemen over alle aangelegenheden die verband houden met de verwerking van de gegevens van de betrokkene en om te verzoeken om de uitoefening van de rechten uit hoofde van deze verordening.

~~11. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de in lid 1, onder c), bedoelde hoofdactiviteiten van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker en van de criteria voor de in lid 5 bedoelde professionele kwaliteiten van de functionaris voor gegevensbescherming. [Am. 132]~~

Artikel 36

Positie van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

Woensdag 12 maart 2014

2. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming zijn plichten en taken onafhankelijk vervult en geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitoefening van de functie. De functionaris voor gegevensbescherming brengt rechtstreeks verslag uit aan de **dagelijkse** leiding van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker. **De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker wijst hiertoe een lid van de dagelijkse leiding aan als verantwoordelijke voor de naleving van de bepalingen van deze verordening.**

3. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker ondersteunen de functionaris voor gegevensbescherming bij de vervulling van zijn taken en zorgen voor **alle middelen, met inbegrip van** personeel, kantoren, uitrusting en alle andere middelen die nodig zijn voor de vervulling van de in artikel 37 bedoelde plichten en taken **en om zijn of haar vak kennis op peil te houden.**

4. **Functionarissen voor gegevensbescherming zijn gebonden tot geheimhouding wat betreft de identiteit van de betrokkenen en de omstandigheden aan de hand waarvan de betrokkenen geïdentificeerd kunnen worden, tenzij ze door de betrokkene van die verplichting zijn ontheven.** [Am. 133]

Artikel 37

Taken van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker dragen de functionaris voor gegevensbescherming ten minste de volgende taken op:

- a) **bewust maken**, het informeren en adviseren van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker over hun verplichtingen op grond van deze verordening, **met name wat betreft technische en organisatorische maatregelen en procedures**, en het documenteren van deze activiteit en de ontvangen antwoorden;
- b) het toezien op de uitvoering en toepassing van het beleid van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, de opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits;
- c) het toezien op de uitvoering en de toepassing van deze verordening, met name met betrekking tot de vereisten inzake privacy by design, privacy by default en gegevensbeveiliging en met betrekking tot het informeren van betrokkenen en hun verzoeken in het kader van de uitoefening van hun rechten uit hoofde van deze verordening;
- d) ervoor zorgen dat de in artikel 28 bedoelde documenten worden bewaard;
- e) het toezien op het documenteren, melden en meedelen van inbreuken in verband met persoonsgegevens overeenkomstig de artikelen 31 en 32;
- f) het toezien op de uitvoering van de privacyeffectbeoordeling door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker en op het verzoek om voorafgaande ~~toestemming~~ of raadpleging, voor zover daartoe op grond van de artikelen **32 bis**, 33 en 34 een verplichting bestaat;
- g) het toezien op het gevolg dat aan verzoeken van de toezichthoudende autoriteit is gegeven en het, binnen de grenzen van de bevoegdheid van de functionaris voor gegevensbescherming, verlenen van medewerking aan de toezichthoudende autoriteit op diens verzoek of op eigen initiatief van de functionaris voor gegevensbescherming;
- h) het optreden als contactpunt voor de toezichthoudende autoriteit inzake aangelegenheden in verband met de verwerking en het op zijn of haar eigen initiatief in voorkomend geval raadplegen van de toezichthoudende autoriteit;
- i) **het controleren van de naleving van deze verordening van het in artikel 34 neergelegde raadplegingsmechanisme;**
- j) **het informeren van de werknemersvertegenwoordigers over de verwerking van gegevens van de werknemers.**

~~2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de taken, certificering, positie, bevoegdheden en middelen van de lid 1 genoemde functionaris voor gegevensbescherming.~~ [Am. 134]

Woensdag 12 maart 2014

AFDELING 5
GEDRAGSCODES EN CERTIFICERING

Artikel 38
Gedragscodes

1. De lidstaten, de toezichthoudende autoriteiten en de Commissie bevorderen de opstelling van gedragscodes **of de goedkeuring van door toezichthoudende autoriteiten opgestelde gedragscodes** die, met inachtneming van de specifieke kenmerken van de diverse gegevensverwerkingssectoren, moeten bijdragen tot de juiste toepassing van deze verordening en met name met betrekking tot:

a) eerlijke en transparante gegevensverwerking;

a bis) de eerbiediging van de consumentenrechten;

b) de verzameling van gegevens;

c) het informeren van het publiek en de betrokkenen;

d) verzoeken van betrokkenen in het kader van de uitoefening van hun rechten;

e) het informeren en de bescherming van kinderen;

f) doorgifte van gegevens naar derde landen of naar internationale organisaties;

g) mechanismen voor het toezicht op en de verzekering van de naleving van de code door de voor de verwerking verantwoordelijken die deze hebben onderschreven;

h) buitengerechtelijke procedures en andere procedures voor geschillenbeslechting tussen voor de verwerking verantwoordelijken en betrokkenen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, onverminderd de rechten van de betrokkenen op grond van de artikelen 73 en 75.

2. Verenigingen en andere organen die in een lidstaat categorieën voor de verwerking verantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen en die het voornemen hebben om een gedragscode op te stellen of bestaande gedragscodes te wijzigen of uit te breiden, kunnen deze voor advies aan de toezichthoudende autoriteit in die lidstaat voorleggen. De toezichthoudende autoriteit ~~kan brengen~~ **brengt onverwijld** een advies ~~uitbrengen uit~~ over de verenigbaarheid van de **verwerking in het kader van de** ontwerpgedragscode of de wijziging daarvan met deze verordening. De toezichthoudende autoriteit neemt de opmerkingen van de betrokkenen of hun vertegenwoordigers over deze ontwerpen in ontvangst.

3. Verenigingen en andere organen die categorieën voor de verwerking verantwoordelijken **of verwerkers** in verschillende lidstaten vertegenwoordigen, kunnen ontwerpgedragscodes en wijzigingen of uitbreidingen van bestaande gedragscodes aan de Commissie voorleggen.

4. De Commissie ~~kan uitvoeringshandelingen vaststellen~~ **is bevoegd om, na raadpleging van het Europees Comité voor gegevensbescherming, overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen** waarbij gedragscodes en wijzigingen of uitbreidingen van bestaande gedragscodes die haar op grond van lid 3 zijn voorgelegd, **in overeenstemming met deze verordening** en algemeen geldig worden verklaard binnen de Unie. ~~Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. Die gedelegeerde handelingen kennen de betrokkenen afdwingbare rechten toe.~~

5. De Commissie zorgt ervoor dat aan de codes die zij overeenkomstig lid 4 algemeen geldig heeft verklaard, passende bekendheid wordt gegeven. [Am. 135]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 39

Certificering

~~1. De lidstaten en de Commissie bevorderen, met name op Europees niveau, de vaststelling van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en gegevensbeschermingszegels en merktekens, zodat betrokkenen snel het door de voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers geboden niveau van gegevensbescherming kunnen beoordelen. De certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming dragen bij tot de juiste toepassing van deze verordening, met inachtneming van de specifieke kenmerken van de verschillende sectoren en verwerkingen.~~

1 bis. Iedere voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker kan iedere toezichthoudende autoriteit in de Unie voor een redelijke vergoeding -waarbij de administratieve kosten in aanmerking worden genomen- verzoeken om te certificeren dat de verwerking van persoonsgegevens wordt uitgevoerd in overeenstemming met deze verordening, met name met de beginselen zoals uiteengezet in de artikelen 5, 23 en 30, de verplichtingen van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker, en de rechten van de betrokkene.

1 ter. De certificering is vrijwillig, betaalbaar en toegankelijk via een transparant en niet onnodig zwaar proces.

1 quater. De toezichthoudende autoriteiten en het Europees Comité voor gegevensbescherming werken samen in het kader van de conformiteitstoetsing overeenkomstig artikel 57 teneinde te zorgen voor een geharmoniseerd certificeringsmechanisme voor gegevensbescherming met inbegrip van geharmoniseerde vergoedingen binnen de Unie.

1 quinquies. Gedurende de certificeringsprocedure kunnen de toezichthoudende autoriteiten gespecialiseerde auditors van derde partijen accrediteren om in haar naam de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker te controleren. Auditors van derde partijen beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel, zijn onpartijdig en vrij van belangenconflicten met betrekking tot hun taken. De toezichthoudende autoriteiten trekken de accreditatie in als er redenen zijn om aan te nemen dat de auditor zijn taken niet naar behoren vervult. De definitieve certificering wordt verstrekt door de toezichthoudende autoriteit.

1 sexies. De toezichthoudende autoriteiten verlenen de voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers, waarvan op grond van de controle is vastgesteld dat ze persoonsgegevens verwerken in overeenstemming met deze verordening, het gestandaardiseerde gegevensbeschermingszegel met de titel „Europees gegevensbeschermingszegel”.

1 septies. Het „Europees gegevensbeschermingszegel” blijft geldig zolang de gegevensverwerkingen van de gecertificeerde voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker volledig blijven voldoen aan onderhavige verordening.

1 octies. Onverminderd lid 1 septies blijft de certificering maximaal vijf jaar geldig.

1 nonies. Het Europees Comité voor gegevensbescherming stelt een openbaar elektronisch register vast waarin alle geldige en ongeldige certificaten die in de lidstaten zijn verstrekt door alle burgers kunnen worden geraadpleegd.

1 decies. Het Europees Comité voor gegevensbescherming kan op eigen initiatief certificeren dat een technische norm ter versterking van de gegevensbescherming in overeenstemming is met deze verordening.

2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86, *na raadpleging van het Europees Comité voor gegevensbescherming en na overleg met belanghebbenden, met name vakorganisaties en niet-gouvernementele organisaties*, gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de in lid 1 *bis tot en met 1 nonies* bedoelde certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming, met inbegrip van de *vereisten voor de accreditatie van auditors*, de voorwaarden voor toekenning en intrekking, en ~~van de vereisten voor~~ erkenning binnen de Unie en in derde landen. *Die gedelegeerde handelingen kennen de betrokkenen afdwingbare rechten toe.*

Woensdag 12 maart 2014

~~3. De Commissie kan technische normen vaststellen voor certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en merktekens en mechanismen ter bevordering en erkenning van certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en merktekens. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 136]~~

HOOFDSTUK V

DOORGIFTE VAN PERSOONSGEGEVENS NAAR DERDE LANDEN OF INTERNATIONALE ORGANISATIES

Artikel 40

Algemeen beginsel inzake doorgiften

Persoonsgegevens die aan verwerking worden onderworpen of die bestemd zijn om na doorgifte naar een derde land of naar een internationale organisatie te worden verwerkt, mogen slechts worden doorgegeven indien, onverminderd de naleving van de andere bepalingen van deze verordening, de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker de in dit hoofdstuk neergelegde voorwaarden hebben nageleefd; dit geldt ook voor verdere doorgiften van persoonsgegevens vanuit het derde land of de internationale organisatie naar een ander derde land of een andere internationale organisatie.

Artikel 41

Doorgiften op basis van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard

1. Een doorgifte kan plaatsvinden wanneer de Commissie heeft besloten dat het betrokken derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie een passend beschermingsniveau waarborgt. Voor een dergelijke doorgifte is geen ~~verdere~~ **specifieke** toestemming nodig.

2. Bij de beoordeling van de vraag of er een passend beschermingsniveau is, houdt de Commissie rekening met de volgende aspecten:

- a) de rechtsstaat, de relevante geldende algemene en sectorale wetgeving, onder meer inzake openbare veiligheid, defensie, nationale veiligheid en strafrecht, **alsmede de tenuitvoerlegging van deze wetgeving**, de beroepscodes en de veiligheidsmaatregelen die in het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie worden nageleefd, **precedenten in de rechtspraak**, alsook het bestaan van effectieve en afdwingbare rechten, waaronder effectieve mogelijkheden voor betrokkenen om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen, met name voor in de Unie wonende betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven;
- b) het bestaan en de effectieve werking van een of meer onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten in het betrokken land of de betrokken internationale organisatie, die belast zijn met het toezicht op de naleving van de gegevensbeschermingsregels, **waaronder toereikende sanctiebevoegdheden**, het bijstaan en het adviseren van betrokkenen bij de uitoefening van hun rechten en de samenwerking met de toezichthoudende autoriteiten van de Unie en de lidstaten; en
- c) de internationale verbintenissen die het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie is aangegaan, **met name juridisch bindende conventies of instrumenten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens**.

3. De Commissie ~~kan bij besluit vaststellen~~ **is bevoegd om overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen om te besluiten** dat een derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of een internationale organisatie een passend beschermingsniveau in de zin van lid 2 waarborgt. ~~De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. Dergelijke gedelegeerde handelingen voorzien in een sunset-clause indien ze betrekking hebben op een verwerkingssector en worden ingetrokken overeenkomstig lid 5 wanneer niet langer kan worden gezorgd voor een passend beschermingsniveau overeenkomstig deze verordening.~~

4. In de ~~uitvoeringshandeling~~ **gedelegeerde handeling** worden het ~~geografische~~ **territoriale** en het sectorale toepassingsgebied vastgelegd en wordt, in voorkomend geval, de in lid 2, onder b), genoemde toezichthoudende autoriteit vermeld.

Woensdag 12 maart 2014

4 bis. *De Commissie houdt voortdurend toezicht op de ontwikkelingen in derde landen en binnen internationale organisaties die van invloed kunnen zijn op de elementen in lid 2 waartoe krachtens lid 3 een gedelegeerde handeling is vastgesteld.*

5. ~~De Commissie kan bij besluit vaststellen is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen om te besluiten dat een derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt of niet meer waarborgt in de zin van lid 2 waarborgt, met name in de gevallen waarin de relevante algemene en sectorale wetgeving die in het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie geldt, geen effectieve en afdwingbare rechten waarborgt, waaronder mogelijkheden voor betrokkenen om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen, met name voor in de Unie wonende betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven. De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure of, in bijzonder spoedeisende omstandigheden voor het recht van natuurlijke personen op bescherming van hun persoonsgegevens, volgens de in artikel 87, lid 3, bedoelde procedure.~~

6. Wanneer de Commissie overeenkomstig lid 5 een besluit vaststelt, worden alle doorgiften van persoonsgegevens naar het betrokken derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie verboden, onverminderd de artikelen 42 tot en met 44. De Commissie pleegt te gepasten tijde overleg met het derde land of de internationale organisatie ter verhelping van de situatie die voortvloeit uit het besluit dat overeenkomstig lid 5 is vastgesteld.

6 bis. *Alvorens overeenkomstig de leden 3 en 5 een gedelegeerde handeling vast te stellen, vraagt de Commissie het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies over de toereikendheid van het beschermingsniveau. Daartoe verstrekt de Commissie het Europees Comité voor gegevensbescherming alle nodige documentatie, met inbegrip van correspondentie met de overheid van een derde land, gebied of verwerkingssector binnen dat derde land of de internationale organisatie.*

7. De Commissie maakt in het Publicatieblad van de Europese Unie **en op haar website** een lijst bekend van de derde landen, gebieden en verwerkingssectoren in derde landen en internationale organisaties waarvoor zij bij besluit heeft vastgesteld of er al dan niet een passend beschermingsniveau gewaarborgd is.

8. De besluiten die de Commissie op grond van artikel 25, lid 6, of artikel 26, lid 4, van Richtlijn 95/46/EG heeft vastgesteld, blijven van kracht, ~~totdat zij~~ **tot vijf jaar na de inwerkingtreding van onderhavige verordening, tenzij deze door de Commissie vóór het einde van deze periode worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken.** [Am. 137]

Artikel 42

Doorgiften op basis van passende garanties

1. Wanneer de Commissie geen besluit overeenkomstig artikel 41 heeft vastgesteld, **of indien zij bij besluit vaststelt dat een derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau in de zin van artikel 41, lid 5, waarborgt**, kan een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker **geen** persoonsgegevens naar een derde land of een internationale organisatie doorgeven **met doorgifte op internationale grondslag, tenzij indien hij in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van de persoonsgegevens biedt.**

2. De in lid 1 bedoelde passende garanties zijn met name:

a) bindende bedrijfsvoorschriften overeenkomstig artikel 43; of

a bis) een geldig „Europees gegevensbeschermingszegel” voor de voor de verwerking verantwoordelijke en de ontvanger in overeenstemming met lid 1 sexies van artikel 39; of

Woensdag 12 maart 2014

- b) ~~modelbepalingen inzake gegevensbescherming die door de Commissie zijn vastgesteld. De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure; of~~
- c) modelbepalingen inzake gegevensbescherming die door een toezichthoudende autoriteit zijn vastgesteld in het kader van de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing, wanneer die door de Commissie overeenkomstig artikel 62, lid 1, onder b), algemeen geldig zijn verklaard; of
- d) contractuele bepalingen tussen de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker en de ontvanger van de gegevens, die door een toezichthoudende autoriteit overeenkomstig lid 4 zijn goedgekeurd.
3. Voor een doorgifte op basis van modelbepalingen inzake gegevensbescherming, **een „Europees gegevensbeschermingszegel”** of bindende bedrijfsvoorschriften als bedoeld in lid 2, onder a), ~~ba~~ **bis**) of c), is geen ~~verdere specifieke~~ toestemming nodig.
4. Voor een doorgifte op basis van contractuele bepalingen als bedoeld in lid 2, onder d), verkrijgt de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker ~~overeenkomstig artikel 34, lid 1, onder a),~~ voorafgaande toestemming van de contractuele bepalingen van de toezichthoudende autoriteit. Indien de doorgifte verband houdt met verwerkingen die betrekking hebben op betrokkenen in een andere lidstaat of andere lidstaten of een inbreuk maken op het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie, verricht de toezichthoudende autoriteit de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing.
5. ~~Wanneer er geen passende garanties in verband met de bescherming van persoonsgegevens in een juridisch bindend instrument worden geboden, verkrijgt de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker voorafgaande toestemming voor de doorgifte, voor een categorie doorgiften of voor bepalingen die moeten worden opgenomen in de administratieve regelingen die de basis voor een dergelijke doorgifte vormen. Die toestemming van de toezichthoudende autoriteit moet met artikel 34, lid 1, in overeenstemming zijn. Indien de doorgifte verband houdt met verwerkingen die betrekking hebben op betrokkenen in een andere lidstaat of andere lidstaten of een inbreuk maken op het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie, verricht de toezichthoudende autoriteit de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing. Toestemmingen die een toezichthoudende autoriteit op grond van artikel 26, lid 2, van Richtlijn 95/46/EG heeft verleend, blijven geldig tot dat zij tot twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening, tenzij deze door die toezichthoudende autoriteit vóór het einde van deze periode worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken. [Am. 138]~~

Artikel 43

Doorgiften op grond van bindende bedrijfsvoorschriften

1. ~~Een~~ **De** toezichthoudende autoriteit keurt in het kader van de in artikel 58 bedoelde conformiteitstoetsing bindende bedrijfsvoorschriften goed, op voorwaarde dat deze:
- a) juridisch bindend zijn voor en van toepassing zijn op alle leden van de groep van ondernemingen van de voor de verwerking verantwoordelijke ~~of de verwerker~~ **en van de externe onderaannemers die onder de bindende bedrijfsvoorschriften vallen**, met inbegrip van hun werknemers, en dat deze leden op de naleving ervan toezien;
- b) betrokkenen uitdrukkelijk afdwingbare rechten toekennen;
- c) voldoen aan de in lid 2 vastgestelde vereisten.

1 bis. Voor wat werkgelegenheidsgegevens betreft, worden de vertegenwoordigers van de werknemers in kennis gesteld van en, overeenkomstig het recht van de Unie of het recht van de lidstaten en praktijken, betrokken bij de opstelling van bindende bedrijfsvoorschriften overeenkomstig artikel 43.

2. In de bindende bedrijfsvoorschriften worden minimaal de volgende elementen vastgelegd:

- a) de structuur en de contactgegevens van de groep van ondernemingen en haar leden **en de externe onderaannemers die onder de bindende bedrijfsvoorschriften vallen**;

Woensdag 12 maart 2014

- b) de gegevensdoorgiften of categorie doorgiften, met inbegrip van de categorieën persoonsgegevens, het soort verwerking en de doeleinden daarvan, het soort betrokkenen en de naam van het betrokken derde land of de betrokken derde landen;
- c) het intern en extern juridisch bindende karakter;
- d) de algemene beginselen inzake gegevensbescherming, namelijk de doelbinding, **minimale gegevensverwerking, de beperkte bewaartermijn**, de kwaliteit van de gegevens, **gegevensbescherming by design en by default** en de rechtsgrondslag voor verwerking, de verwerking van gevoelige persoonsgegevens, de maatregelen om de beveiliging van de gegevens te waarborgen en de vereisten die worden gesteld bij verdere doorgiften aan organisaties die niet door de bedrijfsvoorschriften zijn gebonden;
- e) de rechten van betrokkenen en de middelen om deze rechten uit te oefenen, waaronder het recht niet te worden onderworpen aan een maatregel op basis van profilering overeenkomstig artikel 20, het recht een klacht in te dienen bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit of een vordering in te stellen bij de bevoegde gerechtelijke instanties van de lidstaten overeenkomstig artikel 75, en, in voorkomend geval, een vergoeding te ontvangen voor een inbreuk op de bindende bedrijfsvoorschriften;
- f) de aanvaarding door een in een lidstaat gevestigde voor de verwerking verantwoordelijke ~~of verwerker~~ van aansprakelijkheid voor alle inbreuken op de bindende bedrijfsvoorschriften door een niet in de Unie gevestigd lid van de groep van ondernemingen; de voor de verwerking verantwoordelijke ~~of de verwerker~~ kan alleen geheel of gedeeltelijk van deze aansprakelijkheid worden ontheven, indien hij bewijst dat de schade niet aan dat lid kan worden toegerekend;
- g) de wijze waarop betrokkenen overeenkomstig artikel 11 informatie wordt verschaft over de bindende bedrijfsvoorschriften, met name de onder d), e) en f) bedoelde bepalingen;
- h) de taken van de overeenkomstig artikel 35 aangewezen functionaris voor gegevensbescherming, waaronder het toezicht op de naleving van de bindende bedrijfsvoorschriften binnen de groep van ondernemingen, op de opleiding en op de behandeling van klachten;
- i) de binnen de groep van ondernemingen bestaande procedures om te controleren of de bindende bedrijfsvoorschriften zijn nageleefd;
- j) de procedures om veranderingen in het beleid te melden en te registreren en die verandering bij de toezichthoudende autoriteit aan te melden;
- k) de procedure voor samenwerking met de toezichthoudende autoriteit om ervoor te zorgen dat alle leden van de groep van ondernemingen de bindende bedrijfsvoorschriften naleven, onder meer door de resultaten van de onder i) bedoelde controles aan de toezichthoudende autoriteit mee te delen.

3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van **het formaat, de procedures**, criteria en de vereisten voor bindende bedrijfsvoorschriften in de zin van dit artikel, waaronder de criteria voor hun goedkeuring, **waaronder transparantie ten behoeve van betrokkenen** en de toepassing van lid 2, onder b), d), e) en f), op de bindende bedrijfsvoorschriften van verwerkers, en de andere vereisten die nodig zijn om de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen te waarborgen.

4. ~~De Commissie kan het model en de procedures voor de elektronische uitwisseling van informatie over bindende bedrijfsvoorschriften in de zin van dit artikel tussen voor de verwerking verantwoordelijken, verwerkers en toezichthoudende autoriteiten nader vastleggen. De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 139]~~

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 43 bis

Niet door het recht van de Unie toegestane doorgiften of verstrekkingen

1. *Uitspraken van rechters en besluiten van bestuurlijke autoriteiten in derde landen die een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker gelasten persoonsgegevens vrij te geven, worden op geen enkele wijze erkend en zijn op geen enkele wijze afdwingbaar, tenzij er een verdrag inzake wederzijdse juridische bijstand of een internationale overeenkomst tussen het verzoekende derde land en de EU of een lidstaat bestaat.*
2. *Wanneer een vonnis van een rechtbank of gerechtshof of een beslissing van een bestuursinstantie van een derde land een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker verzoekt om persoonsgegevens mee te delen, brengt de voor de verwerking verantwoordelijke, en indien van toepassing zijn vertegenwoordiger, of de verwerker de toezichthoudende autoriteit onmiddellijk op de hoogte van het verzoek en vraagt hij de toezichthoudende autoriteit om toestemming voor de doorgifte of verstrekking.*
3. *De toezichthoudende autoriteit beoordeelt of de verzochte verstrekking wel overeenstemt met deze verordening en in het bijzonder of de verstrekking wel overeenkomstig letter d) en e) van artikel 44, lid 1, en artikel 44, lid 5, nodig is en wettelijk vereist. Wanneer betrokkenen afkomstig uit andere lidstaten ook gevolgen ondervinden, past de toezichthoudende autoriteit de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing toe.*
4. *De toezichthoudende autoriteit brengt de bevoegde nationale autoriteit op de hoogte van het verzoek. Onverminderd artikel 21 brengt de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker tevens de betrokkenen op de hoogte van het verzoek en van de toestemming van de toezichthoudende autoriteit en deelt de betrokkene in voorkomend geval mede of er gedurende de afgelopen achtereenvolgende periode van 12 maanden persoonsgegevens zijn verstrekt aan overheidsinstanties, overeenkomstig artikel 14, lid 1, onder h bis). [Am. 140]*

Artikel 44

Afwijkingen

1. Bij ontstentenis van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard overeenkomstig artikel 41 of passende garanties overeenkomstig artikel 42, kan een doorgifte of een categorie doorgiften van persoonsgegevens naar een derde land of een internationale organisatie slechts plaatsvinden op voorwaarde dat:
 - a) de betrokkene met de voorgestelde doorgifte heeft ingestemd, na over de risico's van dergelijke doorgiften bij ontstentenis van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard en passende garanties te zijn geïnformeerd; of
 - b) de doorgifte noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de voor de verwerking verantwoordelijke of voor de uitvoering van op verzoek van de betrokkene genomen precontractuele maatregelen; of
 - c) de doorgifte noodzakelijk is voor de sluiting of de uitvoering van een in het belang van de betrokkene tussen de voor de verwerking verantwoordelijke en een andere natuurlijke of rechtspersoon gesloten overeenkomst; of
 - d) de doorgifte noodzakelijk is wegens gewichtige redenen van algemeen belang; of
 - e) de doorgifte noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte; of
 - f) de doorgifte noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon, indien de betrokkene lichamelijk of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven; of
 - g) de doorgifte geschiedt vanuit een openbaar register dat krachtens het recht van de Unie of het recht van de lidstaat bedoeld is om het publiek voor te lichten en dat door eenieder dan wel door iedere persoon die zich op een rechtmatig belang kan beroepen, kan worden geraadpleegd, voor zover in het betrokken geval is voldaan aan de voorwaarden van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat voor raadpleging; of

Woensdag 12 maart 2014

~~h) de doorgifte noodzakelijk is voor de gerechtvaardigde belangen die door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker worden nagestreefd, en niet als frequent of massaal kan worden beschouwd, en de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte of de categorie gegevensdoorgiften heeft beoordeeld en, indien nodig, op basis van die beoordeling passende garanties biedt voor de bescherming van de persoonsgegevens.~~

2. Een doorgifte overeenkomstig lid 1, onder g), mag geen betrekking hebben op alle persoonsgegevens of volledige categorieën persoonsgegevens die in het register zijn opgeslagen. Wanneer een register bedoeld is om door personen met een gerechtvaardigd belang te worden geraadpleegd, kan de doorgifte slechts plaatsvinden op verzoek van die personen of wanneer de gegevens voor hen zijn bestemd.

~~3. Bij verwerking overeenkomstig lid 1, onder h), besteedt de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker bijzondere aandacht aan de aard van de gegevens, het doel en de duur van de voorgestelde verwerking of verwerkingen, alsook aan de situatie in het land van herkomst, het derde land en het land van de uiteindelijke bestemming en, indien nodig, aan de geboden passende garanties in verband met de bescherming van persoonsgegevens.~~

4. Lid 1, onder b) **en** c) ~~en h)~~, is niet van toepassing op activiteiten die worden verricht door autoriteiten in de uitoefening van het overheidsgezag.

5. Het in lid 1, onder d), bedoelde openbaar belang moet erkend zijn in het recht van de Unie of het recht van de lidstaat waaronder de voor de verwerking verantwoordelijke ressorteert.

~~6. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker staft de beoordeling en de in lid 1, onder h), bedoelde passende garanties met bewijsstukken door middel van de in artikel 28 bedoelde documenten en stelt de toezichthoudende autoriteit in kennis van de doorgifte.~~

7. De Commissie is bevoegd **Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken** overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen **artikel 66, lid 1, onder b)**, met het oog op de nadere invulling van het begrip „gewichtige redenen van algemeen belang” in de zin van lid 1, onder d), en de criteria en de vereisten voor **de in doorgiften van gegevens op basis van** lid 1, onder h), bedoelde passende garanties. [Am. 141]

Artikel 45

Internationale samenwerking voor de bescherming van persoonsgegevens

1. In verband met derde landen en internationale organisaties nemen de Commissie en de toezichthoudende autoriteiten de nodige maatregelen om:

- a) procedures voor effectieve internationale samenwerking te ontwikkelen, zodat de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens wordt ~~vergemakkelijkt~~ **gewaarborgd**; [Am. 142]
- b) internationale wederzijdse bijstand te bieden bij de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens, onder andere door kennisgeving, doorverwijzing van klachten, bijstand bij onderzoeken en uitwisseling van informatie, voor zover passende garanties voor de bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten en grondvrijheden bestaan;
- c) belanghebbenden te betrekken bij besprekingen en activiteiten om de internationale samenwerking in de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen;
- d) de uitwisseling en het documenteren van de wetgeving en de praktijken inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen.

Woensdag 12 maart 2014

d bis) opheldering te verschaffen en overleg te plegen over geschillen met derde landen inzake jurisdictie. [Am. 143]

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 neemt de Commissie de nodige maatregelen om de betrekkingen met derde landen of internationale organisaties, en met name hun toezichthoudende autoriteiten, te bevorderen, wanneer zij overeenkomstig artikel 41, lid 3, bij besluit heeft vastgesteld dat zij een passend beschermingsniveau waarborgen.

Artikel 45 bis

Verslag van de Commissie

De Commissie dient regelmatig, en niet later dan vanaf vier jaar na de in artikel 91, lid 1, genoemde datum, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van artikelen 40 tot en met 45. Voor dit doel kan de Commissie de lidstaten en de toezichthoudende autoriteiten om gegevens verzoeken, die onverwijld moeten worden toegezonden. Het verslag wordt openbaar gemaakt. [Am. 144]

HOOFDSTUK VI

ONAFHANKELIJKE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

AFDELING 1

ONAFHANKELIJKHEID

Artikel 46

Toezichthoudende autoriteit

1. Elke lidstaat zorgt ervoor dat één of meer overheidsinstanties verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing van deze verordening en een bijdrage leveren aan de uniforme toepassing ervan in de hele Unie, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken. Daartoe werken de toezichthoudende autoriteiten samen met elkaar en met de Commissie.

2. Wanneer er in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit is opgericht, wijst die lidstaat de toezichthoudende autoriteit aan die optreedt als enig contactpunt voor de effectieve deelname van die autoriteiten aan het Europees Comité voor gegevensbescherming en stelt hij de procedure vast om ervoor te zorgen dat de andere autoriteiten de regels in verband met de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing naleven.

3. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig dit hoofdstuk vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Artikel 47

Onafhankelijkheid

1. De toezichthoudende autoriteit treedt bij de uitvoering van haar taken en de uitoefening van haar bevoegdheden volledig onafhankelijk **en onpartijdig** op, **onverminderd de bepalingen van hoofdstuk VII van deze verordening inzake samenwerking en conformiteit.** [Am. 145]

2. Bij de uitvoering van hun taken vragen noch aanvaarden de leden van de toezichthoudende autoriteit instructies van wie dan ook.

3. De leden van de toezichthoudende autoriteit onthouden zich van alle handelingen die onverenigbaar zijn met hun taken en verrichten gedurende hun ambtstermijn geen andere al dan niet bezoldigde beroepswerkzaamheden.

4. Na beëindiging van hun ambtstermijn betrachten de leden van de toezichthoudende autoriteit bij het aanvaarden van functies en voordelen eerlijkheid en kiesheid.

Woensdag 12 maart 2014

5. Elke lidstaat zorgt ervoor dat de toezichthoudende autoriteit kan beschikken over passende menselijke, technische en financiële middelen, en de huisvesting en infrastructuur die nodig zijn om haar taken en bevoegdheden, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand, samenwerking en deelname aan het Europees Comité voor gegevensbescherming, effectief uit te voeren en uit te oefenen.

6. Elke lidstaat zorgt ervoor dat de toezichthoudende autoriteit haar eigen personeelsleden heeft, die door het hoofd van de toezichthoudende autoriteit worden benoemd en onder zijn leiding staan.

7. De lidstaten zorgen ervoor dat het financieel toezicht op de toezichthoudende autoriteit haar onafhankelijkheid niet in het gedrang brengt. De lidstaten zorgen ervoor dat de toezichthoudende autoriteit over een eigen jaarlijkse begroting beschikt. De begroting wordt openbaar gemaakt.

7 bis. Elke lidstaat zorgt ervoor dat de toezichthoudende autoriteit om redenen van begrotingsbewaking verantwoording aan het nationaal parlement dient af te leggen. [Am. 146]

Artikel 48

Algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten bepalen dat de leden van de toezichthoudende autoriteit ofwel door het parlement ofwel door de regering van de betrokken lidstaat worden benoemd.

2. De leden worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en die kunnen aantonen dat zij beschikken over de nodige ervaring en vaardigheden voor de uitvoering van hun taken, met name op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens.

3. De taken van een lid worden beëindigd bij het verstrijken van de ambtstermijn, bij ontslag of bij verplichte pensionering overeenkomstig lid 5.

4. Een lid kan door de bevoegde nationale gerechtelijke instantie van zijn ambt worden ontheven of van zijn recht op pensioen of andere in de plaats daarvan komende voordelen vervallen worden verklaard, indien hij niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de uitvoering van de taken of op ernstige wijze is tekortgeschoten.

5. Een lid waarvan de ambtstermijn verstrijkt of dat ontslag neemt, blijft zijn taken uitvoeren totdat een nieuw lid is benoemd.

Artikel 49

Oprichting van de toezichthoudende autoriteit

Binnen de grenzen van deze verordening regelt elke lidstaat bij wet:

- a) de oprichting en het statuut van de toezichthoudende autoriteit;
- b) de kwalificaties, de ervaring en de vaardigheden die nodig zijn om de taken van de leden van de toezichthoudende autoriteit uit te voeren;
- c) de voorschriften en de procedures voor de benoeming van de leden van de toezichthoudende autoriteit, alsook de voorschriften in verband met handelingen en activiteiten die met de taken van het ambt onverenigbaar zijn;
- d) de ambtstermijn van de leden van de toezichthoudende autoriteit, die ten minste vier jaar bedraagt, behoudens de eerste ambtstermijn na de inwerkingtreding van deze verordening, die korter kan zijn wanneer dat nodig is om de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit door middel van een in de tijd gespreide benoemingsprocedure te beschermen;
- e) of de leden van de toezichthoudende autoriteit opnieuw kunnen worden benoemd;
- f) het statuut en de gemeenschappelijke voorwaarden in verband met de taken van de leden en de personeelsleden van de toezichthoudende autoriteit;

Woensdag 12 maart 2014

- g) de voorschriften en de procedures voor de beëindiging van de taken van de leden van de toezichthoudende autoriteit, onder meer in het geval dat zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitvoering van hun taken of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Artikel 50

Beroepsgeheim

Ten aanzien van de vertrouwelijke informatie die hun bij de uitvoering van hun officiële taken ter kennis is gekomen, geldt voor de leden en de personeelsleden van de toezichthoudende autoriteit **het beroepsgeheim** zowel tijdens hun ambtstermijn als daarna **het beroepsgeheim en in overeenstemming met nationale wetgeving in praktijken, waarbij zij hun taken onafhankelijk en transparant uitvoeren, zoals vastgesteld in de verordening.** [Am. 147]

AFDELING 2

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 51

Competentie

1. Elke toezichthoudende autoriteit ~~oefent~~ **is bevoegd om onverminderd de artikelen 73 en 74** op het grondgebied van haar lidstaat **taken uit te voeren en de** de bevoegdheden **te oefenen** uit die haar overeenkomstig deze verordening zijn toegekend. **Het toezicht op gegevensverwerking door een overheidsdienst wordt alleen uitgevoerd door de toezichthoudende autoriteit van die lidstaat.** [Am. 148]

2. ~~Wanneer de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in de Unie, en de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker is in meer dan één lidstaat gevestigd, is de toezichthoudende autoriteit van de belangrijkste vestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker bevoegd voor het toezicht op de verwerkingen van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in alle lidstaten, onverminderd de bepalingen van hoofdstuk VII van deze verordening.~~ [Am. 149]

3. De toezichthoudende autoriteit is niet bevoegd om toe te zien op verwerkingen door gerechtelijke instanties in het kader van hun gerechtelijke taken.

Artikel 52

Taken

1. De toezichthoudende autoriteit:
 - a) ziet toe op en waarborgt de toepassing van deze verordening;
 - b) neemt kennis van klachten van betrokkenen of van verenigingen die overeenkomstig artikel 73 ~~betrokkenen vertegenwoordigen~~, onderzoekt de aangelegenheid in de mate waarin dat nodig is en stelt de betrokkene of de vereniging binnen een redelijke termijn in kennis van de vooruitgang en het resultaat van de klacht, met name of verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit nodig is; [Am. 150]
 - c) deelt informatie mee en biedt wederzijdse bijstand aan andere toezichthoudende autoriteiten en zorgt voor de samenhang in de toepassing en de handhaving van deze verordening;
 - d) verricht onderzoeken hetzij op eigen initiatief, hetzij op basis van een klacht **of van specifieke en gedocumenteerde gegevens betreffende vermeende onrechtmatige verwerking** of op verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit, en stelt de betrokkene, als die bij die toezichthoudende autoriteit een klacht heeft ingediend, binnen een redelijke termijn in kennis van het resultaat van de onderzoeken; [Am. 151]
 - e) volgt de relevante ontwikkelingen voorzover deze de bescherming van persoonsgegevens beïnvloeden, met name de ontwikkelingen in de informatie- en communicatietechnologieën en de handelspraktijken;

Woensdag 12 maart 2014

- f) wordt geraadpleegd door de instellingen en organen van de lidstaat over wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inzake de verwerking van persoonsgegevens;
- g) ~~verleent toestemming voor~~ wordt geraadpleegd over de in artikel 34 bedoelde verwerkingen;
- h) brengt overeenkomstig artikel 38, lid 2, advies uit over de ontwerpgedragscodes;
- i) keurt overeenkomstig artikel 43 bindende bedrijfsvoorschriften goed;
- j) neemt deel aan de activiteiten van het Europees Comité voor gegevensbescherming.

j bis) certificeert de voor de verwerking verantwoordelijken en de verwerkers overeenkomstig artikel 39. [Am. 152]

2. Elke toezichthoudende autoriteit geeft voorlichting aan het brede publiek over de risico's, de regels, de garanties en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens **en over passende maatregelen voor persoonlijke gegevensbescherming**. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan specifiek op kinderen gerichte activiteiten. [Am. 153]

2 bis. Elke toezichthoudende autoriteit geeft samen met het Europees Comité voor gegevensbescherming voorlichting aan voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers over de risico's, de regels, de garanties en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Dit omvat het bijhouden van een register van de sancties en overtredingen. Het register toont alle waarschuwingen en alle sancties zo gedetailleerd mogelijk, alsmede oplossingen voor overtredingen. Elke toezichthoudende autoriteit voorziet voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen op verzoek van algemene informatie over hun verantwoordelijkheden en verplichtingen overeenkomstig onderhavige verordening. [Am. 154]

3. De toezichthoudende autoriteit adviseert op verzoek elke betrokkene bij de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze verordening en werkt daartoe, indien nodig, samen met de toezichthoudende autoriteiten van andere lidstaten.

4. Voor de in lid 1, onder b), bedoelde klachten stelt de toezichthoudende autoriteit een klachtenformulier ter beschikking, dat elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

5. De prestaties van de toezichthoudende autoriteit zijn kosteloos voor de betrokkene.

6. Wanneer verzoeken kennelijk buitensporig zijn, met name door hun repetitieve karakter, kan de toezichthoudende autoriteit een **redelijke** vergoeding in rekening brengen of ervoor opteren om de door de betrokkene gevraagde maatregelen niet te nemen. **Een dergelijke vergoeding mag niet hoger zijn dan de kosten van het nemen van de gevraagde maatregelen.** De bewijslast met betrekking tot het kennelijk buitensporige karakter van het verzoek rust op de toezichthoudende autoriteit. [Am. 155]

Artikel 53

Bevoegdheden

1. ~~Elk~~ **Elke** toezichthoudende autoriteit is **overeenkomstig deze verordening** bevoegd om:

- a) de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in kennis te stellen van een vermeende inbreuk op de voorschriften inzake de verwerking van persoonsgegevens en, indien nodig, de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te gelasten die inbreuk met bepaalde maatregelen ongedaan te maken, teneinde de bescherming van de betrokkene te verbeteren, **of de voor de verwerking verantwoordelijke op te dragen een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene mede te delen**;
- b) de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te gelasten aan de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze verordening te voldoen;
- c) de voor de verwerking verantwoordelijke, de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger te gelasten alle voor de uitvoering van haar taken relevante informatie te verstrekken;
- d) erop toe te zien dat de in artikel 34 bedoelde voorafgaande ~~toestemmingen en voorafgaande~~ raadplegingen worden nageleefd;
- e) de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te waarschuwen of te berispen;

Woensdag 12 maart 2014

- f) de rectificatie, wissing of vernietiging van alle gegevens te gelasten indien deze in strijd met de bepalingen van deze verordening verwerkt zijn, en te gelasten dat van dergelijke handelingen mededeling wordt gedaan aan derden aan wie de gegevens verstrekt zijn;
- g) een tijdelijk of definitief verwerkingsverbod op te leggen;
- h) gegevensstromen naar een ontvanger in een derde land of naar een internationale organisatie op te schorten;
- i) adviezen uit te brengen over alle aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens;

i bis) de voor de verwerking verantwoordelijken en de verwerkers te certificeren overeenkomstig artikel 39;

- j) het nationale parlement, de regering of andere politieke instellingen, alsook het grote publiek te informeren over alle aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens.

j bis) effectieve mechanismen in te voeren om vertrouwelijke verslaggeving over inbreuken op deze verordening te bevorderen, met inachtneming van de overeenkomstig artikel 66, lid 4 ter, door het Europees Comité voor gegevensbescherming verstrekte richtsnoeren.

2. Elke toezichthoudende autoriteit kan op grond van haar onderzoeksbevoegdheid **zonder voorafgaande kennisgeving** van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker verlangen dat zij:

- a) toegang krijgt tot alle persoonsgegevens en alle **documenten en** informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar taken;
- b) toegang krijgt tot alle gebouwen en terreinen van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, met inbegrip van alle installaties en middelen voor gegevensverwerking, ~~wanneer er redelijke grond bestaat om aan te nemen dat er in strijd met deze verordening een activiteit wordt verricht.~~

De onder b) bedoelde bevoegdheden worden in overeenstemming met het recht van de Unie en het recht van de lidstaat uitgeoefend.

3. Elke toezichthoudende autoriteit is bevoegd om schendingen van deze verordening ter kennis van de gerechtelijke autoriteiten te brengen en daartegen in rechte op te treden, met name overeenkomstig artikel 74, lid 4, en artikel 75, lid 2.

4. Elke toezichthoudende autoriteit is **overeenkomstig artikel 79** bevoegd om administratieve inbreuken te bestraffen. ~~met name die welke in artikel 79, leden 4, 5 en 6, zijn vermeld. Deze bevoegdheid moeten doeltreffend, evenredig en preventief worden uitgeoefend. [Am. 156]~~

Artikel 54

Activiteitenverslag

Elke toezichthoudende autoriteit stelt ~~jaarlijks~~ **ten minste elke twee jaar** een verslag over haar activiteiten op. Het verslag wordt ingediend bij het ~~nationale~~ **respectieve** parlement, ter beschikking gesteld van de Commissie en het Europees Comité voor gegevensbescherming, en openbaar gemaakt. [Am. 157]

Artikel 54 bis

Hoofdautoriteit

1. **Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van de activiteiten van een vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in de Unie en de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in meer dan één lidstaat is gevestigd, of wanneer de persoonsgegevens van inwoners van meerdere lidstaten worden verwerkt, handelt de toezichthoudende autoriteit van de hoofdvestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker als de autoriteit die verantwoordelijk is voor het toezicht op de verwerkingen van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in alle lidstaten, in overeenstemming met de bepalingen van hoofdstuk VII van deze verordening.**

Woensdag 12 maart 2014

2. De hoofdautoriteit neemt uitsluitend na raadpleging van alle andere bevoegde toezichthoudende autoriteiten in de zin van artikel 51, lid 1, passende maatregelen voor het toezicht op de verwerkingen van de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker waarvoor de autoriteit verantwoordelijk is, teneinde consensus te bereiken. Daartoe dient ze met name alle relevante gegevens in en raadpleegt ze andere instanties alvorens een maatregel aan te nemen die erop gericht is rechtsgevolgen te hebben voor de voor de verwerking verantwoordelijke of voor de verwerker in de zin van artikel 51, lid 1. De hoofdautoriteit houdt zoveel mogelijk rekening met het advies van de betrokken autoriteiten. De hoofdautoriteit is de enige autoriteit die bevoegd is om te besluiten welke maatregelen dienen te worden getroffen waaraan rechtsgevolgen zijn verbonden met betrekking tot de verwerkingen van de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker waarvoor de autoriteit verantwoordelijk is.

3. Het Europees Comité voor gegevensbescherming brengt op verzoek van een bevoegde toezichthoudende autoriteit advies uit over de vaststelling van de hoofdautoriteit die verantwoordelijk is voor een voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker, indien:

- a) uit de feiten niet duidelijk blijkt waar de hoofdvestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker zich bevindt; of
- b) de bevoegde autoriteiten het niet eens zijn over welke toezichthoudende autoriteit als hoofdautoriteit moet handelen; of
- c) de voor de verwerking verantwoordelijke niet in de Unie is gevestigd, en hij de gegevens van inwoners van verschillende lidstaten binnen het toepassingsgebied van deze verordening verwerkt.

4. Indien de voor de verwerking verantwoordelijke ook werkzaamheden uitvoert die tot de taken van een verwerker behoren, handelt de toezichthoudende autoriteit van de hoofdvestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke als hoofdautoriteit voor het toezicht op verwerkingen.

5. Het Europees Comité voor gegevensbescherming kan de hoofdautoriteit aanwijzen. [Am. 158]

HOOFDSTUK VII

SAMENWERKING EN CONFORMITEIT

AFDELING 1

SAMENWERKING

Artikel 55

Wederzijdse bijstand

1. De toezichthoudende autoriteiten verstrekken elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand om deze verordening op een consequente manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en nemen maatregelen om effectief met elkaar samen te werken. De wederzijdse samenwerking bestrijkt met name verzoeken om informatie en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om voorafgaande ~~toestemmingen en~~ raadplegingen, inspecties en ~~onderzoeken en~~ de snelle mededeling van informatie over de opening en het verloop van dossiers wanneer ~~de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker vestigingen heeft in meerdere lidstaten of wanneer~~ een verwerking betrekking kan hebben op betrokkenen in verschillende lidstaten. ~~De hoofdautoriteit zoals gedefinieerd in artikel 54 bis draagt zorg voor de coördinatie met de betrokken toezichthoudende autoriteiten en fungeert als enig contactpunt voor de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker.~~ [Am. 159]

2. Elke toezichthoudende autoriteit neemt alle passende maatregelen die nodig zijn om het verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit onverwijld en uiterlijk binnen één maand na de ontvangst van het verzoek te beantwoorden. Daarbij kan het met name gaan om de toezending van relevante informatie over het verloop van een onderzoek of de handhavingsmaatregelen die zijn genomen om verwerkingen die in strijd met deze verordening plaatsvinden, te doen staken of te verbieden.

3. Het verzoek om informatie bevat alle nodige informatie, waaronder het doel van en de redenen voor het verzoek. De uitgewisselde informatie wordt alleen gebruikt voor de aangelegenheid waarvoor om die informatie verzocht is.

Woensdag 12 maart 2014

4. Een toezichthoudende autoriteit tot wie een verzoek om bijstand is gericht, kan dit verzoek slechts afwijzen, indien:
 - a) zij niet bevoegd is voor het verzoek; of
 - b) het verzoek onverenigbaar is met de bepalingen van de verordening.
5. De toezichthoudende autoriteit tot wie het verzoek is gericht, informeert de verzoekende toezichthoudende autoriteit over de resultaten of, in voorkomend geval, de vooruitgang van de maatregelen die zijn genomen om aan het verzoek van de verzoekende toezichthoudende autoriteit te voldoen.
6. De toezichthoudende autoriteiten delen de door andere toezichthoudende autoriteiten gevraagde informatie elektronisch en binnen de kortst mogelijke termijn mee met gebruikmaking van een standaardformulier.
7. De maatregelen die na een verzoek om wederzijdse bijstand worden genomen, zijn kosteloos **voor de verzoekende toezichthoudende autoriteit**. [Am. 160]
8. Wanneer een toezichthoudende autoriteit niet binnen één maand op een verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit reageert, is de verzoekende toezichthoudende autoriteit bevoegd om overeenkomstig artikel 51, lid 1, een voorlopige maatregel op het grondgebied van haar lidstaat te nemen en legt zij de aangelegenheid volgens de in artikel 57 bedoelde procedure voor aan het Europees Comité voor gegevensbescherming. **Zij kan tijdelijke maatregelen overeenkomstig artikel 53 op het grondgebied van haar lidstaat nemen, indien nog geen definitieve maatregel kan worden genomen omdat nog geen overeenkomst voor hulpverlening is bereikt.** [Am. 161]
9. De toezichthoudende autoriteit legt vast hoe lang een dergelijke voorlopige maatregel geldig is. De geldigheidsduur mag niet meer dan drie maanden bedragen. De toezichthoudende autoriteit deelt het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie onverwijld die maatregelen met opgave van redenen mee **in overeenstemming met de procedure als bedoeld in artikel 57**. [Am. 162]
10. ~~De Commissie~~ **Het Europees Comité voor gegevensbescherming** kan het model en de procedures vastleggen voor de wederzijdse bijstand overeenkomstig dit artikel, alsook de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Europees Comité voor gegevensbescherming, waaronder het in lid 6 bedoelde standaardformulier. ~~De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.~~ [Am. 163]

Artikel 56

Gezamenlijke maatregelen van toezichthoudende autoriteiten

1. Om de samenwerking en de wederzijdse bijstand te versterken, voeren de toezichthoudende autoriteiten gezamenlijke onderzoeksmissies uit en nemen zij gezamenlijke handhavingsmaatregelen en andere gezamenlijke maatregelen, waaraan aangewezen leden of personeelsleden van de toezichthoudende autoriteiten van andere lidstaten deelnemen.
2. In gevallen waarin **de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker vestigingen heeft in meerdere lidstaten of waarin** een verwerking betrekking heeft op betrokkenen in verschillende lidstaten heeft de toezichthoudende autoriteit van elk van die lidstaten het recht aan de gezamenlijke onderzoeksmissies of de gezamenlijke maatregelen deel te nemen. ~~De bevoegde toezichthoudende autoriteit nodigt~~ **hoofdautoriteit zoals gedefinieerd in artikel 54 bis betreft** de toezichthoudende autoriteit van elk van die lidstaten ~~uit tot deelname aan~~ **bij** de respectieve gezamenlijke onderzoeksmissies of gezamenlijke maatregelen en beantwoordt onverwijld het verzoek van een toezichthoudende autoriteit om daaraan deel te nemen. **De hoofdautoriteit fungeert als het enige contactpunt voor de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker.** [Am. 164]
3. Elke toezichthoudende autoriteit kan als ontvangende toezichthoudende autoriteit overeenkomstig haar nationale recht en met toestemming van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit, aan de aan gezamenlijke maatregelen deelnemende leden of personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit uitvoeringsbevoegdheden toekennen, onder meer in verband met het uitvoeren van onderzoeksmissies, of, voor zover het nationale recht van de ontvangende toezichthoudende autoriteit dat toestaat, de leden of de personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit toestaan om hun uitvoeringsbevoegdheden overeenkomstig het recht van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit uit te oefenen. Deze uitvoerende bevoegdheden mogen hierbij uitsluitend onder leiding en, in beginsel, in aanwezigheid van leden of personeelsleden van de ontvangende toezichthoudende autoriteit worden uitgeoefend. De leden of de personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit zijn onderworpen aan het nationale recht van de ontvangende toezichthoudende autoriteit. Hun optreden valt onder de verantwoordelijkheid van de ontvangende toezichthoudende autoriteit.

Woensdag 12 maart 2014

4. De toezichthoudende autoriteiten stellen de praktische aspecten van specifieke samenwerkingsmaatregelen vast.
5. Wanneer een toezichthoudende autoriteit niet binnen één maand aan de in lid 2 vastgestelde verplichting voldoet, zijn de andere toezichthoudende autoriteiten bevoegd om overeenkomstig artikel 51, lid 1, een voorlopige maatregel op het grondgebied van haar lidstaat te nemen.
6. De toezichthoudende autoriteit legt vast hoe lang een in lid 5 bedoelde voorlopige maatregel geldig is. De geldigheidsduur mag niet meer dan drie maanden bedragen. De toezichthoudende autoriteit deelt het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie onverwijld die maatregelen met opgave van redenen mee en legt de aangelegenheid voor in het kader van de in artikel 57 bedoelde toetsing.

AFDELING 2

CONFORMITEIT

Artikel 57

Conformiteitstoetsing

Voor de in artikel 46, lid 1, genoemde doeleinden werken de toezichthoudende autoriteiten ~~in het kader van de in deze afdeling beschreven conformiteitstoetsing samen~~ met elkaar en met de Commissie **via de conformiteitstoetsing aan aangelegenheden van algemene toepassing en in afzonderlijke gevallen in overeenstemming met de bepalingen van deze afdeling [Am. 165]**

Artikel 58

~~Advies van het Europees Comité voor gegevensbescherming~~

Samenhang aangaande aangelegenheden van algemene strekking

1. Alvorens een toezichthoudende autoriteit een in lid 2 bedoelde maatregel neemt, deelt zij de ontwerpmaatregel mee aan het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie.
2. De in lid 1 genoemde verplichting is van toepassing op een maatregel die rechtsgevolgen in het leven moet roepen en die:
 - a) ~~betrekking heeft op verwerkingen die verband houden met het aanbieden van goederen of diensten aan betrokkenen in verschillende lidstaten, of met het observeren van hun gedrag; of~~
 - b) ~~van aanzienlijke invloed kan zijn op het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie; of~~
 - c) ~~de vaststelling beoogt van een lijst van verwerkingen waarvoor overeenkomstig artikel 34, lid 5, voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden; of~~
 - d) de vaststelling beoogt van de in artikel 42, lid 2, bedoelde modelbepalingen inzake gegevensbescherming; of
 - e) de toestemming beoogt voor de in artikel 42, lid 2, bedoelde contractuele bepalingen; of
 - f) de goedkeuring beoogt van bindende bedrijfsvoorschriften in de zin van artikel 43.
3. Elke toezichthoudende autoriteit of het Europees Comité voor gegevensbescherming kan verzoeken dat een aangelegenheid **van algemene strekking** aan de conformiteitstoetsing wordt onderworpen, met name wanneer een toezichthoudende autoriteit geen in lid 2 bedoelde ontwerpmaatregel meedeelt of niet voldoet aan de verplichting tot wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 55 of de verplichting inzake gezamenlijke maatregelen overeenkomstig artikel 56.
4. Om ervoor te zorgen dat deze verordening correct en consequent wordt toegepast, kan de Commissie verzoeken dat een aangelegenheid **van algemene strekking** aan de conformiteitstoetsing wordt onderworpen.
5. De toezichthoudende autoriteiten en de Commissie delen elektronisch door middel van een standaardformulier **onverwijld** alle relevante informatie mee, waaronder naargelang van het geval een samenvatting van de feiten, de ontwerpmaatregel en de redenen waarom een dergelijke maatregel moet worden genomen.

Woensdag 12 maart 2014

6. De voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming stelt de leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie ~~onmiddellijk~~ **onverwijld** elektronisch door middel van een standaardformulier in kennis van alle relevante informatie die het comité heeft ontvangen. ~~De voorzitter~~ **Het secretariaat** van het Europees Comité voor gegevensbescherming verstrekt indien nodig vertalingen van relevante informatie.

6 bis. *Het Europees Comité voor gegevensbescherming brengt een advies uit over aangelegenheden die in het kader van lid 2 aan het Comité worden voorgelegd.*

7. Het Europees Comité voor gegevensbescherming ~~brengt over de aangelegenheid een advies uit, indien het Europees Comité daartoe beslist~~ **kan** met gewone meerderheid van stemmen van zijn leden of indien een toezichthoudende autoriteit of de Commissie binnen één week nadat de relevante informatie overeenkomstig lid 5 is verstrekt, daarom verzoekt. ~~Het besluiten een advies wordt binnen één maand vastgesteld met gewone meerderheid van stemmen van de leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming. De voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming stelt zonder onnodige vertraging de in de leden 1 en 3 bedoelde toezichthoudende autoriteit, de Commissie en de overeenkomstig artikel 51 bevoegde toezichthoudende autoriteit in kennis van het advies en maakt dat advies bekend. uit te brengen over een krachtens de leden 3 en 4 voorgelegde aangelegenheid, waarbij in aanmerking wordt genomen:~~

a) *of de aangelegenheid nieuwe elementen omvat, waarbij rekening wordt gehouden met juridische of feitelijke ontwikkelingen, met name in het licht van de informatietechnologie en de stand van zaken in de informatiemaatschappij; en*

b) *of het Europees Comité voor gegevensbescherming reeds een advies over dezelfde aangelegenheid heeft uitgebracht.*

8. ~~De in lid 1 bedoelde toezichthoudende autoriteit en de overeenkomstig artikel 51 bevoegde toezichthoudende autoriteit nemen het advies van Het Europees Comité voor gegevensbescherming in aanmerking en delen de voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie binnen twee weken nadat het advies door de voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming ter kennis is gebracht, elektronisch door middel van een standaardformulier mee of zij hun ontwerpmaatregel handhaven of wijzigen en delen in voorkomend geval de gewijzigde ontwerpmaatregel mee. brengt adviezen uit overeenkomstig de artikelen 6 bis en 7 door middel van een gewone meerderheid van de stemmen van de leden. Deze adviezen worden openbaar gemaakt. [Am. 166]~~

Artikel 58 bis

Samenhang in afzonderlijke gevallen

1. *Alvorens een maatregel te nemen waaraan rechtsgevolgen zijn verbonden in de zin van artikel 54 bis, deelt de hoofdautoriteit alle relevante informatie en legt hij de ontwerpmaatregel voor aan alle andere bevoegde autoriteiten. De hoofdautoriteit neemt de maatregel niet aan indien een bevoegde autoriteit binnen een periode van drie weken groot bezwaar maakt tegen de maatregel.*

2. *Wanneer een bevoegde autoriteit groot bezwaar heeft gemaakt tegen een ontwerpmaatregel van de hoofdautoriteit, of wanneer de hoofdautoriteit geen ontwerpmaatregel als bedoeld in lid 1 indient of niet voldoet aan de verplichtingen inzake wederzijdse bijstand in overeenstemming met artikel 55 of inzake gezamenlijk optreden in overeenstemming met artikel 56, wordt de aangelegenheid door het Europees Comité voor gegevensbeschouwing bestudeerd.*

3. *De hoofdautoriteit en/of andere betrokken bevoegde autoriteiten en de Commissie delen elektronisch door middel van een standaardformulier zonder onnodige vertraging alle relevante informatie mee aan het Europees Comité voor gegevensbescherming, waaronder naargelang van het geval een samenvatting van de feiten, de ontwerpmaatregel, de redenen waarom een dergelijke maatregel moet worden genomen, de bezwaren die tegen de maatregel zijn gemaakt en de standpunten van andere betrokken toezichthoudende autoriteiten.*

4. *Het Europees Comité voor gegevensbescherming bestudeert de aangelegenheid met inachtneming van de gevolgen van de ontwerpmaatregel van de hoofdautoriteit voor de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, en besluit met gewone meerderheid van stemmen van de leden om al dan niet een advies uit te brengen over de aangelegenheid binnen twee weken nadat de relevante informatie overeenkomstig lid 3 is verstrekt.*

Woensdag 12 maart 2014

5. Ingeval het Europees Comité voor gegevensbescherming besluit een advies uit te brengen, wordt dit advies uitgebracht binnen zes weken en openbaar gemaakt.

6. De hoofddautoriteit houdt zoveel mogelijk rekening met het advies van het Europees Comité voor gegevensbescherming en deelt de voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie binnen twee weken nadat het advies door de voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming ter kennis is gebracht, elektronisch door middel van een standaardformulier mee of ze haar ontwerpmaatregel handhaaft of wijzigt en deelt in voorkomend geval de gewijzigde ontwerpmaatregel mee. Ingeval de hoofddautoriteit het advies van het Europees Comité voor gegevensbescherming niet wenst op te volgen, verstrekt zij een onderbouwde motivering.

7. Ingeval het Europees Comité voor gegevensbescherming nog altijd bezwaren heeft tegen de maatregel van de toezichthoudende autoriteit zoals bedoeld in lid 5, kan het bij tweederde meerderheid binnen één maand een voor de toezichthoudende autoriteit bindende maatregel treffen. [Am. 167]

Artikel 59

Advies van de Commissie

1. Om ervoor te zorgen dat deze verordening correct en consequent wordt toegepast, kan de Commissie binnen tien weken nadat een aangelegenheid overeenkomstig artikel 58 is voorgelegd, of uiterlijk binnen zes weken in het geval van artikel 61, een advies vaststellen in verband met aangelegenheden die haar overeenkomstig de artikelen 58 of 61 zijn voorgelegd.

2. Wanneer de Commissie overeenkomstig lid 1 een advies heeft vastgesteld, neemt de betrokken toezichthoudende autoriteit het advies van de Commissie zoveel mogelijk in aanmerking en deelt zij de Commissie en het Europees Comité voor gegevensbescherming mee of zij voornemens is haar ontwerpmaatregel te handhaven of te wijzigen.

3. Tijdens de in lid 1 bedoelde periode stelt de toezichthoudende autoriteit de ontwerpmaatregel niet vast.

4. Wanneer de betrokken toezichthoudende autoriteit niet voornemens is het advies van de Commissie te volgen, stelt zij de Commissie en het Europees Comité voor gegevensbescherming daarvan binnen de in lid 1 bedoelde termijn in kennis. In dat geval wordt de ontwerpmaatregel gedurende nog één maand niet vastgesteld. [Am. 168]

Artikel 60

Schorsing van een ontwerpmaatregel

1. Binnen één maand na de in artikel 59, lid 4, bedoelde mededeling kan de Commissie, wanneer zij ernstig betwijfelt of de ontwerpmaatregel voor correcte toepassing van deze verordening zorgt of anderszins tot inconsequente toepassing zou leiden, een met redenen omkleed besluit vaststellen, waarin de toezichthoudende autoriteit gevraagd wordt de vaststelling van de ontwerpmaatregel te schorsen, rekening houdend met het advies dat overeenkomstig artikel 58, lid 7, of artikel 61, lid 2, door het Europees Comité voor gegevensbescherming is uitgebracht, indien dat nodig lijkt om:

- a) de uiteenlopende standpunten van de toezichthoudende autoriteit en het Europees Comité voor gegevensbescherming te verzoenen, als dat nog mogelijk blijkt; of
- b) overeenkomstig artikel 62, lid 1, onder a), een maatregel vast te stellen.

2. De Commissie legt de duur van de schorsing vast, die evenwel niet langer mag zijn dan twaalf maanden.

3. Tijdens de in lid 2 bedoelde periode mag de toezichthoudende autoriteit de ontwerpmaatregel niet vaststellen. [Am. 169]

Artikel 60 bis

Melding van het Europees Parlement en de Raad

De Commissie brengt het Europees Parlement en de Raad op basis van een verslag van de voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming regelmatig en ten minste op halfjaarlijkse basis op de hoogte van de in het kader van de conformiteitstoetsing behandelde zaken en maakt daarbij de conclusies van de Commissie en het Europees Comité voor gegevensbescherming met betrekking tot de waarborging van de consequente toepassing van deze verordening kenbaar. [Am. 170]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 61

Spoedprocedure

1. In buitengewone omstandigheden kan een toezichthoudende autoriteit, wanneer zij van mening is dat er dringend moet worden opgetreden om de belangen van betrokkenen te beschermen, met name wanneer het gevaar bestaat dat de handhaving van een recht van een betrokkene aanzienlijk kan worden belemmerd door een verandering in de bestaande toestand, om grote nadelen af te wenden of om andere redenen, in afwijking van de in artikel ~~58~~ **58 bis** bedoelde procedure onverwijld voorlopige maatregelen met een bepaalde geldigheidsduur nemen. De toezichthoudende autoriteit deelt het Europees Comité voor gegevensbescherming en de Commissie onverwijld die maatregelen met opgave van redenen mee. **[Am. 171]**
2. Wanneer een toezichthoudende autoriteit overeenkomstig lid 1 een maatregel heeft genomen en van mening is dat er dringend definitieve maatregelen moeten worden genomen, kan zij het Europees Comité voor gegevensbescherming met opgave van redenen, waaronder de redenen waarom de definitieve maatregelen spoedeisend zijn, om een dringend advies verzoeken.
3. Een toezichthoudende autoriteit kan met opgave van redenen, waaronder de redenen waarom er dringend moet worden opgetreden, om een dringend advies verzoeken, wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit geen passende maatregel heeft genomen in een situatie waarin er dringend moet worden opgetreden om de belangen van betrokkenen te beschermen.
4. ~~In afwijking van artikel 58, lid 7, wordt~~ Een in de leden 2 en 3 bedoeld dringend advies wordt binnen twee weken met gewone meerderheid van stemmen van de leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming vastgesteld. **[Am. 172]**

Artikel 62

Uitvoeringshandelingen

1. De Commissie kan, **na advies te hebben ingewonnen bij het Europees Comité voor gegevensbescherming**, uitvoeringshandelingen **van algemene strekking** vaststellen om:
 - a) ~~te besluiten over de correcte toepassing van deze verordening overeenkomstig haar doelstellingen en vereisten in verband met aangelegenheden die overeenkomstig artikel 58 of artikel 61 door toezichthoudende autoriteiten zijn meegedeeld, een aangelegenheid waarvoor overeenkomstig artikel 60, lid 1, een met redenen omkleed besluit is vastgesteld of een aangelegenheid waarvoor een toezichthoudende autoriteit geen ontwerpmaatregel indient en zij heeft meegedeeld dat zij niet voornemens is het overeenkomstig artikel 59 door de Commissie vastgestelde advies te volgen;~~
 - b) ~~binnen de in artikel 59, lid 1, bedoelde termijn~~ te besluiten of zij in artikel ~~58~~, **42**, lid 2, onder d), bedoelde ontwerp-modelbepalingen inzake gegevensbescherming algemeen geldig verklaart;
 - c) ~~het model en de procedures voor de toepassing van de in deze afdeling bedoelde conformiteitsstoetsing vast te leggen;~~
 - d) de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Europees Comité voor gegevensbescherming, met name het in artikel 58, leden 5, 6 en 8, bedoelde standaardformulier, vast te leggen.

~~Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.~~

2. ~~De Commissie stelt om dwingende en gegronde redenen van spoedeisendheid die verband houden met de belangen van betrokkenen in de in lid 1, onder a), bedoelde gevallen, onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 87, lid 3, bedoelde procedure. Die handelingen blijven geldig voor een duur die niet langer mag zijn dan twaalf maanden.~~
3. De vaststelling of niet-vaststelling van een maatregel overeenkomstig deze afdeling doet geen afbreuk aan andere maatregelen die de Commissie overeenkomstig het Verdrag heeft vastgesteld. **[Am. 173]**

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 63

Tenuitvoerlegging

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt een uitvoerbare maatregel van de toezichthoudende autoriteit van een lidstaat in alle betrokken lidstaten ten uitvoer gelegd.
2. Wanneer een toezichthoudende autoriteit voor een ontwerpmaatregel in strijd met artikel 58, leden 1 ~~tot en met 5 en 2~~, de conformiteitstoetsing niet naleeft, **dan wel een maatregel vaststelt ondanks het feit dat er groot bezwaar is gemaakt uit hoofde van artikel 58 bis, lid 1**, wordt ~~die de~~ maatregel **van de toezichthoudende autoriteit** niet rechtsgeldig en uitvoerbaar geacht. [Am. 174]

AFDELING 3

EUROPEES COMITÉ VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Artikel 64

Europees Comité voor gegevensbescherming

1. Er wordt een Europees Comité voor gegevensbescherming ingesteld.
2. Het Europees Comité voor gegevensbescherming bestaat uit de voorzitter van één toezichthoudende autoriteit per lidstaat en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming.
3. Wanneer in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit belast is met het toezicht op de toepassing van de bepalingen van deze verordening, wordt de voorzitter van één van deze toezichthoudende autoriteiten als gezamenlijke vertegenwoordiger aangewezen.
4. De Commissie heeft het recht deel te nemen aan de activiteiten en bijeenkomsten van het Europees Comité voor gegevensbescherming en wijst een vertegenwoordiger aan. De voorzitter van het Europees Comité voor gegevensbescherming informeert de Commissie onverwijld over alle activiteiten van het Europees Comité voor gegevensbescherming.

Artikel 65

Onafhankelijkheid

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming treedt bij de uitvoering van zijn taken overeenkomstig de artikelen 66 en 67 onafhankelijk op.
2. Onverminderd de in artikel 66, lid 1, onder b), en artikel 66, lid 2, bedoelde verzoeken van de Commissie, vraagt noch aanvaardt het Europees Comité voor gegevensbescherming instructies van wie dan ook.

Artikel 66

Taken van het Europees Comité voor gegevensbescherming

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming zorgt ervoor dat deze verordening consequent wordt toegepast. Daartoe verricht het Europees Comité voor gegevensbescherming op eigen initiatief of op verzoek van **het Europees Parlement, de Raad of** de Commissie de volgende activiteiten:
 - a) adviseren van de ~~Commissie~~ **Europese instellingen** over aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens in de Unie, waaronder alle voorgestelde wijzigingen van deze verordening;
 - b) onderzoeken van, op eigen initiatief of op verzoek van één van zijn leden of op verzoek van **het Europees Parlement, de Raad of** de Commissie, van alle kwesties in verband met de toepassing van deze verordening en opstellen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken voor de toezichthoudende autoriteiten, **waaronder over het gebruik van handhavingsbevoegdheden**, teneinde te bevorderen dat deze verordening consequent wordt toegepast;

Woensdag 12 maart 2014

- c) evalueren van de praktische toepassing van de onder b) bedoelde richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken en hierover regelmatig verslag uitbrengen bij de Commissie;
- d) uitbrengen van adviezen over ontwerpbesluiten van de toezichthoudende autoriteiten in het kader van de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing;
- d bis) uitbrengen van adviezen over de autoriteit die de hoofdautoriteit zou moeten zijn overeenkomstig artikel 54 bis, lid 3;**
- e) bevorderen van samenwerking en effectieve bilaterale en multilaterale uitwisseling van de informatie en praktijken tussen de toezichthoudende autoriteiten, **met inbegrip van de coördinatie van gezamenlijke maatregelen en andere gezamenlijke activiteiten, wanneer deze daar op verzoek van één of meerdere toezichthoudende autoriteit toe besluit;**
- f) bevorderen van gemeenschappelijke opleidingsprogramma's en vergemakkelijken van uitwisselingen van personeelsleden tussen de toezichthoudende autoriteiten, alsook, in voorkomend geval, met de toezichthoudende autoriteiten van derde landen of van internationale organisaties;
- g) bevorderen van de uitwisseling van kennis en documentatie over de wetgeving en praktijken op het gebied van gegevensbescherming met de toezichthoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming wereldwijd;
- g bis) uitbrengen van adviezen aan de Commissie ten behoeve van de voorbereiding van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen op basis van deze verordening;**
- g ter) uitbrengen van advies over de op het niveau van de Unie opgestelde gedragscodes overeenkomstig artikel 38, lid 4;**
- g quater) uitbrengen van advies over de criteria en vereisten voor de certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming overeenkomstig artikel 39, lid 2;**
- g quinquies) bijhouden van een openbaar elektronisch register van geldige en ongeldige certificaten overeenkomstig artikel 39, lid 1 nonies;**
- g sexies) verlenen van bijstand aan nationale toezichthoudende autoriteiten, op hun verzoek;**
- g septies) vaststellen en openbaar maken van een lijst van verwerkingen waarvoor overeenkomstig artikel 34 voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden;**
- g octies) bijhouden van een register van sancties die zijn opgelegd aan voor de verwerking verantwoordelijken of verwerkers door de bevoegde toezichthoudende autoriteiten.**

2. Wanneer **het Europees Parlement, de Raad of** de Commissie het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies vraagt, kan zij **dit/deze** termijn bepalen waarbinnen het gevraagde advies moet worden uitgebracht, met inachtneming van de spoedeisendheid van de aangelegenheid.

3. Het Europees Comité voor gegevensbescherming zendt zijn adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken toe aan **het Europees Parlement, de Raad en** de Commissie en aan het in artikel 87 bedoelde comité en maakt deze bekend.

4. De Commissie informeert het Europees Comité voor gegevensbescherming over de maatregelen die zij naar aanleiding van de adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken van het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft genomen.

4 bis. Het Europees Comité voor gegevensbescherming raadpleegt in voorkomend geval de belanghebbende partijen en biedt hun de gelegenheid om binnen een redelijk tijdsbestek commentaar te leveren. Onverlet artikel 72 maakt het Europees Comité voor gegevensbescherming de resultaten van de raadpleging openbaar.

4 ter. Het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt belast met de taak richtsnoeren, aanbevelingen en optimale praktijken te verstrekken overeenkomstig lid 1, onder b), teneinde gemeenschappelijke procedures vast te stellen voor het ontvangen en onderzoeken van informatie betreffende aantijgingen van onrechtmatige verwerking en voor het beschermen van de vertrouwelijkheid en de bronnen van de ontvangen informatie. [Am. 175]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 67

Rapportage

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming informeert **het Europees Parlement, de Raad en** de Commissie regelmatig en tijdig over de resultaten van zijn activiteiten. Het stelt **ten minste eens per twee jaar** een ~~jaarverslag~~ **verslag** op over de situatie in verband met de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in de Unie en in derde landen.

Het verslag omvat de in artikel 66, lid 1, onder c), bedoelde evaluatie van de richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken. **[Am. 176]**

2. Het verslag wordt openbaar gemaakt en toegezonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Artikel 68

Procedure

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming neemt besluiten met gewone meerderheid van zijn leden, **tenzij anders bepaald in zijn reglement van orde**. **[Am. 177]**

2. Het Europees Comité voor gegevensbescherming stelt zijn reglement van orde en zijn eigen werkregelingen vast. Het comité zorgt er met name voor dat het zijn activiteiten kan voortzetten wanneer de ambtstermijn van een lid afloopt of een lid ontslag neemt, dat er voor specifieke kwesties of sectoren subgroepen worden opgericht en dat er voor de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing procedures worden vastgesteld.

Artikel 69

Voorzitter

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming kiest uit zijn leden een voorzitter en **ten minste** twee vicevoorzitters. ~~De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is een van de twee vicevoorzitters, tenzij hij tot voorzitter is gekozen.~~ **[Am. 178]**

2. De ambtstermijn van de voorzitter en de vicevoorzitters bedraagt vijf jaar en kan eenmaal worden verlengd.

2 bis. De functie van de voorzitter is een volledige betrekking. **[Am. 179]**

Artikel 70

Taken van de voorzitter

1. De voorzitter heeft de volgende taken:

- a) het samenroepen van de bijeenkomsten van het Europees Comité voor gegevensbescherming en het voorbereiden van de agenda daarvan;
- b) ervoor zorgen dat de taken van het Europees Comité voor gegevensbescherming tijdig worden uitgevoerd, met name wat de in artikel 57 bedoelde conformiteitstoetsing betreft.

2. Het Europees Comité voor gegevensbescherming stelt in zijn reglement van orde de taakverdeling tussen de voorzitter en de vicevoorzitters vast.

Artikel 71

Secretariaat

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft een secretariaat. De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming zorgt voor dat secretariaat.

2. Het secretariaat biedt het Europees Comité voor gegevensbescherming onder leiding van zijn voorzitter analytische, **juridische**, administratieve en logistieke ondersteuning. **[Am. 180]**

3. Het secretariaat is met name belast met:

- a) de dagelijkse werking van het Europees Comité voor gegevensbescherming;

Woensdag 12 maart 2014

- b) de communicatie tussen de leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming, zijn voorzitter en de Commissie en de communicatie met andere instellingen en het brede publiek;
- c) het gebruik van elektronische middelen voor interne en externe communicatie;
- d) de vertaling van relevante informatie;
- e) de voorbereiding en follow-up van de bijeenkomsten van het Europees Comité voor gegevensbescherming;
- f) de voorbereiding, het opstellen en de bekendmaking van de adviezen en andere teksten die door het Europees Comité voor gegevensbescherming worden aangenomen.

Artikel 72

Vertrouwelijkheid

1. De besprekingen van het Europees Comité voor gegevensbescherming **kunnen indien nodig vertrouwelijk** zijn, ~~vertrouwelijk~~. **tenzij het reglement anders bepaalt. De agenda van de vergadering van het Europees Comité voor gegevensbescherming wordt openbaar gemaakt. [Am. 181]**
2. De documenten die aan de leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming, deskundigen en vertegenwoordigers van derde partijen worden voorgelegd, zijn vertrouwelijk, tenzij daartoe overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ toegang is verleend of het Europees Comité voor gegevensbescherming deze op een andere wijze bekendmaakt.
3. De leden van het Europees Comité voor gegevensbescherming alsmede de deskundigen en de vertegenwoordigers van derde partijen zijn verplicht de in dit artikel vastgestelde vertrouwelijkheidsplicht na te leven. De voorzitter zorgt ervoor dat de deskundigen en de vertegenwoordigers van derde partijen in kennis worden gesteld van de voor hen geldende vertrouwelijkheidsvereisten.

HOOFDSTUK VIII

BEROEP, AANSPRAKELIJKHEID EN SANCTIES

Artikel 73

Recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep of beroep in rechte **en de conformiteitstoetsing**, heeft iedere betrokkene het recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat, indien hij van mening is dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens niet aan deze verordening voldoet.
2. ~~Alle organen, organisaties of verenigingen die de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel hebben en~~ **in het openbaar belang handelen** en die op geldige wijze volgens het recht van een lidstaat zijn opgericht, hebben het recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat namens een of meer betrokkenen, indien zij van mening zijn dat de rechten van betrokkenen uit hoofde van deze verordening geschonden zijn als gevolg van de verwerking van persoonsgegevens.
3. Onafhankelijk van een klacht van een betrokkene, hebben alle in lid 2 bedoelde organen, organisaties of verenigingen het recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat, indien zij van mening zijn dat er een inbreuk ~~in verband met persoonsgegevens~~ **van deze verordening** heeft plaatsgevonden. **[Am. 182]**

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43).

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 74

Recht een beroep in rechte in te stellen tegen een toezichthoudende autoriteit

1. **Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep heeft** iedere natuurlijke of rechtspersoon ~~heeft~~ het recht tegen hem betreffende besluiten van een toezichthoudende autoriteit een beroep in rechte in te stellen.
2. **Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep heeft** iedere betrokkene ~~heeft~~ het recht een beroep in rechte in te stellen teneinde de toezichthoudende autoriteit te verplichten aan een klacht gevolg te geven, wanneer er geen besluit is genomen dat nodig is voor de bescherming van zijn rechten of wanneer de toezichthoudende autoriteit hem niet overeenkomstig artikel 52, lid 1, onder b), binnen drie maanden van de vooruitgang of het resultaat van de klacht in kennis heeft gesteld.
3. Een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld bij de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de toezichthoudende autoriteit gevestigd is.
4. **Onverminderd de conformiteitstoetsing kan** een betrokkene waarop een besluit van een toezichthoudende autoriteit van een andere lidstaat dan die waar hij gewoonlijk verblijft, betrekking heeft, ~~kan~~ de toezichthoudende autoriteit van de lidstaat waar hij gewoonlijk verblijft vragen om namens hem in de andere lidstaat tegen de bevoegde toezichthoudende autoriteit een vordering in te stellen.
5. De lidstaten leggen de definitieve beslissingen van de gerechtelijke instanties in de zin van dit artikel ten uitvoer. **[Am. 183]**

Artikel 75

Recht een beroep in rechte in te stellen tegen een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep, waaronder het in artikel 73 bedoelde recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, heeft iedere natuurlijke persoon het recht een beroep in rechte in te stellen, indien hij van mening is dat zijn rechten uit hoofde van deze verordening geschonden zijn als gevolg van een verwerking van zijn persoonsgegevens die niet aan deze verordening voldoet.
2. Een vordering tegen een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker wordt ingesteld bij de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft. Een dergelijke vordering kan ook worden ingesteld bij de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft, tenzij de voor de verwerking verantwoordelijke een autoriteit is **van de Unie of een lidstaat** die optreedt in de uitoefening van het overheidsgezag. **[Am. 184]**
3. Wanneer dezelfde maatregel, hetzelfde besluit of dezelfde praktijk het voorwerp uitmaakt van de in artikel 58 bedoelde conformiteitstoetsing, kan een gerechtelijke instantie het voor haar aanhangige geding schorsen, tenzij het op grond van spoedeisendheid voor de bescherming van de rechten van betrokkene niet mogelijk is om te wachten op het resultaat van de conformiteitstoetsing.
4. De lidstaten leggen de definitieve beslissingen van de gerechtelijke instanties in de zin van dit artikel ten uitvoer.

Artikel 76

Gemeenschappelijke voorschriften voor beroepen in rechte

1. Alle in artikel 73, lid 2, bedoelde organen, organisaties of verenigingen hebben het recht de in de artikelen 74, ~~en 75~~ **en 77** bedoelde rechten ~~namens uit te oefenen indien zij hiertoe zijn gemachtigd door één of meer betrokkenen. uit te oefenen.~~ **[Am. 185]**
2. Elke toezichthoudende autoriteit heeft het recht in rechte op te treden en bij een gerechtelijke instantie een vordering in te stellen om de bepalingen van deze verordening te doen naleven of om de conformiteit van de bescherming van persoonsgegevens in de Unie te garanderen.
3. Wanneer een bevoegde gerechtelijke instantie van een lidstaat gegronde redenen heeft om aan te nemen dat er tegelijkertijd in een andere lidstaat een vordering is ingesteld, neemt het contact op met de bevoegde gerechtelijke instantie in de andere lidstaat om zich ervan te vergewissen dat er een dergelijk parallel geding bestaat.

Woensdag 12 maart 2014

4. Wanneer een dergelijk parallel geding in een andere lidstaat dezelfde maatregel, hetzelfde besluit of dezelfde praktijk betreft, kan de gerechtelijke instantie het geding schorsen.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat hun nationale wetgeving voorziet in rechtsgedingen waarbij snel maatregelen kunnen worden getroffen, met inbegrip van voorlopige maatregelen, om de vermeende inbreuk te doen eindigen en om te verhinderen dat de betrokken belangen verder worden geschaad.

Artikel 77

Recht op vergoeding en aansprakelijkheid

1. Iedere persoon die schade - **waaronder immateriële schade** - heeft geleden als gevolg van een onrechtmatige verwerking of een handeling die met deze verordening strijdig is, heeft het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker vergoeding te ~~ontvangen~~ **eisen**. [Am. 186]

2. Wanneer meer dan één voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker bij de verwerking betrokken is, zijn ~~alle al deze~~ voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers hoofdelijk gehouden tot volledige vergoeding van de schade, **tenzij zij beschikken over een adequate schriftelijke overeenkomst waarin de verantwoordelijkheden zijn vastgelegd overeenkomstig artikel 24**. [Am. 187]

3. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker kan geheel of gedeeltelijk worden ontheven van deze aansprakelijkheid, indien hij bewijst dat de schade hem niet kan worden toegerekend.

Artikel 78

Sancties

1. De lidstaten stellen de regels inzake sancties vast die van toepassing zijn op schendingen van deze verordening en treffen alle maatregelen die nodig zijn om de daadwerkelijke toepassing van die sancties te garanderen, onder meer in het geval waarin de voor de verwerking verantwoordelijke de verplichting om een vertegenwoordiger aan te wijzen niet heeft nageleefd. De vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

2. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke een vertegenwoordiger heeft aangewezen, worden alle sancties op de vertegenwoordiger toegepast, onverminderd de sanctieprocedures die tegen de voor de verwerking verantwoordelijke kunnen worden ingesteld.

3. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Artikel 79

Administratieve sancties

1. Elke toezichthoudende autoriteit is bevoegd om overeenkomstig dit artikel administratieve sancties op te leggen. **De toezichthoudende autoriteiten werken met elkaar samen in overeenstemming met de artikelen 46 en 57 om te zorgen voor een geharmoniseerd sanctieniveau in de Unie.**

2. De administratieve sanctie is in elke zaak doeltreffend, evenredig en afschrikkend. ~~Het bedrag van de administratieve geldboete wordt vastgesteld op grond van de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, het feit of de inbreuk opzettelijk of uit nalatigheid is gepleegd, de mate waarin de natuurlijke of de rechtspersoon aansprakelijk is en reeds vorige inbreuken heeft gepleegd, de technische en organisatorische maatregelen en procedures die overeenkomstig artikel 23 ten uitvoer zijn gelegd en de mate waarin er met de toezichthoudende autoriteit is samengewerkt om de inbreuk te verhelpen.~~

2 bis. De toezichthoudende autoriteit legt eenieder die de verplichtingen krachtens deze verordening niet naleeft, ten minste een van de volgende sancties op:

a) een schriftelijke waarschuwing in het geval van een eerste en niet-opzettelijke niet-naleving;

b) regelmatige, periodieke gegevensbeschermingsaudits;

Woensdag 12 maart 2014

- c) een boete tot 100 000 000 euro of tot 5 % van de jaarlijkse wereldwijde omzet in het geval van een onderneming, afhankelijk van welk bedrag hoger is.

2 ter. Indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker beschikt over een geldig „Europees gegevensbeschermingszegel” overeenkomstig artikel 39, wordt enkel een boete overeenkomstig lid 2 bis, onder c), opgelegd bij een inbreuk als gevolg van opzet of niet-naleving wegens nalatigheid.

2 quater. Bij de administratieve sanctie wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

- a) de aard, de ernst en de duur van de niet-naleving,
- b) het feit of de inbreuk opzettelijk of uit nalatigheid is gepleegd,
- c) de mate waarin de natuurlijke of de rechtspersoon aansprakelijk is en eerdere inbreuken heeft gepleegd,
- d) het herhaaldelijke karakter van de inbreuk,
- e) de mate waarin er met de toezichthoudende autoriteit is samengewerkt om de inbreuk te verhelpen en de mogelijke negatieve gevolgen ervan te beperken,
- f) de specifieke door de inbreuk getroffen categorieën persoonsgegevens,
- g) de hoeveelheid door de betrokkenen geleden schade, waaronder immateriële schade,
- h) de door de voor de verwerking verantwoordelijke of door de verwerker genomen maatregelen om de door de betrokkenen geleden schade te beperken,
- i) alle nagestreefde of gerealiseerde financiële voordelen, of vermeden verliezen, die direct of indirect uit de inbreuk voortvloeien,
- j) de technische en organisatorische maatregelen en procedures die ten uitvoer zijn gelegd overeenkomstig:
 - i) Artikel 23 — Privacy by design en by default
 - ii) Artikel 30 — Beveiliging van de verwerking
 - iii) Artikel 33 — Privacyeffectbeoordeling
 - iv) Artikel 33 bis — Beoordeling van de naleving van de gegevensbescherming
 - v) Artikel 35 — Aanwijzing van de functionaris voor gegevensbescherming
- k) de weigering tot samenwerking of tegenwerking bij inspecties, audits en controles van de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 53,
- l) andere op de omstandigheden van de zaak toepasselijke verzwarende of verzachtende factoren.

~~3. Bij een eerste en niet opzettelijke niet-naleving van deze verordening kan een schriftelijke waarschuwing worden gegeven zonder dat er een sanctie wordt opgelegd, wanneer:~~

- ~~a) een natuurlijke persoon persoonsgegevens verwerkt zonder commerciële belangen; of~~
- ~~b) een onderneming of organisatie met minder dan 250 werknemers persoonsgegevens slechts als nevenactiviteit verwerkt.~~

~~4. De toezichthoudende autoriteit legt een geldboete tot 250 000 euro op of, bij een onderneming, een geldboete van 0,5 % van haar jaarlijkse wereldwijde omzet, aan eenieder die opzettelijk of uit nalatigheid:~~

- ~~a) niet voorziet in mechanismen voor de uitoefening van de rechten van betrokkenen of niet onmiddellijk of in de vereiste vorm betrokkenen antwoordt overeenkomstig artikel 12, leden 1 en 2;~~

Woensdag 12 maart 2014

b) ~~in strijd met artikel 12, lid 4, een vergoeding aanreken~~ voor informatie of voor het beantwoorden van verzoeken van betrokkenen.

5. De toezichthoudende autoriteit legt een geldboete tot 500 000 euro op of, bij een onderneming, een geldboete van 1 % van haar jaarlijkse wereldwijde omzet, aan eenieder die opzettelijk of uit nalatigheid:

a) ~~de betrokkene geen informatie verstrekt, of onvolledige informatie verstrekt, of de informatie niet op voldoende transparante wijze verstrekt overeenkomstig artikel 11, artikel 12, lid 3, en artikel 14;~~

b) ~~de betrokkene geen toegang verstrekt overeenkomstig artikel 15, persoonsgegevens niet rectificeert overeenkomstig artikel 16 of een ontvanger relevante informatie niet meedeelt overeenkomstig artikel 13;~~

c) ~~het recht om te worden vergeten of het recht op uitwissing van gegevens niet eerbiedigt, geen mechanismen invoert om ervoor te zorgen dat de termijnen worden nageleefd, of niet alle nodige maatregelen neemt om derde partijen in kennis te stellen van verzoeken van betrokkenen om koppelingen naar of kopieën of reproducties van persoonsgegevens uit te wissen overeenkomstig artikel 17;~~

d) ~~in strijd met artikel 18 geen elektronische kopie van persoonsgegevens verstrekt of de betrokkene verhindert om persoonsgegevens naar een andere toepassing over te dragen;~~

e) ~~niet of niet voldoende de respectieve verantwoordelijkheden van gemeenschappelijk voor de verwerking verantwoordelijken vaststelt overeenkomstig artikel 24;~~

f) ~~geen of niet voldoende documenten bewaart overeenkomstig artikel 28, artikel 31, lid 4, en artikel 44, lid 3;~~

g) ~~in gevallen waarin geen bijzondere categorieën gegevens worden verwerkt, de voorschriften in verband met de vrijheid van meningsuiting of de verwerking in het kader van de arbeidsverhouding, of de voorwaarden voor verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet naleeft overeenkomstig de artikelen 80, 82 en 93.~~

6. De toezichthoudende autoriteit legt een geldboete tot 1 000 000 euro op of, bij een onderneming, een geldboete van 2 % van haar jaarlijkse wereldwijde omzet, aan eenieder die opzettelijk of uit nalatigheid:

a) ~~persoonsgegevens verwerkt zonder of zonder toereikende rechtsgrondslag voor de verwerking of de voorwaarden voor toestemming niet naleeft overeenkomstig de artikelen 6, 7 en 8;~~

b) ~~in strijd met de artikelen 9 en 81 bijzondere categorieën gegevens verwerkt;~~

c) ~~geen gevolg geeft aan een bezwaar of een verplichting overeenkomstig artikel 19;~~

d) ~~de voorwaarden in verband met de maatregelen op basis van profilering niet naleeft overeenkomstig artikel 20;~~

e) ~~geen intern beleid vaststelt of geen passende maatregelen uitvoert om voor naleving te zorgen en die naleving te kunnen aantonen overeenkomstig de artikelen 22, 23 en 30;~~

f) ~~geen vertegenwoordiger aanwijst overeenkomstig artikel 25;~~

g) ~~persoonsgegevens verwerkt, of opdracht tot de verwerking van persoonsgegevens geeft, in strijd met de verplichtingen inzake verwerking namens een voor de verwerking verantwoordelijke overeenkomstig de artikelen 26 en 27;~~

h) ~~de toezichthoudende autoriteit of de betrokkene niet waarschuwt bij een inbreuk in verband met persoonsgegevens of die inbreuk niet tijdig of niet volledig meldt overeenkomstig de artikelen 31 en 32;~~

i) ~~geen privacyeffectbeoordeling verricht, of persoonsgegevens verwerkt zonder voorafgaande toestemming of voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig de artikelen 33 en 34;~~

Woensdag 12 maart 2014

- j) ~~geen gegevensbeschermingsfunctionaris aanwijst of niet de voorwaarden in het leven roept voor de uitvoering van diens taken overeenkomstig de artikelen 35, 36 en 37;~~
- k) ~~misbruik maakt van een gegevensbeschermingszegel of merktekens in de zin van artikel 39;~~
- l) ~~een gegevensdoorgifte naar een derde land of een internationale organisatie verricht, of opdracht daartoe geeft, die niet is toegestaan op basis van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard of passende garanties of een afwijking overeenkomstig de artikelen 40 tot en met 44;~~
- m) ~~een bevel of een tijdelijk of definitief verwerkingsverbod of een opschorting van gegevensstromen door de toezichthoudende autoriteit niet naleeft overeenkomstig artikel 53, lid 1;~~
- n) ~~de verplichtingen inzake het assisteren van, het geven van antwoord of het verstrekken van relevante informatie aan, of het verlenen van toegang aan de toezichthoudende autoriteit tot gebouwen en terreinen niet naleeft overeenkomstig artikel 28, lid 3, artikel 29, artikel 34, lid 6, en artikel 53, lid 2;~~
- o) ~~de voorschriften inzake het bewaren van het beroepsgeheim niet naleeft overeenkomstig artikel 84.~~

7. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde de **absolute** bedragen van de in de leden 4, 5 en 6 **lid 2 bis** bedoelde geldboeten te actualiseren, **waarbij** rekening houdend wordt **gehouden** met de in ~~lid~~ **de leden 2 en 2 quater** bedoelde criteria **en factoren**. [Am. 188]

HOOFDSTUK IX

BEPALINGEN IN VERBAND MET SPECIFIEKE SITUATIES OP HET GEBIED VAN GEGEVENSVERWERKING

Artikel 80

Verwerking van persoonsgegevens en vrijheid van meningsuiting

1. De lidstaten voorzien ~~voor de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke of voor artistieke en literaire doeleinden~~ **waar nodig** in uitzonderingen op of afwijkingen van de bepalingen inzake de algemene beginselen in hoofdstuk II, de rechten van de betrokkenen in hoofdstuk III, de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker in hoofdstuk IV, de doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen en internationale organisaties in hoofdstuk V, de onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten in hoofdstuk VI, ~~en samenwerking en conformiteit in hoofdstuk VII~~ **en specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking in dit hoofdstuk**, om het recht op bescherming van persoonsgegevens te verzoenen met de regels betreffende de vrijheid van meningsuiting **in overeenstemming met het Handvest**. [Am. 189]

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Artikel 80 bis

Toegang tot documenten

1. **Overheidsinstanties en openbare organen mogen persoonsgegevens in documenten die zij in hun bezit hebben, vrijgeven overeenkomstig het recht van de Unie of het recht van de lidstaat ten aanzien van het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten dat het recht op de bescherming van persoonsgegevens verzoent met het beginsel van het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten.**

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan. [Am. 190]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 81

Verwerking van persoonsgegevens over gezondheid

1. ~~Binnen de grenzen van~~ **Overeenkomstig de in deze verordening en uiteengezette regels, in het bijzonder overeenkomstig artikel 9, lid 2, onder h), moeten verwerkingen van persoonsgegevens over gezondheid worden verricht op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat waarin passende, consequente en specifieke waarborgen voor de bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene en diens grondrechten zijn opgenomen, en moeten deze verwerkingen noodzakelijk zijn op voorwaarde dat deze noodzakelijk en evenredig zijn, en waarvan de gevolgen door de betrokkene kunnen worden voorzien:**

- a) voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, medische diagnose, het verstrekken van zorg of behandelingen of het beheren van gezondheidsdiensten, mits die gegevens worden verwerkt door een gezondheidswerker die onderworpen is aan het in het recht van de lidstaat, of in de door nationale bevoegde instanties vastgestelde regelgeving, vastgelegde beroepsgeheim of door een andere persoon voor wie een gelijkwaardige vertrouwelijkheidsplicht geldt; of
- b) om redenen van openbaar belang op het gebied van volksgezondheid, zoals de bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende bedreigingen voor de gezondheid of het garanderen van hoge kwaliteits- en veiligheidsnormen, onder meer voor geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, **mits die gegevens worden verwerkt door een persoon die vertrouwelijkheid in acht moet nemen;** of
- c) om andere redenen van openbaar belang op gebieden als sociale bescherming, vooral voor wat betreft het waarborgen van de kwaliteit en de rentabiliteit van de procedures voor de afwikkeling van aanvragen voor uitkeringen en diensten in het kader van de ziektekostenverzekering **en de verlening van gezondheidsdiensten. Dergelijke verwerking van persoonsgegevens over gezondheid om redenen van algemeen belang leidt er niet toe dat gegevens voor andere doeleinden worden verwerkt, tenzij de betrokkene hier toestemming voor geeft of op basis van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat.**

1 bis. Indien de in onder a) tot en met c) van lid 1 bedoelde doeleinden ook zonder gebruikmaking van persoonsgegevens gerealiseerd kunnen worden, is het gebruik van dergelijke gegevens voor deze doeleinden verboden, tenzij op basis van de toestemming van de betrokkene of nationale wetgeving.

1 ter. Wanneer de betrokkene toestemming moet geven voor de verwerking van medische gegevens uitsluitend voor wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de volksgezondheid, kan de toestemming worden gegeven voor een of meer specifieke en vergelijkbare onderzoeken. De betrokkene kan de toestemming echter te allen tijde intrekken.

1 quater. Voor het geven van toestemming voor de deelname aan wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten in klinische proeven zijn de relevante bepalingen van Richtlijn 2001/20/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ van toepassing.

2. De verwerking van persoonsgegevens over gezondheid die noodzakelijk is voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, ~~zoals patiëntenregisters om de diagnoses te verbeteren, soortgelijke typen ziekten te onderscheiden en studies voor therapieën voor te bereiden,~~ is **uitsluitend toegestaan met toestemming van de betrokkene en is** onderworpen aan de in artikel 83 genoemde voorwaarden en waarborgen.

2 bis. De lidstaten mogen uitzonderingen maken op de in lid 2 uiteengezette vereiste van toestemming voor onderzoeksdoeleinden als het om onderzoek van gewichtig algemeen belang gaat en dergelijk onderzoek niet op andere wijze kan worden uitgevoerd. De gegevens in kwestie worden anoniem gemaakt en indien dit gezien de aard van het onderzoek niet mogelijk is volgens de allerhoogste technische standaarden gepseudonimiseerd. Daarbij worden alle noodzakelijke maatregelen getroffen om het onmogelijk te maken dat de betrokkenen alsnog om ongegronde redenen worden geïdentificeerd. De betrokkene heeft echter het recht te allen tijde bezwaar te maken overeenkomstig artikel 19.

⁽¹⁾ Richtlijn 2001/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 april 2001 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de toepassing van goede klinische praktijken bij de uitvoering van klinische proeven met geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 121 van 1.5.2001, blz. 34).

Woensdag 12 maart 2014

3. De Commissie is bevoegd **om, na advies te hebben ingewonnen bij het Europees Comité voor gegevensbescherming,** overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de in lid 1, onder b), bedoelde andere redenen van openbaar belang op het gebied van volksgezondheid, en van de criteria en de vereisten voor de waarborgen voor de verwerking van persoonsgegevens voor de in lid 1 bedoelde doeleinden: **het gewichtig algemeen belang op het gebied van onderzoek als bedoeld in lid 2 bis.**

3 bis. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan. [Am. 191]

Artikel 82

Minimumnormen voor de verwerking van gegevens in het kader van de arbeidsverhouding

1. ~~Binnen de grenzen~~ **De lidstaten kunnen in overeenstemming met de bepalingen** van deze verordening ~~kunnen de lidstaten bij wet en met inachtneming van het proportionaliteitsbeginsel door middel van wettelijke bepalingen~~ specifieke voorschriften vaststellen voor de verwerking van de persoonsgegevens van werknemers in het kader van de arbeidsverhouding, met name, **maar niet uitsluitend**, met het oog op aanwerving **en sollicitaties binnen de groep ondernemingen**, de uitvoering van het arbeidscontract, met inbegrip van de naleving van wettelijke ~~of uit en in~~ collectieve overeenkomsten voortvloeiende **vastgelegde** verplichtingen, **overeenkomstig de nationale wettelijke voorschriften en praktijken, en van verplichtingen die voortvloeien uit** het beheer, de planning en de organisatie van de arbeid, en gezondheid en veiligheid op het werk, met het oog op de uitoefening en het genot van de met de arbeidsverhouding samenhangende individuele of collectieve rechten en voordelen, en met het oog op de beëindiging van de arbeidsverhouding. **De lidstaten kunnen de bepalingen van dit artikel nader invullen door middel van collectieve overeenkomsten.**

1 bis. Het doel van de verwerking van zulke gegevens moet verband houden met de reden waarom de gegevens werden vergaard en moet beperkt blijven tot het kader van de arbeidsverhouding. Profilering of gebruik voor secundaire doeleinden is niet toegestaan.

1 ter. Toestemming van een werknemer biedt geen rechtsgrondslag voor verwerking van gegevens door de werkgever, indien deze toestemming niet vrijwillig is verleend.

1 quater. Onverminderd de overige voorschriften van deze verordening wordt in de in lid 1 genoemde wettelijke voorschriften van de lidstaten ten minste rekening gehouden met de volgende minimumnormen:

- a) de verwerking van persoonsgegevens van werknemers zonder dat zij hiervan op de hoogte zijn, is verboden. Onverminderd het hierboven bepaalde kunnen de lidstaten bij wet en met inachtneming van passende termijnen voor het verwijderen van de gegevensbestanden dit verbod opheffen voor gevallen waarin aantoonbare werkelijke aanknopingspunten aanleiding geven tot de verdenking dat de werknemer waarmee een arbeidsverhouding bestaat een strafbaar feit heeft gepleegd of zich schuldig heeft gemaakt aan ernstig plichtsverzuim, het onderzoek van de gegevens noodzakelijk is om het feit aan het licht te brengen en de aard en de omvang van het onderzoek gezien het doel noodzakelijk en proportioneel zijn. De persoonlijke levenssfeer van de werknemer moet te allen tijde worden beschermd en zijn privacy geëerbiedigd. Het onderzoek wordt door de bevoegde autoriteit verricht;
- b) De toepassing van openlijk optisch-elektronisch en/of open akoestisch-elektronisch toezicht op de niet openbaar toegankelijke delen van het bedrijf die overwegend bedoeld zijn voor persoonlijk gebruik door de werknemers, met name ruimten voor sanitaire voorzieningen, omkleed-, pauze- en slaapruiden, is verboden. Een heimelijk toezicht is in ieder geval verboden;
- c) ondernemingen of autoriteiten die in het kader van medische onderzoeken en/of geschiktheidstests persoonsgegevens verzamelen en verwerken moeten de sollicitant of werknemer er vooraf van op de hoogte brengen waarvoor deze gegevens worden gebruikt en dienen ervoor te zorgen dat dezen na afloop van de tests de beschikking krijgen over deze gegevens en de resultaten, en desgewenst een uitleg over hun belang. Het verzamelen van gegevens voor genetische tests en analyses is principieel verboden;
- d) of en in welke omvang het gebruik van telefoon, e-mail, internet en andere telecommunicatiediensten ook voor particuliere doeleinden is toegestaan, kan in een collectieve overeenkomst worden geregeld. Als er geen regeling via een collectieve overeenkomst bestaat, maakt de werkgever rechtstreeks met de werknemer hierover een afspraak. Indien een particulier gebruik van bovengenoemde diensten is toegestaan, mogen de dataverkeersgegevens met name worden verwerkt ter waarborging van de dataveiligheid, het goede functioneren van telecommunicatienetwerken en telecommunicatiediensten en voor de afrekening.

Woensdag 12 maart 2014

Onverminderd het hierboven bepaalde kunnen de lidstaten bij wet en met inachtneming van passende termijnen voor het verwijderen van de gegevensbestanden dit verbod opheffen voor gevallen waarin aantoonbare werkelijke aanknopingspunten aanleiding geven tot de verdenking dat de werknemer waarmee een arbeidsverhouding bestaat een strafbaar feit heeft gepleegd of zich schuldig heeft gemaakt aan ernstig plichtsverzuim, het onderzoek van de gegevens noodzakelijk is om het feit aan het licht te brengen en de aard en de omvang van het onderzoek gezien het doel noodzakelijk en proportioneel zijn. De persoonlijke levenssfeer van de werknemer moet te allen tijde worden beschermd en zijn privacy geëerbiedigd. Het onderzoek wordt door de bevoegde autoriteit verricht;

- e) persoonsgegevens van werknemers, met name gevoelige gegevens zoals politieke overtuiging, een eventueel lidmaatschap van of een actieve rol in een vakbond, mogen onder geen beding worden gebruikt om werknemers op zogenoemde „zwarte lijsten” te plaatsen of hen door te lichten dan wel uit te sluiten van werk. De verwerking, het gebruik in de arbeidsverhouding, het opstellen en doorgeven van zwarte lijsten van werknemers of andere vormen van discriminatie zijn verboden. De lidstaten verrichten controles en stellen in overeenstemming met artikel 79, lid 6, passende sancties vast om een doeltreffende tenuitvoerlegging van dit punt te waarborgen.

1 quinquies. Het is toegestaan dat wettelijk zelfstandige ondernemingen binnen een groep ondernemingen persoonsgegevens van werknemers aan elkaar doorgeven, ze verwerken en ze doorgeven voor een eventuele verwerking door juridisch en fiscaal adviseurs, mits dit een belang van de onderneming en de afwikkeling van voor een bepaald doel bestemde administratieve procedures dient en niet in strijd is met de belangen en de grondrechten van de werknemer die moeten worden beschermd. Op doorgifte van persoonsgegevens van werknemers naar een derde land en/of aan een internationale organisatie is hoofdstuk V van toepassing.

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig ~~lid 1~~ **de leden 1 en 1 ter** vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

3. De Commissie is bevoegd **om na advies te hebben ingewonnen bij het Europees Comité voor gegevensbescherming** overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de waarborgen voor de verwerking van persoonsgegevens voor de in lid 1 bedoelde doeleinden. [Am. 192]

Artikel 82 bis

Verwerking voor socialezekerheidsdoeleinden

1. De lidstaten kunnen overeenkomstig de regels in deze verordening specifieke voorschriften uitvaardigen met daarin de voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens door hun overheidsinstellingen en -diensten voor socialezekerheidsdoeleinden indien uitgevoerd in het algemeen belang.

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de voorschriften mee die hij uit hoofde van lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan. [Am. 193]

Artikel 83

Verwerking voor historische, statistische en wetenschappelijke doeleinden

1. ~~Binnen de grenzen van~~ **In overeenstemming met de regels zoals uiteengezet in** deze verordening mogen persoonsgegevens alleen voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden verwerkt, wanneer:

- a) deze doeleinden niet op een andere manier kunnen worden bereikt, namelijk door verwerking van gegevens waarmee de betrokkene niet of niet langer kan worden geïdentificeerd;
- b) gegevens waardoor informatie aan een geïdentificeerde of identificeerbare betrokkene kan worden toegekend, gescheiden worden bewaard van andere informatie ~~voor zover deze doeleinden op die manier kunnen worden bereikt volgens de~~ **allerhoogste technische standaarden, en alle noodzakelijke maatregelen worden getroffen om het onmogelijk te maken dat de betrokkenen alsnog om ongegronde redenen worden geïdentificeerd.**

Woensdag 12 maart 2014

~~2. Organen die historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek verrichten, mogen persoonsgegevens alleen publiceren of op andere wijze bekendmaken, wanneer:~~

- ~~a) de betrokkene onder de in artikel 7 gestelde voorwaarden daarvoor toestemming heeft gegeven;~~
- ~~b) de publicatie van persoonsgegevens nodig is om de onderzoeksresultaten te presenteren of het onderzoek te vergemakkelijken, mits de belangen of de grondrechten en grondvrijheden van de betrokkene geen voorrang hebben boven deze belangen; of~~
- ~~c) de betrokkene de gegevens heeft bekendgemaakt.~~

~~3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 86 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de verwerking van persoonsgegevens voor de in de leden 1 en 2 bedoelde doeleinden, van de nodige beperkingen van het recht op informatie en toegang van de betrokkene, en van de in die omstandigheden geldende voorwaarden en waarborgen voor de rechten van de betrokkene. [Am. 194]~~

Artikel 83 bis

Verwerking van persoonsgegevens door archiefdiensten

1. Nadat de termijn die noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden van de oorspronkelijke verwerking waarvoor de persoonsgegevens werden verzameld, is verstreken, kunnen de persoonsgegevens worden verwerkt door archiefdiensten voor wie het verzamelen, bewaren, klasseren, ter beschikking stellen, exploiteren en verspreiden van archiefstukken in het algemeen belang de hoofdtak of een wettelijke verplichting is, met name voor de verdediging van de rechten van personen of voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden. Deze taken worden uitgevoerd in overeenstemming met de door de lidstaten vastgestelde regels inzake toegang tot en overdraagbaarheid en verspreiding van administratieve documenten of archiefstukken en in overeenstemming met de voorschriften zoals uiteengezet in deze verordening, met name met betrekking tot toestemming en het recht op bezwaar.

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de rechtsvoorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan. [Am. 195]

Artikel 84

Geheimhoudingsplicht

1. Binnen de grenzen van . Overeenkomstig de voorschriften in deze verordening kunnen zorgen de lidstaten ervoor dat er specifieke voorschriften vaststellen voor gelden waarin de in artikel 53, lid 2, bedoelde onderzoeksbevoegdheden bevoegdheden voor de toezichthoudende autoriteiten in verband met worden beschreven met betrekking tot de verwerking verantwoordelijken of verwerkers die op grond van het nationale recht of aan door nationale bevoegde instanties vastgestelde regelgeving onderworpen zijn aan een beroepsgeheim of een andere gelijkwaardige geheimhoudingsplicht, indien dit noodzakelijk en evenredig is om het recht op bescherming van persoonsgegevens te verzoenen met de geheimhoudingsplicht. Deze voorschriften zijn slechts van toepassing op persoonsgegevens die de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in het kader van een onder deze geheimhoudingsplicht vallende activiteit heeft ontvangen of verkregen. [Am. 196]

2. Elke lidstaat deelt de Commissie uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, vastgelegde datum de voorschriften mee die hij overeenkomstig lid 1 vaststelt, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Artikel 85

Bestaande gegevensbeschermingsregels van kerken en religieuze verenigingen

1. Wanneer kerken en religieuze verenigingen of gemeenschappen in een lidstaat op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening uitgebreide passende voorschriften betreffende de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens toepassen, kunnen dergelijke voorschriften van toepassing blijven, mits deze in overeenstemming worden gebracht met de bepalingen van deze verordening.

2. Kerken en religieuze verenigingen die overeenkomstig lid 1 uitgebreide passende voorschriften toepassen, voorzien in de oprichting van een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit ontvangen een advies over de verenigbaarheid overeenkomstig hoofdstuk VI van deze verordening. artikel 38. [Am. 197]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 85 bis**Eerbiediging van grondrechten**

Deze verordening heeft niet tot gevolg dat de verplichting tot eerbiediging van de grondrechten en de fundamentele rechtsbeginselen, zoals die is neergelegd in artikel 6 van het VEU, wordt aangetast. [Am. 198]

Artikel 85 ter**Modelformulieren**

1. De Commissie kan, met inachtneming van de specifieke kenmerken en behoeften van diverse sectoren en situaties op het gebied van gegevensverwerking, modelformulieren vastleggen voor:

- a) specifieke methoden ter verkrijging van de in artikel 8, lid 1, bedoelde verifieerbare toestemming,*
- b) de in artikel 12, lid 2, bedoelde mededeling, ook met betrekking tot het elektronische model,*
- c) het verstrekken van de in de leden 1 tot en met 3 van artikel 14 bedoelde informatie,*
- d) het verzoeken om en het verlenen van toegang tot de in artikel 15, lid 1, bedoelde informatie, met inbegrip van het meedelen van de persoonsgegevens aan de betrokkene,*
- e) de in artikel 28, lid 1, bedoelde documentatie,*
- f) het melden van inbreuken overeenkomstig artikel 31 aan de toezichthoudende autoriteiten en de in artikel 31, lid 4, bedoelde documentatie,*
- g) de in artikel 34 bedoelde voorafgaande raadpleging, en voor het verstrekken van informatie aan de toezichthoudende autoriteiten overeenkomstig artikel 34, lid 6.*

2. Daarbij neemt de Commissie de nodige maatregelen voor micro- en kleine en middelgrote ondernemingen.

3. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 87, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 199]

HOOFDSTUK X**GEDELEGEERDE HANDELINGEN EN UITVOERINGSHANDELINGEN****Artikel 86****Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie**

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel vastgestelde voorwaarden.

2. De in ~~artikel 6, lid 5, artikel 8, lid 3, artikel 9, lid 3, artikel 12, lid 5, artikel 14, lid 7, artikel 15, lid 3, artikel 13 bis, lid 5, artikel 17, lid 9, artikel 20, lid 6, artikel 22, lid 4, artikel 23, lid 3, artikel 26, lid 5, artikel 28, lid 5, artikel 30, lid 3, artikel 31, lid 5, artikel 32, lid 5, artikel 33, lid 6, artikel 34, lid 8, artikel 35, lid 11, artikel 37, lid 2, artikel 38, lid 4, artikel 39, lid 2, artikel 41, lid 3, artikel 41, lid 5, artikel 43, lid 3, artikel 44, lid 7, artikel 79, lid 6, artikel 79, lid 7, artikel 81, lid 3, en artikel 82, lid 3, en artikel 83, lid 3,~~ bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening. [Am. 200]

Woensdag 12 maart 2014

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in ~~artikel 6, lid 5, artikel 8, lid 3, artikel 9, lid 3, artikel 12, lid 5, artikel 14, lid 7, artikel 15, lid 3, artikel 13 bis, lid 5, artikel 17, lid 9, artikel 20, lid 6, artikel 22, lid 4, artikel 23, lid 3, artikel 26, lid 5, artikel 28, lid 5, artikel 30, lid 3, artikel 31, lid 5, artikel 32, lid 5, artikel 33, lid 6, artikel 34, lid 8, artikel 35, lid 11, artikel 37, lid 2, artikel 38, lid 4, artikel 39, lid 2, artikel 41, lid 3, artikel 41, lid 5, artikel 43, lid 3, artikel 44, lid 7, artikel 79, lid 6, artikel 79, lid 7, artikel 81, lid 3, en artikel 82, lid 3, en artikel 83, lid 3,~~ bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheden. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet. **[Am. 201]**

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling vaststelt, doet zij daarvan gelijktijdige kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

5. Een overeenkomstig ~~artikel 6, lid 5, artikel 8, lid 3, artikel 9, lid 3, artikel 12, lid 5, artikel 14, lid 7, artikel 15, lid 3, artikel 13 bis, lid 5, artikel 17, lid 9, artikel 20, lid 6, artikel 22, lid 4, artikel 23, lid 3, artikel 26, lid 5, artikel 28, lid 5, artikel 30, lid 3, artikel 31, lid 5, artikel 32, lid 5, artikel 33, lid 6, artikel 34, lid 8, artikel 35, lid 11, artikel 37, lid 2, artikel 38, lid 4, artikel 39, lid 2, artikel 41, lid 3, artikel 41, lid 5, artikel 43, lid 3, artikel 44, lid 7, artikel 79, lid 6, artikel 79, lid 7, artikel 81, lid 3, en artikel 82, lid 3, en artikel 83, lid 3,~~ vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van ~~twee~~ **zes** maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad daartegen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van deze termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met ~~twee~~ **zes** maanden verlengd. **[Am. 202]**

Artikel 87

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
3. ~~Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011, in samenhang met artikel 5 van die verordening, van toepassing.~~ **[Am. 203]**

HOOFDSTUK XI

SLOTBEPALINGEN

Artikel 88

Intrekking van Richtlijn 95/46/EG

1. Richtlijn 95/46/EG wordt ingetrokken.
2. Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar deze verordening. Verwijzingen naar de groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, die bij artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG is opgericht, gelden als verwijzingen naar het bij deze verordening opgerichte Europees Comité voor gegevensbescherming.

Artikel 89

Verhouding tot en wijziging van Richtlijn 2002/58/EG

1. Deze verordening legt natuurlijke of rechtspersonen geen aanvullende verplichtingen op met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in verband met het verstrekken van openbare elektronische communicatiediensten in openbare communicatienetwerken in de Unie, voor zover zij op grond van Richtlijn 2002/58/EG onderworpen zijn aan specifieke verplichtingen met dezelfde doelstelling.

Woensdag 12 maart 2014

2. Artikel 1, lid 2, **en artikelen 4 en 15** van Richtlijn 2002/58/EG ~~wordt worden~~ geschrapt. [Am. 204]

2 bis. *De Commissie dient onverwijld en uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, genoemde datum een voorstel in voor de herziening van het wetgevingskader betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie, om het in overeenstemming te brengen met deze verordening en zo te zorgen voor consistente en homogene voorschriften met betrekking tot het grondrecht van de bescherming van persoonsgegevens in de Europese Unie.* [Am. 205]

Artikel 89 bis

Verhouding tot en wijziging van Verordening (EG) nr. 45/2001

1. *De in deze verordening genoemde voorschriften zijn van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie met betrekking tot kwesties waarvoor zij niet onderworpen zijn aan de in Verordening (EG) nr. 45/2001 genoemde aanvullende voorschriften.*

2. *De Commissie dient onverwijld en uiterlijk op de in artikel 91, lid 2, genoemde datum een voorstel in voor de herziening van het rechtskader voor de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie.* [Am. 206]

Artikel 90

Evaluatie

De Commissie brengt op gezette tijden verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie en de toetsing van deze verordening. Het eerste verslag wordt uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding van deze verordening ingediend. Daarna worden de volgende verslagen om de vier jaar ingediend. Indien nodig dient de Commissie passende voorstellen in teneinde deze verordening te wijzigen en andere rechtsinstrumenten aan te passen, met name in het licht van de ontwikkelingen in de informatietechnologie en de stand van zaken in de informatiemaatschappij. Deze verslagen worden gepubliceerd.

Artikel 91

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

2. Zij is van toepassing met ingang van ... (*).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

(*) Twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

Woensdag 12 maart 2014

Bijlage — Voorstelling van de informatie als bedoeld in artikel 13 bis

1) Met inachtneming van de verhoudingen in punt 6 wordt de informatie als volgt verstrekt:

SYMBOOL	ESSENTIËLE INFORMATIE	OK
	Er zijn geen andere persoonsgegevens verzameld dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking	
	Er zijn geen andere persoonsgegevens bewaard dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking	
	Er zijn geen persoonsgegevens verwerkt voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze verzameld zijn	
	Er zijn geen persoonsgegevens verspreid onder commerciële derden	
	Er zijn geen persoonsgegevens verkocht of verhuurd	
	Er zijn geen persoonsgegevens bewaard in een niet-versleutelde vorm	
NALEVING VAN RIJEN 1-3 IS VERPLICHT OP GROND VAN EU-WETGEVING		

Woensdag 12 maart 2014

- 2) De volgende woorden in de rijen in de tweede kolom van de tabel in punt 1, met als titel „ESSENTIËLE INFORMATIE”, worden vet gemaakt:
- a) het woord „verzameld” in de eerste rij van de tweede kolom;
 - b) het woord „bewaard” in de tweede rij van de tweede kolom;
 - c) het woord „verwerkt” in de derde rij van de tweede kolom;
 - d) het woord „verspreid” in de vierde rij van de tweede kolom;
 - e) de woorden „verkocht en verhuurd” in de vijfde rij van de tweede kolom;
 - f) het woord „niet-versleutelde” in de zesde rij van de tweede kolom.

- 3) Met inachtneming van de verhoudingen in punt 6, worden de rijen in de derde kolom van de tabel in punt 1, met als titel „OK”, aangevuld met een van de volgende twee symbolen in overeenstemming met de voorwaarden in punt 4:

a)

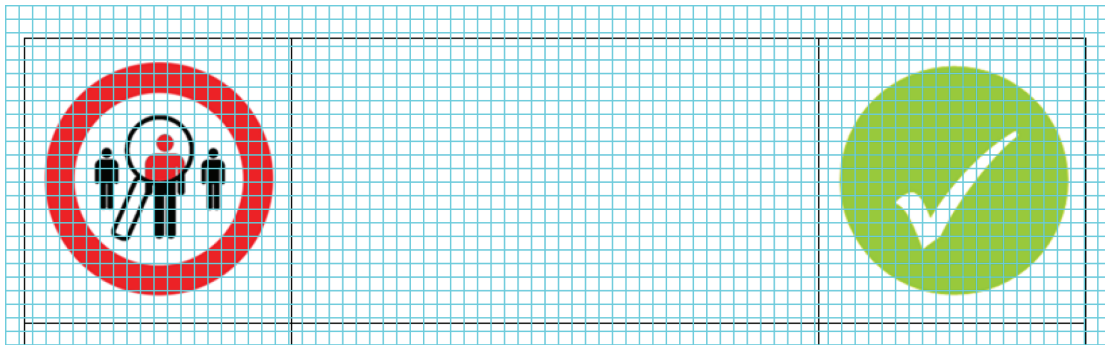
b)

- 4) a) Indien geen andere persoonsgegevens zijn verzameld dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking, krijgt de eerste rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.
- b) Indien andere persoonsgegevens zijn verzameld dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking, krijgt de eerste rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- c) Indien geen andere persoonsgegevens zijn bewaard dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking, krijgt de tweede rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.
- d) Indien andere persoonsgegevens zijn bewaard dan de minimumgegevens die nodig zijn voor elk specifiek doeleinde van de verwerking, krijgt de tweede rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- e) Indien geen persoonsgegevens zijn verwerkt voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verzameld, krijgt de derde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.

Woensdag 12 maart 2014

- f) Indien persoonsgegevens zijn verwerkt voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verzameld, krijgt de derde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- g) Indien geen persoonsgegevens zijn verspreid onder commerciële derden, krijgt de vierde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.
- h) Indien persoonsgegevens zijn verspreid onder commerciële derden, krijgt de vierde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- i) Indien geen persoonsgegevens zijn verkocht of verhuurd, krijgt de vijfde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.
- j) Indien persoonsgegevens zijn verkocht of verhuurd, krijgt de vijfde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- k) Indien geen persoonsgegevens zijn bewaard in een niet-versleutelde vorm, krijgt de zesde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3a.
- l) Indien persoonsgegevens zijn bewaard in een niet-versleutelde vorm, krijgt de zesde rij van de derde kolom van de tabel in punt 1 het symbool in punt 3b.
- 5) De referentiekleuren van de symbolen in punt 1 in Pantone zijn Black Pantone nr. 7547 en Red Pantone nr. 485. De referentiekleur van het symbool in punt 3a in Pantone is Green Pantone nr. 370. De referentiekleur van het symbool in punt 3b in Pantone is Red Pantone nr. 485.
- 6) De verhoudingen in de volgende gegradueerde afbeelding moeten worden aangehouden, ook wanneer de tabel wordt verkleind of vergroot:

[Am. 207]

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0213

Bescherming van de euro tegen valsemunterij (Pericles 2020) ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van verordening van de Raad waarbij de toepassing van Verordening (EU) nr. .../2012 tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma „Pericles 2020”) wordt uitgebreid tot niet deelnemende lidstaten (16616/2013 — C7-0463/2013 — 2011/0446(APP))

(Bijzondere wetgevingsprocedure — goedkeuring)

(2017/C 378/56)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van verordening van de Raad (16616/2013),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 352 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0463/2013),
 - gezien artikel 81, lid 1, eerste en derde alinea, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A7-0152/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van verordening van de Raad;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0214

Overeenkomst EU-Azerbeidzjan inzake de versoepeling van de afgifte van visa ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de versoepeling van de afgifte van visa (17846/2013 — C7-0078/2014 — 2013/0356(NLE))

(Goedkeuring)

(2017/C 378/57)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (17846/2013),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de versoepeling van de afgifte van visa (15554/2013),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, onder a), en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0078/2014),
 - gezien artikel 81, lid 1, eerste en derde alinea, artikel 81, lid 2, en artikel 90, lid 7 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie buitenlandse zaken (A7-0155/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen en de parlementen van de lidstaten en de Republiek Azerbeidjan.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0215

Overeenkomst EU-Azerbeidzjan inzake de overname van illegaal verblijvende personen ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven (15596/2013 — C7-0079/2014 — 2013/0358(NLE))

(Goedkeuring)

(2017/C 378/58)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (15596/2013),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Azerbeidzjan inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven (15594/2013),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 79, lid 3, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0079/2014),
 - gezien artikel 81, lid 1, eerste en derde alinea, artikel 81, lid 2, en artikel 90, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie buitenlandse zaken (A7-0154/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en Republiek Azerbeidzjan.
-

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0219

Verwerking van persoonsgegevens met het oog op misdaadpreventie *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (COM(2012)0010 — C7-0024/2012 — 2012/0010(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/59)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0010),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 16, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0024/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Duitse Bondsraad en de Zweedse Rijksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van 7 maart 2012 van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van 1 oktober 2012 van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie juridische zaken (A7-0403/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0010

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 16, lid 2,

⁽¹⁾ PB C 192 van 30.6.2012, blz. 7.

Woensdag 12 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming ⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht. Krachtens artikel 8, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie („het Handvest”) en artikel 16, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie heeft eenieder het recht op bescherming van hun persoonsgegevens. **Artikel 8, lid 2, van het Handvest bepaalt dat deze gegevens moeten worden verwerkt op een eerlijke wijze, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere rechtmatige en in de wet vastgelegde grondslag.** [Am. 1]
- (2) De verwerking van persoonsgegevens staat ten dienste van de mens; de beginselen en voorschriften betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens dienen, ongeacht de nationaliteit of de verblijfplaats van de betrokkenen, hun fundamentele rechten en vrijheden te eerbiedigen, en in het bijzonder hun recht op bescherming van hun persoonsgegevens. Hiermee dient te worden bijgedragen tot de totstandkoming van een gebied van vrijheid, veiligheid en recht.
- (3) Door snelle technologische ontwikkelingen en globalisering zijn nieuwe uitdagingen voor de bescherming van persoonsgegevens ontstaan. De mate waarin gegevens worden verzameld en gedeeld, is spectaculair gestegen. Door technologie kunnen bevoegde autoriteiten bij het uitvoeren van hun activiteiten meer dan ooit tevoren gebruikmaken van persoonsgegevens.
- (4) ~~Dit maakt het noodzakelijk~~ **Hiertoe moet, voor zover dat noodzakelijk en evenredig is,** het vrije verkeer van gegevens tussen bevoegde autoriteiten binnen de Unie en de doorgifte naar derde landen en internationale organisaties ~~te vergemakkelijken en daarbij~~ **vergemakkelijkt worden, waarbij** een hoge mate van bescherming van persoonsgegevens ~~te garanderen~~ **gegarandeerd wordt.** Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk in de Unie een solide en coherenter kader voor de bescherming van persoonsgegevens tot stand te brengen, ondersteund met robuuste handhaving. [Am. 2]
- (5) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ is van toepassing op alle gegevensverwerkingsactiviteiten in de lidstaten, zowel bij de overheid als in de particuliere sector. Die richtlijn is echter niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens „die met het oog op de uitoefening van niet binnen de werkingssfeer van het Gemeenschapsrecht vallende activiteiten geschiedt”, zoals in het kader van activiteiten op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking.
- (6) Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad ⁽⁴⁾ is van toepassing op justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking. Het toepassingsgebied van dat kaderbesluit is beperkt tot de verwerking van persoonsgegevens die worden doorgegeven of beschikbaar gesteld tussen lidstaten.
- (7) Het is voor een doeltreffende justitiële samenwerking in strafzaken en een doeltreffende politieke samenwerking van het allergrootste belang dat een consequent en hoog niveau van bescherming van de persoonsgegevens van natuurlijke personen wordt gewaarborgd en dat de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten wordt vergemakkelijkt. Daartoe moet in alle lidstaten worden voorzien in een gelijkwaardig niveau van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen. **Er moet gezorgd worden voor**

⁽¹⁾ PB C 192 van 30.6.2012, blz. 7.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽³⁾ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

⁽⁴⁾ Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad van 27 november 2008 over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken (PB L 350 van 30.12.2008, blz. 60).

Woensdag 12 maart 2014

een in de gehele Unie coherente en homogene toepassing van de regels inzake de bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Doeltreffende bescherming van persoonsgegevens in de gehele Unie vereist versterking van de rechten van de betrokkenen en de verplichtingen van degenen die persoonsgegevens verwerken, maar ook gelijke bevoegdheden inzake toezicht en handhaving van de voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens in de lidstaten. [Am. 3]

- (8) Overeenkomstig artikel 16, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dienen het Europees Parlement en de Raad de voorschriften vast te stellen betreffende de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, alsmede de voorschriften betreffende het vrije verkeer van ~~die~~ hun gegevens. [Am. 4]
- (9) Op die basis worden bij Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (Algemene verordening gegevensbescherming) algemene voorschriften vastgesteld om de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie te waarborgen.
- (10) In Verklaring nr. 21 betreffende de bescherming van persoonsgegevens op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en op het gebied van politieke samenwerking, gehecht aan de slotakte van de intergouvernementele conferentie die het Verdrag van Lissabon heeft aangenomen, erkende de conferentie dat, vanwege de specifieke aard van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, op die gebieden specifieke voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens en het vrije verkeer van die gegevens op basis van artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie nodig zouden kunnen blijken.
- (11) In een ~~afzonderlijke~~ **specifieke** richtlijn dient derhalve rekening te worden gehouden met de specifieke aard van deze gebieden en dienen voorschriften te worden vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen. [Am. 5]
- (12) Teneinde voor natuurlijke personen in de hele Unie eenzelfde beschermingsniveau te waarborgen door middel van wettelijk afdwingbare rechten en te voorkomen dat verschillen de uitwisseling van persoonsgegevens tussen bevoegde autoriteiten hinderen, dient de richtlijn te voorzien in geharmoniseerde voorschriften betreffende de bescherming en het vrije verkeer van persoonsgegevens op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking.
- (13) Deze richtlijn biedt de mogelijkheid om bij de toepassing van de daarin vastgelegde voorschriften rekening te houden met het beginsel van het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten.
- (14) De bescherming die door deze richtlijn wordt geboden, dient betrekking te hebben op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens.
- (15) De bescherming van natuurlijke personen dient technologieneutraal te zijn en niet afhankelijk te zijn van de gebruikte technieken; anders zou een ernstig gevaar van ontduiking ontstaan. De bescherming van natuurlijke personen dient zowel te gelden bij geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens als bij niet-geautomatiseerde verwerking daarvan, indien de gegevens zijn opgeslagen of zullen worden opgeslagen in een bestand. Dossiers of een verzameling dossiers, evenals de omslagen ervan, die niet volgens specifieke criteria gestructureerd zijn, dienen niet onder het toepassingsgebied van deze richtlijn te vallen. Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die buiten het toepassingsgebied van het Unierecht vallen, ~~met name in verband met de nationale veiligheid, of op gegevens die worden verwerkt door instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie, zoals Europol of Eurojust.~~ **Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad** ⁽¹⁾, **en specifieke juridische instrumenten die van toepassing zijn op agentschappen, organen of bureaus, dienen in overeenstemming te worden gebracht met deze richtlijn en in overeenstemming met deze richtlijn worden toegepast.** [Am. 6]

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

- (16) De beschermingsbeginselen moeten voor elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon gelden. Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, dienen alle middelen in aanmerking te worden genomen waarvan redelijkerwijs te verwachten is dat zij door de voor de verwerking verantwoordelijke of door een andere persoon worden gebruikt om de persoon te identificeren **of te onderscheiden**. De beschermingsbeginselen dienen niet van toepassing te zijn op gegevens die zodanig zijn geanonimiseerd dat de persoon op wie die gegevens betrekking hebben, niet meer identificeerbaar is. **Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op anonieme gegevens, dat wil zeggen gegevens die direct of indirect, alleen of in combinatie met bijbehorende gegevens niet in verband kunnen worden gebracht met een natuurlijke persoon. Gezien het belang van de actuele ontwikkelingen in de informatiemaatschappij inzake de technieken voor het opvangen, doorsturen, manipuleren, registreren, bewaren of mededelen van gegevens betreffende de verblijfplaats van natuurlijke personen, die voor verschillende doeleinden gebruikt kunnen worden, zoals toezicht of het creëren van profielen, moet deze richtlijn ook van toepassing zijn op verwerkingen die op deze persoonsgegevens betrekking hebben.** [Am. 7]
- (16 bis) **Elke verwerking van persoonsgegevens dient ten opzichte van de betrokkenen eerlijk, rechtmatig en transparant te geschieden. Met name dienen de specifieke doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt expliciet en rechtmatig te zijn en te zijn vastgesteld bij het verzamelen van de persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens dienen adequaat, ter zake dienend te zijn en beperkt te blijven tot datgene wat minimaal nodig is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Dit betekent in het bijzonder dat de verzamelde gegevens en de periode gedurende welke de gegevens worden opgeslagen tot een strikt minimum moeten worden beperkt. Persoonsgegevens dienen alleen te worden verwerkt indien het doeleinde van de verwerking niet op andere wijze kan worden verwezenlijkt. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist. Om ervoor te zorgen dat gegevens niet langer worden bewaard dan nodig is, dient de voor de verwerking verantwoordelijke termijnen vast te stellen voor het wissen van persoonsgegevens of voor een periodieke toetsing.** [Am. 8]
- (17) Onder persoonsgegevens betreffende de gezondheid dienen met name alle gegevens te vallen die betrekking hebben op de gezondheidstoestand van de betrokkene, informatie over de registratie van de persoon voor de verlening van gezondheidsdiensten, informatie over betalingen of voorwaarden voor gezondheidszorg met betrekking tot de persoon, een aan een persoon toegekend cijfer, symbool of kenmerk dat als unieke identificatie van die persoon voor gezondheidsdoeleinden geldt, informatie over een persoon die is verzameld bij de verlening van gezondheidszorg aan die persoon, informatie die voortvloeit uit het testen of onderzoeken van een lichaamsdeel of lichaamseigen stof, met inbegrip van biologische monsters, de identificatie van een persoon als verstrekker van gezondheidszorg aan de betrokkene, of informatie over bijvoorbeeld ziekte, handicap, ziekterisico, medische voorgeschiedenis, klinische behandeling of de feitelijke fysiologische of biomedische staat van de betrokkene, ongeacht de bron van die informatie, zoals een arts of een andere gezondheidswerker, een ziekenhuis, een medisch hulpmiddel of een in-vitrodiagnose.
- (18) **Elke verwerking van persoonsgegevens dient ten aanzien van de betrokkenen eerlijk en rechtmatig te geschieden. In het bijzonder dienen de specifieke doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt, uitdrukkelijk te worden vermeld.** [Am. 9]
- (19) **Met het oog op de voorkoming, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten is het noodzakelijk dat de bevoegde autoriteiten persoonsgegevens die zij in het kader van de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten hebben verzameld, ook buiten dat kader bewaren en bewerken, teneinde een beeld te krijgen van criminele verschijnselen en trends, inlichtingen te verzamelen over georganiseerde criminele netwerken en verbanden te leggen tussen verschillende opgespoorde strafbare feiten.** [Am. 10]
- (20) **Persoonsgegevens dienen niet te worden verwerkt voor doeleinden die onverenigbaar zijn met het doel waarvoor zij zijn verzameld. De persoonsgegevens dienen adequaat, ter zake dienend en niet excessief zijn in verhouding tot het doel waarvoor zij worden verwerkt. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist.** [Am. 11]
- (20 bis) **Het feit alleen dat twee doeleinden beide betrekking hebben op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen heeft niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat zij met elkaar verenigbaar zijn. Er zijn echter gevallen waarin verdere verwerking voor onverenigbare doeleinden mogelijk moet zijn als deze noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke is onderworpen, om de vitale belangen van de betrokkene of een andere persoon te beschermen of om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid af te wenden. De lidstaten moeten derhalve in staat zijn nationale wetten aan te nemen waarin dergelijke uitzonderingen worden geregeld, voor zover zulks strikt noodzakelijk is. Dergelijke nationaal recht moet passende waarborgen bevatten.** [Am. 12]

Woensdag 12 maart 2014

- (21) Het beginsel van juistheid van de gegevens moet worden toegepast in het licht van de aard en het doel van de betreffende verwerking. In het bijzonder bij gerechtelijke procedures zijn verklaringen die persoonsgegevens bevatten, gebaseerd op de subjectieve perceptie van personen en in sommige gevallen niet geheel te verifiëren. Het vereiste van juistheid dient derhalve geen betrekking te hebben op de juistheid van een verklaring, maar alleen op het feit dat een specifieke verklaring is afgelegd.
- (22) ~~Bij de interpretatie en de toepassing van de algemene beginselen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, dient rekening te worden gehouden met de specifieke kenmerken van de sector, waaronder de specifiek nagestreefde doelen. [Am. 13]~~
- (23) De verwerking van persoonsgegevens op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking brengt met zich mee dat persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën betrokkenen worden verwerkt. Daarom dient zo veel mogelijk een onderscheid te worden gemaakt tussen persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën betrokkenen, zoals verdachten, personen die zijn veroordeeld wegens een strafbaar feit, slachtoffers en derden, zoals getuigen, personen die over relevante informatie beschikken of personen die contact hebben of banden onderhouden met verdachten en veroordeelde misdadigers. **De lidstaten dienen specifieke voorschriften vast te stellen met betrekking tot de gevolgen van deze categorisering, waarbij zij rekening houden met de verschillende doeleinden waarvoor gegevens worden verzameld en waarbij zij voorzien in specifieke waarborgen voor personen die niet verdacht worden van, of niet veroordeeld zijn wegens een strafbaar feit.** [Am. 14]
- (24) Voor zover mogelijk dienen persoonsgegevens te worden onderscheiden naar de mate van juistheid en betrouwbaarheid. Feiten dienen te worden onderscheiden van persoonlijke oordelen, zowel om personen te beschermen als om de kwaliteit en betrouwbaarheid van door de bevoegde autoriteiten verwerkte informatie te waarborgen.
- (25) Om rechtmatig te zijn **dient** de verwerking van persoonsgegevens **enkel dan te worden toegestaan** wanneer zij noodzakelijk is om aan een wettelijke verplichting voor de voor de verwerking verantwoordelijke te voldoen, voor het uitvoeren van een taak van algemeen belang door een bevoegde autoriteit overeenkomstig het wet, ~~om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon te beschermen of om een onmiddellijke en ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid af te wenden~~ **recht van de Unie of het recht van een lidstaat, dat uitdrukkelijk omschreven en gedetailleerde bepalingen moet omvatten, op zijn minst ten aanzien van de doelstellingen, de persoonsgegevens, de specifieke doeleinden en middelen op basis waarvan de voor de verwerking verantwoordelijke wordt of kan worden aangewezen en de te volgen procedures, het gebruik en de beperkingen van de werkingssfeer van bevoegdheden die aan de bevoegde autoriteiten worden toegekend met betrekking tot verwerkingsactiviteiten.** [Am. 15]
- (25 bis) **Persoonsgegevens dienen niet te worden verwerkt voor doeleinden die onverenigbaar zijn met het doel waarvoor zij zijn verzameld. Voor verdere verwerking door bevoegde autoriteiten voor doelen die binnen de werkingssfeer van deze richtlijn vallen en die niet verenigbaar zijn met het oorspronkelijke doel mag uitsluitend toestemming worden verleend in specifieke gevallen waarin een dergelijke verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting van de voor de verwerking verantwoordelijke op grond van het recht van de Unie of het recht van een lidstaat, dan wel om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon te beschermen of om een onmiddellijke en ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid af te wenden. Het feit dat gegevens worden verwerkt met het oog op rechtshandhaving betekent niet per definitie dat het betreffende doel verenigbaar is met het oorspronkelijke doel. Het concept van verenigbaar gebruik moet restrictief worden uitgelegd.** [Am. 16]
- (25 ter) **Persoonsgegevens die worden verwerkt in strijd met de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen, mogen niet verder worden verwerkt.** [Am. 17]
- (26) Persoonsgegevens die door hun aard bijzonder gevoelig **en kwetsbaar** zijn uit het oogpunt van de grondrechten of de persoonlijke levenssfeer, ~~waaronder genetische gegevens,~~ verdienen specifieke bescherming. Dergelijke gegevens dienen niet te worden verwerkt, tenzij de verwerking ~~uitdrukkelijk is toegestaan~~ **specifiek noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang,** op grond van ~~het recht van de Unie of het recht van een lidstaat die in~~ **waarbij** passende maatregelen ~~voorziet om~~ **worden vastgesteld ter bescherming van de grondrechten en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen,** de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van

Woensdag 12 maart 2014

een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon, of de verwerking betrekking heeft op gegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt. **Gevoelige persoonsgegevens dienen uitsluitend te worden verwerkt als zij andere persoonsgegevens aanvullen die reeds met het oog op rechtshandhaving zijn verwerkt. Elke uitzondering op het verbod van verwerking van gevoelige gegevens moet restrictief worden uitgelegd en mag niet leiden tot frequente, massale of structurele verwerking van gevoelige gegevens.** [Am. 18]

- (26 bis) **De verwerking van genetische gegevens dient slechts te zijn toegestaan als er in de loop van een strafrechtelijk onderzoek of een gerechtelijke procedure een genetische link blijkt te zijn. Genetische gegevens mogen uitsluitend zolang als strikt noodzakelijk is voor zulke onderzoeken of procedures worden bewaard, waarbij lidstaten de mogelijkheid hebben om een langere opslagduur toe te staan overeenkomstig de in deze richtlijn bepaalde voorwaarden.** [Am. 19]
- (27) ~~Iedere natuurlijke persoon dient het recht te hebben niet te worden onderworpen aan een maatregel die uitsluitend is gebaseerd op gedeeltelijke of volledige profilering door middel van geautomatiseerde verwerking is gebaseerd, indien die verwerking~~ **Een dergelijke verwerking die voor die persoon ongunstige rechtsgevolgen heeft of die wezenlijke consequenties voor hem heeft, moet worden verboden,** tenzij de verwerking wettelijk is toegestaan en vergezeld gaat van passende maatregelen om de **grondrechten en gerechtvaardigde belangen** van de betrokkene te beschermen, **waaronder het recht betekenisvolle informatie te krijgen over de bij de profilering gebruikte logica. Een dergelijke verwerking mag in geen geval bijzondere categorieën gegevens omvatten of genereren, of onderscheid maken op grond van dergelijke bijzondere categorieën gegevens.** [Am. 20]
- (28) Informatie die bestemd is voor de betrokkene dient eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk te zijn en in duidelijke en eenvoudige taal te worden gesteld, teneinde de betrokkene in staat te stellen zijn rechten te doen gelden. **Deze informatie dient te worden aangepast aan de behoeften van de betrokkene, in het bijzonder indien de informatie specifiek voor kinderen bestemd is.** [Am. 21]
- (29) Er dienen procedures te worden vastgesteld om de betrokkene in staat te stellen zijn rechten uit hoofde van deze richtlijn uit te oefenen, zoals mechanismen waarmee de betrokkene kan verzoeken om met name toegang tot gegevens, het wissen van gegevens en uitoefening van het recht van bezwaar, zonder dat daaraan kosten mogen worden verbonden. De voor de verwerking verantwoordelijke dient verplicht te zijn om zonder ~~onnodige~~ vertraging ~~op verzoeken~~ **en binnen een maand na ontvangst van het verzoek** van de betrokkene te reageren. **Wanneer persoonsgegevens geautomatiseerd worden verwerkt, dient de voor de verwerking verantwoordelijke ook de middelen ter beschikking te stellen om verzoeken elektronisch in te dienen.** [Am. 22]
- (30) Het beginsel van eerlijke **en transparante** verwerking vereist in dat de betrokkene met name wordt meegedeeld dat de verwerking plaatsvindt en met welk doel, **op welke rechtsgrondslag**, hoe lang de gegevens worden opgeslagen, dat hij het recht van toegang, rectificatie en uitwissing heeft en dat hij het recht heeft om een klacht in te dienen. **Voorts dient de betrokkene te worden geïnformeerd wanneer van profilering gebruik wordt gemaakt en van de daarmee beoogde gevolgen.** Indien de gegevens van de betrokkene moeten worden verkregen, dient hem of haar te worden meegedeeld of hij of zij verplicht is de gegevens te verstrekken en wat de gevolgen zijn van niet-verstrekking van de gegevens. [Am. 23]
- (31) De informatie over de verwerking van persoonsgegevens betreffende de betrokkene moet hem of haar worden meegedeeld bij het verzamelen van de gegevens of, indien de gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen, op het moment van registratie van de gegevens of binnen redelijke tijd na het verzamelen ervan, met inachtneming van de specifieke omstandigheden waarin de gegevens worden verwerkt.
- (32) Eenieder dient over het recht te beschikken om toegang te verkrijgen tot de gegevens die betreffende hem of haar zijn verzameld en dit recht eenvoudig te kunnen uitoefenen, zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en zich van de rechtmatigheid ervan kan vergewissen. Elke betrokkene dient er dan ook recht op te hebben, te weten en te worden meegedeeld voor welke doeleinden de gegevens met name worden verwerkt, **wat de rechtsgrondslag is**, hoe lang ~~zij de gegevens~~ worden bewaard, welke ontvangers de gegevens ontvangen, ook waar het ontvangers in derde landen betreft, **begrijpelijke informatie over de logica die aan de geautomatiseerde gegevensverwerking ten grondslag ligt, in voorkomend geval, de belangrijke en de verwachte gevolgen daarvan, en het recht om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit en de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit te ontvangen.** Betrokkenen dienen de mogelijkheid te hebben een kopie te ontvangen van de hen betreffende persoonsgegevens die worden verwerkt. [Am. 24]

Woensdag 12 maart 2014

- (33) De lidstaten dienen te beschikken over de mogelijkheid om wettelijke maatregelen vast te stellen om de informatieverstrekking aan de betrokkenen of de toegang tot hun persoonsgegevens uit te stellen, **of** te beperken ~~of achterwege te laten~~, voor zover en zolang die gehele of gedeeltelijke beperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de **grondrechten en de** gerechtvaardigde belangen van de persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen, om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de preventie, de opsporing, het onderzoek of de vervolging ter zake van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, om de openbare veiligheid of de nationale veiligheid te beschermen, of om de betrokkene of de rechten en vrijheden van anderen te beschermen. **De voor de verwerking verantwoordelijke moet door middel van een concreet en individueel onderzoek van elk geval afzonderlijk beoordelen of een gedeeltelijke dan wel gehele beperking van het recht op toegang moet worden toegepast.** [Am. 25]
- (34) Iedere weigering of beperking van de toegang dient schriftelijk aan de betrokkene te worden toegelicht, met vermelding van de feitelijke of juridische gronden die aan het besluit ten grondslag liggen.
- (34 bis) **Elke beperking van de rechten van de betrokkene moet in overeenstemming zijn met het Handvest en met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, zoals in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie en van het Europees Hof van de Rechten van de Mens wordt erkend, en met name de wezenlijke inhoud van rechten en vrijheden eerbiedigen.** [Am. 26]
- (35) Wanneer de lidstaten wetgevingsmaatregelen hebben vastgesteld die het recht van toegang geheel of ten dele beperken, dient de betrokkene het recht te hebben om te verzoeken dat de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit de rechtmatigheid van de verwerking verifieert. De betrokkene moet over dit recht worden ingelicht. Indien de toezichthoudende autoriteit namens de betrokkene toegang krijgt, dient de toezichthoudende autoriteit de betrokkene ten minste mee te delen dat alle noodzakelijke verificaties door de toezichthoudende autoriteit zijn verricht en hem in te lichten over het resultaat daarvan wat de rechtmatigheid van de verwerking in kwestie betreft. **De toezichthoudende autoriteit moet de betrokkene tevens informeren over zijn recht om een beroep in rechte in te stellen.** [Am. 27]
- (36) Eenieder dient het recht te hebben onjuiste **of onrechtmatig verwerkte** persoonsgegevens over zichzelf te laten rectificeren en deze te laten wissen, indien de verwerking van dergelijke gegevens niet in overeenstemming is met de in deze richtlijn opgenomen ~~hoofdbeginselen~~ **bepalingen. Een dergelijke rectificatie, aanvulling of wissing dienen te worden meegedeeld aan de ontvangers aan wie de gegevens bekend zijn gemaakt en aan derden van wie de onjuiste data afkomstig waren. De voor de verwerking verantwoordelijke dient er tevens voor te zorgen dat verdere verspreiding van dergelijke gegevens achterwege blijft.** Indien de persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures, mag het recht van rectificatie, informatie, toegang en wissing worden uitgeoefend en de beperking van de verwerking worden verricht overeenkomstig het nationale strafprocesrecht. [Am. 28]
- (37) Er dient te worden voorzien in de algehele verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de voor de verwerking verantwoordelijke voor elke verwerking van persoonsgegevens door of namens de voor de verwerking verantwoordelijke. Met name dient de voor de verwerking verantwoordelijke erop toe te zien **en ertoe verplicht te worden om aan te kunnen tonen** dat ~~de~~ **elke** verwerking geschiedt overeenkomstig de krachtens deze richtlijn vastgestelde voorschriften. [Am. 29]
- (38) De bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen in verband met de verwerking van persoonsgegevens vereist passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen dat aan de vereisten van de richtlijn wordt voldaan. Teneinde toe te zien op de naleving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen dient de voor de verwerking verantwoordelijke beleid vast te stellen en passende maatregelen te treffen, die in het bijzonder in overeenstemming zijn met de beginselen van privacy by design en privacy by default.
- (39) Het is voor de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen en de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers noodzakelijk dat de bij deze richtlijn vastgestelde verantwoordelijkheden op duidelijke wijze worden toegekend, ook wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke de doeleinden, ~~voorwaarden~~ en middelen voor de verwerking samen met andere voor de verwerking verantwoordelijken vaststelt, of wanneer een verwerking wordt uitgevoerd namens een voor de verwerking verantwoordelijke. **De betrokkene dient het recht te hebben om zijn of haar rechten uit hoofde van deze richtlijn uit te oefenen met betrekking tot en jegens ieder van de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken.** [Am. 30]
- (40) Verwerkingsactiviteiten dienen door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te worden gedocumenteerd, zodat toezicht kan worden uitgeoefend op de naleving van deze richtlijn. Elke voor de verwerking verantwoordelijke en elke verwerker moet ertoe worden verplicht medewerking te verlenen aan de toezichthoudende autoriteit en deze documentatie op verzoek te verstrekken met het oog op het gebruik daarvan voor het toezicht op de verwerkingsactiviteiten.

Woensdag 12 maart 2014

- (40 bis) *Elke verwerking van persoonsgegevens moet worden geregistreerd om te kunnen verifiëren of de verwerking van gegevens rechtmatig is, interne controle uit te oefenen en de integriteit en de beveiliging van de gegevens te waarborgen. Dit dossier moet op verzoek beschikbaar worden gesteld aan de toezichthoudende autoriteit zodat deze kan nagaan of de in deze richtlijn neergelegde voorschriften zijn nageleefd.* [Am. 31]
- (40 ter) *Indien verwerkingsactiviteiten op grond van hun aard, hun reikwijdte of hun doel waarschijnlijk specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich meebrengen, dient de voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker een privacyeffectbeoordeling uit te voeren, waarbij met name wordt gekeken naar de geplande maatregelen, waarborgen en mechanismen voor het beschermen van persoonsgegevens en het aantonen dat aan deze richtlijn is voldaan. Effectbeoordelingen moeten betrekking hebben op relevante systemen en procedures van verwerkingactiviteiten van persoonsgegevens, maar niet op individuele gevallen.* [Am. 32]
- (41) Teneinde de rechten en vrijheden van betrokkenen doeltreffend te beschermen door middel van preventieve maatregelen, dient de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in bepaalde gevallen vóór de verwerking plaatsvindt overleg te plegen met de toezichthoudende autoriteit. *Indien bovendien uit een privacyeffectbeoordeling blijkt dat verwerkingsactiviteiten waarschijnlijk aanzienlijke specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich meebrengen, moet de toezichthoudende autoriteit de mogelijkheid hebben om voor aanvang van die verwerkingsactiviteiten te voorkomen dat een risicovolle verwerking die niet in overeenstemming is met deze richtlijn wordt uitgevoerd en om voorstellen te doen om dergelijke situaties te verbeteren. Een dergelijke raadpleging kan ook worden uitgevoerd in het kader van de voorbereiding van een door het nationale parlement aan te nemen maatregel of een maatregel die gebaseerd is op een dergelijke wettelijke maatregel, waarin de aard van de verwerking is omschreven en passende waarborgen zijn opgenomen.* [Am. 33]
- (41 bis) *Teneinde de veiligheid te waarborgen en te voorkomen dat verwerking plaatsvindt die strijdig is met deze richtlijn, dient de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker de risico's die de verwerking meebrengt te beoordelen en maatregelen te treffen om deze risico's te beperken. Deze maatregelen dienen een passend niveau van veiligheid te waarborgen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging enerzijds en de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens meebrengen anderzijds. Bij het vaststellen van technische normen en organisatorische maatregelen voor de veiligheid van de verwerking dient technologische neutraliteit te worden bevorderd.* [Am. 34]
- (42) Een inbreuk in verband met persoonsgegevens kan, wanneer deze niet tijdig en op toereikende wijze wordt aangepakt, voor de betrokken persoon **aanzienlijk economisch verlies en maatschappelijke schade**, inclusief ~~reputatieschade~~ **identiteitsfraude**, tot gevolg hebben. Zodra een voor de verwerking verantwoordelijke weet dat een dergelijke inbreuk heeft plaatsgevonden, dient hij daarom de bevoegde nationale autoriteit daarvan op de hoogte te stellen. De personen van wie de persoonsgegevens of de persoonlijke levenssfeer als gevolg van de inbreuk negatieve gevolgen kunnen ondervinden, moeten daarvan zonder ~~onnodige~~ vertraging in kennis worden gesteld, zodat zij de nodige voorzorgsmaatregelen kunnen treffen. Een inbreuk moet worden geacht negatieve gevolgen te hebben voor iemand persoonsgegevens of persoonlijke levenssfeer, wanneer die inbreuk kan leiden tot bijvoorbeeld identiteitsdiefstal of -fraude, lichamelijke schade, ernstige vernedering of aantasting van de reputatie in samenhang met de verwerking van persoonsgegevens. **De kennisgeving moet informatie bevatten over de door de aanbieder getroffen maatregelen om de inbreuk aan te pakken, evenals aanbevelingen voor de betrokken abonnee of persoon. Kennisgevingen aan betrokkenen moeten zo spoedig mogelijk, in nauwe samenwerking met de toezichthoudende autoriteit en in overeenstemming met de door haar verstrekte richtsnoeren worden gedaan.** [Am. 35]
- (43) Bij de vaststelling van gedetailleerde voorschriften betreffende het formaat en de procedures voor de melding van inbreuken in verband met de persoonsgegevens moet de nodige aandacht worden besteed aan de omstandigheden van de inbreuk, onder meer aan de vraag of de persoonsgegevens al dan niet met behulp van adequate technische beschermingsmaatregelen waren beschermd zodat de waarschijnlijkheid van misbruik in de praktijk was beperkt. Bovendien moet bij dergelijke voorschriften en procedures rekening worden gehouden met de gerechtvaardigde belangen van de bevoegde autoriteiten in gevallen waarin vroegtijdige melding van incidenten nodeloos het onderzoek naar de omstandigheden van een inbreuk zou kunnen hinderen.
- (44) De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker dient een persoon aan te wijzen die de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker bijstaat bij het toezicht op **en het aantonen van** de naleving van de bepalingen die krachtens deze richtlijn zijn vastgesteld. ~~Er kan door verschillende entiteiten~~ **Wanneer verscheidene bevoegde autoriteiten handelen onder toezicht** van een bevoegde **centrale** autoriteit ~~gezamenlijk~~, **dient in ieder geval deze centrale autoriteit een functionaris voor gegevensbescherming worden benoemd gegevensverwerking te benoemen.** De functionarissen voor gegevensbescherming dienen in staat te zijn hun taken en verplichtingen onafhankelijk en doeltreffend uit te voeren, **met name door vaststelling van voorschriften die belangenconflicten met andere taken van functionarissen voor gegevensbescherming voorkomen.** [Am. 36]

Woensdag 12 maart 2014

- (45) De lidstaten moeten erop toezien dat doorgifte naar derde landen slechts plaatsvindt indien **die specifieke doorgifte** ~~dit~~ noodzakelijk is met het oog op de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten en de tenuitvoerlegging van straffen, en dat de voor de verwerking verantwoordelijke in het derde land of de internationale organisatie een ~~autoriteit~~ **overheidsinstantie** is die bevoegd is in de zin van deze richtlijn. Een doorgifte kan plaatsvinden in gevallen waarin de Commissie heeft besloten dat het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie een passend beschermingsniveau waarborgt, ~~of in gevallen waarin passende waarborgen worden geboden~~, **of indien door een juridisch bindend instrument passende garanties worden geboden. Gegevens die aan bevoegde overheidsinstanties in derde landen worden doorgegeven mogen niet verder worden verwerkt voor andere doeleinden dan die waarvoor zij zijn doorgegeven.** [Am. 37]
- (45 bis) **Verdere doorgiften door bevoegde autoriteiten of internationale organisaties waarnaar persoonsgegevens zijn doorgegeven, dienen alleen te worden toegestaan indien de verdere doorgifte noodzakelijk is voor dezelfde specifieke doeleinden als de oorspronkelijke doorgifte en ook de tweede ontvanger een bevoegde overheidsinstantie is. Verdere doorgiften met het oog op de algemene wetshandhaving dienen niet te zijn toegestaan. De bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte heeft uitgevoerd dient akkoord te zijn gegaan met de verdere doorgifte.** [Am. 38]
- (46) De Commissie kan besluiten, met rechtskracht voor de gehele Unie, dat bepaalde derde landen, of een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie een passend niveau van bescherming van persoonsgegevens bieden, en daarmee in de gehele Unie rechtszekerheid en eenvormigheid verschaffen ten aanzien van derde landen of internationale organisaties die geacht worden een dergelijk beschermingsniveau te bieden. In zulke gevallen mogen persoonsgegevens naar de betrokken landen worden doorgegeven zonder dat verdere toestemming noodzakelijk is.
- (47) Overeenkomstig de fundamentele waarden waarop de Unie is gegrondvest, in het bijzonder de bescherming van de mensenrechten, dient de Commissie in aanmerking te nemen in welke mate de rechtsstaat, de toegang tot de rechter en de internationale mensenrechtennormen in het derde land worden geëerbiedigd.
- (48) De Commissie moet tevens kunnen besluiten dat een derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt. In een dergelijk geval dient de doorgifte van persoonsgegevens naar dat derde land te worden verboden, tenzij die doorgifte geschiedt op grond van een internationale overeenkomst, passende waarborgen of een uitzonderingsbepaling. Er dient te worden voorzien in procedures voor overleg tussen de Commissie en de betrokken derde landen of internationale organisaties. Het desbetreffende besluit van de Commissie mag echter geen afbreuk doen aan de mogelijkheid om gegevens door te geven op grond van passende waarborgen **door middel van juridisch bindende instrumenten** of een in de richtlijn neergelegde uitzonderingsbepaling. [Am. 39]
- (49) Doorgiften die niet plaatsvinden op grond van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard, dienen slechts te zijn toegestaan indien in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van de persoonsgegevens worden geboden, ~~of indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte of het geheel van gegevensdoorgiften heeft beoordeeld en op basis van die beoordeling van oordeel is dat passende garanties voor de bescherming van persoonsgegevens worden geboden. In gevallen waarin er geen gronden zijn om een gegevensdoorgifte toe te laten, moeten indien nodig uitzonderingen zijn toegestaan om een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon te beschermen of om gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, indien het recht van de lidstaat vanuit welke de doorgifte plaatsvindt aldus bepaalt, of indien de doorgifte van wezenlijk belang is om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een lidstaat of een derde land te voorkomen, of, in afzonderlijke gevallen, met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, of, in afzonderlijke gevallen, voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van rechtsvorderingen.~~ **of indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte of het geheel van gegevensdoorgiften heeft beoordeeld en op basis van die beoordeling van oordeel is dat passende garanties voor de bescherming van persoonsgegevens worden geboden. In gevallen waarin er geen gronden zijn om een gegevensdoorgifte toe te laten, moeten indien nodig uitzonderingen zijn toegestaan om een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon te beschermen of om gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, indien het recht van de lidstaat vanuit welke de doorgifte plaatsvindt aldus bepaalt, of indien de doorgifte van wezenlijk belang is om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een lidstaat of een derde land te voorkomen, of, in afzonderlijke gevallen, met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, of, in afzonderlijke gevallen, voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van rechtsvorderingen.** [Am. 40]
- (49 bis) **In gevallen waarin er geen gronden zijn om een gegevensdoorgifte toe te laten, moeten indien nodig uitzonderingen zijn toegestaan om een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon te beschermen of om gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, indien het recht van de lidstaat vanuit welke de doorgifte plaatsvindt aldus bepaalt, of indien de doorgifte van wezenlijk belang is om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een lidstaat of een derde land te voorkomen, of, in afzonderlijke gevallen, met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, of, in afzonderlijke gevallen, voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van rechtsvorderingen. Deze uitzonderingen moeten restrictief worden uitgelegd en mogen geen frequente, massale en structurele doorgifte van persoonsgegevens mogelijk maken en evenmin een grootschalige doorgifte van gegevens, maar moeten tot de strikt noodzakelijke gegevens beperkt blijven. Het besluit tot doorgifte moet bovendien door een naar behoren bevoegde persoon worden vastgesteld en die doorgifte moet worden gedocumenteerd en op verzoek beschikbaar worden gesteld aan de toezichthoudende autoriteit, zodat deze de rechtmatigheid van de doorgifte kan beoordelen.** [Am. 41]

Woensdag 12 maart 2014

- (50) Bij grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens kan het voor personen moeilijker worden om hun gegevensbeschermingsrechten uit te oefenen teneinde zich te beschermen tegen onrechtmatig gebruik of onrechtmatige verstrekking van die gegevens. Bovendien kan het voor toezichthoudende autoriteiten onmogelijk worden om klachten te behandelen of onderzoek te verrichten met betrekking tot activiteiten in het buitenland. Daarnaast kunnen hun mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking worden belemmerd door ontoereikende preventieve of corrigerende bevoegdheden of inconsistente rechtskaders. Nauwere samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming dient daarom te worden bevorderd met het oog op de uitwisseling van informatie met dergelijke instanties in het buitenland.
- (51) Het is voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens van wezenlijk belang dat in elke lidstaat een toezichthoudende autoriteiten wordt ingesteld die haar taken volstrekt onafhankelijk uitvoert. De toezichthoudende autoriteiten dienen toezicht te houden op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en bij te dragen tot de consequente toepassing daarvan in de gehele Unie, teneinde natuurlijke personen te beschermen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Daartoe dienen de toezichthoudende autoriteiten met elkaar ~~en met de Commissie~~ samen te werken. [Am. 42]
- (52) De lidstaten kunnen een toezichthoudende autoriteit die reeds krachtens Verordening (EU) nr. .../2014 is ingesteld, belasten met de taken die de krachtens deze richtlijn in te stellen nationale toezichthoudende autoriteiten moeten uitvoeren.
- (53) De lidstaten dienen de mogelijkheid te hebben om in overeenstemming met hun constitutionele, organisatorische en bestuurlijke structuur meer dan één toezichthoudende autoriteit in te stellen. Iedere toezichthoudende autoriteit dient te beschikken over passende financiële en personele middelen en de huisvesting en infrastructuur, **waaronder technische mogelijkheden, ervaring en vaardigheden**, die noodzakelijk zijn om haar taken, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand en samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten in de Unie, effectief uit te voeren. [Am. 43]
- (54) De algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit dienen in elke lidstaat bij wet te worden vastgesteld en dienen met name te bepalen dat die leden hetzij door het parlement, hetzij door de regering van de lidstaat **op basis van raadpleging van het parlement** worden benoemd, en voorschriften te bevatten inzake de persoonlijke kwalificaties van de leden en de positie van de leden. [Am. 44]
- (55) Hoewel deze richtlijn ook van toepassing is op de activiteiten van nationale gerechtelijke instanties, dient de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteiten zich niet uit te strekken tot de verwerking van persoonsgegevens door die instanties in het kader van hun rechtelijke taken, zulks om de onafhankelijkheid van de rechter bij de uitvoering van gerechtelijke taken in stand te houden. Deze uitzondering dient echter beperkt te blijven tot daadwerkelijke gerechtelijke activiteiten in het kader van rechtszaken en niet te gelden voor andere activiteiten die rechters overeenkomstig het nationale recht verrichten.
- (56) Met het oog op een consequent toezicht en de eenvormige handhaving van deze richtlijn in de gehele Unie dienen de toezichthoudende autoriteiten in alle lidstaten dezelfde taken en effectieve bevoegdheden te hebben, waaronder de **effectieve** bevoegdheid om onderzoek te verrichten, **de bevoegdheid om alle persoonsgegevens en alle informatie die nodig zijn voor het uitvoeren van hun toezichthoudende taken in te zien, de bevoegdheid om de gebouwen van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de verwerker te betreden met inbegrip van de verwerkingsapparatuur**, en juridisch bindend op te treden, besluiten te nemen en sancties op te leggen, in het bijzonder bij klachten van personen, alsook de bevoegdheid om in rechte op te treden. [Am. 45]
- (57) Iedere toezichthoudende autoriteit dient kennis te nemen van klachten die door een betrokkene zijn ingediend en de zaak te onderzoeken. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, gaat niet verder dan in het specifieke geval passend is en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang van de behandeling en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient de betrokkene tussentijdse informatie te worden verstrekt.
- (58) De toezichthoudende autoriteiten dienen elkaar wederzijdse bijstand te verlenen bij de uitvoering van hun taken met het oog op de consequente toepassing en handhaving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen. **Iedere toezichthoudende autoriteit moet bereid zijn deel te nemen aan gezamenlijke operaties. Iedere aangezochte toezichthoudende autoriteit dient verplicht te zijn binnen een vastgestelde termijn op het verzoek te reageren.** [Am. 46]

Woensdag 12 maart 2014

- (59) Het bij Verordening (EU) nr. .../2012 **2014** ingestelde Europees Comité voor gegevensbescherming dient bij te dragen tot de consequente toepassing van deze richtlijn in de Unie, onder meer door de **Commissie instellingen van de Unie** advies te verlenen en de samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten in de Unie te bevorderen, **en aan de Commissie advies uit te brengen ten behoeve van de voorbereiding van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen uit hoofde van deze richtlijn.** [Am. 47]
- (60) Iedere betrokkene dient het recht te hebben om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat en een beroep in rechte in te stellen, indien hij meent dat inbreuk is gemaakt op zijn rechten uit hoofde van deze richtlijn of indien de toezichthoudende autoriteit niet optreedt naar aanleiding van een klacht of indien deze niet optreedt wanneer zulk optreden noodzakelijk is ter bescherming van de rechten van de betrokkene.
- (61) Alle organen, organisaties of verenigingen **die handelen in het algemeen belang** en die ~~de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel hebben~~ en die volgens het recht van een lidstaat zijn opgericht, dienen het recht te hebben om een klacht in te dienen of namens betrokkenen door wie zij naar behoren zijn gemachtigd een recht op beroep in rechte uit te oefenen, en om onafhankelijk van een klacht van een betrokkene zelf een klacht in te dienen indien zij menen dat zich een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft voorgedaan. [Am. 48]
- (62) Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon dient het recht te hebben om tegen hem betreffende besluiten van een toezichthoudende autoriteit een beroep in rechte in te stellen. Een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit moet worden ingesteld bij de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de toezichthoudende autoriteit gevestigd is.
- (63) Willen gerechtelijke procedures effectief zijn, dan dienen de lidstaten erop toe te zien dat daarbij snel maatregelen kunnen worden getroffen om inbreuken op deze richtlijn ongedaan te maken of te voorkomen.
- (64) De schade, **waaronder immateriële schade**, die betrokkenen ten gevolge van een onrechtmatige verwerking kunnen lijden, moet worden vergoed door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, die van zijn aansprakelijkheid kan worden vrijgesteld indien hij bewijst dat het schade veroorzakende feit hem niet kan worden toegerekend, wat met name het geval is wanneer hij aantoont dat er sprake is van een fout van de betrokkene of van overmacht. [Am. 49]
- (65) Er moet worden voorzien in sancties jegens alle natuurlijke personen of rechtspersonen, ongeacht of deze onder het publiekrecht dan wel onder het privaatrecht vallen, die deze richtlijn niet naleven. De lidstaten dienen erop toe te zien dat de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn en alle maatregelen te nemen om de sancties ten uitvoer te leggen.
- (65 bis) **De doorgifte van persoonsgegevens naar andere autoriteiten of particuliere instanties is verboden, tenzij de doorgifte in overeenstemming is met het recht, en de ontvanger in een lidstaat gevestigd is, en er geen specifieke belangen van de betrokkene zijn die de doorgifte verhinderen, en de doorgifte in een specifiek geval voor de voor de verwerking verantwoordelijke noodzakelijk is om een rechtmatig toegewezen taak uit te voeren of om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid af te wenden, dan wel om te voorkomen dat de rechten van personen ernstig worden geschonden. De voor de verwerking verantwoordelijke moet de ontvanger inlichten over het doel van de verwerking en hij moet de toezichthoudende autoriteit informeren over de doorgifte. De ontvanger moet tevens geïnformeerd worden over beperkingen voor de verwerking en ervoor zorgen dat deze in acht worden genomen.** [Am. 50]
- (66) Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk het beschermen van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder hun recht op de bescherming van persoonsgegevens, en het waarborgen van het vrije verkeer van persoonsgegevens tussen de bevoegde autoriteiten in de Unie, dient aan de Commissie de bevoegdheid te worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen. In het bijzonder dient ~~de mogelijkheid te bestaan om~~ **moeten** gedelegeerde handelingen ~~vast te stellen met betrekking tot de melding van inbreuken~~ **worden vastgesteld met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden voor verwerkingen waarvoor een privacyeffectbeoordeling vereist is; de criteria en vereisten om een inbreuk** in verband met persoonsgegevens ~~aan de toezichthoudende autoriteit vast te stellen en met betrekking tot het passende beschermingsniveau van persoonsgegevens dat een derde land, dan wel een gebied of een verwerkende sector binnen dat derde land, of een internationale organisatie, biedt.~~ Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau **en in het bijzonder van het Europees Comité voor gegevensbescherming.** De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen ervoor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en **aan de Raad.** [Am. 51]

Woensdag 12 maart 2014

- (67) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze richtlijn te waarborgen ten aanzien van de ~~documentering door voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers~~, de beveiliging van de gegevensverwerking, met name wat versleutelingsnormen betreft, **en** de melding van inbreuken in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit, ~~en het passend beschermingsniveau dat geboden wordt door een derde land, een gebied of verwerkingssector binnen een derde land, of een internationale organisatie~~, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. ~~Die~~ **Deze** bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ~~van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren~~ ⁽¹⁾. [Am. 52]
- (68) Voor de vaststelling van maatregelen ten aanzien van de ~~documentering door voor de verwerking verantwoorde-~~ ~~lijken en verwerkers~~, de beveiliging van de gegevensverwerking, **en** de melding van inbreuken in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit, ~~en het passend beschermingsniveau dat geboden wordt door een derde land, een gebied of verwerkingssector binnen een derde land, of een internationale organisatie~~, moet de onderzoeksprocedure worden toegepast, aangezien dit handelingen van algemene strekking zijn. [Am. 53]
- (69) ~~Wanneer een derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt, moet de Commissie in naar behoren gerechtvaardigde gevallen onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen, wanneer dwingende urgente redenen dat vereisen.~~ [Am. 54]
- (70) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk het beschermen van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder hun recht op de bescherming van **hun** persoonsgegevens, en het waarborgen van het vrije verkeer van persoonsgegevens tussen de bevoegde autoriteiten in de Unie, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt ~~en derhalve, gezien~~ **maar vanwege** de omvang en de gevolgen van de maatregelen, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan **wat** nodig is om ~~dit doel~~ **deze doelstellingen** te verwezenlijken. **De lidstaten kunnen voorzien in strengere normen dan die welke in deze richtlijn zijn vastgesteld.** [Am. 55]
- (71) Kaderbesluit 2008/977/JBZ dient bij deze richtlijn te worden ingetrokken.
- (72) Specifieke bepalingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, die zijn opgenomen in handelingen van de Unie die voortvloeien uit de vaststelling van deze richtlijn zijn vastgesteld en die de verwerking van persoonsgegevens tussen lidstaten onderling en de toegang van door de lidstaten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte informatiesystemen regelen, dienen ongewijzigd te blijven. **Gezien het feit dat artikel 8 van het Handvest van de grondrechten en artikel 16 VWEU bepalen dat het grondrecht op bescherming van persoonsgegevens op een consistente en uniforme wijze in de EU moet worden gewaarborgd, dient de Commissie dient binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn na te gaan wat het verband is tussen deze richtlijn en handelingen die voortvloeien uit de vaststelling van deze richtlijn zijn vastgesteld en die de verwerking van persoonsgegevens tussen lidstaten onderling en de toegang van door de lidstaten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte informatiesystemen regelen, teneinde de noodzaak van aanpassing van die specifieke bepalingen aan deze richtlijn te beoordelen, en dient zij passende voorstellen in te dienen om te zorgen voor consistente en homogene voorschriften voor de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten of voor de toegang van door de lidstaten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte informatiesystemen, evenals voor de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties binnen de werkingssfeer van deze richtlijn.** [Am. 56]
- (73) Teneinde de algehele en samenhangende bescherming van persoonsgegevens in de Unie te waarborgen, dienen internationale overeenkomsten die de **Unie of de** lidstaten voor de inwerkingtreding van deze richtlijn hebben gesloten, te worden gewijzigd in overeenstemming met deze richtlijn. [Am. 57]

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Woensdag 12 maart 2014

- (74) Deze richtlijn laat de voorschriften ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, zoals opgenomen in Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, onverlet.
- (75) Overeenkomstig artikel 6 bis van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, dat gehecht is aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, zijn het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet gebonden door de in deze richtlijn vastgestelde voorschriften, wanneer het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet gebonden zijn door de regels van de Unie betreffende de vormen van justitiële samenwerking in strafzaken of van politieke samenwerking in het kader waarvan de op grond van artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vastgestelde bepalingen moeten worden nageleefd.
- (76) Overeenkomstig de artikelen 2 en 2 bis van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, dat gehecht is aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, zijn de bepalingen van deze richtlijn niet bindend voor, noch van toepassing in Denemarken. ~~Aangezien deze richtlijn een uitwerking inhoudt van het Schengenacquis overeenkomstig titel V van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, beslist Denemarken overeenkomstig artikel 4 van dat Protocol binnen zes maanden na de vaststelling van een maatregel of het deze maatregel in zijn nationale wetgeving zal omzetten.~~ [Am. 58]
- (77) Wat Noorwegen en IJsland betreft, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de Overeenkomst tussen de Raad van de Europese Unie, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen inzake de wijze waarop laatstgenoemden worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽²⁾.
- (78) Wat Zwitserland betreft, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽³⁾.
- (79) Wat Liechtenstein betreft, vormt deze verordening een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis als bedoeld in het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽⁴⁾.
- (80) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die erkend zijn in het Handvest, zoals verankerd in het Verdrag, met name het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, het recht op bescherming van persoonsgegevens en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht. De beperkingen op de uitoefening van deze rechten zijn in overeenstemming met artikel 52, lid 1, van het Handvest, omdat zij noodzakelijk zijn om te beantwoorden aan door de Unie erkende doelstellingen van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.
- (81) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van de lidstaten en de Commissie van 28 september 2011 over toelichtende stukken ⁽⁵⁾ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Ten aanzien van deze richtlijn acht de wetgever de toezending van dergelijke toelichtende documenten verantwoord.
- (82) Deze richtlijn dient de lidstaten niet te beletten om bepalingen betreffende de uitoefening van de rechten van betrokkenen inzake informatie, toegang, rectificatie, uitwissing en beperking van hun persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van strafrechtelijke procedures, alsmede eventuele beperkingen daarop, in het nationale strafprocesrecht op te nemen,

⁽¹⁾ Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (PB L 335 van 17.12.2011, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 176 van 10.7.1999, blz. 36.

⁽³⁾ PB L 53 van 27.2.2008, blz. 52.

⁽⁴⁾ PB L 160 van 18.6.2011, blz. 21.

⁽⁵⁾ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

Woensdag 12 maart 2014

HEBBERN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en doelstellingen

1. Bij deze richtlijn worden bepalingen vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten ~~en~~ **en de tenuitvoerlegging van straffen, en bepalingen ten aanzien van het vrije verkeer van die persoonsgegevens.**
2. Overeenkomstig deze richtlijn hebben de lidstaten de verplichting:
 - a) de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen en met name hun recht op bescherming van **hun** persoonsgegevens **en van hun persoonlijke levenssfeer** te beschermen; alsmede
 - b) erop toe te zien dat de uitwisseling van persoonsgegevens binnen de Unie door bevoegde autoriteiten niet wordt beperkt of verboden om redenen die betrekking hebben op de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

2 bis. Deze richtlijn belet de lidstaten niet om uitgebreidere waarborgen te bieden dan die waarin deze richtlijn voorziet. [Am. 59]

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden.
2. Deze richtlijn is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde, alsmede op de niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.
3. Deze richtlijn is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens:
 - a) in het kader van activiteiten die buiten de werkingssfeer van het EU-recht vallen, ~~met name activiteiten op het gebied van de nationale veiligheid;~~
 - b) ~~door instellingen, organen en instanties van de Unie. [Am. 60]~~

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- (1) „betrokkene”: een geïdentificeerde natuurlijke persoon of een natuurlijke persoon die direct of indirect, met behulp van middelen waarvan redelijkerwijs te verwachten is dat zij door de voor de verwerking verantwoordelijke dan wel door een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon in te zetten zijn, kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer, gegevens over de verblijfplaats, een online-identificatiemiddel of een of meer elementen die kenmerkend zijn voor zijn lichamelijke, fysiologische, genetische, geestelijke, economische, culturele of sociale identiteit;
- (2) „persoonsgegevens”: iedere informatie betreffende een **geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, hierna „betrokkene” te noemen; als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, in het bijzonder aan de hand van een identificatiemiddel, zoals een naam, een identificatienummer, gegevens over de verblijfplaats, een unieke identificatiecode of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele, sociale of genderidentiteit van die persoon;**

Woensdag 12 maart 2014

- (2 bis) „**pseudonieme gegevens**”: **persoonsgegevens die niet aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, zo lang als dergelijke aanvullende informatie apart wordt bewaard en op voorwaarde dat technische en organisatorische maatregelen worden genomen om niet-koppeling te waarborgen;**
- (3) „verwerking”: elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enigerlei andere wijze van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het beperken, wissen of vernietigen van gegevens;
- (3 bis) „**profilering**”: **elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die tot doel heeft om bepaalde persoonlijke aspecten met betrekking tot een natuurlijke persoon te evalueren, met de bedoeling met name beroepsprestaties, economische situatie, verblijfplaats, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, betrouwbaarheid of gedrag te analyseren of te voorspellen;**
- (4) „beperken van de verwerking”: het markeren van opgeslagen persoonsgegevens met als doel de verwerking ervan in de toekomst te beperken;
- (5) „bestand”: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd dan wel gedecentraliseerd is of verspreid op een functioneel of geografisch bepaalde wijze;
- (6) „voor de verwerking verantwoordelijke”: een bevoegde overheidsinstantie die, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de ~~voorwaarden en~~ middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer het doel van en de ~~voorwaarden en~~ middelen voor de verwerking worden vastgesteld bij het recht van de EU of het recht van lidstaat, kan in het recht van de EU of het recht van de lidstaat worden bepaald wie de voor de verwerking verantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;
- (7) „verwerker”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of enig ander lichaam die of dat ten behoeve van de voor de verwerking verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;
- (8) „ontvanger”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of enig ander lichaam aan wie, respectievelijk waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt;
- (9) „inbreuk in verband met persoonsgegevens”: ~~een inbreuk op de beveiliging, met als gevolg de vernietiging, het verlies, de wijziging, of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot verstrekte, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens, hetzij per ongeluk, hetzij onrechtmatig;~~
- (10) „genetische gegevens”: gegevens, van welke aard ook, over de overgeërfde of tijdens de vroege prenatale ontwikkeling verkregen kenmerken van een persoon;
- (11) „biometrische gegevens”: ~~gegevens~~ **alle persoonsgegevens** met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragskenmerken van een persoon op grond waarvan de eenduidige kenmerking van die persoon mogelijk is, zoals afbeeldingen van het gezicht of dactyloscopische gegevens;
- (12) „gegevens over gezondheid”: ~~informatie~~ **persoonsgegevens** over de fysieke of mentale gezondheid van een persoon, of over de verlening van een gezondheidsdienst aan een persoon;
- (13) „kind”: een persoon die jonger is dan achttien jaar;
- (14) „bevoegde autoriteiten”: elke overheidsinstantie die bevoegd is ten aanzien van de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;
- (15) „toezichthoudende autoriteit”: een door een lidstaat overeenkomstig artikel 39 ingestelde overheidsinstantie. [Am. 61]

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN

Artikel 4

Beginselen inzake de verwerking van persoonsgegevens

De lidstaten bepalen dat persoonsgegevens:

- a) rechtmatig, eerlijk en ~~rechtmatig~~ op transparante en controleerbare wijze ten aanzien van de betrokkene moeten worden verwerkt;
- b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden moeten worden verkregen en vervolgens niet op een met die doeleinden onverenigbare wijze mogen worden verwerkt;
- c) adequaat en ter zake dienend ~~en niet excessief~~ moeten zijn **en beperkt moeten blijven tot wat minimaal nodig is** in verhouding tot het doel waarvoor zij worden verwerkt; **zij worden alleen verwerkt wanneer en voor zolang als de doeleinden niet zouden kunnen worden verwezenlijkt door het verwerken van andere gegevens dan persoonsgegevens;**
- d) juist moeten zijn en ~~zo nodig~~ moeten worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen dienen te worden genomen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijd te wissen of te rectificeren;
- e) moeten worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, maar niet langer dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- f) moeten worden verwerkt onder de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de voor de verwerking verantwoordelijke, die toeziet op **en bewijs kan leveren van** de naleving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen;
- f bis)* **worden verwerkt op een manier die de betrokkene daadwerkelijk de mogelijkheid biedt zijn of haar rechten uit te oefenen zoals beschreven in de artikelen 10 tot en met 17;**
- f ter)* **met gebruikmaking van gepaste technische of organisatorische middelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat beschermd wordt tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking alsook tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging;**
- f quater)* **uitsluitend worden verwerkt door naar behoren gemachtigd personeel van de bevoegde autoriteiten die de gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun taken. [Am. 62]**

Artikel 4 bis

Toegang tot gegevens die oorspronkelijk voor andere dan de in artikel 1, lid 1, bepaalde doeleinden zijn verwerkt

1. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteiten uitsluitend toegang mogen hebben tot persoonsgegevens die oorspronkelijk voor andere dan de in artikel 1, lid 1 bepaalde doeleinden zijn verwerkt, indien zij hiertoe specifiek bevoegd zijn op grond van het recht van de Unie of of het recht van de desbetreffende lidstaat, die moet voldoen aan de vereisten van artikel 7, lid 1 bis, en zij bepalen dat:

- a) de toegang uitsluitend wordt toegestaan aan naar behoren gemachtigd personeel van de bevoegde autoriteiten voor de uitvoering van hun taken indien er in specifieke gevallen goede redenen bestaan om aan te nemen dat de persoonsgegevens een wezenlijke bijdrage leveren aan de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;
- b) verzoeken tot toegang schriftelijk zijn en dat daarin verwezen wordt naar de rechtsgrond van het verzoek;
- c) het schriftelijk verzoek gedocumenteerd is; en
- d) passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Deze waarborgen doen geen afbreuk aan en vormen een aanvulling op de specifieke voorwaarden voor toegang tot persoonsgegevens, zoals toestemming van een rechter overeenkomstig het recht van de lidstaat.

Woensdag 12 maart 2014

2. Toegang tot persoonsgegevens in handen van particuliere partijen of andere overheidsinstanties is uitsluitend toegestaan voor onderzoek of vervolging van strafbare feiten overeenkomstig de vereisten van noodzakelijkheid en evenredigheid die in het recht van de Unie of in het recht van een lidstaat moeten worden vastgesteld, in volledige overeenstemming met artikel 7 bis. [Am. 63]

Artikel 4 ter

Termijnen voor opslag en toetsing

1. De lidstaten zorgen ervoor dat persoonsgegevens die uit hoofde van deze richtlijn worden verwerkt, door de bevoegde autoriteiten worden gewist zodra ze niet meer nodig zijn voor de doeleinden waarvoor ze zijn verwerkt.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten mechanismen instellen waarmee, overeenkomstig artikel 4, termijnen worden vastgesteld voor het wissen van persoonsgegevens en voor een periodieke toetsing van de noodzaak tot het opslaan van deze gegevens, met inbegrip van vaste opslagtermijnen voor de verschillende categorieën persoonsgegevens. Proceduremaatregelen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat deze termijnen en de intervallen voor periodieke toetsing in acht worden genomen. [Am. 64]

Artikel 5

~~Onderscheid tussen~~ Verschillende categorieën betrokkenen

1. De lidstaten bepalen dat de ~~bevoegde autoriteiten alleen persoonsgegevens kunnen verwerken~~ voor de in artikel 1, lid 1 bedoelde doeleinden van de volgende categorieën betrokkenen, en de voor de verwerking verantwoordelijke ~~voor zover mogelijk maakt~~ een duidelijk onderscheid ~~maakt~~ tussen persoonsgegevens betreffende verschillende ~~deze~~ categorieën betrokkenen, zoals:

- a) personen ten aanzien van wie ~~gegronde~~ **redelijke** vermoedens bestaan dat zij een strafbaar feit hebben gepleegd of zullen gaan plegen;
- b) personen die veroordeeld zijn voor een ~~strafbaar feit~~ **misdrijf**;
- c) slachtoffers van een strafbaar feit, of personen ten aanzien van wie op basis van bepaalde feiten wordt vermoed dat zij slachtoffer zouden kunnen worden van een strafbaar feit; **alsmede**
- d) personen die als derden bij een strafbaar feit betrokken zijn, zoals personen die als getuige kunnen worden opgeroepen in een onderzoek naar strafbare feiten of een daaruit voortvloeiende strafprocedure, personen die informatie kunnen verstrekken over strafbare feiten, of personen die contact hebben of banden onderhouden met een van de personen vermeld onder a) of b). ~~alsmede~~
- e) ~~personen die onder geen van de bovengenoemde categorieën vallen.~~

2. Persoonsgegevens van andere dan de in lid 1 bedoelde betrokkenen mogen alleen worden verwerkt:

- a) zolang dat noodzakelijk is voor het onderzoek of de vervolging van een specifiek strafbaar feit teneinde te bepalen in hoeverre de gegevens voor een van de in lid 1 genoemde categorieën relevant zijn; of
- b) wanneer deze verwerking onontbeerlijk is voor gerichte, preventieve doeleinden of met het oog op de strafrechtelijke analyse, indien en zolang als dit doel rechtmatig, welbepaald en specifiek is en de verwerking strikt beperkt blijft tot het beoordelen van de relevantie van de gegevens voor een van de in lid 1 genoemde categorieën. Dit wordt ten minste iedere zes maanden regelmatig herzien. Elk ander gebruik is verboden.

3. De lidstaten bepalen dat aanvullende beperkingen en waarborgen, overeenkomstig het recht van de lidstaat, van toepassing zijn op de verdere verwerking van persoonsgegevens betreffende de in lid 1, onder c) en d) vermelde betrokkenen. [Am. 65]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 6

Verschillende graden van juistheid en betrouwbaarheid van persoonsgegevens

1. De lidstaten ~~zien erop toe~~ **nemen maatregelen** dat de ~~verschillende categorieën~~ **juistheid en betrouwbaarheid van** persoonsgegevens die worden verwerkt, ~~voor zover mogelijk worden onderscheiden naar de graad van juistheid en betrouwbaarheid~~ **gewaarborgd**.

2. De lidstaten zien erop toe dat persoonsgegevens die op feiten zijn gebaseerd, ~~voor zover mogelijk~~, worden onderscheiden van persoonsgegevens die op een persoonlijk oordeel zijn gebaseerd, **naar de graad van juistheid en betrouwbaarheid**.

2 bis. De lidstaten zien erop toe dat persoonsgegevens die onjuist, onvolledig of niet meer actueel zijn, niet worden doorgegeven of beschikbaar gesteld. Hiertoe bepalen zij dat de bevoegde autoriteiten de kwaliteit van de persoonsgegevens moeten beoordelen alvorens deze door te geven of beschikbaar te stellen. Voor zover mogelijk, wordt bij iedere doorgifte van gegevens informatie meegezonden aan de hand waarvan de ontvangende lidstaat de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de gegevens, en ook de mate waar deze actueel zijn, kan beoordelen. Het is verboden om zonder verzoek daartoe van de bevoegde autoriteit persoonsgegevens door te geven, in het bijzonder persoonsgegevens die oorspronkelijk in handen waren van particuliere partijen.

2 ter. Indien wordt vastgesteld dat onjuiste gegevens zijn doorgegeven, of gegevens op onrechtmatige wijze zijn doorgegeven, dient dit onmiddellijk aan de ontvanger te worden meegedeeld. De ontvanger is verplicht de gegevens onverwijld te corrigeren overeenkomstig lid 1, en artikel 15, dan wel te wissen als overeenkomstig artikel 16. [Am. 66]

Artikel 7

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De lidstaten bepalen dat het verwerken van persoonlijke gegevens slechts rechtmatig is wanneer en voor zover die verwerking **plaatsvindt op grond van het recht van de Unie of een lidstaat, voor een van de in artikel 1, lid 1, genoemde doeleinden en het** noodzakelijk is:

- a) voor het uitvoeren van een taak door een bevoegde autoriteit; ~~op grond van een wettelijke bepaling, voor een van de in artikel 1, lid 1, genoemde doeleinden; of~~
- b) ~~om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de voor de verwerking verantwoordelijke is onderworpen; of~~
- c) om een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon te beschermen; of
- d) om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid te voorkomen.

1 bis. Het recht van de lidstaten betreffende de verwerking van persoonsgegevens binnen de werkingssfeer van deze richtlijn bevat uitdrukkelijke en gedetailleerde bepalingen, waarin ten minste het volgende nader wordt bepaald:

- a) de doelstellingen van de verwerking;
- b) de persoonsgegevens die worden verwerkt;
- c) de specifieke doeleinden van en de middelen voor de verwerking;
- d) de benoeming van de voor de verwerking verantwoordelijke of de specifieke criteria voor de benoeming van de voor de verwerking verantwoordelijke;
- e) de categorieën van naar behoren gemachtigd personeel van de bevoegde autoriteiten voor de verwerking van persoonsgegevens;
- f) de voor de verwerking te volgen procedure;
- g) het gebruik dat van de verkregen persoonsgegevens mag worden gemaakt;
- h) de beperkingen van de werkingssfeer van bevoegdheden die aan de bevoegde autoriteiten zijn verleend in verband met de verwerkingsactiviteiten. [Am. 67]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 7 bis

Verdere verwerking voor onverenigbare doeleinden

1. De lidstaten zien erop toe dat persoonsgegevens uitsluitend verder verwerkt mogen worden voor andere dan de in artikel 1, lid 1, bepaalde doeleinden, die niet verenigbaar zijn met het doel waarvoor ze oorspronkelijk zijn verzameld, indien en voor zover:

- a) het doel strikt noodzakelijk en evenredig is in een democratische samenleving en vereist door het recht van de Unie of het recht van de lidstaat voor een rechtmatig, welbepaald en specifiek doel;
- b) de verwerking strikt beperkt blijft tot ten hoogste de tijd die nodig is voor de specifieke gegevensverwerking;
- c) verder gebruik voor andere doeleinden verboden is;

Voorafgaand aan de verwerking raadpleegt de lidstaat bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit en voert hij een privacyeffectbeoordeling uit.

2. In aanvulling op de vereisten van artikel 7, lid 1 bis, bevat het recht van de lidstaten op grond waarvan toestemming wordt verleend voor verdere verwerking als bedoeld in lid 1, uitdrukkelijke en gedetailleerde bepalingen waarin ten minste het volgende nader wordt bepaald:

- a) de specifieke doeleinden van en de middelen voor de betreffende verwerking;
- b) dat de toegang uitsluitend wordt toegestaan aan naar behoren gemachtigd personeel van de bevoegde autoriteiten voor de uitvoering van hun taken indien er in specifieke gevallen goede redenen bestaan om aan te nemen dat de persoonsgegevens een wezenlijke bijdrage leveren aan de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen; alsmede
- c) dat passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

De lidstaten kunnen eisen dat overeenkomstig hun nationale recht aan de toegang tot persoonsgegevens aanvullende voorwaarden worden gesteld, zoals toestemming van een rechter.

3. De lidstaten kunnen eveneens de mogelijkheid tot verdere verwerking bieden voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, mits zij passende waarborgen bieden, zoals het anonimiseren van de gegevens. [Am. 68]

Artikel 8

Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

1. De lidstaten verbieden de verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, **seksuele gerichtheid** of **genderidentiteit**, lidmaatschap van **en activiteiten voor** een vakvereniging blijkt **blijken, en de verwerking** van genetische **biometrische** gegevens of van gegevens die de gezondheid of het seksuele leven betreffen.

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer:

- a) de verwerking ~~is toegestaan op grond van wetgeving die passende waarborgen biedt~~ **strikt noodzakelijk en evenredig is voor het uitvoeren van een taak door de bevoegde autoriteiten voor een van de in artikel 1, lid 1, genoemde doeleinden, op grond van het recht van de Unie of van een lidstaat, dat voorziet in specifieke en maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, waaronder de specifieke toestemming van een rechter, indien dit volgens het nationale recht vereist is;** of
- b) de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van een vitaal belang van de betrokkene of een andere persoon; of
- c) de verwerking betrekking heeft op gegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt, **voor zover die relevant zijn en strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden in een specifiek geval.** [Am. 69]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 8 bis**Verwerking van genetische gegevens in het kader van een strafrechtelijk onderzoek of een gerechtelijke procedure**

1. De lidstaten zien erop toe dat genetische gegevens uitsluitend gebruikt mogen worden om een genetische link vast te stellen met het oog op het verkrijgen van bewijs, het voorkomen van een bedreiging van de openbare veiligheid of het voorkomen van specifieke strafbare feiten. Genetische gegevens mogen niet worden gebruikt om andere kenmerken vast te stellen die genetisch gekoppeld kunnen worden.
2. De lidstaten zien erop toe dat genetische gegevens of informatie die worden afgeleid uit analyses uitsluitend bewaard worden zolang als dit noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de gegevens verwerkt worden en indien de betrokkene is veroordeeld voor ernstige misdrijven tegen het leven, de integriteit of de veiligheid van personen, waarbij strikte opslagtermijnen gehanteerd moeten worden die in het recht van de lidstaat worden vastgesteld.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat genetische gegevens of informatie die worden afgeleid uit analyses uitsluitend gedurende langere perioden worden opgeslagen, indien de genetische gegevens niet aan een persoon gekoppeld kunnen worden, met name indien deze gegevens op de plaats delict zijn aangetroffen. [Am. 70]

Artikel 9**Maatregelen op basis van profilering en geautomatiseerde verwerking**

1. De lidstaten bepalen dat maatregelen die voor de betrokkene een nadelig rechtsgevolg hebben of voor hem of haar wezenlijke consequenties hebben, en die uitsluitend gedeeltelijk of geheel berusten op geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die bedoeld is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te beoordelen, worden verboden, tenzij zulks is toegestaan op grond van wetgeving die ook maatregelen bevat voor de bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene.
2. De geautomatiseerde gegevensverwerking die bedoeld is om bepaalde aspecten van de persoonlijkheid van de betrokkene te beoordelen, wordt niet uitsluitend gebaseerd op de in artikel 8 genoemde speciale categorieën persoonsgegevens.
- 2 bis. De geautomatiseerde gegevensverwerking die bedoeld is om een betrokkene te onderscheiden zonder een aanvankelijke verdenking dat de betrokkene mogelijk een strafbaar feit heeft gepleegd of dit zal gaan plegen is alleen rechtmatig indien en voor zover zij strikt noodzakelijk is voor het onderzoek van een ernstig strafbaar feit of voor het afwenden van een duidelijk en dreigend gevaar, op basis van concrete aanwijzingen, voor de openbare veiligheid, het voortbestaan van de staat of het leven van personen.
- 2 ter. Profilering die, al dan niet opzettelijk, leidt tot discriminatie van personen op grond van ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienst of overtuiging, het lidmaatschap van een vakbond, gender of seksuele gerichtheid, of die, al dan niet opzettelijk, resulteert in maatregelen met dat effect, is onder alle omstandigheden verboden. [Am. 71]

Artikel 9 bis**Algemene beginselen met betrekking tot de rechten van de betrokkene.**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de grondslag voor gegevensbescherming duidelijk is en met ondubbelzinnige rechten voor de betrokkene die door de voor de verwerking verantwoordelijke worden geëerbiedigd. De bepalingen van deze richtlijn zijn erop gericht deze rechten te versterken, verduidelijken, waarborgen en waar nodig, te codificeren.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat deze rechten onder meer omvatten de verstrekking van duidelijke en gemakkelijk te begrijpen informatie over de verwerking van de persoonsgegevens van de betrokkene, de rechten van toegang, rectificatie en uitwissing van persoonsgegevens, het recht om gegevens te verkrijgen, het recht om bezwaar te maken bij de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit en om gerechtelijke procedures aan te spannen om zijn of haar rechten af te dwingen evenals het recht op schadevergoeding ten gevolge van een onrechtmatige verwerking. Dergelijke rechten worden in het algemeen kosteloos uitgeoefend. De voor de verwerking verantwoordelijke reageert binnen een redelijke termijn op verzoeken van de betrokkene. [Am. 72]

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK III RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Artikel 10

Modaliteiten voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke ~~alle redelijke maatregelen neemt om~~ een **beknopt, transparant, duidelijk** en eenvoudig toegankelijk beleid ~~te voeren~~ **voert** met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en de uitoefening van de rechten van de betrokkene.
 2. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene alle informatie en mededelingen over de verwerking van persoonsgegevens verstrekt in begrijpelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal **in het bijzonder indien de informatie specifiek voor een kind bestemd is.**
 3. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke ~~alle redelijke maatregelen neemt om~~ procedures ~~vast te stellen~~ **vaststelt** voor het verstrekken van de in artikel 11 bedoelde informatie en voor de uitoefening van de in de artikelen 12 tot en met 17 genoemde rechten van de betrokkene. **Indien persoonsgegevens geautomatiseerd worden verwerkt stelt de voor de verwerking verantwoordelijke de middelen ter beschikking om verzoeken elektronisch in te dienen.**
 4. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene zonder ~~onnodige~~ vertraging **en in elk geval uiterlijk binnen een maand na ontvangst van zijn of haar verzoek**, inlicht over het gevolg dat aan zijn verzoek is gegeven. **De informatie wordt schriftelijk verstrekt. Indien de betrokkene het verzoek elektronisch indient, wordt de informatie in elektronische vorm ter beschikking gesteld.**
 5. De lidstaten bepalen dat alle informatie die de voor de verwerking verantwoordelijke verstrekt en alle maatregelen die hij neemt naar aanleiding van een verzoek als bedoeld in de leden 3 en 4, kosteloos dienen te zijn. Wanneer verzoeken ~~vexatoir~~ **kennelijk buitensporig** zijn, bijvoorbeeld door ~~met name vanwege~~ hun repetitieve karakter, ~~of hun omvang, mag kan~~ de voor de verwerking verantwoordelijke een ~~redelijke~~ vergoeding **in rekening brengen, daarbij rekening houdend met de administratieve kosten** voor het verstrekken van de informatie of het verrichten van de gevraagde ~~maatregel in rekening brengen, dan wel de gevraagde actie achterwege laten.~~ In dat geval rust de bewijslast met betrekking tot het ~~vexatoire~~ **duidelijk buitensporige** karakter van het verzoek op de voor de verwerking verantwoordelijke.
- 5 bis. De lidstaten kunnen bepalen dat de betrokkene zijn recht rechtstreeks tegenover de voor de verwerking verantwoordelijke, of door tussenkomst van de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit kan doen gelden. Indien de toezichthoudende autoriteit op verzoek van de betrokkene heeft gehandeld, wordt deze door de toezichthoudende autoriteit over de uitgevoerde verificaties ingelicht. [Am. 73]**

Artikel 11

Informatieverstrekking aan de betrokkene

1. De lidstaten zien erop toe dat wanneer persoonsgegevens worden verzameld, de voor de verwerking ~~verantwoorde-~~ **lijke** ~~alle passende maatregelen treft om~~ de betrokkene ten minste de hierna volgende informatie ~~de verstrekken~~ **verstrekt**:
 - a) de identiteit en de contactgegevens van de voor de verwerking verantwoordelijke en de functionaris voor gegevensbescherming;
 - b) **de rechtsgrondslag en** de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd;
 - c) de periode gedurende welke de persoonsgegevens worden opgeslagen;
 - d) het bestaan van het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke toegang tot en rectificatie of wissing van de persoonsgegevens betreffende de betrokkene of beperking van de verwerking van die gegevens te verlangen;
 - e) het bestaan van het recht om een klacht in te dienen bij de in artikel 39 bedoelde toezichthoudende autoriteit en de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;

Woensdag 12 maart 2014

f) ~~de ontvangers of categorieën ontvangers van de persoonsgegevens, ook die in derde landen of internationale organisaties~~ **en degene die tot toegang bevoegd is op grond van het recht van dat derde land of de voorschriften van die internationale organisatie, het al of niet bestaan van een besluit waarbij het beschermingsniveau door de Commissie passend wordt verklaard of in geval van doorgiften zoals bedoeld in artikel 35 of in artikel 36, de middelen om een kopie te verkrijgen van de voor de doorgifte gebruikte passende waarborgen;**

f bis) indien de voor de verwerking verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt zoals beschreven in artikel 9, lid 1, informatie over het bestaan van verwerking naar aanleiding van een in artikel 9, lid 1 genoemde maatregel en over de beoogde gevolgen van zulke verwerking voor de betrokkene, informatie over de aan de profilering ten grondslag liggende logica en het recht op menselijke beoordeling;

f ter) informatie aangaande veiligheidsmaatregelen ter bescherming van persoonsgegevens;

g) alle verdere informatie voor zover die nodig is om tegenover de betrokkene een eerlijke verwerking te waarborgen, met inachtneming van de bijzondere omstandigheden waaronder de gegevens worden verwerkt.

2. Wanneer de persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld, deelt de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene, naast de in lid 1 genoemde informatie, mee of de verstrekking van persoonsgegevens verplicht is dan wel op basis van vrijwilligheid geschiedt en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer wordt nagelaten deze gegevens te verstrekken.

3. De voor de verwerking verantwoordelijke verstrekt de in lid 1 genoemde informatie:

a) op het tijdstip waarop de persoonsgegevens van de betrokkene worden verkregen; of

b) indien de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, op het tijdstip van vastlegging of binnen een redelijke termijn na de verzameling, met inachtneming van de specifieke omstandigheden waaronder de gegevens worden verwerkt.

4. De lidstaten kunnen wettelijke maatregelen treffen om de informatieverstrekking aan de betrokkene **in een specifiek geval** uit te stellen, **of** te beperken ~~of achterwege te laten~~, voor zover en zolang een dergelijke gehele of gedeeltelijke beperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de **grondrechten en de** gerechtvaardigde belangen van de persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is:

a) om belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen;

b) om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de preventie, de opsporing, het onderzoek of de vervolging ter zake van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;

c) ter bescherming van de openbare veiligheid;

d) ter bescherming van de nationale veiligheid;

e) ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

5. De lidstaten **bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke in elk afzonderlijk geval door middel van een concreet en individueel onderzoek beoordeelt of een gedeeltelijke of gehele beperking op grond van een van de in lid 4 genoemde redenen van toepassing is. De lidstaten kunnen bij wet tevens** categorieën gegevensverwerking vaststellen die geheel of gedeeltelijk onder de in lid 4, **onder a) tot en met d),** genoemde uitzonderingsbepalingen vallen. **[Am. 74]**

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 12

Recht van toegang van de betrokkene

1. De lidstaten zien erop toe dat de betrokkene het recht heeft om van de voor de verwerking verantwoordelijke uitsluitend te verkrijgen omtrent het al dan niet plaatsvinden van verwerking van hem of haar betreffende gegevens. Wanneer verwerkingen van dergelijke persoonsgegevens plaatsvinden, verstrekt de voor de verwerking verantwoordelijke de volgende informatie, **voor zover deze nog niet is verstrekt**:

-a) de persoonsgegevens waarvan verwerking plaatsvindt en alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens, en in voorkomend geval, begrijpelijke informatie over de bij elke geautomatiseerde verwerking gebruikte logica;

-a bis) het belang en de verwachte gevolgen van deze verwerking, in elk geval van de in artikel 9 bedoelde maatregelen;

- a) de doeleinden van de verwerking **alsmede de rechtsgrondslag voor de verwerking**;
- b) de betrokken gegevenscategorieën;
- c) de ontvangers ~~of categorieën ontvangers~~ aan wie de gegevens zijn verstrekt, met name ontvangers in derde landen;
- d) de periode gedurende welke de persoonsgegevens worden opgeslagen;
- e) het bestaan van het recht om van de voor de verwerking verantwoordelijke rectificatie of wissing van de persoonsgegevens betreffende de betrokkene of beperking van de verwerking van die gegevens te verlangen;
- f) het recht om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit alsmede de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;
- ~~g) de persoonsgegevens waarvan verwerking plaatsvindt en alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens;~~

2. De lidstaten voorzien in het recht van de betrokkene om van de voor de verwerking verantwoordelijke een kopie te verkrijgen van de persoonsgegevens die worden verwerkt. **Wanneer de betrokkene zijn verzoek in elektronische vorm indient, wordt de informatie elektronisch verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt.** [Am. 75]

Artikel 13

Beperking van het recht van toegang

1. De lidstaten kunnen wettelijke maatregelen treffen om het recht van toegang van de betrokkene **in individuele gevallen, afhankelijk van het specifieke geval** geheel of gedeeltelijk te beperken, voor zover **en zolang** een dergelijke gehele of gedeeltelijke beperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de **grondrechten en de** gerechtvaardigde belangen van de persoon in kwestie, een **strikt** noodzakelijke en evenredige maatregel is:

- a) om belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen;
- b) om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de preventie, de opsporing, het onderzoek of de vervolging ter zake van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;
- c) ter bescherming van de openbare veiligheid;
- d) ter bescherming van de nationale veiligheid;
- e) ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Woensdag 12 maart 2014

2. *De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke in elk geval afzonderlijk door middel van een concreet en individueel onderzoek beoordeelt of een gedeeltelijke of gehele beperking op grond van een van de in lid 1 genoemde redenen van toepassing is.* De lidstaten kunnen *tevens* bij wet categorieën gegevensverwerking vaststellen die geheel of gedeeltelijk onder de in lid 1, *onder a) tot en met d)*, genoemde uitzonderingen vallen.

3. De lidstaten bepalen dat, in de gevallen bedoeld in de leden 1 en 2, de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene *onverwijld* schriftelijk de weigering of beperking van toegang en de *gemotiveerde* redenen voor de weigering meedeelt en hem inlicht over de mogelijkheden om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit en beroep bij de rechter in te stellen. De inlichtingen over de feitelijke of juridische redenen die aan het besluit ten grondslag liggen, kunnen achterwege blijven indien de verstrekking van die informatie een van de in lid 1 genoemde doeleinden in gevaar brengt.

4. De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke de *in lid 2 bedoelde beoordeling en ook de* redenen documenteert voor het ~~achterwege laten~~ *beperken* van de verstrekking van de feitelijke of juridische redenen die aan het besluit ten grondslag liggen. *Die informatie wordt op verzoek aan de nationale toezichthoudende autoriteiten verstrekt.* [Am. 76]

Artikel 14

Modaliteiten voor de uitoefening van het recht van toegang

1. De lidstaten voorzien in het recht van de betrokkene om te ~~verzoeken dat~~ *allen tijde* de toezichthoudende autoriteit *te verzoeken* de rechtmatigheid van de verwerking ~~verifieert~~ *te verifiëren*, met name in de gevallen bedoeld in ~~artikel 12 en 13~~ *de artikelen 12 en 13*.

2. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene inlicht over zijn recht om te verzoeken om de tussenkomst van de toezichthoudende autoriteit als bedoeld in lid 1.

3. Indien het in lid 1 bedoelde recht wordt uitgeoefend, deelt de toezichthoudende autoriteit de betrokkene ten minste mee dat alle noodzakelijke verificaties door de toezichthoudende autoriteit zijn verricht en licht zij hem in over het resultaat daarvan wat de rechtmatigheid van de verwerking in kwestie betreft. *De toezichthoudende autoriteit informeert de betrokkene tevens over zijn of haar recht om een beroep in rechte in te stellen.*

3 bis. *De lidstaten kunnen bepalen dat de betrokkene dit recht rechtstreeks tegenover de voor de verwerking verantwoordelijke, of door tussenkomst van de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit kan doen gelden.*

3 ter. *De lidstaten zien erop toe dat de verwerking verantwoordelijke over een redelijke termijn beschikt om op verzoeken te reageren van de betrokkene met betrekking tot zijn of haar recht op toegang.* [Am. 77]

Artikel 15

Recht van rectificatie *en completering*

1. De lidstaten voorzien in het recht van de betrokkene op rectificatie *of completering* van hem betreffende onjuiste *of niet volledige* persoonsgegevens door de voor *de* verwerking verantwoordelijke. ~~De betrokkene heeft recht op completering van onvolledige persoonlijke gegevens,~~ met name door middel van een rectificerende *of completerende* verklaring.

2. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene schriftelijk de weigering van rectificatie *of completering* en de *motiverende* redenen van de weigering meedeelt en hem inlicht over de mogelijkheden om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit en beroep bij de rechter in te stellen.

2 bis. *De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke iedere ontvanger aan wie gegevens zijn verstrekt op de hoogte stelt van elke uitgevoerde rectificatie, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost.*

Woensdag 12 maart 2014

2 ter. *De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke de rectificatie van de onjuiste persoonsgegevens doorgeeft aan de derden van wie de onjuiste persoonsgegevens afkomstig zijn.*

2 quater. *De lidstaten bepalen dat de betrokkene dit recht tevens door tussenkomst van de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit kan doen gelden. [Am. 78]*

Artikel 16

Recht om gegevens te laten wissen

1. De lidstaten voorzien in het recht van de betrokkene om hem of haar betreffende persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke te laten wissen, indien de verwerking niet voldoet aan de bepalingen die krachtens ~~artikel de artikelen 4, onder a) tot en met e), en de artikelen 6, 7 en 8~~ van deze richtlijn zijn vastgesteld.

2. De voor de verwerking verantwoordelijke wist de gegevens onverwijld. **De voor de verwerking verantwoordelijke zorgt er tevens voor dat verdere verspreiding van dergelijke gegevens achterwege blijft.**

3. De voor verwerking verantwoordelijke ~~markeert~~ **beperkt de verwerking van** de persoonsgegevens in plaats van deze te wissen wanneer:

- a) de juistheid ervan door de betrokkene wordt betwist, gedurende een periode die de voor de verwerking verantwoordelijke in staat stelt de juistheid van de gegevens te verifiëren;
- b) de persoonsgegevens moeten worden bewaard om als bewijs te dienen **of ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of iemand anders;**
- ~~c) de betrokkene zich tegen het wissen verzet en in de plaats daarvan om beperking van het gebruik ervan verzoekt.~~

3 bis. *Wanneer de verwerking van persoonsgegevens op grond van artikel 3 is beperkt, informeert de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene alvorens de beperking inzake de verwerking op te heffen.*

4. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de betrokkene schriftelijk, **met een gemotiveerde onderbouwing**, de weigering van wissing of ~~markering de beperking van de verwerking~~ en de redenen van de weigering meedeelt en hem inlicht over de mogelijkheden om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit en beroep bij de rechter in te stellen.

4 bis. *De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke de ontvanger van de gegevens laat weten dat gegevens gewist zijn in de zin van lid 1, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost. De voor de verwerking verantwoordelijke stelt de betrokkene op de hoogte van die derden.*

4 ter. *De lidstaten kunnen bepalen dat de betrokkene dit recht rechtstreeks tegenover de voor de verwerking verantwoordelijke, of door tussenkomst van de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteit kan doen gelden. [Am. 79]*

Artikel 17

Rechten van de betrokkene bij strafrechtelijke onderzoeken en procedures

De lidstaten kunnen bepalen dat, indien de persoonsgegevens zijn vervat in een rechterlijke beslissing of dossier en worden verwerkt in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures, het recht van informatie, toegang, rectificatie, wissing en beperking van de verwerking, zoals bedoeld in de artikelen 11 tot en met 16, wordt uitgeoefend overeenkomstig het nationale strafprocesrecht.

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK IV
VOOR DE VERWERKING VERANTWOORDELIJKE EN VERWERKER

AFDELING 1
ALGEMENE VERPLICHTINGEN

Artikel 18

Verantwoordelijkheden van de voor de verwerking verantwoordelijke

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke beleid vaststelt en passende maatregelen uitvoert om ervoor te zorgen **en te kunnen aantonen, op een transparante wijze en voor iedere verwerking**, dat de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen wordt uitgevoerd, **zowel op het tijdstip van de vaststelling van de middelen voor de verwerking als op het tijdstip van de eigenlijke verwerking**.

2. De in lid 1 bedoelde maatregelen betreffen met name:

a) het bewaren van documentatie overeenkomstig artikel 23;

a bis) het uitvoeren van een privacyeffectbeoordeling overeenkomstig artikel 25 bis;

b) het voldoen aan de verplichting inzake voorafgaand overleg overeenkomstig artikel 26;

c) het voldoen aan de in artikel 27 vastgestelde eisen inzake gegevensbeveiliging;

d) het aanstellen van een functionaris voor gegevensbescherming overeenkomstig artikel 30.

d bis) waar nodig, de uitwerking en toepassing van specifieke waarborgen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van kinderen.

3. De voor de verwerking verantwoordelijke voorziet in mechanismen om ervoor te zorgen dat de **adequaatheid en** effectiviteit van de in lid 1 bedoelde maatregelen wordt getoetst. Indien evenredig met het doel, wordt deze toetsing uitgevoerd door onafhankelijke interne of externe controleurs. [Am. 80]

Artikel 19

Privacy by design en by default

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke **en de verwerker, indien aanwezig**, met inachtneming van de stand van de techniek, **het actuele technische kennisniveau, internationale optimale praktijken** en de ~~uitvoeringskosten~~ **met de gegevensverwerking verbonden risico's, zowel ten tijde van de vaststelling van de doeleinden als van de middelen van de verwerking en ten tijde van de eigenlijke verwerking**, zodanig passende technische en organisatorische maatregelen en procedures ten uitvoer legt dat de verwerking aan de voorwaarden van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene waarborgt, **in het bijzonder met het oog op de in artikel 4 opgenomen beginselen. Gegevensbescherming by design is met name gericht op het beheer van de hele levenscyclus van persoonsgegevens, vanaf het verzamelen tot het verwerken en verwijderen, waarbij stelselmatig aandacht wordt besteed aan allesomvattende procedurele waarborgen met betrekking tot de nauwkeurigheid, de vertrouwelijkheid, de integriteit, de fysieke veiligheid en de verwijdering van persoonsgegevens. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke ingevolge artikel 25 bis een privacyeffectbeoordeling heeft uitgevoerd, worden de resultaten daarvan in acht genomen bij de ontwikkeling van die maatregelen en procedures.**

2. De voor de verwerking verantwoordelijke ~~voorziet in mechanismen om te waarborgen~~ **zorgt ervoor** dat in beginsel alleen die persoonsgegevens worden verwerkt die voor ~~de doeleinden~~ **elk specifiek doeleinde van de verwerking nodig zijn en dat in het bijzonder het verzamelen, bewaren of verspreiden van die gegevens zich, zowel wat betreft de hoeveelheid gegevens als de periode van opslag daarvan, beperkt tot dat wat voor die doeleinden strikt noodzakelijk is. Deze mechanismen zorgen er met name voor dat persoonsgegevens in beginsel niet voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt en dat de betrokkenen controle hebben over de verspreiding van hun persoonsgegevens.** [Am. 81]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 20

Gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken

1. De lidstaten bepalen dat wanneer een voor de verwerking verantwoordelijke de doeleinden, ~~voorwaarden~~ en middelen voor de verwerking van persoonsgegevens samen met anderen vaststelt, de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken door middel van een ~~onderlinge regeling~~ **juridisch bindende overeenkomst** moeten vaststellen wat hun respectieve verantwoordelijkheden zijn voor de naleving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen, met name met betrekking tot de procedures en mechanismen voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene.

2. **Tenzij de betrokkene bekend is gemaakt wie van de gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken ingevolge lid 1 verantwoordelijk is, kan de betrokkene zijn of haar rechten uit hoofde van deze richtlijn met betrekking tot en jegens ieder van de twee of meer gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken uitoefenen.** [Am. 82]

Artikel 21

Verwerker

1. De lidstaten bepalen dat wanneer een verwerking namens een voor de verwerking verantwoordelijke wordt uitgevoerd, de voor de verwerking verantwoordelijke een verwerker kiest die voldoende waarborgen biedt voor de tenuitvoerlegging van passende technische en organisatorische maatregelen en procedures op dusdanige wijze dat de verwerking aan de vereisten van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene waarborgt, **met name met betrekking tot de technische beveiligingsmaatregelen en de organisatorische maatregelen inzake de te verrichten verwerking, en die ervoor zorgt dat deze maatregelen in acht worden genomen.**

2. De lidstaten bepalen dat de uitvoering van verwerkingen door een verwerker wordt geregeld in een **overeenkomst of door een** rechtshandeling die de verwerker ten opzichte van de voor de verwerking verantwoordelijke bindt en waarin met name wordt bepaald dat de verwerker ~~slechts handelt in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke, met name wanneer de doorgifte van gegevens is verboden.~~

- a) **slechts handelt in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke;**
- b) **uitsluitend personeel in dienst neemt dat zich tot geheimhouding heeft verplicht of een wettelijke geheimhoudingsplicht heeft;**
- c) **alle uit hoofde van artikel 27 vereiste maatregelen neemt;**
- d) **een andere verwerker uitsluitend met toestemming van de voor de verwerking verantwoordelijke in de arm neemt en de voor de verwerking verantwoordelijke derhalve tijdig informeert over zijn voornemen om een andere verwerker in de arm te nemen, zodat de voor de verwerking verantwoordelijke hiertegen bezwaar kan maken;**
- e) **voor zover dit gelet op de aard van de verwerking mogelijk is, met goedkeuring van de voor de verwerking verantwoordelijke de nodige technische en organisatorische voorwaarden schept waardoor de voor de verwerking verantwoordelijke zijn verplichting te voldoen aan de verzoeken tot uitoefening van de in hoofdstuk III neergelegde rechten van de betrokkene, kan nakomen;**
- f) **de voor de verwerking verantwoordelijke bijstaat om ervoor te zorgen de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 29 tot en met 34 worden nagekomen;**
- g) **de voor de verwerking verantwoordelijke na de beëindiging van de verwerking alle resultaten teruggeeft, de persoonsgegevens niet anderszins verwerkt en bestaande kopieën verwijdt, tenzij het recht van de Unie of het recht van de lidstaat vereist dat de gegevens worden opgeslagen;**
- h) **de voor de verwerking verantwoordelijke en de toezichthoudende autoriteit alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om de nakoming van de in dit artikel neergelegde verplichtingen te controleren;**
- i) **de beginselen inzake privacy by design en gegevensbescherming by default in acht neemt.**

Woensdag 12 maart 2014

2 bis. *De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker leggen de instructies van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verplichtingen van de verwerker die in lid 2 zijn genoemd, vast in een document.*

3. Wanneer een verwerker persoonsgegevens verwerkt anders dan in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke, wordt de verwerker met betrekking tot die verwerking als een voor de verwerking verantwoordelijke beschouwd waarvoor de in artikel 20 neergelegde regels voor gemeenschappelijk voor de verwerking verantwoordelijken gelden. [Am. 83]

Artikel 22

Verwerking onder gezag van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker

1. De lidstaten bepalen dat de verwerker en eenieder die handelt onder het gezag van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de verwerker en toegang heeft tot de persoonsgegevens, deze slechts mag verwerken in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke, of wanneer hij op grond van het recht van de Unie of het recht van de lidstaat tot de verwerking verplicht is.

1 bis. *Indien de verwerker degene is of wordt die de doeleinden, middelen of methoden voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt, of indien hij niet uitsluitend in opdracht van de voor de verwerking verantwoordelijke handelt, wordt hij beschouwd als een gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijke overeenkomstig artikel 20.* [Am. 84]

Artikel 23

Documentering

1. De lidstaten bepalen dat iedere voor de verwerking verantwoordelijke en iedere verwerker documentatie bijhoudt inzake alle verwerkingssystemen en -procedures die onder hun verantwoordelijkheid vallen.

2. In de documentatie worden ten minste de volgende gegevens opgenomen:

a) de naam en de contactgegevens van de voor de verwerking verantwoordelijke en de eventuele gemeenschappelijk voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker;

a bis) *de juridisch bindende overeenkomst, in geval van gezamenlijk voor de verwerking verantwoordelijken; de lijst met verwerkers en de door hen uitgevoerde activiteiten;*

b) de doeleinden van de verwerking;

b bis) *de onderdelen van de organisatie van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de verwerker die belast zijn met de verwerking van persoonsgegevens voor een specifiek doeleinde;*

b ter) *de beschrijving van de categorie of categorieën betrokkenen en van de gegevens of categorieën gegevens die op hen betrekking hebben;*

c) de ontvangers of categorieën ontvangers van de persoonsgegevens;

c bis) *in voorkomend geval informatie over het bestaan van profilering, van maatregelen op basis van profilering en van mechanismen om bezwaar te maken tegen profilering;*

c ter) *begrijpelijke informatie over de logica die aan de geautomatiseerde gegevensverwerking ten grondslag ligt;*

d) het feit dat gegevens zijn doorgegeven naar een derde land of een internationale organisatie, met vermelding van de naam van dat derde land of internationale organisatie, **en de rechtsgronden op basis waarvan de gegevens worden doorgegeven; een inhoudelijke toelichting wordt gegeven wanneer de doorgifte is gebaseerd op artikel 35 of artikel 36 van deze richtlijn;**

d bis) *de termijnen waarbinnen de verschillende categorieën gegevens worden gewist;*

d ter) *de resultaten van de verificaties van de in artikel 18, lid 1, bedoelde maatregelen;*

Woensdag 12 maart 2014

d quater) een aanwijzing betreffende de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens bestemd zijn.

3. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker stellen ~~de~~ **alle** documentatie desgevraagd ter beschikking van de toezichthoudende autoriteit. [Am. 85]

Artikel 24

Bijhouden van registratie

1. De lidstaten zien erop toe dat een registratie wordt bijgehouden van ten minste de volgende verwerkingsactiviteiten: verzameling, wijziging, raadpleging, verstrekking, combinatie of wissing. Bij de registratie van raadpleging en verstrekking wordt met name het doel, de datum en het tijdstip van die handeling aangegeven en indien mogelijk de identiteit van de persoon die persoonsgegevens heeft geraadpleegd of verstrekt **en de identiteit van de ontvangers van deze gegevens.**

2. De registratie wordt uitsluitend gebruikt om te controleren of de gegevensverwerking rechtmatig is, om interne controle uit te oefenen en om de integriteit en de beveiliging van de gegevens te waarborgen, **of voor controles door de functionaris voor gegevensbescherming of de gegevensbeschermingsautoriteit.**

2 bis. *De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker stellen de registratie desgevraagd ter beschikking van de toezichthoudende autoriteit.* [Am. 86]

Artikel 25

Verlening van medewerking aan de toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker desgevraagd medewerking verlenen aan de toezichthoudende autoriteit bij de uitoefening van haar taken, met name door haar ~~alle de in artikel 46, lid 2, onder a) bedoelde informatie te verstrekken die zij voor de vervulling van~~ **en door** haar taken nodig heeft **toegang te verlenen zoals bepaald in artikel 46, lid 2, onder b).**

2. Wanneer de toezichthoudende autoriteit haar bevoegdheden uit hoofde van artikel 46, **lid 1**, onder a) en b), uitoefent, antwoorden de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker de toezichthoudende autoriteit binnen een redelijke, **door de toezichthoudende autoriteit te bepalen** termijn. Het antwoord omvat een beschrijving van de in aansluiting op de opmerkingen van de toezichthoudende autoriteit genomen maatregelen en behaalde resultaten. [Am. 87]

Artikel 25 bis

Privacyeffectbeoordeling

1. *De lidstaten bepalen dat, wanneer verwerkingen gezien hun aard, reikwijdte of doeleinden waarschijnlijk specifieke risico's inhouden voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker die namens de verwerking verantwoordelijke optreedt, alvorens nieuwe verwerkingen te verrichten of, in het geval van lopende verwerkingen, zo spoedig mogelijk, een beoordeling uitvoert van het effect van de beoogde of verwerkingssystemen en -procedures op de bescherming van persoonsgegevens.*

2. *Met name de volgende verwerkingen kunnen de in lid 1 bedoelde specifieke risico's inhouden:*

- a) *de verwerking van persoonsgegevens in grote bestanden met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;*
- b) *de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens als bedoeld in artikel 8, van persoonsgegevens met betrekking tot kinderen en biometrische gegevens en gegevens over de verblijfplaats met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen;*
- c) *een beoordeling van aspecten van de persoonlijkheid van een natuurlijke persoon om met name zijn gedrag te analyseren of te voorspellen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking en die waarschijnlijk maatregelen met zich meebrengt, waaraan voor die persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die hem in aanzienlijke mate treffen;*

Woensdag 12 maart 2014

d) de bewaking van openbaar toegankelijke ruimten, met name wanneer optisch-elektronische apparatuur (videobewaking) wordt gebruikt; of

e) andere verwerkingen waarvoor op grond van artikel 26, lid 1, de toezichthoudende autoriteit moet worden geraadpleegd.

3. De beoordeling bevat ten minste:

a) een stelselmatige beschrijving van de beoogde verwerkingen;

b) een beoordeling van de noodzaak en de evenredigheid van de verwerkingen met betrekking tot het doel;

c) een beoordeling van de risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen en de maatregelen die worden beoogd om de risico's te beperken en de omvang van de verwerkte persoonsgegevens;

d) de beveiligingsmaatregelen en mechanismen die de bescherming van persoonsgegevens waarborgen en bewijs leveren voor naleving van de op grond van deze richtlijn vastgestelde bepalingen, met inachtneming van de rechten en gerechtvaardigde belangen van betrokkenen en andere betrokken personen;

e) een algemene aanwijzing betreffende de termijnen waarbinnen de verschillende categorieën gegevens worden gewist;

f) in voorkomend geval, een lijst van de voorgenomen doorgiften van gegevens naar een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, in geval van de in artikel 36, lid 2, bedoelde doorgiften, de documenten inzake de passende waarborgen.

4. Indien de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker een functionaris voor gegevensbescherming heeft aangewezen, wordt deze betrokken bij de uitvoering van de effectbeoordelingen.

5. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke een openbare raadpleging houdt over de beoogde verwerking, zonder afbreuk te doen aan de bescherming van het algemeen belang of de veiligheid van de verwerkingen.

6. De beoordeling wordt in een gemakkelijk toegankelijke vorm aan het publiek ter beschikking gesteld, zonder afbreuk te doen aan de bescherming van het algemeen belang of de veiligheid van de verwerkingen.

7. De Commissie is bevoegd om, na het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies te hebben gevraagd, overeenkomstig artikel 56 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de voorwaarden voor verwerkingen die waarschijnlijk de in de leden 1 en 2 bedoelde specifieke risico's inhouden, en van de vereisten voor de in lid 3 bedoelde beoordeling, met inbegrip van de voorwaarden voor uitbreidbaarheid en interne en externe toetsing. [Am. 88]

Artikel 26

Voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten zien erop toe dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker de toezichthoudende autoriteit raadpleegt voordat persoonsgegevens, ~~die in een nieuw bestand zullen worden opgenomen~~, worden verwerkt, ~~om ervoor te zorgen dat de beoogde verwerking voldoet aan de bepalingen van deze richtlijn en met name om de hieraan verbonden risico's voor de betrokkene te beperken~~, wanneer:

a) ~~bijzondere categorieën gegevens als bedoeld in artikel 8 worden verwerkt~~; een privacyeffectbeoordeling als bedoeld in artikel 25 bis aangeeft dat verwerkingen vanwege hun aard, hun reikwijdte en/of hun doeleinden waarschijnlijk grote specifieke risico's met zich brengen; of

Woensdag 12 maart 2014

- b) de aard van de verwerking, in het bijzonder met gebruikmaking van nieuwe technologieën, mechanismen of procedures, anderszins specifieke risico's met zich meebrengt voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder zijn recht op bescherming van persoonsgegevens **de toezichthoudende autoriteit het nodig acht om vooraf tot raadpleging over te gaan over specifieke verwerkingen die naar hun aard, hun reikwijdte of hun doeleinden waarschijnlijk specifieke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich mee brengen.**

1 bis. Wanneer de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig haar bevoegdheid vaststelt dat de voorgenomen verwerking niet aan de bepalingen van deze richtlijn voldoet, met name wanneer de risico's onvoldoende zijn vastgesteld of beperkt, verbiedt zij de voorgenomen verwerking en doet zij passende voorstellen om alsnog aan deze richtlijn te voldoen.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat de toezichthoudende autoriteit, **na raadpleging van het Europees Comité voor gegevensbescherming**, een lijst opstelt van verwerkingen waarvoor overeenkomstig lid 1, onder b), voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden.

2 bis. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker de toezichthoudende autoriteit de in artikel 25 bis bedoelde privacyeffectbeoordeling verstrekt en, op verzoek, alle andere informatie op grond waarvan de toezichthoudende autoriteit de conformiteit van de verwerking en met name de risico's voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene en de betrokken waarborgen kan beoordelen.

2 ter. Wanneer de toezichthoudende autoriteit van mening is dat de voorgenomen verwerking niet aan de bepalingen van deze richtlijn voldoet, of dat de risico's onvoldoende zijn vastgesteld of beperkt, doet zij passende voorstellen om alsnog aan deze richtlijn te voldoen.

2 quater. De lidstaten kunnen de toezichthoudende autoriteit raadplegen bij de voorbereiding van een door het nationale parlement vast te stellen wettelijke maatregel of een op een dergelijke wettelijke maatregel gebaseerde maatregel die de aard van de verwerking bepaalt, teneinde ervoor te zorgen dat de voorgenomen verwerking aan deze richtlijn voldoet en met name de betrokken risico's voor de betrokkenen te beperken. [Am. 89]

AFDELING 2

GEGEVENSBEVEILIGING

Artikel 27

Beveiliging van de verwerking

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker passende technische en organisatorische maatregelen treffen **en procedures toepassen** om, gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens met zich meebrengen, een passend beveiligingsniveau te waarborgen, waarbij rekening wordt gehouden met de stand van de techniek en met de kosten van uitvoering van de maatregelen **en procedures**.

2. Elke lidstaat bepaalt ten aanzien van de geautomatiseerde verwerking van gegevens dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, na beoordeling van de risico's, maatregelen treft om:

- a) te verhinderen dat onbevoegden toegang krijgen tot apparatuur voor de verwerking van persoonsgegevens (controle op de toegang tot de apparatuur);
- b) te voorkomen dat onbevoegden de gegevensdragers lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen (controle op de gegevensdragers);
- c) te verhinderen dat onbevoegden gegevens invoeren of opgeslagen persoonsgegevens inzien, wijzigen of verwijderen (opslagcontrole);

Woensdag 12 maart 2014

- d) te voorkomen dat onbevoegden de systemen voor geautomatiseerde gegevensverwerking gebruiken met behulp van datatransmissieapparatuur (gebruikerscontrole);
- e) ervoor te zorgen dat degenen die bevoegd zijn een systeem voor geautomatiseerde gegevensverwerking te gebruiken, uitsluitend toegang hebben tot de gegevens waarop hun toegangsbevoegdheid betrekking heeft (controle op de toegang tot de gegevens);
- f) ervoor te zorgen dat kan worden nagegaan en vastgesteld aan welke organen persoonsgegevens zijn of kunnen worden verstrekt of beschikbaar gesteld met behulp van datatransmissieapparatuur (transmissiecontrole);
- g) ervoor te zorgen dat later kan worden nagegaan en vastgesteld welke persoonsgegevens wanneer en door wie in een geautomatiseerd gegevensverwerkingssysteem zijn ingevoerd (invoercontrole);
- h) te voorkomen dat onbevoegden de persoonsgegevens lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen bij de doorgifte van persoonsgegevens of het vervoer van gegevensdragers (vervoerscontrole);
- i) ervoor te zorgen dat de geïnstalleerde systemen in geval van storing opnieuw ingezet kunnen worden (herstel);
- j) ervoor te zorgen dat de functies van het systeem werken, dat eventuele functionele storingen gesignaleerd worden (betrouwbaarheid) en dat opgeslagen persoonsgegevens niet door verkeerd functioneren van het systeem beschadigd kunnen worden (integriteit);

j bis) te waarborgen dat ingeval van verwerking van gevoelige persoonsgegevens overeenkomstig artikel 8 bijkomende veiligheidsmaatregelen getroffen zijn om te zorgen voor omgevingsbewustzijn over de risico's en voor de mogelijkheid om bijna real-time preventieve, corrigerende en beperkende maatregelen te treffen in geval van detectie van kwetsbare plekken of incidenten die een bedreiging kunnen vormen voor de gegevens.

2 bis. De lidstaten bepalen dat verwerkers alleen kunnen worden aangewezen indien zij garanderen de vereiste technische en organisatorische maatregelen van lid 1 te treffen en de instructies van artikel 21, lid 2, onder a), te zullen opvolgen. De bevoegde autoriteit ziet erop toe dat de verwerker hieraan voldoet.

3. De Commissie kan zo nodig uitvoeringshandelingen vaststellen om de in de leden 1 en 2 vastgestelde vereisten voor verschillende situaties vast te leggen, met name de normen voor versleuteling. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 57, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. **[Am. 90]**

Artikel 28

Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke in geval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens deze inbreuk zonder onnodige vertraging meldt aan de toezichthoudende autoriteit, zo mogelijk niet later dan 24 uur ~~nadat hij ervan kennis heeft gekregen~~. Wanneer ~~de melding niet binnen 24 uur plaatsvindt~~ **er vertraging optreedt**, doet de voor de verwerking verantwoordelijke **desgevraagd** de melding vergezeld gaan van een motivering.
2. De verwerker waarschuwt en informeert de voor de verwerking verantwoordelijke ~~onmiddellijk nadat hij kennis heeft gekregen~~ **zonder onnodige vertraging na de vaststelling** van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.
3. De in lid 1 bedoelde melding bevat ten minste:
 - a) een omschrijving van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, waaronder de betrokken categorieën en aantallen betrokkenen en de categorieën en aantallen gegevensrecords;
 - b) de vermelding van de identiteit en de contactgegevens van de in artikel 30 bedoelde functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;

Woensdag 12 maart 2014

- c) aanbevelingen voor maatregelen om de mogelijk nadelige gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens te verminderen;
- d) een omschrijving van de mogelijke gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;
- e) een omschrijving van de maatregelen die de voor de verwerking verantwoordelijke voorstelt of heeft genomen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken **en de gevolgen ervan te beperken**.

Indien niet alle informatie zonder onnodige vertraging kan worden verstrekt, kan de voor de verwerking verantwoordelijke de melding in een tweede fase completeren.

4. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke alle inbreuken op persoonsgegevens documenteert, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk, de gevolgen van de inbreuk en de corrigerende maatregelen die zijn genomen. Deze documentatie ~~moet~~ **moeten afdoende zijn om** de toezichthoudende autoriteit in staat **te** stellen om de naleving van dit artikel te controleren. De documentatie omvat uitsluitend de voor dat doel noodzakelijke informatie.

4 bis. De toezichthoudende autoriteit houdt een openbaar register bij van alle soorten gemelde inbreuken.

5. De Commissie is bevoegd **om, na het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies te hebben gevraagd**, overeenkomstig artikel 56 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de criteria en de vereisten voor de vaststelling van de in de leden 1 en 2 bedoelde inbreuk in verband met persoonsgegevens en voor de specifieke omstandigheden waarin een voor de verwerking verantwoordelijke en een verwerker verplicht **is zijn** de inbreuk in verband met persoonsgegevens te melden.

6. De Commissie kan het standaardformaat vaststellen voor deze melding aan de toezichthoudende autoriteit alsmede de op het meldingsvereiste toepasselijke procedures en de vorm en de modaliteiten van de in lid 4 bedoelde documentatie, met inbegrip van de termijnen voor het wissen van de daarin opgenomen informatie. De betrokken uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 57, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. **[Am. 91]**

Artikel 29

Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene

1. De lidstaten bepalen dat wanneer het waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens negatieve gevolgen voor de bescherming van de persoonsgegevens, ~~of de persoonlijke levenssfeer,~~ **de rechten of de gerechtvaardigde belangen** van de betrokkene heeft, de voor de verwerking verantwoordelijke, na de in artikel 28 bedoelde melding, de betrokkene zonder onnodige vertraging over de inbreuk in verband met persoonsgegevens inlicht.

2. De in lid 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene **is uitgebreid en in duidelijke en eenvoudige taal geschreven**. **Deze** bevat een omschrijving van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en ten minste de in ~~artikel 28, lid 3, onder b)~~ **artikel 28, lid 3, onder b), c), en d)**, voorgeschreven informatie en aanbevelingen **en informatie over de rechten van de betrokkenen, met inbegrip van het recht op beroep**.

3. Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene is niet vereist wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke tot voldoening van de toezichthoudende autoriteit aantoonde dat hij passende technische beschermingsmaatregelen heeft genomen en dat deze maatregelen werden toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft. Dergelijke technologische beschermingsmaatregelen moeten de gegevens onbegrijpelijk maken voor eenieder die geen recht op toegang daartoe heeft.

3 bis. Onverminderd de verplichting van de voor de verwerking verantwoordelijke om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene te melden, kan de toezichthoudende autoriteit, na de waarschijnlijkheid van negatieve gevolgen van de inbreuk te hebben overwogen, de voor de verwerking verantwoordelijke gelasten de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene te melden wanneer deze laatste dat nog niet heeft gedaan.

Woensdag 12 maart 2014

4. De mededeling aan de betrokkene kan worden uitgesteld, ~~of~~ worden beperkt ~~of achterwege gelaten~~ om de redenen bedoeld in artikel 11, lid 4. [Am. 92]

AFDELING 3

FUNCTIONARIS VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Artikel 30

Aanstelling van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen.

2. De functionaris voor gegevensbescherming wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de in artikel 32 bedoelde taken te vervullen. **Het vereiste niveau van deskundigheid wordt met name bepaald op grond van de uitgevoerde gegevensverwerking en de bescherming die door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker verwerkte gegevens vereist is.**

2 bis. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker ervoor zorgen dat alle andere beroepswerkzaamheden van de functionaris voor gegevensbescherming verenigbaar zijn met zijn taken en verplichtingen als functionaris voor gegevensbescherming en niet tot een belangenconflict leiden.

2 ter. De functionaris voor gegevensbescherming wordt voor een termijn van ten minste vier jaar benoemd. De functionaris voor gegevensbescherming kan worden herbenoemd. Tijdens zijn ambtstermijn kan de functionaris voor gegevensbescherming alleen worden ontslagen wanneer hij niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de uitvoering van zijn taken.

2 quater. De lidstaten bepalen dat de betrokkene het recht heeft om contact op te nemen met de functionaris voor gegevensbescherming over alle aangelegenheden die te maken hebben met de verwerking van zijn persoonsgegevens.

3. De functionaris voor gegevensbescherming kan worden aangewezen voor meer dan een entiteit, rekening houdende met de organisatiestructuur van de bevoegde autoriteit.

3 bis. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming aan de toezichthoudende autoriteit en het publiek meedeelt. [Am. 93]

Artikel 31

Positie van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker ervoor zorgen dat de functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren wordt betrokken bij alle aangelegenheden die betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens.

2. De voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming de middelen krijgt om zijn plichten en taken uit hoofde van artikel 32 doeltreffend en onafhankelijk te vervullen en geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitoefening van de taak.

2 bis. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker ondersteunt de functionaris voor gegevensbescherming bij de vervulling van zijn taken en zorgt voor personeel, kantoren, uitrusting, regelmatige bijscholing en alle andere middelen die nodig zijn voor de vervulling van de in artikel 32 bedoelde plichten en taken, en om zijn professionele kennis op peil te houden. [Am. 94]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 32

Taken van de functionaris voor gegevensbescherming

De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker de functionaris voor gegevensbescherming ten minste de volgende taken opdragen:

- a) het **bewust maken**, informeren en adviseren van de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker over hun verplichtingen op grond van deze richtlijn, **met name wat betreft technische en organisatorische maatregelen en procedures, en** en het documenteren van deze activiteit en de ontvangen antwoorden;
- b) het toezicht houden op de uitvoering en toepassing van het beleid met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, de opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits;
- c) het toezicht houden op de uitvoering en de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen, met name met betrekking tot de vereisten inzake privacy by design, privacy by default en gegevensbeveiliging en met betrekking tot het informeren van betrokkenen en hun verzoeken in het kader van de uitoefening van hun rechten uit hoofde van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen;
- d) ervoor zorgen dat de in artikel 23 bedoelde documentatie wordt bijgehouden;
- e) het toezicht houden op de documentering en melding van inbreuken op persoonsgegevens overeenkomstig de artikelen 28 en 29;
- f) het toezicht houden op **de uitvoering van de privacyeffectbeoordeling door de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker en op** het verzoek aan de toezichthoudende autoriteit om voorafgaande raadpleging, voor zover daartoe op grond van artikel 26, **lid 1**, een verplichting bestaat;
- g) het nagaan van het gevolg dat aan verzoeken van de toezichthoudende autoriteit is gegeven en het, binnen de grenzen van de bevoegdheid van de functionaris voor gegevensbescherming, samenwerken met de toezichthoudende autoriteit op diens verzoek of op eigen initiatief van de functionaris voor gegevensbescherming;
- h) het optreden als contactpunt voor de toezichthoudende autoriteit voor aangelegenheden in verband met de verwerking en het, in voorkomend geval, op eigen initiatief van de functionaris voor gegevensbewerking raadplegen van de toezichthoudende autoriteit. **[Am. 95]**

HOOFDSTUK V

DOORGIFTE VAN PERSOONSGEGEVENS NAAR DERDE LANDEN OF INTERNATIONALE ORGANISATIES

Artikel 33

Algemene beginselen inzake doorgiften van persoonsgegevens

De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteiten persoonsgegevens die aan een verwerking worden onderworpen of die bestemd zijn om na doorgifte naar een derde land of naar een internationale organisatie te worden verwerkt, waaronder verdere doorgiften naar een ander derde land of een andere internationale organisatie, slechts mogen doorgeven indien:

- a) de **betreffende** doorgifte noodzakelijk is met het oog op de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten en de tenuitvoerlegging van straffen; ~~en alsmede~~
- a bis) **de gegevens worden doorgegeven aan een voor de verwerking verantwoordelijke in een derde land of in een internationale organisatie die een bevoegde autoriteit is voor de doeleinden als vermeld in artikel 1, lid 1; alsmede**

Woensdag 12 maart 2014

- a ter) *de in dit hoofdstuk neergelegde voorwaarden door de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker worden nageleefd, met inbegrip van de voorwaarden voor doorgiften van persoonsgegevens door een derde land of een internationale organisatie aan een ander derde land of een andere internationale organisatie; alsmede*
- b) *de in dit hoofdstuk neergelegde overige krachtens deze richtlijn vastgestelde voorwaarden bepalingen door de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker worden nageleefd. ; alsmede*
- b bis) *het niveau van de bescherming van persoonsgegevens van natuurlijke personen in de Unie dat met deze richtlijn wordt gewaarborgd, niet wordt aangetast; alsmede*
- b ter) *de Commissie overeenkomstig de voorwaarden en de procedure als bedoeld in artikel 34, heeft besloten dat het betreffende derde land of de betreffende internationale organisatie een passend beschermingsniveau biedt; of*
- b quater) *in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van de persoonsgegevens zijn geboden, als bedoeld in artikel 35.*

De lidstaten bepalen dat verdere doorgiften overeenkomstig lid 1 van dit artikel uitsluitend mogen plaatsvinden indien, in aanvulling op de in dat lid opgenomen voorwaarden:

- a) *de verdere doorgifte noodzakelijk is voor hetzelfde specifieke doel als de oorspronkelijke doorgifte; alsmede*
- b) *de bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte heeft uitgevoerd, de verdere doorgifte goedkeurt. [Am. 96]*

Artikel 34

Doorgiften op basis van een besluit waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard

1. De lidstaten bepalen dat een doorgifte van persoonsgegevens naar een derde land of een internationale organisatie kan plaatsvinden, wanneer de Commissie overeenkomstig artikel 41 van Verordening (EU) .../2012 of overeenkomstig lid 3 van dit artikel heeft besloten dat het betrokken derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie een passend beschermingsniveau waarborgt. Voor een dergelijke doorgifte is geen ~~verdere~~ **specifieke** toestemming nodig.

2. ~~Wanneer er geen overeenkomstig artikel 41 van Verordening (EU) .../2012 vastgesteld besluit bestaat, beoordeelt de Commissie~~ **Bij de beoordeling van de vraag** of er een passend beschermingsniveau is, ~~waarbij zij houdt de Commissie rekening houdt~~ met de volgende aspecten:

- a) de rechtsstaat, de relevante geldende algemene en sectorale wetgeving, onder meer inzake openbare veiligheid, defensie, nationale veiligheid en strafrecht, **alsook de uitvoering van deze wetgeving en de** veiligheidsmaatregelen die in dat land of door die internationale organisatie worden nageleefd, **precedenten in de rechtspraak**, alsook het bestaan van effectieve en afdwingbare rechten, waaronder effectieve mogelijkheden voor betrokkenen om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen, met name voor in de Unie wonende betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven;
- b) het bestaan en de effectieve werking van een of meer onafhankelijke toezichhoudende autoriteiten in het betrokken land of de betrokken internationale organisatie, die belast zijn met het toezicht op de naleving van de gegevensbeschermingsregels, **waaronder toereikende sanctiebevoegdheden**, het bijstaan en het adviseren van betrokkenen bij de uitoefening van hun rechten en de samenwerking met de toezichhoudende autoriteiten van de Unie en de lidstaten; alsmede
- c) de internationale verbintenissen die het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie is aangegaan, **met name juridisch bindende conventies of instrumenten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.**

Woensdag 12 maart 2014

3. De Commissie ~~kan is bevoegd~~ binnen de werkingssfeer van deze richtlijn ~~bij besluit vaststellen, na het Europees Comité om advies te hebben gevraagd, overeenkomstig artikel 56 gedelegeerde handelingen vast te stellen om te besluiten~~ dat een derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of een internationale organisatie een passend beschermingsniveau in de zin van lid 2 waarborgt. ~~Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 57, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.~~

4. In de ~~gedelegeerde~~ uitvoeringshandeling worden het geografische en het sectorale toepassingsgebied vastgelegd en, ~~in voorkomend geval, de in lid 2, onder b), genoemde toezichthoudende autoriteit vermeld.~~

4 bis. *De Commissie volgt doorlopend de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de inachtneming van de in lid 2 genoemde aspecten in derde landen en bij internationale organisaties, in verband waarmee overeenkomstig lid 3 een gedelegeerde handeling is vastgesteld.*

5. De Commissie ~~kan is bevoegd overeenkomstig artikel 56, binnen de werkingssfeer van deze richtlijn, bij besluit vaststellen gedelegeerde handelingen vast te stellen om te besluiten~~ dat een derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau in de zin van lid 2 waarborgt, met name in de gevallen waarin de relevante ~~algemene en sectorale~~ wetgeving die in het betrokken derde land of de betrokken internationale organisatie geldt, geen effectieve en afdwingbare rechten waarborgt, waaronder mogelijkheden voor betrokkenen om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen, met name voor betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven. ~~Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 57, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure of, in bijzonder spoedeisende omstandigheden voor het recht van natuurlijke personen op bescherming van hun persoonsgegevens, volgens de in artikel 57, lid 3, bedoelde procedure.~~

6. De lidstaten zien erop toe dat wanneer de Commissie overeenkomstig lid 5 een besluit vaststelt, alle doorgiften van persoonsgegevens naar het betrokken derde land, of een gebied of een verwerkingssector in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie worden verboden; ~~dit besluit laat de doorgiften op grond van artikel 35, lid 1, of overeenkomstig artikel 36 onverlet.~~ De Commissie pleegt ten gepaste tijde overleg met het derde land of de internationale organisatie ter verhelping van de situatie die voortvloeit uit het besluit dat overeenkomstig lid 5 is vastgesteld.

7. De Commissie maakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* een lijst bekend van de derde landen, gebieden en verwerkingssectoren in derde landen en internationale organisaties waarvoor zij bij besluit heeft vastgesteld of er al dan niet een passend beschermingsniveau gewaarborgd is.

8. De Commissie ziet toe op de toepassing van de in de leden 3 en 5 bedoelde ~~uitvoeringshandelingen~~ **gedelegeerde handelingen**. [Am. 97]

Artikel 35

Doorgiften op basis van passende garanties

1. Wanneer de Commissie geen besluit overeenkomstig artikel 34 heeft vastgesteld, ~~bepalen de lidstaten of indien zij bij besluit vaststelt~~ dat een ~~doorgifte derde land, een gebied of een verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau in de zin van artikel 34, lid 5, waarborgt, kan een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker geen~~ persoonsgegevens naar een ~~ontvanger in een~~ derde land of een internationale organisatie ~~kan plaatsvinden indien doorgeven, tenzij hij in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van de persoonsgegevens biedt.~~

a) ~~in een juridisch bindend instrument passende garanties voor de bescherming van de persoonsgegevens zijn geboden; of~~

b) ~~de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker alle omstandigheden in verband met de doorgifte van persoonsgegevens heeft beoordeeld en geconcludeerd heeft dat er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van persoonsgegevens.~~

2. ~~. Het besluit tot doorgiften op grond van lid 1, onder b), moet worden vastgesteld door naar behoren bevoegd personeel. Deze doorgiften moeten worden gedocumenteerd en de documentatie moet op verzoek aan de behoeven voorafgaande goedkeuring van~~ toezichthoudende autoriteit ~~worden verstrekt.~~ [Am. 98]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 36

Afwijkingen

1. Wanneer de Commissie uit hoofde van artikel 34 lid 5 een besluit vaststelt dat er geen passend beschermingsniveau is, blijft doorgifte van persoonsgegevens aan het betrokken derde land, of aan de betrokken internationale organisatie achterwege, voorzover ook in het individuele geval de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene bij een doorgifteverbod prevaleren boven een bijzonder algemeen belang bij doorgifte van de gegevens.

2. In afwijking van de artikelen 34 en 35 bepalen de lidstaten dat een doorgifte van persoonsgegevens naar een derde land of een internationale organisatie slechts kan plaatsvinden op voorwaarde dat:

- a) de doorgifte noodzakelijk is ter bescherming van een vitaal belang van de betrokkene of van een andere persoon; of
- b) de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van de rechtmatige belangen van de betrokkene, wanneer het recht van de lidstaat vanuit welke de doorgifte van persoonsgegevens plaatsvindt, aldus bepaalt; of
- c) de doorgifte van de gegevens van wezenlijk belang is ter voorkoming van een onmiddellijke en ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid van een lidstaat of een derde land; of
- d) de doorgifte in afzonderlijke gevallen noodzakelijk is met het oog op de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen; of
- e) de doorgifte in afzonderlijke gevallen noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte in verband met de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van een specifiek strafbaar feit of de tenuitvoerlegging van een specifieke straf.

2 bis. Voor verwerking op grond van lid 2 is een in het Unierecht vastgelegde rechtsgrondslag, of een rechtsgrondslag vastgelegd in het recht waaraan de voor de verwerking verantwoordelijk onderworpen is, vereist; dat recht moet voldoen aan een doelstelling van algemeen belang of is noodzakelijk om de rechten en vrijheden van anderen te beschermen, eerbiedigt de wezenlijke inhoud van het recht op de bescherming van persoonsgegevens en staat in verhouding tot het nagestreefde rechtmatige doel.

2 ter. Alle doorgiften van persoonsgegevens waartoe is besloten op basis van een uitzondering, zijn naar behoren gerechtvaardigd en beperkt tot het strikt noodzakelijke; massale, frequente doorgiften van persoonsgegevens zijn niet toegestaan.

2 quater. Het besluit tot doorgiften op grond van lid 2 moet worden vastgesteld door naar behoren gemachtigd personeel. Deze doorgiften worden gedocumenteerd en de documentatie wordt desgevraagd ter beschikking gesteld van de toezichthoudende autoriteit, met inbegrip van de datum en tijd van doorgifte, informatie over de ontvangende autoriteit, de reden voor de doorgiften de doorgegeven gegevens zelf. [Am. 99]

Artikel 37

Specifieke voorwaarden voor de doorgifte van persoonsgegevens

De lidstaten bepalen dat de voor de verwerking verantwoordelijke de ontvanger van de persoonsgegevens inlicht over eventuele beperkingen voor de verwerking en alle redelijke maatregelen neemt om te waarborgen dat deze beperkingen worden nageleefd. **De voor de verwerking verantwoordelijke licht de ontvanger van de persoonsgegevens tevens in als die gegevens worden bijgewerkt, gerectificeerd of gewist, waarbij de ontvanger die kennisgeving op dezelfde manier verwerkt als bij een nieuwe doorgifte. [Am. 100]**

Artikel 38

Internationale samenwerking voor de bescherming van persoonsgegevens

1. Ten aanzien van derde landen en internationale organisaties nemen de Commissie en de lidstaten de nodige maatregelen om:

- a) procedures voor effectieve internationale samenwerking te ontwikkelen, zodat de handhaving van het recht inzake de bescherming van persoonsgegevens wordt ~~vergemakkelijkt~~ **gewaarborgd; [Am. 101]**

Woensdag 12 maart 2014

- b) internationale wederzijdse bijstand te bieden bij de handhaving van het recht inzake de bescherming van persoonsgegevens, onder andere door kennisgeving, doorverwijzing van klachten, bijstand in onderzoeken en uitwisseling van informatie, voor zover passende garanties voor de bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten en fundamentele vrijheden bestaan;
- c) belanghebbenden bij besprekingen en activiteiten te betrekken om de internationale samenwerking bij de handhaving van het recht inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen;
- d) het uitwisselen en het documenteren van het recht en de praktijken inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen;

d bis) opheldering te verschaffen en overleg te plegen over geschillen met derde landen inzake jurisdictie. [Am. 102]

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 neemt de Commissie de nodige maatregelen om de betrekkingen met derde landen of internationale organisaties, en met name hun toezichthoudende autoriteiten, te bevorderen, wanneer zij overeenkomstig artikel 34, lid 3, bij besluit heeft vastgesteld dat zij een passend beschermingsniveau waarborgen.

Artikel 38 bis

Verslag van de Commissie

Op gezette tijden dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van de artikelen 33 tot en met 38. Het eerste verslag wordt uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn ingediend. Daartoe kan de Commissie bij de lidstaten en de toezichthoudende autoriteiten informatie opvragen die onverwijld wordt toegezonden. Het verslag wordt openbaar gemaakt. [Am. 103]

HOOFDSTUK VI

ONAFHANKELIJKE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

AFDELING 1

ONAFHANKELIJKHEID

Artikel 39

Toezichthoudende autoriteit

1. Elke lidstaat bepaalt dat één of meer overheidsinstanties worden belast met het toezicht op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en een bijdrage leveren aan de uniforme toepassing ervan in de hele Unie, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken. Daartoe werken de toezichthoudende autoriteiten samen met elkaar en met de Commissie.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat de toezichthoudende autoriteiten die in de lidstaten overeenkomstig Verordening (EU) .../2014 zijn opgericht, verantwoordelijk zijn voor de taken van de toezichthoudende autoriteit die overeenkomstig lid 1 van dit artikel moet worden aangewezen.

3. Wanneer er in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit is opgericht, wijst die lidstaat de toezichthoudende autoriteit aan die optreedt als enig contactpunt voor de effectieve deelname van die autoriteiten aan het Europees Comité voor gegevensbescherming.

Artikel 40

Onafhankelijkheid

1. De lidstaten zien erop toe dat de toezichthoudende autoriteit bij de uitvoering van haar taken en de uitoefening van haar bevoegdheden volledig onafhankelijk optreedt, ***niettegenstaande de bepalingen van hoofdstuk VII van deze richtlijn inzake samenwerking.*** [Am. 104]

Woensdag 12 maart 2014

2. Elke lidstaat ziet erop toe dat de leden van de toezichthoudende autoriteit bij de uitvoering van hun taken instructies vragen noch aanvaarden van wie dan ook, **en volledige onafhankelijkheid en onpartijdigheid betrachten**. [Am. 105]
3. De leden van de toezichthoudende autoriteit onthouden zich van alle handelingen die onverenigbaar zijn met hun taken en verrichten gedurende hun ambtstermijn geen andere al dan niet bezoldigde beroepswerkzaamheden.
4. Na afloop van hun ambtstermijn betrachten de leden van de toezichthoudende autoriteit bij het aanvaarden van functies en voordelen eerlijkheid en kiesheid.
5. Elke lidstaat ziet erop toe dat de toezichthoudende autoriteit kan beschikken over passende menselijke, technische en financiële middelen, en de lokalen en infrastructuur die nodig zijn om haar taken en bevoegdheden, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand, samenwerking en actieve deelname aan het Europees Comité voor gegevensbescherming, effectief uit te voeren en uit te oefenen.
6. Elke lidstaat ziet erop toe dat de toezichthoudende autoriteit haar eigen personeelsleden heeft, die door het hoofd van de toezichthoudende autoriteit worden benoemd en onder zijn leiding staan.
7. De lidstaten zien erop toe dat het financieel toezicht op de toezichthoudende autoriteit haar onafhankelijkheid niet in het gedrang brengt. De lidstaten zien erop toe dat de toezichthoudende autoriteit over een eigen jaarlijkse begroting beschikt. De begroting wordt openbaar gemaakt.

Artikel 41

Algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten bepalen dat de leden van de toezichthoudende autoriteit ofwel door het parlement ofwel door de regering van de betrokken lidstaat worden benoemd.
2. De leden worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en die kunnen aantonen dat zij beschikken over de nodige ervaring en vaardigheden voor de uitvoering van hun taken.
3. De ambtsvervulling eindigt bij het verstrijken van de ambtstermijn, bij ontslag of bij ontslag ambtshalve, zulks met inachtneming van lid 5.
4. Een lid kan door een bevoegde nationale gerechtelijke instantie van zijn ambt worden ontheven of van zijn recht op pensioen of andere in de plaats daarvan komende voordelen vervallen worden verklaard, indien hij niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de uitvoering van de taken of op ernstige wijze is tekortgeschoten.
5. Een lid waarvan de ambtstermijn verstrijkt of dat ontslag neemt, blijft zijn of haar taken uitvoeren totdat een nieuw lid is benoemd.

Artikel 42

Oprichting van de toezichthoudende autoriteit

Elke lidstaat bepaalt bij wet:

- a) de oprichting en het statuut van de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig de artikelen 39 en 40;
- b) de kwalificaties, de ervaring en de vaardigheden die nodig zijn om de taken van de leden van de toezichthoudende autoriteit uit te voeren;
- c) de voorschriften en de procedures voor de benoeming van de leden van de toezichthoudende autoriteit, alsook de voorschriften in verband met handelingen en activiteiten die met de taken van het ambt onverenigbaar zijn;

Woensdag 12 maart 2014

- d) de ambtstermijn van de leden van de toezichthoudende autoriteit, die minstens vier jaar bedraagt, behoudens voor de eerste ambtstermijn na de inwerkingtreding van deze richtlijn, die korter kan zijn;
- e) of de leden van de toezichthoudende autoriteit opnieuw kunnen worden benoemd;
- f) het statuut en de gemeenschappelijke voorwaarden in verband met de taken van de leden en de personeelsleden van de toezichthoudende autoriteit;
- g) de voorschriften en de procedures voor de beëindiging van de ambtsvervulling van de leden van de toezichthoudende autoriteit, onder meer in het geval dat zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitvoering van hun taken of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Artikel 43

Beroepsgeheim

De lidstaten bepalen dat voor de leden en de personeelsleden van de toezichthoudende autoriteit ten aanzien van de vertrouwelijke informatie die hun **bekend is geworden** bij de uitvoering van hun officiële taken ~~ter kennis is gekomen, waarvan zij zich kwijten met onafhankelijkheid en transparantie zoals vastgesteld in deze richtlijn~~, zowel tijdens hun ambtstermijn als daarna **en in overeenstemming met het nationale recht en praktijken**, het beroepsgeheim geldt. [Am. 106]

AFDELING 2

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 44

Competentie

1. De lidstaten bepalen dat elke toezichthoudende autoriteit op het grondgebied van haar lidstaat **bevoegd is de taken uit te voeren en de bevoegdheden uit te oefenen** die haar krachtens deze richtlijn zijn toegekend. [Am. 107]
2. De lidstaten bepalen dat de toezichthoudende autoriteit niet bevoegd is om toe te zien op verwerkingen door gerechtelijke instanties in het kader van hun gerechtelijke taken.

Artikel 45

Taken

1. De lidstaten bepalen dat de toezichthoudende autoriteit:
 - a) toeziet op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en de omzettingsmaatregelen daarvan, en de toepassing waarborgt;
 - b) kennis neemt van klachten van betrokkenen of van een vereniging ~~die overeenkomstig artikel 50 betrokkenen vertegenwoordigt na daartoe naar behoren door hen te zijn gemachtigd~~, de aangelegenheid onderzoekt in de mate waarin dat nodig is en de betrokkene of de vereniging binnen een redelijke termijn in kennis stelt van de vooruitgang en het resultaat van de klacht, met name of verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit nodig is;
 - c) overeenkomstig artikel 14 de rechtmatigheid controleert van de gegevensverwerking en de betrokkene binnen een redelijke termijn informeert over het resultaat van de verificatie of van de redenen waarom de verificatie niet werd verricht;
 - d) wederzijdse bijstand biedt aan andere toezichthoudende autoriteiten en zorgt voor de conformiteit in de toepassing en de handhaving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen;
 - e) onderzoeken, **inspecties en audits** verricht hetzij op eigen initiatief, hetzij op basis van een klacht of op verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit, en de betrokkene, als die een klacht heeft ingediend, binnen een redelijke termijn in kennis stelt van het resultaat van de onderzoeken;

Woensdag 12 maart 2014

- f) de relevante ontwikkelingen volgt voor zover deze de bescherming van persoonsgegevens beïnvloeden, met name de ontwikkeling van de informatie- en communicatietechnologieën;
 - g) door de instellingen en organen van de lidstaat wordt geraadpleegd over wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inzake de verwerking van persoonsgegevens;
 - h) over verwerkingen overeenkomstig artikel 26 wordt geraadpleegd;
 - i) deelneemt aan de activiteiten van het Europees Comité voor gegevensbescherming.
2. Elke toezichthoudende autoriteit geeft voorlichting aan het brede publiek over de risico's, de regels, de garanties en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan specifiek op kinderen gerichte activiteiten.
3. De toezichthoudende autoriteit adviseert op verzoek elke betrokkene bij de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en werkt daartoe, indien nodig, samen met de toezichthoudende autoriteiten van andere lidstaten.
4. Voor de in lid 1, onder b), bedoelde klachten stelt de toezichthoudende autoriteit een klachtenformulier ter beschikking, dat elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.
5. De lidstaten bepalen dat aan het optreden van de toezichthoudende autoriteit geen kosten zijn verbonden voor de betrokkene.
6. Wanneer verzoeken ~~vexatoire~~ **kennelijk buitensporig** zijn, met name door hun repetitieve karakter, kan de toezichthoudende autoriteit een **billijke** vergoeding in rekening brengen. ~~of ervoor opteren om de door de betrokkene Een dergelijke vergoeding mag niet hoger zijn dan de kosten van het nemen van de~~ gevraagde maatregelen ~~niet te nemen~~. De bewijslast met betrekking tot het ~~vexatoire~~ **kennelijk buitensporige** karakter van het verzoek rust op de toezichthoudende autoriteit. [Am. 108]

Artikel 46

Bevoegdheden

1. De lidstaten bepalen dat elke toezichthoudende autoriteit ~~met name kan beschikken over~~ **de bevoegdheid heeft om:**
- a) ~~onderzoeksbevoegdheden, zoals het recht van toegang tot gegevens die voorwerp van verwerking zijn, en bevoegdheden om alle inlichtingen in te winnen die voor de uitoefening van haar toezichtstaak noodzakelijk zijn; de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker in kennis te stellen van een vermeende inbreuk op de voorschriften inzake de verwerking van persoonsgegevens en, indien nodig, de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te gelasten die inbreuk met nader bepaalde maatregelen ongedaan te maken, teneinde de bescherming van de betrokkene te verbeteren;~~
 - b) ~~effectieve bevoegdheden om in te grijpen, zoals de bevoegdheid om voorafgaand aan de uitvoering van de verwerking advies uit te brengen en te zorgen voor een passende bekendmaking van het advies, of de bevoegdheid om gegevens te laten afschermen, wissen of vernietigen, een verwerking voorlopig of definitief te verbieden, de voor de verwerking verantwoordelijke te waarschuwen of te berispen, of de nationale parlementen of andere politieke instellingen in te schakelen; de voor de verwerking verantwoordelijke opdracht te gelasten aan de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze richtlijn te voldoen, waaronder de in de artikelen 12 tot en met 17 bedoelde rechten, wanneer dergelijke verzoeken in strijd met die bepalingen zijn afgewezen;~~
 - c) ~~de bevoegdheid om in rechte op te treden in geval van inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen, of om die inbreuken onder de aandacht van de gerechtelijke instanties te brengen; de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te gelasten informatie overeenkomstig artikel 10, leden 1 en 2, en de artikelen 11, 28 en 29 te verstrekken;~~

Woensdag 12 maart 2014

- d) erop toe te zien dat de in artikel 26 bedoelde voorafgaande raadplegingen worden nageleefd;
 - e) de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker te waarschuwen of te berispen;
 - f) de rectificatie, wissing of vernietiging van alle gegevens te gelasten indien deze in strijd met de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen verwerkt zijn, en te gelasten dat van dergelijke handelingen mededeling wordt gedaan aan derden aan wie de gegevens verstrekt zijn;
 - g) een tijdelijk of definitief verwerkingsverbod op te leggen;
 - h) gegevensstromen naar een ontvanger in een derde land of naar een internationale organisatie op te schorten;
 - i) nationale parlementen, de regering of andere overheidsinstanties evenals het publiek over dergelijke kwesties te informeren.
2. Elke toezichthoudende autoriteit kan op grond van haar onderzoeksbevoegdheid van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker verlangen dat zij:
- a) toegang krijgt tot alle persoonsgegevens en alle informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar toezichthoudende taken;
 - b) overeenkomstig het nationale recht toegang verlenen tot alle gebouwen en terreinen van de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker, met inbegrip van alle installaties en middelen voor gegevensverwerking, wanneer er een redelijke grond bestaat om aan te nemen dat er in strijd met deze richtlijn een activiteit wordt verricht, onverminderd de voorwaarde dat de rechter toestemming moet verlenen indien dit volgens het nationale recht vereist is.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 43 bepalen de lidstaten dat geen aanvullende geheimhoudingsplichten worden vastgesteld op verzoek van de toezichthoudende autoriteiten.
4. De lidstaten kunnen bepalen dat een aanvullend veiligheidsonderzoek overeenkomstig het nationale recht vereist is voor de toegang tot informatie die als EU CONFIDENTIAL of hoger is gerubriceerd. Indien volgens het recht van de lidstaat van de toezichthoudende autoriteit geen aanvullend veiligheidsonderzoek vereist is, wordt dit door alle andere lidstaten aanvaard.
5. Elke toezichthoudende autoriteit heeft de bevoegdheid om inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen onder de aandacht van de gerechtelijke instanties te brengen en om in rechte op te treden en een vordering in te stellen bij een bevoegde gerechtelijke instantie overeenkomstig artikel 53, lid 2.
6. Elke toezichthoudende autoriteit heeft de bevoegdheid om sancties op te leggen in verband met administratieve overtredingen. [Am. 109]

Artikel 46 bis

Melding van inbreuken

1. De lidstaten bepalen dat de toezichthoudende autoriteiten de richtsnoeren in acht nemen die het Europees Comité voor gegevensbescherming overeenkomstig artikel 66, lid 4 ter van Verordening (EU) .../2014 verstrekt, en effectieve mechanismen invoeren om vertrouwelijke verslaggeving over inbreuken op deze richtlijn te bevorderen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten mechanismen invoeren om vertrouwelijke verslaggeving over inbreuken op deze richtlijn te bevorderen. [Am. 110]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 47

Activiteitenverslag

De lidstaten bepalen dat elke toezichthoudende autoriteit ~~jaarlijks~~ **ten minste elke twee jaar** een verslag over haar activiteiten opstelt. Het verslag wordt ter beschikking gesteld van ~~het publiek, het betreffende parlement,~~ de Commissie en het Europees Comité voor gegevensbescherming. **Het bevat informatie over de mate waarin bevoegde autoriteiten zich binnen hun jurisdictie toegang hebben verschaft tot gegevens in handen van particuliere partijen, ten behoeve van onderzoek naar of vervolging van strafbare feiten.** [Am. 111]

HOOFDSTUK VII

SAMENWERKING

Artikel 48

Wederzijdse bijstand

1. De lidstaten bepalen dat de toezichthoudende autoriteiten elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand verstrekken om deze richtlijn op een conforme manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en maatregelen nemen om effectief met elkaar samen te werken. De wederzijdse bijstand bestrijkt met name verzoeken om informatie en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om voorafgaande raadplegingen, inspecties en onderzoeken te verrichten.

2. De lidstaten bepalen dat een toezichthoudende autoriteit alle passende maatregelen neemt die nodig zijn om het verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit te beantwoorden. **Bij deze maatregelen kan het met name gaan om de toezending van relevante informatie of de handhavingsmaatregelen die zijn genomen om verwerkingen die in strijd met deze richtlijn plaatsvinden, onverwijld en uiterlijk binnen één maand na de ontvangst van het verzoek te doen staken of te verbieden.**

2 bis. Het verzoek om bijstand bevat alle nodige informatie, waaronder het doel van en de redenen voor het verzoek. De uitgewisselde informatie wordt alleen gebruikt voor de aangelegenheid waarvoor om die informatie verzocht is.

2 ter. Een toezichthoudende autoriteit tot wie een verzoek om bijstand is gericht, kan dit verzoek slechts afwijzen, indien:

- a) het niet bevoegd is om het verzoek te behandelen; of**
- b) het verzoek onverenigbaar is met de bepalingen van deze richtlijn.**

3. De toezichthoudende autoriteit waaraan het verzoek is gericht, informeert de verzoekende toezichthoudende autoriteit over de resultaten of, in voorkomend geval, de vooruitgang of de maatregelen die zijn genomen om aan het verzoek van de verzoekende toezichthoudende autoriteit te voldoen.

3 bis. De toezichthoudende autoriteiten verstrekken de door andere toezichthoudende autoriteiten gevraagde informatie elektronisch en op de kortst mogelijke termijn, met gebruikmaking van een standaardformulier.

3 ter. De maatregelen die na een verzoek om wederzijdse bijstand worden genomen, zijn kosteloos. [Am. 112]

Artikel 48 bis

Gezamenlijk optreden

1. De lidstaten bepalen dat de toezichthoudende autoriteiten ter versterking van samenwerking en wederzijdse bijstand, gezamenlijke handhavingsmaatregelen kunnen nemen en andere gezamenlijke activiteiten kunnen uitvoeren, waarbij aangewezen leden of personeel van toezichthoudende autoriteiten van andere lidstaten deelnemen aan activiteiten op het grondgebied van een lidstaat.

Woensdag 12 maart 2014

2. *De lidstaten bepalen dat in gevallen waarin een verwerking betrekking heeft op betrokkenen in een andere lidstaat of andere lidstaten de bevoegde toezichthoudende autoriteit kan worden uitgenodigd deel te nemen aan de gezamenlijke maatregelen. De bevoegde toezichthoudende autoriteit kan de toezichthoudende autoriteit van elk van die lidstaten uitnodigen tot deelname aan de respectieve gezamenlijke maatregelen en in gevallen waarin zichzelf wordt uitgenodigd, beantwoordt zij onverwijld het verzoek van een toezichthoudende autoriteit om daaraan deel te nemen.*

3. *De lidstaten stellen de praktische aspecten van specifieke samenwerkingsmaatregelen vast. [Am. 113]*

Artikel 49

Taken van het Europees Comité voor gegevensbescherming

1. Binnen de werkingssfeer van deze richtlijn voert het Europees Comité voor gegevensbescherming dat bij Verordening (EG)/~~2012~~ **2014** is opgericht, de volgende taken in verband met verwerking uit:

- a) adviseren van de ~~Commissie~~ **instellingen van de Unie** over aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens in de Unie, waaronder alle voorgestelde wijzigingen van deze richtlijn;
- b) onderzoeken van, op verzoek van de Commissie **het Europees Parlement, de Raad** of op eigen initiatief of op dat van één van zijn leden, van alle kwesties in verband met de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en opstellen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken voor de toezichthoudende autoriteiten, teneinde te bevorderen dat deze bepalingen conform worden toegepast, **met inbegrip van de uitoefening van handhavingsbevoegdheden**;
- c) evalueren van de praktische toepassing van de onder b) bedoelde richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken en hierover regelmatig verslag uitbrengen bij de Commissie;
- d) voor de Commissie een advies uitbrengen over het beschermingsniveau in derde landen of internationale organisaties;
- e) bevorderen van samenwerking en effectieve bilaterale en multilaterale uitwisseling van informatie en praktijken tussen de toezichthoudende autoriteiten, **met inbegrip van de coördinatie van gezamenlijke maatregelen en andere gezamenlijke activiteiten, wanneer het daar op verzoek van een of meer toezichthoudende autoriteiten toe besluit**;
- f) bevorderen van gemeenschappelijke opleidingsprogramma's en vergemakkelijken van uitwisselingen van personeelsleden tussen de toezichthoudende autoriteiten, alsook, in voorkomend geval, met de toezichthoudende autoriteiten van derde landen of van internationale organisaties;
- g) bevorderen van de uitwisseling van kennis en documentatie met de toezichthoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming wereldwijd, over onder meer het recht en praktijken op het gebied van gegevensbescherming;

g bis) advies uitbrengen aan de Commissie bij de voorbereiding van gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen uit hoofde van deze richtlijn.

2. Wanneer **het Europees Parlement, de Raad of** de Commissie het Europees Comité voor gegevensbescherming om advies vraagt, kan zij een termijn bepalen waarbinnen het gevraagde advies moet worden uitgebracht, met inachtneming van de spoedeisendheid van de aangelegenheid.

3. Het Europees Comité voor gegevensbescherming zendt zijn adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken toe aan de Commissie en aan het in artikel 57, lid 1, bedoelde comité en maakt deze bekend.

4. De Commissie informeert het Europees Comité voor gegevensbescherming over de maatregelen die zij naar aanleiding van de adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken van het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft genomen. **[Am. 114]**

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK VIII

BEROEP, AANSPRAKELIJKHEID EN SANCTIES

Artikel 50

Recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep of beroep in rechte, bepalen de lidstaten dat iedere betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat, indien hij van mening is dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens niet aan de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen voldoet.
2. De lidstaten bepalen dat alle organen, organisaties of verenigingen ~~die de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel hebben~~ **die handelen in het algemeen belang** en die op geldige wijze volgens het recht van een lidstaat zijn opgericht, het recht hebben namens een of meer betrokkenen een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat, indien zij van mening zijn dat de rechten van betrokkenen uit hoofde van deze richtlijn geschonden zijn als gevolg van de verwerking van persoonsgegevens. ~~De organisatie of vereniging moet daartoe naar behoren door de betrokkene(n) gemachtigd zijn.~~ [Am. 115]
3. De lidstaten bepalen dat alle in lid 2 bedoelde organen, organisaties of verenigingen, onafhankelijk van een klacht van een betrokkene, het recht hebben een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit in een lidstaat, indien zij van mening zijn dat er een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden.

Artikel 51

Recht een beroep in rechte in te stellen tegen een toezichthoudende autoriteit

1. De lidstaten bepalen dat ~~er een~~ **iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon het** recht ~~bestaat heeft~~ een beroep in rechte in te stellen tegen de besluiten van een toezichthoudende autoriteit **die hem betreffen**.
2. **De lidstaten bepalen dat** iedere betrokkene ~~heeft~~ het recht **heeft** een beroep in rechte in te stellen teneinde de toezichthoudende autoriteit te verplichten aan een klacht gevolg te geven, wanneer er geen besluit is genomen dat nodig is voor de bescherming van zijn rechten of wanneer de toezichthoudende autoriteit hem of haar niet overeenkomstig artikel 45, lid 1, onder b), binnen drie maanden in kennis heeft gesteld van de voortgang van de behandeling van de klacht of van het resultaat daarvan.
3. De lidstaten bepalen dat een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld bij de gerechtelijke instanties van de lidstaat waar de toezichthoudende autoriteit gevestigd is.

3 bis. De lidstaten zien erop toe dat de definitieve beslissingen van de gerechtelijke instanties in de zin van dit artikel ten uitvoer worden gelegd. [Am. 116]

Artikel 52

Recht een beroep in rechte in te stellen tegen een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep, waaronder het recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, bepalen de lidstaten dat iedere natuurlijke persoon het recht heeft een beroep in rechte in te stellen, indien hij van mening is dat zijn rechten uit hoofde van krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen geschonden zijn als gevolg van een verwerking van zijn persoonsgegevens die niet aan die bepalingen voldoet.

1 bis. De lidstaten zien erop toe dat de definitieve beslissingen van de gerechtelijke instanties in de zin van dit artikel ten uitvoer worden gelegd. [Am. 117]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 53

Gemeenschappelijke voorschriften voor beroepen in rechte

1. De lidstaten bepalen dat alle in artikel 50, lid 2, bedoelde organen, organisaties of verenigingen het recht hebben de in de artikelen 51, en 52 **en 54** bedoelde rechten ~~namens uit te oefenen indien zij daartoe door één of meer betrokkenen uit te oefenen zijn gemachtigd.~~ [Am. 118]
2. **De lidstaten bepalen dat** elke toezichthoudende autoriteit ~~heeft~~ het recht **heeft** in rechte op te treden en een vordering in te stellen bij een gerechtelijke instantie om de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen te doen naleven of om de conformiteit van de bescherming van persoonsgegevens in de Unie te garanderen. [Am. 119]
3. De lidstaten zien erop toe dat hun nationale recht voorziet in rechtsgedingen waarbij snel maatregelen kunnen worden getroffen, met inbegrip van voorlopige maatregelen, om de vermeende inbreuk te doen eindigen en om te verhinderen dat de betrokken belangen verder worden geschaad.

Artikel 54

Aansprakelijkheid en het recht op vergoeding

1. De lidstaten bepalen dat eenieder die schade, **waaronder immateriële schade**, heeft geleden ten gevolge van een onrechtmatige verwerking of van een daad die onverenigbaar is met de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen het recht heeft van de voor de verwerking verantwoordelijke vergoeding van de geleden schade te ~~verkrijgen~~ **vorderen**. [Am. 120]
2. Wanneer meer dan één voor de verwerking verantwoordelijke of verwerker bij de verwerking betrokken is, zijn alle voor de verwerking verantwoordelijken en verwerkers hoofdelijk gehouden tot volledige vergoeding van de schade.
3. De voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker kan geheel of gedeeltelijk worden ontheven van deze aansprakelijkheid, indien hij of zij bewijst dat de schade hem niet kan worden toegerekend.

Artikel 55

Sancties

De lidstaten stellen de sanctieregeling vast die van toepassing is op schendingen van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en treffen alle maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat deze ten uitvoer wordt gelegd. De vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Hoofdstuk VIII bis**Doorgifte van persoonsgegevens aan derden**

Artikel 55 bis

Doorgifte van persoonsgegevens aan andere autoriteiten of particuliere instanties in de Unie

1. **De lidstaten zorgen ervoor dat de voor de verwerking verantwoordelijke of de in zijn opdracht handelende verwerker geen persoonsgegevens doorgeeft aan natuurlijke personen of rechtspersonen die niet onderworpen zijn aan de bepalingen van deze richtlijn, tenzij:**
 - a) **de doorgifte in overeenstemming is met het recht van de Unie of het recht van de lidstaat; alsmede**
 - b) **de ontvanger gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie; alsmede**
 - c) **geen gerechtvaardigde specifieke belangen van de betrokkene zich tegen doorgifte verzetten; alsmede**

Woensdag 12 maart 2014

d) *de doorgifte in een specifiek geval voor de voor de verwerking verantwoordelijke noodzakelijk is voor:*

i) *de uitvoering van zijn rechtmatig toegewezen taak; of*

ii) *het voorkomen van een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid; of*

iii) *het voorkomen van ernstige schending van de rechten van personen.*

2. *De voor de verwerking verantwoordelijke informeert de ontvanger over het doel waarvoor de persoonsgegevens uitsluitend verwerkt mogen worden.*

3. *De voor de verwerking verantwoordelijke informeert de toezichthoudende autoriteit over deze doorgiften.*

4. *De voor de verwerking verantwoordelijke informeert de ontvanger over beperkingen voor de verwerking en ziet erop toe dat deze beperkingen in acht worden genomen. [Am. 121]*

HOOFDSTUK IX

GEDELEGEERDE HANDELINGEN EN UITVOERINGSHANDELINGEN

Artikel 56

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel vastgestelde voorwaarden.

2. De in **artikel 25 bis, lid 7**, artikel 28, lid 5, **artikel 34, lid 3, en artikel 34, lid 5**, bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt **aan** de Commissie toegekend voor ~~een onbepaalde periode vanaf~~ **tijd met ingang van** de datum waarop deze richtlijn in werking treedt.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in **artikel 25 bis, lid 7**, artikel 28, lid 5, **artikel 34, lid 3, en artikel 34, lid 5**, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking maakt een einde aan de delegatie van de bevoegdheden die in het besluit worden vermeld. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling vaststelt, stelt zij het Europees Parlement en de Raad daarvan gelijktijdig in kennis.

5. Een overeenkomstig **artikel 25 bis, lid 7**, artikel 28, lid 5, **artikel 34, lid 3, en artikel 34, lid 5**, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van ~~twee~~ **zes** maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad daartegen daartegen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van ~~de die~~ **die** termijn ~~van twee maanden~~ de Commissie hebben medegedeeld daartegen geen bezwaar te zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met ~~twee zes~~ **zes** maanden verlengd. [Am. 122]

Artikel 56 bis

Uiterste termijn voor de vaststelling van gedelegeerde handelingen

De Commissie stelt uiterlijk [zes maanden vóór de in artikel 62, lid 1, genoemde datum] de gedelegeerde handelingen als bedoeld in artikel 25 bis, lid 7, en artikel 28, lid 5, vast. De Commissie kan de uiterste termijn als bedoeld in dit lid met zes maanden verlengen. [Am. 123]

Artikel 57

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Woensdag 12 maart 2014

~~3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011, in samenhang met artikel 5 van die verordening, van toepassing. [Am. 124]~~

HOOFDSTUK X SLOTBEPALINGEN

Artikel 58 Intrekkingen

1. Kaderbesluit 2008/977/JBZ wordt ingetrokken.
2. Verwijzingen naar het in lid 1 bedoelde ingetrokken kaderbesluit gelden als verwijzingen naar deze richtlijn.

Artikel 59

Verhouding met reeds vastgestelde besluiten van de Unie inzake justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking

De specifieke bepalingen ter bescherming van persoonsgegevens in verband met de verwerking van die gegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, die zijn opgenomen in besluiten van de Unie die voorafgaand aan de vaststelling van deze richtlijn zijn vastgesteld en die de verwerking van persoonsgegevens tussen lidstaten onderling en de toegang van door de lidstaten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte en onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallende informatiesystemen regelen, blijven ongewijzigd.

Artikel 60

Verhouding met reeds gesloten internationale overeenkomsten inzake justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking

De internationale overeenkomsten die door de lidstaten voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze richtlijn zijn gesloten, worden indien nodig binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn gewijzigd.

Artikel 61

Evaluatie

1. De Commissie evalueert, **na het Europees Comité voor gegevensbescherming om een advies te hebben verzocht**, de toepassing **en de tenuitvoerlegging** van deze richtlijn. **De coördinatie van de Commissie vindt in nauwe samenwerking met de lidstaten plaats en omvat aangekondigde en onaangekondigde bezoeken. Het Europees Parlement en de Raad worden gedurende het hele proces op de hoogte gehouden en krijgen toegang tot de relevante documenten.**

2. De Commissie ~~gaat herzien~~ **herziet** binnen ~~drie twee~~ **twee** jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn ~~na of de andere besluiten die de Europese Unie in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen heeft vastgesteld, en met name de in artikel 59 bedoelde door de Unie vastgestelde besluiten, aan deze richtlijn moeten worden aangepast en dient in voorkomend geval de nodige passende voorstellen in om deze besluiten te wijzigen teneinde een~~ **conforme aanpak consistente en uniforme rechtsregels met betrekking tot de verwerking van de bescherming van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, binnen de werkingssfeer van deze richtlijn te waarborgen.**

2 bis. De Commissie dient binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn een passend voorstel in voor de herziening van het rechtskader dat van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de Unie met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, teneinde consistente en uniforme rechtsregels met betrekking tot het grondrecht op de bescherming van persoonsgegevens in de Unie te waarborgen.

Woensdag 12 maart 2014

3. De Commissie brengt op gezette tijden verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie en de toetsing van deze richtlijn overeenkomstig lid 1. Het eerste verslag wordt uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn ingediend. De volgende verslagen worden om de vier jaar ingediend. De Commissie dient indien nodig passende voorstellen in om deze richtlijn te wijzigen en de andere rechtsinstrumenten aan te passen. Het verslag wordt openbaar gemaakt. [Am. 125]

Artikel 62

Tenuitvoerlegging

1. De lidstaten dienen uiterlijk op ... (*) de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Zij passen die bepalingen toe vanaf ... (*).

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van nationaal recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 63

Inwerkingtreding en toepassing

Deze richtlijn treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 64

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

(*) Twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0220

Tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over de tenuitvoerlegging van de wetgeving op het gebied van het gemeenschappelijk Europees luchtruim (herschikking) (COM(2013)0410 — C7-0171/2013 — 2013/0186(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: herschikking)

(2017/C 378/60)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0410),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 100, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0171/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het gemotiveerde advies dat in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid is uitgebracht door het Maltese parlement, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 december 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 28 november 2001 over een systematischer gebruik van de herschikking van besluiten ⁽²⁾,
 - gezien de brief van 28 november 2013 van de Commissie juridische zaken aan de Commissie vervoer en toerisme overeenkomstig artikel 87, lid 3, van zijn Reglement,
 - gezien de artikelen 87 en 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0095/2014),
- A. overwegende dat het betreffende voorstel volgens de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, geen andere materiële wijzigingen bevat dan die welke als zodanig zijn aangegeven in het voorstel, en dat met betrekking tot de codificatie van de ongewijzigde bepalingen van de vorige besluiten samen met die materiële wijzigingen, het voorstel een eenvoudige codificatie van de bestaande teksten inhoudt, zonder enige wijziging van de inhoud;
1. neemt het hierna uiteengezette standpunt in eerste lezing aan met inachtneming van de aanbevelingen van de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ Nog niet in het Publicatieblad bekendgemaakt.

⁽²⁾ PB C 77 van 28.3.2002, blz. 1.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TC1-COD(2013)0186**Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad inzake de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim (herschikking)**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 100, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EG) nr. 549/2004 van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim („de kaderverordening”) ⁽³⁾, Verordening (EG) nr. 550/2004 van 10 maart 2004 betreffende de verlening van luchtvaartnavigatiediensten in het gemeenschappelijk Europees luchtruim („de luchtvaartnavigatiedienstenverordening”) ⁽⁴⁾, Verordening (EG) nr. 551/2004 van 10 maart 2004 betreffende de organisatie en het gebruik van het gemeenschappelijk Europees luchtruim („de luchtruimverordening”) ⁽⁵⁾ en Verordening (EG) nr. 552/2004 van 10 maart 2004 betreffende de interoperabiliteit van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer („de interoperabiliteitsverordening”) ⁽⁶⁾ zijn grondig gewijzigd. Aangezien nieuwe wijzigingen nodig zijn, dient ter wille van de duidelijkheid tot herschikking te worden overgegaan.
- (2) ~~De verwezenlijking van het gemeenschappelijke vervoersbeleid vergt een efficiënt luchtvervoerssysteem dat een veilige en reguliere uitvoering van luchtvervoersdiensten mogelijk maakt, waardoor het vrije verkeer van goederen, personen en diensten wordt bevorderd. [Am. 1]~~
- (3) Met de goedkeuring door het Europees Parlement en de Raad van het eerste pakket wetgeving betreffende het gemeenschappelijk Europees luchtruim, namelijk Verordening (EG) nr. 549/2004, Verordening (EG) nr. 550/2004, Verordening (EG) nr. 551/2004 van en Verordening (EG) nr. 552/2004 is een solide rechtsgrondslag gelegd voor een naadloos, interoperabel en veilig systeem voor luchtverkeersbeheer (Air Traffic Management — ATM). De vaststelling van het tweede pakket, namelijk Verordening (EG) nr. 1070/2009, heeft het initiatief voor het gemeenschappelijk Europees luchtruim verder versterkt door de invoering van de concepten „prestatieregeling” en „netwerkbeheerder”, teneinde de prestaties van het Europees systeem voor luchtverkeersbeheer te verbeteren.
- (4) In artikel 1 van het in 1944 te Chicago ondertekende Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart erkennen de verdragsluitende staten dat „elke staat de volledige en uitsluitende soevereiniteit heeft over het luchtruim boven zijn grondgebied”. De lidstaten van de Unie oefenen in het kader van die soevereiniteit hun publieke bevoegdheden uit bij het verlenen van luchtverkeersleidingsdiensten, conform de geldende internationale verdragen.

⁽¹⁾ Nog niet in het Publicatieblad bekendgemaakt.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽³⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 10.

⁽⁵⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 20.

⁽⁶⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 26.

Woensdag 12 maart 2014

- (5) Om het gemeenschappelijke vervoersbeleid ten uitvoer te kunnen leggen, is een efficiënt systeem voor luchtvervoer nodig dat het mogelijk maakt de luchtvervoersdiensten op veilige, regelmatige en duurzame wijze uit te voeren, de capaciteit te optimaliseren en het vrije verkeer van goederen, personen en diensten te vergemakkelijken.
- (5 bis) **Om te voorkomen dat de verwachte toename van het luchtverkeer tot congestie van het Europese luchtruim leidt of deze vergroot, met alle kosten van dien op economisch, milieu- en veiligheidsgebied, moet een einde worden gemaakt aan de versnippering van dit luchtruim en moet aldus deze verordening zo snel mogelijk ten uitvoer worden gelegd.** [Am. 2]
- (5 ter) **De uitvoering van het gemeenschappelijk Europees luchtruim zou een positieve rol moeten spelen op het gebied van groei, werkgelegenheid en concurrentievermogen in Europa, met name door de vraag naar hooggekwalficeerde banen te stimuleren.** [Am. 3]
- (6) Bij de gelijktijdige inspanningen gericht op het aanscherpen van de normen inzake luchtvervoersveiligheid en op het verbeteren van de totale prestatie van het luchtverkeersbeheer en de luchtvaartnavigatiediensten voor het algemene luchtvervoer in Europa, dient rekening te worden gehouden met de menselijke factor. Vandaar dat **er, naast de lidstaten de invoering van zogenaamde „just culture”-beginselen, ook relevante prestatie-indicatoren dienen te overwegen worden opgenomen in de prestatieregeling van de wetgeving inzake het gemeenschappelijk Europees luchtruim.** [Am. 4]
- (7) De lidstaten hebben een algemene verklaring betreffende militaire vraagstukken in verband met het gemeenschappelijk Europees luchtruim aangenomen⁽¹⁾. Volgens deze verklaring moeten de lidstaten de civiel-militaire samenwerking versterken en, indien en voorzover dat door alle betrokken lidstaten noodzakelijk wordt geacht, de samenwerking tussen hun strijdkrachten in alle aangelegenheden op het gebied van luchtverkeersbeheer bevorderen **om het flexibele gebruik van het luchtruim te bevorderen.** [Am. 5]
- (8) Het nemen van besluiten met betrekking tot de inhoud en de reikwijdte of de uitvoering van militaire operaties en trainingen behoort niet tot de bevoegdheid die overeenkomstig artikel 100, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Unie is verleend.
- (9) De lidstaten hebben, zij het elk in verschillende mate, hun nationale verleners van luchtvaartnavigatiediensten gereorganiseerd door hen een grotere mate van autonomie en meer vrijheid te schenken om diensten te verlenen. Het is noodzakelijk ervoor te zorgen dat er een goed functionerende gemeenschappelijke markt bestaat voor die diensten die kunnen worden verleend onder marktvoorwaarden en dat voldaan is aan de minimumeisen uit hoofde van het openbaar belang voor die diensten die als natuurlijke monopolies worden beschouwd onder de huidige technologische omstandigheden.
- (10) Om te garanderen dat het toezicht op de dienstverlening in heel Europa op correcte ~~en~~ consequente **en onafhankelijke** wijze plaatsvindt, moeten de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** de garantie op voldoende onafhankelijkheid ~~en de nodige~~ middelen krijgen, **zowel op financieel vlak als op het vlak van personeel.** Deze onafhankelijkheid mag deze instanties er niet van weerhouden hun taken binnen een administratief kader uit te oefenen. [Am. 6]
- (11) De nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** spelen een belangrijke rol bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim ~~en~~. De Commissie ~~moet~~ **en het Europees luchtvaartagentschap (EAA) moeten** bijgevolg hun onderlinge samenwerking vergemakkelijken om hen op die manier in staat te stellen beste praktijken uit te wisselen en een gemeenschappelijke aanpak te ontwikkelen, onder meer door verhoogde samenwerking op regionaal niveau, **door te zorgen voor een platform voor dergelijke uitwisselingen.** Deze samenwerking moet op regelmatige basis gebeuren. [Am. 7]
- (12) **Met het oog op de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim moeten de** sociale partners ~~moeten beter~~ worden geïnformeerd en geraadpleegd over alle maatregelen die belangrijke sociale gevolgen hebben. Ook moet op het niveau van de Unie het comité voor de sectoriële dialoog, opgericht bij Besluit 98/500/EG⁽²⁾, worden geraadpleegd. [Am. 8]
- (13) De verlening van communicatie-, navigatie- en surveillancediensten en van meteorologische diensten, **diensten voor het inrichten van het luchtruim en** luchtvaartinlichtingendiensten, ~~dient te samen met diensten die gegevens formateren en aan het algemeen luchtvaartverkeer verstrekken, kan~~ worden georganiseerd onder marktvoorwaarden, met inachtneming van de bijzondere kenmerken van deze diensten, ~~en onder handhaving van, terwijl~~ een hoog veiligheidsniveau **zeker wordt gesteld en de klimaat effecten worden verminderd.** [Am. 9]

⁽¹⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 9.⁽²⁾ PB L 225 van 12.8.1998, blz. 27.

Woensdag 12 maart 2014

- (14) Bij de verlening van gelijkwaardige luchtvaartnavigatiediensten mag geen onderscheid worden gemaakt tussen luchtruimgebruikers.
- (15) De gemeenschappelijke projecten, die bedoeld zijn om luchtruimgebruikers en/of verleners van luchtvaartnavigatiediensten te helpen bij het verbeteren van de gemeenschappelijke infrastructuur voor luchtvaartnavigatie, het verlenen van luchtvaartnavigatiediensten en het gebruik van het luchtruim, en met name projecten die nodig kunnen zijn voor de tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer, zoals bekrachtigd bij Besluit 2009/320/EG ⁽¹⁾ van de Raad, overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad, mogen geen afbreuk doen aan reeds bestaande projecten met soortgelijke doelstellingen waartoe door één of meerdere lidstaten is besloten. De bepalingen betreffende de financiering van de uitvoering van de gemeenschappelijke projecten mogen niet vooruitlopen op de manier waarop deze gemeenschappelijke projecten worden opgezet. De Commissie mag voorstellen indienen om financiering, zoals financiering in het kader van ~~trans-Europese netwerken~~ **de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen, Horizon 2020** of financiering afkomstig van de Europese Investeringsbank, aan te wenden om gemeenschappelijke projecten te ondersteunen, met name om de uitvoering van het SESAR-programma te bespoedigen, binnen het meerjarig financieel kader. Onverminderd de toegang tot die financiering, moeten de lidstaten zelf kunnen beslissen hoe ze de inkomsten uit de veiling van de emissierechten voor de luchtvaart uit hoofde van de regeling voor emissiehandel gebruiken en mogen ze zelf bepalen of een deel van dergelijke inkomsten wordt aangewend om gemeenschappelijke projecten te financieren op het niveau van functionele luchtruimblokken. **Voor zover mogelijk moet er in algemene projecten naar worden gestreefd dat er in elke lidstaat een reeks interoperabele basiscapaciteiten beschikbaar is.** [Am. 10]
- (15 bis) **Tenzij er specifieke mechanismen worden opgezet, kunnen investeringen voor projecten in de lucht en op de grond die betrekking hebben op het masterplan inzake luchtverkeersbeheer op ongecontroleerde wijze plaatsvinden, waardoor het effectief toepassen van SESAR-technologieën vertraging kan oplopen.** [Am. 11]
- (16) Het concept van een netwerkbeheerder speelt een centrale rol in de verbetering van de prestaties van het luchtverkeersbeheer op netwerkniveau omdat het ervoor zorgt dat bepaalde diensten, die het beste op netwerkniveau worden verleend, inderdaad op dat niveau worden verleend. Om luchtvaartcrisissen gemakkelijker te kunnen beheersen, wordt de coördinatie van de ~~crisismaatregelen~~ **te nemen maatregelen om deze te voorkomen en erop te reageren**, toevertrouwd aan de netwerkbeheerder. **Het is in dit verband de verantwoordelijkheid van de Commissie om te waarborgen dat er geen belangenconflict ontstaat tussen de verlening van gecentraliseerde diensten en de rol van het prestatiebeoordelingsorgaan.** [Am. 12]
- (17) De Commissie is ervan overtuigd dat veilig en efficiënt gebruik van het luchtruim alleen mogelijk is via nauwe samenwerking tussen civiele en militaire luchtruimgebruikers, hoofdzakelijk op basis van het concept van flexibele luchtruimgebruik en effectieve civiel-militaire samenwerking, zoals tot stand gebracht door de ICAO. Zij benadrukt dat het belangrijk is de samenwerking tussen civiele en militaire luchtruimgebruikers te verbeteren **om het flexibele gebruik van het luchtruim te bevorderen.** [Am. 13]
- (18) De nauwkeurigheid van de informatie over de status van het luchtruim en over specifieke luchtverkeerssituaties en de tijdige verspreiding van deze informatie onder civiele en militaire luchtverkeersleiders heeft een direct effect op de veiligheid en efficiëntie van de activiteiten **en moet de voorspelbaarheid ervan verbeteren.** Tijdige toegang tot actuele informatie over de status van het luchtruim is van essentieel belang voor alle partijen die profijt willen trekken van luchtruimstructuren die ter beschikking worden gesteld als zij hun vliegplannen indienen of opnieuw indienen. [Am. 14]
- (19) Het aanbieden van moderne, volledige, kwalitatieve en tijdige luchtvaartinlichtingen heeft een grote impact op de veiligheid en het vergemakkelijken van toegang tot het luchtruim van de Unie en op het vrije verkeer binnen dat luchtruim. Vertrekkende van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer moet de Unie het initiatief nemen om deze sector, in samenwerking met de netwerkbeheerder, te moderniseren en te garanderen dat de gebruikers deze gegevens kunnen raadplegen via één openbaar toegangspunt, met een moderne, gebruikersvriendelijke en gevalideerde geïntegreerde briefing.

⁽¹⁾ PB L 95 van 9.4.2009, blz. 41.

Woensdag 12 maart 2014

- (20) Om rekening te houden met de wijzigingen die zijn aangebracht in Verordeningen (EG) nr. 1108/2009 en (EG) nr. 1070/2009 moet, overeenkomstig artikel 65 bis van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van de burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart⁽¹⁾, de inhoud van deze verordening in overeenstemming worden gebracht met die van Verordening (EG) nr. 216/2008.
- (21) Bovendien moeten de technische bijzonderheden van Verordeningen (EG) nr. 549/2004, (EG) nr. 550/2004, (EG) nr. 551/2004 en (EG) nr. 552/2004, die in 2004 en 2009 zijn overeengekomen, worden geactualiseerd en moeten technische wijzigingen worden aangebracht om rekening te houden met de vooruitgang.
- (22) ~~De geografische werkingssfeer van deze verordening, namelijk de NAT-regio van de ICAO, moet worden gewijzigd om rekening te houden met de bestaande en geplande dienstverleningsregelingen en met de noodzaak om te zorgen voor samenhang bij de toepassing van de regels op de verleners van luchtvaartnavigatiediensten en luchtruimgebruikers die actief zijn in dat gebied. [Am. 15]~~
- (23) Gezien de rol van de netwerkbeheerder als operationele organisatie en de lopende hervorming van Eurocontrol, moet de netwerkbeheerder verder worden ontwikkeld tot een sectorgeleid partnerschap.
- (24) Het concept van functionele luchtruimblokken, dat ontworpen is om de samenwerking tussen verleners van luchtvaartnavigatiediensten te versterken, is een belangrijk instrument om de prestaties van het Europese luchtverkeersbeheersysteem te verbeteren. Om dit instrument ~~verder uit te bouwen, aan te vullen~~ moeten **verleners van luchtvaartnavigatiediensten vrijelijk aan prestatiegerichte sectoriële partnerschappen kunnen deelnemen, die** de functionele luchtruimblokken ~~meer prestatiegericht worden gemaakt, op basis van sectoriële partnerschappen, en moet de sector een grotere vrijheid krijgen om de blokken te wijzigen teneinde de prestatiedoelen te bereiken en, indien mogelijk, overtreffen~~ **kunnen overlappen.** [Am. 16]
- (25) De functionele luchtruimblokken moeten op flexibele wijze functioneren. Ze moeten dienstverleners in heel Europa samenbrengen, zodat ze profijt kunnen trekken van elkaars sterke punten. Deze flexibiliteit moet het mogelijk maken om synergieën tussen dienstverleners tot stand te brengen, ongeacht hun geografische locatie of nationaliteit, en — in het streven naar prestatieverbeteringen — om variabele dienstverleningsformaten te gebruiken.
- (26) Om de klantgerichtheid van verleners van luchtvaartnavigatiediensten te versterken en luchtruimgebruikers sterker te laten wegen op de besluiten die op hen van toepassing zijn, moeten de belanghebbenden effectiever worden geraadpleegd ~~en betrokken~~ bij belangrijke operationele beslissingen van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten. [Am. 17]
- (27) De prestatieregeling is een belangrijk instrument voor de economische regulering van het luchtverkeersbeheer; de kwaliteit en onafhankelijkheid van de besluiten in het kader van deze regeling moeten dan ook worden behouden en waar mogelijk versterkt.
- (28) Om rekening te kunnen houden met technische of operationele ontwikkelingen moet de bevoegdheid om besluiten vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden gedelegeerd; zij kan deze bevoegdheid met name uitoefenen door bijlagen te wijzigen of door de bepalingen inzake netwerkbeheer en de prestatieregeling aan te vullen, **door de entiteit te selecteren die verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer (uitrolbeheerder) en de verantwoordelijkheden hiervan te definiëren.** De inhoud en strekking van elke delegatie wordt nader omschreven in de desbetreffende artikelen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen ervoor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad. [Am. 18]
- (29) Als de Commissie de lijst van onder het netwerkbeheer vallende diensten uitbreidt, dient zij de belanghebbenden uit de sector **en de sociale partners** te raadplegen. [Am. 19]
- (30) Om uniforme voorwaarden voor de tenuitvoerlegging van deze verordening te garanderen, met name wat betreft de uitoefening van de bevoegdheden van de nationale instanties **luchtvaartautoriteiten**, de verlening van ondersteunende diensten op exclusieve basis door een dienstverlener of groepen dienstverleners, corrigerende maatregelen om de overeenstemming met EU-wijde en bijbehorende lokale prestatiedoelen te waarborgen, de

⁽¹⁾ PB L 79 van 19.3.2008, blz. 1.

Woensdag 12 maart 2014

toetsing van de naleving van het heffingenstelsel, het beheer en de vaststelling van gemeenschappelijke projecten voor netwerkgerelateerde functies, de functionele luchtruimblokken, de voorwaarden voor de betrokkenheid van belanghebbenden bij belangrijke operationele beslissingen van verleners van luchtvaartnavigatiediensten, de toegang tot en bescherming van gegevens, elektronische luchtvaartinlichtingen en de technologische ontwikkeling en interoperabiliteit van het luchtverkeersbeheer, moeten uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie worden verleend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren ⁽¹⁾. [Am. 20]

- (31) Wat betreft de uitvoeringsbesluiten die krachtens deze verordening worden vastgesteld, moet overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 gebruik worden gemaakt van algemene uitvoeringsbesluiten.
- (32) Voor de vaststelling van uitvoeringsbesluiten van individuele strekking moet de raadplegingsprocedure worden gebruikt.
- (33) De sancties die de lidstaten vaststellen voor de overtredingen van deze verordening door gebruikers van het luchtruim en dienstverleners dienen doeltreffend en proportioneel te zijn en een ontmoedigende werking te hebben.
- (34) ***In voorkomend geval dient*** de aankoop van dergelijke diensten ~~dient~~, al naargelang van toepassing, plaats te vinden overeenkomstig Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten ⁽²⁾ en Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten ⁽³⁾. Voorts dient ook rekening te worden gehouden met de richtsnoeren die zijn uiteengezet in Interpretatieve mededeling van de Commissie over de Gemeenschapswetgeving die van toepassing is op het plaatsen van opdrachten die niet of slechts gedeeltelijk onder de richtlijnen inzake overheidsopdrachten vallen ⁽⁴⁾, voor zover van toepassing. [Am. 21]
- (35) ~~De ministeriële verklaring over~~ ***Op 2 december 1987 hebben het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk in Londen regelingen getroffen voor nauwere samenwerking inzake het gebruik van*** de luchthaven van Gibraltar, die in Cordoba op 18 september 2006 (de „ministeriële in de vorm van een gezamenlijke verklaring”) tijdens de eerste ministersbijeenkomst van het Forum voor dialoog over Gibraltar werd overeengekomen, ~~vervangt de gemeenschappelijke verklaring over het vliegveld die in Londen op 2 december 1987 werd opgesteld, en volledige naleving van die verklaring wordt geacht volledige naleving van de verklaring van 1987 te zijn.~~ ***van de ministers van Buitenlandse Zaken van beide landen. De regelingen zijn nog niet toegepast.*** [Am. 22]
- (36) ~~Deze verordening is in de context van en krachtens de ministeriële verklaring in al zijn onderdelen van toepassing op de luchthaven van Gibraltar. Onverminderd deze ministeriële verklaring zijn de toepassing op de luchthaven van Gibraltar en alle maatregelen in verband met de implementatie van die verklaring volledig in overeenstemming met de verklaring en alle bepalingen daarvan.~~ [Am. 23]
- (37) Aangezien de doelstelling van deze verordening, te weten de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim, wegens het transnationale karakter ervan niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve beter op het niveau van de Unie tot stand kan worden gebracht, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken,

⁽¹⁾ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 134 van 30.4.2004, blz. 114.

⁽³⁾ PB L 134 van 30.4.2004, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C 179 van 1.8.2006, blz. 2.

Woensdag 12 maart 2014

HEBBER DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en werkingssfeer

1. In deze verordening zijn regels vastgesteld voor de totstandbrenging en goede werking van het gemeenschappelijk Europees luchtruim, om de huidige veiligheidsnormen voor luchtvervoer aan te scherpen, bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van het luchtvervoerssysteem, **bijvoorbeeld door de klimaateffecten te verminderen**, en de algemene prestaties van het systeem voor luchtverkeersbeveiligings- en luchtvaartnavigatiediensten voor het algemene luchtverkeer in Europa te verbeteren, teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van alle luchtruimgebruikers. Het gemeenschappelijk Europees luchtruim omvat een samenhangend pan-Europees netwerk van routes **dat, afhankelijk van specifieke regelingen met de buurlanden, ook derde landen omvat**, een luchtruim dat op geïntegreerde wijze kan worden geëxploiteerd, netwerkbeheer en luchtverkeersbeheerssystemen die alleen gebaseerd zijn op veiligheid, efficiëntie en interoperabiliteit, ten behoeve van alle luchtruimgebruikers. [Am. 24]

2. De toepassing van deze verordening laat de soevereiniteit van de lidstaten over hun luchtruim onverlet, alsmede de behoeften van de lidstaten inzake openbare orde, openbare veiligheid en defensieaangelegenheden, zoals vermeld in artikel 35. Deze verordening heeft geen betrekking op militaire operaties en trainingen.

3. De toepassing van deze verordening laat de rechten en plichten van de lidstaten die voortvloeien uit het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart van 1944 (het „Verdrag van Chicago”) onverlet. In deze context heeft deze verordening tot doel om, op de gebieden waarop ze van toepassing is, de lidstaten te helpen bij het nakomen van hun verplichtingen op grond van het Verdrag van Chicago, door een basis te verschaffen voor een gemeenschappelijke interpretatie en een uniforme uitvoering van de bepalingen daarvan, en door ervoor te zorgen dat die bepalingen in deze verordening en de uitvoeringsvoorschriften naar behoren in aanmerking worden genomen.

4. Deze verordening is van toepassing op het luchtruim in de EUR-, ~~AFL- en NAT-regio~~ **en AFL-regio's** van ICAO waar lidstaten verantwoordelijk zijn voor de verlening van luchtverkeersdiensten overeenkomstig deze verordening. De lidstaten kunnen deze verordening ook toepassen op het luchtruim dat in andere ICAO-gebieden onder hun verantwoordelijkheid valt, mits zij de Commissie en de overige lidstaten daarvan in kennis stellen. [Am. 25]

5. De toepassing van deze verordening op de luchthaven van Gibraltar laat de respectieve rechtsopvattingen van het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk ~~van Groot-Brittannië en Noord-Ierland~~ **betreffende het geschil de polemiek** inzake de soevereiniteit over het grondgebied waarop de luchthaven ~~is gelegen is~~, onverlet. [Am. 26]

5 bis. De toepassing van deze verordening op de luchthaven van Gibraltar wordt opgeschort totdat de regelingen van de gezamenlijke verklaring van de ministers van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk van 2 december 1987 van toepassing worden. De regeringen van het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk zullen de Raad van die datum in kennis stellen. [Am. 27]

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

1. „luchtverkeersleidingsdienst”: een dienst die wordt verricht teneinde:

a) botsingen te voorkomen

— tussen luchtvaartuigen en

Woensdag 12 maart 2014

- tussen luchtvaartuigen en hindernissen op dat deel van het luchtvaartterrein dat is bedoeld voor het opstijgen, landen en taxiën met luchtvaartuigen, en
- b) een geordende luchtverkeersstroom tot stand te brengen en te handhaven;
2. „plaatselijke verkeersleiding”: luchtverkeersleidingsdienst voor luchtvaartterreinverkeer;
 3. „luchtvaartinlichtingendienst”: een binnen het vastgestelde bestreken gebied opgerichte dienst die verantwoordelijk is voor het verstrekken van luchtvaartinlichtingen en gegevens die nodig zijn voor de veiligheid, regelmaat en efficiency van luchtvaartnavigatie;
 4. „luchtvaartnavigatiediensten”: luchtverkeersleidingsdiensten; communicatie-, navigatie- en surveillancediensten; meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie, en luchtvaartinlichtingendiensten;
 5. „verleners van luchtvaartnavigatiediensten”: de openbare of particuliere entiteiten die luchtvaartnavigatiediensten voor het algemene luchtverkeer verlenen;
 6. „luchtruimblok”: een deel van het luchtruim met vastgestelde afmetingen, in ruimte en tijd, waarbinnen luchtvaartnavigatiediensten worden verleend;
 7. „luchtruimbeheer”: een plannings dienst met als belangrijkste doel een maximale benutting van het beschikbare luchtruim door dynamische time-sharing en, bij gelegenheid, opsplitsing van het luchtruim tussen verschillende categorieën luchtruimgebruikers op basis van kortetermijnbehoeften **en een strategische functie die samenhangt met de inrichting van het luchtruim; [Am. 28]**
 8. „luchtruimgebruikers”: exploitanten van luchtvaartuigen die als algemeen luchtverkeer opereren;
 9. „regeling van luchtverkeersstromen”: een dienst die tot doel heeft bij te dragen tot een veilige, ordelijke en vlotte doorstroming van het luchtverkeer door ervoor te zorgen dat de luchtverkeersleidingscapaciteit optimaal wordt benut en dat het verkeersvolume verenigbaar is met de door de betrokken luchtverkeersdienstverleners verklaarde capaciteit;
 10. „luchtverkeersbeheer”: de verzameling van diensten in de lucht en op de grond (luchtverkeersdiensten, luchtruimbeheer en de regeling van de luchtverkeersstromen) die nodig zijn om de veiligheid en de doeltreffendheid van de vliegtuigbewegingen in alle fasen te waarborgen;
 11. „luchtverkeersdiensten”: vluchtinlichtingendiensten, alarmeringsdiensten, adviesdiensten voor het luchtverkeer en luchtverkeersleiding (algemene luchtverkeersleiding, naderingsluchtverkeersleiding en plaatselijke luchtverkeersleiding);
 12. „algemene luchtverkeersleiding”: luchtverkeersleiding voor gecontroleerde vluchten in een ~~luchtruimblok~~ **controlegebied [Am. 29];**
 13. „naderingsluchtverkeersleiding”: luchtverkeersleiding voor aankomende of vertrekkende gecontroleerde vluchten;
 14. „masterplan inzake luchtverkeersbeheer”: het plan dat wordt goedgekeurd bij Besluit 2009/320/EG van de Raad ⁽¹⁾, overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad van 27 februari 2007 betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ PB L 95 van 9.4.2009, blz. 41.

⁽²⁾ PB L 64 van 2.3.2007, blz. 1.

Woensdag 12 maart 2014

15. „luchtvaartcrisis”: omstandigheden waarin de capaciteit van het luchtruim abnormaal is beperkt ten gevolge van bijzonder slechte weersomstandigheden of de onbeschikbaarheid van grote delen van het luchtruim wegens natuurlijke **medische, veiligheidsgerelateerde, militaire** of politieke redenen; [Am. 30]
16. „pakket van diensten”: twee of meer ~~luchtvaarnavigatiediensten~~ **diensten die worden verleend door dezelfde entiteit** [Am. 31];
17. „certificaat”: door **het Europees Luchtvaartagentschap (EAA) of door** een nationale ~~toezichhoudende instantie~~ **luchtvaartinstantie** overeenkomstig het nationale **relevant** recht afgegeven document, ongeacht de vorm, waarmee wordt bevestigd dat een verleners van luchtvaarnavigatiediensten voldoet aan de eisen voor het ~~verlenen~~ **uitvoeren** van een specifieke ~~dienst~~ **activiteit**; [Am. 32]
18. „communicatiediensten”: vaste en mobiele diensten ten behoeve van de luchtvaart voor grond-grond-, lucht-grond- en lucht-lucht-communicatie voor luchtverkeersleidingsdoeleinden;
- 18 bis. **„Europees luchtverkeersbeheersysteem”: een pan-Europees netwerk van systemen en onderdelen, alsook de stappenplannen voor de essentiële operationele en technologische wijzigingen die in het masterplan voor luchtverkeersbeheer zijn omschreven, waardoor het mogelijk is te zorgen voor volledig interoperabele luchtvaarnavigatiediensten in de Unie, met inbegrip van de interfaces aan de grenzen met derde landen, met als doel de verwezenlijking van de door deze verordening vastgestelde prestatiedoelstellingen;** [Am. 33]
19. „onderdelen”: materiële objecten, zoals apparatuur, en immateriële objecten, zoals programmatuur, waarvan de interoperabiliteit van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer afhangt;
- 19 bis. **„uitrolbeheerder”: een groep operationele belanghebbenden die door middel van een oproep tot het indienen van voorstellen door de Commissie is geselecteerd, en verantwoordelijk is voor het beheerniveau van het uitrolproces van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer** [Am. 35]
20. „verklaring”: met betrekking tot luchtverkeersbeheer/luchtvaarnavigatie betekent dit elke schriftelijke verklaring
- over de conformiteit of geschiktheid voor gebruik van systemen en onderdelen die is afgegeven door een organisatie die betrokken is bij het ontwerp, de vervaardiging en het onderhoud van systemen en onderdelen voor luchtverkeersbeheer/luchtvaarnavigatie
 - over de overeenstemming van in gebruik te nemen diensten of systemen met de toepasselijke eisen, die door een dienstverlener is afgegeven
 - over de bekwaamheid en middelen om zich te kwijten van de verantwoordelijkheden die gepaard gaan bepaalde vluchtinlichtingendiensten;
21. „flexibel gebruik van het luchtruim”: een concept van luchtruimbeheer dat in het gebied van de European Civil Aviation Conference wordt toegepast op basis van het door de Europese organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart (Eurocontrol) uitgegeven „Airspace Management Handbook for the application of the Concept of the Flexible Use of Airspace” (Handboek voor de toepassing van het concept „flexibel gebruik van het luchtruim” in het luchtruimbeheer) ⁽¹⁾;
22. „vluchtinlichtingendienst”: een dienst die adviezen en informatie verstrekt die nuttig zijn voor de veilige en doeltreffende uitvoering van vluchten;
23. „waarschuwingdienst”: een dienst die bij de verantwoordelijke organisaties melding maakt van luchtvaartuigen in nood die bijstand behoeven en dergelijke organisaties op verzoek bijstand verstrekt;

⁽¹⁾ Eurocontrol is opgericht bij het International Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart van 13 december 1960, als gewijzigd bij het protocol van 12 februari 1981 en herzien bij het protocol van 27 juni 1997.

Woensdag 12 maart 2014

24. „functioneel luchtruimblok”: een, ~~ongeacht de staatsgrenzen, op operationele behoeften gebaseerd~~ luchtruimblok waarbinnen de luchtvaartnavigatiediensten en aanverwante functies op prestatiegerichte en optimale wijze worden verleend, ~~met het oogmerk in ieder functioneel luchtruimblok~~ **ongeacht de staatsgrenzen, door middel van** versterkte samenwerking tussen de verleners van luchtvaartnavigatiediensten of, indien van toepassing, een geïntegreerde dienstverlener ~~in te voeren~~; [Am. 36]
25. „algemeen luchtverkeer”: alle bewegingen van burgerluchtvaartuigen, alsmede alle bewegingen van staatsluchtvaartuigen (met inbegrip van militaire, douane- en politieluchtvaartuigen), voorzover deze bewegingen worden uitgevoerd in overeenstemming met de procedures van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (de ICAO), zoals opgericht bij het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart uit 1944;
- 25 bis. **„menselijke factor”: de omstandigheden op sociaal, cultureel en personeelsgebied in de sector luchtverkeersbeheer;** [Am. 37]
26. „interoperabiliteit”: een geheel van functionele, technische en operationele eigenschappen die worden vereist van de systemen en onderdelen van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer en van de procedures voor de werking van het netwerk, teneinde de veilige, naadloze en efficiënte werking van het netwerk te verzekeren. Interoperabiliteit wordt bereikt door er zorg voor te dragen dat de systemen en onderdelen voldoen aan de essentiële eisen;
27. „meteorologische diensten”: de faciliteiten en diensten die luchtvaartuigen voorzien van weersvoorspellingen, instructies en waarnemingen, alsmede andere door lidstaten aangeleverde meteorologische informatie en gegevens voor gebruik in de luchtvaart;
28. „navigatiediensten”: de faciliteiten en diensten die luchtvaartuigen voorzien van informatie op het gebied van positionering en timing;
29. „operationele gegevens”: informatie over alle vluchtfasen, die nodig is voor het nemen van operationele beslissingen door verleners van luchtvaartnavigatiediensten, luchtruimgebruikers, exploitanten van luchthavens en andere betrokken actoren;
30. „ingebruikname”: eerste operationele gebruik na de initiële installatie of upgrade van een systeem;
31. „routenetwerk”: een netwerk van gespecificeerde routes voor de afhandeling van de verkeersstromen van het algemene luchtverkeer, nodig voor het **op de meest efficiënte manier** verlenen van luchtverkeersleidingsdiensten; [Am. 38]
32. „surveillancediensten”: de faciliteiten en diensten voor het bepalen van de respectieve posities van luchtvaartuigen waarmee voor een veilige separatie wordt gezorgd;
33. „systeem”: het geheel van op de grond gestationeerde ~~en en/of~~ zich in de lucht bevindende onderdelen ~~alsmede en/of~~ in de ruimte gestationeerde apparatuur, dat ondersteuning geeft aan luchtvaartnavigatiediensten voor alle vluchtfasen; [Am. 39]
34. „upgrade”: elke wijziging in de operationele kenmerken van een systeem;
35. „grensoverschrijdende diensten”: iedere situatie waarin luchtvaartnavigatiediensten worden verleend in een lidstaat door een dienstverlener die in een andere lidstaat is gecertificeerd;;
36. „nationale toezichthoudende instantie **luchtvaartautoriteit**”: ~~het nationale~~ **een nationaal** orgaan ~~of de nationale organen~~ waaraan een lidstaat de toezichttaken overeenkomstig in deze verordening heeft toevertrouwd ~~en de nationale bevoegde autoriteiten waaraan de in artikel 8 ter van en in Verordening (EG) nr. 216/2008 vermelde taken zijn~~ **bedoelde toezichtstaken heeft** toevertrouwd **en die erkend is door het EAA;** [Am. 40]

Woensdag 12 maart 2014

37. „ondersteunende diensten”: ~~andere luchtvaartnavigatiediensten dan luchtverkeersdiensten~~ **communicatie-, navigatie- en surveillancediensten, meteorologische diensten en luchtvaartinlichtingendiensten** en andere diensten en activiteiten die verband houden met de verlening van luchtvaartnavigatiediensten en deze ondersteunen; [Am. 41]
38. „lokale prestatiedoelen”: prestatiedoelen die door de lidstaten zijn vastgesteld op lokaal niveau, met name het niveau van een functioneel luchtruimblok, een lidstaat, een heffingszone of een luchthaven;
- 38 bis. „sectorieel partnerschap”: **samenwerkingsregelingen op grond van een overeenkomst die is gesloten om het luchtverkeersbeheer te verbeteren tussen verschillende verleners van luchtvaartnavigatiediensten, met inbegrip van de netwerkbeheerder, luchtruimgebruikers, luchthavens of andere vergelijkbare marktdeelnemers**; [Am. 42]
- 38 ter. „geïntegreerd operationeel luchtruim”: **het gecontroleerde luchtruim met vastgestelde afmetingen dat het Europese luchtruim en, afhankelijk van passende regelingen, het luchtruim van buurlanden omvat, waar gebruik wordt gemaakt van een dynamische toewijzingsstructuur en time-sharing, controlemiddelen die zorgen voor betere prestaties, volledig interoperabele luchtvaartnavigatiediensten en gecombineerde oplossingen om te komen tot een optimaal, voorspelbaar en veilig gebruik van het luchtruim met het oog op de verwezenlijking van het gemeenschappelijk Europees luchtruim**; [Am. 43]
- 38 quater. „lokale prestatieplannen”: **plannen die door één of meerdere nationale luchtvaartautoriteiten zijn vastgesteld op lokaal niveau, met name op het niveau van een functioneel luchtruimblok, op regionaal niveau of op nationaal niveau**; [Am. 44]
- 38 quinquies. „gekwalficeerde entiteit”: **een orgaan waaraan het Agentschap of een nationale luchtvaartautoriteit, onder hun respectieve beheer en verantwoordelijkheid, het verrichten van specifieke toezichthoudende of certificeringstaken kunnen toevertrouwen**; [Am. 45]

HOOFDSTUK II

NATIONALE INSTANTIES

Artikel 3

Nationale toezichthoudende instanties **luchtvaartautoriteiten** [Am. 46]

- De lidstaten gaan, gezamenlijk of afzonderlijk, over tot aanwijzing of instelling van ~~één of meer organen~~ **een orgaan** als hun nationale toezichthoudende instantie **luchtvaartautoriteit**, belast met de taken welke krachtens deze verordening **en Verordening (EG) nr. 216/2008** aan een dergelijke instantie toekomen. [Am. 47]
- De nationale toezichthoudende instanties **luchtvaartautoriteiten** moeten juridisch gescheiden en onafhankelijk zijn ~~van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten~~, met name wat hun organisatie, hiërarchie en besluitvorming betreft, **en met inbegrip van afzonderlijke jaarlijkse begrotingstoewijzingen, van alle bedrijven, organisaties, particuliere of publieke entiteiten of personeelsleden die vallen binnen het toepassingsgebied van deze verordening en artikel 1 van Verordening (EG) nr. 216/2008 of die een belang hebben in de activiteiten van dergelijke dienstverleners entiteiten**. [Am. 48]
- Onverminderd lid 2 kunnen de nationale toezichthoudende instanties **luchtvaartautoriteiten**, voor wat hun werking betreft, worden toegevoegd aan andere regelgevende organen en/of veiligheidsinstanties. [Am. 49]
- De nationale toezichthoudende instanties ~~die~~ **luchtvaartautoriteiten zorgen voor naleving van de bepalingen van dit artikel** op de datum van inwerkingtreding van deze verordening, ~~niet juridisch gescheiden zijn van alle verleners van luchtvaartnavigatiediensten of particuliere of publieke entiteiten die een belang hebben in de activiteiten van dergelijke dienstverleners, zoals bepaald in lid 2, moeten uiterlijk~~ **of ten laatste** op 1 januari ~~2017~~ **2020** aan deze eis voldoen. [Am. 50]

Woensdag 12 maart 2014

5. De nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** oefenen hun bevoegdheden op onpartijdige, onafhankelijke en transparante wijze uit. Ze worden met name zodanig georganiseerd, van personeel voorzien en gefinancierd dat ze hun bevoegdheden op die wijze kunnen uitoefenen. [Am. 51]

6. Het personeel van de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** [Am. 52]

a) wordt in dienst genomen op basis van duidelijke en transparante regels **en criteria** die hun onafhankelijkheid waarborgen; ~~De personen die bevoegd zijn voor strategische beslissingen worden aangesteld door het nationale kabinet of de ministerraad of door een andere overheidsinstantie die de verleners van luchtvaartnavigatiediensten niet rechtstreeks controleert en er ook niet rechtstreeks voordeel uit haalt;~~ [Am. 53]

b) wordt geselecteerd via een transparante procedure, op basis van hun specifieke kwalificaties, inclusief passende bekwaamheden en relevante ervaring; ~~onder meer op het gebied van auditing, luchtvaartnavigatiediensten en systemen;~~

(b bis) wordt niet gedetacheerd door verleners van luchtvaartnavigatiediensten of bedrijven die onder het toezicht van nationale toezichhoudende instanties vallen; [Am. 55]

c) handelt onafhankelijk, ~~met name van alle belangen die verband houden met verleners van luchtvaartnavigatiediensten,~~ en vraagt noch aanvaardt instructies van overheidsinstanties of andere publieke of private entiteiten bij de uitoefening van de functies van de nationale ~~toezichhoudende instantie~~ **luchtvaartautoriteit, onverminderd de nauwe samenwerking met andere relevante nationale autoriteiten;** [Am. 56]

d) de personen die bevoegd zijn voor het nemen van strategische beslissingen leggen jaarlijks een verbintenisverklaring en een verklaring omtrent hun belangen af, waarin alle directe en indirecte belangen zijn vermeld die kunnen worden geacht afbreuk te doen aan hun onafhankelijkheid en die van invloed kunnen zijn op de uitoefening van hun functies; en

e) de personen die **meer dan zes maanden** bevoegd zijn **geweest** voor strategische beslissingen, audits of andere functies die rechtstreeks verband houden met het toezicht op de prestatiedoelen van verleners van luchtvaartnavigatiediensten mogen na hun termijn bij de nationale ~~toezichhoudende instantie gedurende minstens een jaar~~ **luchtvaartautoriteit** niet in dienst treden bij of verantwoordelijkheden opnemen bij een van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten, **gedurende een periode van:** [Am. 57]

(i) ten minste 12 maanden voor personeel in leidinggevende functies; [Am. 58]

(ii) ten minste zes maanden voor personeel in niet-leidinggevende functies; [Am. 59]

(e bis) het topmanagement van de instantie wordt voor een vastgestelde termijn van tussen de drie en zeven jaar aangesteld, met eenmalig de mogelijkheid tot verlenging, en zijn leden kunnen tijdens deze termijn alleen worden ontheven van hun functie indien zij niet meer voldoen aan de in dit lid gestelde voorwaarden of zich volgens nationaal recht schuldig hebben gemaakt aan wangedrag. [Am. 60]

7. De lidstaten zien erop toe dat de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** over de noodzakelijke middelen en capaciteiten beschikken om de hun overeenkomstig deze verordening toevertrouwde taken tijdig en doelmatig uit te voeren. De nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** zijn volledig bevoegd voor de indienstname en het beheer van hun personeel, op basis van hun eigen financiële middelen, die onder meer afkomstig zijn van de routeheffingen; deze heffingen moeten in verhouding staan tot de taken die de instanties overeenkomstig artikel 4 moeten vervullen. [Am. 61]

8. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de namen en adressen van de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** en van eventuele wijzigingen daarvan, alsook van de maatregelen die zijn genomen om aan dit artikel te voldoen. [Am. 62]

Woensdag 12 maart 2014

9. De Commissie stelt gedetailleerde regels op waarin de procedures voor indienstname en selectie zijn uiteengezet, met het oog op de toepassing van lid 6, onder a) en b). Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure **en deze specificeren:**

a) **het door het tot aanstelling bevoegde gezag van bedrijven, organisaties, particuliere of publieke entiteiten of personeelsleden die vallen binnen het toepassingsgebied van artikel 1 van Verordening (EG) nr. 216/2008 of die een belang hebben in de activiteiten van dergelijke entiteiten vereiste niveau van scheiding, met het oog op het bewaren van het evenwicht tussen het vermijden van belangenconflicten en bestuurlijke efficiëntie;** [Am. 64]

b) **de relevante vereiste technische vakbekwaamheid van de bij de audits betrokken personeelsleden.** [Am. 65]

Artikel 4

Taken van de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** [Am. 66]

1. De ~~in artikel 3 genoemde nationale toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** worden **met name** belast met de volgende taken: [Am. 67]

a) zorgen voor toezicht op de toepassing van deze verordening **en van Verordening (EG) nr. 216/2008**, met name met betrekking tot de veilige en efficiënte dienstuitvoering door verleners van luchtvaartnavigatiediensten die diensten verlenen met betrekking tot het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid valt van de lidstaat die de betrokken instantie heeft aangewezen of ingesteld; [Am. 68]

b) ~~certificaten afgeven aan verleners van luchtvaartnavigatiediensten overeenkomstig artikel 8 ter~~ **de volledige of gedeeltelijke uitvoering of delegatie van de in de artikelen 8 ter, 8 quater en 10 van Verordening (EG) nr. 216/2008 en de uitvoering van het toezicht houden op de naleving van de voorwaarden waaronder ze zijn afgegeven toepassing van deze verordening, met name met betrekking tot de veilige en efficiënte dienstuitvoering door verleners van luchtvaartnavigatiediensten die diensten verlenen met betrekking tot het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid valt van de lidstaten;** [Am. 69]

e) ~~bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen, goedkeuringen en certificaten afgeven aan verleners van luchtvaartnavigatiediensten overeenkomstig artikel 8 ter van Verordening (EG) nr. 216/2008 en toezicht houden op de naleving van de voorwaarden waaronder ze zijn afgegeven;~~ [Am. 70]

d) prestatieplannen opstellen en toezicht houden op de tenuitvoerlegging ervan overeenkomstig artikel 11;

e) toezicht houden op de tenuitvoerlegging van het heffingenstelsel overeenkomstig de artikelen 12 en 13, **waaronder de in artikel 13, lid 7, bedoelde bepalingen over verlening van kruissubsidies** [Am. 71];

f) de voorwaarden voor toegang tot operationele gegevens goedkeuren overeenkomstig artikel 22; en

g) toezicht houden op verklaringen en op de ingebruikname van systemen.

(g bis) **jaarlijks verslag uitbrengen over haar activiteiten en de uitvoering van haar taken aan de betrokken autoriteiten van de lidstaten, het EAA en de Commissie. Het verslag bevat de genomen maatregelen en behaalde resultaten voor elk van de in dit artikel genoemde taken.** [Am. 72]

2. Elke nationale ~~toezichhoudende instantie~~ **luchtvaartautoriteit** organiseert passende inspecties en onderzoeken om na te gaan of aan de eisen van deze verordening is voldaan. De betrokken verlener van luchtvaartnavigatiediensten verleent hieraan zijn medewerking **en de betrokken lidstaat biedt alle benodigde ondersteuning om de effectiviteit van het toezicht op de naleving te waarborgen.** [Am. 73]

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 5

Samenwerking tussen nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** [Am. 74]

1. De nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** wisselen informatie uit over hun werkzaamheden, beginselen, praktijken en procedures voor besluitvorming en de tenuitvoerlegging van de wetgeving van de Unie. Zij werken samen met het doel hun besluitvorming in de hele Unie te coördineren. ~~De nationale toezichhoudende instanties~~ **Voor dit doel nemen zij deel aan en werken zij samen in** een netwerk dat regelmatig **en ten minste eenmaal per jaar** bijeenkomt. De Commissie en het Luchtvaartagentschap van de Europese Unie (hierna „het EAA”) zijn lid van dit netwerk, coördineren en ondersteunen de werkzaamheden ervan en doen aanbevelingen aan het netwerk, voor zover passend. De Commissie en het EAA faciliteren de actieve samenwerking van de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** en zorgen voor de uitwisseling van personeel tussen de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ op basis van een deskundigenpool die overeenkomstig artikel 17, lid 2, onder f), van Verordening (EG) nr. 216/2008 door het EAA wordt opgericht **luchtvaartautoriteiten**.

Dit netwerk kan onder meer:

- a) gestroomlijnde methodologieën en richtsnoeren opstellen en verspreiden voor de tenuitvoerlegging van de in artikel 4 bedoelde toezichhoudende taken;*
- b) ondersteuning bieden aan individuele nationale luchtvaartautoriteiten inzake regelgevingskwesties;*
- c) de Commissie en het EAA adviezen verstrekken over het opstellen van regelgeving en certificering;*
- d) adviezen, richtsnoeren en aanbevelingen verstrekken over het faciliteren van grensoverschrijdende dienstverlening;*
- e) gezamenlijke oplossingen uitwerken om te worden uitgevoerd in twee of meer lidstaten met het oog op het bereiken van de doelstellingen van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer of het Verdrag van Chicago. [Am. 75]*

Met inachtneming van de regels inzake gegevensbescherming van artikel 22 van deze verordening en Verordening (EG) nr. 45/2001, ~~ondersteunt~~ **zorgt** de Commissie **voor een platform voor** de uitwisseling van ~~in alinea een en twee van dit lid vermelde~~ **de** informatie tussen de leden van het netwerk, eventueel met elektronische middelen, waarbij de vertrouwelijkheid van bedrijfsgegevens van ~~verleners van luchtvaarnavigatiediensten~~ **betrokken bedrijven, organisaties of entiteiten** moet worden gerespecteerd. [Am. 76]

2. De ~~toezichhoudende instanties~~ **nationale luchtvaartautoriteiten** werken nauw samen, onder meer via werkafspraken, om elkaar wederzijdse bijstand te verlenen bij hun toezichtstaken, klachtenbehandeling en onderzoeken. [Am. 77]

3. Voor functionele luchtruimblokken ~~die zich uitstrekken over het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid van meer dan één lidstaat valt~~, sluiten de betrokken lidstaten een overeenkomst inzake het bij ~~dit~~ artikel 4 voorgeschreven toezicht op de verleners van luchtvaarnavigatiediensten die diensten verlenen met betrekking tot die functionele luchtruimblokken. Teneinde die overeenkomst ten uitvoer te leggen stellen de betrokken nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** een plan op waarin de voorwaarden voor hun samenwerking zijn vermeld. [Am. 78]

4. Nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** werken onderling nauw samen om een adequaat toezicht te waarborgen op de verleners van luchtvaarnavigatiediensten die in het bezit zijn van een geldig certificaat van een lidstaat en die ook diensten verlenen met betrekking tot het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid van een andere lidstaat valt. Deze samenwerking omvat ook regelingen voor de behandeling van gevallen waarin niet voldaan wordt aan deze verordening en aan de geldende gemeenschappelijke eisen die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 8 ter, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008. [Am. 79]

5. In het geval van de levering van luchtvaarnavigatiediensten in een deel van het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid van een andere lidstaat valt, omvatten de in de leden 2, 3 en 4 vermelde regelingen een overeenkomst over de wederzijdse erkenning van de toezichtstaken zoals bedoeld in artikel 4, leden 1 en 2, en van de resultaten van deze taken. Deze wederzijdse erkenning geldt ook wanneer regelingen voor erkenning tussen nationale toezichhoudende instanties zijn gemaakt voor het certificeringsproces van dienstverleners. [Am. 80]

Woensdag 12 maart 2014

6. Nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** kunnen, indien dit op grond van het nationale recht is toegestaan, met het oog op regionale samenwerking ook regelingen overeenkomen betreffende de verdeling van de verantwoordelijkheden voor toezichtstaken. **[Am. 81]**

Artikel 6

Gekwalificeerde entiteiten

1. ~~Het EAA en de nationale toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** kunnen besluiten de ~~in artikel 4, lid 2, bedoelde inspecties en onderzoeken~~ **inspecties, onderzoeken en andere hen overeenkomstig deze verordening toevertrouwde taken** volledig of ten dele te delegeren aan gekwalificeerde entiteiten die aan de in bijlage I genoemde eisen voldoen. **[Am. 82]**

2. Een dergelijke ~~door een nationale toezichhoudende instantie verleende~~ delegatie is binnen de Unie geldig gedurende een periode van drie jaar die kan worden hernieuwd. ~~Het EAA en de nationale toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** kunnen elke gekwalificeerde entiteit die in de Unie is gevestigd met de uitvoering van deze inspecties en onderzoeken belasten. **[Am. 83]**

3. ~~Lidstaten~~ **Het EAA en de nationale luchtvaartautoriteiten** stellen de Commissie, ~~het EAA en de andere lidstaten en,~~ in **voorkomend geval, het EAA in** kennis van de gekwalificeerde entiteiten waaraan zij taken hebben gedelegeerd overeenkomstig lid 1, waarbij zij voor elke entiteit het gebied aangeven waarvoor deze verantwoordelijk is alsmede de identificatienummers en alle wijzigingen daarvan. De Commissie maakt de lijst van deze gekwalificeerde entiteiten met hun respectieve identificatienummers en de onder hun verantwoordelijkheid vallende gebieden bekend in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en draagt zorg voor het bijhouden van deze lijst. **[Am. 84]**

4. Indien een gekwalificeerde entiteit niet meer voldoet aan de eisen van bijlage I, trekken ~~lidstaten~~ **het EAA en de nationale luchtvaartautoriteiten** de delegatie van die entiteit in. De entiteit brengt de Commissie ~~het EAA en de overige lidstaten~~ daarvan onverwijld op de hoogte. **[Am. 85]**

5. Organen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn aangewezen als aangemelde instanties overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 552/2004 worden met het oog op de toepassing van dit artikel als gekwalificeerde entiteiten beschouwd.

Artikel 7

Raadpleging van de belanghebbende partijen

1. De nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten**, handelend in overeenstemming met hun nationale wetgeving, zetten raadplegingsmechanismen op om belanghebbende partijen, waaronder belangenorganisaties van beroepspersoneel, op passende wijze te betrekken bij de realisering van het gemeenschappelijk Europees luchtruim voor wat de uitvoering van hun taken betreft. **[Am. 86]**

2. Tot de belanghebbende partijen kunnen behoren:

- verleners van luchtvaarnavigatiediensten,
- luchthavenexploitanten,
- relevante luchtruimgebruikers of relevante groepen luchtruimgebruikers,
- militaire autoriteiten,
- de industrie,
- belangenorganisaties van beroepspersoneel.

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK III DIENSTVERLENING

Artikel 8

Certificering van de verleners van luchtvaarnavigatiediensten

1. De verlening van alle luchtvaarnavigatiediensten in de Unie wordt gecertificeerd of maakt het voorwerp uit van een verklaring aan de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** of het EAA overeenkomstig artikel 8 ter van Verordening (EG) nr. 216/2008. [Am. 87]
2. In het kader van het certificeringsproces moeten de aanvragers ook kunnen aantonen dat zij over voldoende financiële draagkracht beschikken en gedekt zijn door een aansprakelijkheidsverzekering, voor zover dit niet gegarandeerd is door de desbetreffende lidstaat.
3. De certificaten zorgen voor niet-discriminerende toegang tot diensten voor gebruikers van het luchtruim, met speciale aandacht voor de veiligheid. Aan certificering zijn alleen de voorwaarden van bijlage II verbonden .
4. Verleners van luchtvaarnavigatiediensten, wanneer hen een certificaat wordt afgegeven, krijgen de mogelijkheid om hun diensten aan te bieden aan ~~lidstaten~~ **iedere lidstaat**, andere verleners van luchtvaarnavigatiediensten, lucht-ruimtegebruikers en luchthavens in de Unie ~~Voor ondersteunende diensten is dit alleen mogelijk als artikel 10, lid 2, wordt nageleefd en aangrenzende derde landen, in voorkomend geval, binnen een functioneel luchtruimblok, afhankelijk van onderlinge overeenstemming tussen de relevante partijen.~~ [Am. 88]

Artikel 9

Aanwijzing van verleners van luchtverkeersdiensten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat in het luchtruim dat onder hun verantwoordelijkheid valt binnen bepaalde luchtruimblokken op exclusieve basis luchtverkeersdiensten worden verleend. Daartoe wijzen de lidstaten een verlener van luchtverkeersdiensten aan die in het bezit is van een binnen de Unie geldig certificaat of geldige verklaring .
2. Bij het verlenen van grensoverschrijdende diensten zorgen de lidstaten ervoor dat de naleving van dit artikel en artikel 18, lid 3, niet wordt belemmerd door hun nationale wetgevingstelsel dat voorschrijft dat een verlener van luchtverkeersdiensten die diensten aanbiedt in het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid van die lidstaat valt aan een van de volgende voorwaarden moet voldoen:
 - a) rechtstreeks of via meerderheidsaandeelhouderschap eigendom zijn van die lidstaat of onderdanen daarvan;
 - b) zijn hoofdvestiging of geregistreerd kantoor op het grondgebied van die lidstaat hebben;
 - c) alleen faciliteiten in die lidstaat gebruiken.
3. Lidstaten definiëren de rechten en plichten waaraan de aangewezen verleners van luchtverkeersdiensten moeten voldoen. Deze plichten kunnen voorwaarden bevatten voor het tijdig verstrekken van relevante informatie, waarmee alle bewegingen van luchtvaartuigen in het onder hun verantwoordelijkheid vallende luchtruim kunnen worden geïdentificeerd.
4. De lidstaten hebben de bevoegdheid om zelf een verlener van luchtverkeersdiensten te kiezen, mits deze gecertificeerd is of een verklaring heeft ingediend overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 .
5. Voor functionele luchtruimblokken die overeenkomstig artikel 16 zijn vastgesteld ~~en die zich uitstrekken over het luchtruim dat onder de verantwoordelijkheid van meer dan één lidstaat valt~~, wijzen de betrokken lidstaten, overeenkomstig lid 1 van dit artikel, gezamenlijk en minstens één maand voor de implementatie van het luchtruimblok één of meer verleners van luchtverkeersdiensten aan. [Am. 89]
6. De lidstaten stellen de Commissie en de overige lidstaten onmiddellijk in kennis van alle in het kader van dit artikel genomen besluiten over de aanwijzing van verleners van luchtverkeersdiensten in specifieke luchtruimblokken binnen het luchtruim dat onder hun verantwoordelijkheid valt.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 10

Het verlenen van ondersteunende diensten

1. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om te garanderen dat ~~verleners van ondersteunende diensten, er, overeenkomstig dit artikel, geen wettelijke belemmeringen voor de verleners van ondersteunende diensten zijn die het hun onmogelijk maken om~~ binnen de Unie met elkaar ~~kunnen~~ **te** concurreren op basis van gelijke, niet-discriminerende en transparante voorwaarden.

~~Aan de in dit artikel uiteengezette eis moet uiterlijk op 1 januari 2020 zijn voldaan.~~

2. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om te garanderen dat ~~wanneer de verlening~~ **verleners** van luchtverkeersdiensten ~~gescheiden is van de verlening van~~ **luchtvaartnavigatiediensten hun zakelijke plannen opstellen, zij bij verschillende verleners van** ondersteunende diensten. ~~Een van de eisen om deze scheiding te garanderen, is dat luchtverkeersdiensten en ondersteunende diensten door verschillende ondernemingen moeten worden verleend. om een aanbidding verzoeken, teneinde de financieel en kwalitatief gunstigste dienstverlener te kunnen kiezen. Het in artikel 11, lid 2, bedoelde prestatiebeoordelingsorgaan houdt bij de beoordeling van de prestatieplannen toezicht op de naleving van de bepalingen van dit lid.~~

3. Bij de keuze van ~~de een externe~~ verlener van ondersteunende diensten ~~houdt worden de bepalingen van Richtlijn 2004/18/EG nageleefd. Met name kosten- en energie-efficiëntie, de algemene kwaliteit van de diensten, interoperabiliteit, de veiligheid van de diensten alsook de transparantie van de aankoopprocedure zijn bindende selectiecriteria voor de~~ entiteit die deze diensten aankoopt. ~~met name rekening met kostenefficiëntie en de algemene kwaliteit en veiligheid van de diensten.~~

4. Een verlener van ondersteunende diensten mag alleen worden gekozen om diensten te verlenen in het luchtruim van een lidstaat als:

- a) hij gecertificeerd is overeenkomstig artikel 8 ter van Verordening (EG) nr. 216/2008;
- b) zijn hoofdvestiging zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt;
- c) lidstaten en/of ingezetenen van lidstaten voor meer dan 50 % eigenaar zijn van de dienstverlener en er daadwerkelijk controle over uitoefenen, hetzij direct, hetzij via een of meer tussenbedrijven, tenzij anders is bepaald in een overeenkomst met een derde land waarbij de Unie partij is; en
- d) de dienstverlener voldoet aan de nationale eisen inzake beveiliging en defensie.

5. De netwerkbeheerder mag diensten ter ondersteuning van de werking van het Europees netwerk voor luchtverkeersbeheer op gecentraliseerde wijze verlenen door deze diensten toe te voegen aan die welke vermeld zijn in artikel 17, lid 2, overeenkomstig artikel 17, lid 3. Deze diensten mogen ook op exclusieve basis worden verleend door een verlener van luchtvaartnavigatiediensten of groepen verleners van luchtvaartnavigatiediensten, met name de diensten die verband houden met de infrastructuur voor luchtverkeersbeheer. De Commissie specificeert de voorwaarden voor de selectie van dienstverleners of groepen dienstverleners, op basis van hun capaciteit en vermogen om de diensten op onpartijdige en kosteneffectieve te verlenen, en stelt een algemene beoordeling op van de geraamde kosten en baten van de gecentraliseerde verlening van de ondersteunende diensten. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure. De Commissie stelt dienstverleners of groepen dienstverleners aan overeenkomstig deze uitvoeringshandelingen.

5 bis. *De Commissie stelt gedetailleerde en uitgebreide regels vast voor de selectieprocedures voor de onder dit artikel vallende diensten. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, vermelde onderzoeksprocedure.*

5 ter. *De Commissie voert een uitgebreide studie uit naar de gevolgen voor de werkzaamheden, de economie, de veiligheid en de maatschappij van de invoering van marktbeginsselen bij de verlening van ondersteunende diensten, en dient deze studie voor 1 januari 2016 in bij het Europees Parlement en de Raad. In deze studie wordt rekening gehouden met de tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer en de effecten van SESAR-technologieën op de sector voor ondersteunende diensten. [Am. 90]*

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 11

Prestatieregeling

1. Om de prestaties van luchtvaartnavigatiediensten en netwerk diensten in het gemeenschappelijk Europees luchtruim te verbeteren, wordt een prestatieregeling vastgesteld voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerk diensten . Die zal bestaan uit:

- a) prestatiedoelen voor de gehele Unie en bijbehorende lokale prestatiedoelen voor de prestatiekerngebieden veiligheid, milieu, capaciteit en kostenefficiëntie **overeenkomstig de in het masterplan inzake luchtvaartverkeersbeheer opgenomen, voor een volledige referentieperiode vastgestelde doelstellingen op hoog niveau; [Am. 91]**
- b) ~~nationale plannen of plannen voor functionele luchtruimblokken~~ **lokale prestatieplannen**, inclusief prestatiedoelen, die de naleving van de prestatiedoelen voor de gehele Unie en de bijbehorende lokale prestatiedoelen waarborgen; en alsmede **[Am. 92]**
- c) periodieke beoordeling, monitoring en benchmarking van de prestaties van luchtvaartnavigatiediensten en netwerk diensten .

2. De Commissie wijst een onafhankelijk, onpartijdig en bevoegd orgaan aan als „prestatiebeoordelingsorgaan”. **Het prestatiebeoordelingsorgaan wordt opgericht als een Europese economische toezichthouder onder toezicht van de Commissie, met ingang van 1 juli 2015.** De rol van ~~dit orgaan~~ **het prestatiebeoordelingsorgaan** is de Commissie, in coördinatie met de nationale toezichthoudende instanties **luchtvaartautoriteiten** bij te staan en de nationale ~~toezichthoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** op verzoek bij te staan bij de tenuitvoerlegging van de in lid 1 vermelde prestatieregeling, **en hier toezicht op te houden. Het prestatiebeoordelingsorgaan is functioneel en juridisch gescheiden van alle dienstverleners, zowel op nationaal als op pan-Europees niveau..** Het EAA, **de netwerkbeheerder**, Eurocontrol of een andere bevoegde entiteit kunnen technische bijstand verlenen aan het prestatiebeoordelingsorgaan. **[Am. 93]**

3. De in lid 1, onder b), bedoelde ~~nationale plannen of plannen voor functionele luchtruimblokken~~ **lokale prestatieplannen** worden opgesteld door de nationale ~~toezichthoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** en door de lidsta(a)t(en) vastgesteld. Deze plannen omvatten bindende lokale doelen en een adequate, door de lidsta(a)t(en) vastgestelde stimuleringsregeling. Bij het opstellen van de plannen vindt overleg plaats met de **Commissie, het prestatiebeoordelingsorgaan**, verleners van luchtvaartnavigatiediensten, vertegenwoordigers van luchtruimgebruikers en eventueel lucht-havenexploitanten en luchthavencoördinatoren. **[Am. 94]**

4. De mate waarin de ~~nationale plannen of de plannen~~ **lokale prestatieplannen** en van de functionele luchtruimblokken ~~en van de~~ lokale doelstellingen voldoen aan de EU-wijde prestatiedoelen zal worden beoordeeld door de Commissie, in samenwerking met het prestatiebeoordelingsorgaan. **[Am. 95]**

Indien de Commissie vaststelt dat de ~~plannen van de functionele luchtruimblokken of de nationale plannen en de~~ **lokale prestatieplannen of de** lokale doelstellingen niet voldoen aan de EU-wijde doelstellingen, kan zij vragen dat de betrokken lidstaten de nodige corrigerende maatregelen nemen . De uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 2, vermelde raadplegingsprocedure. **[Am. 96]**

5. De in lid 1 vermelde referentieperiode voor de prestatieregeling bedraagt minimaal drie en maximaal vijf jaar. In deze periode zullen de betrokken lidstaten, indien de lokale doelen niet worden gehaald, maatregelen vaststellen en toepassen die ontworpen zijn om de situatie recht te zetten . Als de Commissie van oordeel is dat deze maatregelen niet volstaan om de situatie recht te zetten, kan zij beslissen dat de betrokken lidstaten de nodige corrigerende maatregelen of sancties moeten treffen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 27, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.

6. De Commissie ~~gaat en het EAA gaan, samen met het~~ **prestatiebeoordelingsorgaan**, regelmatig na of de EU-wijde en bijbehorende lokale prestatiedoelen zijn gehaald. **[Am. 97]**

Woensdag 12 maart 2014

7. De in lid 1 bedoelde prestatieregeling moet gebaseerd zijn op:

- a) het verzamelen, valideren, onderzoeken, evalueren en verspreiden van relevante gegevens over de prestaties van luchtvaartnavigatiediensten en netwerk diensten van alle relevante partijen, waaronder verleners van luchtvaartnavigatiediensten, luchtruimgebruikers, luchthavenexploitanten, **het EAA, de nationale toezichhoudende instanties luchtvaartautoriteiten, de** lidstaten en Eurocontrol; [Am. 98]
- b) het selecteren van passende prestatiekerngebieden op basis van ICAO-document nr. 9854 „Global Air Traffic Management Operational Concept”, en conform de in het prestatiekader van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer aangemerkte gebieden, inclusief veiligheid, milieu, capaciteit en kostenefficiëntie **en de menselijke factor**, indien nodig aangepast om rekening te houden met de specifieke behoeften van het gemeenschappelijk Europees luchtruim en met relevante doelstellingen voor genoemde terreinen, en het definiëren van een beperkt pakket van prestatiekernindicatoren voor prestatiemeting. **Er dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de veiligheidsprestatie-indicatoren;** [Am. 99]
- c) het opstellen en herzien van EU-wijde en bijbehorende lokale prestatiedoelen die worden vastgesteld met inachtneming van inputs die zijn geïdentificeerd op nationaal niveau of op dat van functionele luchtruimblokken. **Er worden EU-wijde prestatiedoelen vastgesteld om te waarborgen dat er voor ieder functioneel luchtruimblok voldoende flexibiliteit is om de beste resultaten te behalen;** [Am. 100]
- d) de criteria voor de opstelling door de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** van de ~~nationale lokale~~ prestatieplannen ~~of prestatieplannen voor functionele luchtruimblokken~~ met de lokale prestatiedoelen en de stimuleringsregeling. De prestatieplannen: [Am. 101]
 - (i) zijn gebaseerd op de bedrijfsplannen van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten, **die op hun beurt rekening moeten houden met de uitvoering van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer;** [Am. 102]
 - (ii) houden rekening met alle kostenelementen van de nationale kostenbasis of de kostenbasis van het functionele luchtruimblok;
 - (iii) omvatten bindende lokale prestatiedoelen die in overeenstemming zijn met de EU-wijde prestatiedoelen;
- e) het beoordelen van de lokale prestatiedoelen op basis van het ~~nationale plan of het plan voor het functionele luchtruimblok~~ **lokale prestatieplan;** [Am. 103]
- f) ~~het monitoren van de nationale~~ **toezicht op de lokale** prestatieplannen, ~~of prestatieplannen voor functionele luchtruimblokken,~~ met inbegrip van passende waarschuwingsmechanismen; [Am. 104]
- g) de criteria om sancties **en mechanismen voor schadevergoeding** op te leggen ~~omdat voor gevallen waarin~~ tijdens de referentieperiode de EU-wijde en bijbehorende lokale prestatiedoelen niet zijn gehaald en om waarschuwingssystemen te ondersteunen; [Am. 105]
- h) de algemene beginselen voor het opstellen door de lidstaten van de stimuleringsregeling;
- i) de beginselen voor de toepassing van een overgangsmechanisme dat nodig is voor de aanpassing aan de werking van de prestatieregeling gedurende uiterlijk twaalf maanden na de goedkeuring van de in deze alinea bedoelde uitvoerings-handeling;
- j) passende referentieperiodes en tussenpozen om te beoordelen of de prestatiedoelen bereikt zijn en om nieuwe doelen vast te stellen;
- k) de bijbehorende tijdschema's.

De Commissie is bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 26, teneinde **de EU-wijde prestatiedoelen goed te keuren en** gedetailleerde regels vast te stellen voor de goede werking van de prestatieregeling, overeenkomstig de in dit lid vermelde punten. [Am. 106]

Woensdag 12 maart 2014

8. Bij het opstellen van de prestatieregeling wordt er rekening mee gehouden dat en-routediensten, terminaldiensten en netwerk diensten verschillend zijn en als zodanig moeten worden behandeld, zo nodig ook bij prestatiemetingen.

8 bis. *De Commissie verricht een studie naar de mogelijke gevolgen van het gedrag van niet-ANSP-actoren binnen het luchtverkeersbeheersysteem, zoals luchthavenexploitanten, luchthavencoördinatoren en luchtvervoerexploitanten, voor de efficiënte werking van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer.*

Het kader van de studie dient te omvatten maar niet beperkt te zijn tot:

- a) het vaststellen van niet-ANSP-actoren binnen het systeem voor luchtverkeersbeheer die de prestaties van het netwerk kunnen beïnvloeden;*
- b) de gevolgen die het gedrag van dergelijke actoren hebben op de prestaties van de luchtvaartnavigatie met betrekking tot de prestatiekerngebieden op het gebied van veiligheid, het milieu en de capaciteit;*
- c) de haalbaarheid van het ontwikkelen van prestatie-indicatoren en prestatiekernindicatoren voor deze actoren;*
- d) alle voordelen voor het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer die kunnen voortvloeien uit de invoering van aanvullende prestatie-indicatoren en prestatiekernindicatoren; en alle belemmeringen die het behalen van maximale prestaties in de weg staan.*

De studie begint niet later dan 12 maanden na openbaarmaking van onderhavige verordening en de voltooiing ervan vindt niet later dan 12 maanden daarna plaats. De resultaten ervan worden vervolgens door de Commissie en de lidstaten in aanmerking genomen, met het oog op uitbreiding van het toepassingsgebied van de prestatieregeling door opnemng van aanvullende prestatie-indicatoren en prestatiekernindicatoren voor toekomstige referentieperioden, overeenkomstig de bepalingen van dit artikel. [Am. 107]

Artikel 12

Algemene bepalingen inzake het heffingenstelsel

Overeenkomstig de in de artikelen 13 en 14 vermelde eisen, draagt het heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten bij tot meer transparantie bij het vaststellen, opleggen en innen van heffingen ten laste van luchtvaartgebruikers, tot de verbetering van de kostenefficiëntie van het verlenen van luchtvaartnavigatiediensten en tot de verbetering van de efficiëntie van de vluchten, met inachtneming van een optimaal veiligheidsniveau. Het heffingenstelsel moet ook stroken met artikel 15 van het Verdrag van Chicago van 1944 inzake de internationale burgerluchtvaart en met het heffingensysteem van Eurocontrol voor en-routeheffingen.

Artikel 13

Beginselen met betrekking tot het heffingenstelsel

1. Het heffingenstelsel is gebaseerd op de berekening van de kosten die de verleners van luchtvaartnavigatiediensten ten behoeve van luchtvaartgebruikers moeten maken. Het stelsel wijst deze kosten toe aan categorieën gebruikers.
2. De beginselen die in de leden 3 tot en met 8 zijn uiteengezet, worden toegepast bij het vaststellen van de kostenbasis voor de heffingen.
3. De onder luchtvaartgebruikers te verdelen kosten zijn de bepaalde kosten van de verlening van luchtvaartnavigatiediensten, met inbegrip van passende bedragen voor rente op kapitaalinvesteringen en afschrijving van activa, alsmede van de kosten van onderhoud, exploitatie, beheer en administratie, inclusief de kosten van relevante taken die zijn toevertrouwd aan het EAA. bepaalde kosten zijn de door de lidstaat op nationaal niveau of het niveau van de functionele luchttrumblokken bepaalde kosten, hetzij aan het begin van de referentieperiode voor elk kalenderjaar van de in artikel 11, lid 5, bedoelde referentieperiode, hetzij gedurende de referentieperiode, na passende aanpassingen met toepassing van het in artikel 11 bedoelde waarschuwingsmechanisme.

Woensdag 12 maart 2014

4. De kosten die in dit verband moeten worden meegenomen, zijn die welke geraamd zijn voor de faciliteiten en diensten die zijn voorzien en worden uitgevoerd in het kader van het ICAO Regional Air Navigation Plan, Europese regio. Hieronder vallen ook de kosten van de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** en/of gekwalificeerde entiteiten, alsmede andere kosten die door de betrokken lidstaat en dienstverlener zijn gemaakt voor het verlenen van luchtvaartnavigatiediensten. Het omvat echter niet de in artikel 33 vermelde kosten van door de lidstaten opgelegde strafmaatregelen, noch de kosten van de in artikel 11, lid 5, vermelde corrigerende maatregelen of sancties; **[Am. 108]**

5. Ten aanzien van de functionele luchtruimblokken en in het kader van hun respectieve kaderovereenkomsten doen de lidstaten redelijke inspanningen om tot afspraken te komen over gemeenschappelijke beginselen voor het beleid inzake heffingen, **met als doel te komen tot een enkele heffing, in overeenstemming met hun respectieve prestatieplannen.** **[Am. 109]**

6. De kosten van de verschillende luchtvaartnavigatiediensten moeten apart worden aangeduid, zoals bepaald in artikel 21, lid 3.

7. Kruissubsidies tussen en-routediensten en plaatselijke diensten zijn niet toegestaan. Kosten die betrekking hebben op zowel plaatselijke diensten als en-routediensten worden aan de hand van een transparante methode evenredig verdeeld over plaatselijke diensten en en-routediensten. Kruissubsidies tussen verschillende lucht verkeers diensten in een van deze categorieën worden alleen toegestaan wanneer deze door objectieve redenen gerechtvaardigd zijn en moeten duidelijk herkenbaar worden gemaakt. Kruissubsidies tussen luchtverkeersdiensten en ondersteunende diensten zijn niet toegestaan.

8. De transparantie van de kostenbasis voor de heffingen moet worden gegarandeerd. Uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld voor de verstrekking door de dienstverleners van informatie, met behulp waarvan de prognoses, werkelijke kosten en inkomsten van een dienstverlener kunnen worden beoordeeld. Er moet regelmatig informatie worden uitgewisseld tussen de nationale toezichhoudende instanties, dienstverleners, luchtruimgebruikers, de Commissie en Eurocontrol.

9. De lidstaten moeten de volgende beginselen naleven bij het vaststellen van heffingen overeenkomstig leden 3 tot en met 8:

- a) heffingen voor de beschikbaarheid van luchtvaartnavigatiediensten worden vastgesteld onder niet-discriminerende voorwaarden; bij het opleggen van heffingen aan de verschillende luchtruimgebruikers voor het gebruik van dezelfde dienst wordt geen onderscheid gemaakt op grond van nationaliteit of categorie luchtruimgebruiker;
- b) vrijstelling van bepaalde gebruikers, met name lichte luchtvaartuigen en staatsluchtvaartuigen, kan worden toegestaan, mits de kosten van een dergelijke vrijstelling niet op andere gebruikers worden afgewenteld;
- c) de heffingen worden per kalenderjaar vastgesteld op basis van de bepaalde kosten;
- d) luchtvaartnavigatiediensten mogen voldoende inkomsten genereren die voorzien in een redelijk rendement van het kapitaal, zodat kan worden bijgedragen aan noodzakelijke kapitaalverbeteringen;
- e) heffingen geven de kosten weer die zijn verbonden aan de luchtvaartnavigatiediensten en aan faciliteiten die aan de luchtruimgebruikers ter beschikking worden gesteld, inclusief de kosten van relevante taken die zijn toevertrouwd aan het EAA rekening houdend met het draagkrachtprincipe van de verschillende betrokken typen luchtvaartuigen;
- f) heffingen moeten de veilige, doelmatige, doeltreffende, daadwerkelijke en duurzame verlening van luchtvaartnavigatiediensten bevorderen teneinde een hoog niveau van veiligheid en kosteneffectiviteit te realiseren en de prestatiedoelen te halen, en ze vormen een stimulans voor geïntegreerde dienstverlening, en leveren een bijdrage aan het reduceren van de milieugevolgen van de luchtvaart. Met het oog op het bepaalde onder ~~4~~ **mogen dit punt mag** de nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteit**, met betrekking tot de ~~nationale lokale~~ **prestatieplannen of prestatieplannen voor functionele luchtruimblokken**, mechanismen opzetten, inclusief prikkels in de vorm van financiële voordelen en nadelen, om verleners van luchtvaartnavigatiediensten en/of luchtruimgebruikers aan te moedigen om steun te verlenen aan verbeteringen in de verlening van luchtvaartnavigatiediensten, zoals verhoogde capaciteit, beperkte vertragingen en duurzame ontwikkeling, met behoud van een optimaal veiligheidsniveau. **[Am. 110]**

Woensdag 12 maart 2014

10. De Commissie stelt maatregelen vast waarin de bijzonderheden zijn uiteengezet van de procedure die moet worden gevolgd voor de toepassing van de leden 1 tot en met 9. ***De Commissie kan financiële mechanismen voorstellen ter verbetering van de synchronisatie van kapitaaluitgaven voor projecten in de lucht en op de grond met betrekking tot de ontwikkeling van SESAR-technologieën.*** Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure. [Am. 111]

Artikel 14

Beoordeling van de naleving van de artikelen 12 en 13

1. De Commissie draagt zorg voor een voortdurende beoordeling van de mate waarin de heffingen aan de in de artikelen 12 en 13 genoemde beginselen en voorschriften voldoen, een en ander in samenwerking met de lidstaten. De Commissie tracht de nodige mechanismen vast te stellen om gebruik te kunnen maken van de deskundigheid van Eurocontrol en deelt de resultaten van de beoordeling met de lidstaten, Eurocontrol en de vertegenwoordigers van luchtvaartgebruikers.

2. De Commissie onderzoekt, op verzoek van één of meer lidstaten of op eigen initiatief, specifieke maatregelen die door de nationale instanties zijn vastgesteld met betrekking tot de toepassing van de artikelen 12 en 13, voor wat de vaststelling van kosten en heffingen betreft. Onverminderd artikel 32, lid 1, deelt de Commissie de resultaten van dat onderzoek met de lidstaten, Eurocontrol en de vertegenwoordigers van de luchtvaartgebruikers. Binnen twee maanden na ontvangst van een verzoek bepaalt de Commissie, na de betrokken lidstaat gehoord te hebben of de artikelen 12 en 13 zijn nageleefd en of de maatregel verder mag worden toegepast. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 2, vermelde raadplegingsprocedure.

Artikel 14 bis

Tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer

De tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer wordt door de Commissie gecoördineerd. De netwerkbeheerder, het prestatiebeoordelingsorgaan en de uitrolbeheerder dragen bij aan de tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer, overeenkomstig de bepalingen van onderhavige verordening. [Am. 112]

Artikel 14 ter

De Commissie stelt maatregelen vast voor het instellen van het beheer van de tenuitvoerlegging van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer, waaronder de vaststelling en selectie van de verantwoordelijke op managementniveau (uitrolbeheerder). Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, vermelde onderzoeksprocedure. [Am. 113]

Artikel 14 quater

De uitrolbeheerder beveelt de Commissie bindende termijnen aan voor het uitrollen, alsook passende corrigerende maatregelen tegen vertraging bij de tenuitvoerlegging. [Am. 114]

Artikel 15

Gemeenschappelijke projecten

1. De implementatie van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer kan worden ondersteund door gemeenschappelijke projecten. Deze projecten dragen bij aan de doelstellingen van deze verordening, d.w.z. verbetering van de prestaties van het Europese luchtvaartstelsel op kerngebieden als capaciteit en vlucht- en kostenefficiëntie, alsmede milieuduurzaamheid, binnen het kader van de veiligheidsdoelstellingen, die van de hoogste orde zijn. De gemeenschappelijke projecten hebben tot doel de luchtverkeersbeheersfuncties tijdig, gecoördineerd en gesynchroniseerd ten uitvoer te leggen, teneinde de essentiële operationele wijzigingen te bereiken die in het masterplan voor luchtverkeersbeheer zijn vermeld, ***met inbegrip van de identificatie van de meest passende geografische dimensie, prestatiegerichte projectopbouw en een op dienstverlening gerichte aanpak die moet worden toegepast door de uitrolbeheerder. Voor zover mogelijk moet er bij het ontwerp en de uitvoering van algemene projecten naar worden gestreefd dat er in elke lidstaat een reeks interoperabele capaciteiten beschikbaar kunnen zijn.*** [Am. 115]

Woensdag 12 maart 2014

2. De Commissie kan maatregelen vaststellen voor het beheer van gemeenschappelijke projecten en prikkels voor de uitvoering ervan. **Het orgaan dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de baseline van het masterplan inzake luchtverkeersbeheer is eveneens verantwoordelijk voor het uitrollen van de gemeenschappelijke projecten.** ~~De~~ Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeks procedure. Deze maatregelen ~~laten vormen een aanvulling op~~ de mechanismen voor de uitvoering van de projecten met betrekking tot functionele luchtruimblokken zoals door de partners van die blokken overeengekomen, ~~overlet~~. [Am. 116]

3. De Commissie kan gemeenschappelijke projecten vaststellen voor netwerkgerelateerde functies die van bijzonder belang zijn voor de verbetering van de algemene prestaties van het luchtverkeersbeheer en de luchtvaartnavigatiediensten in Europa, waarbij wordt nagegaan welke luchtverkeersbeheersfuncties rijp zijn voor uitrol en het tijdschema en geografische toepassingsgebied van die uitrol worden vastgesteld. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, vermelde onderzoeksprocedure. De gemeenschappelijke projecten kunnen in aanmerking komen voor communautaire financiering binnen het meerjarig financieel kader. Hiertoe, en onverminderd de bevoegdheid van de lidstaten om te beslissen over het gebruik van hun eigen financiële middelen, voert de Commissie een onafhankelijke kosten-batenanalyse uit en voert ze overeenkomstig artikel 28 passend overleg met de lidstaten en relevante betrokken partijen, waarbij alle passende wijzen van financiering onder de loep worden genomen. De in aanmerking komende kosten van de uitvoering van gemeenschappelijke projecten worden overeenkomstig de beginselen van transparantie en non-discriminatie gedekt.

3 bis. Gemeenschappelijke projecten zijn het middel om de door het SESAR-programma ontwikkelde operationele verbeteringen op gecoördineerde en tijdige wijze om te zetten. Zij dragen aldus op beslissende wijze bij tot de verwezenlijking van de EU-wijze doelstellingen. [Am. 117]

Artikel 16

Functionele luchtruimblokken

1. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om te garanderen dat ~~de operationele~~ functionele luchtruimblokken worden opgericht en geïmplementeerd op basis van een geïntegreerde verlening van ~~luchtverkeersdiensten~~ **luchtvaartnavigatiediensten**, teneinde de vereiste capaciteit en efficiëntie van het netwerk voor luchtverkeersbeveiliging in het gemeenschappelijk Europees luchtruim te bereiken, een hoog niveau van veiligheid in stand te houden, bij te dragen tot de algehele prestaties van het luchtvervoerssysteem en het effect op het milieu te beperken. [Am. 118]

~~2. De functionele luchtruimblokken worden, voorzover mogelijk, opgericht op basis van coöperatieve sectoriële partnerschappen tussen verleners van luchtvaartnavigatiediensten, met name met betrekking tot het verlenen van ondersteunende diensten, zoals bepaald in artikel 10. Om optimale prestaties te kunnen bereiken, mogen dergelijke partnerschappen een of meer functionele luchtruimblokken of delen daarvan ondersteunen.~~ [Am. 119]

3. De lidstaten, ~~en de nationale luchtvaartautoriteiten en~~ de verleners van ~~luchtverkeersdiensten~~ **luchtvaartnavigatiediensten** werken zoveel mogelijk samen om de naleving van dit artikel te garanderen. Indien van toepassing heeft deze samenwerking ook betrekking op **nationale luchtvaartautoriteiten en** verleners van ~~luchtverkeersdiensten~~ **luchtvaartnavigatiediensten** uit derde landen die aan functionele luchtruimblokken deelnemen. [Am. 120]

4. Functionele luchtruimblokken moeten met name:

- a) worden onderbouwd door een veiligheidsstudie;
- b) zo zijn ontworpen dat de sectoriële partnerschappen zoveel mogelijk synergieën opleveren, teneinde de overeenkomstig artikel 11 vastgestelde prestatiedoelen te verwezenlijken ~~en waar mogelijk te overtreffen~~; [Am. 121]
- c) optimaal **en flexibel** gebruik van het luchtruim mogelijk maken, rekening houdende met luchtverkeersstromen; [Am. 122]
- d) zorgen voor consistentie met het Europese routenetwerk dat overeenkomstig artikel 17 wordt opgericht;
- e) hun rechtvaardiging vinden in een algehele toegevoegde waarde, met inbegrip van een optimaal gebruik van technische en personele middelen, op basis van kosten-batenanalyses;
- f) voor zover mogelijk een vlotte en flexibele overdracht garanderen van verantwoordelijkheid voor de luchtverkeersleiding tussen luchtverkeersleidingscentra;
- g) de verenigbaarheid tussen de verschillende luchtruimconfiguraties garanderen;

Woensdag 12 maart 2014

- h) voldoen aan voorwaarden die voortvloeien uit regionale overeenkomsten die binnen de ICAO zijn gesloten;
- i) regionale overeenkomsten eerbiedigen die op de datum van inwerkingtreding van deze verordening van kracht zijn, in het bijzonder de overeenkomsten waarbij derde landen in Europa zijn betrokken;

(i bis) de aankoop van infrastructuur voor luchtverkeersbeheer consolideren en naar verbetering van de interoperabiliteit van bestaande apparatuur streven; [Am. 123]

(i ter) bijdragen aan consistentie met voor de hele Unie geldende prestatiedoelstellingen. [Am. 124]

Aan de eisen van lid 4, onder c), d) en g), moet worden voldaan in overeenstemming met de door de netwerkbeheerder uitgevoerde optimalisering van het luchtruimontwerp, zoals vermeld in artikel 17.

5. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten mogen aan de eisen van dit artikel voldoen door deel te nemen aan een of meer functionele luchtruimblokken.

6. **Operationele** functionele luchtruimblokken ~~die zich uitstrekken over delen van het luchtruim die onder de verantwoordelijkheid van meer dan een lidstaat vallen~~ worden ingesteld bij gezamenlijke aanwijzing tussen ~~alle~~ **de** lidstaten en, in voorkomend geval derde landen die verantwoordelijk zijn voor een deel van het luchtruim in het functioneel luchtruimblok. **[Am. 126]**

De gezamenlijke aanwijzing waarbij het functioneel luchtruimblok wordt opgericht, bevat de nodige bepalingen inzake de wijze waarop het blok kan worden gewijzigd en waarop een lidstaat of, indien van toepassing, een derde land zich uit het blok kan terugtrekken, inclusief overgangsregelingen.

7. de lidstaten stellen de Commissie in kennis van de oprichting van functionele luchtruimblokken. Alvorens de Commissie in kennis te stellen van de oprichting van een functioneel luchtruimblok, verstrekt(verstrekken) de betrokken lidsta(a)t(en) de Commissie, de andere lidstaten en de andere belanghebbende partijen passende informatie en worden deze in staat gesteld eventuele opmerkingen te maken.

8. Bij geschillen tussen twee of meer lidstaten ten aanzien van een grensoverschrijdend functioneel luchtruimblok dat betrekking heeft op luchtruim onder hun verantwoordelijkheid, kunnen de betrokken lidstaten de zaak gezamenlijk voor advies aan het Single Sky-comité voorleggen. Het advies wordt verstrekt aan de betrokken lidstaten. Onverminderd lid 6 houden de lidstaten met dit advies rekening om een oplossing te vinden.

9. Na door de lidstaten op de hoogte te zijn gebracht overeenkomstig de leden 6 en 7, beoordeelt de Commissie of elk functioneel luchtruimblok voldoet aan de in lid 4 bedoelde eisen en presenteert ze de resultaten ter bespreking aan de lidstaten. Indien de Commissie vaststelt dat één of meerdere functionele luchtruimblokken niet aan de eisen voldoe(t)(n), voert ze gesprekken met de betrokken lidsta(a)t(en) om tot afspraken te komen over de maatregelen die nodig zijn om de situatie te corrigeren.

10. De Commissie stelt gedetailleerde maatregelen vast voor de in lid 6 bedoelde gezamenlijke aanwijzing van de verlener(s) van luchtverkeersdiensten, met opgave van de voorwaarden voor de selectie van de dienstverlener(s), de aanwijzingsperiode, de toezichtsregelingen, de beschikbaarheid van te verstrekken diensten en aansprakelijkheidsregelingen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, van de kaderverordening bedoelde onderzoeksprocedure.

11. De Commissie kan maatregelen vast stellen betreffende de in lid 6 vermelde door de lidsta(a)t(en) te verstrekken informatie. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, vermelde onderzoeksprocedure. **De bepalingen van dit lid laten alle FAB-regelingen die bestaan op de datum van inwerkingtreding van deze verordening onverlet, voor zover deze regelingen in overeenstemming zijn met en, indien mogelijk, verder gaan dan de overeenkomstig artikel 11 vastgestelde prestatiedoelen.** [Am. 127]

Artikel 16 bis

Industriële partnerschappen

1. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten mogen samenwerken om industriële partnerschappen op te zetten, met name met betrekking tot het verlenen van ondersteunende diensten overeenkomstig artikel 10. Om optimale prestaties te kunnen bereiken, mogen industriële partnerschappen een of meer functionele luchtruimblokken of delen daarvan ondersteunen.

Woensdag 12 maart 2014

2. De Commissie en de lidstaten doen al het mogelijke om te waarborgen dat alle belemmeringen voor partnerschappen tussen verleners van luchtvaartnavigatiediensten worden weggewerkt, waarbij met name rekening wordt gehouden met aansprakelijkheidskwesties, heffingsmodellen en interoperabiliteitsproblemen. [Am. 128]

Artikel 17

Ontwerp en beheer van het netwerk

1. De netwerk diensten voor luchtverkeersbeheer maken het mogelijk het luchtruim optimaal **en flexibel** te benutten, garanderen dat luchtruimgebruikers volgens geprefereerde trajecten kunnen vliegen en voorzien in een maximale toegang tot het luchtruim en tot luchtvaartnavigatiediensten. Deze netwerk diensten zijn gericht op het ondersteunen van initiatieven op nationaal niveau en op het niveau van functionele luchtruimblokken en worden op zodanige wijze uitgevoerd dat de scheiding van regelgevende en uitvoerende taken wordt gehandhaafd. [Am. 129]

2. Om de in lid 1 vermelde doelstellingen te verwezenlijken en onverminderd de verantwoordelijkheden van de lidstaten met betrekking tot nationale routes en luchtruimstructuren, ziet de Commissie erop toe dat de volgende **functies en** diensten worden ~~uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van~~ **gecoördineerd door** een netwerkbeheerder: [Am. 130]

- a) het ontwerp van het Europese routenetwerk;
- b) de coördinatie van schaarse hulpbronnen binnen de luchtvaartfrequentiebanden die door het algemene luchtverkeer worden gebruikt, met name radiofrequenties en coördinatie van radartranspondercodes;;
- c) de centrale functie voor het beheer van de luchtverkeersstromen;
- d) de terbeschikkingstelling van een luchtvaartinlichtingenportaal, overeenkomstig artikel 23;
- e) de optimalisering van het luchtruimontwerp, **waaronder luchtruimsectoren en luchtruimstructuren in en-route- en naderingsgebieden, in** samenwerking met de verleners van luchtvaartnavigatiediensten en de in artikel 16 vermelde functionele luchtruimblokken; [Am. 131]
- f) de centrale functie voor de coördinatie van luchtvaartcrisissen.

De in deze alinea genoemde **functies en** diensten hebben geen betrekking op de vaststelling van bindende maatregelen van algemene aard of op het nemen van politieke beslissingen. Hierbij wordt rekening gehouden met voorstellen gedaan op nationaal niveau en op het niveau van functionele luchtruimblokken. Bij de uitvoering ervan vindt coördinatie plaats met militaire autoriteiten, overeenkomstig overeengekomen procedures inzake een flexibel gebruik van het luchtruim. [Am. 132]

De Commissie kan, in overeenstemming met de in lid 4 bedoelde uitvoeringsbepalingen, Eurocontrol of een ander onpartijdig en bevoegd orgaan aanstellen om de taken van netwerkbeheerder uit te voeren . Deze taken worden op onpartijdige en kosteneffectieve wijze uitgevoerd namens **Unie**, de lidstaten en belanghebbenden. Er wordt hierop een passend beheer toegepast, waarbij de gescheiden verantwoordelijkheden voor dienstverlening en regulering worden aangehouden, rekening houdend met de behoeften van het gehele netwerk voor luchtverkeersbeveiliging; de luchtruimgebruikers en de verleners van luchtvaartnavigatiediensten moeten bij de uitvoering van deze taken volledig worden betrokken. Tegen 1 januari ~~2020~~ **2016** wijst de Commissie de netwerkbeheerder aan als zelfstandige dienstverlener; ~~indien mogelijk wordt de netwerkbeheerder~~ **wordt** opgezet als een sectorieel partnerschap. [Am. 133]

3. De Commissie is bevoegd om gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 26 vast te stellen teneinde taken toe te voegen aan de in lid 2 genoemde lijst van diensten, zodat deze lijst wordt aangepast aan de technische en operationele vooruitgang met betrekking tot het op gecentraliseerde wijze verlenen van ondersteunende diensten .

4. De Commissie stelt gedetailleerde regels vast met betrekking tot:

- a) de coördinatie en harmonisering van processen en procedures ter verbetering van de doelmatigheid van het beheer van luchtvaartfrequenties, inclusief de ontwikkeling van beginselen en criteria;
- b) de centrale functie voor het coördineren van de vroege vaststelling van en tegemoetkoming aan frequentiebehoeften in de frequentiebanden toegewezen aan het algemene Europese luchtverkeer ter ondersteuning van het ontwerp en de exploitatie van het Europese luchtverkeersnetwerk;

Woensdag 12 maart 2014

- c) aanvullende diensten voor het netwerk zoals omschreven in het masterplan inzake luchtverkeersbeheer;
- d) gedetailleerde regelingen voor coöperatieve besluitvorming tussen de lidstaten, de verleners van luchtvaartnavigatiediensten en de netwerkbeheersfunctie voor de in lid 2 bedoelde taken;
- e) gedetailleerde regelingen voor het beheer van de netwerkbeheerder, waarbij alle operationele belanghebbenden worden betrokken;
- f) regelingen voor overleg met de relevante belanghebbenden in het besluitvormingsproces, zowel op nationaal als op Europees niveau; en
- g) binnen het radiospectrum toegewezen aan algemeen luchtverkeer door de Internationale Telecommunicatieunie, een verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de netwerkbeheersfunctie en nationale frequentiebeheerders, om ervoor te zorgen dat de nationale frequentiebeheersdiensten de frequentietoewijzingen blijven uitvoeren die niet van invloed zijn op het netwerk. Voor gevallen die van invloed zijn op het netwerk werken de nationale frequentiebeheerders samen met de verantwoordelijken voor de netwerkbeheersfunctie om het gebruik van frequenties te optimaliseren.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

5. Andere aspecten van het ontwerp van het luchtruim dan die welke in ~~leden 2 en~~ **lid 2 en lid 4**, onder c), zijn vermeld, worden op nationaal niveau of op het niveau van functionele luchtruimblokken behandeld. In dit ontwerpproces wordt rekening gehouden met de vraag naar vervoer en de complexiteit van dat vervoer ~~en met de lokale prestatieplannen voor nationale of functionele luchtruimblokken~~, en is bepaald dat relevante luchtruimgebruikers of relevante groepen die luchtruimgebruikers vertegenwoordigen, en, in voorkomend geval, militaire autoriteiten, volledig moeten worden geraadpleegd. **[Am. 134]**

Artikel 18

Betrekkingen tussen dienstverleners

1. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten kunnen gebruikmaken van de diensten van andere dienstverleners die in de Unie gecertificeerd zijn of die een verklaring hebben ingediend .
2. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten leggen hun werkafspraken formeel vast door middel van schriftelijke overeenkomsten of daaraan gelijkwaardige juridische regelingen, waarin de specifieke verplichtingen en taken van de verschillende dienstverleners worden vastgelegd en die de uitwisseling van operationele gegevens tussen alle dienstverleners voor wat het algemene luchtverkeer betreft, mogelijk maken. Deze regelingen worden gemeld aan de betrokken nationale toezichthoudende instantie.
3. Waar het gaat om het verlenen van luchtverkeersdiensten, is de goedkeuring van de betrokken lidstaten vereist.

Artikel 19

Betrekkingen met belanghebbenden

De verleners van luchtvaartnavigatiediensten stellen raadplegingsmechanismen vast om met relevante groepen van luchtruimgebruikers en luchthavenexploitanten te overleggen over alle belangrijke kwesties die verband houden met de verleende diensten **en strategische investeringsplannen, in het bijzonder met betrekking tot aspecten die synchronisatie tussen het uitrollen van grond- en luchtsystemen vereisen**, of over relevante wijzigingen van de luchtruimconfiguratie. ~~De luchtruimgebruikers worden ook betrokken bij de goedkeuring van strategische investeringsplannen.~~ De Commissie stelt maatregelen vast waarin in detail is uiteengezet hoe het overleg plaatsvindt en hoe de luchtruimgebruikers worden betrokken bij ~~de goedkeuring van de investeringsplannen~~ **het opstellen van strategische investeringsplannen om te zorgen voor de samenhang ervan met het masterplan inzake luchtverkeersbeheer en de in artikel 15 bedoelde algemene projecten**. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure. **[Am. 135]**

Woensdag 12 maart 2014

Onverminderd de rol van het Single Sky-comité richt de Commissie een raadgevende groep deskundigen over de menselijke factor op, met leden van de sociale partners van het Europese luchtverkeersbeheer en andere deskundigen uit vertegenwoordigingsorganen voor beroepspersoneel. De rol van deze groep bestaat uit het adviseren van de Commissie over de interactie tussen vliegoperaties en de menselijke factor in de sector luchtverkeersbeheer. [Am. 136]

Artikel 20

Betrekkingen met de militaire autoriteiten

Lidstaten nemen in het kader van het gemeenschappelijke vervoersbeleid de noodzakelijke stappen om ervoor te zorgen dat er voor het beheer van specifieke luchtruimblokken schriftelijke overeenkomsten tussen de bevoegde civiele en militaire autoriteiten of gelijkwaardige juridische regelingen worden aangegaan of hernieuwd.

Artikel 21

Transparantie van rekeningen

1. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten moeten, ongeacht hun eigendomsstructuur of rechtsvorm, hun jaarrekeningen opstellen, aan een onafhankelijke accountantscontrole onderwerpen en publiceren. Deze jaarrekeningen moeten voldoen aan de door de Unie goedgekeurde internationale standaarden voor jaarrekeningen. ~~Wanneer deze rekeningen wegens de juridische status van de dienstverlener niet volledig aan de internationale standaarden voor jaarrekeningen kunnen beantwoorden, streeft de betrokken verlener ernaar om zoveel mogelijk aan deze standaarden te voldoen.~~

De lidstaten treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat verleners van luchtvaartnavigatiediensten uiterlijk op 1 juli 2017 aan dit artikel voldoen. [Am. 137]

2. In ieder geval moeten de verleners van luchtvaartnavigatiediensten een jaarverslag publiceren en worden zij regelmatig onderworpen aan een onafhankelijke accountantscontrole.

3. Wanneer verleners van luchtvaartnavigatiediensten een bundel diensten aanbieden, doen zij opgave van de kosten van en opbrengsten uit verleende luchtvaartnavigatiediensten, opgesplitst overeenkomstig het in artikel 12 vermelde heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten en houden zij, voor zover toepasselijk, geconsolideerde rekeningen bij voor andere diensten die niet de luchtvaartnavigatie betreffen, op dezelfde wijze als verplicht zou zijn wanneer de betrokken diensten zouden worden uitgevoerd door aparte ondernemingen.

4. Lidstaten wijzen de bevoegde instanties aan die recht op inzage hebben in de boekhouding van dienstverleners die diensten verlenen in het onder hun verantwoordelijkheid vallende luchtruim.

~~5. Lidstaten kunnen de overgangsbepalingen van artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden ⁽¹⁾ voor jaarrekeningen toepassen op de onder de werkingssfeer van deze verordening vallende verleners van luchtvaartnavigatiediensten. [Am. 138]~~

Artikel 22

Toegang tot en bescherming van gegevens

1. Voor wat het algemene luchtverkeer betreft, worden relevante operationele gegevens in real time uitgewisseld tussen alle verleners van luchtvaartnavigatiediensten onderling, luchtruimgebruikers en luchthavens teneinde aan hun operationele behoeften tegemoet te komen. De gegevens worden alleen voor operationele doeleinden gebruikt.

2. Toegang tot relevante operationele gegevens wordt op niet-discriminatoire basis verleend aan bevoegde instanties, gecertificeerde verleners van luchtvaartnavigatiediensten of verleners van luchtvaartnavigatiediensten die een verklaring hebben ingediend, luchtruimgebruikers en luchthavens.

3. Gecertificeerde dienstverleners of dienstverleners die een verklaring hebben ingediend, luchtruimgebruikers en luchthavens stellen standaardvoorwaarden op voor de toegang tot hun andere relevante operationele gegevens dan de in lid 1 bedoelde. Deze standaardvoorwaarden worden goedgekeurd door de nationale toezichthoudende instanties. De Commissie kan maatregelen vaststellen betreffende de procedures die moeten worden gevolgd voor gegevensuitwisseling en het type gegevens waarop deze toegangsvoorwaarden betrekking hebben. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde procedure.

⁽¹⁾ PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1.

Woensdag 12 maart 2014

HOOFDSTUK IV HET LUCHTRUIM

Artikel 23

Elektronische luchtvaartinlichtingen

1. Onverminderd de publicatie van luchtvaartinlichtingen door de lidstaten en op een wijze die in overeenstemming is met deze publicatie, garandeert de Commissie, in samenwerking met de netwerkbeheerder, dat elektronische luchtvaartinlichtingen van hoge kwaliteit beschikbaar is, die op geharmoniseerde wijze is gepresenteerd en tegemoet komt aan de vereisten van alle relevante gebruikers in termen van kwaliteit van gegevens en tijdigheid.
2. Met het oog op lid 1 zal de Commissie zorgen voor de ontwikkeling van een EU-wijde infrastructuur voor luchtvaartinlichtingen in de vorm van een geïntegreerd elektronisch briefingportaal met onbeperkte toegang voor belanghebbenden. Deze infrastructuur moet het mogelijk maken vereiste gegevens zoals, onder meer luchtvaartinlichtingen, informatie van de luchtverkeersmeldingspost (ARO), meteorologische informatie en informatie over het beheer van de luchtverkeersstromen te raadplegen en te verstrekken;
3. De Commissie stelt maatregelen vast voor de oprichting en toepassing van een geïntegreerd elektronisch briefingportaal. De uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

Artikel 24

Technologische ontwikkeling en interoperabiliteit van het luchtverkeersbeheer

1. De Commissie stelt gedetailleerde regels vast voor de bevordering van de technologische ontwikkeling en interoperabiliteit van het luchtverkeersbeheer die verband houdt met de ontwikkeling en uitvoering van het masterplan voor luchtverkeersbeheer. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.
2. Wat betreft de regels die vermeld zijn in lid 1, is artikel 17, lid 2, onder b), van Verordening (EG) nr. 216/2008 van toepassing. Voor zover van toepassing verzoekt de Commissie het EAA om deze regels op te nemen in het in artikel 56 van die verordening vermelde jaarlijks werkprogramma.

HOOFDSTUK V SLOTBEPALINGEN

Artikel 25

Herziening Aanpassing van de bijlagen

De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 26 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de in bijlage I vermelde eisen voor gekwalificeerde entiteiten en de in bijlage II vermelde voorwaarden voor certificaten die aan verleners van luchtvaartnavigatiediensten worden afgegeven, aan te vullen of te wijzigen, teneinde rekening te houden met de ervaring die door de nationale toezichhoudende instanties is opgedaan bij de toepassing van deze eisen en de omstandigheden of de ontwikkeling van het systeem voor luchtverkeersbeheer in termen van interoperabiliteit en geïntegreerde verlening van luchtvaartnavigatiediensten.

Artikel 26

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

Woensdag 12 maart 2014

2. De delegatie van de bevoegdheid, als bedoeld in artikel 11, lid 7, artikel 17, lid 3, en artikel 25 wordt aan de Commissie toegekend voor ~~onbepaalde tijd~~ **een periode van zeven jaar** aan de Commissie.

De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van zeven jaar een verslag over de bevoegdheidsdelegatie op. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet. [Am. 139]

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 11, lid 7, artikel 17, lid 3, en artikel 25 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

5. Een overeenkomstig artikel 12, lid 4, artikel 19, lid 3, en artikel 29 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van de termijn van twee maanden de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 27

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Single Sky-comité, hierna te noemen „het comité”. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 28

Raadpleging van belanghebbenden door de Commissie

1. De Commissie zet op het niveau van de Unie een raadplegingsmechanisme op om overleg te plegen over kwesties die verband houden met de tenuitvoerlegging van deze verordening, voor zover van toepassing. Het specifieke Comité voor de sectorale dialoog, dat is opgericht bij Besluit 98/500/EG, wordt bij de raadpleging betrokken.

2. Tot de belanghebbende partijen kunnen behoren:

- verleners van luchtvaartnavigatiediensten,
- luchthavenexploitanten,
- relevante luchtruimgebruikers of relevante groepen luchtruimgebruikers,
- militaire autoriteiten,
- de industrie, en
- belangenorganisaties van beroepspersoneel.

Artikel 29

Raadgevend orgaan voor de luchtvaartsector

Onverminderd de rol van het Comité en van Eurocontrol, richt de Commissie een raadgevend orgaan voor de luchtvaartsector op waar verleners van luchtvaartnavigatiediensten, verenigingen van luchtruimgebruikers, luchthavenexploitanten, de industrie en belangenorganisaties van het beroepspersoneel deel van uitmaken. De taak van dit orgaan bestaat er uitsluitend in de Commissie te adviseren met betrekking tot de implementatie van het gemeenschappelijk Europees luchtruim.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 30

Betrekkingen met derde landen

De Unie en haar lidstaten zetten zich in voor en ondersteunen de uitbreiding van het gemeenschappelijk Europees luchtruim tot landen die geen lid zijn van de Europese Unie. Daartoe streven zij ernaar om, hetzij in het kader van overeenkomsten met aangrenzende derde landen, hetzij in de context van gezamenlijke aanwijzingen van functionele luchtruimblokken of overeenkomsten over netwerkfuncties, de doelstellingen van deze verordening ook toe te passen op die landen .

Artikel 31

Ondersteuning door externe organen

De Commissie kan voor de uitvoering van haar taken uit hoofde van deze verordening ondersteuning vragen aan een extern orgaan.

Artikel 32

Vertrouwelijkheid

1. Nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten**, die handelen overeenkomstig hun nationale wetgeving, noch de Commissie maken vertrouwelijke informatie bekend, in het bijzonder informatie over verleners van luchtvaartnavigatiediensten, hun zakenrelaties of hun kostencomponenten. **[Am. 140]**

2. Lid 1 laat het recht van openbaarmaking door nationale ~~toezichhoudende instanties~~ **luchtvaartautoriteiten** of de Commissie onverlet indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van hun taak, in welk geval de openbaarmaking evenredig moet zijn en rekening moet houden met de gewettigde belangen van verleners van luchtvaartnavigatiediensten, luchttruimgebruikers, luchthavens of andere belanghebbenden inzake de bescherming van hun bedrijfsgeheimen. **[Am. 141]**

3. Informatie en gegevens die in het kader van het in artikel 12 bedoelde heffingenstelsel zijn verstrekt, worden openbaar gemaakt.

Artikel 33

Sancties

De lidstaten stellen regels vast inzake sancties **en mechanismen voor het instellen van beroep** die van toepassing zijn op de overtredingen van deze verordening, met name door luchttruimgebruikers en dienstverleners, en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat die sancties worden toegepast. De vastgestelde sancties zijn doeltreffend en proportioneel en hebben een ontmoedigende werking. **[Am. 142]**

Artikel 34

Evaluatie en methoden voor effectbeoordeling

1. De Commissie evalueert geregeld de toepassing van deze verordening en brengt verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad aan het einde van iedere referentieperiode als bedoeld in artikel 11, lid 5, onder d). Indien dit gerechtvaardigd is, kan de Commissie de lidstaten om informatie verzoeken die relevant is voor de toepassing van deze verordening.

2. De verslagen bevatten een beoordeling van de resultaten die zijn bereikt met de ingevolge deze verordening ondernomen acties, met inbegrip van adequate informatie over ontwikkelingen in de sector, met name betreffende economische, sociale, milieu-, werkgelegenheids- en technologische aspecten, alsmede over de kwaliteit van de dienstverlening, een en ander in het licht van de oorspronkelijke doelstellingen en met het oog op toekomstige behoeften.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 35

Vrijwaringsbepalingen

Deze verordening belet een lidstaat niet de maatregelen te nemen die nodig zijn om essentiële belangen op het gebied van het veiligheidsbeleid of het defensiebeleid te beschermen. Dat zijn met name maatregelen die noodzakelijk zijn:

- a) voor de surveillance van het luchtruim dat onder zijn verantwoordelijkheid valt, overeenkomstig regionale luchtvaartnavigatieovereenkomsten van de ICAO, met inbegrip van het vermogen om alle luchtvaartuigen die dat luchtruim gebruiken op te sporen, te identificeren en te evalueren, in het streven om de veiligheid van de vluchten te waarborgen en actie te ondernemen om te voorzien in de behoeften inzake veiligheid en defensie;
- b) in het geval van ernstige binnenlandse onlusten waardoor de openbare orde wordt verstoord;
- c) in het geval van oorlog of ernstige internationale spanningen die oorlogsgevaar inhouden;
- d) om te voldoen aan internationale verplichtingen die een lidstaat is aangegaan voor het behoud van de vrede en de internationale veiligheid;
- e) ten behoeve van militaire operaties en trainingen, met inbegrip van de daarvoor benodigde oefeningsmogelijkheden.

Artikel 36

Luchtvaartgentschap van de Europese Unie (EAA)

Bij de tenuitvoerlegging van deze verordening zorgen de lidstaten en de Commissie, overeenkomstig hun respectieve rol als bepaald bij deze verordening, voor passende coördinatie met het EAA.

Artikel 37

Intrekking

Verordeningen (EG) nr. 549/2004, 550/2004, 551/2004 en 552/2004 worden ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordeningen gelden als verwijzingen naar de onderhavige verordening en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage III.

Artikel 38

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

Woensdag 12 maart 2014

BIJLAGE I

EISEN VOOR GEKWALIFICEERDE ENTITEITEN

1. De gekwalificeerde entiteit:

- moet met documenten kunnen onderbouwen een ruime ervaring te hebben in de beoordeling van publieke en private entiteiten in de luchtvervoerssectoren, met name van verleners van luchtvaartnavigatiediensten, en in andere vergelijkbare sectoren op één of meer van de onder deze verordening vallende gebieden,
- moet beschikken over uitgebreide regels en voorschriften voor de periodieke beoordeling van de bovengenoemde entiteiten, die worden gepubliceerd en voortdurend worden aangepast en verbeterd door middel van onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's,
- mag niet worden gecontroleerd door verleners van luchtvaartnavigatiediensten, beheersinstanties van luchthavens of anderen die commercieel zijn betrokken bij de verlening van luchtvaartnavigatiediensten of bij luchtvervoersdiensten,
- moet beschikken over het nodige technische, leidinggevende, ondersteunende en onderzoekspersoneel dat in overeenstemming is met de uit te voeren taken.
- moet beschikken over een aansprakelijkheidsverzekering, tenzij de aansprakelijkheid ervan krachtens nationaal recht door de lidstaat wordt overgenomen of wanneer de lidstaat zelf rechtstreeks verantwoordelijk is voor de inspecties.

De gekwalificeerde entiteit, de directeur daarvan en het met de controles belaste personeel mogen noch rechtstreeks, noch als gemachtigden betrokken zijn bij het ontwerp, de fabricage, de marketing of het onderhoud van de onderdelen of systemen of bij het gebruik ervan. Dit sluit niet uit dat technische informatie tussen de fabrikant of de bouwer kan worden uitgewisseld.

De gekwalificeerde entiteit moet de controles met de grootst mogelijke beroepsintegriteit en technische bekwaamheid uitvoeren; zij moet vrij zijn van elke druk en beïnvloeding, met name van financiële aard, die haar oordeel of de uitkomst van haar inspectie kan beïnvloeden, met name door personen of groepen die belang hebben bij de resultaten van de controles.

2. Het personeel van de gekwalificeerde entiteit moet beschikken over:

- een gedegen technische en beroepsopleiding;
- voldoende kennis van de eisen die aan de door hen uit te voeren inspecties worden gesteld, en voldoende ervaring met dergelijke opdrachten;
- de vereiste vaardigheid om de verklaringen, testrapporten en verslagen waarmee wordt aangetoond dat de inspecties werden uitgevoerd, op te stellen.
- gegarandeerde onpartijdigheid . De bezoldiging van het personeel mag niet afhangen van het aantal gehouden inspecties, noch van de resultaten van die inspecties.

Woensdag 12 maart 2014

BIJLAGE II

VOORWAARDEN DIE AAN CERTIFICATEN MOETEN WORDEN VERBONDEN

1. Op de certificaten wordt vermeld:

- a) de nationale ~~toezichthoudende instantie~~ **luchtvaartautoriteit** die het certificaat afgeeft, [**Am. 143**]
- b) de aanvrager (naam en adres),
- c) de gecertificeerde diensten,
- d) een verklaring ertoe strekkende dat de aanvrager voldoet aan de in artikel 8 ter van Verordening (EG) nr. 216/2008 bedoelde gemeenschappelijke eisen,
- e) de datum van afgifte en de geldigheidsduur van het certificaat.

2. Aanvullende voorwaarden die aan de certificaten verbonden zijn kunnen in voorkomend geval betrekking hebben op:

- a) niet-discriminerende toegang tot diensten voor luchtruimgebruikers en het vereiste prestatieniveau, met inbegrip van veiligheids- en interoperabiliteitsniveau;
 - b) de operationele specificaties voor de afzonderlijke diensten;
 - c) de datum waarop de diensten moeten worden verleend;
 - d) de verschillende bedieningsapparatuur die in de specifieke dienst(en) moet worden gebruikt;
 - e) scheiding van of beperking in het uitvoeren van een dienst of van diensten die geen betrekking heeft of hebben op de verlening van luchtvaartnavigatiediensten;
 - f) met de dienst(en) verband houdende overeenkomsten, akkoorden of andere regelingen tussen de dienstverlener(s) en een derde partij;
 - g) verstrekking van informatie die redelijkerwijs vereist is voor het toezicht op het voldoen van de dienst(en) aan de gemeenschappelijke eisen, inclusief plannen, financiële en operationele gegevens, en belangrijke wijzigingen in het soort en/of de reikwijdte van de aangeboden luchtvaartnavigatiediensten;
 - h) andere wettelijke voorwaarden die niet specifiek zijn voor luchtvaartnavigatiediensten, zoals voorwaarden voor de opschorting of intrekking van het certificaat.
-

Woensdag 12 maart 2014

BIJLAGE III

CONCORDANTIETABEL

Verordening (EG) nr. 549/ 2004	Verordening (EG) nr. 550/ 2004	Verordening (EG) nr. 551/ 2004	Verordening (EG) nr. 552/ 2004	Deze verordening
Artikel 1, leden 1, 2 en 3				Artikel 1, leden 1, 2 en 3
		Artikel 1, lid 3		Artikel 1, lid 4
Artikel 1, lid 4				Artikel 1, lid 5
	Artikel 1			—
		Artikel 1, leden 1, 2 en 4		—
			Artikel 1	—
Artikel 2, leden 1 tot en met 35				Artikel 2, leden 1 tot en met 35
				Artikel 2, leden 36, 37 en 38
Artikel 2, leden 17, 18, 23, 24, 32, 35, 36				—
Artikel 3				—
Artikel 4, leden 1 en 2				Artikel 3, leden 1 en 2
				Artikel 3, leden 3 en 4
Artikel 4, lid 3				Artikel 3, lid 5
				Artikel 3, lid 6
Artikel 3, leden 4 en 5				Artikel 3, leden 7 en 8
				Artikel 3, lid 9
	Artikel 2, lid 1			Artikel 4, lid 1, onder a)
				Artikel 4, lid 1, onder b) tot en met g)

Woensdag 12 maart 2014

Verordening (EG) nr. 549/ 2004	Verordening (EG) nr. 550/ 2004	Verordening (EG) nr. 551/ 2004	Verordening (EG) nr. 552/ 2004	Deze verordening
	Artikel 2, lid 2			Artikel 4, lid 2
				Artikel 5, leden 1 en 2
	Artikel 2, leden 3 tot en met 6			Artikel 5, leden 3 tot en met 6
	Artikel 3, leden 1 en 2			Artikel 6, leden 1 en 2
			Artikel 8, leden 1 en 3	Artikel 6, leden 3 en 4
				Artikel 6, lid 5
			Artikel 8, leden 2 en 4	—
	Artikel 6			—
Artikel 10, lid 1				Artikel 7, lid 1
				Artikel 7, lid 2
	Artikel 7, lid 1			Artikel 8, lid 1
				Artikel 8, lid 2
	Artikel 7, leden 4 en 6			Artikel 8, leden 3 en 4
	Artikel 7, leden 2, 3, 5, 7, 8 en 9			—
	Artikel 8			Artikel 9
				Artikel 10
	Artikel 9			—
Artikel 11				Artikel 11
	Artikel 14			Artikel 12
	Artikel 15			Artikel 13
	Artikel 16			Artikel 14

Woensdag 12 maart 2014

Verordening (EG) nr. 549/ 2004	Verordening (EG) nr. 550/ 2004	Verordening (EG) nr. 551/ 2004	Verordening (EG) nr. 552/ 2004	Deze verordening
	Artikel 15 bis			Artikel 15
	Artikel 9 bis, lid 1			Artikel 16, leden 1 en 3
				Artikel 16, lid 2
	Artikel 9 bis, lid 2, onder i)			—
	Artikel 9 bis, lid 2			Artikel 16, lid 4
				Artikel 16, lid 5
	Artikel 9 bis, leden 3 tot en met 9			Artikel 16, leden 6 tot en met 12
	Artikel 9 ter			—
		Artikel 6, lid 1 en lid 2, onder b)		Artikel 17, lid 1 en lid 2, onder b)
				Artikel 17, lid 2, onder c) tot en met e)
		Artikel 6, lid 3 tot en met lid 4, onder d)		Artikel 17, lid 3 tot en met lid 4, onder d)
				Artikel 17, lid 4, onder e)
		Artikel 6, lid 4, onder e) en f)		Artikel 17, lid 4, onder f) en g)
		Artikel 6, leden 5 en 7		Artikel 17, leden 5 en 6
		Artikel 6, leden 8 en 9		—
	Artikel 10			Artikel 18
				Artikel 19
	Artikel 11			Artikel 20
	Artikel 12			Artikel 21
	Artikel 13			Artikel 22

Woensdag 12 maart 2014

Verordening (EG) nr. 549/ 2004	Verordening (EG) nr. 550/ 2004	Verordening (EG) nr. 551/ 2004	Verordening (EG) nr. 552/ 2004	Deze verordening
		Artikel 3		—
		Artikel 3 bis Artikel 4 Artikel 7 Artikel 8		Artikel 23 — — —
				Artikel 24, leden 1 en 2
			Artikel 3, lid 3	—
			Artikel 2 en artikel 3, lid 2	—
			Artikel 3, lid 4, tot en met artikel 7	—
	Artikel 17, lid 1			Artikel 25
				Artikel 26
Artikel 5, leden 1, 2 en 3				Artikel 27, leden 1, 2 en 3
Artikel 5, leden 4 en 5				—
Artikel 10, leden 2 en 3				Artikel 28, leden 1 en 2
Artikel 6				Artikel 29
Artikel 7				Artikel 30
Artikel 8				Artikel 31
	Artikel 4			—
			Artikel 9	—
	Artikel 18			Artikel 32
Artikel 9				Artikel 33
Artikel 12, leden 2, 3 en 4				Artikel 34, leden 1, 2 en 3
Artikel 12, lid 1				—

Woensdag 12 maart 2014

Verordening (EG) nr. 549/ 2004	Verordening (EG) nr. 550/ 2004	Verordening (EG) nr. 551/ 2004	Verordening (EG) nr. 552/ 2004	Deze verordening
	Artikel 18 bis			—
		Artikel 10		—
Artikel 13				Artikel 35
Artikel 13 bis				Artikel 36
			Artikel 10	—
			Artikel 11	Artikel 37
	Artikel 19, lid 1			Artikel 38
	Artikel 19, lid 2			—
	Bijlage I		Bijlage V	Bijlage I
			Bijlage I	—
	Bijlage II			Bijlage II
			Bijlage II	—
				Bijlage III
			Bijlage III	—
			Bijlage IV	—

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0221

Luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchthavens, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten (COM(2013)0409 — C7-0169/2013 — 2013/0187(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/61)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0409),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 100, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0169/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het gemotiveerde advies dat in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid is uitgebracht door het Maltese Huis van Afgevaardigden, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 december 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0098/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0187

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 100, lid 2,

⁽¹⁾ PB C 170 van 5.6.2014, blz. 116.

Woensdag 12 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om rekening te houden met de wijzigingen die zijn geïntroduceerd in Verordening (EG) nr. 1108/2009 ⁽³⁾ en in Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾, is het noodzakelijk om de inhoud van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁵⁾ in overeenstemming te brengen met Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾, Verordening (EG) nr. 550/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁷⁾, Verordening (EG) nr. 551/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁸⁾ en Verordening (EG) nr. 552/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾.
- (2) De ontwikkeling en uitvoering van het ATM-masterplan vereist wetshandelingen ten aanzien van een breed scala aan luchtvaartonderwerpen. Het Agentschap moet, wanneer het de Commissie ondersteunt bij het opstellen van technische voorschriften, een evenwichtige benadering hanteren, **met vermindering van belangenconflicten**, om de verschillende activiteiten te reguleren op basis van hun specifieke eigenschappen, aanvaardbare veiligheidsniveaus, **klimaat- en milieuduurzaamheid** en een vaststaande risicohiërarchie van gebruikers om te zorgen voor een allesomvattende en gecoördineerde ontwikkeling van de luchtvaart. [Am. 1]
- (3) Om rekening te houden met alle technische, operationele en veiligheidsvereisten — door wijziging of aanvulling van de bepalingen inzake luchtwaardigheid, milieubescherming, piloten, vluchtuitvoeringen, luchtvaartterreinen, ATM/ANS, luchtverkeersleiders, marktdeelnemers uit derde landen, toezicht en handhaving, flexibiliteitsbepalingen, boetes en dwangsommen, en tarieven en vergoedingen — dient de bevoegdheid om handelingen aan te nemen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te worden gedelegeerd aan de Commissie. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens de voorbereiding passend overleg pleegt, onder meer met deskundigen. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen dient de Commissie erop toe te zien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

⁽¹⁾ PB C 170 van 5.6.2014, blz. 116.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽³⁾ Verordening (EG) nr. 1108/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot intrekking van Richtlijn 2006/23/EG (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 51).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 549/2004, (EG) nr. 550/2004, (EG) nr. 551/2004 en (EG) nr. 552/2004 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartstelsel te verbeteren (PB L 300 van 14.11.2009, blz. 34).

⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG (PB L 79 van 19.3.2008, blz. 1).

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim („de kaderverordening”) (PB L 96 van 31.3.2004, blz. 1).

⁽⁷⁾ Verordening (EG) nr. 550/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de verlening van luchtvaartnavigatiediensten in het gemeenschappelijk Europees luchtruim („de luchtvaartnavigatiedienstenverordening”) (PB L 96 van 31.3.2004, blz. 10).

⁽⁸⁾ Verordening (EG) nr. 551/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de organisatie en het gebruik van het gemeenschappelijk Europees luchtruim („de luchtruimverordening”) (PB L 96 van 31.3.2004, blz. 20).

⁽⁹⁾ Verordening (EG) nr. 552/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de interoperabiliteit van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer („de interoperabiliteitsverordening”) (PB L 96 van 31.3.2004, blz. 26).

Woensdag 12 maart 2014

- (3 bis) *Alvorens een gedelegeerde handeling vast te stellen, moet de Commissie het Agentschap en de deskundigen van de stemgerechtigde landen die vertegenwoordigd zijn in de raad van beheer raadplegen. Zij moet rekening houden met het advies van deze overlegorganen en geen gedelegeerde handeling vaststellen wanneer een meerderheid van de deskundigen en het Agentschap bezwaar aantekenen. [Am. 2]*
- (3 ter) *Om de totstandbrenging van een op risico gebaseerd, evenredig en duurzaam regelgevingskader verder te faciliteren moet de Commissie nader bestuderen of Richtlijn (EG) nr. 216/2008 aan nieuwe ontwikkelingen moet worden aangepast. [Am. 3]*
- (3 quater) *Als hoeksteen van het luchtvaartstelsel van de Unie moet het Agentschap ook een leidende rol spelen in de externe luchtvaartstrategie van de Unie. Met name voor de verwezenlijking van een van de in artikel 2 van Verordening (EG) nr. 216/2008 genoemde doelen moet het Agentschap in nauwe samenwerking met de Commissie bijdragen aan het exporteren van de luchtvaartnormen van de Unie en het bevorderen van de producten, beroepsbeoefenaars en diensten van de luchtvaart van de Unie in de hele wereld zodat zij makkelijker toegang krijgen tot nieuwe groeiemarkten. [Am. 4]*
- (3 quinquies) *De afgifte van certificaten en goedkeuringen en de verlening van andere diensten spelen een essentiële rol bij de dienstverlening van het Agentschap aan het bedrijfsleven en moeten derhalve bijdragen aan het concurrentievermogen van de luchtvaartsector van de Unie. Het Agentschap moet in staat zijn om in te spelen op de marktvraag, die kan variëren. Het aantal personeelsleden dat gefinancierd wordt met inkomsten uit tarieven of vergoedingen moet dus aanpasbaar zijn en mag niet in het organigram worden vastgelegd. [Am. 5]*
- (3 sexies) *Deze verordening heeft tot doel te voldoen aan de eis van artikel 65 bis van Verordening (EG) nr. 216/2008 door de overlappingen tussen Verordening (EG) nr. 549/2004 en Verordening (EG) nr. 216/2008 weg te werken door de eerste aan te passen aan de tweede en voor een duidelijke taakverdeling tussen de Commissie, het Agentschap en Eurocontrol te zorgen, zodat de Commissie zich vooral bezighoudt met economische en technische regelgeving, het Agentschap haar bijstaat voor het opstellen van technische regels en voor het toezicht, en Eurocontrol zich concentreert op operationele taken die met name verband houden met het netwerkbeheersconcept van Verordening (EG) nr. 550/2004, die voorziet in een gemeenschappelijke regeling voor routeheffingen voor luchtvaartdiensten, inclusief toezicht, om meer transparantie en kostenefficiëntie te verwezenlijken ten behoeve van luchtvaartgebruikers. In die context is het, ook om de algemene kosten van de toezichtactiviteiten van ATM/ANS te drukken, eveneens noodzakelijk de huidige regeling voor routeheffingen zo te wijzigen dat de toezichtbevoegdheden van ATM/ANS naar behoren gedekt worden. Met die wijziging wordt ervoor gezorgd dat het Agentschap over de middelen beschikt die het nodig heeft om de taken op het gebied van veiligheidstoezicht die in de totale systeembenadering met betrekking tot de luchtvaartveiligheid aan het Agentschap zijn toegewezen te kunnen uitvoeren, om bij te dragen tot een transparantere, kostenefficiëntere en effectievere verlening van luchtvaartdiensten aan de luchtvaartgebruikers die het systeem financieren, en om een geïntegreerde dienstverlening te stimuleren. [Am. 6]*
- (4) *Om eenvormige voorwaarden voor de tenuitvoerlegging van deze verordening te waarborgen, moeten uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie worden toegekend. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.*
- (5) *De Commissie moet onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vaststellen waar, in terdege gerechtvaardigde gevallen met betrekking tot uitzonderingen voor luchtvaartterreinen en besluiten om de toepassing van flexibiliteitsbepalingen niet toe te staan, dwingende redenen van urgentie dit vereisen.*
- (5 bis) *Om te zorgen voor interoperabiliteit van de technologieën die wereldwijd worden gebruikt, zouden de Commissie en het Agentschap een gecoördineerde internationale benadering betreffende de standaardiseringsinspanningen van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie moeten aanmoedigen. [Am. 7]*

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Woensdag 12 maart 2014

- (6) ~~Bepaalde beginselen met betrekking tot het bestuur en de werking~~ **Op basis van een analyse per geval en rekening houdend met de specifieke aard** van het Agentschap moeten ~~bepaalde beginselen in verband met het bestuur en het functioneren ervan~~ worden aangepast aan de Gemeenschappelijke benadering van de EU inzake gedecentraliseerde agentschappen, zoals bekrachtigd door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie in juli 2012. **Met name in de samenstelling van de uitvoerende raad zou de betekenis van de luchtvaart in de verschillende lidstaten tot uitdrukking moeten komen, en er zou moeten worden gewaarborgd dat de vereiste deskundigheid adequaat vertegenwoordigd is.** [Am. 8]
- (7) Bijgevolg dient Verordening (EG) nr. 216/2008 dienovereenkomstig te worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 216/2008 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:
- a) lid 2 wordt als volgt gewijzigd:
- i) punt b) wordt vervangen door:
- „b) luchtvaartterreinen of een gedeelte daarvan, alsook de in lid 1, onder c) en d), bedoelde apparatuur, personeel en organisaties die worden beheerd en gebruikt door het leger, indien het verkeer dat wordt bediend primair ander verkeer is dan algemeen luchtverkeer;”
- ii) in punt c) komt de eerste zin als volgt te luiden:
- „c) ATM/ANS, inclusief de in lid 1, onder e) en f), bedoelde systemen en onderdelen, personeel en organisaties die worden verleend of beschikbaar gesteld door het leger, primair voor bewegingen van andere luchtvaartuigen dan algemeen luchtverkeer.”
- b) lid 3 wordt vervangen door:
- „3. Onverminderd van lid 2, zorgen de lidstaten ervoor dat militaire faciliteiten die openstaan voor algemeen luchtverkeer en diensten die door militair personeel aan het publiek worden verleend, voor zover deze niet onder het toepassingsgebied van lid 1 vallen, een veiligheidsniveau bieden dat ten minste even doeltreffend is als het veiligheidsniveau zoals voorgeschreven door de essentiële eisen van de bijlagen Va en Vb.”
- (2) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:
- a) Aan lid 2 worden de volgende punten g) en h) toegevoegd:
- „g) de doeltreffende ontwikkeling en uitvoering van het ATM-masterplan te steunen;
- h) de burgerluchtvaart te reguleren op een manier die de **veiligheid, duurzame** ontwikkeling, prestaties, interoperabiliteit, **klimaatbescherming, milieuvriendelijkheid** en **veiligheid energiebesparing** het meest bevordert en op een manier die in verhouding staat tot de aard van elke specifieke activiteit.” [Am. 9]
- b) Lid 3, punt c), wordt vervangen door:
- „c) de oprichting van een onafhankelijk Luchtvaartagentschap van de Europese Unie (hierna „het Agentschap” genoemd);”

Woensdag 12 maart 2014

(3) Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt a) komt als volgt te luiden:

„a) „permanent toezicht”: de taken die moeten worden verricht om te verifiëren dat te allen tijde gedurende de geldigheidsperiode van het certificaat wordt voldaan aan de voorwaarden waaronder het certificaat is afgegeven, alsmede het nemen van veiligheidsmaatregelen.”

b) punt d bis) wordt vervangen door:

„d bis) „ATM/ANS-onderdelen”: onderdelen als gedefinieerd in artikel 2, punt 19, van Verordening (EU) nr... (*) betreffende de uitvoering van het gemeenschappelijk Europees luchtruim;”

c) het volgende punt e bis) wordt ingevoegd:

„e bis) „verklaring”: elke schriftelijke verklaring met betrekking tot ATM/ANS:

— inzake de conformiteit of geschiktheid voor gebruik van systemen of onderdelen, welke is afgegeven door een organisatie die zich bezighoudt met het ontwerp, de productie en het onderhoud van ATM/ANS-systemen en -onderdelen;

— over de naleving van toepasselijke vereisten van een in gebruik te nemen dienst of systeem, welke is afgegeven door een dienstverlener;

— over het vermogen en de middelen om zich te kwijten van de verantwoordelijkheden met betrekking tot bepaalde vluchtinformatiediensten.”

d) punt f) wordt vervangen door:

„f) „gekwaliificeerde entiteit”: een orgaan waaraan het Agentschap of een nationale luchtvaartautoriteit, onder hun respectieve beheer en verantwoordelijkheid, specifieke certificerings- of toezichtstaken kan toevertrouwen;”

e) de punten q) en r) worden vervangen door:

„q) „ATM/ANS”: de diensten voor luchtverkeersbeheer als gedefinieerd in artikel 2, lid 10, van Verordening (EG) nr. ... (**), luchtvaartnavigatiediensten als gedefinieerd in artikel 2, lid 4, van de verordening, met inbegrip van netwerkbeheersdiensten zoals genoemd in artikel 17 van die verordening, en diensten die bestaan uit het voortbrengen, verwerken, formatteren en leveren van gegevens met het oog op algemeen luchtverkeer ten behoeve van veiligheidskritieke luchtvaartnavigatie;

r) „ATM/ANS-systeem”: elke combinatie van uitrusting en systemen als gedefinieerd in artikel 2, lid 33, van Verordening (EG) nr. (**);”

f) de volgende punten worden toegevoegd:

„t) „algemeen luchtverkeer”: alle bewegingen van burgerluchtvaartuigen, alsmede alle bewegingen van staatsluchtvaartuigen (met inbegrip van militaire, douane- en politieluchtvaartuigen), voor zover deze bewegingen worden uitgevoerd in overeenstemming met de procedures van de ICAO;

(*) Het nummer van de herschikte SES-verordening.

(**) Het nummer van de herschikte SES-verordening.

Woensdag 12 maart 2014

- u) „ATM-masterplan”: het plan dat is bekrachtigd bij Besluit 2009/320/EG van de Raad (*), overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad (**).”

(*) Besluit 2009/320/EG van de Raad van 30 maart 2009 houdende goedkeuring van het Europees masterplan inzake luchtverkeersbeveiliging in het kader van het ATM-onderzoeksproject (SESAR) voor het gemeenschappelijk Europees luchtruim (PB L 95 van 9.4.2009, blz. 41).

(**) Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad van 27 februari 2007 betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) (PB L 64 van 2.3.2007, blz. 1)

f bis) het volgende punt wordt ingevoegd:

„u bis) „erkenning”: het kwalificatieproces van een nationale luchtvaartautoriteit of een gekwalificeerde instantie voor de uitvoering van taken overeenkomstig deze verordening en Verordening (EU) nr.... (*)” [Ams. 30 en 32]

- (4) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

- a) lid 3 ter wordt vervangen door:

„3 b. In afwijking van het bepaalde in lid 3 bis mogen de lidstaten een ontheffing van de bepalingen van deze verordening verlenen aan een luchtvaartterrein dat:

- niet meer dan 10 000 passagiers per jaar afhandelt, en
- niet meer dan 850 vliegbewegingen per jaar uitvoert voor vrachtoperaties,

op voorwaarde dat de ontheffing voldoet aan de algemene veiligheidsdoelstellingen van deze verordening en alle overige voorschriften van de EU-wetgeving.

De Commissie beoordeelt of aan de onder het eerste streepje genoemde voorwaarde is voldaan en stelt, indien zij van oordeel is dat dit niet het geval is, stelt zij een daartoe strekkend besluit vast. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure. Om naar behoren gemotiveerde, dwingende redenen van hoogdringendheid die verband houden met de veiligheid stelt de Commissie onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 65, lid 4, bedoelde procedure.

De desbetreffende lidstaat trekt de ontheffing in na kennisgeving van het in de tweede alinea genoemde besluit.”

- b) lid 3 quater, eerste zin, wordt vervangen door:

„3 quater. ATM/ANS die worden verleend in het luchtruim van het grondgebied waarop het Verdrag van toepassing is en in enig ander luchtruim waar de lidstaten Verordening (EG) nr. (**) toepassen overeenkomstig artikel 1, lid 4, van die Verordening, moeten aan deze verordening voldoen.”

- (5) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

- a) lid 2, punt d), eerste zin, wordt vervangen door:

„d) Organisaties die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud en het beheer van de permanente luchtwaardigheid van producten, onderdelen en uitrustingsstukken moeten aantonen dat zij de mogelijkheden en de middelen bezitten om zich te kwijten van de verantwoordelijkheden die aan hun rechten verbonden zijn.”

(*) Het nummer van de verordening in procedure 2013/0186(COD).

(**) Het nummer van de herschikte SES-verordening.

Woensdag 12 maart 2014

b) lid 5 wordt vervangen door:

„5. Ten aanzien van de luchtwaardigheid als genoemd in artikel 4, lid 1, onder a), b) en c), is de Commissie bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter, teneinde gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:

- a) de voorwaarden voor de vaststelling en de kennisgeving aan een aanvrager van de typecertificeringsgrondslag voor een product;
- b) de voorwaarden voor de vaststelling en de kennisgeving aan een aanvrager van de gedetailleerde luchtwaardigheidsspecificaties voor de onderdelen en uitrustingsstukken;
- c) de voorwaarden voor de vaststelling en de kennisgeving aan een aanvrager van de specifieke luchtwaardigheidsspecificaties voor luchtvaartuigen die in aanmerking komen voor een beperkt luchtwaardigheidsbewijs;
- d) de voorwaarden voor het verstrekken en het verspreiden van verplichte informatie om te waarborgen dat producten permanent luchtwaardig blijven, alsmede de voorwaarden voor alternatieve middelen om deze bepalingen inzake verplichte informatie na te leven;
- e) de voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, opschorting of intrekking van typecertificaten, beperkte typecertificaten, de goedkeuring van wijzigingen in typecertificaten, aanvullende typecertificaten, de goedkeuring van reparatieontwerpen, afzonderlijke luchtwaardigheidsbewijzen, beperkte luchtwaardigheidsbewijzen, vliegvergunningen en certificaten voor producten, onderdelen of uitrustingsstukken, daaronder begrepen:
 - i) de voorwaarden betreffende de geldigheidsduur van die certificaten, en de voorwaarden voor de verlenging van certificaten wanneer er een beperkte geldigheidsduur is vastgesteld;
 - ii) de beperkingen op de afgifte van vliegvergunningen. Die beperkingen dienen met name betrekking te hebben op:
 - het doel van de vlucht;
 - het voor de vlucht gebruikte luchtruim;
 - de kwalificaties van het cockpitpersoneel;
 - het vervoer van andere personen dan het cockpitpersoneel;
 - iii) de luchtvaartuigen die in aanmerking komen voor beperkte luchtwaardigheidsbewijzen met de daaraan verbonden beperkende voorwaarden;
 - iv) de gegevens voor operationele geschiktheid, daaronder begrepen:
 - het minimumopleidingsprogramma voor het verkrijgen van een certificaat voor vrijgave na onderhoud, teneinde te voldoen aan lid 2, onder f);
 - het minimumopleidingsprogramma voor het verkrijgen van de typekwalificatie piloot en de referentiegegevens voor de bijbehorende vluchtnabootsers, teneinde te voldoen aan artikel 7;
 - de basisminimumuitrustingslijst, voor zover van toepassing;
 - de gegevens over het type luchtvaartuig die relevant zijn voor het cabinepersoneel;
 - en aanvullende luchtwaardigheidsspecificaties voor een bepaald soort vluchtuitvoering ter ondersteuning van de permanente luchtwaardigheid en verbetering van de veiligheid van het luchtvaartuig;

Woensdag 12 maart 2014

- f) de voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, opschorting of intrekking van de goedkeuringen van organisaties die overeenkomstig lid 2, onder d), e) en g), vereist zijn, en de voorwaarden waaronder die goedkeuringen niet te hoeven worden gevraagd;
- g) de voorwaarden voor afgifte, handhaving, wijziging, opschorting of intrekking van de personeelscertificaten die overeenkomstig lid 2, onder f), vereist zijn;
- h) de verantwoordelijkheden van de houders van certificaten;
- i) de wijze waarop voor in lid 1 bedoelde luchtvaartuigen die niet onder lid 2 of lid 4 vallen en voor de in artikel 4, lid 1, onder c), bedoelde luchtvaartuigen, overeenstemming met de essentiële eisen wordt aangetoond;
- j) de voorwaarden voor het onderhoud en het beheer van de permanente luchtwaardigheid van producten, onderdelen en uitrustingsstukken.

Ten aanzien van de luchtwaardigheid als genoemd in artikel 4, lid 1, onder a), b) en c), is de Commissie bevoegd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter, waar nodig bijlage I te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen op het gebied van luchtwaardigheid, teneinde en voor zover nodig de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken." [Am. 33]

- (6) In artikel 6 worden de leden 2 en 3 vervangen door:

„2. De Commissie wordt gemachtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter de in lid 1 genoemde eisen te wijzigen, teneinde deze in overeenstemming te brengen met latere wijzigingen van het Verdrag van Chicago en de bijlagen daarbij, die na de vaststelling van deze verordening in werking treden en in alle lidstaten toepasselijk worden.

3. Indien nodig om een hoog en uniform niveau van milieubescherming te waarborgen en uitgaande van de inhoud van de aanhangsels van bijlage 16, als genoemd in lid 1, is de Commissie, waar van toepassing, gerechtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter gedetailleerde voorschriften vast te stellen ter aanvulling van de in lid 1 vermelde eisen.”

- (7) Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

- a) lid 2, vierde alinea, wordt vervangen door:

„Met betrekking tot het bewijs van bevoegdheid als recreatief vlieger kan, niettegenstaande de derde alinea en als de nationale wetgeving dit toestaat, een huisarts die de medische voorgeschiedenis van de aanvrager voldoende in detail kent, optreden als luchtvaartgeneeskundig keuringsarts. De Commissie neemt gedetailleerde voorschriften aan voor het gebruik van een huisarts die optreedt als luchtvaartgeneeskundig keuringsarts, met name om te waarborgen dat het niveau van veiligheid wordt aangehouden. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 3, bedoelde procedure.”

- b) lid 2, zesde alinea, wordt vervangen door:

„Voor piloten die betrokken zijn bij vluchttuitvoeringen met de in artikel 4, lid 1, ~~onder b) of c)~~, bedoelde luchtvaartuigen kan aan de eisen van de tweede en derde alinea van het onderhavige lid worden voldaan door de aanvaarding van de door of namens een derde land afgegeven bewijzen van bevoegdheid en medische verklaringen.” [Am. 41]

- c) in lid 6 wordt het inleidende deel vervangen door:

„6. Wat betreft piloten die betrokken zijn bij vluchttuitvoeringen met de in artikel 4, lid 1, onder b) en c), bedoelde luchtvaartuigen en vluchtnabootsers, en de personen en organisaties die betrokken zijn bij de opleiding, toetsing, controle en medische keuring van deze piloten, is de Commissie bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter om gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

Woensdag 12 maart 2014

d) lid 6, punt d), wordt vervangen door:

„d) de voorwaarden voor de omzetten van bestaande nationale bewijzen van bevoegdheid voor piloot of voor boordwerktuigkundige in bewijzen van bevoegdheid voor piloot, alsmede de voorwaarden voor de omzetting van nationale medische verklaringen;”

e) Lid 6, punt f), wordt vervangen door:

„f) de wijze waarop piloten van luchtvaartuigen als genoemd in de punten a), onder ii), en d) en h) van bijlage II, zoals gebruikt voor commercieel luchtvervoer, voldoen aan de relevante essentiële eisen van bijlage III.”

f) aan het einde van lid 6 wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„Wat betreft piloten die betrokken zijn bij vluchtuitvoeringen met de in artikel 4, lid 1, onder b) en c), bedoelde luchtvaartuigen en vluchtnabootsers, en de personen en organisaties die betrokken zijn bij de opleiding, toetsing, controle en medische keuring van deze piloten, is de Commissie bevoegd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter, waar nodig, bijlage III te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen inzake het verlenen van licenties aan piloten, teneinde en voor zover nodig om de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken.” [Am. 34]

(f bis) de eerste alinea van lid 7 komt als volgt te luiden:

„7. Bij de vaststelling van de in lid 6 bedoelde maatregelen draagt de Commissie er in het bijzonder zorg voor dat deze in overeenstemming zijn met de stand van de techniek, met inbegrip van de beste praktijken en wetenschappelijke en technische vooruitgang inzake de opleiding van piloten, een betere veiligheidscultuur en systemen om vermoeidheid te beheersen.” [Am. 42]

(8) Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 5 wordt het inleidende deel vervangen door:

„5. Wat betreft de in artikel 4, lid 1, onder b) en c), bedoelde vluchtuitvoering met luchtvaartuigen, wordt de Commissie gemachtigd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter om gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

b) lid 5, punt g), wordt vervangen door:

„g) de wijze waarop de in punt a), onder ii), en de punten d) en h) van bijlage II, vermelde vluchtuitvoering met luchtvaartuigen, wanneer deze worden gebruikt voor de commercieel luchtvervoer, voldoen aan de relevante essentiële eisen van bijlage IV en, indien van toepassing, bijlage Vb.”

c) in lid 5 worden de volgende punten h) en i) toegevoegd:

„h) voorwaarden en procedures op grond waarvan gespecialiseerde vluchtuitvoeringen zijn onderworpen aan een vergunning;

i) voorwaarden op grond waarvan vluchtuitvoeringen worden verboden, beperkt of onderworpen aan bepaalde voorwaarden in het belang van de veiligheid, overeenkomstig artikel 22, lid 1.”

d) aan het einde van lid 5 wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„Wat betreft de in artikel 4, lid 1, onder b) en c), bedoelde vluchtuitvoering met luchtvaartuigen, wordt de Commissie gemachtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter bijlage IV en, indien van toepassing, bijlage Vb te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen inzake vluchtuitvoering met luchtvaartuigen, teneinde en voor zover nodig om de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken.” [Am. 35]

Woensdag 12 maart 2014

(9) Artikel 8 bis wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 5 wordt het inleidende deel vervangen door:

„5. Wat betreft luchtvaartterreinen, luchtvaartterreinapparatuur en luchtvaartterreinactiviteiten, wordt de Commissie gemachtigd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter, teneinde gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

b) in lid 5 worden de volgende punten toegevoegd na punt j):

„k) de voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, opschorting of intrekking van certificaten voor aanbieders van platformbeheerdiensten;

l) de voorwaarden voor het verstrekken en het verspreiden van verplichte informatie om de veiligheid van luchtvaartterreinactiviteiten en luchtvaartterreinapparatuur te waarborgen;

m) de in lid 2, onder 2), vermelde verantwoordelijkheden van dienstverleners;

n) de voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, opschorting of intrekking van goedkeuringen van organisaties en de voorwaarden voor het toezicht op organisaties die betrokken zijn bij het ontwerp, de productie en het onderhoud van veiligheidskritieke luchtvaartterreinapparatuur;

o) de verantwoordelijkheden van organisaties die betrokken zijn bij het ontwerp, de productie en het onderhoud van veiligheidskritieke luchtvaartterreinapparatuur.”

c) aan het einde van lid 5 wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„Wat betreft luchtvaartterreinen, luchtvaartterreinapparatuur en luchtvaartterreinactiviteiten, wordt de Commissie gemachtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter bijlage Va en, indien van toepassing, bijlage Vb te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen inzake luchtvaartterreinen, teneinde en voor zover nodig om de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken.” **[Am. 36]**

(10) Artikel 8 ter wordt als volgt gewijzigd:

a) leden 4 en 5 worden vervangen door:

„4. Krachtens de in lid 6 bedoelde maatregelen mag een certificaat of verklaring verplicht worden gesteld voor het ontwerp, de productie of het onderhoud van ATM/ANS-systemen en -onderdelen waarvan de veiligheid en de interoperabiliteit afhankelijk zijn. Het certificaat wordt verstrekt aan die organisaties die kunnen aantonen dat zij de mogelijkheden en middelen bezitten om zich te kwijten van de verantwoordelijkheden die aan hun rechten zijn verbonden. De verleende rechten worden in het certificaat gespecificeerd.

5. Krachtens de in lid 6 bedoelde maatregelen mag certificering ofwel validering of een verklaring door de ATM/ANS-verlener of de organisatie die betrokken is bij het ontwerp, de productie of het onderhoud van ATM/ANS-systemen en -onderdelen verplicht worden gesteld, in verband met ATM/ANS-systemen en -onderdelen waarvan de veiligheid en de interoperabiliteit afhankelijk zijn. Het certificaat of de verklaring voor die systemen en onderdelen wordt afgegeven, of de validering daarvoor wordt verleend, indien de aanvrager heeft aangetoond dat de systemen en onderdelen voldoen aan gedetailleerde specificaties die zijn vastgesteld om de naleving van de in lid 1 bedoelde essentiële eisen te waarborgen.”

b) lid 6 wordt als volgt gewijzigd:

i) het inleidende deel wordt vervangen door:

„6. Wat betreft het verlenen van ATM/ANS, wordt de Commissie gemachtigd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter, teneinde gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

Woensdag 12 maart 2014

ii) punt e) wordt vervangen door:

„e) de voorwaarden en procedures voor de verklaring door en het toezicht op dienstverleners en organisaties die betrokken zijn bij het ontwerp, de productie en het onderhoud van ATM/ANS-systemen en -onderdelen als genoemd in de leden 3 tot en met 5.”

iii) de volgende punten g), h) en i) worden toegevoegd:

„g) de voorwaarden voor het verstrekken en het verspreiden van verplichte informatie om de veiligheid bij het verlenen van ATM/ANS te waarborgen;

h) de voorwaarden voor de validering en de verklaring als genoemd in lid 5 en voor het toezicht op de naleving van deze voorwaarden;

i) operationele voorschriften en ATM/ANS-onderdelen die vereist zijn voor het gebruik van het luchtruim.”

iv) aan het einde van het lid wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„Wat betreft de verlening van ATM/ANS, wordt de Commissie gemachtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter, waar nodig bijlage Va te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen inzake ATM/ANS, teneinde en voor zover nodig de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken.” [Am. 37]

c) lid 7, punt a), wordt vervangen door:

„a) zijn in overeenstemming met de stand van de techniek en met de beste praktijken op het gebied van ATM/ANS, met name overeenkomstig het ATM-masterplan en in nauwe samenwerking met ICAO.”

(11) Artikel 8 quater wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 10 wordt het inleidende deel vervangen door:

„10 Wat betreft luchtverkeersleiders alsook personen en organisaties die betrokken zijn bij de opleiding, toetsing, controle of medische keuring van luchtverkeersleiders, wordt de Commissie gemachtigd om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter, teneinde gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

b) In lid 10 worden de volgende punten toegevoegd:

„e) onverminderd de bepalingen van de bilaterale overeenkomsten die zijn gesloten overeenkomstig artikel 12, de voorwaarden voor acceptatie van vergunningen van derde landen;

f) de voorwaarden waaronder het verstrekken van on-the-job-opleiding is verboden, beperkt of onderworpen aan bepaalde voorwaarden in het belang van de veiligheid;

g) de voorwaarden voor het verstrekken en het verspreiden van verplichte informatie om de veiligheid bij het verstrekken van on-the-job-opleiding te waarborgen;”

c) aan het einde van lid 10 wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„Wat betreft luchtverkeersleiders alsook personen en organisaties die betrokken zijn bij de opleiding, toetsing, controle of medische keuring van luchtverkeersleiders, wordt de Commissie gemachtigd om door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 65 ter, waar nodig bijlage Vb te wijzigen ~~of aan te vullen~~ als gevolg van technische, operationele of wetenschappelijke ontwikkelingen of nieuwe aanwijzingen van veiligheidsproblemen inzake opleidingsorganisaties en luchtverkeersleiders, teneinde en voor zover om nodig de doelstellingen van artikel 2 te verwezenlijken.” [Am. 38]

Woensdag 12 maart 2014

(12) Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 4 wordt het inleidende deel vervangen door:

„4. Wat betreft de in artikel 4, lid 1, onder d), bedoelde luchtvaartuigen, alsmede de bemanning van en de vluchtuitvoering met die luchtvaartuigen, wordt de Commissie gemachtigd om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 65 ter, teneinde gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot:”

b) lid 4, punt a), wordt vervangen door:

„a) de autorisatie van in artikel 4, lid 1, onder d), bedoelde luchtvaartuigen of bemanningen, die geen houder zijn van een standaard-ICAO-certificaat van luchtwaardigheid of een vergunning om te vliegen naar, in of vanuit de Gemeenschap;”

c) lid 4, punt e), wordt vervangen door:

„e) de voorwaarden voor de verklaring door en het toezicht op de in lid 3 bedoelde exploitanten;”

d) Aan lid 4 wordt het volgende punt toegevoegd:

„g) alternatieve voorwaarden voor gevallen waarin naleving van de onder lid 1 bedoelde normen en eisen niet mogelijk is of een onevenredige inspanning vereist, waarbij wel gezorgd wordt dat aan de doelstellingen van de desbetreffende normen en eisen wordt voldaan.”

e) in lid 5, punt e), wordt het woord „veiligheidsaspecten” vervangen door „aspecten”.

(13) Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

„2. Ter uitvoering van lid 1 doen de lidstaten, naast het toezicht op de door hen afgegeven certificaten of de door hen ontvangen verklaringen, onderzoek, inclusief platforminspecties, en nemen zij maatregelen, waaronder een vliegverbod voor luchtvaartuigen, om te voorkomen dat een overtreding wordt voortgezet.”

b) in lid 5 wordt het inleidende deel vervangen door:

„5. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 65 ter gedelegeerde handelingen vast te stellen om gedetailleerde voorschriften met betrekking tot de voorwaarden voor de in lid 1 bedoelde samenwerking vast te leggen, in het bijzonder betreffende:”

c) aan lid 5 worden de volgende punten toegevoegd:

„d) de voorwaarden voor de kwalificaties van inspecteurs die platforminspecties uitvoeren en de organisaties die betrokken zijn bij de opleiding van deze inspecteurs;

e) de voorwaarden voor het beheer en de uitvoering van het toezicht en de handhaving, met inbegrip van veiligheidsbeheersystemen.”

(14) Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 1 en 2 worden vervangen door:

„1. De lidstaten erkennen de in overeenstemming met deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen afgegeven certificaten, zonder nadere technische eisen te stellen of een beoordeling uit te voeren. Indien de oorspronkelijke erkenning een bijzonder doel of bijzondere doelen dient, geldt elke latere erkenning slechts voor hetzelfde doel of dezelfde doelen.

Woensdag 12 maart 2014

2. De Commissie besluit, op eigen initiatief of op verzoek van een lidstaat of van het Agentschap, of een in lid 1 bedoeld certificaat voldoet aan deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure. Om naar behoren gemotiveerde, dwingende redenen van hoogdringendheid die verband houden met de veiligheid stelt de Commissie onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 65, lid 4, bedoelde procedure.”

- (15) Artikel 12, lid 2, punt b), laatste alinea, wordt vervangen door:

„kan zij van de betrokken lidstaat vereisen dat deze de overeenkomst wijzigt, de toepassing ervan opschort of de overeenkomst opzegt, overeenkomstig artikel 351 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, beschreven procedure.”

- (16) Artikel 13 wordt vervangen door:

„Artikel 13

Gekwalificeerde entiteiten

„Wanneer een gekwalificeerde entiteit wordt belast met een specifieke certificerings- of toezichtstaak, draagt het Agentschap of de betrokken nationale luchtvaartautoriteit er zorg voor dat deze instantie voldoet aan de criteria van bijlage V.

Gekwalificeerde entiteiten geven geen certificaten of vergunningen af en ontvangen geen verklaringen.”

- (17) Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

- a) lid 1 wordt vervangen door:

„1. De bepalingen in deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen beletten een lidstaat niet onmiddellijk te reageren wanneer zich een veiligheidsprobleem voordoet met betrekking tot een product, systeem, persoon of organisatie, mits de onmiddellijke actie noodzakelijk is om de veiligheid te waarborgen en het niet mogelijk is om het probleem op te lossen overeenkomstig deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen.”

- b) lid 3 wordt vervangen door:

„3. De Commissie beoordeelt of aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan en neemt, indien zij van mening is dat dit niet het geval is, een daartoe strekkend besluit. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure. Om naar behoren gemotiveerde, dwingende redenen van hoogdringendheid die verband houden met de veiligheid, stelt de Commissie onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 65, lid 4 bedoelde procedure.

Na de kennisgeving van het in de eerste alinea van dit lid bedoelde besluit trekt de betrokken lidstaat de krachtens lid 1 genomen maatregel in.

Indien nodig als gevolg van de vaststelling van een veiligheidsprobleem als bedoeld in lid 1, wordt de Commissie gemachtigd overeenkomstig artikel 65 quater gedelegeerde handelingen vast te stellen om ~~deze verordening te wijzigen of de vastgestelde veiligheidsproblemen~~ aan te ~~vullen~~ **pakken.** [Am. 39]

- c) lid 4 wordt vervangen door:

„4. De lidstaten kunnen in geval van onvoorziene dringende operationele omstandigheden of operationele behoeften van beperkte duur ontheffing verlenen van de essentiële eisen die zijn voorgeschreven in deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen, mits de veiligheid daardoor niet in het gedrang komt. Het Agentschap, de Commissie en de andere lidstaten worden van de ontheffingen in kennis gesteld als die bij herhaling of voor langer dan twee maanden worden verleend.”

Woensdag 12 maart 2014

d) lid 5, tweede alinea, wordt vervangen door:

„De Commissie beoordeelt of de ontheffing voldoet aan de voorwaarden van lid 4 en neemt, indien zij van mening is dat dit niet het geval is, een daartoe strekkend besluit. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure. Om naar behoren gemotiveerde, dwingende redenen van hoogdringendheid die verband houden met de veiligheid, stelt de Commissie onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 65, lid 4 bedoelde procedure.

De betrokken lidstaat trekt de ontheffing in na ontvangst van de in de tweede alinea bedoelde kennisgeving.”

e) lid 6, eerste alinea, wordt vervangen door:

„6. Indien met andere middelen een beschermingsniveau kan worden bereikt dat gelijkwaardig is aan het niveau dat wordt bereikt door de toepassing van de op grond van deze verordening vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen, kunnen de lidstaten, zonder onderscheid naar nationaliteit, goedkeuring verlenen in afwijking van die gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen, overeenkomstig de in de tweede alinea en lid 7 vastgestelde procedure.”

f) ~~aan het einde van lid 7, tweede alinea, wordt de volgende alinea toegevoegd~~ **vervangen door:** [Am. 10]

„Indien de Commissie vaststelt, rekening houdend met de in de eerste alinea bedoelde aanbeveling, dat aan de voorwaarden van lid 6 is voldaan, verleent zij onverwijld de afwijking door de desbetreffende op grond van deze verordening vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen dienovereenkomstig te wijzigen.”

(18) Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt het inleidende deel vervangen door:

„2. Onverminderd het recht van het publiek op toegang tot de documenten van de Commissie, zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1049/2001, stelt de Commissie gedetailleerde voorschriften vast voor de verspreiding, op haar eigen initiatief, van de in lid 1 van dit artikel bedoelde informatie onder belanghebbenden. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 3, bedoelde procedure. Deze maatregelen houden rekening met de noodzaak:”

b) lid 3 wordt vervangen door:

„3. De nationale luchtvaartautoriteiten nemen volgens de **regelgeving van de Unie en hun** nationale regelgeving de nodige maatregelen om passende geheimhouding van de informatie die zij ingevolge lid 1 ontvangen te waarborgen.” [Am. 11]

(19) De titel van hoofdstuk III wordt vervangen door:

„HET LUCHTVAARTAGENTSCHAP VAN DE EUROPESE UNIE”

(20) Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt vervangen door:

„Met het oog op de tenuitvoerlegging van deze verordening wordt een Luchtvaartagentschap van de Europese Unie opgericht.”

b) lid 2, eerste zin, wordt vervangen door:

„Om de goede werking en verdere ontwikkeling van de burgerluchtvaart, **met name op het gebied van de veiligheid**, te waarborgen, dient het Agentschap:” [Am. 12]

Woensdag 12 maart 2014

c) aan lid 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

„f) de bevoegde autoriteiten in de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van hun taken door een forum voor de uitwisseling van informatie en deskundigen aan te bieden.”

c bis) in lid 2 worden de volgende punten ingevoegd:

„g) overeenkomstig artikel 2, de luchtvaartnormen en –regels van de Unie op internationaal niveau bevorderen door naar behoren te gaan samenwerken met derde landen en internationale organisaties en daarbij het verkeer van luchtvaartproducten, –personeel en –diensten van de Unie te promoten teneinde hun toegang tot nieuwe groeiemarkten in de hele wereld te vergemakkelijken.”

„h) de nationale luchtvaartautoriteiten te erkennen. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 65 ter gedelegeerde handelingen vast te stellen om gedetailleerde voorschriften vast te leggen met betrekking tot de voorwaarden voor de verwezenlijking van de in dit lid bedoelde bepaling.”
[Ams. 13, 31 en 40]

(21) Artikel 19, lid 2, tweede alinea, wordt vervangen door:

„Deze documenten zijn in overeenstemming met de stand van de techniek en de beste praktijken op de betrokken gebieden en worden geactualiseerd aan de hand van de wereldwijde ervaring op luchtvaartgebied en de vooruitgang van de wetenschap, ~~en de techniek~~ **en het ATM-Master Plan.**” [Am. 14]

(22) Artikel 21, lid 2, punt b), onder i), wordt vervangen door:

„i) vluchtnabootsers die worden geëxploiteerd door opleidingsorganisaties die door het Agentschap zijn gecertificeerd;”

(23) Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2, punt c), worden de woorden „een maand” vervangen door „drie maanden”.

b) lid 2, punt e), wordt vervangen door:

„e) indien een lidstaat het niet eens is met de conclusies van het Agentschap inzake een afzonderlijk schema, verwijst het de zaak naar de Commissie. De Commissie besluit of dat schema voldoet aan de veiligheidsdoelstellingen van deze verordening. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure;”

(24) In Artikel 22 bis wordt het volgende punt ingevoegd:

„c bis) zorgt het Agentschap voor de afgifte en verlenging van certificaten of de aanvaarding van verklaringen van conformiteit of geschiktheid voor gebruik en overeenstemming overeenkomstig artikel 8 ter, leden 4 en 5, van organisaties die pan-Europese diensten of systemen aanbieden, en op verzoek van de betrokken lidstaat ook van andere dienstverleners en organisaties die zich bezighouden met het ontwerp, de productie en het onderhoud van ATM/ANS-systemen en -onderdelen;”

(25) Artikel 24, lid 5, wordt vervangen door:

„5. Rekening houdend met de in de artikelen 52 en 53 vastgelegde beginselen, stelt de Commissie gedetailleerde voorschriften vast inzake de werkmethoden van het Agentschap voor het uitvoeren van de in de leden 1, 3 en 4, genoemde taken. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure.”

(26) Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 3 wordt het inleidende deel vervangen door:

„3. ”Op grond van de leden 1 en 2 stelt de Commissie, bij overeenkomstig artikel 65 b ter vastgestelde gedelegeerde handelingen, het volgende vast:”

Woensdag 12 maart 2014

b) lid 3, punt b), wordt vervangen door:

„b) gedetailleerde voorschriften voor onderzoeken, bijbehorende maatregelen en meldingen, alsmede besluitvorming, waaronder bepalingen inzake recht van verdediging, toegang tot dossiers, juridische vertegenwoordiging, vertrouwelijkheid en termijnbepalingen en de vaststelling van de hoogte en de invordering van boetes en dwangsommen.”

(27) Artikel 29, lid 2, wordt geschrapt.

(28) Artikel 30 wordt vervangen door:

„Artikel 30

Voorrechten en immuniteiten

Het Protocol inzake voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie is van toepassing op het Agentschap en zijn personeel.”

(29) Artikel 33 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2, punt a), wordt vervangen door:

„a) benoemt overeenkomstig de artikelen 39 bis en 39 ter de uitvoerend directeur en de adjunct-uitvoerend directeurs;”

b) lid 2, punt c), wordt vervangen door:

„c) stelt vóór 30 november van elk jaar, en na advies van de Commissie, het jaarlijkse werkprogramma en het meerjarige werkprogramma van het Agentschap voor het komende jaar of de komende jaren vast; deze werkprogramma's worden vastgesteld onverminderd de jaarlijkse begrotingsprocedure van de Unie en het wetgevingsprogramma van de Unie op de betrokken gebieden van de luchtvaartveiligheid; het advies van de Commissie wordt bij de werkprogramma's gevoegd;” **[Am. 15: geldt niet voor de Nederlandse versie]**

c) lid 2, punt h), wordt vervangen door:

„h) treedt als tuchtraad op ten aanzien van de uitvoerend directeur en, in overleg met deze, ten aanzien van de adjunct-uitvoerend directeurs;”

d) aan lid 2 worden de volgende punten toegevoegd:

„n) oefent, overeenkomstig lid 6, ten aanzien van het personeel van het Agentschap de bevoegdheden uit die het Statuut toekent aan het tot aanstelling bevoegde gezag, en die de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden toekent aan het tot het sluiten van contracten bevoegde gezag (Verordening EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad (*)) („de bevoegdheden van het tot aanstelling bevoegde gezag”);

o) zorgt voor passende follow-up van de resultaten en aanbevelingen in de interne en externe controleverslagen en beoordelingen, alsook van de resultaten en aanbevelingen die voortvloeien uit de onderzoeken van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF);

p) stelt passende uitvoeringsregels vast voor de uitvoering van het Statuut en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden, overeenkomstig artikel 110 van het Statuut.”

q) stelt regels vast voor om belangenconflicten bij zijn leden en bij de leden van de kamer(s) van beroep te voorkomen en te beheren;

(*) Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad van 29 februari 1968 tot vaststelling van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen, alsmede van bijzondere maatregelen welke tijdelijk op de ambtenaren van de Commissie van toepassing zijn (PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1).”

e) het volgende lid 6 wordt toegevoegd:

„6. De raad van beheer neemt overeenkomstig artikel 110 van het Statuut een besluit dat is gebaseerd op artikel 2, lid 1, van het Statuut en artikel 6 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden, waarin hij de nodige bevoegdheden van het tot aanstelling bevoegde gezag delegeert aan de uitvoerend directeur en de voorwaarden vastlegt voor de opschorting van deze gedelegeerde bevoegdheden. De uitvoerend directeur is bevoegd om deze bevoegdheden op zijn beurt te delegeren.

Woensdag 12 maart 2014

De raad van beheer kan in uitzonderlijke gevallen **met een absolute meerderheid van zijn leden** door middel van een besluit de delegatie van bevoegdheden van het tot aanstelling bevoegde gezag aan de uitvoerend directeur en de bevoegdheden die hij op zijn beurt heeft gedelegeerd, tijdelijk opschorten en deze bevoegdheden zelf uitoefenen of delegeren aan een van zijn leden of aan een ander personeelslid dan de uitvoerend directeur.” [Am. 16]

(30) Artikel 34 wordt als volgt gewijzigd:

- a) in lid 1 worden de woorden „één vertegenwoordiger van de Commissie” vervangen door „twee vertegenwoordigers van de Commissie, allen met stemrecht”;
- b) in lid 1, tweede alinea, worden de woorden „een vertegenwoordiger en een plaatsvervanger” vervangen door „haar vertegenwoordigers en hun plaatsvervangers”;
- c) in lid 1, tweede alinea, wordt het woord „vijf” vervangen door „vier”;
- d) aan het einde van lid 1 wordt de volgende nieuwe alinea toegevoegd:

„De leden van de raad van beheer en hun plaatsvervangers worden aangesteld op basis van hun kennis op luchtvaartgebied, rekening houdende met relevante management-, administratieve en budgettaire vaardigheden. Alle partijen die in de raad van beheer zijn vertegenwoordigd trachten het verloop van hun vertegenwoordigers te beperken, om de continuïteit van de werkzaamheden van de raad van beheer te garanderen. Alle partijen streven naar een evenwicht tussen mannen en vrouwen in de raad van beheer.”

(31) Artikel 37, lid 1, wordt als volgt gewijzigd:

- de woorden „meerderheid van twee derde van de leden” worden vervangen door „~~eenvoudige~~ **absolute** meerderheid”. [Am. 17]
- de volgende tweede zin wordt ingevoegd:

„Voor besluiten met betrekking tot de vaststelling van de werkprogramma's, de jaarlijkse begroting, de benoeming, de verlenging van de ambtstermijn of de ontzetting uit het ambt van de uitvoerend directeur is echter een meerderheid van twee derde van de leden van de raad van beheer vereist.”

(32) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 37 bis

Uitvoerende raad

1. De raad van beheer wordt bijgestaan door een uitvoerende raad.
2. De uitvoerende raad:
 - a) bereidt door de raad van beheer te nemen besluiten voor;
 - b) draagt zorg, samen met de raad van beheer, voor een passende opvolging van de resultaten en aanbevelingen in de interne en externe controleverslagen en beoordelingen, alsook van de resultaten en aanbevelingen die voortvloeien uit de onderzoeken van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF);
 - c) ondersteunt en adviseert de uitvoerend directeur bij de tenuitvoerlegging van de besluiten van de raad van beheer, onverminderd de verantwoordelijkheden van de uitvoerend directeur als omschreven in artikel 38, teneinde het toezicht op het administratief en begrotingsbeheer te versterken.
3. In spoedgevallen kan de uitvoerende raad indien nodig ~~bepaalde voorlopige~~ **voorlopig** besluiten ~~namens de raad van beheer nemen, in het bijzonder met betrekking tot aangelegenheden van administratief beheer, met inbegrip van~~ **over de** schorsing van de delegatie van de bevoegdheden tot aanstelling, en **over** begrotingsaangelegenheden. **Deze besluiten worden met een meerderheid van vijf van de zeven leden van de uitvoerende raad genomen. Zij worden onverwijld voorgelegd aan de eerstvolgende vergadering van de raad van beheer. De raad van beheer kan de besluiten met absolute meerderheid van stemmen herroepen.**

Woensdag 12 maart 2014

4. De uitvoerende raad bestaat uit de voorzitter van de raad van beheer, één vertegenwoordiger van de Commissie in de raad van beheer en ~~de vijf~~ andere leden die door de raad van beheer onder zijn leden met stemrecht zijn aangesteld **voor een ambtstermijn van twee jaar. De ambtstermijn van de vijf door de raad van beheer aangestelde leden kan een onbeperkt aantal keren worden verlengd.** De voorzitter van de raad van beheer is tevens de voorzitter van de uitvoerende raad. De uitvoerend directeur neemt deel aan de vergaderingen van de uitvoerende raad, maar heeft geen stemrecht.

5. ~~De ambtstermijn van de leden van de uitvoerende raad is gelijk aan die van de leden van de raad van beheer.~~ **De ambtstermijn van de voorzitter van de uitvoerende raad is gelijk aan die van de voorzitter van de raad van beheer. De ambtstermijn van de vertegenwoordiger van de Commissie is gelijk aan de ambtstermijn in de raad van beheer.** De ambtstermijn van de leden van de uitvoerende raad eindigt wanneer hun lidmaatschap van de raad van beheer eindigt.

6. De uitvoerende raad komt ten minste eenmaal per drie maanden in gewone vergadering bijeen. Daarnaast komt het bijeen op initiatief van zijn voorzitter of op verzoek van de leden **of van de uitvoerend directeur.**

7. De raad van beheer stelt het reglement van orde van de uitvoerende raad vast.” [Am. 18]

(33) Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

„1. Het Agentschap wordt geleid door zijn uitvoerend directeur, die volledig onafhankelijk is in de uitoefening van zijn taken. Onverminderd de bevoegdheden van de Commissie, de raad van beheer en de uitvoerende raad, verlangt noch aanvaardt de uitvoerend directeur instructies van geen enkele regering of enige andere instantie.”

b) lid 3, punt g), wordt geschrapt.

c) lid 3, punt i), wordt vervangen door:

„i) hij kan zijn bevoegdheden aan andere personeelsleden van het Agentschap delegeren. De Commissie stelt de modaliteiten van deze delegaties vast. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure;”

d) lid 3, punt k), wordt vervangen door:

„k) hij bereidt het jaarlijkse werkprogramma en de meerjarige werkprogramma's voor en dient ze, na overleg met de Commissie, in bij de raad van beheer;”

e) de volgende punten worden toegevoegd aan lid 3:

„m) hij voert het jaarlijkse werkprogramma en de meerjarige werkprogramma's uit en brengt bij de raad van beheer verslag uit over de tenuitvoerlegging ervan;

n) in navolging van de conclusies van interne en externe auditverslagen en onderzoeken van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) stelt hij een actieplan op en brengt hij tweemaal per jaar bij de Commissie en regelmatig bij de uitvoerende raad en de raad van beheer verslag uit over de geboekte vooruitgang;

o) hij beschermt de financiële belangen van de Unie door preventieve maatregelen te nemen en effectieve controles uit te voeren tegen fraude, corruptie en alle andere illegale activiteiten. In het geval onregelmatigheden worden vastgesteld, vordert hij onterecht uitbetaalde bedragen terug en zorgt hij, voor zover passend, voor een verbetering van de doeltreffende, evenredige en afschrikkende administratieve en financiële sancties;

p) hij stelt een fraudebestrijdingsstrategie op voor het Agentschap en legt deze ter goedkeuring voor aan de raad van beheer;”

(34) Artikel 39 wordt geschrapt.

Woensdag 12 maart 2014

(35) De volgende artikelen worden ingevoegd:

„Artikel 39 bis

Benoeming van de uitvoerend directeur

1. De uitvoerend directeur wordt aangesteld als tijdelijk functionaris van het Agentschap overeenkomstig artikel 2, onder a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden.

2. De uitvoerend directeur wordt na een open en transparante selectieprocedure door de raad van beheer uit een lijst van door de Commissie voorgedragen kandidaten benoemd op grond van verdienste en voor de burgerluchtvaart relevante en door bewijsstukken aangetoonde bekwaamheid en ervaring.

Voor het sluiten van de arbeidsovereenkomst met de uitvoerend directeur wordt het Agentschap vertegenwoordigd door de voorzitter van de raad van beheer.

Voordat hij wordt benoemd, ~~kan legt~~ de door de raad van beheer geselecteerde kandidaat ~~worden verzocht om~~ voor de bevoegde commissie van het Europees Parlement een verklaring ~~af te leggen~~ **af en beantwoordt hij** alle vragen van de commissieleden ~~te beantwoorden~~. [Am. 19]

3. De ambtstermijn van de uitvoerend directeur bedraagt vijf jaar. ~~Aan het einde van~~ **Halverwege** deze termijn stelt de Commissie een ~~beoordeling op waarin rekening wordt gehouden met de evaluatie van~~ **evaluatieverslag op over** de resultaten van de uitvoerend directeur en de toekomstige taken en uitdagingen van het Agentschap. **De Commissie legt dit evaluatieverslag voor aan de bevoegde commissie van het Europees Parlement.** [Am. 20]

4. Op voorstel van de Commissie, waarin rekening wordt gehouden met de beoordeling als bedoeld in lid 3, kan de raad van beheer de ambtstermijn van de uitvoerend directeur eenmaal verlengen met ten hoogste vijf jaar.

5. Wanneer de raad van beheer voornemens is de ambtstermijn van de uitvoerend directeur te verlengen, stelt hij het Europees Parlement daarvan in kennis. In de maand die voorafgaat aan de verlenging van zijn ambtstermijn ~~kan legt~~ de uitvoerend directeur ~~worden gevraagd~~ een verklaring voor de bevoegde commissie van het Europees Parlement ~~af te leggen~~ **af en beantwoordt hij de** vragen van de commissieleden ~~te beantwoorden~~. [Am. 21]

6. Een uitvoerend directeur van wie de ambtstermijn is verlengd, is aan het einde van de volledige termijn uitgesloten van een andere selectieprocedure voor dezelfde functie.

7. De uitvoerend directeur kan uitsluitend uit zijn of haar ambt worden ontheven bij besluit van de raad van beheer op voorstel van de Commissie.

8. De raad van beheer neemt besluiten met betrekking tot de benoeming, de verlenging van de ambtstermijn of de ontzetting uit het ambt van de uitvoerend directeur en/of adjunct-uitvoerend directeuren met een meerderheid van twee derde van zijn leden met stemrecht.

Artikel 39 ter

Benoeming van adjunct-uitvoerend directeuren

1. De uitvoerend directeur ~~kan worden~~ **wordt** bijgestaan door een ~~of meer~~ adjunct-uitvoerend ~~directeuren~~ **directeur**. [Am. 22]

2. De adjunct-uitvoerend directeur of adjunct-uitvoerend directeuren worden benoemd of hun ambtstermijn wordt verlengd of ze worden uit hun ambt ontzet overeenkomstig artikel 39 bis, na raadpleging van de uitvoerend directeur en, indien van toepassing, de verkozen uitvoerend directeur.”

Woensdag 12 maart 2014

(36) Artikel 40, lid 3, wordt vervangen door:

„3. De kamer of kamers van beroep komen bijeen indien zulks noodzakelijk is. De Commissie stelt het aantal kamers van beroep en het hun toegewezen werk vast. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure.”

(37) Artikel 41, lid 5, wordt vervangen door:

„5. De Commissie stelt de voor de leden van elke kamer van beroep vereiste kwalificaties, de bevoegdheden van de afzonderlijke leden in de voorbereidingsfase van de beslissingen en de regels voor stemming vast. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 65, lid 3, bedoelde procedure.”

(38) Artikel 52, lid 1, punt b), wordt vervangen door:

„b) waar nodig, deskundigen van de betrokken belanghebbenden worden ingeschakeld of gebruik wordt gemaakt van deskundigheid van de desbetreffende Europese normalisatie-instanties, Eurocontrol of andere gespecialiseerde instanties;”

(39) Artikel 56 wordt vervangen door:

„Artikel 56

Jaarlijks werkprogramma en meerjarig werkprogramma

1. Uiterlijk op 30 november van elk jaar, overeenkomstig artikel 33, lid 2, onder c), neemt de raad van beheer een programmeringsdocument aan dat de meerjarige en de jaarlijkse programmering omvat, op basis van een door de uitvoerend directeur ingediend ontwerp, rekening houdend met het advies van de Commissie. Dit document wordt toegezonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Het programmeringsdocument wordt definitief na de definitieve vaststelling van de algemene begroting en wordt, indien nodig, dienovereenkomstig aangepast.

Het jaarlijkse werkprogramma en het meerjarige werkprogramma hebben tot doel de permanente verbetering van de veiligheid van de Europese luchtvaart te bevorderen en beantwoorden aan de in deze verordening vastgestelde doelstellingen, opdrachten en taken van het Agentschap.

2. Het jaarlijkse werkprogramma omvat een gedetailleerde beschrijving van de doelstellingen en de beoogde resultaten, met inbegrip van prestatie-indicatoren. Het bevat ook een beschrijving van de te financieren activiteiten en een indicatie van de financiële en personele middelen die aan iedere activiteit worden toegewezen overeenkomstig de beginselen die gelden voor activiteitsgestuurde begroting en management. Het jaarlijkse werkprogramma is consistent met het meerjarige werkprogramma als bedoeld in lid 4. Het vermeldt duidelijk de taken die zijn toegevoegd, gewijzigd of geschrapt ten opzichte van het vorige begrotingsjaar.

In het programma wordt ook de strategie opgenomen voor de betrekkingen met derde landen en internationale organisaties als bedoeld in artikel 27, lid 2, en de maatregelen die verband houden met deze strategie.

3. Wanneer het Agentschap een nieuwe taak krijgt toegewezen, wijzigt de raad van beheer het vastgestelde jaarlijkse werkprogramma.

Iedere wezenlijke verandering van het jaarlijkse werkprogramma wordt vastgesteld volgens dezelfde procedure als die voor het oorspronkelijke jaarlijkse werkprogramma. De raad van beheer kan aan de uitvoerend directeur de bevoegdheid delegeren om niet-wezenlijke veranderingen door te voeren in het jaarlijkse werkprogramma.

4. Het meerjarige werkprogramma omvat een beschrijving van de algemene strategische programmering, met inbegrip van doelstellingen, beoogde resultaten en prestatie-indicatoren. Het behelst ook de programmering van de middelen, met inbegrip van de meerjarige begroting en personeel.

Deze programmering wordt jaarlijks bijgewerkt. De strategische programmering wordt voor zover noodzakelijk bijgewerkt, in het bijzonder om de resultaten van de in artikel 62 bedoelde evaluatie in aanmerking te nemen.”

Woensdag 12 maart 2014

- (40) Artikel 57, eerste alinea, wordt vervangen door:

„In het algemene jaarverslag wordt beschreven hoe het Agentschap zijn jaarlijkse werkprogramma heeft uitgevoerd. Het vermeldt duidelijk welke opdrachten en taken van het Agentschap ten opzichte van het voorgaande jaar zijn toegevoegd, gewijzigd of geschrapt.”

- (41) Aan artikel 59, lid 1, worden de volgende punten toegevoegd:

„f) ~~overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) nr. [SES-verordening]~~ betaalde heffingen **krachtens Verordening (EU) nr. 391/2013 (*)** voor door het Agentschap verrichte ~~taken~~ **toezichttaken** in verband met ATM/ANS. [Am. 23]

(f bis) giften.[Am. 24]

(*) Uitvoeringsverordening (EU) nr. 391/2013 van de Commissie van 3 mei 2013 houdende vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten (PB L 128 van 9.5.2013, blz. 31)."

- (41 bis) Het volgende wordt ingevoegd:**

„Artikel 61 bis

Belangenconflicten

1. De uitvoerend directeur en de door de lidstaten en door de Commissie op tijdelijke basis gedetacheerde ambtenaren leggen een verbintenisverklaring af, alsmede een verklaring over hun belangen waaruit blijkt dat zij geen directe of indirecte belangen hebben die als nadelig voor hun onafhankelijkheid kunnen worden beschouwd. Deze verklaringen worden schriftelijk afgelegd bij indiensttreding en worden vernieuwd bij wijziging van hun persoonlijke situatie. De leden van de raad van beheer, de uitvoerende raad en de kamer van beroep maken deze verklaringen openbaar samen met hun curricula vitae. Het Agentschap publiceert op zijn website een lijst van de leden van de in artikel 42 genoemde organen en van externe en interne deskundigen.

2. De raad van beheer voert voor het beheren en vermijden van belangenconflicten een beleid dat ten minste bestaat uit:

- a) beginselen voor het beheer en de verificatie van de belangenverklaringen, met inbegrip van regels voor de openbaarmaking ervan, rekening houdend met artikel 77;
- b) verplichte trainingsvereisten inzake belangenconflicten voor het personeel van het Agentschap en gedetacheerde nationale deskundigen;
- c) regels inzake giften en uitnodigingen;
- d) gedetailleerde regels voor verboden activiteiten voor personeel en leden van het Agentschap na beëindiging van hun dienstverband bij het Agentschap;
- e) voorschriften inzake transparantie van de besluiten van het Agentschap waaronder de notulen van de raad van bestuur en het uitvoerend comité die met inachtneming van gevoelige, geheime en commerciële informatie worden gepubliceerd; en
- f) sancties en andere mechanismen om de autonomie en onafhankelijkheid van het Agentschap te waarborgen.

Het Agentschap houdt rekening met de noodzaak om een evenwicht te bewaren tussen de risico's en de voordelen, met name wat betreft de doelstelling om zo goed mogelijk technisch advies en de best mogelijke deskundigheid te verwerven, en het beheer van belangenconflicten. De uitvoerend directeur verstrekt informatie over de uitvoering van dat beleid bij het uitbrengen van verslag aan het Europees Parlement en de Raad overeenkomstig deze verordening.” [Am. 25]

Woensdag 12 maart 2014

(42) Artikel 62 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 worden de woorden „raad van beheer” vervangen door „Commissie”

b) het volgende lid 4 wordt toegevoegd:

„4. Bij elke tweede evaluatie worden ook de bereikte resultaten van het Agentschap getoetst aan zijn doelstellingen, mandaat en taken. Als de Commissie van oordeel is dat het niet langer gerechtvaardigd is om de doelstellingen, het mandaat en de taken die aan het Agentschap zijn toegekend, voort te zetten, kan zij voorstellen deze verordening dienovereenkomstig te wijzigen of in te trekken.”

(43) Artikel 64 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel „Tarieven- en vergoedingenregeling” wordt vervangen door „Tarieven en vergoedingen.

b) lid 1 wordt vervangen door

„1. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 65 ter gedelegeerde handelingen vast te stellen om, op grond van de leden 3, 4 en 5, gedetailleerde voorschriften met betrekking tot tarieven en vergoedingen vast te stellen.”

c) lid 3 wordt vervangen door:

„3. De in lid 1 bedoelde voorschriften bepalen in het bijzonder de zaken waarvoor de in artikel 59, lid 1, onder c) en d), bedoelde tarieven en vergoedingen verschuldigd zijn, de hoogte van de tarieven en vergoedingen en de wijze waarop zij moeten worden betaald.”

d) lid 5 wordt vervangen door:

„5. De hoogte van de tarieven en vergoedingen wordt bepaald op een niveau waarmee wordt gewaarborgd dat de desbetreffende ontvangsten in principe voldoende zijn om de volledige kosten van de geleverde diensten te dekken. Deze kosten omvatten met name alle uitgaven van het Agentschap voor personeel dat betrokken is bij de in lid 3 vermelde activiteiten, inclusief de pro-rata-werkgeversbijdrage aan het pensioenstelsel. De tarieven en vergoedingen, inclusief die welke in 2007 zijn geïnd, zijn bestemmingsontvangsten voor het Agentschap.”

d bis) Het volgende lid 6 wordt toegevoegd:

„6. Het aantal personeelsleden dat gefinancierd wordt met inkomsten uit tarieven en vergoedingen mag variëren naar gelang van de marktvraag naar certificaten, goedkeuringen en andere diensten.”
[Am. 26]

(44) Artikel 65 wordt vervangen door:

„Artikel 65

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de betekenis van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad (*).

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

4. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8, in samenhang met artikel 4, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

(*) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13)."

(45) Artikel 65 bis wordt geschrapt.

Woensdag 12 maart 2014

(46) De volgende artikelen worden toegevoegd:

„Artikel 65 ter

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt volgens de voorwaarden van dit artikel aan de Commissie toegekend.

2. De in artikel 5, lid 5, artikel 6, lid 2, artikel 6, lid 3, artikel 7, lid 6, artikel 8, lid 5, artikel 8 bis, lid 5, artikel 8 ter, lid 6, artikel 8 quater, lid 10, artikel 9, lid 4, artikel 10, lid 5, artikel 14, lid 3, artikel 14, lid 7, artikel 25, lid 3, en artikel 64, lid 1, bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt ~~voor onbepaalde tijd~~ aan de Commissie toegekend **voor een termijn van vijf jaar met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.** [Am. 27]

3. Het Europees parlement of de Raad kan de in artikel 5, lid 5, artikel 6, lid 2, artikel 6, lid 3, artikel 7, lid 6, artikel 8, lid 5, artikel 8 bis, lid 5, artikel 8 ter, lid 6, artikel 8 quater, lid 10, artikel 9, lid 4, artikel 10, lid 5, artikel 14, lid 3, artikel 14, lid 7, artikel 25, lid 3, en artikel 64, lid 1, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

5. Een overeenkomstig artikel 5, lid 5, artikel 6, lid 2, artikel 6, lid 3, artikel 7, lid 6, artikel 8, lid 5, artikel 8 bis, lid 5, artikel 8 ter, lid 6, artikel 8 quater, lid 10, artikel 9, lid 4, artikel 10, lid 5, artikel 14, lid 3, artikel 14, lid 7, artikel 25, lid 3, en artikel 64, lid 1, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Deze termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 65 quater

Spoeedprocedure

1. Een overeenkomstig dit artikel vastgestelde gedelegeerde handeling treedt onverwijld in werking en is van toepassing zolang geen bezwaar wordt gemaakt overeenkomstig lid 2. In de kennisgeving van de gedelegeerde handeling aan het Europees Parlement en de Raad wordt vermeld om welke redenen gebruik wordt gemaakt van de spoedprocedure.

2. Het Europees Parlement of de Raad kan overeenkomstig de in artikel 65 ter, lid 5, bedoelde procedure bezwaar maken tegen de gedelegeerde handeling. In dat geval trekt de Commissie de handeling onverwijld in na de kennisgeving van het besluit waarbij het Europees Parlement of de Raad bezwaar maakt.”

Woensdag 12 maart 2014

(46 bis) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 65 quinquies

Verslag van de Commissie

Overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie beoordeelt de Commissie de toepassing van deze verordening en brengt zij uiterlijk op 31 december 2015 verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad met het oog op verdere ontwikkelingen in verband met de totstandbrenging van een op risico gebaseerd, evenredig en duurzaam veiligheidskader.” [Am. 28]

(47) Het volgende artikel 66 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 66 bis

Vestigingsovereenkomst en voorwaarden voor de werking van het Agentschap

1. De bepalingen betreffende de huisvesting van het Agentschap in de gastlidstaat en de door deze lidstaat ter beschikking gestelde installaties, alsook de specifieke voorschriften die in de gastlidstaat gelden voor de uitvoerend directeur, de leden van de raad van beheer, het personeel van het Agentschap en hun gezinsleden, worden vastgesteld in een vestigingsovereenkomst tussen het Agentschap en de lidstaat waar de zetel van het Agentschap zich bevindt, die wordt gesloten nadat de raad van beheer daarmee heeft ingestemd en niet later dan twee jaar na de inwerkingtreding van de onderhavige verordening.

2. De gastlidstaat van het Agentschap zorgt ervoor dat het Agentschap in optimale omstandigheden kan werken, onder andere door het aanbieden van meertalig onderwijs met een Europese dimensie en adequate vervoersverbindingen.”

(48) Het volgende artikel wordt toegevoegd:

„Artikel 66 ter

Beveiligingsregels voor de bescherming van gerubriceerde gegevens en gevoelige niet-gerubriceerde gegevens

Het Agentschap past de beginselen toe van de beveiligingsregels van de Commissie voor de bescherming van gerubriceerde gegevens en gevoelige niet-gerubriceerde gegevens van de Europese Unie, die zijn uiteengezet in de bijlage bij Besluit 2001/844/EG, EGKS, Euratom. Deze beginselen hebben onder meer betrekking op de uitwisseling, verwerking en opslag van dergelijke gegevens.”

(49) Bijlage V, punten 2 en 3, worden vervangen door:

„2. De instantie en het personeel dat met de certificerings- en toezichtstaken is belast, moeten hun taken met de grootste beroepsintegriteit en technische bekwaamheid uitvoeren; zij dienen vrij te zijn van alle druk en beïnvloeding, met name van financiële aard, die hun ~~beoordeling~~ **beslissingen** of de uitkomst van hun onderzoeken kan beïnvloeden, inzonderheid door personen of groepen die bij de resultaten van de certificerings- en toezichtwerkzaamheden belang hebben. [Am. 29]

3. De instantie dient te beschikken over het nodige personeel en de nodige middelen te bezitten om de met de uitvoering van het certificerings- en toezichtsproces verbonden technische en administratieve taken op passende wijze te vervullen; tevens dient de instantie toegang te hebben tot het nodige materiaal voor bijzondere keuringen.”

(50) Bijlage Vb wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2, punt c), onder iv), wordt vervangen door:

„Luchtverkeersleidingsdiensten en de hieraan gerelateerde processen dienen voor een adequate separatieafstand te zorgen tussen luchtvaartuigen en, op manoeuvreerterrein van het luchtvaartterrein, botsingen tussen hindernissen en luchtvaartuigen te voorkomen en, waar nodig en haalbaar, bij te dragen tot de bescherming tegen obstakels en andere gevaren in de lucht. Deze diensten en processen dienen te zorgen voor prompte en tijdige coördinatie met alle relevante gebruikers en aangrenzende luchtruimsectoren.”

Woensdag 12 maart 2014

b) In lid 2, punt g), worden aan het einde de volgende woorden toegevoegd:

„Bij het beheren van luchtverkeersstromen wordt beoogd de beschikbare capaciteit bij het gebruik van het luchtruim te optimaliseren en de processen voor het beheer van de luchtverkeersstromen te verbeteren. Het beheer wordt gebaseerd op transparantie en efficiency, zodat de capaciteit op flexibele en efficiënte wijze ter beschikking wordt gesteld, in lijn met de aanbevelingen van het ICAO Regional Air Navigation Plan, European Region.

De in artikel 8 ter, lid 6, bedoelde maatregelen inzake het beheer van luchtverkeersstromen ondersteunen de operationele besluiten van verleners van luchtvaartnavigatiediensten, luchthavenexploitanten en lucht-ruimtegebruikers en hebben betrekking op de volgende gebieden:

a) vluchtplanning;

b) gebruik van de beschikbare luchtruimcapaciteit tijdens alle fasen van de vlucht, met inbegrip van de slottoewijzing;

c) routegebruik door het algemeen luchtverkeer, met inbegrip van

— de opstelling van één enkele publicatie voor routes en verkeersoriëntering,

— opties voor de omleiding van het algemeen luchtverkeer, weg van gebieden waar congestie optreedt, en

— voorrangsregels voor toegang tot het luchtruim voor het algemeen luchtverkeer, met name in tijden van congestie en crisis;

d) afstemming tussen de vluchtplannen en de aankomst- en vertrektijden op de verschillende luchthavens, en de noodzakelijke coördinatie tussen aangrenzende regio's.”

c) in lid 2, punt h), worden aan het einde de volgende woorden toegevoegd:

„Rekening houdend met de organisatie van de militaire aspecten die onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten vallen, ondersteunt het luchtruimbeheer tevens de uniforme toepassing van het concept van flexibel luchtruimgebruik, zoals dat door de ICAO is omschreven en ten uitvoer is gelegd bij Verordening (EG) nr. 551/2004, teneinde het beheer van het luchtruim en het luchtverkeersbeheer binnen het kader van het gemeenschappelijk vervoersbeleid te faciliteren.

De lidstaten brengen jaarlijks verslag uit aan het Agentschap over de toepassing, in het kader van het gemeenschappelijk vervoersbeleid, van het concept van flexibel luchtruimgebruik op het luchtruim dat onder hun verantwoordelijkheid valt.”

d) in lid 3, punt a), worden aan het einde de volgende woorden toegevoegd:

„De systemen omvatten met name:

1. Systemen en procedures voor het luchtruimbeheer.

2. Systemen en procedures voor het beheer van luchtverkeersstromen.

3. Systemen en procedures voor luchtverkeersdiensten, met name vluchtgegevensverwerkingssystemen, surveillancegegevensverwerkingssystemen en mens/machine-interfacesystemen.

4. Communicatiesystemen en -procedures voor grond-grond-, lucht-grond- en lucht-luchtcommunicatie.

5. Navigatiesystemen en -procedures.

6. Surveillancesystemen en -procedures.

Woensdag 12 maart 2014

7. Systemen en procedures voor luchtvaartinlichtingendiensten.

8. Systemen en procedures voor het gebruik van meteorologische informatie.”

e) in lid 3, punt b), worden aan het einde de volgende woorden toegevoegd:

„ATM/ANS-systemen en de onderdelen daarvan worden, met inachtneming van de passende en goedgekeurde procedures, op een zodanige wijze ontworpen, gebouwd, onderhouden en geëxploiteerd dat de naadloze werking van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer te allen tijde en voor alle vluchtfasen is gewaarborgd. Naadloze werking kan met name worden uitgedrukt in termen van informatie-uitwisseling, waaronder relevante informatie over de operationele status, een gemeenschappelijke interpretatie van informatie, vergelijkbare verwerkingsprestaties en de bijbehorende procedures welke gemeenschappelijke operationele prestaties mogelijk maken die zijn overeengekomen voor het geheel of voor delen van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer.

Het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer en de systemen en de onderdelen daarvan bieden op gecoördineerde wijze ondersteuning aan nieuwe overeengekomen en goedgekeurde operationele concepten die de kwaliteit, duurzaamheid en doeltreffendheid van luchtvaartnavigatiediensten verbeteren, met name wat betreft veiligheid en capaciteit.

Voor zover dat nodig is voor het effectieve beheer van het luchtruim en de regeling van luchtverkeersstromen en het veilige en efficiënte gebruik van het luchtruim door alle gebruikers, ondersteunen het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer en de systemen en onderdelen daarvan de geleidelijke invoering van civiel-militaire coördinatie, door toepassing van het concept van flexibel luchtruimgebruik.

Om die doelen te bereiken, moeten het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer en de systemen en onderdelen daarvan de tijdige uitwisseling van correcte en consistente informatie, in alle vluchtfasen, tussen de civiele en de militaire partijen ondersteunen.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0222

Pakketreizen en geassisteerde reisarrangementen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende pakketreizen en geassisteerde reisarrangementen, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU, en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad (COM(2013)0512 — C7-0215/2013 — 2013/0246(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/62)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0512),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0215/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 december 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de adviezen van de Commissie vervoer en toerisme en de Commissie juridische zaken (A7-0124/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0246

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende pakketreizen, ~~en geassisteerde vakantiepakketten, rondreispakketten en gekoppelde reisarrangementen~~, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad [Am. 1]

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

⁽¹⁾ PB C 170 van 5.6.2014, blz. 73.

Woensdag 12 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 90/314/EEG van de Raad⁽³⁾ geeft consumenten een aantal belangrijke rechten op het gebied van pakketreizen, in het bijzonder met betrekking tot informatieverstrekking, aansprakelijkheid van handelaars voor de uitvoering van een pakketreis en bescherming bij insolventie van een organisator of een doorverkoper. Het rechtskader moet echter worden aangepast aan de marktontwikkelingen om de wetgeving geschikter te maken voor de interne markt, onduidelijkheden weg te nemen en in juridische leemten te voorzien.
- (2) Toerisme speelt een belangrijke rol in de economieën van de Unie, en pakketreizen, **vakantiepakketten en rondreispakketten („pakketten”)** beslaan een significant deel van die markt. De reismarkt is erg veranderd sinds de goedkeuring van Richtlijn 90/314/EEG. Naast de traditionele distributiekanaal wordt internet een steeds belangrijker medium voor het aanbieden van reisdiensten. Reisdiensten worden niet alleen gecombineerd in de vorm van de klassieke, kant-en-klare pakketreizen, maar ook tot op maat gesneden vakanties. Veel van deze reisproducten bevinden zich in een juridisch grijs gebied of vallen duidelijk niet onder Richtlijn 90/314/EEG. De nieuwe richtlijn moet de bescherming uitbreiden tot deze nieuwe producten, zorgen voor meer transparantie, en reizigers en handelaars meer rechtszekerheid bieden. **[Am. 2]**
- (3) In artikel 169 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie („VWEU”) wordt bepaald dat de Unie moet bijdragen tot de verwezenlijking van een hoog niveau van consumentenbescherming door middel van maatregelen die op grond van artikel 114 van het VWEU worden genomen.
- (4) Richtlijn 90/314/EEG geeft de lidstaten veel speelruimte ten aanzien van de omzetting; daardoor bestaan er nog steeds grote verschillen tussen de nationale wetgevingen. Juridische versnippering leidt voor ondernemingen tot hogere kosten en tot belemmeringen als zij grensoverschrijdend zaken willen doen, waardoor de keuze voor de consument wordt beperkt.
- (5) De interne markt moet volgens artikel 26, lid 2, van het VWEU een ruimte zonder binnengrenzen omvatten waarin het vrije verkeer van goederen en diensten en de vrijheid van vestiging zijn gewaarborgd. Harmonisatie van ~~bepaalde aspecten van de uit~~ pakketovereenkomsten en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen **voortvloeiende rechten en plichten** is noodzakelijk voor de totstandkoming van een echte interne markt voor de consument, met het juiste evenwicht tussen een hoog beschermingsniveau voor de consument en concurrentie in het bedrijfsleven. **[Am. 3]**
- (6) De grensoverschrijdende mogelijkheden van de pakketreizenmarkt in de Unie worden momenteel niet volledig benut. De verschillen in de regels ter bescherming van de reiziger in de lidstaten weerhouden reizigers in de ene lidstaat ervan pakketreizen en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen in een andere lidstaat te kopen; tegelijkertijd weerhouden die verschillen organisatoren en doorverkopers in de ene lidstaat ervan dergelijke diensten in een andere lidstaat te verkopen. Om consumenten en ondernemingen in staat te stellen optimaal van de interne markt te profiteren en tegelijkertijd een hoog niveau van consumentenbescherming te waarborgen in de gehele Unie, moeten de wettelijke regels van de lidstaten inzake pakketreizen en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen op elkaar worden afgestemd.

⁽¹⁾ PB C 170 van 5.6.2014, blz. 73.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽³⁾ Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten (PB L 158 van 23.6.1990, blz. 59).

Woensdag 12 maart 2014

- (7) De meeste kopers van pakketreizen zijn consumenten in de zin van het consumentenrecht van de Unie. Tegelijkertijd is het onderscheid tussen consumenten en vertegenwoordigers van ~~kleine~~ ondernemingen of zakenlieden die een zaken- of dienstreis boeken niet altijd even duidelijk, omdat zij gebruikmaken van dezelfde boekingskanalen. Die reizigers hebben vaak een vergelijkbaar beschermingsniveau nodig. ~~Grotere~~ ondernemingen of organisaties daarentegen boeken reizen voor hun werknemers, **leden en vertegenwoordigers** vaak op basis van een kaderovereenkomst met ondernemingen ~~die gespecialiseerd zijn in zakenreizen~~. Voor dergelijke zakenreizen is niet hetzelfde beschermingsniveau vereist als voor consumenten. Daarom dient deze richtlijn alleen van toepassing te zijn op zakelijke reizen die niet worden geboekt op basis van een kaderovereenkomst. Om verwarring **te voorkomen** met de term „consument” ~~die in andere consumentenbeschermingsrichtlijnen te voorkomen, consumentenbeschermingswetgeving van de Unie wordt gebruikt~~, dienen de personen die in het kader van deze richtlijn bescherming genieten, „reizigers” te worden genoemd. [Am. 4]
- (8) Daar reisdiensten op veel verschillende manieren kunnen worden gecombineerd, dienen alle combinaties van reisdiensten met kenmerken die door reizigers worden geassocieerd met pakketreizen, als pakketreizen te worden beschouwd; het gaat daarbij met name om afzonderlijke reisdiensten die worden gebundeld tot één enkel reisproduct dat onder verantwoordelijkheid van de organisator wordt uitgevoerd. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie ⁽¹⁾ mag het geen verschil maken of reisdiensten worden gecombineerd voorafgaand aan enig contact met de reiziger danwel op diens verzoek of overeenkomstig de door hem gemaakte selectie. Dezelfde principes dienen te gelden ongeacht of de reis via een klassiek reisbureau of online wordt geboekt.
- (9) Met het oog op de transparantie moet een onderscheid worden gemaakt tussen pakketreizen en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen, waarbij klassieke of online reisbureaus reizigers helpen reisdiensten te combineren en reizigers overeenkomsten sluiten met verschillende aanbieders van reisdiensten, bijvoorbeeld via **op gerichte wijze** onderling verbonden boekingsprocedures; hierbij ontbreken de hierboven bedoelde kenmerken en het zou niet passend zijn hierop alle verplichtingen toe te passen die voor pakketreizen gelden. [Am. 5]
- (10) Gezien de marktontwikkelingen dient het begrip „pakketreis” nader te worden gedefinieerd op basis van alternatieve objectieve criteria die in de eerste plaats betrekking hebben op de manier waarop de reisdiensten worden aangeboden of gekocht, en op basis waarvan reizigers redelijkerwijs mogen verwachten onder de bescherming van de richtlijn te vallen. Dat geldt bijvoorbeeld wanneer verschillende reisdiensten voor één reis of vakantie door middel van één boekingsprocedure worden gekocht bij één verkooppunt of wanneer deze diensten worden aangeboden of gefactureerd voor een gezamenlijke prijs of een totaalprijs. Reisdiensten moeten worden geacht door middel van één boekingsprocedure te zijn gekocht indien zij worden geselecteerd voordat de reiziger met de betaling heeft ingestemd.
- (11) Voorts moeten ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen worden onderscheiden van reisdiensten die door reizigers zelf worden geboekt, vaak op verschillende tijdstippen, ook al gebeurt dat voor dezelfde reis of vakantie. Online ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen moeten ook worden onderscheiden van **gekoppelde websites die geen contract met de reiziger beogen en van** links die reizigers **niet op gerichte wijze** naar algemene informatie over andere reisdiensten leiden; daarbij kan worden gedacht aan een hotel of een organisator van evenementen die een lijst op zijn website plaatst van alle aanbieders van vervoersdiensten naar zijn adres, zonder dat dit gekoppeld is aan een boeking, of aan cookies of metadata die worden gebruikt om advertenties op websites **advertenties** te plaatsen **die verband houden met de reisbestemming en/of reisperiode van de als eerste gekozen reisdienst**. [Am. 6]
- (12) Een losse vlucht die wordt geboekt als op zichzelf staande reisdienst is geen pakketreis en ook geen ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement.

⁽¹⁾ Zie het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 30 april 2012 in zaak C-400/00 Club Tour, Viagens e Turismo SA tegen Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido en Club Med Viagens Ld, Jurispr. 2002, I-04051.

Woensdag 12 maart 2014

- (13) ~~Er~~ **In deze richtlijn** dienen specifieke regels te worden vastgesteld voor klassieke en online doorverkopers die reizigers tijdens één bezoek of contactmoment assisteren bij het sluiten van afzonderlijke overeenkomsten met verschillende dienstverleners, ~~en voor als reizigers elke reisdienst apart selecteren en wensen te betalen. Deze regels dienen ook van toepassing te zijn op~~ online doorverkopers die via onderling verbonden online boekingsprocedures de aankoop van aanvullende reisdiensten van een andere handelaar gericht faciliteren, ~~via onderling verbonden online boekingsprocedures als ten minste de naam of de contactgegevens van de reiziger aan de andere handelaar worden doorgegeven en deze aanvullende diensten ten laatste wanneer 24 uur nadat de boeking van de eerste dienst wordt bevestigd worden verleend. Deze regels zouden bijvoorbeeld moeten gelden wanneer een reiziger samen met de bevestiging van een eerste reisdienst zoals een vlucht of een treinreis, een uitnodiging ontvangt om een aanvullende reisdienst te boeken op de gekozen bestemming, bijvoorbeeld hotelaccommodatie, met een link naar de boekingsite van een andere dienstverlener of tussenpersoon. Dergelijke geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen vormen geen pakketreis in de zin van deze richtlijn, daar het duidelijk is dat de aansprakelijkheid voor de reisdiensten niet bij één organisator berust, maar zijn een alternatief bedrijfsmodel dat vaak scherp concurreert met pakketreizen. [Am. 7]
- (14) Met het oog op eerlijke mededinging en ter bescherming van de consument moet ook bij ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen de verplichting gelden dat moet worden aangetoond dat voldoende zekerheden zijn gesteld voor de terugbetaling van vooruitbetalingen en de repatriëring van reizigers in geval van insolventie.
- (14 bis) **Online zijn praktijken aan het licht gekomen waarbij handelaars die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen faciliteren, niet duidelijk en ondubbelzinnig de keuzemogelijkheid boden om alleen de hoofddienst te boeken en geen verdere diensten te kiezen. Dergelijke praktijken moeten als misleidend voor reizigers worden beschouwd. Aangezien het bestaande rechtskader het nog niet mogelijk heeft gemaakt deze praktijken uit te bannen en aangezien zij specifiek zijn voor gekoppelde reisarrangementen, moeten die praktijken krachtens deze richtlijn worden verboden.** [Am. 8]
- (15) Om reizigers meer duidelijkheid te bieden en in staat te stellen met kennis van zaken een keuze te maken uit het reisaanbod, dienen handelaars te worden verplicht de aard van de aangeboden reis duidelijk te omschrijven en de reizigers te wijzen op hun rechten. In de verklaring van de handelaar omtrent de juridische aard van het aangeboden reisproduct dient de werkelijke juridische aard van het betrokken product te worden vermeld. De handhavinginstanties dienen op te treden tegen handelaars die reizigers onjuiste informatie verschaffen.
- (15 bis) **Reizigers moet voordat zij betalen, worden meegedeeld of zij een pakketreis dan wel een gecombineerd reisarrangement kiezen, en wat het overeenkomstige beschermingsniveau is.** [Am. 9]
- (15 ter) **Handelaars die de aankoop van een gecombineerd reisarrangement faciliteren, moeten een reiziger, voordat deze gebonden is aan een overeenkomst of een daarmee overeenstemmend aanbod betreffende een gecombineerd reisarrangement, duidelijk mededelen dat alle andere overeenkomsten waaruit het gecombineerde reisarrangement bestaat, binnen 24 uur moeten worden bevestigd, teneinde de voordelen van de richtlijn die van toepassing zijn op gecombineerde reisarrangementen te waarborgen. Indien consumenten niet in kennis worden gesteld van deze informatie of indien deze informatie onjuist, misleidend of geschrapt is, kan er sprake zijn van een oneerlijke handelspraktijk.** [Am. 141]
- (16) ~~Alleen~~ Combinaties van verschillende reisdiensten zoals accommodatie, personenvervoer per bus, trein, boot of vliegtuig, en verhuur van auto's, andere voertuigen of andere transportmiddelen, komen in aanmerking om te worden beschouwd als een pakketreis of een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement. **Zuivere hotelovernachtingen met aanvullende pakketten, zoals kaartjes voor een musical of wellnessbehandelingen, dienen te worden uitgesloten indien dat pakket niet specifiek aan de reiziger wordt aangeboden als significant onderdeel van de reis of indien de aanvullende dienst duidelijk niet het essentiële aspect van de reis vormt.** Accommodatie die ~~dient~~ als woonruimte **dient en duidelijk geen toeristisch doel heeft**, bijvoorbeeld voor langlopende taalcursussen, mag niet worden beschouwd als accommodatie in de zin van deze richtlijn. [Am. 11]
- (16 bis) **Vervoer per bus, trein, boot of vliegtuig waarvan accommodatie deel uitmaakt, bijvoorbeeld een reis per veerboot met overnachting of een treinreis in een slaapwagen, dient als één reisdienst te worden beschouwd indien het vervoerselement duidelijk overweegt en het vervoer niet met een andere reisdienst wordt gecombineerd.** [Am. 12]

Woensdag 12 maart 2014

- (17) Andere toeristische diensten, zoals toegangskarten voor concerten, sportevenementen, excursies of evenementenparken zijn diensten die in combinatie met personenvervoer, accommodatie en/of verhuur van auto's, andere voertuigen of andere transportmiddelen, in aanmerking komen om als pakketreis of ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement te worden beschouwd. Dergelijke pakketreizen vallen echter alleen onder de richtlijn als de betrokken toeristische dienst een significant deel van de pakketreis uitmaakt. In het algemeen is dat het geval als de toeristische dienst **uitdrukkelijk als significant deel van het pakket aan de reizigers wordt aangeboden, als hij duidelijk het doel van de reis is of als hij** meer dan ~~20%~~ **25 %** van de totale prijs uitmaakt of anderszins een wezenlijk kenmerk van de reis of vakantie vormt. Aanvullende diensten zoals **met name** reisverzekeringen, **vervoer tussen station en accommodatie, vervoer aan het begin van de reis en in het kader van excursies**, bagagevervoer, maaltijdverstrekking en schoonmaakdiensten als onderdeel van de accommodatie, mogen op zichzelf niet als toeristische dienst worden beschouwd. [Am. 13]
- (18) Voorts moet worden verduidelijkt dat overeenkomsten waarbij de handelaar de reiziger na het sluiten van het contract een keuze laat maken uit een selectie van verschillende soorten reisdiensten, zoals bij een reiscadeaubon, moeten worden beschouwd als een pakketreis. Ook een combinatie van reisdiensten waarbij de naam **van de reiziger** en andere voor de boeking benodigde gegevens **persoonsgegevens, zoals contact-, creditcard- en paspoortgegevens**, ten laatste ~~wanneer~~ **24 uur nadat** de boeking van de eerste dienst ~~wordt~~ **is** bevestigd, tussen de handelaars worden doorgegeven, moet worden beschouwd als een pakketreis. ~~Bij voor de boeking benodigde gegevens gaat het om creditcardgegevens of andere voor de betaling benodigde gegevens. Het doorgeven van gegevens zoals de reisbestemming of de reistijden is evenwel niet voldoende. Voorts dienen cruises en meerdaagse treinreizen met accommodatie als pakketreis te worden aangemerkt, omdat het daarbij om een combinatie van vervoer, accommodatie en maaltijden gaat.~~ [Am. 14]
- (19) Omdat reizigers bij korte reizen minder bescherming behoeven en omdat handelaren niet onnodig moeten worden belast, dienen reizen die ~~korten~~ **korter** dan 24 uur duren en waarbij geen accommodatie nodig is, ~~alsook incidenteel georganiseerde pakketreizen~~ niet onder de richtlijn te vallen. **Ook pakketten en gekoppelde reisarrangementen die incidenteel worden aangeboden of samengesteld door natuurlijke of rechtspersonen, zoals non-profitorganisaties, liefdadigheidsinstellingen, voetbalclubs en scholen, die met de verkoop van die pakketten of het faciliteren van die gekoppelde reisarrangementen direct noch indirect financiële winst behalen, moeten van het toepassingsgebied van deze richtlijn worden uitgesloten.** [Am. 15]
- (19 bis) **De lidstaten dienen bevoegd te blijven om, overeenkomstig het Unierecht, de bepalingen van deze richtlijn toe de passen op gebieden die niet onder het toepassingsgebied ervan vallen. Daarom mogen de lidstaten, met betrekking tot overeenkomsten die buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, nationale wetgeving handhaven of invoeren die overeenstemt met alle of een aantal bepalingen van deze richtlijn. Zo mogen lidstaten de bepalingen van deze richtlijn bijvoorbeeld toepassen op pakketten en gekoppelde reisarrangementen die incidenteel worden aangeboden of samengesteld door natuurlijke of rechtspersonen die met de verkoop van die pakketten of het faciliteren van die gekoppelde reisarrangementen direct noch indirect financiële winst behalen, en op pakketten en gekoppelde reisarrangementen die een periode van minder dan 24 uur bestrijken en geen accommodatie omvatten.** [Am. 16]
- (20) Het belangrijkste kenmerk van pakketreizen is dat ten minste één handelaar als organisator aansprakelijk is voor de correcte uitvoering van het gehele pakket. Daarom moet een handelaar, meestal een klassiek of online reisbureau, alleen als louter doorverkoper of tussenpersoon kunnen optreden, zonder aansprakelijk te zijn als organisator, wanneer een andere handelaar optreedt als organisator van een pakket. Of een handelaar optreedt als organisator van een bepaalde pakketreis dient af te hangen van de mate waarin hij betrokken is bij de opzet van de pakketreis in de zin van deze richtlijn, en niet van de noemer waaronder hij zijn activiteiten verricht. Wanneer twee of meer handelaars voldoen aan de voorwaarden waaronder een combinatie van reisdiensten als pakketreis wordt beschouwd en deze handelaars de reiziger niet hebben laten weten wie van hen de organisator van de pakketreis is, dienen alle betrokken handelaars als organisator te worden beschouwd.

Woensdag 12 maart 2014

- (20 bis) **Richtlijn 90/314/EEG laat de lidstaten vrij om te bepalen of doorverkopers, organisatoren, of zowel doorverkopers als organisatoren aansprakelijk zijn voor de correcte uitvoering van een pakket. Door die flexibiliteit is het in sommige lidstaten onduidelijk of handelaars die bij een pakket betrokken zijn, aansprakelijk zijn voor de uitvoering van de betreffende diensten, met name tijdens de online boekingsprocedure. Daarom dient in deze richtlijn te worden verduidelijkt dat organisatoren verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de reisdiensten waarop de overeenkomst betrekking heeft, tenzij de nationale wetgeving ook uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid dat de organisator of de doorverkoper aansprakelijk wordt gesteld. [Am. 17]**
- (21) Bij pakketreizen dienen doorverkopers samen met de organisator aansprakelijk te zijn voor het verstrekken van precontractuele informatie. Maar ook moet duidelijk zijn dat ~~beiden~~ **doorverkopers** aansprakelijk zijn voor boekingsfouten, **als zij tijdens de boekingsprocedure fouten maken**. Om de communicatie gemakkelijker te laten verlopen, vooral bij grensoverschrijdende gevallen, moeten reizigers ook via de doorverkoper bij wie zij de pakketreis hebben gekocht contact kunnen opnemen met de organisator. **[Am. 18]**
- (22) De reiziger dient alle nodige informatie te krijgen voordat hij een pakketreis koopt, ongeacht of die wordt verkocht met behulp van telecommunicatie, over de toonbank of via andere distributiekanaalen. Bij het verstrekken van deze informatie dient de handelaar rekening te houden met de specifieke behoeften van reizigers die vanwege hun leeftijd of een lichamelijke handicap bijzonder kwetsbaar zijn op een manier die de handelaar redelijkerwijs kon voorzien.
- (23) Belangrijke informatie, bijvoorbeeld over de hoofdkenmerken van de reisdiensten of de prijzen, die in advertenties, op de website van de organisator of in brochures wordt verstrekt als onderdeel van de precontractuele informatie, moet bindend zijn, tenzij de organisator zich het recht voorbehoudt deze elementen te wijzigen en deze wijzigingen duidelijk en op opvallende wijze worden meegedeeld aan de reiziger voordat de overeenkomst wordt gesloten. ~~Met de huidige communicatietechnologieën hoeven er echter niet langer specifieke voorschriften voor brochures te worden vastgesteld; wel moet ervoor worden gezorgd dat de partijen in bepaalde omstandigheden via een duurzame gegevensdrager communiceren over wijzigingen die van invloed zijn op de uitvoering van de overeenkomst, zodat de informatie bewaard blijft voor de toekomst. Deze informatie moet altijd kunnen worden gewijzigd wanneer beide partijen daar expliciet mee instemmen. [Am. 19]~~
- (23 bis) **Gezien de nieuwe communicatietechnologieën die ervoor kunnen helpen zorgen dat de reizigers op het moment van de boeking toegang hebben tot actuele informatie, en gezien de toenemende tendens om pakketreizen online te boeken, zijn er echter geen specifieke regels meer nodig die gedrukte brochures verplicht stellen. [Am. 20]**
- (23 ter) **De vluchttijden dienen een vast bestanddeel van de overeenkomst te vormen en dienen als een van de hoofdkenmerken van een reis te worden beschouwd. Zij mogen niet wezenlijk verschillen van de tijden die de reizigers in de precontractuele informatie zijn meegedeeld. [Am. 21]**
- (24) De informatievereisten van deze richtlijn zijn volledig, maar dienen de informatievereisten die in andere toepasselijke wetgeving van de Unie ⁽¹⁾ zijn vastgelegd, onverlet te laten.

⁽¹⁾ Zie Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt („Richtlijn inzake elektronische handel”) (PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1) en Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PB L 376 van 27.12.2006, blz. 36), alsook Verordening (EG) nr. 2111/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2005 betreffende de vaststelling van een communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod binnen de Gemeenschap is opgelegd en het informeren van luchtreizigers over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij, en tot intrekking van artikel 9 van Richtlijn 2004/36/EG (PB L 344 van 27.12.2005, blz. 15), Verordening (EG) nr. 1107/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 inzake de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit die per luchtvervoer reizen (PB L 204 van 26.7.2006, blz. 1), Verordening (EG) nr. 1371/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (PB L 315 van 3.12.2007, blz. 14), Verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap (PB L 293 van 31.10.2008, blz. 3), Verordening (EU) nr. 1177/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende de rechten van passagiers die over zee of binnenwateren reizen en houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 1) en Verordening (EU) nr. 181/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de rechten van autobus- en touringcarpassagiers en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

- (25) Rekening houdend met de specifieke kenmerken van pakketreisovereenkomsten moet worden vastgelegd welke rechten en verplichtingen de partijen hebben voor en na het begin van de pakketreis, met name wanneer de pakketreis niet naar behoren wordt uitgevoerd of wanneer bepaalde omstandigheden veranderen.
- (26) Daar pakketreizen vaak lang van tevoren worden gekocht, kunnen zich onvoorziene omstandigheden voordoen. Daarom moet een reiziger onder bepaalde voorwaarden een pakketreis kunnen overdragen aan een andere reiziger. In dergelijke gevallen moet de organisator zijn onkosten kunnen terugvorderen, bijvoorbeeld wanneer een onderaannemer een vergoeding vraagt voor het wijzigen van de naam van de reiziger of voor het annuleren en vervangen van een reisbiljet. Reizigers moeten de overeenkomst ook voor het begin van de pakketreis tegen betaling van een redelijke schadeloosstelling kunnen opzeggen en het recht hebben dit zonder schadeloosstelling te doen wanneer onvoorziene en onvermijdbare omstandigheden zoals oorlog, **met inbegrip van terrorisme**, of een natuurramp **met inbegrip van orkanen en aardbevingen, of politieke instabiliteit, die de veiligheid van de reizigers in gevaar brengen**, aanzienlijke gevolgen hebben voor de pakketreis, **indien deze omstandigheden zich na de sluiting van de reisovereenkomst voordoen**. Er dient van te worden uitgegaan dat van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden sprake is wanneer in betrouwbare en openbare verslagen, zoals aanbevelingen van autoriteiten van de lidstaten, wordt afgeraden naar de plaats van bestemming te reizen. [Am. 22]
- (27) In specifieke gevallen moet ook de organisator voor het begin van de pakketreis de overeenkomst zonder schadeloosstelling kunnen opzeggen, bijvoorbeeld wanneer het minimumaantal deelnemers niet is bereikt en dit voorbehoud in de overeenkomst is gemaakt. **In een dergelijke situatie moet de organisator de reizigers voor wie deze bepaling van de overeenkomst gevolgen kan hebben, op adequate wijze informeren.** [Am. 23]
- (28) In bepaalde omstandigheden moet de organisator de pakketreisovereenkomst eenzijdig kunnen wijzigen. Reizigers moeten dan echter het recht hebben de overeenkomst op te zeggen als de voorgestelde wijzigingen een wezenlijke verandering van de belangrijkste kenmerken van de reisdiensten inhouden. Prijsverhogingen dienen alleen mogelijk te zijn indien er veranderingen zijn opgetreden in de prijs van personenvervoersdiensten ten gevolge van de brandstofkosten voor het personenvervoer, in belastingen of vergoedingen die worden geheven door niet direct bij de uitvoering van de reisdiensten betrokken derden, of in de wisselkoersen die van belang zijn voor de pakketreis, mits de overeenkomst expliciet voorziet in prijsverhogingen en prijsverlagingen. **Prijsverhogingen mogen maximaal 10 % bedragen. Indien de prijsverhoging meer dan 8 % van de prijs van een oorspronkelijke pakketreis bedraagt, moeten reizigers het recht hebben de overeenkomst zonder betaling van een schadevergoeding op te zeggen of een door de organisator aangeboden gelijkwaardig reisalternatief te aanvaarden.** [Am. 24]
- (28 bis) **Een prijsverhoging dient altijd door middel van een duurzame gegevensdrager te worden gemotiveerd. Bij een prijsverhoging van meer dan 8 % dient de reiziger door middel van een duurzame gegevensdrager de mogelijkheid te worden geboden om de overeenkomst op te zeggen of een gelijkwaardig reisalternatief tegen de overeengekomen prijs te aanvaarden. Als de reiziger hiervan geen gebruik maakt, dient de reis geacht te worden tegen de verhoogde prijs te zijn aanvaard. De bewijslast voor de ontvangst van de kennisgeving door middel van een duurzame gegevensdrager dient bij de organisator te liggen.** [Am. 25]
- (29) Er dienen specifieke regels te worden vastgesteld voor oplossingen als sprake is van niet-nakoming van de pakketreisovereenkomst. De reiziger dient erop te kunnen rekenen dat problemen worden opgelost en dient een alternatief te krijgen aangeboden wanneer een significant deel van de overeengekomen reisdiensten niet kan worden geleverd. Reizigers dienen ook aanspraak te kunnen maken op een prijsverlaging en/of schadeloosstelling. Ook immateriële schade dient te worden vergoed, in het bijzonder als de vakantie is bedorven, evenals, in gemotiveerde gevallen, kosten die de reiziger maakt bij het zelf oplossen van een probleem.
- (30) Met het oog op de samenhang dienen de bepalingen van deze richtlijn te worden afgestemd op de internationale verdragen over reisdiensten en op de wetgeving van de Unie inzake rechten van passagiers. Wanneer de organisator aansprakelijk is voor het niet of niet correct verlenen van de diensten waarop de pakketreisovereenkomst betrekking heeft, dient de organisator zich te kunnen beroepen op de beperking van de aansprakelijkheid van

Woensdag 12 maart 2014

dienstverleners zoals die is geregeld bij internationale verdragen zoals het verdrag van Montreal tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer (1999)⁽¹⁾, het verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF, 1980)⁽²⁾, en het verdrag van Athene inzake het vervoer van passagiers en hun bagage over zee (1974)⁽³⁾. Wanneer het als gevolg van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden onmogelijk is ervoor te zorgen dat de reiziger kan terugkeren naar de plaats van vertrek, dient de verplichting van de organisator om de kosten van het verlengde verblijf van de reiziger op de plaats van bestemming voor zijn rekening te nemen, te worden afgestemd op Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁴⁾ (*).

- (31) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan de rechten van reizigers om vorderingen in te dienen op grond van deze richtlijn en op grond van andere toepasselijke wetgeving van de Unie; reizigers behouden de mogelijkheid om vorderingen in te dienen bij de organisator, de vervoerder of enig andere aansprakelijke partij, of eventueel bij meerdere partijen. Het moet duidelijk zijn dat reizigers geen rechten uit hoofde van verschillende rechtsgronden mogen cumuleren als die rechten dezelfde belangen beschermen of hetzelfde doel dienen. **Het feit dat moet worden gewaarborgd dat reizigers tijdig een passende schadeloosstelling ontvangen indien de overeenkomst door een van de partijen niet volledig wordt nageleefd, mag echter geen onredelijke en onevenredig zware last voor organisatoren en doorverkopers betekenen. Naast de verplichting om eventuele niet-nakoming te verhelpen of reizigers schadeloos te stellen, moeten organisatoren en doorverkopers daarom het recht hebben om verhaal te halen op derden die hebben bijgedragen tot de gebeurtenis die schadeloosstelling of andere verplichtingen tot gevolg heeft.** De aansprakelijkheid van de organisator en de doorverkoper laat het **bijgevolg dit** recht om verhaal te halen op derden, zoals dienstverleners, onverlet. [Am. 27]
- (32) De organisator dient verplicht te zijn ~~onmiddellijk~~ **onverwijld passende** bijstand te verlenen als de reiziger in moeilijkheden verkeert tijdens de reis of vakantie. Bij deze bijstand moet het voornamelijk gaan om informatie over bijvoorbeeld lokale medische diensten, plaatselijke autoriteiten en consulaire bijstand, en om praktische bijstand, zoals bij communicatie vanuit het buitenland en het regelen van reisalternatieven. [Am. 28]
- (33) In haar mededeling van 18 maart 2013 over passagiersbescherming in geval van insolventie van luchtvaartmaatschappijen stelt de Commissie dat een betere handhaving van Verordening (EG) nr. 1008/2008 en van Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁵⁾, in combinatie met een nauwere samenwerking met de sector, kunnen leiden tot een betere bescherming van reizigers; als dit niet blijkt te werken, zal zij nieuwe wetgeving voorstellen. Die mededeling heeft betrekking op de aankoop van een afzonderlijke component, namelijk een vliegreis; zij heeft dus geen gevolgen voor de bestaande regels inzake pakketreizen en belet de wetgever niet om ook voor kopers van andere moderne combinaties van reisdiensten bescherming bij insolventie te regelen.
-
- ⁽¹⁾ Besluit 2001/539/EG van de Raad van 5 april 2001 inzake de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer (Verdrag van Montreal) (PB L 194 van 18.7.2001, blz. 38).
- ⁽²⁾ Besluit 2013/103/EU van de Raad van 16 juni 2011 betreffende de ondertekening en sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Intergouvernementele Organisatie voor het internationale spoorwegvervoer tot toetreding van de Europese Unie tot het Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF) van 9 mei 1980, zoals gewijzigd bij het protocol van Vilnius van 3 juni 1999 (PB L 51 van 23.2.2013, blz. 1).
- ⁽³⁾ 2012/22/EU: Besluit van de Raad van 12 december 2011 betreffende de toetreding van de Europese Unie tot het Protocol van 2002 bij het Verdrag van Athene inzake het vervoer van passagiers en hun bagage over zee van 1974, met uitzondering van de artikelen 10 en 11 (PB L 8 van 12.1.2012, blz. 1).
- ⁽⁴⁾ Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad van ... houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 261/2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en Verordening (EG) nr. 2027/97 betreffende de aansprakelijkheid van luchtvervoerders met betrekking tot het luchtvervoer van passagiers en hun bagage (PB L ...).
- (*) Het nummer van de Verordening (2013/0072(COD)) in de overweging alsook het nummer van inwerkingtreding en publicatie in voetnoot 4.
- ⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 295/91 (PB L 46 van 17.2.2004, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

- (34) De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat reizigers die een pakketreis of een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement kopen, volledig beschermd zijn tegen insolventie van de organisator, de doorverkoper die het ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangement heeft gefaciliteerd, of een ~~van de andere aanbieders van reisdiensten~~ **bij het gekoppelde reisarrangement betrokken onderneming**. De lidstaten ~~waar organisatoren van pakketreizen en doorverkopers die geassisteerde reisarrangementen faciliteren, zijn gevestigd,~~ dienen ervoor te zorgen dat handelaars die dergelijke combinaties van reisdiensten aanbieden, zekerheden stellen voor de terugbetaling van alle reeds betaalde bedragen en de repatriëring van reizigers in geval van insolventie. De lidstaten zijn vrij om te bepalen hoe zij de bescherming tegen insolventie willen regelen, maar zij moeten er wel op toezien dat hun ~~nationale~~ beschermingsregelingen doeltreffend zijn en voor alle getroffen reizigers zowel een snelle repatriëring als **onmiddellijke** terugbetaling garanderen. **Indien een reiziger er de voorkeur aan geeft het pakket of het gekoppelde reisarrangement te voltooien in plaats van alle kosten volledig vergoed te krijgen, moet de bescherming bij insolventie indien passend voorzien in de uitvoering van bestaande overeenkomsten, opdat de reizigers zonder bijkomende kosten het pakket of het gekoppelde reisarrangement kan voortzetten.** De vereiste bescherming bij insolventie dient te zijn gebaseerd op het werkelijke financiële risico van de activiteiten van de organisator, de doorverkoper of de ~~dienstverlener~~ **bij het gekoppelde reisarrangement betrokken onderneming**, waarbij moet worden gekeken naar het soort combinaties van reisdiensten dat zij verkopen, voorzienbare seizoensfluctuaties en het bedrag van de vooruitbetalingen alsook de manier waarop deze worden gegarandeerd. Overeenkomstig richtlijn 2006/123/EG ~~van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt~~, mag in gevallen waarin insolventiebescherming de vorm kan aannemen van een garantie of een verzekering, deze zekerheid niet worden beperkt tot attesten van financiële instellingen in een bepaalde lidstaat. [Am. 29]
- (35) Om het vrije verkeer van diensten te bevorderen, dienen de lidstaten verplicht te zijn de bescherming bij insolventie volgens het recht van de lidstaat van vestiging te erkennen. Om de administratieve samenwerking en het toezicht op ondernemingen die actief zijn in verschillende lidstaten op het gebied van bescherming bij insolventie te vergemakkelijken, moeten de lidstaten verplicht zijn centrale contactpunten aan te wijzen.
- (36) Voor ~~geassisteerde~~ **gekoppeld** reisarrangementen geldt niet alleen de verplichte bescherming bij insolventie en de verplichting om reizigers mee te delen dat de afzonderlijke aanbieders van reisdiensten uitsluitend contractueel aansprakelijk zijn voor de verlening van hun eigen diensten, de betrokken overeenkomsten vallen ook onder de algemene consumentenbeschermingswetgeving en de sectorspecifieke wetgeving van de Unie.
- (37) Reizigers moeten bescherming genieten wanneer een doorverkoper bij het boeken van een pakketreis of een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement een fout maakt.
- (38) Tevens moet duidelijk zijn dat reizigers geen afstand kunnen doen van rechten die voortvloeien uit deze richtlijn en dat handelaars die de aankoop van een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement faciliteren, zich niet aan hun verplichtingen kunnen onttrekken met het argument dat zij slechts optreden als dienstverlener, tussenpersoon of in een andere hoedanigheid.
- (39) Het is noodzakelijk dat de lidstaten sancties vaststellen voor inbreuken op nationale bepalingen ter omzetting van deze richtlijn en erop toezien dat ze worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.
- (40) Door de vaststelling van deze richtlijn moeten bepaalde besluiten op het gebied van consumentenbescherming worden aangepast. Daar Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad ~~van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten~~ **Raad** ⁽¹⁾ in haar huidige vorm niet van toepassing is op overeenkomsten die onder Richtlijn 90/314/EEG vallen, moet Richtlijn 2011/83/EU worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat zij van toepassing is ~~op geassisteerde reisarrangementen~~ **blijft op afzonderlijke diensten die deel uitmaken van een gekoppeld reisarrangement, voor zover die afzonderlijke diensten niet anderszins van het toepassingsgebied van Richtlijn 2011/83/EU zijn uitgezonderd**, en dat bepaalde bij die richtlijn geregelde consumentenrechten ook van toepassing zijn op pakketreizen. [Am. 30]

⁽¹⁾ Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 304 van 22.11.2011, blz. 64).

Woensdag 12 maart 2014

- (41) Deze richtlijn dient Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ onverlet te laten, evenals het nationale verbintenissenrecht voor de aspecten die niet onder die verordening vallen. Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk bij te dragen tot de goede werking van de interne markt en tot de verwezenlijking van een hoog niveau van consumentenbescherming, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt maar beter op het niveau van de Unie worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in datzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (42) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest) worden erkend. Deze richtlijn eerbiedigt in het bijzonder de in artikel 16 van het Handvest neergelegde vrijheid van ondernemerschap en zorgt in overeenstemming met artikel 38 van het Handvest voor een hoog niveau van consumentenbescherming.
- (43) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van de lidstaten en de Commissie van 28 september 2011 over toelichtende stukken ⁽²⁾ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van dergelijke stukken gerechtvaardigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1

Onderwerp

Deze richtlijn ~~moet bijdragen~~ heeft tot **doel bij te dragen tot** de goede werking van de interne markt en tot de verwezenlijking van een **zo uniform mogelijk** hoog niveau van consumentenbescherming ~~door met betrekking tot de onderlinge aanpassing van bepaalde aspecten van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake tussen reizigers en handelaars gesloten overeenkomsten betreffende pakketreizen en geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen. [Am. 31]

Artikel 1 bis

Mate van harmonisatie

Tenzij in deze richtlijn anders is bepaald, mogen de lidstaten in hun nationale wetgeving geen bepalingen handhaven of invoeren die afwijken van de bepalingen van deze richtlijn, met inbegrip van meer of minder strikte bepalingen die een ander niveau van consumentenbescherming zouden waarborgen. [Am. 32]

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I) (PB L 177 van 4.7.2008, blz. 6).

⁽²⁾ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is, met uitzondering van de artikelen 17, 17 bis en 17 ter van toepassing op pakketreizen die door handelaars worden aangeboden of verkocht aan reizigers, en, met uitzondering van de artikelen 4 tot en met 14, artikel 18 en artikel 21, lid 1, op ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen.
2. Deze richtlijn is niet van toepassing op:
 - a) pakketreizen en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen die een periode van minder dan 24 uur beslaan, tenzij zij een overnachting omvatten;
 - a bis) pakketten en gekoppelde reisarrangementen die incidenteel worden aangeboden of samengesteld door natuurlijke of rechtspersonen die met de verkoop van die pakketten of het faciliteren van die gekoppelde reisarrangementen direct noch indirect financiële winst behalen, mits de verantwoordelijke handelaar de reiziger er naar behoren van in kennis heeft gesteld dat deze richtlijn niet op een dergelijk pakket of reisarrangement van toepassing is; [Am. 33]*
 - b) aanvullende overeenkomsten inzake *reisdiensten die als aanvullende diensten bij pakketreizen worden verricht en zonder tussenkomst van de organisator bijgeboekt worden, of aanvullende overeenkomsten inzake* financiële diensten; [Am. 34]
 - c) pakketreizen en ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen die worden gekocht op basis van een kaderovereenkomst ~~voor zakenreizen~~ tussen *een bedrijf in naam waarvan de werkgever van de reiziger reist* en een handelaar ~~die zich toelegt op het regelen van zakenreizen~~; [Am. 35]
 - d) pakketreizen waarbij slechts één van de in artikel 3, punt 1, onder a), b), en c) genoemde reisdiensten wordt gecombineerd met een in artikel 3, punt 1, onder d) bedoelde reisdienst indien laatstgenoemde reisdienst geen significant deel van de pakketreis uitmaakt; of *duidelijk niet het doel van de reis is, of als de aanvullende dienst duidelijk niet als het hoofdbestanddeel van de reis wordt aangeboden; of* [Am. 36]
 - e) afzonderlijke overeenkomsten voor een op zichzelf staande reisdienst.
 - e bis) personenvervoer per bus, trein, boot of vliegtuig waarin een overnachting inbegrepen is, wanneer het doel van vervoer duidelijk primeert en dit vervoer niet met een in artikel 3, lid 1, onder b), c) of d), bedoelde andere reisdienst gecombineerd wordt. [Am. 37]*

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de volgende definities:

- (1) Reisdienst:
 - a) personenvervoer,
 - b) ~~niet residentiële accommodatie~~, *residentiële accommodatie, mits die duidelijk een toeristische doel heeft,* [Am. 38]
 - c) ~~autoverhuur~~ *verhuur van auto's, andere voertuigen of andere vervoersmiddelen,* of [Am. 39]
 - d) andere, niet met personenvervoer, accommodatie of ~~autoverhuur~~ *verhuur van auto's, andere voertuigen of andere vervoersmiddelen* verband houdende toeristische diensten [Am. 40]

Woensdag 12 maart 2014

- (2) „pakketreis”: een combinatie van ten minste twee verschillende soorten reisdiensten voor dezelfde reis of vakantie, wanneer:
- a) deze diensten worden gecombineerd door één handelaar, eventueel op verzoek of overeenkomstig de keuze van de reiziger, voordat er een overeenkomst betreffende alle diensten wordt gesloten; of
 - b) deze diensten, ongeacht of er afzonderlijke overeenkomsten worden gesloten met verschillende aanbieders van reisdiensten, worden:
 - i) gekocht bij één verkooppunt via dezelfde boekingsprocedure, **en al deze diensten door de reiziger zijn geselecteerd voordat hij heeft ingestemd met de betaling, [Am. 41]**
 - ii) aangeboden of gefactureerd voor een gezamenlijke prijs of een totaalprijs, **of [Am. 42]**
 - iii) onder de term „pakketreis” of een vergelijkbare term ~~worden~~ aanbevolen of verkocht, **of [Am. 43]**
 - iv) gecombineerd nadat er een overeenkomst is gesloten waarbij de handelaar de reiziger laat kiezen uit een selectie van verschillende soorten reisdiensten, of
 - v) gekocht van verschillende handelaars via onderling verbonden online boekingsprocedures, waarbij de naam en andere ~~gegevens~~ **persoonsgegevens** van de reizigers **zoals contact-, creditcard- en paspoortgegevens**, die nodig zijn om een boekingstransactie te kunnen afsluiten, ten laatste ~~wanneer~~ **24 uur nadat** de boeking van de eerste dienst wordt bevestigd, tussen de handelaren worden uitgewisseld; **[Am. 44]**
- (3) „pakketreisovereenkomst”: een overeenkomst inzake de gehele pakketreis of, indien de pakketreis uit hoofde van verschillende overeenkomsten wordt geleverd, alle overeenkomsten die betrekking hebben op de diensten die deel uitmaken van de pakketreis;
- (4) „begin van de pakketreis”: begin van de uitvoering van de pakketreis;
- (5) ~~„geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement”: een combinatie van ten minste twee verschillende soorten reisdiensten voor dezelfde reis of vakantie, die geen pakketreis vormt en waarvoor afzonderlijke overeenkomsten worden gesloten met de verschillende aanbieders van reisdiensten, waarbij de combinatie door een **betrokken aanbieder of een** doorverkoper wordt gefaciliteerd; **[Am. 45 Dit amendement: „gekoppeld” in plaats van „geassisteerd”, is van toepassing op de gehele tekst.]**
- a) ~~op basis van afzonderlijke boekingen~~ **en de reiziger elke reisdienst apart selecteert en wenst te betalen** tijdens één bezoek aan of contactmoment met het verkooppunt; of **[Am. 46]**
 - b) door middel van de gerichte aankoop van aanvullende reisdiensten van een andere handelaar via onderling verbonden online boekingsprocedures, **als ten minste de naam of de contactgegevens van de reiziger aan de andere handelaar worden doorgegeven en deze aanvullende diensten ten** laatste ~~wanneer~~ **24 uur nadat** de boeking van de eerste dienst wordt bevestigd, **worden verleend. [Am. 47]**
- (6) „reiziger”: iedere persoon die een overeenkomst wenst te sluiten die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn valt, of die het recht heeft op grond van een dergelijke overeenkomst te reizen, met inbegrip van zakenreizigers, voor zover zij niet reizen op basis van een kaderovereenkomst met een handelaar die zich toelegt op het regelen van zakenreizen;
- (7) „handelaar”: iedere persoon die handelt in het kader van zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit;
- (8) „organisator”: een handelaar die pakketreizen samenstelt en deze rechtstreeks ~~dan wel~~ **dan wel** via of samen met een andere handelaar verkoopt of te koop aanbiedt **of die de combinatie en aankoop van dergelijke pakketreizen faciliteert**; indien meerdere handelaars beantwoorden aan de in punt 2), onder b), genoemde criteria worden al deze handelaars beschouwd als organisatoren, tenzij één van hen is aangewezen als organisator en dit aan de reiziger is meegegeven; **[Am. 48]**

Woensdag 12 maart 2014

- (9) „doorverkoper”: een handelaar, anders dan de organisator, die:
- a) **door de organisator samengestelde** pakketreizen verkoopt of te koop aanbiedt, of [Am. 49]
 - b) de aankoop faciliteert van reisdiensten die deel uitmaken van een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement door reizigers te helpen met het sluiten van afzonderlijke overeenkomsten met verschillende aanbieders van reisdiensten, **van wie de doorverkoper zelf er een kan zijn**; [Am. 50]
- (10) „duurzame gegevensdrager”: ieder hulpmiddel dat de reiziger of de handelaar in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen, en die een ongewijzigde reproductie van de opgeslagen informatie mogelijk maakt;
- (11) „onvermijdbare en buitengewone omstandigheden”: een **onvoorzienbare** situatie die zich onafhankelijk van de wil van de handelaar voordoet en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden; [Am. 51]
- (12) „niet-nakoming”: het niet- of niet correct verlenen van de reisdiensten die deel uitmaken van een pakketreis.
- (12 bis) **„aanvullende dienst”: een niet op zichzelf staande toeristische dienst die wordt verleend in het kader van de verrichting of aanvulling van reisdiensten, zoals met name reisverzekeringen, vervoer tussen station en accommodatie, naar de luchthaven van vertrek en in het kader van excursies, bagagevervoer, maaltijdverstrekking en schoonmaakdiensten als onderdeel van de accommodatie**; [Am. 53]

Hoofdstuk II

Informatieverplichtingen en inhoud van de pakketreisovereenkomst

Artikel 4

Precontractuele informatie

1. De lidstaten zien erop toe dat de organisator ~~en, indien de pakketreis wordt verkocht via een doorverkoper, ook de doorverkoper~~, de reiziger, voordat deze is gebonden door een pakketreisovereenkomst of een daarmee overeenstemmend aanbod de volgende informatie verstrekt voor zover deze van toepassing is op de betrokken pakketreis: [Am. 54]

- a) belangrijkste kenmerken van de reisdiensten:
 - i) de reisbestemming(en), de route en de verblijfsperiodes, met data, **en het aantal nachten**; [Am. 55]
 - ii) de te gebruiken vervoermiddelen, kenmerken en categorieën van deze vervoermiddelen, plaatsen, data en tijdstippen van vertrek en terugkeer, ~~of, wanneer het exacte tijdstip nog niet vaststaat, tijdstip van vertrek en terugkeer bij benadering~~, duur en plaats van tussenstops, en aansluitingen;

Indien het exacte tijdstip nog niet vaststaat, deelt de handelaar de reiziger het tijdstip van vertrek en terugkeer bij benadering mee.

Indien geen tijdstip bij benadering van worden bepaald, stelt de handelaar de reiziger daarvan in kennis; [Am. 56]
 - iii) de ligging, de belangrijkste kenmerken en de ~~toeristische~~ **officiële** categorie van de accommodatie **zoals toegekend door de bevoegde instantie van de plek waar de accommodatie zich bevindt**; [Am. 57]

Woensdag 12 maart 2014

- iv) of maaltijden worden verstrekt en zo ja, het maaltijdschema;
- v) bezoeken, excursies of andere diensten die zijn begrepen in de overeengekomen totale pakketprijs;
- v bis) of een of meer van de reisdiensten aan de reiziger als onderdeel van een groep worden geleverd en, indien dat het geval is, hoeveel mensen er naar verwachting zullen deelnemen; [Am. 58]**
- ~~vi) de taal of talen waarin de activiteiten worden verricht, en [Am. 59]~~
- vii) **op verzoek van de reiziger**, of voor personen met ~~beperkte mobiliteit~~ **op verzoek van de reiziger**, de toegang wordt gegarandeerd gedurende de gehele reis of vakantie; **[Am. 60]**
- b) de handelsnaam en het geografische adres van de organisator en, indien van toepassing, van de doorverkoper, alsook hun telefoonnummer en e-mailadres;
- c) de totaalprijs van de pakketreis, inclusief belastingen en, indien van toepassing, alle bijkomende vergoedingen, toeslagen en andere kosten, of, indien deze niet goed van tevoren kunnen worden berekend, het feit dat de reiziger mogelijk bijkomende kosten moet maken **en de aard van die kosten; de totaalprijs moet worden gepresenteerd in de vorm van een volledige rekening die alle kosten voor de dienstverlening op transparante wijze weergeeft; [Am. 61]**
- d) de betalingsregelingen en, indien van toepassing, het bestaan van en de voorwaarden voor waarborgsommen of andere financiële garanties die de reiziger moet betalen of leveren;
- e) **in voorkomend geval**, het minimumaantal personen dat nodig is om de pakketreis uit te voeren en ~~een de in artikel 10, lid 3, onder a) vermelde~~ termijn ~~van ten minste 20 dagen~~ voor het begin van de pakketreis waarbinnen de reis kan worden geannuleerd als dat aantal niet wordt bereikt; **[Am. 62]**
- f) algemene informatie betreffende paspoorten en visa, zoals de termijn die ongeveer nodig is voor het verkrijgen van visa, voor de onderdanen van de betrokken lidstaat of lidstaten en informatie over de vereiste formaliteiten op gezondheidsgebied;
- (f bis) informatie over het facultatieve aangaan van een verzekeringsovereenkomst die de kosten in verband met annulering door de reiziger dekt of van een bijstandsovereenkomst die de repatriëringskosten bij ongeval of ziekte dekt; [Am. 63]**
- g) de bevestiging dat de diensten een pakketreis vormen.
- (g bis) het feit dat de reiziger of de organisator de overeenkomst overeenkomstig artikel 10, op elk moment vóór het begin van de pakketreis kan opzeggen, in voorkomend geval tegen betaling van een redelijke standaardopzeggvergoeding; [Am. 64]**
- (g ter) of het mogelijk is de pakketreis over te dragen naar een andere reiziger en mogelijke beperkingen of gevolgen van een dergelijke overdracht. [Am. 65]**
- 1 bis. Indien een pakketreis via een doorverkoper verkocht wordt verstrekt de doorverkoper de reiziger onverwijld de volledige informatie als bedoeld in lid 1. [Am. 66]**
- 2. De in lid 1 bedoelde informatie wordt op een duidelijke, **begrijpelijke** en opvallende manier verstrekt. **[Am. 67]**
- 2 bis. Bij een elektronisch afgesloten reisovereenkomst wijst de organisator de reiziger duidelijk, nadrukkelijk en onmiddellijk voordat deze zijn reis boekt, op de in lid 1, onder a), punten i), ii), iii), iv), v), c) en d), van dit artikel bedoelde informatie. Artikel 8, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 2011/83/EEG is van overeenkomstige toepassing. [Am. 68]**
- 2 ter. De bewijslast voor de nakoming van de in dit hoofdstuk neergelegde informatievoorschriften ligt bij de handelaar. [Am. 69]**

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 5

Bindend karakter van de precontractuele informatie en sluiting van de overeenkomst

1. De lidstaten zien erop toe dat de organisator de informatie die op grond van artikel 4, **lid 1**, onder a), c), d), e) ~~en f)~~, g) **en g bis**), aan de reiziger is verstrekt, niet mag veranderen, **; deze maakt integraal deel uit van de pakketreisovereenkomst en mag niet worden gewijzigd** tenzij de organisator zich dit recht voorbehoudt en eventuele **partijen bij de overeenkomst uitdrukkelijk anders overeenkomen. Alle wijzigingen in de precontractuele informatie worden de reiziger** op duidelijke en opvallende wijze ~~aan de reiziger meedeelt~~ **meegedeeld** voordat de overeenkomst wordt gesloten. [Am. 70]
2. Indien de in artikel 4, lid 1, onder c) bedoelde informatie over bijkomende vergoedingen, toeslagen en andere kosten niet wordt verstrekt voordat de overeenkomst wordt gesloten, hoeft de reiziger ~~dezen~~ **deze** vergoedingen, toeslagen of andere kosten niet te betalen. [Am. 71]
3. Op of ~~onmiddellijk~~ **onverwijld** na het moment dat de overeenkomst wordt gesloten verstrekt de organisator de reiziger een kopie van de overeenkomst of een bevestiging van de overeenkomst op een duurzame gegevensdrager. [Am. 72]

Artikel 6

Inhoud van de pakketreisovereenkomst en documenten die moeten worden overgelegd voor het begin van de pakketreis

1. De lidstaten zien erop toe dat pakketreisovereenkomsten in heldere en begrijpelijke taal worden gesteld en, voor zover zij schriftelijk worden vastgelegd, leesbaar zijn.
2. De **tekst van de** overeenkomst of de bevestiging van de overeenkomst ~~bevat alle~~ **moet de volledige inhoud van de overeenkomst weergeven en met name ook de** in artikel 4 bedoelde informatie ~~Daarnaast bevat die onderdeel van de overeenkomst geworden is. De tekst van de overeenkomst of de bevestiging bevat de~~ volgende aanvullende informatie: [Am. 74]
 - a) bijzondere wensen van de reiziger waarop de organisator is ingegaan;
 - b) het feit dat de organisator:
 - i) aansprakelijk is voor de correcte uitvoering van alle onder de overeenkomst vallende reisdiensten;
 - ii) verplicht is bijstand te bieden wanneer de reiziger in moeilijkheden verkeert, zoals bepaald is in artikel 14;
 - iii) verplicht is bescherming te regelen bij insolventie en terugbetaling en repatriëring te garanderen overeenkomstig artikel 15, en de naam, de contactgegevens en het geografische adres moet verstrekken van de instantie die de insolventiebescherming biedt;
 - ~~e) de gegevens betreffende een contactpunt waar de reiziger een klacht kan indienen over eventuele niet-nakoming ter plaatse; [Am. 75]~~
 - ~~d) de naam, het geografische adres, het telefoonnummer en het e-mailadres van de plaatselijke vertegenwoordiger van de organisator of van een contactpunt waarop een reiziger in moeilijkheden een beroep kan doen of, wanneer er geen vertegenwoordiger of contactpunt is, een noodnummer of informatie over andere manieren om contact op te nemen met de organisator; [Am. 76]~~
 - ~~e) het feit dat de reiziger de overeenkomst op elk gewenst moment voor het begin van de pakketreis kan opzeggen tegen betaling van een passende schadeloosstelling of een redelijke standaardopzegvergoeding, mits een dergelijke vergoeding wordt gespecificeerd overeenkomstig artikel 10, lid 1; [Am. 77]~~
 - f) indien **niet door hun ouders of voogd begeleide** minderjarigen deelnemen aan een pakketreis waar accommodatie bij is inbegrepen, informatie ~~waardoor~~ **over de wijze waarop een ouder of voogd** rechtstreeks contact ~~mogelijk is kan~~ **opnemen** met de minderjarige of met de persoon die ter plaatse verantwoordelijk is voor de minderjarige; [Am. 78]

Woensdag 12 maart 2014

g) informatie over **klachtenprocedures ter plaatse en alternatieve geschillenbeslechtsingsregelingen overeenkomstig Richtlijn 2013/11/EU van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁾ en online geschillenbeslechtsingsregelingen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 524/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁽²⁾**. [Am. 79]

3. De in lid 2 bedoelde informatie wordt op een duidelijke, **begrijpelijke** en opvallende manier verstrekt. [Am. 80]

4. Ruim voor het begin van de pakketreis verstrekt de organisator de reiziger de ~~nodige ontvangstbewijzen, waardebonnen of toegangsbewijzen met~~ **volgende** informatie: ~~over de precieze tijdstippen van vertrek, tussenstops, aansluitingen en aankomst.~~

a) **nodige ontvangstbewijzen, waardebonnen of toegangsbewijzen met informatie over de precieze tijdstippen van vertrek, tussenstops, aansluitingen en aankomst;**

b) **alle relevante contactgegevens voor het geval dat een reiziger de niet-nakoming van het contract vaststelt, en informatie over de door de reiziger te ondernemen stappen;**

c) **de naam, het geografische adres, het telefoonnummer en het e-mailadres van de plaatselijke vertegenwoordiger van de organisator of van een contactpunt waarop een reiziger in moeilijkheden een beroep kan doen of, wanneer er geen vertegenwoordiger of contactpunt is, een noodnummer of informatie over andere manieren om contact op te nemen met de organisator.** [Am. 81]

Hoofdstuk III

Wijziging van de overeenkomst voor het begin van de pakketreis

Artikel 7

Overdracht van de overeenkomst aan een andere reiziger

1. De lidstaten zien erop toe dat reizigers die de organisator **of de doorverkoper** binnen een ~~redelijke~~ termijn **van zeven dagen** voor het begin van de pakketreis via een duurzame gegevensdrager op de hoogte stellen, de overeenkomst kunnen overdragen aan iemand die voldoet aan alle voorwaarden die voor die overeenkomst gelden. [Am. 82]

2. Degene die de overeenkomst overdraagt en degene die de overeenkomst overneemt zijn hoofdelijk en gezamenlijk aansprakelijk voor de betaling van het nog verschuldigde bedrag en voor eventuele bijkomende vergoedingen, toeslagen en **eventuele** andere kosten die voortvloeien uit de overdracht. ~~Deze kosten mogen niet onredelijk zijn en~~ **De organisator brengt degene die de overeenkomst overdraagt en degene die de overeenkomst overneemt op de hoogte van de eventuele kosten van de overdracht, die in geen geval onredelijk mogen zijn en meer mogen** bedragen dan de werkelijke kosten voor de organisator. [Am. 83]

Het is de taak van de organisator om bewijs te overleggen in verband met de bijkomende vergoedingen, toeslagen en andere kosten die voortvloeien uit de overdracht van de overeenkomst. [Am. 84]

Artikel 8

Prijswijzigingen

1. De lidstaten zien erop toe dat de prijs van pakketreizen niet wordt gewijzigd, tenzij de overeenkomst uitdrukkelijk in de mogelijkheid van een prijsverhoging voorziet en de organisator verplicht is de prijs evenredig te verlagen als er veranderingen optreden:

a) in de **prijs van het personenvervoer door de** brandstofkosten voor het personenvervoer; [Am. 85]

⁽¹⁾ Richtlijn 2013/11/EU van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende alternatieve beslechting van consumentengeschillen en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en Richtlijn 2009/22/EG (richtlijn ADR consumenten) (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 63).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 524/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende onlinebeslechting van consumentengeschillen en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en Richtlijn 2009/22/EG (verordening ODR consumenten) (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 1).

Woensdag 12 maart 2014

- b) in de hoogte van belastingen of vergoedingen die worden geheven door niet direct bij de uitvoering van de pakketreis betrokken derden, zoals toeristenbelastingen, landingsrechten en belastingen in verband met het in- of uitstappen in havens en op vliegvelden; of
- c) in de wisselkoersen die van belang zijn voor het pakket.

1 bis. *Een prijsverlaging overeenkomstig lid 1 van 3 % of meer wordt aan de reiziger doorgegeven. Een prijsverhoging overeenkomstig lid 1 mag slechts aan de reiziger worden doorgerekend indien de prijs met meer dan 3 % wijzigt. Bij een prijsverlaging van 3 % of meer mag de organisator een vast bedrag van 10 EUR per reiziger aan administratiekosten in rekening brengen.* [Am. 86]

2. *Indien de in lid 1 bedoelde prijsverhoging ~~mag maximaal 10 %~~ meer dan 8 % van de prijs van een de pakketreis bedragen bedraagt, is artikel 9, lid 2, van toepassing.* [Am. 87]

3. De in lid 1 bedoelde prijsverhoging geldt alleen indien de organisator de reiziger ~~er~~ door middel van een duurzame gegevensdrager **onverwijld en** uiterlijk 20 dagen voor het begin van de pakketreis ~~van op heldere en begrijpelijke wijze~~ in kennis stelt **van de prijsverhoging** met een motivering en berekening. [Am. 88]

Artikel 9

Wijziging van andere voorwaarden van de overeenkomst

1. De lidstaten zien erop toe dat de organisator voor het begin van de pakketreis andere voorwaarden van de overeenkomst dan de prijs **overeenkomstig artikel 8** niet eenzijdig verandert, tenzij: [Am. 89]

- a) de organisator zich dit recht heeft voorbehouden in de overeenkomst,
- b) het om een onbeduidende verandering gaat, ~~en met name wat de in artikel 4, lid 1, onder a) en d), genoemde elementen betreft, en~~ [Am. 90]
- c) de organisator de reiziger er op een duidelijke en opvallende manier door middel van een duurzame gegevensdrager van in kennis stelt.

1 bis. *Een wijziging van de voorwaarden van de overeenkomst wordt met name ingrijpend in de zin van lid 2 van dit artikel geacht indien het overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder a), punt ii), meegedeelde tijdstip van vertrek en terugkeer meer dan drie uur afwijkt van het daadwerkelijke tijdstip van vertrek en terugkeer of indien het niet binnen het in de precontractuele informatie vermelde dagdeel valt.* [Am. 91]

2. Indien de organisator zich vóór het begin van de pakketreis genoodzaakt ziet een van de belangrijkste kenmerken van de reisdiensten in de zin van artikel 4, **lid 1**, onder a), of de bijzondere wensen in de zin van artikel 6, lid 2, onder a), ingrijpend te wijzigen, **of de prijs van de pakketreis overeenkomstig artikel 8, lid 2, met meer dan 8 % van de contractueel overeengekomen prijs te verhogen**, stelt hij de reiziger onverwijld op een duidelijke en opvallende manier door middel van een duurzame gegevensdrager in kennis van: [Am. 92]

- a) de voorgestelde wijzigingen en **het effect daarvan op de reiskosten; en** [Am. 93]
- b) het feit dat de reiziger de overeenkomst binnen een nader bepaalde redelijke termijn zonder boete kan opzeggen ~~en dat anders de voorgestelde wijziging als aanvaard wordt beschouwd.~~ **of een door de organisator aangeboden gelijkwaardig reisalternatief kan aanvaarden.** [Am. 94]
- b bis) het feit dat de voorgestelde wijziging als aanvaard wordt beschouwd als de reiziger geen gebruik heeft gemaakt van zijn opzeggingsrecht of geen door de organisator aangeboden gelijkwaardig reisalternatief heeft aanvaard.** [Am. 95]

3. Wanneer de ~~in lid 2 bedoelde~~ wijzigingen van de overeenkomst **of het aangeboden gelijkwaardige alternatieve reispakket, als bedoeld in lid 2**, tot gevolg hebben dat de kwaliteit van de pakketreis vermindert of dat de kosten ervan omlaag gaan, heeft de reiziger recht op een passende prijsverlaging. [Am. 96]

Woensdag 12 maart 2014

4. Indien de overeenkomst op grond van lid 2, onder b) wordt opgezegd, betaalt de organisator alle bedragen die hij van de reiziger heeft ontvangen, **ook voor via hem geboekte aanvullende diensten, zoals een reis- of annuleringsverzekering of aanvullende activiteiten ter plaatse**, binnen veertien dagen ~~nadat na~~ de **opzegging van de** overeenkomst is opgezegd terug aan de reiziger. De reiziger heeft eventueel recht op schadeloosstelling in de zin van artikel 12. [Am. 97]

Artikel 10

Opzegging van de overeenkomst voor het begin van de pakketreis

1. De lidstaten zien erop toe dat de reiziger vóór het begin van de pakketreis de overeenkomst kan opzeggen tegen betaling van een passende schadeloosstelling aan de organisator. In de overeenkomst kunnen redelijke standaardopzegvergoedingen worden bepaald op basis van het tijdstip van de opzegging en de normale kostenbesparingen en inkomsten uit alternatief gebruik van de reisdiensten. Indien er geen standaardopzegvergoedingen zijn vastgesteld, moet het bedrag van de schadeloosstelling gelijk zijn aan de prijs van de pakketreis minus de kosten ~~die waarvan bewezen is dat~~ de organisator ze heeft bespaard **en die niet kunnen worden teruggevorderd van de aanbieders van de reisdiensten of kunnen worden teruggewonnen met een alternatief gebruik van die diensten. Kosten die betaald moeten worden wegens opzegging van de overeenkomst, inclusief administratiekosten, mogen niet onevenredig of buitensporig zijn. De organisator verstrekt een rechtvaardiging van de berekening van de schadeloosstelling of de standaardopzegvergoeding. De organisator moet aantonen dat de schadeloosstelling passend is.** [Am. 98]

2. **Als de reisovereenkomst eenmaal is gesloten, heeft de** reiziger ~~heeft~~ het recht de overeenkomst voor het begin van de pakketreis zonder schadeloosstelling op te zeggen wanneer zich op de plaats van bestemming, **op de weg daarheen**, of in de onmiddellijke omgeving daarvan onvermijdbare en buitengewone omstandigheden voordoen die aanzienlijke gevolgen hebben voor de pakketreis **en de organisator als gevolg daarvan significante wijzigingen aan wezenlijke onderdelen van de pakketreisovereenkomst moet aanbrengen. Van dergelijke onvermijdbare en buitengewone omstandigheden is bijvoorbeeld sprake wanneer de pakketreis aanzienlijk wordt verstoord door oorlogshandelingen of een natuurramp. Van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden wordt met name uitgegaan wanneer in betrouwbare en openbare berichten, zoals aanbevelingen van autoriteiten van de lidstaten, wordt afgeraden van reizen naar de plaats van bestemming.** [Am. 99]

3. De organisator kan de overeenkomst **uitsluitend in de volgende gevallen** zonder schadeloosstelling aan de reiziger opzeggen ~~indien~~: [Am. 101]

a) het aantal personen dat zich heeft ingeschreven voor de pakketreis kleiner is dan het minimumaantal dat in de overeenkomst staat vermeld en de organisator de reiziger ~~uiterlijk 20 dagen voor het begin van~~ **binnen** de pakketreis ervan in kennis stelt dat de overeenkomst ~~wordt opgezegd, of bepaalde termijn, maar uiterlijk:~~

i) **20 dagen voor het begin van de reis bij reizen van meer dan 6 dagen,**

ii) **7 dagen voor het begin van de reis bij reizen van 2 tot 6 dagen,**

iii) **48 uur voor het begin van de reis bij reizen van meer dan 6 dagen, of** [Am. 102]

b) de organisator de overeenkomst niet kan uitvoeren als gevolg van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden en hij de reiziger er onverwijld voor het begin van de pakketreis van in kennis stelt dat de overeenkomst wordt opgezegd.

4. Wanneer de overeenkomst op grond van de leden 1, 2 en 3 wordt opgezegd, betaalt de organisator de reiziger binnen veertien dagen alle eventuele onverschuldigd betaalde bedragen terug.

Hoofdstuk IV

Uitvoering van de pakketreis

Artikel 11

Aansprakelijkheid voor de uitvoering van de pakketreis

1. De lidstaten zien erop toe dat de organisator aansprakelijk is voor de uitvoering van de reisdiensten waarop de overeenkomst betrekking heeft, ongeacht of deze diensten door de organisator zelf of door andere dienstverleners worden verricht.

Woensdag 12 maart 2014

2. Indien een of meer diensten niet overeenkomstig de overeenkomst worden uitgevoerd, zorgt de organisator dat de niet-nakoming wordt verholpen, ~~tenzij dit een voor zover de reiziger de niet-nakoming aan de organisator meldt of deze zich bewust is van de niet-nakoming en voor zover de oplossing geen~~ onevenredig grote inspanning vergt, ~~tenzij de niet-nakoming aan de reiziger toe te schrijven is.~~ [Am. 103]

3. Indien een significant deel van de diensten niet volgens de overeenkomst kan worden uitgevoerd, regelt de organisator een geschikt alternatief, zonder extra kosten voor de reiziger **waarbij de kwaliteit van de geleverde diensten ten minste gelijkwaardig is aan de diensten die in de overeenkomst zijn gespecificeerd**, bijvoorbeeld wanneer de reiziger niet volgens de afspraken kan terugkeren naar de plaats van vertrek. [Am. 104]

4. Indien de organisator geen geschikt alternatief kan bieden of indien de reiziger het voorgestelde alternatief niet aanvaardt omdat het niet vergelijkbaar is met wat in de overeenkomst was afgesproken, biedt de organisator, voor zover de pakketreis personenvervoer omvat, de reiziger zonder extra kosten gelijkwaardig vervoer naar de plaats van vertrek of naar een andere met hem overeengekomen plaats en stelt hij ~~in voorkomend geval~~ **indien de overeengekomen diensten niet werden verstrekt, de reiziger schadeloos overeenkomstig artikel 12. De schadeloosstelling geschiedt binnen 14 dagen.** [Am. 105]

4 bis. Als lid 4 van toepassing is, kan de reiziger de overeenkomst opzeggen indien de niet volgens de overeenkomst uitgevoerde dienst wezenlijk is en latere uitvoering niet mogelijk of niet succesvol was. [Am. 106]

5. Indien de reiziger als gevolg van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden niet tijdig kan terugkeren, betaalt de organisator de kosten van het verlengde verblijf van de reiziger ~~tot een maximum van 100 EUR per nacht gedurende drie maximaal vijf nachten.~~ **De organisator draagt zorg voor de accommodatie en neemt voor de te kiezen hotelcategorie de geboekte categorie als uitgangspunt. Alleen als de organisator de accommodatie uitdrukkelijk niet zelf kan of wil regelen, mag de reiziger zelf boeken. In dergelijke gevallen kan de organisator de accommodatiekosten beperken tot 125 EUR per reiziger per nacht.** [Am. 107]

6. De in lid 5 van dit artikel beschreven beperking van de kosten is niet van toepassing op personen met beperkte mobiliteit in de zin van artikel 2, onder a), Verordening (EG) nr. 1107/2006, ~~Raad van 5 juli 2006 inzake de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit die per luchtvervoer reizen~~, noch op personen die hen begeleiden, zwangere vrouwen en alleenreizende kinderen, en personen die specifieke medische bijstand behoeven, mits de organisator **bij de sluiting van de pakketreisovereenkomst, of indien dit niet mogelijk is** ten minste 48 uur voor het begin van de pakketreis in kennis is gesteld van hun bijzondere behoeften. De organisator mag zich niet beroepen op onvermijdbare en buitengewone omstandigheden om de in lid 5 van dit artikel bedoelde kosten te beperken als de betrokken vervoerder dat krachtens het toepasselijke recht van de Unie niet mag. [Am. 108]

7. Wanneer de geboden alternatieven tot gevolg hebben dat de kwaliteit van de pakketreis vermindert of dat de kosten ervan omlaag gaan, heeft de reiziger recht op een prijsverlaging en eventueel op een schadeloosstelling in de zin van artikel 12.

7 bis. De lidstaten kunnen voorschriften handhaven of invoeren die bepalen dat de doorverkoper ook aansprakelijk is voor de uitvoering van de pakketreis en dus gebonden is door de verplichtingen die voortvloeien uit dit artikel en artikel 6, lid 2, onder b), artikel 12, artikel 15, lid 1, en artikel 16. [Am. 109]

7 ter. Elk recht op schadeloosstelling van de reiziger uit hoofde van Verordening (EG) nr. 261/2004 is onafhankelijk van elk recht op schadeloosstelling van de reiziger uit hoofde van deze richtlijn. Indien de reiziger recht heeft op schadeloosstelling uit hoofde van zowel Verordening (EG) nr. 261/2004 als deze richtlijn, dan heeft de reiziger het recht vorderingen in te dienen krachtens beide rechtshandelingen, maar hij mag voor dezelfde feiten geen rechten cumuleren uit hoofde van beide rechtshandelingen als deze rechten dezelfde belangen beschermen of hetzelfde doel hebben. [Am. 110]

Artikel 12

Prijsverlaging en schadeloosstelling

1. De lidstaten zien erop toe dat de reiziger recht heeft op een passende prijsverlaging:

a) voor elke periode waarin sprake was van niet-nakoming; of

Woensdag 12 maart 2014

b) indien de in artikel 11, leden 3 en 4, bedoelde alternatieven tot gevolg hebben dat de kwaliteit van de pakketreis vermindert of dat de kosten ervan omlaag gaan.

2. De reiziger heeft recht op schadeloosstelling van de organisator voor elke schade, met inbegrip van immateriële schade, die hij oploopt als gevolg van niet-nakoming.

3. De reiziger heeft geen recht op prijsverlaging of schadeloosstelling indien:

a) de organisator aantoont dat de niet-nakoming te wijten is aan:

i) de reiziger

ii) een derde die niet bij de levering van de bij de overeenkomst bedoelde diensten is betrokken en de niet-nakoming niet kon worden voorzien of vermeden;

iii) onvermijdbare en buitengewone omstandigheden, of

b) hij nalaat de organisator onverwijld op de hoogte te stellen van enige vorm van niet-nakoming ter plaatse, indien deze verplichting duidelijk en uitdrukkelijk wordt vermeld in de overeenkomst en redelijk is in de gegeven omstandigheden.

4. Indien internationale verdragen waarbij de Unie partij is grenzen stellen aan de voorwaarden waaronder dienstverleners die diensten verlenen die deel uitmaken van een pakketreis schadeloosstelling moeten betalen of aan de hoogte van die schadeloosstelling, gelden die grenzen ook voor de organisator. Indien internationale verdragen waarbij de Unie geen partij is, grenzen stellen aan schadeloosstellingen die moeten worden betaald door een dienstverlener, kunnen de lidstaten overeenkomstige grenzen stellen aan de schadeloosstelling die door de organisator moet worden betaald. In andere gevallen kunnen in de overeenkomst grenzen worden gesteld aan de schadeloosstelling die de organisator moet betalen, behalve voor persoonlijk letsel ~~en~~ **of** opzettelijk of door grove nalatigheid veroorzaakte schade, en met dien verstande dat de grenzen niet lager mogen liggen dan driemaal de totaalprijs van de pakketreis. **[Am. 111]**

5. Elk recht op schadeloosstelling of prijsverlaging uit hoofde van deze richtlijn laat de rechten van reizigers uit hoofde van Verordening (EG) nr. 261/2004, Verordening (EG) nr. 1371/2007, Verordening (EU) nr. 1177/2010 en Verordening (EU) nr. 181/2011 onverlet. Reizigers hebben het recht vorderingen in te dienen krachtens deze richtlijn en die verordeningen, ~~maar mogen met name vorderingen voor extra schadeloosstelling. dezelfde feiten geen Rechten cumuleren uit hoofde van verschillende rechtsgronden als deze rechten die op dezelfde belangen beschermen of hetzelfde doel feiten betrekking hebben, mogen niet worden gecumuleerd.~~ **[Am. 112]**

6. De verjaringstermijn voor het indienen van vorderingen op grond van dit artikel moet minimaal ~~een~~ **drie** jaar zijn. **[Am. 113]**

Artikel 13

Mogelijkheid om contact op te nemen met de organisator via de doorverkoper

De lidstaten zien erop toe dat de reiziger boodschappen, klachten of vorderingen in verband met de uitvoering van de pakketreis rechtstreeks kan richten tot de doorverkoper van wie hij de reis heeft gekocht. De doorverkoper geeft deze boodschappen, klachten of vorderingen onverwijld door aan de organisator. Om te beoordelen of de berichten binnen de gestelde termijn of de verjaringstermijn zijn ingediend, wordt de inontvangstneming door de doorverkoper beschouwd als inontvangstneming door de organisator.

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 14

Verplichting bijstand te bieden

De lidstaten zien erop toe dat de organisator verplicht is ~~onmiddellijk~~ **onverwijld passende** bijstand te bieden aan reizigers die in moeilijkheden verkeren, met name door: **[Am. 114]**

- a) goede informatie te verstrekken over lokale medische diensten, plaatselijke autoriteiten en consulaire bijstand, en
- b) de reiziger te helpen bij communicatie op afstand en ~~het regelen van~~ **hem te helpen** reisalternatieven **te regelen**. **[Am. 115]**

De organisator moet een redelijke vergoeding kunnen vragen voor dergelijke bijstand indien de situatie het gevolg is van opzet of nalatigheid van de reiziger. **Die vergoeding bedraagt in geen geval meer dan de werkelijke kosten voor de organisator.** **[Am. 116]**

Hoofdstuk V

Bescherming bij insolventie

Artikel 15

Doeltreffendheid en reikwijdte van de bescherming bij insolventie

1. De lidstaten zien erop toe dat op hun grondgebied gevestigde organisatoren **van pakketreizen** en doorverkopers **van gekoppelde reisarrangementen** die de aankoop van ~~geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen faciliteren, een zekerheid stellen voor de effectieve en ~~snelle onmiddellijke~~ terugbetaling van alle reeds door de reiziger betaalde bedragen en, voor zover personenvervoer in de pakketreis is inbegrepen, voor een effectieve en snelle repatriëring van de reiziger in het geval van insolventie. **Waar mogelijk wordt voortzetting van de reis aangeboden.** **[Am. 117]**
2. De in lid 1 bedoelde bescherming bij insolventie is gebaseerd op het werkelijke financiële risico van de activiteiten van de betrokken handelaar. De bescherming geldt voor reizigers ongeacht hun woonplaats, de plaats van vertrek of waar de pakketreis of het ~~geassisteerde gekoppeld~~ reisarrangement is verkocht.

Artikel 16

Wederzijdse erkenning van bescherming bij insolventie en administratieve samenwerking

1. De lidstaten gaan ervan uit dat de bescherming die door organisatoren of doorverkopers die de aankoop van ~~geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen faciliteren, wordt geboden op grond van de regels in hun lidstaat van vestiging ter omzetting van artikel 15 voldoet aan de vereisten van hun eigen nationale regels ter omzetting van artikel 15.

1 bis. De lidstaten stellen organisatoren van pakketreizen, doorverkopers die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen faciliteren alsook passagiersvervoerders die buiten hun grondgebied of buiten de Unie gevestigd zijn, in staat om bescherming bij insolventie te verkrijgen krachtens hun nationale regelingen voor bescherming bij insolventie. **[Am. 118]**

2. Om de administratieve samenwerking en het toezicht op organisatoren en doorverkopers die de aankoop van ~~geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen faciliteren en die actief zijn in verschillende lidstaten te vergemakkelijken, wijzen de lidstaten centrale contactpunten aan. Zij delen de gegevens van deze contactpunten mee aan de andere lidstaten en aan de Commissie.

3. De centrale contactpunten stellen onderling alle nodige informatie beschikbaar over hun nationale regelingen voor bescherming bij insolventie en de instantie of instanties die bescherming bij insolventie bieden voor een bepaalde handelaar die op hun grondgebied is gevestigd. Zij bieden elkaar toegang tot alle overzichten van organisatoren en doorverkopers die de aankoop van ~~geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen faciliteren die voldoen aan hun verplichtingen op het gebied van bescherming bij insolventie.

4. Als een lidstaat twijfels heeft omtrent de bescherming bij insolventie van een in een andere lidstaat gevestigde ~~maar op zijn grondgebied opererende~~ organisator of een doorverkoper die de aankoop van ~~geassisteerde gekoppelde~~ reisarrangementen faciliteert, vraagt hij de lidstaat van vestiging om opheldering. De lidstaten beantwoorden verzoeken om opheldering van andere lidstaten uiterlijk binnen 15 werkdagen na de ontvangst ervan. **[Am. 119]**

Woensdag 12 maart 2014

Hoofdstuk VI

~~Geassisteerde~~ **Gekoppelde** reisarrangementen

Artikel 17

Informatieverplichtingen voor ~~geassisteerde~~ **gekoppelde** reisarrangementen

De lidstaten zien erop toe dat de doorverkoper die de aankoop van een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement faciliteert, de reiziger, voordat deze is gebonden aan een overeenkomst of een daarmee overeenstemmend aanbod betreffende een ~~geassisteerd~~ **gekoppeld** reisarrangement er op duidelijke en opvallende wijze op wijst:

- a) dat elke dienstverlener uitsluitend contractueel aansprakelijk is voor de correcte verlening van zijn eigen diensten;
- b) dat de reiziger geen aanspraak kan maken op de rechten die bij deze richtlijn worden toegekend aan kopers van pakketreizen, maar bij insolventie van de doorverkoper of van een van de dienstverleners wel recht heeft op terugbetaling van vooruitbetalingen en, indien personenvervoer deel uitmaakt van het ~~geassisteerde~~ **gekoppeld** reisarrangement, op repatriëring en

(b bis) dat de reiziger desalniettemin de uit hoofde van Richtlijn 2011/83/EU verleende rechten geniet, behoudens in die richtlijn bedoelde uitzonderingen. [Am. 120]

Indien de handelaar die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen faciliteert, de voorschriften van lid 1, onder b), niet naleeft, beschikt de reiziger over alle garanties en rechten die in deze richtlijn met betrekking tot pakketreizen worden gewaarborgd. [Am. 121]

Artikel 17 bis

Informatieverstrekking aan de doorverkoper over aanvullende reisdiensten die in het kader van gekoppelde reisarrangementen via onderling verbonden online boekingsprocedures zijn geboekt

Handelaars die in het kader van gekoppelde reisarrangementen, aanvullende reisdiensten aanbieden, zorgen ervoor dat de betrokken doorverkoper goed op de hoogte is van de bevestigde boeking van aanvullende reisdiensten, die samen met de eerste geboekte reisdienst een gekoppeld reisarrangement vormen, hetgeen de uit deze richtlijn voortvloeiende aansprakelijkheid en verplichtingen van de doorverkoper tot gevolg heeft. [Am. 122]

Artikel 17 ter

Handelaars die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen online faciliteren

Handelaars die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen online faciliteren, mogen de keuzemogelijkheid om geen verdere diensten of aanvullende diensten te boeken niet verborgen houden of op onduidelijke, onbegrijpelijke of dubbelzinnige wijze verstrekken. Deze keuzemogelijkheid moet altijd standaard zijn voorgeselecteerd. [Am. 123]

Hoofdstuk VII

Algemene bepalingen

Artikel 18

Verplichtingen van de doorverkoper als de organisator buiten de EER is gevestigd

Wanneer de organisator buiten de EER is gevestigd, gelden voor de doorverkoper die in een lidstaat is gevestigd de verplichtingen voor organisatoren die zijn vastgelegd in de hoofdstukken IV en V, tenzij de doorverkoper aantoont dat de organisator aan de hoofdstukken IV en V voldoet. **Indien een in de EER gevestigde organisator als doorverkoper optreedt, is de bestaande, tot schadeloosstelling aanleiding gevende aansprakelijkheid bij niet-nakoming van andere contractuele zorgplichten van toepassing. Deze voorschriften laten andere nationale voorschriften inzake aansprakelijkheid van doorverkopers onverlet. [Am. 124]**

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 18 bis**Verplichtingen van buiten de EER gevestigde organisatoren of doorverkopers**

De lidstaten zien erop toe dat een organisator van pakketreizen of een doorverkoper die de aankoop van gekoppelde reisarrangementen faciliteert, die buiten de EER gevestigd is en zijn diensten rechtstreeks op het grondgebied van de lidstaat verkoopt, onderworpen is aan de bij deze richtlijn vastgestelde verplichtingen. [Am. 125]

Artikel 18 ter**Vormvereisten voor overeenkomsten**

- 1. De lidstaten zien erop toe dat alle overeenkomsten die onder deze richtlijn vallen, in een heldere en begrijpelijke taal worden gesteld en, voor zover zij schriftelijk worden vastgelegd, leesbaar zijn. De taal waarin de overeenkomst is opgesteld, is dezelfde als de taal van de informatie die voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst is verstrekt.*
- 2. De overeenkomst wordt geleverd op een duurzame gegevensdrager. Buiten verkooppunten gesloten overeenkomsten worden daarnaast ook op papier verstrekt.*
- 3. Indien de overeenkomst per telefoon wordt gesloten, bevestigt de handelaar het aanbod aan de reiziger op een duurzame gegevensdrager, en is de reiziger daar alleen aan gebonden als hij de overeenkomst tekent of zijn of haar schriftelijke instemming op een duurzame gegevensdrager verstuurt. [Am. 126]*

Artikel 19**Aansprakelijkheid voor boekingsfouten**

De lidstaten zien erop toe dat een doorverkoper die ermee heeft ingestemd een pakketreis of een ~~geassisteerd~~ gekoppeld reisarrangement te boeken of die de boeking daarvan faciliteert, aansprakelijk is ~~voor~~ indien hij de door de organisator overeenkomstig artikel 4, lid 1 verstrekte informatie niet verstrekt, indien hij onvolledige informatie verstrekt of indien hij fouten die zich maakt tijdens de boekingsprocedure ~~voordoet~~, tenzij deze indien zij daadwerkelijk tijdens de boekingsprocedure zijn gebeurd. Een doorverkoper is niet aansprakelijk wanneer fouten bij de boeking zijn toe te schrijven aan de reiziger of aan onvermijdbare en buitengewone omstandigheden. In de context van een gekoppeld reisarrangement op basis van de gerichte aankoop van aanvullende reisdiensten van een andere handelaar via onderling verbonden online boekingsprocedures als bedoeld in artikel 3, punt 5, onder b), is de doorverkoper niet aansprakelijk voor boekingsfouten die het gevolg zijn van fouten van die handelaar. In dat geval zien de lidstaten erop toe dat de handelaar die de aanvullende reisdiensten aanbiedt aansprakelijk is voor de fouten in de boekingsprocedure van deze diensten. [Am. 127]

Artikel 20**Recht op verhaal**

- 1. Wanneer een organisator of, overeenkomstig artikel 15 of 18 een doorverkoper, schadeloosstelling betaalt, de prijs verlaagt of aan andere uit de richtlijn voortvloeiende verplichtingen voldoet, ~~mag geen enkele bepaling van deze richtlijn of van nationaal recht worden uitgelegd als een beperking van het recht van~~ **zien de lidstaten erop toe dat de** de organisator of doorverkoper **het recht heeft** om verhaal te halen op derden die hebben bijgedragen aan de gebeurtenis die heeft geleid tot de schadeloosstelling, prijsverlaging of andere verplichtingen.*
- 2. Het in lid 1 van dit artikel genoemde recht om verhaal te halen omvat ook het recht van organisatoren en doorverkopers om verhaal te halen op aanbieders van reisdiensten indien een organisator of doorverkoper verplicht is uit hoofde van deze richtlijn een schadeloosstelling aan een reiziger te betalen en de reiziger tegelijkertijd recht op schadeloosstelling heeft uit hoofde van andere toepasselijke Unie-wetgeving, inclusief, maar niet beperkt tot, Verordening (EG) nr. 261/2004 en Verordening (EG) nr. 1371/2007. Dat recht om verhaal te halen mag in een overeenkomst niet worden beperkt.*
- 3. De lidstaten zien erop toe dat elke beperking van het in lid 1 bedoelde recht om verhaal te halen redelijk en evenredig is, overeenkomstig de toepasselijke nationale wetgeving. [Am. 128]*

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 21

Dwingend karakter van de richtlijn

1. Een verklaring van een organisator dat hij uitsluitend optreedt als aanbieder van een reisdienst, als tussenpersoon of in een andere hoedanigheid, of dat een pakketreis in de zin van deze richtlijn geen pakketreis is, ontslaat de organisator niet van de verplichtingen die krachtens deze richtlijn op organisatoren rusten.
2. Reizigers kunnen geen afstand doen van de rechten die zij genieten uit hoofde van de nationale maatregelen ter omzetting van deze richtlijn.
3. Contractuele regelingen of verklaringen van reizigers die direct of indirect inhouden dat reizigers afstand doen van de rechten die zij genieten uit hoofde van deze richtlijn of dat deze rechten worden beperkt, of die bedoeld zijn om de toepassing van deze richtlijn te ontduiken, zijn niet bindend voor reizigers.

Artikel 22

Handhaving

De lidstaten zorgen ervoor dat passende en doeltreffende middelen beschikbaar zijn om de bepalingen van deze richtlijn te doen naleven.

Voorts zorgen de lidstaten ervoor dat er geschikte mechanismen worden opgezet om te voorkomen dat handelaars of organisatoren zich schuldig maken aan misleidende praktijken, met name het wekken van de verwachting bij de consument dat hij rechten en garanties heeft waarin niet wordt voorzien in de betreffende overeenkomst. [Am. 129]

Artikel 23

Sancties

De lidstaten stellen regels vast voor de sancties die door handhavingsinstanties aan handelaars kunnen worden opgelegd voor inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. Deze sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 24

Verslaglegging door de Commissie en evaluatie

De Commissie dient uiterlijk... (*) bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn. Zo nodig worden aan dit verslag wetgevingsvoorstellen toegevoegd om deze richtlijn aan de ontwikkelingen op het gebied van rechten van reizigers aan te passen.

Artikel 25

Wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en Richtlijn 2011/83/EU

1. Punt 5 van de bijlage bij Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ komt als volgt te luiden:

„5. Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad (*).

(*) Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad van ... betreffende pakketreizen, ~~en geassisteerde vakantiepakketten, rondreispakketten en gekoppelde~~ reisarrangementen, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG (PB L ...) (+)”

2. Artikel 3, lid 3, onder g), van Richtlijn 2011/83/EU komt als volgt te luiden:

(*) 5 jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming („verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming”) (PB L 364 van 9.12.2004, blz. 1).

(+) Het nummer, de datum van publicatie en inwerkingtreding van deze richtlijn.

Woensdag 12 maart 2014

„g) betreffende pakketreizen in de zin van artikel 3, lid 2, van Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad (*) met uitzondering van artikel 8, lid 2, artikel 19, artikel 21 en artikel 22.

(*) Richtlijn .../.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende pakketreizen, ~~en geassisteerde vakantiepakketten, rondreispakketten en gekoppelde~~ reisarrangementen, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad en intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de (PB L ...) (++)”

Hoofdstuk VIII

Slotbepalingen

Artikel 26

Intrekkingsbepalingen

Richtlijn 90/314/EEG wordt vanaf ... (**) ingetrokken. [Am. 130]

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en moeten worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage I.

Artikel 27

Omzetting

1. De lidstaten stellen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast om aan deze richtlijn te voldoen en publiceren deze uiterlijk ~~18~~ **24** maanden na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn]. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen ~~bepalingen~~ **maatregelen** onverwijld mee. [Am. **betreft niet alle taalversies**]

2. Zij passen ~~de bepalingen~~ **die maatregelen** toe vanaf ... (***). [Am. **133**]

3. Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

4. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 28

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op [twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*].

(++) Het nummer, de datum van publicatie en inwerkingtreding van deze richtlijn.

(**) [~~18~~ **24** maand na de inwerkingtreding van deze richtlijn].

(***) [~~18~~ **24** maand na de inwerkingtreding van deze richtlijn].

Woensdag 12 maart 2014

Artikel 29

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ,

*Voor het Europees Parlement**De voorzitter**Voor de Raad**De voorzitter*

Woensdag 12 maart 2014

BIJLAGE

Concordantietabel

Richtlijn 90/314/EEG	Artikelnummers van de onderhavige richtlijn
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, lid 1	Artikel 3, lid 2 en artikel 2, lid 2 , onder a)
Artikel 2, lid 2	Artikel 3, lid 8
Artikel 2, lid 3	Artikel 3, lid 9
Artikel 2, lid 4	Artikel 3, lid 6
Artikel 2, lid 5	Artikel 3, lid 3
Artikel 3, lid 1	—
Artikel 3, lid 2	Artikelen 4 en 5
Artikel 4, lid 1	Artikel 4, lid 1, Artikel 6, lid 2 en Artikel 6, lid 4
Artikel 4, lid 1, onder b), iv)	—
Artikel 4, lid 2, onder a)	Artikel 6, lid 2
Artikel 4, lid 2, onder b)	Artikel 5, lid 3, en artikel 6, lid 1 en lid 3
Artikel 4, lid 2, onder c)	—
Artikel 4, lid 3	Artikel 7
Artikel 4, lid 4	Artikel 8
Artikel 4, lid 5	Artikel 9, lid 2
Artikel 4, lid 6	Artikel 9, lid 3 en lid 4 en Artikel 10, lid 3 en lid 4
Artikel 4, lid 7	Artikel 11, lid 3, lid 4 en lid 7
Artikel 5, lid 1	Artikel 11, lid 1
Artikel 5, lid 2	Artikel 12, lid 2, lid 3 en lid 4 en artikel 14
Artikel 5, lid 3	Artikel 21, lid 3
Artikel 5, lid 4	Artikel 6, lid 2, onder c) en artikel 12, lid 3, onder b)

Woensdag 12 maart 2014

Richtlijn 90/314/EEG	Artikelnummers van de onderhavige richtlijn
Artikel 6	Artikel 11, lid 2
Artikel 7	Artikel 15 en artikel 16
Artikel 8	—
Artikel 9, lid 1	Artikel 27, lid 1, lid 2 en lid 3
Artikel 9, lid 2	Artikel 27, lid 4
Artikel 10	Artikel 29

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0223

Gefluoreerde broeikasgassen *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende gefluoreerde broeikasgassen (COM(2012)0643 — C7-0370/2012 — 2012/0305(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/63)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0643),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0370/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 23 mei 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 18 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en het advies van de Commissie vervoer en toerisme (A7-0240/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0305

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende gefluoreerde broeikasgassen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 842/2006

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 517/2014.)

⁽¹⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 138.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0224

Vrij verkeer van werknemers *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen om de uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten te vergemakkelijken (COM(2013)0236 — C7-0114/2013 — 2013/0124(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/64)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0236),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 46 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0114/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 19 september 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0386/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0124

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen om de uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten te vergemakkelijken

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/54/EU.)

⁽¹⁾ PB C 341 van 21.11.2013, blz. 54.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0225

Milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (COM(2012)0628 — C7-0367/2012 — 2012/0297(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/65)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0628),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0367/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 13 februari 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 30 mei 2013 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de adviezen van de Commissie vervoer en toerisme en de Commissie onderzoekerschriften (A7-0277/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽³⁾;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0297

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/52/EU.)

⁽¹⁾ PB C 133 van 9.5.2013, blz. 33.

⁽²⁾ PB C 218 van 30.7.2013, blz. 42.

⁽³⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen die zijn aangenomen op 9 oktober 2013 (Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0413).

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0226

Statistieken van de buitenlandse handel met derde landen (gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 471/2009 betreffende communautaire statistieken van de buitenlandse handel met derde landen wat het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen betreft (COM(2013)0579 — C7-0243/2013 — 2013/0279(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/66)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0579),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 338, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0243/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel (A7-0042/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0279

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 471/2009 betreffende communautaire statistieken van de buitenlandse handel met derde landen wat het verlenen van gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie voor de vaststelling van bepaalde maatregelen betreft

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Woensdag 12 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽¹⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Als gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moeten de aan de Commissie verleende bevoegdheden worden aangepast aan de artikelen 290 en 291 VWEU.
- (2) De Commissie heeft met betrekking tot Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, toegezegd ⁽³⁾ de wetgevingshandelingen die momenteel verwijzingen naar de regelgevingsprocedure met toetsing bevatten, te bezien in het licht van de in het VWEU vastgelegde criteria.
- (3) Verordening (EG) nr. 471/2009 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ verleent bevoegdheden aan de Commissie om sommige bepalingen van die verordening uit te voeren.
- (4) In de context van de aanpassing van Verordening (EG) nr. 471/2009 aan de nieuwe voorschriften van het VWEU moet in de momenteel aan de Commissie toegekende uitvoeringsbevoegdheden worden voorzien door aan de Commissie de bevoegdheid toe te kennen om gedelegeerde handelingen en/of uitvoeringshandelingen vast te stellen.
- (5) Teneinde rekening te houden met wijzigingen in het douanewetboek of bepalingen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten, wijzigingen omwille van methodologische redenen en de noodzaak een efficiënt systeem voor het verzamelen van gegevens en het opstellen van statistieken op te zetten, moet de bevoegdheid om handelingen overeenkomstig artikel 290 VWEU vast te stellen, aan de Commissie worden overgedragen met betrekking tot de aanpassing van de lijst van douaneregelingen of douanebestemmingen, specifieke goederen of bewegingen en verschillende of specifieke bepalingen dienaangaande, de uitsluiting van goederen of bewegingen van de statistiek van de buitenlandse handel, de verzameling van gegevens overeenkomstig artikel 4, leden 2 en 4, van Verordening (EG) nr. 471/2009, de nadere specificatie van de statistische gegevens, de vraag naar beperkte reeksen gegevens voor specifieke goederen of bewegingen en voor overeenkomstig artikel 4, lid 2, daarvan verstrekte gegevens, de kenmerken van de steekproef, de rapporteringsperiode en de mate van aggregatie voor partnerlanden, goederen en valuta's voor statistieken over de handel naar factuurvaluta, de aanpassing van de uiterste termijn van indiening van de statistieken, de inhoud, de dekking en de herziening van reeds ingediende statistieken, de uiterste termijn voor de indiening van de statistieken over de handel naar bedrijfskenmerken en statistieken over de handel naar factuurvaluta.
- (6) Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen voor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad.
- (7) De Commissie dient ervoor te zorgen dat deze gedelegeerde handelingen voor de lidstaten en de respondenten geen aanzienlijke extra administratieve lasten opleveren.
- (8) ~~Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 471/2009 moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om maatregelen vast te stellen in verband met de voor gegevens bedoeld in artikel 5, lid 1, van die verordening te gebruiken codes en in verband met de koppeling van de gegevens over bedrijfskenmerken met overeenkomstig hetzelfde artikel opgetekende gegevens. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. [Am. 1]~~

⁽¹⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014.

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

⁽³⁾ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 19.

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 471/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende communautaire statistieken van de buitenlandse handel met derde landen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1172/95 van de Raad (PB L 152 van 16.6.2009, blz. 23).

Woensdag 12 maart 2014

- (9) ~~Het in artikel 11 van Verordening (EG) nr. 471/2009 genoemde Comité voor de statistiek van het goederenverkeer met derde landen (Extrastat-comité) geeft advies aan de Commissie en verleent bijstand bij de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie. [Am. 2]~~
- (10) ~~Volgens de strategie om ter verbetering van de coördinatie en het partnerschap het Europees statistisch systeem (hierna „ESS” genoemd) een nieuwe, duidelijke, piramidevormige structuur te geven, moet het bij Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek ⁽¹⁾ opgerichte Comité voor het Europees statistisch systeem (hierna „ESS-comité” genoemd) een adviserende rol hebben en de Commissie bijstaan in de uitoefening van haar uitvoeringsbevoegdheden. [Am. 3]~~
- (11) ~~Verordening (EG) nr. 471/2009 moet worden gewijzigd door de verwijzing naar het Extrastat-comité te vervangen door een verwijzing naar het ESS-comité. [Am. 4]~~
- (12) Ter waarborging van de rechtszekerheid moet deze verordening de procedures voor de vaststelling van maatregelen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening geïnitieerd maar niet afgerond zijn, onverlet laten.
- (13) Verordening (EG) nr. 471/2009 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 471/2009 wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

„2. Teneinde rekening te houden met wijzigingen in het douanewetboek of bepalingen die voortvloeien uit internationale verdragen is de Commissie bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen voor de aanpassing van de lijst van douaneregelingen of douanebestemmingen als bedoeld in lid 1.”;

b) in lid 3 wordt de tweede alinea vervangen door:

„De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot specifieke goederen of bewegingen en verschillende of specifieke bepalingen dienaangaande vast te stellen.”;

c) in lid 4 wordt de tweede alinea vervangen door:

„De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot de uitsluiting van goederen of bewegingen van de statistiek van de buitenlandse handel vast te stellen.”.

2) Artikel 4, lid 5, wordt vervangen door:

„5. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot de verzameling van gegevens overeenkomstig de leden 2 en 4 van dit artikel vast te stellen.”.

3) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

„2. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen **vast te stellen in verband met de vaststelling van regels met** met betrekking tot de nadere specificatie van de in lid 1 bedoelde gegevens ~~vast te stellen en met betrekking tot de maatregelen in verband met de voor die gegevens te gebruiken codes.~~

⁽¹⁾ PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164.

Woensdag 12 maart 2014

~~De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen maatregelen met betrekking tot de voor die gegevens te gebruiken codes vast.~~

~~Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.”;~~
[Am. 5]

b) in lid 4 wordt de tweede alinea vervangen door:

„De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot deze beperkte reeksen gegevens vast te stellen.”.

4) Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt de laatste alinea vervangen door:

„De Commissie ~~stelt door middel van uitvoeringshandelingen maatregelen~~ **is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen in verband met de vaststelling van regels met** betrekking tot de koppeling van de gegevens en deze op te stellen statistieken vast.

~~Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.”;~~
[Am. 6]

b) in lid 3 wordt de laatste alinea vervangen door:

„De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot de kenmerken van de steekproef, de rapporteringsperiode en de mate van aggregatie voor partnerlanden, goederen en valuta's vast te stellen.”.

5) Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de laatste alinea vervangen door:

„De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot de aanpassing van de uiterste termijn van indiening van de statistieken, de inhoud, de dekking en de voorwaarden voor herziening van reeds ingediende statistieken vast te stellen.”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

„2. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 10 bis gedelegeerde handelingen met betrekking tot de uiterste termijn voor de indiening van de in artikel 6, lid 2, bedoelde statistieken over de handel naar bedrijfskenmerken en de in artikel 6, lid 3, bedoelde statistieken over de handel naar factuurvaluta vast te stellen.”.

6) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

2. Bij de uitoefening van de op grond van artikel 3, leden 2, 3 en 4, artikel 4, lid 5, artikel 5, leden 2 en 4, artikel 6, lid 3, en artikel 8, leden 1 en 2, bedoelde bevoegdheidsdelegatie ziet de Commissie erop toe dat de gedelegeerde handelingen voor de lidstaten en de respondenten geen aanzienlijke extra administratieve lasten met zich meebrengen.

3. De in artikel 3, leden 2, 3 en 4, artikel 4, lid 5, artikel 5, leden 2 en 4, artikel 6, lid 3 en artikel 8, leden 1 en 2, bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt aan de Commissie toegekend voor ~~onbepaalde tijd~~ **een termijn van vijf jaar** met ingang van... (*). **De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.** [Am. 7]

Woensdag 12 maart 2014

4. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3, leden 2, 3 en 4, artikel 4, lid 5, artikel 5, leden 2 en 4, artikel 6, lid 3 en artikel 8, leden 1 en 2, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheden. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

6. Een overeenkomstig artikel 3, leden 2, 3 en 4, artikel 4, lid 5, artikel 5, leden 2 en 4, artikel 6, lid 3, en artikel 8, leden 1 en 2, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn van twee maanden de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.”.

(*) **Datum van de inwerkingtreding van deze verordening.**

7) Artikel 11 wordt ~~vervangen door:~~ **geschrapt.**

~~„Artikel 11~~

~~Comité~~

~~1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor het Europees statistisch systeem, dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek. (*) Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren. (**)~~

~~2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.~~

(*) PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164.

(**) PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.”. [Am. 8]

Artikel 2

Deze verordening laat de procedures voor de vaststelling van de in Verordening (EG) nr. 471/2009 bedoelde maatregelen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening geïnitieerd maar niet afgerond zijn, onverlet.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* **en wordt binnen drie maanden na de inwerkingtreding geconsolideerd met de verordening die zij wijzigt.** [Am. 9]

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

Voor de Raad

De voorzitter

De voorzitter

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0227

Copernicus-programma *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010 (COM(2013)0312 — C7-0195/2013 — 2013/0164(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/67)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0312),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 189, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0195/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 16 oktober 2013 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A7-0027/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0164

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 377/2014.)

⁽¹⁾ PB C 67 van 6.3.2014, blz. 88.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TA(2014)0228

Europese GNSS-Agentschap *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 912/2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap (COM(2013)0040 — C7-0031/2013 — 2013/0022(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/68)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0040),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 172 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0031/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 17 april 2013 ⁽¹⁾
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 13 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie begrotingscontrole (A7-0364/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. benadrukt dat eventuele besluiten van de wetgevingsautoriteit tot toekenning van meerjarige financiering aan het GNSS-Agentschap („het Agentschap”) los moeten staan van de besluiten van de begrotingsautoriteit in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure;
 3. verzoekt de Commissie een financieel memorandum te presenteren dat volledig recht doet aan de resultaten van het wetgevingsakkoord tussen het Europees Parlement en de Raad ter voorziening in de budgettaire en personeelsbehoeften van het Agentschap en eventueel van de diensten van de Commissie;
 4. verzoekt de Commissie een werkbare oplossing te vinden voor de problemen waar het Agentschap mee te maken kan krijgen met betrekking tot de financiering van Europese Scholen van Type II, aangezien dit rechtstreekse gevolgen heeft voor de mogelijkheden van het Agentschap om gekwalificeerd personeel aan te trekken;
 5. verzoekt de Commissie om bij de vaststelling van de aanpassingscoëfficiënt voor de bezoldiging van het personeel van het Agentschap niet uit te gaan van het Tsjechische gemiddelde, maar rekening te houden met de kosten van levensonderhoud in het hoofdstedelijk gebied Praag;
 6. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 7. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 198 van 10.7.2013, blz. 67.

Woensdag 12 maart 2014

P7_TC1-COD(2013)0022

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 912/2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 512/2014.)

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0237

Fonds voor asiel, migratie en integratie *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Fonds voor asiel en migratie (COM(2011)0751 — C7-0443/2011 — 2011/0366(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/69)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0751),
 - gelet op artikel 294, lid 2, artikel 78, lid 2, en artikel 79, leden 2 en 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0443/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 juli 2012 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 18 juli 2012 ⁽²⁾,
 - gezien zijn besluit van 17 januari 2013 over de opening van en het mandaat voor interinstitutionele onderhandelingen over het voorstel ⁽³⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Begrotingscommissie (A7-0022/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. hecht zijn goedkeuring aan zijn bij deze resolutie gevoegde verklaringen;
 3. neemt kennis van de bij deze resolutie gevoegde verklaring van de Raad en verklaringen van de Commissie;
 4. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken en de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 299 van 4.10.2012, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 277 van 13.9.2012, blz. 23.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0020.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TC1-COD(2011)0366

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Fonds voor asiel, migratie en integratie, tot wijziging van Beschikking 2008/381/EG van de Raad en tot intrekking van Beschikkingen nr. 573/2007/EG en nr. 575/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad en Beschikking 2007/435/EG van de Raad

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 516/2014.)

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE

Verklaringen van het Europees Parlement

Artikel 80 VWEU:

Het Europees Parlement is van mening dat deze verordening zo tijdig moet worden aangenomen dat het Fonds voor asiel, migratie en integratie („het Fonds”) begin 2014 in werking kan treden, en heeft, om te dien einde tot overeenstemming te komen en gezien de onbuigzaamheid van de Raad, bovenstaande tekst van de verordening aanvaard. Niettemin herhaalt het Europees Parlement zijn standpunt — waaraan het tijdens de onderhandelingen over deze verordening steeds heeft vastgehouden — dat ook artikel 80, tweede zin, VWEU deel uitmaakt van de correcte rechtsgrond voor het Fonds. Deze rechtsgrond is bedoeld om invulling te geven aan het beginsel van solidariteit, zoals dit tot uiting komt in artikel 80, eerste zin, VWEU. Het Fonds geeft met name uitvoering aan het solidariteitsbeginsel in de bepalingen inzake de overbrenging van personen die om internationale bescherming verzoeken en personen die deze bescherming genieten (artikelen 7 en 18) en in de bepalingen inzake hervestiging (artikel 17). Het Europees Parlement onderstreept dat de aanneming van deze verordening de scala aan rechtsgronden waaruit de medewetgever in de toekomst zijn keuze kan bepalen, in het bijzonder met betrekking tot artikel 80 VWEU, volstrekt onverlet laat.

Hervestiging:

Ter bevordering van hervestiging als solidariteitsinstrument en ter verbetering van de hervestigingsvoorwaarden verzoekt het Europees Parlement het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) om in samenwerking met de Europese Commissie (EC) een handboek en een methodologie voor hervestiging te ontwikkelen, nadat eerst de beste praktijken op het gebied van hervestiging in de lidstaten in kaart zijn gebracht, met inbegrip van de interne organisatiesystemen en de opvang- en integratievoorwaarden. Om de deelnemende lidstaten een prikkel te bieden voor hervestiging en de hervestigingsoperaties te vergemakkelijken, verzoekt het Europees Parlement het EASO tevens om deskundigheid inzake hervestiging ter beschikking te stellen en in samenwerking met de EC een netwerk van hervestigingsdeskundigen te coördineren dat regelmatig bijeen kan komen voor technische vergaderingen over praktische en wetgevingskwesties en ook kan helpen bij het gebruik van het Fonds voor asiel, migratie en integratie ten behoeve van hervestiging. Het Europees Parlement verzoekt de EC de ontwikkeling en verbetering van het asielsysteem in de lidstaten die van hervestiging profiteren, te volgen en hierover regelmatig verslag uit te brengen.

Verklaring van de Raad

Artikel 80 VWEU

De Raad onderstreept het belang van het beginsel van solidariteit en billijke verdeling van de verantwoordelijkheid, voor de toepassing waarvan overeenkomstig artikel 80 VWEU handelingen moeten worden vastgesteld uit hoofde van het hoofdstuk van het VWEU betreffende het beleid inzake grenscontroles, asiel en immigratie. De verordening tot oprichting van het Fonds voor asiel en migratie bevat passende maatregelen voor de toepassing van het bovengenoemde beginsel. De Raad herhaalt evenwel dat hij van mening is dat artikel 80 VWEU geen rechtsgrondslag vormt in de zin van het EU-recht. In het genoemde hoofdstuk bevatten alleen artikel 77, leden 2 en 3, artikel 78, leden 2 en 3, en artikel 79, leden 2, 3 en 4, VWEU rechtsgrondslagen op basis waarvan de betrokken instellingen van de EU rechtshandelingen van de EU kunnen vaststellen.

Verklaringen van de Commissie

Artikel 80 VWEU:

De Commissie steunt de definitieve tekst, in een geest van compromis en met het oog op een onverwijld vaststelling van het voorstel; een en ander doet echter geen afbreuk aan haar initiatiefrecht met betrekking tot de keuze van de rechtsgrondslagen, met name wat betreft het toekomstige gebruik van artikel 80 VWEU.

Donderdag 13 maart 2014

Europees migratienetwerk (EMN):

In een geest van compromis steunt de Commissie de definitieve tekst van artikel 23, die de voortzetting van de financiële steun voor de werkzaamheden van het Europees migratienetwerk waarborgt, met behoud van zijn huidige structuur, doelstellingen en governance, als vervat in Besluit 2008/381/EG van de Raad van 14 mei 2008. De Commissie merkt evenwel op dat dit geen afbreuk doet aan haar haar initiatiefrecht met betrekking tot een toekomstige, meer omvattende herziening van de opzet en de werking van dit netwerk, als beoogd in de oorspronkelijke formulering van artikel 23 door de Commissie.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0238

Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuverantwoord recyclen van schepen ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een besluit van de Raad waarbij de lidstaten ertoe worden verplicht in het belang van de Europese Unie toe te treden tot het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuverantwoord recyclen van schepen (2009) of het te ratificeren (15902/2013 — C7-0485/2013 — 2012/0056(NLE))

(Goedkeuring)

(2017/C 378/70)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (15902/2013),
 - gezien het Internationaal Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuverantwoord recyclen van schepen, 2009,
 - gezien Verordening (EU) nr. 1257/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake scheepsrecycling, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1013/2006 en van Richtlijn 2009/16/EG ⁽¹⁾,
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 192, lid 1, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, letter a, punt v, en lid 8, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0485/2013),
 - gezien artikel 81, lid 1, eerste en derde alinea, artikel 81, lid 2, en artikel 90, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A7-0166/2014),
1. hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Raad;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 330 van 10.12.2013, blz. 1.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0241

Fonds voor asiel en migratie en Fonds voor interne veiligheid (algemene bepalingen) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het Fonds voor asiel en migratie en inzake het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer (COM(2011)0752 — C7-0444/2011 — 2011/0367(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/71)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0752),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 78, lid 2, 79, leden 2 en 4, 82, lid 1, 84 en 87, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0444/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economische en Sociaal Comité van 11 juli 2012 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 18 juli 2012 ⁽²⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 20 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Begrotingscommissie (A7-0021/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. neemt kennis van de verklaringen van de Commissie die als bijlage bij onderhavige resolutie zijn gevoegd;
 3. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 299 van 4.10.2012, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 277 van 13.9.2012, blz. 23.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TC1-COD(2011)0367

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het Fonds voor asiel, migratie en integratie en inzake het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheersing

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 514/2014.)

Donderdag 13 maart 2014

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE**Verklaring van de Commissie over de vaststelling van nationale programma's**

De Commissie zal alles in het werk stellen om het Europees Parlement vooraf te informeren over de vaststelling van de nationale programma's.

Verklaring van de Commissie over artikel 5, lid 4, alinea 2, onder b), van Verordening (EU) nr. 182/2011

De Commissie benadrukt dat het tegen de letter en de geest van Verordening (EU) nr. 182/2011 (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13) indruist om systematisch gebruik te maken van artikel 5, lid 4, tweede alinea, onder b). Een beroep op deze bepaling moet gegrond zijn op een specifieke behoefte om af te wijken van de basisregel die inhoudt dat de Commissie een ontwerpuitvoeringshandeling kan aannemen indien geen advies is uitgebracht. Aangezien het hier een uitzondering betreft op de algemene regel zoals vastgesteld in artikel 5, lid 4, kan gebruikmaking van de tweede alinea, onder b), niet eenvoudig als een „discretionaire bevoegdheid” van de wetgever worden beschouwd, maar moet dit op restrictieve wijze worden uitgelegd en dus worden gemotiveerd.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0242

Fonds voor interne veiligheid (politiële samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit en crisisbeheer) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer (COM(2011)0753 — C7-0445/2011 — 2011/0368(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/72)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0753),
 - gezien artikel 294, lid 2, artikel 82, lid 1, artikel 84 en artikel 87, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0445/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 juli 2012 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 18 juli 2012 ⁽²⁾,
 - gezien zijn besluit van 17 januari 2013 inzake de opening van en het mandaat voor interinstitutionele onderhandelingen over het voorstel ⁽³⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 11 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Begrotingscommissie (A7-0026/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2011)0368

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer en tot intrekking van Besluit nr. 2007/125/JBZ van de Raad

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 513/2014.)

⁽¹⁾ PB C 299 van 4.10.2012, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 277 van 13.9.2012, blz. 23.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0021.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0243

Fonds voor interne veiligheid (buitengrenzen en visa) *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa (COM(2011)0750 — C7-0441/2011 — 2011/0365(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/73)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0750),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 77, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0441/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 juli 2012 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 18 juli 2012 ⁽²⁾,
 - gezien zijn besluit van 17 januari 2013 betreffende de opening van, en het mandaat voor, interinstitutionele onderhandelingen over het voorstel ⁽³⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 4 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken en de Begrotingscommissie (A7-0025/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2011)0365

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa en tot intrekking van Beschikking nr. 574/2007/EG

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 515/2014.)

⁽¹⁾ PB C 299 van 4.10.2012, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 277 van 13.9.2012, blz. 23.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0019.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0244

Gemeenschappelijk hoog niveau van netwerk- en informatieveiligheid *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging in de Unie te waarborgen (COM(2013)0048 — C7-0035/2013 — 2013/0027(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/74)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2013)0048),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0035/2013),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Zweedse rijksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 22 mei 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 12 september 2013 over een EU-strategie inzake cyberveiligheid: Een open, veilige en beveiligde cyberruimte ⁽²⁾,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de adviezen van de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie buitenlandse zaken (A7-0103/2014),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2013)0027

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging in de Unie te waarborgen

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

⁽¹⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 133.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0376.

Donderdag 13 maart 2014

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van de wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Netwerk- en informatiesystemen en -diensten spelen een cruciale rol in de samenleving. De betrouwbaarheid en beveiliging ervan zijn essentieel voor **de vrijheid en de algehele beveiliging van de burgers van de Unie** en de economische bedrijvigheid en het sociaal welzijn, en met name voor de werking van de eengemaakte markt. [Am. 1]
- (2) De omvang, en frequentie **en impact** van ~~opzettelijke en accidentele~~ beveiligingsincidenten neemt toe en vormt een grote bedreiging voor de werking van netwerken en informatiesystemen. **Die systemen kunnen ook een gemakkelijk doelwit worden van opzettelijke schadelijke acties die bedoeld zijn om de werking van de systemen schade toe te brengen of te onderbreken.** Zulke incidenten kunnen de economische bedrijvigheid belemmeren, aanzienlijke financiële verliezen opleveren, het ~~gebruikersvertrouwen~~ **vertrouwen van gebruikers en investeerders** ondermijnen en de economie van de Unie ernstige schade toebrengen, **en uiteindelijk een gevaar vormen voor het welzijn van de burgers van de Unie en voor het vermogen van de lidstaten om zich te beschermen en de beveiliging van kritieke infrastructuur te waarborgen.** [Am. 2]
- (3) Als communicatiemiddel zonder grenzen spelen digitale informatiesystemen, en hoofdzakelijk het internet, een cruciale rol in het faciliteren van het grensoverschrijdende verkeer van goederen, diensten en personen. Vanwege dat transnationale karakter kan een ernstige verstoring van die systemen in een lidstaat ook andere lidstaten en de Unie als geheel treffen. De veerkracht en stabiliteit van netwerk- en informatiesystemen is daarom essentieel voor de soepele werking van de eengemaakte markt.
- (3 bis) **Aangezien veel voorkomende oorzaken van systeemfalen nog altijd onopzettelijk zijn, zoals natuurlijke oorzaken of menselijke fouten, moet infrastructuur veerkrachtig zijn bij zowel opzettelijke als onopzettelijke verstoringen, en moeten exploitanten van kritieke infrastructuur op veerkracht gebaseerde systemen ontwerpen.** [Am. 3]
- (4) Op het niveau van de Unie moet een samenwerkingsmechanisme worden opgezet dat informatie-uitwisseling en gecoördineerde **preventie**, opsporing en reactie met betrekking tot netwerk- en informatiebeveiliging („NIB”) mogelijk maakt. Opdat dat mechanisme doeltreffend en inclusief zou zijn, is het essentieel dat alle lidstaten over minimumcapaciteit en een strategie beschikken om op hun grondgebied een hoog niveau van NIB te waarborgen. Om een cultuur van risicobeheer te bevorderen en ervoor te zorgen dat de ernstigste incidenten worden gemeld, moeten minimumeisen inzake beveiliging ook gelden voor ~~ten minste overheden en exploitanten van kritieke bepaalde marktdeelnemers die kritische informatie-infrastructuur exploiteren, . Beursgenoteerde ondernemingen dienen te worden aangemoedigd om incidenten op vrijwillige basis in hun financiële verslagen openbaar te maken. Het wettelijke kader dient te zijn gebaseerd op de noodzaak de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van burgers te vrijwaren. Het Waarschuwingsnetwerk betreffende kritieke infrastructuur (Critical Infrastructure Warning Information Network — CIWIN) dient te worden uitgebreid naar de onder deze richtlijn vallende marktdeelnemers.~~ **Beursgenoteerde ondernemingen dienen te worden aangemoedigd om incidenten op vrijwillige basis in hun financiële verslagen openbaar te maken. Het wettelijke kader dient te zijn gebaseerd op de noodzaak de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van burgers te vrijwaren. Het Waarschuwingsnetwerk betreffende kritieke infrastructuur (Critical Infrastructure Warning Information Network — CIWIN) dient te worden uitgebreid naar de onder deze richtlijn vallende marktdeelnemers.** [Am. 4]
- (4 bis) **Terwijl overheden op grond van hun publieke taak zorgvuldigheid moeten betrachten bij het beheer en de bescherming van hun eigen netwerk- en informatiesystemen, dient deze richtlijn zich te richten op de kritische infrastructuur die essentieel is voor de handhaving van vitale economische en maatschappelijke activiteiten op het gebied van energie, vervoer, bankieren, infrastructuur voor de financiële markt en gezondheid. Softwareontwikkelaars en hardwarefabrikanten dienen van het toepassingsgebied van deze richtlijn te worden uitgesloten.** [Am. 5]

⁽¹⁾ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 133.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 13 maart 2014.

Donderdag 13 maart 2014

- (4 ter) *Samenwerking en coördinatie tussen de desbetreffende autoriteiten van de Unie en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, die verantwoordelijk is voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, en ook de EU-coördinator voor terrorismebestrijding moeten worden gegarandeerd wanneer wordt aangenomen dat incidenten met een aanzienlijke impact van externe en terroristische aard zijn.* [Am. 6]
- (5) Om in alle relevante incidenten en risico's te voorzien, moet deze richtlijn van toepassing zijn op alle netwerk- en informatiesystemen. De verplichtingen ten aanzien van overheden en marktdeelnemers mogen echter niet van toepassing zijn op ondernemingen die openbare communicatienetwerken of openbare elektronischecommunicatiediensten in de zin van Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ aanbieden, welke zijn onderworpen aan de in artikel 13 bis van die richtlijn vastgestelde specifieke veiligheids- en integriteitseisen, noch op aanbieders van vertrouwensdiensten.
- (6) De bestaande capaciteit volstaat niet om een hoog niveau van NIB in de Unie te waarborgen. Omdat het niveau van paraatheid van de lidstaten sterk uiteenloopt, is de aanpak in de Unie gefragmenteerd. Dit leidt tot ongelijke niveaus van bescherming van consumenten en bedrijven en ondermijnt het algemene NIB-niveau in de Unie. Doordat er geen gemeenschappelijke minimumeisen ten aanzien van ~~overheden en~~ marktdeelnemers gelden, is het dan weer onmogelijk een overkoepelend en doeltreffend mechanisme voor samenwerking op het niveau van de Unie op te zetten. ***De universiteiten en onderzoeksinstituten spelen een bepalende rol bij het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en innovatie op deze gebieden en dienen adequaat te worden gefinancierd.*** [Am. 7]
- (7) Om doeltreffend te reageren op de beveiligingsuitdagingen voor netwerk- en informatiesystemen is daarom een overkoepelende aanpak op het niveau van de Unie nodig die gemeenschappelijke minimumeisen inzake capaciteitsopbouw en planning, ***de ontwikkeling van voldoende vaardigheden op het gebied van cyberbeveiliging, informatie-uitwisseling, coördinatie van maatregelen en gemeenschappelijke minimumeisen inzake beveiliging voor alle betrokken marktdeelnemers en overheden omvat. Er moeten gemeenschappelijke minimumnormen worden toegepast overeenkomstig de relevante aanbevelingen van de Cyber Security Coordination Groups (CSCG's).*** [Am. 8]
- (8) De bepalingen van deze richtlijn moeten de mogelijkheid onverlet laten dat elke lidstaat de nodige maatregelen neemt om voor de bescherming van zijn essentiële veiligheidsbelangen te zorgen, de openbare orde en de openbare veiligheid te garanderen en het onderzoek, de opsporing en de vervolging van misdrijven mogelijk te maken. Overeenkomstig artikel 346 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) mag geen enkele lidstaat verplicht worden inlichtingen te verstrekken waarvan de openbaarmaking naar zijn mening strijdig is met wezenlijke veiligheidsbelangen. ***Geen lidstaat is verplicht om gerubriceerde EU-informatie als omschreven in Besluit 2011/292/EU van de Raad ⁽²⁾, en informatie waarop geheimhoudingsovereenkomsten of informele geheimhoudingsovereenkomsten van toepassing zijn, zoals het verkeerslichtprotocol („Traffic Light Protocol”), openbaar te maken.*** [Am. 9]
- (9) Om een hoog gemeenschappelijk beveiligingsniveau van netwerk- en informatiesystemen te bereiken en te handhaven, moet elke lidstaat een nationale NIB-strategie hebben waarin de te verwezenlijken strategische doelstellingen en concrete beleidsmaatregelen zijn vastgesteld. ***Op basis van de in deze richtlijn vastgestelde minimumeisen moeten er op nationaal niveau moeten aan essentiële eisen beantwoordende NIB-samenwerkingsplannen worden ontwikkeld om een niveau van reactiecapaciteit te bereiken dat in geval van incidenten doeltreffende en efficiënte samenwerking op nationaal niveau en op het niveau van de Unie mogelijk maakt, met eerbiediging en bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens. Elke lidstaat dient bijgevolg verplicht te worden te voldoen aan gemeenschappelijke normen voor gegevensformaten en de uitwisselbaarheid van te delen en te evalueren gegevens. De lidstaten moeten het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (European Union Agency for Network and Information Security — Enisa) om bijstand kunnen vragen bij de ontwikkeling van hun nationale NIB-strategie op basis van een gemeenschappelijke minimale blauwdruk voor NIB-strategieën.*** [Am. 10]

⁽¹⁾ Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten (kaderrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 33).

⁽²⁾ Besluit 2011/292/EU van de Raad van 31 maart 2011 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 141 van 27.5.2011, blz. 17).

Donderdag 13 maart 2014

- (10) Om de doeltreffende uitvoering van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen mogelijk te maken, moet in elke lidstaat een met de coördinatie van NIB-zaken belaste instantie worden opgericht of aangewezen die optreedt als contactpunt voor grensoverschrijdende samenwerking op het niveau van de Unie. Deze instanties moeten de nodige technische, financiële en personele middelen krijgen om de hun toegewezen taken op doeltreffende en efficiënte wijze te kunnen verrichten en aldus de doelstellingen van deze richtlijn te verwezenlijken.
- (10 bis) *Om rekening te houden met de uiteenlopende nationale bestuursstructuren, reeds bestaande sectorale regelingen of toezichthoudende en regelgevende instanties van de Unie ongemoeid te laten en dubbel werk te voorkomen, moeten de lidstaten meer dan één nationale bevoegde autoriteit kunnen aanwijzen voor de uitvoering van de uit deze richtlijn voortvloeiende taken in verband met de beveiliging van de netwerken en informatiesystemen van marktdeelnemers. Om te zorgen voor soepele grensoverschrijdende samenwerking en communicatie, is het echter nodig dat iedere lidstaat, ongeacht de sectorale regelingen, slechts één enkel nationaal contactpunt aanwijst voor de grensoverschrijdende samenwerking op het niveau van de Unie. Indien dit op grond van zijn constitutionele bestel of op andere gronden noodzakelijk is, moet een lidstaat slechts één autoriteit kunnen aanwijzen voor de uitvoering van de taken van de bevoegde autoriteit en het ene contactpunt. De bevoegde autoriteiten en de contactpunten moeten civiele instanties zijn die aan volledige democratische controle onderworpen zijn, en mogen geen taken op het gebied van inlichtingen, wetshandhaving of defensie verrichten of in enigerlei vorm organisatorische banden hebben met organen die op deze gebieden actief zijn.* [Am. 11]
- (11) Alle lidstaten **en marktdeelnemers** moeten zowel technisch als organisatorisch voldoende zijn toegerust voor het **te allen tijde** voorkomen en opsporen van en reageren op incidenten en risico's met betrekking tot netwerk- en informatiesystemen. **De beveiligingssystemen van overheden dienen veilig te zijn en onderworpen aan democratische controle en toetsing. Algemeen benodigde apparatuur en middelen dienen te voldoen aan gemeenschappelijk overeengekomen technische normen, alsook aan standaardvoorschriften voor werkzaamheden (Standard procedures of operation — SPO).** Daarom moeten in alle lidstaten goed functionerende, aan essentiële eisen beantwoordende computercrisisteam (Computer Emergency Response Teams — CERT's) worden opgericht die voor doeltreffende en compatibele capaciteit voor de aanpak van incidenten en risico's moeten zorgen en doeltreffende samenwerking op het niveau van de Unie waarborgen. **Deze CERT's moeten de mogelijkheid krijgen te communiceren op basis van gemeenschappelijke technische normen en SPO's.** Gezien de verschillende kenmerken van de bestaande CERT's, die voor verschillende behoeften en actoren worden ingezet, dienen de lidstaten te waarborgen dat elk van de sectoren zoals bedoeld in de in deze richtlijn opgenomen lijst van marktdeelnemers, onder de verantwoordelijkheid van ten minste één CERT valt. Met het oog op de grensoverschrijdende samenwerking tussen de CERT's moeten de lidstaten erop toezien dat de CERT's over voldoende middelen beschikken om aan de reeds bestaande samenwerkingsnetwerken op internationaal en Unieniveau te kunnen deelnemen. [Am. 12]
- (12) Voortbouwend op de aanzienlijke vooruitgang die in het Europees Forum voor de lidstaten (European Forum of Member States — EFMS) is geboekt met betrekking tot het bevorderen van discussies en de uitwisseling van goede beleidspraktijken, waaronder de ontwikkeling van beginselen voor Europese cybercrisissamenwerking, moeten de lidstaten en de Commissie een netwerk vormen om permanente communicatie tot stand te brengen en samenwerking te bevorderen. Dit beveiligde en doeltreffende samenwerkingsmechanisme, **waaraan in voorkomend geval ook de marktdeelnemers deelnemen**, moet gestructureerde en gecoördineerde informatie-uitwisseling, opsporing en reactie op het niveau van de Unie mogelijk maken. [Am. 13]
- (13) ~~Het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging (Enisa)~~ moet de lidstaten en de Commissie met deskundigheid en advies bijstaan en de uitwisseling van beste praktijken faciliteren. Met name bij de toepassing van deze richtlijn ~~moet~~ **moeten** de Commissie **en de lidstaten** Enisa raadplegen. Om ervoor te zorgen dat de lidstaten en de Commissie doeltreffend en tijdig worden geïnformeerd, moeten binnen het samenwerkingsnetwerk vroegtijdige waarschuwingen over incidenten en risico's worden gegeven. Om capaciteit en kennis bij de lidstaten op te bouwen, moet het samenwerkingsnetwerk tevens dienstdoen als een instrument voor de uitwisseling van beste praktijken, dat de leden behulpzaam is bij het opbouwen van capaciteit en houvast biedt bij de organisatie van collegiale toetsingen en NIB-oefeningen. [Am. 14]
- (13 bis) **De lidstaten moeten bij de toepassing van de bepalingen van deze richtlijn, waar van toepassing, bestaande organisatiestructuren of strategieën kunnen gebruiken of aanpassen.** [Am. 15]

Donderdag 13 maart 2014

- (14) Er moet een beveiligde informatie-uitwisselingsstructuur worden opgezet om de uitwisseling van gevoelige en vertrouwelijke informatie binnen het netwerk mogelijk te maken. **Voor dat doel dient ten volle gebruik te worden gemaakt van de bestaande structuren in de Unie.** Onverminderd hun verplichting om incidenten en risico's met een uniale dimensie bij het samenwerkingsnetwerk te melden, mogen lidstaten alleen toegang tot vertrouwelijke informatie van andere lidstaten krijgen indien zij aantonen dat hun technische, financiële en personele middelen en processen, alsook hun communicatiestructuur, waarborgen dat hun deelname aan het netwerk doeltreffend, efficiënt en veilig is **en dat zij transparante methoden toepassen.** [Am. 16]
- (15) Aangezien de meeste netwerk- en informatiesystemen particulier worden geëxploiteerd, is samenwerking tussen de publieke en private sector essentieel. Marktdeelnemers moeten worden aangemoedigd eigen informele samenwerkingsmechanismen op te zetten om NIB te waarborgen. Zij moeten ook met de publieke sector samenwerken en **over en weer** informatie en beste praktijken uitwisselen, ~~in ruil voor~~ **waaronder de wederzijdse uitwisseling van relevante informatie en** operationele steun **en strategisch geanalyseerde informatie** bij incidenten. **Om de uitwisseling van informatie en beste praktijken doeltreffend te stimuleren is het essentieel ervoor te zorgen dat marktdeelnemers die deelnemen aan een dergelijke uitwisseling, geen nadelen ondervinden ten gevolge van hun samenwerking.** Er zijn afdoende waarborgen nodig om ervoor te zorgen dat een dergelijke samenwerking voor deze marktdeelnemers niet leidt tot een verhoogd nalevingsrisico of nieuwe verplichtingen krachtens wetgeving inzake onder andere mededinging, intellectuele eigendom, gegevensbescherming of cybermisdriven, en voor hen ook niet leidt tot verhoogde operationele of beveiligingsrisico's. [Am. 17]
- (16) Om voor transparantie te zorgen en deburgers van de Unie en marktdeelnemers naar behoren te informeren, moeten de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** een gemeenschappelijke **Uniebrede** website opzetten om niet-vertrouwelijke informatie over de incidenten, en risico's **en methoden voor risicobeperking** bekend te maken **en om, waar nodig, adviezen te verstrekken over passende onderhoudsmaatregelen. De informatie op de website dient toegankelijk te zijn, ongeacht de gebruikte apparatuur. Op de website gepubliceerde persoonsgegevens dienen beperkt te blijven tot hetgeen noodzakelijk is, waarbij de anonimiteit zoveel mogelijk wordt gewaarborgd.** [Am. 18]
- (17) Wanneer informatie overeenkomstig uniale en nationale voorschriften inzake de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie als vertrouwelijk wordt beschouwd, moet die vertrouwelijkheid worden gewaarborgd tijdens de activiteiten die noodzakelijk zijn ter verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening.
- (18) Uitgaande van de nationale ervaringen inzake crisisbeheer en in samenwerking met Enisa, moeten de Commissie en de lidstaten een NIB-samenwerkingsplan van de Unie opstellen waarin samenwerkingsmechanismen, **beste praktijken en operationele patronen** worden vastgesteld om risico's en incidenten **te voorkomen, op te sporen, te rapporteren en** aan te pakken. Met dat plan moet terdege rekening worden gehouden in de werking van het mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing dat in het kader van het samenwerkingsnetwerk bestaat. [Am. 19]
- (19) Het geven van een vroegtijdige waarschuwing in het netwerk moet enkel worden voorgeschreven indien de omvang of ernst van het incident of risico van dien aard is of kan worden dat informatie over of coördinatie van de reactie op het niveau van de Unie vereist is. Vroegtijdige waarschuwingen moeten daarom worden beperkt tot ~~mogelijke of daadwerkelijke~~ incidenten of risico's die snel in omvang toenemen, de nationale reactiecapaciteit te boven gaan of meer dan een lidstaat treffen. Om een behoorlijke evaluatie mogelijk te maken, moet alle informatie die relevant is voor de beoordeling van het risico of incident, aan het samenwerkingsnetwerk worden meegedeeld. [Am. 20]
- (20) Zodra de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** een vroegtijdige waarschuwing hebben ontvangen en beoordeeld, moeten zij een gecoördineerde reactie op grond van het NIB-samenwerkingsplan van de Unie overeenkomen. Zowel de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten, Enisa** als de Commissie moeten worden geïnformeerd over de maatregelen die als gevolg van de gecoördineerde reactie op nationaal niveau zijn genomen. [Am. 21]

Donderdag 13 maart 2014

- (21) Gezien het mondiale karakter van NIB-problemen is er behoefte aan nauwere internationale samenwerking om beveiligingsnormen en informatie-uitwisseling te verbeteren en een gemeenschappelijke internationale aanpak van NIB-kwesties te bevorderen. **Kaders voor een dergelijke internationale samenwerking moeten voldoen aan Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ en Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.** [Am. 22]
- (22) De verantwoordelijkheid voor het waarborgen van NIB ligt voor een groot deel bij ~~overheden en de~~ marktdeelnemers. Aan de hand van passende regelgevingseisen en sectorconvenanten moet een cultuur van risicobeheer, **nauwe samenwerking en vertrouwen** worden bevorderd en ontwikkeld, die risicobeoordeling en de uitvoering van aan de **opzettelijke dan wel accidentele** risico's **en incidenten** aangepaste beveiligingsmaatregelen behelst. Ook de totstandbrenging van een **betrouwbaar** gelijk speelveld is essentieel om te waarborgen dat alle lidstaten doeltreffend samenwerken in het samenwerkingsnetwerk. [Am. 23]
- (23) Krachtens Richtlijn 2002/21/EG moeten ondernemingen die openbare elektronischecommunicatienetwerken of openbaar beschikbare elektronischecommunicatiediensten aanbieden passende maatregelen nemen om de integriteit en veiligheid daarvan te vrijwaren en zijn eisen vastgesteld voor de melding van inbreuken op de beveiliging en het verlies van integriteit. Krachtens Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ moet een aanbieder van een openbaar beschikbare elektronischecommunicatiedienst passende technische en organisatorische maatregelen treffen om de beveiliging van zijn diensten te garanderen.
- (24) Deze verplichtingen moeten van de elektronischecommunicatiesector worden uitgebreid naar **exploitanten van infrastructuur die sterk afhankelijk zijn van informatie- en communicatietechnologie en die essentieel zijn voor de instandhouding van vitale economische en maatschappelijke functies, zoals de stroom- en gasvoorziening, vervoer, kredietinstellingen, infrastructuur voor de financiële markt en gezondheidszorg. Verstoring van deze netwerk- en informatiesystemen zou de interne markt aantasten. Hoewel de in deze richtlijn genoemde verplichtingen weliswaar niet moeten worden uitgebreid naar** belangrijke aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij zoals gedefinieerd in Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾, die ten grondslag liggen aan stroomafwaartse diensten van de informatiemaatschappij of onlineactiviteiten zoals platforms voor elektronische handel, gateways voor internetbetalingen, sociaalnetwerksites, zoekmachines, cloudcomputingdiensten **in het algemeen** en internetwinkels die applicaties aanbieden. Verstoring van deze ondersteunende diensten van de informatiemaatschappij belemmert de aanbieder van andere diensten van de informatiemaatschappij die daarvan in belangrijke mate afhankelijk zijn. Softwareontwikkelaars en hardwarefabrikanten zijn geen aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij en zijn daarom uitgesloten. De genoemde verplichtingen moeten ook worden uitgebreid naar overheden en exploitanten van kritieke infrastructuur die sterk afhankelijk zijn van informatie- en communicatietechnologie en essentieel zijn voor de instandhouding van vitale economische en maatschappelijke functies zoals de voorziening van elektriciteit en gas, vervoer, kredietinstellingen, effectenbeurzen en gezondheidszorg. Verstoring van deze netwerk- en informatiesystemen zou de eengemaakte markt aantasten, zouden deze aanbieders de bevoegde autoriteit of het contactpunt op vrijwillige basis op de hoogte kunnen stellen van netwerkbeveiligingsincidenten waarvan zij dit nodig achten. De bevoegde autoriteit of het contactpunt dient, waar mogelijk, de marktdeelnemers die hen van het incident in kennis hebben gesteld, strategisch geanalyseerde informatie te verstrekken die dienstig is bij het oplossen van de bedreiging voor de beveiliging. [Am. 24]

⁽¹⁾ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

⁽³⁾ Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PB L 201 van 31.7.2002, blz. 37).

⁽⁴⁾ Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37).

Donderdag 13 maart 2014

- (24 bis) *Hoewel leveranciers van hardware en software als marktdeelnemers niet vergelijkbaar zijn met de onder deze richtlijn vallende marktdeelnemers, zijn het hun producten die de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen ondersteunen. Zij spelen derhalve een belangrijke rol doordat zij de marktdeelnemers in staat stellen hun netwerk- en informatie-infrastructuur te beveiligen. Aangezien voor hardware- en softwareproducten al de bestaande voorschriften inzake productaansprakelijkheid gelden, dienen de lidstaten op de handhaving van die voorschriften toe te zien.* [Am. 25]
- (25) De technische en organisatorische maatregelen die aan ~~overheden en~~ marktdeelnemers worden opgelegd, mogen er niet toe nopen dat een bepaald commercieel informatie- en communicatietechnologieproduct op een bepaalde wijze moet worden ontworpen, ontwikkeld of vervaardigd. [Am. 26]
- (26) De ~~overheden en~~ marktdeelnemers moeten de beveiliging van de netwerken en systemen onder hun controle waarborgen. Het gaat daarbij voornamelijk om particuliere netwerken en systemen die door hun intern IT-personeel worden beheerd of waarvan de beveiliging is uitbesteed. De beveiligings- en meldingsverplichtingen moeten van toepassing zijn op de betrokken marktdeelnemers ~~en overheden~~, ongeacht of zij het onderhoud van hun netwerk- en informatiesystemen intern verrichten dan wel uitbesteden. [Am. 27]
- (27) Om te voorkomen dat aan kleine exploitanten en gebruikers onevenredige financiële en administratieve lasten worden opgelegd, moeten de eisen, rekening houdend met de meest recente technische mogelijkheden, evenredig zijn met het risico dat verbonden is met het netwerk- of informatiesysteem in kwestie. Deze eisen mogen niet van toepassing zijn op micro-ondernemingen.
- (28) De bevoegde autoriteiten **en contactpunten** moeten de nodige aandacht besteden aan de instandhouding van informele en vertrouwde kanalen voor informatie-uitwisseling tussen marktdeelnemers en de publieke en private sector. **De bevoegde autoriteiten en contactpunten dienen de fabrikanten en dienstverleners van getroffen ICT-producten en -diensten op de hoogte te stellen van de aan hen gemelde incidenten met een aanzienlijke impact.** Bij de bekendmaking van aan de bevoegde autoriteiten **en contactpunten** gemelde incidenten moet het belang van het publiek om te worden geïnformeerd over bedreigingen, worden afgewogen tegen mogelijke commerciële en imagoschade voor de ~~overheden en~~ marktdeelnemers die incidenten melden. Bij het nakomen van de meldingsverplichtingen moeten de bevoegde autoriteiten **en contactpunten** bijzondere aandacht besteden aan de noodzaak om informatie over de kwetsbare punten van producten strikt vertrouwelijk te houden tot er passende herstel- en beveiligingsmaatregelen zijn genomen. **Als regel mogen de contactpunten geen persoonsgegevens openbaar maken van personen die bij incidenten betrokken zijn. De contactpunten dienen persoonsgegevens alleen openbaar te maken indien de openbaarmaking van die gegevens noodzakelijk is en in verhouding staat tot het nagestreefde doel.** [Am. 28]
- (29) De bevoegde autoriteiten moeten over de nodige middelen beschikken om hun taken uit te voeren, met inbegrip van de bevoegdheid om van marktdeelnemers ~~en overheden~~ de nodige informatie te eisen om het beveiligingsniveau van netwerk- en informatiesystemen te beoordelen **en het aantal, de omvang en de reikwijdte van incidenten te meten**, alsook betrouwbare en complete gegevens over reële incidenten die een impact op de werking van netwerk- en informatiesystemen hebben gehad. [Am. 29]
- (30) In veel gevallen liggen criminele activiteiten aan de oorsprong van een incident. De criminele aard van incidenten kan worden verondersteld, zelfs indien daar in het begin nog niet voldoende bewijs voor is. Tegen die achtergrond moet een doeltreffende en alomvattende reactie op de dreiging van beveiligingsincidenten leiden tot passende samenwerking tussen bevoegde autoriteiten, **contactpunten** en wetshandavingsinstanties, **alsook tot samenwerking met het EC3 (Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol) en Enisa**. Om een veilige, beveiligde en veerkrachtige omgeving te bevorderen, moeten incidenten waarvan wordt vermoed dat ze van ernstig criminele aard zijn, systematisch aan wetshandavingsautoriteiten worden gemeld. Of incidenten van ernstig criminele aard zijn, moet worden beoordeeld in het licht van het recht van de Unie inzake cybercriminaliteit. [Am. 30]

Donderdag 13 maart 2014

- (31) In veel gevallen worden persoonsgegevens aangetast als gevolg van incidenten. **De lidstaten en de marktdeelnemers moeten opgeslagen, verwerkte of verstuurde persoonsgegevens beschermen tegen accidentele of onwettige vernietiging, accidenteel wissen of wijzigen en ongeoorloofde of onwettige opslag, toegang, openbaarmaking of verspreiding, en moeten de invoering waarborgen van een beveiligingsbeleid met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.** Daarom moeten de bevoegde autoriteiten, ~~de contactpunten~~ en de autoriteiten voor gegevensbescherming samenwerken en informatie ~~over alle relevante zaken~~ uitwisselen, **in voorkomend geval ook met de marktdeelnemers**, om inbreuken in verband met persoonsgegevens als gevolg van incidenten aan te pakken **overeenkomstig de toepasselijke voorschriften op het gebied van gegevensbescherming.** ~~Aan De lidstaten moeten de verplichting om beveiligingsincidenten te melden, gestalte geven moet worden voldaan op een wijze die de administratieve lasten minimaliseert wanneer het beveiligingsincident ook een inbreuk in verband met persoonsgegevens vormt die gemeld moet worden overeenkomstig de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽¹⁾ het recht van de Unie inzake gegevensbescherming.~~ Enisa, ~~dat in contact staat met de bevoegde autoriteiten en de autoriteiten voor gegevensbescherming, kan dient~~ bijstand **te** verlenen door informatie-uitwisselingsmechanismen en modellen te ontwikkelen zodat er geen twee meldingsmodellen nodig zijn. Dit ~~eenvormige~~ **een eenvormig** meldingsmodel ~~zou te ontwikkelen dat de rapportage van incidenten die persoonsgegevens aantasten, zou faciliteren en zo de administratieve lasten voor bedrijven en overheden zou verlichten.~~ [Am. 31]
- (32) De normalisatie van beveiligingseisen is een marktgestuurd proces **met een vrijwillig karakter dat de marktdeelnemers in staat moet stellen alternatieve middelen in te zetten voor het bereiken van ten minste vergelijkbare resultaten.** Met het oog op een eenvormige toepassing van beveiligingsnormen, moeten de lidstaten naleving van of afstemming op specifieke **interoperabele** normen aanmoedigen om een hoog beveiligingsniveau op het niveau van de Unie te waarborgen. Daartoe **moet worden overwogen om open internationale normen voor de beveiliging van netwerkinformatie toe te passen of om dergelijke instrumenten te ontwerpen.** Verder kan het **om vooruit te komen** nodig zijn geharmoniseerde normen op te stellen, hetgeen moet gebeuren overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾. **Met name ETSI, CEN en CENELEC moeten een mandaat krijgen om effectieve en efficiënte open beveiligingsnormen voor de Unie voor te stellen, waarbij technologische voorkeuren zoveel mogelijk moeten worden vermeden, en deze normen dienen eenvoudig hanteerbaar te zijn voor kleine en middelgrote marktdeelnemers. Internationale normen in verband met de cybeveiligheid moeten zorgvuldig tegen het licht worden gehouden om te waarborgen dat ze geen risico vormen en zorgen voor een afdoende beveiligingsniveau, en derhalve garanderen dat door de vereiste naleving van de cyberbeveiligingsnormen het totale cyberbeveiligingsniveau van de Unie stijgt en niet het tegenovergestelde gebeurt.** [Am. 32]
- (33) De Commissie moet deze richtlijn **in overleg met alle belanghebbenden** op gezette tijden evalueren, met name om na te gaan of zij in het licht van de veranderende **maatschappelijke, politieke,** technologische ~~omstandigheden~~ of marktomstandigheden moet worden gewijzigd. [Am. 33]
- (34) Teneinde de soepele werking van het samenwerkingsnetwerk mogelijk te maken, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen ~~met het oog op het bepalen van de criteria die een lidstaat moet nakomen bij zijn deelname aan het~~ **inzake het gemeenschappelijke pakket interconnectie- en beveiligingsnormen voor de** beveiligde informatie-uitwisselings-systeem, alsmede met het oog op **informatie-uitwisselingsinfrastructuur** en de verdere omschrijving van de gebeurtenissen die tot vroegtijdige waarschuwing leiden ~~en de bepaling van de omstandigheden waarin marktdeelnemers en overheden verplicht zijn incidenten te melden.~~ [Am. 34]

⁽¹⁾ SEC(2012) 72 final.⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012, blz. 12).

Donderdag 13 maart 2014

- (35) Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen voor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad.
- (36) Om uniforme voorwaarden voor de uitvoering van deze richtlijn te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend met betrekking tot de samenwerking tussen de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** en de Commissie in het samenwerkingsnetwerk, ~~de toegang tot de beveiligde informatie-uitwisselingsinfrastructuur,~~ **onverminderd op nationaal niveau bestaande samenwerkingsmechanismen**, het NIB-samenwerkingsplan van de Unie, ~~en de formaten en procedures om het publiek in te lichten over voor het melden van incidenten, en de voor NIB-relevante normen en/of technische specificaties met een aanzienlijke impact.~~ Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾. [Am. 35]
- (37) Bij de toepassing van deze richtlijn moet de Commissie waar passend contacten onderhouden met de relevante sectorale comités en de op ~~EU-niveau~~ **Unieniveau** opgerichte relevante organen, met name op het gebied van **e-overheid**, energie, vervoer, en gezondheid **en defensie**. [Am. 36]
- (38) Informatie die door een bevoegde autoriteit **of een contactpunt** overeenkomstig de uniale en nationale voorschriften inzake de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie als vertrouwelijk wordt beschouwd, mag uitsluitend met de Commissie, ~~en haar relevante agentschappen, contactpunten en/of andere nationale~~ bevoegde autoriteiten worden uitgewisseld wanneer die uitwisseling strikt noodzakelijk is voor de toepassing van deze richtlijn. De uitgewisselde informatie moet beperkt zijn tot hetgeen relevant **en noodzakelijk** is voor en evenredig met het doel van een dergelijke uitwisseling, **met inachtneming van vooraf vastgestelde criteria voor vertrouwelijkheid en beveiliging overeenkomstig Besluit 2011/292/EU, en informatie waarop geheimhoudings-overeenkomsten of informele geheimhoudingsovereenkomsten van toepassing zijn, zoals het verkeerslicht-protocol**. [Am. 37]
- (39) Voor de uitwisseling van informatie over risico's en incidenten in het samenwerkingsnetwerk en de naleving van de voorschriften inzake het melden van incidenten aan de nationale bevoegde autoriteiten **of het nationale contactpunt**, kan het nodig zijn persoonsgegevens te verwerken. Zulke verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk ter verwezenlijking van de met deze richtlijn nagestreefde doelstellingen van algemeen belang en is dus gerechtvaardigd uit hoofde van artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG. Zij vormt, met betrekking tot deze gerechtvaardigde doelen, geen onevenredige en onduidelbare ingreep waardoor het recht op de door artikel 8 van het Handvest van grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde bescherming van persoonsgegevens in zijn kern wordt aangetast. Waar zulks passend is, moet bij de toepassing van deze richtlijn Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ van toepassing zijn. Wanneer door de instellingen en organen van de Unie gegevens worden verwerkt, is deze verwerking met het oog op de uitvoering van deze richtlijn onderworpen aan Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad. [Am. 38]
- (40) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk het veiligstellen van een hoog niveau van NIB in de Unie, niet voldoende door de lidstaten alleen kunnen worden verwezenlijkt maar vanwege de gevolgen van de maatregelen, beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (41) Deze richtlijn is in overeenstemming met de grondrechten en beginselen die door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend, met name het recht op eerbiediging van het privéleven en communicatie, de vrijheid van ondernemerschap, het recht op eigendom, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en het recht te worden gehoord. Deze richtlijn moet overeenkomstig deze rechten en beginselen ten uitvoer worden gelegd.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43).

Donderdag 13 maart 2014

(41 bis) *Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van de lidstaten en de Commissie van 28 september 2011 over toelichtende stukken hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om, indien zulks gerechtvaardigd is, de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van een of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsteksten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van dergelijke stukken gerechtvaardigd.* [Am. 39]

(41 ter) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 is geraadpleegd en heeft op 14 juni 2013 een advies ⁽¹⁾ uitgebracht,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Bij deze richtlijn worden maatregelen vastgesteld om in de Unie een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging („NIB”) te waarborgen.
2. Daartoe wordt bij deze richtlijn in het volgende voorzien:
 - a) de vaststelling van verplichtingen voor alle lidstaten met betrekking tot de preventie en behandeling van en de reactie op risico's en incidenten met betrekking tot netwerken en informatiesystemen;
 - b) de oprichting van een mechanisme voor samenwerking tussen de lidstaten met het oog op een uniforme toepassing van deze richtlijn in de Unie en, waar nodig, een gecoördineerde, **efficiënte** en doeltreffende behandeling van en reactie op risico's en incidenten met betrekking tot netwerken en informatiesystemen, **met de participatie van de betrokken partijen**; [Am. 40]
 - c) de vaststelling van beveiligingseisen voor marktdeelnemers ~~en overheden~~. [Am. 41]
3. De beveiligingseisen van artikel 14 van deze richtlijn zijn niet van toepassing op ondernemingen die openbare communicatienetwerken of openbare elektronischecommunicatiediensten in de zin van Richtlijn 2002/21/EG aanbieden, welke aan de specifieke veiligheids- en integriteitseisen van de artikelen 13 bis en 13 ter van die richtlijn zijn onderworpen, noch op verleners van vertrouwensdiensten.
4. Deze richtlijn laat het recht van de Unie inzake cybercriminaliteit en Richtlijn 2008/114/EG van de Raad ⁽²⁾, onverlet.
5. Deze richtlijn laat Richtlijn 95/46/EG en Richtlijn 2002/58/EG alsmede ~~de~~ Verordening (EG) nr. 45/2001, eveneens onverlet. **Het gebruik van de persoonsgegevens blijft beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor de toepassing van deze richtlijn, en die gegevens moeten zo anoniem mogelijk, zo al niet volledig anoniem zijn.**[Am. 42]
6. Voor de uitwisseling van informatie in het samenwerkingsnetwerk krachtens hoofdstuk III en de melding van NIB-incidenten krachtens artikel 14 kan de verwerking van persoonsgegevens vereist zijn. Deze verwerking, die noodzakelijk is ter verwezenlijking van de met deze richtlijn nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, wordt door de lidstaten toegestaan uit hoofde van artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG en Richtlijn 2002/58/EG, zoals in de nationale wetgeving ten uitvoer gelegd.

⁽¹⁾ PB C 32 van 4.2.2014, blz. 19.

⁽²⁾ Richtlijn 2008/114/EG van de Raad van 8 december 2008 inzake de identificatie van Europese kritieke infrastructuren, de aanmerking van infrastructuren als Europese kritieke infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren (PB L 345 van 23.12.2008, blz. 75).

Donderdag 13 maart 2014

Artikel 1 bis

Bescherming en verwerking van persoonsgegevens

1. *De verwerking van persoonsgegevens in de lidstaten krachtens deze richtlijn wordt uitgevoerd in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG en Richtlijn 2002/58/EG.*
2. *De verwerking van persoonsgegevens door de Commissie en Enisa krachtens deze richtlijn wordt uitgevoerd in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 45/2001.*
3. *De verwerking van persoonsgegevens door het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol voor de toepassing van deze richtlijn wordt uitgevoerd krachtens Besluit 2009/371/JBZ van de Raad ⁽¹⁾.*
4. *De verwerking van persoonsgegevens verloopt eerlijk en rechtmatig en blijft strikt beperkt tot het minimum aan gegevens dat nodig is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Deze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, maar niet langer dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt.*
5. *Meldingen van incidenten als bedoeld in artikel 14 van deze richtlijn laten de bepalingen en verplichtingen inzake de melding van inbreuken in verband met persoonsgegevens zoals uiteengezet in artikel 4 van Richtlijn 2002/58/EG en in Verordening (EU) nr. 611/2013 van de Commissie ⁽²⁾ onverlet. [Am. 43]*

Artikel 2

Minimumharmonisatie

Onverminderd de krachtens het recht van de Unie op hen rustende verplichtingen worden de lidstaten er niet van weerhouden bepalingen die een hoger niveau van beveiliging waarborgen, aan te nemen of te handhaven.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- (1) „netwerk- en informatiesysteem”:
 - a) een elektronischecommunicatienetwerk in de zin van Richtlijn 2002/21/EG; en
 - b) een apparaat of groep van onderling verbonden of bij elkaar behorende apparaten, waarvan een of meer, overeenkomstig een programma, ~~computergegevens~~ **digitale gegevens** automatisch verwerkt of verwerken; alsook [Am. 44]
 - c) ~~computergegevens~~ **digitale gegevens** die met onder a) en b) bedoelde elementen worden opgeslagen, verwerkt, opgehaald of verzonden met het oog op de werking, het gebruik, de beveiliging en het onderhoud ervan. [Am. 45]
- (2) „beveiliging”: het vermogen van een netwerk- en informatiesysteem om met een bepaald niveau van betrouwbaarheid bestand te zijn tegen accidentele gebeurtenissen of opzettelijke handelingen die de beschikbaarheid, authenticiteit, integriteit en vertrouwelijkheid van de opgeslagen of verzonden gegevens of de daaraan gerelateerde diensten die via dat netwerk- en informatiesysteem worden aangeboden of toegankelijk zijn, in gevaar brengen; „beveiliging” omvat *passende technische apparaten, oplossingen en exploitatie-procedures ter waarborging van de naleving van de in deze richtlijn vastgelegde beveiligingseisen*; [Am. 46]

⁽¹⁾ Besluit 2009/371/JBZ van de Raad van 6 april 2009 tot oprichting van de Europese politiedienst (Europol) (PB L 121 van 15.5.2009, blz. 37).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 611/2013 van de Commissie van 24 juni 2013 betreffende maatregelen voor het melden van inbreuken in verband met persoonsgegevens op grond van Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende privacy en elektronische communicatie (PB L 173 van 26.6.2013, blz. 2).

Donderdag 13 maart 2014

- (3) „risico”: elke **redelijkerwijs vast te stellen** omstandigheid of gebeurtenis met een mogelijk schadelijk effect op de beveiliging; [Am. 47]
- (4) „incident”: elke ~~omstandigheid~~ of gebeurtenis met een daadwerkelijk schadelijk effect op de beveiliging; [Am. 48]
- (5) ~~„dienst van de informatiemaatschappij”: een dienst in de zin van artikel 1, punt 2, van Richtlijn 98/34/EG;~~ [Am. 49]
- (6) „NIB-samenwerkingsplan”: een plan waarin het kader voor organisatorische taken, verantwoordelijkheden en procedures is vastgesteld om de werking van netwerken en informatiesystemen te handhaven of te herstellen wanneer deze door een risico of incident worden getroffen;
- (7) „incidentenbehandeling”: alle procedures ter ondersteuning van de **opsporing, preventie**, analyse en beheersing van en reactie op een incident; [Am. 50]
- (8) „marktaandeelnermer”:
- (a) ~~een aanbieder van diensten van de informatiemaatschappij die de verlening van andere diensten van de informatiemaatschappij mogelijk maken; een niet-exhaustieve lijst hiervan is opgenomen in bijlage II;~~ [Am. 51]
- b) een exploitant van ~~kritische~~ infrastructuur die essentieel is voor de handhaving van vitale economische en maatschappelijke activiteiten op het gebied van energie, vervoer, bankieren, ~~effectenbeurzen~~ **infrastructuur voor de financiële markt, internetverteelpunten, de voedselvoorzieningsketen** en gezondheid; **en waarvan de verstoring of vernietiging een aanzienlijke impact in een lidstaat zou hebben als gevolg van het niet in stand houden van die functies, waarvan** een niet-exhaustieve lijst hiervan is opgenomen in bijlage II, **voor zover de betreffende netwerk- en informatiesystemen verband houden met zijn kerndiensten;** [Am. 52]
- (8 bis) „incident met een aanzienlijke impact”: **een incident dat de beveiliging en continuïteit van een informatienetwerk of -systeem aantast en tot ernstige verstoring van vitale economische of maatschappelijke functies leidt;** [Am. 53]
- (9) „norm”: een norm als bedoeld in Verordening (EU) nr. 1025/2012;
- (10) „specificatie”: een specificatie als bedoeld in Verordening (EU) nr. 1025/2012;
- (11) „aanbieder van vertrouwensdiensten”: een natuurlijke of rechtspersoon die elektronische diensten aanbiedt bestaande uit het aanmaken, verifiëren, valideren, hanteren en bewaren van elektronische handtekeningen, elektronische zegels, elektronische tijdstempels, elektronische documenten, elektronische bezorgingsdiensten, website-authenticatie en elektronische certificaten, met inbegrip van certificaten voor elektronische handtekeningen en voor elektronische zegels;
- (11 bis) „gereguleerde markt”: **een gereguleerde markt in de zin van artikel 4, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad** ⁽¹⁾; [Am. 54]
- (11 ter) „multilaterale handelsfaciliteit (MTF)”: **een multilaterale handelsfaciliteit in de zin van artikel 4, punt 15, van Richtlijn 2004/39/EG;** [Am. 55]
- (11 quater) „georganiseerde handelsfaciliteit”: **een door een beleggingsonderneming of een marktexploitant geëxploiteerd multilateraal systeem of faciliteit, anders dan een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit of een centrale tegenpartij, waarin meerdere koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot obligaties, gestructureerde financiële producten, emissierechten of derivaten op zodanige wijze met elkaar in contact kunnen komen dat er een overeenkomst uit voortvloeit overeenkomstig titel II van Richtlijn 2004/39/EG.** [Am. 56]

⁽¹⁾ Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten (PB L 45 van 16.2.2005, blz. 18).

Donderdag 13 maart 2014

HOOFDSTUK II

NATIONALE KADERS VOOR NETWERK- EN INFORMATIEBEVEILIGING

Artikel 4

Beginsel

Overeenkomstig deze richtlijn waarborgen de lidstaten een hoog beveiligingsniveau van de netwerk- en informatiesystemen op hun grondgebied.

Artikel 5

Nationale NIB-strategie en nationaal NIB-samenwerkingsplan

1. Elke lidstaat stelt een nationale NIB-strategie vast waarin de strategische doelstellingen en de concrete beleids- en regelgevingsmaatregelen ter waarborging van een hoog niveau van netwerk- en informatiebeveiliging worden omschreven. De nationale NIB-strategie voorziet met name in het volgende:

- a) de bepaling van de doelstellingen en prioriteiten van de strategie op basis van een actuele risico- en incidentenanalyse;
- b) een governancekader ter verwezenlijking van de strategische doelstellingen en prioriteiten, met inbegrip van een duidelijke bepaling van de taken en verantwoordelijkheden van de overheidsorganen en de andere betrokken actoren;
- c) de aanwijzing van de algemene maatregelen inzake paraatheid, reactie en herstel, met inbegrip van mechanismen voor samenwerking tussen de publieke en de private sector;
- d) een vermelding van de scholings-, bewustmakings- en opleidingsprogramma's;
- e) plannen voor onderzoek en ontwikkeling en een beschrijving van de wijze waarop deze plannen de aangewezen prioriteiten weerspiegelen;

e bis) de lidstaten kunnen Enisa om bijstand vragen bij de ontwikkeling van hun nationale NIB-strategie en nationaal NIB-samenwerkingsplan aan de hand van een gemeenschappelijke minimale NIB-strategie. [Am. 57]

2. De nationale NIB-strategie omvat een nationaal NIB-samenwerkingsplan waarin ten minste het volgende is opgenomen:

- a) ~~een risicobeoordelingsplan om~~ **risicobeheerskader tot vaststelling van een methode voor de identificering, prioritering, evaluatie en behandeling van** risico's ~~te vast te stellen en~~, **de beoordeling van** de impact van mogelijke incidenten ~~te beoordelen~~, **preventie- en beheersingsopties, en tot vaststelling van criteria voor de keuze van mogelijke tegenmaatregelen;** [Am. 58]
- b) de omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de verscheidene **autoriteiten en andere** actoren die bij de uitvoering van het ~~plan~~ **kader** betrokken zijn; [Am. 59]
- c) de omschrijving van samenwerkings- en communicatieprocessen die preventie, opsporing, reactie en herstel waarborgen en aan het alarmniveau zijn aangepast;
- d) een stappenplan voor NIB-oefeningen en -opleiding om het plan te versterken, valideren en testen. Praktijkervaringen moeten worden gedocumenteerd en in nieuwe aanpassingen van het plan worden verwerkt.

3. De nationale NIB-strategie en het nationale NIB-samenwerkingsplan worden binnen ~~een maand~~ **drie maanden** na de vaststelling ervan aan de Commissie toegezonden. [Am. 60]

Donderdag 13 maart 2014

Artikel 6

Nationale ~~autoriteit~~ **bevoegde autoriteiten en nationaal contactpunt** voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen [Am. 61]

1. Elke lidstaat wijst een **of meer** voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen bevoegde **civiele** nationale ~~autoriteit~~ **autoriteiten (hierna de „bevoegde autoriteit” autoriteit/autoriteiten” genoemd)** aan. [Am. 62]

2. De bevoegde autoriteiten monitoren de toepassing van deze richtlijn op nationaal niveau en dragen bij aan de consistente toepassing ervan in de Unie.

2 bis. *Indien een lidstaat meer dan een bevoegde autoriteit aanwijst, wijst hij een nationale civiele autoriteit, bijvoorbeeld een bevoegde autoriteit, aan als nationaal uniek contactpunt voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen („contactpunt”). Indien een lidstaat slechts één bevoegde autoriteit aanwijst, is die bevoegde autoriteit tevens het contactpunt.* [Am. 63]

2 ter. *De bevoegde autoriteiten en het contactpunt van een en dezelfde lidstaat werken nauw samen met betrekking tot de in deze richtlijn vastgestelde verplichtingen.* [Am. 64]

2 quater. *Het contactpunt waarborgt de grensoverschrijdende samenwerking met de andere contactpunten.* [Am. 65]

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten **en de contactpunten** over de nodige technische, financiële en personele middelen beschikken om de hun toegewezen taken op doeltreffende en efficiënte wijze te kunnen verrichten en aldus de doelstellingen van deze richtlijn te verwezenlijken. De lidstaten zorgen ervoor dat de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** op doeltreffende, efficiënte en veilige wijze samenwerken middels het in artikel 8 bedoelde netwerk. [Am. 66]

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten **en de contactpunten, indien van toepassing overeenkomstig lid 2 bis van dit artikel**, de meldingen van incidenten van ~~overheden en marktdeelnemers~~ ontvangen overeenkomstig artikel 14, lid 2, en dat hun de in artikel 15 bedoelde uitvoerings- en handhavingsbevoegdheden worden verleend. [Am. 67]

4 bis. *Wanneer het Unierecht voorziet in een sectorspecifieke toezichthoudende of regelgevende instantie van de Unie, onder meer met betrekking tot de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen, ontvangt die instantie de meldingen van incidenten overeenkomstig artikel 14, lid 2, van de betrokken marktdeelnemers in die sector en krijgt de in artikel 15 bedoelde uitvoerings- en handhavingsbevoegdheden. Die instantie van de Unie werkt wat betreft die verplichtingen nauw samen met de bevoegde autoriteiten en het contactpunt van de lidstaat van ontvangst. Het contactpunt van de lidstaat van ontvangst vertegenwoordigt de instantie van de Unie wat betreft de in hoofdstuk III bedoelde verplichtingen.* [Am. 68]

5. Indien nodig raadplegen de bevoegde autoriteiten **en contactpunten** de betrokken nationale wetshandavingsinstanties en gegevensbeschermingsautoriteiten en werken zij daarmee samen. [Am. 69]

6. Elke lidstaat stelt de Commissie onverwijld in kennis van de aanwijzing van de bevoegde ~~autoriteit~~ **autoriteiten en het contactpunt**, van ~~haar hun~~ taken, en van elke latere wijziging daarvan. Elke lidstaat maakt zijn aanwijzing van de bevoegde ~~autoriteit~~ **autoriteiten** openbaar. [Am. 70]

Artikel 7

Computercrisisteams

1. Elke lidstaat zet ~~een ten minste één~~ computercrisisteam (Computer Emergency Response Team — CERT) **voor elk van de in bijlage II genoemde sectoren** op dat verantwoordelijk is voor de behandeling van incidenten en risico's, volgens een welomschreven proces dat voldoet aan de eisen van bijlage I, punt 1). Een CERT mag worden opgericht binnen de bevoegde autoriteit. [Am. 71]

Donderdag 13 maart 2014

2. De lidstaten zorgen ervoor dat CERT's over de nodige technische, financiële en personele middelen beschikken om hun in bijlage I, punt 2, vastgestelde taken doeltreffend uit te voeren.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat CERT's gebruikmaken van een beveiligde en veerkrachtige communicatie- en informatiestructuur op nationaal niveau, die compatibel en interoperabel is met het in artikel 9 bedoelde beveiligde informatie-uitwisselingssysteem.
4. De lidstaten informeren de Commissie over de middelen en het mandaat alsook over de incidentenbehandelingsprocedure van de CERT's.
5. ~~Het CERT oefent zijn~~ **De CERT's oefenen hun** taken uit onder toezicht van de bevoegde autoriteit, ~~die of het contactpunt, die/dat~~ regelmatig de adequaatheid van de middelen, **en** het mandaat **van de CERT's** en de doeltreffendheid van ~~de hun~~ incidentenbehandelingsprocedure ~~ervan~~ **evalueert**. [Am. 72]

5 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat de CERT's over passende personele en financiële middelen beschikken om actief deel te nemen in internationale en met name uniale samenwerkingsnetwerken. [Am. 73]

5 ter. De CERT's worden in staat gesteld en aangemoedigd tot het organiseren van en deelnemen aan gezamenlijke oefeningen met andere CERT's, met de CERT's van de lidstaten en met passende instellingen van niet-lidstaten, alsook met de CERT's van multinationale en internationale instellingen, zoals de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie en de Verenigde Naties. [Am. 74]

5 quater. De lidstaten kunnen Enisa of andere lidstaten om bijstand vragen bij de ontwikkeling van hun nationale CERT's. [Am. 75]

HOOFDSTUK III

SAMENWERKING TUSSEN BEVOEGDE AUTORITEITEN

Artikel 8

Samenwerkingsnetwerk

1. ~~De bevoegde autoriteiten en contactpunten,~~ de Commissie **en Enisa** vormen een netwerk („samenwerkingsnetwerk”) om samen op te treden tegen risico's en incidenten met betrekking tot netwerk- en informatiesystemen. [Am. 76]
2. Het samenwerkingsnetwerk brengt permanente communicatie tussen de Commissie en de ~~bevoegde autoriteiten contactpunten~~ tot stand. ~~Het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging („Enisa”) staat het samenwerkingsnetwerk op verzoek bij met zijn deskundigheid en advies.~~ **In voorkomend geval kunnen ook marktdeelnemers en aanbieders van cyberbeveiligingsdiensten worden uitgenodigd om deel te nemen aan de in lid 3, onder g) en i), bedoelde activiteiten van het samenwerkingsnetwerk.**

Waar dit relevant is, werkt het samenwerkingsnetwerk samen met de gegevensbeschermingsautoriteiten.

De Commissie stelt het samenwerkingsnetwerk regelmatig op de hoogte van het beveiligingsonderzoek en andere relevante programma's in het kader van Horizon 2020. [Am. 77]

3. Binnen het samenwerkingsnetwerk doen de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** het volgende:
 - a) zij verspreiden vroegtijdige waarschuwingen over risico's en incidenten overeenkomstig artikel 10;
 - b) zij zorgen voor een gecoördineerde reactie overeenkomstig artikel 11;
 - c) zij maken regelmatig niet-vertrouwelijke informatie over vroegtijdige waarschuwingen en gecoördineerde reacties die op dat moment worden verspreid of aan de gang zijn, bekend op een gemeenschappelijke website.

Donderdag 13 maart 2014

- d) zij bespreken en beoordelen gezamenlijk, ~~op verzoek van een lidstaat of van de Commissie~~, een of meer in artikel 5 bedoelde nationale NIB-strategieën en nationale NIB-samenwerkingsplannen, binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn;
- e) zij bespreken en beoordelen gezamenlijk, ~~op verzoek van een lidstaat of van de Commissie~~, de doeltreffendheid van de CERT's, met name wanneer er NIB-oefeningen worden verricht op het niveau van de Unie;
- f) zij werken samen met **het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol, en met andere relevante Europese instanties** en wisselen ~~informatie met deze instanties expertise uit~~ over alle relevante kwesties ~~uit met het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol, en met andere relevante Europese instanties~~ **betreffende netwerk- en informatiebeveiliging**, met name op het gebied van gegevensbescherming, energie, vervoer, bankieren, ~~effectenbeurzen~~ **financiële markten** en gezondheid;
- f bis)* **zij informeren, waar dit passend is, door middel van verslaglegging de EU-coördinator voor terrorismebestrijding, en zij kunnen verzoeken om bijstand met het oog op de analyses, de voorbereidende werkzaamheden en het optreden van het samenwerkingsnetwerk;**
- g) zij wisselen onderling en met de Commissie beste praktijken uit en verlenen elkaar bijstand bij het opbouwen van capaciteit op het gebied van NIB;
- ~~h) zij organiseren regelmatig collegiale toetsingen met betrekking tot capaciteit en paraatheid;~~
- i) zij organiseren NIB-oefeningen op het niveau van de Unie en nemen indien passend deel aan internationale NIB-oefeningen.
- i bis)* **zij streven naar de betrokkenheid van de marktdeelnemers, raadplegen hen en wisselen, waar dat dienstig is, informatie met hen uit over de risico's en de incidenten die hun netwerk- en informatiesystemen treffen;**
- i ter)* **zij ontwikkelen samen met Enisa richtsnoeren voor sectorspecifieke criteria voor de melding van incidenten met een aanzienlijke impact, in aanvulling op de in artikel 14, lid 2, vastgestelde parameters, ten behoeve van een gemeenschappelijke interpretatie, consistente toepassing en coherente uitvoering binnen de Unie. [Am. 78]**

3 bis. Het samenwerkingsnetwerk publiceert eenmaal per jaar een verslag dat gebaseerd is op de activiteiten van het netwerk en het overeenkomstig artikel 14, lid 4, ingediende samenvattende verslag over de afgelopen twaalf maanden. [Am. 79]

4. De Commissie stelt, door middel van uitvoeringshandelingen, de nodige maatregelen vast om de in de leden 2 en 3 bedoelde samenwerking tussen de ~~bevoegde autoriteiten en contactpunten~~, de Commissie **en Enisa** te faciliteren. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 19, lid ~~2~~ **3**, bedoelde ~~raadplegingsprocedure~~ **onderzoeksprocedure**. [Am. 80]

Artikel 9

Beveiligd informatie-uitwisselingssysteem

1. De uitwisseling van gevoelige en vertrouwelijke informatie binnen het samenwerkingsnetwerk moet plaatsvinden via een beveiligde infrastructuur.

1 bis. De deelnemers aan de uitwisseling via de beveiligde infrastructuur nemen tijdens alle fasen van de verwerking o.a. passende vertrouwelijkheids- en beveiligingsmaatregelen overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001 in acht. [Am. 81]

Donderdag 13 maart 2014

2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de bepaling van de criteria die een lidstaat moet nakomen om aan het beveiligde informatie-uitwisselingsnetwerk te mogen deelnemen, wat betreft:

- (a) ~~de beschikbaarheid van beveiligde en veerkrachtige communicatie- en informatie-infrastructuur op nationaal niveau, die overeenkomstig artikel 7, lid 3, compatibel en interoperabel is met de beveiligde infrastructuur van het samenwerkingsnetwerk; en~~
- (b) ~~de aanwezigheid krachtens artikel 6, lid 3, artikel 7, lid 2, en artikel 7, lid 3, van de nodige technische, financiële en personele middelen en processen voor hun bevoegde autoriteit en CERT, om op doeltreffende, efficiënte en veilige wijze aan het beveiligde informatie-uitwisselingsstelsel te kunnen deelnemen. [Am. 82]~~

3. De Commissie stelt **overeenkomstig artikel 18** uitvoeringshandelingen, besluiten inzake de toegang van de lidstaten tot deze beveiligde infrastructuur vast, krachtens de in de leden 2 en 3 bedoelde criteria. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld **gedelegeerde handelingen vast met betrekking tot een gemeenschappelijk pakket interconnectie- en beveiligingsnormen waar de contactpunten aan moeten voldoen voordat zij gevoelige en vertrouwelijke informatie mogen uitwisselen binnen het samenwerkingsnetwerk.** [Am. 83]

Artikel 10

Vroegtijdige waarschuwingen

1. De ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** of de Commissie geven binnen het samenwerkingsnetwerk vroegtijdige waarschuwingen over risico's en incidenten die aan ten minste een van de volgende voorwaarden voldoen:

- (a) ~~zij nemen snel in omvang toe of kunnen snel in omvang toenemen;~~
- (b) ~~zij gaan de inschatting van het contactpunt is dat het risico of het incident~~ de nationale reactiecapaciteit **mogelijk** te boven of kunnen die te boven gaan **gaat**;
- (c) ~~zij treffen de inschatting van de contactpunten of de Commissie is dat het risico of het incident~~ meer dan een lidstaat ~~of kunnen meer dan een lidstaat treffen~~ **treft**. [Am. 84]

2. De ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten** en de Commissie doen de vroegtijdige waarschuwingen **onverwijld** vergezeld gaan van alle relevante informatie waarover zij beschikken die nuttig kan zijn voor de beoordeling van het risico of incident. [Am. 85]

3. De Commissie kan op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief een lidstaat verzoeken relevante informatie te verstrekken over een specifiek risico of incident. [Am. 86]

4. Wanneer wordt vermoed dat het risico of incident dat het voorwerp van een vroegtijdige waarschuwing vormt, van criminele aard is, stellen de ~~bevoegde autoriteiten of de Commissie~~ **en wanneer de betreffende marktdeelnemer melding heeft gedaan van in artikel 15, lid 4, bedoelde incidenten waarvan wordt vermoed dat zij van ernstig criminele aard zijn, zorgen de lidstaten ervoor dat** het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol **in voorkomend geval** in kennis wordt gesteld. [Am. 87]

4 bis. De leden van het samenwerkingsnetwerk maken informatie over risico's en incidenten zoals bedoeld in lid 1 alleen openbaar na voorafgaande toestemming daartoe van het contactpunt waarvan zij die informatie hebben ontvangen.

Bovendien stelt het kennisgevende contactpunt, voorafgaand aan het delen van informatie in het samenwerkingsnetwerk, de marktdeelnemer op wie de informatie betrekking heeft op de hoogte van zijn voornemen en maakt het, wanneer het dit passend acht, de informatie anoniem. [Am. 88]

4 ter. Wanneer wordt vermoed dat het risico of incident dat het voorwerp van een vroegtijdige waarschuwing vormt, van ernstige grensoverschrijdende technische aard is, stellen de contactpunten of de Commissie Enisa in kennis. [Am. 89]

5. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de verdere omschrijving van de risico's en incidenten die aanleiding geven tot de in lid 1 van dit artikel bedoelde vroegtijdige waarschuwingen.

Donderdag 13 maart 2014

Artikel 11

Gecoördineerde reactie

1. Na een in artikel 10 bedoelde vroegtijdige waarschuwing komen de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten**, na de relevante informatie te hebben beoordeeld, **onverwijld** een gecoördineerde reactie overeen overeenkomstig het in artikel 12 bedoelde NIB-plan van de Unie. [Am. 90]
2. De diverse maatregelen die als gevolg van de gecoördineerde actie op nationaal niveau worden vastgesteld, worden aan het samenwerkingsnetwerk meegedeeld.

Artikel 12

NIB-samenwerkingsplan van de Unie

1. De Commissie is bevoegd, middels uitvoeringshandelingen, een NIB-samenwerkingsplan van de Unie vast te stellen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
2. Het NIB-samenwerkingsplan van de Unie voorziet in het volgende:
 - a) voor de toepassing van artikel 10:
 - een bepaling van het formaat en de procedures voor de vergaring en de uitwisseling van compatibele en vergelijkbare informatie over risico's en incidenten door de ~~bevoegde autoriteiten~~ **contactpunten**; [Am. 91]
 - een bepaling van de procedures en de criteria voor de beoordeling van de risico's en incidenten door het samenwerkingsnetwerk;
 - b) de procedures die moeten worden gevolgd voor de gecoördineerde reacties krachtens artikel 11, met inbegrip van de vaststelling van taken en verantwoordelijkheden en samenwerkingsprocedures;
 - c) een stappenplan voor NIB-oefeningen en -opleiding om het plan te versterken, te valideren en te testen;
 - d) een programma voor de overdracht van kennis tussen de lidstaten met betrekking tot capaciteitsopbouw en intercollegiaal leren;
 - e) een programma voor bewustmaking en opleiding tussen de lidstaten.
3. Het NIB-samenwerkingsplan van de Unie wordt uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn vastgesteld en wordt regelmatig getoetst. **De resultaten van iedere toetsing worden aan het Europees Parlement meegedeeld.** [Am. 92]
- 3 bis. De samenhang tussen het NIB-samenwerkingsplan van de Unie en de nationale NIB-strategieën en -samenwerkingsplannen als bedoeld in artikel 5 wordt gewaarborgd.** [Am. 93]

Artikel 13

Internationale samenwerking

Onverminderd de mogelijkheid van het samenwerkingsnetwerk om op informele basis internationaal samen te werken, kan de Unie internationale overeenkomsten met derde landen of internationale organisaties sluiten waarbij hun deelname aan bepaalde activiteiten van het samenwerkingsnetwerk mogelijk wordt gemaakt en georganiseerd. **In zulke overeenkomsten wordt houden rekening gehouden met de noodzaak om afdoende bescherming te waarborgen van de persoonsgegevens die in het samenwerkingsnetwerk circuleren, en wordt de controleprocedure beschreven die moet worden gevolgd om de bescherming van die persoonsgegevens te waarborgen. Het Europees Parlement wordt in kennis worden gesteld van de onderhandelingen over de overeenkomsten. De overdracht van persoonsgegevens aan ontvangers in landen buiten de Unie vindt plaats overeenkomstig de artikelen 25 en 26 van Richtlijn 95/46/EG en artikel 9 van Verordening (EG) nr. 45/2001.** [Am. 94]

Donderdag 13 maart 2014

Artikel 13 bis

Niveau van kriticiiteit van marktdeelnemers

De lidstaten kunnen het niveau van kriticiiteit van marktdeelnemers vaststellen, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de sectoren, parameters waaronder het belang van een bepaalde marktdeelnemer voor het voldoende op peil houden van de sectorale dienstverlening, het aantal partijen dat door de marktdeelnemer wordt bediend en hoe lang het duurt voordat de onderbreking van de kerndiensten van de marktdeelnemer negatieve gevolgen heeft voor de handhaving van vitale economische en maatschappelijke activiteiten. [Am. 95]

HOOFDSTUK IV

BEVEILIGING VAN DE NETWERKEN EN OVERHEDEN EN MARKTDEELNEMERS

Artikel 14

Beveiligingseisen en melding van incidenten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat ~~overheden en de~~ marktdeelnemers passende **en evenredige** technische en organisatorische maatregelen nemen ~~ter met het oog op de opsporing en doeltreffende~~ beheersing van de risico's voor de beveiliging van de netwerken en informatiesystemen die zij controleren en bij hun activiteiten gebruiken. ~~Deze~~ **Die** maatregelen zorgen, rekening houdend met de stand van de techniek, voor een beveiligingsniveau dat is afgestemd op de risico's die zich voordoen. ~~Overheden en marktdeelnemers nemen~~ **Er worden** met name maatregelen **genomen** om de ~~impact incidenten die de beveiliging van hun netwerk- en informatiesystemen aantasten,~~ te voorkomen en te ~~minimaliseren van incidenten met betrekking tot hun netwerk- en informatiesysteem op de gevolgen ervan voor de door hen verleende kerndiensten~~ **te minimaliseren** en aldus te zorgen voor de continuïteit van de op die netwerken en informatiesystemen gebaseerde diensten. [Am. 96]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat ~~overheden en de~~ marktdeelnemers incidenten met een aanzienlijke impact op de ~~beveiliging~~ **continuïteit** van de door hen verleende kerndiensten ~~onverwijld~~ aan de bevoegde autoriteiten ~~of het contactpunt~~ melden. **Melding leidt voor de meldende partij niet tot een verhoogde aansprakelijkheid.**

Om te bepalen of de impact van een incident aanzienlijk is, worden o.a. de volgende parameters in aanmerking genomen:
[Am. 97]

a) **het aantal gebruikers bij wie de kerndienst gestoord is;** [Am. 98]

b) **de duur van het incident;** [Am. 99]

c) **de omvang van het geografische gebied dat door het incident is getroffen.** [Am. 100]

Die parameters worden nader gespecificeerd overeenkomstig artikel 8, lid 3, punt i ter. [Am. 101]

2 bis. De marktdeelnemers melden de in de leden 1 en 2 bedoelde incidenten aan de bevoegde autoriteit of het contactpunt in de lidstaat waar de kerndienst gestoord is. Indien de kerndiensten in meer dan een lidstaat zijn gestoord, waarschuwt het contactpunt dat de melding heeft ontvangen, op basis van de door de marktdeelnemer verstrekte informatie de andere betrokken contactpunten. De marktdeelnemer wordt zo snel mogelijk in kennis gesteld van de andere contactpunten die op de hoogte zijn gesteld van het incident, en van de eventueel ondernomen stappen, resultaten en andere voor het incident relevante informatie. [Am. 102]

2 ter. Indien de melding persoonsgegevens bevat, worden deze binnen de bevoegde autoriteit of het contactpunt die/ dat de melding heeft ontvangen, uitsluitend bekendgemaakt aan de ontvangers die deze gegevens moeten verwerken om hun taken te vervullen overeenkomstig de voorschriften inzake gegevensbescherming. De bekendgemaakte gegevens zijn beperkt tot hetgeen noodzakelijk is voor de vervulling van hun taken. [Am. 103]

2 quater. Marktdeelnemers die niet onder bijlage II vallen, kunnen incidenten, als bedoeld in artikel 14, lid 2, vrijwillig melden. [Am. 104]

Donderdag 13 maart 2014

3. Leden 1 en 2 zijn van toepassing op alle marktdeelnemers die diensten verlenen in de Europese Unie.

4. ***Na overleg met de in kennis gestelde bevoegde autoriteit en de betrokken marktdeelnemer kan het contactpunt het publiek informeren of overheden en marktdeelnemers daartoe verplichten over afzonderlijke incidenten, wanneer zij het oordeelt dat openbaarmaking van het de algemeenheid op de hoogte moet zijn om een incident in het algemeen belang is te voorkomen of een zich voordoend incident aan te pakken, of wanneer die met een incident geconfronteerde marktdeelnemer heeft geweigerd om een ernstig, structureel kwetsbaar punt in verband met dat incident onverwijld te verhelpen.***

Vóór de openbaarmaking zorgt de in kennis gestelde bevoegde autoriteit ervoor dat de betrokken marktdeelnemer de mogelijkheid heeft om gehoord te worden, en dat het besluit tot openbaarmaking gebaseerd is op een behoorlijke afweging van het algemeen belang.

Wanneer informatie over afzonderlijke incidenten openbaar wordt gemaakt, zorgt de in kennis gestelde bevoegde autoriteit of het contactpunt ervoor dat de informatie zo anoniem mogelijk wordt gemaakt.

De bevoegde autoriteit of het contactpunt verstrekt, indien dit redelijkerwijs mogelijk is, de betrokken marktdeelnemer informatie die een doeltreffende behandeling van het gemelde incident ondersteunt.

Eenmaal per jaar dient de bevoegde autoriteit ***het contactpunt*** bij het samenwerkingsnetwerk een samenvattend verslag in over de meldingen die zij ***het*** heeft ontvangen, ***met inbegrip van het aantal meldingen en gegevens betreffende de in lid 2 vermelde parameters voor incidenten***, en de maatregelen die overeenkomstig dit lid zijn genomen. [Am. 105]

4 bis. De lidstaten moedigen marktdeelnemers aan om incidenten waarbij hun bedrijf betrokken is, op vrijwillige basis in hun financieel verslag openbaar te maken. [Am. 106]

~~5. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handeling vast te stellen met betrekking tot de omschrijving van de omstandigheden waarin overheden en marktdeelnemers incidenten moeten melden.~~ [Am. 107]

~~6. Onverminderd elke krachtens lid 5 vastgestelde gedelegeerde handeling kunnen~~ De bevoegde autoriteiten ***of de contactpunten kunnen*** richtsnoeren vaststellen en, zo nodig, instructies geven met betrekking tot de omstandigheden waarin overheden en marktdeelnemers incidenten moeten melden. [Am. 108]

7. De Commissie is bevoegd om, door middel van gedelegeerde handelingen, de formaten en procedures die gelden voor de toepassing van lid 2 vast te stellen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

8. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op micro-ondernemingen zoals gedefinieerd in Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie⁽¹⁾, ***tenzij de micro-onderneming optreedt als dochteronderneming van een marktdeelnemer, zoals gedefinieerd in artikel 3, lid 8, onder b).*** [Am. 109]

8 bis. De lidstaten kunnen besluiten dit artikel en artikel 15 mutatis mutandis toe te passen op overheden. [Am. 110]

Artikel 15

Uitvoering en handhaving

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten ***en de contactpunten*** de nodige bevoegdheden hebben om ~~niet naleving van de krachtens artikel 14 op overheden of marktdeelnemers rustende~~ ***ervoor te zorgen dat marktdeelnemers hun verplichtingen uit hoofde van artikel 14 nakomen***, en de effecten daarvan op de beveiliging van netwerken en informatiesystemen te onderzoeken. [Am. 111]

⁽¹⁾ Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).

Donderdag 13 maart 2014

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten **en de contactpunten** de bevoegdheid hebben om marktneemers en overheden ertoe te verplichten: [Am. 112]

- a) de informatie te verschaffen die nodig is om de beveiliging van hun netwerken en informatiesystemen te beoordelen, met inbegrip van gedocumenteerde beleidsmaatregelen op het gebied van beveiliging;
- b) **het bewijs te leveren dat het beveiligingsbeleid daadwerkelijk wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld door middel van de resultaten van** een door een gekwalificeerde onafhankelijke instantie of nationale autoriteit uitgevoerde beveiligingsaudit ~~te ondergaan en de resultaten daarvan~~ **het bewijs** ter beschikking te stellen van de bevoegde autoriteit **of het contactpunt**. [Am. 113]

Bij het toezenden van dat verzoek vermelden de bevoegde autoriteiten en de contactpunten het doel van het verzoek en specificeren in voldoende mate welke informatie moet worden verstrekt. [Am. 114]

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten **en de contactpunten** de bevoegdheid hebben om de marktdeelnemers ~~en overheden~~ bindende instructies te geven. [Am. 115]

3 bis. In afwijking van lid 2, onder b), van dit artikel, kunnen de lidstaten besluiten dat de bevoegde autoriteiten c.q. de contactpunten ten aanzien van bepaalde marktdeelnemers, uitgaande van hun overeenkomstig artikel 13 bis vastgestelde niveau van kriticiiteit, een afwijkende procedure moeten volgen. Wanneer de lidstaten zulks besluiten:

- a) **zijn de bevoegde autoriteiten c.q. de unieke contactpunten bevoegd om een voldoende specifiek verzoek in te dienen bij de marktdeelnemers op basis waarvan zij moeten aantonen dat zij het beveiligingsbeleid daadwerkelijk uitvoeren, bijvoorbeeld door middel van de resultaten van een door een gekwalificeerde interne auditor uitgevoerde beveiligingsaudit, en het bewijs ter beschikking moeten stellen van de bevoegde autoriteit of het contactpunt;**
- b) **kan de bevoegde autoriteit of het contactpunt zo nodig, nadat de marktdeelnemer gevolg heeft gegeven aan het onder a) bedoelde verzoek, aanvullend bewijs verlangen of een aanvullende audit laten uitvoeren door een gekwalificeerde onafhankelijke instantie of nationale autoriteit.**

3 ter. De lidstaten kunnen besluiten het aantal en de intensiteit van de audits voor een desbetreffende marktdeelnemer te verminderen wanneer uit zijn beveiligingsaudit blijkt dat hij de bepalingen van hoofdstuk IV consequent naleeft. [Am. 116]

4. De bevoegde autoriteiten ~~melden~~ **en de contactpunten informeren de betrokken marktdeelnemers over de mogelijkheid om** de autoriteiten voor wetshandhaving incidenten **te melden** waarvan wordt vermoed dat zij van ernstig criminele aard zijn. [Am. 117]

5. **Onverminderd de van toepassing zijnde regelgeving inzake gegevensbescherming werken** de bevoegde autoriteiten ~~werken~~ **en de contactpunten** nauw samen met de autoriteiten voor gegevensbescherming om incidenten aan te pakken die inbreuken in verband met persoonsgegevens tot gevolg hebben. **De contactpunten en de autoriteiten voor gegevensbescherming ontwikkelen in samenwerking met Enisa mechanismen voor gegevensuitwisseling en één sjabloon dat moet worden gebruikt zowel voor meldingen op grond van artikel 14, lid 2, van deze richtlijn als voor meldingen op grond van andere Uniewetgeving inzake gegevensbescherming.** [Am. 118]

6. De lidstaten zorgen ervoor dat uit hoofde van dit hoofdstuk aan ~~overheden en~~ marktdeelnemers opgelegde verplichtingen aan rechterlijke toetsing kunnen worden onderworpen. [Am. 119]

6 bis. De lidstaten kunnen besluiten artikel 14 en dit artikel mutatis mutandis toe te passen op overheden. [Am. 120]

Donderdag 13 maart 2014

Artikel 16

Normalisatie

1. Met het oog op de geharmoniseerde uitvoering van artikel 14, lid 1, moedigen de lidstaten het gebruik van **Europese of internationale interoperabele** normen en/of specificaties voor netwerk- en informatiebeveiliging aan, **zonder daarbij evenwel het gebruik van een specifieke technologie voor te schrijven**. [Am. 121]
2. De Commissie ~~stelt, door middel van uitvoeringshandelingen,~~ **verstrekt een mandaat aan een passende Europese normalisatie-instantie om in overleg met de relevante belanghebbenden** een lijst op **te stellen** van de in lid 1 bedoelde normen **en/of specificaties**. De lijst wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. [Am. 122]

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 17

Sancties

1. De lidstaten stellen regels vast voor sancties op overtredingen op nationale bepalingen die ingevolge deze richtlijn zijn vastgesteld, en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden uitgevoerd. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op de omzettingsdatum van deze richtlijn van deze bepalingen in kennis en delen haar eventuele latere wijzigingen onverwijld mee.

1 bis. *De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 van dit artikel bedoelde sancties alleen worden opgelegd wanneer de marktdeelnemer bewust of wegens ernstige nalatigheid niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen op grond van hoofdstuk IV.* [Am. 123]

2. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer een beveiligingsincident betrekking heeft op persoonsgegevens, de voorgeschreven sancties in overeenstemming zijn met de sancties waarin wordt voorzien in de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽¹⁾.

Artikel 18

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De bevoegdheid om de in artikel 9, lid 3, en artikel 10, lid 5, bedoelde gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie verleend. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden vóór het einde van de termijn van 5 jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 9, lid 3, en artikel 10, lid 5, ~~en artikel 14, lid 5,~~ bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheden. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet. [Am. 124]
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

⁽¹⁾ SEC(2012) 72 final.

Donderdag 13 maart 2014

5. Een overeenkomstig artikel 9, lid 3, en artikel 10, lid 5, ~~en artikel 14, lid 5~~, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement of de Raad binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad daartegen geen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van de termijn van twee maanden de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd. [Am. 125]

Artikel 19

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité (het comité Netwerk- en informatiebeveiliging). Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 20

Evaluatie

De Commissie evalueert periodiek de werking van deze richtlijn, **in het bijzonder de lijst in bijlage II**, en brengt verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad. Het eerste verslag wordt uiterlijk drie jaar na de in artikel 21 bedoelde omzettingsdatum ingediend. Daartoe kan de Commissie de lidstaten verzoeken onverwijld informatie te verstrekken. [Am. 126]

Artikel 21

Omzetting

1. De lidstaten dienen uiterlijk [anderhalf jaar na de aanneming] de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die maatregelen onverwijld mede.

Zij passen deze maatregelen toe met ingang van [anderhalf jaar na de aanneming].

Wanneer de lidstaten deze maatregelen aannemen, wordt in de maatregelen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de voornaamste bepalingen van intern recht die zij vaststellen op het door deze richtlijn bestreken gebied.

Artikel 22

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de [twintigste] dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 23

Geadresseerden

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Donderdag 13 maart 2014

BIJLAGE I

Voorschriften en taken voor ~~het computersysteem (CERT)~~ **computercrisisteams (CERT's)** [Am. 127]

De voorschriften en taken voor het CERT moeten adequaat en duidelijk worden gedefinieerd en worden ondersteund door nationale beleids- en/of regelgevingsmaatregelen. Deze dienen de volgende elementen te omvatten:

(1) voorschriften voor het CERT:

- a) ~~het CERT garandeert~~ **de CERT's garanderen** een hoge mate van beschikbaarheid van ~~zijn hun~~ communicatiediensten door zwakke punten (*single points of failure*) te voorkomen, en ~~kan kunnen~~ langs diverse kanalen worden bereikt of contact opnemen. Bovendien moeten de communicatiekanalen duidelijk worden gespecificeerd en bekend zijn bij de CERT-gebruikers (*constituency*) en de samenwerkingspartners. [Am. 128]
- b) het CERT zorgt voor de tenuitvoerlegging en het beheer van beveiligingsmaatregelen om de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en authenticiteit van de informatie die het ontvangt en behandelt te waarborgen.
- c) de kantoren van ~~het CERT~~ **de CERT's** en de ondersteunende informatiesystemen moeten zich op beveiligde locaties bevinden **die voorzien zijn van beveiligde netwerk-informatiesystemen**. [Am. 129]
- d) er wordt een kwaliteitszorgsysteem ingevoerd om de prestatie van het CERT te volgen en een gestaag proces van verbetering te garanderen. Dit systeem moet zijn gebaseerd op duidelijk omschreven metriecken, zoals formele dienstniveaus en essentiële prestatie-indicatoren;
- e) bedrijfscontinuïteit:
 - het CERT wordt, met het oog op vlotte overdrachten, uitgerust met een adequaat systeem voor het beheren en routeren van verzoeken,
 - het CERT krijgt voldoende personeel om een volcontinue beschikbaarheid te garanderen,
 - de continuïteit van de infrastructuur die het werk van het CERT ondersteunt, wordt gewaarborgd. Hiertoe wordt voorzien in redundante systemen en reservewerkruimten teneinde een permanente toegang tot de communicatiemiddelen te garanderen.

(2) taken van het CERT:

- a) de taken van het CERT behelzen ten minste het volgende:
 - **opsporen en** monitoren van incidenten op nationaal niveau, [Am. 130]
 - ten bate van de betrokken belanghebbende partijen zorgen voor vroegtijdige waarschuwingen, alarmmeldingen, aankondigingen en verspreiding van informatie over risico's en incidenten,
 - reageren op incidenten,
 - zorgen voor een dynamische risico- en incidentanalyse en situatiekennis,
 - het publiek bewust maken van de met onlineactiviteiten verbonden risico's,
 - **actief participeren in uniale en internationale CERT-samenwerkingsnetwerken**, [Am. 131]
 - het organiseren van campagnes over NIB.
- b) het CERT legt op samenwerking gerichte contacten met de particuliere sector.
- c) ter bevordering van de samenwerking stimuleert het CERT de vaststelling en het gebruik van gemeenschappelijke of gestandaardiseerde praktijken op het gebied van:
 - procedures voor de behandeling van incidenten en risico's,
 - systemen voor de classificatie van incidenten, risico's en informatie,
 - indelingssystemen voor metriecken,
 - formaten voor uitwisseling van informatie over risico's, incidenten en naamconventies voor systemen.

Donderdag 13 maart 2014

BIJLAGE II

Lijst van marktdeelnemers

~~Zoals bedoeld in artikel 3, lid 8, onder a):~~

- ~~1. Platforms voor elektronische handel~~
- ~~2. Gateways voor internetbetalingen~~
- ~~3. Sociaalnetwerksites~~
- ~~4. Zoekmachines~~
- ~~5. Cloudcomputingdiensten~~
- ~~6. Internetwinkels die applicaties aanbieden~~

~~Zoals bedoeld in artikel 3, lid 8, onder b):~~ [Am. 132]

1. Energie

a) Elektriciteit

- ~~— elektriciteits- en gasleveranciers~~ **leveranciers,**
- ~~— exploitanten en aan de eindconsument leverende retailers van elektriciteits- en/of gasdistributiesystemen~~ **distributiesystemen,**
- ~~— exploitanten van aardgastransmissiesystemen, exploitanten van aardgasopslag en LNG-exploitanten,~~
- ~~— exploitanten van elektriciteitstransmissiesystemen,~~

(b) Aardolie

- ~~— oliepijpleidingen en olieopslag,~~
- ~~— exploitanten van voorzieningen voor de productie, raffinage en behandeling van olie, opslag en transport,~~

(c) Gas

- ~~— exploitanten die actief zijn op de elektriciteits- en de gasmarkt~~
- ~~— leveranciers,~~
- ~~— exploitanten van distributiesystemen en aan de eindconsument leverende retailers,~~
- ~~— exploitanten van aardgastransmissiesystemen, exploitanten van opslagsystemen en exploitanten van LNG-systemen,~~
- ~~— exploitanten van voorzieningen voor de productie, raffinage en behandeling van olie en aardgas, opslagfaciliteiten en transmissie,~~
- ~~— exploitanten die actief zijn op de gasmarkt.~~ [Am. 133]

2. Vervoer

- ~~— luchtvaartmaatschappijen (voor vracht en passagiers)~~
- ~~— bedrijven voor maritiem vervoer (kust- en zeevervoer van passagiers en vracht)~~
- ~~— spoorwegbedrijven (infrastructuurbeheerders, geïntegreerde bedrijven en exploitanten van spoorvervoer)~~

Donderdag 13 maart 2014

- ~~luchthavens~~
- ~~havens~~
- ~~exploitanten op het gebied van verkeersbeheer en -controle~~
- ~~ondersteunende logistieke diensten: a) opslag, b) vrachtafhandeling en c) andere transportondersteunende activiteiten~~

a) Wegvervoer

i) exploitanten op het gebied van verkeersbeheer en -controle

ii) ondersteunende logistieke diensten:

- opslag
- vrachtafhandeling
- overige vervoerondersteunende activiteiten

b) Spoorvervoer

i) spoorwegbedrijven (infrastructuurbeheerders, geïntegreerde bedrijven en exploitanten van spoorvervoer),

ii) exploitanten op het gebied van verkeersbeheer en -controle,

iii) ondersteunende logistieke diensten:

- opslag
- vrachtafhandeling
- overige vervoerondersteunende activiteiten.

c) Luchtvervoer

i) luchtvaartmaatschappijen (voor vracht en passagiers),

ii) luchthavens,

iii) exploitanten op het gebied van verkeersbeheer en -controle

iv) ondersteunende logistieke diensten:

- opslag van goederen
- vrachtafhandeling
- overige vervoerondersteunende activiteiten.

d) Zeevervoer

i) bedrijven voor maritiem vervoer (binnenvaart, kust- en zeevervoer van passagiers en vracht) [Am. 134]

3. Bankwezen: kredietinstellingen in de zin van artikel 4, punt 1, van Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1).

Donderdag 13 maart 2014

4. Infrastructuur voor de financiële markt: ~~beurzen~~ **gereguleerde markten, multilaterale handelsfaciliteiten, georganiseerde handelsfaciliteiten** en als centrale tegenpartij fungerende clearinginstellingen. [Am. 135]
 5. Gezondheidszorg: zorginstellingen (waaronder ziekenhuizen en privéklinieken) en andere zorgverleners.
 - 5 bis. **Waterproductie en -voorziening** [Am. 136]
 - 5 ter. **Voedselvoorzieningsketen** [Am. 137]
 - 5 quater. **Internetverdeelpunten** [Am. 138]
-

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0245

Unieprogramma op het gebied van financiële verslaggeving en controle 2014-2020 *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Unieprogramma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen voor de periode 2014-2020 (COM(2012)0782 — C7-0417/2012 — 2012/0364(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/75)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0782),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0417/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 20 maart 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 11 december 2013 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en het advies van de Commissie juridische zaken (A7-0315/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0364

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) nr. .../2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Unieprogramma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen voor de periode 2014-2020 en houdende intrekking van Besluit nr. 716/2009/EG

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) nr. 258/2014.)

⁽¹⁾ PB C 161 van 6.6.2013, blz. 64.

Donderdag 13 maart 2014

P7_TA(2014)0246

Radioapparatuur*I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2014 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur (COM(2012)0584 — C7-0333/2012 — 2012/0283(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2017/C 378/76)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0584),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0333/2012),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het VWEU,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 13 februari 2013 ⁽¹⁾,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 17 januari 2014 om het standpunt van het Europees Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming (A7-0316/2013),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. hecht zijn goedkeuring aan zijn hierbij gehechte verklaring, die samen met de definitieve wetgevingstekst in de L-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt;
 3. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P7_TC1-COD(2012)0283

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 maart 2014 met het oog op de vaststelling van Richtlijn 2014/.../EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn 2014/53/EU.)

⁽¹⁾ PB C 133 van 9.5.2013, blz. 58.

Donderdag 13 maart 2014

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE**VERKLARING VAN HET EUROPEES PARLEMENT**

Het Europees Parlement is van mening dat slechts wanneer en in zoverre uitvoeringshandelingen in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 in vergaderingen van comités worden besproken, deze comités kunnen worden opgevat als „comitéprocedure-comités” als bedoeld in Bijlage I bij het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie. Vergaderingen van comités vallen binnen het toepassingsgebied van punt 15 van het Kaderakkoord wanneer en in zoverre andere aangelegenheden besproken worden.”

ISSN 1977-0995 (elektronische uitgave)
ISSN 1725-2474 (papieren uitgave)

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL